

༡༡། །སྐུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་
ཐུགས་ཅན་ཀམ་བ་མི་བསྐྱོད་དོན་མེ་བཞད་པའི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

།སོད་བཙུ་བྱུག་པ། །

གནས་དང་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲོར་སོགས།

༼ མི་བསྐྱོད་ཀྱུལ་བའི་གཞུང་བཟང་། ༽

༡༡། ༼ཀྱུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནུམ་བ་ཐམས་ཅད་བའི་
བྱུགས་ཅན་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་བཞད་པའི་གསུང་
འབུམ་པོད་བཅུ་དྲུག་བ་བཞུགས་སོ།།

རྩ་ཞུམ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱིགས།

དཀར་ཆག

དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉི་པར་ལོངས་སྟོན་
པའི་གནས་དང་སྟོན་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་ལྟེ་བ་
༡༥༩

བཙུམ་ལྷན་འདས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་འགོ་བ་དང་མི་འགོ་བའི་འཛིག་རྟེན་ལ་
དུས་བཞིའི་བགོད་རྩལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིད་མཚོར་བཞད་གད་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལྟེ་བ་
༡༦༠

འབྲུལ་མེད་ཡིད་འོང་རོལ་མཚོ་འདིར། །གཟུ་བོའི་ངང་དུར་བཞད་པ་ དང་
། །རྒྱུས་གར་བསྐྱར་བའི་མིག་འཕྲུལ་གྱིས། །མཛངས་རྣམས་དབྱེས་རྒྱར་སྟོང་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟེ་བ་༡༦

གོ་ལ་ལྷགས་སྒྲོག་མའི་དབུ་རིས་གྱི་ཁ་བྱང་ལྟེ་བ་༣

གོ་ལ་གྲུ་གྲུ་འཛིང་འདའི་དབུ་རིས་གྱི་ཁ་བྱང་ལྟེ་བ་༣

གོ་ལ་སྟེང་བཀྱེད་མ་ལྟེ་བ་༣

གོ་ལ་ཕྱིར་བཀྱེད་མའི་ཞལ་བྱང་ལྟེ་བ་༣

བོད་སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་གོ་ལ་གྲུ་གྲུ་འཛིང་འདྲའི་དཔེ་ལྟ་རིས་ཀྱི་ཁ་བྱང་ལྟེ་བ་ ༡
གོ་ལ་མོག་བཅེགས་མའི་དཔེ་ལྟ་རིས་ལྟེ་བ་ ༡

༡༡། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
ཉི་པར་ལོངས་སྟོན་པའི་གནས་དང་སྟོན་ཡུལ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་མེ་ལོང་བཞུགས་སོ།།

རྗེ་བཙུན་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་
བསྐྱར་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཏུ་གསོལ། རྟོན་
མཆོག་དམ་པ་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་འཆང་། རྡོ་ཡི་རིང་སྟོལ་ཆེན་པོ་དྲགས་པོ་ལས།
རབ་མཆོག་ཀུན་བཀའ་བརྒྱུད་དེ་དག་ལ། བྱུས་པ་ཆེན་པོས་གྲངས་མེད་ཕྱག་
འཆལ་ནས། རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བྱ་དང་སྟོན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་ནི་སྤྱོད་
མེད་རྒྱུད་བཞི་ལས། དཀྱིལ་ལའོར་ལའོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་རྗེ་ལྟ་བུ། སྤྱོད་མ་
དམ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྫོད་པར་བྱ། ཆེན་པོར་གྲགས་པའི་རག་སྟོས་པལ་མོ་ཆེ།
ཁབ་པའི་མིན་པས་དེ་རྗེས་མ་འབྲངས་ནས། བཀའ་བྱིང་མིན་པའི་ཤེས་རབ་
ཆེན་པོ་ཡིས། ལེགས་པར་བདག་གིས་འདིར་བཤད་དོན་ཡོད་ཡིན། རྡོ་ཡང་
འདིར་འཛིན་རྟེན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་རབ་མཆོག་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་མ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཐེག་པ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་དང་རྒྱུད་སྟོན་རྣམས་ལས་
དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གཡོ་དང་མི་གཡོ་བའི་འཛིན་རྟེན་

གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པ་ནི། ལ་ལར་དྲང་བའི་དོན་
དུ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤྲོས་ནས་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་མི་གསལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་
དགྲུགས་ནས་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆ་ཙམ་རེ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་རྣམས་འདིར་འཛིགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་དབྱུང་ནས་
གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རིགས་པ་ཅན་དག་ལ། རྩོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་གོ་བདེ་བའི་དག་གིས་བརྗོད་པ་འདི་ལ་རྣ་བ་ལེགས་པར་
གཏོད་ཅིག དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་པའི་
གཞལ་མེད་གྱི་ཁར་བ་རྟེན་མི་གཡོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཚད་དང་། བརྟེན་པ་གཡོ་
བའི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིའི་ཕྱག་ཚད་འཆད་པ་གཉིས་
ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྒྱ་བོད་མང་པོས་རྒྱུད་འབྲེལ་སོ་སོའི་དགོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒོལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ། དེ་དག་ལ་དགོས་པ་བཅད་པ། རྒྱལ་བ་
མཆོག་གི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་འཆད་པ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱི་རོལ་
སྒོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་
དག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། བོད་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་བྱེད་པ་དག་
གིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གི་ཡོ་ག་རྩ་
བའི་རྒྱུད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྗེ་རྗེ་འབྱུང་བར། དེ་
ལ་སྒྲོ་ནི་ཆ་བརྒྱད་པའོ། །སྒྲོ་བྱུང་ནི་སྒྲོའི་བྱེད་ཀྱི་ཚད་དོ། །ཁ་ཁྱེར་ཕྱིའི་ཐམས་

ཅད་དང་། རང་གི་ཀུན་ནི་སྒྲིའི་ཕྱེད་ཚད་དོ། །ཚན་ལྡེའི་ས་ནི་ཁ་ཁྱེར་གྱི་ཕྱེད་གྱི་
ཚད་དུ་བྱའོ། །རྟ་བབས་ནི་སྒྲིའི་སུམ་འཁྱུར་དུ་བྱའོ། །རང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་
ཕྱེའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་ཟུར་བཞི་པ་ཁ་ཁྱེར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོར་བ་ཀ་བ་
བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་ཐིག་བཏབ་ལ། ཞེས་དང་། ཕ་རྒྱུད་ལས། སར་བ་ལས་ནི་
བཀལ་ནས་ཀྱང་། ཚད་དང་ལྷན་པ་མཛེས་པ་ཡི། ཐིག་གིས་མཁས་པ་ཅི་ལུས་
གྱིས། །དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནི་ཐིག་གདབ་བོ། །ཁྱ་བཞིར་བཁྱིའི་སྒོ་བཞི་དང་།
།རྟ་བབས་བཞིས་ནི་མཛེས་བཁྱིས་ལ། ཐིག་བཞི་དང་ནི་ལྷན་ཁྱུར་པ། །དར་
དང་མེ་ཉོག་འཕྲེང་བས་བརྒྱན། །ཁྱ་བཞི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྒོ་ཁྱུད་གྱི་
ནི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ། །དྲོ་རྩེ་རིན་ཆེན་སྒྲུས་པར་ནི། །དགྱིལ་འཁོར་ཕྱི་རོལ་ཐིག་
གདབ་བོ། །དེ་ཡི་རིམ་པའི་ནང་བཞུགས་ལ། །འཁོར་ལོ་འདྲ་བར་དྲོ་རྩེ་ཡི།
།ཐིག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོར་བྱ་ཞིང་། །ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་མཛེས་བཁྱིས་པར།
།ཕྱོགས་ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད་དམིགས་ལ། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཐིག་གདབ་བོ།
།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཐིག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན་སྒོ་འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་ཆ་
དང་། །སྒོ་ཁྱུད་དེའི་ཕྱེད་ནི་ཕྱི་ག་པའི་ཕྱི་ནས་གཞལ་བའི་དབང་དུ་མཛོད་ལ། །ཁ་
ཁྱེར་ནི་འདོད་སྣམ་སྟེ་སྒྲིའི་ཕྱེད་ཚད་དུ་གསུངས་ཤིང་། །ཚོན་སྣ་ལྡེའི་ས་ནི་ཕྱི་ག་
ཞེང་ཡིན་པས་ཁ་ཁྱེར་གྱི་ཕྱེད་ཚད་དང་། །རྟ་བབས་སྒྲིའི་སུམ་འཁྱུར་དུ་བཞེད་
ལ། །དབལ་མཚོག་གི་འགྲེལ་པར། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་པར་

ཐོག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་རབ་རྩ་བསྐྱོར་བས་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོ་
རྗེའི་ཕྱོང་བ་རྒྱུམ་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། |ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཆོད་གཞན་
ཐོག་འབུབས་པའི་ཚུལ་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པ་མེད་དོ། |སྟོབ་དཔོན་
ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཀོས་ལའི་རྒྱན་དུ་རྩ་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ན།
ལའོར་ལོ་འདྲ་བར་ཞེས་པ་ནི་ལའོར་ལོ་ལྟ་བུའོ། |ནང་གི་རིམ་པ་ཅི་ལྟར་བྱ།
ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེའི་ཐིག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། |ནས་འབྲས་འདྲ་
བའི་དོ་རྗེ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ་བྲིས་པའི་ཐིག་ནི་དོ་རྗེའི་ཐིག་གོ། |བསྐྱོར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། |ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྟོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཡང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཐའ་ཅིག་ནི་དོ་
རྗེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་བ། |མཐའ་ཅིག་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྟོ་བ་ལ་རྟེན་བའོ། |དེ་
ལྟར་སྟོ་བ་ཞིའི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། |ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཀ་
བ་བརྒྱད་ནང་གི་ཀ་བར་མདོན་ཏེ་དོ་རྗེའི་གདུང་རྒྱུམ་ལའོར་ལོ་འདྲ་བས་བསྐྱོར་
བའི་མཐའ་ལ་སྟོགས་ཀྱི་ཀ་བས་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། |དེ་ལྟར་
ཀུན་སྙིང་གི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱུང་ཞིང་། |སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་
བས། |དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཚོ་ག་མདོར་བསྐྱུས་པར། |ཤུག་ནས་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་
ཡིས། |གདུང་ཆེན་བཞི་ཡི་རྩེ་ནས་བཏེག |རིན་ཆེན་བཞི་ཡི་རེ་མིག་ཀྱང་།
|ཕུམ་རྩ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ། |དེ་བཞིན་གྲལ་ཐོག་ཅི་རིག་པའོ། |ཀ་གཞུ་

རྣམ་ཐར་གཟུང་ཆེན་བརྒྱད། །ཀ་ག་དཀ་བསྟེན་གནས་སྤྱུ་ཆེན་བརྒྱད། །ག་དུང་
ནི་མི་འཛིགས་སྤྱུ་ཆེན་བཞི། །ལུམ་ནི་རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་བརྒྱད། །ཅེས་ཐོག་
འབུབས་ཚུལ་ཆ་ཙམ་བཤད་ལ། བོད་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་འདི་སྟོབ་
དཔོན་དེས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་མོད། དེ་ལྟར་འཆད་པོ་དེ་ཡང་ཆོད་མའི་
སྒྲིམ་བུར་སྤྲུ་ཞིག་གིས་བྱེད་དེ་དབྱུང་པའི་གཞིའོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ནི་
ཡོ་ག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། འདུས་པའི་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་
ལྷ་བས་སྟོན་གསལ་དུ། མཆོད་རྟེན་དང་འབྲེལ་བར་མཆོད་རྟེན་ཉི་དགུལ་འཁོར་
པོ། །ཁ་དོག་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རིན་པོ་ཆེ་བཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསལ་
བ་ནི་ཤེལ་དང་འབྲེལ་འདིས་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་པོ། །ཞེས་དང་
། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རྒྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་པ་སྟེ།
ཁྱུང་བཞི་པ་ལ་སྟོན་བཞི་པ། །རྟ་བབས་བཞིས་ནི་རབ་བརྒྱུན་ནས། །ཐིག་བཞི་
དང་ནི་ཡང་དག་ལྷན། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉིར་བརྒྱན་པ། །བྲ་བ་བྲ་བ་བྱེད་པས་
སྒྲིས། རྩོ་རྩེ་ཞོར་བུ་ལྷ་བྱེད་དང་། །སྟོན་དང་སྟོན་ལྷ་མཆོམས་རྣམས་སུ། །རྩོ་རྩེ་
རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ལུམ་པ་ཀ་བ་རྩོ་རྩེ་ཆེ། །མདའ་ཡབ་དང་ནི་བྱ་
འདབ་ཅན། །བ་དན་དྲིལ་བུ་ལྷན་པ་ཡི། །རྩེ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་ཉིར་བརྒྱན་པའོ།
།ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྤྱུ་བྱང་གིས་ཀྱང་། །སྟོན་ནི་འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་ཆ་སྟེ། །ལྷ་
ཡི་སྤྲུམ་བུ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་ལྷ་སྟོན་ཡི་ཆོད་དུ་སྟེ། །དེ་བཞིན་འགྲམ་དང་ངོས་

ཀྱང་ངོ་། །དེ་ཡི་སྤྱད་དུ་ཁ་བྱེད་རོ། །ཁ་བྱེད་སྤྱད་དུ་ཚོན་གྱིས། །ཞེས་དང་། བ་ཁ་བྱེད་ཚད་དུ་འགྱུར། །རིན་ཆེན་པ་གྲུ་དེ་སྤྱད་དུ། །བ་ཀྱུ་ལི་དང་མདའ་ཡབ་དང་། །སྤྱི་རོལ་ཀ་བའི་ས་དེ་བཞིན། །ལུས་པ་ཀ་བའི་སྤྱིང་གནས་པ། །ཏྲ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱོགས་ཅན་མདའ་ཡབ་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་དང་། །རིགས་གཉིས་པ་སྤྱི་ཤར་བུལ། །རྩ་བའི་ཐིག་གི་སྤྱད་དུ་ནི། །ནང་གི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱད་ཡིན་ཏེ། །འོད་ཟེར་ལྡེ་ཡིས་རྣམ་བརྒྱན་ཏེ། །རྩོ་རྗེ་འཕྲེང་བས་འབར་བ་བྱ། །ནང་གི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱི་རོལ་དུ། །ཐིག་བཞི་ཡང་དག་བྲི་བར་བྱ། །ནང་དུ་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ནི། །འཁོར་ལོས་མཚན་ཞིང་ལེགས་མཛེས་བྲིས། །རྩོ་རྗེའི་ཀ་བའི་བར་དང་བར། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རེ་འུ་མིག་དགྲ། །ཞེས་དང་། །སྤྱོགས་སུ་ལས་ལས་བྱུང་བའི། །ཏྲ་བབས་ཀ་བ་བྱང་པོར་བྱ། །ཏྲ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། །ཡང་ན་སྣམ་སུ་བཅུ་ག་ ཅིག་གོ །ཞེས་དང་། །གསེར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་སུ་དང་རིན་ཆེན་མིག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། །རི་མོ་སྒོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ། །དཀར་དང་དེ་བཞིན་སེར་དམར་རོ། །ལྗང་དང་དེ་བཞིན་སྒོན་པོ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། །འཕྲུག་ཀླུ་བཟང་གི་བདེ་མཆོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །རྩ་བའི་ཐིག་ནས་ཉེར་བབྱུང་སྟེ། །ལྷུ་པོའི་ཐིག་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་སྒོ་ཚད་དུ། །ཡང་དག་བསྐྱོར་བས་བྱིན་པའོ། །ལྷག་མ་བདུ་འདབ་མ་བརྒྱད། །ཚད་དེ་ཉིད་ལས་ལྷག་ཆད་མིན། ཅེས་དང་། །ལ་བ་པས་རྩ་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། །རེ་འུ་མིག་

བདུན་དང་ལྷན་པར་ནི། ཐིག་སྐྱད་བསྒྲོར་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོའི་སྤྱིང་
པོ་དེ་ལས་བྱུག །ཕྱི་བས་ཀྱིས་མཛེས་པ་དེ་ལྟར་བྱ། །ལྟེ་བ་དང་ནི་བསྐྱ་རྣམས།
།རེ་ལུ་མིག་བཞི་དང་གསུམ་དུ་བྱ། །ཆོངས་པ་ཡིན་པའི་དེས་གཉིས་སུ། །ཕྱི་བས་ཀྱི་
ནང་དུ་མཛེས་པར་བྱ། །གསུམ་པོ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྟག་ཏུ་རྫོགས་པ་
ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་དང་། །ཁང་ཕྱེགས་ལ་ཡང་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་དུ། །ཁང་པ་ཕྱེགས་
པ་ནི་ཁང་བཟང་ལ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །ཀྱན་སྤྱིང་གི་གཙུག་དགའི་དགྱིལ་ཆོག་
ལས། །གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱེགས་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་
རྒྱད་སོ་སོའི་དགོངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་
རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྒོལ་ཡིན་ལ། །རྟ་བབས་ཀྱང་སྒོལ་སུམ་འགྱུར་ཞེས་སོགས་
དང་། །ཕྱིག་པའི་ཞེང་ཆ་ཐུན་དུ་གསུངས་ཀྱང་དབངས་མཐོ་དམན་གྱི་ཆད་
གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། །སྟགས་བྱ་ཆ་ཐུན་གཉིས་པ་ཞེས་པ་དང་། །པ་བྱ་ཆ་
ཐུན་ཅིག ད་ཕྱིད་ཅ་ཐུན་གཉིས། །ཤར་བུ་མདའ་ཡབ་རེ་རེ་སྟེ་གཙོ་ཆེར་བྲི་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལས། །སྒོས་བསྐྱར་གི་དབང་གིས་གསུངས་པ་
ཆེར་མི་གསལ་ཞིང་། །ཕྱིས་པ་རྒྱུ་ཏ་བྲུ་། །ཨ་རྩ་ཡུ་དང་། །སྒོབ་དཔོན་འགོ་བའི་
མེ་ལོང་སོགས་ཀྱིས་སྒོབ་དཔོན་སྐྱ་མ་དག་གི་དགོངས་པ་ལོན་ཚུལ་དང་། །དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཀྲལ་བ་
རྣམས་ལས། །བྲུ་སྐྱ་ །རེ་རེ་སྟེ་གས་བཞི་པོ་འང་ཆ་ཐུན་བཙུ་བླ་ཏུ། །སོ་སོར་

ནམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ། དེ་ནས་རབ་མཉམ་མི་འོང་ཕྱོགས་རེར་ཆ་བཅུ་དྲུག་གནས་པ་ལ།
།སོ་སྤར་ནང་བསྐྱེས་ཀྱི་སོའི་ཆ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། ཟླ་དེ་ཡང་། དང་ཚངས་ཐིག་ནས་ཕྱོགས་ཅིག་ལ་
མཆོན་ན་ཆ་ཆེན་པོ་དང་ནི་གཉིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆ་ཆེན་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་
གསུམ་ཆ་ནི་བཞི་བཞིར་བྱ་པ་ལ། ལྷ་དེ་བཞིན་ཆ་ཆེན་པ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་དང་ཆ་ཆེན་
བརྒྱད་པ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དེ་བཞི་བཞིར་ལེགས་པར་བགོ་བྱ་ཞིང་། །བརྒྱད་པ་ཕྱོགས་
གཞན་གསུམ་ཀྱི་ཆ་ཆེན་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་བགོ། །ཕྱོགས་བཞི་མཉམ་པར་ཆ་བགོས་
ནས་ནི། བྱི་ནས་ཐིག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །འདི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཅའ་མས་པའི་ལ་འབྲེང་
རེ་འང་རེ་མིག་ནི། །ལྷ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཚངས་པའི་ཐིག་གི་ངོས་
གཉིས་ནས། །ཆ་ཐུན་གཉིས་དོར་བའི་ཆ་ཐུན་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་དེ་ནས་ལྷ་པ་སྟོ་ལོགས་
དང་། །སྟོ་ཐུང་ནས་ཙམ་པའི་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅུ་བདུན་སྟོ་འགྲམ་ཀྱི་ཐིག་པ། །དེ་བཞིན་དེ་
དེ་ནས་ཉི་ཤུ་པ་ལ་སྤབས་ཀྱི་ཐིག་དག་ཀྱང་། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆ་ཐུན་གསུན་པ་ལྷ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་
ཆ་ལྷ་དཀྱིལ་ལོར་ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོར་བགོས་ནས་ནི། །བཤད་མ་ཐག་པ་ལྷ་པ་སྟོ་ཐུང་
ལོགས་དང་ཙམ་པའི་ངོས་ནས་ནི། །སྟོ་འགྲམ་དང་ལ་སྤབས་ཀྱི་ཐིག་བཟང་པོར་འགྱུར་
བ། །དེ་ནི་ཐིག་གདབ་པའི་རིམ་པ་སྟེ། །རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མ་ལུས་ལས། །མདོར་
བསྡུས་ནས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཏྲ་བབས་ནི་སྟོའི་ལ་སྤགས་དག་ལས་
སྟོར་གི་ཆར་ནི། །ཐུན་རྒྱམས་ཀྱི་ཆ་ཐུན་གཅིག་དོར་བའི་ས་ནས་དབངས་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་ཆོད་དང་།
མཆུར་ནི་ཆ་ཆེན་བཞི་པ་སྟེ། །སྤྲས་ཏྲ་བབས་སྤྲམ་བུ་རིམ་པ་བཞིན་འོག་མ་ལས་གོང་མ་རྒྱུད་རིམ་གྱི་

ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འགྱུར། །ཞེས། ཏྲ་བབས་ཀྱི་དཔངས་སྒོ་ཚད་ཅིག་
དང་། ཞེད་དུ་ཆ་ཆེན་བཞི་པར་གསུངས་ཤིང་། ཨ་བླ་ཡས་དོ་རྩེ་འབྲེང་བར་།
ཚངས་དང་བྱར་གྱི་ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་བཏུབ་ཅིང་གནས་པ་ལྟར་སོང་བ་ལས། །གཞན་མིན་དེ་
ཡི་ཚངས་ལས་ཕྱིར། ཆ་ཆུང་གཉིས་དོར་བའི་སྒྲིའི་ཚད་ཡིན་མ་དོར་བའི་ས་དེ་ནས་ལོགས་གཞན་
ཀྱི་རྩ་བའི་བར་ཐིག་གི། །ལོགས་ཐིག་གདབ་པ་ནི་བྱར་གྱི་ཐིག་འགྲམ་དག་གི་བར་དུ། །དེ་
བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟེ་བའི་ཐིག་ལོགས་དག་ནས། །སྒོ་ཕྱགས་བཞིའི་ནི་བཞི་པོ་རེ་ཞིང་ཆ་
ཆུང་བཞི་ཉེགས་དེ་ཡི་སྲིད་དང་མཆུངས་པར་སྒོ་ལྷུད་ཀྱང་དེར་མཉམ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ལྟེ་བའི་ཆ་
ཐིག་ཕྱི་རུ་ཆ་ཆུང་བཞི། །དོར་བར་མ་གྱུའི་ཕྱི་ཐིག་དང་དེ་ནས་ཆ་ཆུང་བཞི་དོར་བའི་ཐིག་
།ཐད་ཀར་ཚངས་ཐིག་དང་བྱར་ཐིག་གི་བར་ལ་གནས་པའོ། །འདིར་ནི་ཡང་ནི་ཅིགས་པ་
འདོད་སྣམ་པ་གྱུ་བྱེད་ཤར་བུའི་ཐིག་ལྟ་ཡང་། །ཆ་འདོད་ནས་དང་བྱེད་ལ་ཆུང་གཉིས་གཉིས་
དོར་བར་དོར། །དེ་བཞིན་ཅིགས་པ་སོགས་དེ་རྣམས་ལས་དང་དུག་པོ་རྩ་ཐིག་དང་པ།
མཚམས་སུ་བྱར་ཐིག་ལ་ཡང་དག་ཏུ་སོན་པའོ། །ཚངས་པ་པའི་དང་ནི་བྱར་ཐིག་གི་
།གཡས་དང་གཡོན་སྒོ་སོགས་ཀྱི་ཐིག་པའི་བདུན་རྣམས་ལས། །ལྟ་བུ་ཤར་བུར་དང་
གསུམ་པ་མ་གྱུ་དང་དང་པོ་ཡི། །ཆ་ཆུང་གཅིག་གི་སར་བྱར་ཐིག་མཐའ་ལས་ཐོན་དེ་
།རང་གི་ཆ་ཐོན་གཉིས་པའི་རྩེར་སོན་ནས། །བདུན་པ་མདའ་གཡཔ་གྱི་ཕྱི་ཐིག་ཡི་ནི་
དབུས་སུ་སོང་། །ཐིག་གཅིག་ཕྱི་ཀྱིག་པོ་ལྟ་རུ་འགྱུར། །དེ་ནང་དུ་ཡང་ཆ་ཆུང་
ཕྱིད། །དོར་ནས་དེ་བཞིན་ཕྱོགས་གཞན་ཡིན་ནོ། ། ཚངས་ཐིག་ལས་རིམ་བཞིན་

ཀླུ་པོ་ཉྟེ་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཉེ་མ་ཉྟེ་ཆ་ཐུག་བཅུ་གཅིག་གྲུ་ཉྟེ་ཆ་ཐུག་བརྒྱད་མིག་གཉིས་རེ་ཆ་
ཅུང་གི་གྲངས་ནི། རྟོར་རིམ་བཞིན་བར་ལྷུམ་པའི་ཐིག་ལུའོ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
དང་པོ་གསུམ་ནི་ནང་དུ་ཡང་། །ཆ་ཅུང་ཐུང་ཐུང་རྟོར་ནས་ཐིག་ །ལྷུམ་པོ་བསྐྱར་བ་
ནི་འཁོར་ལོའི་ཉྟེ་བ་གསུམ་པོ་རྩིབས་ལྷུམ་གྱི་སྐར་བསྐྱར། ཐིག་ལས་གཞན་ནི་དབྱི་བར་
བྱ། རྩིག་པ་ལས་གཞན་དུ་བཅད་པ་དང་པོ་ད། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་ཐུགས་ཅད་བཞོས་ཟིན་
པའི་རྩིག་པ་ཆ་ཐུན་ཅིག་གིས་འདོད་སྒྲུལ་ལ་ཆ་ཐུན་གཉིས་པ་གྲུ་གཅིག་དུ་ཐུང་ལ་གཉིས་ཤར་བུ་ལ་གཅིག་མདའ་
ཡབ་ལ་གཅིག་དང་། ཞེས་བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྟོ་རྗེ་ཐུང་བར།
འདིའི་ངོས་སུ་སོན་པ་ནི་ལོགས་ཡིན་ཅིང་། སྟེང་དུ་སོན་པ་ནི་འགྲམ་མོ། ཞེས་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོའི་ཐིག་གི་རྩི་མོ་ནས་གཞན་དེའི་སྟོའི་ཐིག་གི་རྩི་མོའི་བར་
དུ་ཆ་ཅུང་བཅུ་པའི་ཐིག་ཅིག་ཏེ། སྐྱོ་ཡ་ཐུབས་ཀྱི་ཆུ་པའི་གདུང་དང་བཅས་པའི་
བྲེ་ཐུལ་གྱི་ལོ། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་འགོ་བའི་མེ་ལོང་གིས། སྟེང་དུ་
བདུན་ཏེ་གོས་གཉིས་སུ། རྩིག་པ་དེའི་རྒྱུན་སྟོའི་ཆོངས་ཐིག་གཉིས་དོར་བའི་བར་དུ་འགོ་བཞི་སྟོའི་ས།
རྩིག་པ་ནས་སྟོ་ཁྱུང་གི་སྒྲུལ་ཐུའི་ཆ་ཐུན་གཉིས་ནི་སྟེང་དུ་ངོས་གཉིས་སུ་ཉྟེ་འགྲམ་གྱི་ཆ་ཐུན། སྟོ་ཁྱུང་
གྱི་ནང་གི་སྟོ་འགྲམ་གྱི་སྟེང་སྟེང་དུ་གསུམ་གསུམ་གྱི་བར་སྟོང་པ་ལས། །བཞི་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་
ནི་ཆོངས་ཐིག་གི་བར་གྱི་ཆ་ཐུན་ནི་སྟེང་དུ་དེ་བཞིན་ཏེ་སྟོ་འགྲམ་ནས་སྟོ་ལོགས་བར་སྐྱར་འགོའོ།
།སྟེགས་ཐུང་ཏེ་སྟོའི་སྒྲུལ་ཐུག་གིས་ཀྱི་བར་ཆ་ཐུན་དྲུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དབྱེ། སྟོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་དང་
པ་གྲུ་དང་མདའ་ཡབ་ཀྱི་གོས་དང་ཀ་བ་དང་ཐུན་པ་གསུམ་གྱི་བར་གསུམ་གསུམ་མོ། སྟོའི་
ཆོངས་པའི་ཐིག་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རེ་ཁ་བཞི། །འཐུང་བ་དབྱེ་ལ། རྟོགས་སུ་ཡང་

ནི་དེར་སྒོ་འགམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཕན་གཉིས་གཉིས་དགྱེ། །ཁོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཐིག་
ཡང་དེ་བཞིན་དགྱེ རིན་ཆེན་དུ་ཐྱེད་དབུས་གནས་དང་། །ཤར་བྱ་དང་ནི་མདའ་
ཡབ་དང་། །ཆོན་དང་སྟེག་བྱེད་སར་དེ་བཞིན། །ཟུར་ལ་ལྷག་པའི་རེ་ཁ་ཡི།
།ཐིག་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་ནས་དགྱེ། །སྒོ་ནི་འཁོར་ལོའི་བརྟུན་ཆ་སྟེ།
སྟེགས་བྱ་དང་ནི་བྲལ་བར་འདོད། །སྒོ་ཡི་ཚད་ཀྱིས་སྒོ་བྱུང་དེ། །དེ་བཞིན་ལྷ་ཡི་
སྒྲུལ་བྱའོ། །སྟེག་བྱ་ཀྱུན་ནས་སྒོ་ཡི་ཐྱེད། །ཅེས་དང་། །འཕགས་པ་གྲུའི་འབས་
ནི། །མིག་སྒྲན་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་དང་ཡ་སྟབ་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་དང་བར་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་ནི་ཀ་བརྟུན་
ཡང་མི་བཞེད་དོ། ། །ཞེས་དང་། །རྟ་བབས་སྒོ་ལས་སྒྲུལ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཡང་
སྒྲུལ་བྱ་བརྟུན་ཅིག་གོ། །བྲེ་སྟལ་ཤར་བྱ་རིན་ཆེན་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
ཤིང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རི་སྐད་དུ། །རྟ་རྟེན་ལ་ཐྱེད་བཅས་ནི་མ་ནི་ཐྱེད་ཅུག་སྒྲུལ་
བའི་བདག་པོའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བྱུགས་ཀྱི་སྟོང་གནས་ཡར་སོར་དུག་དང་བཞི་ཆ་ཡོད་པའི་མཐའ་
ནི་བྱུགས་འཁོར་འཁོར་ལོར་འགྱུར་ཏེ་ལྟོ་བ་མགྱིན་པའི་ཆུ་སྒྲིས་དབུས། །གསུང་གི་
འཁོར་ལོ་སྒྲུ་ཡི་འཁོར་ལོ་རྟོ་རྟོ་ལོར་བྱ་གནས་ནས་སྟོང་ནས་མཛོད་སྒྲུའི་ཐྱེད་ཀྱི་
མཚམས་། །རྟ་མཛོད་སྒྲུ་དབུས་མཚམ་བར་དུའོ། །སྒོ་བྱུང་མཐར་ནི་དཔལ་ལྷན་འགམ་པ་སྟེ་
སྒོའི་འགམ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་བདག་དབུས་བའི་སྟོང་དུ་ནས་གཙུག་ཏོར་དག་གི་བར་
མཚམས་སུ་འོས་རོ། །ཐྱེད་བཅས་ནི་མ་ཐྱེད་དང་བརྟུན་སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུང་
དགྱིལ་འཁོར་མེ་ཐྱེ་དང་བཅས་རྟོ་རྟོ་ཐྱེད་བའོ། །ཞེས་དང་། །འགྲེལ་ཆེན་དུ།

ཀར་པ་དང་བཅས་པའི་སོར་བྱེད་གྱི་ཆས་སྤྱིང་པོའི་ཉེ་ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་རེ་
ཁ་ཉེ་ཕྱིག་པ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་སྐྱེ་གསུང་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནི་ལོགས་
སུའང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་
བྱུང་པར་ནི། འུགས་ཏུ་བབས་ཀྱི་དཔངས་སྒྲོ་ཚད་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཨ་
རྩ་ཡུ་དང་མེ་ལོང་གིས་སུམ་འགྱུར་དུ་བཤད་ལ། ཐིག་གི་སྐྱབས་སུ་མི་མཐུན་པ་
ཆེར་མེད། དུས་འཁོར་དུ་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་དེ་རེ་རེ
འང་ཆ་ཆུང་གསུམ་ཆ་ཆུང་དྲུག་ལ་སྒྲོ་ཚད་གཅིག་དང་། ཏུ་བབས་ལ་གསུམ་རིམ་
དུ་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་རགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།
།གཞན་ཡང་འགྲོ་བའི་མེ་ལོང་གིས་གྱི་ཡ་སམ་གྲ་ཏར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོམ་དོན་
མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་བདུས་མཛད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེར་གྲགས་པའི་རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཞིག་ཀྱང་སྣང་ངོ་
། །བསྐྱེན་བཅོས་དེ་དག་ལ་འབྲུལ་པ་ཡོད་མེད་འོག་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱེད་དོ།
།གཉིས་པ་བོད་རྣམས་གྱིས་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་མངའ་རིས་སུ་ཐོ་
ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཀུན་རིག་གི་གཞུང་ཡས་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། ཁ་
འདར་སྒྲོན་གྱི་ཡང་ལྟ་གསེར་མའི་ལྟ་ཁང་རྣམས་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པོར་ཡོད་
པར་གྲགས་ཤིང་། སྒྲོམ་དོན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ནི་མེད་ལ། ཐིག་དང་གི་
བའི་བཤད་པ་ཆ་ཅམ་སྣང་བ་ཕལ་ཆེར་འུགས་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །གཞན་

ཡང་བོད་སྐད་ལ་འབྲེལ་བ་མཛད་པའི་པུ་ལོ་ལྟེ་མོ་གར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་
གར་བཤད་གི་བཞུགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད། ལུང་ཟེད་གསལ་བ་ནི་ས་
སྐྱུ་པའི་རྩེ་བཙུན་གྲགས་པས་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་འོག་བཞི་ལ་པར་མེད་པ་དང་།
བདེ་མཆོག་ཏུ་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔངས་ནི་དབུའི་སྟེང་ནས་བྲུ་གང་ཙམ་གྱི་
འཕགས་པའི་ས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོད་ཀྱི་རང་རང་གི་ཀ་བས་གཏེགས་པའི་འཁོར་
ལོ་བཞི་ནི་མཆོད་རྟེན་རྒྱུ་པོའི་བར་རིམ་གྱི་དབྱིབས་ལྟར་དབུས་སུ་མཛེས་
མཐོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་གདུང་དང་ཐོག་ཕུབས་སོགས་
ཀྱིས་མཛེས་པའི་བྱིར་ཏུ་ནང་མ་བས་ལུང་ཟེད་དམའ་བའི་ཐུགས་དང་གསུང་དང་
སྐྱུའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སྟེང་ཕུབས་ཀྱིས་འོག་ཕུབས་ནོན་པས་ཆར་གྱི་ཚུ་ལྟ་བུ་
ཡང་ཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བབས་པས་དམ་ཆོག་འཁོར་ལོའི་ཐོག་གི་ཚུ་འདོད་
ཡོན་གྱི་སྟེགས་བུ་ནོན་པའི་སར་འབབ་པ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱུའི་ཡ་
ཕུབས་ལ་རྩིགས་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱོ་ཁང་གི་སྟེང་བཀའ་བ་ནི་རྟ་བབས་ཡིན་
པས་ཀ་བ་བཞིས་མཐོ་བར་བཏེག་པའོ། དངོས་གཞི་རྩིག་པ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་
བར་ན་ཆ་ཐུན་གཅིག་གི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་ལྟ་
ཀྱལ་བཟང་གིས། རྩིབས་ནི་བརྒྱད་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཕར་མ་སུམ་བཅུགས་སོ། །དཔའ་བོ་མགོན་པོའི་ནི་གཙོ་བོ་བཙུན་ལྟར་གྱི་
ཞབས་ནས་ནི། སྐྱེད་པའི་བར་དུ་གནས་པ་སྟེ། སྐྱུ་ཡི་འཁོར་ལོ་འདི་བརྗོད་པ་

འདི་ལྟ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །གཙོ་བོའི་སྐྱེད་པའི་སྤྱུགས་ནས་
བརྩམས་ནས་ནི། །རྩུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཡང་དག་པའི་ལུས་ཚད་ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
མ་ནི་གནས། །གསུང་གི་འཁོར་ལོ་རི་ལྟ་བུར། །ལྷ་སྤྱ་ཅན་ལ་སོགས་བརྒྱད་དོ་རྗེ་
གནས་སོ། །རྩུ་མ་ནས་ནི་བརྩམས་ནས་སུ། །མགྲིན་པའི་བར་དུ་གནས་པ་ནི་ལུས་ཚད་
ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ། །ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་རི་ལྟ་བུར། །ཐོད་
པའི་དུམ་སྤྱ་སོགས་བརྒྱད་དོ་རྗེ་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་ལ་ས་བཞི་ལ་
བབས་པའི་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ལས་རིམ་གྱིས་མཐོ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
བདེ་ཆེན། །འཁོར་ལོ་བཞིའི་མཐོ་དམན་གྱི་བྱད་པར་ནི་ལྟ་རྣམས་རང་རང་གི་
དུས་མོའི་ཚད་ཅམ་རེ་འཕགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སྟོད་གི་ཐོག་
ལའང་མཐོ་དམན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཅམ་ལས་རྩིག་པའི་དཔངས་
སོགས་ཀྱི་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྣང་། །བུ་སྟོན་གྱི་དོར་དབྱིངས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་བཤད་པར། །རི་སྐད་དུ། །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟ་བ་
ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟ་བ་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། །དེ་
ལས་ཐོན་པའི་སྤྱུགས་སོ་སོའི་རུ་ནི་ཆ་ཆེན་གཉིས་པ་དང་བཞི་པའི་ལུགས་
གཉིས་ལས་འདིར་ཆ་ཆེན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟ་བ་
མཐའ་རུ་ཐོན་པའི་རྒྱུ་བསྐྱར་གྱི་ཚད་ནི་ཆ་ཆེན་གསུམ་དང་བཞི་ལུགས་གཉིས་
ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། །ཐོང་བར། །ཆུ་སྤྱིན་ཁ་ནས་ཆུ་སྤྱིན་བར། །རྟ་བབས་སྒོ་ལས་

སུམ་འགྱུར་རོ། །སྟེག་བུ་བུམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྟ་བབས་ཀ་བ་བྱང་བོར་བྱ།
།ཞེས་པས་རྟ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་འབྱེད་དུ། ཕྱིག་པའི་ལུགས་ལ་སྒོ་
ལོགས་དང་ཀ་བའི་བར་དུ་མུན་སྒྱམ་མེད་པས་ཀ་བའི་ཕྱི་མོ་ནས་རུ་ཐོན་པ་སྟེ།
མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཀ་བའི་ཕྱི་ལས་ཐོན་ཕྱི་མོ། །སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྩེ་འོད་ཆེན་
པོ། །ཞེས་བཤད་པས་ཚུ་སྤྱན་ཁ་ནས་ཚུ་སྤྱན་ཁའི་བར་ལ་སྒོ་ཚད་གསུམ་དུ་
གསུངས་པ་དང་། རྒྱུམ་སྒོར་གྱི་རྒྱ་ལའང་སྒོ་ཚད་གསུམ་དུ་བྱུགས་ལས་གྲུབ་པོ།
།མུན་སྒྱམ་ཡོད་པའི་བྱོགས་ལ་ནི་བཞིར་འགྱུར་བ་དང་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྩེ་ནི་ཕྱི་
རྒྱ་གམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་ཕྱི་གསུམ་རྒྱ་གམ་ཡིན་
ལ། ཞེས་དང་། ཡོ་ག་སྟོད་ལུགས་པའི་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྩེ་མ་
བཤད་པས་མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་མི་འབྲད་པའི་། །དགག་བ་དང་། ཡང་སྒྲ་
ཚོགས་དོ་རྩེ་འི་ཉེ་བའི་དཔངས་ལ་རུ་རྩོགས་པ་སྟེ་དུ་འབྱར་དུ་ཐོན་པ་ལ་ཆ་
ཆེན་བཞིས་རུ་ངོ་མཐོ་ལ་འབྱར་དུ་མ་ཐོན་པར་བྱས་ན་ཆ་ཆེན་གཉིས། རུ་ངོ་མཐོ་
ལ་འབྱར་དུ་ཅུང་ཟད་ཐོན་ན་ཆ་ཆེན་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང་། སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྩེ་
མཉམ་དུ་མི་བཞེད་པ་དང་། ཕྱིག་པའི་དཔངས་ནི་ནང་གི་ཀ་བ་ལ་གདུང་དང་
བཅས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་གྱི་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་རིགས་པས།
ཀ་བའི་དཔངས་ཀྱི་ཚད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་དཔངས་ལ་བྱེད་དོ། །ཕྱིག་
པའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གསུམ་དང་ཆ་ཐུན་གཅིག་དང་། བ་གྲུ་ལ་གཅིག་བྱེད་

[illegible]

དཔངས་དམས་པར་འབྱུང་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཕྱན་བདུན་
ཡོད་པར་འདོད་པ་ཐེང་བར་བཀག་པའི་བྱིར་དང་། ཡོད་དུ་སྤྱིད་ཀྱང་དེས་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔངས་སྲུ་མི་སྤྱེབ་པ་དང་། ཏྲ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་གཉིས་
གཉིས་ཏེ་རྩོ་རྩེ་འབྱུང་བར་ཏྲ་བབས་བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅིས་འབྱུང་བའི་བྱིར།
ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་འདོད་སྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་རྒྱང་ནས་བལྟས་པའི་
ཆོ་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་རྩ་བར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒོ་སྒྲགས་ལའང་ཅེ་མོར།
འདབ་མ་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྷན། ཞེས་སོགས། འབྱུང་བས། མཆོད་རྟེན་གྱི་
བྱམ་པའི་བྱམ་གདན་ལ་འདབ་མ་ཞེས་བཤད་པའི་རིགས་པས་བྱམ་གདན་ལྟ་
བུའི་འདབ་མ་རིམ་པ་བཞིས་འཕགས་པའི་སྟེང་དུ་དགྱེལ་འཁོར་ནང་མ་བྱ།
དགྱེལ་འཁོར་བྱི་མའི་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་ཅིག་པ་སྒོ་བྱུང་ལ་སོགས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་།
འདབ་མ་བཞི་པའི་ཁ་དོག་དང་མཆོན་མ་ནི་ཕྱོགས་མདོག་དང་། བར་གི་ལྟ་
གནས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་གནས་གཞན་ལས་ཆ་རྒྱུད་ཅིག་གིས་མཐོ་བ་དང་། །ནང་
གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏོག་པའི་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོན་པའི་གདུང་ལྷུ་
པོས་བསྒྲོར་བའི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་བསྟོལ་མར་བཏང་བའི་ཅེ་མོ་བྲི་ཕུལ་ལ་
གཏད་པ། དེ་ལྟར་ཀ་བ་ཁོང་སེང་གི་བར་བྱམ་རྩ་ནི་བྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀབ་པ།
གཞུ་རིང་བྱུང་། གདུང་ཁེབས་བྲེ་ཕུལ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་བཀོད་པ་
དང་མཐུན་པར་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །ཡང་རྒྱ་སྟོན་དང་བྲེ་མ་གཟུངས་ཀྱི་དཔལ་

བས་ཏྲ་བབས་སྒོ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནུམ་པར་བྱས་
ཏེ་བང་རིམ་འོག་མའི་ཞེང་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་མ་གཤིང་གིས་དུས་
འཁོར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱི་མ་གྱི་མའི་ཐོག་གི་འོག་ཏུ་ནང་མ་ནང་མ་ཚུད་པ་
བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ན་སྐྱོད་ཀྱི་ལ་གྱི་བློ་བོ་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་མེད་
པའི་བྱིར་ཞེས་བྲེ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཆུང་བ་བཅུག་པ་ལྟར་བཞེད། རོང་པ་དོ་རྗེ་ཀླུ་
ཆོན་གྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱི་མའམ་འོག་མའི་རིལ་བོར་སྤབས་པའི་སྟེང་དུ་ནང་
མའམ་སྟེང་མ་སྟེང་མ་སྤྱིར་སྤབས་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ནི་
ཐེང་བ་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རྩོམ་ནས་སྣ་ཆོག་ས་དོ་རྗེའི་ལྷོ་བའི་རྒྱ་སྒོ་
ཆོད་བཅུག་ཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་སྣ་ཆོག་ས་དོ་རྗེའི་ལྷོ་བའི་
བྱིར་ཆ་ཆུང་ཅིག་བཀྲལ་བར་བཟུང་བ་དང་། ཅིག་པའི་དཔངས་ཆ་ཆུང་བཅུ་
གསུམ་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་ཆུང་ལྔ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཞེང་ཆ་
ཆུང་གཅིག་དང་སྟོན་དུ། ཆུ་སྟོན་ཁ་ནས་ཆུ་སྟོན་བར། ཞེས་པ་ལྟར་ན་སྟོན་དུ་
སྒོ་ཆོད་གསུམ་སྟེ་མུན་སྣམ་མེད་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དཔངས་ལ་སྒོ་ཆོད་གསུམ་
དུ་བཞེད་པའི་ཆོ་སྟོན་དུ་གོ་ཆོད་བཞིར་འགྱུར་བ་དང་། ཀ་གདན་དང་སྟེགས་སུ་
མཐོ་དམན་མེད་པར་བྲི་བྱ་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐད་ནས་འོག་ཏུ་སྟེགས་སུ་སྤྱི་
བཞེ་པའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ། དེ་ལས་ཀ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔངས་
ཆོད་ཆ་ཆུང་ལྔ་པ་ཞེང་ཆ་ཆུང་ཅིག་པའོ། །ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་དར་དབྱངས་ནི་ཏྲ་

བབས་ཀྱི་སྒྲུམ་བུ་འོག་མ་ཀ་བས་འདེགས་པ་ལ་བར་དུ་གདུང་ཡོད་པ་ལྟར་ན་དེ་
ནས་དང་། མེད་པ་ལྟར་ན་རིན་པོ་ཆའི་གར་བུ་ལས་འཕྱང་བ་སྟེ་ཀ་རྒྱུན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་ཅིག་མཉམ་དགུ་མཉམ་ལ་དབངས་སུ་
སྒོ་ཆད་གསུམ་དང་། སྒོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ལྷ་མཉམ་གསུམ་མཉམ་ལས།
ལུགས་དང་པོར་སྒྲུམ་བུ་འོག་མ་ལ་གསེར་སྒྲུམ་མེད་པར་བྲེ་ལུལ་སྒྲུམ་བུར་ཁ་
ཅིག་བཤད་དོ་ཞེས་དང་། སྒོ་ལོགས་སུ་གདུང་ནི་ཡོད་དེ། །སྤྱི་ལོ་སྒོས་ཀྱང་
བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒོའི་ཐང་གི་ཐིག་ལ་ཆ་རྒྱུང་བཙུང་བཞི་ཡོད་མོད་ཀྱང་གདུང་གི་
ཕྱིག་པ་ནང་མའི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞན་སྤྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ནང་ངོས་
ཀྱི་བར་དུ་བྱའོ། །སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་ནས་བྱས་ན་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལས་
ཐལ་ནས་འགོ་བས་མི་རུང་ངོ། །འབྲམ་ལོགས་སྒོ་དང་མི་མཉམ་པ་རྟ་བབས་
དབངས་སུ་སྒོ་ཆད་གསུམ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བྲི་བ་ན་ལུན་སྒྲུམ་ཡོད་པས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་
གདོང་ནས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་མཐའ་ལ་བར་དུ་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་ཡོད་པས་
དེའི་བར་དུ་ཕྱིག་རྒྱུན་འགོ་ལོ། །འདི་ལ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཐིག་ནང་མའི་ཕྱེ་ནས་ནང་
མའི་བར་དུ་ཆ་རྒྱུང་བརྒྱད་པའི་གདུང་ཆ་རྒྱུང་བརྒྱད་པར་སྐྱེད་བ་མཁན་པོའི་
རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་བཞེད་དོ། །སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ལྷ་མཉམ་པར་མེད་
ཀྱི་རིང་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟར་གདུང་ཡང་གསེགས་ཀར་རིང་བྱུང་ཡོད་པས་ཕྱིག་པ་བྲི་
མའི་ཕྱེ་མོའི་བར་དུ་འགོ་བས་གདུང་གི་བྲི་མཐའ་ལ་ཆ་རྒྱུང་བཙུན་མེད་ཅིག་

འོང་ངོ་། །འདི་ལ་གདུང་ལེབ་ཆེ་བ་གཅིག་གམ་ཡང་ན་བྲེ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་
གདུང་འགོ་བར་བཤད་པས། གདུང་གི་ཞེང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱེའོ། །དཔེར་ན་སྒོ་
ལོགས་ཕྱི་ཅེ་ནས་གཞན་གྱི་ཅེའི་བར་གྱི་ཐིག་ལ་ཆ་རྒྱུང་བཅུ་ཡོད་པར་བཤད་
ཅིང་དེ་ཉིད་ཚོན་ལྷའི་སར་གསུངས་པ་ལ། ཚོན་སྒྲ་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་ནང་མ་
བཞིའི་ས་ལ་ཆ་རྒྱུང་བཅུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། གདུང་རྒྱུང་བརྒྱད་པའང་
ནང་གི་འགོ་མཚམས་ཀྱིས། ཕྱི་མ་ཆད་དེར་ངེས་མེད་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། ཏ་
བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་སྒོ་ལོགས་གྱི་ཕྱི་ནང་ནས་འགྲམ་པ་ལས་
ངེར་དུ་འགྱོད་གོས་ལ། སྒོ་ལོགས་གྱི་གདོང་གི་ཅེག་པ་ཕྱི་མ་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་
ལྷོ་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ལ། གདུང་གི་འོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ་ཚོན་སྒྲ་ལྷའི་
ས་ནི་སྟེང་གི་དབང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཡ་ཡུབས་ཀྱི་ས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་
འགྲམ་ལོགས་མཉམ་པ་མིན་པ་ལ་སྟེང་དུ་སྒོ་ལོགས་གཉིས་བྲི་བྱ་བཞིན་དུ་འོང་
བ་བྱས་ན་མཛོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་ཆེ་རྒྱུང་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྒོ་ལོགས་གྱི་
གདུང་འོག་གི་ཀ་བ་གཉིས་བྲི་བྱ་ལ་མེད་ཀྱང་སྒོ་མ་བྱ་ལ་ཡོད་དེ། གུ་བཞི་པ་ལ་
སྒོ་བཞི་པ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛོས། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས་སོ། །གལ་
ཉིད་ས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ་
མཉམ་ན་མི་འཐད་དེ། ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་བདེ་མཚོག་སོར་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་
པས། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛོས། །ཞེས་གསུངས་པའང་དཀྱིལ་འཁོར་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཁ་གཅིག་གིས་གྲུ་
བཞི་སྒོ་བཞི་པ་དང་ལྷུ་མ་པོ་བཞི་པ་སོགས་བཤད་ཅིང་། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་
དང་ངེས་བཟོད་སྤྱི་མ་བདེ་མཚོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ལ་ནང་གི་ཀ་བ་
བརྒྱད་ཀྱང་བཤད་པས་ཚིག་དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་
པ་ནི་པ་རྒྱུ་ཉམ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་སྤྱི་མ་འཕེན་པར་
སྤྲང་སྟེ། བྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། ཞེས་པའི་རྒྱུ་
པ་གཅིག་པོ་དེ་དྲངས་ཀྱི། གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཞེས་མ་དྲངས་པའི་བྱིར་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྷུ་མ་པོ་སྒོ་གཅིག་པ་བྱུང་བས་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དེ། ཀ་བ་བརྒྱད་
ཀྱི་ཉེ་བར་མཛེས་པ་ནི་གྲུ་བཞི་པ་ལ་ཡིན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདུག་ཚད་ལ་བྱ་བ་
བྱེད་མ་ཡིན་ཅིང་། གལ་ཏེ་སྒོ་གཞོགས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་དགོངས་ནས་ཀ་བ་
བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་ཞེས་གསུངས་པས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གིས་ལོག་གི་ཀ་བ་
བརྟན་དགོས་སོ་སྟུ་མ་ན། གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་
མཛེས། ཞེས་གསུངས་པའི་མཛེས་པ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྤྲང་ལ་སྒོ་
གཞོགས་ཀྱི་ཀ་བ་རྣམས་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་དེ་ལ་བགྱང་དུ་
རུང་བ་སོམས་ཤིག །པ་གྲུ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲུ་མ་བྱུ་ཅིག་པའི་སྟེང་ནས་སྒོ་ལོགས་
ཀྱི་གདུང་གི་བར་དུ་ཅིག་པ་ཇི་ལྟར་སོང་བ་བཞིན་ཡོད་དོ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་དག་
ཅིག་པ་ལས་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་འཕྱར་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཅིག་པའི་བྱེད་ནོན་པ་ཡོད་

དོ། །དྲ་བའི་སྒྲུལ་བྱ་ནི་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ལས་བྱེད་སྲུ་འཕྱང་བ་ཅེས་པ་
ཅམ་ལས་རིམ་ལྟར་ཡོད་མི་གསལ་བ་དང་། ཤར་བྱ་ནི་བྱ་འདབ་ལ་འཕྱང་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྐྱ་རགས་བཞིའི་སྟེང་ནས་སྤྱབ་པའི་བྱ་འདབ་གྱི་ཕྱམ་
སྒྲུ་ལས་འཕྱང་བའོ། །ཤར་བྱའི་སྐྱ་བས་སྲུ་བྱ་འདབ་ལ་འཕྱང་བ་ཞེས་པ་ནི་
གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གཞིའི་ཐོག་བཀལ་པའི་བྱི་མཚམས་ནས་མདའ་ཡབ་
གང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་གོ། །མདའ་ཡབ་ཀྱང་རྩ་ཐིག་ནས་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་སོང་
བའི་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་པ་ལ་ཡོད་དེ། དེས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་
འགྱུར་རོ། །རིང་ཐུང་ནི་བྲི་བའི་ཆེད་ར་དབྱངས་གྱི་བར་དང་། བསྒྲོམ་བྱ་ནི་སྒྲོ་
ལོགས་གྱི་སྟེང་གི་བར་དུ་འོ་ཞེས་སྟེང་བར་འབྱུང་སྟེ་འོག་གི་ཤར་བྱ་གང་དུ་ཡོད་
པ་དེའི་སྟེང་དུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐོག་འབྲུབས་པའི་ཚུལ་དཔལ་མཚོག་གི་
ལུང་ལྟར་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་གདུང་ལྷུམ་ཁོ་ནར་བྱས་གྱི་ས་ལ་མ་བྱས་ན། ནང་གི་
དགྱིལ་ལའོར་གང་ན་ཡོད་གྱི་བྱུང་དོས་མི་ཟིན་པས་སྒྲོ་སྒྲུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རྩིག་པ་ཡོད་དགོས་སོ། །གཙོ་བོའི་གནས་གྱི་གྲུབ་བཞེ་པ་ནི་
གདུང་བསྒྲོལ་མར་བཏང་བའི་རེ་ལུ་མིག་དབུས་མ་མ་ཡིན་ཏེ་བྲིས་པ་ལ་གདུང་
བཞེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཀ་བའང་མིན་ལ་གཙོ་བོའི་དབུས་གྱི་ས་གཙོད་བྱེད་
ཡིན་པས་སྒྲོས་སྒྲུང་ལ་ཡང་དེ་ས་ལ་གནས་པར་བྱ་དགོས་པས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ཆེ་བྲི་བྱ་
ལ་མི་རུང་ན་སྒྲོས་བསྒྲུང་ལའང་མི་རུང་རོ། །གཙོ་བོ་ལྟའི་གནས་ལ་ཆེ་རྒྱུད་བྱེད་

ན་བཞི་ཆས་ཆེ་བར་བྱེད་དོ། །ཕྱིར་བ་ལས་ཀྱང་ཐོག་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་
ཐོག་འབྲུབས་རྒྱ་གཞུང་ཁུང་ཐུབ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་
ཐོག་སྒྱི་དང་ཁུང་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲགས་མའི་ཐོག་བྱེད་ལུགས་ལ་ངེས་པ་
བཀའོ ། །ཞེས་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་གི་ཏོག་གི་ཕྱི་མོ་
ནས་མྱང་ལ་ཐུག་པ་དང་། བར་གི་རྒྱ་ཚད་གཉིས་མཉམ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་
ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲུའོ། །ཀྱེ་བོ་མགོན་པོ་དོ་རྗེ་ན་རེ།
ཏྲ་བབས་སྒོ་ཁང་གི་སྟེང་རུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཤུཀ་བཤེས་གཉན་
གྱིས་འཇུགས་པའི་གནས་ནི་ཕྱི་རོལ་རུ་ཏྲ་བབས་བྱས་ཏེ་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་གདན་ནི་མ་གྲ་རྩ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ལ་དོ་རྗེའི་གདན་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དོར་
ཆེན་ན་རེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་འོག་གཞི་ལ་བདྲ་ཉི་མ་སྒྲ་
ཚོགས་དོ་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དེ་ཡང་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་འོག་གཞིས་བདྲ་
བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གྲུབ་ཆེན་ཀུན་སྟིང་སོགས་མཁས་པ་མི་གསུམ་ནི་མི་བཞེད་
པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་བ་མཁན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ཡོད་ཆོ་
བདྲ་ཡང་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ཨ་རྩ་ཡས་ཡོ་ག་མཁན་སྒྲ་མ་ལ་དགག་པ་ན་བདྲ་
མེད་པར་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་འབྲུལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། བདྲ་མེད་པའི་འདབ་མ་ལ་ཁ་གཅིག་འབྲུམ་ལྟན་

བཞེད་ཀྱང་སྤྱི་པོའི་ཕྱ་འདབ་སོ་གཉིས་མཚོན་པས་སྤྱོད་པ་མེ་རེར་བརྒྱད་བརྒྱད་
བྱའོ། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱབ་མཐུག་གི་བཤད་པ་ནི་མ་བྱུང་། རྒྱ་ཚད་ནི་
བསྐྱེད་པ་དེའི་ལྟ་བུ་དང་མཉམ། མེད་ན་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་རྩ་ཅེ་དང་མཉམ།
རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་ཅིག་མའི་ཆོག་གསུམ་གའི་རྒྱ་ལ་ཆ་ཕྱན་རེ་བཞི། གཉིས་མའི་ཆོ་
དོན་གཉིས། གསུམ་མའི་ཆོ་བརྒྱད་བཅུ་ཡོད་དོ། །སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་དོན་ཡོད་
ཞགས་པའི་རྟོག་པ་ལས། དོ་རྗེའི་རྣམ་པའི་སྟོན་བྱའི་སྟེང་། རིན་ཆེན་གཞལ་
མེད་ཁང་། ཞེས་དང་། གྲུ་བྱང་གིས། རྟ་བབས་དོ་རྗེའི་ཆོ་མོ་ཅན། དེ་ཡི་སྤྱི་རོལ་
འཁོར་ཡུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་རྩ་ཡང་ཡོ་གར་རྟོན་
འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་མཚོན་པ་ན་གསུམ་བཞི་བཅུ་གཉིས་དང་། གྱའི་དོ་རྗེ་སོགས་
འགའ་ཞིག་ལས་འཛིན་ལྟ་ཉི་ལུ་འཛོམས་པ་མཚོན་པའི་ལྟ་བཞི་ཉི་ལུ་དང་། སྤྱ་
སྒོམ་དབུས་རྩ་སྒོམ་པར་ཆ་ཆེན་གཅིག་ སྤྱ་སར་ཆ་ཕྱན་གཉིས་ཏེ། རིང་བྱང་ནི་
རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་ཆོ་བཅུ་དྲུག་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ཡང་ཆུ་སྤོན་
ཁ་ནས་ཐོན་པ་ཡན་ཆད་དབུས་རྩ་དང་མཉམ་པའི་ཆོ་མོ་དབུས་གྱི་རྩ་ལ་ཟུག་པ་
དང་། ལྟ་བའི་རྒྱ་ནི་བྱི་བྱ་ལ་མདའ་ཡབ་གྱི་ཐིག་དང་། ཐ་དད་མེད་པར་ཡོད་ལ།
དབྱིབས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་དབང་སོགས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱུ་པོ་ལ་དེ་
མཐུན་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་ལ་གྲུ་བཞིར་ཡོད་དོ། །དེའི་དབངས་ནི་ཆ་
ཆེན་ཅིག་ཡོད་དེ་སྤྱོད་པ་བཞིའི་དབུས་རྩའི་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ཆེན་ཅིག་ཡོད་པའི་རིག་

པས་གྲུབ་ལ། དེ་དང་ས་བཞི་ལ་ཐུག་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་
སྐབས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ནི་ཕྱག་མཚན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་དུ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་
པར། ལྟེ་བ་ཡང་ལེབ་མོར་བྱེད་དགོས་སྟེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེགས་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱག་མཚན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྟར་སྟེང་འོག་གི་རྩ་དང་ལྟེ་བ་འབྱུང་དུ་བྱེད་
པ་དང་། རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པོ་དང་རྩ་དང་བཅས་པ་མཉམ་གསུམ་དུ་ཆ་ཆོན་
བཞི་སོགས་བྱེད་ན་མི་མཐད་དེ། ལྟེ་བ་རྒྱུ་པོར་འབྱུང་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
དཔངས་མཐོས་པའི་སྐྱེན་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་འཆད་དོ། །དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་
ཐོག་འབྲུབས་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟ་བ་རྟ་ཏས་སྒྲོལ་མ་ལྟ་མངས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་དཔངས་འཚམས་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མེད་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འོར་
བུ་རྒྱས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གཟུངས་ལས། ས་ཕྱོགས་དེར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
བདུན་གྱི་ཁང་བུ་བརྟེན་པ་གྲུ་བཞི་བ་ཀ་བ་བཞི་བྱུག་པ་སྒྲོ་བཞི་དོད་པ།
མཉམ་པ་ཉམས་དགའ་བ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ། ཆེས་མཛེས་པར་བྱས་པ།
བཀྲ་བ་ལྟ་ན་སྟུག་པ། འོད་འབར་བ། ཐེམ་སྐས་བཞི་དང་ལྟན་པ། དཔངས་སུ་
དཔག་ཚད་གསུམ་ཡོད་པ། རྒྱར་དཔག་ཚད་ལྟ་ཡོད་པ་ཞིག་འབྱུང་དོ། །ཞེས་
འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཏེ་འཆད་ན། རྒྱའི་ཚད་ལ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པའི་ཚད་སྟར་
བགོས་པའི་ཆ་གསུམ་དཔངས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ན་དུས་ལའོར་མ་གཏོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་རུང་དོ། །དེས་ན་འདིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱ་ལ་ཆ་ཐོན་

སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐུ་ཕུ་དེ་ལྟར་བཞོས་པའི་གསུམ་ལ་བཙོ་བརྒྱད་འབྱུང་ལ།
གཉིས་པོའི་ཆ་དེ་ཡང་ཐིག་སྐྱད་བཅུ་ཡིན་པས་དེའི་ལྷ་ཆ་ཐིག་སྐྱད་གཉིས་རེ་སྟེ།
ཆ་སྤམ་ཅིག་དང་ཐིག་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་ཆ་སྤམ་
བཅུ་དགུ་དང་ཐིག་སྐྱད་ཅིག་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་རྩིག་པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྤམ་བཅུ་
དྲུག་པ་གྲུ་ཆ་སྤམ་ཅིག་ །དྲ་སྤྱེད་ཀྱི་དབངས་ལ་གཉིས། གསེར་གྱི་གདུང་ལེབ་
ལ་ཐིག་སྐྱད་གང་དེ་དབངས་ཀྱི་ཆོད་དོ། རྩིག་པའི་ཞེང་ཆ་སྤམ་ཅིག་ལ་རེ་རེའི་
བར་ནས་ཙམ་གྱིས་མ་རེག་པ་དང་སྒྲིའི་ཡ་ལུབས་ཀྱི་ཐད་དུ་རྩིག་པ་བྲི་བྱ་ལ་
ཡོད་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱར་མེད་དོ། །སྒྲི་ལོགས་སྒྲི་དང་མི་མཉམ་པའི་སྒྲི་ལོགས་ཀྱི་
རྩིག་པ་ལྷ་པོ་དེ་སྐྱུ་གྱིའི་སོ་ལྟར་ནང་ནས་རིམ་གྱིས་རིང་བའི་གསེགས་གཙོད་དུ་
བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲི་ལོགས་ཀྱི་གདུང་སྟེང་དུ་རྩིག་རྒྱན་ལྷའི་ནང་མ་རྣམས་བྱང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་འཁོར་ལོར་འགོ་བའི་སྒྲི་ལོགས་ཀྱི་གདོང་གི་ཟུར་བྱང་པོར་བཅས་
པས་གསེགས་ཀར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲི་ལོགས་ཀྱི་གདུང་དེ་ཡང་ནང་གི་
སྤྱིད་དུ་ཆ་སྤམ་བརྒྱད་སྤྱིའི་སྤྱིད་དུ་བཅུ་ཡོད་པའི་གསེགས་ཀ་ཡིན་པ་དེ། སྒྲི་
ལོགས་ཀྱི་རྩིག་གདུང་གསེགས་ཀ་ཙན་གཉིས་ལ་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལྷགས་རིའི་ཟུར་
བསྐྱིགས་པ་ལྟར་སྐྱོར་བས་དེ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། གདུང་
དང་རྩིག་པ་འདེགས་བྱེད་མེད་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱིང་བ་མཁན་པོ་
གསུང་རོ། །དེ་ལ་གདུང་སྟེང་གི་འཁྱོགས་འཚམས་རྩིག་པ་རིང་བྱང་གི་ཚུལ་དུ་

ཡོད་པས། དེའི་འོག་གི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གཏུང་རིང་ཐུང་བྱ་མི་དགོས་ཏེ།
གཏུང་སྟེང་དུ་ཅིག་རྒྱུན་སོང་བའི་ཅིག་གཏུང་དེ་རིང་ཐུང་མེད་པར་མཉམ་པོར་
ཁྱིམ་ཆོད་དུ་བྱས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཏུང་གི་ཅིག་པ་དེ་སྟོད་དུ་འཁོར་མོར་
འགོ་བ་ཡིན་གྱི་ཡ་ཤུབས་ཀྱི་ཅིག་པ་བྱི་བྱ་ལྟར་འོག་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ཅིག་ཟུར་
བཅད་ནས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྦྱར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
པར་སྟེང་གི་ཅིག་རྒྱུན་ལས་ལྷག་པོ་གཅིག་འོག་གི་ཅིག་རྒྱུན་འགོ་མི་ཉན་ན། ཅ་
བའི་སྒོ་སྟེང་གི་ཅིག་པ་སོགས་འགོ་ཚུལ་ལས། དེའི་འོག་གི་སྒོ་བྱུང་གི་ཅིག་རྒྱུན་
དེ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དེས་ན་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་
གཏུང་མཉམ་པོར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཡ་ཤུབས་ཀྱི་གཏུང་འགོལ་བས་ཆོག་པས་ན་
དེ་འདྲེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ་མི་དགོས་སོ། །ཕ་གྲུ་ནི་དཔངས་མཐོན་པོར་ལྷིང་བའི་
བཤད་པའང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བྱ་འདབ་སོགས་སྒོ་ལོགས་
ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་མོར་འགོ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒོ་བྱུང་གི་འཁྱོག་འཆ་མས་ལ་
ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ལས་མེད་པར་དེར་མི་ཤོང་བའི་ཕྱིར། ཐོག་འབུབས་པའི་ཚུལ་ནི།
དཔངས་སུ་ཆ་སྤོར་བཙུན་པ་ཡོད་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཅ་ཐིག་དང་ཆངས་ཐིག་
འཛོམ་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གཏུང་རྒྱུ་རྒྱུད་དུ་ཆ་སྤོར་ལྟ་བུར་པར་ལྟ་སྒྲུལ་ཆ་
སྤོར་ཅིག་ཡོད་པའི་སར་འཇུགས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་གཞུལ་སོགས་པའི་གིང་
བཙེགས་བྲེ་ཐུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དཔངས་སུ་ཆ་སྤོར་ཅིག་དང་ལྟ་ཆ་ཅིག་ཡོད་པ།

དེའི་སྟེང་ཆ་སྟོན་ཅིག་པའི་གདུང་ལྷུ་མ་དོ་རྗེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཚན་ཏེ་འདི་མན་
ཆད་ལ་ཆ་སྟོན་བཅུ་དགུ་དང་ལྔ་ཆ་ཅིག་ཡོད་པས་ཕྱི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་ལ་རྒྱ་
མཐོང་ལྷུ་མ་པོར་དོད་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་པ་གཅིག་འོང་བའི་སྟེང་དུ་ཅིག་ལྷུ་མ་
སྟོན་ས་དོག་ཅན་ལ་དབངས་སུ་ཆ་སྟོན་གསུམ། བ་གྲུ་ཆ་སྟོན་ཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་བ་
སྟེང་གི་ཐད་དུ་བྲེ་བུ་ལ་དང་། སྟེང་གི་གདུང་ལེགས་ཐིག་སྟེང་གང་པ་གཉིས་ཀ་
བསྟོམས་པས་དབངས་ལ་ཆ་སྟོན་གཉིས་དེའི་སྟེང་དུ་ཆ་སྟོན་ཅིག་པའི་ཐལ་
གདུང་བཞིས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲེས་ནས་སྟོན་ས་མཚམས་ཀྱི་རེ་མིག་བརྒྱད་
མཛེས་པར་ལུབ་སྟེ། ཕྱིར་རི་ལྟར་མཛེས་པའི་བྱ་འདབ་ལྷུ་མ་པོའི་སྣ་ལ་མདའ་
ཡབ་དང་ཤར་བུ་སྟེ་ལྷུ་མ་ཛེས་པར་བྱས་པའོ། །གདུང་བཞི་སོ་སོའི་སྟེང་པའི་
སྣ་ལ་མཚམས་ལ་ཚལ་བསྒྲིགས་བྱའི། །གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བརྟེན་པ་ནི་མི་
རུང་ངོ། །དབུས་ཀྱི་རེ་ལུ་མིག་གྲུ་བཞི་པའི་གདུང་སྟེང་དུ་ཅིག་པ་སྟོན་པོ་གྲུ་བཞི་
པའི་དབངས་ཆ་སྟོན་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་པ་གྲུ་ཆ་སྟོན་ལྔ་ཆས་ཆད་པ་ཅིག་
དེའི་སྟེང་དུ་བྲེ་བུ་ལ་གསེར་གྱི་གདུང་ལེབ་དང་བཅས་པའི་ཆ་སྟོན་གཉིས། དེའི་
སྟེང་དུ་ཐོག་གྲུ་བཞིར་ཡར་སྣ་གྲུ་བཞི་ལ་མདའ་ཡབ་དང་སྟེ་ལྷུ་མ་ཛེས་པར་
བྱས་པ། ཅེ་མོ་དོ་རྗེ་ཞོར་བའི་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་སྟེ་འདི་མན་ཆད་རྒྱ་དབངས་
མཉམ་པོ་དང་། དེ་ལ་ཞོར་བུ་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་རྒྱ་དབངས་མཉམ་པར་མ་བྱུང་
ངོ་སྟེ་མ་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་འོག་མའི་ཐོག་གྲུ་བཞི་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

དང་། འདིའི་ཐོག་རྣམས་གིན་རྒྱ་མཉམ་པར་བྱ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལག་
མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་མཚོན་པ་དང་སྟོའི་བརྒྱད་ཆ་དང་། དགུ་ཆ་དང་། ལྷ་ཆ་
སོགས་སོ་སོའི་ལྷགས་ལྟར་ཡིན་ལ། དཔངས་ནི་གདགས་པར་ལྟའི་གོང་བྱིང་ལྟ་
ན་སྟུག་གི་སྟོ་དཔངས་ལྷགས་རི་དང་མཉམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་ཆ་ཕྱན་ཅིག་
ལ་ཞིང་ཆ་ཕྱན་བྱེད་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་མཐའ་རྩིག་པ་དང་མཉམ་ཞིང་
བྱེད་བྱིང་བ་གམ་དུ་འབྱར་བ་ཞིག་དང་། གྲ་བྱེད་ནི་པ་གུའི་སྟེང་གི་བར་སྟོང་དེ་
ཡིན་པར་སྟེང་གི་གཏུང་ལེབ་འདེགས་བྱེད་བར་བར་དུ་བྱས་པ་ནི་དཔངས་ཆ་
ཕྱན་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་གཏུང་ལེབ་ཡིན་པས་དཔངས་
ཐིག་སྒྲུད་གང་པ། རྒྱར་ཆ་ཕྱན་ཅིག་དང་ཐིག་སྒྲུད་གང་ལྟག་ཅམ་མོ། དེའི་ནང་
མཐའ་བྱི་རུ་འབྱར་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །ཤར་བྱ་གསེར་གྱི་གཏུང་ལེབ་དང་།
ནང་གི་གཏུང་གཉིས་དཔངས་མཉམ་པོར་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་བྱམ་གྱི་ཐོག་ཐུབ་
པའི་བྱ་འདབ་ཆ་ཕྱན་གཉིས་བྱིང་ལྟག་པའི་བྱམ་སྒྲ་ལ་ཐུར་དུ་འབྱར་པའི་ཆ་ཕྱན་
ཅིག་པ་སྟེ་སྟུགས་མགོ་འཇུག་བསྟོག་པའམ། རུས་རྒྱན་རྟིང་པའི་ཟ་ར་ཆགས་གྱི་
སྒྲ་མོ་ལྟ་བུར་བཞེད་དོ། །འདིའི་ནང་མཐའ་གསེར་གྱི་གཏུང་ལེབ་ནོན་རྩིས་དང་
། མདའ་ཡབ་ཤར་བུའི་ཐད་ཀྱི་བྱེན་དུ་འགྲོང་སྟེ་བསྒྲོར་ནས་བསྐྱོད་འདབ་མ་བྱེད་
པའི་དབྱིབས་ཅན་རེ་ཡིན་ཅིང་གི་བྱ་ལ་རྩ་ཐིག་གི་བྱི་རོལ་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་པ་ལ་
འོག་རྒྱ་ཤར་བུ་དང་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་འབྲི་བ་ཡིན་གྱི། ཆ་རྒྱུད་བདུན་པ་ཚུན་

ཚད་ལ་མདའ་ཡབ་མ་བྲིས་པ་ལྟར། བསྐྱེམ་བྱའི་དགྲིལ་ལའོར་ལའང་འོག་གར་
བྱའི་སྟེང་གི་ཐད་སོར་མདའ་ཡབ་དགོས་ཀྱི། གར་བྱ་བྱམ་སྒར་བྱས་ནས་མདའ་
ཡབ་ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་ན་མི་མཛོས་པས་མི་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྤང་བའི་
ལུང་ལས། འདིར་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་པའི་མདའ་ཡབ་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་གཞུལ་ཡས་ཁང་
མཛོས་པ་ལྟར་མདའ་ཡབ་དང་བུལ་ན་མགོ་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་རིན་པོ་ཆེའི་གར་
བྱ་ནམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཅིང་ལྟ་ཆེན་པོ་སོགས་ནམས་ལ་ཡང་མཐོང་བས་སོ།
།འདིར་བྲི་བྱའི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་མདའ་ཡབ་ནི་དར་དབྱངས་ཀྱི་ཐིག་གི་བར་
དུའོ། །བསྐྱེམ་བྱའི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་ནི་འོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་དུ་སྟེ། མདའ་
ཡབ་ནམས་ནི་འོགས་ཅན་དང་། ཞེས་སྤང་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་
ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་དེ་དག་དོ་རྗེ་སྤང་བའི་རྒྱུད་བོད་དུ་བཞུགས་པ་འདིར་ནི་
མི་སྒྲུང་ཞིང་། སྤང་བར་བཤད་པའི་རྟ་བབས་སྟོ་ཆད་ཅིག་ལ་སྟོ་འོགས་ལ་སྒྱུར་
ན། དེ་གཞུལ་ཡས་ཁང་དངོས་གཞི་དང་མཐོ་དམན་ཆེ་བས་གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་
མདའ་ཡབ་སྟོ་འོགས་ཀྱི་བར་འགོར་མི་རུང་ལ། གར་བྱ་དྲ་བ་པ་གྲུ་ནམས་སྟོ་
འོགས་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་མོར་འགོ་བར་བྱེད་པའི་ལུགས་ནི་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་
ཡང་སྟོ་འོགས་སོགས་གཞུལ་ཡས་ཁང་དང་མཉམ་པ་བྱེད་ན། རྟ་བབས་དེས་སྟོ་
སྟོད་ཀྱི་ཉར་པོ་དེ་མི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཞིང་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུགས་རེའི་དཔག་
ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོ་དབངས་ལ་ཡང་བཤད་སྒྲུང་ཡང་། དཔེ་ལ་

ལར་སྒོ་ཅིག་ཀྱང་དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བས་ལྷགས་ཅི་ལས་
སྒོ་དཔངས་དཔག་ཆད་ཐུང་གིས་མཐོ་བས། ཏྲ་བབས་སྒོ་ཆད་ཅིག་མའི་ཆེ་ཏྲ་
བབས་ཀྱི་སྒོ་སྟོད་ཀྱི་ཏར་པོ་མི་སྒྲིབ་ཅིང་། ཅིག་པ་རྒྱན་ཆད་པས་མི་འབྲེལ་བ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མང་བས། སྒོ་བ་དཔོན་དརྱུན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
དཔངས་སུ་ཆ་ཆེན་གསུམ་པ་ཆེ་བའི་ལྷགས་ཅིག་དང་། ཆ་ཆེན་གཉིས་པ་སྟེ་ཆུང་
བའི་ལྷགས་ཅིག་དང་གཉིས་ལས་འཇུགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་འདུས་པར། སྒོ་
རྣམས་ཀྱན་གྱི་ནང་དུ་ནི། སྒོ་སྤངས་རྣམས་ནི་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པས་སྒོ་ཁྱུང་དང་འབྲམ་གྱི་མཚམས་ཁོ་ནར་དགོས་ཀྱི་འདི་ལ་ནང་སྒོ་ཆེ་བ་
འཇུགས་པ་དང་། ཆུང་བ་འཇུགས་པའི་ཚུལ་ལས། དང་པོ་ནི། ཏྲ་བབས་སྒོ་
ཆད་གསུམ་མ་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེའི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པའི་
དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་བཅོ་ལྷ་དང་། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་བཏང་སྟེ་ཐོག་སྟབ་པའི་
སྟབ་མཐུག་ལ་ཆ་སྟན་ཅིག་ཅིག་སྟེ་དུ་ཡོད་པས་བརྟུ་ཐུག་དང་དེར་བྱ་འདབ་
མེད་པ་དང་། ལུན་སྒྲམ་ཡོད་པའི་ཆེ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གདུང་དང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་
བར་དུ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བའི་ཆ་སྟན་ཅིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བཞི་
མཉམ་གྱི་ཆེ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གདུང་དང་ཏྲ་བབས་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།སྒོ་ཆུང་བའི་ལྷགས་ལ་ཏྲ་བབས་སྒོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། སྒོ་ཆད་ཅིག་མ་ནི་བྲི་བྱ་ལ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་ལུན་སྒྲམ་ཆ་སྟན་ཅིག་

དོར་བའི་སྟེང་དུ་དཔངས་སུ་ཆ་སྟོན་ཅིག་ལ། ཀྱུར་སྣམ་ཁུའི་འོག་མ་ལ་སྒོ་ཚད་
བཞི་པ་སྟེང་མ་རྣམས་རེ་རེས་རྒྱུང་བའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་ཚོས་འཁོར་གདུགས་རེ་
དུགས་དང་བཅས་པ་དང་། འོར་བུ་རྒྱས་པའི་ལུང་དེར་ཀ་བ་བཞི་བྲག་པ་ཞེས་པ་
ལྟར་སྒོ་འོགས་ཀྱི་ཕྱིག་གདུང་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟོན་རེ་རེ་སོང་བར་སྣ་
ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་མཐར་ཀ་བ་རེ་དང་། དེ་ཐད་འདོད་སྣམ་གྱི་རྩ་བར་ཡང་
ཆ་སྟོན་ལྟ་བུའི་ཀ་བ་རེ་བཅུགས་པའི་ཀ་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་ཀྱི་སྣམ་ཁུ་
དང་པོ་འཁོར་མོར་བྱས་པའི་བྱི་མཐའ་ཀ་རྒྱུད་དང་། བར་མཐའ་ཕྱིག་པ་ལ་སྒྱུར་
བ་དེའི་སྟེང་དུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་མོར་བཏང་བའི་
དཔངས་ལ་ཆ་སྟོན་རེ་རེ། བྱིར་མཐའ་ཀ་བ་དང་། དེ་ལས་ཆ་སྟོན་གཅིག་གིས་
ཁུང་བཞིང་ཆ་སྟོན་རེ་རེས་རྒྱུང་བའི་སྟེང་དུ་བཞི་པ་སྟོན་དུ་ཆ་བཅུ་ལ། དེ་ལྟར་རྟ་
བབས་དང་ཀ་བ་སྒྲགས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྟོན་དགུ་དང་། དེར་ཕྱིག་པའི་
དཔངས་ཀྱང་ཆ་སྟོན་དགུ་བྱས་པས་མཐོ་དམན་མེད་པ་ཅིག་འབྱུང་ལ། སྒོ་
མདུན་བྱང་པོའི་རྟ་བབས་ཀྱི་སྣམ་ཁུ་བཞི་ཀའི་ཞེང་དཔངས་གཉིས་ཀ་ཆ་སྟོན་རེ་
རེ་དང་། ཨ་བྷ་ཡའི་ལུགས་ལ་སྒོ་ཚད་ཅིག་ལ་སྣམ་ཁུ་བཅུ་གཅིག་དང་། གསུམ་
ལ་བཅུ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བཅུ་གཅིག་མ་ལ་སྣམ་ཁུ་བཞི་མའི་
ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ཕྱིག་པའི་དཔངས་ཆ་སྟོན་བཅུ་དུག་དང་སྣམ་ཁུ་བཅུ་
པ་མན་མཉམ་པས་སྒོ་འོགས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་དང་དངོས་གཞིའི་ཕྱིག་པ་ལ་མཐོ་

དམན་མེད་པ་འབྱུང་བས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མ་ལ་སྒྲམ་བྱ་བཞི་མ་ཉིད་ལེགས་ཤིང་།
སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་ལུགས་ལ་སྒྲ་ཚོགས་དྲཱ་ཇའི་ལྷེ་བའི་རྩ་བར་སྟེགས་བྱ་དང་
བུམ་པ་ཆ་ཕྱན་བཞི་པ་ལ་ཀ་བ་ཆ་ཕྱན་ལྔ་པས་བཏེག་པའི་སྒྲམ་བྱ་བཙུ་གཅིག་
ཐིག་ཤིང་བཅེགས་བྱས་ཏེ། ཀ་བ་ལ་ལྔ་དང་སྒྲམ་བྱ་བཙུ་གཅིག་ལ་བཙུ་མན་གྱི་
ཆ་ཕྱན་བཙུ་གཅིག་དང་སྟོམས་པའི་ཆ་ཕྱན་བཙུ་དྲུག་ཡོད་པ་རྩིག་པ་དང་མཉམ།
ཉར་སྒོ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཐུན་པ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ཡོད་པས་བར་སྟོངས་དང་། ཉ་
བབས་ཀྱི་རྩེ་མོར་བསྐྱ་ཚོས་འཁོར་སོགས་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚེ། བར་
མའི་གར་བྱ་བྱིའི་རྩིག་པ་དང་མཉམ་པའི་གར་བྱའི་ངོས་སུ་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་
ཀྱི་དབངས་ཀ་གཞུ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱིའི་དྲུག་ལ་འཁོར་གྱི་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་
དང་མཉམ་པའི་སྟེང་དུ་ཐོག་གིས་བཀའ་བཅིང་། གར་བྱའི་སྟེང་དུ་ནང་མའི་འདོད་
སྒྲམ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ནང་མའི་རྩིག་པ་སོགས་བྱེད་དོ། །ནང་གི་ལྷ་སྒྲམ་ཡང་རྩ་
ཐིག་ནས་ཆ་ཆེན་གཅིག་བཀའ་བར་ཆ་ཕྱན་གཅིག་གིས་མཐོ་བའི་ལྷ་སྒྲམ་གྱི་
བཞི། རྒྱར་ཆ་ཆེན་དྲུག་པ་དང་། བདེ་མཚོག་གི་སྒྲ་བས་སུ་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་
གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། གར་བྱའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་རྣམས་བཅེགས་པའི་
དབངས་ཆ་ཕྱན་རེ་རེ། ར་བའི་དབངས་ལ་གཉིས། ཀ་བའི་དབངས་ལ་ལྔ་བྱེད་
པས་རྩ་ཐིག་གི་ནང་དུ་ལྷ་རྣམས་དབངས་ཆ་ཕྱན་གཅིག་བྱས་པའི་གར་བྱ་སུ་
བཞི་རྒྱར་ཆ་ཆེན་དྲུག་དང་དབངས་སུ་ཆ་ཕྱན་བྱེད་དང་། །འདིའི་ར་བཞི་སུ་ཅུད་མཐར་

གྱེན་ལངས་གྱི་ར་བ་ལི་སྟེར་འགག་མའི་ཁ་སྐྱོར་གྱེན་ལངས་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་དང་ལྔ་ཆ་ཅིག་གི་སྟེང་
དུ་སྐྱའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གསུང་འཁོར་སོགས་དང་། ར་བ་དང་།
སོ་སོའི་ཀ་བ་སོགས་བྱེད་པར་འཆད་དོ། །པོ་དོང་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་
ཀླུ་ན་རེ། ཕྱིག་པའི་དཔངས་ཆ་ཆེན་བྱེད་དང་དྲུག་པའི་ནང་དུ་སྒོ་ཕྱོགས་སུ་ཆ་
སྟོན་དྲུག་གཞལ་བའི་མཐར་ཕྱིག་བྱམས་གཡས་གཡོན་གྱི་བྱེད་བྱེད་ནས་ནང་མ་
འབུར་བའི་ཀ་བ་དོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ཕྱོགས་མདོག་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་
བརྒྱད། ཀ་གདན་དཔངས་སུ་ཆ་སྟོན་དཔངས་སུ་ཆ་སྟོན་གཅིག་པའི་བུམ་པ་ལ་
ཀ་བ་དཔངས་ཆ་སྟོན་བཅུ་དྲུག །མགྱར་ཆུ་པད་གདན་བྲི་ལེབ་རྣམས་ཆ་སྟོན་
གཅིག གཞུ་བྱང་ཆ་སྟོན་གཅིག་གཞུ་རིང་ཆ་སྟོན་བྱེད་དཔངས་མཉམ། དེའི་
སྟེང་དུ་དོ་རྗེའི་གདུང་ཆུང་། བུམ་གྲལ་མ་འཛིམ་པ་རྣམས་ཆ་སྟོན་ཅིག་པ་སྟེ།
འཛིམ་པའི་སྟེང་པ་གྱུ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིག་པའི་སྟེང་ན་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་ཞེས་
པ་ཐིག་སྐྱད་ལྟ་བུ། གྲ་བ་ཕྱིག་པ་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཆེད་དུ་བྱིར་འབུར་དུ་དོད་པ་པ་
གྲའི་སྒྲ་ལ་ཐེ་བ། པ་གྱུ་ནི་སེར་པོ་ཆ་སྟོན་ཅིག་པ་ཕྱིག་པ་ལས་བྱིར་ཆ་སྟོན་
བཞི་ཆ་ཅམ་འབྱར་བ། པ་གྲའི་མདོག་གི་ལུ་བྱུད་གསེར་གྱི་སྐྱད་པ་དང་གཅིག་ལས་ཆུ་
སྟོན་ཁ་ནས་འབྱར་བའི་གྲ་བྱེད་དང་པ་གྲའི་སྟེང་ཕྱིག་པའི་གྲ་ཐད་དུ་ནོར་བུ་
སྟོན་པོས་བསྐྱོར་བ། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་བ་གམ་སྟོན་པོ་དཔངས་སུ་ཆ་སྟོན་
བྱེད་དང་གཉིས་པ་ཆ་སྟོན་བྱིར་འབྱར་བ། བ་གམ་གྱི་བྱ་སྐྱེབས་གྱི་ལུ་བྱུད་ལ་

འབྲུང་དུ་འབྲུང་བའི་ཤར་བྱ་དཀར་པོ་སྤྱི་སྤྱུགས་མགོ་འབྲུང་བསྟན་ལྟ་བུ། ཅི་མོ་
ཕ་གྲུའི་སྟེང་ཐད་དུ་སྤྱེབ་པ། དེའི་སྟེང་ཆ་སྟོན་སྟེང་ནང་དུ་གཞལ་བའི་ཅིག་སྟེང་
དུ་ཀ་ཐུང་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཆ་གཉིས་པ་སྟོགས་རེར་བཞི་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་ཕ་
གྲུ་ཆ་སྟོན་སྟེང་། རྒྱ་སྤྱབས་ཀྱི་དཔངས་མཐོ་སར་ཆ་ཆེན་གཅིག་གྱེན་གསེགས་ལ་
སོང་བའི་ཐད་ནས་ཆ་སྟོན་གཅིག་དཔངས་སུ་བྱས་པའི་ཐོག་རྒྱུ་པོར་སྤྱབས་
པའི་འོག ལེའུ་ཆོད་བྱས་མའི་བྱར་གྱི་གདུང་བཞི་སྟོལ་མཚམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་
ཆ་ཆེན་སྟེང་དང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྲེ་དང་ཀ་གཞུ་སོགས་ཆ་སྟོན་གཉིས་པ་སྟེང་
སྤྱར་པོར་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་རྩོམ་འོག་ཆ་སྟོན་གཅིག་པ། རྒྱ་སྤྱབས་ཀྱི་གཤམ་
གྱི་བྱར་བཞིར་བ་དན་སོགས་དང་ཅིག་པའི་ནང་བྱར་ནས་ཆ་སྟོན་བཙུ་བཞི་དོར་
བར་སྒོ་ཆོད་ཆ་སྟོན་བཞི་དང་དཔངས་ཆ་སྟོན་ལྟ་བུ། སྟོའི་གཡས་གཡོན་སྟོ་ཁྱུང་
སྟོ་ཆོད་རེ། འགམ་ལོགས་ལ་སྟོ་ཆོད་སྟེང་རེ། སྟོའི་ཐད་སོར་སྟོ་འཁྱོག་གྱི་མའི་
ཅིག་བྱར་གཉིས་ནས་ཆ་སྟོན་གཅིག་གཞལ་བར་ཀ་བ་ཞེང་ཆ་སྟོན་གཅིག
།དཔངས་ཆ་སྟོན་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་བྱིར་བཞི་གཞལ་བར་ཀ་བ་གཉིས་
ཏེ་བཞིས་བཏག་པའི་རྟ་བབས་དང་། དེ་ཡང་མང་གྲུ་བཞི་ལ་དཔངས་སྟོ་ཆོད་
གསུམ་སྒྲུལ་བཙུ་གཅིག་སྟེ། གདུང་སེར་པོ་ཆ་སྟོན་སྟེང་། ལྷུ་གཡལ་མ་རྩོ་
རྩོའི་འཛིམ་པ་རྣམས་ལ་སྟེང་སྟེང་མང་། དེ་ནས་རྩུང་ཟད་ནང་དུ་འབྲུང་བའི་
པར་ཆ་སྟོན་སྟེང་། རྩུང་ཟད་ནང་དུ་བསྐྱུམ་པར་རྒྱ་གདན་དཀར་པོ་ཆ་སྟོན་སྟེང་

༥། དེའི་སྟེང་མ་མགུར་ཚུ་ཆ་ཕྱན་ཕྱེད། དེའི་སྟེང་དུ་ཅུང་ཟད་བསྐྱམ་པའི་བར་
ཐེ་ཆ་ཕྱན་པ་བཞི་པ་དང་དེ་ཕྱིད་ཀྱི་གཞི་གསེར་སྐྱད་ཆ་ཕྱན་པ་ཕྱེད་པ། དེའི་སྟེང་
དུ་ཕ་གུ་ཆ་ཕྱན་པ་ཕྱེད། དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་བའི་གནས་ཏེ་བ་གསུལ་ཆ་ཕྱན་པ་ཅིག
དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་འདབ་ཆ་ཕྱན་པ་༡༠ གཅིག དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཐུབས་ཆ་ཕྱན་པ་ཅིག་དང་
བཅུ་གཅིག་གོ། །འོག་གི་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དོས་མ་གཏོགས་སྟོགས་གསུམ་ལ་
སྤང་བའི་རྒྱབ་རྒྱ་ལྟ་བུ་གིས་མཛེས་པ། ཏྲ་བབས་དེའང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ཏོག་ནས་གཞལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིད་ཙམ་དུ་སྟེབ་པ་རྒྱ་ཐུབས་ཀྱི་སྟེང་
ན་འཁོར་ལོ་དང་རི་དྲགས་སོགས་དང་། ཡང་ན་སྒོ་འཁྱོག་བྱི་མའི་བྱི་རོལ་དུ་སྒོ་
ཆད་གཉིས། གཤུང་ཆ་ཕྱན་གཉིས་པ། བཞི་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་པ་མཛེས་
པར་ཐུབ་པ། གཤུང་ཅེ་ཕ་གུ་ལ་གཏད་པ་ལེའུ་ཆོད་གྲུ་བའི་རེའུ་མིག་མན་དང་
ཅིག་པ་དབངས་མཉམ། དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་རྗེའི་གཤུང་ཆུང་། དུམ་གྲལ་མ་འཛིམ་
པ་རྣམས་ཆ་ཕྱན་ཅིག་པ་སྟེ། འཛིམ་པའི་སྟེང་ཕ་གུ་དང་མཉམ་པའི་ཅིག་པའི་
སྟེང་ན་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་ཞེས་པ་ཐིག་སྐྱད་ལྟ་བུ། ད་བ་ཅིག་པ་ལ་མི་དེབ་པའི་
ཆད་དུ་བྱིར་འབུར་དུ་དོད་པ་ཕ་གུའི་མང་ལ་ཐེ་བ། ཕ་གུ་ནི་སེར་པོ་ཆ་ཕྱན་ཅིག་
པ་ཅིག་པ་ལས་བྱིར་ཆ་ཕྱན་བཞི་ཆ་ཙམ་འཕྱར་བ། ཕ་གུའི་མདོག་གི་སྤྱུང་
གསེར་གྱི་སྐྱད་པ་དང་གཅིག་ལས་ཚུ་སྒྲིན་ཁ་ནས་འཕྱར་བའི་དེ་ཕྱིད་དང་ཕ་གུའི་སྟེང་ཅིག་
པའི་དང་ཐད་དུ་ཞོར་བུ་སྒོན་པོས་བསྐྱོར་བ། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་བ་གསུལ་

སྒོན་པོ་དཔངས་སུ་ཆ་སྒྲན་སྤྱད་དང་གཉིས་པ་ཆ་སྒྲན་སྤྱིར་འབྱར་བ། བ་གམ་གྱི་
བྱ་སྐྱེབས་ཀྱི་ལུ་ཁྱུད་ལ་འབྱར་དུ་འབྱར་བའི་གར་བྱ་དཀར་པོ་སྤྱི་སྤྱུགས་མགོ་
འབྱར་བསྟན་ལྟ་བུ། ཅི་མོ་པ་གྱའི་སྤྱིར་བད་དུ་སྤྱིབ་པ། དེའི་སྤྱིར་ཆ་སྒྲན་སྤྱད་
ནང་དུ་གཞལ་བའི་ཅིག་སྤྱིར་དུ་ཀ་བྱང་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཆ་གཉིས་པ་སྤྱོགས་
རེར་བཞི་བཞི། དེའི་སྤྱིར་དུ་པ་གྱ་ཆ་སྒྲན་སྤྱད། རྒྱ་སྤྱབས་ཀྱི་དཔངས་མཐོ་སར་
ཆ་ཆེན་གཅིག་གྱིན་གསེགས་ལ་སོང་བའི་བད་ནས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་དཔངས་སུ་
བྱས་པའི་ཐོག་རྒྱུ་པོར་སྤྱབས་པའི་འོག ལེའུ་ཆོ་དབུས་མའི་བྱར་གྱི་གདུང་
བཞི་སྒོ་ལ་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ཀ་བ་ཆ་ཆེན་སྤྱད་དང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་བྱེ་དང་ཀ་
གཞུ་སོགས་ཆ་སྒྲན་གཉིས་པ་སྤྱིར་སྤྱིར་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དུ་རྩོ་རྩེའི་ཏོག་ཆ་སྒྲན་
གཅིག་པ། རྒྱ་སྤྱབས་ཀྱི་གཤམ་གྱི་བྱར་བཞིར་བ་དན་སོགས་དང་ཅིག་པའི་
ནང་བྱར་ནས་ཆ་སྒྲན་བཙུ་བཞི་དོར་བར་སྒོ་ཆད་ཆ་སྒྲན་བཞི་དང་དཔངས་ཆ་
སྒྲན་ལྟ་བུ། སྒོའི་གཡས་གཡོན་སྒོ་ཁྱུད་སྒོ་ཆད་རེ། འབྲམ་ལོགས་ལ་སྒོ་ཆད་
སྤྱད་རེ། སྒོའི་བད་སོར་སྒོ་འཁྱོག་སྤྱི་མའི་ཅིག་བྱར་གཉིས་ནས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་
གཞལ་བར་ཀ་བ་ཞེང་ཆ་སྒྲན་གཅིག །དཔངས་ཆ་སྒྲན་ལྟ་བུ་པ་གཉིས་དང་། དེ་
ནས་སྤྱིར་བཞི་གཞལ་བར་ཀ་བ་གཉིས་ཏེ་བཞིས་བཏེག་པའི་རྟ་བབས་དང་། དེ་
ཡང་མང་གྱུ་བཞི་ལ་དཔངས་སྒོ་ཆད་གསུམ་སྒྲམ་བུ་བཙུ་གཅིག་སྤྱི། གདུང་སེར་
པོ་ཆ་སྒྲན་སྤྱད། ༡ ལྷམ་གལ་མ་རྩོ་རྩེའི་འཛིམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་སྤྱད་མང་། དེ་

ནས་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་འཁུངས་བའི་བསྐྱེད་ཆ་ཕྱན་ཕྱིད་༥། ཅུང་ཟད་ནང་དུ་བསྐྱེད་
པར་ཟླ་གདན་དཀར་པོ་ཆ་ཕྱན་ཕྱིད་ ༦། དེའི་སྟེང་མ་མཁུར་ཚུ་ཆ་ཕྱན་ཕྱིད་༧།
དེའི་སྟེང་དུ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་པའི་བར་གྱི་ཆ་ཕྱན་༨ བཞི་པ་དང་ཕྱིད་ཀྱི་གཞི་
གསེར་སྐྱེད་ཆ་ཕྱན་ཡུལ་ཕྱིད་པ། དེའི་སྟེང་དུ་པ་གུ་ཆ་ཕྱན་༩ ཕྱིད། དེའི་སྟེང་དུ་
གར་བུའི་གནས་ཏེ་བ་གམ་ལ་ཆ་ཕྱན་༡༠ བཞི་པ་ དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་འདབ་ཆ་ཕྱན་༡༠
གཅིག དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཐུབས་ཆ་ཕྱན་ཅིག་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །འོག་གི་ཀ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དོས་མ་གཏོགས་སྟོགས་གསུམ་ལ་གླང་པོའི་རྒྱབ་རྒྱ་སྒྲ་དུག་
གིས་མཛེས་པ། རྟ་བབས་དེའང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཏོག་ནས་གཞལ་བའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིད་ཅམ་དུ་སྟེབ་པ་རྒྱ་ཐུབས་ཀྱི་སྟེང་ན་འཁོར་ལོ་དང་རི་
དུགས་སོགས་དང་། ཡང་ན་སྒོ་འཁྱོག་སྟེ་མའི་སྟེ་རོལ་དུ་སྒོ་ཚད་གཉིས་པ་ལ་
སྒྲམ་བུ་བདུན་ཏེ། ༡གདུང་ཐོག་༢ བྲེ། ༣༥༧ ཕྱིད་བད་༤ཆུང་བད་ཆེན་༥ཉར་
ཡམིའོ། །ཡང་ན་སྒོ་ཚད་ཅིག་སྒྲམ་བུ་བཞི་སྟེ། ༡མྱང་བྲེ་༢ བད་ཆེ་༣ཆུང་
༤གཉིས་སོ། །ཁ་ཁྱེར་ནི་ཅིག་པའི་མྱང་གི་ཕྱིར་འགྲམ་སྟེགས་སྒོའི་ཐད་མ་
གཏོགས་ཀྱི་རྩ་ཏུ་འཁོར་བ་སྟེ་རྒྱ་ཆ་ཕྱན་གཉིས་དབངས་ལ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་པ་
དང་། སྒོ་མདུན་དང་སྒོ་ཁང་གི་ནང་སྟེགས་བུ་བྲལ་བས་སྒོའི་སྟེ་རོལ་ནས་ནང་
དུ་འཛོག་པའི་ཐེམ་སྐྱས་གདང་བུ་བཞི་པ། དབངས་ཆ་ཕྱན་གཉིས་དང་ཞེང་
དུ་ཅིག་པའོ། །ཞེས་སྒྲའོ། །བྲམས་གླིང་པ་བསོད་ནམས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེ་

ན་རེ། འོག་བཞི་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྩེ་ལ་ལྟེ་བ་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་ཆ་ཆེན་བཙུ་
གཉིས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱས་ན་རྩ་ཉི་ལྱ་བ་ལ་སྟེང་འོག་གི་རྩ་འཇུགས་ས་མེད་
པའི་ཕྱིར། བྱོགས་ཀྱི་རྩ་ཅེ་ལྔ་པའི་སྟེང་འོག་ཏུ་གཟུགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་
ཚད་ཀྱང་སྤྱིད་དུ་ཆ་ཆུང་བཙུ་བླ་དང་བརྒྱད་གང་རུང་སྟེ་རྩ་བབས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཏེ་གོ་ཚད་གསུམ་མ་དང་གཅིག་མའི་བྱད་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྩེའི་སྟེ་བར་
ཅིག་པའི་ལྔ་ཕྱི་ནང་སྒྲགས་པའི་བར་ནས་རེ་རེའི་བར་སྟོངས་ཡོད་པ་དང་བཅས་
པའི་ཞེང་ཆ་ཆུང་གཅིག་པ་དང་། དཔངས་སུ་ལྔ་པ་ཡང་བཤད་པའི་ལྷགས་ཡོད་
ཀྱང་། ཅིག་པ་ལྔ་རེ་རེ་ཞེང་ཆ་ཆུང་རེར་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་
བཅུགས་པའི་འོག་མའི་ཁ་དོག་ནི་བ་གྲུ་ལྷགས་ཆུང་གི་ཚུལ་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཕྱི་
སྒོར་དུ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་ལ། ཅིག་པ་སྟེང་མ་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པ་
སྟེ་ཅིག་པ་ལྔ་ཆར་བཅུགས་པའི་དཔངས་ཆ་ཆུང་ལྔ་པའི་སྟེང་དུ་གཏུང་ལེབ་
འཁོར་མོར་ཡོད་པས་ཆ་ཆུང་བྱེད་བྱིར་འབྱར་བ་ལ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་ནས་དྲ་
བ་དང་དྲ་བྱེད་འབྱར་བ་ཤར་བུ་ནི་གཏུང་ལེབ་གྱི་སྟེང་བྱོགས་ནས་སྒྲར་ཆ་སྒྲན་
བྱེད་ཅམ་བྱིར་འབྱར་བའི་བྱ་འདབ་ཀྱི་སྒྲམ་བུ་ལ་དབྱངས་པ་ཅམ་བྱ་ཞིང་། བྱ་
འདབ་དེ་ལས་ཆེ་བར་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒོ་འགྲམ་དང་སྒོ་
བྱུང་གྱི་བར་དུ་བྱ་འདབ་འགོ་མི་བཏུབ་པའི་བྱིར་དང་། སྒོ་ལ་མར་སྒྲ་བ་སོགས་
ཀྱང་འདོད་རྒྱལ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིག་པའི་སྟེང་གི་ཐད་དྲང་དུ་མདའ་ཡབ་

གྱི་དཔངས་ཆ་ཆུང་ཅིག་ཐེང་བའི་ལུང་ལྟར་སྒོ་སྒྲིགས་གྱི་བར་དུ་དང་། དེ་ལྟར་
ཅིག་པ་སྟེང་མ་དང་བྱ་སྟེང་དང་གར་བུ་མདའ་ཡབ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་
བའོ། །གཏུང་གི་ཐད་ཆ་ཆུང་ཅིག་ནི་ཐོག་གི་དཔངས་ཡིན་པས་མདོར་ན་ཅིག་
པའི་དཔངས་ཆ་ཆུང་ལྟ། ཐོག་དཔངས་ལ་གཅིག་མདའ་ཡབ་ལ་གཅིག་སྟེ་
བདུན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒོ་གཏོད་པའི་ཚུལ་ཡང་སྒོ་སྒྲིགས་སྒོ་བྱུང་གི་ཕྱི་མཐར་
བྱས་ན་རིགས་གིང་། དཔངས་ཀྱང་ཆ་ཆུང་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་སྒྲིགས་གྱི་རིགས་
གིས་མཆོན་བ་དང་། བྱི་བྱའི་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བའི་ཆད་གྱི་བསྒྲམ་བྱ་ལའང་རྟ་
བབས་འདེགས་པའི་ཀ་བ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བའི་དཔངས་ཀྱང་
ཕལ་ཆེར་བསྟན་ལ། བདེ་མཆོག་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡོད་
ཅིང་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་ནང་གི་དང་། རྟ་བབས་གྱི་ཀ་
བ་ནི་ཞེ་བརྒྱད་དང་། སྒོ་གཏུང་ལ་ཀ་བ་ཉེར་བཞི། དགྱིལ་འཁོར་གཞན་ཕལ་ཆེ་
བར་སྒོ་གཏུང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་དང་ནང་དུ་འང་བརྒྱད་དང་། རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་
བཅུ་དྲུག་སྟེ་སྒོ་བཞི་པ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །སྒོ་
བརྒྱད་པ་ལ་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྒོ་གཅིག་པ་ལ་ཀ་བ་གཉིས་པ་བྱའོ། །ཇི་
སྐད་དུ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛོམས། །ཞེས་པའི་ལུང་དེས་ནང་གི་ཀ་བ་
བརྒྱད་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་ལ་མེད་ཅིང་། ཞེས་པའི་
བྱགས་ལས་དགྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། ནང་གི་

ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་རེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་པའི་གནས་ནི་ཅུ་ཐོག་གསུམ་དུ་
བགོས་པའི་སྒྲིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མཚམས་གཉིས་སུ་བཙུགས་ནས་ཅིག་པ་ལ་
ཅུང་ཟད་མ་རེག་པར་བྱ་བ་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ནི་སྣ་ཚོགས་རྩོམ་ཡོད་པ་
རྣམས་ལ་རྩོམ་པའི་སྒྲིའི་སྒྲིའི་ཉིང་དང་། མེད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་སྣམ་གྱི་མང་
དང་ཐད་མཉམ་དུ་ཡོད་པས། སྒྲིའང་གི་བྱི་བྱར་བཞི་ལ་བྱི་བྱའི་ཀ་བའི་སྣ་མོ་
བཞིས་མཚོན་པའི་གནས་སུ་ཀ་བ་རེ་རེ་སྟེ་སྟེགས་བྲུ་བྲུ་བཞི་པ་དང་བུམ་པ་
གནས་པར་གཟུགས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཏུང་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་
ཀྱང་དཀྱུས་ཚད་རིམ་པ་བྱི་བྱའི་ཁ་དོག་བཞིན་ཡིན་ལ་སྟོང་ཆ་ཆུང་བཙུན་པ་
རྣམས་ལ་ཞེང་ཆ་ཆུང་ལྔ་པ། སྣམ་ བྲུ་གཉིས་པ་ཡན་གྱི་རིང་བ་རྣམས་ལ་འང་
མདུན་རྒྱབ་དུ་ཅུང་ཟད་འབྱར་བ་དང་ཞུམ་པ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་བསྐྱམ་པར་
བྱ་ཞིང་། ལུན་སྣམ་གཉིས་པོའི་མཚམས་སུ་འང་ཀ་བ་བྱང་དུ་བཞི་བཞི་དང་། སྒྲི་
སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ནང་མ་ནང་མ་རྣམས་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་མཐོ་སྟེ། འོག་
གི་ས་གཞི་རྣམས་མཉམ་ཞིང་། དེ་ལ་རང་རང་གི་ཆ་ལ་ལྟོས་པའི་དབངས་ཚད་
ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟའི་ཆོ་བྱི་མའི་ཐོག་རིལ་ཐུབ་ཀྱང་མི་བདེ་སྟེ་ཏྲ་བབས་ཡོད་
པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་ཤོང་བ་དང་། བདེ་མཚོག་གི་སྐྱབས་སུ་འོག་གཞི་དམ་ཚིག་
འཁོར་འོའི་སྟེང་དུ་སྒྲུའི་འཁོར་ལོ་ཞལ་གང་པ། དེའི་སྟེང་དུ་གསུང་གི་དང་།
ཐུགས་དང་། བདེ་མཚོག་འཁོར་ལོ་ལ་བསྐྱའི་ཅུ་བ་སྟོང་པོ་འདབ་མ་ལྟེ་བ་ཉི་མ་

འཛིགས་དུས་དང་བཅས་པར་ཞལ་གང་སྟེ་དེ་དེ་ཞིང་མཐོ་བའི་སྟེང་དུ་ལྷ་ནམས་
བཞུགས་པས་སྐྱའི་འཁོར་ལོའི་དཔའ་བོའི་སྒྲིབ་པ་དང་། མགོན་པོའི་ཞབས་
མཐིལ་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་འགྲིག་ཅིང་། དེ་དག་ཏུ་ཀ་བ་དང་དེས་
བཏེག་པའི་ཐོག་འབུབས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཁ་གཅིག་གོ་ས་ལའི་རྒྱལ་དུ། སྒྲི་དེ་
དའི་ཐད་ཀར་ཡང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ནི་དོ་རྗེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་
པ། མཐའ་གཅིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་རྩ་
ཐིག་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་ཆ་ཆེན་བཞེ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ན་གདུང་རྒྱུ་ཁོར་
མོར་བཏང་བས་བཏེག་པའི་སྐྱའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་གིས་ཅུང་ཟད་མ་ཁེབས་པའི་གྲ་
ལ་སོགས་པ་གདུང་རྒྱུ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་ཐོག་ཅུང་
ཟད་འོང་བས་དབུབ་། །དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ལྷག་མ་ལའང་ཆ་སྒྲན་གཅིག་ལ་
སོགས་པས་འོག་མ་འོག་ལས་མཐོ་བར་བྱས་པ་ལ་གདུང་རྒྱུ་བཏང་ལ་དབུབ་
པས་མཛེས་ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ལ་ས་སྐྱ་པ་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་
ཀ་བའི་དཔངས་ལྟའི་དབུ་ལས་སྤྱུ་གང་གིས་འཕགས་པའི་སར་འཛོག་པ་ནི་
འཛིག་རྟེན་པའི་ཐོག་སོ་འཛོག་མཆོམས་ཀྱི་རིགས་པས་འཐོབ་ལ། ལུང་གི་
གཞོད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། ལ་སྟ་ཡའི་ཐིག་ལྟར་ན། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་
ཆ་སྒྲན་ཐུབ་དང་གསུམ་པོ་ལ་ཐོག་ལྟར་བྱས་པའི་ཉིས་འབྱུང་སྐྱའི་དགོས་པས་
སྐྱུང་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་སྒྲན་ལྟ་ཡོད་ཅིང་མཐོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀ་བ་སྤྱུ་

གང་ལྟག་པོར་ཡོད་པ་དང་འགྲིག་པས། བདེ་ཆེན་གྱི་ཀ་བའི་རྩ་བ་ནི་བྱུགས་
ལའོར་གྱི་ལྷ་བའི་ངོས་སུ་བདེ་ཆེན་ལའོར་ལོའི་མུ་ཁྱུད་ཡོད་པས་དེར་གཟུགས་
ལ། དེ་ལྟ་ན་བསྐྱའི་རྩ་བ་ནས་ཅོད་པན་གྱི་རྩ་མོའི་བར་ལ་མཐོ་བཙུའམ་སྒྲིལ་མཐོ་
བཙུ་ཡོད་ན་སྒྲིག་པས་མཐོ་བརྒྱད། གནན་པད་ལ་མཐོ་གང། རལ་པའི་ཅོག་ལ་མཐོ་གང་དང་མཐོ་བཙུའོ། བཙུ་
ཅིག་ཡོད་པས་མཐོ་དོས་ལྟག་པའི་ཀ་བ་བྱས་སོ། །དེའི་རིགས་པས་ལའོར་ལོ་
གཞན་གསུམ་གྱིས་ཀ་བའི་ཚད་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཀ་བའི་ཞིང་ནི་རྩ་རི་ན་པས་ཆ་
ཆེན་རེའི་ལྷ། ལྷ་ཆར་བཤད་ཅིང་གཟུགས་པ་དང་བསྐྱུན་ན་རྩུང་ཟད་རེ་ལྷ་
དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལའོར་ལོ་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་ལ་གདུང་མ་བསྒོར་ལུགས་སྤྱི་མའི་དཔེ་ཀ་བ་
བརྒྱད་བརྒྱད་རེའི་སོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ལའོར་ལོ་བཞིའི་
གདུང་རྒྱུམ་པོ་བརྒྱ་མཐོ་དོ་དང་དཔངས་སོར་དུག་གམ་བཙུག་གིས་པ་བཞི་
བཀལ་བའི་སྤྱིང་དུ་པང་ལེབ་ཀ་བ་ལ་གདུང་མ་བསྒོར་ལུགས་སྤྱི་མའི་དཔེ་གྱི་རྒྱུམ་པོར་དག་པ་
བོ། །ཐོག་སྤྱི་མ་དང་སྤྱད་མཚམས་ཀྱི་ཀ་བ་ནང་མ་ལ་པལ་ཁ་གཏོད་དེ། གདུང་
ཀ་བ་བརྒྱད་ཀ་ལ་སྤྱི་ཉག་བྱས་ནས་གདུང་རྒྱུམ་བསྒོར་བའོ་རྒྱུམ་ནང་མའི་ཞིག་གཞུག་པའམ།
ཡང་ན་དེ་དབུག་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་ངོས་ནས་ཀ་གཞུ་སྤྱིད་པ་རེ་བཙུགས་པའི་ཀ་
བའི་ངོས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཀ་གཞུ་བཙུགས་ཏེ་གདུང་རྒྱུམ་བསྒོར་བ་སྟེ། །ཀ་བ་གཅིག་གིས་མཐོ་དམན་བྱས་པའི་
གདུང་རྒྱུམ་གཉིས་ཁུར་བའོ། སྤྱིང་དུ་གདུང་རྒྱུམ་བཀལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མའི་ཐོག་
འབུབས་པར་བྱའོ། །དམ་ཚིག་གི་ལའོར་ལོ་ཀ་བ་མི་བྱེད་པ་ལང་ཀ་དང་ཨ་རྩ་
སོགས་བཞེད་པ་ལྟར་ལྟ་སྒྲུམ་གཏན་མི་བཞག་པ་དང་། དུ་རི་ཀ་བ་ལྟར་ན་ལྟ་

སྒྲུལ་ཁུང་རུས་ཚོགས་པ་ལ་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ཀ་བ་མེད་པ་རུང་ཡང་དགྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ན་དགོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཚོགས་ཆེས་མང་པོས་འཁད་
དོ། ཡང་ཀླུ་ལ་བ་གར་གྱི་དབང་པོ་ཞུ་དམར་ཅོད་པ་ན་འཛིན་པ་བཞི་པའི་ཞལ་ལྷ་
ནས། འོག་གཞི་སྒྲུ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ཉེ་བ་ལ་རྒྱར་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དཔངས་སུ་
ཆ་ཆེན་གཅིག་པ་ཁ་དོག་མཐིང་པའི་ངོ་བཞིར་བྱོགས་ཀྱི་མདོག་ཅན་གྱི་རྩ་རྣམས་
མིན་དུ་ཆ་ཆེན་གཉིས། ཅུ་པའི་ཞེད་དུ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ ཅུ་མོར་ཆ་ཐུན་གཉིས་
པར་བྱ། སྒྲུ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ཉེ་བར་ཅེག་པ་ལྷ་སྒྲགས་ཞིང་ཆ་ཐུན་ཅིག་ དཔངས་
སྒྲོ་ཚད་བྱེད་གསུམ། འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་ཆའི་སྒྲོའི་གཡས་གཡོན་དུ་སྒྲོ་བྱུང་སྒྲོ་
ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ཆ་ཆེན་བྱེད་རེའི་སྒྲོ་འགམ་དང་ལོགས། ཅི་གདུང་
གསེགས་ཀའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲུར། ཀ་བ་སྒྲོམས་སུ་ཆ་ཐུན་རེ་རེ་དང་དཔངས་
སུ་ཆ་ཁུང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཏེག་པའི་གདུང་ཆ་ཁུང་གཅིག་ཡ་ཡུབས་ཀྱི་
ཅིག་པ་དཔངས་སུ་ཆ་ཐུན་གཅིག་པ་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བ། སྒྲོ་
འགམ་གྱི་ཕ་གུ་ལ་སྒྲུ་གཏད་པའི་སྒྲོ་བྱམས་ཀྱི་ཐོག་ཆ་ཐུན་གཅིག་པ། སྒྲོ་ཁང་མ་
གཏོགས་པའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་ཕ་གུ་དཔངས་ཆ་ཐུན་ཅིག་དང་། ཞེད་ཆ་ཐུན་
བྱེད་གཉིས་པའི་བྱེད་བད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྱར་བས་བསྒྲོར་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཆ་
ཐུན་གཉིས་པའི་ཀ་ཐུན་མང་པོས་བཏེག་པའི་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་བཞིའི་བྱི་ངོས་
སུ་བྱེད་འཕྱར་བ་ཀ་ཐུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་བྱེད་འཕྱར་གྱིས་བཏེག་པའི་ཐོག་རྒྱ་

ཕུབས་དང་བཅས་པ་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཉིས་པ་ཕྱོགས་མདོག་ཅན་ནང་མཐོ་བས་
ལྷ་སྣམ་གྱི་སྣམ་གཉིས་བྱུང་པར་ཁོར་ཕུབ་དང་བྱི་བབས་གིས་གཞིལ་བས་
འདོད་སྣམ་བཞི་ཁེབས་པའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་དཔངས་སུ་ཆ་ཕན་ཅིག་པ་དང་།
སྒོ་སྒོ་འགམ་གྱི་ཐད་དུ་སྒོ་འཇུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་སྟེང་ནས་བྱར་གྱི་བར་ངོས་ཐལ་མར་
ཡོད་པའི་ཕ་གྲུ་དང་། ང་བའི་སྣམ་གསེར་གྱི་སྒྲ་ལགས་བུའི་ཐོག་དུ་གནས་པའི་བྱ་
འདབ་ལས་བྱར་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་ཤར་བྱ་དང་། ཅིག་པའི་རྩ་བར་འདོད་
སྣམ་ཞེང་ཆ་ཆུང་གཉིས་དང་དཔངས་སུ་གཅིག་པ་སྒོ་བྱུང་དང་འགམ་གྱི་བར་དུ་
དུ་བཞི་ཆ་ཕན་བྱེད་པེ། སྒོ་གྲེགས་དཔངས་ཆ་ཆེན་གཉིས་དང་ཆ་ཕན་བྱེད་
གཉིས། ཞེང་ཆ་ཆུང་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་ཉིས་རལ་དང་བཅས་པས་སྟེང་ཐོག་
བཏེག་པ། སྒོ་ལོགས་ལ་ཆ་ཆུང་རིག་མ་རིག་པར་སྟེགས་བུའི་འགམ་དང་། ལྷ་
ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྷེ་བའི་མཐའ་ནས་ལྷག་པའི་བྱི་རོལ་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་དཔངས་
པའི་སར་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བུམ་པ་ནས་ཐོན་པའི་ཀ་བ་སྒོམས་
སུ་ཆ་ཕན་གཅིག ཀ་གཞུ་བྲེ་ཕུལ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་སྒོ་ཚད་གསུམ་པ་སྒོ་
ལོགས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ཀ་བ་བཞིས་བཏེག་པའི་རྟ་བབས་དང་། བར་གི་ལྷ་
སྣམ་གྱི་ནང་མཐར་ཀ་བ་ཆུང་དུ་རེའི་ཞེང་ཚད་དང་། དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་བཞི །
ཀ་གཞུ་སོགས་ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག་པ་དེ་ལྷ་བུ་ཕྱོགས་བཞིར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་
བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་པའི་གདུང་རྒྱུམ་དཔངས་སུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་པ་དུམ་བུ་བརྒྱད་

པ་ཀ་བ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་བྲེ་སྤངས་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དོ་རྗེའི་གདུང་བཞི་
མིག་མངས་ཤིས་སུ་བྲེས་པ་ཕྱོགས་མདོག་ཅན་དང་། དབུས་མཐིང་ག་གནམ་
བརྒྱན་སྒྲ་རེའི་དབངས་ཆ་ད་གྱི་ཐོག་ཆ་སྤན་གཅིག་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཐོག་དང་རྒྱ་
མིབས་དབངས་ཆ་རྒྱུང་གསུམ། དབུས་རེ་མཐོར་གྱུར་པས་སྤྱར་པོའི་དབངས་སྒྲི་
ཆ་ད་གསུམ་རྒྱུ་པོ་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱབ་པའི། བྱ་འདབ་ཀྱི་འཕྱར་གྱིས་ལྷ་སྒྲུམ་
གྱི་ཐོག་གི་སྒྲ་ཞོན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྷར་རྩིག་པའི་མྱང་ནས་མདའ་ཡབ་རྩིག་པའི་
མྱང་ནས་མདའ་ཡབ་བར་སྒྲི་ཆ་ད་བཞི་དང་དཀྱིལ་ལའོར་ནང་གི་ཀ་བ་སྒྲི་ཆ་ད་བཞི་གཉིས་དབངས་མཉམ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་སོ་གྱི་བར་ཆ་རྒྱུང་བཅུ་དྲུག་སྟེ་རྒྱ་སྟེང་དབངས་དང་། ཡང་གཞུལ་ཡས་ཁང་
གི་འོག་འདོད་སྒྲུམ་དང་ལྷ་སྒྲུམ་གྱི་དབངས་ཆ་སྤན་པེ། དོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་དབངས་
ཆ་སྤན་གཅིག་སྟེ་སྤར་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་དབངས་ཆ་ཆེན་གཅིག་དང་བཅས་པའི་
སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྷེ་བའི་དབངས་ནས་ཏོག་གི་རྩེ་མོའི་བར་སྒྲི་ཆ་ད་བཅུ་གཉིས་
མེ་ཤིའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་སྒྲི་ཆ་ད་ཉི་ལྷེ་སྟེ་ཞོར་བུ་རྒྱས་པའི་གཞུལ་མེད་
ཁང་དབངས་ལ་དབག་ཆ་ད་གསུམ་རྒྱར་ལྷ་གསུངས་པ་དང་འགྲིག་ཅིང་། དེས་
ན་རྩིག་པ་ཐན་གྱི་རྒྱ་ལའང་རྩིར་རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དུས་ལའོར་སོགས་སྒྲི་
སྒྲགས་ལ་སྒྱུ་དཀྱིལ་གྱི་དབངས་སུ་དབག་ཆ་ད་ཉིས་འབུམ་ལ། ཆ་སོ་སོར་བཞོ་
བ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀྱིལ་ལའོར་གསུམ་གྱི་འོག་གཞི་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་
མཉམ་པ་ལ་སྒྱུ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཐོག་སྟེང་སྤྱབ་པའི་དབངས་ཆ་རྒྱུང་བསྐྱར་ལམ་
ལྷ་བུ་དང་། གསུང་གི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་སྟེགས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་བྱས་པའི་

ཕྱི་འབྲིས་སུ་འདོད་སྣམ་སྟེགས་བུ་ལས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བྱ་ཞིང་གསུང་དགྱིལ་
གྱི་དབུས་སུ་བྱུགས་དགྱིལ་ལའང་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱས་པ་དེའི་ཐོག་བྱེད་ཕུབ་
བྱས་པའི་དབུས་སུ་བདེ་གཤེགས་འཕར་མ་ལའང་སྟེགས་བུ་བྱས་པའི་ཀ་བ་བཙུ་
བླ་གི་དབུས་ཕྱར་བུ་ཆེས་ཆེར་མཐོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
རྣམས་ནི་རགས་པ་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྟོག་བཟོ་མཁན་གྱིས་མང་དུ་
བྲིས་པ་རྣམས་ནི་འདིར་ཡི་གས་འཛིགས་པས་མ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་
ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ནི་བྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཀྱན་དགའ་སྟོང་པོའི་ལྷགས་དེ་
དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཉིད་དུ་ཆེས་འཐད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལྷགས་
འདིའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་
པའི་བྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་ལྷ་མིང་བདག་ཉིད་ཅན། སྟོན་
པའི་བསྟན་པ་ལེགས་འཛིན་བྱེད། ། ཅས་འབྱུང་བས་སོ། དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་
འདིས་ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་ལོའི་ལུ་བྱུད་ལྟར་དོ་རྗེའི་ཐིག་སྟེ་གདུང་རྒྱུམ་གྱིས་
བསྒོར་བར་བྱ་ཞིང་། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་བབྱིས་ཞེས་པས། འདིར་ཀ་བ་
བརྒྱད་ནི་ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དེ། འདི་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྣང་བའི་བྱིར་དང་། དཔལ་མཆོག་གི་འགྲེལ་པར། ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྒོར་བས་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོ་རྗེའི་བྲེང་བ་རྒྱུམ་པོས་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་དགོངས་སོ། སྟོབ་དཔོན་གྲུ་བཤེས་གཉེན་

གྲིས་ཀྱང་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་དུ་ཀ་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་
གིང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བར་མཛད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚོས་
མདོར་བསྡུས་པར་ཡང་། སྤྱག་ནས་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ཡིས། །གདུང་ཆེན་བཞི་ཡི་
ཅེ་ནས་བཏེག། །ཅིས་སོགས་གསུངས་གིང་། སློལ་འབྲེད་འདི་རྣམས་རྩ་བའི་
རྒྱད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མཐུན་པར་འབྲུང་བས།
ནལ་འབྱོར་རྒྱད་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྒྱད་དེ་དག་གི་
སློལ་འབྲེད་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་བཞེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་
སློ་སྒྲགས་གྱི་ཚེའང་རུང་ངམ་སྒྲམ་ན་རུང་ཏེ། བྱི་ནང་རེ་རེའང་ཀ་བ་བརྒྱད་
བརྒྱད་ཡིན་གྱི་སྒྲགས་མ་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཀ་བའི་གྲངས་བགྲངས་པ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདིའི་རྟ་བབས་སློ་ལས་སུམ་འགྱུར་ནི་ཞེས་དུ་ཡིན་གྱི་དཔངས་སུ་
མིན་པར་ཤུགས་བཞེད་དོ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་སློན་གསལ་དང་། སྤྱ་བྱང་
གིས་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར་སློ་བཞི་མཉམ་དང་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སློ་ཆོད་གསུམ་
སོགས་གསུངས་པའང་འདུས་པའི་ལྷགས་ལ་ཡིན་གྱི། དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་འཇུག་
པར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱིས་གྱི་སློབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཡུ་དང་ཤུག་དག་གིས་
གསུངས་པ་ལའང་ལེགས་བཤད་མང་པོ་ཡོད་མོད་གྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཁས་
སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱེད་པའི་གནས་མང་དུ་སྤྲང་བའི་བྱིར། འོག་ཏུ་

དབྱད་དོ། །སློབ་དཔོན་འགྲོ་བའི་མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་
པ་ཡལ་ཆེ་བ་ཆེས་ལེགས་པར་སྒྲུང་བས་འོག་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་འཆད་དོ།
།གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ལོ་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་ནི་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་། མངོན་སུམ་དུ་མ་
གྱུར་པས་སློབ་བསྐྱངས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བཀོད་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་ཆ་མ་
འཆལ་ལ། ཐེག་གི་གདབ་ཚུལ་ནི་ཤར་ལྗོངས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པར་
མཛད་ལ། དེས་ན་ལོ་ཆེན་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་འདིར་གསལ་
བྱེད་ཆེ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དཔང་དུ་བྱ་བ་རིགས་སོ། །ས་སྐྱ་པ་གྲགས་པའི་
མཆན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་དབྱད་པར་བྱ་བ་ནི། བདེ་མཚོག་གི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབྱུང་སྟེང་ནས་བྱུ་གང་གིས་འཕགས་པར་ཐོག་དབུབ་ན་དམ་
ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆད་བཞེས་ཉིད་དུ་འབྱུ་གང་འཕགས་
པས། གཞལ་ཡས་ཁང་ནང་གི་དཔངས་ཆད་ཆ་ཕྱན་ལྷ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུངས་སྐྱུ་གང་གིས་མཐོ་བར་ཐོག་ཕུབ་པར་འདོད་པའི་
བྱིར། འདོད་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྩིག་དཔངས་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
གཞལ་ཡས་ཁང་ནང་གི་དཔངས་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་ཕྱན་ལྷ་ལས་མེད་ལ།
ལྷ་ལྷེ་སྟེང་ནས་ཕ་གྱུའི་དཔངས་ལ་གཅིག་དང་། གྲ་བྱེད་ལ་ཆ་ཕྱན་གཉིས་ཏེ།
གསུམ་ཁྲིས་པའི་ལྷག་མ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་འང་མི་འཐད་

དེ། ཕྱིག་པ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་ན་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་གིས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཡོད་
བར་བཤད་པས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་སྐྱོན་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
ཕ་གྲུ་དང་ཕྱིག་པའི་དཔངས་ཆ་སྐྱོན་གསུམ་ཆ་སྐྱོན་རེ་ལྟ་རེ་དང་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁྱེ
གསུམ་ལ་འགོམ་པར་ནུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ལས་མེད་པས་སྒྲོ་ལ་མ་སྟོས་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་
གསེང་ནས་བྱི་ནང་དུ་འགོ་འོང་བྱས་ཆོག་པ་དང་། དམ་ཆོག་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མོ་
ནམས་ཀྱི་བྲགས་ཀ་ཡན་དང་། རྒྱ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ལྷེ་བ་ཡན་དང་། གསུང་གི་ལྷའི་
གསང་གནས་ཡན་དང་། བྲགས་ཀྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་སྟོན་ཡན་གྱི་ཁྱུ་དོ་རེ་ཙམ་བྱ་བྱེད་
ཀྱི་ཁོང་གསེང་གི་བྱི་ནས་ནང་དུ་བལྟས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་དགྱེལ་
འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ན་སྒྲོ་ནས་འཇུག་མི་དགོས་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་གསེང་ནས་འཇུག་
ཆོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ནས་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ནང་
བམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་སྒྲོའི་ཡ་ཤུབས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་
པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀར་ཕྱིག་པ་ཡོད་པར་བྲགས་ཀྱིས་འདོད་པའང་མི་
འགྲུབ་སྟེ། སྒྲོ་སྟེགས་ཀྱི་དཔངས་ཆ་སྐྱོན་བཞིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་སྒྲོ་སྟོན་གྱི་ཆ་
སྐྱོན་གཉིས་འདི་ས་ལ་ཕྱིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཕྱིག་དཔངས་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་
ཀྱིས་སྒྲོའི་སྟོན་གྱི་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་འདི་ས་ཡན་ཆད་དུ་མི་སྟེབ་པའི་བྱིར། ཡང་
བྱེད་སྒྲོ་དཔངས་ལ་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་ལས་མེད་པར་འདོད་ན་སྒྲོ་སྟེགས་ཀྱི་དཔངས་
ཀྱང་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོའི་རེ་བཞི་སྟོང་འོག་ལ་ཆ་སྐྱོན་བྱེད་རེ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒོ་དཔངས་བྱ་གང་པ་ལ་ལྟ་རྣམས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་ན་གྱི་ལ་
ལྟར་འཇུལ་ནས་གཤེགས་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དགྱིལ་འཁོར་རེ་
རེ་ཞིང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་མོ་རེས་མཐོ་བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འབད་དོ། །དེ་ལྟར་
ན་སྤྱིའི་འཁོར་འོའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལས་གཙོ་བོའི་གནས་སྤྱུ་མོ་བཞིས་
མཐོ་བར་འགྱུར་བས། སྤྱིའཁོར་གྱི་ལྟ་དང་གཙོ་བོའི་ཞབས་མཉམ་པར་
འགྱུར་བས། སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་བཟང་གིས། དཔལ་བོ་མགོན་པོའི་ཞབས་ལས་
ནི་སྒྲིལ་བའི་བར་དུ་གནས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
།ལྟ་འི་སྤྱི་ཚད་རྒྱས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པས་ཀྱང་གཤེས་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲུ་
སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་ལ་འང་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ་སྤྱི་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ཉླེ་བའི་དཔངས་ལ་ཆ་
ཆེན་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་གདམ་ངར་གསུངས་པ་གཟུ་ལུམ་ལས་ལུང་
རིགས་ཚད་ལུན་གང་ཡང་མི་སྤྱང་བ་དང་། དུག་མཚན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
ན་ནི་རྩ་དང་ཉླེ་བའི་རྒྱ་དཔངས་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་
དེ། འདིར་ཉླེ་བའི་རྒྱ་ཆེན་བཙུན་གཉིས་དང་དཔངས་བཞི་རྩ་ཅེ་ཆེན་གཉིས་
དང་བཞི་གང་བྱས་ཀྱང་དུག་མཚན་གྱི་དོ་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་མི་འོང་ལ། ལེབ་མོ་དེ་
ལྟ་བུ་ཞིག་དུག་མཚན་གྱི་དོ་རྗེའི་ཚད་མ་ཡོ་ག་དུས་འཁོར་སོགས་སུ་བསྟན་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོ་གར་དོ་རྗེ་བསྒྲམས་པ་ས་ལ་བཞག་ཅེས་པས་འོག་གཞི་
ལ་སྤྱི་ཚོགས་དོ་རྗེ་ཡོད་པར་བསྟན་གསུངས་པའང་མི་འབད་དེ། །དེ་ལྟ་ན་དོ་

རྗེའི་རྩ་བ་དང་གྲུང་ཡང་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོ་རྗེ་བསྐྱམས་
དང་ཁུ་ཚུར་ལ་སོགས་པས་ཕྱོགས་སུ་ར་བ་དང་སྤྱིང་དུ་གྲུང་བྱ་བར་ཡང་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟ་བབས་སྒོ་མདུན་དུ་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཏེག་པའི་སྒོ་
མདུན་མར་འདོད་ན་ཡོ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོ་ལོགས་ཆ་ཕྱན་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རུང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། འདུས་པར་སྐྱུ་བྱང་གིས་སྒོ་བཞི་མཉམ་དུ་
གསུངས་པས། དེའི་ཆོ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་དང་མཉམ་
པས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་གང་དུ་འཇུགས། ཉི་གདན་ནམ་བཞུའམ་འོག་བཞི་སྣ་
ཚོགས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་འཇུགས་ན་ནི་སྤྲེགས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་སྣང་
བར་འགྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་ན་ཀ་བའི་དཔངས་ཀྱང་ཆ་ཕྱན་ལྔར་གྱང་མི་
འགྲུང་ཏེ། ཁྱེད་རང་བཞེད་པའི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་དཔངས་དམའ་ཤོས་
ལ་ཡང་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོ་རྗེ་འགྲུང་བར་གསུངས་པའི་རྟ་བབས་
བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད། ཅེས་པའི་ཀ་བ་དེ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་
ཡས་ཁང་པ་དེ་རྟ་བབས་བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པར་གསུངས་པ་དེ་
ནང་གི་ཀ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་མཚོག་གི་འབྲེལ་པར། ཀ་བ་བརྒྱད་
ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དོ་རྗེའི་གདུང་ལྷུམ་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན། རྟ་བབས་ཀ་བ་བཞི་པོ་ནི། །ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི་
ཞེས་བཤད། །ཅེས་པའི་རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཕྱོགས་རེར་ཀ་བ་ཡང་རེ་རེ་ལས་མེད་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲགས་མའི་ཆོ་ནང་མ་མཐོ་བ་ལ་
མི་འཐད་བ་མེད་ཀྱང་། ཅེ་མོའི་ལུང་དེ་དགྱིལ་ལའོར་ནང་མའི་དབང་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ན་ནང་མ་ལ་རྟ་བབས་ཀྱང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། །རིམ་གཉིས་
སྒོ་དང་ཡང་དག་ལྟ། །རྟ་བབས་སྣ་ཆོགས་དང་ལྟན་པ། །དཀར་ཞིང་གསལ་
དང་དོ་རྩེ་དང་། །ཉི་ཟླ་དག་གིས་རྣམ་པར་སྒྲས། །འདབ་མ་བཞི་དང་ཡང་དག་
ལྟ། །ཞེས་དེར་རྟ་བབས་སྣ་ཆོགས་དང་ལྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་དགྱིལ་ལའོར་
ནང་མར་རྟ་བབས་ནི་བྱེད་རང་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་གསང་
བའི་འགྲེལ་པར། དེ་ཀུན་རྟ་བབས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་སྟན་འདབ་མར་བཤད་པའི་རིགས་པས། དེར་ནང་དགྱིལ་
ལའོར་གྱི་གདན་དུ་བང་རིམ་བཞི་དགོས་པར་འཆད་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱི་མ་ལ་
ཡང་དེ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགྱིལ་ལའོར་བྱི་མ་དེ་འདབ་མ་མེད་པར་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་སྟན་ལྟ་བུའི་སྟེགས་བུ་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
འདབ་མ་བཞི་ཞེས་དགྱིལ་ལའོར་ནང་མ་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཆོས་སུ་མི་འཐད་དེ། གལ་
ཏེ་དེར་གསུངས་པའི་ལུང་དེ་ཐམས་ཅད་ནང་མ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་
ན། རི་སྐད་དུ། སྒོ་བཞི་དག་ནི་མཆོག་རྒྱ་མཛོད་ས། །མཐོ་ཞིང་ཡངས་ལ་མཛོད་པ་
སྟེ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེས་བྱི་མ་ལས་ནང་མ་མཐོ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཡངས་པ་
མི་འགྲུབ་སྟེ་བྱི་མའི་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་བྱེད་ནང་མའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནང་མ་ཁོ་ནའི་

ཁྱད་ཆོས་སུ་ཅི་སྟེ་འགྱུར། སྤྲེལ་ཤོད་གི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་དབྱུང་དུ་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་གྱི་སྟངས་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་གཙོ་བོའི་ཐད་དྲང་བོའི་སྟངས་འོག་ཏུ་ཡོད་པས་
དགྱིལ་ལའོར་བྲེ་ནང་དུ་བྲེ་བཅུག་པ་ལྟར་དགོས་སྟུང་ན། འོག་གི་ཁྱོ་བོ་དེ་སྐྱུ་
དགྱིལ་གྱི་འོག་གཞིར་ཡོད་དམ། དང་པོ་ལྟར་ན་གཙོ་བོའི་འོག་ཏུ་ཡོད་པར་
འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱུ་དགྱིལ་གྱི་ཁྱོ་བོར་འགལ་ལོ། །ཡང་འོག་གི་ཁྱོ་
བོའི་འོག་ཏུ་ཡོད་མི་དགོས་ན་སྟངས་གི་ཁྱོ་བོར་གཙོ་བོའི་སྟངས་དུ་ཡོད་དགོས་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རྩིང་པའི་བཞེད་དེའང་མི་འཐད་དེ། །འོག་མ་འོག་མའི་
དབུས་སྟངས་པར་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་མི་ཤེས་ཤིང་། འོག་མའི་ཐོག་གིས་སྟངས་
མི་ཐོག་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་ལ། དགྱིལ་ལའོར་འོག་མ་ལས་གོང་མ་སྟངས་དུ་
བརྟེན་པས་པའི་ཕྱིར་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཕྱི་ནང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་དོན་ལ་མ་ཞུགས་
པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེས་དགྱིལ་ལའོར་འོག་མ་ནས་སྟངས་མར་
འཛིགས་པ་ན་སྐྱས་འཇུགས་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མ་ངེས་ཏེ།
ཁང་པ་བརྟེན་པས་པའི་འོག་མ་རྒྱ་ཆེ་བས་སྟངས་དུ་བགོད་པ་ལ་སྐྱས་འཇུགས་ས་
མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤར་ཙོང་ཁ་པའི་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཡང་དབྱུང་པར་བྱ་
ན། ཁྱོད་གྱི་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་འཇུགས་པའི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བསུས་ཀྱང་བཞེད་
སྟངས་བསུ་དེ་ལྟ་ན་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལས་བརྒྱལ་བར་འཇུགས་དགོས་པའི་སྐྱོན་ནི་
སྤར་སྒྲོས་ཟིན་ལ། ཁྱོད་གྱི་སྐྱ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་དཔངས་ཆ་ཆེན་གཉིས་པ་

གསུམ་པ་བཞི་པ་གང་རུང་འདོད་པ་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཆ་ཆུང་ལྷ་ག་
གདན་ཆ་ཆུང་གཉིས་རེ་བདུན་དུ་འདོད་པ་འབྲུལ་ཏེ། ཏྲ་བབས་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་
ཀ་བ་དེས་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་དཔངས་ཚད་ལའང་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དར་
དབྱངས་ནི་གདུང་རམ་ཤར་བུ་ནས་འཆང་བའི་ཕྱིར་ཀ་རྒྱན་མ་ཡིན་ཞེས་པའང་
མི་འཐད་དོ། །དེ་ནས་དབྱང་དུ་ཆུག་ཀྱང་དར་དབྱངས་ཉིད་ཀ་རྒྱན་མིན་པར་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་དར་དབྱངས་ཀ་རྒྱན་མ་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཀ་རྒྱན་མི་དགོས་སྟུག་ན། འོ་ན་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་གདུང་བྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་
བར་ཆ་ཆུང་བཙུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཆོ། ཕྱི་ག་ཞིང་གི་ཆ་ཆུང་རེ་བསྐྱམ་ཀྱང་བཙུ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་ཡ་ཤུབས་ཀྱི་གདུང་ཆ་ཆུང་བཙུ་གཉིས་པ་དགོས་ཤིང་།
ཐུན་སྒྲུལ་ཡོད་པའི་ཆོ་གཡས་གཡོན་ནས་རེ་རེ་བསྐྱམ་ཡང་གདུང་ཆ་བཙུ་བར་
འགྱུར་ཞིང་ཀ་རྒྱན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆ་ཆུང་རེ་བསྐྱམ་ན་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པར་
འགྱུར་ཡང་ཀ་རྒྱན་ནི་བྱེད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་བ་མཁན་པོའི་གདུང་ཆ་ཆུང་
བརྒྱད་པར་གསུངས་པ་ཁུངས་སུ་བྱངས་པ་དང་རི་རྩར་འགྲིག། ཡང་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པ་ལྷ་རིང་བྱུང་དུ་ཡོད་པས་ཕྱི་ག་པ་བྱི་མའི་ཕྱི་མོའི་བར་དུ་འགོ་
བས་གདུང་ཆ་ཆུང་བཙུ་བྱུང་མེད་རེ་འོང་ཞེས་སྒྲས་པའི་བཙུ་བྱུང་མེད་པ་དེའང་མི་
འགྲུབ་སྟེ། ཕྱི་གས་པ་གསེགས་ཀར་ཡོད་པས་གདུང་ཆ་ཆུང་བཙུ་དེས་ཕྱི་ག་པ་མི་
འོན་པའི་ཐབས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུང་ཆ་ཆུང་བཙུ་བྱུང་མེད་ན་གདུང་ཆ་

ཅུང་བཅུ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྒོའི་གདུང་རིང་ཐུང་གི་
ཚད་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པའི་ནང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའང་མི་འཐད་དེ། བྱི་ནས་ཆ་
ཅུང་བཅུ་མཐོང་ན་དེ་མི་ཕྱི་བའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ་དཔེར་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ནས་རྒྱུད་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་འབུམ་སྤྲལ་བཞི་པར་བཤད་པ་དེ་བྱི་མཐའ་ནས་བརྩིས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་ནང་མཐའ་ནས་བཅའ་མས་པ་མ་ཡིན་པའི་
རིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་རྒྱས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་མཐོ་བཅུ་པར་
བཤད་པའི་ཚོ། གཙུག་ཏོར་གྱི་གནས་ནས་ཞབས་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་བརྩིས་ཀྱི།
རྒྱ་མཚམས་ནས་ལོང་བུའི་བར་ལ་བརྩིས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐལ་མོ་གང་ལ་
འབྲིག་མ་ནས་གྲུང་མོའི་ཕྱི་མོའི་བར་བརྩིས་ཀྱི། མཐེལ་ཅུང་དང་མཐེ་བོའི་བར་
ལ་མ་བརྩིས་པ་ལྟ་བུའོ། ཡང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ཚོན་སྒྲ་ལྟའི་སའི་བར་ལ་ཆ་
ཅུང་བཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཚོན་སྒྲ་བྱི་མ་མ་གཏོགས་ཚོན་སྒྲ་ནང་མ་ལ་བཅུ་
ཡོད་མི་དགོས་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚོན་སྒྲ་བྱི་མ་ནས་བྱི་མའི་བར་ལ་
བཅུ་ཡོད་ཀྱང་། ནང་མ་བཞིའི་བར་ལ་དེ་མེད་ན་ཚོན་སྒྲ་ལྟའི་སའི་བར་ལ་ཆ་
ཅུང་བཅུ་ཡོད་པ་འགྲུབ་ཐབས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁྱོད་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་
སྒྲ་གསེགས་ཀར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྒོ་བཞི་མཉམ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། སྒོ་ལོགས་
ཀྱི་ཕྱི་ག་པ་ནང་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐུང་བས་ནང་མ་ལ་ཆ་སྤེན་གསུམ་ལས་མེད་
པའི་བྱིར་དང་། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པ་བྱི་མ་ནས་བརྩི་ལོ་སྒྲ་མ་ན་མི་འཐད་དེ། སྒོ་

ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པའི་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཆ་རྒྱུད་ལྡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱུ་བྱང་
གིས། སྒོ་ཁྱུད་སྒོ་ཡི་ཚད་རྒྱ་ལྟོ། ། འགམ་དང་ངོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་
འགམ་དང་ལོགས་སམ་ངོས་ཀྱང་སྒོ་ཚད་རྒྱ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
ཡང་འགམ་ལོགས་དང་སྒོ་མི་མཉམ་པ་རྟ་བབས་དཔངས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མ་ལྟ་
བྱ་ལ་མུན་སྒྲུལ་ཡོད་པས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ནས་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་
མཐའ་ཆ་ཐུན་གཅིག་ཡོད་པའི་ས་དེར་ཕྱི་ག་རྒྱུན་འགྲོ་བར་བྱེད་འདོད་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་མཐའ་དང་ཕྱི་ག་རྒྱུན་མཉམ་ན་སྒོ་ལོགས་སྒོ་དང་
མཉམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་འགམ་ལོགས་མཉམ་པ་མི་སྲིད་
བར་ཐལ། རྟ་བབས་སྲིད་རྒྱ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་ཆེ་སྒོ་འགམ་ལ་ཆ་ཐུན་གཉིས་
ལས་མེད་ཅིང་། དེ་རྒྱུ་ཀྱང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པ་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་
མཐའ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས། དེ་ལ་བྱེད་རང་ལྟར་ན་ཕྱི་ག་
པ་ནང་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཡང་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་པར་མཉམ་པར་མི་འོང་
ཞིང་། འགམ་ལ་སྒོ་ཚད་ཡོད་པའི་ཆེ་ཡང་ལོགས་ལ་སྒོ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་ཀ་བ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། ཞེས་པ་ལ་རྩོད་སྲོང་བྱས་ན་ཀ་བ་བརྒྱུད་
པོ་དེ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་འོག་གི་ཀ་བ་གཡས་གཡོན་རྒྱ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་བརྒྱུད་པོ་
དེ་ཡིན་པར་སྒྲས་པ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་ཀ་བ་བརྒྱུད་ནི་
ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ནང་གི་ཀ་བ་ཡིན་པར་ཡོ་ག་དང་འདུས་པ་སོགས་སུ་དགོངས་ལ།

བདེ་མཆོག་དང་དུས་ལའོར་སོགས་དགྲིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་པར་
ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཞེས་པའི་ལུང་ཡང་
དགྲིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲིལ་ལའོར་
རྒྱུ་པོ་སོགས་ལ་སྒོ་གཅིག་པ་དང་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡོད་པར་བྱེད་བར་ཡང་། ཀ་
བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་པའི་ལུང་རྒྱང་པ་གཅིག་པོ་འདི་དངས་ཀྱི།
གྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། །ཞེས་མ་དངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ།
ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལའང་སྒོ་བཞི་པར་མ་གྲུབ་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པར་
ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒོ་བརྒྱད་ཡོད་ན་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཛེས་
དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ལུང་དེའི་རྒྱང་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་ནས་གཅིག་
དངས་པ་དང་གཅིག་གོས་མ་དངས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དགྲིལ་ལའོར་སྒོ་བཞི་པའི་ལུང་དགྲིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་
མིན་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ལུང་ཡང་དགྲིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་དུ་མ་
སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བས་གཞལ་ཡས་ཁང་མཛེས་བྱེད་མིན་པ་ནི་
དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྟ་བབས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱན་པར་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡང་རྟ་
བབས་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ནང་གི་རེའུ་མིག་དང་གདུང་ལྷུ་མ་ནི་སྒོས་བསྐྱངས་པའི་ཆེ་སྟེང་དུ་མ་ཟད་ས་
གཞིར་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ནང་གི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྟ་གར་ཡོད་ངོས་མི་ཟེན་
ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྤྲས་པ་ནི། མིག་ལྟན་གྱི་སྟེང་ལུ་ཡིན་ན་དེ་ངོས་མི་ཟེན་
གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱིད་དེ་སྐད་དུ་ཟེར་བ་ནི་རི་སྐད་དུ། དེ་དག་གདུང་མ་
ཡིན་ཏེ་བྲིས་པ་ལ་གདུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་ལས་ལུའུ་ལ་བར་ཟད་
དེ། ལ་སྟ་ཡས་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་བྲི་བྱའི་ནང་གི་ལྷུ་མ་བསྐྱོར་དེ་གདུང་ལྷུ་མ་གྱི་རི་
མོ་མིན་པར་འོག་གཞི་ལྟ་གནས་ཀྱི་རི་མོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བསམ་ནས།
བྱིད་གདུང་ལྷུ་མ་གྱི་སྟེང་གི་རེའུ་མིག་གྱུ་བཞི་དེ་སྟེང་གི་གདུང་གི་རི་མོ་མིན་པར་
འོག་གི་ལྟ་གནས་ཀྱི་རི་མོ་ཡིན་ན་ཞེས་སྤྲས་འདུག་ཀྱང་བྱིད་ཀྱིས་བྲིས་པ་ལ་
གདུང་ལྷུ་མ་གྱི་རི་མོ་འདྲི་གདུང་ལྷུ་མ་གྱི་རི་མོ་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེའི་སྟེང་གི་
རེའུ་མིག་གི་རི་མོ་གདུང་བཞིའི་རི་མོ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མི་འགྲུབ་
ན་རེའུ་མིག་དེ་འོག་གཞིའི་རེའུ་མིག་ཏུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོ་
སོགས་ལྟ་གནས་ལ་འོག་གཞིའི་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པ་དང་། རེའུ་མིག་གི་དབྱས་
དང་མཐའ་མཐོ་དམན་ཡོད་ཀྱང་རེའུ་མིག་གྱུ་བཞི་ཆོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ན་མི་
ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྟ་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་མཐོང་བ་
དང་། རེའུ་མིག་ཐ་དད་དུ་ལྟ་རྣམས་བཙོན་ཁང་དུ་བཙོན་བཅུག་པ་ལྟར་འགྲུར་
བའི་ཕྱིར། ཡང་ཆ་ཤུན་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་ཆོད་ཀྱིས་བཅུད་པས་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྲུར་

ཞེན་འང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་ཀྱིས་དགོས་པ་མེད་དེ། ལྟ་རང་རང་གི་སའི་མཐོ་དམན་གདན་དང་ཁྲིས་ཚད་པ་ལས། དེར་རེའུ་མིག་ཆ་ཡན་རེ་རེས་བཅད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབངས་ལ་དབྱད་པ་ནི་འོག་ཏུ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོག་གི་སྐབས་སུ་ངས་པ་མ་རྟེན་ཟེར་བ་གིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་གསང་བའི་བདག་པོ་དག་གི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གཞན་གྱི་སྒོ་གོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏྲེ་བོ་དོ་རྗེ་མགོན་པོས་དངས་པའི་ལུང་དེའི་དོན་ཏྲ་བབས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇུགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ནི་སྒྲིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཇུགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གི་ཕྱི་རོལ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་འབྲི་ན་ཏྲ་བབས་དོ་རྗེའི་རྩ་བས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཇུགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲི་ནང་ཅིས་འགོག་མ་ག་རྟ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་དངོས་སུ་འདོད་ཅིས་པ་ནི་བདག་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་སྒྲ་དགོས་པ་ཞེས་བྱུང་ཞེས་པར་ཟད་དེ། ཡུལ་མ་ག་རྟ་དོ་རྗེའི་གདན་ཡིན་མིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་གདན་གྱི་རྒྱ་དབངས་ཀྱི་ཚད་ལ་ངས་པ་ཙམ་འང་འདྲན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོར་པའི་འདོད་པ་ལ་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་ཚོགས་པདྨའི་འདབ་མ་སོ་གཉིས་སྟེ་བོའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་དང་སྟུར་བའི་དག་པ་མི་འཁྱོར་ཏེ། དེ་སྟོར་བ་ལ་ཁུངས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། གངས་མཐུན་ཙམ་ལ་བསམ་ན་པདྨ་འདབ་མ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བུའི་རྩ་འདབ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་

དང་དག་པ་སྒྱུར་དགོས་པར་སྒྲུས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་དང་གྲངས་
མཐུན་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དག་པ་སྒྱུར་རུང་ན་པད་འདབ་གཉིས་ཀྱི་
དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་གཉིས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྒྲུས་ཀྱང་ཅིས་
གཞོད། གྱིའི་དོ་རྗེའི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་གྲགས་པར་སྒྱུ་བོ་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེ་ཡིན་པས་
དེའི་འོག་གི་རྩ་འདབ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་གཞིའི་བསྐྱ་སྒྱར་རོ་སྣམ་ན་ནི་
ཅིག་པ་དང་རྟ་བབས་ཀྱང་པད་གདན་གྱི་འདབ་མའི་འོག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་
དེར་མིག་པ་ཕུ་རེ་ཁ་དང་ན་བ་རྟ་བབས་སུ་བཤད་ཅིང་དེ་དག་དེའི་འོག་ཏུ་ཡོད་
པའི་བྱིར་དྭ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཆད་ནོར་བུ་རྒྱས་པའི་གཞལ་
མེད་ཁང་དང་། རོར་བས་གཞལ་ཡས་ཁང་འོག་མའི་རྒྱའི་ལྷ་ཆ་གསུམ་དཔངས་ཆད་དང་ཏོག་ནས་ཅིག་པའི་
བར་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་འདོད། སྒྲིགས་པའང་མི་འགྲིག་སྟེ། བྱེད་རང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་དཔངས་ཆད་དུ་གསེར་གྱི་གདུང་ལེབ་དང་གདུང་རྒྱུ་མན་དུ་ཆ་སྐྱོན་
བཙུན་གྱི་དང་ལྷ་ཆ། ཅིག་རྒྱུ་གྱི་དཔངས་ཆ་སྐྱོན་གསུམ། བ་གྲུ་ལ་གཅིག་ གྲ་
བྱེད་གདུང་ལེབ་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་དུག །གདུང་བཞི་ལ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་
དེ་སྟེང་ཅིག་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྐྱོན་གསུམ། བ་གྲུ་ལ་ལྷ་ཆས་དམན་པའི་ཆ་
སྐྱོན་གཅིག་ གྲ་བྱེད་ལ་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་དང་བཅས་པས་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པོར་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་ལྷ་ཆའི་ཆ་གསུམ་དཔངས་ཆད་ལ་ཡོད་པ་ནི་འོག་
གི་ཐོག་གྲུ་བཞི་པའི་དཔངས་ལ་དགོངས་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཚད་མཐོ་བཅུ་མཆུ་ཞེང་གའ་པར་འཆད་པ་ན་གཙུག་
ཏོར་དང་དབུ་མགུལ་པ་ཡན་མི་ཐེ་བར་སྤྲག་པ་མན་ཆད་ལ་དགོངས་པར་སྦྲས་
ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་དཔངས་ཆོད་གསུངས་པའང་བུམ་
པ་མན་ཆད་ལ་དགོངས་པ་དང་། རི་རབ་གྱི་བང་རིམ་འོག་མ་མན་ཆད་དུ་རྩི་
དེ་ཡན་ཆད་མི་རྩི་བར་སྦྲས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་དཔངས་ཆོད་ཀྱང་འོག་མ་གྱུ་བཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ས་མན་ཆད་ལས་མ་བརྩིས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་གདུང་རྒྱུ་དང་གདུང་ལེབ་མན་ཆད་དུ་ཆ་སྤོན་བཅུ་དགུ་
དང་ལྔ་ཆ་གཅིག་བྱས་པའི་ཆེ་དེའི་སྟེང་གི་ཕྱམ་རྣམས་ཀྱི་དཔངས་གདུང་བཞིའི་
སྟེང་དུ་བཀའ་པའི་ཕྱམ་གྱི་དཔངས་ལ་ཆ་ཅི་ཙམ་རེ་ཡོད། གང་ཡོད་ཀྱང་ཆ་དེ་
བྱེད་རང་གི་ཆའི་གངས་བགངས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། གདུང་རྒྱུ་
དང་གདུང་གྱུ་བཞིའི་སྟེང་གི་དཔངས་ཀྱི་ཆ་སྤོན་གསུམ་པ་གཉིས་ནི་རྩིག་རྒྱུ་
དང་གྱུ་བཞིའི་དཔངས་ཡིན་པས་ཕྱམ་གྱི་དཔངས་མ་ཡིན་ལ། ཕྱམ་གྱི་དཔངས་
ཞིག་དགོས་ན་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཔངས་རྒྱ་ཆོད་ལས་མཐོ་
བར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་ལྔ་ཆའི་གསུམ་ཐོག་འོག་མའི་གྱུ་བཞི་
མན་ལ་འོང་བ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། བང་གི་རྒྱ་ཆོད་ཆ་སྤོན་སོ་གཉིས་ཡིན་ལ་
དཔངས་ཀ་བའི་བཅུ་དྲུག་ཀ་གཞུ་ལ་སོགས་ཆ་སྤོན་གཅིག་ལྔ་ལས་བྱེད་རང་
གིས་མ་དྲངས་པས་ཆ་སྤོན་བཅུ་བདུན་དང་ལྔ་ཆར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་གདུང་

ལྷུམ་དང་འོག་གི་ལྷ་སྣམ་གྱི་དཔངས་ཆ་ཕྱན་ཏེ་དེ་བཙུགས་སོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ།
འོག་གཞིའི་དཔངས་བཙུག་ནས་ཚོགས་དོ་རྩེ་པར་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་དཔངས་ཀྱང་
བཙུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཏུང་དཔངས་བཙུག་ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐོག་སྤྱད་ཏེ་མ་པ་
རྣམས་ཀྱི་དཔངས་ཀྱང་བཙུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་གི་རྒྱ་ཆད་བཙུག་ན་ཤར་
བྱུང་གི་རྩིག་པའི་ཞེང་ཡང་བཙུག་དགོས་པར་སྣམ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཏུང་ལྷུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྩིག་ལྷུམ་དང་། གཏུང་གྱུ་བཞིའི་
སྟེང་དུ་རྩིག་པ་གྱུ་བཞི་པ་གྱུ་བྱེད་རྣམས་དགོས་པའི་ལུང་དོན་བྱེད་རང་གི་
བཞེད་པ་གྱུ་བྱས་བྱས་པའི་ཟེན་བྱས་ཆེན་མོར་དཔངས་སྣང་བ་དང་ཡང་མི་འགྲིག་
སྟེ། སྟོབ་དཔོན་རིག་བྱིན་གྱི་ལུང་དེ་ནི་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་མི་སྣང་
སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དེས་རི་སྐད་དུ། གཏུང་དང་མཉམ་པའི་རྩིག་པའི་སྟེང་དུ་སྟུའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སམ། ཡང་ན་དོ་ཤལ་གྱི་སྣམ་བུའོ། དེའི་སྟེང་དུ་སེང་གེའི་ཁ་ནས་
བྱུང་བའོ། ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩེས་སུ་འགྲུགས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སོ་པག་
རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་གཞིའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་མགྲིན་པའོ། །ཞེས་པས་གཏུང་སྟེང་
གི་རྩིག་པ་གཏུང་དང་མཉམ་པར་བཤད་ལ། བྱེད་ཀྱི་གཏུང་ཆ་ཕྱན་གཅིག་དང་
རྩིག་པ་ཆ་ཕྱན་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དོ་ཤལ་གྱི་སྣམ་བུ་
དང་སྟུའི་སྟོབས་བདམ་གར་སྣང་བས་པ་གྱུ་ལ་དོ་ཤལ་གྱི་སྣམ་བུ་དང་བདམ་
རང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་སྟུའི་སྟོབས་དང་དོ་ཤལ་གྱི་སྣམ་བུ་གཉིས་

དགོས་ན་ནི་དོ་གཤམ་ཉིས་བཅིགས་སུ་འགྱུར་བས་ཀྱང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཡང་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཟིན་བྲིས་ཆེན་མོར་དྲངས་པའི་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་
རྒྱད་ཅུ་འགྲེལ་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལྟའི་
གྲོང་བྱེད་ལྟ་ན་སྤྲུག་གི་སྒོ་ལྷགས་རི་དང་མཉམ་པར་བཤད་པ་ཡང་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྒོ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིའི་རྩིག་པ་ལྷགས་རི་མིན་པ་དང་། གྲོང་
བྱེད་དེར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དགྱིལ་འཁོར་འདིར་བྱས་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་པ་
དང་མི་འགྲིག་པས་སྒྱུར་དུ་བྱུང་བའི་གཤམ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྒོ་ལོགས་གྱི་
རྩིག་པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གཞིའི་རྩིག་པ་མཐོང་མན་ཡོད་པ་ཡང་ད་
དུང་རྒྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲེང་བར་དྲངས་པའི་དོ་རྗེ་བྲེང་བའི་ལུང་།
མདའ་ཡབ་རྒྱལ་མཉམ་ནི་ལོགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་དོ་རྗེའི་བྲེང་བར། བྱོགས་ཅན་
མདའ་ཡབ་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བ་འགྱུར་བྱེད་ཡིན་པ་བྱེད་ཀྱིས་མ་གཤིས་
པར་སྤང་ལ། མདའ་ཡབ་རྒྱལ་མཉམ་ནི་ལོགས་ཅན་ནམ་ལོགས་རྒྱལ་མཉམ་མདའ་ཡབ་
ཅན་གང་དུ་བསྒྱུར་ཀྱང་སྒོ་ལོགས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ལོགས་མིན་པར་མི་
འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟ་བབས་གྱི་རོར་པས་རྟ་བབས་རྣམས་ལུ་བཅུག་ཅིག་པ་སྒོ་ལྷེང་དང་རྣམ་པའི་
མ་སྒོའི་བྱོགས་གསུམ་ནས་དབུ་རྒྱུ་རྟ་ཡོད་པར་འདོད་ཀ་བ་ནི་སྒོ་ལོགས་གྱི་རྩིག་པའི་གཤམ་
གཡོན་དུ་ཆ་ཤན་རེ་རེ་དོར་བས། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ཕྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་ཀ་
བ་གཉིས་དང་། དེའི་ཐད་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལུའི་རྩ་བར་ཀ་བ་གཟུགས་པའི་སྟེང་

དུ་རྟ་བབས་སྒོ་ལོགས་དང་སྒོ་གདུང་གི་ཕྱི་ནས་བསྒོར་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་གཞལ་ཡས་ཁང་མཛེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་ལ་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་
གདན་གྱི་སྟེགས་བྱ་དཔངས་སུ་ཆ་ཕྱན་གཉིས་གསུངས་པ་མ་ཆོང་བས་དཔངས་
དམས་པ་དང་། སྒོ་མདུན་དུ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཆ་ཕྱན་
གཅིག་དོར་བར་ཀ་བ་བཙུགས་པའི་ཆེ་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་ལོག་མའི་སྲིད་ཆ་
རྒྱུང་བཙུབ་ཞི་ལས་མེད་པ་ན་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པ་ལ་རྟ་བབས་སྒྱུར་དོར་བས་རྟ་
བབས་རྣམ་པ་བཞིའི་ཆེ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་དང་སྒོ་འགམ་དང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་བར་ཐུན་པས་བསྒོར་བའི་མ་ལེག་པར་ཡོད་
ཀྱང་སྒོ་འགམ་དང་སྒོ་ལོགས་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་ལེག་པར་ཡོད་པས་ཕྱི་ག་པ་ལ་སྒྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བའི་
ཞེད་དུ་ཆ་ཕྱན་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེད་དུ་གསུམ་ཡོད་པར་སྒྲུས་པ་དང་
འགལ་ལོ། ཡང་ཀ་རྒྱན་དང་བཅས་པའི་དབང་བྱས་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་
ལོག་མ་ཆ་རྒྱུང་བཙུན་གཤམ་པར་བྱས་པའི་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་ཕྱི་ག་པའི་གཡས་
གཡོན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཞེད་ཆ་ཕྱན་གསུམ་ཡོད་དོ། ཞེན་འང་མི་འཐད་དེ། ཀ་རྒྱན་
ཀྱི་བྱི་བྱ་ལ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུམ་བྱ་ལ་ཀ་རྒྱན་གྱིས་རྟ་བབས་བཏེག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཀ་བའི་ཆ་ཕྱན་ལ་རྟ་བབས་ཀྱི་བཞི་སྟེ་དགུས་བྱེད་རང་འདོད་པའི་
ཕྱི་ག་པའི་དཔངས་ལ་མི་སྒྲེབས་པ་དང་། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པ་དངོས་བཞི་ལས་
དམའ་བའི་གེས་བྱེད་མེད་པས་འདོད་རྒྱལ་དུ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲུམ་བྱ་
བཙུག་ཅིག་པ་ལ་ཀ་བ་འཇུགས་ས་ནི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱས་པས་ཀ་བའི་

དཔངས་ཆ་ཕྱན་ལྔ་དང་སྟེགས་བུའི་དཔངས་ཆ་ཕྱན་བཞི་དང་དགྲུང་ཡོད་པས་རྟ་
བབས་འདེགས་བྱེད་ལ་ཆ་ཕྱན་ལྔར་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཡང་ན་སྟ་
ཚོགས་དོ་རྗེའི་རྩ་ཉི་ལྔ་པའི་ཆོ་ནང་མའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་འཕོག་པར་འགྱུར་བས།
ཀ་གདན་གྱི་དཔངས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔངས་ཀྱིས་ཚོག་པས་ཀ་གདན་ལ་སྟེགས་བུ་
དང་བུམ་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། ཡང་དེ་འགྲམ་ལོགས་
དང་སྟོ་མི་མཉམ་པ་ལ་སྦྱང་བ་ན་བར་སྟོང་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ཡོད་ཅིང་སྟོ་ལོགས་ལ་
ནི་མ་བརྟེན་པའི་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གདུང་མ་བཅུ་གཅིག་ཐིག་གིང་བཅིགས་
པ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་ཆུང་ཞིང་ དཔངས་མཐོ་བས་རྟ་བབས་སྟོད་ཉན་པའི་སྐབས་
མེད་དོ། །ཡང་ཁྱེད་རང་ས་སྐྱུ་པའི་ལུགས་ལ་ འང་རྟ་བབས་སྟོ་མདུན་དུ་བྱས་པ་
ཆེར་མི་འཐད་དེ། རྗེ་བཅུན་གྲགས་པས། སྟོ་ཁང་གི་སྟེང་བཀའ་པ་ནི་རྟ་བབས་
ཡིན་པས་ཀ་བ་བཞིས་མཐོ་བར་བཏེག་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
འདི་ལ་ཀྱོག་བཤད་ཀྱི་ངལ་བ་ལས་དོན་གཞན་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། དེར་མ་
ཟད་རྟ་བབས་ཞིང་ཆ་ཆུང་གཅིག་པའི་སྟེང་དུ་རི་དྲགས་ཞིང་ཆ་ཕྱན་གཉིས་པ་
ཡང་འདུག་དཀའ་བ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རྟ་བབས་མ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་
ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོ་སྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁྱེད་གཞལ་ཡས་
ཁང་ནང་མའི་རྩ་གྲང་དང་བྱིའི་ཐོག་མཉམ་པར་འདོད་པ་དང་། བང་མའི་གར་
བུའི་དཔངས་ལ་བྱི་མའི་ཆ་ཕྱན་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་ནང་མའི་འདོད་སྦྲམ་གྱི་

དཔངས་ཆ་ཕྱན་གཉིས་ཡིན་ཡང་དགྱིལ་ལའོར་བྱི་མའི་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
བས་དེའི་སྟེང་དུ་ནང་མའི་ཕྱི་གཞུང་གྱེད་པ་འགལ་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་ནང་
མའི་ཕྱི་གཞུང་མན་ཆད་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱི་མའི་ཆ་ཕྱན་བཙུན་པ་དུན་ལས་
མེད་པས། རང་གི་ཕྱི་གཞུང་དང་བྱིའི་ཐོག་མཉམ་པར་འདོད་པ་འགལ་བའི་
བྱིར་ཏེ། རང་མའི་འདོད་སྣམ་མན་ཆད་བྱིའི་ཆ་ཕྱན་བཙུན་པ་དུན་ལས་མེད་ཅིང་།
བྱི་མའི་ཐོག་མན་ཆད་ཀྱི་དཔངས་ལ་ཆ་ཕྱན་བཙུན་པ་དགྱུ་དང་ལྔ་ཆ་གཅིག་ཡོད་པས་
དེ་གཉིས་མཉམ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་དགྱིལ་ལའོར་ནང་
མའི་ཐོག་སྟབ་ཀྱི་ཏོག་གི་ཁོར་བུ་ནས་དགྱིལ་ལའོར་བྱི་མའི་ཕྱི་གཞུང་པའི་རྩ་བའི་
བར་ལ་དགྱིལ་ལའོར་བྱི་མ་ཆ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བྱས་ནས་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་
བཤད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཏེ། རང་མའི་ཕྱི་གཞུང་དཔངས་ནས་ཐོག་གི་ཏོག་གི་བར་ལ་
བྱི་མའི་ཆ་ཆེན་བཞི་དང་ནང་མའི་གར་བུའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་བཞི་དང་ཆ་ཆེན་
བརྒྱད་འབྲུང་བ་འགྲིག་ཏུ་ལྷག་ཀྱང་ནང་གི་འདོད་སྣམ་ཀྱི་དཔངས་ལྷག་པར་
འགྱུར་བས་དེའི་ཆས་མི་འགྲིག་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བདེ་མཆོག་གི་དགྱིལ་ལའོར་
དུ་རྗེ་བཙུན་གོང་མས་ལྷ་རང་རང་གི་བྲུ་གང་འཕགས་པར་ཐོག་སྟབ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་མ་མཐུན་པས་ཁྱེད་རང་གི་གར་བུའི་སྟེང་དུ་
ལའོར་ལོ་བཞག་ཅས་པའང་རྒྱན་རྒྱབ་རྒྱན་གྱིས་མི་འཁྱོངས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་
ལྷ་ར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུང་

བཅུ་དགུ་དང་ལྔ་ཆ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་ལྷ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ལུས་ཚད་བྲུ་བཞི་པ་
ཡིན་ཅིང་། བྲུ་གང་འཕགས་ཀྱང་ཆ་ཆུང་ལྔ་ར་འགྱུར་བས་དེའི་ཚེ་དམ་ཚིག་གི་
འཁོར་ལོའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སྟེང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར། ལྷ་སྣམ་དབངས་ཆ་ཐུན་
གཅིག་པའི་སྟེང་ན་ཡོད་དམ། གར་བུའི་སྟེང་དུ་ཡོད་། རྟོད་པོ་ལྟར་ན་ལྷ་སྣམ་
དབངས་ཀྱི་ཆ་ཆུང་གཅིག་ ལྷ་མོའི་སྐྱུ་ལས་བཞི། བྲུ་གང་འཕགས་པའི་ཆ་ཆུང་
དུག་ལས་དགུ་ལ་འཁོར་གྱི་དབངས་མེད་པར་འགྱུར་བས་དགུ་ལ་གྱི་དབངས་ཆ་
ཆུང་བཅུ་དགུ་དང་ལྔ་ཆ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན།
སྟེང་གར་བུ་རྒྱུ་ཆ་ཆེན་དུག་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱུའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དུག་པ་ཉིས་
འགྱུར་སོ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བར། སྟོབས་པོ་ཆེ་སོགས་སྐྱུའི་འཁོར་ལོའི་དཔའ་
བོའི་གནས་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེར་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་
གནས་མི་ཤོད་ལ། ཡང་འཁོར་ལོ་འདེགས་པའི་གར་བུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་
དང་མཉམ་པར་བྱེད་ན། གར་བུའི་དབངས་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་བཞི་དང་ལྔ་ཆ་
གཅིག་ཡོད་དགོས་པས་འགྱུར་ཏེ། ལྷའི་དབུ་ལས་བྲུ་གང་གིས་མཐོ་བར་ཐོག་
ཐུབ་ན། ལྷའི་གནས་ཡན་ཆད་ལ་བྲུ་ལྔ་སྟེང་བྱོགས་སུ་བཅད་པའི་ལྷག་མ་ཆ་
ཆུང་བཅུ་བཞི་དང་ལྔ་ཆ་གཅིག་ལྷག་པ་གར་བུའི་དབངས་ཚད་དུ་འགྱུར་བའི་
བྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ཅག་གར་བུའི་དབངས་ཆ་ཆུང་བྱེད་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་དང་
འགལ་བ་དང་། ཡང་ནང་གི་དབངས་ཚད་ཆ་ཆུང་ལྔ་ར་འགྱུར་ཏེ། གར་བུའི་སྟེང་

མན་ཆད་འོག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བད་གི་དཔངས་ཆོད་ཐམས་ཅད་བར་སྟོང་གི་
ཆ་ལ་བརྩིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་དཔངས་ཆ་ཆུང་བཙུང་དང་ལྷ་
ཆར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྒོ་བཞིའི་ལྷ་མོ་སྒོ་སྤྱང་དུ་མ་སོང་སྟེ།
སྒོའི་དཔངས་ལས་གར་བུའི་དཔངས་མཐོ་བས་ལྷ་མོ་གར་བུའི་སྟེང་དུ་སྟོད་
ནའང་སྒོའི་སྟེང་ཐད་དུ་སྟོད་དགོས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མོ་སྒོ་སྟེང་དུ་སྟོད་
པར་འདོད་ན་ནི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། སྒོ་ནང་གར་བུས་བཀག་པས་སྒོ་ཕྱེ་མི་
བརྟུབ་པ་དང་། ཡང་སྒོ་ཕྱེ་བརྟུབ་པར་བྱས་ན་ལྷ་མོ་རྣམས་སྒོ་ནང་དུ་འོང་ཡང་།
དེའི་དབུ་ཐོག་སྤྱུག་པ་གི་ཐད་དུ་ཐོག་སྤྱུབ་པ་དང་མི་འགྲིག་སྟེ། སྒོ་རྩ་ནས་ཐོག་
གི་བར་ལ་ཆ་ཆུང་བཙུང་གྲུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ཕྱེ་ནས་
བལྟས་ཀྱང་གར་བུ་མཐོ་བས་སྒྲིབ་པས་ལྷ་རྣམས་མི་མཐོང་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་
ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་འཛམ་ཆོད་ནི། རྩེ་བཙུན་གཤགས་པས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུང་མ་
སྒོ་བས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་གོ། ཁོ་དོང་པ་ཆེན་པོའི་
འདོད་པ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིག་པའི་དཔངས་ཆ་ཐུན་ཉེར་གཉིས་སུ་བཤད་
པའི་ལུང་རིགས་ཅི་ཡང་མི་སྤྲང་བ་དང་། སྒོ་སྤྲགས་མའི་ཆོ་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་
པའང་མི་འགྱུབ་པ་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་བྲེ་ནང་དུ་བཙུག་པ་ལྷ་རྩེད་ན་དཀྱིལ་
ལའོར་ནང་མ་ལ་ནང་མ་སྤྲང་བ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་གདུང་ལྷུ་མ་གྱི་
དཔངས་མ་བགྱངས་པས་ཆད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དཀྱིལ་ལའོར་ལ་གདུང་ལྷུ་མ་

མེད་པར་འདོད་ནའང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས་རི་སྐད་དུ།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་པར་ཆད་མེད་པར་ཐེག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོན་རྗེའི་སྤང་བ་རྒྱུམ་པོས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བ། ཞེས་དང་། ཕ་བའི་རྒྱུད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པར་། འཁོར་ལོ་འདྲ་
བར་དོན་རྗེ་ཡི། །ཐིག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
འཕགས་པ་གྲུས་དོན་རྗེ་ཀ་བའི་བར་དང་དེ་ཉིད་དུ། རེའུ་མིག་དགུ་ཞེས་ཐིག་གི་
སྐབས་སུ་ཡང་གདུང་རྒྱུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་རྩིག་པའི་
དཔངས་ཆ་རྒྱུད་ཉིད་གཉིས་སུ་འདོད་པ་འདི་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་འཐད་པ་ནི་མི་
འདུག་ཐོག་སྤུབས་ཀྱི་དཔངས་དང་བཅས་པས་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པ་ཙམ་ལ་
བསམ་ནས་བཤད་པ་ལས་འོས་མེད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་མི་
འགྲུབ་སྟེ། རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩིག་པའི་བྱི་ནས་མཉམ་པ་
ཡིན་ནམ་རྩིག་པའི་ནང་ནས་མཉམ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རྩིག་
པའི་བྱི་མཐར་ཆ་སྤྲན་སོ་བཞི་ཡོད་ལ་དེ་དང་བྱིའི་དཔངས་མི་འགྲིག་པའི་བྱིར་
ཏེ། བྱིད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔངས་ལ་བྱི་ནས་རྩིག་པའི་དཔངས་ཉིད་གཉིས་
པ་གྲུ་ལ་གཅིག་རིན་པོ་ཆེའི་བ་གམ་ལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཐུང་ཆ་སྤྲན་བྱེད་གཉིས།
དེའི་སྟེང་དུ་པ་གྲུ་ཆ་སྤྲན་བྱེད། རྒྱ་སྤུབས་ཆ་ཆེན་གཅིག་ ཐོག་དཔངས་ཆ་སྤྲན་
གཅིག་དང་བཅས་ཀྱང་ཆ་སྤྲན་སོ་བཞིར་མ་ལོངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་

ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་ནང་གི་དཔངས་ལ་ཀ་གདན་དཔངས་ཆ་ཕྱན་གཅིག
ཀ་བ་ལ་བཙུ་བ་མཁུར་ཚུ་སོགས་ལ་གཅིག་གཞུ་བུང་ལ་གཅིག་གཞུ་རིང་ལ་
བྱེད་གཉིས་གདུང་ལ་བྱེད་གཉིས་དེ་སྟེང་གི་ཀ་བ་ལ་བཙུ་བ་བྱེད་དང་ཀ་གཞུ་ལ་
གཉིས་ཏེ་སུམ་ཅུ་ལས་མེད་པའི་བྱིར། འབྱེད་ཕ་གྲུ་ལས་འབྱུང་བའང་མི་འཐད་
དེ། ཕྱིག་པའི་སྟེང་དུ་ཕ་གྲུ་བཤད་ཀྱི་ཕྱིག་པའི་སྟེང་དུ་འབྱེད་ཡོད་པར་འགར་
ཡང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་རང་བཟོར་འགྱུར་ལ། ཡང་རེ་འུ་མིག་དབུས་མ་དང་
ཕྱིག་པ་དཔངས་མཉམ་ན། གདུང་བཞིའི་པོའི་བྱི་སྣ་ཕ་གྲུ་ལ་གཏད་པས་དེ་མན་
ཆད་དུ་ཕྱིག་དཔངས་ཆ་ཆུང་ཉེར་གཉིས་ཡོད་ལ། བདག་གདུང་སྣ་གཏད་པའི་
གཞུ་རིང་མན་ལ་ཆ་ཕྱན་བྱེད་དང་ཉེར་གཅིག་ལས་མེད་པར་བྱེད་རང་འདོད་
པས་མཉམ་པ་མི་འགྲིག་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་དམའ་བའི་སྒྲོན་ཡང་
ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲོ་གསལ་གྱི་དཔངས་ཆ་ཆུང་ལྔར་བྱས་པ་མི་
འཐད་དེ། ཕྱིག་པའི་དཔངས་ལ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པས་ཡ་ལུབས་ལ་ཕྱིག་པ་མ་
བྱས་ན་སྒྲོ་སྟེང་གི་ཕྱིག་པ་གཉིས་བར་སྟོངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡ་ལུབས་ལ་ཕྱིག་
པ་བྱེད་ན་དེ་འཕགས་པ་སྒྲུའི་སྒྲོས་བཀག་པའི་བྱིར། ཡང་རྟ་བབས་ཆ་ཆེན་
གཅིག་པ་གྲུ་བཞི་པར་བྱས་པས་མི་འཐད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཚུ་སློན་ཁ་ནས་ཚུ་
སློན་བར། རྟ་སྒྲོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེས་གསུངས་པས་རྟ་བབས་སྒྲོ་ལས་
སྟོན་དུ་སུམ་འགྱུར་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་པས་ཆ་ཆེན་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་

འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྒོ་འགམ་གྱི་ཕྱི་ནས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་གཞལ་བར་ཀ་བ་
གཟུགས་པས་སྒྲོན་མེད་ཅིས་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟ་བབས་བྱ་བཞི་མ་ཡིན་པར་
ནར་སྟབས་སུ་ཐལ། སྒོ་འགམ་གྱི་ཕྱི་ནས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་གཞལ་བར་ཀ་བ་
གཉིས་བཅུགས་པར་རྟ་བབས་བཀལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་འཁྱོག་ཕྱི་མའི་རྩིག་
ཟུར་དུ་ཀ་བ་ནང་མ་བཅུགས་པའི་ས་ནས་ཆ་ཆེན་གཅིག་དོར་བར་ཀ་བ་ཕྱི་མ་
བཅུགས་ན་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལས་བཀལ་བར་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་འཛུགས་
དགོས་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡང་རྟ་བབས་སྒྲམ་བྱ་བདུན་ཁྱེད་པ་ནི་
ལུས་སྒྲུལ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེད་གཞིར་བཟུང་རོ། །རྟ་བབས་ཆུང་བའི་ཆེ་སྒོ་
ཁྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། དེར་རྟ་བབས་ཀྱི་གནས་མེད་པའི་
ཕྱིར། གནས་མེད་བཞིན་དུ་ཁྱེད་ན་རྟ་བབས་སྒོ་ནང་དུ་འང་ཅིས་མི་འཛུགས།
གལ་ཏེ་ནང་དུ་འཛུགས་ན་སྒོ་དུང་གི་ཁྲོ་བོ་སྒོའི་ནང་དུ་སྟོད་པར་གསུངས་པས་
སྒོ་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་མཐར་སྒོ་གཟུགས་ས་མེད་། །སྒོ་ཁྱེད་ཀྱི་སྟེང་ཕྱིན་ཆད་གང་དུ་སྒོ་
བཅུགས་ཀྱང་སྒོའི་ནང་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཡང་བཟོད་དོ་སྒྲམ་ན་མི་འཐད་
དེ། སྒོ་བ་དཔོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྟ་བབས་འཛུགས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྟེང་པ་གྲུ་ལས་འཕྱང་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དཀྱིལ་
ཚོག་རྒྱམས་སུ་རྒྱམ་དབྱེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྟེང་གི་སྒྲམ་
བྱ་བཤད་པའང་ཁྱེད་ལ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་སྟེ། རྩིག་པའི་སྒྲམ་བྱར་ཐལ་བའི་

ཕྱིར་དང་། །ཡང་དེ་ཕྱིན་གྱི་སའི་སྣམ་བུའི་བར་གསེང་མེད་པས་སྒོ་བཅད་པ་ན་
གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྒྲུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བཙོན་ཁང་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཡང་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་བཙོན་ཁང་ལྟར་མི་འབྱུང་ཏེ། དེ་གྱི་ལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་
ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་
ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འོད་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུ་ནའང་མི་འཐད་
དེ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འོད་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུ་ཞིག་ཅོད། དེ་ལྟར་ནའང་དེ་གྱི་ལ་
འཁོར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཤར་བ་ཉིད་བར་ཆད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་སྒོ་དང་
སྒོ་སྒྲུང་རྣམས་ཀྱང་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེར་ཆར་རྒྱུད་གི་འཛིགས་པ་
དང་བྲལ་བས་ཐོག་ཕུབ་ཀྱང་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ཁྱེད་རང་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པ་རྣམས་སུ་སྒྲོའི་གཡས་གཡོན་དུ་རྩིག་པ་
ལ་སྐར་ཁུང་བརྒྱད་གཏོད་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་གཏོད་མི་དགོས་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩིག་པ་ལ་སྐར་ཁུང་བརྒྱད་གཏོད་པར་བཤད་པའང་ཐུན་
སྒྲུལ་དུ་བསམ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་ཀྱི་རང་ཆོག་འགལ་བར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་
ཆར་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཕོ་ཁྱོ་མོ་ཁྱོ་རྣམས་ད་ལྟའི་ཁང་པའི་རྒྱ་ཕུབས་ལ་ཡོད་པ་
ལྟར་བྱ་བེར་བའང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་ལ་སྒྲུང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་དེ་
ལྟར་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་ལས་དེ་ཕྱིན་རྩིག་པོས་
སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་པ་གྲུའི་འོག་ནས་འབྱུང་དགོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འབྱུང་ན་ཐུན་

སྐྱམ་ལ་ཆ་ཐུན་གཉིས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་གྲུའི་ཐོག་ནས་འཕྱང་བའི་
ཚོ། གྲུའི་ཁྱེད་ཀྱི་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་སྟེ་ས་གྲུའི་ངོས་ལ་བྱུང་བས་དེར་ས་གྲུའི་ཁ་
དོག་ལས་གྲུའི་ཁྱེད་ཀྱི་སའི་ཕུན་སྐྱམ་མི་དགོས་ཤིང་། ཕྱིག་པའི་ངོས་སུ་གྲུའི་ཁྱེད་
ས་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་ལས་མ་ལུས་པས་གྲུའི་ཁྱེད་ཀྱི་སའི་ཕུན་པ་ཆ་ཆུང་གཉིས་
བཤད་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ས་གྲུའི་ཕྱི་ནང་གང་ནས་
བལྟས་ཀྱང་མཐོང་ས་མེད་པས་བྱི་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་ནས་གྲུའི་ཁྱེད་
སའི་ཆས་སྒྲིབ་ཅིང་། བྱང་ནས་གཏུང་གི་ཕྱི་གཏུང་པས་སྒྲིབ་ལ། རྟེན་དུ་ནི་
མདའ་ཡབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བརྒྱུད་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ནའང་དེས་
མཛད་པའི་ཐིག་ཕྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གང་ནའང་དེ་མི་སྒྲིབ་ཞིང་སྒྲིབ་པས་
པ་དག་གི་གསུང་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་ཏོན། ས་
གྲུའི་ཐོག་ནས་འཕྱང་བེད་ན་ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ཐོག་ནས་འཕྱང་ན་བྱི་བའི་
ཚོ་རྟེན་ནས་འཕྱང་བར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་ས་གྲུ་ལས་
འཕྱང་བ་ཡིན་མིན་ན། ས་གྲུ་ཕྱིག་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་འཕྱང་དགོས་ཀྱི། ས་
གྲུའི་རྟེན་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བྱེན་བརྟན་བྱས་ནས་འཕྱང་བ་འདི་རྣམ་ཤེས་སོན་གནས་
པ་དག་གིས་ལེགས་པར་སྐྱོད་ཅིག ཡང་ས་གྲུ་ལས་གྲུའི་ཁྱེད་འཕྱང་བར་འདོད་ན་
གསེར་གྱི་སྒྲིབ་པས་ནས་འཕྱང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གྲུའི་སྒྲིབ་པ་ཐེ་བའི་གསེར་གྱི་སྒྲིབ་པས་ཞེས་པའང་མི་འཐད་

དེ། སྐྱ་རགས་དེ་པ་གྲུའི་ཆ་ཤས་སུ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། མྱང་ལ་ཐེན་གྱི་
བྱའི་ཆེའང་སྟེང་དུ་འོང་བའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྣམ་བུ་ནི་པ་
གྲུ་དཀྱིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ཏུ་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས། དེའི་ཆེ་
གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་མི་ཅིག་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་གསེར་གྱི་སྐྱ་
རགས་པ་གྲུའི་མྱང་དུ་གཏོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
ཡིན་དེར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་རིག་པ་ལས་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་
བྱིར། དཔེར་ན་ཅིག་པ་ལྷ་ཆ་ཆུང་ཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཁ་དོག་ཐ་དད་པས་ཆ་ཤས་སོ་
སོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་བཞིའི་བྱི་ངོས་སུ་ཆུ་སྤོན་གྱི་
ཁ་ནས་ཞེས་པས་སྐྱ་རགས་ཀྱི་བྱི་ངོས་ནས་འཕྱང་བ་ཡིན་ཞེས་ནའང་མི་འཐད་
དེ། གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་པ་གྲུའི་མྱང་ལ་ཐེན་བར་སྤྲས་པ་དང་། པ་གྲུའི་འོག་གི་ཕུ་
ཁྱུང་ལས་འཕྱང་བར་བཤད་པ་དང་འགའ་བས་གཞོད་པའི་བྱིར། དེ་མ་ཟད་
གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ཀྱི་བྱི་ངོས་སུ་འཕྱང་བ་དེ་ངོས་སུ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ན་མི་
རུང་སྟེ། དེའི་དཔངས་ལ་ཐིག་སྒྱུད་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། ཏུ་བྱེད་ཀྱི་དཔངས་ལ་
ཆ་སྤོན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དུམས་པ་གླིང་པའི་འདོད་པ་ལ་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ།
དང་པོ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་དཔངས་ཆ་ཆེན་བཙུན་གཉིས་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ།
ཁྱེད་རང་གི་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཨ་རྟ་ཡུས་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྟེ་རྗེའི་རྩ་འཆད་པ་ན། རྩ་ཡི་
སྒོར་ཡང་རྩ་གཞན་ནོ། །ཞེས་རྩ་གཡས་གཡོན་དུ་སྤྲགས་མ་བྱེད་པར་བཤད་ཀྱི།

སྟེང་ལོག་ཏུ་འབྱུང་དུ་བྱེད་དགོས་པར་མ་བཤད་པས་དཔངས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོས་
བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་རྩ་ལྟ་པའི་རྩ་གཉིས་སྟེང་ལོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་།
དཔངས་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་མི་དགོས་ཏེ། གཡས་གཡོན་ཆ་ཆེན་བཞིའི་བར་དུ་
ཤོང་ན་སྟེང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཡང་ཆ་ཆེན་བཞིའི་བར་དུ་མི་ཤོང་བའི་དོན་མེད་
པའི་ཕྱིར། རྩར་གྱུ་བཞི་ལ་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་བཤད་པས་དཔངས་ལ་དེ་དགོས་
ནའང་མི་འཐད་དེ། འདུས་པར་ལྟ་སྟེས་ནང་མ་གྱུ་བཞི་རྩར་ཆ་ཆེན་དུག་བཤད་
པས་དེའི་དཔངས་ཀྱང་ཆ་ཆེན་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་དུག་མེད་པས་ལྟ་དེ་ཅི་ལྟར་ནང་དུ་ཤོང་བསམ་དགོས་སོ།
ཡང་རྒྱའི་ཚད་དཔངས་ལ་ཡོད་དགོས་པར་སྟོན་ནའང་མི་འཐད་དེ། བྱེད་རང་གི་
ཕྱིག་པའི་རྩ་ཆ་ཐུན་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ་དེའི་དཔངས་ཆ་ཐུན་ལྟར་སྟོན་པ་
དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་གདུགས་དཀར་སོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་ཆོགས་
དོ་རྗེའི་གདན་གྱི་ཉི་མ་ལ་བྱམས་ཀྱི་ལྟ་དགོས་པར་བཤད་པས་ལྟ་དེ་དག་དང་།
ཀུན་རིག་སོགས་སུ་འཁོར་ཡུག་གི་ལྟ་རྟེན་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟོན་ཅམ་ཡང་
མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟོན་ཆོགས་དོ་རྗེ་ལྟེ་བའི་དབང་ས་ལ་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་པས་དཔངས་ཆེས་མཐོ་བས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་གདན་གྱི་རྩར་
ཡང་ཆ་ཆེན་བཅུ་དུག་དང་། ཉི་ཤུ་གང་རུང་ཡོད་པས་དེའི་དཔངས་ཀྱང་དེར་
འགྱུར་བ་དང་། དོ་རྗེའི་རྩ་ལ་ཆ་ཐུན་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བར་བཤད་པས་དེའི་

དཔངས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁྱེད་རྩོམ་ར་བའི་ཚད་བྱི་མཐའ་
ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་ཆེན་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་དཔངས་ཀྱང་ཆ་ཆེན་
ཉེར་གཉིས་སོ་ཞེ་ནའང་སྒྲིན་ཡོད་དེ། བད་ཉི་མེད་པ་དང་རྟ་བབས་རྩུང་གོས་ལྟ་
བུའི་སྟོགས་ལ་རྩ་བའི་དཔངས་ཆ་ཆེན་ཁྱེད་དང་བཙུ་བདུན་བྱས་པའི་ཚོ། ལྟེ་
བའི་དཔངས་ཆ་ཆེན་བཙུ་གཉིས་གཞལ་ཡང་ཁང་གི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་གཉིས་
བྱམས་པ་སྒྲིང་བས་ཕྱིག་པ་ལ་ཆ་ཐུན་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་ཆ་ཐུན་གཅིག་ ཐོག་ལ་ཆ་ཐུན་གཅིག་དུ་འདྲོད་ཅུང་མེད་
དང་བཅས་པས་ཆ་ཆེན་བཙུ་བཞིར་འགྱུར་བས། གཞལ་ཡས་ཁང་པ་ལས་ཀྱང་
ཆ་ཆེན་ཁྱེད་གསུམ་གྱིས་མཐོ་བའི་རྩོམ་ར་བའི་རྩོམ་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་
བད་ཉི་ཡོད་པ་དང་རྟ་བབས་ཆེ་བའི་སྟོགས་ལ་རྩོམ་ར་བའི་དཔངས་གཉིས་ཀར་
ཆ་ཆེན་ཉེར་གཉིས་ལྟ་གཙམ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ཁྱེད་ལྟར་ན་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་
པར་དགོས་པས་བད་ཉིའི་དཔངས་ལ་ཡང་རྩོམ་ར་བའི་དཔངས་ཀྱིས་མི་སྟོགས་
པས་རྩོམ་ར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མའི་རྒྱ་ལ་ཆ་
ཆེན་ཉི་ལྟ། བསྐྱའི་རྒྱ་ལ་ཆ་ཆེན་ཁྱེད་དང་ཉེར་གཉིས་རྒྱར་ཡོད་པའི་ཚད་
དཔངས་ལ་འང་ཡོད་དགོས་པས་བད་ཉིའི་དཔངས་རང་ལ་འང་ཆ་ཆེན་ཞེ་གཅིག་
ཡོད་པར་འགྱུར་བས་རྩོམ་ར་བའི་དཔངས་ལས་བད་ཉིའི་དཔངས་མཐོ་བས། གཞལ་
ཡས་ཁང་ནས་བྱིར་བལྟས་པས་བད་ཉིའི་དཔངས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པས་ར་བ་ཡོད་མེད་
ཀྱང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཡང་བད་ཉིའི་དཔངས་ལ་རྒྱ་དཔངས་

མཉམ་པར་མེད་དོ་ཞེན་ནི། འོ་ན་པད་ཉིའི་དཔངས་ཀྱང་རྒྱ་དང་མཉམ་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་རྩེའི་ལྟེ་བའི་དཔངས་ཀྱང་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་ཡོད་མི་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འོག་གཞི་དང་གདན་དུ་གྱུར་པའི་སྣ་ཚོགས་
དོ་རྗེ་ལ་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་བྱས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དག་
ནག་ལྟ་བུ་གསུམ་མ་དང་། གཤེད་དམར་བུ་གསུམ་མ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ནང་དུ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་གདན་གསུངས་པའི་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཆ་ཆེན་
གཉིས་དང་དོ་རྗེ་མཉམ་གསུམ་དུ་བྱས་ན་དཔངས་སུའང་དེ་ཡོད་པས་བྱིད་ལྟར་
ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་ལྟ་ལས་མེད་ཅིང་། རྩོམ་རྩེའི་གདན་དེ་
འདྲ་བའི་དཔངས་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ནང་དུའང་མི་ཤོང་ན་དེའི་སྤྲེང་དུ་གདན་དང་
ལྟ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ར་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་དབུས་
རྩ་ལ་ཡང་ལྟ་དགོད་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྩ་གཅིག་དབུས་
རྩའི་ཐོག་ཏུའང་ཡོད་ཅིང་ར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆ་ཆུང་བྱིད་གཉིས་ལས་མེད་
པའི་ཕྱིར་དབུས་རྩའི་གདན་དེར་ལྟ་མི་ཤོང་བ་དང་། །སྤྲེང་གི་རྩས་ལྟ་མནན་
པར་ཡང་འགྱུར་རོ། ཡང་ལྟ་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་དགོད་ཀྱི་ར་ལ་མི་དགོད་དོ་ཞེ་
ནའང་མི་འཐད་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། འཁོར་ལོ་ཤར་གྱི་རྩ་ལ་བྱི། །རིན་
ཆེན་ལྟ་ཡི་རྩ་ལ་བྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཨ་རྒྱ་ཡའི་ལུགས་ལྟར་ན་
ལྟེ་བར་དགོད་ནའང་ཨ་རྒྱ་ཡུས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཆ་ཆེན་བཞིར་བཤད་པས་དོ་

རྗེ་མཉམ་གསུམ་དུ་མི་རུང་ཞིང་དཔངས་ལའང་ཆ་ཆེན་བཞིར་འདོད་པའི་བྱིར།
དོ་རྗེ་ལྟེ་བའི་གདན་ཆ་ཆེན་བཞི་པའི་དཔངས་ཅན་དེ་བྱེད་འདོད་པའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་ཆ་ཐུན་ལྟེ་བའི་ཐོག་འོག་ཏུ་རི་ལྟར་ཤོང་སོམས་ཤིག དེས་ན་དེ་ལྟེ་
དོ་རྗེ་ནི་བྱག་མཚན་དོ་རྗེའི་ཚད་དུ་ནི་གསུང་རབ་ལས་མ་གསུངས། དོ་རྗེ་དེ་
དགྱིལ་ལའོར་གྱི་འོག་གཞི་དང་གདན་ལ་བྱས་པས་ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་འདི་
འདྲ་སྟོ་ཅན་དག་ཁས་སྐྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཡང་བྱེད་གྱི་རྩིག་པ་ལྟེ་རྟེན་ནས་སྟེང་
དུ་བརྟེན་པས་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དུ། ཨ་ལྟ་ཡས་རི་སྐད་དུ། བསྐྱོམ་བྱའི་
དགྱིལ་ལའོར་ལ་རྩིག་པ་ལྟེ་པོ་འདི་དག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟེ་ལས་གྲུབ་ཅིང་ནས་གྱི་བར་
ཅམ་མོ་ཞེས་པ་ནི་ཁ་གཅིག་གོ། རྩིག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཉིད་རིམ་གྱིས་སྟེང་ནས་
སྟེང་དུ་ཁ་དོག་ལྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞན་དག་གོ།
ཞེས་དངས་པའི་ལུང་བྱི་མ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོ་བཤང་། གཞན་དུ་ལུང་དངས་ཚད་
ཐམས་ཅད་བྱི་ནང་སྐྱགས་མའི་ལུང་ཁོ་ནར་སྐྱང་བའི་བྱིར། ལྷའི་སྟོས་རི་མོ་སྟོ་
ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ། །དཀར་དང་དེ་བཞིན་སེར་དང་དམར། །ལྷང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་
པོའོ། །ཞེས་པའི་རི་མོ་རེ་རེ་ལ་སྟོ་ཚད་གཅིག་གི་ཉི་ཤུའི་ཆར་བྱས་པའི་རི་མོ་རེ་
རེའི་ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་རེའི་ལྟེ་ཆར་གསུངས་གྱི་རྩིག་ལྟེ་པོ་རེ་རེ་ཞེང་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་
བྱས་ནས་སྟེང་དུ་བརྟེན་པས་པའི་ཚིག་ཟུར་ཅམ་གྱང་མི་སྐྱང་ཞིང་། མར་མེ་མཛད་
བཟང་པོས་གྱང་། རི་མོ་ཕན་ཚུན་ནས་གང་གིས་མ་རིག་པར་ནི་བྱི་བར་བྱ་ཞེས་

དང་། སྒྲོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ་རུ་ནི། །རི་མོ་མཉམ་པར་དགུ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། བྲི་
བའི་ཆོ་ཅིག་པའི་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཆད་མཐེལ་ཆུང་གི་ཆད་དུ་དགོས་པའང་ཁྱུ་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་རེར་ཁྱུ་དཔངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ཆེན་རེའི་ས་ལ་མཐེལ་ཆུང་ལྟར་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་
དུག་པའི་ཆད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་ནས་རྩོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་ལས།
དཔངས་ནི་མཐེལ་ཆད་ཙམ་དུ། །མཐོ་ཞིང་དྲངས་བར་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་།
།ལྟ་རྒྱལ་བཟང་གིས། སྒྲོ་མ་ཕྱ་མཐེལ་ཆུང་གི་ནི་ཆད། །དགྱིལ་འཁོར་ཁྱུ་ནི་
དུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་དང་། ཐུན་མོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ །སྒྲོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། །རྩ་ཡ་ས་ནས་རྒྱལ་བའི་ཕྱེ། དགྱིལ་འཁོར་ཁྱུ་ནི་དུག་པ་ལ།
།སྒྲོ་མས་སུ་མཐེལ་ཆུང་ཆད་དུ་འདོད། །ཞེས་དང་། །ཀླན་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ནི།
།རི་མོ་སྒྲོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ ། །ཞེས་དང་། བྲིང་བར་ཡང་ཉི་ །མཉམ་ཞིང་དྲང་པོ་མ་ཆད་
བར། །རི་ལྟར་རིགས་པ་ཕན་ཚུན་གྱིས། །བར་གྱི་ཆད་ནི་ནས་ཙམ་ཏེ། །འོག་
དང་སྟེང་ནི་ཅི་མཛེས་བྱ། །ཞེས་དང་། །ཤེས་རབ་བསྐྱུངས་བས། ཕན་ཚུན་བར་
དུ་ནས་རེ་ཙམ། །མཐོ་ལ་དྲང་བར་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཆོན་ཅི་རེ་རེའི་ཞེང་
དུ་ནི། སྒྲོ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ་ཡི་ཆད། །ཅེས་དང་། སྒྲོ་མ་འབྱུང་ལས། ཕན་ཚུན་བར་དུ་
ནས་རེ་ཙམ། །ཤོང་བའི་ཆད་དུ་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་མཛོན་འབྱུང་
ལས། མཐེལ་ཆུང་གི་ཆད་ཙམ་དུ། །རྩལ་ཆོན་ཡང་དག་བྲི་བ་བྱ། །ཞེས་དང་།
གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྦྱིས་གྱིས། །འོག་ཏུ་ནས་གང་ཙམ་གྱི་བར། །དེ་ལས་དགྱིལ་
འཁོར་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་རི་མོའི་གཤམ་ཕན་ཚུན་ནས་རེས་མ་རིག་པ་ཙམ་བྱས་

ཉེ་བྱི་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་ག་པ་ལྷ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྟེན་པ་འདི་ཤེས་
བྱེད་དུ་འགོ་བ་ལུང་ཚིག་ན་གཅིག་འདུག་གམ། དེས་ན་ཕྱི་ག་པ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་
བརྟེན་པ་པ་མཚོག་གོ་ལོགས་སོ། །གཞན་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་རྒྱུད་དང་
གྲུབ་པ་འདི་དབང་ལྷན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་
ཤེས་ལྷན་དག་ལུགས་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡང་བྱེད་རང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
རྣམ་བཤད་འཛིགས་མེད་ཞལ་ལུང་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
ལས་ཕྱི་ག་པ་འདི་སྐབས་སུ་ནས་ཚད་ཀྱི་བཤད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བྱེད་རང་གིས་ཇི་
ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་འདི་སྐད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱུག་གམ་བརྒྱད་པ་འདི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེ་ཆུང་གང་བྱེད་ལ་དཔགས་པ་འདི་སྤྱི་ཚད་ཆེ་ཆུང་གང་བྱེད་པ་འདི་སྤྱི་རེ་ལ་
སོར་ཉེར་བཞི་ལ་ནས་ཚད་བརྒྱ་གོ་གཉིས་སུ་འཛོག་གི་དེའི་ཆོ་ནས་དེ་འབྱུའི་
ནས་ཀྱི་རྒྱུད་པངས་དང་མཉམ་མི་དགོས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ག་པ་འདི་ཞེང་
ཚད་ཆ་ལྷན་རེ་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོ། །སྤྱུ་རྒྱུག་པ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཕྱི་ག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ཚད་མཐེའུ་ཆུང་གི་ཚད་དང་། སྤྱི་བརྒྱད་པ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་ཕྱི་ག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ཚད་ལ་སོར་རེའི་ཚད་དུ་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཉིད་གང་
ལྟར་ཡང་མཐེའུ་ཆུང་དང་སོར་མོའི་ཚད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱུ་རྒྱུག་པ་དང་བརྒྱད་
པ་གང་གི་འདུང་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་ཆ་ཆུང་གི་ཚད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡང་རྒྱུད་དང་
བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་རེར་སྤྱི་རྟོག་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་

ལྷ་བྱ་བཞེང་བ་ན་རྩིག་པ་ལྷའི་རྩིག་པ་གཅིག་གི་ས་ལ་ཐིག་སྐྱད་མཐེའུ་རྒྱུང་བརྒྱ་
དྲུག་རྩ་རེ་གསུམ་དང་སུམ་ཆ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་མཐེའུ་རྒྱུང་གི་ཚད་དེ་བྱུ་སྟོང་པའི་
དགྱིལ་ལའོར་དེའི་ཆ་རྒྱུང་གི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་གིས་བྱུ་
དྲུག་པའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་ལའང་སོར་གསུམ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་
བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁྱེད་གྱི་ནས་ཚད་ཞེས་པའི་སོར་ཚད་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁྱེད་
རང་གི་རྩིག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ལ་མཐེའུ་རྒྱུང་རེ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་བྱི་བརྟན་བཅོས་
མཁན་པོའི་ལུང་དྲང་བ་དང་འགལ་ཏེ། ཁྱེད་རང་གིས་ཞིབ་བཤད་བྱས་པར།
བྱུ་གང་ལ་སོར་མོ་བརྩུ་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆ་ཆེན་གཉིས་བྱས་ནས་ཆ་རྒྱུང་རེ་
ལ་སོར་གསུམ་རེ་འབྱུང་བར་བཤད་ནས་དེ་རྩིག་པ་རེའི་ཞེང་ཚད་དུ་ཁས་སྒྲངས་
པས། རྩིག་པ་རེའི་ཞེང་ལ་སོར་ཚད་གསུམ་ཡོད་ན་དེའི་ཞེང་ཚད་ལ་མཐེའུ་རྒྱུང་
གང་ཡོད་པར་མི་འགལ་ཀ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ནས་བཤད་དུ་སོར་
གསུམ་དེ་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་གི་ཚད་ཡིན་པར་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་
རྩིག་པའི་ཚད་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀ་མེད་བྱུང་བ་དང་། ཡང་བྱུ་གང་ལ་སོར་
ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་སོར་རེ་ལ་ནས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་རྩིག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ཚད་ལ་
ནས་བཞི་དང་བར་སྟོང་བཞིར་བྱས་པ་དེ་རྩིག་པ་ལྷ་གའི་ཞེང་དུ་བྱས་པའང་
འགལ་བར་སྒྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩིག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ལ་སོར་གསུམ་གསུམ་རེ་ཡོད་
པ་དང་། རྩིག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ལ་ནས་བཞི་བཞི་རེ་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བའི་

ཕྱིར། བྱེད་ཁྱུ་གང་གི་ཉེར་བཞིའི་ཆ་སོར་དང་སོར་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ནས་ཡིན་པ་ནི་
བརྟུ་ལ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པས་དེ་ཙམ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ཅི་དགོས། དེ་
ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དགྱེལ་འཁོར་ཁྱུ་རྒྱ་པར་བཤད་པའི་ནས་ཚད་ནི་འབྲུའི་
ནས་དེ་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ནའི་ཆ་ལ་བརྩིས་པ་ཡིན་ཏེ། དགྱེལ་འཁོར་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་མདའ་ཐིག་ནས་མདའ་ཐིག་གི་བར་གྱི་ཆ་ཆེན་བརྟུ་གཉིས་པ་ལ་ཁྱུ་
རྒྱ་པ་འམ་མཐོ་བརྟུ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་མཐོ་རེ་ཆ་ཆེན་རེར་འགྱུར་ཞིང་། མཐོ་
འམ་ཆ་ཆེན་དེའི་བཞི་ཆ་སོར་གསུམ་ལ་ནས་བརྒྱད་གསུམ་ཉེར་བཞི་འབྲུང་བའི་
རྩིག་པ་ལྟ་བུར་སྟོང་ནས་རེ་དོར་བ་རྩིག་པ་རེ་རེའི་ཚད་ནས་བཞི་རེ་དང་བར་
སྟོང་བཞི་ལ་ནས་རེ་རེ་བྱས་པ་ན་ཚད་དེ་དག་ཆེས་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
དགྱེལ་འཁོར་ཁྱུ་བརྟུ་གཉིས་པ་འམ་མཐོ་ཉེར་བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩིག་
པའི་བར་སྟོང་གི་ནས་ཚད་ནི་སོར་གཅིག་ལ་ནས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ནས་གཅིག་
དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དུ་འགྱུར་ཡང་། དགྱེལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ནས་ཚད་
གཅིག་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དགྱེལ་འཁོར་སྒྲགས་མ་ལ་ནང་མའི་ནས་གཅིག་
ཕྱི་མའི་ནས་ཕྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱས་འཁོར་ལ་སྒྲུ་དགྱེལ་ཆེ་ཆུང་གང་ཕྱེད་
ཀྱང་ཁྱུ་བཞི་པར་བཤད་པས། གསུང་དགྱེལ་ཁྱུ་དོ། ཐུགས་དགྱེལ་ཁྱུ་གང་པར་
གསུངས་པ་ན། དགྱེལ་འཁོར་ནང་མའི་རྩིག་པའི་བར་སྟོང་དུ་དགྱེལ་འཁོར་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ནས་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྲུང་སྟེ། བར་མའི་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལ་མཐོ་གང་མེད་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནང་དགྱིལ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ནས་ཚད་
འཛིག་དཀའ་ཉྟེ། དགྱིལ་འཁོར་ནང་མ་ཁུ་དྲུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་
དགྱིལ་གྱི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་སྐྱེ་བའི་པར་བཤད་ན། ཐུགས་དགྱིལ་ལ་
ཁུ་དྲུག་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། བང་མ་རང་གི་སྐྱེ་བའི་ལྷ་མ་ནའང་
མི་འབྲད་དེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་ལུས་དང་དགྱིལ་
འཁོར་གསུམ་ག་སྐྱེ་བའི་པར་བཤད་ལ། དགྱིལ་འཁོར་ཡང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་ས་དགྱིལ་འབུམ་སྤྲག་གཅིག་དེའང་བཞི་དང་མགིན་ཉེའི་བར་གྱི་སྟོང་
གའི་ཁུ་སྐྱེས་མཐོ་དོ་པ་དེའང་སྐྱེ་བའི་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩ་ག་པའི་བར་སྟོང་གི་ཚད་ནི། སྐྱེ་དགྱིལ་ནས་གཅིག་གི་
ཕྱེད་ཚད་དེ་གསུང་དགྱིལ་གྱི་རྩ་ག་པའི་བར་སྟོང་དང་། སྐྱེ་དགྱིལ་གྱི་ནས་ཚད་
ཀྱི་བཞི་ཆས་ཐུགས་དགྱིལ་གྱི་རྩ་ག་པའི་བར་སྟོང་གི་ཚད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
བྱེད་ཀྱི་ནས་དང་སོར་གྱི་ཚད་བཤད་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་ག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ཆ་སྤན་
རེར་སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། དེས་ན་རྒྱ་གར་
དུའང་རྩ་ག་པ་བརྟེན་མ་དང་སྐྱགས་མ་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་ལུགས་བྱུང་ཡང་།
བརྟེན་མ་འདི་ཚད་མར་བྱུང་བའི་སྐྱོབ་དཔོན་མཐའ་དག་གིས་མཐའ་གཅིག་
ཁོ་ནར་བྱ་དགོས་པར་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡུས་རྩ་ག་པ་

བརྟེན་པ་མ་འདི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཤད་ཀྱང་བརྟེན་པ་མ་རང་ལུགས་སུ་བྱས་
པ་མི་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྟེན་པ་དབངས་ཆ་ཆུང་ལྡར་བྱས་པ་མི་འཐད་
དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། མེད་
བཞིན་དུ་སྒྲུབ་རྟེན་པ་དབངས་ཆ་ཆུང་ལྡར་འདོད་པ་དེ་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་གཅིག་གི་བྱད་ཆོས་ཡིན།
དང་པོ་ལྡར་ན་མི་འཐད་དེ། བྱ་རྒྱུད་ལོར་བྱ་རྒྱས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
དབངས་ལ་རྒྱའི་ལྡ་ཆའི་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
གསུང་འཁོར་གྱི་ཁང་བརྟེན་པ་བཤད་པ་ན་དབངས་སུ་ཉིས་བརྒྱ། རྒྱ་གྲིབ་མའི་
མཆོམས་དང་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་གྲིབ་མ་ནི་སྒྲུ་ཉི་བརྒྱའི་གྲིབ་མ་ཡིན་ལ།
དེ་སྒྲིགས་བཞིར་གྲིབ་མ་རང་ཆོད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དབུས་ནས་གཡས་
གཡོན་དུ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེ་རྒྱུ་སྒྲུ་བརྒྱར་གསུངས་པ་དང་། སྒོ་སྒོ་ངས་ལ་སྒྲུ་
དགྱིལ་གྱི་རྒྱ་ཆོད་བཞི་བརྒྱར་གསུངས་པས་ཀྱང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དབངས་རྒྱའི་
ཕྱེད་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཆོད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
དབངས་བརྒྱའི་དུག་ཆ་དང་རྒྱང་པ་བག་མེད་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལྡར་ན་མི་འཐད་དེ། དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ཆོད་ཀྱིས་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོད་དུ་སྒྲིས་པས་དེར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དུས་འཁོར་དང་མཁའ་
འགོ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནང་མ་འགའ་ལ་རྟེན་པ་རིམ་པ་གསུམ་

བཤད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་དཔངས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཆུང་གསུམ་དུ་
ཐལ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ལྟ་སྐྱེ་ཆ་ཆུང་བཞི་པ་སྟོད་མི་ཉན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ཁྱེད་ཏྟ་བུའི་སྒྲོ་ཚད་གསུམ་མའི་ཆེ་ཏྟ་བུའི་དཔངས་ལ་གདུགས་མན་
ཆད་དུ་སྒྲོ་ཚད་ལྟ་ལྟ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དགྲིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་ཏྟ་བུའི་
གྱི་དཔངས་ཅམ་མེད་པར་སྒྲུབས་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་དབུས་དམའ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ན། ཐོ་བྲང་གི་དབུས་ལས་སྒྲོ་ཁང་མཐོ་བ་འདྲི་ཁྱོད་མིན་པ་སུ་ལའང་
མི་རུང་རོ། །ཡང་ཕྱིའི་ཏྟ་བུའི་གྱི་ཀ་བ་བྱི་བྱའི་ཆེ་ཆ་ཆུང་ལྟ་ཡོད་པའི་རིགས་
པས་གཞལ་ནས་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ནང་གི་ཀ་བའི་ཆད་ཆ་ཆུང་ལྟ་པར་སྒྲུབ་པའང་
འབྲེལ་མེད་དེ། ཏྟ་བུའི་གྱི་ཀ་བ་བྱི་བྱ་ལ་དེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲོང་བའི་ཆེ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩིག་པ་བྱི་བྱ་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་
ཡང་། སྒྲོང་བ་ན་ལྟ་དགོས་པར་ཁྱེད་རང་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། འཛིན་པ་རིན་པོའི་
རྗེས་སྒྲོས་བྱས་ནས་པ་བྱུང་འདོད་སྒྲུམ་གྱི་རྒྱབ་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲམ་རྒྱབ་རིན་ཆེན་པ་
གྲུ་དེ། ཞེས་པའི་ལུང་དྲངས་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འབྲམ་རྒྱབ་ཞེས་པ་བྱི་
བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྲེང་བར་དེ་སྟེང་དུ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་བྱི་བྱ་ལ་དགོས་ན་འདོད་སྒྲུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བྲེང་དགོངས་ཀྱང་དེའི་
དབང་དུ་མ་མཛད་ནས་བྲེང་བར་རྩིག་པ་ལ་སྒྲགས་བརྩིགས་གཉིས་བཤད་པའི་
ཕྱོགས་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་གཞན་བརྗོད་

པ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣམ་བུའོ། །ཞེས་ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་སྣམ་བུ་བྱེད་
པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་པ་གྲུ་རྒྱུ་དཔངས་ཆ་རྒྱུ་
གཅིག་པ་དེ་འདོད་སྣམ་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུ་གསུམ་བྱས་པའི་ཆ་རྒྱུ་བྱི་མའི་སྟེང་དུ་ཡོད་
དམ་གཉིས་བྱས་པའི་བྱི་མ་ལ་ཡོད་དམ། འདོད་སྣམ་རྒྱུ་དཔངས་ཆ་རྒྱུ་གཉིས་
པའི་རྩ་བར་མཐའ་བསྒྲོར་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་སྣམ་ཞིང་ཆ་རྒྱུ་
གཉིས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདོད་སྣམ་གྱི་བྱེད་པ་གྲུ་
ཅོན་པའི་བྱིར་འདོད་སྣམ་གྱི་ཆ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མི་མཐོ་བས་བྱི་བྱའི་ཆོ་འདོད་
སྣམ་ལ་ཆ་ཐུན་གཅིག་བྲིས་པས་ཆོག་པར་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་པ་གྲུ་ལ་
རྒྱུ་དཔངས་ཆ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་བྱིར་འདོད་སྣམ་གྱི་དཔངས་ཆ་རྒྱུ་
གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་མི་སྟོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་གྲུ་ཅིག་པ་དང་
པོ་དང་ཁ་དོག་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་པའང་འབྲེལ་མེད་པར་འགྱུར་
བ་དང་། དེ་ལྟའི་པ་གྲུ་དེ་འདོད་སྣམ་གྱི་མང་ལྟར་བྱས་པས་པ་གྲུ་ལྷགས་རྒྱུ་ལྟ་
བུའོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །ཡང་བྱེད་གཞལ་ཡས་ཁང་གསེར་
སོགས་ནོར་བུའོད་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲར་ཁུང་མི་དགོས་པར་དེ་
བྱེད་ཅིག་པ་ལ་འབྲུང་བར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲར་
བརྗོད་པའི་རིག་པས་ཀྱང་གཞོན་ཅིང་། བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་བྱའི་སྒྲར་
ཁུང་མི་དགོས་ཞེས་པ་དང་། བདེ་མཚོག་གི་ཐོག་ཕུབས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་གསལ་ཆ་

ཆེ་བ་ཞིག་འོང་ཞེས་གསལ་ཆ་དགོས་པར་བཤད་པ་འགལ་ཞིང་། གསེར་གྱི་
ཁང་བ་ཡིན་པས་གསལ་ཆ་འོང་བ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱིད་
གྱི་ཚད་མར་བྱིད་པའི་ཨ་རྟ་ཡུས་གང་ཡང་ཕྱོགས་འདི་ལ་བྲེ་སྤུལ་གྱི་དོན་དང་།
མདའ་ཡབ་གྱི་དོན་དུ་ཞེས་པའི་བྲེ་སྤུལ་དེ་ལ་གྱུའི་སྣང་གི་བྱང་བྱིད་ལ་ངོས་མི་
འཛིན་ན་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་གཞན་ལ་ངོས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདའ་ཡབ་ལ་ནི་བྲེ་སྤུལ་མེད་དེ། དེ་ནི་མགོ་བོའི་རིམ་པའི་བསྐྱེད་འདབ་མ་བྱིད་
པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བྱིད་རང་གི་ལྷ་གསེང་རི་དབུས་མའི་
མཚོད་རྟེན་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤར་བུ་ལ་ནི་བྲེ་སྤུལ་མེད་དེ་བྱ་འདབ་གྱི་
སྒྲ་ལས་དབྱངས་པར་གསུངས་གིང་། བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱུགས་མགོ་མཐུར་
བསྟན་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྲེ་སྤུལ་དེ་རྩིག་པའི་ཕྱིར་ལོལ་དུ་འཕྱར་བའི་བྱ་
བྱིད་འདེགས་བྱིད་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བྲེ་སྤུལ་ལ་འོག་གཞི་མེད་པས་བྲེ་
སྤུལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒོ་སྤྱུགས་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་འོག་གཞི་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བྱིད་པ་མི་འཐད་དེ། དགྱིལ་འཁོར་ནང་མ་ལས་བྱི་མ་
མཐོ་བ་དང་དགྱིལ་འཁོར་བྱི་མ་ལས་རྟ་བབས་མཐོ་བའི་ཁང་བ་དེ་འདྲ་བྱི་ནང་
གཞན་གསུམ་གྱི་དག་སྒྱུར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་བྱིད་པར་སྒོ་རྒྱུང་
གི་ལྟ་འགོད་པ་ན་འང་ལྟའི་གནས་ནང་མ་ནང་མ་མཐོ་བ་དང་། ཐོག་ཀྱང་དབུས་
མཐོ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་མཚོག་ལྟ་བུ་ལ་འཁོར་ལོ་ནང་མ་དག་རིམ་

གྲིས་མཐོ་བའི་རིགས་པས་སྤྱི་ཐོག་ཡུབས་ཀྱང་མཐོ་དགོས་པར་བྱེད་རང་གིས་
ཀྱང་འདོད་པར་སྒྲུང་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲགས་མའི་ནང་མ་ནང་མ་རིམ་གྲིས་
དཔངས་དང་ཐོག་དམའ་བ་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་
སྤྱི་མ་ལས་ནང་མ་དམའ་བར་བྱས་ན་སྐྱེད་ཀྱིལ་གྱི་བྱི་ནས་བལྟས་པ་ན་གསུངས་
དཀྱིལ་སོགས་ཡོད་མེད་མི་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་མ་ལ་ཐོག་
ཡོད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་རྟ་བབས་མི་ཤོང་བའི་བྱིར་དང་། མེད་ན་གསུང་
དང་སྐྱེད་ལྟ་རྩ་བའི་ནང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་ཁང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཆང་
བའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱང་འཁོར་གྱི་ར་བ་ལའང་ཐོག་གྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་ཡོད་ན་འདིར་
ཐོག་མེད་པའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། སྒོ་ཁང་ལའང་ཐོག་དགོས་
པར་བྱེད་རང་འཆད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐོག་མེད་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ།
།ཡང་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་ནང་ལ་རང་རང་གི་ལྟ་སྒྲུམ་གྱི་ཐོག་ཁེབས་ཙམ་རེ་
བྱེད་པས་ཐོག་མེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྒྲུམ་ན།དེ་ལྟ་ན་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
དེ། བང་མའི་འདོད་སྒྲུམ་དང་པ་གྲུ་བྱིན་ཆད་བར་སྟོངས་སྒོ་ཆད་ཅིག་ཡོད་པ་ལ་
དེར་ཐོག་གི་སྐྱབས་མེད་པས་དེའི་ཚུ་དང་། བང་མའི་ཐོག་གི་ཚུ་དེར་འགོ་བས་
ཆར་བབས་པའི་ཆོ། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་མ་བྱི་མའི་འོག་གཞི་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་
གཤེར་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པས་
དཀྱིལ་འཁོར་དེར་ཆར་མི་འབབས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་

ཀུལ་ ཡང་ཁྱེད་གསྐྱེ་ལའི་སྒོས་བསྐྱེད་ལའང་ཐོག་སྤྱབ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སྒྲུབ་ས། དེ་ལྟར་ནའང་མི་འཐད་དེ་གསྐྱེ་ལར་ཆར་མི་འབབས་པར་ཐན་
བས་དུས་འདྲའ་ན་མ་གཏོགས་དེར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དགྱིལ་ལའོར་
རང་རང་གི་ལྟ་སྒྲུལ་ཞེས་པའང་དབྱུང་དུ་ཡོད་དེ། དགྱིལ་ལའོར་ནང་མའི་འདོད་
སྒྲུལ་ཕྱི་ནང་ཕྱི་མའི་ལྟ་གནས་ཡིན་གྱི་བར་སྟོང་སྟོ་ཆད་དེ་དགྱིལ་ལའོར་ནང་
མའི་ལྟ་སྒྲུལ་ཡིན་ནམ་ཕྱི་མའི་ལྟ་སྒྲུལ་ཡིན། ཕྱི་མའི་ལྟ་སྒྲུལ་ཡིན་ན་ལྟ་སྒྲུལ་
དགྱིལ་ལའོར་རང་རང་གི་ཐོག་གིས་གཞོན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ནང་མའི་
སྟོའི་འགྲམ་ལོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་བྱས་པ་དེ་ཐོག་གི་འོག་རྒྱ་མི་ཤོང་། བར་
མའི་ལྟ་སྒྲུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་སྒྲུལ་དེ་དགྱིལ་ལའོར་ནང་མའི་པ་གུ་
ལུགས་ཚུང་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་སོང་བ་དང་། བར་གི་ལྟ་གཅིག་ཀྱང་
དེར་འགོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་གི་ལྟ་སྒྲུལ་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་བྱ་བའི་དགྱིལ་
ལའོར་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་སུ་ཞིག་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་
ལ་བྱ་འདབ་ཆ་ཚུང་གཅིག་ལས་མེད་པས་འདོད་སྒྲུལ་ལ་བགོད་པའི་ལྟ་ལའང་
ཐོག་གི་སྒྱུབས་མེད་པ་དང་། དགྱིལ་ལའོར་ཕྱི་ཕྱི་མའི་ཐོག་ལས་ནང་མའི་ཐོག་
དམའ་བས་ནང་མ་ནང་མའི་ཐོག་གི་ཚུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟེང་དུ་འགོ་བའི་ཐབས་
མེད་པས་ནང་མ་ནང་མའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཐོག་གི་རུ་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་ས་
གཅིག་ནི་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །ཡང་བདེ་མཆོག་གི་དགྱིལ་ལའོར་

གྱི་སྐབས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་འོག་ཏུ་རང་ལུགས་འཆད་པ་
ན་འགོག་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་གར་གྱི་དབང་པོ་ཞུ་དམར་
བའི་བཞེད་པ་ལའང་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིག་པའི་སྒྲུང་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱི་
མོའི་རྒྱ་བྱེད་དཔངས་སུ་མི་འོང་སྟེ། བད་ནས་ཕྱིས་ན་མདའ་ཡབ་བཙུ་བའི་དོན་
མེད་པའི་བྱིར་སྟེ། དེ་ནང་གི་དཔངས་ཆད་ལ་མི་གཏོགས་པའི་བྱིར། བད་གི་
ཐོག་མཆོམས་ཀྱི་གདུང་སྟེང་མན་ལ་ནི་ཆ་རྒྱུད་བཙུ་བླ་མེད། གདུང་ལྷུ་མ་གྱི་
ཐད་དུ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱིར། བྱི་ནས་བཙུ་བའི་ནའང་རྒྱ་བྱེད་དཔངས་མི་
འགྲིག་སྟེ་ཕྱིག་པའི་བྱིའི་རྒྱ་ཆད་ཆ་རྒྱུད་སོ་བཞིའི་བྱེད་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཙུ་བ་དུན་ཡོད་
དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་བྱིར། །ནང་གི་ཀ་བ་ཕྱིག་པ་ནས་ཆ་ཆེན་གཅིག་
གཞལ་བར་གཟུགས་པ་དབྱེས་པ་དོ་རྗེའི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཀ་བ་
དེ་བདུའི་འདབ་མའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། བད་
འདབ་ཀྱི་མཐའ་དང་ཕྱིག་པའི་བར་དུ་ཆ་ཐུན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་
ཐོག་ཁོར་མོར་ཐུབ་པས་ལྷ་སྣམ་གྱི་སུམ་གཉིས་ནོན་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྷ་
སྣམ་གྱི་རྒྱ་དབུས་ནས་གཞལ་བའི་ཆ་ཆེན་བཞི་ཡོད་པ་དེའི་སུམ་གཉིས་ནི་ཆ་
ཆེན་གཉིས་དང་གཅིག་གི་སུམ་གཉིས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཀ་བ་གཟུགས་པའི་གནས་
ཆ་ཆེན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཐོག་གི་ཁེབས་རུང་ཡང་ཐོག་སྣ་རིང་བས་ཀྱང་དེ་ལས་
ལྷག་ཆ་ཆེན་བྱེད་གཉིས་ལྷག་ཁེབས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཡང་ལྷ་སྣམ་ནི་བད་

འདབ་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱས་ནས་དེ་ལ་བརྩེའོ་སྣམ་ནའང་མི་འཐད་
དེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་ག་པ་ནས་ཆ་ཆེན་གཞལ་
བར་ཀ་བ་འཇུགས་པར་བྱས་ནས་ཀ་བ་དང་ཕྱི་ག་པའི་བར་གྱི་ཆ་ཆེན་དེ་ལྟ་སྣམ་
དུ་བཅད་པའི་ཐོག་ཁེབས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ལྟ་སྣམ་གྱི་སྤྱུལ་གཉིས་སུ་
ཐོག་ཁོར་མོར་ལུབ་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབངས་ལ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་དབངས་བརྩིས་པ་མི་འཐད་དེ་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་གདན་དང་ཏོག་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟའི་
ཁྲི་དང་གཙུག་ཏོར་གྱི་ནོར་བུ་སྤྱུ་དངོས་ཀྱི་དབངས་ཚད་དུ་མི་འདྲེན་པ་བཞིན་ནོ།
།ཡང་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་དང་ནོར་བུའི་དབངས་མི་བགྱང་ངོ་ཞེས་དགོངས་ན་འོ་ན་
སྣོ་ཚད་བཅུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྣོ་ཚད་བཅུ་པོ་དེ་བྱིད་རང་གི་བཞེད་པའི་རྒྱ་
ཕྱེད་དབངས་དང་རྒྱ་དབངས་མཉམ་པ་དང་། རྒྱའི་ལྷ་ཆའི་གསུམ་དབངས་སུ་
ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་མཛད་པ་གང་ཡང་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་
ཉིད་ལ་འདི་འདྲི་བར་བཞིན་དེ་འདོད་སྣམ་གྱི་དབངས་བཤད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་
ཕྱི་ག་པའི་མྱང་ཡོད་དམ་འདོད་སྣམ་དེ་ཕྱི་ག་པའི་འགམ་སྦྱོར་ལྟར་ཡོད། སྟེང་དུ་
ཡོད་ན་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དབངས་ལ་འདོད་སྣམ་གྱི་
དབངས་ཚད་ཆད། འགམ་སྦྱོར་དུ་ཡོད་ན་གོང་དུ་ཕྱི་ག་པའི་རྩ་བ་ནས་མདའ་
ཡབ་ཀྱི་རྩ་མོའི་བར་བགྱང་བ་ན། ཡང་ན་འདོད་སྣམ་གྱི་རྩ་བ་ནས་བགྱངས་ན་

འགྲིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ལ། འདོད་སྣམ་གྱི་སྟེང་ནས་བརྩིས་ན་ནི་ཆ་ཕན་གྱི་གྲངས་མཛོད་པའི་ཆ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ད་གི་ལྟ་སྣམ་ལ་དཔངས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཀ་པའི་མྱང་ཆད་ལ་དོ་རྗེའི་ལྟ་བའི་དཔངས་ལས་མ་བརྩིས་པར་ལྟ་སྣམ་གྱི་དཔངས་ལྟག་པར་སོང་། མེད་ན་དོ་རྗེའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་སྣམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལྟ་སྣམ་སྟོགས་མདོག་དང་དོ་རྗེའི་ལྟ་བའི་སྟེང་སྒོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་མཐིང་ག་ངོས་སྟོགས་མདོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ལྟ་བའང་མི་གཅིག་པའི་ལྟ་སྣམ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་དཔངས་གིག་མེད་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གྲངས་སྟུ་མ་བགྲངས་པས་ཆད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་མེ་རི་མཐའི་རྒྱ་ཆད་དང་དོ་རྗེའི་རྩ་བ་ནས་ཏྲག་གི་ནོར་བུའི་པར་གྱི་དཔངས་དེ་ནོར་བུ་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་དང་སྒྱུར་བ་མི་འབྱོར་ཏེ་མེ་རིའི་རྒྱ་ཆད་ཆ་ཆེན་ཉི་ཤུར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་ཆད་ཉེར་བཞིར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཏྲ་བབས་སྒོ་ཆད་གཅིག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་མེ་རི་དང་བསྐྱུན་པའི་དཔངས་བརྩི་ན་དོ་རྗེའི་གྲུང་གྱི་སྟེང་ཐོག་ལ་དཔངས་སུ་བྱས་ནས་བརྩི་དགོས་ཀྱི། དཀྱིལ་ལའོར་ལ་རྩི་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུང་ལའོར་གྱི་རྒྱ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔངས་ལ་དེ་ལྟར་བརྩི་བ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བརྩི་བ་བརྩི་བ་ནོར་བུ་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་དུ་རི་ལྟར་འགོ་བ་བསམ་དགོས་སོ། །ཡང་སྒྲག་མའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ཕྱིད་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་ནང་མའི་གདན་དུ་དཔངས་ཆ་རྒྱང་

ངམ་གར་བྱ་དགྲིལ་ལའོར་ཕྱིའི་ཐོག་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པར་བཞེད་ཀྱང་མི་
འཐད་དེ། འོག་གཞི་མཉམ་ན་ནང་གི་དཔངས་ཀྱི་ཚད་རྒྱ་ལས་སྐྱམ་འགྱུར་དུ་
ཐལ་བས་སྐར་རྒྱ་བྱེད་དཔངས་དང་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པ་དང་རྒྱའི་ལྷ་ཆ་གསུམ་
དཔངས་སྐྱམ་ཚད་པའི་རྣམ་བཞག་རྣམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྲིལ་
ལའོར་ནང་མའི་སྒོ་ལ་འགོ་བ་ན་ཕྱི་ནས་དཔངས་རྒྱུང་ངམ་གར་བྱ་ཆ་ཆེན་བཞི་
ལ་འཛེག་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གར་བྱ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་
བརྩིགས་ན། འོག་མཉམ་པ་བཤད་པའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
དགྲིལ་ལའོར་ཕྱི་ནང་གི་བྱེད་ཀྱི་སར་སྒོ་ཚད་རེ་ལའོར་མོར་སྐབ་པ་ལ་བྱེད་སྐབ་
ཏུ་བཞེད་ན་བྱེད་སྐབ་དེ་དགྲིལ་ལའོར་ནང་མའི་མདའ་ཐིག་དང་མཉམ་པས་
དགྲིལ་ལའོར་ནང་མའི་འདོད་སྐྱམ་ཕྱིན་གྱི་སྟེགས་བུ་སྟེ་གར་བྱའི་སྟེང་དུ་ཐོག་
སྐབ་མེད་པས་དགྲིལ་ལའོར་སྟེང་མ་སྟེང་མའི་རྒྱ་འོག་མ་འོག་མའི་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་
འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་བྱེད་སྐབ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཞི་ཆ་སྐབ་པར་
སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་ལའོར་མོར་སྐབ་དགོས་ན་རྩིག་པའི་རྩ་
བར་ཐོག་སྐྱ་འོང་བས་དཔངས་རྒྱུང་གི་སྟེང་དུ་སྒྲོར་ལམ་མི་འོང་བ་དང་།
དཔངས་རྒྱུང་གི་དཔངས་སྐྱ་དགྲིལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཡོད་པས་འདོད་སྐྱམ་གྱི་རྩ་བར་
སྟེགས་བུ་སྟེ་དཔངས་རྒྱུང་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་བཀའ་པས་སྟེགས་བུ་མི་མཐོང་བས་
སྟེགས་བུ་དང་འདོད་སྐྱམ་མཐོང་མན་འོང་བའི་བཤད་པའང་དོན་མེད་དུ་ཐལ་

ཏི། སྟེགས་ཁུ་དང་འདོད་སྐྱམ་མཐོ་དམན་དུ་མ་སོང་བར་ཐོག་དང་འདོད་སྐྱམ་
 མཐོ་དམན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞང་བྱ་རུ་བ། རྟོག་ཨུ་དེ་བ།
 སྤྱ་བར་པ་ཤུ་དཔལ་སྤུ་ཆུང་པ་རྩོམ་ཆེ་དབང་ཕྱག་ སྤྱ་མ་གཟུངས་ཀྱི་དཔལ་བ་
 སོགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་རེ་འདུག་པ་ནི་སྤྱར་སྒྲོས་པའི་
 འདོད་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཆེར་ནི་མི་སྤྱང་། བྱ་རུ་བས་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་རྟ་བབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཆོད་རྟེན་གྱི་གདུགས་རིམ་ལྟར་བཙུགས་མར་བྱ་
 བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྟ་བབས་སྒོ་ཁང་ལས་རྒྱང་རིང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་བྱད་
 བར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སང་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོངས་སུ་སྟན་པར་
 གྲགས་པས་འཁོར་མང་དུ་འདུ་ཞིང་ཁ་གཅིག་རྣམ་དཔྱོད་མཆུངས་མེད་དུ་སྒྲོམ་
 བས་ཅུལ་བཤད་བྱས་པའི་སྒྲོས་རགས་བདུས་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
 སྒྲོས་པ། རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་རྩོམ་ཆེ་ཡིན་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་། གསང་བ་འཛིན་པ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། འབྲུལ་པ་བྲལ་བ་རྟོགས་པར་བཀའ་བའི་གནས། མངས་
 རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་ཁོ་ནས་མཁྱེན་པར་ཟད། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་བྱོན་དམ་པ་
 འགས། རྟོག་དཔྱོད་འབད་པས་ངལ་བར་བྱས་རྣམས་ལ། ལུང་རིགས་དག་གི་
 གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་ཅས། བདག་གི་དཔྱོད་འདི་ འང་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 མོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་དཔྱིས་བྱིན་པར་འཆད་པ་ལ་
 གཉིས་། །བྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐིག་བཤད། སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

སྒོས་བསྐྱོངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་ནས་རི་ལྟར་
བསྟན་པའི་དགོངས་པ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་སྣ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བཀའ་བའི་ཚུལ་དང་བྱིས་ཀྱི་བརྟེན་ཨ་རྟ་ཡའི་གཞུང་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཤརྟའི་གཞུང་ལས་བྱུང་བ་དང་། འགོ་བའི་མེ་ལོང་གི་གཞུང་ལས་བྱུང་བ། དེ་
དག་སོར་གདབ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ནས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བའི་
རྒྱད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པར། བྱ་བཞིར་བབྱིས་ཤིང་སྟོ་བཞི་དང་། ཏྲ་བབས་
བཞིས་ནི་མཛེས་བབྱིས་ལ། ཐིག་བཞི་དང་ནི་ལྟན་བྱུར་པ། །དར་དང་མེ་ཏོག་
ཐེང་བས་བརྒྱན། བྱ་ཡི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྟོ་བྱུད་ཀྱིས་ནི་མཚམས་
རྣམས་སུ། །དོ་རྗེ་རིན་ཆེན་སྟུས་པར་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་རིམ་ཐིག་གདབ་བོ།
།དེ་ཡི་རིམ་པའི་ནང་བཞུགས་ལ། །འཁོར་ལོ་འདྲ་བར་དོ་རྗེ་ཡི། ཐིག་གིས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བྱ། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་བབྱིས་ལ། །དོ་རྗེའི་ཀ་བའི་
ནང་ལོགས་སུ། །ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟས་བརྒྱན་ལ། །ཞེས་གསུང་པའི་
འགྲེལ་པར། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀུན་སྟོང་དང་། ཤུའུ་བཤེས་གཉེན། སངས་
རྒྱུ་གསང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀའ་བ་མདོར་བསྟུས་པ་ནི་སྣར་
བཤད་ཐིན་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་རྒྱད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་ཏྲ་བབས་
བཞི་ཐིག་བཞི་དང་ལྟན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པའི་སྤྱི་རིམ་དང་སྤྱི་རོལ་ཏྲ་
བབས་ལ་སོགས་པའི་ཐིག་དང་། བར་དུ་འཁོར་ལོ་འདྲ་བ་སྟེ་གདུང་རྒྱུམ་དང་།

དེ་འདྲེགས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་དང་། དེའི་ནང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ལུས་
བརྒྱན་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ལུའི་གནས་བརྟན་ལ། འོག་གཞི་བརྒྱ་དང་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྩེ་
མ་གསུངས། ཏྲ་བབས་ཀྱང་ཀྱུན་སྒྲིང་གིས་རི་སྐད་དུ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ནི་ཚོན་གྱི་
ས། སྒྲོ་ཡི་སུམ་འགྱུར་ཚད་དུ་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྒྱད་ལས།
ཚུ་སྒྲིན་ཁ་ བས་ཚུ་སྒྲིན་བར། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་རྒྱད་
གཞན་ལས་འགྱུར་བ་ལྟར་བཞེད། ཁ་གཅིག་ཏྲ་བབས་ཀྱི་དཔངས་སུ་དགོངས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཡོ་གའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྩེ་མེད་པས་ཚུ་སྒྲིན་ཁ་ཡང་
བཞག་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་པོ་འདྲིང་སྒྲོ་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་བརྒྱད་ཆར་
བཟུང་ནས་སྒྲོ་ཁྱུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐིག་རིམ་ནང་ནས་བྱིར་བར་
བགྱང་བའི་ཆ་གྲངས་སུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོ་ཁྱུང་ཀྱང་སྒྲོའི་ཕྱི་ག་བྱར་གྱི་བྱིར་
དང་། རྒྱམས་ཏེ་སྒྲམ་བུ་སྒྲོའི་བྱིར་དང་། རེ་ཁ་ལུ་དེའི་བྱིར་དུ་བཤད་པའི་བྱིར།
ཏྲ་བབས་ཀྱང་དེའི་ཤུགས་ལས་ནང་ནས་བྱིར་བགྱངས་པས་དཔངས་ཀྱི་ཐིག་
ཚད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ཡང་སྒྲོ་འགྲམ་དང་སྒྲོ་འོགས་ཀྱང་སྒྲོའི་
བྱིར་གྱི་ཚད་དུ་བཞག་སྟེ། དོན་གྲུབ་ལག་འབྲམ་དུ་སྒྲོ་ཁྱུང་ནི་སྒྲོའི་ཚད་དོ། ཁ་
ཁྱེར་ནི་སྒྲོའི་བྱིར་དོ་སྒྲོ་འགྲམ་ནི་ཁ་ཁྱེར་གྱི་ཚད་དོ། ཞེས་སོ། ཡང་ཁམས་
གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དུ་ནི་སྒྲོ་ལའོར་ལོའི་དགྲུ་ཆ། དགྲིལ་ལའོར་ཆེན་པོ་བཞོད་པའི་
རྒྱད་ལས་བཙུ་ཆ། གདན་བཞི་ལས་ལུ་ཆ། རྒྱད་གཞན་དུ་ནི་བརྒྱད་ཆར་བཤད་

ཅིང་། དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་ཅུ་ཐིག་གི་ནང་མཐའ་ནས་ནང་མཐའི་བར་ཆ་
ཆེན་བརྒྱད་ཆ་ཐུན་མོ་གཉིས་སུ་བྱས་ཅིག་པ་པ་གྲུ་ཤར་བུ་མདའ་ཡབ་རྣམས་ཆ་
རྒྱུ་རེ་རེ། ཁ་བྱིར་དང་འབྲུ་བའི་ས་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་རེར་བྱས་ཤིང་། ཁམས་
གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། གདན་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཀོད་པ་གསུམ་མ་
གཏོགས་སྒོ་དང་སྒོ་བྱུང་མཉམ། འདུས་པ་དང་དུས་འཁོར་སོགས་འགའ་ཞིག་
ཏུ་སྒོ་སྒོ་བྱུང་འགའ་ལོགས་བཞི་ག་མཉམ་ཞིང་། རྡོར་དབྱིངས་བདེ་དགུས་
སོགས་སུ་འགའ་གཉིས་གཉིས་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གཉིས་སུ་མཛད་དོ། །འབྲུའི་རྡོར་
དབྱིངས་ཀྱི་ཐིག་ཅུ་དང་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས་དང་། ཨ་རྩ་ཡུམ། རོས་སུ་
འགའ་པ་བྱེད། ཅེས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས་སྒོ་འགའ་བྱེད་ཆོད་དུ་བཤད་པ་
དང་། ཨ་རྩ་ཡུམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་ས་ནི་ཐུན་པའི་ཞེས་སོགས་སྒོ་
ལོགས་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུན་སྒྲམ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་ལ་ཅིག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒོ་ལོགས་ཀྱང་སྒོའི་བྱེད་ཆོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
སྒོའི་འགའ་ལོགས་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་བྱེད་པ་དང་འགའ་ལ་ལོགས་ལ་གསུམ་བྱེད་
པའི་སྒོལ་སྒྲང་བས་འགའ་ལོགས་གསུམ་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྒོ་བ་
དཔོན་ཤུག་པ་རྩ་སྒོ་བཞི་མཉམ་གྱི་ལུང་འབྲེན་པ་ནི་ཆེས་ངོ་མཆར་རོ། །ཡང་
འགའ་ལོགས་གཉིས་གཉིས་མཉམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལོགས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་
ཡོང་བའི་སྐབས་ཀྱང་སྤིད་དེ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཡ་སྐབས་ལ་ཅིག་པ་མེད་པ་དང་

ཕྱིག་པ་ཡོད་ཀྱང་གསེགས་ཀ་མེད་པར་བྱས་ན་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་ལས་
ལྷག་པར་ཆ་སྐྱོན་ཕྱི་འོང་ཡང་དེ་འོང་བའི་གོ་བཀག་བྱེད་ཡ་སྤྲབས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་
དང་ཕྱིག་པ་ལ་གསེགས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བཞི་མཉམ་གྱི་ཆེ་འང་
འགྲམ་ལོགས་ཀྱི་མཚམས་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲམ་བྱ་ལོག་མའི་བར་ཆ་རྒྱུད་བཞི་
ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཞི་མཉམ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་སྒོ་ལོགས་
ལ་གསེགས་ཀ་བྱེད་ན་སྒོ་བཞི་མཉམ་ཡང་འོང་བའི་ཐབས་མེད་དེ། སྒོ་ལོགས་
ཀྱི་ནང་མཐར་སྒོ་ཚད་མི་འོང་ཞིང་སྒོ་བྱུང་གི་ཕྱི་ལོགས་བརྩིས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཆ་
སྐྱོན་གཉིས་དང་། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་བརྩིས་ན་ཆ་སྐྱོན་ལྡ་སྒོ་ཡི་འོང་བའི་ཕྱིར།
སྒོ་ལོགས་གཡས་གཡོན་དུ་སྐྱོན་པ་ཡོད་ཅིང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་སྐྱོན་པ་མེད་
པར་ཕྱིག་རྒྱན་འགོ་བར་བྱས་ནས་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་བརྩི་བ་ནི་སྤང་བ་མ་ཁན་པོའི་
ལྷགས་ལ་མེད་དེ། ཉར་སྒོ་མིན་པ་ལ་སྐྱོན་སྒྲམ་ཁོར་མོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྒོ་མ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར། སྐྱོན་སྒྲམ་གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་ན་སྤྱིང་དུ་འང་བྱ་ལ།
སྤྱིང་དུ་མེད་ན་གཡས་གཡོན་དུ་མི་བྱ་བ་སྐྱོན་སྒྲམ་གྱི་སར་དར་དབྱངས་བྱི་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་སྒོ་དང་སྒོ་བྱུང་མཉམ་པའང་སྒོ་འཁོར་ལོའི་བརྒྱུད་ཆ་
ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ལྡ་ཆ་དགུ་ཆ་བཙུ་ཆ་དག་ལ་ནི་སྒོ་དང་སྒོ་བྱུང་
མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་སྒོ་བྱུང་གི་ཕྱི་འདོད་ཡོན་ལས་མི་འདའ་བས་སྒོ་བྱུང་
ལ་ཆ་ཆེན་ཕྱིག་དུ་ངས་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་འདུས་པར་ནི། གསལ་བ་སོགས་

གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ལྷན། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །དཔག་ཚད་བྱེ་
 བའི་ཁྱོན་ཙམ་ལས། །སྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི། །མཚོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་
 བཞི་པ། །གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། མགོན་
 བོ་སྐུས་མདོར་བྱས་སུ། ཟུར་བཞི་དོས་དང་སྒོ་བཞི་དང་། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་
 མཛེས་བྱས་ལ། །ཐིག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྷན། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་
 མཛེས། །དྲ་བ་དྲ་བ་བྱེད་པ་དང་། །དོ་རྗེ་ལོར་བུ་ལྷ་བྱེད་བརྒྱན། །སྒོ་དང་སྒོ་
 བྱུང་མཚམས་སྣ་མས་སུ། །དོ་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས། །བུམ་པ་ཀ་བ་དོ་རྗེ་
 ཆེ། །བྲིས་པ་ཡི་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། །ཞེས་དང་ཆོ་ག་ཉེ་བུ་པར། །སྒོ་ནི་ལའོར་
 ལའི་བརྒྱད་ཆ་སྟེ། །ལྟ་ཡི་སྣ་མ་བུ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྒོ་བྱུང་སྒོ་ཡི་ཚད་དུ་སྟེ། །དེ་
 བཞིན་འགྲམ་དང་དོས་ཀྱང་དོ། །དེ་ཡི་བྱེད་དུ་ཁ་ཁྱེར་དོ། །ཁ་ཁྱེར་བྱེད་དུ་ཚོན་
 གྱིས། །ཞེས་དང་། དྲ་བ་ཁ་ཁྱེར་ཚད་དུ་བྱ། །རིན་ཆེན་པ་ཀུ་དེ་བྱེད་དུ། །བ་ཀུ་
 ལི་དང་མདའ་ཡབ་དང་། །སྤྱི་རོལ་ཀ་བའི་ས་དེ་བཞིན། །བུམ་པ་ཀ་བའི་སྟེང་
 གནས་པ། །རྟ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་དང་། །སྒོན་གསལ་དུ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཏེ་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། །མཚོད་རྟེན་དང་འབྲ་བས་མཚོད་རྟེན་ཏེ་དགྱིལ་ལའོར་དོ།
 །ཁ་དོག་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་བཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསལ་བ་ནི་
 ཤེལ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་འདིས་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་དོ། །ཞེས་དང་།

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ། བྱ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཏྲ་བབས་བཞི་
 ཡིས་རབ་བརྒྱན་ནས། །ཐིག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྟ། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 ཉེར་བརྒྱན་པ། །དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པས་སྒྲས། །རྡོ་རྗེ་ལོར་བྱ་ལྷ་ཕྱེད་དང་། །སྒོ་
 དང་སྒོ་བྱུང་མཚམས་རྣམས་སུ། །རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ལུས་པ་
 ཀ་བ་རྡོ་རྗེ་ཆེ། །མདའ་ཡབ་རྣམས་ནི་བྱ་ཅན་དང་། །བ་དན་དྲིལ་བྱ་ལྟན་པ་ཡི།
 །རྩ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་ཉེར་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་གི་བའི་སྐབས་སུ་
 སྒོ་བཞི་མཉམ་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་པར་ཆེར་མི་སྣང་། ཡང་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་
 མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཆོག་ཉི་ཤུ་པར་ཏྲ་བབས་སྒོ་ལས་བཞི་འགྱུར་བཤད་
 གྱང་རྒྱ་འགྲེལ་གཞན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པས། འཕགས་པ་གྲུས་མཛད་པ་
 མིན་པར་མཁས་པ་དག་གསུངས། འོན་ཀྱང་ལུ་བ་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་
 གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོག་ཏུ་འད་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བས་མི་འཐད་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་
 སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། མཉམ་སྦྱར་ཆོག་པ། ཇི་
 སྐད་དུ། ཆ་ཆེན་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་ནི། །སུམ་ཅུ་གཉིས་སུ་གདབ་བྱ་སྟེ། །ཏྲ་
 བབས་སུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཏྲ་བབས་སྒོ་ཆད་གཉིས་མར་ཡང་གསུངས་ལ།
 བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་པའི་འགྲེལ་པར། མཆུར་སུམ་འགྱུར་དུ་འོ། །དཔངས་སུ་ནི་
 ཇི་ལྟར་མཛོས་པ་བྱའོ། །ཞེས་མཆུར་ཏྲ་བབས་སྒོ། སུམ་འགྱུར་ཡིན་པར་བཞེད་
 དོ། །ཡང་སྦྱོད་པའི་རྒྱད་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱད་

ལས། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པར་གནས་ཤིང་།
སྒོ་ཁྱུད་རྟ་བབས་ཅིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྟས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྲས་པས་བརྒྱན་པ། བ་
དན་ཁ་དོག་དུ་མ་དང་ལྟན་པ་སྦྱང་བས་རྒྱ་ཆེ་བ། ཅིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་སྤྲ་རེ་བྲས་
པ། ཅིན་པོ་ཆེའི་དྲིལ་བྱ་དང་རྩ་མ་དཀར་པོ་དར་དང་གོས་དམར་པོ་དབྱངས་པ།
ཅིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བཅུགས་པ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི།
བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཀྱི་བསྐྱའི་གདན་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་བྱུ་བྱག་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སོར་བཅུ་བྱག་དང་ནང་མའི་སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཚད་དང་།
རྟ་བབས་ཀྱི་དབངས་ཚད་ཀྱང་དེར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དང་པོའི་སྒོ་ནི་
སྤྲིང་པོ་ཡིན། །དཀྱིལ་ལའོར་དང་ནི་མཉམ་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྤྲིང་པོ་བསྐྱ་སོར་
བཅུ་བྱག་པར་བརྟན། ཡང་དེར། རྟ་བབས་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ནི། །དཀྱིལ་
ལའོར་དབྱས་མ་དང་མཉམ་མོ། །སྒོ་ཁྱུད་དག་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ། །བསྐྱ་སོར་
བཅུ་བྱག་དུ་བཤད། །ཅེས་སོ། དེས་ན་ཚད་དེ་ཙམ་ལས་མཐའ་ཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
པའང་། དེར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རི་ཙམ་པ། །རྟེན་དང་ཐུག་རྒྱ་དག་དང་ནི། །ལྟ་ཡི་
ཚད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་དང་། ཐིག་སྤྱད་ཀྱང་། དཀར་པོ་དམར་པོ་སེར་
པོ་དང་། །ནག་པོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། ། །ལྟ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཤད།
།བར་སྤྲང་ལ་ནི་བཟུང་ནས་སྤྱ། དེར་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་བཏགས་པར་བྱ། །མྱད་
བྱ་དག་ནི་གཉིས་པ་ཡི། །ས་ལ་དཀྱིལ་ལའོར་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེར།

ཀྱན་ནས་གྲུབ་བཞི་ལྟ་པ་པར་བྱ། །དེ་ནས་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་ནི། །དེ་ལ་ཆ་
 བོ་གསུམ་དུ་བརྟག་ །ཅེས་དང་། །དེའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
 གསང་བས་མཛད་ལྟར་འདིར་གོ་བདེ་བར་བཟོད་ན་སྒོ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དགུ་
 ཆར་གསུངས་ཏེ། །སྤྱུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ཆད་གཙོ་བོའི་བསྐྱོ་སོར་བཙུ་
 སྤྱུག་པའི་ཆད་དུ་གསུངས་པས། །སྤྱུག་པ་སོར་བཙུ་སྤྱུག་པ་དགུ་འབྱུང་བའི་
 ཟླུ་མ། །དེའི་གོ་ཆད་ཇི་ལྟར་འཆོལ་བ་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་སྒྲགས་ལས་།
 །དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མའི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་གྱི་སྤྱུ་བཞི་ལ་སྤྱོགས་རེར་
 ཐིག་བརྒྱད་བརྒྱད་བཏབ་པས་རེའུ་མིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་བསྟོམས་པས་
 རེའུ་མིག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ཅིག་དང་། །སྤྱོགས་བཞིའི་ཐོང་ཕྱི་མ་རེ་རེའི་རེའུ་མིག་གི་
 གྲངས་བསྟོམས་པ་ལ་རེའུ་མིག་སོ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བགོས་
 པས་ངོས་རེ་རེ་ལ་རེའུ་མིག་བདུན་རེ་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ན་རེའུ་མིག་ཐམས་
 ཅད་བསྟོམས་པས་རེའུ་མིག་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་དགུ་འབྱུང་བའི་དབུས་ཀྱི་ལྷེ་བའི་
 ཆ་ཅིག་གཙོ་བོའི་བསྐྱོ་ཡིན་ལ། །དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་རེའུ་མིག་བཞི་བཞི་དོར་
 བའི་སར། །དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་གྱི་ཆད་འབྱུང་
 བས་དེ་ལ་རེའུ་མིག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་རེའུ་
 མིག་གཉིས་གཉིས་དོར་བ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་གྱི་ཆད་
 འབྱུང་བས་དེ་ལ་རེའུ་མིག་བརྒྱ་རེ་དགུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་

རེ་ལུ་མིག་རེ་རེ་དོར་བ་ན་དགྱིལ་ལའོར་བར་མའི་ལའོར་ས་དང་ལྷ་སྣམ་གྱི་ཚད་
ཡིན་པས་དེ་ལ་རེ་ལུ་མིག་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉེར་དགུ་འབྱུང་ངོ་། །མཚམས་དེར་
དགྱིལ་ལའོར་བར་མའི་རྩ་ཐིག་བྱས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་རེ་ལུ་མིག་བཞི་བཞི་
དོར་བར་དགྱིལ་ལའོར་བར་མའི་མདའ་ཡབ་གྱི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་རེ་ལུ་མིག་ལྔ་
བརྒྱ་དང་ཉེར་དགུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་རེ་ལུ་མིག་ག་ཉིས་ག་ཉིས་
རེ་དོར་བ་ན་དགྱིལ་ལའོར་སྤྱིའི་ལའོར་ས་དང་ལྷ་སྣམ་གྱི་ཚད་འབྱུང་བས་དེ་ལ་
རེ་ལུ་མིག་བདུན་བརྒྱ་དང་ཉེར་དགུ་འབྱུང་ངོ་། །མཚམས་དེར་དགྱིལ་ལའོར་སྤྱི་
མའི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་གྱི་ཚད་འབྱུང་ངོ་། །རྩ་ཐིག་དེ་ནས་གཡས་
གཡོན་དུ་རེ་ལུ་མིག་བྱུག་བྱུག་གི་ཚད་དོར་ནས་བྱུ་བཞིར་བཏབ་པ་ལ་མདའ་ཡབ་
གྱི་ཚད་འབྱུང་བས་དེ་ལ་རེ་ལུ་མིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཉེར་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཕན་
ཚད་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དགྱིལ་ལའོར་འདི་དག་གི་རྟ་བབས་གྱི་
དབངས་ཚད་དགྱིལ་ལའོར་རང་རང་གི་སྟོ་ཚད་རེ་དང་སྣམ་བུ་བཞི་མར་བྱ་ཞིང་
སྟོ་ལའོར་ལོའི་དགུ་ཆ་སྟེ། དགྱིལ་ལའོར་བར་མའི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་
ལ་དགྱིལ་ལའོར་ནང་མའི་སྟོ་ཚད་བཙོ་ལྷ་ཡོད་པ་ལ། དགུར་བགོས་པས། སྟོ་
ཚད་རེ་རེ་དང་སྟོ་ཚད་ཅིག་གི་སྣམ་ག་ཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་
དགྱིལ་ལའོར་བར་པའི་རྩ་ཐིག་ནས་རེ་ལུ་མིག་བཞི་བཞི་དོར་བས་དགྱིལ་ལའོར་
བར་མའི་མདའ་ཐིག་འབྱུང་བའི་རེ་ལུ་མིག་བཞི་བའི་སྤྱི་ངོས་ནས་སྟོ་ཚད་ཅིག་གི་

སྤྲུལ་གཉིས་བཅད་པར་མདའ་ཐིག་བྱེད་ལ་དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་བྱི་དགྱིལ་གྱི་འཁོར་ས་
དང་ལྟ་སྣམ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་སྒོ་ཚད་གཉིས་དང་སྒོ་ཚད་ཅིག་གི་སྤྲུལ་
གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། སྒོ་ཚད་རེ་ལ་བཞིར་བཤོས་པའི་ཆ་རེ་ལ་ཆ་ཆུང་དུ་ཕྱིས་
པའི་ཕྱིག་པ། ཡ་གྲུ་ཤར་བུ་མདའ་ཡབ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་སྣམ་བུ་རྣམས་ལ་ཆ་
ཆུང་རེ་དང་། འདོད་སྣམ་དུ་བྱེད་སྒྲིའི་འགྲམ་ལོགས་རྣམས་ལ་ཆ་ཆུང་གཉིས་རེ་
འབྱུང་ལ། དགྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་སྒོ་ཚད་གཙོ་བོའི་པདྨའི་ཚད་དེ། དགྱིལ་
འཁོར་ནང་མ་རང་གི་དགྲུ་ཆ། དགྱིལ་འཁོར་བར་མའི་སྒོ་ཚད་ལ་དགྱིལ་འཁོར་
ནང་མའི་སྒོ་ཚད་ཅིག་དང་གཅིག་གི་སྤྲུལ་གཉིས། དགྱིལ་འཁོར་བྱི་མའི་སྒོ་ཚད་
ལ་དགྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་སྒོ་ཚད་སྤྲུལ་འབྱུང་རོ། དབྱེས་པ་དོ་རྩེ་ནི། རྟོན་པས་
དགྱིལ་འཁོར་འདི་སྐད་གསུངས། །བྲུ་བཞི་ཡང་དག་འབར་བ་ཉིད། སྒོ་བཞི་
གཟི་བཞིན་ཆེན་པོ་སྟེ། རོ་ཤལ་དོ་ཤལ་བྱེད་པས་བརྒྱན། བྲེང་བ་ལ་སོགས་
རྩ་ཡབ་ལྟན། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། རོ་རྩེའི་སྤང་བུ་མཉམ་པར་
ལྟན། མེ་ཏོག་སྣ་ཆོགས་ཉེ་བར་བརྒྱན། བདུག་པ་མར་མེ་དེ་བཞིན་དྲི། བུམ་
པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལྟན། ཞེས་དང་། སུམ་ཏར། བྲུ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ།
ཏྲ་བབས་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མཛེས། ཐིག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྟན། ཁོས་
དང་མེ་ཏོག་བྲེང་བས་བརྒྱན། མཚམས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་བམས་ཅད་དང་། སྒོ་ཡི་
བྱུང་གི་བྲུ་རྣམས་སྟེ། རོ་རྩེ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུས། ཞེས་དང་། གྲུང་ལས།

གར་དུ་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷོ་རུ་སེར་པོ་ཡང་དག་ལྟ། དམར་པོ་ལུབ་གྱི་ཆ་
 ཉིད་དུ། ལྗང་ཁུ་བྱང་དུ་ཡང་དག་ལྟ། མཚམས་གྱི་ཆ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་
 ། རྒྱལ་ཡོན་ལོགས་དང་ཡ་ཐུབས་སུ། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་རྣམས་གྱིས་བརྒྱན། ལྷ་
 ཆོགས་སྣང་བ་རྣམས་གྱིས་མཛེས། ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་སྟོམ་འབྱུང་དུ།
 ཐིག་གི་མཚན་མ་དུག་ཅུ་བཞི། ཀྱུན་ཏུ་འཁོར་ལོའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་།
 མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྒྱལ་སྐུ་འབྱུང་ཏུ་བབས་ཏེ། ལུ་ཐུང་རྒྱལ་ཡོན་
 ཅན་ལོ། རྟེན་སྐུ་རྣམས་ནི་དེ་ཡི་སྟེང་། འབྲམ་དང་ལོགས་ནི་དེ་བཞིན་ལོ།
 གཟུངས་འདོད་སྣམ་མོ་གྱི་སྣམ་སྟེང་ནི་འདིར། རིན་ཆེན་འཕྱོད་སྣམ་སྟེང་སྟེང་
 སྣམ་སྟེང་། མགོ་ཡི་སྟེང་བ་དེ་ཡི་སྟེང་། ལུན་པའི་སྣམ་སྟེང་བཞིན་ལོ། ཞེས་
 བདེ་མཆོག་ཏུ་ཏུ་བབས་དཔངས་རྒྱལ་ཡོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཐིག་གི་
 མཚན་མ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་བཤད་ཅིང་རྒྱལ་ལོགས་ཀྱང་གཟུངས་སྣམ་གྱི་
 ཆོད་དང་། ལུན་སྣམ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་བཤད་པ་ནི་རྒྱལ་ལུན་
 སྣམ་ཡིན་གྱི་དེ་སྟེང་གྱི་སྣམ་སྟེང་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྟེང་སྟེང་ཅས་དེ་བའི་
 སྣམ་སྟེང་བཤད་ཐིག་པའི་སྟེང་རོ། དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་ནི་སྟོས་མེད་དང་སྟོས་
 བྱས་གྱི་ཐིག་གདབ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས་སྟོས་མེད་གྱི་དབང་དུ་མཛོད་
 བས། དུས་འཁོར་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས་རི་རྒྱུད་དུ། སྟེང་བཞི་མཉམ་པའི་ས་བཞི་ལ།
 བཅུ་དྲུག་ཆ་རུ་བྱས་ནས་ནི། རྒྱལ་ཡོན་ལོ་དོར་བྱས་ལ། སྐྱེ་ཡང་ཆ་ནི་

བཙུ་བླ་པ་ལི། གསུང་གི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་པོར་བྱ། །དེ་ནས་གསུང་གི་དཀྱིལ་
ལའོར་ཡང་། །དོར་ནས་ཆ་ནི་བཙུ་བླ་པ་ལི། །ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་སྤར་
ཡང་བྱ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གསུམ་ཡང་དག་དག །དཀྱིལ་ལའོར་ཡོན་ཏན་གསུམ་
བདག་ཉིད། །དེ་ནས་གཉིས་དང་ཆུ་སོགས་ཆའི། །ཐིག་དེ་དཀྱིལ་ལའོར་གསུམ་
ལ་གདབ། །ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར། །སོར་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་མི་བྱ་བར་གདབ་པའི་ཚུལ་
ནི། །ས་བཞི་གྲུ་བཞིར་མཉམ་པའི་སྟེང་དུ་ཐིག་གྲུ་བཞི་གདབ་པ་གྲུ་བཞིའི་བདག་
ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་སོར་དགྲུ་བཙུ་གོ་བླ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དཀྱིལ་ལའོར་གྲུ་བཞི་པ་
དེ་ལྷུ་བའི་ཆ་བཙུ་བླ་གི་དབྱེ་བས་བཙུ་བླ་ཏུ་བྱེས་པ་ནི་ཆ་ཆེན་བཙུ་བླ་སྟེ་ཆ་
ཆེན་རེ་ལ་སོར་དུག་ཏུ་བཞག་ཅིང་སོར་གཉིས་ལ་ཆ་ཆུང་རེར་བཞག་པའི་ཆ་ཆེན་
གཉིས་སམ་སོར་བཙུ་གཉིས་ནི་སྟོའི་ཆོད་དུ་བཞག་གོ། །དེའི་དབང་གིས་སྟོ་
ལའོར་ཡོའི་བརྒྱད་ཆར་འཛོག་པས། །སྟུང་དཀྱིལ་གྱི་རྩ་བའི་ཐིག་ནས་རྩ་བའི་ཐིག་
གི་བར་ཆ་བཙུ་བླ་ཏུ་བགོས་པའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་ཆ་བཞི་རེ་ནང་དུ་བསྐྱམ་
པའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་ནི་གསུང་དཀྱིལ་གྱི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་འབྱུང་
ལ། །གསུང་དཀྱིལ་དེའང་ཆ་བཙུ་བླ་ཏུ་བྱས་པའི་སོར་གསུམ་གྱི་ཆ་ཆེན། །སོར་
གཅིག་གིས་ཆ་ཆུང་སོགས་སྤུ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་ཕྱོགས་རེ་རེ་
ནས་ཆ་བཞི་རེ་ནང་དུ་བསྐྱམ་པའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་ནི་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་ཐིག་ནས་
རྩ་ཐིག་གི་བར་འབྱུང་ཞིང་། །བཙུ་བླ་ཏུ་བྱེས་པའི་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལ་སོར་བྱེད་པ་

གསུམ་དང་། སོར་བྱེད་ཀྱིས་ཆ་རྒྱུད་སྟེ། དེའི་དབུས་ཀྱི་ཚངས་པའི་མཚན་མ་
ནས་ཕྱོགས་རེར་སོར་བྱེད་པ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་སོར་བྱེད་པ་གཉིས་བསྐྱོར་བས་
དབུས་སུ་སོར་བྱེད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་གཙོ་བོའི་བརྒྱ་དེ་ནས་དེའི་ཕྱིར་བཞིས་
བསྐྱོར་བས་རྒྱས་མའི་གནས་སྟེ་འདབ་མ། དེ་ནས་དེ་ཕྱིར་གཅིག་གིས་བདེ་ཆེན་
ལའོར་ལོའི་མུ་ཁྱུད། དེ་ནས་དེ་ཕྱིར་བཞིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས། དེ་
ནས་དེ་ཕྱིར་གཅིག་གིས་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་གནས་ཏེ་དེ་ཡན་ལ་སོར་བྱེད་
ལ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ཕྱིར་བཅུ་གཉིས་ཚོན་པ་དང་ལྷ་སྒྲུལ་དབངས་རྒྱུད་
སྟེ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་རྩ་ཐིག་གི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ཕྱིར་སྒོ་སོགས་ཀྱི་
དོན་དུ་སོར་བྱེད་དུ་བྱས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བཞིར་བཏབ་ནས་བྱེད་དུ་
བགོས་པའི་ནང་མ་དབུས་དོར་བའི་མཐའ་གཉིས་ནས་བཞི་ཆ་རེ་བཅད་ཅིང་ཕྱི་
མ་བྱེད་ཀྱི་འར་ཕྱི་བྱེད་པ་ནི་ར་བ་རྩིག་པ་དང་། །ཁ་ཁྱེར་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུལ་བུ་པ་གྲ་
དྲ་བྱེད་ཤར་བུ་མདའ་ཡབ་རྣམས་སོ། །ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་
ཐིག་ལས་སོར་བྱེད་པ་གསུམ་དོར་བ་ནི་སྒོའི་ཆད་དོ། །རྩ་བའི་ཐིག་དེ་སྒོ་ནས་ཕྱི་
རོལ་དུ་དུག་གི་བར་དུ་འགོ་བས་སྒོ་ཁྱུད་དང་། དེ་ནས་གཡས་སུ་དུག་དོར་བ་སྒོ་
འགམ། དེ་ནས་དེ་ཕྱིར་གསུང་དཀྱིལ་གྱི་ར་བའི་ཕྱོགས་སུ་དུག་འགོ་བས་སྒོ་
ལོགས་ཏེ་སྒོ་ཁྱུད་སྒོ་འགམ་སྒོ་ལོགས་བཞི་ག་མཉམ་པའོ། །ཁ་ཁྱེར་གྱི་འགམ་
དུ་ཀ་བ་ཆ་རྒྱུད་བདུན་པ་ལ་ཏྲ་བབས་སྒོ་ཆད་གསུམ་བྱས་པ་སྟེ་གསུང་དཀྱིལ་

ལའང་འདི་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་
མ་གཉིས་འབྱུང་གིས་ཆེད། །སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཐིག་ནི། འབྲེལ་ཆེན་དུ།
། བྱ་བཞི་དང་ལྟན་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །གསུམ་ལ་སོར་བྱེད་ཐིག་རྣམས་ཀྱིས།
།གང་ཞིག་སྒྲོས་པར་གསུངས་པ་དེ། །ཟླ་བ་ཁུ་བའི་ཆ་དབྱེ་བས། །དཀྱིལ་
འཁོར་ཆ་ནི་བརྒྱུག་པ། །སྒྲུག་སྒྲུང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ། །ཡང་ཡང་ཆ་ནི་
དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདབ་པ་ནི། །སོར་བྱེད་ཀྱི་གངས་ཀྱིས་
བྱོགས་བཞིར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་དབུས་ནས་བྱོགས་བཞི་རེ་རེ་ཞིང་སོར་
བྱེད་པ་གོ་དུག་རེས་ཆ་དགོས་པའི་ཚུལ། །ཇི་སྐད་དུ། ཐིག་ནི་རོ་དང་དགུ་བརྒྱ་
འདི་རྣམས་ཆངས་པའི་ཐིག་ལས་བྱོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དག་ཏུ་རབ་སྦྱིན་བྱ། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བཏབ་པ་ན་རེ་ལྷུ་མིག་སུམ་ཁྲི་བདུན་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་བཞི་
འབྱུང་བའི་རེ་ལྷུ་མིག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་རྒྱུད་གི་གངས་སུ་བྱས་
ནས་སྒྲུ་དཀྱིལ་ལ་དབུས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་རེ་ལྷུ་མིག་གོ་དུག་སྟེ་སོར་བྱེད་པ་
གོ་དུག་རེ་འབྱུང་བས་དེ་ཉིས་འབྱུང་ལ་སོར་བྱེད་པ་བརྒྱ་དང་གོ་གཉིས་ནི་སྒྲུ་
དཀྱིལ་གྱི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་རོ། །སོར་བྱེད་པ་གོ་དུག་ནི་གསུང་
དཀྱིལ་གྱི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་རོ། །སོར་བྱེད་ཞེ་བརྒྱད་ནི་ཐུགས་དཀྱིལ་
གྱི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་རོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་པར་བརྗོད་ན། །སྒྲུ་དཀྱིལ་གྱི་
རྩ་བའི་ཐིག་ནས་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་སྒྲོ་ཆད་ལྷ་ལྷ་དོར་བར་བྱ་བཞིར་

གདབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཕྱེ་མོ་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཕྱེ་མོའི་བར་གྱི་ཚད་
ཡིན་ཅིང་། །དེ་ལ་སྐྱུ་དྲེལ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཚད་བཅོ་བརྒྱད་དམ་ཆ་ཆེན་སོ་དྲུག་ཆ་
ཆུང་བརྒྱད་དང་བརྒྱད། དེ་ལ་ཐུགས་དྲེལ་གྱི་ཆ་ཆུང་སྟེ་སོར་བྱེད་བཞི་བརྒྱ་
དང་ཉེར་བཞི་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་རེ་ལྷུ་མིག་འབུམ་ཐུག་གཅིག་དང་བདུན་མི་དགུ་
སྟོང་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་རེ་ལྷུ་མིག་གི་གངས་དེ་ཐམས་ཅད་
ནི་ཐུགས་དྲེལ་གྱི་ཆ་ཐུན་ཏེ་སོར་བྱེད་པ་རེ་ཡིན་པས། སོར་བྱེད་པ་དེས་
དྲེལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གཞལ་བར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དབུས་ཀྱི་ཚངས་
པའི་ས་ནས་སོར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བས་སོར་བྱེད་པ་བཞི་ནི་བསྐྱེད་ཀྱི་
བ་སྟེ་གཙོ་བོའི་གདན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བཞི་ཕྱིར་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོར་བ་བསྐྱེད་
འདབ་མ་ནི་ནུས་མའི་གནས་ཏེ་ལྡང་ལ། དེའི་མཐར་གཅིག་གིས་གྲུ་བཞིར་
གདབ་པ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་རྗེའི་ཕྱིར་བ་སྟེ་ནག་པོ། དེ་ལས་བཞི་བསྐྱེད་ས་
པའི་མཚམས་སུ་གྲུ་བཞིར་གདབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས། ཡང་
ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་དང་། སྐར་ཆ་ཆུང་གསུམ་རེ་
གཞལ་བར་ཞིང་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་དཔངས་ཆ་ཆུང་བཞི་པའི་ཀ་བ་ཕྱོགས་རེར་
བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གི་གནས། དེའི་ཕྱི་མཐར་ཆ་ཆུང་གཅིག་གྲུ་བཞིར་གདབ་
པ་ནི་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་གནས་རྗེའི་ཕྱིར་བ་ལྡང་གྲུ་ དེ་ནས་བདུན་
ཀྱིས་ཚོན་པ། དེ་ནས་བཞིས་ལྟ་སྟུམ། དེ་ནས་གཅིག་གིས་དཔངས་ཆུང་། དེ་

ནས་ར་བ་ནས་མདའ་ཐིག་གི་བར་ལ་ཆ་ཆུང་བཙུ་གཉིས་ཏེ་ནང་ནས་རིམ་བཞིན་
ཐུད་གཉིས་ར་བ། གསུམ་སྟེགས་བྲ། ཐུད་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣམ་བྲ། གསུམ་
གྱིས་བྲ་བ། ཐུད་གཉིས་ཤར་བྲ། ཐུད་གཉིས་མདའ་ཡབ་བོ། ཆངས་ཐིག་དང་
ར་བ་ཐིག་གི་མཆོམས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་གསུམ་གསུམ་དོར་བ་སྒོ་དང་
སྒོའི་ར་བ་ཐིག་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣམ་བྲའི་ཕྱི་ཐིག་གི་བར་དུ་ཆ་ཆུང་བྲག་ཆངས་
ཐིག་བཞིན་འགོ་བ་སྒོ་བྱུང། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ངོས་ཐིག་ལྟར་ཆང་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་འགོ་བ་སྒོ་འགྲམ། དེ་ནས་ཆང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱི་ཐིག་གི་བར་
འགོ་བ་ལོགས་ཐིག་གདབ་བ་སྒོ་ལོགས། ར་བ་ཐིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རིམ་རེ་ཁའི་རྒྱན་
ཆ་ཆུང་ཐུད་གཉིས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་བར་དུ་འགོ་བ་རྩིག་རྒྱན། སྒོ་ལོགས་
ཀྱི་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ངོས་སུ་སྤྱིད་དུ་ཆ་ཆུང་ཐུད་བརྒྱད། ཞང་ཆ་ཆུང་ཐུད་གཉིས་པ་ནི་
ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའོ། །དེ་ནས་ཐུགས་དཀྱིལ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱི་
ནས་གསུངས་དཀྱིལ་ལ་ཆ་ཆུང་བདུན་ཆོན་པ། དེ་ནས་བཞིས་ལྟ་སྣམ། དེ་ནས་
གཅིག་གིས་དཔངས་ཆུང་སྟེ་སོར་ཐུད་བཙུ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་སོར་ཉར་བཞི་
ལ་གསུང་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གསུམ་གྱིས་རྩིག་པ།
དུག་གིས་སྟེགས་བྲ། གསུམ་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣམ་བྲ། དུག་གིས་བྲ་ཐུད།
གསུམ་གྱིས་ཤར་བྲ། གསུམ་གྱིས་མདའ་ཡབ་སྟེ་ཉར་བཞིའོ། །དེ་ནས་གསུང་
དཀྱིལ་གྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱི་ནས། རྒྱ་དཀྱིལ་ལ་བཙུ་གཅིག་གིས་ཆོན་པ། བཙུ་

གཉིས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུལ། ཅིག་གི་དབངས་ཆུང་། དེ་ནས་སོར་ཕྱེད་ཞེ་བརྒྱད་ལ། འུག་
གིས་ར་བ། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེགས་ལ། འུག་གིས་རིན་ཆེན་སྒྲུལ་ལ། བཅུ་གཉིས་
ཀྱིས་དྲ་ཕྱེད། འུག་གིས་ཤར་ལ། འུག་གིས་མདའ་ཡབ་སོ། །སྒྲོ་སྒྲོ་ཐུང་འགམ་
ལོགས་རྣམས་དཀྱིལ་ལའོར་རང་རང་གི་སྒྲོ་ཆད་དེ། ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་བཤད་མ་
ཐག་པ་ལྟར་སྒྲོ་ཆད་སོར་ཕྱེད་འུག་ཡིན་ལ། གསུང་དཀྱིལ་ལ་སོར་ཕྱེད་བཅུ་
གཉིས། སྐྱེད་ཀྱིལ་ལ་སོར་ཕྱེད་ཉེར་བཞི་རྣམས་སྒྲོའོ། །དཀྱིལ་ལའོར་དེ་རྣམས་
ཀྱི་རྟ་བབས་ཀྱང་དཀྱིལ་ལའོར་རང་རང་གི་དབངས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་དང་།
སྟེགས་ལུའི་སྟེང་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་དཀྱིལ་ལའོར་རང་རང་གི་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་དང་
བརྒྱད་པས་བཏེགས་པའི་སྟེང་དུ། དཀྱིལ་ལའོར་རང་རང་གི་ཆ་ཆུང་གཅིག་གིས་
གཤུང་དང་། གཅིག་གིས་ཕྱོས་བསྐྱུང་། བཞིས་ལྷ་གནས་འོག་མ། དེའི་སྟེང་ཆ་
ཆུང་ཕྱེད་ཀྱིས་གཤུང་། གཅིག་གིས་ཕྱོས་བསྐྱུང་། གསུམ་ཀྱིས་ལྷ་གནས་བར་
མ། དེའི་སྟེང་ཕྱེད་ཀྱིས་གཤུང་། གཅིག་ཕྱོས་སྐྱུངས། གཉིས་ལྷ་གནས་སྟེང་མ།
དེའི་སྟེང་ཕྱེད་ཀྱི་གཤུང་། ཕྱེད་གཉིས་ཉམི། བསེལ་ཁང་རམ་བ་གམ་རྒྱ་ཐུབས། དེ་ནས་
གཉིས་ཀྱིས་ལུམ་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་དྲིལ་བས་ཆ་ཆུང་བཙོ་བརྒྱད་དོ།
།རྟ་བབས་དེ་དག་གི་སྤིད་དཀྱིལ་ལའོར་རང་རང་གི་ཆ་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་
སྟེ། གཤུང་འོག་མ་ལ་ཆ་ཆུང་ཉེར་བཞི། ཕྱོས་སྐྱུང་དང་ལྷ་གནས་ལ་བཅུ་འུག་
བར་མའི་གཤུང་ལ་བཙོ་བརྒྱད། ཕྱོས་སྐྱུང་དང་ལྷ་གནས་ལ་བཅུ་གཉིས། སྟེང་

མའི་གདུང་ལ་བཅོ་ལྔ། བྱོམ་སྤང་དང་ལྔ་གནས་ལ་བརྒྱད། དེའི་སྟེང་གི་
གདུང་དང་ཉམིའི་འོག་ལ་བཙུག་ཉིས། ཉམིའི་སྟེང་ལ་བརྒྱད། ལུམ་པ་རྒྱ་
དཔངས་མཉམ་པར་ཆུ་ཆུང་གཉིས་པའོ། །རྟ་བབས་དེ་དག་ལ་འཇུགས་པའི་ག་
བ་ནི། ལྔ་གནས་འོག་མར་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་གཉིས་གཉིས་དོར་
བར་ཀ་བའི་ཞེང་ཆ་ཆུང་གཅིག་པ་དང་། དེ་ནས་བཞི་རེ་དོར་བར་ཀ་བ་ཞེང་ཆ་
ཆུང་རེ་ཡོད་པའོ། །ལྔ་གནས་བར་པའི་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་བྱེད་
གཉིས་དང་། གསུམ་རེ་དོར་བའི་མཚམས་གཉིས་སུ་ཀ་བ་ཞེང་ཆ་ཆུང་རེའི་བཞི་
གསུམ་རེ་ཡོད་ལ་ལྔ་གནས་སྟེང་མར་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་
གཅིག་པ་དང་། གཉིས་དོར་བའི་མཚམས་ཀ་བ་ཆ་ཆུང་བྱེད་པ་རེའོ། །དེ་ནས་
འཁོར་ཡུག་ནི་ས་ཡི་བཞི་ལ་སོར་བྱེད་བཙུག་ཉིས་ཏེ། སྒྲུའི་སྒོ་ཚད་བྱེད། ལུ་མེ་
ཆུང་གསུམ་ལ་སོར་བྱེད་ཉེར་རེ་བཞི་དང་། བམ་མཁའི་ཁོར་ཡུག་སོར་བྱེད་བཙུ་
གཉིས་ཀྱི་དལས་ཀྱི་དུག་ལ་དོ་རྩེའི་བྲང་བ་། དོ་རྩེའི་མེ་ལྷེ་ལ་སོར་བྱེད་ཉེར་
བཞིའོ། །འདིའི་ཁོར་ཡུག་གི་ནང་མཐའ་བསྐྱར་བའི་མཚམས་ནི། ལུ་རིན་པོ་
ཆེས་ཉམིའི་རྩེ་ལུམ་པའི་ཕྱི་ནས་བསྐྱར་བར་བཞེད། རོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་དང་ཡིད་
བཟང་རྩེ་པ་རྣམས་བྱོམ་སྤང་གསུམ་པའི་ཕྱི་ནས་བསྐྱར་བར་བཞེད། བོད་ཁ་
གཅིག་བྱོམ་སྤང་གསུམ་པར་དོ་རྩེའི་བྲང་བ་བསྐྱར་བར་འདོད་པ་སོགས་མི་འདྲ་
བ་མང་དུ་སྒྲུང་ནའང་། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྒོ་ལ་འདི་ལྟར་སྒྲུང་། སྒོས་བསྐྱར་བ་ནི་

སྐྱེད་ཀྱི་ལ་གྱི་ཕ་ཐིག་ནས་སྒོ་ཚད་བཞི་དོར་བར་དོ་རྗེའི་ཐེང་བའི་ཕྱི་ཐིག་བྱེད་
དགོས་སྟེ། ཤལ་ལ་ལྟོས་བསྐྱར་གི་སྐྱེད་ཀྱི་ལ་གྱི་བཞི་བརྒྱད་དང་། དོ་རྗེའི་ཐེང་
བ་ནས་དོ་རྗེའི་ཐེང་བའི་བར་བྱ་བརྒྱད་རྒྱུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱི་བ་ན་ནི་དེ་ལྟར་
བྱུང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟ་བབས་དང་མཐའ་ཐིག་གི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་སྒྲིབ་
སོང་ནས་མི་མཐོང་བའམ། ཡང་ན་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཀྱིས་རྟ་བབས་དང་མཐའ་ཡབ་
ནམས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱི་བའི་ཆོ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བྱུར་ཅེ་ནས་
ས་ལ་སོགས་ཁོར་ཡུག་བསྐྱོར་བ་ཉིད་འོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི་ཨ་རྩ་ཡུས་དོ་
རྗེའི་ཐེང་བར། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་དགག་སྒྱུབ་
འདི་ལྟར་མཛད་དོ། སྒྲོབ་དཔོན་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་པལ་ཆེར་ཆ་རྒྱུད་གོ་བྱུག་
པར་བཞེད་ཅིང་། ཡོ་ག་བ་ཁ་ཅིག་ བདྲ་མེད་པར་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེ་བྱེད་པ་མི་
འཐད་དེ་ཞེས་དང་། ཡང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། ཞེས་པའི་ལུང་
གིས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་གི་ཀ་བ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་མ་
ངས་པ་དང་། གཞོགས་ཀྱི་ཀ་བ་རྣམས་ནི་རྟ་བབས་ཁོ་ནའོ། ཞེས་རྟ་བབས་ཀྱི་
ཀ་བ་ངོས་བཟུང་ནས་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་ལུང་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁབ་བྱེད་དུ་བྱི་བྱ་ལ་མེད་ཀྱང་བསྒྲོམ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འོགས་ཀྱི་གདུང་འདེགས་ཀྱི་ཀ་
བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། ཞེས་
པའི་ལུང་གིས་སོ། ཞེས་དང་། ཐེང་བར་རི་སྐད་དུ། ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་པ་གདུང་

མཚོན་པའི་ཐིག་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྒྲོའི་ཐིག་གི་ཕྱི་མོ་ནས་གཞན་དེའི་
སྒྲོའི་ཐིག་གི་ཕྱི་མོའི་བར་ཆ་ཆུང་བཙུ་པའི་ཐིག་གཅིག་སྟེ་སྒྲོའི་ཡ་ཡུབས་ཀྱི་སའི་
གདུང་དང་བཅས་པ་བྲེ་ཡུལ་གྱི་འོ། །ཞེས་ཕྱི་ག་པའི་ནང་མཐར་བརྟུད། བྱི་
མཐའ་བཙུ་པའི་ཐིག་གདུང་མཚོན་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་རི་རྒྱད་དུ། དེས་
བར་འདིར་ནི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། །དགྱིལ་འཁོར་ས་བཞི་ཉིས་འགྱུར་བཟུང་།
།དབང་པོ་ཆུ་ཡི་ཕྱོགས་རིང་བའི། ཐིག་ནི་ཆ་ཆུང་རྗེས་འགོ་གདབ། །ཅིས་དང་།
དགྱིལ་འཁོར་ལས་ཉིས་འགྱུར་གྲིད། །ཤར་དང་རུབ་དང་རིང་བ་ཡི། །ཚངས་
ཐིག་ཡང་དག་གདབ་བར་བྱ། །ཞེས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་སྟུང་དགྱིལ་འཁོར་
ལས་ཉིས་འགྱུར་དགོས་ཏེ། མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ཆ་ཆེན་བཙུ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཉིས་འགྱུར་ཉེར་བཞི་ཆ་ཕན་གོ་དུག་པ་དབང་པོ་སྟེ་ཤར་དང་ཆུ་
སྟེ་རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོན་པས་ཤར་རུབ་ཏུ་རིང་བྱུང་གིས་ཚད་དེ་དགྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཐིག་སྟུང་གྱི་ཚད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་སྒོ་ལས་
གསུམ་འགྱུར་གྱི་རྟ་བབས་བྱེད་པ་ན་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། གཞན་
དག་གིས་པདྨ་དང་རྩོད་རྩེའི་རུབ་ལ་ཆ་ཆུང་རེ་རེར་བྱས་པའི་ཆེ་ཆ་ཕན་གོ་དུག་ཏུ་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་རི་རྒྱད་དུ། དེ་བས་ན་
གཞན་ཡང་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ནི་རྟ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་གྱི་
ཕྱོགས་ལ་འདིར་ལུང་དང་འགལ་ཞེས་མང་པོ་རིག་པ་དག་གསུངས་སོ། །ཞེས་

འཆད་ལ། དེས་ན་ཆ་སྤྲོད་གོ་བྱུག་པ་དང་། ཏྲ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་ཕྱོགས་
ལ་མདའ་ཐིག་ནས་མདའ་ཐིག་གི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ནས་ཉིས་འགྱུར་གྱི་
ཐིག་སྒྱུད་དང་། ཆ་སྤྲོད་བྱུག་ཅུ་རེ་བཞི་པ་དང་། ཏྲ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་པའི་
ཕྱོགས་ལ་ཅུ་ཐིག་ནས་ཅུ་ཐིག་གི་བར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ནས་དེ་ཉིས་འགྱུར་
གྱིས་ཐིག་སྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་
རིང་བ་བཞེད་པ་ནི་དེང་སང་བོད་དུ་གྲགས་ཆེ་བས་འོག་དུ་གདབ་པའི་རིམ་པར་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་ནི། འབྲུའི་གཞུང་ལས། རི་སྐད་དུ། ཟུང་
རྣམས་ཀྱན་གྱི་སྒྱི་ཡི་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་གདབ་བཤད་པར་བྱ། འོས་བཞི་
ཆ་ནི་དབྱེ་བྱ་ཞིང་། འེ་རེའང་ཆ་ཆེན་བཅུ་བྱུག་དུ། ཁོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་
བྱ། ཁེས་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་པའི་ཐིག་གདབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེར།
ཚངས་པའི་ཐིག་གི་འོས་གཉིས་ནས། གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ལྷ་པ་དང་། བཅུ་
བཞི་པ་དང་བཅུ་བདུན་པ། དེ་བཞིན་ཉི་ཤུ་པ་དག་ཀྱང་། ཆ་ལྷ་ཕྱོགས་བཞིར་
བཤོས་ནས་ནི། ཁེས་སྒོའི་ཚངས་ཐིག་དབུས་ནས་ཆ་ཆུང་གསུམ་པ་སྒོ་བྱུང་།
ལྷ་པ་ལ་སྒོ་འོགས་བཅུ་བཞི་པ་འོས་ཀྱི་ཅུ་ཐིག་བཅུ་བདུན་པ་ལ་འོགས་གཞན་
གྱི་སྒོ་འགམ། ཉི་ཤུ་པ་ཡ་ཐུབས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྒོའི་འགམ་དང་འོགས་
གཉིས་ཀ་ཆ་ཆུང་གཉིས་རེ། སྒོ་བྱུང་བྱི་རོལ་ཆ་ཆུང་གཉིས་བྲམ་གྱི་སྒྲམ་བྱ། སྒོ་
འགམ་གྱི་རྒྱབ་རིན་པོ་ཆེའི་པ་གུ་སྒོ་འོགས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཆ་ཆུང་གཉིས་བྱེད་དང་།

། ཆ་ཆུང་རེ་རེས་ཤར་བུ་མདའ་ཡབ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཆ་ཆུང་བཞི་ལས་
གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་ཀ་བ་ནི་ཆ་ཆུང་ལྷ་བྱམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་།
ཡ་ལྷབས་ནས་ལུན་པའི་ཆ་ཆུང་གཅིག་དོར་བར་རྟ་བབས་དཔངས་ཆ་ཆེན་
གཅིག་དང་མཆུར་བཞི་པར་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་འགོ་བའི་མེ་
ལོང་གིས། སྒོ་བ་དཔོན་གྱུ་བྱང་གིས་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་རི་རྒྱད་དུ། སྒོ་ནི་འཁོར་
ལོའི་བརྒྱད་ཆ་སྟེ། །ལྷ་ཡི་སྣམ་བུ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྒོ་ཡི་ཆད་ཀྱང་སྒོ་བྱུང་དོ།
འགམ་དང་ལོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒོ་ལས་སུམ་འབྱུར་གྱི་རྟ་བབས་
དང་འགམ་ལོགས་སྒོ་དང་མཉམ་པས་མིག་སྒྲུབ་གྱི་སྣམ་བུ་ནི་བྱི་བྱ་ལ་མི་བྱེད་
ཀྱང་། བསྒོམ་བྱ་ལ་སྒོ་དང་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་གྱི་ས་ལ་བར་གྱི་སྣམ་བུ་དང་ལུན་
པའི་སྣམ་བུ་དང་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་རི་རྒྱད་དུ།
རྟ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་གྱུར་ཏེ། །དེ་ཡང་སྣམ་བུ་བཙུག་ཅིག་པ། །བྲེ་ལུལ་ཤར་
བུ་རིན་ཆེན་དང་། །མིག་པ་རྣམས་ནི་ཆ་ཆུང་བཞི། །ལུན་པ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་
གཉིས། །ཁ་རྒྱུ་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་ །དེ་བཞིན་སྒྲར་ལུན་པ་སྟེ། །ཤར་བུ་དེ་
བཞིན་ནོར་བུ་དང་། །མིག་པ་ཆ་ཆུང་རེ་རེར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྟོགས་
པར་སྒྲུའོ། །ལྷ་པ་དེ་དག་སོ་སོར་གདབ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་
ནི། །ཁོ་བོས་དུས་འཁོར་གསང་འདུས་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་འགའ་ཞིག་
ཏུ་འང་བཤད་ཟིན་མོད། །འདིར་ཡང་བརྗོད་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་མཉམ་པར་

ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཚངས་པའི་ཐིག་། །ཡོ་འཕྱོགས་སྤངས་པ་གདབ་པར་བྱས་སྟེ། །དེ་ཡི་
དབུས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་གང་ཕྱིན་ཀྱི་མཐའ་ཡབ་ཚད་དང་ཤར་ལུབ་དང་ལྗོངས་གི་ །མདའ་
ཡབ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་མཚན་མ་བྱ་སྟེ། །མདའ་ཡབ་ནས་ནི་མདའ་ཡབ་བར་གྱི་
རིང་ཐུང་གང་ཡོད་ཐིག་སྐྱེད་དེའི་ཚད་རེ་བཟུང་སྟེ་མདའ་མཚམས་དེ་ནས། །ལྗོངས་བྱང་དུ་བྱ་
རྗེས་བཅའ་ཞིང་། །དེར་ནི་ལྗོངས་གི་ཚངས་ཐིག་གཉིས་པ་གདབ། །སྤྲུལ་མའི་བྱེད་ཚད་
ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནས། །མཚམས་བཞིའི་བྱ་རྗེས་བཅའ་ལ་བྱར་བཞིའི་ཐིག་གདབ།
།དེ་ནས་ཆ་ཆུང་རེ་བཞིའི་པའི། །རྟ་བབས་སྒྲུལ་བྱ་བཞི་མ་ལ། །མདའ་ཐིག་
མཚམས་ནས་དབུས་ཀྱི་མཚན་མའི་བར་ལ། །ཚད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་ཀྱི་སྒྲུལ་ཆ་ཆ་ཆེན་གཉིས་
ཕྱིར་བཀྱེད་པས་ཚངས་དབུས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆེན་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པའི་ས། །སྤྲུལ་བཞིར་
གདབ་པ་ནི་སྒྲུལ་ཆ་ཆེན་དོ་རྗེ་ཡི། །ར་ནས་རྩ་རྩེའི་བར་གྱི་ཐིག་ཡིན་ལ་དེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ། །ཆ་
མཉམ་པར་བྱས་ཏེ་དབུས་ཀྱི་ཚངས་པའི་ཐིག་ནས། །ཕྱོགས་བཞིར་བརྒྱད་རེ་འབྱུང་
བ་ཡི། །ཚངས་ཐིག་ནས་གཞལ་བའི་དང་པོར་དྲུག་པའི་བྱེད་ནང་མ་རང་སོ་བཞག་ནས་བྱེད་བྱེད་དུ་
བལོ། །གཉིས་པ་དང་བདུན་པ་ཆ་མཉམ་པར་བཞིར་བལོ་ལྔ་པ་དང་བརྒྱད་གཉིས་དབུས་དོར་
ལ་བྱེད་ནི། །མཐའ་ནས་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་བཅད། །དེ་དག་ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་རིམ་པ་
བཞིན། །ཆ་ཐུན་དང་པོ་གཉིས་སྒྲོ་དང་གསུམ་པ་སྒྲོ་བྱུང་བཞི་པ་འགྲམ་དང་ལྔ་པ་འོགས་སྤྱུ་
སུན་པ་དྲུག་པ་ཀ་བདུན་པ་བ་ཀ་བརྒྱད་པར་སྟེ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་ཆ་ཆེན་གཉིས་སོང་ཞིང་དེ་ནས་གསུམ་པ་བཞི་
པ་ནི་ནང་གི་རྒྱན་དང་། །ལྟ་སྒྲུལ་ཡིན་ལ་ཆ་ཆེན་ལྔ་པའི་དབུས་དོར་བའི་མཐའ་ནས་ཆ་ཐུན་རེ་བཅད་པ་ནི་

ཅིག་པ་དང་འདོད་སྣམ་དང་། ། ཡ་གྲུ་ལོ་ཆ་ཆེན་རྒྱག་པ་ཕྱིད་དུ་བགོས་ཕྱི་ལའང་ཕྱིད་དུ་བགོས་པ་ནི་དྲ་
ཕྱིད་ཤར་མདའ་ཡེ་ལ་ཡིན་ཞོ་བདུན་པ་བཞིར་བགོས་པ་ནི་རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་དང་ནི།
།བརྒྱད་པ་དབུས་དོར་བའི་མཐའ་ནས་ཆ་རྒྱུད་རེ་བཅད་པ་ནི་བསྐྱ་དང་ཚོས་འཁོར་གདུགས་ཀྱི་ས་ལོ།
།སྒོ་ཁྱུང་ཀྱི་ཅིག་རྒྱུན་ཞེང་ཆ་ཕྱན་གཅིག་པ་ཡིན། །ཚངས་ཐིག་བཞིན་དུ་ནང་དོས་ཆ་
ཕན་བཞི། །ཕྱི་མ་གཉིས་འདོད་སྣམ་ཀྱི་ཞེང་དང་མཉམ་པ་ལོ། །སྒོ་ཁྱུང་ཀྱི་ནང་གི་ཅི་ཅེས་ཏེ་གཡས་
གཡོན་གྱི། །འགམ་དང་ལོགས་སུ་ཆ་ཕན་གཉིས་གཉིས་དང་ཤར་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་པ་
ལུའི་ཐད་དུ་སྒོའི་ཡ་ཕུབས་ལ། །ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་དེ་འདི་དག་ནི་ཅིག་པའི་ནང་གི་ཚད་ཡིན་ལ་
ཅིག་པའི་ཐིག །ཕྱི་མ་སྒོ་ཁྱུང་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་དང་སྒོ་འགམ་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཆ་ཕན་གཉིས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཆ་ཕན་བཞི་ཡ་
ཕུབས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཆ་ཕན་བརྒྱུ་ཡིས་འགོ། །སྒོ་འདི་ལ་གཉིས་གཉིས་མཉམ་ཞེས་བྲ། རྩ་སྒོ་
དང་སྒོ་ཁྱུང་མཉམ་ཞེང་འགམ་དང་ལོགས་མཉམ་པའོ་མིག་སྒྲུབ་ནས་ཕུན་པའི་སྣམ་ལུ་ཆ་ཕན་གཅིག་
ནི། འདོད་ཡོན་ཀྱི་སྣམ་ལུ་ནས་འདོད་ཡོན་ཀྱི་སྣམ་ལུའི་བར་དུ་སྒོ་ལོགས་དང་། ཡ་ཕུབས་ཀྱི་
ཅིག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ་དུ་འགོ། །ཀ་བ་ཀ་རྒྱུན་ཞེང་ཆ་ཕན་རེ། །འདོད་སྣམ་ཀྱི་སྒྲིང་
ནས་ནི་རྟ་བབས་ལོག་མའི་བར་ཀྱི་ཆད་དོ། སྤྱིད་དུ་ཆ་ཕན་ལྷ་པའོ། །རྟ་བབས་བང་རིམ་
བཞི་པ་ལོག་མ་ཀ་རྒྱུན་གྱི། །ཕྱི་ཐིག་དང་མཉམ་སྒྲིང་ཆ་ཕན་མ་གསུམ། །ཆ་ཕན་རེ་
རེས་གཡས་གཡོན་ནས། །བསྐྱུལ་ཞིང་བསྐྱུལ་སྤྱི་སྤྱི་དུ་ཆ་ཕན་བཞི། །རྟ་བབས་དེ་ཡི་
སྒྲིང་དུ་གནས་པ་ལོ། །ཤར་ལུའི་སྒྲིང་དང་ནི་ཚངས་ཐིག་གི་མཚམས་ནས་༥ ༥ །གཉིས་
ཀྱིས་བསྒྲོར་བ་སྤྱད་གྲུར་ཀྱི་དབུས་དང་། །ཤར་ལུ་དང་ལུན་པའི་མཚམས་ཀྱི་ཚངས་

ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཐུན་གཉིས། འོར་བར་སྤྲ་མའི་ཐུ་མཐུད་ལ་བསྒྲོར་བ།
།གཡས་དང་གཡོན་གྱི་སྤྲང་སྤྲ་འདི་ལ་སྒྲོ་ཆུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་འོ། །ཅིག་རྒྱན་གྱི་ཐིག་ནང་
མ་རིམ་བཞིན་དུ། སྒོ་བྱུང་འགམ་ལོགས་གསུམ་ཅར་ལ། བཞི་རེར་སོང་ཆོ་ཡ་
ཐུབས་དང་། །ཀ་རྒྱན་ཐུན་སྤྲ་མ་གསུམ་མེད་པ། །ཏར་སྒོ་བཞི་མཉམ་ཞེས་བྱའོ།
།འདི་སྤྲང་ཏ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ། གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་སྤྲང་འོག་གི་ཆ་
ཆེན་གཉིས་པོ་བཞི་བཞི་ཆར་ཆར་མཉམ་པ་བཞོ། དབུས་མའི་དབུས་ནས་བཞི་ཆ་སྟེ་
ཐུན་བཅུ་དགུ་ཆ་བཅུད་པས་དེའི་སྤྲང་འོག་གཉིས་སུ་བྱེད་གཉིས་རེ་འབྱུང་ལ། །དེ་ལ་སྤྲིད་དུ་བྱོགས་
གཉིས་སུ། །ཆོངས་པའི་ཐིག་ལས་གཡས་དང་གཡོན་དུ་ནི། །ཆ་ཆུང་བྱེད་བཅས་
མདའ་ཡི་སྟེ་བྱེད་དུག་གིས་ནི་ནང་བྱེད་དང་མཐར། །སྤྲ་ཐུ་ཏ་བབས་གསེར་གྱི་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་
གསུམ། །ཐིག་ནི་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་བཞི། །ཆ་ཆུང་དུག་མཐར་གཉིས་པ་དང་ཞེས་པ་
ནི་ཐུ་རིན་པོ་ཆེས་གསེར་སྤྲ་མ་གྱི་ཕྱི་དབྱེ་དང་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གསུམ་ལ་ཐིག་བཞི་འབྱུང་བས་བྱེད་བཞིར་འཛོག་པ་
ཡིན་གསུང་ལ། ཅོང་ཁ་པ་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་སྤྲང་པའི་ཆོག་འདི་ལ་འབྲུ་མ་བདེ་ནས་འབྲུ་གཞོན་མ་ཐུབ་པར་གྱི་
ནར་བཞག་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་སྤྲ་མ་ཐུ་གཉིས་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཐིག་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྤྲ་མ་ཐུ་དེའི་སྤྲིད་ཆོད་
ཆ་ཐུན་བཅུ་དགུར་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་ཆ་ཆུང་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པས་སྤྲ་མ་ཐུ་གསུམ་པའི་ཕྱི་ཐིག་
བསྟན་ལ་ནང་ཐིག་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་གཉིས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། །དེས་ན་སྤྲ་མ་ཐུ་
གཉིས་པའི་ཕྱི་ཐིག་ཀྱང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད། །ཆ་ཆུང་བཞི་མཐར་བཞི་པ་ནི་ཞེས་པ་ནི་བཞི་པའི་
ནང་ཐིག་དང་། །ཆ་ཆུང་ལྷ་སྟེ་མདའ་བྱེད་བཅས། །ཞེས་པའི་དོན་ཆ་ཆུང་བྱེད་དུག་ཏུ་སྤྲང་ཞིང་དེའི་
ཕྱི་ཐིག་བསྟན་ན་སྤྲ་མའི་གཞི་དང་བཅས་པས་ཆ་ཆུང་བྱེད་བཅུ་གཡས་གཡོན་གཅིག་གི་ཐིག་ཏུ་སྤྲང་བས། གཉིས་
ཀར་བསྐྱེམས་པས་ཆ་ཆུང་བཅུ་དགུར་འབྱུང་བ་ལ་དེང་སང་ཁ་གཅིག་ནང་ཐིག་བྱེད་དང་བཞི་དང་ཕྱི་ཐིག་བྱེད་དུག་

ཕྱིད་པར་སྒྲུང་། །གསུམ་དོར་ནས་ནི་ཕྱིད་དང་ལྷ། །ཞེས་པ་སྒྲུམ་བྱ་ལྷ་པའི་ནང་ཐིག་ནི་ཚངས་ནས་
 གསུམ་དོར་བ་དང་ཕྱི་ཐིག་ཕྱིད་ལྷོ། །གསུམ་ནས་བཙུག་པ་ཆ་ཆུང་ལྷ། །ཞེས་པ་ནང་ཐིག་ལ་གསུམ་
 དང་ཕྱི་ཐིག་ལ་ལྷོ། །སྒྲུམ་བྱ་ལྷ་པའི་སྟེང་གི་ནི། །དོས་སུ་ཆ་ཆུང་ཕྱིད་དང་བཞི། །ཞེས་
 པས་ནང་འབྱེད་བཞིར་བསྟན་པར་འཆད་པ་ལྷ་རྒྱ་ལོད་པའི་གསུམ་དོར་ཞེས་པ་ལས་འདི་དབང་བཙན་
 པར་འཆད་ཀྱང་སྒྲུམ་བྱ་ལྷ་ས་ས་ཉིད་ཀྱིས་འོག་ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་སྟེང་དོས་ཆ་ཆུང་། ཕྱིད་གསེགས་ཐབས་སུ་བྱ་བར་
 མཛོན་ནོ། །བཞི་ནི་ཆ་ཆུང་བདུན་སྒྲུམ་སྟེ། །ཐིག་བཙུག་ཅིག་པ་ཆ་ཆུང་ལྷ་སྟེ་གདལ་
 ཡལ་གྱི་ཐིག་གོ། །བདུན་པའི་འོག་ལ་ཆ་ཆུང་གསུམ་། །སྟེང་གི་ཆ་ཆུང་བཙུག་སྟེང་དུ།
 །སྒྲུམ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་སོན་པའི་ཐིག། །གཞན་གྱི་མཐའ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ། །སྟེ་
 རྟོགས་གཞན་ཐིག་གི་ཚེ་དབུས་སུ། །ཀྱོག་པོ་གཅིག་གོ་སྟེ་ཆུང་མཐོ་བར་བྱའོ་དེ་ནང་དུ། །ཆ་ཆུང་
 ཕྱིད་ནས་ཞེས་པས་སྒྲུང་ཆ་ཆུང་ཕྱིད་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐོར་བར་བྱའོ་གཞན། །ཞེས་པ་རྒྱ་ཡི་ཚད་
 ཡིན་ཏེ། །དང་པོར་གསེར་སྒྲུམ་ལ་སྟེང་དུ་ཆ་ཆུང་བཙུ་བ་གཉིས་ཤར་བྱ་དང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་
 བཞི་ས་སྟེ་པ། །སྟེང་དུ་ཆ་ཆུང་བཙན་བཙོ་བརྒྱད་དང་། །ལྷ་པར་ས་སྟན་བཙོ་ལྷ། བཙུག་པ་
 བར་སྟེ་ལ། །བཙུ་བ་བདུན་ས་སྟན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ཤར་བྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དགྲ་བཙུ་མིག་པ་ཆེ་
 འདི་བཞི་མཉམ་པ། ། །བཙུ་བཞི་འོ་བཙུ་གཅིག་མདའ་ཡལ་པ་ལ་བཙུ། །ས་རྒྱུ་ས་ནི་ཐིག་ཡིན་
 ཅིང་། །ནང་འབྱེད་འོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན། །སྒྲུམ་བྱ། །དང་པོར་གསེར་སྒྲུམ་ལ་ཚང་ནས་
 གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་བསྐོས་པས་བཙུ་གཅིག་གཉིས་གསུམ་པ་ལ། །བཙུ་གཉིས་རེ་དང་
 བཞི་པར་བརྒྱད། །ལྷ་པའི་འོག་དོས་ལ་བཙུག་དང་སྟེང་ལ་བདུན། བཙུག་པ་དང་བདུན་པ་
 གཉིས་ལ་བཙུག་རེ་མཆུངས། ། །ཀྱང་བདུན་པའི་ཐད་དུ་སྒྲུང་གྲུར་གྱི་མགོ་ལྷ་རྒྱུ་མཛོད་ཕྱིད་དགོས།

|སྤྱུང་ཡང་ནང་དུ་ཆ་རྒྱུད་ཕྱིན་རེ་སྤྱུང་བཞིན་བསྐྱོད་པ། |སྤྱུང་ནི་ཉི་འཛིན་ནང་འབྱེད་དོ།
 |གསེར་སྤྱུང་གི་འོག་ཚངས་ཐིག་ནས་སྤྱིང་དུ་ཆ་རྒྱུད་བཞིན་སྤྱུང་བར། |ཆ་རྒྱུད་བཞིན་ཡི་སྤྱུང་
 རྒྱུད་དཔུང་ཕྱིན་སྤྱུང་བསྐྱོད་པ་དང་། |དཔུང་སྐྱོད་པ་དེའི་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཚངས་ནས་
 འོགས་སུ་བཞི། |སྤྱུངས་པར་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་གྱི། |སྤྱུང་རྒྱུ་ཕྱི་
 བསྐྱོད་དེ་ནང་དུ། |ཆ་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱུང་བཞིན་བསྐྱོད་པ། |ཡང་ནི་སྤྱི་ཆ་རྒྱུད་གང་ཡང་
 རུང་བའི་སྤྱི་སྤྱིང་དུ། |དཔུངས་སུ་སྤྱི་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་པ་དང་སྤྱིང་དུ་གསུམ་ལ། |སྤྱིང་འོག་
 ཆ་མ་ ཉམ་བརྒྱད་དུ་བགོ་ བང་ནས་བསྤངས་པའི་གསུམ་པ་བདུན་པའི་སྤྱིང་ནས་སུམ་ཆ་
 དང་། |ལྷ་པའི་ནང་ནས་སུམ་ཆ་བཅད། བས། |ལྷ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་
 མཉམ་དུ་འགྱུར། རོ། |སྤྱིང་དུ་འོག་མ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་
 གཉིས་བཅུད། བས་སྤྱི་ཆ་རྒྱུད་པ་ལ་ཀ་བའི་ཕྱི་ཐིག་གི་ཕྱི་དང་སྤྱི་ཆེ་བ། |ཀ་བའི་ཕྱི་རྒྱུད་མཉམ་ཡང་
 གཉིས་བཅུད། |གཉིས་གསུམ་སྤྱི་བཞི་པ་ལྷ་སྤྱི། |གཉིས་བཅུད་དུག་པ་བཞི་སྤྱི་
 བས། |བདུན་བརྒྱད་དགའ་ཕྱིན་སྤྱི་བས། སྤྱུང་སྤྱི། |བདུན་པའི་སྤྱི་བཅུག་
 གཉིས་གོ་ |ནང་འབྱེད་འོག་མའི་ཚངས་ཐིག་ནས། |སྤྱིང་ལྷ་འོག་གཉིས་པ་གསུམ་
 བར་ལ། |བཞི་པར་བཞི་དང་ལྷ་པ་ཕྱིན་བཞི། |དུག་པར་གསུམ་སྤྱི་ནང་འབྱེད་
 དོ། |འདི་ཡི་དཔུངས་ཀྱང་སྤྱི་ཆ་རྒྱུད་གསུམ། ཕྱིང་པའི་ལག་ལེན་སྤྱུང་བའི་ཆོ། ཉ་
 བབས་སྤྱི་ཆ་རྒྱུད་མ་གཉིས་མཉམ་དགའ་མཉམ་ལ། |སྤྱུང་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱིང་ཚངས་སྤྱུང་སྤྱི་ཐིག་ནས།
 |འོགས་སུ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་དོར་བར། |གཟུང་སྤྱི་ཀ་རྒྱུན་ཕྱི་ནས་བསྐྱོད་པ། |དོར་

འདི་ནང་ཡིན་སྐྱར་ལོགས་སུ། ། གཉིས་དོར་ལྷ་མའི་ཚད་ཀྱིས་བསྐྱོར། ། བྱི་ཐིག་
ཡིན་ཅིང་ནང་ཐིག་ལས། ། ལོགས་སུ་གཅིག་དོར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ། ། ཟླ་ལྷའི་
གཡས་གཡོན་གྱི་ར་སྐྱགས་སོ། ། ལྷ་མཉམ་གསུམ་མཉམ་ལ་སྐྱོ་ཚད་གསུམ་བྱས་པའི་ཆེ་སྐྱམ་བུ་ལྷ་པ་རུ་
ཐིན་ཐིན་གྱི་སྒྲིང་ཆངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་དོར་མར་ལའང་ཐིག་བསྐྱོར་བ་སྐྱོན་ལྷ་མ་བཞིན་
བསྐྱོར་རོ། ། དབུས་འདི་རྩ་བར་སྐྱོ་ཚད་གཅིག་། ། ཟླ་མོར་བྱེད་དོ་རྟ་བབས་དབངས།
སྐྱོ་ཚད་གཅིག་ལ་སྐྱམ་བུ་བཙུག་ཅིག་པ་དང་སྐྱམ་བུ་བཞི་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྐྱེན་སྐྱམ་ཁོར་མོར་ཡོད་པའི་
དབང་དུ་བྱ་སྟེ། ། ཆངས་ཐིག་དང་། ། ཟླ་མའི་མཆོམས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ།
གཉིས་རེ་དོར་བསྐྱོར་མ་སྐྱ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་ནས་ནང་ར་དང་། ། སྐྱར་ཡང་གཉིས་དོར་ཚད་
ལྷ་མས། ། བསྐྱོར་བ་རྩོ་རའི་བྱི་ཐིག་གོ། ། སྐྱ་ཆོགས་རྩོ་རྩེའི་རྩ་ཟླའི་བྱིར། ། ཆ་ཐུན་
གཉིས་དང་གཉིས་བཞི་ཡིས། ། བསྐྱོ་རྩོ་རྩ་མེ་རེ། ། དུར་བྱོད་ཡོད་ན་བསྐྱོ་དང་།
། དུར་བྱོད་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་གཉིས་རེ། ། རྩོ་ར་གཅིག་ཡིན་བསྐྱོ་མེད། ། དེ་ཡི་མལ་དུ་
དུར་བྱོད་དང་། ། ཡང་ན་བསྐྱོ་དུར་བྱོད་ལ། ། ཆ་རྒྱུད་གཉིས་རེ་སྟེ་བཞི་དང་རྩོ་ར་
གཅིག་ ། མེ་རེ་ལ་གསུམ་བྱས་ཀྱང་རུང་། ། འདིར་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། ། བྱི་ཐིག་ལལ་ཆེར་བསྐྱོན་པ་ཡིན། ། དེ་རྩེས་སྐྱོ་སྐྱགས་ཡོད་པ་ལ། ། བྱི་
མའི་རྩ་ཐིག་བཞི་ངས་ནས། ། ཆ་ཆེན་རེ་རེ་བཅད་པ་ཡིན། ། ། དབུས་ཀྱི་བྱུག་ལ་
བཙུག་གཉིས་སོ། ། བགོས་པ་ནང་མའི་མདའ་ཐིག་བར། ། ཡིན་ཏེ་བྱི་ཡི་ཆ་ཆེན་
བྱེད། ། བང་མའི་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ། བྱི་མ་ལྷ་སྐྱམ་མང་བ་དང་། ། བར་དུ་
དཀྱིལ་ལའོར་བྱི་དགོས་པ། ། དཔལ་མཆོག་ལ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ། ། རོས་

ནས་གཉིས་རེ་བཅད་པའི་ཚེ། བྲི་མའི་ཆ་ཆུང་ནང་མའི་ཚེ། ཡང་ནི་ངོས་ནས་
བྱེད་གཉིས་རེ། བཅད་པས་དབུས་ཀྱི་ཆ་ལྔ་ལ། བཅུ་གཉིས་ཆར་བགོ་དེ་ཡི་
ཚེ། ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་སྐུམ་གཉིས་ལ། བཅད་པའི་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།
དཀྱིལ་ལོར་དགུ་ཆ་སྒྲིལ་བའི་ཚེ། སྒྲིལ་ཆ་ཆུང་བྱེད་བཞི་དང་། བྱེད་པ་གཅིག་
གི་དགུ་ཆ་འོ། ཆ་ལྔ་ཡིན་ཆེ་ཆ་ཆུང་དུག ཐིག་སྐྱེད་གཉིས་དང་བཅས་པའོ།
ཁྱེད་ཆའི་ཆེན་ཆ་གསུམ་དང་། ཐིག་སྐྱེད་གཅིག་ཡིན་འདི་དག་ལ། སྒྲོ་དང་
སྒྲོ་བྱུང་མི་མཉམ་མོ། སོ་སོའི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་ནི། འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་
དགུར། སྒྲོ་ཆད་དོར་བས་ངོས་ཐིག་གཅིག དེ་ནས་གཅིག་དོར་ལྷུ་པོར་
བསྒྲོར། ཡང་ནི་ཆ་ཆུང་གཅིག་དོར་ལ། བསྒྲོར་ཞིང་དེ་ནང་ཆད་ས་ཐིག་ནས།
གཡས་གཡོན་ཆ་ཆུང་གཉིས་དོར་བར། གཅིག་གི་གྲུ་བཞི་ལྷུ་ཐིག་ལ་རེག
གསང་ལུ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་ལ། ལྔ་མ་ལས་བྱེད་པར་ཐིག་
ལྷུ་གི། བྲི་རུ་འོད་ཟེར་བྱེད་བཞི། ཆ་ཆུང་གཅིག་གིས་ལྷུ་པོར་བསྒྲོར། དོར་
སེམས་སྐུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ། རིམ་བཞིན་ལྷུ་ཐིག་རྣམ་པ་བདུན། ལ་བསྒྲོར་
མཚམས་ནི། ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་ཆ་ཆུང་བྱེད་གསུམ་དང་བྱེད། དང་། ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་
བྱེད་དང་བྱེད་རྣམས་དོར་བར་བསྒྲོར། དེ་ནང་ཆད་ས་ལས་བྱེད་དང་གཉིས། ལྟ་
བཞིན་གདམ་པོར་ཡང་ཆ་ཐོན། བྱེད་དོར་ངོས་སུ་ཐིག་གཉིས་བྱ། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་
བཅུ་གསུམ་ལ། ཅུ་བའི་ཐིག་ལོགས་ཆ་ཆུང་ནི། བཞི་དང་གཅིག་དང་གཅིག་

རོར་བར། རྒྱུ་ཐིག་གསུམ་བྱ་དེ་ནང་དུག། རོར་ནས་ནང་མའི་རྒྱུ་ལ་རིག་པའི།
 རོར་ཐིག་གཅིག་གོ་དེ་ནང་དུ། ཁ་ཚུང་གཅིག་རོར་རྒྱུ་པོའི་ཐིག་ དགེས་པ་
 རོ་རྩེ་བཙུ་བདུན་མ། ཁོངས་ལས་རིམ་གྱི་རྒྱུ་ཐིག་བཞི། དང་པོ་བརྒྱད་ཆ་
 ལྷག་པ་ཡི། བྱིད་ཆ་ཐོན་དང་གསུམ་དང་བཞི་ཆ་ཡིན། ལྷག་པའི་ལྷ་དང་བརྒྱ་
 ཆས་ལྷག། བཞི་དང་གཅིག་རོར་ཐིག་བྱའོ། བདག་མེད་ཉེར་གསུམ་བཙུ་ལྷ་
 དང་། རྟུ་རུ་ལྷ་བཙུ་བཙུ་ལྷ་དང་། རོ་རྩེ་བདུད་ཅི་ཉེར་བཞི་ལ། ཐུན་མོང་ཐིག་
 གདབ་འདི་ཉིད་དོ། དགེས་པ་རོ་རྩེ་ལྷ་དགུ་ལ། བྱི་རུ་ཆ་ཆེན་གཅིག་རོར་བར།
 བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་མཉམ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་། གཞུང་རྒྱུ་གྱི་ཆ་ཚུང་གཅིག་པའི་
 རྒྱུ་ཐིག་བྱ། ལྷ་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའང་མཚུངས། རྩྱི་མཛད་བཙུ་གཅིག་
 རྣམ་གཉིས་ལ། ཁོངས་ལས་རིམ་བཞིན་བྱིད་དང་གསུམ་པ་དང་། ལྷ་ཆ་ཐོན་
 གཅིག་རོར་བའི་རྒྱུ་ཐིག་དང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་མཚམས་བཙུ་དག་ཏུ། ཁ་ཚུང་
 བྱིད་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ། ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་སྤྱི་མའི་གཙོ་བོ་ཆ་དང་
 མཉམ་པ། ཤར་རུབ་སྒོ་ནང་སྤྱི་ལོག་སྤྱི། རྩུང་ཟད་ཚུང་བས་བཟོ་ཐིག་བྱ། བདེ་
 མཚོག་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ། ཁོངས་ནས་བཙུ་དུག་བཙུ་གཉིས་བརྒྱད། བཞི་
 དང་བྱིད་གསུམ་རོར་བ་རུ། རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བའི་བྱི་མ་གསུམ། རང་ནས་ཆ་
 ཚུང་བྱིད་རེ་བཙད། སྒྲིག་སྤྱང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ། བཞི་ལྷའི་ནང་
 རས་ཆ་བྱིད་བཙད། བདེ་ཆེན་པད་འདབ་ཉྩེ་བའོ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཉེར་ལྷ་

ལ། ལྷུམ་ཐིག་ནང་མ་གཉིས་དོར་ནས། ཁ་ཚུང་ལྷ་དོར་ཟེལ་འབྲུ་ཡི། ལྷུམ་
ཐིག་བྱ་བའི་བྱད་པར་རོ། གདན་བཞིར་རྩ་ཐིག་ནས་བཟུང་བའི། བྱེད་བཞི་
གཅིག་དང་བཞིར་ལྷུམ། །འདི་ནང་གདུང་ལྷུམ་སོགས་སྤར་བཞིན། གཤེན་
རྗེའི་གཤེད་པོ་བཅུ་གསུམ་ལ། ཁངས་ནས་ཆ་ཆེན་གཉིས་དོར་བར། དོ་རྗེའི་ལྷ་
བ་བྱ་བཞི་དང་། བ་མར་ཆ་ཚུང་གཅིག་དོར་བས། རྩོ་རྗེ་འབྲེང་བའི་ཐིག་
གདབ་པོ། ལྷེ་བའི་ཕྱི་རོལ་དབུས་རྩ་ཡི། རྩ་བར་ཆ་གཉིས་རྩ་མོར་ཆ་ཐོན་
གཅིག་ཤོ། ཁངས་དང་ལྷེ་བའི་ཐིག་མཆོམས་ནས། ལྷེང་དང་ངོས་སུ་ཆ་ཚུང་
གཉིས་རེ་དོར། བཞི་ཡིས་བསྐྱར་བ་ནང་རྩ་དང་། རྩེ་ནས་ངོས་སུ་རེ་རེ་དོར།
ལྷེ་མའི་ཆོད་ཀྱི་ལན་གཉིས་བསྐྱོར། གཤམས་གཤོན་ཕྱོགས་རེར་རྩ་གཉིས་རེ།
འབྲུང་བས་དོ་རྗེ་རྩེ་ལྷའོ། སྐྱོལ་མ་བཅུ་གཅིག་ཁང་དབུས་ནས། གསུམ་དང་
དུག་དོར་ལྷུམ་གཉིས་བྱ། འོད་ཟེར་ཅན་མ་ཉེར་ལྷ་ལ། འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་རྩེ་
བཞིན་ནོ། བདུད་རྩི་བསྐྱང་བ་བཅུ་གསུམ་ལ། ཁངས་ནས་བཞི་བསྐྱོར་དབུས་
པདྨ། ཅིག་དོར་ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱད་དུ་ཆ་ཚུང་། བཞི་པའི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་
ཆ་ཐོན་བརྒྱད་པ་བྱ། རྩོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། བྱི་ཡི་ལྷ་སྐྱམ་ཆ་ཆེན་
གཅིག་ རྩོར་བར་སྤར་བཤད་རི་བཞིན་དུ། རྩེ་ལྷའ་འཁོར་ནང་མ་རྩ་བབས་
མེད། རྩེ་ནང་ཆ་ཚུང་གཉིས་དོར་བར། ལྷུམ་ཐིག་གཉིས་བསྐྱོར་ཁངས་པ་
ནས། བཞི་དང་གཅིག་དོར་ངོས་ཐིག་གདབ། ལྷུ་དྲའི་འཇམ་དོར་ཞེ་གསུམ་

ལ། །སུམ་སྒྲགས་སྒོ་ཅན་ནང་མའི་ཐིག ། རོ་རྩེ་དབྱིངས་དང་མཚུངས་ཡིན་ནོ།
།ཆོས་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ཡུག་ལ། །བཞི་སྒྲགས་ཕྱི་མ་ལྷུ་པོ་སྟེ། །སྒོ་
སོགས་ཐིག་བདུན་ཆ་བཤོས་ནས། །ལྷུ་བསྐྱོར་རྟ་བབས་སྒྲ་མ་བཞིན། །གཞལ་
ཡས་ཁང་ནང་མ་གསུམ་ལ་རྟ་བབས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩི་ལྷགས་ཅི་རིགས་པར། །ནང་མའི་ཐིག་རྣམས་
འཇམ་རྟོར་བཞིན། །གཙུག་དགུ་རྩ་ཐིག་ཆ་ཆེན་དོར། །འདི་ནང་ཆ་ཆུང་བཞི་
དང་གཅིག །གཅིག་དོར་གསུམ་བསྐྱོར་འདི་ཡི་ནང་། །བཞི་དོར་ལྷུ་ཐིག་
གཅིག་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཐིག་ཡིན་ལ། །འཁོར་ལོ་རྩི་བས་ནི་བརྒྱད་
པར་བྱ། །འབྲུང་པོ་འདུལ་བྱེད་སོ་བདུན་ལ། །རྩ་བའི་ཐིག་ནས་སྒོ་ཆད་གཅིག
།དོར་བར་ངོས་ཐིག་སྒྲར་ཡང་གཅིག །དོར་བར་ངོས་ཐིག་དེ་ཡི་ནང་། །ཆ་ཆུང་
བཞི་དོར་ལྷུ་ཐིག་གཅིག་གིས་བསྐྱོར། །ལྷག་མ་འཇམ་རྟོར་ངེ་བཞིན་ནོ། །བདུད་
རྩི་མ་ཁལ་འགོ་ང་གསུམ་ལ། །ཆངས་པའི་གཡས་གཡོན་ཆ་ཆུང་བྱེད་ལྷ་རེ། །དོར་
བ་ཤར་ལུབ་དང་རྩྭ་བྱང་གི་རྩ་ཐིག་བར་དུ་ནི། །ངོས་ཐིག་གདབ་ཅིང་དེ་ནས་དོར་བས་ངོས་
ཐིག་དང་དེ་ནས་གཅིག །དགུ་དོར་བར་ངོས་ཐིག་གདབ་པས་ཆ་ཆུང་དགུ། །པའི་ཆད་དེས་ནི་
དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞི་ཆ་མཉམ་པའི་གྱིལ་འཁོར་ལྷ་རུ་འབྱུང། །དེའི་འཁོར་ནང་མ་དེ་དག་ལ་རྟ་
བབས་དང་ཀ་བ་མེད་པ་རུ་རང་རང་སོ་སོའི་མདའ་ཐིག་སྟེ། །ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར།
།སྒོ་སོགས་རྣམས་ནི་ཕྱི་དཀྱིལ་བཞིན། །དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་མའི་རྩ་ཐིག་ནང་།
།ཆ་ཆུང་གཅིག་དོར་ངོས་ཐིག་གི་ཟུ་བཞིར་གདབ། །དེ་ནང་ལྷ་བྱེད་ཐིག་གཉིས་བསྐྱོར་

ཏེ། །བཅད་པ་ལུབ་ཏུ་ཕྱོགས་པར་བྱ། །ཤར་གྱི་རྩ་ཐིག་ནས་ལྷུམ་པོ་ཡང་ཆ་སྒྲན་གཅིག་
 བསྐྱར་པའི་ལྷུམ་པོ་དང་གཉིས་བྱ་བ་དང་དང་། །ལྟོར་ནི་ཟུར་བརྒྱད་པ་དཔལ་ལྷན་ཐིག་གཉིས་
 དང་། །ལུབ་ཏུ་བྱ་བའི་ཐིག་གཉིས་ཏེ། །ཟུར་ནི་སྒོ་ལ་བསྟན་པ་དང་། །བྱང་དུ་
 བྱ་གསུམ་དབལ་ཁ་བྱང་། །ཐམས་ཅད་ཆ་ཆུང་རེ་རེའོ། །པད་མཚོག་ལའོར་ལོ་
 བསྐྱར་དུག་ལྷ་རེ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་ལ། །དབུས་སུ་ཆ་བརྒྱད་བྱ་བའིར་གདབ།
 །དེ་ཡི་ཕྱི་རུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་ །དོར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ངོས་ཐིག་གཅིག་ །ཆ་ཆུང་
 བརྒྱད་པའི་ཆང་དུ་གདབ། །དེ་ལས་ཕྱི་རུ་ཆ་ཆུང་གཉིས། །དོར་བར་ལྷུམ་པོའི་
 ཐིག་གཅིག་བྱ། །ངོས་ཐིག་རྩ་མོ་གཉིས་པོ་དང་། །ལུབ་ཀྱི་ཆང་ས་ལྷུམ་འཛོམ་པ་
 བས། །ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ཀྱི་ཐིག་སྐྱུད་ཀྱིས། །ལྟོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་ལྷུམ་ཐིག་ཕྱིར།
 །བྱ་རྗེས་བྱས་ཏེ་ཐིག་བཏབ་པས། །དེ་དག་གི་བར་ཆད་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པ་ལྷ་རུ་འབྱུར།
 །ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ཐིག་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་ལྟོ་བྱང་གི་རྩ་མོ་གཉིས་ནས་ཐིག་སྐྱུད་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པས་བྱ་རྗེས་
 བཅའ་བས་ལྟོ་དང་ལྟོ་ལུབ་ཀྱི་བར་དང་བྱང་དང་ལུབ་བྱང་གི་བར་ཕྱོགས་ཟུར་ཀྱི་ཐིག་བར་དུ་སྒོམ་ཅིང་། །སྐར་ལུབ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆང་ས་ཐིག་དང་ལྷུམ་བསྐྱོར་ཀྱི་མཚམས་ནས་ཆད་སྐྱེམས་བསྐྱོར་ །བས་རྒྱ་གམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་གི་བར་
 ཐམས་ཅད་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་དུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །དེ་དབུས་ཆ་ཆུང་བའི་ཡིས་བཅུལ། །དེ་དག་
 རྣམས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ། །ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་ཐིག་སྐྱུད་བཟུང་། །ཕྱི་ལ་
 ཀྱོགས་ཏེ་བྱ་རྗེས་བྱ། །དེ་དང་སྐར་ཀྱི་དབུས་གཉིས་སུ། །ཐིག་གཅིག་བཏབ་
 པས་ཆང་ས་པའི་ཐིག་ །དང་པོ་འབྱུང་སྟེ་དེ་དབུས་བཅུལ། །ཆང་ས་པའི་ཐིག་ནི་
 གཉིས་པ་དང་། །ཟུར་ཐིག་མདའ་ཡབ་ཐིག་མ་གཏོགས། །སྒོ་དང་སྒོ་བྱུང་

བཅས་པ་རྣམས། །དཀྱིལ་ལའོར་བྱི་མ་ཇི་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱ་རྗེས་བཅའ་ལས་
དཀྱིལ་ལའོར་དུག །ཡོངས་རྫོགས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཐིག་གདབ་པ་ལས་ནང་མ་དུག་ལ་རྟ་
བབས་སྤངས། །གཞལ་ཡས་ཁང་ནང་མ་ཀྱན་གྱི་ནང་དུ་གསུམ་དང་ཆ་སྟན་དུག་དང་ཆ་
སྟན། །གཅིག་གི་ཆ་དག་ལྷུ་མ་པོར་ཏེ། །ཆངས་ནས་རིམ་གྱི་སྤང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་
ལྷུ་མ་ཐིག་བཞི་དང་མཆོམས་རྣམས་སུ། དུག་པའི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་བྱའོ། །དུས་
ཀྱི་ལའོར་ལའི་དཀྱིལ་ལའོར་སྒོ་སྒོ་ཁྱུད་སྒོ་འགམ་སྒོ་ལོགས་བཞི་མཉམ། །སུམ་སྤྲུགས་བྱི་མའི་
ཕྱེད་ཆད་ནང་། །རང་རང་རྩ་ཐིག་ཤར་ནུབ་བར། །ཆ་ཆེན་བཙུ་བ་སྒོ་ཆད་
བརྒྱད། །ཆ་ཆུང་བཞི་བཙུ་ཞེ་བརྒྱད་དེ། །འདིར་དཀྱིལ་ལའོར་གཞན་དང་མི་འབྲེ་བའི་ཁྱད་པར་
གཞན་དུ་ཆ་ཆེན་རེ་ལ་ཆ་སྟན་བཞི་རེ་ཡིན་པ་ལ་འདིར་ཆ་ཆེན་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ་རེ་ཡོད་པས། །ཆ་ཆེན་བཙུ་བ་ལ་
གསུམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བས་ཆ་སྟན་ཞེ་བརྒྱད་འབྱུང་འོ། །དེ་དུས་ནས་ཐུགས་དཀྱིལ་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་དུས་འདི་ནས་ལའོར་ཡུག་གི་བར་ནི་ཆ་སྟན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱིས་ཆ་སྟན་གྱིས་གཞལ་བའོ་ཆ་
ཆུང་གཉིས་ཀྱི་པདྨ་ལྷེ་བ་དང་དེའི་བྱི་རོལ་དུ་ཆ་ཆུང་བཞི་ཡིས། །གཙོ་བོའི་པད་མ་འདབ་
བརྒྱད་བསྒྲོར། །དེ་མཐར་ཆ་ཆུང་གཅིག་གྱུ་བཞིར་དང་། །དེ་ནས་བཞི་ཡིས་
བདེར་གཤེགས་གྱིས། །འཕར་མའི་གནས་སུ་གྱུ་བཞིར་ཏེ། །བྱི་རོལ་ཆ་ཆུང་རེ་
བཏབ་པས། །བྱི་ཐིག་གོ་བདེ་གཤེགས་འཕར་མ་གྱུ་བཞིའི་ནང་། །ཐྱོགས་གཞིར་ཆ་
མཉམ་པར་བཞོས་པའི་བཞི་རེའི་ཀ་བ་ནི། །ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ།
།ཆ་སྟན་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཞེང་ཆ་སྟན་གཅིག་དང་དཔངས་ཆ་སྟན་བཞི་པའི་ཀ་བ་དང་གསུམ་གྱིས་
མཐར། །ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་ཅིག་པ་དང་། །དཔངས་སུ་ཆ་སྟན་བཞི་པ་ཡི་ཐིག་བཏབ་པས།

བྱོམས་བཞིར་བཞེ་རྟེ་སྐྱེས་པས་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གདབ། །དེ་ནས་བཅུ་གཉིས་དོར་
 བྱས་ནས། །བྱུགས་དགྲིལ་རྩ་བའི་ཐིག་གདབ་ཅིང་། །དེ་ནས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་
 ཐོག་སྒོ་སོགས་ཐིག ། ཉི་མ་དོར་བ་གསུང་རྩའི་ཐིག །ཉེར་བཞི་སྒོ་གསུངས་དགྲིལ་གྱི་
 སོགས་ཉེར་བཞི་སྒྱ། །ཞེ་བརྒྱད་སྒོ་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ཡིན་ལ། །སྒོ་སོགས་ཐིག་
 བདུན་སྒྱི་དང་མཐུན། །དེ་ནས་སྒོ་ཚད་གསུམ་རྟ་བབས། །དེ་ཡི་ཕྱི་ལོ་ལ་ལོར་
 ཡུག་ནི། བཅུ་གཉིས་པ་ཡི་དགྲིལ་ལོར་ལ། ཉེར་བཞི་རེ་ལ་མེ་ཆུ་རྒྱུང་། །བཅུ་
 གཉིས་དོ་རྗེའི་ཐེང་བ་ལ། ཉེར་བཞི་དོ་རྗེའི་མེ་ལྷེའོ། །དགྲིལ་ལོར་གསུམ་པོ་
 རང་རང་གི། །ར་བ་ཆ་རྒྱུད་ཐུང་བཅས་གཅིག །སྟེགས་བུ་ཆ་གསུམ་རིན་པོ་
 ཆེད། །སྒྲམ་བུ་རྩ་བ་དང་མཆུངས་གིང་། །དོ་གལ་སྟེགས་བུ་དག་དང་མཆུངས།
 །བ་ཀྱི་ལི་དང་གྲི་ལྟ་ཡང་། །རིན་ཆེན་སྒྲམ་བུ་རི་བཞིན་ལོ། །ཀ་བའི་རྩ་མོར་སྒོ་
 ཚད་གསུམ། །རྟ་བབས་དབངས་ཡིན་ཆ་རྒྱུང་ནི། ། །གཅིག་དང་ལྷ་བ་བཞི་
 རྣམས་དང་། །དེའི་སྟེང་ཐུང་དང་གཅིག་དང་གསུམ། །ཐུང་གཅིག་གཉིས་ཐུང་
 ཐུང་བཅས་གཅིག །གཉིས་རྣམས་རིམ་བཞིན་གདུང་ཚུལ་སྒྱུངས། །ལྟ་གནས་
 གསུམ་སྟེ་གསུམ་བཅེགས་པའི། །སྟེང་དུ་ཐུང་གདུང་ཐུང་གཉིས་ནི། །རྟམ་
 གཉིས་ཀྱིས་བུམ་པའོ། །སྤིང་དུ་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་དུ། ཉེར་བཞི་གཅིག་
 དང་བཅུ་དྲུག་གཉིས། །བཙོ་བརྒྱད་པ་གཅིག་བར་མའི་གདུང་དང་བཅུ་གཉིས་གཉིས།
 །བཙོ་ལྷ་གཅིག་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས། །གདུང་དུང་རྟམ་འོ་འོག་ནི་ཚད་ཆ་ཐོག་བཅུ་

གཉིས། །མིའི་སྤྱི་བརྒྱུད་བྱ་འདབ་ལྟ་བུར་སྤྱེལ། །དེ་སྤྱི་བརྒྱུད་པ་ཆ་ཆུང་གཉིས།
།ལྟ་མོའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཀ་བའི་ཐིག་ནི། །ཐོག་གསུམ་འོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན།
།ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ། །གཉིས་གཅིག་བཞི་ལྟ་གནས་དང་དེ་ནས་ཆ་
ཐུན་རེ་ཀ་བ་གཅིག་འོག་མ་ལ། །བར་མར་བྱེད་གཉིས་དེ་ནས་ཆ་ཐུན་གཅིག་གི་ཀ་བའི་ཞེང་རེ་
སྒོམ་པས་ལྟ་གནས་དབུས་མའོ་བཞི་གསུམ་དང་། །ཆ་ཐུན་གསུམ་ལྟ་གནས་དང་བཞི་ཆ་ནི་ཀ་བའི་
མགོ་ཐོག་གསུམ་སྤྱི་བརྒྱུད་མར་ནི། །དེ་ནས་ཆ་ཐུན་ཆངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཐུན་གཅིག་དང་ས་
གཉིས་སྒོམས་པས་ལྟ་གནས་དབུས་མ་ནི་ལྟ་མོའི་གནས་དང་བྱེད་དང་གཉིས་བྱེད་གདབ། །སྐྱུ་
གསུང་བྲགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་ཐིག་གི་ནང་། །ཆ་གཉིས་བྱི་མའི་ནང་གི་མཐར།
།བྲགས་ཀྱི་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་བཅད། །གཉིས་ཀྱི་ནང་དང་གསུམ་པའི་བྱིར། །བསྐྱུན་
ལ་སོ་སོའི་རྩ་ཐིག་གི། །ནང་དུ་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་གདབ། །བྱི་ནས་ནང་དུ་རིམ་པ་
བཞིན། །དབངས་བྱི་མ་ཆུང་དེའི་ནང་མ་ལྟ་སྒྲུལ་ཆོན་གྱི་ས་ཡིན། །བྲགས་དཀྱིལ་རྩ་
བབས་རིམ་གཉིས་པར། །གསུང་གི་ལྟ་མོའི་བསྐྱུར་ནི། །ཐོགས་དང་མཆོམས་
བཞིར་འདབ་བརྒྱུད་དོ། །སྐྱུ་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་ལ་སྒྲུལ་ནི་བསྐྱུར་ནི། །འདབ་མ་ནང་བསྐྱུར་དུ་
བཞི་བར་བསྐྱུར་དུ་བརྒྱུད་ཅི་བསྐྱུར་བཙུ་བྱག་པ། །རིམ་པ་གསུམ་དང་ཐུན་པ་ལྟ་ཆོན་བཙུ་
གཉིས་གནས། །སྐྱུ་ཡི་སྒོ་བཞིར་གྱིང་རྩ་དང་། །ཀ་འོག་ཁྱུ་བཙུ་འཁོར་ཡུག་ལ།
།ཁྱེ་ནི་དུར་ཁྱོད་འཁོར་ལོ་བརྒྱུད། །སྐྱུ་དཀྱིལ་རྩ་བབས་འོག་མའི་དབུས་ཐོགས་
བཞིར། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱུད་པ་དང་རྩ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱིང་། །གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོ་

ཚད་རེ་རེའོ། །གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་མེད་ནུམ་ཀླུའ་ཁྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཚངས་
དབུས་ནས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་དང་ཆ་ཆུང་གཅིག ། འདོད་སྤུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་དོར་ལྷུམ་
པོའི་ཐིག་གསུམ་བྱ། དབུས་ནས་གཡས་གཡོན་ཆ་གཉིས་དང་། །ཆ་སྟན་དང་
གཅིག་བཞི་གཅིག་དོར་ངོས་ཐིག་སྟེ། །ཟུར་ཐིག་གཡས་གཡོན་ཆ་ཆ་སྟན་གཉིས་
རེའི་སར། །ལྷུམ་བསྐྱོར་གྱི་དང་ཅུ་ཐིག་གི་བར་ལ། །རེག་པར་བཏབ་ནས་ལྷུམ་
ཐིག་གི ། བྱི་མཐར་ངོས་ཐིག་གཅིག་དང་གདབ་ཅིང་། །དེ་ནས་བཞི་དོར་ངོས་
ཐིག་གདབ། །སྒོ་ནང་ཚངས་པའི་གཡས་གཡོན་དུ། །ཆ་སྟན་སྟེང་གཉིས་རེ་དོར་
བར། །ངོས་ཐིག་བཏབ་པས་ཆ་གསུམ་པའི། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་འབྱུང་གདུང་
ལྷུམ་ནང་། །ག་བཞིར་ཡུམ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་། །ཆ་སྟན་གསུམ་པའི་
ཚད་དུ་གདབ། །མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོའི་སྒོ་བཞི་སྒྲགས། །ཕྱི་མ་གྲུ་བཞི་འདུས་པ་
ལས། །ཁྱད་པར་འཁོར་ཡུག་དུར་ཁྱོད་དང་། །རྩ་བ་སོགས་ཏེ་དེ་ཡི་ནང་ལ།
ལྷུམ་པོ་སུམ་སྒྲགས་རྟ་བབས་དང་། །དུར་ཁྱོད་ཡོད་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ཡི། །ཆ་ཆུང་ནང་
མའི་ཆ་ཆེན་ཏེ། །རང་སར་ཆ་བགོ་རྟོགས་སྒྲ་ཡང་། །གཞོ་ཐིག་ལག་ལེན་འདི་
ལྟར་གྲགས་སྟེ། །དབུས་དང་ཕྱི་མའི་ཅུ་ཐིག་བར། །མཁའ་པར་སུམ་ཅུ་སྟོན་གཉིས་
སུ་བགོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་ཆ་ཆེན་ཏེ། །ཕྱི་མའི་ཆ་སྟན་སྟེང་ཡིན་ཅིང་། །
རེ་རེའང་བཞི་བཞིར་བགོ་ནང་མ་ཡི། །ཆ་སྟན་གངས་ཡིན་ཚངས་ཐིག་ནས།
།བཞི་དང་གཅིག་གཉིས་གཅིག་གིས་བསྐྱོར། །བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད།

བྱེད་གསུམ་བྱེད་གཉིས་ལན་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱིས་དང་། །འཁོར་ལོ་འཁོར་ཡུག་
 རིམ་པ་གསུམ། །གཅིག་དང་སུམ་ཆ་ལན་གཉིས་གྱིས། །སྒྲལ་བཟང་ལྟ་རྣམས་
 རིམ་པ་གཉིས། །དེ་དང་མཚུངས་པས་སྒྲོ་མཆོམས་གནས། །ཆ་ཆེན་གཉིས་གྱིས་
 སྒྲོ་སོགས་ཐིག །གཅིག་གིས་རྟ་བབས་ཆ་ཆུང་གསུམ། །དུར་བྱོད་གཅིག་གིས་
 རྩོ་རེ། །དེ་ནས་བྱེད་གསུམ་བྱེད་གཉིས་པ། །གསུམ་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་ཁོར་
 ཡུག་གི་གནས་དང་། །ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་སུམ་ཆ་ལན་གསུམ་གྱིས། །སྒྲལ་བཟང་དང་མཆོམས་
 གྱི། །ལྟ་སྒྲུམ་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཅིང་ཡང་ཆ་ཆེན་གཉིས། །སྒྲོ་སོགས་ཡང་ཆ་ཆེན་གཅིག་
 གིས་རྟ་བབས་དང་། །ཆ་ཐོན་གསུམ་ཆ་ཐོན་གཅིག་གིས་དུར་བྱོད་དང་རྩོ་ར་དང་། །ཡང་
 སྒར་དང་ལྟ་བུ་དང་བྱེད་གསུམ་བྱེད་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱིས། །འཁོར་ལོ་དང་ཁོར་
 ཡུག་རིམ་པ་གསུམ། །གཅིག་དང་གསུམ་ཆ་ལན་གསུམ་གྱིས། །ལྟ་སྒྲུམ་གསུམ་
 ཡིན་ཆ་ཆེན་གཉིས། །སྒྲོ་སོགས་དང་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་རྟ་བབས་དང་། །ཆ་ཐོན་
 གསུམ་གཅིག་དུར་བྱོད་རྩོ་ར་དང་། །བྱེད་གསུམ་བྱེད་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱིས།
 །འཁོར་ལོ་འཁོར་ཡུག་རིམ་པ་གསུམ། །གཅིག་དང་སུམ་ཆ་ལན་གསུམ་གྱིས།
 །ལྟ་སྒྲུམ་གསུམ་དང་ཆ་ཆེན་གཉིས། །སྒྲོ་སོགས་གཅིག་གི་རྟ་བབས་དང་།
 །གསུམ་གཅིག་དུར་བྱོད་རྩོ་རེ། །དེ་ནས་ཆ་གསུམ་རེ་རེ་ལ། །བྱི་ནས་བྱེད་
 གཉིས་རེ་བཅད་པས། །འཁོར་ལོ་འཁོར་ཡུག་རིམ་པ་གསུམ། །དེ་མཐར་ཟུ་
 བཞིར་གདབ་པར་བྱ། །རྩ་ཐིག་ཚུན་གྱི་ཆ་གསུམ་ལ། །གཉིས་ལ་སྒྲལ་བཟང་

གཅིག་སྒོ་མཆམས། །བསྐྱེད་གནས་སུ་ཆངས་བྱར་བར། །བྱེད་དུ་བགོས་པས་
 བཅུ་དྲུག་ལ། །གསུམ་དུ་བགོས་པས་ཞེ་བརྒྱད་འབྱུང་འཁོར་ལོའི་གནས་རྣམས་
 ཟུར་ཐིག་བར། །དགྲུང་དགྲུང་བགོས་ལ་འཁོར་ལོ་ཡི། །ཅི་བས་གྱི་དབྱིབས་བྱ་
 སྒོ་སོགས་རྣམས། །དགྱིལ་འཁོར་སྤྱི་དང་མཐུན་པར་གདབ། །ཕྱི་སྒོའི་ཕྱི་རོལ་
 ཏྲ་བབས་གྱིས། །དབངས་ཆད་སྒོ་གསུམ་ཆ་སྤུན་གསུམ། །དུར་ཁྱོད་གཅིག་
 གིས་རྩོར་དང་། །བཞི་ཡི་འོད་སྤང་ཆ་བཞི་ལ། །གསུམ་དུ་བགོ་རྩོར་པད་འཁོར་
 ལོ་ཡི། །ར་བ་ཡིན་ཏེ་ནང་མ་གསུམ། །བཟོ་ཐིག་ཡིན་ཕྱིར་མ་ངས་པས། །ཏྲ་
 བབས་དབངས་ལ་སྒོ་ཆད་གཅིག །ཅི་མོ་རིགས་བསྐྱུས་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །སྒོ་
 སྤྱགས་ནང་མའི་ཕ་ཐིག་ནས། །ཆ་སྤུན་གསུམ་གཉིས་གཅིག་དོར་བའི། །ལྷུམ་
 གསུམ་དེ་ནང་ཆངས་ཐིག་ནས། །གཡས་གཡོན་ཆ་ཆུང་གསུམ་རེའི་མཐར། །ཆ་
 སྤུན་རེ་རེས་རྒྱ་གྲམ་དུ། །མིག་མངས་རིས་སུ་བཏབ་པ་ཡི། །རི་མིག་དགྲུ་ཡི་
 དབུས་མ་དང་། །ཕྱོགས་བཞིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི། །ཏྲ་བབས་ཡོད་ཕྱིར་
 རེ་ལུ་མིག་ །གཙོད་བྱེད་ཆ་སྤུན་སྟོང་ཆ་ལ། །ཏྲ་བབས་བང་རིམ་བཞི་མ་བྱ། །ཁྱ་
 བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི །ཆ་སྤུན་གཅིག་གཉིས་ལྷུམ་སྒོར་གྱི། །རྩོར་
 སྤང་དང་ནི་འོད་སྤང་རོ། །དབལ་མཆོག་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ།
 །སྒོ་སྤྱགས་བར་གྱི་ལྷ་སྤུམ་ལ། །ཆ་ཆེན་བྱེད་གཉིས་བྱས་ནས་ནང་གི་དབུས། །ཅི་
 མོ་བཞིན་དུ་རེ་བྱ་ལ་དེ་ཡི་མིག་དགྲུའི་དགྱིལ་འཁོར། །དབུས་དང་བྱང་ཤར་དགྱིལ་

འཁོར་ལ། རྟ་བབས་མེད་ཅིང་གཞན་བདུན་པོ། རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་མ་
 དང་། ཁོ་སོའི་ནང་དུ་གདུང་ལྷུ་མ་དང་། རི་མིག་དགུ་བྱ་ཅི་མོའང་མཚུངས།
 ཤར་ལྟོ་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་ཐིག་ལ། འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྒྱད་ལྷ་ཁྱེད་ཕྱི། ཅ་
 ཐིག་ལ་རིག་ཅི་བས་ཆ་ཆེན་གཅིག་དང་། ལྟོ་བར་གདུང་བཞི་རི་མིག་དང་། ཅ་
 དཀྱིལ་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་བར་དག་ཏུ། ། ཤར་ལྟོ་ལྷུ་མ་པོ་སུམ་སྒྲགས་དང་།
 ཁཛམས་གཞན་གསུམ་དུ་གྱུ་བཞི་སྟེ། རྟ་བབས་མེད་ཅིང་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ།
 འཁོར་ཡུག་རྩོ་ར་མེ་རི་ནི། སྒོ་ཚད་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་རིག་ལ། དཔེ་བྲལ་བཙུ་
 དུག་ཡོད་པའི་ཆོ། བར་གྱི་ལྷ་སྒྲུལ་ཆ་ཆུང་དུག བང་མའི་ཅ་ཐིག་ནས་བཟུང་
 སྟེ། བཞི་གཅིག་གཉིས་གཅིག་ལྷུ་མ་བཞི་ཡི། ལྟོ་བར་རི་མིག་དགུ་བྱའོ། དེ་
 ལྷར་དྲིང་སང་གྲགས་ཆེ་བའི། དཀྱིལ་འཁོར་པལ་ཆེའི་ཐིག་བརྟན་ཟིན་ལ།
 སྒྲོང་རྒྱུད་འཛིག་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་ལ། སྒོ་ཁྱེད་དང་རྟ་བབས་མེད་པ་
 དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་གསུམ་འགའ་ཞིག་ལ། འོགས་དང་ཟུར་དུ་སྒོ་གཏོང་
 ཅིང་། སྒོ་མ་ཆེན་ལ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ། ལྷུ་མ་པོ་སྒོ་བརྒྱད་བྱེད་པ་དང་།
 ལྷུ་མ་པའི་རྟ་བབས་ལྷུ་མ་པོ་དང་། ཐུང་དང་འ ཐེན་པའི་འདོད་པའང་ཡོད་ོ།
 ཅིས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་འོགས་པར་བཞེད་ཟིན་ཏོ། ད་ནི་ཞར་ལ་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྩོ་རྩེ་འབྲང་བར་འབྱུང་བའི་ཐིག་གདབ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡང་དཀྱིལ་ཆོག་དེར། རི་སྐད་དུ། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དབུས་སུ་བརྒྱུད་ཆ་

ཕྱིས་པ་ནི། སྒོ་དེའི་བཞི་ཆ་ཆ་རྒྱུད་སྟེ། །ཙུ་བའི་ཕྱི་རོལ་གཅིག་དང་གཉིས།
།གཅིག་གཉིས་གཅིག་དང་གཅིག་གི་མཐར། ། ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་ཆ་
སྒོའི་དབང་དུ་བྱས་སྟེ། ཙུ་ཐིག་ཤར་ཅུབ་དང་ལྟོ་བྱང་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་
གཡས་གཡོན་དུ་སྐྱེད་བཞི་རེ་བཞག་ནས་དབུས་ཀྱི་ཆ་ཅིག་སྒོའི་ཚད་དུ་བྱས་
ཤིང་། ཙུ་ཐིག་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་དོར་བ་ཙུ་ག་པའི་ཐིག་། དེ་ནས་གཉིས་
དོར་བ་འདོད་སྒྲུལ་དེ་ནས་ཅིག་དོར་བ་པ་གྲུ། དེ་ནས་གཉིས་བྱེད། དེ་ནས་
གཅིག་ཤར་བྲ། གཅིག་མདའ་ཡབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། ཐིག་དུག་ཟུར་
ནས་ངོས་སུ་སྟེ། ། ཚངས་ལས་རིམ་གྱི་རིང་བར་ནི། །ཆ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་དང་
པོའི་ཐིག་། གཉིས་ཐིག་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་རྩེར་རེག་། །ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་དུ་གསུམ་
སྟེགས་བུའི། ཐིག་ལས་དྲང་པོའི་ཐིག་བཞི་སྟེ། །གསུམ་ནི་ཆ་རྒྱུད་ལྔ་བཞི་པ།
།ཆ་རྒྱུད་བཞི་དེའི་དང་པོ་ནི། །ངོས་ཐིག་རྩེ་མོར་ཡང་དག་རེག་། གསུམ་ནི་ཆ་
རྒྱུད་རེ་རེའི་བར། །བཞི་པའི་རྩེ་ནས་ངོས་སུ་ཐིག་། །ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དང་ལྔ་བ་པའོ།
།ཙུ་བའི་རྩེ་ནས་བྱང་བའི་ཐིག་། །ཆ་རྒྱུད་བཞི་པ་ངོས་སྟེང་དུ། །ཆ་རྒྱུད་གཉིས་
དང་ཐད་ཀར་ནི། །ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་དེ་གསུམ་འབྲོག་པ། །ཞེས་པ་ནི། གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ཟུར་ནས་ངོས་སུ་བཏབ་པའི་ཐིག་ནི་རིམ་བཞིན་རྩེ་ག་པ་འདོད་སྒྲུལ་
པ་གྲུ་བྱེད་ཤར་བུ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཐིག་དུག་གོ། །ཚངས་པའི་ཐིག་ལས་རིམ་
གྱིས་རིང་བར་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་དང་པོའི་ཐིག་གདབ་པ་ནི་སྒོ་བྱུང་གྱི་རྩེ་ག་པའི་

ཕྱི་ཐིག་སྟེ་སྤྱད་དུ་ཆ་ཕན་གཉིས་པའི་ཐིག་འདོད་སྣམ་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་
རེག་པའོ། །ཆ་ཆུང་བརྒྱད་དུ་སྟེ་ཚངས་ནས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་མ་གསུམ་རྒྱལ་
བ་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་ཐིག་དྲང་པོ་བཞི་ཐད་ཀར་སོང་བའི་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ཞེང་
ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་དཔངས་སུ་ལྷ་པ་ཡིན། ནང་མ་བཞི་སྟེ་ཆ་ཆུང་དཔངས་སུ་
བཞི་པའོ། །ཆ་ཆུང་བཞི་པོ་དེའི་དང་པོ་ཕྱི་ག་ཐིག་ནི་ངོས་ཐིག་གི་ཕྱི་མོར་ཡང་
དག་པར་རེག་པ་རེག་པ་སྟེ་ཡ་ལུབས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པའི་ངོས་ཐིག་ལ་རེག་པའོ། །ལུན་
པ་ཀ་བ་ཀ་རྒྱན་གསུམ་ནི་ཆ་ཆུང་རེ་རེའི་བར་ཏེ་དེ་ལས་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་
གིས་མཐོ་བས་མདའ་ཐིག་དང་མཉམ་པའོ། །དར་དབྱངས་ནས་བརྩིས་པའི་
བཞི་པ་ཕྱི་ག་ཐིག་གི་ཕྱི་ནས་ཆ་ཆུང་བརྟུ་ངོས་སུ་སོང་བས་སྒོ་ལོགས་གཡས་
གཡོན་སྒྲེལ་བ་ནི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་ག་པའི་ཕྱི་ཐིག་གོ། །ཕྱི་ཐིག་གི་ཕྱི་ནས་བྱུང་བ་
ཆ་ཆུང་བཞི་པ་ངོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེ་སྒོ་བྱུང་ཀྱི་ནང་དང་། ར་ནས་སྒོ་འགམ་དང་
ལོགས་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ངོས་སུ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་སོང་བ་སྒོ་ལོགས་
གཉིས་ཀྱི་བར་ནང་ནས་བརྩིས་པས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་དེ་སོང་བས་སུམ་འབྲོག་ཏུ་
འགྱུར་ཏེ་སྒོ་བྱུང་འགམ་ལོགས་གསུམ། ཏྲ་བབས་ནི་རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལས་ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་ནི་རྒྱར། །ཚངས་པའི་གཡས་དང་གཡོན་དུ་ནི། །ཆ་ཆུང་བྱེད་བཅས་
མདའ་ཡི་མཐར། །སྣམ་བུ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གསུམ། །ཞེས་པ་ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྣམ་
བུ་འོག་མའི་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ནི་

མདའ་སྟེ། གཉིས་ཀ་བསྐྱམས་པའི་བཙུག་ཅིག་ནི་ནང་གྲུ་ན་ཉ་རིའི་སྤྱིད་དུ་ཡིན་
ཅིང་། དེའི་བྱི་རོལ་ཏུ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གསུམ་སྟེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱམས་པའི་བཙུ་
དུག་ནི་སྒྲམ་སུ་འོག་མའི་བྱི་མཐའི་ཆད་དོ། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཐིག་ནི་ཆ་ཆུང་བྱེད་
བཞི། ཞེས་པས་ཀྱང་སྒྲམ་སུ་དང་པོའི་བྱི་ཐིག་བསྟན་ཏེ་ཆ་ཆུང་བྱེད་གསུམ་ལ་
སོ་སོར་བགོ་བའི་ཆེ་ཐིག་བཞི་གདབ་དགོས་པས་ཆ་ཆུང་བྱེད་པའི་ཐིག་ལ་ཐིག་
བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཆ་ཆུང་དུག་མཐར་གཉིས་པ་དང་། ཞེས་པས་གཉིས་པའི་ནང་
ཐིག་བསྟན་ལ། གསུམ་པ་ཆ་ཆུང་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པས་གསུམ་པའི་བྱི་ཐིག་
དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་བྱི་ཐིག་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་གསུམ་པ་
དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། གསུམ་པ་ནང་ཐིག་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་གཉིས་
པ་དང་མཐུན་པར་བླགས་ལ་བསྟན་པས་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་སྤྱིད་དུ་བཙོ་
བརྒྱད་དོ། །ཆ་ཆུང་བཞི་མཐར་བཞི་པ་ནི། ཆ་ཆུང་ལྷ་སྟེ་མདའ་བྱེད་བཙས།
ཞེས་པ་ཆ་ཆུང་བཞི་མཐར་བཞི་པའི་ནང་དུ་བྱེད་བཙས་ལྷའི་མཐར་བྱི་ཐིག་གོ་
།དེ་ནི་ནང་བསྐྱམ་ཞིང་སྤྲུལ་ལས་ཆ་ཆུང་བྱེད་རེ་བཞེད་པར་འགྱུར་ལ། བྱེད་
བཙས་མ་བྱས་པར་ནང་ལ་བཞི་དང་བྱི་ལ་ལྷ་བྱས་ན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
བཞི་པ་གསུམ་ག་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་དོར་ནས་ནི་བྱེད་དང་ལྷ།
།ཞེས་པ་གསུམ་དོར་བས་ནང་ལྷ་པའི་ཐིག་དང་། དེ་ནས་བྱེད་ལྷས་བྱི་ཐིག་གོ་
།གསུམ་ནས་དུག་པ་ཆ་ཆུང་ལྷ། །ཞེས་པ་སྒྲམ་སུ་དུག་པའི་ནང་མ་གསུམ་བྱི་མ་

ལྷ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས་བཙུ་བདུན་ནོ། །ཡང་རི་རྒྱད་དུ། བཞི་ནི་ཆ་ཆུང་བདུན་
རྣམས་ཏེ། བེག་བཙུ་གཅིག་པ་ཆ་ཆུང་ལྷ། ཞེས་པ་ཤར་བུ་སོགས་བཞིའི་བེག་
ལས་འོག་མ་གསུམ་ཚངས་ནས་བདུན་གྱི་མཐར་བཏབ་པས་བཙུ་བཞི་པ་གསུམ་
དང་བཙུ་གཅིག་པ་མདའ་ཡབ་ནི་ལྷའི་མཐར་གདབ་པར་བྱའོ། །སྣམ་བུ་ལྷ་པའི་
སྟེང་གི་ནི། རོས་སུ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་བཞི། ཞེས་པ་སྣམ་བུ་ལྷ་པའི་འོག་རོས་ལ་
སྟེར་བཤད་པ་ལྟར་ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་སྟེར་རོས་སུ་བྱེད་བཞི་སྟེ་གསེགས་སྟབས་
སུ་བྱའོ། །བདུན་པའི་འོག་མ་ཆ་ཆུང་གསུམ། །སྟེང་ནི་ཆ་ཆུང་བླ་སྟེང་དུ།
།ཞེས་པ་གོང་གི་རྟ་བབས་སྣམ་བུ་བླ་པ་དང་བདུན་པའི་མཚམས་ལ་གཡས་
གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་བདུན་པའི་སྟེང་ལ་ནང་འབྱེད་ལ་གཡས་གཡོན་
གཉིས་ཀ་བསྐྱེམས་པས་བླ་ཡོད་པའི་རྩ་མོ་སྟེ་ལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྣམ་བུ་
རྣམས་མཐར་སོན་པའི་བེག་ །གཞན་གྱི་མཐའ་དང་རྟ་ཅིག་ཏུ། ཀྲིག་པོ་ཅིག་
གོ་འདི་ནང་དུ་འང་། །ཆ་ཆུང་བྱེད་ནས་དེ་བཞིན་གཞན། ཞེས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་སྣམ་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སོན་པའི་བེག་། །ཁྱུ་ན་རྟ་རིའི་རྩ་མོ་ནི་གཞན་རིན་
པོ་ཆེའི་སྣམ་བུ་གོང་མའི་ནང་བེག་དང་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འཕྲོག་པོ་སྟེ་དེའི་ནང་
དུ་རྒྱུ་ཐབས་སུ་ཆ་ཆུང་བྱེད་ཚད་ཀྱི་ཕྱི་མ་བཞིན་དུ་གཞན་ནང་མ་ཞིག་ཀྱང་
བསྒྲོར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆ་ཆུང་རིག་བྱེད་མཐར། བེག་རྒྱུ་དེ་ནས་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། །ཆ་ཆུང་གཉིས་གཉིས་དོར་བར་རོ། བཞི་དོར་བར་ནི་རྒྱུ་པོ་གཞན།

ཞེས་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནས་བསྐྱོད་ཆོས་འཁོར་གདུགས་ལ་ཆ་ཆུང་བཞི་སྟེ་
རིག་བྱེད་དོར་བའི་མཐར་ཆ་ཆེན་གཉིས་ལྷུ་མ་ཐིག་བསྐྱོར་བའི་ནང་མ་ལ་ཆ་ཆུང་
གཉིས་བསྐྱུ། གཉིས་དོར། བཞི་མེ་རིའོ། འགྲམ་ལོགས་སྟོང་མཉམ་པ་ལ།
མུན་པའི་སྒྲུལ་བུ་མེད་པའོ། །ཞེས་པས་སྟོང་བཞི་མཉམ་མ་ཡིན་པ་ལ་མུན་སྒྲུལ་
ཡོད་པ་དང་། བཞི་མཉམ་ལ་ཕལ་ཆེར་རྟ་བབས་འདི་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །འདིར་
སྒྲུལ་པ་སྟེར་བྱོན་དྲུག་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་ལེགས་འབད་པའི། །དཀའ་བའི་
གནད་ལ་དོགས་པ་བྲལ་ཡས་ཀྱིས། བྱ་བ་དུ་མས་འདི་ན་བྲེལ་བ་ཡང་། །བསོད་
ནམས་ཆེ་ཡིས་དགོས་པ་དོན་ཡོད་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོམ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་སྟོས་སྟོང་བཤད་པ་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱིའི་སྟོམ་དོན་མདོར་
བསྒྲུས་ཏེ་བཤད། དཔལ་དུས་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་འཁོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ། དང་པོ་ལ་བསྐྱུང་འཁོར་ལོག་བཞི་དང་བཅས་པ་བཤད་ལོགས་སྟོང་བཤད།
རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་མཆུ་ཞེང་བཤད། བང་གི་ཀ་གདུང་དང་སྟེང་གི་ཐོག་སྐབས་
དང་བང་གི་ལྷ་སྒྲུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་གཤམ་པ་རང་བྱུང་ཀླུ་བ་
ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅས་སུ་རི་
རྒྱུད་དུ། དོ་རྗེ་རྩ་བའི་བང་དག་ཏུ། ཞེས་དང་། དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་ལ།
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །འཕགས་པ་ཀླུ་ས་མདོར་བྱས་སུ། །ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །རྩྭ་གཉིས་ས་བོན་ཡམ་ལས་བྱུང་། །དོ་རྗེ་

གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་བསྒྲུལ་པར་བྱ། ། རྩྱུ་གཉིས་
ས་བོན་རམ་ལས་བྱུང་། །རྩྱུ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །མེ་ཡི་དགྱིལ་ལའོར་
ཉིད་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ། །རྩྱུ་གཉིས་ས་བོན་མི་ལས་བྱུང་།
།རྩྱུ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཁྱུ་ཡི་དགྱིལ་ལའོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་སྟེང་
དུ་རྣམ་པར་བསམ། །རྩྱུ་གཉིས་ས་བོན་ལས་ལས་བྱུང་། །རྩྱུ་གཉིས་དང་ཡང་
དག་ལྟ། །ས་ཡི་དགྱིལ་ལའོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།
།དགྱིལ་ལའོར་བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྟུས། །རྩྱུ་གཉིས་ལའོར་ལ།
།ཞེས་དང་། །འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས། །དགྱིལ་ལའོར་རྩྱུ་གཉིས་སྒྲུལ་ །ཅམ་
མཁའི་རྩྱུ་གཉིས་སྒྲུལ་བསམ། །ཞེས་དང་། །བརྟགས་གཉིས་ལས། །རེ་པས་སྒྲུལ་
དུ་ཉི་མ་རྣམ་བསྒྲུལ་ནས། །ཉི་དེར་རྩྱུ་གཉིས་སྒྲུལ་ཞོགས་རྩྱུ་གཉིས་
ཀྱིས་ནི་ར་བ་དང་། །གྲུང་བཅིང་བ་ཡང་རྣམ་པར་བསྒྲུལ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
གྲུང་ལས། །དཔག་ཚད་བྱེ་བ་རྒྱས་པར་ནི། །རྩྱུ་གཉིས་ལའོར་བསྒྲུལ་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟུང་བའི་ལའོར་ལོ་བཤད་ན། །རེ་པ་ནི་ར་ཡིག །དེ་
ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས་ཉི་མ་དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་གཉིས་སྒྲུལ་ཞོགས་རྩྱུ་
གཉིས་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུལ་ཞོགས་རྩྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བར་མེད་པར་བཅིགས་
པའི་ར་བ། །དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྒྲུལ་ཞོགས་རྩྱུ་གཉིས་གྲུང་དཔག་ཞུང་བྱུང་གཉིས་
ཀའི་རྒྱུད་པར་དཔག་ཚད་བྱེ་བ་ལས་སྟོན་པའི་རྩྱུ་གཉིས་དང་དཔག་ཚད་མཉམ་ལ།

ཀུལ་ཡང་ཚད་དེ་ཙམ་དང་ལྷན་པའོ། ། ཡང་ན་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་འབུམ་ཅིག་གསུ་བྱ་
བར་མཁས་པ་མང་པོ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དོ་རྗེ་ཐེང་རེ་རེ་སྤྱོད་ཐབས་སུ། དེའི་
སྤྱོད་དུ་རྩུབ་རྒྱུ་གིས་སྤེལ་བར་ཡང་འདོད་ལ། བརྟགས་གཉིས་ཀྱི་དངོས་
བསྟན་ལ་དོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སྣ་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ར་བ་དང་གྲུབ་བཅིང་བར་
གསུངས་སོ། །འདིར་དོ་རྗེ་ས་གཞི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ལས་ཟུར་དུ་བསལ་བར་མ་
གསུངས་ཀྱང་། དོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། ཞེས་པས་ས་གཞིའི་ཡང་
བསྟན། སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་མེད་པ་དག་ལ་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་།
ཐེང་བ་མཁན་པོས། དོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་ཁ་དོག་ནི་རི་ལྟར་མཛེས་པ་བསྐྱོམ་བྱའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལ་འོག་ཏུ་རྩུབ་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་སྤྱོད་དུ་འོག་མིན་
གྱི་བར་ར་བ་གནས་པའི་བྱུར་དང་། ཞེས་པས་ནི་མཐའ་ར་བའི་འོག་རྩུབ་དགྱིལ་
དང་སྤྱོད་དུ་འོག་མིན་གྱི་བར་ལ་བྱུག་པའི་རྒྱ་དབངས་ཀྱི་ཚད་དུ་བཤད་དོ། །བྱི་
བ་དང་སྤྱོས་བསྐྱང་བཞེང་བའི་ཚད་ནི་མ་ངེས་ཏེ། འབུམ་ལྷ་གྱེ་དོར་ལས། དཔག་
ཚད་བརྒྱའི་ཚད་ཙམ་མོ། །ཞེས་དང་། འདུས་པར། དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་
ཙམ་ལ། ཞེས་དང་། སྤྱོན་གསལ་དུ། ཆེ་བ་ལ་འདོད་ཅིང་དགའ་བའི་དབང་དུ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རི་སྐད་དུ། མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཡི།
།སེམས་རྣམས་ཡང་དག་བལྟས་ནས་ནི། །འདོད་པས་ཚད་ནི་བྱས་ན་ཡང་།
།ཉེས་པ་བྱུང་བཤད་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་གི་འདོད་པས་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱན། །ལག་

པའི་མཐིལ་དུ་བྱིས་བྱས་ནས། ། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་དོན་བྱས་ཏེ། །ས་
སྟངས་སོགས་སུ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆུང་བ་ལག་ཐིག་དུའང་རུང་
བ་དང་། དེ་ལས་ཆེ་བས་སྟངས་སོགས་ཏེ་གཞན་དག་ཏུ་འང་བྱ་བར་གསུངས་པས་
ཤེས་སོ། ། འདིས་ནི་ཞར་ལ་བརྟག་པ་སོགས་དགྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
དགོས་པར་ཡང་བསྟན་ཏེ། ལག་པའི་མཐིལ་དུ་བྱི་བའི་ཆོ་དེ་ལྟའི་བྱ་བ་དོན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲམ་པ་ལ་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ནི་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། ས་རྟག་པ་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་། བས་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱངས་ནས། ས་གཞི་དོ་
རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོ་རྗེ་འབྱུང་
བར། དོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་བརྒྱུད་བ་ས་གཞི་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་ལ།
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འོག་
ཏུ་དོ་རྗེ་ས་གཞི་ནི་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །འདིའི་གནས་ནི་འབྱུང་བཞི་དངོས་སུ་
ཡོད་པ་ལ་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་འོག་ཏུ་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཡོད་པར་ཨ་ལྷ་ཡུ་
ལྟར་ན་འཐད་དེ། ར་བ་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་མཐར་ཡོད་པའི་རིགས་པས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ར་བ་དེ་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ འང་
ལུགས་དེ་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། །རྒྱན་སྟོང་གིས་རི་རབ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་
དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟངས་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།
དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་བརྒྱདོན་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར་ལུས་དང་

དགྲིལ་ལའོར་སྒྲོར་སྐབས་སུ་གསང་བའི་བདུ་དང་མཛོད་སྒྲུའི་མཐར་མོན་པའི་
སོར་ལུ་བཅུ་ནི་སྒྲུའི་ལའོར་ལོ་སྟེ་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལའོ། །ཞེས་སྒྲུ་དགྲིལ་གྱི་འོག་
གཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ཡོད་པ་དང་། འབྲུང་བཞི་ངོས་
སུ་མེད་པ་ལ་བདུ་འི་འོག་ཏུ་ས་གཞི་བྱ་བར་འཐད་དེ། ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་ར་
བ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ་རྗེའི་ར་བའི་ཕྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པའོ། །མེ་རི་ནི་ར་
བར་མ་ཟད། གྲུར་གྱི་ཡང་སྟེང་དུ་འབར་བ་སྟེ། ར་བའི་དོ་རྗེ་ལས་མེ་འོད་འཕྲོ་
བའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་བཛོད་ལས། རྩོགས་བཅུ་འི་
མིད་ཅེའི་བར་དུ་ནི། འོད་ཟེར་ཐེང་བ་སྒྲོ་བར་བྱ། འོད་དེས་བལྟས་ནས་དེ་
འོག་ཏུ། ར་བ་དྲ་བ་དེ་བཞིན་བྱེད། དོ་རྗེའི་ས་འོག་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། ལྷ་
རེ་མདའ་ཡི་བྲ་བ་དང་། དོ་རྗེ་མེ་ནི་ར་བ་བསྐྱོར་བ། ཕྱི་རོལ་རིང་ན་བཞོད་པར་
བྱ། ཞེས་ཐམས་ཅད་དུ་མོས་བསྐྱོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུར་གྱི་ནང་
དུ་སྒྲུ་རེ་དང་དོ་རྗེ་མདའ་ཡི་བྲ་བ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །དུར་ཁྱོད་
ཡོད་པའི་དགྲིལ་ལའོར་དུར་ཁྱོད་དོ་རྗེའི་ར་བའི་ནང་དུ་བྱས་ནའང་འཐད་དེ།
དུར་ཁྱོད་ཀྱང་ནང་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དུས་གྱི་ལའོར་ལོར་དོ་རྗེ་ར་བའི་ནང་གི་མེ་དང་རྒྱུད་གི་མཚམས་སུ་དུར་
ཁྱོད་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱིར་བྱས་ཀྱང་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོ་
རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཚོན་གྱི་ས་ལས་ཉིས་འགྲུར་དུ། ཕྱི་རོལ་འོད་གྱི་དགྲིལ་

འཁོར་བྱ། ། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དུར་ཁོང་བྱ།
ཁེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་འབྱུང་ནི་དང་སངས་པལ་ཆེ་བས་བསྐྱེད་ཕྱི་རོལ་དུ་
བྱེད་ཀྱང་། མདོར་བྱས་དང་རྒྱད་ལས། རམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་
པར། ། རྩྱི་གཉིས་ཁེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འབྱུང་བསྒོམ་པར་གསུངས་སྟེ།
སྒྲོན་གསལ་ལས། རམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཁེས་བྱ་བ་ནི་
ཆོས་འབྱུང་ལ་གནས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ཁེས་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཀའི་
འཁོར་ལོ་བསྒོམ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་ཕྱིར་ཆོས་འབྱུང་བྱས་ན་མི་
འཐད་པས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་
ན་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་འབྱུང་བྱེད་པས་བསྐྱེད་ཉི་མའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆོས་
འབྱུང་འོང་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བསྒོམ་པ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་
དུ་ཆོས་འབྱུང་དགོས་ཀྱང་། བྱི་བྱའི་ཆེ་མེད་པས་ཆད་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
དཔེར་ན་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་འབྱུང་བཞི་ལུ་
བ་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཁེས་ཟེར་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཨ་རྩ་ཡས་དེ་ལྟར་འདོད་དུ་རྟུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྣ་རོལ་དུ་
བད་ཉི་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་ལན་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་སྐར་འདིར་
ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ཉིས་འདབ་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེ་དང་བད་ཉི་བསྐྱུང་འཁོར་

བསྐྱོད་པའི་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲར་
འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོག་གཞི། རྗེ་རྗེའི་ས་གནིའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ།
ཞེས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་འོག་
གཞི་སྤྲ་ཚོགས་རྗེ་རྗེ་དང་པད་ཉི་ཚོས་འབྱུང་གི་ནང་དེར་འོང་དོན་མེད་ཅིང་།
སྐྱོན་གསལ་དུ། རམ་མཁའ་རྗེ་རྗེའི་དབུས་དེར་ཆུད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྗེ་རྗེ་
ཀུན་ལས་སྐྱེས་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ་རྗེ་རྗེ་གྱི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་
བཞི་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་མཐར་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།
།དེ་རུ་སྟེ་ས་ཆ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་བྲམ་ལས་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཡུམ་བཞིའི་
རང་བཞིན་འབྱུང་བཞི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོད་པར་གསུངས་པ་ལས་པད་
ཉི་ལས་བསྐྱོད་པར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་རི་ལྷར་ཞེན་འགའ་ཞིག་ཏུ་
ཚོས་འབྱུང་ཉིད་ཀྱང་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོད་པ་ འང་ཡོད་
ཅིང་། སྐྱོན་གསལ་གྱི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པའི་རམ་མཁའ་རྗེ་རྗེའི་དབུས་དེར་ཆུད་
པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་སྤྲ་ཚོགས་རྗེ་རྗེའི་སྟེང་དགྲིལ་འཁོར་འོག་ཏུ་ཚོས་
འབྱུང་བྱེད་པར་གྲུབ་པོ། །བདུ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་པར་ཡང་མ་ངེས་གིང་།
ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་ཉི་མ་ལས་བདུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཀྱུ་བོད་གྱི་སྤྲ་མ་པལ་ཆེ་
བ་དག་གིས་ནི་བདུ་འང་སྤྱར་བ་སྤྲང་ཞིང་། ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་བདུ་མཁས་པའི་
མི་གསུམ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནི་མི་བཞེད་དོ། །ཨ་ལྷ་ཡུས་གོ་གད བ་སྤྲ་

རབས་པ་དགག་པ་ན་རི་སྐད་དུ། བདྲ་མེད་པར་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་
ལུའ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆུངས་པ་འང་འབྲེལ་
ཆེ་བར་མི་སྣང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་མ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་གདན་དུ་མི་བཞེད་ལ། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་དོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ས་ལ་
བརྒྱུད་སྟེ་ཞེས་པས་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་གཞིར་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་བསྐྱན་པར་བཞེད་
ཀྱང་ལུང་དེས་ནི་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཡོད་པ་ཙམ་བསྟན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཚོགས་
དོ་རྗེ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགྲིལ་ལའོར་དེ་དག་ལ་སྒྲ་ཚོགས་
དོ་རྗེའི་གདན་ཡོད་སྤྱིད་ནའང་སྟོན་དེ་ཐོག་མར་དགུས་པ་དོ་རྗེའི་དགྲིལ་ལའོར་
ལའང་འཇུག་པར་སྣང་སྟེ། དེར་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་བཤད་ལ་བདྲ་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ལྷག་མེད་པར་ནི་གདན་བྱེད་པ་ནི་
ཆེས་ལུའ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཆུངས་པར་འགྲུར་རོ།
བདྲ་ཡོད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་མཉམ་གསུམ་བྱེད་པར་འཆད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། བདྲ་འི་
ལྟེ་བ་ལ་ཆ་ནི་ཤུའམ་བརྒྱུག་ཡོད་པར་ཤར་བྱབ་ཏུ་ལྟེ་བ་དང་མཉམ་པའི་སྟོང་
ཆ་དེ་ཙམ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟ་མངོན་སུམ་པའི་བདྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
དེར་མ་ངེས་པ་དང་། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དུ་འདབ་མ་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་
བདྲ་འི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་མཉམ་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྟེ། དཔུས་ཆེ་བས་གཙོ་
བོ་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདྲ་འི་དཔངས་ཚད་རྒྱད་གཞན་དུ་གསལ་

བར་མ་བཤད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བརྒྱ་ཆམས་ཅུ་བ་སྟོང་བུ་འདབ་མ་ཉེ་བ་
གཉིས་ཀྱི་རེ་རེའང་དབྱངས་རེ་རེར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དབྱངས་ཀྱང་ཆ་གས་རེའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དབངས་སུ་ཆ་ཆེན་ཅིག་འོང་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོའི་
གདན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །འདིའི་ཉེ་བའི་ཆད་དང་མཉམ་པའི་ཉི་མ་ནི་
དབངས་རང་གི་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་ཆ་སྟེ་རྒྱ་ཆ་ཆེན་ཉི་ལྷ་ཡོད་པའི་དབངས་
སུ་ཅིག་དང་བཞི་ཆ་གསུམ། བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཆེ་ཅིག་དང་སུམ་ཆའོ། །རྒྱ་
མཚན་ཉི་མ་ནི་ཆ་གས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆ་དང་པོ་དེ་རྒྱ་
དབངས་མཉམ་ཞིང་། དེ་ནས་ཉི་མའི་རྒྱ་ཆ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་
རེ་རེ་ཞིང་འཕེལ་བས་རྒྱའི་ཆད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབངས་ཆད་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། འདུས་པར་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱས་སུ་སྒྲ་ཆོག་ས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་
གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཉི་གདན་འདིའི་སྟོང་དུ་ཆོས་
འབྱུང་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྲུ་གསུམ་པ། དཀར་ཆ་ལྷ་བའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཕྱི་དཀར་པ། ཉི་མའི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་དམར་པ། སྒྲ་ཅན་གྱི་རང་
བཞིན་ནང་སྟོང་པ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ཁ་ཆེ་བ་བྱེན་དུ་
བསྟན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཅུ་བ་ཆེ་བ་སྟོང་བ་བྱུར་
དུ་བསྟན་པའི་དབྱས་སུ་སྒྲ་ཆོག་ས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཆ་ཆེན་བཅུ་
གཉིས། དབངས་སུ་གདན་ཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བཤད་པ་དང་། དབྱས་སུ་ཅུ་བ་

གྲུ་བཞི་པ་ཆ་ཆེན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཆ་ཆེན་ཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིམ་
འབྱུང་དུ། སོར་མོ་བཞི་ཡི་ལྷག་མ་ནི། །བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་གདན།
།ཞེས་གདན་གྱི་དཔངས་སུ་ཆ་ཆེན་ཅིག་གམ་མཐོ་གང་སོར་བཙུག་ཉིས་སུ་
གསུངས་པའི་བྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་འབྱུང་ཉིད་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་རྒྱར་བྱས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་མེད་པ་ལ་སྣ་
ཆོགས་དོ་རྩེ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གོང་དུ་སྣ་ཆོགས་དོ་
རྩེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་ཏུ་སྣ་ཆོགས་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་པ་འང་ཡོད་དོ།
།བཞེད་བའི་ཆོ་ཆོས་འབྱུང་གི་བྱ་ཐབས་མེད་པས་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཆོགས་དོ་རྩེ་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འོགས་བཤད་པ་དང་། སྒོ་བཤད་པའོ། དང་པོ་
ནི། དཔལ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྱན་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་
བར་ཇི་སྟངས་དུ། སྒོ་བཞི་ཀུན་ནས་ཟུར་བཞི་བ། །རྟ་བབས་བཞིས་ནི་རྣམ་པར་
བརྒྱན། །རི་ཁ་ལྷ་དང་ཡང་དག་ལྷན། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉི་བར་མཛེས། །དོ་
ཤལ་དོ་ཤལ་བྱེད་པས་བརྒྱན། །རིན་ཆེན་སྟངས་བྱས་རྣམ་པར་སྤྲུམ། །དེ་ནི་སྤྱི་
ཙམ་བཤད་པའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་རྣམ་
པར་བཤད་བྱ་བ། དོ་རྩེའི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་ལ། གནས་པའི་ཁང་པ་བཙུགས་པ་
ནི། ཆ་ཆེན་གཙོ་བོའི་འདོམ་གང་སྟེ། །དེ་བརྒྱད་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པའོ། །ཅིག་
པའི་དཔངས་སུ་ཆ་གསུམ་སྟེ། །ཁ་ཅིག་ཆ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །ལྷ་ལྷན་མ་

འདྲེས་གསལ་བའོ། །དེ་སྟེང་རིན་ཆེན་པ་གྲུ་ནི། །ཆ་སྒྲན་ཅིག་གོ་སྤྱི་རོལ་དུ།
།སྤྱིད་ལྷག་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲུམ་པ། །དེ་སྟེང་རིན་ཆེན་བཞུགས། །ཆ་སྤྱིད་ལྷན་སྟེང་
གསེར་ཁང་སྟེ། ། དེ་ལ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི། །སྤྱི་ནང་གཉིས་སུ་བ་དང་།
།བ་སྤྱིད་པ་འཕྱང་བའོ། །གཞན་དག་པ་གྲུ་ལས་སྤྱང་འདོད། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་རྣམ་པར་སྤྱེ་སྟེ་འཆད་ན། །བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་མ་ཐག་པ་
ལྟར། །དོག་གཞི་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་བརྟེན་གསུམ་
པའམ། །ཁང་བཟང་གི་ཆད་ནི། །གཙོ་བོ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་པའི་འདོམ་གང་ལ་ཆ་
ཆེན་དང་། །སྤྱ་གང་ལ་ཆ་སྒྲན་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ཆེན་བརྒྱད་ནི་ཤར་བྱབ་དང་སྟོ་བྱང་
གྲུན་དུ་ནང་གི་རྒྱར་མཉམ་ཞིང་དཔངས་གྱི་ཆད་ལ་འགའ་ཞིག་རྩིག་པའི་
དཔངས་ཆ་ཆེན་གཉིས་པར་འདོད་ཀྱང་། །རང་ལུགས་སུ་རྩིག་པའི་དཔངས་ཆ་
ཆེན་གསུམ་པར་མཛད་པ་ཉིད་སྟོན་གྱི་དགོངས་འབྲེལ་མཁན་པོ་སྤྱི་མ་རྣམས་
དང་མཐུན་པར་བཀའ་བསྟུན་བ་ཡིན་ཏེ། །ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་དུ། །སྟོ་རེ་རེའི་ཐད་
ཀར་ཡང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཐའ་ཅིག་ནི་དོ་རྗེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་པ། །མཐའ་
ཅིག་ནི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེ་བ་ལ་བརྟེན་པ། །ཞེས་ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་སྒྲན་བརྟེན་
གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ཉིད་དང་ལེགས་པར་འབྱོར་བས་ཀ་བའི་དཔངས་གྱིས་རྩིག་
པའི་དཔངས་ཀྱང་བདེ་ལག་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །རྩིག་པའི་རྩ་བར་ནང་དུ་སྟོ་
སྤྱི་སྤྱོགས་གྱི་མདོག་ཅན་དང་། །སྤྱིའི་རྩ་བར་འདོད་སྤྱི་མ་ནི་ཞེང་དུ་ཆ་སྒྲན་

གཉིས་པ། སྒོ་ཁྱད་ནས་སྒོ་ཁྱད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོར་བའི་བྱི་འདོད་སྣམ་དང་ནང་གི་ལྟ་སྣམ་གཉིས་དཔངས་ཆ་ཆུང་ཅིག་པའོ། །ཁ་ཅིག་འདོད་སྣམ་དང་ནང་གི་ལྟ་སྣམ་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ནང་དུ་འགོ་བའི་ཆོ་དཔངས་སུ་སྤྱོད་པ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སྣམ་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ལྟ་སྣམ་གྱི་སྟེང་དུ་དཔངས། །ཆུང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འང་དཔངས་ཆ་ཆུང་ཅིག་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ན། འདོད་སྣམ་དང་ལྟ་སྣམ་གྱི་དཔངས་སུ་ཆ་ཆུང་ཅིག་རིགས་སོ། །ནང་དེ་ཡིན་ཡང་བྱི་ཁ་བྱུར་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། ནང་གི་ལྟ་སྣམ་བྱིའི་མཆོད་ལྟའི་གནས་མཐོ་བ་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར། སྣམ་བུ་འདི་དག་གི་དཔངས་ཀྱང་བྱི་ནས་དཔངས་སུ་ཅི་སྟེ། ཅིག་པའི་བྱི་མཐའ་ལ་རྒྱར་ཆ་ཆུང་སོ་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར་འོག་གཞི་དང་ཐོག་གི་དཔངས་བརྩིས་ན་ཆ་ཐུན་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ངོ། །ལྟ་སྣམ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོག་ཅན་གྱི་བྱི་མར་ཅིག་པ་ལྟ་བྱི་ནང་དུ་སྒྲགས་པ་མ་འདྲིས་པ། ཆ་ཐུན་ཅིག་ལ་ཐིག་སྒྲིད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་བར་སྟོང་བཞི་ལ་ཐིག་སྒྲིད་ཅིག །ཅིག་པ་ལྟ་ལ་ཐིག་སྒྲིད་བཞིའི་ཞེང་དང་ཐུན་ཞེང་ནང་གི་ལྟ་སྣམ་གྱི་སྟེང་ཡན་གྱི་དཔངས་སུ་ཆ་ཆུང་བཙུན་གཉིས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ནང་གི་གཙོ་བོའི་རིགས་དང་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བས་ཅིག་པའི་ཁ་དོག་ནང་མ་ནི་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་དང་། དེའི་བྱི་མའི་ཅིག་པའི་བྱུང་གི་ལྟའི་ཁ་དོག དེ་བཞིན་

དུ་ལུ་བ་ལྟོ་གར་གྱི་ལྷའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱི་ལྷའི་ཁ་དོག་ཀྱང་དེ་
ལྟར་རོ། །ནང་གི་ལྷ་སྒྲུབ་ནི་སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ཕྱི་ལྷའི་མཐར་ཐིམ་ཡོད་ཀྱི་བར་
འགྲོ་ལོ། །ཕྱི་ལྷའི་དེའི་སྟེང་དུ་པ་གྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུ་བ་པ་ལ་ཞོར་བུ་སྒྲུ་ཚོགས་
གྱི་པ་གྲུ་བཞི་དང་ལྷུ་མ་པོ་དང་ཟུར་གསུམ་སྒྲུ་ཚོགས་གྱིས་སྒྲུ་པ་ལྷའི་དབངས་ཆ་
ལྷུང་ཅིག་པ་དང་། རྒྱ་ཕྱི་ལྷའི་དང་མཉམ་པའི་ཕྱི་ལྷའི་པ་ལ་བཀའ་ཞིང་། ཕྱི་
ཕྱིར་བ་གསུམ་དུ་འཕྱར་བ་སྟེ་ལྷག་པའོ། །ལ་ལས་རྒྱར་ཆ་ཕྱན་ཕྱིད་གཉིས་སུ་
འདོད་ནས་ཕྱིད་ཕྱིར་འཕྱར་བར་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐེད་དེ། པ་གྲུ་ཆ་ལྷུང་ཅིག་ཏུ་
བཤད་པས་ཕྱིད་གཉིས་འོང་བའི་དོན་མེད་པ་ འི་ཕྱིར། འཕྲུལ་འདི་ལ་བྱ་ཕྱིད་
འཕྱར་བ་བྱེད་པར་གྲགས་ཀྱང་། འཕྲུལ་རང་གི་ཐིག་ཅིར་འགྲུལ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་
པ་གྲུ་སྟེ། །ཞེས་པ་བྲིས་པའི་ཆེ་པ་གྲུ་སྒྲོ་འགྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ཏུ་འོང་བ་ཙམ་ཞེས་
བསྟན་གྱི་དེ་ལས་བྱ་ཕྱིད་འཕྱར་བར་ནི་མ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཕྲུལ་
ཉིད་ལ་སྒྲུར་བ་རྗེས་པའི་སྒྲོན་འཇུག་ཅིང་། ལྷག་པར་བྱ་བའི་དབངས་ཆ་ལྷུང་
ཕྱིད་ཀྱི་པ་གྲུ་ཕྱིར་འཕྱར་བ་ལ་བཏགས་པའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་ཕྱིད་པ་ཕྱི་ལྷའི་
ངོས་ལ། རྗེ་བ་པས་ཞོར་བུ་དང་སིལ་བྲོལ་ཐམས་ཅད་ལྷུང་འཛེལ་བའི་ཉེན་དུ་འར་
འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བྱ་ཕྱིད་ཀྱི་གཞི་ནག་པོར་བཤད་པའང་མི་འཐེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་ལྷའི་ཕྱི་ནག་པོར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རེས་འགའ་དཀར་པོ་ཡང་
ཡོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱིད་པར་པ་གྲུ་འོང་ཆ་ཕྱན་ཕྱིད་གཉིས་སུ་འདོད་པ་འདི་ལྟ་ན་

གྲི་བྱའི་ཆེ་འང་སྒྲོ་སྒྲིག་ཀྱི་ཞེང་ཚད་ཐམས་ཅད་རང་སོར་བཞག་པར་སྤང་ན་ཡང་
 གྲུའི་ཞེང་ཚད་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆད། འདྲིའི་ཁ་དོག་ནི་བླ་བླུའི་མན་ངག་ཡིན་
 ཟེར་ནས་སེར་པོ་ཁོ་ནར་བྱེད་པར་སྤང་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ཏུ་དམར་
 པོར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དེའི་སྤྱིང་དུ་ཐུན་པའི་སྒྲིལ་བུ་མཐོན་ཀ་བཱེུའི་ཁ་
 དོག་གི་གཞི་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེ་སྤུལ་དཔངས་སུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་པ་ཆ་ཆེན་གཅིག་
 གི་བྱེད་པས་བཀྲེག་པའི་གསེང་ཁང་དང་བྲེ་སྤུལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་གསེར་གྱི་གདུང་
 མ་ཆ་ཆུང་ཅིག་པ་སྟེ་འདྲིའི་བྱི་ཐད་དུ་ཤར་བུ་ཡོད་པ་དེས་སྒྲིབ་པས་བྲི་བྱར་
 གསེར་གདུང་མ་མཛད་ལ། །གདུང་འདྲིའི་རྩ་བར་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་བྱི་ནང་
 དུ་ཆ་ཆུང་བྱེད་རེ་འབྱར་དུ་གཏོད་པའི་བྱིའི་ངོས་ལ་ཆུ་སྒྲིན་མ་ཀ་རའི་ཁ་ནས་བྱུང་
 བའི་བྲ་བ་བྲ་བྱེད་བྱི་ནང་གཉིས་ཀར་འབྱུང་བ་རིང་བྱང་ནི་ཡ་གྲུ་ལ་མ་རེག་ཙམ་
 དུ་བྱའོ། །གཞན་ཁ་ཅིག་ཡ་གྲུ་ལས་བྲ་བྱེད་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་ནོར་བའོ།
 །འདྲིའི་རྒྱ་དང་དབྱིབས་ཀྱང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཤྲུ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གོ་ས་ལའི་
 རྒྱན་དུ། བྲ་བ་ནི་ཐུ་ཏྲིག་གི་རྒྱན་འབྱུང་སྟེ་མཚོག་དབུས་ན་ཡོད་པའོ། །བྲ་བ་
 བྱེད་པ་ནི་མཚོག་མཐའ་ན་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་མཐའ་ན་པོས། བྲ་བའི་
 རྒྱམ་བུ་ལ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་བཞིའི་བྱི་ངོས་སུ་ཆུ་སྒྲིན་མ་ཀ་རའི་ཁ་ནས་བྱུང་
 བའི་ཐུ་ཏྲིག་གི་དོ་ཤལ་སྤྱད་པ་དམར་པོ་ལ་བརྒྱས་ཤིང་། སྒྲོ་གཉིས་དང་སྤྱིང་
 འོག་ཏུ་གསེར་གྱིས་སྒྲིས་པའི་ནོར་བུ་དབུས་ནས་ཡོད་པ་དང་དོ་ཤལ་གྱི་སྒྲོ་

གཉིས་སུ་དོ་ཤལ་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བར་འཕྱང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤེང་བ་
དྲངས་ཤིང་། ཅེ་མོ་ལ་གསེར་གྱིས་སྒྲིས་པའི་ནོར་བུ་སྒྲོམ་པོ་དང་ལྷན་པས་
མཛེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྩ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡབ་དང་དྲིལ་བུའི་
མཐར་རྩ་ཡབ་འཕྱང་བའོ། ཞེས་སོགས་དང་། ཅེ་མོ་ལས། དར་གྱི་ཚུན་པོས་
བརྒྱན་གྱུར་ཅིང་། རིན་ཆེན་དྲ་བས་རྣམ་པར་སྒྲིས། གཤམ་ཁའི་དྲ་བ་ཡང་
དག་ལྷན། ཁ་དོག་ལྷ་པོས་རབ་རྩ་མཛེས། དྲིལ་བུ་དྲ་བས་ཤིན་རྩ་སྒྲིས། རྩ་
ཡབ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་མཛེས་པ། སྤེང་བ་རྩ་ཡབ་སྒྲ་རེ་དང་། ཉི་ཟླ་དག་གིས་ཉི་
བར་མཛེས། ཞེས་པ་ལྷ་བུའོ། དེ་ལྟར་གདུང་མའི་སྤྲོང་མན་ཆད་དུ་ཆ་ཆུང་བཅུ་
དྲལ་རྩ་འཕྱར་ཉི་ཅིག་པའི་བཅུ་གཉིས། ས་གྲུ་ལ་གཅིག་ དྲ་བྱེད་ལ་གཉིས།
གདུང་མ་ལ་གཅིག་གོ། འདྲིའི་སྤྲོང་དུ་ཐོག་སྤྱབ་པའི་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་
། རོག་གི་སྤྲོང་མཆོམས་ནས་བྱ་འདབ་ཅུང་ཟད་བྱུང་དུ་འཕྱང་བ་དེ་ཉིད་གདུང་
མའི་སྤྲོང་དུ་ཐོག་དཔངས་གྱི་འོག་མཆོམས་གྱི་ཐད་དུ་སྤྱེབ་པས་འདོད་སྒྲམ་གྱི་
མཐའི་ཆར་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་འདབ་དེའི་སྒྲ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གར་བུ་ཁ་དོག་
སྒོན་པོ་སྤྱི་སྒྲལ་མགོ་བྱར་དུ་བརྟན་པ་ལྷ་བུ་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་གིས་གསེར་
གདུང་གི་འོག་ཐད་དུ་སྤྱེབ་པའོ། འདྲིའི་སྤྲོང་དུ་མདའ་ཡབ་དཀར་པོ་པད་མ་
བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དཔངས་ཆ་ཐུན་ཅིག་པ་གར་བུ་གར་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་
འགོ་བའོ། མདའ་ཡབ་ཅིག་པའི་སྤྲོང་ཐད་དུ་མ་བྱུང་ན་མི་རླིང་བསམས་ནས་

བོད་མང་བོས་མདའ་ཡབ་ཅིག་པའི་དྲང་ཐད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ།
བྱ་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཤར་བུ་བྱེད་པ་སྟེང་བ་མཁན་བོས་
ཀྱང་བཤད་པའི་སྤྱིར། རི་སྐད་དུ། འདིར་ཆ་རྒྱུད་མི་བྱའི་ཆོ་ཅིག་པ་ནས་བབས་པའི་ཆ་རྒྱུད་
བརྒྱུད་པ་མདའ་ཡབ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་བརྒྱུད་པའི་མདའ་ཡབ་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཞལ་ཡས་
ཁང་མཛེས་པ་དེ་ལྟར་མདའ་ཡབ་དང་བྲལ་ན་མགོ་བཅད་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་
ཤར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཅིང་། ཞེས་མདའ་ཡབ་དང་བྲལ་ན་ཤར་བུ་མགོ་
བཅད་པ་ལྟར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་འདབ་ཀྱི་སྟེང་སྒྲར་སྟེང་འོག་ཏུ་
མདའ་ཡབ་དང་ཤར་བུ་མགོ་དང་མགྲིན་པ་ལྟར་ཡོད་པར་འཐད་པའི་སྤྱིར།
ཅིག་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་བྱེད་ན་ཤར་བུ་དང་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱ་འདབ་ཆུག་
པས་ཤར་བུ་དང་མདའ་སྟེང་འོག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་མགོ་བཅད་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་
ལས་འོས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འགོ་བའི་མེ་ལོང་སོགས་མང་བོས་ཐོག་རྒྱ་
ཐུབས་སུ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་འདི་གཉིས་སྟེང་དུ་མི་བྱ་ཀ་མེད་པར་སྒྲར་
བའི་སྤྱིར་རོ། །མདའ་ཡབ་ལ་བོད་མང་བོས་སུ་བྱ་ཞེས་ཅིག་སྟེང་དུ་ལན་ཀན་
བྱས་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཀྱ་མ་གླུ་ཞེས་དོ་རྗེའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་ལ་
མདའ་ཡབ་ཏུ་འཆད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་མྱོས་སྤྱང་དང་ཉར་མི་དང་མདའ་ཡབ་
རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པ་ནི་ལྷན་བོད་གཤིས་ཀྱི་ནར་
སྒྲས་པར་ཟད་ལ། ཉར་མི་བྱམ་གདན་དང་རྒྱ་ཐུབས་དང་བསེལ་ཁང་དང་བ་

གམ་རྒྱམས་ལ་འཇུག་པས་དེ་དང་མྱོས་སྤང་མདའ་ཡབ་དག་དོན་མི་ཅིག་ལ། གྲ་
མ་གྲིཏ་ཐད་དུ་བསྐྱར་ན་ཅེ་མོ་ འམ་མགོ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེར་འགྱུར་ལ་
ཁ་ཅིག་གིས་མདའ་ཡབ་ཏུ་བསྐྱར་བའང་སྤང་ངོ་། །མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་ནི་ཐོག་
གི་སྟེང་མཆོམས་དང་མཉམ་སྟེ་བྱ་འདབ་ཀྱི་ཅེ་བ་ཐོག་གི་སྟེང་དང་མཉམ་ཞིང་སྤྲ་
དམའ་བའི་ཆ་ལ་ཆ་ཆུང་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མདའ་ཡབ་ཀྱི་དབངས་དང་ཐོག་
དབངས་མཉམ་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཀྱི་ཆོ་འདོད་སྤྲམ་ཀྱི་ཅེ་བ་ནས་ཐོག་གི་
སྟེང་ངམ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཅེ་མོའི་བར་ལ་དབངས་ཆ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་
འདོད་སྤྲམ་ཀྱི་དབངས་དང་ཐོག་གི་དབངས་གཉིས་ལ་ཆ་ཆུང་རེ་ཡོད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་སོ། །ནང་ལྟ་སྤྲམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ས་ཐོག་མཆོམས་མན་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་
ཡོད་དོ། །ལ་གྲུ་ཡན་དང་མདའ་ཡབ་མན་ཆད་འགོ་བའི་མཆོམས་ནི་བོད་མང་པོ་
འདོད་པ་མི་འབྲ་བ་འགའ་སྤང་ཡང་། ལ་གྲུ་བྱ་བྱེད་ཤར་བུ་མདའ་ཡབ་ནི་སྒྲིའི་
སྟེང་དུ་ཐལ་མོར་འགོ་བ་ལས་སྒྲི་བྱུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ལ།
འདིར་ཨ་རྩ་ཡས། འདིར་བྱི་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་མདའ་ཡབ་ནི་དར་དབྱངས་
ཀྱི་ཐོག་གི་བར་དུ་འོ། །སྒྲིམ་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ལོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་དུ་
སྟེ། མདའ་ཡབ་རྒྱམས་ནི་ལོགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དོ་རྗེ་སྟེང་བའི་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྗེས་འབྲང་དག་ལོགས་ཞེས་པ་
དགྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྒྲི་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་དགྱིལ་

འཁོར་གྱི་ལོགས་ཡིན་ན་སྒོ་ལོགས་ཡིན་པའི་བྱུང་པ། ཨ་ལྷ་ཡུ་ལྷ་བུ་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་སམ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། མདའ་ཡབ་རྣམས་ནི་བྱ་ཅན་དང་། ཞེས་དོ་རྗེ་
སྤང་བར་འབྱུང་བའི་དོན་བྱ་འདབ་གང་དུ་ཡོད་པར་མདའ་ཡབ་འགོ་བ་ལ་
དགོངས་སོ། །འཕགས་པ་ཁྱའི་སྒོས། ཏྲ་བབས་སྒོ་ལས་སུམ་འབྱུང་ཏེ། རྒྱགས་
ཅན་མདའ་ཡབ་དག་དང་ལྷན། ཞེས་པའི་རྒྱགས་ཅན་ལོགས་ཅན་དུ་ལོ་ཙ་བ་
ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱར་ཡང་དོན་ལ་འབྱུལ་པའི་གནས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་
ནའང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནི་ཏྲ་བབས་རང་གི་ལོགས་སམ་རྒྱགས་བཞི་གར་
འཁོར་མོར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མདའ་ཡབ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་སྤང་དུ་འགོ་བའི་དོན་ཡིན་པར་མི་བཟུང་ངོ་། །དེས་ན་
དཀྱིལ་ཚོག་དོར་འཕྲེང་དུ། ལོགས་ཀྱི་སྤང་གི་བར་ཞེས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ལོགས་ནས་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཐ་མར་འགོ་བའི་དོན་དུ། ལྷ་དམར་ཅོད་པའ་
འཛིན་པ་བཞི་པས་བཞེད་པ་ལྟར་ལོགས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོ་རྗེ་སྤྱིང་པ་
བྱན་གྱི་བྱུང་ལས་འཛིན་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ། རི་སྐད་དུ། དེ་
བཞིན་གྱུ་བཞིར་བྲིས་ནས་ནི། སྒོ་བྱུང་ལ་སོགས་རྣམ་པར་སྤྲངས། ཞེས་སྒོ་
བྱུང་དང་འགམ་ལོགས་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདའ་ཡབ་ཡོད་པའི་དག་
ལའང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་སྤང་དུ་རི་ལྟར་འགོ་བྱེད་བསམ་དགོས་སོ། །ཡང་ཨ་ལྷ་
ཡུས་བཞད་པའི་སྒོ་ལོགས་དེ་སྒོ་ལོགས་ཡིན་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཀྱང་འདིར་ལྟར་

འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལོགས་ཅན་མདའ་ཡབ་དག་དང་ལྷན། ཞེས་
མདའ་ཡབ་རྣམས་ལོགས་ཅན་གར་ཡོད་དུ་འགོ་བར་བཤད་པས་མདའ་ཡབ་
གར་དུ་ཡོད་པར་སྒོ་ལོགས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེའང་རི་ལྷར་
འདོད། དེས་ན་བྱ་མདབ་ནི་འདོད་སྣམ་ཁེབས་པ་ཙམ་དང་སྒོའི་ཐད་དུ་སྒོ་ཁྱུང་
ཀྱི་ཕྱི་སྣ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནང་གི་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་ཁེབས་པའོ།
།གཉིས་པ་སྒོ་བཤད་པ་ནི། དཔལ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྣང་བར་རི་སྐད་དུ། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ནི། །སྒོ་བྱར་ཚུལ་དུ་
གནས་པ་ལ། །རྣམ་ཐར་ཚུལ་དུ་རེ་རེ་ལ། །སྒོ་ནི་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་
འདོད། ཐམས་ཅད་དཔངས་སུ་ཆ་ཆེན་ནི། བྱེད་དང་གཉིས་གཉིས་མཉམ་པའོ།
།ཞེས་པ་བཤད་ན། སྒོ་སྒོ་ཁྱུང་འགུམ་ལོགས་རྣམས་སྒོའི་སྒྲིང་ནས་སྒྲིང་དུ་
བརྟེན་པར་འདོད་པ་རྒྱ་གར་དུ་འང་འབྱུང་ཞིང་། བོད་དུ་སྒོན་གཙུག་ལག་ཁང་
སྒྲིང་མ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒོ་སྒོད་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོག་
པའི་ཆེད་དུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་སྒོ་བྱར་དུ་ཡོད་པར་བཀྲལ་ནས། རྣམ་ཐར་
སྒོ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒོ་སྒྲིགས་གསུམ་ཀྱི་དཔངས་ཆ་ཆེན་བྱེད་བཅས་གཉིས་
ཀྱི་སྒྲིང་དུ་བརྟེན་ཁ་ལ་གྱུ་བྱེད་དེ་གསེང་ཁང་བར་མ་ཆད་པར་འཁོར་ཡུག་ཏུ་
འགོའོ། །དེ་འང་སྒོ་འཛུགས་པའི་གནས་ནི་སྒོ་ཁྱུང་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཞི་ཡོད་པའི་
ནང་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་གསུམ་བཞག་པའི་ཕྱི་མཆོམས་སུ་གཡས་གཡོན་ཀྱི་རེ་བཞི་ཞིང་།

ཆ་ཆུང་ཕྱེད་རེ། མ་ཐེམ་ལ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད། ཡ་ཐེམ་ལ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད། དེའི་སྟེང་གི་
 གཏུང་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་སྟེང་ཡ་ཐེམ་མ་ཐེམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆ་ཆུང་བཞི་རེ། སྟེང་རི་
 བཞི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ལ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་རེ། དེའི་དབུས་སུ་སྟེང་
 སྟེང་གས་དཔངས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་དང་། སྟེང་སྟེང་གས་གསུམ་གའི་ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་
 གསུམ་མོ། །དེལྟར་ན་སྟེང་དཔངས་ནི་མ་ཐེམ་ཡན་དང་སྟེང་ཡ་ཐེམ་གྱི་སྟེང་གི་
 གཏུང་མན་ཆད་ལ་ཆ་ཆེན་ཕྱེད་བཅས་གཉིས་དང་སྟེང་སྟེང་གས་ལ་ཆ་ཆེན་གཉིས་
 མོ། །འདིར་སྟོབ་དཔོན་འགོ་བའི་མེ་ལོང་གིས་རི་སྐད་དུ། ཆ་གཉིས་སྤར་ཡང་
 སྟེང་དུ་ནི། ཆུང་བར་བཞེ་བོ་ཡང་དག་འདོད། ཅས་སྟེང་དཔངས་ཆ་ཆེན་གཉིས་
 བར་བཤད་པ་ནི་སྟེང་བཞི་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་དང་། ཡང་སྟོབ་དཔོན་
 འདིས་ཆ་ཆེན་གསུམ་ཡོད་པའི་སྟེང་ཆེ་བཞི་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མཛད་དེ། རི་
 སྐད་དུ། མ་ཐེམ་ནས་གཏུང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 དུ་རྩ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའི་རིང་དུ་ནི་ཆ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཆ་རེ་རེ་ནི་ཆ་ཆེན་
 པོའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་སྟེང་དོན་དུ་དང་ཡ་ཐེམ་མ་ཐེམ་གྱི་དཔངས་ཆ་ཆུང་
 གཉིས་གཡས་གཡོན་གྱི་རི་བཞི་ཆ་ཆུང་ཕྱེད། སྟེང་ཆ་ཆུང་བཙུར་སྟེང་རི་བཞི་
 སྟེང་དང་མཉམ་པའི་སྟེང་སྟེང་གས་ཀྱི་དཔངས་ཀྱང་ཆ་ཆེན་ཕྱེད་བཅས་གཉིས་སྟེ་ཆ་
 ཆུང་བཙུར་འགྱུར་བས་སྟེང་གཏུང་གི་སྟེང་དང་རྩིག་པའི་དཔངས་མཉམ་པ་ཞིག་
 འབྱུང་ལ། ཡང་སྟེང་ཆུང་བ་སྟེང་སྟེང་གས་རེ་བཞི་གཏུང་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ཆ་

ཆུང་བཅུར་བྱས་པའི་ཆོ་པ་གྲུ་དང་བར་དུ་ཆ་ཆུང་གཉིས་བྱུང་བས་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
ལྷའི་བརྩེ་ལམ་མཛེས་པར་བྱས་ལ། སྒོ་ཕྱི་མ་ཆེ་བ་ལ་ནི་དེའི་བར་དུ་ཆ་ཆུང་
གཉིས་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་གཞི་མེད་དོ། །དེས་ན་ལྷའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལྟ་ན་
སྤྲུག་གི་སྒོ་ལྷགས་རི་དང་མཉམ་པར་གསུངས་པས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིག་པ་
ལྷགས་རི་མ་ཡིན་པས་ལྟ་ན་སྤྲུག་གི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་
ནམ་པ་ཀླན་ཏུ་སྦྱར་བ་ན་འགྲིག་མི་དགོས་ཀྱང་། འདིར་ཕྱིག་པ་དང་སྒོ་མཉམ་
པར་གྲུབ་ལ། བྱ་འདབ་གྱི་ཤར་བུས་སྒྲིའི་ཕྱི་ངོས་ནོན་ཙམ་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།
།གསུམ་པ་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བ་དང་མཆུ་ཞེང་བཤད་པ་ལ། ཀ་བ་དང་ཀ་གདན་
བཤད། རྟ་བབས་གྱི་དབངས་དང་ཞེང་བཤད་པའོ་དང་པོ་ནི། དཔལ་ཀམ་པ་
རང་བྱུང་ཀླུ་བ་མཆོག་གིས་དགྲིལ་འཁོར་སྦྱང་བར་རི་སྐད་དུ། དེ་ནས་སྒོ་ཡི་
གདོང་གནས་པ། །བཏེག་པའི་ཕྱི་ངོས་ཀ་བ་བརྒྱད། །ཁྱོགས་གྱི་དབྱེ་བས་
གཉིས་གཉིས་སོ། །དེ་སྟེང་རྟ་བབས་བཞི་ཆ་སྟེ། །རེ་རེ་ལ་ཡང་པ་གྲུ་དང་། །དྲ་
ཕྱེད་ཟེའུ་ཁ་གསུམ་གྱིས། །ཕྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འགྱུར། །བཅུ་གཉིས་
ཟུར་ཙན་བཅུ་གཉིས་བརྒྱན། །དེ་སྟེང་གདན་ལ་རི་དྲགས་བཞི། །གཞན་ནི་
གཉིས་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་བཅུ་བཅུ་ལ་། །ཆར་ཁེབས་
ཏོག་གི་བརྒྱན་པ་ཡིན། །ཁ་ཕྱིག་སྒོ་ནི་རེ་རེ་དང་། །རྟ་བབས་ཕྱེད་པའི་སྒོ་ཡི་ལ་
ཚུ་ལ། །ཀ་བ་གཉིས་གྱིས་བཏེག་པ་དང་། །སྟོད་པོ་ཆེ་རུ་འདོད་པ་ཡོད། །ཅིས་

དང་། །ཀོ་ས་ལ་ལས་ཇི་སྒྲུབ་དུ། གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཅུང་ཟད་རིང་བར་རྟ་
 བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཞེས་པས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་བཞི་བཞི་ནི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ཀ་བས་
 གདུང་བཏེག་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་དང་ཕྱི་ག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་བརྒྱལ་བའི་
 མཚམས་སུ་དང་། གྱི་བྱ་ལ་ཀ་བའི་སྒྲ་བཞིར་ཀ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ། ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་
 བྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རེ་རེ་འང་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་རྟ་བབས་བཞི་ལ་
 ཀར་བཙུ་བླ་གོ། །བྱོགས་རེ་རེ་རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་རེ་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟ་
 བབས་སྒྲམ་བྱ་བཞི་སྟེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་པ་གྲུ་དང་དབྱེད་དང་ཟེའུ་ཁ་གསུམ་གསུམ་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆ་ཆུང་བཙུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། གསུམ་གསུམ་ལ་བང་རིམ་རེར་
 བྱས་པས་ཟུར་བཙུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ལ་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་སོགས་རྒྱན་
 བཙུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རི་དྲགས་བཞི་དང་། པད་ལྷན་ལ་གནས་
 པའི་ཚོས་འཁོར་གདུང་ཐབས་སུ་སྟེང་འོག་ཏུ་བཙུགས་པ་རིམ་པ་བཙུའི་ཕྱི་མོར་
 གདུགས་ཆར་ཁེབས་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་སྟེ་ཀ་བའི་དཔངས་ནི་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྒོ་སྟོགས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དང་། རྟ་བབས་བྱེད་པ་སྟེ་ཀ་བ་
 བཞིས་བཏེག་པ་སྒོ་ཁང་མིན་པར་སྒོ་ཡོལ་དུ་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཏེག་པར་
 འདོད་པ་དང་། སྒོ་བྱུང་བྱེན་སྒོར་གི་སྟེང་དུ་འགམ་ལོགས་ཡོད་པ། སྒོ་སྟོད་ཆེ་
 བར་འདོད་པ་ནི་གྱི་བྱ་ལ་འབྲུལ་བའོ། །འདིར་རྟ་བབས་སྒྲམ་བྱ་བཞི་ལ་པ་གྲུ་
 དང་དབྱེད་དང་དབྱེད་པ་འཕྱུང་བའི་མུན་པ་དང་དེ་འཕྱུང་བའི་གཞི་གསེར་གྱི་གདུང་

ལེ བ་ལ་ཅི་པ་ཏུ་སོགས་གནས་པ་ནི་ཟེའུ་ཁ་སྟེ། ཏུ་བབས་སྒྲམ་བཞི་མ་ཉིད་སྒྲམ་
བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་ཏུ་བབས་ཀྱི་སྒྲམ་གཞག་འདི་ནི་འཕོ་ཆེན་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་དག་པ་སོགས་དཔལ་ཕོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་ལྷག་དག་གི་སྦྱོད་
ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་མོང་མེན་པར་གྲུབ་ལ། དེང་སང་ཐུན་མོང་གི་སྐལ་བ་
དང་འཆོམ་པའི་ཏུ་བབས་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་ན། ཡང་རི་རྒྱད་དུ། རྟེན་གས་བུ་བུམ་པ་
ལས་བྱུང་བའི། ཞེས་པས། རྟེན་གས་བུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་བུམ་པ་དཔངས་ཆ་ཆུང་
གཅིག་པ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཏུ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་འབྱུང་བས་དེའི་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་
ཇ་ཡ་ས་རྣམས། སློ་ཁང་བྱི་ཟུར་བཞི་དོས་ནས། །ཀ་བ་བཞི་བཞིས་གདུང་སྒྲུ་ནི།
།བརྒྱད་བརྒྱད་བཏེག་པ་ཏུ་བབས་མང་། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་གསང་བར།
ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི། ཏུ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་བ་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཏུ་
བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་དང་ཐུན་པའི་ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པ་དང་བྲེ་
གཞུ་རིང་བྱུང་གི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་གཉིས་དང་སྒྲོམས་པས་ཆ་ཆུང་བཅུ་སྟེ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཀ་བས་གདུང་བཞིའི་སྒྲུ་མོ་བརྒྱད་བཏེག་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲམ་བུ་བཞི་མའི་ཆོ་
སྒྲམ་བུ་འོག་མའི་མཆུར་ཆ་ཆེན་བཞི་ཞེང་ཆ་ཆུང་ལ། དེའི་སྟེང་མའི་སྒྲམ་བུ་
གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་བསྐྱུམ་པས་ཆ་ཆུང་བཅུ་བཞི་བཅུ་གཉིས་བཅུ་
དང་སྟུན་རྒྱབ་ཏུ་ཐིག་སྐྱུད་སྟེད་རེ་བསྐྱུམ་པས་སྒྲམ་བུ་སྟེང་མའི་ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་
བཞི་ལ་ཐིག་བསྐྱུད་གཉིས་ལྷག་པའོ། །ཆོས་འཁོར་བཅུ་གས་པའི་ལུག་ནི་

བརྗོད་ཟིན་ལ། ཚོས་འཁོར་སྤྱོད་བའི་ལུགས་ནི་དེའི་སྤྱིང་དུ་བསྒྲུབ་དཔངས་ཆ་རྒྱུ་
གཅིག་པ་མཆུ་ཞེང་ཆ་རྒྱུ་བཞི་པའི་སྤྱིང་དུ་འཁོར་ལོ་ཆ་རྒྱུ་གཉིས་པ་གྲུབ་དུ་
བསྒྲུབ་བའི་ཁར་གདུགས་ཀྱི་དཔངས་ཆ་རྒྱུ་གཅིག་པ་བྱ་ཞིང་། ཏྲ་བབས་སྤྱིང་
མ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མདའ་ཡབ་མཐོ་དམན་མཉམ་པོར་གནས་ལ་བསྒྲུབ་
དང་འཁོར་ལོ་དང་གདུགས་ཀྱིས་མཐོ་བའོ། །འདིའི་ཆོ་མུན་སྒྲུམ་འཁོར་མོར་
འོར་བ་ནི། འདོད་སྒྲུམ་གྱི་གཞོགས་ཀ་བའི་ནང་ངོས་ནས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་
ཐད་སྒྲུ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྤྱིང་གི་ཏྲ་བབས་ཀྱིས་ཁེབས་པའི་ཁོར་མོར་བར་སྤྱིང་ཆ་
རྒྱུ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་གྱི། ཕྱིག་པ་ལས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་མཐོ་བའི་བར་
སྤྱིང་གི་ཆ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲ་བབས་དེ་ཉིད་སྒོ་ཁང་གི་ཐོག་ཡིན་པས་ཐོག་དེའི་
འོག་གི་ཕྱིག་པ་ལ་རེག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་རིང་
བའི་དོན་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་རིང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཕྱིག་པ་ལས་ཏྲ་
བབས་ཀ་བ་མཐོ་བས་ཕྱིག་པ་དང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཐོག་བར་ལ་བར་སྤྱིང་ཡོད་པ་ལ་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུམ་བུ་བཞི་མ་འདིའི་ཁ་དོག་གཞུང་ལུགས་ཚད་
ལྡན་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགའ་ཞིག་ཤར་བུ། རིན་པོ་ཆེ། ཟླིག་པ།
མདའ་ཡབ་དང་བཞིར་བྱེད་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། ལ་ལ་དག་འོག་རིམ་ནས་དམར་སྤྱོད་
ལྗང་སེར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རི་སྒྲིད་དུ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏྲ་བབས་
རྣམས། །ཞེས་བསམ་གཏན་བཞིའི་དག་སྤྱོད་ཅུམ་ལས་ཁ་དོག་གི་དག་སྤྱོད་མི་

གསལ་བས་སྒྲུ་མ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །འཁོར་ལོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རི་དྲགས་ནི་ཁ་
ཅིག་གིལ་ས་རིར་བཤད་ཀྱང་། སེར་པོ་བྱེད་པ་མང་བས་ནག་པོར་མ་ངེས་སོ།
།རི་དྲགས་བཞི་དང་གཉིས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་གང་ལྟར་ཡང་རུང་ངོ་།
ལྷ་སྒྲུ་དང་རྟ་བབས་གྱི་སྤང་ཁུར་གྱི་ནང་ཕྱོགས་མདོག་རྩ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་
སྤྱེགས་དང་ཀ་བའི་ཁ་དོག་ཀྱང་ཕྱོགས་མདོག་རྩ་བྱའོ། །སྒྲུ་བུ་བཅུ་གཅིག་
མའི་དབངས་སུ་སྒྲི་ཚད་གསུམ་ཡིན་པ་ལ་ལུན་པ་གཉིས་ལ་ཀ་བྱང་འཇུགས་
དགོས་ལ་སྒྲུ་བུ་རྣམས་མཚུར་རིང་བྱང་གི་དབང་གིས་ཞེད་དུ་འང་ཕྱིར་འབུར་
བ་དང་། བྱང་དུ་བསྐྱུམ་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཁ་དོག་ནི་གསེར་སེར་པོ། ཤར་བུ་
གཉིས་སྒྲིན་པོ། རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་དམར་པོ། རྟ་མིག་གཉིས་ལྗང་གྲ། ལུན་པ་
གཉིས་ནག་པོ། སྒྲི་རྒྱ་སྒྲི་ཚོགས། མདའ་ཡབ་དཀར་པོ་བྱའོ། ཕྱི་ནང་གི་
མཚུའི་རིང་བྱང་ནི་ཐིག་གི་སྒྲི་བས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། སྒྲུ་བུ་འོག་མ་
ལ་བྲེ་ཕུལ་གྱི་སྒྲུ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། སྒྲུ་བུ་འདི་རྣམས་ལ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཐད་
དཀར་བར་སྒྲིང་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུ་བུ་འོག་མའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་གྱི་ཚད་ནི་ཆ་
ཚུང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས་སྒྲུ་བུ་གཞན་གྱི་ཕྱི་མཐའ་ལའང་རིང་བྱང་ཅི་རིགས་
བར་ཡོད་དོ། །འདི་དག་ལ་གཞུགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་
གིས་གཙུག་དགུར་རི་སྐད་དུ། རྟ་བབས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་གཉིས་སུ། །བཀྲ་ཤིས་
བརྒྱད་པ་ཡང་དག་གི། །ཤར་དུ་དབལ་བེའུ་འཁོར་ལོ་གི། །ལྷོ་དུ་བསྐྱུ་བྱུ་

མཚན་གྱི། རྒྱལ་ཏུ་གཏུགས་དང་བུམ་པ་གྱི། བྱང་རུ་རྒྱུད་དང་ཉ་གྱི་འོ། ཞེས་
པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་སྣམ་བུ་སོ་སོའི་བྱར་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་མཚན་གཟུགས་ཅིང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ནང་གི་ཀྲོག་པོའི་སྤྲེང་ཆ་ནི།
འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་བྱེད་དང་ཤར་བུ་ལྟར་སྤྱི་ནས་ནང་རུ་བལྟས་པའི་དབང་རུ་
བྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནང་ནས་སྤྱི་བལྟས་པའི་དབང་རུ་བྱས་པ་
ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་མང་མོད། དེ་ལྟར་སྤྲེང་བར་སྤྲང་རྒྱལ་གྱི་ནང་སྤྱོད་པས་
མདོག་ཏུ་བཤད་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་པར་སྤྲང་ཡང་ནང་ནས་སྤྱི་བལྟས་པའི་
དབང་རུ་བྱས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་བལྟས་པའི་ཆོ་སྒོ་ལོགས་
གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་འོག་གཞིའི་ལྟ་སྣམ་མཐོང་བའི་དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རུང་།
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤྲང་རྒྱལ་གྱི་ནང་སྤྱོད་པས་མདོག་འོང་བའི་དོན་མེད་དེ། ཏྲ་
བབས་ཀྱི་སྣམ་བུ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཁ་དོག་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་བར་སྤྲངས་ཐུན་
པ་ལ་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སོགས་འོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པའི་བྱིར་འོ། །ཡང་སྤྱི་
ནས་ནང་རུ་བལྟས་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན་འང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཏྲ་བབས་ཀྱི་
སྣམ་བུ་དང་པདྨ་ཚོས་འཁོར་གྱི་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་སྤྱོད་པས་སུ་འོང་རིགས་པ་
ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཡང་འདི་ལྟར་དགོས་ཏེ་ནང་ནས་བལྟས་
པའི་ཆོ་སྤྱོད་འོ། རྩེ་རྩེ་རྩེ་དང་ཉི་གདན་སོགས་མཐོང་བ་ལྟར་སྤྲང་རྒྱལ་གྱི་ནང་
རུ་བྱི་དགོས་སོ་སྣམ་ན། དེ་ནས་མཐོང་བ་ཅུམ་གྱིས་དེར་བྱི་དགོས་པ་མ་ངེས་ཏེ།

དབུལ་ཕྱི་ག་ངེས་ལ་འཕྱང་བར་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་དབུལ་གྱི་ཁོར་ནས་
ཕྱི་ག་པའི་ཁ་དོག་མཐོང་ཡང་དེའི་ཁ་དོག་མ་བྱིས་བར་ཕྱི་ག་པ་དང་དབུལ་གྱི་
བར་སྟོང་ལ་བསམས་ནས་དེའི་ཁ་དོག་ནག་པོར་བྱིས་པ་དང་། དབུལ་པ་གྲུའི་
སྟོང་དུ་བྱ་བའི་ལུགས་ལ་འང་བྱི་ཐད་ནས་བལྟས་ན་ནང་གི་ལྷ་མཐོང་ཡང་བྱི་བྱ་
ལ་དེའི་ནང་དུ་ལྷ་བྱི་བ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་གྲུའི་བྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་ནང་ནས་བལྟས་
ན་བྱི་རོལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཡང་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མི་བྱི་བ་བཞིན་ནོ།
།དེ་ལྟར་ནའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱི་བས་བར་དུ་དོ་རྗེའི་
དབུས་སུའི་ལོགས་མཐོང་བ་ནི་བྱི་བྱ་ལའང་སྒྲུང་ངོ་། སྟོང་བའི་ཆེན་ནི་ཆོས་
འཁོར་ནང་ཐད་ནས་བལྟས་ཀྱང་དོ་རྗེའི་དབུས་སུའི་ལོགས་མཐོང་བར་མ་ངེས་
ཏེ། དེ་ཐད་དུ་དོ་རྗེའི་ར་བ་འོང་བའི་བྱིར་ཕོ། ཏྲ་བབས་ལ་སྤྱང་རྒྱབ་དང་གྲུ་ན་ཏྲ་
འི་གང་བྱས་ཀྱང་གང་སྤྱེ་རེ་དང་སྤྱང་གྲུར་གྱི་པའི་བྱིར་དང་། ཀ་བ་བརྒྱད་དེ་སྒྲོ་
ལོགས་གྱི་གདུང་འདེགས་པའི་ཀ་བ་ཡིན་ན་དེའི་གདུང་བཞི་ལའང་གདུང་ལྷུ་མ་
ལྷ་གྲུ་དག་པ་སྦྱར་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་སྦྱར་བས་ཀྱང་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་
སྒྲོ་གདུང་གི་ཀ་བ་མིན་པར་གྲུབ་པོ། ཡང་ཏྲ་བབས་ཀ་བ་བརྒྱད་ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཆོ། ཏྲ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་རེར་འདོད་པ་འགལ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། བྱི་
བྱ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ལས་མི་འབྱུང་བས་ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན་སྒྲོ་བྱུང་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལང་ཀས་རི་རྒྱད་དུ། རྩ་འཕྱུལ་རྒྱུ་པ་

བཞི་ཉིད་ནི། སྒོ་ཁྱུད་བཞི་རུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གཙུག་དགུར། སྒོ་
ཁྱུད་བཞི་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །ཞེས་དག་པ་སྦྱར་བ་ལ་དགོངས་ནས་བཞིར་
གསུངས་པ་བཞིན། གཞན་དུ་ན་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ལང་བཞིར་འགྱུར་ཏེ།
གཙུག་དགུར། ཡང་དག་སྒོར་བ་བཞི་རྣམས་ཀྱི། རྟ་བབས་དང་ནི་ཀ་བ་འབྱུང་།
། ཞེས་བཤད་པས། རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་རེ་རེས་ཚོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་ལུང་ཕྱི་མ་འདིས་རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་སྒོར་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཀ་བ་བཞི་རེ་
བརྟན་པས་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཏོག་པའི་རྟ་བབས་ཀྱང་གསལ་ལོ། །འོ་ན་
སྒོའི་ཡ་ཐུབས་ཀྱི་གདུང་འདེགས་པའི་ཀ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སྒོ་མ་འབྱུང་གི་
འགྲེལ་པར། ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་། །ཆ་ཆུང་བཙུ་བ་ཤེས་པར་བྱ།
།ཞེས་ཀ་བ་ཆ་ཆུང་ཞེས་བེར་བ་ཡང་མ་དེས་སྟེ། གྲུ་བྱང་གི་ཚོག་ཉི་ཤུ་པར། བར་
དུ་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་ནི། །འཁོར་ལོས་མཚན་ཞིང་ལེགས་མཛེས་བྱ། །ཞེས་དང་།
དེ་ཉིད་བསྐྱས་པར། །འཁོར་ལོ་འབྲ་བར་དོ་རྩེ་ཡི། །ཐིག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོར་
བར་བྱ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་བགྱིས་ལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཀ་བ་
བརྒྱད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒོ་རེ་རེའི་ཐད་དཀར་ཡང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་
ཏེ། མཐའ་ཅིག་ནི་དོ་རྩེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་པ། མཐའ་ཅིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྗེ་
བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོ་གཞི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དཀྱིལ་འཁོར་ནང་གི་ཀ་བ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོ་གར་བཤད་པའི་

དགྲིལ་ལའོར་སྒོ་བྱུང་སོགས་མེད་པའི་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་བ་ལ་བྱོད་འདོད་པའི་ཀ་
བ་བརྒྱད་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་ལའོར་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་མིན་པར་ཡང་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛོམས། །ཞེས་པ་འདི་བདེ་མཆོག་
གི་སྐབས་སུ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་པར་སྤང་བ་མཁན་པོས་ཀྱང་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། རི་སྐད་དུ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དོ།
།ཞེས་མན་སྟེར་བཤད་ན། དེའི་ཁུངས་བདེ་མཆོག་དུ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
སྟེང་པོ་ཆེ། །རྟ་ཀྱང་ཀ་བ་རུ་ནི་བརྒྱད། །འཕགས་པའི་ལམ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད།
།ཀ་བ་བརྒྱད་ཅེས་རབ་ཏུ་བྲན། །ཞེས་སྒོ་གདུང་གི་ཀ་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཀ་བ་བརྒྱད་དེ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་འདེགས་པའི་ཀ་བ་ཡིན་ན་དེའི་གདུང་
བཞི་ལའང་གདུང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དག་པ་སྦྱར་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་སྦྱར་
བས་ཀྱང་ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་སྒོ་གདུང་གི་ཀ་བ་མིན་པར་གྲུབ་པོ། །ཡང་རྟ་བབས་ཀ་
བ་བརྒྱད་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཆོ། རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་རེར་འདོད་པ་འགལ་
ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། བྲི་བྲུ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ལས་མི་འབྱུང་བས་ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒོ་བྱུང་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་། སྒོ་བ་དཔོན་ལང་ཀས་
རི་སྐད་དུ། རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་པ་བཞི་ཉིད་ནི། །སྒོ་བྱུང་བཞི་རུ་བརྗོད་པ་ཡིན།
།ཞེས་དང་། གཙུག་དགྲུང་། སྒོ་བྱུང་བཞི་ཡིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། ཞེས་དག་པ་
སྦྱར་བ་ལ་དགོངས་ནས་བཞིར་གསུངས་པ་བཞིན། གཞན་དུ་ན་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་

བ འང་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། གཙུག་དགྲུང་། ཡང་དག་སྒོར་བ་བཞི་རྣམས་ཀྱི། ཏྲ་
བབས་དང་ནི་ཀ་བ་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་པས། ཏྲ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་རེ་རེས་
ཚོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུང་ཕྱི་མ་འདིས་ཏྲ་བབས་རེ་རེ་ལ་སྒོར་བ་བཞིའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཀ་བ་བཞི་རེ་བསྟན་པས་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཏེག་པའི་ཏྲ་བབས་
ཀྱང་གསལ་ལོ། །འོ་ན་སྒོའི་ཡ་ལུབས་ཀྱི་གདུང་འདེགས་པའི་ཀ་བ་ཡོད་དམ་
མེད་ཅེ་ན། རྣོ་མ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་བར། ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་། ཆ་
རྒྱུད་བཙུ་བ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཀ་བ་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་པས་བཏེག་པའི་གདུང་ཆ་
རྒྱུད་བཙུར་བཤད་པའི་སྒོ་རྒྱུད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་
འདེགས་པའི་ཀ་བ་ནི་ཡོད་ཅིང་། གདུང་ཡང་འདིར་ཆ་རྒྱུད་བཙུ་བར་བཤད་པ་
དང་། ཐེང་བ་གདུང་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་པ་བཤད་པའི་རྒྱལ་གཉིས་བྱུང་བ་ནི་སྒོ་བཞི་
མཉམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ལ་ནི་གདུང་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་
དང་བཙུག་གིས་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེས་ནི་སྒོ་རྒྱུད་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱུད་འོང་བ་ལ་བསམས་ནས་གདུང་ཆ་
རྒྱུད་བརྒྱུད་པ་དང་། ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐར་ཆ་རྒྱུད་བཙུ་འོང་བ་ལ་བསམས་
ནས་ཆ་རྒྱུད་བཙུར་བྱས་ཀྱང་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་རྩིག་གདུང་གསེགས་ཀ་བྱས་པའི་
དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་དེར་ཀ་བ་བཙུགས་པའི་སྟེང་དུ་
གདུང་ཆ་རྒྱུད་བཙུ་བ་བྲེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཀ་

བས་འདེགས་པ་ན་ཙཱ་ག་པས་ཕྱིག་པ་ལ་གསེགས་ཀ་མ་གཏོང་ན་ཀ་བ་
འཇུགས་མི་བརྟའ་ཅས་ནན་ཏན་དུ་སྒྲ་བ་ལ་འདི་འདྲ་སྟེ། གསེགས་ཀ་འི་གདོང་
དུ་འཇུགས་པའི་ཀ་བ་དེ་རྒྱུ་པོར་བྱེད་དམ་གྱུ་བཞི་བྱེད་དམ་གསེགས་ཀ་ལ་
སྒྱར་བའི་བྱར་གསུམ་དབལ་ཁ་ཆེ་བར་བྱེད། དང་པོ་གཉིས་ལས་གང་བྱས་ཏུ་
འགྱུར་བའི་མྱིར། སྒྱིར་ཀ་བའི་ཐིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀ་བའི་དཔངས་བསྟན་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དཔངས་ཐིག་ལ་ཆ་ཆུང་བཞི་
ལས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེད་པངས་དེའི་འོག་ཏུ་གདན་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་སྒྲ་
ཆད་མི་ཤོང་བའི་མྱིར་རོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཀ་བའི་ཐིག་
གིས་ཀ་བའི་དཔངས་ཆད་བསྟན་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཤྲ་བཤེས་
གཉེན་གྱིས། རྟོར་དབྱིངས་སུ་ཀ་བའི་ཐིག་གིས་ཀ་བའི་དཔངས་ཆད་བསྟན་
པར་བཞེད་དེ། ཐིག་གི་སྐབས་འདིར་བསྒྲོམ་དོན་ལ་ཡོད་པ་བྲི་བྱ་ལ་འབྲིར་མི་
བརྟའ་བ་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲོམ་དོན་ལ་མེད་པ་བྲི་བྱ་ལ་བྲིས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་
ཤར་བུ་དང་མདའ་ཡབ་རྟ་བབས་གྱི་ཀ་བའི་ཐད་ལ་འགྲོ་ས་མེད་ཀྱང་སྒྲོམ་དོན་
ལ་ཤར་བུ་དང་། མདའ་ཡབ་བར་མ་ཆད་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལྟར་དང་། ཡང་
སྒྲོམ་དོན་ལ་མེད་ན་ས་སྟོང་ཆེ་ཡང་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྲི་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྟ་བབས་
རྣམས་མིད་དུ་དེ་ལས་རིང་བར་ཤོང་བའང་ཆད་ལས་ལྷག་པ་མི་བྲི་བ་བཞིན་དུ།
འདིར་བསྐྱལ་བཟང་གི་ལྷ་སྒྲུམ་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་བཅད་པའི་ལྷག་མ་ལྟེ་བ་སྟེ་

ཚངས་ཐིག་ལ་ཐུག་གི་བར་ཆ་ཕྱན་བཙུ་གཉིས་ནི་ཀ་བའི་དཔངས་ཚད་དུ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པས་གདུང་བཞི་མིག་མང་རིས་ཀྱི་ཐིག་དང་མཐུན་པར་
བཏབ་པའི་ཆོ་ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་ཕྱན་བཙུ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཀ་
གདན་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་ཀ་བ་ཆ་ཆུང་བཙུ་གཉིས་པའི་སྟེང་དུ་བྲེ་ཆ་ཆུང་བྱེད།
གཞུ་བྱང་ཆ་ཆུང་བྱེད། གཞུ་རིངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་སྟེ་བཙོ་ལྷ་པ་སྟོགས་བཞིར་
རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་དོ། །ཞེས་པས་བཞི་མཉམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་གྱི་
སྒྲམ་བུ་སྟེ་ཐུན་པ་དང་ཡ་ཐུབས་ཀྱི་སྒྲམ་བུ་སྟེ་ཚོན་ལྷའི་ས་ནི་མེད་པས་སྒོ་
ལོགས་ཀྱི་ནང་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་མཐའ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཀ་གདན་སོགས་བཤད་
མ་ཐག་ལྟར་བྱས་པས་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆ་ཆུང་བཙུ་འོང་བ་ལ་དགོངས་
ནས་རི་སྐད་དུ། ཆ་ཆུང་བཙུ་པར་གཤམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་མཐུན་ནོ། །བཞི་པ་ནང་
གི་ཀ་གདུང་དང་སྟེང་གི་ཐོག་ཐུབས་ནང་གི་ལྷ་སྒྲམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཀ་བ་
དང་གདུང་གི་ཚད་བཤད་དོ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐོག་ཐུབ་པའི་རྩྭ་ལ་བཤད། ནང་གི་
ལྷ་སྒྲམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ ཀོས་ལའི་རྒྱན་དུ། སྒོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཡང་
ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ནི་དོ་རྗེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་པ། མཐའ་གཅིག་
ནི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྒོ་བཞིའི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་ཕྱན་བཙུ་བླ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་
ན། སྒོ་བ་དཔོན་དེས་དོར་དབྱིངས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོ་སྟོགས་སུ་མི་བཞེད་

པས། སྒོ་རྒྱུད་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ན་གདུང་ལྷུམ་གྱི་ཐིག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱལ་
 བཟང་གི་ལྟ་སྒྲམ་ཡོད་པས་ཀ་བའི་དཔངས་ཚད་བཅུ་དྲུག་མི་འོང་སྟེ། དགྱེལ་
 འཁོར་ནང་དུ་ལྟ་སྒྲམ་གྱི་ས་ཆ་ཆེན་གཅིག་དང་གདུང་གི་སའི་ཆ་ཐུན་གཅིག་ནས་
 ཆ་རྒྱུད་ལྷ་བཅད་པས་ཀ་བ་ཆ་ཐུན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིར། སྦྱིར་ཀ་བའི་
 ཐིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀ་བའི་དཔངས་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་
 ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དཔངས་ཐིག་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཞི་ལས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་
 དཔངས་དེའི་འོག་ཏུ་གདན་དང་བཅས་པའི་ལྟ་ལྟ་ཆད་མི་ཤོང་བའི་སྦྱིར་རོ།
 །དེས་ན་དགྱེལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཀ་བའི་ཐིག་གིས་ཀ་བའི་དཔངས་ཚད་
 བསྟན་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། སྦྱོབ་དཔོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། རྟོར་དབྱིངས་
 སུ་ཀ་བའི་ཐིག་གིས་ཀ་བའི་དཔངས་ཚད་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། ཐིག་གི་སྐྱབས་
 འདིར་བསྒྲམ་དོན་ལ་ཡོད་པ་བྱི་བྱ་ལ་འབྱིར་མི་བརྟུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲམ་དོན་
 ལ་མེད་པ་བྱི་བྱ་ལ་བྱིས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཤར་བུ་དང་མདའ་ཡབ་རྟ་བབས་
 གྱི་ཀ་བའི་ཐད་ལ་འགོ་ས་མེད་ཀྱང་སྒྲམ་དོན་ལ་ཤར་བུ་དང་། མདའ་ཡབ་བར་
 མ་ཆད་དུ་འགོ་དགོས་པ་ལྟར་དང་། ཡང་སྒྲམ་དོན་ལ་མེད་ན་ས་སྟོང་ཆེ་ཡང་
 ཆད་ལས་ལྟག་པ་བྱི་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྟ་བབས་ནམས་སྤིད་དུ་དེ་ལས་རིང་བར་
 ཤོང་བའང་ཆད་ལས་ལྟག་པ་མི་བྱི་བ་བཞིན་དུ། འདིར་བསྐྱལ་བཟང་གི་ལྟ་
 སྒྲམ་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་བཅད་པའི་ལྟག་མ་ལྟེ་བ་སྟེ་ཆངས་ཐིག་ལ་བྱག་གི་བར་ཆ་

ཕྱན་བཙུ་གཉིས་ནི་ཀ་བའི་དཔངས་ཚད་དུ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་གདུང་
བཞི་མིག་མང་རིས་ཀྱི་ཐིག་དང་མཐུན་པར་བཏབ་པའི་ཆོ་ཀ་བའི་དཔངས་ཆ་
ཕྱན་བཙུ་གཉིས་སུ་གྱུབ་པོ། །དེས་ན་ཀ་གདན་ཆ་ཚུང་གཅིག་དང་ཀ་བ་ཆ་ཚུང་
བཙུ་གཉིས་པའི་སྟེང་དུ་བྲེ་ཆ་ཚུང་བྱེད། གཞུ་བྱང་ཆ་ཚུང་བྱེད། གཞུ་རིངས་ཆ་
ཚུང་གཅིག་སྟེ་བཙོ་ལྷ་པ་ཕྱོགས་བཞིར་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་ཕྱག་མཆོན་གྱིས་
མཆོན་པ་ཕྱོགས་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གདུང་རྒྱུ་ཁོར་མོར་བྲེས་པ་ནི་གྱུ་བཞི་
པ་རྒྱ་དཔངས་ཆ་ཚུང་རེ་རེ། རོ་རྩེ་ཅི་གསུམ་པས་མཆོན་པའི་གདུང་རྒྱུ་བརྒྱད་
ཡོད་པའི་རེ་རེ་ཞིང་གི་སྲིད་ཚད་ལ་སྟེ་ཐིག་གི་སྲིད་དུ་ཆ་ཚུང་དགུ་པ། བར་ཐིག་
ཆ་ཚུང་བརྒྱད་དང་བཞི་ཆ་རེ་བྲས་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཐག་ཆ་མཉམ་གདུང་
འབྱུང་ལ། དེ་ནའང་ཀོ་ས་ལ་ལས། སྒོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཕང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་
ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་སྒོ་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་དྲང་དུ་
ཀ་བ་གཟུགས་ན་སྒོའི་ཐད་ཀའི་གདུང་ལ་ཆ་ཆེན་བྱེད་གཉིས་རེ་འབྱུང་སྟེ།
གདུང་རྒྱུ་ཀྱི་མཐའ་སྒོར་གྱི་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་གི་སྲིད་དུ་ཆ་ཆེན་དུག་
ཡོད་པ་ལ་རྒྱུ་པོར་བསྒོར་བས་ཆ་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞིའི་ཐད་
ཀའི་གདུང་བཞི་བྱང་བས་ཆ་ཆེན་བྱེད་གཉིས་རེ་དང་། མཆོམས་བཞིའི་གདུང་མ་
བཞི་ལ་ཆ་ཆེན་གསུམ་རེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གདུང་རྒྱུ་དང་ཀ་བའི་
དཔངས་སྒོམ་པས་ཆ་ཚུང་བཙུ་བླ་པ་འབྱུང་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དྲ་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་

གི་གསེར་གྱི་གདུང་གྲུ་བཞི་པ་དང་ཐད་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེའི་སྟེང་
 དུ་ཐོག་ཕུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རི་རྒྱན་
 ཏུ། བྱི་དབྱིབས་མཆོད་རྟེན་མཁར་ཐབས་དང་། ཀླུ་ཁབ་རི་བོ་འཕམ་གྲུང་དུ་
 འདོད། ཅེས་གསུངས་པས་ཕུབ་ཚུལ་བཞི་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་མཆོད་རྟེན་
 བྱི་དབྱིབས་ལྟར་ཕུབ་པ་ནི། དཔལ་ཀྲུ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོས་དགྲིལ་
 འཁོར་སྒྲུང་བར་རི་རྒྱན་དུ། །དེ་ནས་ཐོག་གི་དབྱིབས་བཤད་བྱ། ཚིག་པའི་
 སྟེང་དུ་རྒྱ་གམ་གདུང་། འཁོར་ལོ་བདུད་རྩི་རྩེ་དང་། །རིན་ཆེན་གདུང་དང་རྣམ་
 པ་ལྷ། །དང་པོ་གྲུ་བཞི་གཞན་རྣམས་ནི། །རྒྱམ་པོ་དེ་དབུས་རྒྱ་གམ་ཡིན། །དེ་
 ལས་གྲེས་པའི་གདུང་རྣམས་ནི། །གོང་མ་འོག་སའི་སྟེང་གནས་པས། །ཆ་ཐུན་
 བཞི་ཡིས་མཐོ་བར་འབྱུང་། །ཀུན་ལ་འཁོར་ཡུག་རེ་རེ་སྟེ། །རྒྱ་གམ་གདུང་ལས་
 བྱི་རོལ་དུ། །འདོམ་བྱེད་ལྷག་པས་འདོད་ཡོན་གྱི། །སྒྲམ་བྲུ་དམར་པོ་ཁེབས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བདེ་མཆོག་ལུ་ཡི་ལུགས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་
 དབྱིབས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་པའི་སྟེང་བྲུ་བྲེ་ཕུལ་གྱིས་བཏེག་པའི་གསེར་
 གྱི་གདུང་གྲུ་བཞི་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གམ་གྱི་གདུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་གམ་གྱིས་
 མཚན་པའི་བྱིར་དང་རྒྱ་གམ་གྱི་གདུང་དེ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་བྱ་འདབ་གཙོ་བོའི་
 འདོམ་བྱེད་དེ་ཆ་ཐུན་གཉིས་ལྷག་པས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒྲམ་བྲུ་ཁེབས་པར་བྱས་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་གདུང་གཞན་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་འོག་གཞི་དམ་ཆོག་

གི་འཁོར་ལོའི་ལྟ་སྒྲམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་རྩི་བས་བརྒྱད་པ་དཔངས་
མཐོ་གང་པ་སྟེ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་པའི་མུ་བྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒོ་བྱུད་ལས་གཡས་གཡོན་དུ་
ཆ་ཆེན་གཉིས་རེ་རྒྱལ་བར་ཀ་གདན་ལ་ཆ་ཕྱན་གཅིག །ཀ་བ་ཆ་ཆུང་བཙུ་
གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་པད་གདན་བྲེ་གཞུ་ཐུང་གསུམ་ལ་རེ་རེ་ཞིང་ཆ་ཕྱེད་རེ། གཞུ་
རིངས་ལ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་སྟེ་ལྟ་སྒྲམ་གྱི་སྟེང་ནས་གཞུ་རིང་མན་དུ་ཆ་ཕྱན་བཙུ་
དུག་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོས་མཚན་པའི་གདུང་རྒྱུམ་དཀར་པོ་ཆ་ཆུང་
གཅིག་པ་སྟེ། འདི་རྩིག་པའི་སྟེང་གི་གདུང་གྲུ་བཞི་པ་ལས་ཆ་ཆུང་གཅིག་གིས་
མཐོ་བ་ལ་དམ་ཚིག་གི་ཐོག་གི་སྒྲ་འགེབས་པའི་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོས་མཚན་པའི་
གདུང་རྒྱུམ་འདེགས་པའི་ཀ་གཞུ་རྒྱ་གམ་བྱས་པའི་ཀ་གཞུ་ལ་གཏད་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་གདུང་གི་སྟེང་དུ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ་རྒྱ་གམ་གྱི་གདུང་ལས་འཁོར་ལོའི་གདུང་ཆ་
ཕྱན་གཅིག་གིས་མཐོ་བའི་ཕྱིར། །འཁོར་ལོས་མཚན་པའི་གདུང་རྒྱུམ་གྱི་སྟེང་
ནས་པདྨས་མཚན་པའི་གདུང་རྒྱུམ་འདེགས་པའི་ཀ་གཞུ་རྒྱ་གམ་ལ་ཕྱམ་སྒྲ་
བཀལ་བ་ནི་སྒྲ་འཁོར་གྱི་ཐོག་དང་། འོག་གཞི་སྒྲ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་གསུང་
འཁོར་གྱི་མུ་བྱུད་མཐོ་གང་འཕགས་པའི་སྟེང་དུ་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་དང་།
གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་
བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་དེ་ལས་ཁྱི་རོལ་དུ་གྲེས་པའི་གདུང་
མ་ནི་མཐོ་རེས་སྟེང་དུ་འཕགས་པའི་འོག་མ་འོག་མའི་ལྟེ་བ་དང་། གོང་མ་གོང་

མའི་མུ་བྱུང་སྟེང་འོག་ཏུ་བརྟེན་པ་པར་གནས་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱུ་ལའོར་གྱི་ཀ་གདན་
བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་གསུང་བྲགས་དེ་གསུམ་གྱི་ལའོར་ལོ་
ཀ་གདན་ཆ་ཐུན་མེད་གཉིས་དང་མེད་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་
པད་གདན་གྱི་སོགས་གྱི་དཔངས་ཚད་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བཙུགས་པས་འོག་
གཞིའི་ལའོར་ལོ་དང་ཀ་གདན་རྣམས་ཇི་མཐོར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཀ་བ་ཡང་
ནང་མ་ནང་མ་རྣམས་ཆ་ཆུང་རེ་རེའི་དཔངས་མཐོ་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ཀ་བ་དེ་
དག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱུང་བྲགས་བདེ་ཆེན་གྱི་ལའོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུ་དམར་པོ་
སྟོན་པོ་སེར་པོ་བརྒྱ་དོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཆུང་རེ་རེས་མཐོ་
བ་གདུང་རིམ་པ་ལྟའི་དང་པོ་རྒྱ་གྲུམ་གྱིས་གདུང་ནི་བྱ་བཞི་བྱ་བཞི་དང་གཞན་
བཞི་རྣམས་ནི་རྒྱུ་པོ་སྟེ། འོག་མ་ཙིག་སྟེང་གི་གདུང་བྱ་བཞི་པ་ལས་གདུང་
རྒྱུ་གོང་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་མཐོ་བས་བདེ་ཆེན་ལའོར་ལོའི་གདུང་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་
གྲུམ་གྱི་གདུང་ལས་ཆ་ཐུན་བཞིས་མཐོ་བའི་དབུས་གྱི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་རྒྱ་
གྲུམ་སྟེ་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པའོ། དེ་ཡང་ལའོར་ལོ་ཀུན་གྱི་ཐོག་ནང་མ་ནང་
མའི་བྲུམ་སྒྲིབ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཐོག་གི་རྒྱུན་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་གདུང་ལས་ལྟག་པར་
འགོ་བའི་དཔངས་ཆ་ཆུང་མེད་དང་། དམ་ཆོག་གི་ལའོར་ལོའི་ཐོག་གི་བྱ་འདབ་
གྱི་རྩ་བར་ནང་གི་བྲུམ་སྒྲིབ་ལན་ཀན་ཆ་ཐུན་པ་བྱ་ཞིང་ལའོར་ལོ་བྲི་མ་བྲི་མ་
རྣམས་གྱི་ཐོག་ཀྱང་ནང་མའི་ཐོག་རྒྱུན་བྲིས་ལྟག་པ་དེ་ཙམ་དུ་མི་འགོ་བས་

གསེང་ཁང་དུ་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྒྱ་གམ་གྱི་གདུང་མན་ལ་ཆ་ཕྱན་བཙུན་གྲག་སྒྲི་
གསུང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་གྱི་ལའོར་ལོ་བཞི་ནང་མ་ནང་མ་རིམ་བཞིན་མཐོ་བ་ཆ་
ཕྱན་བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུ་མིག་མང་རིས་ཀྱི་གདུང་ལ་དཔངས་ཆ་ཕྱན་གཅིག་དང་ཉི་ཤུ་
རྩ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གྲུ་བཞི་མ་གཏོགས་བཀའ་པའི་ཐོག་
དཔངས་ལ་ཆ་ཕྱན་བྱེད་དེ་བྱེད་དང་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གདུང་བཞི་བསྟོལ་
མཚམས་ཁར་ཆ་རྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་ཁེབས་པར་གདུང་བསྟོལ་མཚམས་དེ་ཉིད་
དུ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་པའི་ཀ་གདུང་བཞིའི་སྟེང་དུ་གདུང་བྱེད་བཞི་བྲེས་པ་དང་བཅས་
པའི་ཐོག་དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་སྟེ་འདི་མན་ཆད་དུ་ཆ་ཕྱན་ཉེར་བཞི་ཡོད་ལ།
ཐོག་རྒྱན་ཕྱིར་ཆ་རྒྱུད་རིས་ལྷག་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་བྲེ་དང་བྲེ་བསྟན་ལྟ་བུ་ཞིག་
འབྱུང་ངོ་། །དེའི་སྟེང་དུ་དཔལ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས་དཀྱིལ་
ལའོར་སྒྲུང་བར་ཇི་སྒྲུང་དུ། དབུས་ཀྱི་རྒྱ་གམ་དེ་སྟེང་དུ། །ཆོས་ལའོར་བཙུ་
གསུམ་ཆར་ཁེབས་ཏོག །ཀུན་ལ་ཆ་གཉིས་ལྷན་པའོ། །ཞེས་པ་དབུས་ཀྱི་
གདུང་རྒྱ་གམ་གྱི་རེའུ་མིག་གྲུ་བཞིའི་སྟེང་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཏེ་ཆ་ཕྱན་བརྒྱུད་ནི་པདྨ་
ཆོས་ལའོར་བཙུ་གསུམ་ཆར་ཁེབས་ཏོག་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ཆ་ད་ཡིན་པས་
ཆ་ཆེན་གཉིས་དང་། སྒར་བཤད་པའི་ཆ་ཕྱན་ཉེར་བཞི་སྟེ་ཆ་ཀུན་བསྟོལ་པ་ན་
ཆ་ཆེན་བརྒྱུད་དེ་ཆ་ཕྱན་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དཔངས་མཉམ་པའོ། །འདི་ལྟར་གྱི་
ཆོ་རྟ་བབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་པདྨ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ལའོར་རིམ་པ་བཙུ་ལ་ཆར་

ཁེབས་དང་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པར་མཚོད་རྟེན་ཅེ་མོ་ལྷ་པའི་དབུས་མ་མཐོ་བ་ལྷ་
བུ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །རྟ་བབས་སྟེང་གི་ཚོས་འཁོར་བཅེགས་ཐབས་འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་གིས་སྐྱུགས་སྟེང་མའི་བཀའ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཚོས་འཁོར་
གདུགས་སུ་འབྱུལ་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་དབུས་སུ་གདུགས་བཅུ་གསུམ་བཅེགས་
པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོར་པ་འདིར་ཡང་འདྲེས་སོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་བབས་
རྒྱས་པ་ལ་ཚོས་འཁོར་དང་གདུགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མང་པོ་འདི་ལྷར་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་
བལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་ར་སོགས་ཀྱི་རྟ་བབས་ལ་ཡོད་
པར་སྡོན་ཉིད་ནས་བྲགས་སོ། ། བདེ་མཚོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་དཀྱིལ་
འཁོར་གཞན་དག་ལ་ནི་གདུང་རླུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་མིག་མང་རིས་སུ་བྲེས་
པའི་ཀ་བ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ས་བཞིའི་སྟེང་དུ་གདུང་ཐིག་སྐྱད་གང་པ་བཞི་རེ་ཕྱི་མིག་
དབུས་མའི་ཚད་དང་མཉམ་པ། ཐོག་ཕྱབ་པས་ནང་གི་ལྷ་སྟུམ་གྱི་སྟེང་ནས་
གདུང་རླུམ་མན་ལ་ཆ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་གདུང་བཞི་མིག་དམང་རིས་ལ་ཆ་ཐུན་ཅིག་
དང་བཅུ་བདུན་རེ་ཕྱི་མིག་དབུས་མའི་ཀ་བ་བཞིའི་དཔངས་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་དང་
བཅུ་དགུ། །དེའི་སྟེང་དུ་གདུང་ཐིག་སྐྱད་གང་དང་བཅས་པས་རྒྱའི་ལྷ་ཆའི་
གསུམ་དཔངས་ལ་ཡོད་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཁོར་བུ་རྒྱས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཚད་
གསུངས་པ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་དེར། རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་
ཀྱི་ཁང་པ་བཅེགས་པ་གྲུ་བཞི་ཀ་བ་བཞི་བྲག་པ། རྫོ་བཞི་དོད་པ། མཉམ་པ་

ཉམས་དགའ་བ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ། ཆེས་མཛེས་པར་བྱས་བ། བཟླ་བ།
ལྟ་ན་སྤྲུག་བ། འོད་འབར་བ་ཐེམ་སྒྲིམ་བཞི་དང་ལྟན་བ། དཔངས་སྤྲད་པག་
ཚད་གསུམ་ཡོད་བ། རྒྱར་དཔག་ཚད་ལྡ་ཡོད་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པའི་དོན་
དང་ལེགས་པར་འབྱོར་ཞིང་། སྤྱི་ནས་གཞལ་བའི་ཆོ་ནའང་ལྟ་སྒྲིམ་གྱི་དཔངས་
ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ནས་ལྟེང་རེ་མིག་གྱུ་བཞིའི་གདུང་ཐིག་སྤྲད་གང་འབྱུང་བས།
རྒྱའི་ལྡ་ཆའི་ཆ་གསུམ་དཔངས་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ཐོག་མེད་པར་
རེའུ་མིག་གྱུ་བཞིའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་ནོར་བུའི་ཉོག་བྱའོ། ཞོར་བུ་རྒྱས་པའི་
ལུགས་ལྟར་བྱས་པའི་ཐོག་སྤྲུབ་པའི་རྩལ་ནི་མཁར་ཐབས་སྤྲུབ་པོ། ཁད་
མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་འང་ཐོག་མཆོད་རྟེན་ལྟར་
སྤྲུབ་ན་གདུང་རྒྱུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་བྲེས་པའི་དབུས་ཀྱི་རེ་མིག་གི་ཟུར་
བཞིར་ཀ་བ་ཆ་རྒྱུད་གསུམ་པའི་ཁར་གིང་བཙེགས་ཏེ་བྲེ་སྤྲུངས་གསེང་ཁང་ཆ་
ཆེན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་པདྨ་དང་གདུགས་ཆོས་འཁོར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་
པས་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་འབྱུང་ངོ་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་
རྒྱ་སྤྲུབས་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་གདུང་རྒྱུམ་བཏེག་པ་ལ་གདུང་
རྒྱུམ་པན་དུ་ཐོག་ཁོར་མོར་སྤྲུབ་པས་གདུང་རྒྱུམ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱ་མཐོང་རྒྱུམ་པོར་
བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གདུང་བཞིའི་རེའུ་མིག་ཀྱང་བྲེས་ཏེ་སྤྲ་རེ་ལྟ་ལྟོ་སྟེགས་ཀྱིས་
མཛེས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྟོ་བྱང་གི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་གདུང་རྒྱུམ་ཕྱད་

མཚམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཀ་བ་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གདུངས་དཔངས་ཆ་
ཆུང་གཅིག་པ་གྲུ་བཞི་ནར་སྟབས་སུ་བྲེས་པ་ལ་བྱར་བཞི་ནས་གསེགས་སྟབས་
སུ་གདུང་བཞི་བཀལ་ཏེ་ཤར་རྒྱབ་དང་། ལྟོ་བྱང་གི་དོས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱབས་ཀྱི་སྟེང་པ་
བཀལ་ནས། ལྟོ་བྱང་གི་གདུང་བྱང་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་སྤྲར་ལྟོ་བྱང་དུ་ཀ་བ་ཆ་
ཆུང་དུག་པ་གཉིས་བཅུགས་པ་ལ་སྤར་བྱར་གྱི་ཀ་གདུང་ཕྱད་མཚམས་ནས་
གདུང་རེ་རེ་གསེགས་སྟབས་ཀ་བའི་ཅེ་མོར་བཀལ་ཏེ་སྤྲར་ལྟོ་བྱང་དུ་གདུངས་
དཔངས་ཆེ་ཆུང་གཅིག་བཀལ་བ་ལ་ལྟོ་བྱང་གི་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕྱབས་གྱེན་དུ་སྟོང་
བའི་སྟོད་ཕྱ་རུ་སོང་བ་སྦྱར་བ་དང་། ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕྱབས་ཀྱི་ཅེ་ཕྱད་
པར་བྱས་པའི་འབྲུང་གཤོངས་ཀྱི་ཕོ་གྲོ་མོ་གྲོ་བྱས་པའི་སྒབ་མཐུག་ལ་དཔངས་
ཆ་ཆུང་གཅིག་བྱས་པས་ཀྱང་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་འབྱར་ཏེ། ཅིག་པའི་སྟེང་
ཐད་ཀྱི་ཐོག་སྟེང་དུ་པ་གྲུ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་བྲེ་སྤྲངས་ཆ་ཕྱན་གཉིས་གདུང་ཆ་ཕྱན་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕྱབས་ཀྱི་གཤམས་བཀལ་ནས་དེའི་འདབ་བྲེ་སྤྲངས་པའང་
གདུང་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷག་པའི་ཆ་ནི་སྤར་གྱི་ཐོག་སྤྲའི་བྱ་འདབ་ཆ་ཕྱན་གཉིས་
པ་དང་མཉམ་པས་དེའི་སྤྲ་ལ་ཡང་ཤར་བྱ་དང་མདའ་ཡབ་ཀྱང་བྱའོ། །རྒྱ་ཕྱབས་
ཀྱི་དབུས་བྱང་པོར་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་དང་། ཀ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཐད་དུ་འང་
རིན་པོ་ཆེ་འབར་བས་མཚན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྟོ་བྱང་གི་རྒྱ་ཕྱབས་ཀྱི་སྟེང་གྱི་
ཆ་ཀ་བ་འོག་མའི་སྟེང་གི་གདུང་མན་ལ་ནི་ཕོ་གྲོ་མོ་གྲོའི་རྣམ་པར་ཡོད་ཅིང་སྟོད་

ཀ་པའི་ངོས་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་མེད་ལ། རྒྱ་ཡུལ་ལ་དེགས་པའི་ཟུར་
 གྱི་གཏུང་རྣམས་ཀྱི་མར་སྒྲ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཟུར་གྱི་བྲེ་སྒྲུངས་དང་གཏུང་ལ་
 བཀལ་བའོ། །རི་བོ་ལྷར་ཡུབ་པ་ནི། གཏུང་རྒྱུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡ་གྲུ་ཆ་ཆུང་གཅིག
 འཕྱེད་གཏུང་དང་བཅས་པ་ལ་ཆ་ཆུང་གསུམ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་གཏུང་ཆ་ཆུང་རེ་
 རེ་ཡོད་པ་བཞི་མིག་མང་རིས་སུ་བྲེས་པའི་དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་
 དུ་ཀ་བ་ཆ་ཆུང་དགྲུ་བ་བཞི་བཙུགས་པའི་ཁར་གཏུང་སྒྲིད་དུ་ཆ་ཆུང་བཞི་དང་
 དཔངས་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་བ་བཞིས་བྲེས་ཏེ། སྒྲར་གཏུང་བཞི་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གཏུང་
 ཆ་ཆུང་དུག་པ་གཉིས་རྒྱ་གྲུམ་དུ་བཞག་པས་གཏུང་གི་ཟུར་བརྒྱད་འབྱུང་བ་དང་།
 གཏུང་རྒྱུམ་གྱི་སྟེང་གི་ཡ་གྲུ་དང་བྲེ་སྒྲུངས་དང་གཏུང་གི་ལོགས་མཚམས་བརྒྱད་
 བས་སྟེང་གི་གཏུང་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་གཏུང་བརྒྱད་སྒྲོང་སྟབས་སུ་བྱས་པ་ལ་
 གསེར་ཐོག་བྱས་ནས་མར་སྒྲ་གཏུང་རྒྱུམ་ལས་ཆ་ཆུང་གཉིས་འབྱུར་དུ་ཡོད་པ་
 རྒྱུམ་པོར་བྱས་པའི་མཐར་ཤར་བུ་དང་མདའ་ཡབ་བྱ་ཞིང་དབུས་མཐོ་བ་རྒྱ་གྲུམ་
 གྱི་སྟེང་དུ་ཞོར་བུའི་ཏོག་བྱས་སྟེ། འདི་ལྷར་གྱི་ཆོ་གཏུང་རྒྱུམ་མན་ལ་ཆ་སྒྲན་
 བཙུ་བ་ །ཡ་གྲུ་འཕྱེད་གཏུང་རྣམས་ལ་བཞི། །གཏུང་གྲུ་བཞི་ལ་གཅིག ཀ་བ་
 ལ་ཆ་ཆུང་དགྲུ དེའི་སྟེང་གྲུ་བཞི་དང་རྒྱ་གྲུམ་བཙུགས་པ་གཉིས་ཏེ་བསྒྲོམས་
 པས་ཆ་སྒྲན་སོ་གཉིས་འབྱུང་བས་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཀྲུང་གྱི་
 དབྱེབས་སུ་ཡུབ་པ་ནི། དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གྲུ་བཞི་མན་སྒྲར་ལྷར་ཡུབ་པའི་

དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་ཆ་རྒྱུང་བཅུ་ཡི་བཞི་བཅུ་གས་ནས་
དེ་བཞིའི་ཕྱི་མོར་གདུང་མ་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་པ་བཞི་གཟེར་གྱིས་བསྐྱམས་ཏེ། དེ་
དང་ཕྱི་གས་པའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟུར་དུ་པ་གྲུ་བྲེ་སྐྱུངས་ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱས་
པའི་བར་དུ་གདུང་མ་བཞི་བྲེས་པ་ལ་གསེར་ཐོག་བྱས་ཏེ་དབུས་ཀྱི་ཀ་བ་བཞིའི་
སྟེང་དུ་ཁད་མཉམ་པ་གྲུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་ཐོག་ཏུ་དོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་ཏོག་བྱའོ།
ཁྱིག་པའི་ཟུར་ལས་ཕྱིར་ལྷག་པའི་ཆ་ནི་བྱ་འདབ་ཀྱི་མཐའ་སྤར་ལྟར་རོ།
།གསུམ་པ་ནང་གི་ལྷ་སྐྱམ་བཤད་པ་ནི། བདེ་མཚོག་ལ་མཚོན་ན་དམ་ཚིག་གི་
འཁོར་ལོའི་སྟེང་དུ་སྐྱུའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཕྱི་བས་བརྒྱད་པ་དཔངས་མཐོ་གང་།
དེའི་ལྷེ་བར་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་དམར་པོ་ཕྱི་བས་བརྒྱད་པ་དཔངས་མཐོ་གང་།
དེའི་ལྷེ་བར་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྔོན་པོ་ཕྱི་བས་བརྒྱད་པ་དཔངས་མཐོ་གང་།
དེའི་ལྷེ་བར་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་བདུ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་མཐོ་གང་གིས་མཐོ་བའི་
སྐྱུའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་བྱུང་ལ་འཁོར་ལོའི་སྟེང་བའི་ར་བ་དང་། གསུང་གི་ལྷ་བྱུང་
ལ་བདུ་འདབ་སྟེང་བའི་ར་བ། ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་བྱུང་ལ་དོ་རྗེའི་སྟེང་བའི་ར་
བ། བདེ་ཆེན་ཀྱི་པད་འདབ་ལ་ལྷ་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་བའི་ར་བ་རྣམས་ལ་
དཔངས་ཆ་རྒྱུང་གཉིས་རེའི་ར་བས་བསྐྱོར་བའོ། །དེ་ལྷ་བྱུའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་
ལ་སྟོབ་དཔོན་ལྟམ། ཕྱི་བས་ནི་བརྒྱད་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་སྟེ། །དེ་ནི་འཕར་མ་
གསུམ་བཅུ་གས་སོ། །ཞེས་འོག་གཞིའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཕར་མ་སུམ་

བརྩེགས་སུ་གནས་པ་ལ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་བཞུགས་ཚུལ་ནི། སྒོ་བ་
དཔོན་ལང་ཀས། དཔལ་བོ་མགོན་པོའི་ཞབས་ནས་ནི། རྟེན་པའི་བར་དུ་
གནས་པ་སྟེ། སྐྱུ་ཡི་ལའོར་ལོ་འདིར་བརྩོད་པ། སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་བརྒྱད་
དོ། རྟེན་པའི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་ནི། ཁུ་མ་གཉིས་བར་ཡང་དག་
གནས། གསུང་གི་ལའོར་ལོ་ཇི་ལྟ་བར། ལྷ་གྲུ་ཙན་ལ་སོགས་བརྒྱད་དོ། ཁུ་
མ་ནས་ནི་བརྩམས་ནས་སུ། མགྲིན་པའི་བར་དུ་གནས་པ་སྟེ། ཐུགས་ཀྱི་
ལའོར་ལོ་ཇི་ལྟ་བར། རྟེན་པའི་དུམ་ཐུ་སོགས་བརྒྱད་དོ། ཞེས་པའི་དོན་བྱེ་
ཏེ་འཆད་ན། བདེ་ཆེན་ལའོར་ལོའི་བདྲའི་སྒོང་བུའམ་རྩ་བ་ནི། ཐུགས་ལའོར་
ཀྱི་ལྷེ་བ་ལས་སོར་བཙུ་དང་འདབ་མའི་སྒྲབ་མཐུག་ལ་སོར་གཉིས་དང་བཙས་
པའི་མཐོ་གང་འབྱུང་ལ། བདྲའི་ལྷེ་བ་དང་གེ་སར་ཀྱི་དཔངས་སུ་སོར་གཉིས་ཉི་
གདན་ལ་སོར་གཉིས་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཚན་ལ་སོར་བརྒྱད་དེ་མཐོ་གང་
འབྱུང་བས། བདྲའི་ལྷེ་བ་དང་གེ་སར་འདི་དང་སྐྱུ་ལའོར་ཀྱི་ཕྱི་བས་སྟེང་ལས་
མཐོ་བཞིས་མཐོ་ཞིང་། གསུང་ལའོར་དང་བར་དུ་ཐོག་གསུམ་དང་། ཐུགས་
ལའོར་དང་བར་དུ་མཐོ་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འདབ་མ་དང་མཐོ་གང་
གི་བྱད་ཙམ་ཀྱི་མཐོ་དམན་འབྱུང་བས་སྐྱུ་ལའོར་ཀྱི་དཔལ་བོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྟེན་པ་
དང་། མགོན་པོ་ཏེ་གཙོ་བོའི་ཞབས་མཐིལ་དང་མཉམ་ལ། སྐྱུ་ལའོར་ཀྱི་དཔལ་
བོ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་དང་གཙོ་བོའི་རྟེན་པ་མཉམ་ཞིང་། གསུང་ལའོར་ཀྱི་

དཔལ་བོའི་གཙུག་ཏྲར་དང་། མགོན་པོའི་ལུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཉམ་པ་དང་།
གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟ་བར་བྱུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཔལ་བོའི་གཙུག་ཏྲར་དང་།
མགོན་པོའི་མགྲིན་པ་མཉམ་པ་དང་། བྱུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟ་བར་བདེ་ཆེན་
འཁོར་ལོའི་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཅོད་པན་གྱི་ཕྱི་དང་མགོན་པོའི་སྐྱེ་མཆོམས་མཆོམས་
པའོ། ཅི་སྟེ་ལྟ་རྣམས་མཐོ་བཅུ་པར་བྱས་པའི་ཆོ་ལྷོ་བ་མན་ཆད་དུ་ཞལ་ཆད་
དུག་ཡོད་ལ། གཙུ་བོའི་ཞབས་མཐིལ་མན་ཆད་ལ་ཞལ་ཆད་བཞི་ལས་མེད་པ་
དང་མི་འགྲིག་གོ་སྟུམ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། དཔལ་བོ་རྣམས་གཡས་རྒྱུད་གཡོན་
བསྐྱུམ་པའི་འགྲིང་སྟབས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་མཐོ་དོ་བྲི་བས་མཉམ་པར་འབྱུང་ངོ་
། །གཞན་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་ལྟ་སྟུམ་སྦྱི་ནང་ཡོད་པ་དག་ལ་ནང་མ་
རྣམས་ཆ་སྟོན་རེ་རེས་མཐོ་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་དོན་རྗེ་མ་བཞིའི་གནས་ལས་
གཤེགས་པའི་གནས་ཆ་རྒྱུད་རེ་དང་། གཤེགས་པ་བཞི་ལས་གཙུ་བོའི་གནས་ཆ་
སྟོན་རེས་མཐོ་ཞིང་། ཀྱུན་རིག་ལྟ་བུ་སེམས་དཔལ་ལ་འཁོར་ལོ་ཡོད་པ་ནའང་
ལྟ་སྟུམ་ལས་འཁོར་ལོ་ཆ་སྟོན་ཅིག་གིས་མཐོ་བ་དང་། འོག་གཞི་སྟུ་བཞིའི་རེ་བྱ་
མིག་ཡོད་པ་ལའང་རང་རང་གི་ཆ་དང་དཔངས་མཐོ་བར་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ།
འོན་ཀྱང་དོན་རྗེའི་སྤངས་བཞི་ཡོད་ཅིང་སྤངས་སྦྱུམ་གྱི་མཐར་འོད་ཟེར་ལྗེའི་སྤངས་བ་
དང་སྤྱིང་གི་གདུང་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་གསང་བའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། རིན་པོ་
ཆའི་བྲ་བ་དང་བྲ་བ་སྦྱེད་པ་རྣམས་འཕྱང་བས་ཀྱུན་དུ་བཀྲ་བ་དང་ནང་གི་སྤྱིང་།

འོག་གི་ཁ་དོག་གྱང་དབུས་ནི་གཙོ་བོའི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་ཁ་དོག་དང་།
དབུས་སྒོ་བའི་ཆོ་ཤར་དཀར། དབུས་དཀར་བའི་ཆོ་ཤར་སྒོ་བར་བྱའོ། །འགོ་
བའི་མེ་ལོང་གིས་སྤྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་སམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཕ་གྲུ་མ་ཡིན་ཅིང་
གདུང་ཕྱུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བྲལ་མ་བསྐྱམ་པར་བྱེད་པའི་འཛིམ་པ་ལ་སོ་ཕག་དང་།
སྤྱི་སྒོ་བས་ནི་ཚུ་སྲིན་ཏེ་དེའི་ཁ་ནས་སམ་ཡང་ན་སེང་གའི་ཁ་ནས་བྱུང་བའི་དོ་
ཤལ་ལམ་བྲ་བ་དང་བྲ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་དང་གདུང་གི་སྟེང་དུ་ཕྱུམ་དང་བྲལ་མའི་
བར་གསེང་རིན་པོ་ཆེའི་རྩིག་པས་བཀག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཡོ་ག་སོགས་
འགའ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་བྲི་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྩོམ་ཅི་མོ་ལས། བསྐྱལ་བ་
ཆེན་པོའི་ཞིང་གི་དབུས། །དཀྱིལ་འཁོར་གིན་ཏུ་སྤྲུག་སྟེང་དུ། །དཔག་ཚད་སྟོང་
ཕག་བརྒྱད་བརྟུ་ཡི། །རྩོམ་སེང་གའི་བྲི་བྱུང་འགྲུར། །ཀྱུན་ནས་ཕྱོགས་རྣམས་
བཞི་དག་ཏུ། །དཔག་ཚད་སྟོང་ཕག་དྲུག་ཅུར་ལྟན། །རྩོམ་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་
མཛེས། །སེང་གའི་བྲི་བཞི་བྱུང་བར་འགྲུར། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་
བཞིའི་གཤེགས་པ་བཞིའི་བྲི་ལས་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་བྲི་བཞི་ཆས་མཐོ་བར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕོ་བྲང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་
ཚད་དཔངས་ཚད་བཤད་པ། བྱིན་སྤྲུག་པའི་རྩྱལ་བཤད། སྒོ་བཞི་མཉམ་གྱི་
སྟེང་དུ་ཏུ་བབས་བརྩེགས་རྩྱལ་བཤད། བད་གི་ལྷ་གནས་བཤད། ཞར་བྱུང་སྒོ་
སྤྲུགས་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། །རྩོམ་

སྐད་དུ། མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་དབུས་ན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བ་བཟང་པོས་མཛད་
 པའི་བཙུམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་སྟེ་རིན་
 པོ་ཆེ་ལྷའི་རང་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྒྱུ་གྲུ་བཞི་
 པ་ལྷ་བཞི་བརྒྱུ་ཡོད་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེའི་དགྱིལ་ལའོར་གྲུ་བཞི་པ་རྟ་བབས་བཞི་
 དང་དུར་ཁོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ར་བ་ལྷས་བསྐྱོར་བ་ཕྱི་རོལ་དུ་ས་ལ་སོགས་
 པའི་དགྱིལ་ལའོར་བཞི་དང་དོ་རྗེ་སྤེང་བས་བསྐྱོར་བ་སྟེ་དོ་རྗེ་སྤེང་བའི་མཐར་
 ཐུག་པའི་རྒྱུ་ལྷ་བརྒྱད་བརྒྱུ་། །སྐྱེའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྤྱེད་ཀྱི་ཚད་དབུས་སུ་
 གྲུ་བཞི་པ་ནི་གསུང་གི་དགྱིལ་ལའོར་ཏེ་གྲུ་བཞི་པ་སྐྱོ་བཞི་པ་རྟ་བབས་བཞིས་
 བརྒྱན་པ་། ར་བ་ལྷས་བསྐྱོར་བའོ། །གསུང་གི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྤྱེད་ཀྱི་ཚད་ནི་
 ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་ཏེ་གྲུ་བཞི་པ་སྐྱོ་བཞི་པ་རྟ་བབས་བཞིས་བརྒྱན་པ་ར་བ་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བའོ། །དེའི་སྤྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་སྟེ་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་
 གིས་ཉེ་བར་མཛོས་བའོ། །དེའི་སྤྱེད་ཀྱི་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་དེ་བརྒྱའི་སུམ་ཆ་ནི་
 ཉེ་བའོ། །ཞེས་དངོས་སུ་རྒྱ་ཚད་ལས་དབངས་ཀྱི་ཚད་མི་གསལ་ལ། དབང་
 ལེར་ཐིག་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་སྒྲོམ་དོན་མ་གསུངས་ལ། །ཡེ་
 ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་བར། ལུས་ལ་གསང་བ་མཛོད་སྐྱེའི་དབུས་སུ་ཐུགས་ཀའོ།
 །དེ་ཉིད་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ལའོར་ལའི་སྟེ་བ་དང་མགིན་པའི་དབུས་ན་སྤྱེད་དང་
 བཅས་པའི་སོར་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྟེ་བ་དང་མགིན་པའི་མཚམས་སུ་སོར་མོ་ཉི་

བྱ་ཙུ་ལྷ་ནི་གསུང་གི་ལའོར་ལོའོ། །གསང་བའི་པདྨ་དང་མཛོད་སྤྱིའི་མཐར་སོར་
ལྷ་བཙུན་སྤྱིའི་ལའོར་ལོ་སྟེ་དོ་རྩེའི་ས་གནི་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དཔལ་
ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པས་དགྱིལ་ལའོར་བྲེ་ནང་དུ་བྲེ་བཙུག་པ་ལྟར་འཐད་པའི་གེས་
བྱེད་དུ་འབྲེན་པ་མི་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒོ་བཙུན་གནིས་དང་བྲག་པ་བཙུན་གནིས་
སྤྱར་ཏེ་བཤད་པས་གསུང་དགྱིལ་ལ་སྒོ་ལྟེ་བའི་བྲག་པ་ཅིག་དང་། ཐུགས་
དགྱིལ་ལ་སྒོ་རུ་མ་གནིས། སྤྱི་དགྱིལ་ལ་སྒོ་དགྱ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ལ་དགྱིལ་ལའོར་ནང་མ་གནིས་གྱི་སའི་ཆར་བྲག་གསུམ་ལས་
མེད་པས་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་དག་སྒྱུར་བྱེད་དགོས་པར་ཡང་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་གྱི་གནས་དང་ཕྱི་རོལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱང་སྒོད་དུ་དག་
པ་སྤྱར་མི་དགོས་གྱི། དེ་ལྟར་ཕྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། བདེ་རྩེའི་ལུས། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དང་བཅས་མཆུ་ཞེད་གལ་པར་
གསུངས་པས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གསུམ་ག་ཡང་རང་སར་ནང་གི་
ཐོག་མཚམས་མན་ཆད་རྒྱ་བྱེད་དཔངས་སུ་གྲུབ་སྟེ་གསུམ་ག་བསྟོམས་པ་ན་རྒྱ་
དཔངས་མཉམ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དགྱིལ་ལའོར་ལ་མཆུ་ཞེད་གལ་པ་དེ་
ཤར་རུབ་དང་ལྟོ་བྱང་དུ་ཡིན་གྱི་སྟེང་འོག་ཏུ་མིན་ཞེ་ནའང་མ་ཡིན་ཏེ། མིན་ཅི་
ནས་རྒྱུད་དགྱིལ་གྱི་མཐར་སོན་པར་དཔག་ཆད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་ཡོད་པ་དང་།
མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལའང་རྩ་བ་ནས་རྩེ་མོའི་བར་ལ་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པར་

གསུངས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་ལའོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཁང་བུ་
བཙེགས་པ། དཔངས་སུ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱ་པ་ཞེས་འབྱུང་བ། སྒོས་བསྐྱེད་ལ་སྐྱེ་
དགྱིལ་གྱི་རྒྱར་བཞི་བརྒྱ་ཞེས་གསུང་བ་ཁ་བཀའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་ལའོར་དུ་རྒྱུ་ཆད་གྱི་བ་མའི་མཚམས་ཞེས་པ་ལས་མ་གསུངས་
ཤིང་། སྐྱེད་ལའོར་གྱི་དཔངས་ཉིས་འབྱུར་རྒྱ་ཆད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་
དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་རྒྱར་བཞི་འབུམ་ཡོད་
ཀྱང་། དེས་སྐྱེད་མན་ཆད་དུ་མེད་པས་རྒྱ་ཕྱེད་དཔངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། སའི་
དགྱིལ་ལའོར་རྒྱར་འབུམ་སྟག་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་དཔངས་སུ་ཕྱེད་ལས་མེད་པར་
གསུངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་དགྱིལ་ལའོར་དེ་དག་གི་ཆད་དང་
དབྱིབས་ཞིབ་པར་བཤད་ན། དབང་ལའི་འགྲེལ་པར། རི་ལྷར་ཕྱི་རོལ་དེ་
བཞིན་ལུས། རི་ལྷར་ལུས་ལ་དེ་བཞིན་གཞན། རྩལ་ཚོན་གྱི་ནི་དགྱིལ་ལའོར་
ལ་འོ། །དེར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དཔག་ཆད་འབུམ་སྟག་བཞི་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ལུས་ལ་བྱུ་བཞི་རྟེ་དེ་བཞིན་དུ་དགྱིལ་ལའོར་ལ་འང་། བྱུ་གཅིག་ནས་
བརྒྱམས་ཏེ་རི་སྟོང་བྱུ་སྟོང་གི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རང་གི་བྱུ་བྱེད་བཞི་པའི་
དགྱིལ་ལའོར་ཏེ་སོར་ཕྱེད་པ་དགྲུ་བརྒྱ་ཅུ་གྱེད་ཉིས་འབྱུར་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྒྱུ་མེ་རྩལ་ས་རི་རབ་ལྷོ་ཉི་སྟག་གཅན་དང་
བཅས་པ། སྐྱོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་རི་ལྷར་ཆགས་པ་ལྷ་བྱུ་ལྷོ་རྟེན་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་

ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་དོ་རྗེའི་མེ་ལྷེ་སྒྲུབ་མཐུག་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒོ་ཚད་གཅིག་པ་ཁ་
དོག་ལྷས་ལའོར་ཡུག་དུ་བསྐྱོར་བའི་ནང་དུ་དོ་རྗེའི་ར་བ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁོར་ཡུག་
ཆ་ཆུང་གསུམ་པའི་དབུས་སུ་བདེར་གཤེགས་ལཔར་མའི་དོ་རྗེ་སྤང་བ་ལྷང་གྲུར་
གསུངས་པ་རིགས་པས་ཁ་དོག་ལྷང་གྲུར་གྲུབ། དེའི་ནང་དུ་འབྱུང་བཞིའི་
དགྱིལ་ལའོར་ཚད་དང་ཁ་དོག་ནི་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྷར་འོག་ནས་
འཆད་པ་ལྷར་རོ། །འདིར་ཀྱུན་མཁྱེན་བུས་སྐྱེ་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་འདོད་སྣམ་དང་
ལྷན་པོའི་སྤྲེང་མཉམ་པར་བྱས་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་
དུ་བཞེད་པ་ལ། རོ་ནང་སྤྱོད་ལས་པས། དེ་ཙམ་གྱི་དག་པ་སྦྱར་ན་རྩིང་སྦྱོན་
ཡོད་པས་དགྱིལ་ལའོར་ལྷན་པོའི་སྤྲེང་ན་ཡོད་པ་དང་། སའི་ཁོར་ཡུག་སོགས་
ལྷན་པོ་ལས་དབག་ཚད་འབུམ་གྱིས་དམའ་བས་ས་དགྱིལ་དེ་ཡང་རི་རབ་གྱི་
སྤྲེང་དང་མཐོ་དམན་མཉམ་པར་བྱས་པའི་ཚོ། རི་རབ་གྱི་ཁ་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་མ་
ནས་སའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་མཐའེ་བར་ལ་དབག་ཚད་སྤྲོད་ཐུག་ཉིར་ལྷ་ལས་མེད་
པས། དེ་ཕྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྱོད་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་
ཡིན་པ་ལྷར། དགྱིལ་ལའོར་ལ་བྱུ་གང་གི་བཞི་ཆ་སྒོ་ཚད་སྤྲེད་ཡིན་པས། སའི་
ཁོར་ཡུག་གི་ཚད་ཀྱང་སྒོ་ཚད་སྤྲེད། ལུ་མེ་རླུང་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དུ་འང་ཤར་བྱུང་
དང་ལྷོ་བྱང་རེ་རེས་བུམ་སྤྱོད་སྤྲེད་ཡིན་པ་ལྷར། དགྱིལ་ལའོར་ལ་འང་སྤྲེད་
སྒོ་ཚད་གཅིག་ཡིན་པས། ལུ་མེ་རླུང་རྣམས་སྒོ་ཚད་རེ་རེར་བཞག་པ་ཡིན་པས་

ཀུལ་འདི་མ་གཤམ་ན་དགྲིལ་འཁོར་འདི་རྟོགས་པར་མི་ལུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།
།དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་འད་སྟོང་པོ་མ་མཐོང་སྟེ། བྱིན་པ་གི་དག་སྒྱུར་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་གནད་འཆིང་བའི་དག་པར་འགོ་བ་ཞིག་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བྱིན་ཅི་
ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ནང་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དགོས་པ་མིན་པའི་བྱིར་རྟོ།
།ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་འབུམ་སྒྲག་བཞི་དང་དགྲིལ་འཁོར་
སྒྱུར་བས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕ་བྱིག་ནས་ཕ་བྱིག་གི་བར་ལ་བྱུ་བཞིར་བཤད་པས།
རིམ་བཤུ་སྟེང་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྒྲག་ལྟ་བུ་སྟེ་འབུམ་སྒྲག་སྟེད་ལས་མེད་
པས་དེ་ཡང་མི་འགྲིག་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་སྒྲག་བཞི་དང་། སྒྱུ་
དགྲིལ་གྱི་ཕྱིག་པའི་རྒྱ་དག་སྒྱུར་བར་བྱས་ན་ཁོར་ཡུག་ལ་དག་སྒྱུར་ཆད་པར་
འགྱུར་ཞིང་། ས་སོགས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་
བཞི་དག་པ་སྒྱུར་ན་དོ་རྗེ་སྟེང་བ་དང་མེ་ལྟེ་ལ་དག་སྒྱུར་ཆད་པར་འགྱུར་བས་བྱི་
ནང་ཅི་ལྟར་བར་སྒྱུར་མི་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་
གཞི་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟར་ཆགས་པའི་སྟེང་དུ་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་བར་མེད་པར་
གཏམས་པའི་སྟེང་དུ་ར་བ་དང་། དེའི་ནང་དུ་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་གི་ར་བ་བཞི་སྒྱུ་
དགྲིལ་གྱི་ཕྱིག་དཔངས་དང་མཉམ་པ་དེའི་དབུས་སུ་སྒྱུའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱི་རོལ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དག་པ་སྒྱུར་ན་སའི་དགྲིལ་འཁོར་མན་ཆད་དང་རྒྱ་
དཔངས་མཉམ་པ་རྒྱ་བཞི་འབུམ་སྟེ་རྒྱུད་དགྲིལ་དང་མཉམ་པའོ། །དེ་ཡང་དོ་

རྗེའི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྩིག་པ་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ལྷང་ནག་དམར་དཀར་
སེར་བ་ལྷ་ག་བསྐྱེམས་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཞེང་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་གཅིག
།དཔངས་སྒོ་ཚད་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུལ་བྱ་རྒྱ་དཔངས་ཆ་ཆུང་
ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་གཅིག དེའི་སྟེང་དུ་བ་བ་བྱེད་ཆ་ཆུང་གསུམ། དེའི་སྟེང་
དུ་གཏུང་གྲུ་བཞི་རྒྱ་དཔངས་པ་གྲུ་དང་མཉམ་ཞིང་ཤར་བྱ་དང་མདའ་ཡབ་ཀྱང་
དཔངས་པ་གྲུ་དང་མཉམ་པའོ། །འདི་དག་བཏེག་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་རྩིག་པའི་རྩ་བ་ལྷ་སྒྲུལ་ཆ་ཆུང་དུག་གི་མཚམས་
སྤྱུག་པ་བྲུ་བཞི་པ་རྒྱར་སྒོ་ཚད་དུག །དཔངས་སྤྱུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་ཡོད་པ་ཅིག་
བྱས་ལ། གར་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྤར་ནང་དུ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་བརྒྱད་བཞུལ་བར་
དཔངས་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་ལྷས་མཐོ་བའི་གར་བྱ་ཤར་སྟོ། ལྟོ་དམར་= བྱང་དཀར་=
ལུབ་སེར་པོ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ལྷ་སྒྲུལ་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཅིག་པ་རྒྱ་གསུང་དཀྱིལ་
གྱི་རྩིག་པའི་ཕྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་མཁར་ཁ་ཁྱེར་དཔངས་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་
གཉིས་དང་ཞེང་ཆ་ཆུང་གསུམ་པར་བྱས་པ་ནི་གར་བྱ་སྟེང་མའི་ཕྱི་མཐའ་དང་
མཉམ་ལ། གར་བྱ་སྟེང་མའི་ལོགས་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་འབྱར་བར་ག་བ་
དཔངས་ཆ་ཆུང་གསུམ་གཞུ་རི་བྱང་ལ་ཕྱེད་གཉིས་པ། རྩོགས་བཞིར་བཞི་བཞི་
སྟེ་བཙུ་བ་པའི་སྟེང་དུ་གཏུང་རྒྱ་དཔངས་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་གཉིས་པ་རེ་བྲེས་པ་ལ་རྒྱ་
དཀྱིལ་གྱི་ཕྱུལ་བདུན་བཞི་ཉེར་བརྒྱད་པ་སྟོན་དུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་དང་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་

གཉིས་པ་རེ་ཡོད་པའི་སྣ་བཀལ་ནས་སྐྱེད་ཀྱིལ་གྱི་ཐོག་སྤྱབ་པས་གར་བུའི་བང་
རིམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲོར་ལམ་འབྱུང་ཞིང་གསུང་ད་ཀྱིལ་གྱི་ཁ་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་གསུང་
ད་ཀྱིལ་གྱི་ཕྱི་ག་བ་བྱས་པས་གསུངས་ད་ཀྱིལ་གྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་སྒོ་ལོགས་དང་
སྐྱེད་ཀྱིལ་གྱི་ཐོག་གི་སྣ་མོའི་སྟེང་དུ་འཇུགས་དགོས་པས། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་
ནང་མ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ནི་སྐྱེད་ཀྱིལ་གྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ཀ་བ་འོང་ལ། རྟ་
བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཐྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འོག་གི་ཐད་དུ་གར་བུ་ཐྱི་མའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་རེ་
བཅུགས་ནས་གསུང་ད་ཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ལོགས་དང་རྟ་བབས་བྱས་པའི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་
ནང་དུ་རྒྱ་མཐོང་བྱས་པ་ལ་གར་བུ་འོག་མའི་སྟེང་ནས་སྐྱས་བཅུགས་པ་དང་སྐྱེ་
ད་ཀྱིལ་གྱི་སྒོའི་ཐད་ནས་གར་བུ་འོག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱས་བཅུགས་པས་སྐྱེ་
ད་ཀྱིལ་ནས་གསུང་ད་ཀྱིལ་དུ་འགོ་ས་དང་གར་བུ་སྟེང་འོག་གི་བར་གྱི་བང་རིམ་
ལ་སྒྲོར་ལམ་ཀྱང་འཁོར་མོར་འབྱུང་ཞིང་གསུང་ད་ཀྱིལ་ལ། འང་གར་བུའི་རྒྱ་
དབངས་སོགས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཁྱེར་ཏེ། འདོད་སྣམ་ཆ་རྒྱུང་
ཐུང་བཅས་གཅིག་དང་ཕྱི་ག་བ་ལྟའི་ཁ་དོག་གི་རིམ་པ་སྐྱེད་ཀྱིལ་རིམ་པ་བཞེན་
ལ། དབངས་གསུང་ད་ཀྱིལ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ཚད་གསུམ་དང་པ་གྲུ་སོགས་དང་ཐོག་
སྤྱབས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་ད་ཀྱིལ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བ་ལས་ཐུང་བར་
གཞན་འདྲའོ། །དེའི་ནང་གི་ལྟ་སྣམ་ལ་འང་སྤར་ལྟར་ཐོག་འགོ་བས་ཀྱི་ཀ་བ་
དང་གར་བུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ད་ཀྱིལ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་རྩིག་པ་ནས་དམར་དཀར་བའི་རིམ་པ་གསུམ་དང་དཔངས་ཀྱང་སྒོ་
ཚད་གསུམ་སོགས་ཡིན་ལ། ཐོག་ཕྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་བདེར་
གཤེགས་འཕར་མ་དབྱས་ཚངས་པའི་ཐིག་ནས་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་རྩིག་པའི་བར་
གྱི་ཕྱེད་དུ་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་ལྷ་སྒྲུལ་གྱི་དཔངས་ཆ་ཆུང་གསུམ་པ་གྲུ་
བཞི་པའི་སྟེང་གི་ཕྱི་མཐར་དོ་རྗེའི་སྟེང་བ་ཞེང་ཆ་ཆུང་གཅིག་པ་ཁ་དོག་ལྡང་གྲུ་
དཔངས་ཆ་ཆུང་ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་རེར་བཞི་བཞི་སྟེ་ཀ་གདན་ཆ་ཆུང་ཅིག་
པའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་ནས་པོ་བཙུ་བ་དཔངས་ཆ་ཆུང་བཙུ་བཞི་པ། བྲེ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད།
གཞུ་རིང་བྱང་ལ་ཆ་ཆུང་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་གདུང་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་གཉིས་བྱས་
པས་བྲེ་ཕྱེད་ཀྱི་སྟེང་གི་གདུང་དང་མཉམ་ལ། དེ་ལྟར་ཀ་བ་བཙུ་བ་ལ་བཀལ་
བའི་གདུང་བཙུ་བ་ལ་ཕྱུ་རིང་བྱང་མེད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀལ་ཅིང་། དོ་
རྗེའི་སྟེང་བ་ལྡང་གྲུའི་ནང་ནས་ཆ་ཆུང་བཞི་བརྒྱལ་བར་དོ་རྗེའི་སྟེང་བ་ནས་པོ་
ཚད་སྒྲུལ་ལྷ་བྱའི་ནང་དུ་པདྨ་ལྡང་གྲུ་རྩ་བ་སྟོང་པོ་འདབ་མའི་དཔངས་མན་ཆད་
ལ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་གཉིས། ལྷེ་བ་གེ་སར་ལྷ་ཉི་ལྷ་གཅན་ལ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་གཉིས།
བདུད་དང་བྲག་པོ་ལ་ཆ་ཆུང་བྲག་སྟེ་ཆ་ཆུང་དགུས་མཐོ་བའི་པདྨའི་ལྷེ་བར་གཙོ་
བོའི་གནས་དང་འདའ་མ་བརྒྱད་ལ་ལྷས་མ་བརྒྱད་གཙོ་བོ་ལས་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་
བརྒྱད་ཀྱི་དམའ་བ་དང་། །དེ་ལས་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱིས་དམའ་བར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱེད་

ཡུབས་བྱས་པའི་ཀ་བའི་སྟེང་ཐད་དུ་ཀ་བ་ཆ་ཆུང་དུག་པ་བཅུ་དུག་གཟུགས་ལ།
གྲེ་གཞུ་གདུང་རྣམས་སྤར་གྱི་ཚད་ལྟར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔངས་
བསྐྱེམས་པས་ཆ་ཆུང་བཅུ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཐོག་ཡུབས་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་གཉིས་སུ་
བྱས་ན་ལྟོ་བྱང་གི་ཐོག་གི་སྟེང་དུ་ལྟོ་བྱང་གི་རྒྱ་ཡུབས་ཀྱི་ཞེད་པ་བཀལ་ཏེ།
བཤམ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱི་ཕྱོག་པའི་སྟེང་ཐད་དུ་དཔངས་ཆ་ཆུང་དུག་པའི་གྲེ་
སྤངས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ་བཀལ་བའི་འདབ་མ་ཕྱིར་ལྟག་པ་བྱ་འདབ་དང་
མཉམ་པ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཕྱི་མོ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གི་སྤྲས་
པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནང་མ་ནང་མའི་ཐོག་གི་བྱ་འདབ་ཀྱི་སྒྲ་མོས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མའི་ཁོར་ཡུབ་ཀྱི་སྒྲ་ལོན་པས་ཆུ་འབབ་པའི་ཆོ་ལྷ་སྒྲམ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་ནང་མ་
ནང་མའི་ཆུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྟེང་དུ་འགོ་ལ། སྒྱུ་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྒྲམ་གྱི་ཐད་ནས་
ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱ་ཡུབས་མཐོ་སའི་དབུས་མན་ཆད་ལ་སྒྱུའི་སྒྲོ་ཚད་བརྒྱད་
འབྱུང་བས་རྒྱ་དཔངས་མཉམ་པ། རང་ས་རང་སར་ཕྱི་ཕྱོག་པ་འཛིན་པོ་ཆེའི་སྒྲམ་བྱ་
དུ་ཕྱེད་གདུང་མན་ཆད་རྒྱའི་ཕྱེད་དཔངས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་
ནི། སྒྲོ་བཞི་མཉམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་བྱ་བ་ལ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་གཟུགས་པའི་
གནས་སྤར་བཤད་པའི་སར་ཞེང་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་། དཔངས་སྒྲོ་ཚད་གསུམ་
པའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་གདུང་རྒྱ་དཔངས་ཐིག་གི་སྒྲ་ཡུབས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་བཞི་
བྱོས་པའི་སྟེང་དུ་ཐོག་ཡུབ་སྟེ་ཐོག་དཔངས་དང་བཅས་པའི་ཕྱོས་སྤང་གི་ཚད་

ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་སྒོ་
ཚད་བྱེད་རེ་གཞལ་བའི་སར་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་དང་། ཀ་བ་དེ་དག་ནས་སྒོ་
ཚད་རེ་རེ་གཞལ་བར་སྤར་ཡང་ཀ་བ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་གདུང་
བརྒྱད་འབྱུང་ལ། ཀ་བའི་བར་དུ་དུང་གཞི་ནི་སོགས་དང་ལྟ་མོའི་གནས་སོ། ཏྲ་
བབས་སྟེང་མ་གཉིས་ཀྱང་ཆ་ཆུང་དུ་སོང་བའི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས་ཏྲ་བབས་འོག་
མ་ལྟར་བྱས་པ་ཐིག་གི་སྐབས་རི་ལྟ་བུ་བཞུག་ནས། ཏྲ་སྒྲི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏོགས་བྱེད་དུ་
བསེལ་ཁང་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་རིག་བྱིན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱས་པར་རྒྱ་ཐུབས་སུ་
གསུངས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གླ་ཁྲིར་ཏེ་བུམ་པའི་ཏོག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཏྲ་བབས་རེ་
རེ་ལ་ཀ་བ་ཉར་བརྒྱད་རེ་བྱས་པའི་ཏྲ་བབས་བཙུ་གཉིས་ལ་ཀ་བ་སུམ་བརྒྱ་སོ་
དུག དེ་ལ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་ཀ་བ་ཉར་བཞི་བསྐྱན་པས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ།
དཀྱིལ་ལོའར་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཀ་བ་ཞེ་བརྒྱད་བསྐྱན་པས་ཀ་བ་བཞི་བརྒྱ་དང་
བརྒྱད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྐྱུ་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་མཐོང་དགོས་ཟེར་བ་ནི་
སྒོ་རྒྱང་ལ་རུང་ཡང་སྒོ་སྤྲགས་ལ་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་བཤད་པ་གར་
ཡང་མེད་ལ། བྱེ་ནང་དུ་བྱེ་བཙུག་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཕྱི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་མཐོང་
བར་མ་ངེས་ཏེ། དབུས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱམ་དང་གཙོ་བོའི་གདན་ཁྲི་སོགས་མཐོ་བ་དང་།
གཙོ་བོའི་བྱང་ཐང་གྱི་ཤར་དུ་གཤེགས་པ་གཞན་ཡོད་པའི་ཆོ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་
པས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཤར་སྒོའི་ཕྱི་ནས་གཙོ་བོའི་ཞལ་

ངེས་པར་མཐོང་དགོས་ན་འདུས་པ་གཉིས་མེད་རྣམ་ཀླུ་ལ་གཙོ་བོའི་ཚུགས་
བཞེ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཕྱི་སྒོ་དང་གཙོ་བོའི་བར་དྲང་ཐད་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་
གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡོད་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཁྱེད་
ཅི་སྒྲ། ཡང་མེ་ཏོག་འབྲུལ་བའི་ཆོ་ཕྱིའི། ཤར་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འབྲུལ་དགོས་
བར་སྒྲ་བ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ན་དེ་ལྟར་སྒོ་མ་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཤསྒྲ་ལའི་སྒོ་དགྲིལ་ལྟ་བུར་མེ་ཏོག་འབྲུལ་བའི་ཆོ་ཤར་
སྒོ་དང་གཙོ་བོའི་བར་ལ་བྲུ་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་
མེ་ཏོག་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་དུ་བརྟུབ། ཡང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གང་རུང་ལ་ལུལ་
ཆོག་ན་གཙོ་བོ་མཐོང་དགོས་པའི་ཆད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ། དེས་ན་གཞལ་ཡས་
ཁང་འདི་ཕྱི་རོལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སྒྱུར་ནས་སྒྲ་དགྲིལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུད་དགྲིལ་
དང་མཉམ་པ་དབངས་ས་དགྲིལ་གྱི་དབངས་དང་མཉམ་ཞིང་། གསུང་དགྲིལ་ནི་
རྒྱ་རྒྱུད་དགྲིལ་དང་མཉམ་ལ་དབངས་རི་རབ་དང་མཉམ་ཞིང་། ལུགས་དགྲིལ་རྒྱ་
ས་དགྲིལ་དང་མཉམ་ཞིང་དབངས་ཆད་ནི་དེ་ཉིད་གྱི་ཐོག་ལུབས་གོང་མ་རྒྱ་
ལུབས་གྱི་ཕྱི་མན་ཆད་སྤིང་ཕྱི་ནས་གཟུགས་ཁམས་གྱི་གནས་སྤེང་མ་བརྒྱད་དང་
མཉམ་པ། ལུགས་དགྲིལ་གྱི་ཐོག་ལུབས་འོག་མ་གཟུགས་ཁམས་གྱི་གནས་འོག་
མ་བརྒྱད་དང་མཉམ་པ་དང་། ལུས་ལ་གསང་བ་ནས་དབྲལ་བའི་བར་སྒྲ་དགྲིལ་
སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་གའི་ནང་གི་ཕྱི་ག་

པའི་རྩ་བར་དཔངས་ཆུང་དཀར་པོ་འགྲམ་སྟེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆ་ཆུང་རེས་བསྒོར་
བའོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱད་ལས། བྱི་རོལ་རྩ་གཙོ་བོའི་བསྐྱའི་དབང་གིས་དོ་རྩེའི་
སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟེགས་བྱ་དཀར་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཙོ་བོའི་བསྐྱ་
ལྡང་གྲུ་ཡིན་པའི་དབང་ལས་དོ་རྩེའི་སྤང་བ་ནི་ཁ་དོག་ལྡང་གྲུ་ཡིན་པ་དང་
སྟེགས་བྱ་སྟེ་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒྲམ་བྱ་དཀར་པོ་ཡིན་ལ། བར་གི་དཔངས་ཆུང་དེ་
དང་མཐུན་ཞིང་བར་གི་ཀ་བ་རྣམས་ནི་ནག་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་
ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་མཚན་གྱིས་མཚན་པ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲམ་དང་
ཆོན་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཤར་དུ་དཔལ་ལྡན་ནག་པོའི་ས་རུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟོ་རུ་མི་
བདག་ཉི་མ་མཚུངས་པ་དག་ཏེ་རུབ་རྩ་ཡང་། གསེར་མདོག་བྱང་དུ་གཞན་ཏེ་རི་
བོང་འཛིན་པ་ལྟར་དཀར་དོ་རྩེ་ཅན་གྱི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། ཕྱགས་རྣམ་པར་དག་པས་ཤར་དུ་དཔལ་ལྡན་ནག་པོར་འགྱུར་ཏེ།
ཞེས་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལྟར་ཟུར་ཐིག་གིས་བཅད་པའི་མཚམས་སུ་མི་
གཟུང་གི་ ཤར་ལྟ་བུ་དང་ཤར་ལྟོ་ཁ་དོག་མཐུན་པས་ཤར་གྱི་ལྟ་སྒྲམ་ལ་ཟུར་
ཐིག་གཉིས་ཀྱི་བར་བཞིར་བགོས་པའི་དབྱུང་མ་གཉིས་ནི་ཤར་གྱི་ལྟ་སྒྲམ་དང་།
མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟོ་ངོས་བྱང་ཤར་གྱི་ཁ་དོག་དང་། བྱང་ངོས་ནི་བྱང་རང་གི་
ཁ་དོག་བྱུ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཞན་ལའང་གེས་པར་བྱ་སྟེ་འགྲེལ་ཆེན་ལས།
ཤར་དང་མེན་གཤོ་ ལྟོ་དང་ལྟོ་མིན་དམར་པོ། བྱང་དང་དབང་ལྡན་དཀར་པོ།

ལུ་བ་དང་རྒྱུང་སེར་པོ་སྟེ་ཀླུ་ལ་བའི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བ་དག་གིས་དགོད་པར་བྱ་ཞེས་
པ་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དབུས་ཀྱི་ས་གཞི་ཨ་བྷ་ཡཱ་དང་། སྤ་
རྒྱུ་པུ་ཏས་སྟོན་པོར་བཤད་ཀྱང་། ལྷ་དང་གྲུ་རིགས་ཏེ་བདུད་བསྐྱེད་པའི་མེའི་
རྒྱབས་སུ་སྟེང་འོག་ལྷ་དང་གྲུ་རིགས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་ཅིང་གཙོ་བོའི་
པདྨ་ལྷ་དང་གྲུ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་ལུས་ལ། འདིའི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་བར་སྤྲང་དང་
ཐོག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །གསུང་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་སྤྲུལ་ནི་དཀར་པོར་བཤད་ཅིང་
ཁ་ཅིག་སྐྱུ་དགྱིལ་ལ་དང་བྲག་ས་དགྱིལ་ལ་འདྲེའི་རིགས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་
མི་འཐད་དེ། གསུང་དགྱིལ་དཀར་པོར་གསུངས་ཀྱང་སྐྱུ་དགྱིལ་ལ་དམིགས་
གྱིས་གསལ་བ་མེད་པས་ཕྱོགས་མདོག་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྒྱན་
དུ། དེ་ནི་གསུང་དང་སྐྱུའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་འི་སྤྲུལ་ལུ་ཁ་དོག་གསུངས་པ།
དཀར་པོའི་མདོག་ཅིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདིར་གསུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་འདོད་མ་རྣམས་དང་སྐྱུའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱིར་འདོད་
མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལུ་ནི་དཀར་པོའི་མདོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ནོར་གྱི་
པདྨ་སྟེ་པདྨ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞིའི་སྤྲུལ་ལུ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་འོ།
ཞེས་གསུང་གི་ལྷ་སྤྲུལ་དང་སྐྱུའི་ཕྱིར་འདོད་ཀྱི་གནས་བསྟན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
གསུམ་གའི་ལྷ་སྤྲུལ་དཀར་པོར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ནི་
ཐམས་ཅད་གསེར་ལས་གྲུབ་པ་སེར་པོ། སྟེང་མ་བརྒྱད་ཚན་གསུམ་གྱི་འོག་མ་

སྤང་པོ་ཆེན་པོ་དཀར་པོས་མཚན་པའི་སང་གས་བཏེག་ སྤང་མ་གཉིས་ལྷ་ལ་
སྤྱེ་ཀ་ཞེས་པ་ནི་བརྟུ་ཏ་ལྷ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤ་བཟེ་མི འམ་ཅིའི་རིགས་སུ་
འདོད་ཅིང་། སྤང་བས་པ་ཁ་ཅིག་ལྟེ་སྤང་གསོ་བྱེད་ཅིས་པར་བསྐྱར་བ་དང་། སྤང་
མ་དམ་པས་ཤ་རམ་སྟེ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ལྷ་དམར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བཞི་
པས། རྟེན་བྱེད་བྱར་མ་སྟེ་བྱར་མ་རྟོན་པོས་ལྟེ་སྤང་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་འབྲ་
བས་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རོན་གྱིས་ཀ་བའི་གཞོགས་སུ་
གདུང་འདེགས་བྱེད་ལྟ་མོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཀ་ཐུན་བྱས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །ཀྱ་མ་
གྲིའི་ཁྱེ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རྟེན་ཁྱེ་རྒྱ་ཐུབས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ཁང་བཟང་བཙེགས་པ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པ་ལྟ་དང་མིའི་ཡོན་
ཏན་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་མཛེས་པ་བཀྲ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ། ལྟ་ན་སྟུག་
པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཁང་པ་བཙེགས་
པའི་དོན་ཀྱང་ཆང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་བཙེགས་པ་དང་བསྐྱིགས་པ་སྐད་དོད་
གཅིག་པས་སྤང་འོག་ལྟར་བཙེགས་པ་མིན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། སྐད་དོད་
གཅིག་པས་བཙེགས་པ་མིན་པས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། །བསྐྱིགས་པ་ལ་སྤང་
འོག་ཏུ་བཙེགས་པར་ཡང་སྐྱིག་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས་
སྤང་འོག་ཏུ་བཙེགས་ན་བྱི་ནང་དུ་སྐྱགས་པར་མ་སོང་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ།
གཞལ་ཡས་ཁང་བྱི་མའི་དབུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པས་བྱི་ནང་སྐྱགས་མར་སོང་ལ།

ཁྱེད་ལྟར་ན་ཅིག་གི་འོག་ཏུ་ཅིག་སོང་བས་ཀྱང་སྒྲགས་མར་སྒྲུབ་མི་ལུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་པའི་ནང་དུ་གཙུག་པོའི་གདན་ནི་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གདན་གཞན་ནི་སྒྲུབ་དགེལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷའི་
གནས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་འོག་ཅས་པ་ནི་བྲི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
ཀྱི། རྒྱུ་མ་པ་དང་སྒྲོང་བ་ན་ཁ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་ནང་ལོགས་སུ་འོ།
།ཤར་རྒྱུ་མ་པ་གཤིས་དྲངས་པའི་གིང་རྟ་སོགས་སྒྲོ་སྒྲེགས་ཀྱི་སྒྲོ་གཡས་གཡོན་
ཀྱི་ཐད་དུ་འོ། །གསུང་དགེལ་སྒྲུ་དགེལ་ཀྱི་ལྟ་སྒྲུ་མ་ཀྱི་བསྐྱེད་ཅུ་བ་སྒྲོང་བུ་འདབ་
མ་གཤིས་མར་ཐམས་ཅད་བསྒྲེམས་པས་ཆ་ཤན་རེ་རེའོ། །དགེལ་འཁོར་ནང་མ་ནང་
མར་འགོ་བའི་སྐྱས་རྒྱ་མཐོངས་མཐོངས་ཁེབས་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་སྤྱ་ཚོགས་
ཀྱིས་སྒྲས་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། དགེལ་འཁོར་སྒྲགས་མ་འགའ་ཞིག་ལ་ནང་མར་རྟ་
བབས་མེད་པ་ནི་སོ་སོར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལྟར་བྱས་པའི་ཆེ་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་
བར་ཐོགས་ནི་ངེས་པར་འགོ་དགོས་གིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱི་ནང་གི་བར་དུ་
གཞལ་ཡས་ཁང་ཡོད་པ་ལ་གར་བུ་མི་དགོས་པ་དང་། དགེལ་འཁོར་ཕྱི་གྲུ་བཞི་
ནང་གི་དགེལ་འཁོར་རྒྱུ་པོ་ཡིན་པའི་ཆེ་ནང་དགེལ་ཀྱི་གར་བུ་རྒྱུ་པོ་དང་།
ཕྱི་དགེལ་ཀྱི་ཐོག་ཀྱང་རྒྱུ་པོར་སྤྱབ་པ་དང་། ཕྱི་དགེལ་རྒྱུ་པོ་ནང་དགེལ་གྲུ་
བཞི་ཡིན་པའི་ཆེ་ནང་གི་གར་བུ་གྲུ་བཞི་ཕྱི་ཐོག་ཀྱང་གྲུ་བཞིར་འབྱུང་རོ།
།ནང་དགེལ་རྒྱུ་པོ་རྒྱ་སྤྱབས་ཀྱང་རྒྱུ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དབུས་ཀྱི་རེ་ལུ་མིག་གྲུ་

བཞི་ཐོག་གི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་བཞི་གདུང་སོགས་ཀྱི་ཅེར་སྤང་ལེབ་ཀྱིས་ལྷུ་པོར་
 བཀའ་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཐུབས་ཀྱི་དབུས་བཀའ་ནས་གཤམ་ཅིག་པའི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་
 བློགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་བྲེ་ཐུལ་སོགས་ཀྱིས་བཏེག་པའི་སྟེང་དུ་བཀའ་བ་ཡིན་
 ལ། རྟེན་མཚམས་ཀ་བ་ལ་བཀའ་བ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱུ་བཞི་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་མི་བྱ་
 བར་དབུས་ཐུར་བུ་ནས་གཤམ་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་འདབ་དང་མཉམ་པ་ལ་གདུགས་རྒྱལ་
 མཚན་བ་དན་རྒྱལ་སྤིང་སྒྲ་བདུན་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱའོ། བཞི་པ་དེ་ལས་
 འཕྲོས་པ་བྱི་རོལ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འགར་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་
 ཏེན་དུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མེ་དཀྱིལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུད་ཀྱིལ་
 དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ས་དཀྱིལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རི་རབ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 དཀྱིལ་ལའོར་འགའི་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ལའོར་གཞུང་དབྱིབས་ཅན། མེ་
 དཀྱིལ་གྱུ་གསུམ་འབར་བ། རྒྱུད་ཀྱིལ་ལྷུ་མ་པོ། ས་དཀྱིལ་གྱུ་བཞི། རི་རབ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་གྱུ་བཞི་པར་གསུངས་ལ། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་འགའ་
 ལས་འབྱུང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱུར་བྱས་པའི་ཆོ་རི་རབ་མ་གསུངས་ཤིང་། ཡོ་
 གར་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་རི་རབ་གྱུ་བཞི་པ་འོག་
 གཞིའི་འབྱུང་བཞི་བཅུགས་པ་ཅུམ་གསུངས་ཀྱང་བཅུགས་ཚུལ་མཛོན་པ་བློགས་
 མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བཤད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་འོ་པོ་བྱང་གི་གནས་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་

དངོས་དང་། འཛིག་ཏེན་པའི་ཁོར་ཡུག་རྣམས་གླིང་བཞི་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ནི་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུད་གཡོས་པའི་དྲོད་ལས་རྒྱུངས་པ་གསེར་གྱི་སྟིང་པོ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་བབས་པས་འོག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། དེར་གསེར་གྱི་རྩལ་སྒྲིས་མའི་ཚུལ་དུ་ཆགས་པ་ནི། གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། སྤྲར་ཡང་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་སྒྲིན་ལས་ཆར་རྒྱན་བབས་པས་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། དེའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁམས་འདུས་པ་ལས་རི་རབ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྩལ་དང་རྩལ་གཞན་འདྲེས་པ་ལས་གླིང་བཞི་དང་གླིང་ཕྱན་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་བྱུང་བར་གསུངས་ལ་མེད་ཀྱིལ་ནི་མ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཡོ་བའི་འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱའི་ཆག་ཚད་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆངས་སོགས་འཛིག་ཏེན་སྐྱོང་བ་དང་མིའི་བར་གྱི་ཚད། ཞར་བྱུང་མཚོད་རྩིས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཚོད་ཏེན་དང་གསུང་རབ་བཞེང་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཚད་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་ཆག་ཚད་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པའོ། དང་པོ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་མཆོག་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱས་ལྷས་ཐིག་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར། རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་གཙུག་ཏོར་

ནས་ནི་མཛོད་སྤྱི་དབུས་སུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་ཉི་མའི་སོར་དུ་འགྱུར། །དེ་
 བས་མགྲིན་པའི་ཚུ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་སྤྱིང་ག་དང་ནི་དེ་ནས་ལྟེ་གསང་ཚུ་སྐྱེས་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དང་རྩེ་རར་བརྒྱ་དང་དབྱི་ཡང་མ་རྩུ་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་
 རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། །བྲང་བྱེད་བྱེད་བཅས་ཉི་མ་རང་དབྱང་དབྱང་ལག་
 རྣམས་ནི་མཁའ་མིག་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་ཚད་ཀྱིས་སོ། །ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་
 སྟག་གང་ཞིག་དུས་དང་དགྲ་ཡིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་འཛིག་ཏེན་ཚད། །རིག་བྱེད་
 བྱེད་དང་བཅས་པའི་བཞི་དང་ཚུ་གཏེར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་
 ཀྱིས། །གཙུག་ཏོར་མགོ་བོ་འོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་དཔལ་ལྷན་
 དབྱལ་བ་དག་དང་ཤངས་དང་ནི། །ཤངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གོས་གོའི་མཐའ་དང་དེ་
 བས་མགྲིན་པ་དག་སྟེ་མགྲིན་པའི་ཅུ་བའི་ཚུ་སྐྱེས་དབུས། །དེ་ནས་སྤྱིང་ག་ལྟེ་བ་
 གསང་བར་མི་གཡོ་བདག་པོ་བྱེད་བཅས་ཉི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་འགྱུར།
 གསང་བའི་ཚུ་སྐྱེས་ལྟེ་བའི་ཅུ་བར་རྩོ་རྩེ་དག་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཡི་ནི་སྟེང་གི་གཙུག་
 ཏོར་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 གཙུག་ཏོར་ཀྱི་སྟེང་ནས་ནི་མཛོད་སྤྱི་དབུས་ཞེས་པ་སྤྲིན་མའི་དབུས་སུ་བྱེད་
 དང་བཅས་པའི་ཉི་མའི་སོར་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་མོ་
 བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཚད་དེ། མཛོད་སྤྱི་དབུས་དེ་ནས་མགྲིན་པའི་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་
 ཚད་སྡེ་མ་བཞིན་དང་མགྲིན་པའི་ཚད་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་གའི་ཚད་ཀྱང་བྱེད་

བཅས་སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ལྷེ་གསང་ཚུ་སྦྱེས་དེ་བཞིན་ནོ་སྦྱེ་སྦྱེ་
བའི་ཚུ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་གསང་བའི་ཚུ་སྦྱེས་ཀྱི་
བར་ལའང་སོར་བྱེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། དེ་ལྟར་གཙུག་ཏོར་ནས་གསང་
བའི་བསྐྱའི་མཐར་ཐུག་པ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཉི་མའི་སོར་དུ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བ་ལྷ་
ནི་སོར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ནི་ཀླུ་བའི་གཙུག་ཏོར་
ནས་གསང་བའི་ཚུ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚད་དོ། །ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ནི་ཞབས་ཀྱི་འོག་
སྦྱེ་དེའི་དཀྱུས་སུ་མ་བྱ་ཞེས་པ་སོར་བཅུ་བཞི་སྦྱེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་འོག་གི་
ཚད་དུ་འགྱུར་དོ། །རྗེ་ངར་གྱི་ཚད་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་ཡི་
ཚད་ཡིན། བསྐྱ་ཡང་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་སྦྱ་མ་དེ་བཞིན་ཉེར་ལྷོ། །ཡང་ཡིག་གིས་
སྦྱས་ཞབས་ཀྱི་ས་ལ་རེག་མཚམས་ནས་ལོང་བུའི་བར་གྱི་དབངས་ཚད་ནི་རེག་
བྱེད་ཅེས་པ་སྦྱེ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་བཞི་ཡིས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་དཔུས་མོའི་
ཚིགས་དང་དབྱི་ལ་སོར་བཞི་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་ཞབས་ཀྱི་དབངས་དང་དཔུས་
ཚིགས་སྦྱི་ཚིགས་དག་ལ་བཞི་བཞི་སྦྱེ། བསྐྱ་མས་པས་བྱེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་
སོ། །དེ་ལྟར་གསང་བའི་ཚུ་སྦྱེས་ནས་ཞབས་མཐིལ་གྱི་བར་སོར་བྱེད་དང་
བཅས་པའི་སོར་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱི་ནས་ཀླང་པའི་མཐིལ་གྱི་མཐར་ཐུག་
པ་སྦྱེ། དེ་ལྟར་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱའི་དབངས་
ལ་གནས་པའོ། །དེ་དག་གིས་དབངས་ཀྱི་ཚད་བསྟན་ནས་ཞེང་ཚད་ཀྱང་དེ་

འབྱུང་ཏེ། བྱང་ཕྱེད་དེ་བྱང་གི་དབྱུས་ནས་གཡེན་གང་རུང་ལ་ཕྱེད་
བཅས་ཉི་མ་ཞེས་ཕྱེད་བཅས་སོར་མོ་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་ཉེ་བྱང་གི་ཞེང་རོ།
།རང་དབྱང་ནི་དབྱང་པ་དང་། དབྱང་ལག་ནི་ཉེ་བའི་དབྱང་པ་དང་ལག་པའོ།
།དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་མཁའ་མིག་སྟེ་སོར་ཉི་ཤུ་དབྱང་པའི་ཚད་དང་། རྒྱལ་པོ་སྟེ་
བཙུན་ཉེ་བའི་དབྱང་པ་དང་། ཉི་མ་སྟེ་བཙུག་ཉིས་ཀྱིས་ལག་པའི་གྲུང་མོའི་
སོར་མོའི་རྩེ་མོར་ཐུག་པའི་ཚད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནས་སོར་གཅིག་གིས་ལག་པའི་
ཆོགས་དང་ཡང་སོར་ཅིག་གིས་ཉེ་བའི་དབྱང་པའི་ཆོགས་དང་ཡང་སོར་ཅིག་
གིས་དབྱང་པའི་ཆོགས། དེ་ལྟར་བྱང་གི་དབྱུས་ནས་གཡོན་གྱི་གྲུང་མོའི་རྩེ་མོའི་
མཐར་ཐུག་པར་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་མོ་དུག་ཅུ་ཙུ་ག་ཉིས་ཉེ་གཡོན་ལ་ཇི་
ལྟར་བཞུགས་དུ་གཡེན་ལ་ཡང་རོ། །དེ་ལྟར་དཔངས་དང་ཞེང་ག་ཉིས་ཀར་
སོར་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལྟག་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་གིས་ཚད་དེ། ལྷ་བཞི་དང་སོར་ལྔ་གང་
ཞིག་ནི་སྒྲུ་ཚད་ཆུ་ཞེང་གའ་པ་གྲུ་བཞིའོ། །ཞེང་ཚད་དེ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་མི་
རྣམས་ཀྱི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པའི་ལྷ་བཞི་པ་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱི་སོར་དུས་དང་
དགུ་ཡིས་ཏེ། དགུ་བཙུ་རྩ་དུག་གོ་སྟེ་ཚད་སྔ་མ་ལ་ཉེར་དགུས་དམན་པས་བྱང་
ཕྱེད་ནས་དབྱང་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སོར་ཉེར་བཞི་དང་། ཉེ་བའི་དབྱང་པ་
ནས་གྲུང་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཉེར་བཞི་སྟེ་ཞེ་བརྒྱད་དང་། དེ་འབྲེལ་
ག་ཉིས་ལ་གོ་དུག་འབྲེལ་བས་ཞེང་དུ་མཐོ་བརྒྱད་དང་། རྟེང་འོག་གི་དཔངས་

ཚད་ལ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་སྟེ་མཐོ་བདུན་འབྲུང་བས་མཐོ་རེ་རེ་ལའང་སོར་
བཅུ་གཉིས་བྱས་པའི་སོར་གྲུ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་དེ་ཞིབ་ཏུ་
བཤད་ན། རིག་བྱེད་དེ་སོར་བཞིས་གཙུག་ཏྲར་གྱི་དབངས་ཚད་དོ། བྱེད་བཅས་
བཞིའི་གཙུག་ཏྲར་གྱི་འོག་ནས་སྐྱེ་མཚམས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུའོ། །དེ་ནས་ཚུ་
གཏེར་ཏེ་བཞིས་ཀུལ་བའི་བདག་པོའི་དཔལ་ལྡན་དཔལ་བ་སྟེ། མཛོད་སྤྱིའི་
བར་དུ་འབྱུང་རོ་དག་དང་ཞེས་པ་དང་ཡིག་གིས་བཞིའི་ཤངས་ཀྱི་དུལ་ཚད་དོ།
།དེ་ནས་བྱེད་བཅས་རིག་བྱེད་སྟེ་བཞི་ཤངས་ཀྱི་འོག་ནས་གོསྐྱོའི་མཐར་ཐུག་
པའོ། །དེ་ནས་རིག་བྱེད་སྟེ་བཞི་ཡིས་གོས་གོ་ནས་མགིན་པའི་བར་རོ། མགིན་
པའི་ཅུ་བའི་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་དབུས་དེ་ནས་སྤྱིང་ག་དང་། དེ་ནས་སྟེ་བ་དང་། དེ་ནས་
གསང་བ་དང་། གྱེ་ཞེས་མི་ཡི་བདག་པོར་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ལ་བོས་ནས་དེ་དག་གི་
ཚད་ནི་བྱེད་བཅས་ཉི་མ་རྣམས་ཀྱི་སོར་ཚད་དུ་རིམ་པས་འབྱུང་རོ། །གསང་བའི་
ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་ཅུ་བ་སྟེ་འོག་ཏུ་དོ་རྗེ་དག་ཀྱང་སོར་བྱེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་སྟེ་
ཐུབ་པ་ཡི་འདོམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་སྤྲུབས་སུ་རྒྱབ་པ་སྟེང་གི་གཙུག་ཏྲར་དེ་ཉིད་དོ།
།གཉིས་པ་ནི། རྣོ་མ་འབྲུང་གི་ལེའུ་སུམ་ཅུ་པར་རི་སྐད་དུ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་
བཤད་བྱ་བའི། །རི་མོ་ལྟ་ཡི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི། །སྐུ་ཡི་ཚད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
།གསང་བ་པ་ཡི་བདག་པོ་ཉོན། །ཚངས་པའི་རི་མོ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི། །ཆ་ལྡ་
ཡང་ནི་གདན་ཡིན་ནོ། །དུམ་བུ་གསུམ་ཅན་སྐུ་ལུས་ཀྱི། །ཞལ་དང་ཐུག་པ་

211

ཡང་ཐལ་མོའི་ཞལ་བྱས་ནས། རྟག་ཏུ་ཕྱལ་ནི་དགའ་བར་བྱ། །མཚམས་དང་
མཚམས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །སོར་མོ་གཉིས་དག་དོར་བར་བྱ། །ཁྱོ་བོ་ཁྱོ་མོའི་
དབང་ཕྱུག་མ། །བྲན་པོ་བྲན་མོ་ཅི་བགྱི་མ། །དྲག་ཅིང་འཛིགས་པའི་གཟུགས་
ནམས་ནི། །མཐིལ་བཙུ་བ་ནི་ནམ་པར་གྱི། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་གཟུགས་ནི།
།མཐིལ་དགུ་བ་ནི་མངོན་པར་གྱི། །དཀྱིལ་ལའོར་ལའོར་ལོའི་ལྷ་ནམས་ནི།
།རིམ་པ་རིམ་པས་སྐྱར་བར་བྱ། །དབུས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཀུལ་པོ་ནི། །མཚན་ཉིད་ཅིག་
ཏུ་ནམ་པར་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། བྱིས་སྐྱུ་བསྐྱབས་ན་མུར་དུ་ནི། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་
ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་འགྲེལ་པ་རྩུ་རྩྭ་ཏས་མཛད་པའི་
བརྩེ་ཀ་དཀའ་འགྲེལ་བསྐྱ་ཅན་ལྟར་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་རྒྱད་རྒྱུད་གི་
འགྱུར་ལས་ཆངས་པའི་རི་མོ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྒྱ་དཔེར་བྱ་སྟེ་
རི་ཁྲ་དེ་རུ་བ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བས་བརྒྱ་ཆངས་པ་རི་ཁ་རི་མོ། །ལྷ་དི་ཐོག་མའམ་
སྟོན་ནམ་ལ་སོགས་དང་། །རུ་བ་གཟུགས་ནམ་དབྱེ་དུག་པའི་ངས་བྱིན་པས་སྟེ་
ཀྱི་ཞེས་པ་མཚམས་སྐྱར་བས་ཐད་འགྱུར་བྱས་ན་ཆངས་པའི་རི་མོ་སྟོན་གཟུགས་
ཀྱི་ཞེས་པར་འགྱུར་ཡང་། །འགྲེལ་པ་བསྐྱ་ཅན་དུ་རུ་བ་ཀར་སྟེ་ཀྱི་ཞེས་གཟུགས་
བྱེད་པའི་སྟོན་དུ་བརྒྱ་རི་ཁེ་ཏི་བརྒྱ་སྟེ་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཆངས་པའི་རི་མོ་ཞེས་པ་
ཆངས་ཐིག་གོ། །ཞེས་པས་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་བྱེད་པའི་དང་པོར་ཆངས་པའི་ཐིག་
གདབ་ཏེ་དབུས་བྱང་པོར་བྱའོ། །ཆ་ལྷ་སྟེ་སྐྱུ་གཟུགས་གང་ཡིན་པའི་ཞལ་ཆད་

ལྷ་གདན་སྟེ་རྒྱུར་བྱས་ནས་གཡས་རྒྱུར་གི་གནས་པའི་མཐེ་བོ་ནས་མཐེ་བོའི་
བར་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ལུས་དུམ་བུ་གསུམ་ཅན་ཞེས་པ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་འབྱོག་པ་
སྟེ། མགྱིན་པར་འབྱོག་གཅིག་ རྟེན་པར་འབྱོག་གཅིག་ ཞབས་གཡས་བརྒྱུར་
གཡོན་བསྐྱུམ་ལ་འབྱོག་གཅིག་དང་གསུམ་ལ་འབྱོག་གྱི་མ་ལ་གདན་གྱི་འབྱོག་
ཅེས་སོ། །ཞལ་དང་ཕྱག་པ་མཉམ་པ་སྟེ་ ཞེས་ཞལ་ཡང་མཐོ་གང་ངམ་ཐལ་མོ་
གང་དང་། ཕྱག་པ་ཡང་ཞལ་གང་སྟེ་བྱང་གི་དབུས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱག་
པ་ལ་ཞལ་རེ་རེ་སྟེ་ཞལ་དང་ཕྱག་པ་གཉིས་མཉམ་པའོ། །ཞལ་ཚད་དེའི་བརྒྱ་
གཉིས་ཆའི་ཆ་གཅིག་ནི་སོར་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱོན་ཆེ་ཆུང་
གང་ཡོད་པའི་བརྒྱ་ཆ་ནི་ཞལ་དང་མཐོ་དང་ཐལ་མོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །
དེ་མི་བརྒྱ་གཉིས་ཆ་ནི་སོར་གཅིག་གོ དེ་ལའང་ཆ་ཆུང་དང་སོར་དང་སེར་མོ་
ཞེས་བྱའོ། །སོར་ཚད་དེའི་སོར་བཞི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མགྱིན་པའི་
དབངས་སོར་བཞིའོ། །དབུའི་གནས་དང་སྒྲའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚད་ཀྱང་དེ་ཉིད་
ལྟར་སྒྲུ་མཚམས་ནས་གཙུག་ཏོར་ལ་ཐུག་གི་དབངས་ཚད་དོ། །བཟོ་རིག་པ་ལ་
ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སྟན་གཉིས་དག་ཀྱང་སྤིད་ཀྱི་ཚད་དེ་བཞིན་ཏེ་འགྲེལ་པར་
བྱེད་དང་བཅས་པའི་ཆ་ཆུང་བཞིའོ། །ཞལ་ནི་ཆ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་ཏེ། ཞེས་སོར་
བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པས་སོར་བཞི་རེ་བྱས་པའི་སོར་བཞི་པ་
གཅིག་དབུལ་བ། གཅིག་ཤངས། གཅིག་ཞལ་ཏེ་ཤངས་ཀྱི་འོག་ནས་གོསྟོང་འི་

མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་པར་བཅོམ་སྟེན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ནི་གངས་
ནས་གོ་སྐྱའི་བར་དུ་སོར་མོ་ཐུད་དང་བཅས་པའི་བཞིའི་ཞལ་གྱི་ཚད་དུ་བྱས་པས་
སོར་ཐུད་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གཉིས་སོ། །སྤྱིན་མའི་མཐའ་ནས་ཞལ་གྱི་སྟེང་དུ་
རྒྱར་སོར་མོ་གཉིས་ཏེ་སྤྱན་གྱི་ཞེང་ལ་དང་། སྤྱན་དའི་དཀྱུས་སོར་མོ་བཞིའི་ཚད་
དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཞིང་མགིན་པའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བའི་དབུས་ཀྱི་ནོར་ལྷའི་ཆ་
ལས་ཞེས་མགིན་པའི་རྒྱར་ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་དང་། མགིན་པ་དའི་མཐའ་ནས་སྤྲག་
པ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དུ་སོར་བརྒྱད་རེ་སྟེ་སྤྲག་མགོ་སོ་སོར་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་
གཤམ་འབྲུང་བའི་ཆ་མ་བརྩིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །སྟིང་ག་ནས་ནི་ཉྟེ་བའི་
གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཐལ་མོ་རེ་རེ་སྟེ་མགིན་པའི་རྩ་བ་ནས་སྟིང་གའི་བར་དང་།
སྟིང་ག་ནས་ཉྟེ་བའི་བར་དུ་ཡང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་མའི་བར་དུ་ཐལ་མོ་གཅིག་
གོ་ རྩ་མ་དག་ལས་སྟིང་དུ་མཆན་ཁུང་གི་བར་དུ་ཐལ་མོ་སྟེ་རྩ་མའི་ཐད་ནས་
ཡར་མགིན་པའི་རྩ་བ་དང་མར་ཉྟེ་བའི་བར་དུ་བྲང་མཐིལ་བཞིན་ཐལ་མོ་རེ་
དང་ཡང་ན་རྩ་མ་དག་ནས་རྒྱབ་ཏུ་བྲང་མཐིལ་བཞིན་ཐལ་མོ་གང་ངོ་། །སྤྲག་
གཉིས་དག་ནི་མཆན་ཁུང་ནས་མཐིག་མའི་རྩ་བའི་བར་ལ་མཐིལ་གསུམ་སྟེ་
བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་གྱིས་སོར་སུམ་ཅུ་རྩ་དུག་གོ། །ཐལ་མོའི་ཚད་འདིས་སྤྲག་
མགོའི་ཚད་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་མཐིག་མའི་རྩ་བ་ནས་གྲུང་མོའི་བར་རོ། །ཞབས་ཀྱི་
ཚད་ནི་སྤྲག་དཔུང་ནས་མཐིག་མའི་བར་གྱི་སོར་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་ལས། ཚོགས་

མཆོམས་གསུམ་དུ་ལྷག་མ་སོར་བཞི་རེ་ལྷན་པ་སྟེ་ཤུས་མོའི་ལྷ་ར་སོར་གསུམ་
དོར་ནས་དེའི་ཆོགས་ཀྱི་སྟེང་འོག་ཏུ་སོར་གཉིས་རེ་ལྷག་པོར་དང་། དབྱིའི་
ཆོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སོར་བཞི་ལྷག་པོར་བྱས་པས་བསྐྱེད་ལ་ཤུག་དཔུང་ནས་མཁྱེན་
མའི་བར་ཀྱི་སོར་སོ་དྲུག་གི་ཕྱིད་སོར་བཙུག་ལ་ལྷན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པས་སོར་
ཉེར་བཞི། ཤུས་མོའི་འོག་གི་སོར་དོ། ལོང་བུའི་ཆོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སོར་བཞི་སྟེ་
བཙུག་ལ་བསྐྱེད་པས་རྗེ་རར་སོར་ཉེར་བཞི་སྟེ་བསྐྱེད་དང་བྱིན་པ་གཉིས་ཀ་
ལ་སོར་ཞེ་བརྒྱད། དབྱི་ལ་སོར་ལྷ། ཤུས་མོ་ལ་སོར་གསུམ། ལོང་བུ་ལ་སོར་
གཅིག་སྟེང་བདུན་དུ་འབྱུང་ལ། ལྷག་མ་ཆ་ཤས་བཞི་འམ་སོར་མོ་བཞི་ནི་ལོང་
བུའི་འོག་ཏུ་རྟིང་པའི་དཔངས་ཆ་རྒྱུང་བཞི་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་དག་གི་ཆོད་ཐལ་མོ་དེ་
ཉིད་བཞིན་དུ་ཞབས་ལའང་སྤྱིད་གཞལ་བས་ཐལ་མོ་གང་དང་། རྟིང་པའི་སོར་
མོ་དྲུག་དང་བཙས་པའི་སོར་བཙུག་དུ་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །མཐིལ་
ལམ་ཐལ་མོ་བཙུག་ཉིས་ཀྱི། །ལྷ་ཡི་སྐྱུ་གཟུགས་བྱི་བ་ལ། །ཞེས་པ་ལ་བསྐྱེད་
དུ་ཐལ་མོ་ཉིད་ལ་ཆ་རྒྱུང་བཙུག་ཉིས་སུ་འབྱུང་བ་དང་ཡང་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ཐལ་མོ་བཙུག་དང་རལ་པའི་ཙོད་པན་ལ་ཐལ་མོ་གང་། གདན་ལ་ཐལ་
མོ་གང་དང་བཙུག་ཉིས་ཏེ་ཡང་ན་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་རྒྱུད་གི་འབྱུང་ལ། ཙོ་
ཏུ་བཞི་ར་གྲུ་སོར་མོ་ལ་གཤམ་ རྒྱུ་ལྷག་མ་སྤྲ་གདན་ས་རྣམ་ལྟར་བརྒྱུད་དེ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་
གེམ་ལྷག་མ་སོར་མོ་བཞི་པ་སྟེ། གདན་ནི་གཙོ་བོའི་བརྒྱུད་ཆ་ཡིན། །ཞེས་བསྐྱུར་

བ་ལ་བྱས་ཁང་ལོ་ཙྰ་བས་དེ་ནི་དགྲུས་སུ་བྱིས་པ་ལྟར་འབྱུང་བས་མི་དག་ཅིང་
སོར་མོ་བཞི་ཡི་ལྷག་མ་ནི། །བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་གདན། །ཞེས་པར་
འདོན་ལ་བྱམས་གླིང་པས་སྐུའི་འབྲེག་གསུམ་ལ་ཞལ་ཆད་དེ་འགྲིབ་པས་བསྐྱང་
སྐུམ་གྱིས་བཞུགས་པའི་བརྒྱད་ཆ་ཡིན་པར་ཆད་ཀྱང་། འགྲེལ་པ་བསྐྱ་ཅན་དུ་
སོར་མོ་བཞི་དང་ལྷག་མ་ནི། །ཞེས་ལྷག་མ་པོར་དོར་ནས་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་
མཆན་མོར་བརྗོད་པའི་གདན་པོར་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་
དོན་ཏོ། །དོར་བའི་ཆ་ཆུང་བཞི་ལ་ཅི་བྱ་ཞེན་གསུངས་པ། གདན་དང་གདན་གྱི་
འབྲེལ་བ་ཡིས། །སོར་དང་སོར་མོ་གསུམ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་གདན་ཉི་མ་དང་
སྤྱོད་ཆོགས་ཚུ་སྐྱེས་གཉིས་ལ་སོར་གཅིག་དང་། གསུམ་ཐོང་བ་དག་གིས་འབྲེལ་
བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དོན་སོར་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡིན་པས་འདི་སྐད་དུ།
གསོར་མོ་བཞི་དང་ལྷག་མ་ནི། །བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དུ་བསྟན། །ཞེས་
གང་སྐྱར་ཡང་ཐོབ་ཅིང་། དེས་ན་གཙོ་བོའི་སྐད་དོད་མེད་ལ། བསྐྱ་ལ་སོར་
གསུམ་ཉི་གདན་ལ་ཅིག འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆན་ལ་བརྒྱད་དེ་གསུམ་ག་
བསྐྱམས་པས་སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་པོ། ཡང་ན་གདན་ཞེས་པའི་ཆ་ཐལ་མོ་གང་
འདི་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལའང་བཤད་དུ་རུང་སྟེ། དེའི་
སྟེང་དུ་རིགས་ཀྱིས་བདག་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞུག་པ་དེའི་གདན་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་གདན་དང་ག དན་འབྲེལ་ཞེས་པ་གཙུག་ཏྲོར་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་རལ་

པའི་ཅོད་པན་འབྲེལ་བའོ། སྤྱིང་པོར་ལྷ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་སྟེ་རལ་པའི་ཅོད་
པའི་ལ་ལྷ་ཆོས་བརྒྱན་པ་དང་། ས་བཙུག་གིས་ཀྱི་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐལ་
མོ་བཙུག་གིས་པའི་ཟབ་མོ་དོ་རྩེ་ཅན་གྱིས་དེ་དག་ལ་གཞན་སྤྱག་མཆོན་མཆོན་
ཆ་དང་། སྤྱང་པོ་དང་སྟག་ལྷགས་པ་ཉི་ལ་སོགས་པའི་ན་བཟའ་ཡང་བྱའོ།
།དེས་ན་ཐལ་མོ་བཙུག་གིས་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པས་རལ་པའི་ཅོད་པན་གྱི་
ཅེ་མོ་ནས་གཙོ་བོའི་གདན་གྱི་བར་བརྟན་པའི་དོན་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའོ། །ཡང་
ན་ཐལ་མོ་དེ་ཉིད་ཆ་ཤས་བཙུག་གིས་སོ། དམའ་བའི་ཆ་དང་སོགས་པས་མཐོ་
བ་སྤྱ་བ་སྟོམ་པ་རྣམས་ཆ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་གིང་རིས་སྤྱད་པར་མཛེས་གིང་ཉེ་
བར་མཛེས་པར་གྱི་བ་དང་། ཆད་དེ་དག་གྱང་མཐིལ་ལམ་ཐལ་མོའི་ཆད་སྤྱར་
བཤད་པ་ལས་རང་བཟོ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞི་བའི་ལྷ་འབྲི་ན་
སོར་གཉིས་གཉིས་དོར་བར་བྱ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པའོ། །ཆད་དེ་དོར་བའི་སྐྱ་
དེར་ཡང་ཞལ་གྱི་ཆད་ཐལ་མོ་གང་བྱས་ནས། རྟག་ཏུ་བྱལ་བ་སྟེ་མདོན་དུ་
སྤྱོགས་པ་དགའ་ཞིང་དང་བ་འདྲེན་པར་བྱའོ། །སོར་དོ་དོར་བ་དེ་གང་ནས་དོར་
ན་མཆོམས་དང་མཆོས་སྤྱ་ཞེས་པས་གཙུག་ཏོར་སྐྱ་དཔངས་མགྱིན་པའི་ཆ་ནས་
སོར་བྱེད་ཞལ་སྤྱགས་ཀ་གསང་བ་རྣམས་ལ་སོར་བྱེད་པེ། བསྐྱ་དང་རྩེ་རར་གྱི་
ཐལ་མོ་གཉིས་ལ་སོར་པེ་ཆོགས་མཆོམས་ལ་སོར་བྱེད་དེ་གསང་གནས་ཡན་གྱི་
སྐྱའི་སྟོད་ཆ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་གཉིས་དང་། སྐྱ་སྐྱད་ལ་ཆ་ཆུང་བྱེད་

དང་བཅས་པའི་གཉིས་དོར་ཉེ་སོར་བརྒྱད་ཉེར་ལྔ་བྲི་བས་སོར་བརྒྱད་དང་ཉི་ལྷེ་
ཚད་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་ངོ་། །ཁྱོ་བོ་དང་ཁྱོ་མའི་དབང་
ལྷག་དང་། དེ་དག་གི་ནང་སེམས་བྲན་པོ་བྲན་མོ་ཅི་བགྱི་མངག་པ་དང་པོ་ཉ་མ་
རྣམས་ནི་དྲག་ཅིང་འཛིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲ་ནས་
གདན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་མཐིལ་བཅུ་དང་སྒྲུའི་དངོས་བཞིའི་ཚད་ཐལ་མོ་
བརྒྱད། རོལ་པའི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ནི་མཐོ་བཅུ་པ་དང་། གཟུགས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་
དུ་འོང་བའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་མཐོང་དགུ་པ་སྟེ་དོ་རྗེ་ཡག་མོ་སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལྟར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོའི་ལྷ་སོ་སའི་ཚད་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
བཤད་ན་རིམ་པ་དེ་དག་རིམ་པ་རི་ལྟར་སྒྱུར་བ་སྟེ་བྲི་བ་ནི་ལག་ལེན་དུ་སྟོན་
པར་འགྱུར་ལ། དབུས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཀླུ་པོ་ནི་གཙོ་བོ་ཡོན་ལ། མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་བྲི། ཞེས་པ་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་བྲི་བར་བྱའོ། །དགྱིལ་ལའོར་པའི་སྒྲུ་ཚད་དང་མི་ལྷན་པའི་ཉེས་
དམིགས་དང་ཚད་ལྷན་གྱི་ཡན་ཡོན་ནི། རྒྱད་དེར། ཀོ་སྒོ་མགྱོན་པ་བྱིན་པ་
རྣམས། །གསུམ་པོ་རིངས་ན་སྒྱོན་ཆེན་པོ། །སྒྲགས་པ་བདག་ཉིད་ངེས་པར་ནི།
།གནས་ལས་ཉམས་ཤིང་བསྐྱད་པར་འགྱུར། །ཤངས་དང་སྟན་དང་ལྷག་སོར་
རྣམས། །གསུམ་པོ་བྱངས་ན་སྒྱོན་ཆེན་པོ། །དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་འཛོམས་པ་
དང་། །དེ་བཞིན་དཔལ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར། །བྱིན་པ་ཞབས་དང་འཁུར་བ་

སྟེ། །གསུམ་པོ་སྟོམ་ན་སྟོན་ཆེན་པོ། །སྐྱབ་པོ་བདག་ཉིད་ངེས་པར་ཡང་།
དབལ་ལས་རིང་ཞིང་བདུད་བགེགས་འབྱུང་། །འབྲམ་པ་བྱང་དང་རྩིབས་ལོག་
ཏེ། །གསུམ་པོ་ཞོམ་ན་སྟོན་ཆེན་པོ། །དེ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །འདིར་
ནི་བགེགས་འབྱུང་གེ་ཆོམ་མེད། །རྩུ་མ་སྟོན་དང་དབལ་བ་རྣམས། །གསུམ་པོ་
ཡོ་ན་སྟོན་ཆེན་པོ། །སྐྱབ་པ་པོ་ཉིད་ལྟར་བར་ནི། །དག་ཡི་རྩོད་པས་གདུང་བར་
འགྱུར་། །བསྐྱ་དང་དགྲ་དང་ནམ་ཆོམས་གཉིས། །གསུམ་པོ་ཉམས་ན་སྟོན་
ཆེན་པོ། །ཆོམས་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་འཛིགས་པ་དང་། །འཆི་བར་འགྱུར་བར་གེ་
ཆོམ་མེད། །སྟོན་དང་མཆུ་དང་དབལ་བ་དང་། །ཤངས་ཉམས་སྐྱབ་ནི་ཡོ་གྱུར་
ན། །སྤྲུགས་པས་བདག་ཉིད་ངེས་པར་ཡང་། །སྟོ་ཆོགས་བགེགས་འབྱུང་འཆི་
བར་འགྱུར། །ཁྱེན་དུ་གཟིགས་ཤིང་དབུགས་སྟོད་ཚུལ། །གདན་ལ་ཡོ་ཞིང་
བསྟོད་ལྟ་བུས། །རང་གི་གནས་ལས་དྲག་འཕོ་ཞིང་། །དོན་རྣམས་འཛོམས་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར། །མགྲིན་པ་ནམ་ཆོམས་ལ་སོགས་སྟེ། །སྟོན་ནི་གྲངས་མེད་
གཅིག་ཏུ་གྲགས། །འདིར་ནི་སྐྱབ་སོགས་ཡོ་བའམ། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་མཆོན་ནོར་
གྱུར་ན། །ཕྱ་ངན་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་རབ་གདུངས ། །སྟོ་ཆོགས་སྟོན་སོགས་
བརྟག་པར་བྱ། །སྐྱབ་ཡོལ་གདུགས་དང་གདན་རྣམས་ཏེ། །གསུམ་པོ་བྱང་ཞིང་
དོག་པའི་སྟོན། །མཛེས་བོས་མི་སྟོན་བཟོད་པ་དང་། །དབལ་ཉམས་འཆི་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན། །སྟོན་ནི་འདི་དག་སྟོན་ཆེན་པོ། །མཁས་པས་ལེགས་སྟོན་ངེས་

བརྟག་བྱ། །དུལ་ཞིང་བཟོ་རྣམས་ཀྱུན་གཤེས་པ། །ཚོག་མཐོང་ཞིང་མཉམ་
བཞག་པས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་གིང་། །གཟུགས་མངོས་པ་
ནི་བྲི་བར་བྱ། །ཞི་ལ་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲ། །དག་ལ་དག་ཅིང་འཛིགས་བྱེད་པ།
།དཔའ་ལ་དཔའ་ཞིང་ད་ཀྱུལ་སྒྲ། །སྒྲིག་པ་ལ་ནི་བཞད་པའི་ཞལ། །མཚན་ཉིད་
འདི་ལྟར་མཚོན་ནས་ནི། །སྒྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲི་སྒྲ་བྲི། །སྒྲགས་པ་ལས་ནི་
དང་པོ་པས། །གཟུགས་སྟོན་ལ་སོགས་བྱ་བ་སྟེ། །བྲིས་སྒྲ་བསྐྱབས་ན་མྱུར་བར་
ནི། །དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།
།གསུམ་པ་ཤུ་རིའི་བུས་ཞུས་པའི་ཐིག་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། རི་སྐད་དུ།
མདོར་ན་བྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད། །ཞལ་ཉིད་ལ་ནི་ཞལ་ཉིད་དེ། །མགྲར་ནི་སོ་
གཞིར་བཞད་པ་ཡིན། །མགྲར་བྱར་དབྱུང་ཁར་ཞལ་གྱི་ཚད། །དབྱུང་པའི་སྤྱིད་
དུ་ཞལ་གང་དང་། །དེ་ཡི་སྤྱུམ་གཉིས་ཚད་དུ་འདོད། །ཕྱག་ངར་ལ་ཡང་ཞལ་
གང་དང་། །དེ་ཡི་སྤྱུམ་ཆ་གཅིག་དུ་འདོད། །ཕྱག་མཐིལ་སོར་རྩེར་ཞལ་གྱི་ཚད།
འདི་དང་མགྲར་མ་གཉོགས་པར་གནས། །འདི་ལ་ཞལ་ནི་གསུམ་དུ་འདོད།
།ཞབས་གྱི་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱིད་དུ་ཡང་། །ཞལ་གཉིས་དང་ནི་སྤྱུམ་ཆར་འདོད།
།བྲིན་པ་དག་ནི་ཞལ་གཉིས་ཚད། །ལོང་བུའི་རྩ་ནས་ཞབས་མཐིལ་དུ། །ཞལ་
གྱི་སྤྱུམ་ཆ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཞབས་གྱི་མཐིལ་གྱི་སྤྱིད་དུ་ཡང་། །ཞལ་གང་དང་ནི་
སོར་གཉིས་ཡིན། །སྤྱིད་དུ་གདོང་པ་དགྲར་བྱས་ནས། །མཚོན་པ་མང་པོ་ཐོབ་

པར་འགྱུར། །མདོར་ན་ཚད་འདི་དག་གིས་ནི། །སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་མཚན་ལྟ་
ཞིང་། །དཔེ་བྱད་ལྟ་ཞིང་ལྟ་བར་འོས། །མེད་མེད་བྱ་ཡི་ལུས་ལྟ་བུར། ། །ཀུན་
ནས་གིམས་ཤིང་མངོས་པའི་སྒྲ། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་བཟོ་རྣམས་ཀྱིས།
།མཁས་པ་དག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས། བཙུ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཤུ་འདི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོའི་དོན་བཏུས་པའི་
རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྟ་དུ་པོད་སྤྱོད་རབས་ཀྱི་བཟོ་གནས་རིག་པར་སྒྲུབ་པ་པལ་ཆེར་
གྱིས་བཞེད་ཅིང་བྱིས་ཀྱི་བྱས་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྟ་ལྟ་
ཡིན་ཞེས་སྒྲིན་མང་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ། བཞེངས་པའི་ཚད་ཞལ་དགུར་
བྱས་པས་འདོམ་ལ་ཞལ་བཙུ་དང་། །སྒྲུབ་ན་ཆུ་ཞིང་གའ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
དུས་ལ་པོར་དང་སྒོམ་འབྱུང་ནས་གསུངས་པའི་བྱོགས་ཚད་དང་མི་མཐུན་པ་དང་།
ཞུས་ཐིག་ཏུ། དེ་ལ་བྱུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ། །ལྷ་བ་ཉ་ལྟར་བར་རྒྱས་པ། །སོར་
མོ་བཙུ་བླ་དག་ཏུ་འདོད། །དབུ་སྒྲའི་མཚམས་ནས་དེ་བཞིན་དུ། །མཛོད་སྒྲུ་
ཤངས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་དང་། །ཞལ་གྱི་གོ་སྒོ་མཁྱིན་པ་བར། །རབ་ཏུ་མཚུངས་ཏེ་སོར་
བཞིར་བྱ། །དེ་བཞིན་སྒྲན་ནས་ཤངས་ཀྱི་བོམ། །སྒྲན་གྱི་བར་དུ་ཤེས་བར་བྱ།
།ཀུན་ནས་མཉམ་པ་ལྷ་ལྟར་རྒྱས། །ཞེ ས་འབྱུང་བའི་མཁྱིན་པ་ཞལ་ཚད་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་བགྱང་བ་དང་བྱས་མོ་བསྒྲའི་ཁོངས་སུ་བགྱང་བ་དང་། །སྒྲུ་མཚམས་
གོ་སྒོའི་མཐར་གྱི་ཚད་དང་། །སྒྲན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མཉམ་པར་བྱས་པས་མི་འགྲིག་

གོ ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུས་པ་ལ་དབྱེད་ན་སྒྲུའི་སྤྱི་མཐོ་
དགྲུ་པར་བྱས་པས་མཆུ་ཞེང་མི་གཤམ་པའི་སྐྱོན་ནི་འགོ་བར་མི་སྤང་སྟེ། །སྒྲུ་
མཆོམས་མན་ལ་ཞལ་དགྲུ་དང་སྒྲུ་དཔངས་དང་གཙུག་ཏྱར་ལ་ཞལ་གང་དང་
མཐོ་བཅུ་འབྱུང་བ་སྤྱི་དང་ཞེང་མཉམ་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། རྒྱུད་གཅིག་དང་
མི་མཐུན་པ་ཅམ་ནི་སྐྱོན་དུ་མི་འགོ་སྟེ། དཔེར་ན་དུས་འཁོར་དུ་ཞབས་མཐིལ་
གྱི་མཆུར་སོར་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་། རྣོམ་འབྱུང་གི་འགོལ་པར་སོར་
བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པས་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་དེར་བྱེད་རང་གིས་འདོད་
བས་རྣོམ་འབྱུང་རྒྱུད་བརྟུས་མར་མི་འགྱུར་བ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལུས་མོ་
བརྟུའི་ཁོངས་སུ་བགྲང་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེར་བརྟུ་དང་བྱིན་པའི་
ཆོགས་མཆོམས་མ་ཡིན་པའི་དཔུས་མོའི་ས་སྟོང་པ་ཞིག་ནི་མེད་ཅིང་། ཆོགས་
མདུན་བྱོགས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། རྒྱབ་བྱོགས་སུ་གཤོང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། དེ་ལ་
ལུས་མོར་བཏགས་པས་ཆོགས་དེ་ཡང་བྱིན་པ་དང་བརྟུ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཤས་ཡིན་
པས་བརྟུའི་ཆར་བསྟུས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་དང་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར། དེའི་
བྱེད་ཆ་བརྟུའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཅམ་ལ་སྐྱོན་ཆེན་པོར་བརྩི་ན། རྒྱུ་
གཟུགས་མཐིལ་བཅུར་བཤད་པའི་ཆོ། མཐིལ་དེ་སོར་བཅུ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ཏེ་ལག་པའི་ཆོགས་མཆོམས་ཕན་ཆད་དེ་མཐིལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་།
།དཔེར་ན་ལུས་མོ་བརྟུར་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན། འདོད་ན་ཐལ་མོའི་ཆོད་

སོར་བརྒྱུག་གིས་སྤྱི་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྟན་དང་སྟན་གྱི་བར་དང་། སྒྲ་
མཚམས་ནས་ཀོསྒྲེའི་འོག་མགྱིན་པའི་མཐའ་ཡན་གྱི་ཚད་མཉམ་པ་ལ་ཉེས་པའི་
གནས་མེད་དེ་ཞིབ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ཡིན་མིན་ཅི་
ལྟར་ནའང་ལུགས་འདིའི་ཚད་གྱི་ཆ་བགོ་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མཚམས་ནས་ཀོསྒྲེའི་
མཐར་ཐུག་པར་སོར་བརྒྱུག་གིས་ཏེ་སྒྲ་མཚམས་ནས་མཛོད་སྤྱོད། དེ་ནས་ཤངས་
གྱི་མཐར་ཐུག་ དེ་ནས་ཀོསྒྲེའི་མཐར་ཐུག་གསུམ་ལ་ཆ་མཚུངས་པར་སོར་བཞི་
རེ་དང་། སྟན་ནས་ཤངས་གྱི་ཟོམ་གྱི་བར་དང་། དེ་ནས་ཆ་མཉམ་པར་སྟན་ནས་
སྟན་གྱི་བར་སོར་བརྒྱུག་གིས་སྤྱི་བཤད་དེ་ཀྱན་ནས་མཉམ་པ་དང་། མགྱིན་པའི་
དབུས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་བྱུང་པའི་ཁར་ཏེ་དབུང་མགོ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཞལ་
གང་། དབུང་པའི་སྤིང་དུ་ཞལ་གང་དང་སྤུམ་གཉིས་ཏེ་སོར་བརྒྱུད་ཐུག་དར་ལ་
ཞལ་གང་དང་། དེའི་སྤུམ་ཆ་སྟེ་སོར་བཞི། ཐུག་མཐིལ་གྱི་རྩ་བ་ནས་སོར་རྩེའི་
བར་ཞལ་གང་དེར་ཐུག་མགོ་འདི་དང་། མགྲུལ་པ་ཐུག་པ་མ་གཏོགས་པ་དབུང་
ལག་ཚད་བསྟོམས་པས། དབུང་པ་དང་ཐུག་དར་ལ་ཞལ་ཚད་གསུམ་དང་།
བརྒྱུག་གིས་སྤིང་དུ་ཞལ་གཉིས་དང་སྤུམ་ཆ་སྟེ་སོར་བཞི་ཡིན་ལ། སོར་བཞི་
པོ་འདི་དབུས་མོའི་ཚད་ཡིན་ཅིང་། བྱིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཞལ་ཚད་གཉིས་དང་
ལོང་བུའི་རྩེ་ནས་ཞབས་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཞལ་གྱི་སྤུམ་ཆ་སྟེ་སོར་བཞི།
ཞབས་གྱི་མཐིལ་གྱི་སྤིང་དུ་ཞལ་གང་དང་སོར་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་བཞིར་གསུངས་

ལ། མགིན་པའི་འོག་ནས་ཐུགས་ཀ། རྟེ་བ་གསང་བ་གསུམ་ལ་ཞལ་རེ་ཏེ། སྒྲ་
 མཚམས་ནས་ཞབས་མཐིལ་ལ། ཐུག་གི་བར་ལ་གདོང་པ་དགྲར་འགྱུར། སྒྲ་
 དབངས་དང་གཙུག་ཏོར་ཞལ་ཚད་དུ་བྱས་པའི་ཚོ། ཞལ་ཚད་བཅུར་ཡང་འགྱུར་
 བ་དང་། མགིན་པའི་དབུས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཐུག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་
 སོར་བཅུ་གཉིས་རེ་དང་། །དབྱུང་བ་དང་ཐུག་རར་སོར་བཅུ་དུག་དང་། བྱ་
 མོའི་ཚིགས་ལ་སོར་བཞི་དབྱུང་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་མགིན་དབུས་ནས་ཐུག་
 སོར་གྱི་ཕྱེ་མོ་ལ་ཐུག་གི་བར་མཐོ་ལྷ་རེ་འབྱུང་རྟེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེམས་པས་མཐོ་
 བཅུར་འགྱུར་ལ། མཐོ་ཚད་སོར་བཅུ་གཉིས་བྱས་ན་སོར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་ཐུད་
 བཅས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོ་བརྒྱ་ཉེར་ལྷ་འབྱུང་བས། མཚུ་དང་ཞེང་མི་གཤམ་པའི་
 སྒྲོན་མི་འབྱུང་ཞེང་། ཡོང་བུའི་དབངས་སོར་གསུམ་ཡང་ཞབས་དབངས་སོར་
 བཞིའི་ཁོངས་སུ་བགྲངས་ན་རུང་བས་སོར་བརྒྱ་ཉེར་གསུམ་མེད་ཅིང་སོར་ཐུད་
 བཅས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོ་འདིར་ཡང་བརྒྱ་ཉེར་ལྷ་གྲུབ་ལ། མཐོ་རེ་སོར་བཅུ་
 གཉིས་སུ་བཤད་པའང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་དང་
 སྒོམ་འབྱུང་གཉིས་ཀར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐལ་
 མོ་དང་ཞལ་ཚད་སོར་བཅུ་གཉིས་སུ་མ་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་
 ལག་ཏུ་སྤང་བའི་རིམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་
 བྱད་ཅན་དང་། རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་ལྷ་རྣམས་དང་། འཇམ་དཔལ་སོགས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དུས་འཁོར་སོགས་བྱང་སྤྱོད་ཁྲོམ་པའི་ཆ་
བྱང་ཅན་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་ལྷ་མོ་སོགས་དང་། འཛིག་བྱེད་སོགས་གཤིན་
རྒྱུ་ཁྲོམ་པའི་ཆ་བྱང་ཅན་དང་། བྱུག་ན་དོ་རྒྱུ་སོགས་གནོད་སྦྱིན་ཁྲོམ་པའི་ཆ་
བྱང་ཅན་དང་། ལེགས་ལྷན་སོགས་སྤོང་པའི་ཆ་བྱང་ཅན་དང་། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ཚངས་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་
རྣམས་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚད་དང་། ཞར་བྱུང་སྐྱེ་གཟུགས་དེ་དག་གི་ཁྲི་རྒྱབ་
དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གཟུགས་བཞེངས་པས་ཚོགས་རྫོགས་ཚུལ་བཤད་པའོ།
།དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རྣམ་འབྱུང་གི་ཐིག་ལྟར། སྐྱེ་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་གང་བྱེད་ཀྱང་ཚངས་པའི་རི་
མོ་གཟུགས་ཀྱི་སྤར་ཞེས་པས་ཚངས་ཐིག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བཏབ་ལ། གཙུག་ཏྲར་
ནས་རྩམས་ཏེ་ཞབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མཐོ་བཙུ་ཡིན་ལ། གསང་བ་ནས་
གཙུག་ཏྲར་གྱི་བར་ལ་སོར་བྱེད་བཅས་རེ་གཉིས། འོག་ཏུ་བྱེད་བཅས་རེ་གཉིས་
ཏེ་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་འབྱུང་ལ། འགྲེལ་བར་དཔྱིའི་ཚད་གསལ་བར་མ་འབྱུང་བ་ལ།
ལྷན་ཁང་ལོ་ཙྏ་བ་ན་རེ། གཙུག་ཏྲར་སྤངས་པའི་དཔངས་ཚད་སོར་མོ་བརྒྱ་ཉེར་
དུག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་འགྲེལ་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་འབྲས་བུའི་རྩ་བ་ནས་སྟོང་
འོག་ཏུ་དུག་བཙུ་རེ་གསུམ་དེར་བཤད་པས་བརྒྱ་ཉེར་དུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
གྱི་ཆོ་མཁུལ་མཚམས་དང་ཐུགས་ཀ་ལྟེ་གསང་རྣམས་སུ་སོར་ལྔ་བསྟོན་དགོས་

ཏེ། གཙུག་ཏྲོར་གྱི་རྩ་བ་ནས་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་ཐོད་དབངས། སྒྲིན་མཚམས་གང་
 ཅེ་རྣམས་ལ་སོར་བཞི་རེ། ཀོ་སྒོ་ལ་ཕྱིད་ལྔ། མགུལ་སོར་བཞི། མགུལ་
 མཚམས་ནས་ཐུགས་ཀ་ཉྟེ་གསང་རྣམས་ཞལ་རེ་བྱས་པས་སོར་ང་བརྒྱད་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཁར་སོར་ལྔ་བསྐྱེན་ན་རེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ་དབྱི་སོར་ལྔ་བྱ་དགོས་
 ཤིང་། །གཙུག་ཏྲོར་གྱི་དབངས་སོར་བཞི་ནི་འདིར་བགྲང་བ་མི་རིགས་ཏེ་ཤོང་
 ཆ་གཉིས་ཀའི་འགྱུར་མཐུན་པར་གཙུག་ཏྲོར་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་འབྱུང་བས་བསམ་
 དེའི་ཆ་སྤངས་པས་སྐྱེ་ཚད་སོར་བརྒྱ་ཉེར་དུག་འབྱུང་ལ། གཙུག་ཏྲོར་གྱི་
 དབངས་སོར་བཞི་བསྐྱེན་པ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཡིན་པར་འཆད་པ་དང་། ཞེང་དུ་
 ཚངས་ནས་མཆན་དེའི་རྩ་བར་བྲང་ལ་ཞལ་གང་། དཔུངས་པ་སོར་ཉི་ཤུ། ལག་
 ངར་བཅུ་དུག འབྲིག་མ་ནས་གུང་ཅེའི་བར་སོར་བཅུ་གཉིས་། །བྱ་མོ་དང་
 འབྲིག་མ་སོར་རེ་ཏེ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་བསྒྲམས་པས་ཞལ་བཅུ་འབྱུང་བ་
 སོར་བཅུ་གཅིག་གི་ཚུ་ཞེང་མ་གལ་པའི་སྒྲིན་འབྱུང་བ་ལ་བྲང་བྱར་གཉིས་སུ་
 སོར་མོ་ཕྱིད་རེ་བསྐྱེན་པས་ཚུ་ཞེང་གལ་པ་སྟེ་སོར་བརྒྱ་ཉེར་དུག་འབྱུང་ཞེས་དང་
 ། བྲང་གི་བྱར་སོར་མོ་ཕྱིད་མ་བསྐྱེན་ན་ཚུ་ཞེང་གལ་པ་མི་འབྱུང་བས་འགྲེལ་
 པའི་ཡི་གེ་ཉམས་པའམ། འགྲེལ་པ་མཁན་པོ་རང་གི་སྒྲིན་ཡིན་ནམ་དཔྱད་
 དགོས་ཞེས་འཆད་དོ། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲང་བྱར་དུ་སོར་
 ཕྱིད་རེ་བསྐྱེན་ཀྱང་ཚུ་ཞེང་གལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཙུག་ཏྲོར་གྱི་རྩ་བ་ནས་ཞལ་

ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོར་མོ་བརྒྱ་སུམ་བཙུ་ཡོད་ཅིང་ཞེད་དུ་བརྒྱ་ཉེར་དུག་ལས་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཙུག་ཏྱར་མི་བགྲང་ཞེན་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་བཙུ་ཙ་གཉིས་
དེ་སྐྱེ་ཆུ་ཞེད་གཙ་པ་ལ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙུག་ཏྱར་དེ་ཆུ་ཞེད་གཙ་
པའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཞབས་ཀྱི་
མཐིལ་ནས་བརྩམས་ནས་གཙུག་ཏྱར་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་
མཚན་སུམ་བཙུ་ཙ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྲད་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེས་
ན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་དངོས་སུ་མ་བཟོད་དོ། །ཞེས་མཚན་སུམ་
ཙ་ཙ་གཉིས་གཙུག་ཏྱར་གྱི་ཙེ་ནས་ཞབས་མཐིལ་གྱི་བར་ལ་ལྷན་པར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུའི་ཆད་ཐལ་མོ་
བཙུར་མ་ངེས་པར་ཐལ། མཐོ་བཙུ་དང་སོར་ལྷ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་གཙུག་
ཏྱར་མི་འདྲེན་པ་ན་ཡང་མཆུའི་ཆད་མཐོ་བཙུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སོར་གང་ལྷག་
པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲིམ་འབྱུང་ཙ་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་འདི་ཁྱད་སྤྲོད་ཐུབ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཆད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ན་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུགས་འདི་ཁྱད་སྤྲོད་ཐུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིམ་འབྱུང་གི་
འགྲེལ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་རང་གི་ཁྱུས་ཐིག་རྩུས་
མར་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙུག་ཏྱར་སྤངས་
པའི་སོར་བརྒྱ་ཉེར་དུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ནོར་པའོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་འབྲས་སུའི་

ཙུ་བ་ནས་སྟེང་དུ་དེའི་མཚམས་ལ་སོར་ལུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་ན་འབྲས་
བུའི་ཙུ་བ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་ལ་སོར་དུག་བཅུ་རེ་གསུམ་འབྱུང་ལ། མ་
བསྐྱེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཙུ་བ་དེ་
གསང་གནས་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྟོམ་འབྱུང་དུ་གསང་
གནས་ནས་ཉེ་བའི་བར་དུ་སོར་བྱེད་བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པས་དེའི་སོར་ལུ་དེའི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་ན། གསང་གནས་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་དུག་བཅུ་རེ་
གསུམ་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། གསང་གནས་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཙུ་བའི་བར་ལ་སོར་
ལུ་བཅུ་རེ་བརྒྱད་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ཚད་སོར་ལུ་དེ་གསང་གནས་
ནས་ཉེ་བའི་བར་གྱི་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་ན། འབྲས་
བུའི་ཙུ་བ་གསང་གནས་ནས་ཉེ་བའི་བར་དུ་ཞལ་ཚད་གཅིག་དང་སོར་ལུ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྟེང་དུ་དེའི་སོར་ལུ་ཡོད་ལ་དེའི་ཚད་དེ་དང་
བཅས་པའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཙུ་བ་མན་ལ་སོར་རེ་གསུམ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་གསང་གནས་ནས་ཉེ་བའི་བར་སོར་བྱེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་སུ་
གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡང་འབྲས་བུའི་ཙུ་བ་དེ་གསང་གནས་མ་ཡིན་ན།
འབྲས་བུའི་ཙུ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་བར་དེའི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚད་
གསང་ཉེ་བའི་ཚད་ལ་མི་བགང་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བུའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་སྒྲུས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འབྲས་བུའི་ཙུ་བ་གསང་བར་བྱག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་

ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དབྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཙྴང་ཁ་པའི་དངོས་སྒོ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
མཚན་དང་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀྱི། ཙྴང་ཁ་པ་རང་གི་གསུང་
སྒོས་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡི་གེར། ཐུགས་ཀའི་ཚངས་པའི་རི་མོ་ནས། །མཚན་ཁུང་
ཙྴ་བར་ཞལ་གྱི་ཚད། །དབྱུང་པ་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ལ། །ཕྱག་རར་ཆ་ཕྱན་བཙུན་གྱི་
ཡིན། །ཕྱག་མགོ་བཙུ་གཉིས་སོར་མོའི་ཚད། །འབྲིག་མ་གྱུ་མོའི་ཚིགས་གཉིས་
ལ། །ཆ་ཕྱན་རེ་རེ་སྒྱུན་པ་ཡིས། །བསྐྱེམས་པས་ཕྱེད་བཅས་རེ་གསུམ་འབྱུར།
།དེ་ནི་གཅིག་ཤོས་དག་ལ་སྒྱུར། །ཞེས་སྒྲུ་བའང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱེད་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲིག་མའི་ཚིགས་ལ་སོར་གཅིག་སྒྱུན་པ་དེ་ཐལ་མོའི་ཚད་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་བགང་ངམ་མི་བགང། །བགང་ན་མཐོ་གང་ཐལ་མོ་བཙུ་གསུམ་དུ་
ཐལ། །ཚིགས་ཀྱི་སོར་ཅིག་ཐལ་མོའི་ཁོངས་སུ་བགངས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་
ཐལ་མོ་བཙུ་པ་ལ་སོར་ཕྱེད་བཅས་བཙུ་གཉིས་དང་། །བཙུ་པ་མིན་པ་བཙུ་གཉིས་
སུ་གསུངས་པར་གསལ། །མི་བགང་ན་ཐལ་མོ་བཙུ་པའི་ཐལ་མོ་གང་ལ་སོར་
བྱེད་བཅས་བཙུ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། །ཚིགས་མཚམས་ཀྱི་སོར་གཅིག་པོ་དེ་
ཐལ་མོ་ལ་མ་བགངས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐལ་མོའི་
ཞལ་ཚད་བཙུའི་མཆུ་ཞེང་དུ་སོར་མོ་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མེད་པར་འབྱུར་ཉེ་སོར་བཙུ་
གཉིས་པ་བཙུ་ལ་སོར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྒྲུ་མཐོ་བཙུ་པའི་ཚད་སོར་མོ་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་རྒྱས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་

བཞི། སྒྲོབ་དཔོན་རྩྭ་རྒྱུ་ཏའི་འགེལ་པའི་རྒྱད་པེར། ཨ་ཏ་བློ་གཏུ་ལྟ་བུ་
 བ་ཏ་ལྟ་བུ་གཏུ་མ་རྩེ། ཀླུ་ཡམ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ། བློ་གཏུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཀླུ་ཡམ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་ལོ་ཙྰ་བ་སྒྲུ་མ་དག་གིས། དེའི་ཕྱིར་
 འབྲས་ལུའི་ཙྰ་བ་ནས་ཅི་མིན་ཏིང་པའི་ཙྰ་མོའི་བར་སྒྲུ་སྒྲུ་ད་སོར་དུག་བཅུ་ཙྰ་
 གསུམ་མོ། འབྲས་ལུའི་ཙྰ་བ་ནས་སྒྲུ་ད་དུ་ཅི་མིན་གཏུག་ཏོར་གྱི་ཙྰ་བའི་བར་སྒྲུ་
 སྒྲུ་ད་སོར་དུག་བཅུ་ཙྰ་གསུམ་མོ། ཞེས་པར་བསྒྲུར་བས། སོར་མོ་དུག་བཅུ་ཙྰ་
 གསུམ་པ་གཉིས་བཅོ་མས་པ་བརྒྱ་ཉེར་དུག་འབྲུང་བ་དང་། དེ་ལ་གཏུག་ཏོར་མི་
 བགྲང་བཞི་གཏུག་ཏོར་གྱི་ཙྰ་བའི་བར་ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་འབྲུལ་བར་སྒྲུར་ཡང་།
 དེ་ལྟར་བསྒྲུར་བཞི་འབྲུར་ཉེས་པར་ཟད་པས། རྒྱད་པེར་མཐུན་པར་བསྒྲུར་
 བ། ཨ་ཏ་དེ་ཕྱིར། བློ་གཏུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཙྰ་བ། ལྟ་བུ་ཅི་མིན། ལྟ་བུ་ཏིང་
 པ། མ་རྩེ་བར། ཀླུ་ཡམ་སྒྲུ། ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ། སོར་དུག་བཅུ་ཙྰ་གསུམ། བློ་གཏུ་
 འབྲས་ལྟ། ལྟ་བུ་ཙྰ་བ། ལྟ་བུ་མ་རྩེ། ལྟ་བུ་གཏུག་ཏོར་ལྟ་བུ་ཙྰ་བ། ལྟ་བུ་
 ཅི་མིན། ལྟ་བུ་མ་རྩེ་མ་རྩེ་མ་རྩེ། ཀླུ་ཡམ་སྒྲུ། ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ། སོར་དུག་བཅུ་ཙྰ་གསུམ་
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཅི་སྒྲུ་དུ། དེ་ཕྱིར་འབྲས་ལུའི་ཙྰ་བ་ནས་ཅི་མིན་ཏིང་
 པའི་ཙྰ་མོའི་བར་སྒྲུ་ལ་སོར་དུག་བཅུ་ཙྰ་གསུམ་མོ། འབྲས་ལུའི་ཙྰ་བ་ནས་གཏུག་
 ཏོར་གྱི་སྒྲུ་ད་གི་ཙྰ་བ་ཅི་མིན་པར་སྒྲུ་སྒྲུ་ད་ལ་སོར་དུག་བཅུ་ཙྰ་གསུམ་མོ། ཞེས་
 འབྲུང་བས། འབྲས་ལུའི་ཙྰ་བའི་སྒྲུ་ད་ལོག་ནས་གཏུག་ཏོར་གྱི་སྒྲུ་ད་གི་བར་སོར་

དུག་བཙུ་ཙ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཙ་བར་སོར་གཅིག་དེ་ནས་སྟེ་བའི་བར་དུ་
སོར་བཙུ་གཉིས། དེ་ནས་ཐུགས་ཀའི་བར་སོར་བྱེད་བཅས་བཙུ་གཉིས་དང་།
དེ་ནས་མགིན་པའི་བར་སོར་བྱེད་བཅས་བཙུ་གཉིས། དེ་ནས་མགིན་པར་སོར་
བཞི། ཀོ་སྒོའི་མཐའ་ནས་ཤངས་ཀྱི་བར་སོར་བྱེད་བཅས་བཞི། ཤངས་དགུས་
སོར་བཞི། སྒྲིན་མའི་དབུས་ནས་སྒྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་སོར་བཞི། སྒྲ་དཔངས་
སོར་བྱེད་བཅས་བཞི། གཙུག་ཏྱར་སོར་བཞི་རེ་སྟེ་རེ་གསུམ་དང་། །ཡང་
བསྐྱའི་ཙ་བ་ཡང་དབྱི་ལ་ཟུག་པའི་སར་བཙི་བ་དང་། ཙུ་མོའི་དབུས་མོ་ལ་བཙི་
བ་བཞིན་དུ་སྟེང་དུ་བཙི་ན་འབྲས་བུའི་ཙ་བ་ནས་ཞེས་པ་འོག་ནས་ཡར་ལ་དང་།
འོག་ཏུ་བཙི་ན་འབྲས་བུའི་སྟེང་ལ་ཙ་བར་བྱས་ནས་མར་ལ་སྟེ་ཙུ་མོ་ཞབས་ཀྱི་
འོག་ལ་བྱས་ནས། འབྲས་བུའི་ཙ་བའི་སོར་གཅིག་པོ་དེ་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀར་
བཙིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ཐལ་མོ་
བཙུར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སོར་བརྒྱ་ཉེར་དུག་ཡིན་ན་ཐལ་མོ་བཙུ་དང་སོར་
གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གཙུག་ཏྱར་གྱི་དཔངས་སོར་བཞི་དང་བཅས་
ན་སོར་ལྷ་ལྷག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་ཐལ་མོ་བཙུ་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་འོག་ཏུ་བགྲངས་ན་འབྲས་བུའི་ཙ་བ་ནས་སྟེང་ནས་འོག་ཏུ་
བཙི་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཙ་བའི་དཔངས་སོར་གཅིག་དབྱི་སོར་ལྷ། བསྐྱ་
སོར་ཉེར་བཞི། དབུས་མོ་སོར་གསུམ། རྗེ་ངར་སོར་ཉེར་བཞི། ལོང་བུ་སོར་

གཅིག་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟེང་པའི་དཔངས་སོར་བཞི་དང་བཅས་པས་སོར་དུག་བཅུ་ཙུ་གསུམ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུའི་རྩ་བའི་དཔངས་སོར་གཅིག་པོ་དེ་སྟོང་
 འོག་གཉིས་ཀ་བཅིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སོར་བྱེད་དུ་བགོས་པས་སོར་བྱེད་
 བཅས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ལ། གཉིས་ཀ་བསྐྱམས་པས་སོར་བརྒྱ་ཉེར་ལྷུར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྐུལ་པའི་སྐུ་བཞེངས་པའི་སྐྱོད་ཚུལ་གྱི་ཚད་
 ཡིན་ལ། གདན་ལ་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གདན་ལས་ཇི་ཙམ་འཕགས་
 པའི་ཆ་གང་ཞེ་ན། གསང་བའི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ནས་ལྷེ་བའི་བར་ལ་ཞལ་གང་།
 ལྷེ་བ་ནས་སྟོང་གར་ཞལ་གང་། དེ་ནས་མགྱིན་པར་ཞལ་གང་། མགྱིན་པ་ནས་
 མགུལ་པ་སོར་བཞི། ཞལ་ཞལ་གང་། །སྐྱོད་དཔངས་དང་གཙུག་ཏོར་སོར་བཞི་
 བཞི་དང་སྐྱེ་མཚམས་སུ་སོར་བྱེད་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞལ་ལྷུ་དང་སྐུལ་
 གྱུང་གི་དཔངས་སོར་བརྒྱད་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཐད་ཀའི་
 རྒྱ་སོར་མོ་བཞི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སུམ་འབྱུང་ཏེ་བཅུ་གཉིས། གཙུག་ཏོར་འདིའི་རྩ་
 བ་ནས་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་བར་སོར་མོ་བྱེད་བཅས་བཞི། སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་མཐའ་
 སྐྱོར་ཞལ་ཚད་གསུམ། ཐད་ཀར་ཞལ་ཚད་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་དབུལ་བའི་
 དཔངས་སྟོན་མཚམས་ཀྱི་བར་ལ་སོར་བཞི། ཐོད་བྱུར་ནས་ཐོད་བྱུར་གྱི་བར་
 དེའི་ཞེང་དུ་སོར་བརྒྱད་དམ་དགུ་བྱ་བ་འདམ་ཀ་སྟེ་སྟོམ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བར།
 དེ་ལ་དབུལ་བ་ནི་ཚངས་ཐིག་གི་འོགས་གཉིས་སུ་སོར་བཞི་བཞི་ཉིད་ཀྱི་ཐད་

ཀར་སོར་བརྒྱད་དེ་སོར་དགུ་ཞེས་ཁ་གཅིག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སློན་མ་ནི་
ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྒྱུད་པས་དམན་པ་སྟེ་
ནས་དུག་གི་མཚམས་ནས་སློན་མ་གཞུ་ལྟར་འབྱོག་ལ་ ཤིན་ཏུ་མངོས་པ་དགུས་
སོར་མོ་བཞི་དང་། དབུས་ཀྱི་འབྱོག་གི་སྒོམ་ལ་ནས་གཉིས་དང་། ཕེ་མོ་གཉིས་
རིམ་གྱིས་སྤྲ་བ་སྟེ་སློན་མའི་དབུས་ཀྱི་དུག་པའི་སྟེང་ནས་སྤྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་ལ་
སོར་གསུམ་མོ། །སློན་མའི་དབུས་སུ་མཛོད་སུ་སོར་གཅིག་ལྷུམ་ཞིང་གཡས་སུ་
འབྱེལ་བ་རབ་ཏུ་དཀར་བ་དང་དེ་ནས་སྤྲར་ནས་གཉིས་དོར་བར་སློན་མའི་ནང་
གི་ཕེ་མོ་དོ། །སློན་མའི་དབུས་ཀྱི་སྒོམ་ནས་འོག་ཏུ་སོར་གཉིས་ཀྱི་སར་སྤྱན་གྱི་
ཡ་ལྷགས་ཀྱི་ཐིག་སྟེ་མིག་ལམ་གྱི་ཐིག་ཅིས་བྱའོ། །སྤྱན་འབྲས་ནི་འགྲེལ་བར།
མིག་དག་ནི་ཆངས་པའི་འོགས་གཉིས་ནས་ཆ་རྒྱུད་སྟེང་སྟེང་གྱི་མཐའ་ནང་གི་གྲ་
དང་སྟེང་གྲ་དག་སོ་སོའི་ཆ་ རྒྱུད་སྟེང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་ཆ་རྒྱུད་བཞི་པ་སྟེང་ལ་
སོར་བའོ་དེ་ལ་སྤྲ་དང་ཉེ་བ་ནི་ནང་གི་གྲ་སྟེ། དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་ནི་སྟེང་གྲ་དོ།
།འདི་གཉིས་ཀྱང་དཀར་པོ་ལྷུམ་པོའི་ཕ་བ་སྟེ་དེ་དོར་ནས་དཀར་པོ་ལྷུམ་པོ་རྒྱར་
སོར་གསུམ་དང་གཉིས་སོ། །དེའི་དབུས་སུ་མཐོང་མིག་ཏུ་བཛོད་པ་ནག་པོ་
ལྷུམ་པོ་ཀུན་ནས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་གོ། །དེའི་དབུས་སུ་ཆ་རྒྱུད་གི་ལྷ་ཆས་སུ་རྒྱ་ལའོ།
།ཞོ་མིག་གཞན་སུ་བྱུང་ཀྱང་སུ་ཏ་ལི་དང་མཉམ་བའོ། །མིག་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་
གཟུགས་ནི་མིག་གི་སྤྲུལ་བཛོད་པ་ཆ་རྒྱུད་བཞི་ཆེས་མཐོང་བའོ། །མིག་འབྲུང་ནི་

དབངས་སུ་སྒྲིན་མའི་དབུས་ཀྱི་འོག་གི་ནང་གི་ཆ་ལས་བརྩམས་ཏེ། མིག་ལམ་
ཀྱི་རྩ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲིན་བརྗོད་སོར་གཉིས་སོ། །འདིར་
ཉམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་བརྩམ་པ་དང་བགྲད་པ་ལ་སོགས་པའོ།
ཡང་ན་སངས་རྒྱས་བསམ་གཏན་གྱི་གཟིགས་པའི་སྒྱུན་གྱི་ཞེང་ནས་གཉིས་དང་
དཀྱིས་ནས་དུག་ལྷག་པའི་སོར་གཉིས་ཏེ་གཞུང་རྣམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབང་རྣམས་ཀྱི་ཞེང་ནས་བཞི་དང་དཀྱིས་ནས་ཉི་ཤུ་ལྷན་ལ་ལྟ་བུའོ། །བཙུང་
ལྷན་འདས་དབལ་བདེ་མཆོག་ནི་རྩ་བའི་ཞལ་གྱི་སྒྱུན་གྱི་ཞེང་དང་ དཀྱིས་ནས་
བརྩ་བཞི་སྟེ་ལྷུ་པའོ། །ཁྲོ་བོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ འང་ངོ་། །གཡས་དང་གཡོན་
པའི་སྒྱུན་ནི་སྤར་ཞེང་སོར་མོ་གཅིག་དང་དཀྱིས་སོར་མོ་གཉིས་སྟེ་པདྨ་ལྟ་བུའོ།
ཁུབ་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒྱུན་ནི་ཞེང་ནས་དུག་དང་། དཀྱིས་ནས་བཙོ་བརྒྱད་དེ་ཉའི་སྟེ་
བའི་རྣམ་པའོ། །སྒྲིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་འང་ངོ་། །ཞེས་
འབྱུང་བས་སྒྲིན་མའི་འོག་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་སོར་བྱེད་བྱེད་དོར་
བ་ནི་མིག་གི་བྲ་བྱི་ནང་གི་ཆ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་དུ་སྒྱུན་གྱི་སྒྲུབས་ལ་སོར་བཞི་
ཡོད་པའི་བྲ་འི་ཚད་ནི་སོར་བྱེད་རེ་སྟེ། བར་གི་བྲ་དང་བྱིའི་བྲ་དག་སོ་སོའི་ཆ་
རྒྱུད་བྱེད་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་བྱིར། སྤྱ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་བར་གི་
བྲ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཏེ་རྩ་བའི་ཕྱོགས་ནི་བྱིའི་བྲ་འོ། །དཀྱིས་སོར་བཞི་ལ་བྱི་
བར་གི་བྲ་གཉིས་ལ་སོར་བྱེད་རེ་བཙན་པས་སོར་གསུམ་ནི་དཀར་པོ་ལྷུ་པའི་

ཚད་དེ་གྲུ་ནས་གྲུའི་བར་གྱི་མིག་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོ་བོའི་
 སྤྱན་ལ་ཞེད་དུ་སོར་གཉིས་ཀྱང་ཡར་མར་གྱི་པགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དབུས་
 སུ་མཐོང་མིག་ནི་ནག་པོ་རྒྱུ་པོ་ཆ་ཆུང་གཅིག་གོ། །དེའི་དབུས་སུ་བྱ་ཏུ་ལི་ཏེ་
 མིག་གི་རྒྱལ་མོ་རུ་གྲགས་པ་ཆ་ཆུང་གཅིག་གི་ལྷ་ཆའོ། །རྣོ་མིག་གམ་སུ་བྱུང་དེ་
 མིག་ལྷགས་ཀྱི་རིག་པའི་ཚད་ཀྱང་ཆ་ཆུང་གི་ལྷ་ཆའོ། །མིག་ལམ་གྱི་རྟེན་མཐོ་
 བའམ་འབྱར་བའི་ཆ་ནི་སྤྲུལ་ཀ་ཞེས་པ་ཆ་ཆུང་གི་བཞི་ཆ་སྟེ་ནས་གཉིས་སོ།
 །འདི་ནི་མིག་སོགས་ལ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་
 འདས་བསམ་གཏན་ལ་གཟིགས་པའི་སྤྱན་དཀྱུས་ནས་དུག་ལྷག་པའི་སོར་
 གཉིས་ཞེད་ལ་ནས་གཉིས་པ་གཞུང་དབྱིབས་ཆེས་སྤྲ་བའོ། །དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་གྲ་ཕྱི་
 ཅན་ནས་ལྷ་རེ་བྱས་ཤིང་སྤྱིར་མའི་འོག་ནས་མིག་ལམ་གྱི་བར་ལ་སྤྱར་བཤད་
 པའི་སོར་དོ་ལས་ནས་བཞི་ལྷག་པར་བྱའོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྤྲ་ལ། སྤྱན་
 དཀར་པོའི་ཞེད་སོར་གཉིས་དང་དཀྱུས་སོར་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆེའང་། སུ་
 བྱུང་ཆ་ཆུང་གི་སྤྲ་ཆ་གཉིས་སྟེང་འོག་ནས་སྤྱི་བས་ཞེད་དུ་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་
 གཅིག་གི་ལྷ་ཆའི་གསུམ་ཡིན་ནོ། ། མཛོད་སྤྱིའི་འོག་ནས་ཤངས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་
 ཐུག་གི་བར་སོར་བཞི། ཤངས་ཀྱི་རྩེ་བའི་དབངས་དང་ཞེད་སོར་མོ་རེ་རེ་རྩེ་བའི་
 གཡས་གཡོན་སོར་རེ་དང་གདོང་ཉིད་ལས་སོར་གཅིག་སྟེ་གསུམ་མོ། །རྩེ་མོའི་
 གཡས་གཡོན་དུ་ཞེད་སོར་གཉིས་དབངས་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །བྲུག་པའི་

རྒྱུ་སོར་མོ་སྤྱེད་དང་དབངས་སོར་མོ་རེ་རེ། དབུས་ཀྱི་ཀ་བ་ཞིང་སོར་སྤྱེད།
ཤངས་ཀྱི་རྩ་མོ་རྒྱུ་པོ་འཁྱོག་པའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ནས་གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་
སོར་གཅིག་གོ། །འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱབས་ནས་སྤྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ་སྤྱིར་འབྲུར་
པའི་སྤྱིང་དུ་ནས་གཉིས་རེའི་ཤ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ནས་སྤྱེད་ཀྱིས་དམའ་
པའི་སོར་སྤྱེད་རེའོ། །ཤངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡ་མཚུ་སོར་གཅིག་གཡས་གཡོན་དུ་
སོར་གཉིས་རེའི་དབུས་སུ་གོ་རྩྭ་མ་ཏི་ལྟར་དུ་དམའ་པའི་ཞིང་ལ་ནས་དུག ཡ་
མཚུའི་སྤྱབ་མཐུག་ལ་སོར་སྤྱེད་དང་དབུས་ཀྱི་སྒྲོས་ཐུག་པའི་རྒྱུར་སོར་གཉིས་ཀྱི་
དབུས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བའོ། །མ་མཚུའི་སོ་རྩ་ནས་འབྲུར་རུམས་སུ་སོར་གཅིག་
རྒྱུར་སོར་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཅུང་དམའ་བ། རྩའི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་མཐར་ཞལ་ཀྱི་
བྲ་ལོགས་སུ་སོར་གཅིག་དང་། བྲ་ལོགས་ཀྱི་ཕྱི་མཐའི་དབངས་སུ་གཅིག་སྟེ་
ཞལ་ཀྱི་དཀྱུས་སོར་བཞི་དབངས་སོར་སྤྱེད་གཉིས། མ་མཚུའི་འོག་ནས་ཀོ་སྒྲོའི་
དབངས་སོར་གཉིས། རྒྱུར་སོར་བཞི་འཐད་དེ་བྱ་བཏུས་ལས། ཀོ་སྒྲོ་ནི་སོར་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་དབངས་ལ་སྟེ་རྒྱ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སོར་བཞིའོ། །ཞེས་
འབྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མིག་འབྲས་ཀྱི་ནང་ཟུར་དང་། ཀོ་སྒྲོ་དང་ཁ་འགམ་ཀྱི་ཕྱི་
ཐིག་མཉམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་ནང་ཟུར་དང་ཤངས་རྩའི་ཕྱི་ཟུར་
མཉམ་པའོ། །མགོན་པ་ལས་ཀོ་སྒྲོའི་འཕྲུར་བའི་ཆ་སོར་བཞིར་འགྱུར་ངོ་།
།ཀོ་སྒྲོའི་མཐའ་ནས་སྟན་ཀྱི་རྩ་བའི་བར་འགམ་པའི་དཀྱུས་ལ་སོར་དུག་དང་།

ཞེང་ལ་སོར་བྱེད་དང་གསུམ། སྟན་དང་འབྲུང་བའི་བར་གྱི་ཟ་འགུམ་སྤྱི་ཞེང་
སོར་བཞི། ཟ་འགུམ་གྱི་མཐའ་ནས་སྤྱི་ཞེང་གི་བར་དང་། མིག་ལྷགས་ཀྱི་
འོག་ནས་མཐུང་བ་སོར་གསུམ་པ་ལྷུམ་པའི་སོར་གཅིག་གི་ཆས་དབུས་མཐོ་བ་
དང་། སྟན་མཐུག་ནས་སོར་བྱེད་ལྷ་འདས་པར་ཟ་འགུམ་གྱི་རྩ་བ་ནས་སྟན་ཞེང་
ལ་སོར་གཉིས་དང་དཀྱུས་སོར་བྱེད་ལྷའི་རྩེ་མོ་སྤྱི་ཞེང་མའི་དབུས་དང་མཉམ་པ།
ལྷག་པ་ནས་འབྲུང་བའི་ཆ་ལ་སོར་བྱེད་གཉིས། ཟ་འགུམ་གྱི་རྩ་བར་རྣ་བའི་
འདབ་མ་ལོགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲུང་བའི་ཆ་ལ་སོར་བྱེད་དང་དཀྱུས་ལ་སོར་གཅིག་
དེའི་པ་རོལ་དུ་སྟེ་རྒྱབ་ལོགས་ཀྱི་ཆ་རྣ་བའི་བྲ་ག་རྒྱར་སོར་བྱེད་དང་འབྲུང་ལ་
སོར་གཅིག དེ་ལས་ལྷག་མ་ཆེ་རྒྱུད་གཅིག་པ་དོ་གཞིང་ལྷ་བྲ་འབྲུང་དང་རྒྱ་
ལའང་ཆེ་རྒྱུད་གཅིག་གོ། །རྩེ་མོ་ཀླ་ཀ་ནིའི་སྟེང་དུ་བྱེན་བྱེན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་སོར་
གཉིས་པ་རྒྱ་སོར་གཅིག་པ་བྲ་གའི་རྣམ་པ། དོ་གཞིང་ལྷ་བྲ་ལས་པ་རོལ་རྣ་བའི་
འདབ་མར་བརྗོད་པ་ལས་རྩེ་རོལ་དུ་རྣ་བའི་ཆ་གས་གསྐྱ་ལི་ཞེང་ལ་ནས་གཉིས་
དང་རྒྱས་པ་དོ་གཞིང་ལ་བསྒྲོར་བ་ལྟར་གནས་པ། དེའི་སྟེང་གི་ཆར་བྱེན་དུ་སོར་
བྱེད་དང་གཉིས་དང་། །རྒྱར་སོར་གཅིག་དང་རྒྱུད་བཅས། དེའི་སྤྱི་རོལ་རྣ་བའི་
འདབ་མའི་འོག་ནས་བསྒྲོར་བ་བསགས་པའི་རང་བཞིན་བེ་ཀ་རིས་ལྷ་བྲ་ཞེང་ཆ་
རྒྱུད་གཅིག་གི་བཞི་ཆ། སྟན་ཞལ་ནི་སོར་མོ་བཞི་འཕམ་ལྷ་དང་ཞེང་སོར་གཅིག་
དང་ནས་བཞིའོ། །རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་བར་ཚད་ནི། མདུན་དུ་ཕྱོགས་

པའི་ན་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སོར་བཙོ་བརྒྱད་དོ། ཀླུ་ལ་ནི་སོར་བཙུ་བཞིའོ།
།དབུའི་ཕྱི་བསྐྱོར་བ་ལ་ཆ་སུམ་བཙུ་ཅ་གཉིས་དང་། ན་བ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཞེང་
གི་སོར་གཉིས་ཤེའི་ཆ་དང་བཙས་པའི་ཀླན་དྲིལ་སོར་སོ་དྲུག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་པའི་སོར་སོ་གཉིས་དང་སོ་བཞི་གང་བྱས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དབུ་གདུགས་
ཀྱི་དབྱིབས་ལྟར་ལྷུ་མ་པོར་ཡོད་པས་སྐྱེ་མཚམས་ནས་ཚངས་བྱག་ཀྱི་བར་སོར་
དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཚངས་བྱག་དབུས་དྲང་པོ་ཡིན་པའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་
སོར་དྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་དུ་འདྲ་བས་ཐད་ཀར་སོར་
བཙུ་གཉིས་དང་མཐའ་བསྐྱོར་སོར་སོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདུན་
ཕྱོགས་ལ་ཆ་གས་སུ་བགོས་ན་སྒྲིན་དབུས་ཚངས་ཐིག་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་
གངས་ཀྱི་ཅ་བར་སོར་ཐུད། མིག་གི་ནང་གི་གྲ་སོར་ཐུད། མིག་གི་དྲུགས་སོར་
གསུམ། མིག་གི་ཕྱིའི་ཁར་དོར་སོར་ཐུད། འགམ་པ་སོར་ཐུད་ལྷ་སྟེ་སོར་དགུ་
སྟན་ལ་སོར་གཉིས་ཏེ་བཙུ་གཅིག་དང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འདྲ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བས་
སོར་ཉེར་གཉིས་དང་། ཀླུ་ཀྱི་སོར་བཙུ་བཞི་བསྐྱེམས་པས་སོ་དྲུག་ཡིན་ལ་ཆ་
ཐུད་དུ་བགོས་ན་སྟན་ཀླུ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བརྩིས་ན་སོར་བཙོ་བརྒྱད་ཤེར་མཚུངས་
སོ། །དེ་ནས་ཞལ་གྱི་ཀོ་སྒྲོའི་འོག་ཏུ་མགྱིན་པ་དབངས་སོར་བཞི་ཞེང་དུ་སོར་
བརྒྱད་བསྐྱོར་བ་ལ་ཉེར་བཞི་ཐུད་ཤིས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་འོག་གི་ཅ་བ་ན་རི་
མོ་དང་པོ། སོར་གཉིས་དོར་བར་རི་མོ་གཉིས་པ། དེ་ནས་སོར་གཅིག་དང་རྒྱང་

པ་གཅིག་དོར་བར་རི་མོ་གསུམ་པའོ། །མགིན་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མཐའ་
ནས་སོར་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་པ་དང་། དེ་ནས་ལོགས་སུ་དཔུང་མགོ་སོར་བཞི་ནི་
རུས་པའི་ཚད་དང་། ཤ་འབུར་བའི་ཆ་སོར་གཉིས་དང་སོར་དུག་གོ འདི་ནི་ཤ་
རྒྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་པོར་བྱའོ། །དེ་ནས་མཆན་ཁུང་གི་རྩ་བ་ནས་ཕྱག་གི་སྤྱིད་
དུ་ཐལ་མོ་བཞིར་འཁྱུར་ཏེ་དཔུང་པའི་རྩ་བ་ནས་བྱ་མོའི་བར་ལ་སྤྱིད་དང་
སྒོམས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱོར་གཉིས་ཀར་སོར་མོ་ནི་ལྷ་ནས་དུག་དང་གཅིག་གི་སྒུམ་
གཉིས། དཔུང་པའི་ཕྱ་སར་སོར་བཙུན་དང་ནས་ལྷ་གཅིག་གི་སྒུམ་ཆ། བྱ་མོ་
ནས་འབྲིག་མའི་བར་ལ་སྤྱིད་དང་སྒོམས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་སོར་བཙུན་དང་
ནས་ལྷ་དང་གཅིག་གི་སྒུམ་ཆ་ཕྱ་སར་སོར་བཙུན་གཉིས། རང་རང་གི་ཐད་ཀར་
མཐའ་ཚད་སྒྲ་མའི་སྒུམ་ཆའོ། །འབྲིག་མའི་རྩ་བ་ནས་སོར་ཚིགས་དབུས་མའི་
རྩ་བའི་བར་གྱི་སྤྱིད་དང་སོར་ཚིགས་དབུས་མའི་རྩ་བའི་སྒོམས་སར་སོར་བདུན་
དང་ནས་བཞི་དང་གཅིག་གི་དུག་ཆ། སོར་ཚིགས་དབུས་མ་གྱུང་མོའི་སྤྱིད་དུ་
སོར་ལྷ་དང་ནས་གསུམ་དང་གཅིག་ལ་དུག་ཆས་དམན་པ། དེ་ལས་སོར་བྱེད་
ཀྱིས་དམན་པའི་མཛུབ་མོ་དང་མིང་མེད། དེ་ལས་ཚིགས་གཅིག་གིས་ད མན་
བར་མཐེའུ་ཆུང་། ཀུན་ཀྱང་ཚིགས་གསུམ། ཚིགས་བྱེད་ཚད་ཀྱིས་སེན་མོ།
སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བར་བསྐྱོར་ཐིག་ཏུ་ནས་རང་རང་གི་སྤྱིད་ཚད་ལ་སྒུམ་ཆས་
དམན་པ། མཐེ་བོ་མ་གཏོགས་པའི་སོར་བཞི་ལ་ཚིགས་དབུས་མ་ལ་རྩ་བའི་

ཚིགས་གྱི་སྤྲུལ་ཆས་དམན་པ། ཕྱི་མོར་ཚིགས་དབྱས་མའི་སྤྲུལ་ཆས་དམན་པ་
ལྷུམ་ཞིང་ཕྱི་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ། ཐད་ཀའི་ཞིང་རང་རང་གི་བསྐྱོར་ཐིག་གི་སྤྲུལ་
ཆོལ། །འབྲིག་མའི་རྩ་བ་ནས་མཐེ་བོའི་ཚིགས་ཐྱང་དང་བོའི་རྩ་མོའི་བར་གྱི་སྤྲེ་
གར་གྲགས་པ་སྲིད་དུ་སོར་བཞི་ཞིང་ལ་སོར་གསུམ་སྟེ་འདི་ཚིགས་འོག་མ་ཡིན་
ལ། མཐེ་བོའི་སྲིད་དང་རྩ་བའི་སྐྱོར་ལ་སོར་བཞི་ཚིགས་རྩ་མོའི་ཐྱིད་སེན་མོ།
འབྲིག་མ་ནས་མཐེ་ལུ་ཆུང་གི་བར་སོར་ལ། སྤྲུག་གི་མཐིལ་དུ་འཁོར་ལོས་མཆན་
ཞིང་སོར་མོའི་བར་དུ་བྱ་རང་པའི་སྤྲུག་པ་ལྟར་བས་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྤྲུག་མགོའི་
བར་གྱི་སྲིད་ཆད་དོ། །མཆུར་མགྱིན་པའི་འོག་ནས་སྤྲུགས་ཀ་ལྟེ་བ་གསང་བ་
ནམས་སུ་ཞལ་རེ་རེ། སྤྲུག་པའི་རྩ་མོ་ནས་མཆན་ཁུང་གི་རྩ་བའི་བར་སོར་དགུ་
མཆན་རྩ་མོ་ནས་མཆན་རྩ་མོའི་བར་ཞལ་དོ། །དེ་ཐད་རྒྱབ་ཞལ་དོ། །རྩིབ་ལེགས་
སོར་བརྒྱད་དེ་བསྐྱོམས་པས་སོར་དུག་བཅུ་ཕྱི་དུག་ སྤྲུགས་ཀའི་ཆངས་ཐིག་ནས་
ཡར་སོར་ཐྱིད་བཅས་གསུམ་བཤུལ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་སོར་དུག་དང་རྒྱང་
བཅས་བཤུལ་བར་བྱུངོག་ནས་ཆད། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་སོར་ཐྱིད་ལྷུམ་བསྐྱོར།
བྱ་སྟེང་ནས་མཆན་རྩ་མོའི་བར་སོར་དུག་ བྱ་མའི་བར་དུ་ཞལ་གང་། གཡས་
གཡོན་དུ་བྱ་མའི་གནས་ནས་མཆན་ཟུར་དུ་སོར་ལྟེ་སྟེ། རྒྱབ་ཟུར་ནས་རྒྱབ་ཟུར་
གྱི་བར་ལ་སོར་ཐྱིད་བཅས་ཉིར་གཉིས། དེ་ལྟར་བདུན་ལའང་སྤྲུར་བས་མདུན་
རྒྱབ་གྱི་ཞིང་ལ་སོར་ཞེ་ལ། རྩིབ་ལོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་རེར་སོར་བཅུ་

གཉིས་ཏེ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཉིང་བཞི་དང་བཅས་པས་སོར་རེ་དགའོ། །ཐུགས་
ཀའི་མདུན་རྒྱབ་གྱི་ཞེང་རྒྱ་སོར་ཉི་ལུ་རེ། ཅིང་ལོགས་གཉིས་སུ་བཙུ་མྱེ་
བསྐྱེམས་པས་སོར་དུག་ཅུ། གསུམ་པ་ནི་ལྟེ་བའི་མྱེང་རྒྱ་སོར་བཙེ་ལྷ་བསྐྱོར་
བས་ཞེ་ལྷ། ལྟེ་བ་ཉིད་ནས་བསྐྱོར་ནས་སོར་ཞེ་དུག ལྟེ་བ་སོར་ཅིག་ཟབས་སུ་
གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་དེ་ནས་སོར་བདུན་ནམ་བརྒྱད་གྱིས་དམའ་བར་ཐད་ཀར་
སོར་བཙུ་དགའ་དེ་ཉིད་བསྐྱོར་བས་མཐའ་བསྐྱོར་རྒྱ་སོར་ར་བདུན། དེ་ནས་སོར་
བཞི་འམ་ལྷ་བརྒྱལ་བ་ན་དབྱི་རྒྱས་འཁོར་བའི་ལུག་ལ་སོར་བཞི། རྣོམ་འབྱུང་
ལྷར་ན་འབྲས་སུ་འུ་བའི་འོག་ནས་དབྱི་སོར་ལྷ། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱས་འཁོར་ལྷར་
ན་བརྒྱ་ཞལ་དོ། །ལུས་མོའི་འབྲར་ཆ་སོར་བཞི། བྱིན་པ་ཞལ་དོ། །ལོང་སུའི་
འོག་ཉིང་བའི་དབངས་སོར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བཞི་ཡིན་ཅིང་། རྣོམ་འབྱུང་
ལས་བརྒྱ་ཞལ་དོ། །ལུས་མོ་སོར་གསུམ། བྱིན་པ་ཞལ་དོ། །ལོང་རྒྱ་སོར་གཅིག་
ཉིང་བའི་དབངས་སོར་བྱེད་ལྷའོ། །འདི་རྣམས་སུ་ཚིགས་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱ་དང་
བྱིན་པ་དབྱུང་པ་དང་ལག་རར་གྱི་ཆར་གཏོགས་པས་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མེད་
པས་རྒྱས་པའི་ཕྱ་སྒྲོམ་ཙམ་དུ་གཤེས་དགོས་ལ། དལུས་མོའི་ཆད་གྱི་བྱེད་ནི་བརྒྱ་
དང་བྱེད་ནི་བྱིན་པར་གཏོགས་ལ། ལོང་སུ་ནི་བྱིན་པའི་ཆར་གཏོགས་སོ།
།དེ་འང་བརྒྱའི་རྩ་བའི་བསྐྱོར་ཆད་ལ་སོར་མོ་སོ་སོ་དུག །དལུས་སུ་སོར་སོ་གཉིས།
དལུས་མོའི་ལྷ་དའི་མཚམས་སུ་སོར་ཉིང་བརྒྱད། དལུས་མོ་འབྲར་བའི་ཐད་གྱི་

སྒོར་ཐིག་ལ་སོར་མོ་ཉེར་དགུའོ། །བྱིན་པའི་རྩ་བར་དབྱས་མོའི་རྩ་བ་ལས་སོར་
གཉིས་ཀྱིས་དམན་པ་སོར་ཉེར་དུག། །བྱིན་པའི་དབྱས་སུ་སོར་ཉེར་གཅིག་ བྲ་
སར་བཅུ་བཞི་སྟེ་རིམ་གྱིས་བྲ་བའོ། །དེ་དག་གི་ཞིང་དུ་སྒོར་ཐིག་གི་སུམ་ཆ།
ཞབས་ཀྱི་སྲིད་དུ་སོར་དུས་ལའོར་ལྟར་ན་སོར་བཅུ་བཞི། སྟོམ་འབྱུང་ལྟར་ན་
སོར་བཅོ་བརྒྱད་དེ་རྟིང་པའི་མཐའ་ནས་མཐའ་བོའི་རྩེ་མོའི་བར་སྲིད་པར་རོ།
།སོར་ཚིགས་ཀྱི་རྩ་བར་ཞིང་སོར་དུག་དབྱས་སུ་ལ། རྟིང་པར་བཞི། མཐའ་བོའི་
དཀྱུས་སོར་གཉིས་བསྒོར་བ་ལྷ་ལ། མཐའ་བོའི་རྩ་བའི་དབངས་སོར་གཉིས།
མཛུབ་མོའི་སྲིད་དུ་སོར་གཉིས། དེ་ལ་ནས་ཕྱེད་ཆད་པ་གུང་མོ། དེ་ལ་ནས་
གཅིག་གིས་དམན་པ་སྲིན་མཛུབ། དེ་ལས་བརྒྱད་ཆས་དམན་པ་མཐའ་ རུ་རྒྱུང་།
བཞི་ག འང་རང་རང་གི་རྩ་བར་སྲིད་ཆད་ཀྱིས་བསྒོར་བ། ཚིག་ཕྱེད་ཀྱི་སེན་མོ་
དང་མཐའ་རུ་རྒྱུང་གི་རྩ་བ་ནས་ཞབས་ཀྱི་དབངས་པོར་གཅིག་གོ གཙུག་ཏོར་གྱི་
འོར་བུའི་རྒྱར་སོར། གཉིས་དང་བསྒོར་བ་ལ་སོར་དུག་གོ དེས་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་
སོ་སོ་ནས་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མི འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བ་ལ། དུས་ཀྱི་
ལའོར་ལོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་མིག་ལམ་དུ་མཛེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ལ། དེར་མ་
ཆང་བའི་ཆ་སྟོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་ནས་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་
རྒྱུད་ཐ་དད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཉིས་པ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆད་
དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱུ་གཟུགས་ཆད་དེ་དག་ལས་དྲངས་པའི་

གྲིམས་པ་དང་འབྲིལ་བ་འབྲིལ་བ་སོགས་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟ་ན་སྤྲུག་པ་
ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས་རི་
སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་རང་བཞིན་ནི།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་
གཟུགས་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐྱ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྤྲུམ་བཙུ་ཅ་
གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བཙུར་ལྡན་པའི་སྐྱའོ། །དེ་འང་འདིར་སྐྱེས་
བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྤྲུམ་བཙུ་ཅ་གཉིས་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དེ་དག་གི་སྐྱ་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་སྟེ་འཁོར་ལོ་
ཅི་བས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་བ་སྤྲུཅུད་དང་བཅས་པས་
མཚན་པ་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གྱིན་ཏུ་གནས་པ་ནི་རུས་སྤལ་ཀྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་
ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ས་ལ་རེག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞབས་མཐིལ་བཏེག་ན་འཕར་བར་
བྱེད་ཅིང་། མནན་ན་ནེམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཏུ་བས་འབྲེལ་བ་
ལྟེ་བྱ་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རིན་པོ་ཆའི་ཏུ་བས་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།
ཕྱག་དང་ཞབས་དག་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་བགས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱིན་ཏུ་
འཇམ་པ་དང་། བདུན་མཐོ་བ་ཞེས་པ་ཞབས་གཉིས་དང་ཕྱག་གཉིས་དང་ཕྱག་
པ་གཉིས་པོ་དག་དང་ལྟག་པ་ཡང་མཐོ་བ་དང་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་
བ་སྟེ་མཐོ་བོ་དང་། སོགས་པས་སོར་མོ་ལྟ་རྣམས་ལྷུ་ཞིང་ཡང་ལ་བྱིན་ཀྱི་ཕྱ་

བ། ཞབས་ཀྱི་སྲིད་ཀྱི་གཞི་བྱིར་འཕགས་པས་རྟིང་པ་ཡང་བ་དང་། སལ་པ་
ལས་སྤྱོད་བདུན་ཙམ་གྱིས་བྱིན་དུ་འཕགས་པས་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བ། ཡ་ཡོ་མེད་
བས་དྲང་བ་དང་། །ཞབས་ཀྱི་ཤུས་མོའི་ལྷ་ང་དང་བྱིའི་ལོང་བུ་བྱིར་འབུར་མི་
མངོན་པ་དང་བ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་བྱིན་དུ་བྱོགས་ཤིང་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་
དང་། བྱིན་པ་མཉམ་ཞིང་རིམ་པར་འཆོམས་ལ་རྒྱས་ཤིང་ལྷུ་མ་པས་རི་དྲགས་ཨེ་
ན་ཡ་ཞེས་པ་ཤ་བ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསེལ་སྒྲོ་ཡིན་
པར་གསུངས་པས་དེའི་བྱིན་པ་ལྷ་བུ་དང་། སྤྱང་པོ་ཆེ་ཅང་ཤེས་ཀྱི་གསང་གནས་
བཞིན་དུ་འདོམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མི་མངོན་པར་སྤྱོད་སུ་རབ་ཏུ་རྩལ་བ་དང་། གསེར་
ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་དང་། ལ་སོགས་པས་བེ་རྩུ་དང་བསྐྱ་
རྒྱ་ག་ལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ཁ་དོག་ལྷ་ར་འོད་དང་ལྷན་པ་བགས་པ་སྤྱུ་
པའི་མདོག་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དང་། བགས་པའི་སྐྱེ་མོ་སྤྱབ་ཅིང་ལ་ལར་
སྤྱབ་པ་དང་ལ་ལར་མཐུག་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམས་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཤུ་ཀྱུ་བུ་བ་པ་ལ་མཆོན་ན་གསེར་གྱི་མདོག་དང་ལྷན་པའི་བགས་པ་དྲི་མ་དང་
རྩལ་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། བ་སྤྱོད་བུ་ག་རེ་རེ་ནས་སྤྱོད་མ་འདྲེས་པར་རེ་རེ་ཞིང་
སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་མའི་དབུས་སུ་མཛོད་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་ལྷུ་མ་པོ་སྤྱོད་རས་བལ་གྱི་
འདབ་མའི་སྤྱོད་པ་ལྷ་ར་དཀར་ཞིང་འཇམ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལན་གསུམ་བཅུ་
ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་སུ་འབྱེལ་བས་བསྐྱོར་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་བདག་ཉིད་

དང་། རོ་སྟོད་སེང་གེ་ལྟ་བུ་སྟེ་རོ་སྟོད་འཕལ་ཀ་ཆེ་བས་ཡངས་པ་དང་ཐུག་པའི་
བར་མཐོ་གང་ལེགས་པར་རྒྱས་པས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། མགིན་པ་ཡོངས་སུ་
རྒྱུམ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས་ལ་རོ་བྱོ་བའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་རོ་བྱོ་
བར་བྱེད་པ་སྟེ་རོ་བྱོ་བའི་མཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཟས་དང་ལྡན་པའི་རྩའི་མཆོག་
རྣམས་ལ་རོ་མི་ཞེས་པའང་རོ་མཆོག་དུ་སྒྲིང་བ་སྟེ། ལྷགས་རྒྱང་དང་འབྲིས་པ་
དང་བད་ཀར་གྱིས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་གོ་རྟའི་གིང་ལྟར་མཆུ་
ཞེང་གའ་པའི་སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོ་སྟེ་མཆུ་དང་ཞེང་ཀྱན་ནས་མཉམ་པའོ། །འདིར་
སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཡུ་རྒྱལ་གི་དམའ་བ་སྟེ་སྒྲི་སྒྲིད། རོ་རྟ་ཞི་སྒྲི་སྟོད། ཡོངས་སུ་
གའ་པ་གི་མཉམ་པ་སྟེ་སྟེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲི་སྒྲིད་དང་སྒྲི་སྟོད་ཆོད་མཉམ་པར་
བཤད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་དུ། རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་བཙམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་སྟེང་ནས་མཛོད་སྒྲི་བྱེད་བཅས་ཉི་མའི་སོར། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་ནས་ལྟེ་བའི་ཡན་ཆད་ཞལ་བཞི་ལས་མ་གསུངས་པས། ལྟེ་བ་
ནས་སྒྲིའི་སྟོད་སྒྲིད་མཉམ་ན་ཞལ་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔུ་
གཙུག་ཏྲར་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གཙུག་ཏྲར་གདུགས་ལྟར་རྒྱུམ་ཞིང་མཉམ་པ་གཡས་
སུ་འབྲེལ་བ་ལེགས་པར་རྒྱས་པ། ལྟ་ན་སྒྲིག་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཅིང་། སོར་
བཞི་ཙམ་གྱིས་བྱེད་དུ་མཐོ་བ་དང་། དཔུ་སྒྲི་དང་སྟོན་དག་གི་བར་དག་ཏུ་ལྷན་
ལ་དམར་པོའི་མདོག་ལྟ་བུའི་ལྷགས་ཀྱི་རྩེ་མོས་རེག་པ་ཏེ་དཔུ་སྒྲིའི་མཐར་ཐུག་

པར་དབྱེ་བ་ལ་ འང་ལྷན་གྱིས་ཁེབས་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་
 ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་ལྷན་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་སྐད་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་
 དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ནང་དུ་ལམ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་སྒྲིལ་ཏུ་ཡང་སྟོན་པས་དེ་
 དག་གིས་ཐོས་པ་དང་། འགྲམ་པ་སེང་གེ་ལྟར་ཆེ་ཞིང་རྒྱམ་པ་ལྟ་ན་སྟག་པ་དང་།
 ཚེས་མཐོ་དམན་མེད་པར་ཚད་མཉམ་པ་དང་། བཞི་བཅུ་ཐམ་པའི་གྲངས་ཚང་
 བ་དང་། ཚེས་གྱི་མདོག་དཀར་བ་དང་། ཚེས་ལ་མཚམས་དོད་པ་དང་གས་
 པ་སོགས་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ཏུ་སྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 ལྷན་ཆ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གདན་གྱི་
 རྒྱར་ཞལ་བདུན་ཡོད་དགོས་པའི་སྒྲིལ་ཏེ། ཞབས་གཡས་གྱི་སྤྱིད་དུ་སོར་བཙོ་
 བརྒྱད་ཞབས་གྱི་བར་དུ་མཐོ་བཞི་དང་ཞབས་གཡོན་གྱི་སྤྱིད་དུ་སོར་བཙོ་བརྒྱད་
 ཡོད་པར་སྒྲུས་པའི་སྒྲིལ། ཡང་ཞབས་གཡོན་གདན་གྱི་སྤྱིད་དུ་མེད་པར་ཐལ།
 རྒྱ་དན་གྱི་རྒྱར་ཞལ་ལྷ་ཡིན་ལ་དེ་ཞབས་གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་མ་བགྲངས་པའི་
 སྒྲིལ། འདོད་ན་ཞབས་གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་དུས་མཚན་ནི་པད་ཡོད་པ་དེ་གདན་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞབས་གཡོན་པ་གདན་གྱི་སྤྱིད་དུ་མེད་ན་ཞབས་གཡོན་པའི་
 འོག་ཏུ་དུས་མཚན་དང་ནི་པད་གདན་དུ་ག་ལ་རུང་བའི་སྒྲིལ། དེར་མ་ཟད་
 ཞབས་གཡས་པའི་སྤྱིད་ཚད་སོར་བཙོ་བརྒྱད་ཡིན་དེ་ལྟ་ན་གདན་ཞལ་སྤྱིད་དུ་ག་
 དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིལ། གདན་ཞལ་ལྷ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། འོ་ན་གདན་གྱི་ཚད་

རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་གིས་རྟིང་པའི་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་འཛིག་
བྱེད་ནག་པོའི་མགོ་བོར་མ་མནན་པ་དང་། གཡོན་པའི་མཐེ་བོའི་རྩེ་མོའི་བར་
ལ་མཐོ་ལུ་འབྱུང་སྟེ། ཞབས་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་སོར་བཙོ་བརྒྱུད་བྱས་པའི་ཆེ་རྟིང་པའི་
བར་ལ་སོར་བྱེད་དང་བཙས་པའི་བཞི་བརྟུ་དང་། ཞབས་ཀྱི་སྤྱིད་སོར་བརྟུ་
བཞིར་བྱས་པའི་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་རྟིང་པའི་བར་སོར་བྱེད་བཙས་ཞེ་བཞི་འབྱུང་
ངོ། །གདན་ཞལ་ལུ་འཛི་ཆད་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་གར་ཡིག་འགར་ཞབས་གཡས་
གཡོན་གྱི་བར་དུ་མཐོ་ལུར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གར་གྱི་སྐབས་སྒོན་པོ་གར་ཡིན་
པ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒོན་པོ་དང་། དམར་པོ་གར་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་དམར་བ་དང་།
དཀར་པོ་གར་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀར་པོ་དང་། བ་སྒྲང་གི་རྩི་མ་སྟེ་ཁྱུ་མཆོག་གི་
རྩི་མ་ལྟར་རྩི་མ་རྣམས་སྟེང་འོག་ནས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རིགས་སྣ་ཆོགས་ལ་གཟེགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུའི་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཞབས་མཐིལ་ནས་བརྩམས་གཙུག་རྟོར་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
མཆོན་པོ་སུམ་བརྟུ་རྩེ་གཉིས་སོ། །དཔེ་བྱུད་བཟང་པོ་བརྒྱུད་བརྟུ་ནི་སེན་མོ་
ཟངས་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། སེན་མོ་སྦྱུམ་པ། ཤང་ཤོང་མེད་པར་སེན་མོ་
མཐོ་བ། སོར་མོ་རྒྱུམ་པ། སོར་མོ་རྒྱས་པ། སོར་མོ་བྱིན་གྱིས་ལྷ་བ། རྩ་མི་
མདོན་པ། རྩ་མདུད་མེད་པ། འོང་བུ་མི་མདོན་པ། ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ།
སང་གའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ། དེ་བཞིན་སྒྲང་པོ་ཆེའི། ངང་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གི་

གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོར་བས་མཛེས་པར། མི་གཡོ་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྐྱེ་
བྱེདོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་འབྲིལ་ཆགས་པ་དང་། སྒོམ་སྒྲ་རིང་བྱང་སོགས་
མ་འཆོལ་བར་འཆོམས་པ། གཙང་བ། འཇམ་པ། རྣམ་པར་དག་པ། ཆ་གས་
རྫོགས་པས་མཚན་རྫོགས་པ། ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ། གོམ་པ་སྒྲོམས་
པ། སྐྱབ་རྣམ་པར་དག་པ། ཤིན་ཏུ་གཞོན་གཙན། སྐྱེ་ལུམ་པ་མེད་པ་རྒྱས་པ།
ཤིན་ཏུ་གིམས་པ་ཡན་ལག་དང་ལྷུ་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེས་པས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་
ལག་འབྲེས་པ། གཟིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་དག་པ། དཀྱ་ལླུམ་པ། དཀྱ་
སྐབས་ཕྱིན་པ་དཀྱ་མ་རྫོངས་པ། བྱལ་བྱང་རེ་བ། ལྟེ་བ་ཟབ་པ། གཡས་སུ་
འཁྲིལ་བ་དྲོད་ལམ་ཀྱུན་ནས་མཛེས་པ། ཀྱུན་སྐྱོད་གཙང་བ། སྒྲེ་བ་གནག་
གལ་མེད་པ། བྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམས་པ་བྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ།
རི་མོ་ཟབ་པ། རི་མོ་རིང་བ། ཞལ་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ། མཆུ་བིསྐ་ལྟར་དམར་ཞིང་
དང་བ་གཟུགས་སྟན་སྒྲིང་བ། ལྷགས་གཉེན་པ། སྒབ་པ་དམར་བ། སྒྲང་པོ་
ཆེའི་ར་རོ་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྷན་པ། གསུངས་སྟན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ།
མཆེ་བ་ལླུམ་པ། རྫོ་བ། དཀར་བ། མཉམ་པ་དྲོད་ཀྱིན་གྱིས་སྒྲ་བ། ཤངས་མཐོ་
བ། གཙང་བའི་སྐྱབ་ཡངས་པ། རྫི་མ་སྐྱག་པ། སྐྱབ་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་
པདྨ་འི་འདབ་མ་ལྟར་རྒྱས་པ། སྐྱོན་ཚུགས་རིང་བ། འཇམ་པ། སྐྱམ་པ། སྐྱེ་
མཉམ་པ། བྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ། སྟན་མ་ཉམས་པ། དབྲལ་བ་འབྲེས་པ་སྟེ་སྐྱེ་

མཆོམས་ལེགས་པར་དོད་པ། དབྱལ་དབྱེས་ཆེ་བ། དབྱ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ།
དབྱ་སྒྲ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ། ལྷག་པ། འཇམ་པ། མ་འཇིངས་པ། མི་བཞོར་
བ། ཉེ་མི་རྩལ་བ། གྲི་ཞིམ་པ། དཔལ་བེའུ་དང་གཡུང་དྲུང་འབྱེལ་བ་ལ་སོགས་
པས་ཕྱགས་མགྲིན་པ་དབྱལ་བ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལེགས་པར་མཛེས་པ།
སྒྲ་དཔངས་ལ་སོར་གང་ངམ་དོ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་ན་བཟའ་གྲུབས་
པའོ། ། གཉིས་པ་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ནི། རྣམ་སྒྲུང་
སོགས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་གཞུགས་སུ་བྱེད་པས། དེ་ཡང་ཆ་
ལུགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆད་སྒྲ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། རལ་བ་བྱེད་ཐོར་
ཚུགས་སུ་བཅིངས་པའི་ནང་དུ་གཙུག་ཏོར་སོན་པར་བྱས་ནས། གཙུག་ཏོར་གྱི་
སྟེང་དུ་རལ་པའི་ཙོད་པན་ཐལ་མོ་གང་གི་ཆད་ལ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་སོར་གཉིས་
ཀྱང་བགྱང་བ་དང་། དབྱལ་བའི་སྒྲ་མཆོམས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ལུ་
ཐལ་མོ་གང་བ་དང་། རལ་པའི་བྱེད་ཟུར་ལུང་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱུང་བ།
རལ་པའི་ཙོད་པན་མཐོ་གང་གི་ཆད་ལ་གཙུག་ཏོར་ནི་མི་བགྱང་སྟེ། བདེ་མཆོག་
གི་ཙོད་པན་གྱི་ཕྱེ་མོ་ནས་གདན་གྱི་བར་མཐོ་བཙུ་གཉིས་སུ་བཤད་པས་གཙུག་
ཏོར་མཐོ་བཙུའི་ནང་དུ་བགྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲ་མཆོམས་ནས་རིན་
པོ་ཆེའི་ཙོད་པན་མཐོ་གང་བྱས་པས་དབྱས་ཀྱི་རལ་པའི་ཙོད་པན་སོར་བཞི་ལྟག་
ཙམ་གྱིས་མཐོ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་དང་དར་གྱི་ཙོད་པན་གྱིས་སྒྲས་པའོ།

།དེ་ལྟ་བུ་དགྲིལ་ལའོར་གྱིས་གཙོ་བོ་དང་སྟོགས་བཞིའི་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཚད་ཡིན་ནོ། །བྱུས་ཁང་ལོ་ཙྰ་བ་ན་རེ། རྣམ་སྤྲང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཚེ་གཙོ་བོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་སོར་བརྒྱ་ཉིལ་ལྟ། ལའོར་གྱི་གཤེགས་པ་རྣམས་སོར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་
བྱ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་འཕོ་ན་འང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་མི་
འཐ་དེ། བཞི་བོ་དེ་འང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ་བཙམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ན་སོར་བྱེད་བཙས་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཚད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར།
གསུམ་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི།
སྟོབ་དཔོན་རྩ་རྒྱུ་ཉལ་སྟོམ་འབྱུང་འབྲེལ་པར། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚད་
མཐོ་བཙུ་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་ནས་རི་སྐད་དུ། དེ་དག་ནི་རེ་ཤིག་སངས་རྒྱས་
བཙམ་ལྡན་འདས་དང་དཔལ་བདེ་མཚོག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དང་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་མཐོ་བཙུ་ལ་ཡང་མཐོ་
རེ་རེ་དང་དེ་ལ་འང་ཆ་ཆུང་བྱེད་བྱེད་སྤངས་ནས་ཆ་ཆུང་གཉིས་པའི་མཐོ་བཙུའི་
རྣམ་གཞག་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ལ་སོར་བྱེད་དང་བཙུག་གསུམ་གྱི་
ཐལ་མོ་བཙུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བའི་གཟུགས་ལ་སོར་བྱེད་ཐོབ་ས་
ཐལ་མོ་བཙུ་སྟེ། སྐྱ་སྟོད་ལ་སོར་བྱེད་པ་ལྟ་དང་སྐྱ་སྟོད་ལ་སོར་བྱེད་པ་ལྟ་དོར་
དོར་བའི་མཐོ་བཙུ་དང་མཐོ་རེ་རེ་ལ་སོར་བཙུག་ཉིས་སུ་བགོས་པས་སོར་བརྒྱ་
ཉི་ཤུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་མཐོ་རེ་རེ་ཞིང་སོར་བྱེད་པ་རེ་གང་ནས་འདོར་བ་

ཡང་། ཤངས་ཀྱི་འོག་ནས་ཀོ་སྒོའི་མཐར་ཐུང་བཅས་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲ་
དཔངས་ཀྱི་སོར་ཐུང་། མགིན་སྟིང་གི་བར་ནས་སོར་ཐུང་། ཐུགས་ཀ་དང་ལྷ་
བའི་བར་ལ་སོར་ཐུང་། ལྷ་གསང་གི་བར་ལ་སོར་ཐུང་། བརྒྱ་ལ་སོར་གང་བྱིན་
པ་ལ་སོར་གང་རྟིང་པའི་དཔངས་ལ་སོར་ཐུང་གིས་དམན་པར་བྱའོ། །སྟན་དང་
ཤངས་དང་ཞལ་རྣམས་ཀྱི་མཆུ་ཁེང་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྟན་སོགས་ཀྱི་ཚད་
ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་སྟན་ཀྱི་ཚད་སྒར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་དུས་
ལའོར་སོགས་དྲང་སྟོང་ཁྲོས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་
བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཚད་གིས་སྒྲི་རོལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། རྒྱལ་
བའི་བདག་པོ་ཞེས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་བཙོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྟེང་ནས་ནི་མཛོད་སྒྲུའི་དབུས་ཞེས་པ་སྟོན་མའི་དབུས་
སྟེང་དང་བཅས་པའི་ཉི་མའི་སོར་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་ཐུང་དང་བཅས་པའི་སོར་
བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། དེ་ནས་མགིན་པའི་ཆུ་སྟེས་དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
སྒར་བཀྲལ་བ་ལྟར་འབྱུང་བས། རལ་པའི་ཅོད་པན་དང་གདན་ལ་ཞལ་གང་སྟེ་
ཞལ་བཙུག་ཉིས་སྟེང་པས་ཞལ་ཚད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམན་པའི་ཞལ་བཙུའི་ཚད་
ཀྱི་དྲང་སྟོང་ཁྲོས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གཙུག་ཏོར་གྱི་
དཔངས་ནི་རལ་པའི་ཅོད་པན་གྱི་དཔངས་ཚད་དུ་མི་བགྲངསྟེ། དེ་བགྲངས་ན་
བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྒྲུ་ཚད་མཐོ་བཙུ་ལ་སོར་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་ལས་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་ཞལ་ཚད་མཐོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་སོར་གཉིས་ནི་
རལ་པའི་ཅོད་པན་ཞལ་གང་གི་ཁོངས་སུ་བགྱངས་དགོས་ཏེ། གང་ན་དང་
གང་ན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཡིན། །གཉིས་ཀྱི་སོར་དང་སོར་མོའོ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་
ལ་ཡང་ན་བར་གསུངས་པས་འོག་གི་གང་ན་གྱི་ཚད་ཐལ་མོ་གང་ལ་འཛིགས་
བྱེད་དང་དུས་མཚན་དང་ཉི་མ་དང་པདྨ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་ཡིན་པ་བཞིན་སྟེང་དུ་
འང་གཙུག་གི་ནོར་བུའི་ཚད་ཀྱང་དེའི་རིགས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་རལ་
པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་དབུས་ནས་སོར་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བས་སོར་བཞི་དང་གཙུག་
ཏོར་དང་རྒྱ་མཉམ་ལ་དེའི་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་བས་སོར་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་ལ།
གཙུག་ཏོར་གྱི་སྟེང་རལ་པའི་ཅོད་པན་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རལ་པའི་ཅོད་
པན་ལ་རྩ་བ་སོར་བཞི་དང་རྩ་མོར་དེ་བྱའོ། །གང་ན་གྱི་དབངས་ནི་ཞལ་གང་
དང་སྤྱིད་དུ་ཞལ་ལྷ་ཡིན་གསུངས་པ་ལ། ཀྱུན་མཁྱེན་བྱས་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོའི་
རྩ་ནས་མཐེ་བོའི་རྩ་མོའི་བར་ལ་ཡིན་པ་དང་། རྟིང་པའི་བར་ལ་ཞལ་གསུམ་
བར་འདོད་པ་ལ་བྱས་ཁང་པས་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་འབྱུང་གི་
འགྲེལ་བར། ཞབས་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་སོར་མོ་བཙོ་བརྒྱད་དེ་ཞལ་གསུམ་ཡོད་པས་
ཞབས་གཉིས་ཀྱི་རྟིང་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཞལ་དོ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཞབས་ཀྱི་བར་དུ་མཐོ་གསུམ་ཡོད་ན་མཐེ་བོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་མོའི་བར་དུ་མཐོ་དུག་
ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཡས་རྒྱུད་གི་ཆོ་གོམས་པ་གཡས་པ་དོར་བ་

ཡིན་པས་ཞབས་མཐིལ་གཡོན་པའི་ཆ་གདན་གྱི་དུས་ལ་མི་བགྲང་ཞིང་། ཉིང་
པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཞལ་བཞི་ཡོད་པར་བྱས་ནས་ཞབས་གཡས་པའི་མཐིལ་དང་
བཅས་པ་ལ་མཐོ་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞབས་ལ་སོར་བཙོ་བརྟུད་པ་ལས་ཞབས་
གཉིས་ཀར་ནས་སོར་རྒྱལ་པ་རེ་ཕྱི་བ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཞབས་གཡོན་གྱི་མཐིལ་གདན་ཞལ་ལྷའི་ཁོངས་སུ་མི་འདྲེན་མི་འཐད་དེ།
རྟུད་འགྲེལ་ལས་གདན་གྱི་རྒྱ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ལྟ་ན་གདན་གྱི་རྒྱར་ཞལ་བདུན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞབས་གཡས་ཀྱི་སྤྱིང་
དུ་སོར་བཙོ་བརྟུད་ཞབས་ཀྱི་བར་དུ་མཐོ་བཞི་དང་ཞབས་གཡོན་གྱི་སྤྱིང་དུ་སོར་
བཙོ་བརྟུད་ཡོད་པར་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞབས་གཡོན་གདན་གྱི་སྤྱིང་དུ་མེད་
པར་ཐལ། གདན་གྱི་རྒྱ་ཞལ་ལྷ་ཡིན་ལ་དེ་ཞབས་གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་མ་
བགྲངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཞབས་གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱས་མཚན་ཉི་པད་ཡོད་
པ་དེ་གདན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞབས་གཡོན་པ་གདན་གྱི་སྤྱིང་དུ་མེད་ན་ཞབས་
གཡོན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱས་མཚན་དང་ཉི་པད་གདན་དུ་ག་ལ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་
མ་ཟད་ཞབས་གཡས་པའི་སྤྱིང་ཚད་སོར་བཙོ་བརྟུད་ཡིན་དེ་ལྟ་ན་གདན་ཞལ་
ཕྱིང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གདན་ཞལ་ལྷ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །འོ་ན་གདན་
གྱི་ཚད་ཇི་ལྟར་ཞེན། ཞབས་གཡས་བརྟུང་གིས་ཉིང་པའི་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་
འཛིག་བྱེད་ནག་པོའི་མགོ་བོར་མ་མནན་པ་དང་། གཡོན་པའི་མཐེ་བོའི་རྩེ་མོའི་

བར་ལ་མཐོ་ལྔ་འབྱུང་སྟེ། ཞབས་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་སོར་བཅོ་བརྒྱད་བྱས་པའི་ཆེ་རྟིང་
པའི་བར་ལ་སོར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བཞི་བརྒྱད་དང་། ཞབས་ཀྱི་སྤྱིད་སོར་བརྒྱ་
བཞིར་བྱས་པའི་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་རྟིང་པའི་བར་སོར་བྱེད་བཅས་ཞེ་བཞི་འབྱུང་
ངོ། །གདན་ཞལ་ལྔའི་ཆད་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་གར་ཡིག་འགར་ཞབས་གཡས་
གཡོན་གྱི་བར་དུ་མཐོ་ལྔར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གར་གྱི་སྐབས་སུ་གར་སུ་གར་
མཛེས་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། སྐྱ་གཟུགས་བཞེང་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ།
བྱས་ན་ཆད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་གདན་གྱི་རྒྱ་ཆ་ལྔ་དང་།
དཔངས་མཐོ་གར་པ་ལ་བདྲ་སོར་གསུམ། ཉི་མ་སོར་གཅིག་ འཛིགས་དུས་ལ་
སོར་བརྒྱད་དང་། ལྷ་གཞན་དག་ལ་རོ་གདན་མེད་པའི་ཆེ་རྟིང་མ་ལ་སོར་གསུམ།
བདྲ་ལ་སོར་དགུའོ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདན་ཆད་ནི་དེར་
ངེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཡས་གཡོན་བརྒྱད་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་བདེ་མཆོག་གི་
ཞབས་ཆད་འདིར་མ་ངེས་སོ། །བདེ་མཆོག་གི་གདན་འཛིགས་དུས་ལ་སོར་
བརྒྱད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཀྱེ་རྟོར་ལ་བདུད་བཞི་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་བདུད་རེ་ལ་
སོར་བརྒྱད་རེ་ཉེ་སོར་སུམ་བརྒྱ་སོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཐོ་བརྒྱ་པ། དབྲལ་བ་དང་ཤངས་ཀྱི་ཆད་
སོར་བཞི་རེ། ཞལ་གྱི་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་གདངས་པའི་ཆད་སོར་གཅིག་བྱས་
པའི་ཆེ་དེ་གོ་དོའི་འོག་མགྲིན་པའི་དཔངས་ལ་ཟ་དགོས་གིང་། སྤྱན་ནི་སྤར་

བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཞལ་གྱི་ཚད་ནི་སྤར་བཤད་པ་དང་མི་གཅིག་པའི་བྱད་
པར་བདེ་མཆོག་དང་དུས་འཁོར་ལྟ་བུ་དྲང་སྟོང་ཁྲོས་པ་ལ་སྒྲུལ་འབྱུང་འགྲེལ་
པར་དེ་ལ་ཞལ་གྱི་གནས་སྤར་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ནས་བཞི་དོར་ནས་བཙུ་
གཉིས་སུ་བཞོས་ཏེ། རྒྱར་འོག་གི་བྱར་དག་ལ་གཅིག་དང་། བྱེད་དང་བཅས་
པའི་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་གཉིས་ཀྱི་ཆ་སྤངས་པར་
བསྒྲེར་བ་ལ། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་སྤྲད་ཀྱི་འོག་
བྱར་གྱི་ཚད་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། ཞལ་གྱི་དཀྱུས་ཚད་སོར་བཙུ་གཉིས་དང་
ནས་བཞི་ལས། ནས་བཞི་དོར་བ་སྟེ་མ་བགྲངས་པར་སོར་བཙུ་གཉིས་ཡོད་པ་
དེ་ལ་བཙུ་གཉིས་སུ་བཞོས་པའི་ཆ་ནི་སོར་གཅིག་ཡིན་པས་སོར་ཚད་དེའི་ཞལ་
སྤྲད་ཀྱི་ཆ་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་པས། སོར་གཅིག་དང་བྱེད་བཅས་གཅིག་དང་
སོར་གཉིས་ཀྱིས་ཆས་སྤང་བ་སྟེ། ཚད་དེ་དག་གིས་བདེ་མཆོག་གི་ཞལ་བཞི་ལ་
རྒྱ་ཆུང་དུ་ངེ་ལྟར་གཏོང་ན་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཞལ་སྤྲད་ལ་འོག་གོ་སྒྲིའི་རྒྱར་
སོར་བཞི་གོ་སྒྲིའི་མཐའ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་སྟོན་ལ་བྱགས་གི་བར་སོར་དུག་
དུག་ཡོད་པ་བསྟོམས་པས་སོར་བཙུ་དུག་ཡོད་པ་ལས། ཅུ་ཞལ་ལ་སོར་གཅིག་
དོར་ནས་སོར་བཅོ་ལྷ་དང་། གཡོན་ཞལ་བྱེད་བཅས་གཅིག་དོར་བས་བྱེད་དང་
བཅོ་ལྷ། གཡས་ཞལ་གཉིས་དོར་བས་བཙུ་བཞི། རྒྱབ་ཞལ་ལ་བྱེད་བཅས་
གཉིས་དོར་བས་བྱེད་དང་བཙུ་བཞིར་བྱའོ། །ཞལ་བཞིའི་བྱི་དབྱེབས་ཀྱང་སོ་

སོར་རྩ་ཞལ་རྒྱུ་ཁྱོས་པའི་ཉམས་ཅན། གཡོན་ཞལ་གྲུ་བཞི་དཔའ་བའི་ཉམས་
ཅན། གཡས་ཞལ་བྱིས་བྱའི་སྒོ་ར་ལྟ་བུ་ཆགས་པའི་ཉམས་ཅན། རྒྱབ་ཞལ་ཉི་ལ་
དབྱིབས་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ཅན། རྩ་ཕྱག་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྤག་པ་ནི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དུག་དང་། སྤག་མང་གཞན་ལ་སྤག་པ་
གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སྤག་གངས་ཀྱི་སྤག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཉིས་སྤར་
བ་ལས། སྤག་མངས་ལ་སྤག་པ་གཅིག་བྱས་པའི་ཆོ་སྤག་གངས་ཇི་ཙམ་འཕེལ་
རིམ་གྱིས་སྤག་པ་འདེམ་ཀྱི་སྒོམ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། དུས་འཁོར་ལ་ནི་སྤག་
པ་དུག་གི་སྤག་པ་རེ་ལ་དབུང་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཆས་སྤག་
པའི་སྒོམ་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་སྒྲིག་པའི་ཉམས་བྱས་པས་དཔངས་ཞལ་གང་གིས་
བྱི་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་བྱི་བར་འདོད་པ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་མཛེས་སོ།
།འདིར་སྐྱུའི་ཆ་ལ་དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱལ་
པའི་སྐྱུའི་གཟུགས་ལྟར་བྱའོ། །ལུ་པ་དེ་དག་གི་འཁོར་ལྟ་མོའི་ཚད་ནི། སྒོམ་
འབྱུང་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་གཟུགས་ནི། །ཐལ་མོ་དགུ་པར་
མངོན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་འབྲེལ་པར། ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་གཟུགས་ནི་ཡིད་
འཕྲོག་པའི་གཟུགས་སོ། །ཐལ་མོ་དགུ་ནི་ལུས་ལ་ཐལ་མོ་དགུ་པར་བྱའོ། །རྩོ་རྗེ་
པག་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་མོ་རྣམས་དང་འཕགས་མ་
སྒོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཐལ་མོ་དགུ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཞེས་

འབྲུང་བས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་། རོ་རྩེ་བདག་མེད་མ་དང་།
ལག་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོན་ལ་སོར་མོ་ལྷ་བརྒྱུ་ཅ་བཞི་དང་། སྐྱེ་སྟོན་
སེར་མོ་ལྷ་བརྒྱུ་ཅ་བཞི་བྱ་སྟེ། མཚམས་ནི་གསང་བའི་གནས་ནས་འཇལ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་༥ ཞལ་མཐོ་གང་ལ་སོར་བརྒྱུ་གཉིས་དང་། སོར་གྱིས་
བཅལ་ནས་མགྱིན་དཔངས་སོར་གསུམ། སྐྱ་དཔངས་སོར་གསུམ་བྱས་པ་དུག་
བསྐྱེམས་པས་བཙུ་བརྒྱད། མགྱིན་པ་ནས་བྱགས་ཀ་དང་། བྱགས་ཀ་ནས་ལྷེ་
བར་ཞལ་རེ་སྟེ་ཉེར་བཞི་དང་བསྐྱེམས་པས་སོར་ཞེ་གཉིས་དང་། ལྷེ་བ་ནས་
གསང་བར་སོར་བརྒྱུ་གཉིས་ཉེར་བཞི་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མགྱིན་བར་སོར་མོ་
ཆད་པ་ཡང་། བཟད་དུ་བྱས་ཏེ་སྟེང་དུ་བཞོད། ཅིས་མགྱིན་བར་སོར་མོ་ཆད་པ་
དངོས་སུ་ཐོན་ཅིང་། སྟེང་དུ་ཞེས་པ་སྐྱ་དཔངས་ལ་སོར་གཅིག་ཆད་པར་བསྐྱེན་
ཏེ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་ལ་སོར་ཞེ་བརྒྱད་དེ། རི་
སྐད་དུ། ལག་ངར་གཉིས་ཀྱི་ཆ་དག་ལས། གཟུང་སྟེ་སོར་གཉིས་རིམ་པ་ལས།
བརྒྱ་དང་ལུས་མོ་བྱིན་པ་ལས། རྒྱས་པ་རུ་ནི་རབ་རྒྱ་བྱ། ཞབས་དག་མཐོ་བ་
ཉིད་ལ་ཡང་། ཞབས་ད་ག་མཐིལ་དང་མ་ ཉམ་དེ་བཞིན། ཞེས་པས་ལག་ངར་
དང་དཔུང་ལ་སོར་གཉིས་རེ། །བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་ལ་འང་གཉིས་རེ་བྱི་བས་ཞེ་
བཞི་དང་། །དབྱི་ལ་སོར་བཞི། ཁྱིང་པ་ལ་སོར་གསུམ་༥ ལུས་མོ་སོར་གསུམ་
བྱས་པས་ང་བཞིར་འགྲིག་ཅིང་། ཡང་ན་བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་ལ་ཞལ་དོ་རེ་བྱས་

པས་ཞེ་བརྒྱད། ལུས་མོའི་ལྷ་ང་སོར་གསུམ་སྟེ་ང་གཅིག ལོང་བུ་སོར་གཅིག
ཞབས་དཔངས་སོར་གཉིས་བྱས་ཏེ་ལྷ་པར་ང་བཞིར་བྱེད་པ འང་ཡོད་དོ། །ཇི་
སྐད་དུ། སྤྲག་པར་གཉིས་ནི་ཆད་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བས་སྤྲག་པ་གཉིས་ཀྱི་
ཆད་ཞལ་རེ་ལའང་སོར་གཉིས་ཆད་པར་བྱས་ནས་དཔུང་པ་དང་ལག་ངར།
སྤྲག་མགོ་རྣམས་ལ་སོར་གཉིས་བསྐྱོད་པར་བྱ་སྟེ། །ཇི་སྐད་དུ། ཆ་གཉིས་ཡང་
དག་བཟུང་ནས་ནི། །དཔུང་པའི་དཀྱུས་དག་རྣམ་པར་བསྐྱོད། །ཅེས་འབྱུང་
བའི་སྤྱིར། དཔུལ་བ་ཤངས་ཞལ་སྟོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་སོར་བཞི་རེ་དང་། དཔུལ་
བའི་ཞིང་དུ་སོར་དུག ཞེ་བའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞལ་
ལྷར་ཏིལ་དབྱིབས་དང་། ཡིད་ཙམ་ཁྲོས་པ་ལ་སྦྱན་དཀྱུས་སོར་གསུམ་ཞིང་དུ་
ནས་བཅུ་གཉིས་དང་། །ཞི་དག་ཐུན་མོང་དུ་མཐུང་ཚོས་སོར་གསུམ་ཀྱི་དབུས་
ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་དང་། སྟན་དང་སྟན་ཤལ་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་སོར་གསུམ་རེ། ཞིང་
ལ་བྱེད་གཉིས་རེ་དང་། ཟ་འགལ་ཀྱི་སྤྱིད་མཆོག་གི་སྦྱུལ་སྦྱུལ་ས་ཅུང་ཟད་སྤ་བ་
དང་། སྟན་ཀྱི་རྩ་བར་ཅུང་རྒྱས་པར་བྱས་པས། ཞལ་ཀྱི་དབྱིབས་བྱའི་སྟོང་ལྷ་
ལུང་བྱ་ཞིང་། མཆན་རྩ་གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱ་མའི་བར་ལ་སོར་གཉིས་དོར་ནས་
རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སོར་དགུ་དང་། །ནས་གསུམ་ཅུང་མེད་ཙམ་དང་།
བསྐྱོར་བའི་ཆེ་སོར་ཉེར་བརྒྱད་རྒྱ་མའི་དཔངས་སུ་སོར་བཞི་པ་རྒྱུ་ཞིང་
མཁེགས་པའི་དབུས་སུ་རྒྱ་རྟོག་དང་བཙས་པ་བྱ་སྟེ། །ཇི་སྐད་དུ། རྒྱ་མའི་རྩ་བ་

ལ་ཆ་ཆུང་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་དང་། རུ་མ་གཉིས་ནི་བརྟག་བྱ་བ། །ཁྱུ་མ་
མཁེགས་མཐོ་ཞིང་རྒྱས་པ་དག་རྒྱས་པ་ཉིད་ལས་ཞལ་གྱི་སོར། །གཟུང་ནས་
དམའ་བའི་ཚད་ལ་བརྟག་ཅེས་སོ། །གསང་བའི་བསྐྱེད་དུས་ལ་ཞལ་བྱེད་
དང་། བསྐྱེད་བྱིས་དམན་པར་དབང་རྟེན་ཟེའུ་འབྱུང་བྱེད། རི་སྐད་དུ།
མཛེས་པའི་དབང་རྟེན་བྱེད་བྱིས་དམན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འཕོངས་ཚོས་གྱི་
རྒྱར་སོར་བཞིས་རྒྱས་གིང་རྒྱུ་པ་དང་། །ཞབས་གྱི་མཐིལ་ཡང་སྤིང་དུ་ཞལ་
གང་དང་། སྤྱག་མཐིལ་དུས་སུ་སོར་བདུན་སོར་མོ་སོར་ལ། །སྐོར་ཐིག་རྣམས་
ནི་སྤར་ལྟར་སྤིང་ཚད་བྱིས་གཞལ་བར་བྱའོ། །ཁྱེ་བ་རང་ཉིད་དང་བཅས་པའི་
གོ་རྒྱུ་མཉམ་པོར་བསྐྱོར་བ་ལ་ཆ་ཆུང་བཞི་བཙུ་ཞེ་དུག་ཐོབ་པས་དེ་ཙམ་གྱི་
དབང་གིས་སྐྱེ་སྐྱེད་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བ་དང་། དཔུང་བ་ལག་ངར། མཆན་ཁུང་།
བརྒྱ། བྱིན་པ་རྣམས་ཙ་བ་ཙུང་བྲ་ལ། དབུས་སྒོམ་པ་དང་། སྤྱག་པའི་སྤྱིང་ངེས་
མཐོ་ལ་གྱིམས་པ་དང་། མིག་བར་ཡངས་པ་དང་། ལྟག་མ་རྣམས་ནི་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་བྱེད། རི་སྐད་དུ། རི་རར་བརྒྱད་དང་རོ་སྤྱད་བྱོགས། །དབུས་དང་
དུས་ནས་བཟུང་ནས་ནི། །ཆ་ལས་ཐད་དཀར་དེ་བཞིན་སོར། །ཞེས་དང་།
ལྟ་མའི་ཙ་བར་སྒོམ་དོན་དུ། །མདུན་ནས་རི་ལྟར་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
སྤྱག་པ་མཐོ་ལ་ལོགས་མཛེས་པ། །འཛམ་ཞིང་རབ་རྒྱ་དང་བའི་མདངས། །ཁིམ་
བའི་མཆུ་དང་མིག་ཡངས་མ། །ཁུད་མེད་ལ་ནི་རབ་བྱགས། །ཞེས་སོ། །གཞན་

ལའོར་གྱི་ལྷ་དཔའ་བོ་རྣམས་ནི་ཞི་བྱ་གི་ཉམས་ཙམ་ལས་གཞན་ནི་སྤར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚད་བཤད་པ་དང་བྱད་པར་མེད་ལ། མི་འབྲེའི་བྱད་པར་ནི་
དཔའ་བ་དང་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ནི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་ཆ་འདྲ་ཞིང་། ཞལ་
དང་སྒྱུན་ཤངས་རྣམས་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པ་དང་ལའོར་གྱིས་ལྷོ་མ་རྣམས་
བྱང་ཕག་མོ་ལྷ་བྱར་བྱའོ། །གཞན་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་སོགས་ནི་བའི་བྱང་
སེམས་དང་མཚུངས་སོ། །དྲུག་པ་གཤིན་རྗེ་ཁྲོས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་ནི།
གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱད་ཀྱིས་རིམ་པ་བྱེ་བ་བཅུ་བཞི་པར། རི་རྒྱད་དུ།
ཁོ་བསྒྲོམ་ལ་བྱང་བར་བཤད། ལྷ་ནི་སོར་བཞི་བྱ་བ་སྟེ། དབྱལ་བ་ཀོས་ཀོ་
མཚུད་བཞིན། མགྱིན་པ་འགྲམ་པ་དེ་བཞིན་མཚན། སོར་བཞི་དག་ཏུ་བྱ་བ་
ཡིན། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལག་པ་ལ། བྱེན་དུ་སོར་ནི་ཉི་ཤུ་ཡིན། ལག་པ་རྒྱང་པ་
གདོང་རི་བཞིན། མིག་ནི་མཐོ་བོ་གང་ཙམ་སྟེ། རྣ་བ་གཉིས་ལ་སོར་གཉིས་
བསྒྲགས། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་དེ་བཞིན་བཞི། རྣ་མཚུན་སོར་གཉིས་སྟོམ་པའོ།
ཁྱེ་བ་སོར་གཅིག་ཟབ་པ་ཡིན། ལུས་ནི་མགྱིན་པ་བོར་བ་ཡིས། གདོང་ནི་
སུམ་འགྱུར་ལུས་ལ་དགོད། རལ་པའི་ཙོད་པན་དེ་ཡིས་ཚད། རིན་ཆེན་ཙོད་
པན་སོར་དྲུག་པའོ། ཞེས་དང་། རྩ་དེའི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་ནག་པོ། སྟོད་
པས་མཛད་པར། ད་ནི་ལྷོར་སོ་བརྩིག་པ་དང་སྒྱུ་བྱི་བའི་ཚད་གསུངས་པ། ལྷ་ནི་
རང་གིས་སོར་བཞི་ འོ། དབྱལ་བ་དང་ཀོས་ཀོ་མཚུད་བཅས་པའང་དེ་བཞིན་

ནོ། །མགྲིན་པ་འང་དོ་འགྲམ་པ་ལ་ཡང་སོར་བཞི་སོ། །སྒྲ་མཆན་གཡས་གཡོན་
དུ་སོར་གཉིས་གཉིས་སོ། །མཆན་མ་ལ་སོར་བཞི་འོ། །ལག་པའི་གྲུ་མོ་དང་གྲུང་
མོའི་བར་དུ་སོར་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་འོ། །དབྱུང་པ་ནས་གྲུ་མོའི་བར་དུ་ཉི་ཤུ་འོ། །
ལག་མཐིལ་དང་རྒྱུ་མཐིལ་ནི་གདོང་པའི་ཚད་དོ། །མིག་མཐོ་བོ་གང་ཅམ་སྟེ་
སོར་གསུམ་པའོ། །ཁུགས་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །རྩ་བའི་ཁུགས་པའི་ཁྱིམ་སོར་
གཉིས་སོ། །རྩ་མཆོག་དང་སྟོན་ཤལ་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་ནི་རུ་མ་སྟེ་
སོར་བཞི་འོ། །མཆོག་གཉིས་བསྐྱེད་མས་པ་ལ་སོར་གཉིས་སོ། །སྟེ་བའི་སྟེང་དུ་སོར་
གཅིག་ཟབ་པས་སོ། །གདོང་པའི་སྒྲུམ་འབྲུང་ལུས་ལ་དགོད། །ཞེས་འབྲུང་
བས་དབྱལ་བ་དང་ཤངས་དང་ཀོས་ཀོ་མཆོག་དང་བཅས་པའི་སྤིད་དུ་སོར་བཞི།
དེ་བཞིན་མགྲིན་པ་དང་འགྲམ་པ་སོར་བཞི། །སྒྲ་མཆན་གཡས་གཡོན་དུ་སོར་
གཉིས་བྱ་བ་ལ་མི་མཛེས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་མི་ཐད་དེ། དཔལ་ནག་པོ་
སྟོད་པའི་ཞབས་ཉིད་ཁུངས་ཁུངས་སུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། མཆན་མའི་སྤིད་དུ་འང་སོར་
བཞི། ལབ་པའི་གྲུ་མོ་ནས་གྲུང་མོའི་རྩེའི་བར་ལ་སོར་ཉེར་བཞི། དབྱུང་བ་སོར་
ཉི་ཤུ། རྒྱུ་མཐིལ་གྱིས་སྤིད་གྱིས་ཞལ་ཏེ། མིག་སོར་གསུམ་པ་ལ་ལྷུམ་
པོ། མིག་འབྲས་གྱིས་གྲུ་ཁུགས་གཉིས་ཇི་ལྟར་མཛེས་པ་སྟེ་མ་ངེས་པ། རྩ་བའི་
ཁུགས་པའི་འཁྱིམ་སྟེ་དབྱུང་གྱིས་ཐད་ཀར་ཞེང་སོར་གཉིས། སྟེང་གིས་ཀླ་ཀླ་ནི་
དང་འོག་གིས་སྟོན་ཤལ་ཇི་ལྟར་འཆོམས་པ་མཛེས་ལ་སྟེ་མ་ངེས་སོ། །འབྲས་བུ་

སྟེ་ལུ་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ཡོར་གཉིས་རྒྱུ་ཞིང་ཅུང་འབྱར་བ། སོའི་རྩ་བ་ནས་
 འབྱར་བའི་ཆ་ལ་མཆུ་སོར་གཉིས། ལྟེ་བ་ཟབ་པའི་ཆ་ལ་སོར་ཅིག་ཞལ་དང་
 མགིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱུ་ལུས་སྤིང་དུ་ཞལ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ།
 །བསྐྱེམས་བྱུང་གི་འགྲེལ་པར། སྟོམ་བྱུང་གསུམ་པ་འབྱར་བའི་གཤིན་རྗེ་
 གཤེད་ལ་སོགས་པ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་མཐོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྟེ་ན་རེ། མགིན་པའི་འོག་ནས་གསང་བའི་བར་ཞལ་
 གསུམ། བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་གཉིས་ལ་ཞལ་བྱེད་དོ་རེ། སུས་ཚིགས་དང་ཞབས་
 དཔངས་སོར་བཞི་རེ་བྱས་ན་གཞོད་སྐྱིན་འབྲོས་པའི་ཉམས་ཅན་གདོངས་བརྒྱད་
 པ་དང་འགྲིག་ཅིང་། དཔུང་པ་ནས་གྲུ་མོའི་བར་སོར་ཉི་ཤུ། ལག་པའི་གྲུ་མོ་
 ནས་གྲུ་མོའི་བར་སོར་ཉེར་བཞིའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ལུས་
 བྱི་མགིན་པར་བོར་བ་ཡི། །གདོངས་ནི་གསུམ་འགྱུར་ལུས་ལ་དགོད། ཅེས་
 བས་མགིན་པའི་འོག་ནས་རྟིང་པའི་བར་ལ་གདོངས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་ན་བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་ལུས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདོད་
 པ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་འཚམས་ནས་རྟིང་པའི་བར་ཞལ་བཞི་དང་སོར་བཞིར་འགྱུར་ལ་
 དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱེས་ཆེ་ཞིང་སྤྲད་རྒྱུང་བས་ཆ་མཉམ་པའི་
 བྱིར་དང་། དཔུངས་པ་དང་ལག་ངར་ལས་བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་མཐུང་བས་སྤར་
 བཤད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དག་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་བྱེད་བརྒྱ་དང་བྱིན་

པའི་ཚད་ལུས་ལ་མ་བགངས་ན་བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་ལུས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་ཡོད་
ཅས་པ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་དཔུངས་པ་དང་ལག་རར་ཡང་ལུས་ཚད་ལ་
མ་བགངས་པས་དེ་དག་ལུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་བྱེད་ལ་འགྱུར་རོ། ། འདོད་པ་
སྒྲ་མའང་མི་འཐད་དེ། དཔུང་པ་སྲིད་སོར་མོ་ཉི་ཤུར་བྱས་ན་སྒྲ་མ་པར་བྱ་རུང་
ཡང་བྱང་བར་མ་སོང་བའི་བྱིར་བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་ལག་རར་བྱང་དུ་སོང་ན་དཔུང་
པ་བྱང་དུ་མ་སོང་བ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་
ལྟ་གཞན་ལ་གྲུ་མོ་ནས་གྲུང་མོའི་ཕྱི་མོའི་བར་ལ་སོར་ཉར་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་ཁྱོ་
བོ་སྐབས་འདིར་སོར་བཞི་བྱི་བའི་རིགས་པས་ལུས་ཀྱིས་ཆ་གཞན་དག་ལའང་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚེ། ལག་པ་ལ་ཞལ་གང་ཡོད་པས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་།
ལག་རར་བཙུན་པ་མ་བཞི་འཕྲི་བས་དཔུང་པ་ལའང་བཞི་ཆས་དམན་པས།
སོར་ལྟ་འཕྲིས་ཉེ་དཔུང་པའི་སྲིད་ཚད་སོར་བཙོ་ལྟར་འགྱུར་ལ། འགྲེལ་པར་ཉི་
ཤུ་གསུངས་པ་ནི་དཔུང་མགོ་སོར་ལྟ་ཡོད་པ་བརྩིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཅིང་། བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་སོར་བཞི་ལ་བཞི་ལ་ཆས་དམན་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་།
དབྱི་གསུམ་ཁྲིམ་གྱིས་མནན་པས་མི་མཐོང་བས་དེའོ་འོག་དུ་སོང་བ་དང་། ཉིང་
པའི་དཔངས་དང་ཤུས་མོ་སོར་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཞལ་ཞལ་གང་། མགྱིན་པའི་
འོག་ནས་གསང་བ་ཡན་ཆད་ཞལ་གསུམ། བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་ཞལ་བྱེད་དེ་བ་
གཉིས་བསྒྲོམ་པས་གསུམ་དང་བདུན། མགྱིན་པར་སོར་བཞི། དཔུས་མོ་སོར་

བཞི་ཚུལ་ཞལ་གང་བསྐྱོམས་པས་ཞལ་བརྒྱད་དེ་དབུ་སྐྱ་ཞལ་གང་། གང་ན་
 ཞལ་གང་སྟེ། ཞལ་བཅུ་དང་། སྐྱོམས་སྤྱུང་ཐད་ཀར་གཞན་གྱིས་ཚད་ལས་
 བཞི་ཆས་ལྷག་པས་དེ་ཙམ་གྱི་སྐྱོམས་སྤྱུང་འགྲུང་རོ། །སྐྱ་གཞུགས་མཐོ་བཅུ་པ་ལ་
 དབུང་པའི་རྩ་བར་རྒྱུ་སྐྱོར་ལ་ཉི་ཤུ་འབུང་བ་ལས། འདིར་དེའི་སྤྱུ་ཆ་ཅིག་སྟེ་
 སོར་དུག་དང་ནས་ལྷ་ལྷག་ཙམ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོར་བས་སོར་བདུན་བཅུ་ཅུང་མེད་
 ཙམ་འབུང་བས་དེའི་རིགས་པས་གསུམ་པ་བརྒྱ་བྱིན་པ་སོགས་ལའང་དེའི་སར་
 སྤྱུ་ཆ་གཅིག་སྟོན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ཡུག་ན་དོ་རྗེ་སོགས་གཞོད་
 སྤྱིན་ལཁོས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་ནི། སྐྱོམ་འབུང་ལས། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའི་དབང་ཡུག་མ།
 །བྲན་པོ་བྲན་པོ་ཅི་བཞི་མ། །དྲག་ཅིང་འཛིགས་པའི་གཞུགས་རྣམས་ནི། ཐལ་
 མོ་བཅུ་པར་རྣམ་པར་བྲི། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཐལ་
 མོ་བཅུ་ཞེས་པ་གང་ན་གྱིས་མཐའ་ནས་རི་སྒྲིང་སྒྲིང་ཞགས་པའི་མཐར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཐུང་ཞིང་གསུམ་པ་འབུང་བའི་ལྷ་ནི་ཐལ་མོ་གྲུང་པ་ཞེས་གསུངས་སོ།
 རོལ་པའི་ཁྲོ་བོའི་ལྷ་ནི་ཐལ་མོ་བཅུ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབུང་བ་ལས་དཔལ་
 གསང་བའི་བདག་པོ་གཏུམ་པོ་དྲག་པོ་ཆེན་པོ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་མུགས་འཛིན་
 དང་། གཟུག་ཏོར་ལའོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་དོ་རྗེ་རྒྱུ་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་
 རྣམས་ཀྱང་མཐོ་བརྒྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ཡུག་རྫོང་ནི་བའི་ཉམས་ཅན་དང་།
 སྐྱེམ་པ་དང་རོལ་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷར་མཐོ་བཅུ་པར་

བྱའོ། །འོ་ལ་པ་དང་མཛེས་པའི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་སྐྱ་ནག་པོ་དང་། ཁྱོ་ཞིང་རམ་པའི་
ཁྱོ་བོའི་དབུ་སྐྱ་ནི་དམར་སེར་དུ་བྱའོ། ཁྱོ་བོ་མཐོ་བརྒྱད་པ་དང་ལྷ་མོ་མཐོ་དགུ་
པ་དག་གིས་མཐོ་ལམ་ཐལ་མོ་ལ་བརྩུ་གཉིས་ཆ་གཞལ་ཚུལ་ནི་ཞལ་ལམ་ཐལ་
མོའི་དགུས་ལ་ཆར་བགོ་བས་གཞལ་གྱིས། སོར་མོ་བསྐྱིགས་པ་ལ་བརྩིས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོ་བོ་སོར་མོ་སྒྲམས་པས་ཁྱོ་བོ་རང་གིས་འབྲིགས་མའི་རྩ་བ་ནས་
གྲང་རྩེའི་བར་ལ་སོར་བརྩུ་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ལེགས་
ལྷན་སོགས་སྤིན་པོ་ཁྱོས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་ནི། ཞལ་ཚད་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་དང་།
དུག་དང་ལྷ་དང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཅི་རིགས་པར་སྤང་བ་ལས་སྡོམ་འབྱུང་
འགྲེལ་བར་རི་སྐད་དུ། ཐུང་ཞིང་གསུས་པ་འབྱུང་བའི་ཁྱོ་བོ་གཤིན་རྗེ་མཐར་
བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐལ་མོ་བརྒྱད་པ་སྟེ་ཞེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ལས།
ཁ་ཅིག་དབུ་སྐྱ་དང་ལྷན་ལ་ཞལ་དོ་བྱས་པས་སྐྱ་ལུས་དངོས་བཞིའི་སྤྱིད་ཚད་
གདོང་པ་དུག་ཡིན་པར་འཆད་ཀྱང་སྐབས་དེར་བཤད་པའི་ཁྱོ་བོ་དེ་དག་མཐོ་
དུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ཡིན་ན་དོར་གསུངས་པའི་བཙུམ་ལྷན་འདས་མཐོ་བརྩུ་
པ་སོགས་ལ་ཡང་དབུ་སྐྱ་གདན་དང་བཙས་པའི་ཚད་དུ་བཞེད་པར་འགྱུར་བ་
ལས་དེ་ལྷ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་བར་རི་སྐད་དུ། འདི་དག་
ནི་རེ་ཤིག་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་དང་དཔལ་བདེ་མཆོག་གིས་མཚན་
ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འང་འདི་དག་ཁོ་ན་འོ།

།འོན་ཀྱང་ཐལ་མོ་བརྩ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐལ་མོ་སོ་སོར་ཆ་ཆུང་སྤྱེད་སྤྱེད་དོར་
ནས་ཆ་ཆུང་བརྩ་གཉིས་པའི་ཐལ་མོ་བརྩའི་རྣམ་གཞག་བྱའོ། །ཡང་བཅོམ་ལྷན་
འདས་དོ་རྗེ་ཡག་མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སོར་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་དགྲའོ། །ལྷའི་
བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་འང་སྟེ། དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་དང་། རྩ་ལྷ་དང་དབང་
ལྷག་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུད་དང་ཚངས་པ་དང་གཟའ་ཞི་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་།
།ཐུང་ཞིང་གསུས་པ་འཕྱང་བའི་ཁྱོ་བོ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ནི་ཐལ་མོ་བརྒྱད་པ་སྟེ་ཐགས་ཟངས་རིས་དང་ལུས་ངན་དང་བདེན་བལ་དང་
གཤིན་རྗེ་མི་ལྷ་དང་གཟའ་བྲག་པོ་རྣམས་ཀྱིའང་ངོ་། ། རོ་ལངས་ནི་ཐལ་མོ་
བརྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཁྱོ་བོ་མཐོ་བྲག་
པ་དང་ལྷ་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྩོམ་འབྱུང་རྩ་འགྲིལ་དུ་ཁྱོ་བོ་མཐོ་བརྒྱད་
པ་ལས་ཐུང་བ་མ་གསུངས་སོ། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲིལ་པ་ནག་
པོ་སྤྱོད་པའི་ཞབས་ཀྱི་མཛད་པར་རི་སྐད་དུ། མིའུ་ཐུང་ལ་ནི་རྩ་སོ་གསུམ་ཀྱིས་
ལུས་མོ་ཡན་བྱབ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཞལ་ཞལ་གང་། མགྲིན་པ་
སོར་དོ་ནི་ཞལ་གངས་པའི་གོས་གོ་བའི་འོག་དུ་སོང་བས་ཆོད་དེས་གཞལ་གྱི་
དཀྱུས་ཆོད་རྟོགས་ཤིང་བྱི་བ་ན་སྟན་ནས་སྟན་གྱིས་བར་ལའང་སོར་བརྩ་བཞི་བྱ་
ཞིང་དེའི་འོག་ནས་དལུས་མོའི་མཐར་བུག་པར་ཞལ་གསུམ་སྟེ། བརྒྱའི་བྱ་
གསུས་པས་ཐེབས་པ་དང་བརྒྱའི་བྱ་ནས་དལུས་མོའི་མཐར་བུག་པར་སོར་བྲག་

བྱིན་པ་ཞལ་གང་། ཉིང་དཔངས་སོར་བཞི་སྟེ་བསྟོམས་པས་ཞལ་དུག་ནི་སྲིད་རུ་
བཞི་ཞེང་རུ་བྱང་ཞལ་དོ། །དཔུང་པ་དང་ལག་རར་ལ་ལག་མགོའི་སྲིད་རུ་ཞལ་
རེ་བྱས་པས་ཞལ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་དང་། སྟོམས་སུ་བརྒྱའི་རྩ་བར་ཞལ་བའི་
བསྟོར་བ། དཔུངས་པའི་རྩ་བར་སོར་མོ་སྟུམ་རྩ་སྤྱ་སར་ཉེར་བདུན་ལག་རར་
བྱིས་སྟོམ་སར་ཡང་སོར་ཉེར་བདུན་སྤྱ་སར་བཙུག་བྱིན་པའི་སྟོམ་པར་སོར་
དུག་སྤྱ་སར་ཉེར་གཅིག་བརྒྱའི་སྟོམ་སར་ཞེ་བརྒྱད་སྤྱ་སར་སོར་དགུ་དཔུས་མའི་
དཔངས་སོར་གཉིས་བསྟོར་བ་ལ་སོར་ཞེ་གཉིས་ཉིང་པའི་དཔངས་སོར་བཞི།
ཞབས་དཀྱུས་ཞལ་གང་། ཚད་འདི་གིན་རུ་འབྲོས་པ་གདོངས་པ་དུག་པ་ཞེས་
བྲགས་པས་མགོན་པོ་བྱག་བཞི་དུག་དང་ལེགས་ལྡན་དང་གྱུར་གྱི་མགོན་པོ་དང་
བེར་ནག་ཅན་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་རུ་འང་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་གྱུར་
དང་བྱག་བཞི་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར་ལ་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྦྱེ་
མཆོག་རུ་མི་འཕྱུང་གེལ་པའི་དབྱིབས་ཞལ་ཚད་ལྷ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།
སྲིན་པོ་འབྲོས་པས་སྦྱི་ཙམ་ལ་ནི་གདོངས་པ་བརྒྱད་པ་ཉིད་རུ་བཤད་ཅིང་དུག་པ་
འདི་འང་ག་གིན་རྗེ་ག་ཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། མི་འཕྱུང་མཐོ་ལྷ་པར་
གསུངས་པ་དང་སྲིན་པོ་འབྲོས་པའི་ཚད་མི་གཅིག་པའི་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་དོ།
།དགུ་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་ནི། སྦྱིང་འདིའི་མིའི་
ཉེན་ཅན་རུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ནི་མིའི་ཚད་ཉིད་གཙོ་

བོར་བྱས་པས་གྲུབ་ཅིང་། དེའང་མིན་དུ་ཐུ་ཐུང་བཞི་དང་ཞིང་དུ་ཐུ་བཞི་པའོ།
 །སྒྲིང་གཞན་དུ་བྱུང་བའི་ཉན་རང་གི་ཚད་ཀྱང་སྒྲིང་སོ་སོའི་ཚད་དུ་རིགས་ལ།
 རང་སངས་རྒྱས་ནི་དབྱའི་གཙུག་ཏྲར་འཕགས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱུང་ཡོད་པས།
 གཙུག་ཏྲར་ཀྱང་ནི་རྒྱབ་ཀྱི་ཆར་ཉེ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་ཚད་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །བཙུ་
 པ་ཚངས་སོགས་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་རྣམས་གྱིས་ཚད་ནི། མུར་བཤད་པ་ལྟར་
 མཐོ་དགུ་པ་དང་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་འགྱུར་རྟེ། མཐོ་དབུ་ལྟ་མོའི་ཚད་
 གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་རི་སྐད་དུ། དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་དང་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་
 དང་ཆུ་ལྟ་དང་རྒྱུ་དང་མེས་པོ་དང་། གཟའ་ཞི་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འང་
 ཞེས་པ་ཕོ་མོའི་བྱུང་ལས་གཞན་ཐོ་དགུ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བྱའོ། །ཁྲོ་བོའི་ཚད་
 མཐོ་བརྒྱད་པ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་རི་སྐད་དུ། ཐག་བཟང་རིས་དང་ནོར་བདག་
 བདེན་བྲལ་དང་ཤིན་རྗེ་དང་ མེ་ལྟ་དང་ གཟའ་བྲག་པོ་ཡང་ངོ་། ཞེས་པ། ཐག་
 ཟངས་རིས་སོགས་ནི་ཞི་ཁྲོའི་བྱུང་པར་ཙམ་ལས་ཁྲོ་བོའི་ཚད་དུ་གསུངས་སོ།
 །རོ་ལངས་རྣམས་ནི་མཐོ་བཙུ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་པས་མཐོ་བཙུ་གཉིས་ལས་
 བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལ་སོར་ཉེར་བཞི་ཡོད་པས་དེ་བཙུར་བགོས་ན་སོར་དོ་རེ་དང་
 ཉན་གསུམ་རེ། ཉན་རེའི་ལྡ་ཆ་རེ་ཐོབ་པས་ཆ་དེ་མཐོ་བཙུ་སོ་སོར་བསྐྱན་པས་
 མཐོ་བཙུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ངོ་། །མཐོ་ཉུང་དུ་སོང་བ་རྣམས་གྱིས་ལྷག་ཞབས་
 གྱིས་མཐིལ་དང་ ཞལ་ཉིད་ལ་ནི་ཚད་བྱུང་དུ་སོང་བ་མེད་ཅིང་། གཞན་བསྐྱེད་

མགྲིན་སྟིང་ལྟེ་གསང་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་དམིགས་ཀྱི་གསལ་བ་དག་ལ་ནི་དེས་
བྱུང་ཅིང་། དམིགས་གསལ་མེད་པ་ལ་ཆ་བཞོ་བར་བྱའོ། །བྱ་བ་ཀུན་ལས་
བསྐྱུས་པར་ངེས་དུ། བ་རྒྱ་དང་མིའུ་བྱང་དང་ཚོགས་བདག་རྣམས་ནི་མཐོ་ལྷ་
པ་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐོ་གཅིག་གི་ཞལ་ལོ། །མགྲིན་པ་གསང་བ་ངེས་པར་མཐོ་
གཉིས་སོ། །གསང་བ་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་གྱིས་བར་ངེས་པ་ལ་མཐོ་གཉིས་ཏེ་དེ་
ལྟ་ན་མཐོ་ལྷ་འོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐོ་ལྷ་རྩལ་གྱང་རུང་བས། མིའུ་བྱང་
གིས་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་གསུངས་སོ། །བརྟུ་གཅིག་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་
བསྐྱུན་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་བཞི་སྟེ་མི་
རྣམས་ཀྱིས་སོར་དགྲུ་བརྟུ་ཙ་རྒྱག་གོ། །སྟིང་དང་འོག་རྩ་ནི་བརྒྱད་བརྟུ་ཙ་བཞི་འོ།
།དེ་ལྟར་མི་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའོ་ཞེས་བྱུང་བོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ནི། གདོང་པ་མཐོ་གང་པ། མགྲིན་པ་སོར་གསུམ། མགྲིན་པའི་འོག་ནས་ས་
གཞིའི་བར་ལ་ཉར་བདུན། དབྱི་སོར་བཞི། བརྒྱ་དང་བྱིན་པ་སོར་བཙོ་ལྷ་ཅེ།
ལུས་མོ་དང་རྟིང་པ་སོར་བཞི་ཅེས་བསྟོམས་པས་མཐོ་བདུན་ནོ། །ཐ་མལ་གྱི་
ཤེས་པ་ངོ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མའི་སྒྲུ་ཚད་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྒྲུའི་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་
བར་བྱ་དགོས་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མགོན་པོ་འབྲི་བྱང་པས་གསུངས་སོ།
།བརྟུ་གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྒྲུ་གཟུགས་འདི་དག་གི་རྒྱུ་བ་དང་། ད་ལྟའི་སྒྲུ་
གཟུགས་བཞེངས་པས་ཚོགས་རྫོགས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེང་སང་སྒྲུ་གཟུགས་

གྲིས་ཁྲི་དང་རྒྱབ་ཡོལ་ལ་བརྒྱན་སྒྲུག་ཏུ་བྲག་པ་འདི་དག་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་
རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་ལའི་སྒོ་བརྒྱན་ལ་སངས་རྒྱས་གྲིས་སྒྲིས་
རབས་གྲིས་འཕྲེང་བ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པ་བྱི་ནས་བརྟན་པས་ནང་བྱང་རྩལ་
ཆེན་པོའི་ཁྲི་རྒྱབ་ཡོལ་དུ་འབྱུལ་ནས་ཁྲི་རྒྱབ་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཡང་།
མཆོག་གི་སྤྱི་མའི་སྒྲུ་དོ་རྗེ་འཆར་གིས་ཆ་བྱད་ཅན་ལ་ཁྲི་གདན་དེ་ལྟར་བཀོད་དེ་
བསག་སྐྱང་བྱས་པས་བསག་སྐྱང་རྒྱབས་པོ་ཆེར་འགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། སྤྱི་མའི་
ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ལས། དེ་རྗེས་ལྷ་བཟང་གིས་
ལུས་པ། གདན་ཁྲི་བརྒྱན་དུག་རི་ལྟ་བུར། འོན་གྲིས་རྣམ་དག་མ་འཛོལ་བས།
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བདག་ལ་གསུངས། སྒྲོན་པས་བཀའ་བརྩམས་རྒྱལ་པོ་གྲུ།
ཁྲི་གདན་དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ཁྲི་གདོང་དོ་རྗེ་ཡང་དག་སྤྲོང་། ཁྲི་རྒྱང་
རྩལ་འབྱུལ་རྒྱང་བ་བཞི། ཁྲི་མང་ཕྱོགས་མཆོམས་དབང་པོ་སྒྲོབས། བ་གམ་
བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་བདུན། ལུན་ཀན་བང་རིམ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད། ། བྱང་
རྩལ་ཕྱོགས་མཐུན་ནོར་བུའི་ཁྲི་། །མི་འཛིགས་སང་གེ་སྤྱང་པོའི་སྒྲོབས།
སྒྲོབས་སོགས་རྩུ་འབྱུལ་རྒྱང་བ་ལྟེ། དབང་བཅུ་མ་བྱ་སྒྲོན་གནས་ཤེས། ཤང་
ཤང་འདེགས་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱན། ཀླ་ལམ་ཉི་མ་ཤེས་རབ་ཨ། འོན་དམ་
མཆོན་བྱེད་ཉི་མའི་བརྒྱན། །ཨ་ལི་ཡབ་དང་ཐབས་ལམ་ཡིག ཀླན་རྫོབ་
མཆོན་བྱེད་ལྷ་བས་བརྒྱན། རྣམ་ཐར་གསུམ་བརྒྱད་སྤྲོང་བ་ཉིད། བཅུ་དུག་

རྫོགས་པས་སྒྲིབ་གསུམ་གྱིས། །མ་གོས་མཛེས་བྱེད་པ་དྲུའི་རྒྱ། །ཁོད་མེད་
བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་ལ་སོགས། །སེང་བརྟུད་
དར་གྱིས་སྒྲོ་སྟན་རྒྱ། །ཡིད་འོང་གདན་ཁྲི་མཛེས་པ་བཤམས། །སྒྲེ་བ་བཟང་
པོས་ཡང་གསོལ་བ། །རྒྱབ་ཡོལ་རྒྱན་དྲུག་རི་ལྟ་བུ། །དེ་ཡིས་རྣམ་པར་དག་པ་
གང་། །སྟོན་པས་བདག་ལ་གསོང་པོར་གསུངས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
བཀའ་བསྟུལ་བ། །སྒྲེ་བ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་ཉོན། །པ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཉེན་ནས།
།དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དེ་ཕྱིར་པ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་
བརྟུན། །སྟོན་དྲུག་མཛེས་པའི་རྒྱབ་ཡོལ་བཅས། །ཟང་ཟིང་སྒྱུབས་དང་ཆོས་ཀྱི་
བྱིན། །འཕོངས་ཤིང་མི་ཤེས་རྟུང་པ་ལས། །སྒྲོལ་མཛེད་ཀྱུ་དྲུག་ཏ་ར་ཏ། །ཆེས་
ཆེར། །ཆོས་བསྟུད་དོན་བྱེད་སྟོན་ཚུལ་བྲིམས། །རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་འདོད་
དོན་ལ། །དབང་བྱེད་རི་དྲགས་ཤ་རམ་སོས་ཁ་སྒྲོ་བ། །དང་ལན་མི་སྟུམ་ཆོས་
མ་བཟོད། །པལ་པ་གནོད་བྱེད་གྲུབ་མཐའ་ཡིས། །སྒྲེ་མ་གྲང་པོ་གྱུ་རུ་ཏ་རྒྱེད་
པ། །མ་ཞེན་མི་སྒྲེ་མི་ཁུམ་བཅོམ། །སྟོམས་ལས་སྒྲིད་ལུག་བདག་ལ་བསྟུས།
།འཛོམ་བྱེད་དགེ་སྤྲིག་བྱ་ར་བྱིས་པའམ་བུ་རུང་ཏ། །ཞི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་ཅེ་
གཅིག་བརྟན། །ཉིང་འཛིན་བཟུངས་དང་མཛོན་ཤེས་གྱིས། །གྲོང་ཁྱེར་རྒྱ་སྤོང་
བུ་རུ་ལུས་བརྟན་ཤ། །རི་ལྟར་རི་སྟེང་དོན་གསལ་ཤེས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་
སྟོམས་འབྲུག་ལྟ། །སྟིང་རྩེ་བྱ་ཁྱུང་ག་རུ་མཁའ་ལྷིང་ཏ། །རི་ལྟ་མཛེས་པ་རིམ་

པ་ཡིས། ཀླུ་བཞོལ་བྱ་ འོ་ལྷ་བཟང་གྱེ། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་འདི་བདེ་
མར་བྱེད་ཀྱང་། །ཀླུ་པ་རང་འབྱུང་ཀླུ་པ་མཆོག་གིས་ནི་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་
པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆག་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་རི་མོར་བྲི་
བ་དང་འབྱུར་དུ་བཞེངས་པ་དང་མཆོད་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པས་བསོད་
ནམས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་འཕགས་པའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།
རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། གལ་སྟེ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ཐོབ་པ་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་བསམ་གཏན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དག་
བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་ཤ་ཐག་སྟེ། འབྲས་ཀྱིས་ལྡང་བུའམ། ཉིལ་ལམ། ལོ་མའམ།
འདས་བུའམ། བུར་རམ་གྱིང་གི་འ ཆེལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
བཅིངས་པ་ལྡས་བཅིངས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་སྟོང་ལོན་པ་ལས་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་
ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་འཇིག་རྟེན་དུ་མངོན་པར་བྱུང་སྟེ། བསོད་ནམས་འདོད་
པའི་བྱིར་དེ་དག་གིས་བཅིངས་པ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་ན། དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྟོས་ཆུས་བཀྱས་ཏེ་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་
ལུལ་ནས། གནས་ཁང་དང་ཁྱི་བསྟན་དང་། གོས་དང་བསོད་སྟོམས་དང་། བད་
ཀྱིས་གསོ་སྦྱོར་དང་། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་བྱེད་
ལ། དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་
བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་གིས་རིང་བསྐྱེད་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་

མཆོད་སྟན་གྱིས་ནང་དུ་བརྟུག་གོ། །གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་
དན་དང་། བརྟུག་པ་དང་། སྒོས་དང་། མེ་ཏྲོག་དང་། རོལ་མོ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
གྱིས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས་སྤང་པོ་བས། སངས་རྒྱས་གྱིས་རིང་བསྐལ་
གྱིར་བྱིར་མཆོད་རྟེན་བརྟེགས་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས་སྤང་པོ་མང་སྟེ། དག་
བཙུམ་པ་བཙུངས་པ་བཀོལ་སྟེ། མཆོད་པ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས་བརྒྱའི་
ཆར་ཡང་ཉེར་བར་མི་འགོ། སྟོང་གི་ཆ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ། བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་དང་
། བྱེ་བའི་ཆ་དང་། བྲག་ཁྲིག་གིས་ཆར་ཉེ་བར་མི་འགོ་བ་ནས། ཕྱིས་གྱིས་ཆ་
དང་། གྲངས་གྱིས་ཆ་དང་། དཔེའི་ཆར་རམ་རྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་ཞེས་
འབྱུང་བ་དང་། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོར། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ནེ་ཙཱ་
བཀའ་སྤྱུལ་པ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་པན་ཡོན་
བཙུ་བརྒྱད་དེ། བཙུ་བརྒྱད་པོ་གང་ཞེན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཁྱེའུ་སྟེ་བ་དང་།
གཟུགས་བཟང་བ་དང་། མཛེས་ཤིང་མིག་ཏུ་སྟུག་པར་འགྱུར་བ་དང་དབང་པོ་
མོ་བ་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཉན་
དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྩོགས་བཅུར་བརྗོད་པ། སྒྲ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་
རྒྱ་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་ཡིས་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ཁོར་མང་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
སྤྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོད་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་རྩི་རྩེའི་

ཚོགས་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྲིས་བརྒྱན་བར་འགྱུར་
བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིབ་ར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷུང་དུ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་
འདས་བ་སྟེ། བཙོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོད་རྟེན་
བཞེངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། ཞེས་དང་། ལུ་མོ་རིན་ཆེན་གྲིས་ལྷུས་པའི་མདོ་ལས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་མཐུ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་ལུས་ཀྱན་ཏུ་
མངོས་པ་འདི་ནི་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲི་གཟུགས་བཞེངས་པ་དང་།
མཚོད་རྟེན་ཞིག་པ་བཙོས་པ་དང་། གཞན་འཛིགས་པ་དག་དབུགས་དབྱུང་བ་
དང་། སེམས་ཅན་མི་མཐུན་པ་དུམས་བྱས་པས་གྲུབ་སྟེ། ལུ་མོ་སྟོན་དགོ་པའི་
ཚོས་ཚད་མེད་པ་གྲངས་མེད་པ་འདི་དག་སྤྱད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲི་
ལ་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མངོན་པར་གྲུབ་པོ། ཞེས་དང་།
བསྐྱེད་ཀར་པོའི་མདོར་ཡང་། བཀའ་བསྩལ་པ། ཀླུ་བ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་
དེ་དག་གིས། །རིང་བསྐྱེད་པ་དག་ལ་སུ་ཞིག་མཚོད་བྱེད་ཅིང་། ། རིང་བསྐྱེད་
ཆེན་མོ་སྟོང་ཐུག་དུ་མ་དང་། །གསེར་དང་དབུལ་དང་འོན་ཏེ་གེལ་གྱི་འམ། རྩོ་རྩོ་
སྟོང་པོའི་མཚོད་རྟེན་གང་གིས་བྱས། །བེད་ཅུ་མཚོག་དེ་བཞིན་ཨིན་བརྟེན། ལ་
ལ་ལྷ་ཉིག་གོ་གོ ལས་བྱས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། གང་
གིས་མཚོད་རྟེན་རྩོ་ལ་བྱས་པ་དང་། གང་གིས་ཨ་ཀ་རུ་འམ་ཅན་ནམ། གང་གིས་
གིང་ལ་མཚོད་རྟེན་བྱས་པ་དང་། ལ་ལས་གིང་ངམ་གཞན་ལ་བྱས་པ་དང་། ས་

དང་སོ་ཕག་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཡིས་། །རྒྱལ་བ་ཆེན་པོ་འགའ་བཞེན་བྱ་བ་དང་།
།དེ་ཕྱིར་ས་རྒྱལ་མུང་པོ་དག་ལས་ཀྱང་། བྱ་ངན་དགོན་པ་དག་དུ་བྱས་པ་དག
།བྱིས་པས་བརྟེ་མོར་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །གང་གིས་རྒྱལ་བ་དེ་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་
དག །བྱེ་མ་ལས་ནི་མུང་པོར་བྱས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་། ལ་ལས་དེ་བཞེན་རིན་ཆེན་གཞུགས་བྱས་པས། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
མཆོན་དང་ལྷན་པའི་གཞུགས། གང་གིས་དེ་ཕྱིར་བྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལ་ལས་ནི་དེར་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་
དང་། །ལ་ལས་དེ་བཞེན་ཟངས་དང་ལམར་བ་ལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གཞུགས་བྱས་པས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
།ཞེ་ཉི་དང་ནི་ལྷགས་སམ་ས་ཡང་རུངས། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
གཞུགས་བྱས་པས། །ལྷ་ན་སྤྲུག་པའི་འཇམ་པའི་ལས་བྱེད་བཙུག །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་
བསྟོར་བའི་མདོར་ཡང་། བརྟན་པའི་སྟོ་གྲོས་གཞན་ཡང་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་
བཞེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པ་དང་།
ཕྱིར་མཆོས་པ་དང་། བྱིདོར་བྱ་བ་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པའི་སྟོ་གྲོས་དེ་
ལ་རིགས་ཀྱིས་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱིས་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག དེ་བཞེན་གཤེགས་
པའི་མཆོད་རྟེན་བྱིདོར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ལམ་གྱིས་མཆོག་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་

རྗེས་སུ་ཐོབ། བཞི་གང་ཞེ་ན་། །གཟུགས་ཀྱི་སྒོན་ལམ་གྱིས་མཆོག་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བསྟེན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོན་ལམ་གྱིས་མཆོག་རྣམ་པར་དག་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱིས་
ལེའུར་། སའམ་། རྡོའམ། ཤིང་ངམ། རུ་དཀར་རམ། ལྷགས་སམ།
གསེར་རམ། དཔུལ་ལམ། བེཾའུའམ། ཤེལ་ལམ། ལུ་ཉིག་དམར་པོའམ། རྡོ་
རྗེའི་སྒྲིང་པོའམ། ལྷག་གམ། དུང་ངམ། མན་ཤེལ་ལམ། སྒོས་སམ། རབ་
བམ་ཤིང་ལོའམ། ཅིག་ངོས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་བྱ་ན་
རིགས་དམའ་བ་རྣམས་དང་། སྒྲིག་པ་བྱེད་པའི་རིགས་རྣམས་དང་། ལོག་པར་
ལྟ་བུའི་རིགས་སུ་ཆེ་སྟེ། ཡན་ལག་གང་ཡང་མི་ཆང་བར་མི་འགྱུར་། རབ་ཏུ་
དག་པར་དགྲས་སྟེ་སྒོས་ཀྱིས་བྱུག་ན་དྲི་མི་ཞིམ་པ་དེ་དྲི་མི་ཞིམ་པ་མེད་པར་
འགྱུར། དེ་བཞིན་མཆོམས་མེད་པ་བྱས་པ་དེའི་སྒྲིག་པ་འད་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
ཁི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱིས་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་
པ་རྟེན་དེ། དེའི་སྐྱེ་གཟུགས་བྱས་ན་དེའི་སྒྲིག་པ་དེ་ལྟར་མེའི་ཕུང་པོས་མར་ཆོག་
སྟེ་དུ་བ་ཡང་མི་མངོན་པ་བཞིན་དུ་དེའི་སྒྲིག་པ་དེའང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟའི་སྐྱེ་གཟུགས་པན་ཡོན་ཅན་ལས་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་བྱས་དང་
གཙང་སྒྲི་ལ་གནས་ཏེ། རྟེན་བྱིམ་པ་ཡིན་ན་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགོ་

བསྟེན་གྱི་སྒྲིམས་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་ཤིང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་སྦྱིད་ནས་ལས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ན་རང་རང་གིས་སྤྱང་སྒྲིམ་གྱིས་ཉམས་ཆགས་ཕྱིར་བཅོས་ནས་
ལས་ལ་འཇུག་ཅིང་། །བྱང་པར་རྒྱུད་སྡེ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱུ་ཡིན་ན་རྒྱུད་དེ་ནས་
འབྱུང་བའི་སྒྲིམ་དམ་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ལྟའི་ཐིག་མཆོན་རྒྱུད་རྣམས་ལ་འང་ད་ཀྱི་ལ་མཆོག་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་སོའི་
ཆོགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་བཞེང་བར་བྱའོ། །འདིར་སྤྲས་པ། དཔལ་ལྷན་
དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པའི། །རིང་ལུགས་མཆོག་གྱུར་མོས་གུས་
ལམ་བྱེད་མཁན། །དེ་ལ་འདིར་བསྟན་དག་ཆོགས་དོན་ཡོད་ཕྱིར་། །བདག་
གིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཀཉིས་པ་ཞར་བྱང་མཆོད་
རྩེས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་དང་། གསུང་རབ་བཞེང་ཆུལ་དང་།
དེ་དག་གིས་ཚད་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ། ལུམ་པ་དང་དོ་རྩེ་
དེལ་བུ་དང་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཐབ་ཀྱི་ཆད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་བ་བསྐྱས་པར་
གསུངས་པ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེར་རི་
རྒྱུད་དུ། དེ་ལ་ཞི་བ་ལས་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་
པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དག་གིས་ལུམ་པའི་འདི་ལྟེ་བའི་རྒྱུམས་
སུ་སོར་བཙུ་བླ་གསུངས་པ་ནི། ལྟོ་བའི་འོག་ནས་ཁ་དང་མཆུའི་རི་སྤྱིད་པའི་

དབངས་སུ་སོར་མོ་ཉི་ཤུའོ། །འོག་དུ་འཕྱང་བའི་ཚད་ནི་སོར་གཉིས་སོ། མགིན་
པ་ནི་སོར་དུག་གོ་མཆུའི་མཐའ་ནས་མཆུའི་བར་ཇི་སྤྱད་པའི་ཁ་ནི་སོར་བརྒྱད་དོ།
།སོར་བརྒྱད་ཀྱིས་ཆ་གཉིས་ནི་ཁའི་བྲག་པའོ། །ཆ་གཅིག་གི་ནི་མཆུ་གཉིས་ཞེང་
དོ། །དབྱེ་བ་དང་བསྐྱད་པ་དག་གིས་བུམ་པའི་ལྟ་བུའི་ལྷུ་མས་སུ་སོར་བཅུ་
གཉིས་སོ། །དབངས་སུ་སོར་ཉི་ཤུར་རྩ་བཞིའོ། །མགིན་པ་ཡོན་པོ་སྟེ་སོར་
བརྒྱད་དོ། །ཁ་ནི་སོར་དུག་གོ། །མཆུ་དག་ནི་སོར་རེ་རེའོ། དབང་དང་དགུག་པ་
དག་གིས་བུམ་པ་ནི་གཞོ་བོས་ཇི་ལྟར་བྱས་པའོ། །རེངས་པའི་བུམ་པ་ནི་བྱང་བ་
སྟེ་ལྷུ་མ་དང་དབངས་སུ་སོར་བཅུ་དུག་གོ། །མགིན་པ་ནི་སོར་བཞིའོ། །ཁ་ནི་
སོར་དུག་གོ། །མཆུ་ནི་སྟོམ་ཞིང་སོར་གཉིས་པའོ། །ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ནི་ནི་
བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་བུམ་པ་རྣམས་བཟུང་བར་བྱའོ། །རྩ་དང་
ནི་ནག་པོ་མེད། །མཆུ་འཕྱང་མགིན་རིགས་ལྟོ་བ་ཆེ། །ཞེས་སྐྱད་གཞན་ལས་
གསུངས་པ་ཡང་སོར་བཅུ་དུག་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཆེར་གོ་སྟེ་ཞིང་། ཚད་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཐད་ཀའི་ཞེང་
དུ་ཡིན་ཅིང་བསྐྱོར་བའི་ཚད་ནི་སུམ་འགྲུར་དོ། །དེ་ཡང་ལྟོ་བའི་ལྷུ་མ་ནི་སྟོད་
ཀྱིས་ཆར་བྱ་སྟེ་དབངས་སོར་ཉི་ཤུའི་ཁ་འཕྱང་འཕྱར་ལ་སོར་གཉིས་དང་བཅས་
པའི་མགིན་པ་སོར་དུག་སྟེ་སོར་བཅུ་བཞི་ནི་ལྟོ་བའི་དབངས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
གཞན་རྣམས་ནི་དངོས་སུ་བཤད་པ་དེའོ། །དེ་དག་གིས་སྐྱུ་ཡང་དེར། གསེར་

རམ་དདུལ་ལམ་ཟངས་མཐམ། ཡང་ན་ས་ལ་བྱས་པ་ཉིད། རི་ལྟར་རྟེན་པའི་
བུམ་པ་ནི། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དགྱིལ་ལམོར་དགོད། རོ་རྩེ་དེལ་བུའི་ཚད་
ཀྱང་དེར། རི་སྐད་དུ། ད་ནི་རོ་རྩེ་དེལ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱག་མཚན་རྣམས་
གྱིས་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མཐོ་གང་གིས་དཔངས་དང་ཞེང་ལ་ཆ་བརྟུ་
གཉིས་པའི་ས་སྟེ་དེའི་དཔངས་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །སྤྲ་མ་དང་བྱི་མའི་ཆ་དག་
གིས་བྱར་བཞི་པོ་རྣམས་སུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རེའུ་མིག་ལ་བསྐྱོར་ནས་ཚངས་
པའི་ཐིག་གིས་དབུས་གྱིས་གཡོན་དང་གཡས་དག་གི་རེའུ་མིག་གཉིས་གཉིས་
ཡོངས་སུ་དོར་ཏེ། སྤྲ་མ་དང་བྱི་མ་དག་གིས་རེའུ་མིག་གི་དབུས་གྱིས་ཚངས་
ཐིག་གི་མཐར་ཐིག་བཞི་བཏབ་པ་ལས་དབུས་གྱིས་རྩེ་མོའོ། །རྩེ་མོ་གཉིས་ཀའི་
དོས་དག་དུ་ཆ་གཉིས་གཉིས་བྱིས་པ། ལས་ཆ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་མོར་བཞིའོ།
།ཆ་གཉིས་གྱིས་དཔངས་ནི་ཚུ་སྟོན་ཁ་ནས་བྱུང་བའོ། །ཆ་གཉིས་གྱིས་རྩེ་བ་ནི་
སང་གའི་སྣ་ཤིན་ཏུ་མཛོས་པའོ། །དེས་སུ་ཆ་གཉིས་གྱིས་དཔངས་དང་ཆ་བཞིའི་
དུམ་བུ་ནི་ལྷ་གྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །ཆ་བརྟུད་དུ་བྱོགས་བཞི་འཁྱོག་པ་ནི་གསུམ་
དུ་འཁྱོག་པ་སྟེ། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་མཛོས་པའོ། །དབུས་
གྱིས་ཆ་ལ་ནི་ཚངས་ཐིག་དབུས་ནས་བྱོགས་བཞིར་ཐིག་ཉིས་དོར་སྟེ་ལྷུམ་པོར་
བསྐྱོར་བའི་ལྟེ་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཆ་བྱེད་པས་ཤིང་འཆིངས་དོར་ནས་ཆ་གཉིས་
གྱིས་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་བསྟོའོ། །ཤིང་ཆིངས་གྱིས་ཁྱུད་མོའི་སྟེང་དུ་འོག་དུ་ཁྱུད་

མོ་ཕྱ་མོ་དེ་དང་སྐྱུར་ཏེ་བྱའོ། །ཞིང་ཆིངས་ལ་རིན་པོ་ཆའི་སྤེང་བ་བྱའོ། །ཆ་སྤྱེད་
 བྱི་གསེར་རོ། །ཆ་གཅིག་གིས་ནི་ལྷ་བ་རྫོགས་པ་སྟེ་ལྷ་ག་མ་རྣམས་བྱིས་པ་ནི་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་གིས་དོ་རྗེར་འགྱུར་རོ། །སོར་བཞིན་ས་
 བརྒྱམས་སྟེ་སོར་ཉི་ཤུའི་བར་ཀྱིས་དོ་རྗེ་བྱ་སྟེ་སོར་ཉི་ཤུ་ལས་གོང་དུ་ནི་མི་བྱའོ་
 ཞེས་པ་ལུང་ལས་སོ། །ཁྱོ་བོ་ནི་ཟུར་རྣམས་སུ་ཆ་རེ་དོར་ནས་ཁ་གྱིས་པའོ། །ཅི་
 མོ་གཉིས་དོར་བ་ལས་ཅི་མོ་གསུམ་པའོ། །ཅི་མོ་བཞི་དོར་བ་ལས་ནི་ཅི་གཅིག་
 པ་སྟེ་ཁྱུ་ཀུན་ནས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཅི་དགུ་པ་ནི་ཟུར་རྣམས་སུ་ཅི་མོར་
 བཞིར་བྱས་པ་སྟེ་འོན་ཀྱང་དབུས་ཀྱིས་ཅི་མོ་ནི་ལྷུམ་པའོ། །ཅི་མོ་བརྒྱ་གཉིས་
 པའི་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེ་ནི་ཉེ་བའི་སྤོགས་བཞིར་ཅི་མོ་གསུམ་གསུམ་བྱས་པའོ། །དེ་
 ཉིད་ཅི་མོ་ལྷ་པར་བྱས་པ་ལས་ཅི་མོ་ཉི་ཤུ་པའི་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའོ། །སྤྱིར་ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས་སྟོང་དང་འོག་དུ་ཅི་མོ་ལྷ་ལྷར་བྱིན་པ་ལས་ཅི་མོ་སུམ་ཅུ་པའི་སྣ་
 ཆོགས་དོ་རྗེའོ། །དྲིལ་བུ་ནི་སྤར་གྱིས་ཆ་རྣམས་སྤར་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དབུས་ཀྱིས་
 ཆ་སྤྱེད་ཀྱིས་ལྷ་པའོ། །ཆ་སྤྱེད་ཀྱིས་གེ་སར་རོ། །ཆ་གཅིག་གིས་པདྨའོ། །ཆ་
 བཞིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་ལོ། །ཆ་བཞིས་བུམ་པའོ། །ཆ་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་གདན་
 བོ། །ཆ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་དག་ལས་ཆ་བཞི་སྤངས་ནས་འདབ་མ་བརྒྱད་
 པའི་པདྨ་སྟེ་ཉེ་བ་དང་གེ་སར་དང་ལྷན་པའོ། །པདྨའི་ཉེ་བའི་སྟེ་གདན་གྱིས་
 འོག་དུ་རི་མོ་གསུམ་པ་མ་གྱིན་པའི་གཟུགས་ཅན་བྱའོ། །ཆ་སྤྱེད་བྱས་པའི་ཞིང་

ཆིངས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་དོ་རྩེའི་སྤང་བ་རྣམས་པར་མཛེས་པ་ཆ་གཅིག་གོ།
།དབུས་སུ་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་སྤང་བ་རྣམས་པར་གནས་པ་ཆ་བཞིའོ། །སྤྲ་མ་
བཞིན་དུ་འོག་དུ་དོ་རྩེའི་སྤང་བ་རྣམས་པར་མཛེས་པ་ཆ་གཅིག་གོ། དབུས་ནས་ངེས་
པར་སོང་བའི་མ་ཁྱུད་ལ་ཆ་གཅིག་དེར་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའོ། །མི་བསྐྱོད་
པའི་ཅུང་ཟད་ཁ་གྲུས་པའོ། །དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་སྤང་བས་བརྒྱན་པའི་དབུས་
སུ་དོ་ཤལ་གྱིས་སྒྲིང་པོར་སྤྱོད་སུ་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བདྲ་དང་སྒྲ་
ཆོགས་དོ་རྩེའོ། །ཡང་ན་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་གནས་སུ་རལ་གྱི་སྤྲ་རྣམས་པར་སྒྲ་
མཛད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སྤྱོད་སུ་བྲལ་རྣམས་སུ་སྒྲ་དང་དོ་རྩེ་དང་ཡུ་
བ་དང་བཅས་པའི་བདྲ་དང་ལྷུང་ལ་རྣམས་ཏེ་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པའི་འོ། །འོག་
དང་སྤྲ་དུ་དོ་རྩེ་སྤང་བའི་གནས་ལ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བདྲ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་
རྩེའི་འསྤང་བའོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་
གཏོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྒྲ་མཛད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སུ་མི་
སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་མ་ཉིད་དོ། །འདིར་དྲིལ་བུའི་མགྱིན་པ་
ནས་བརྒྱུ་མས་སྤྲ་འཁོར་བ་དག་པའི་རང་བཞིན་འོ། །དེའི་སྤྲ་དུ་ཆ་གཉིས་ནི་
གསེར་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་རྩེ་ཡང་དོ། །དྲིལ་བུ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆུ་སྒྲིས་
ཅུང་ཟད་ཁ་བྱེ་བ་ཅན་འོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བ་སྤྱང་གིས་གདོང་ལྷ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་
བདྲ་འཛིན་པ་ཡང་དོ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བར་འོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་དོ་རྩེ་ཆུང་བ་

སོར་བཞི་པ་ནས་ཆེ་བ་སོར་ཉི་ཤུའི་བར་བྱ་རྟེ། དེ་ཡང་དཔངས་ཆ་ད་ཞེང་གིས་
སུམ་འགྱུར་ལ། ཞེང་ལ་ཆ་བཅུ་གཉིས་དང་དཔངས་ལ་ཞེང་ཆ་ད་གསུམ་ཡོད་
པའི་དབང་གིས་ཆ་སོ་དྲུག་དྲུག་ནས་འཛོལ་དགོས་ལ། དེའི་མཆེད་དུ་མཐོ་
གང་གིས་དཔངས་ལ་ཞེང་དུ་མཐོ་གང་གི་སུམ་དང་སོར་བཞི་འབྱུང་ལ་ཆ་བཅུ་
གཉིས་ཡོད་པས་ཞེང་ཆ་ད་གི་སུམ་འགྱུར་ལ་དཔངས་བྱས་ཏེ་དཔངས་ཆ་གསུམ་
དུ་བགོས་ནས་སྤིད་དུ་ཞེང་ཆ་ད་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆ་དག་
ལ་སྟེ། དོ་རྗེ་ཡར་མར་གཉིས་ཀྱིས་སར་བྱི་ཟུར་བཞི་སྟེ། གཡས་གཡོན་བཞིའི་
ཆ་ནམས་སུ་དབུས་སུ་ཆངས་པའི་ཐིག་གི་དབུས་ཀྱི་གཡོན་དང་གཡས་དག་གིས་
རེདུ་མིག་སྟེང་དང་བཅས་པའི་གཉིས་གཉིས་ཡོངས་སུ་དོར་ཏེ་བསྐྱོར་ནས་སྤྲ་མ་
བྱི་མ་སྟེ་སྟེང་འོག་གི་ཡར་མར་དག་གིས་དབུས་ཀྱིས་རེདུ་མིག་བཞི་ནི་ཆངས་
ཐིག་གི་མཐར་བཏབ་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ཆ་དབུས་ཀྱིས་
རྩའི་ཕྱེ་མོ་འོ། །སྟེང་འོག་གིས་ཕྱེ་མོ་ཀའི་གཡས་གཡོན་གྱིས་ངོས་དག་དུ་དབུས་
ནས་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་གཉིས་གཉིས་བྱི་ནས་ཆ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་མོ་
བཞི་ཞེང་ཆ་ཆུང་གཉིས་པ་ཆུ་སྤིན་གྱིས་ཁ་ནས་བྱུང་བ་དང་དེ་ནས་ཆ་གཉིས་
ཀྱིས་ཕྱེ་བ་སང་གའི་སྤྲ་ཏེ་བྱི་དངོས་སུ་དཔངས་སུ་ཆ་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་
དཔངས་ཆ་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྩ་གྲུག་པའི་སྟོང་ཆ་ལྷ་བྱེད་ཀྱིས་ནམ་པ་ལྟ་བུས་
ཕྱོགས་ཀྱིས་རྩ་དབུས་རྩ་ལ་སོན་པར་སོང་བའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་སྟེང་དུ་འགོ་

བའི་དཔངས་ཚད་ཆ་བརྒྱད་མཐོ་བར་སོང་བའི་འཁྱོག་གསུམ་འོད་ཟེར་གྱིས་
 འཕྲེང་བས་མཛེས་པའོ། །དབུས་གྱིས་ཆ་ལ་ཚངས་པའི་དབུས་ནས་ཕྱོགས་
 བཞིར་ཐིག་གཉིས་དོར་ཏེ་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བས་ཉྩེ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་འོག་ཏུ་ཆ་
 རྒྱུད་ཕྱེད་པས་ཤེད་ཆིངས་དང་། ཆ་གཉིས་གྱིས་པདྨ་དང་། ཤེད་ཆིངས་ལའང་
 རྒྱུད་མོའི་སྟེང་དང་འོག་དུ་རིམས་པ་སྤྱོད་གཉིས་ཤེད་ཆིངས་སྤྱར་བ་དང་། ཤེད་
 ཆིངས་ལ་ལུ་ཏྱིག་སོགས་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱེད་བ་དང་། པདྨའི་སྟེང་དུ་ཆ་ཕྱེད་གྱིས་གོ་
 སར་དང་། ཆ་གཅིག་ལྷ་བརྗོགས་པ་སྟེ་རང་སར་བྱས་ནས་ཐིག་རོ་རྣམས་ཕྱིས་
 ཉྩེ་དོ་རྗེར་གྱུར་པ་ནི་དམ་ཚིག་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ཕྱག་ཏུ་བཟུང་བའི་དོ་རྗེའོ།
 །ཁྱོ་བོའི་དོར་ནི་ཕྱི་ནས་ཆ་གཅིག་ནང་དུ་བསྐྱུམ་ནས་རྩ་ཅི་གདེངས་པའོ།
 །གཞན་པའི་ཅི་མོའི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ནི་གོ་སྤྲོད། །དྲིལ་བུ་ལ་སྟེང་གིས་རྩ་ནི་
 རྒྱར་དང་འབྲུ་བ་ལ་དབུས་གྱིས་ཆ་བཙུག་གིས་ལ་སྟེང་མ་ཕྱེད་གྱིས་ལྷ་བ། ཕྱེད་
 ཅིག་གི་པདྨ། ཆ་བཞིས་ཤེས་རབ་གྱིས་ཞལ། ཆ་བཞིས་བུམ་པ། གཉིས་གྱིས་
 བུམ་གདན་ནོ། །ཆ་གཞན་རྣམས་ནི་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་ཆ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་དང་
 ཟུར་ལས་རྒྱ་ལའར་བ་ལས་བྱས་པའི་དྲིལ་བུའི་སྟེང་རྒྱུད་རྒྱུམ་པར་ཆ་བཞི་ཡོད་
 པར་དྲིལ་བུའི་ཁོག་པའི་སྟེ་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཆ་དེ་དཔངས་ནས་དྲིལ་བུའི་
 ཁོག་པའི་ནམ་མཁར་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྟེ་བ་གོ་སར་དང་བཅས་པའོ།
 །པདྨ་དང་སྟེ་བའི་སྟེང་དུ་བུམ་གདན་གྱིས་འོག་ཏུ་མཁྱིན་པའི་རེ་མོ་གསུམ་བུའོ།

།པད་འདབ་ཀྱིས་འོག་དུ་ཆ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཆེད་ས་གཉིས་དབུས་སུ་དོན་རྗེའི་བྲེང་བ་
གཅིག་པ་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆ་བཞི་ལ། དབུས་སུ་དོན་ཤལ་དང་དོན་ཤལ་བྱེད་པ་
ལ་རྩམ་པོ་འཁྲུའི་ཁ་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་འོག་དུ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་ཆེད་ཆེད་ས་ཆ་
བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བར་ཆ་ཅིག་པའི་དོན་རྗེའི་འབྲེང་བ་བྱ་ཞིང་། ཆེད་ཆེད་ས་འོག་
མའི་སྟངས་ནས་དོན་ཤལ་ཀྱིས་བར་འདིའི་སྟངས་ཆ་འོང་བ་ལ་ཚད་གསལ་ཁ་ཡི་
འབྱུང་ཡང་ཆ་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དྲིལ་བུའི་འོག་པའི་དབང་ས་ཚད་ཆ་
བཅུ་གཉིས་སུ་བྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དོན་ཤལ་ཆེད་ཆེད་ས་
འོག་མ་ལ་རེག་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲིལ་བུའི་སྤྱིད་ཆ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་བུམ་
གདན་ཀྱིས་འོག་གིས་ཆ་བཞི་ཡན་དྲིལ་བུའི་ཡུ་བར་གཏོགས་ཤིང་དེ་མན་ཆད་
ལ་ཆ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆེད་ཆེད་ས་དང་དོན་རྗེའི་ཆ་གཉིས་དོན་ཤལ་ལ་བཞི། ཡང་
ཆེད་ཆེད་ས་དང་དོན་རྗེའི་ཆ་འོང་ལ་དོན་གཉིས། གྲུན་ནས་ངེས་པར་སོང་བའི་མུ་བྱུད་
ལ་ཆ་ཅིག་ཏེ་དགྲ། དྲ་བྱེད་དང་ཆེད་ཆེད་ས་འོག་མའི་བར་ལ་ཆ་ཆུང་གསུམ་སྟེ་
བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྟའི་དྲིལ་བུ་ནི་དོན་རྗེའི་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་
འཆང་བྱའོ། །མི་སྐྱོད་པའི་དྲིལ་བུ་ནི་ཅུང་ཟད་ཁ་གྲུས་པའོ། །དོན་ཤལ་ཀྱིས་ཁོང་
གསེང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱ་སྒྲ་ཚོགས་དོན་རྗེའི་འཕྲིལ་བུའི་
སྟེ་རིགས་ལྟའི་མཚན་མ་དང་། སྒྲུན་དང་དོན་རྗེའི་དང་། བསྐྱ་ཡུ་བ་ཅན་དང་།
བསྐྱལ་ཏེ་ཡུམ་བཞིའི་མཚན་མའོ། །འདིར་བཤད་པའི་དྲིལ་བུ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་

ཡིན་ལ། རྣམ་སྒྲུབ་ལ་ནི་རྟེན་འཛིངས་གོང་འོག་དེ་དག་གིས་བར་དུ་འཁོར་ལོ་
དང་རིན་འབྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །མི་སྦྱོང་བའི་བྲིལ་བུ་
ལས་གཞན་བྲིལ་བུ་ཁ་ཅིག་ནི་ཚུ་སྦྱེས་སྟེར་ཁ་ཕྱེར་བྱེ་བ་དང་། བ་ལང་གི་ཁ་
ལྟར་ནང་དུ་འགྲུག་པ་དང་། བསྐྱའི་འདབ་མ་ལྟར་ཁ་མཉམ་པར་བྱེད་པའོ།
།གཉིས་པ་དུས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ནས་གསུངས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་རྒྱ་དང་
ཆོད་གཉིས་གསུངས་པའི་རྒྱ་ནི་རི་སྐད་དུ། ཞི་བ་ལ་གཤེལ་གྱིས་བུམ་པ། རྒྱས་པ་
ལ་དདུལ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་བུམ་པ། བསད་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་མིའི་ཐོད་
པ། །བསྐྱད་པ་དང་དབྱེ་བ་ལ་ལྷགས་གྱིས་བུམ་པ། དབང་ལ་གསེར་གྱིས་བུམ་
པ། དགྲུག་པ་ལ་ཟངས་གྱིས་བུམ་པ། རེངས་པ་ལ་སའི་བུམ་པ། རྫོངས་པ་ལ་
རབ་གསལ་རེས་པར་གྱིང་ལས་སྦྱེས་པའི་བུམ་པ་རེ་རེ་ལ་གྲངས་བཙུ་རེའོ།
།ཞེས་སོ། །ཆོད་ནི་རི་སྐད་དུ། དེ་ནས་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་བུམ་པའི་
མཆོན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། འདིར་བུམ་པའི་ལྟོ་བ་ལྷུ་མ་པོ་ནི་ཐད་ཀར་བརྒྱད་
གཉིས་སོར་ཏེ་བཙུན་པ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་བསྐྱར་བའི་བཙུན་དཔངས་ནི་ཉི་
ཤུའོ། །སོར་གཉིས་དག་གིས་མཚུ་སྟེ་སོར་གཉིས་འཕྱང་བ་དེ་ག་ནི་སོར་གཉིས་
གྱིས་མཚུའོ། །ཁའི་མཆོམས་ནས་སོར་དུ་ག་གིས་མགྲིན་པའོ། །སོར་གྱུད་ཁ་སྟེ་
ཞེས་པ་ནི་མཚུའི་མཐའ་ནས་མཚུའི་མཐའ་ཁ་ལ་སོར་མོ་བརྒྱད་དོ། །སོར་བརྒྱད་
ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ཆ་གཉིས་གྱིས་མགྲིན་པའི་བྲུག་པའོ། །ཆ་གཅིག་གིས་

མཆུག་ཉིས་ཀྱིས་ཞེང་ངེས། དེ་རྣམས་ཀྱང་རི་བོ་འཛིན་པ་ལྟར་དཀར་བའི་བྱམ་
ལ་བཞི་རྒྱས་དག་ལའོ། །ལས་གཞན་ལ་དཀར་མོར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞི་རྒྱས་
པ་ལ་ཤེལ་དང་དཔུལ་གྱིས་བྱམ་པ་མེད་ན་སའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱམ་པ་ནག་པོ་
དང་རྩ་བ་སྟེ་ཞབས་སྟེགས་མེད་པ་རྣམས་འབྲས་སྒྲ་ལུ་བཏགས་པས་ལ་ཙན་
དན་གྱིས་བྱགས་སྟེ་དཀར་པོ་བྱའོ། །རྩ་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་ནི་བསད་པ་
ལ་མིའི་ཐོད་པ་དྲར་ཁོད་ཀྱིས་སོལ་བའི་བྱེ་མ་དང་མིའི་ཞག་གིས་བྱགས་སྟེ་ནག་
པོར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་དང་དབྱེ་བ་ལ་མགིན་པ་རིང་པོ་པོར་བརྒྱད་པ་འཁྱོག་པོ་
ལས་ཕྱ་བ་སྟེ་ལྟོ་བ་རྩུང་བ་རྒྱུ་པོ་རྒྱར་སོར་བཅུ་གཉིས་པ། དཔངས་སུ་སོར་ཉི་
ཤུ་རྩ་བཞི་པ་མཆུ་སོར་གཅིག་པ་དང་། ཁ་སོར་དྲུག་པའོ། །དབང་དང་དགུག་
པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཐ་སྟོད་གྱིས་བཟོ་བོས་རི་ལྟར་བྱས་པའོ། །རངས་པ་ལ་
སྟོམ་བྱང་སྟེ་རྒྱུ་པོ་དང་དཔངས་མཚུངས་པར་སོར་བཅུ་དྲུག་བར་མགིན་པ་
སོར་བཞི་པ། ཁ་སོར་དྲུག་པ་མཆུ་སྟོམ་པོ་སོར་གཉིས་པའོ། །བྱམ་པའི་ངེས་པ་
སྟེ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ཞི་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པ་དང་དྲུག་གཞིལ་བ་
དང་། དབང་དང་དགུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དགུག་པ་དང་། རིམས་བསྐྱོད་པའི་
ལས་དྲུག་ལ་གསུངས་པའི་བྱམ་པ་རྣམས་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ངེས་
པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་གོ་བར་ཟད་དོ། །རྟོག་དེལ་ཀྱང་དེ་མེད་འོད་དུ་རི་རྒྱད་
དུ། ད་ནི་རྟོ་རྗེ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། མོར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པ་སྟེ་འདིར་དོ་རྩེ་ཞོར་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་དོ་རྩེ་སོར་གཅིག་པར་འགྱུར་
རོ། །གཙུག་ཏོར་གྱིས་འཁོར་ལོ་རྣམས་དག་པར་སོར་གཉིས་སོ། །དབྱལ་བ་
རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བཞི་པའོ། །མགྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སོར་ལྔ་འོ།
།སྟོང་ག་རྣམས་པར་དག་པས་སོར་བརྒྱད་པའོ། །སྟེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་
དགུ་པའོ། །གསང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བཙུག་གཉིས་སྟེ་ཟད་པར་རྒྱུད་དང་།
མེ་དང་ཆུ་དང་ས་དང་འདྲོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་
གངས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་སྣ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སོར་ཅིག་པའོ།
མཐོ་བའི་དོ་རྩེ་ནི་སོར་གཉིས་པའོ། །དབྱལ་བར་དོ་རྩེ་ཐང་བའི་དོན་དུ་སོར་
བཞི་པའོ། །མགྱིན་པར་སོར་ལྔ་པའོ། །ཕྱག་པར་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བའི་དོན་དུ་
སོར་བརྒྱད་པའོ། །སྟོང་ཁར་འདོགས་པའི་དོ་རྩེ་ནི་སོར་དགུ་པའོ། །གསོར་བའི་
དོ་རྩེ་ནི་སོར་བཙུག་གཉིས་པ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དོ་རྩེ་འཁྱུག་གཉིས་སྟེ་དུ་བའོ།
།འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་དང་དབུས་དང་འོག་ཏུ་གསུམ་གྱིས་ཆ་སྟེ་
གསར་བའི་དོ་རྩེ་དེ་ཉིད་ཁ་བུམ་པ་ནི་ཞི་བ་ལ་སྟེ་ཞི་བའི་ལས་བའོ། །རྣམ་པར་
གྱེས་པ་སྟེ་ཕེ་མོ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ནི་དྲག་པོ་ལ་ཞེས་པ་དྲག་པོའི་ལས་ལ་བའོ།
།དྲིལ་བུ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆ་གསུམ་པ་སྟེ་དབུས་དང་སྟོང་དུ་དོ་རྩེ་ཞེས་ལང་
མཚུངས་པའོ། །བ་ལང་གིས་ཁ་ནི་ཞི་བ་ལའོ། །བསྐྱ་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ཁ་ནི་
དྲག་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། གྱེས་པའི་དོ་རྩེ་དང་བཅས་པའོ། །འདིར་དོ་རྩེ་འཁྱུག་

གྲིས་ཁྱོན་ནི་དེའི་ཚད་ལས་གསུམ་ཆའོ། །དོ་རྗེའི་དབུས་སུ་ཉྱེ་བ་ཞལ་བཞི་དང་
བཅས་པ་སྟེ་སུམ་ཆ་དེའི་སུམ་ཆའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉྱེ་བའི་འོག་དང་སྟེང་དུ་ཉྱེ་
བའི་ཚད་གྲིས་འདབ་མ་བརྒྱད་དག་ཀྱང་འབྲེང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །རྩ་
ནི་དོ་རྗེའི་ཁྱོན་དང་མཚུངས་པའོ་ཞེས་པ་སྟོགས་སམ་སྟོགས་བྲལ་གྲིས་རྩ་དབུས་
སུ་སུམ་ཆ་སྟེ་སྟོགས་བཞི་པོ་རྣམས་སམ་སྟོགས་བྲལ་རྣམས་ཀྱིའོ། །རྩའི་ལྷུམ་པོ་
ནི་དོ་རྗེའི་སུམ་ཆའི་བཞི་ཆའོ། །ཁྱི་རོལ་གྲིས་རྩ་རྣམས་གྲིས་སུམ་ཆ་ནི་འོག་གོ་
སྟེང་དུ་ཆ་གཉིས་པ་ནི་བ་ད་རྩའི་ཚོར་མའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟེང་གི་དབུས་ལ་
བསྐྱེས་པས་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་པ་ནི་ཁ་ཟུམ་པའོ། །རྣམ་པར་གྲུས་པ་ལ་རྩེ་མོ་རྣམ་
པར་བྱེ་བའོ། །དྲིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་སྦྱུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དུམས་པ་ལ་སོགས་པའི་
གནས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་ལ་ཞལ་བཞི་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་གྲིས་དུལ་གྲིས་ཐིག་
ལེ་བཞིའི་ཚོས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པ་དག་པས་
ཞལ་བཞི་བྱའོ ། །ཞེས་པ་ནི་རིག་པ་ཅིག་གོ རིག་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉིན་མོ་
བཙོམ་ལྡན་དོ་རྗེ་ཅན། ཞེས་པས་ཀླ་ལི་གསལ་བྱེད་གྲིས་ཚོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་
སྟེ་དབྱངས་སྟོག་དུ་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ནས་དོ་རྗེའི་ཉྱེ་བ་ལ་ཞལ་མེད་དོ།
ཁམ་ཚོ་མོ་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་ལི་ནི་དབྱངས་ཀྱི་ཚོས་སྟེ།
དེ་ནས་བརྗོད་པས་རབ་བཞིན་གྲིས་སྦྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་མའི་ཞལ་ཅིག་གོ

ཁུམ་པ་ནི་དོ་རྩེ་དྲིལ་བྱ་ལ་གྲུབ་པ་དག་གོ། །ཞེས་པའི་དོན། རྩོམ་མོར་བྱ་སོར་གཅིག་པ་ནས་སྟིང་གར་འདོགས་པའི་དོ་རྩེ་སོར་དགུ་པའི་བར་གྱིས་ཀྱུན་གྱིས་དོ་རྩེ་རྣམས་ནི་གོ་སྒྲ་ཞིང་། གསེར་བའི་དོ་རྩེ་སོར་བཙུ་གཉིས་གསུངས་པ། རྟེན་དབུས་འོག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་བྱས་པའི་ཆ་གསུམ་གྱིས་དབུས་མ་ལྷུ་མ་པོར་བསྒྲུབ་བ་ལྟེ་བ་དང་། ལྟེ་བའི་རྟེན་འོག་དུ་ཤིང་ཆེངས་དང་བརྒྱ་དང་གོ་སར་ལྷ་བ་རྣམས་ནི་བྱ་བཅུས་དང་མཐུན་ལ། རྩོམ་མོར་དོ་རྩེ་ལྟོན་དང་མཐུངས་པ་དོ་རྩེ་ཆ་གསུམ་ཆ་སོར་བཞིའི་སུམ་ཆ་སྟེ་སོར་རེ་དང་སོར་གྱིས་སུམ་ཆ་རེ་བྱས་པའི་དབུས་སུ་སུམ་ཆ་དང་། རྩོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་ལ་སུམ་ཆ་རེ་འབྱུང་ལ། ར་རྣམས་ཀྱི་ཞེང་སོ་སོར་དབྱེ་ན། སུམ་ཆའི་སུམ་ཆའི་བཞི་ཆ་སྟེ་དོ་རྩེ་ཉིད་གྱིས་གསུམ་ཆ་སོར་བཞིའི་བཞི་ཆ་སྟེ་སོར་རེ་ཡིན་པས། བྱི་རོལ་གྱིས་རྩོམ་པ་གྱི་མཆུར་སོར་བཞི་ཡོད་པའི་རྩོམ་མོར་དོ་རྩེ་དོ་རྩེ་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་སུམ་ཆ་འོག་མའི་ཞེང་སོར་གཅིག་དང་། སོར་གཅིག་གིས་སུམ་ཆའི་ཆད་དུ་བྱེད་ལ། ཆ་སྟེང་མ་གཉིས་ནི། བ་ད་རའི་ཆོར་མ་ལྟར་ཅེ་མོ་ཤ་རུ་སོར་བ་དབུས་གྱིས་ར་ལ་རེག་པར་བྱའོ། །འདིར་དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་ནི་བྱ་བཅུས་དང་མཐུན་ཅིང་། དོ་རྩེ་ལྟོ་བ་ལ་ཞལ་བཞི་བྱ་བ་དང་། །ཡང་ན་ཞལ་མེད་བ་དང་། དྲིལ་བྱ་ལ་ཞལ་གཅིག་བྱའོ། དྲིལ་བྱ་ཡང་ཆ་གསུམ་སྟེ། དབུས་གྱིས་ཞལ་ཡན་ཆད་གྱིས་སྟེང་གིས་རྩོམ་དང་བཅས་པ་ལ་སུམ་ཆ་དང་། དེ་མན་ལ་གསུམ་ཉིས་སུ་བྱས་པ་དང་། བད་

འདབ་མན་གྱིས་མཁར་བ་ལ་ཆ་བཅུ་གཉིས་པར་བྱས་པའི་དཔངས་ཚད་དེ་ཉིད་
 འོག་ཏུ་ཁ་གྱིས་པའི་རྒྱའམ་ཞིང་དུ་འང་འགྱུར་པོ། །ཞིད་ཆིངས་སྟེང་མའི་ཐད་
 ཀའི་རྒྱར་ནི་བཅུ་གཉིས་ཆའི་རྒྱད་བྱ་ཞིང་། གཞན་རྣམས་སྤར་དང་འདྲའོ། །
 གཉིས་པ་ཐབ་དང་། དགང་གཟར་བྱགས་གཟར་གྱི་ཚད་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་དུས་འཁོར་ནས་འབྱུང་བ་དང་། བྱ་བཅུས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 དབང་ལའི་མདོར་བསྐྱས་དང་པོའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ནི་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཐབ་གསུངས་ཏེ། ཐབ་ཁུང་གོང་གིས་ཚྭ་གས་བརྒྱད་དབང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སུ་རིམས་པ་ཇི་ལྟ་བས་སྟེ་ནི་བ་ལ་ཐབ་ཁུང་རྒྱུ་པོའོ། །རྒྱས་པ་ལ་གྲུ་
 བཞི་དང་བསད་པ་ལ་གཞུང་རྣམས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བྱར་ལྡ་པ་དང་། དབང་ལ་བྱར་
 བདུན་པ་དང་། དགུག་པ་ལ་གྲུ་གསུམ་པ་དང་། རྫོངས་པ་ལ་བྱར་དུག་པ་དང་།
 རིངས་པ་ལ་བྱར་བརྒྱད་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ནི་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་སྦྱོན་སྟེག་གིས་ཆོག་ལས་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ད་ནི་ཐབ་
 ཁུང་གིས་མཚན་མ་གསུངས་སྟེ་འདིར་ཐབ་ཁུང་བས་རྒྱུ་པའི་བསྐྱའི་ལྟེ་བ་ལ་
 མཚན་མ་ནི་བསྐྱའོ། །གྲུ་བཞི་པ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་གཞུང་རྣམས་པ་གི་གྲུག་དང་།
 བྱར་ལྡ་པ་ལ་རལ་གི་དང་བྱར་གསུམ་པ་ལ་མདའ་དང་བྱར་བདུན་པ་དོ་རྗེ་
 ལྷགས་ཀྱང་དང་བྱར་དུག་པར་རྫོངས་པར་ལ་སྦྱལ་དང་བྱར་བརྒྱད་པ་ལ་ལྷགས་
 རྫོག་གོ། །འདིར་ཐབ་ཁུང་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མ་བསྐྱོག་པ་ནི་སྟེ་བསྐྱོར་གྱིས་

དབང་གིས་སྟེ་མཚན་མའི་ངེས་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་གསུངས་པ་གཅིག་
ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལྷུ་པོ་ནི་སྤྱུ་ཅིག་པའོ། །སྤྱུ་བཞི་པ་ནི་སྤྱུ་གཉིས་པ་དང་།
གཞུང་རྣམ་པ་ནི་སྤྱུ་ཕྱེད་པ་དངས། ཟུར་ལྷ་པ་ནི་ལྷུ་པོ་འཛི་ཚད་དང་། ཟུར་
གསུམ་པ་ནི་སོར་ཉི་ཤུ་དང་། ཟུར་བདུན་པ་ནི་སོར་བཞི་བཙུ་དང་། ཟུར་དུག་པ་
ནི་སོར་སུམ་ཅུ་དང་ཟུར་བརྒྱད་པ་ནི་སོར་དུག་ཅུའོ། །ཐབ་ཁུང་གི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་
ནི་ཟབས་པོ། ཐབ་ཁུང་གི་དུག་གི་ཆ་ཤས་ནི་ཁ་ཁྱེར་པོ། ། ཐབ་ཁུང་གི་བཙུ་
གཉིས་ཀྱིས་ཆ་ཤས་ནི་མཆུའོ། མཚན་མའི་ཕྱེད་བ་ཡང་སྟེ་ཁ་ཁྱེར་ལ་ཀུན་ནས་
སོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མ་རྣམས་ནི་ཞི་བ་རྒྱས་པ་ལའོ། །ལྷག་མའི་ལས་
རྣམས་ལ་ནི་ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཞན་དང་གཞན་འཆད་པར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་
དང་། དབང་ལའི་མདོར་བསྐྱས་བཞི་པའི་འགྲེལ་བར། འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་
པ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཐབ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ནི་ལྷུ་པོ་འཛི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
གསུངས་སྟེ། འདིར་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལས་ཐམས་
ཅད་པའི་ཐབ་ནི་ཞི་བ་ལ་ལྷུ་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་དོ། །རྒྱས་པ་སྤྱུ་བཞི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཉམ་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཤིག་རིགས་ཀྱིས་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྟིང་པོར་ཉེ་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་ཀ་བའི་མཐར་
ལས་ཕྱེད་ཀྱིས་ཆར་འགྱུར་ཉེ་ཕྱི་རོལ་འཁོར་ལོའི་ཕྱེད་ཀྱིས་ཚད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་

ངེས་པ་ལས་སོ། །དེའི་སྐྱེད་ཀྱིས་རྩ་བའི་བདུ་སྟེ་དེའི་སྐྱིར་སྟིང་པོའི་བདུ་ཉིས་
འགྱུར་རོ། །རྒྱས་པ་ལ་སྤྱུ་གཉིས་པ་སྤྱུ་བཞིའོ། །རྒྱུ་པོ་དང་སྟིང་པོའི་བདུ་འི་
ཚད་ནི་སྤྱུ་གཅིག་གོ། །ཐམས་ཅད་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་དབུས་སུ་བསོད་ནམས་
ཀྱིས་དོན་དུའོ། །ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་བྱང་དང་དྲག་པོའི་ཟུར་
རམ་གཞན་ཡང་དཀར་པོའི་ས་ལ་རྩལ་མཚོན་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དོན་རྗེ་འབར་
བའི་སྤྱི་རོལ་སྤྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུའོ། །དེ་ལ་ཐབ་གྲུ་བཞི་ནི་སྤྱུ་གཉིས་པ་སྟེ་
རྒྱར། སྤྱི་རོལ་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་སྐྱེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་སོ། །ཟབས་ནི་བདུ་འི་སྐྱེད་
ཅས་པ་ནི། འདིར་རྒྱས་པའི་ཐབ་ལ་ཟབ་ནི་བདུ་འི་ཚད་དེ་མཐོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
ཞིང་རྒྱུ་པོ་ལ་མཐོའི་ཚད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ནང་དུ་སྟིང་པོར་བདུ་སྟེ་སྤྱུ་བཞི་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་གྲུ་བཞི་དང་། སྤྱུ་སྤྱུ་གཉིས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་རྒྱུ་པོའི་སྟིང་པོ་ལ་མཚན་མ་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བདུ་སྐྱེད་དང་བདུ་འི་སྤྱི་རུ་
སྤྱོགས་དང་སྤྱོགས་བྲལ་རྣམས་སུ་བུམ་པ་དང་བཅས་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་སྤྱང་གིས་སྟིང་པོར་རྩ་བའི་བདུ་ལ་སོགས་པ་
བྱའོ། །རྩལ་ཚོན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའམ་འཛིམ་པས་སྟེ་ཐབ་སྤྱང་ཐམས་ཅད་
ལ་སྤྱི་ནས་ལས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཁ་དོག་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་འབྲས་བུ་གས་པས་ལ་སོགས་པས་སོ། །མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ཀྱིས་

མཚན་མ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐབ་ཁུང་གི་གཞི་ལ་ཚངས་པའི་གནས་
 བས་ཐད་ཀའི་བྲུ་གཅིག་སྟེ་བྲུ་བཞིའི་བྱེད་ཀྱིས་ཆའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་ཀྱིས་
 ཕྱི་ག་པ་ལའོ། །དེ་ལྟར་ཆ་གཉིས་རང་གཉིས་ནི་ཤར་དང་ལུབ་དག་དེ་བཞིན་དུ་
 ལྟ་རང་བྱང་ལ་ཡོད་དེ་ལྟར་ན་ཐབ་ཁུང་བཞི་ནི་རྩ་བའི་འཚམས་སུ་སྟེ་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །བྲུ་བཞི་ལ་
 བྲུ་བཞིའོ། །དེའི་བྱེད་ནི་ལྷུ་པོ་སྟེ་བྲུ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་བྱེད་
 ཀྱིས་ཀྱང་ནི་མཆུ་སྟར་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་
 དེའི་བྱེད་ཀྱིས་ཐད་ཀ་དང་དབངས་སུ་སྟེ་ར་བའི་ཚད་ཀྱི་ཐད་ཀའི་ཆ་ཡིན་ངེས་
 པའོ། ། ཚད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱིས་སྟེགས་བུའི་བྱེད་ངེ་སྤྱིད་པའོ།
 །དེའི་སྟེང་དུ་དེའི་བྱེད་ཀྱིས་བྱིར་འབྱུང་བ་དང་། དབངས་དེ་མཆུའི་བྱི་རོལ་ཀྱིས་
 སྟེང་དུ་རེ་ཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱིས་སྟེགས་བུམ་
 པའི་མཐར་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་ལས་ཉིས་འགྱུར་དག་ཀྱང་ཁ་ཁྱེར་དག་
 གིས་རྒྱ་ཡིས་ཆ་ཞེས་པ་ནི་སྟེང་པོའི་མཆུའི་ཚད་དེ་ལས་ཉིས་འགྱུར་ཐད་ཀའི་
 ཆར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཁ་ཁྱེར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆའི་སྣམ་བུ་དང་། །དོ་གལ་
 བྱེད་པའི་ས་དང་བ་ཀྱ་ལའི་མཐར་ཐུག་པར་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་ཁྱེར་བྱའོ་དེ་ནས་
 བ་ཀྱ་ལེ་དང་ཀྱ་མ་གྱི་ཆུའི་ཆ་ཚད་བྱེད་ཐ་ཀའི་ཆར་བ་བྱེད་པའོ། །ཁ་ཁྱེར་ཀྱིས་
 སྟེང་གི་དབུས་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ་ཁ་ཁྱེར་ཆ་སྒར་བྱས་ནས་དབུས་ཀྱིས་ཆ་གསུམ་ཀྱིས་

ཁ་ཁྱེར་གྱིས་སྟེང་དུ་དོ་རྗེ་དང་སྟེང་བ་སྟེ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་ལའོ། །མཚུ་
ཡིས་ཚད་སྟེང་གིས་དཔངས་ཏེ་གང་གིས་ཚད་འཛིམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
དེའི་ཆོ་དབུས་མའི་རྩ་ནི་མཚུའི་སྟེང་གིས་དཔངས་སོ། །གང་གིས་ཆོ་རྩལ་མཚོན་
གིས་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་དཔངས་ངེས་པ་མེད་དོ། །སྤྱི་རོལ་འོག་ཏུ་སྟེ་ཅེ་མོ་ཡོད་པའི་
བདྲཱའི་འདབ་མ་རྣམས་པའི་མཐར་ཐུག་བར་ཁ་ཁྱེར་གྱིས་སྟེང་གིས་ཚད་གིས་
བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱིས་སྟོགས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་ས་ལ་ཀྱ་ཤ་དགོད་པར་བྱའོ།
ཀྱ་ཤ་བཀྲམ་པ་དེ་ཡིས་སྤྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་རི་མོ་གསུམ་དང་རྩབ་གྱིས་སྟོགས་གྱིས་
ཆར་ངེས་པར་སྒོ་གཅིག་ཏུ་ནི་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཐབ་གྱིས་སྤྱི་རོལ་
ཏུ་སྤྱ་གཉིས་དོར་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ནག་པོའི་རྩལ་
མཚོན་གྱིས་ར་བ་གསུམ་བྱ་སྟེ་དེ་ནས་རྩབ་ར་བ་རིང་པའི་ཚད་གིས་བརྒྱད་ཆའི་
སྒོ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྒོ་བཞིན་དུ་རྟ་བབས་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐབ་
ཆེ་བས་དང་ཆུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱ་གཉིས་དོར་ནས་ར་བ་གསུམ་ནི་ངེས་པའོ།
སྒོ་བ་དཔོན་དག་གིས་གདན་ནི་ངེས་པར་མཉམ་པར་གྱུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ་ཐབ་
གྱིས་སྟེང་པོའི་བདྲཱ་དག་ལ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱ་གཉིས་པ་གྱུ་བཞིའོ།
ཁ་ཁྱེར་དུ་ཐབ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱ་གང་གིས་སྟོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་དུ་
མཚོད་ཡོན་གྱིས་གདན་སྤྱ་གང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡས་སུ་སྦྱོན་སྟེག་
སྒོ་ད་བདག་གིས་གདན་ཡང་སྤྱ་གང་སྟེ་རྒྱས་པ་ལ་སྤྱ་གཉིས་སོ། །གདན་རྣམས་

ཀླུ་ལ་དབུས་སུ་བསྐྱེད་པའདུག་མ་རྣམས་བཀོད་པའོ། །གདན་གྱིས་དབུས་སུ་སྒྲི་
ཚོགས་དོ་རྗེའི་མཚན་མ་བཀོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའོ། །ཡང་ན་ཁ་ཡིས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ཚོས་འབྱུང་དགོད་པར་བྱ་སྟེ་
ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལའོ། །འབྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟེག་པའི་དོན་དུ་ཞལ་ཐབ་
ཁུང་རོ། །མར་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཅིའི་བསྟེན་སྒྲུགས་སྦྱིན་པའི་སྦྱང་དུ་གསང་
བ་ཐབ་ཁུང་རོ། །དེ་ལྟར་བྱི་དང་ལུས་ལ་ཐབ་ཁུང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱུར་ཏེ་
རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནི་བདེ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་པའི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་རྒྱུ་པོའི་ཐབ་ཁུང་ཚད་ལ་
སྟོང་པའི་བསྐྱེད་ཀར་པོའི་སྦྱིང་ཚད་དེ་ལྟེ་བ་ལ་བསྐྱེད་དང་འདམ་པ་རྣམས་ལ་དོ་རྗེ་
ལ་སོགས་པའི་མཚན་མའོ། །བསྐྱེད་ཐུང་གིས་ཟབས་པོ། །བསྐྱེད་བཙུན་གཉིས་
ཆ་ནི་མཆུའི་ཐད་ཀར་བཀྱེད་པ་སྟེ་སྟོང་དུ་དེའི་ཐུང་གིས་སོ། །ཐད་ཀར་འབྱུར་
བའི་ཁ་བྱེར་གྱིས་དཔངས་ལ་ཡང་ཏེ་བསྐྱེད་དུག་ཆ་ནི་ཁ་བྱེར་རོ། །ཁ་བྱེར་ཆ་ལྔ་
རྣམས་ལས་བདུན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་དོར་ནས་ཆ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་འཕྲུང་
བའོ། །ཁ་བྱེར་གྱི་འོག་གིས་བྱི་རོལ་དུ་བསྐྱེད་པའདུག་མ་རྣམས་དང་དུ་བ་དབྱམ་
པར་བྱ་སྟེ་ར་བ་གསུམ་དང་སྒོ་དང་རྟ་བབས་ནི་བྱང་དུ་འབྱུར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་གདན་ནི་མཚན་ཡོན་གྱིས་གདན་དང་སྦྱིན་བསྟེན་གྱི་གདན་ནི་སྟོབ་དཔོན་

གྱི་གདན་གྱི་གཡོ་ན་དང་གཡས་སུ་བྱའོ། །རྒྱས་པ་ལ་པར་བྲུག་ཅིས་པ་སྟེ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མཆུ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤར་གྱི་ལ་སོག་པའི་བྱའོ། །ལྟེ་བ་ལ་ལའོར་ལོ་དང་
 འདབ་མ་ལ་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མའོ། །རྩར་ཅན་མ་ལ་སོགས་པའི་
 མཆན་མའོ། །ཁ་ཁྱིར་ལ་ལའོར་ལོའི་སྤང་བའོ། །ལྟག་པ་ནི་སྤར་གྱིས་ལས་
 བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་རྣམ་པ་ནི་ཞི་བའི་ཐབ་དབུས་ནས་བཅད་པ་སྟེ་
 དབུས་སུ་པར་སོར་བཅུ་གཅིས་པའོ། །དེའི་སྤྱད་གྱི་ཟབས་སོ། །མཆུ་ལ་སོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་དུ་བཅུ་གཅིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆའོ། །པད་མའི་
 འདབ་མའི་གནས་སུ་མཆན་མ་ནི་ལག་མཐིལ་གྱིས་སོར་མོའི་སྤང་བའོ། །འོག་
 གི་སྤྱི་རོལ་དུ་རོའི་སྒྲས་སྒྲས་པའོ། །ལྟེ་བ་ལ་གྱི་གྲུག་དང་ཁ་ཁྱིར་གྱིས་སྤྱང་དུ་གྱི་
 གྲུག་གིས་འསྐྱང་བའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གདན་ནི་གཞུང་རྣམ་པ་གྱི་གྲུག་གིས་
 མཆན་པ་སྟེ་ཞི་བ་ལ་པར་བྲུས་མཆན་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་ལའོར་ལོས་མཆན་པ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །རྩར་ལྟ་བ་ནི་ཞི་བའི་ཐབ་གྱིས་ཆད་དེ་རྩར་ལྟའི་སྤྱང་དུ་ཁ་ཁྱིར་
 ལ་རལ་གྱིའི་སྤང་བ་དང་སྤྱིང་བོའི་མཆན་མ་ཡང་རལ་གྱིའོ། །སྤྱི་རོལ་གྱིས་འོག་
 ཏུ་བྱ་རོག་གིས་མཇུག་མའི་འསྐྱང་བ་སའི་རང་བཞིན་ཁ་དོག་ནག་པོ་བྱ་སྟེ་སྤྱི་
 རོལ་ཏུ་འབྱུང་བོའི་གིང་གིས་འདབ་མ་དགོད་དོ། །རྩར་གསུམ་པ་ནི་ཐ་ནས་རྩ་
 བར་བྲུག་དང་རྩ་བ་ནས་དབུས་མའི་ཆར་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ནི་སྤྱིང་བོའི་པར་འོ།
 །ཆད་དེ་ཉིད་གྱིས་པར་འོསྤྱད་སོར་བཅུ་ནི་ཟབས་སོ། །ལྟག་མ་མཆུ་ལ་སོགས་

པ་ནི་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཁྱེར་ལ་མདའི་འཕྲེང་
བ་དང་འོག་དུ་བསྒྲ་དམར་པོ་རྣམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་མེ་ཏོག་དམར་པོས་སྒྲས་
པའོ། །ཟུར་བདུན་པ་ནི་འདིའི་ཉིས་འགྲུར་ཏེ་ཁ་ཁྱེར་ལ་དོ་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱའི་
འཕྲེང་བའོ། །ལྷག་པ་ནི་ཟུར་གསུམ་པ་བཞིན་ནོ། །སྟིང་པོའི་མཚན་ནི་ཟུར་
གསུམ་པ་ལ་མདའ་སྟེ་དགུག་པ་མདོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱའོ། །ཟུར་དུག་པ་ནི་སོར་
སུམ་ཅུ་སྟེ་ཟུར་དུག་པའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཁྱེར་ལ་སྒྲུལ་གྱིས་ཞགས་པའི་ཕྲེང་བའོ།
།སྟིང་པོའི་མཚན་མ་ནི་སྒྲུལ་གྱིས་ཞགས་པའོ། །ཨར་ཀ་སེར་པོའི་འདབ་མ་
རྣམས་དང་ཕྱི་རོལ་དུ་མེ་ཏོག་སེར་པོས་སྒྲས་པའོ། །ཟུར་བརྒྱད་པ་ནི་སྒྲ་མ་ཉིས་
འགྲུར་ཏེ་སྟིང་པོའི་མཚན་མ་ནི་དོ་རྩེ་ལྷགས་སྒྲོག་གོ། །ཁ་ཁྱེར་ལ་དོ་རྩེ་ལྷགས་
སྒྲོག་གིས་ཕྲེང་བའོ། །འོག་དུ་ཟུར་དུག་པ་བཞིན་ནོ། །ར་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་
ཅད་དུ་བྱུ་གཉིས་དོར་ནས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གདན་དང་མཚོད་ཡོན་གྱིས་
གདན་སྦྱོན་བསྐྱེད་གི་གདན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབ་ཀྱི་རྣམ་པས་སོ། །ཐབ་རྣམས་
གྱིས་རྩ་བ་ནས་རྩ་བའི་ཚད་གྱི་ཐད་ཀའི་ཆ་རེས་པའོ། །དེ་ནི་ཐབ་རྣམས་གྱིས་
རང་བཞིན་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་བའི་ཐབ་ནི་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་ཉི་མའི་
མཚན་མས་མཚན་པའོ། །རྒྱས་པའི་ཐབ་ནི་ཉི་མའི་ཚོས་ཅན་ཉིས་འགྲུར་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ལྷ་བ་གཉིས་འགྲུར་ཏེ་མཚོན་པའོ། །བསང་པའི་ཐབ་ནི་སྒྲ་གཅན་གྱི་
མཚན་ཉིད་དེ་དུས་མའི་མཚན་མས་མཚན་པའོ། །བསྐྱད་པའི་ཐབ་ནི་རྒྱང་གིས་

མཚན་ཉིད་མེད་རང་བཞིན་དང་འབྲེས་པ་སྟེ་རང་གིས་མཚན་མས་མཚན་པའོ།
ཁྱུང་གསུམ་པའི་ཐབ་ནི་དུས་མེད་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་མཚན་མས་མཚན་པའོ།
འདུག་པའི་ཐབ་ནི་ས་དང་མེད་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་ཉིད་དེ་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་
མས་མཚན་པའོ། ཁྱུང་དུག་པ་ནི་སྒྲ་གཙན་དང་སའི་བདག་ཉིད་དེ་སྒྲུལ་གྱིས་
མཚན་མས་མཚན་པའོ། རྒྱུ་ལས་པ་ལ་སྒྲན་གྱི་འོ། རེངས་པའི་ཐབ་ནི་ལྷན་པ་
དང་ས་གཉིས་ཀའི་མཚན་མས་མཚན་པའོ། ཞེས་པ་ནི་ཐབ་གྱི་མཚན་ཉིད་ངེས་
པའོ། ལྷུང་གསུངས་པའི་འདུག་སྟངས་དང་སྦྱོན་སྟེག་གིས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་
ངེས་པ་སྟགས་པས་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ངེས་པའོ། ཞེས་དང་། མེ་ལེའི་མཚན་
མི་འགྱུར་དུང་རི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་སྟེག་གི་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཐབ་གྱིས་དབྱེ་
བས་དབྱེ་བ་གསུངས་པ། འདིར་རྒྱུམ་པའི་ཐབ་ཏུ་ལྷ་དུམ་བ་ར་ལ་སོགས་པ་འོ་
མ་ཙན་དན་གྱི་ཤིང་གིས་ཡམ་ཤིང་དང་ལྷུང་དང་འོ་མ་རྣམས་གྱིས་སྦྱོན་སྟེག་
བྱས་པའི་སྟགས་ནི་ཞེ་བ་བྱེད་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་བྱེད་དོ། ལྷུ་
བཞིའི་ཐབ་ཏུ་སྒར་བ་རྫོད་པའི་ཡམ་ཤིང་དང་འབྲུ་མར་རྣམས་གྱི་སྦྱོན་སྟེག་བྱས་
པ་ནི་རྒྱས་པ་བྱེད་གྱིས་བབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། གཞུའི་རྣམ་པའི་ཐབ་ཏུ་
རུས་པའི་ཡམ་ཤིང་དང་མེའི་ཤ་དང་དུག་དང་ཁྲག་རྣམས་གྱིས་སྦྱོན་སྟེག་བྱས་པ་
ནི་བསད་པ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། ཁྱུང་ལྷ་པའི་ཐབ་ཏུ་བྱ་

རོག་གི་མཇུག་མ་དང་མིའི་ཞག་དང་སྐྱེ་ཆོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པ་ནི་
བསྐྱད་པ་བྱེད་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཟུར་བདུན་པའི་
ཐབ་ཁུང་དུ་ཀིང་བྱ་ཀའི་ཡམ་གྱིང་དང་མེ་ཏོག་དམར་པོ་དང་རྩེ་རྩེ་ཆུས་སྦྱིན་
སྲེག་བྱས་པ་ནི་དགུག་པ་བྱེད་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཟུར་
གསུམ་པ་ནི་ཐབ་རྩ་སང་ལྷེང་གིས་ཡབ་གྱིང་དང་རྩལ་དང་བེལ་བའི་མེ་ཏོག་
རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་རེངས་པ་ལ་བགོས་མི་
བྱེད་དོ། །ཟུར་བརྒྱད་པའི་ཐབ་རྩ་བེལ་བའི་ཡམ་གྱིང་དང་མེ་ཏོག་སྙིང་པ་དང་
མཆིལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པ་ནི་རེངས་པར་བྱེད་ཀྱིས་མྱོངས་པ་ལ་
སོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཟུར་དུག་པའི་ཐབ་རྩ་ཨ་ཀའི་ཡབ་གྱིང་དང་གསེར་གྱིང་
གི་མེ་ཏོག་དང་ཆང་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པ་ནི་མྱོངས་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཞི་པ་
ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་བསྟུས་ཏེ་གོ་བདེ་
བར་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་མདོར་བསྟུས་དང་པོར་འབྲུང་བའི་དོན། སྦྱིན་སྲེག་སོ་
སོར་བྱ་བའི་སྦྱོགས་ནི་བྱང་རམ་དབང་ལྡན་དུ་ཞི་རྒྱས་གཉིས། ཤར་དུ་བསང་པ་
དང་། ལྷོར་དགུག་པ་དང་། ལུབ་རྩ་ལུར་ལུག་དབ་པ་དང་རེངས་པ་དང་། མེར་
བསྐྱད་པ་དང་། བདེན་བལ་དུ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་དུ་མྱོངས་པའི་སྦྱིན་
སྲེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱིས་གོང་ཁྱེར་ཀྱིས་སྦྱོགས་
མཚམས་སུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་ཁྱེར་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་རོལ་ཀྱིས་སྦྱོགས་

མཚམས་ལ་སོགས་པར་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ཡོད་ན་དེར་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པའི་ལས་
མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འདིར་དུར་ཁྱོད་མེད་པའི་གོང་གི་ཕྱི་
རོལ་དུ་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲིག་བྱ་བ་དང་། ལས་གཞན་རྣམས་ནི་དུར་
ཁྱོད་རྣམས་སུ་བྱར་རུང་ངོ་། །དགྲིལ་འཁོར་དང་འཕྲེལ་ན་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་
སྦྱོགས་དེ་དག་དུ་བྱའོ། །མདོར་བསྡུས་དང་པོར་ཐབ་གྱིས་དབྱིབས་གསུངས་པ་
ནི། ཞི་བ་ལ་ལྷུམ་པོ། རྒྱས་པ་ལ་གྲུ་བཞི། བསད་ལ་ལྷ་གམ། དབྱེ་བ་ལ་
ཟུར་ལ། དབང་ལ་ཟུར་བདུན། དགུག་པ་གྲུ་གསུམ་པ། རྫོངས་པ་ལ་ཟུར་
བརྒྱད་དུ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་དང་། མཚོག་མི་འགྱུར་
གཉིས་ཀར། ཟུར་བདུན་པར་དགུག་པ་དང་། ཟུར་གསུམ་པ་དབང་དང་།
མཚོག་མི་འགྱུར་དུ་ཟུར་དུག་པ་རིངས་པ་དང་། ཟུར་བརྒྱད་པར་རྫོངས་པའི་
ལས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལས། བཤད་ཚུལ་གྱི་མ་འདི་ནི་སྤྲོ་མ་དམ་པས་
རང་དགར་འཇུག་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཀྱི་སྒྲི་རིལ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།
།ཁ་ཅིག་ཐབ་འདི་དག་དུ་ལས་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་བསམ་བརྟག་གོ་
ཟེར་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚོག་མི་འགྱུར་དུ་ཐབ་རེ་རེ་ནས་དམིགས་གྱིས་གསལ་
ནས་ལས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཐབ་དུ་ལས་གཞན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི་
རྒྱད་དུ། ཞི་བ་ལ་བྱེད་གྱིས་རྒྱས་པ་སོགས་ལས་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་
ན་མཚོག་མི་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་དོན་དུ་བརྒྱུད་དགོས་སྟེ། འགྲེལ་

པ་ཉིད་ལས་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་ཞལ་འཕངས་པ་དང་མ་ཚང་བ་རྣམས་
ཡེ་ལེར་ཁ་བསྐྱང་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཐབ་ཁུང་ལྷུ་མ་པོ་བདུས་མཚན་པ་སོགས་གོ་སླ་ཞིང་། རྒྱུད་དུ་བྱར་བདུན་
པ་ལ་མདའ་དང་། ཟུར་གསུམ་པ་ལ་ལྷ་གས་ཀྱུ་འི་མཚན་མ་བྱ་བར་གོ་སློག་ནས་
གསུངས་པ་ནི་སྟེབ་སྒྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ཟུར་གསུམ་ས་ལ་མདའ་དང་
བདུན་པ་ལ་ལྷ་གས་ཀྱུ་བྱའོ། །ཚད་ཀྱང་ཞི་བའི་ཐབ་ལྷུ་མ་པོ་དང་དབྱེ་བའི་ཐབ་
ཟུར་ལྷ་པ་ལ་སྲུ་ཅིག་རྒྱས་པ་ལ་སྲུ་གཉིས། བསད་པ་ལ་སྲུ་བྱེད་ཟུར་བདུན་པ་
ལ་སོར་བཞི་བཅུ། ཟུར་གསུམ་པ་ལ་སོར་ཉི་ལྔ། ཟུར་དུག་པ་ལ་སུམ་ཅུ། ཟུར་
བརྒྱད་པ་ལ་སོར་དུག་ཅུ། ཐབ་རང་རང་གིས་བྱེད་ཀྱིས་དཔངས་ཚད། དུག་ཆའི་
ཁ་བྱེད་བཙུག་ཉིས་ཆའི་མཆུ། མཚན་མའི་འཕྲེང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་བྱེད་ལ་བྱ་བ་
དང་། ཁ་བྱེད་གིས་མཐར་བདུ་འདབ་མ་བཞི་རྒྱས་གཉིས་ལ་ཡིན་གྱིས།
གཞན་དབང་དང་དགྲ་གས་པ་སོགས་ལ་ནི་བྱ་མི་དགོས་ཤིང་། ལྷ་ག་མ་ལས་
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཐབ་ཕྱིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཚན་མ་དང་ར་བ་དགོད་པ་སོགས་
གཞལ་ཡས་བྱེད་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། མདོར་བསྟན་བཞི་པར་འབྱུང་བའི་
དོན་ནི། ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་སྲུ་བཞི་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་བྱེད་ཚད་
དེ་ལྷུ་པོ་སྲུ་དོ་པའོ། །རྒྱས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི་སྲུ་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་
གྱིས་ཚད་དང་མཉམ་པ་ནི་སྲུ་བ་ ཞི་པའི་ཐབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐབ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱིང་པོར་བྱ་དགོས་པ་ལས་ནང་དུ་ཀ་བའི་ཕྱི་དོ་རྗེའི་སྤྱིང་བའི་
 མཐར་ཐུག་པ་ནི་དགྱིལ་ལའོར་གྱིས་སྤྱིང་གི་ཆ་བྱ་གཉིས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་བྱ་བཞི་པའི་
 དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྤྱིང་ཚད་དོ། །སྤྱིང་པ་དེའི་སྤྱིང་ཚད་བྱ་གང་གིས་རྩ་བའི་བསྐྱ་
 རྟེན་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་མའི་གདན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་བསྐྱའི་སྤྱིང་པོ་གཙོ་བོའི་
 གནས་བསྐྱའི་ལྟེ་བ་ཉིས་འཁྱར་བྱས་པས་བསྐྱ་ལ་བྱ་གང་ཡོད་པས་ལྟེ་བ་བྱ་སྤྱིང་
 དུ་འཁྱར་རོ། །རྒྱས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ཐབ་གྱི་སྤྱིང་པོ་བྱ་གཉིས་པ་བྱ་
 བཞི་པའོ། །ཞི་བའི་ཐབ་རྒྱུ་པོ་ནི་སྤྱིང་པོའི་བསྐྱའི་ཚད་བྱ་གཙོག་གོ། །དེ་ལ་
 མས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་གཉིས་ནི་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་དབུས་སུའོ། །ཡང་ན་
 དགྱིལ་ལའོར་གྱི་སྤྱོགས་སུ་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཏེ་ཞི་བ་ལ་དགྱིལ་
 ལའོར་གྱི་བྱང་རམ། །རྒྱས་པ་ལ་དྲག་པོའི་བྱར་ཏེ་བྱང་གར་རམ། གཞན་ཡང་
 དཀར་པོའི་ས་ལ་ཞེས་པ་ནི། ཐབ་གྱི་མཆུའི་ཕྱི་རོལ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་
 གྱི་ས་སྟེ། ཞི་བ་ལ་རྒྱ་སྤྱིང་དོ་རྗེ་འབར་བའི་ཕྱི་རོལ་བར་གྱི་བྱ་གྱིས་པ་ལའོ། དེ་
 ལ་རྒྱས་པར་ཐབ་བྱ་བཞི་པ་ནི་བྱ་གཉིས་ཏེ་སྤྱིང་པོའི་བསྐྱའི་ཚད་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་
 བྱ་བཞི་པའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ར། ལའོར་ལོ་སྤྱིང་ཚད་དོ། །ཟབས་ནི་བསྐྱའི་ལྟེ་
 བའི་ཚད་དེ་མཐོ་གཉིས་སོ། །ཞི་བ་རྒྱུ་པའི་ཐབ་ལ་ལྟེ་བའི་ཚད་དེ་སྤྱིང་དོ་གང་
 རོ། །དེའི་ནང་དུ་སྤྱིང་པོའི་བསྐྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐབ་གྱི་སྤྱིང་པོའི་བསྐྱར་
 ཐུགས་དགྱིལ་གྱི་བདེ་གཤེགས་འཕར་མ་བཞིན་དུ་འགོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐབ་བྱ་

བཞི་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན་པརྣམ་ལ་གཡས་གཡོན་རུ་བྱུ་བྱེད་རེ་སྟེ་བྱུ་བྱེད་དང་
པརྣའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་འབར་མའི་བྲམ་པ་དང་ལྷ་མཚན་རལ་གྱི་སོགས་
བཤོད་པར་བྱའོ། །ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རུལ་ཚོན་
གྱི་ཁ་དོག་ནི་ཞི་བ་ལ་དཀར་པོ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་གསེར་པོ་སོགས་བྱ་ཞིང་རྩིག་
ཐབ་འབྲུར་རུ་བསྟོད་པ་ལ་མཚན་མ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་བུ་བཞེན་རུ་
བཏོད་པ་དང་། ཐབ་ཀྱི་ཕྱི་ནས་ཀྱང་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཁ་དོག་བྱ་བ་
ནི། རྒྱས་པ་ལ་འབྲས་བཏགས་པ་དང་། དབང་ལ་ཅན་དན་དམར་པོའི་བྱེ་མ་
དང་། བསད་པ་ལ་རུར་ཁྱོད་ཀྱི་སོལ་བ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་རོ། །དེ་
ལྟར་རྒྱས་པའི་ཐབ་ཁུང་གི་གཞི་ཚངས་ཐིག་ནས་ཐད་ཀར་གྱུ་བཞིའི་བྱེད་དེ་གྱུ་
བཞི་ལ་བྱུ་དོ་ཡོད་པའི་བྱུ་གཅིག་ནི་ཐབས་ཀྱི་སྟོང་པོ་གྱུ་བཞིའི་བྱེད་ཀྱི་ཆའོ། །དེ་
བཞེན་རུ་ཐབ་ཀྱི་རྩིག་པའི་དབངས་ལའང་བྱུ་གཅིག་གོ། །སྒྲ་མ་དམ་པས་ལྷའི་
མཚན་མ་འགོད་པ་དང་ཀ་བ་བཙུན་གཤམ་པ་རུས་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚན་མ་འགོད་
མི་དགོས་སྟེ། ནང་མེར་མ་མོའི་སྒྱུན་ཞི་བའི་སྒྱུན་སྟེག་གསུངས་པ་དང་སྐྱབ་ལོར་
ལྷ་མིན་དབང་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་རུས་མའི་མཚན་མ་དང་བཀའ་བ་དགོད་པ་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། དུམས་པ་གླིང་པས་རུས་མ་སོགས་ཀྱིས་
མཚན་མ་དང་ཀ་བ་འགོད་དགོས་པར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐབ་ལ་གཞལ་
ཡས་ཁང་གིས་མཚན་ཉིད་མེད་པས་ཀ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ནའང་ལྷ་

གནས་ཀྱིས་ཐིག་བཏབ་པ་ཀ་བ་ཡོད་པ་འདྲ་བའི་ཐིག་འབྱུང་ཞིང་ལུས་མའི་
མཚན་མ་ནི་ངེས་པར་དགོང་དགོས་སྟེ། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་མཚན་
མ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་ནི་
ཐབ་ཀྱི་ཤར་ལུབ་དང་ལྟོ་བྱང་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཐབ་ལ་ཁྲུ་བཞིའི་ནང་
ནི་ཐུགས་ད་ཀྱི་ལ་གྱི་ར་བ་ནས་ར་བའི་མཚམས་སུ་སྟེ་གཅིག་པ་ནས་ཅིག་པའི་
བར་ལ་མིག་དག་པ་ས་སྟིང་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ནུམས་ཀྱིས་
གནས་ཀྱི་མཐའ་སྒོ་ལ་ཐུག་པར་རོ། །རྒྱས་པའི་ཐབ་གྲུ་བཞི་དང་། དེའི་སྟེང་ཁྲུ་
གཉིས་པ་ནི་ཞི་བའི་ཐབ་རྒྱུ་པོ་སྟེ་ཁྲུ་གཉིས་པའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་མཉམ་མོ།
།དེའི་སྟེང་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་མཆུ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་སྟིང་པོའི་བརྒྱའི་སྟེང་ཚད་གཤེགས་
པའི་གནས་དང་། དེའི་སྟེང་མཆུའི་ཐད་ཀར་ཏེ་རྒྱ་དང་དཔངས་སུ་ཡང་བྱའོ།
།མཆུའི་ནང་གི་ནང་ནས་ནང་གི་བར་ནི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱི་ར་བ་སྟེ་ཅིག་པའི་ནས་
ཅིག་པའི་བར་གྱི་ཚད་ཀྱིས་ཐབ་ཀྱི་སྟིང་པོའི་ཐད་ཀ་སྟེ་རྒྱའི་ཆ་ངེས་པའོ།
།མཆུའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཚད་དེ་ཉིད་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱིས་ཁ་
ཁྲེར་ཏེ་སྟེགས་བུ་སྟེང་ཇི་སྟེང་དང་མཉམ་པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་མཆུའི་དཔངས་ཀྱི་
སྟེང་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཆུའི་ཐད་ཀའི་རྒྱ་དང་དཔངས་སྟེ་དཔངས་དེ་ཉིད་
ཀྱི་མཆུའི་སྟེང་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་མཆུའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟེང་དུ་རེ་ཁ་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཏེ་རི་
མོ་གཉིས་བྱའོ། །དེའང་ཞི་བ་ལ་མཆུའི་སྟེང་དུ་སྟེ་ཁ་སོར་གཅིག་དང་། རྒྱས་པ་

ལ་སོར་གཉིས་ཡོད་པའི་རེ་ཁ་བྱའོ། །ཐབ་དང་དགྱིལ་ལའོར་དེ་བཞིན་དུ་དག་
པ་སྦྱར་བས་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཁ་བྱེར་མ་ ཐར་ཐུག་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་
ལ་གཉིས་འགྱུར་དག་ཀྱང་ཁ་བྱེར་དག་གི་རྒྱའི་ཆ་ཞེས་པ་ནི་ཐབ་གྱི་སྒྲིང་པོའི་
མཆུ་ཚད་དེ་ལས་གཉིས་འགྱུར་ཐད་ཀའི་ཆར་བཀྱེད་པ་ནི་ཁ་བྱེར་ཏེ། ཞི་བ་ལ་
སོར་བཞི་རྒྱས་པ་ལ་སོར་བརྒྱད་བཀྱེད་དོ། །ཐབ་དེ་བཞིན་དུ་དགྱིལ་ལའོར་ལ་
རིན་པོ་ཆའི་སྒྲུལ་བྱ་དང་དོ་ཤལ་སྟེད་པའི་ས་དང་བ་ཀྱུ་ལྷི་སྟེ་ཤར་བུ་མ་ ཐར་ཐུག་
པ་རི་ལྟ་བུར་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབ་གྱི་ཁ་བྱེར་བྱའོ། །ཁ་བྱེར་དེ་ནས་དགྱིལ་
ལའོར་ལ་བ་ཀྱུ་ལྷི་དང་ཀྱུ་མ་གྱི་རྒྱའི་ཆ་མ་ཆང་བས་མཆུའི་ཆད་སྟེད་ཁ་བྱེར་གྱིས་
ཐད་ཀ་སྟེ་ཁ་བྱེར་གྱི་རྒྱ་ལ་བཀྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁ་བྱེར་གྱིས་སྟོང་གིས་
དབུས་གྱིས་ཆ་དེ་ལ་ཁ་བྱེར་གྱི་ས་གང་ཡིན་ཆ་ལྷར་བྱས་ནས་དབུས་གྱིས་ཆ་
གསུམ་གྱི་སྟོང་དུ་དོ་རྗེའི་སྟེང་བ་བྱ་བ་ནི་ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་ལའོ།
།དེས་ན་ཞི་བ་ལ་མཚན་མའི་རྒྱ་སོར་གཉིས་དང་སོར་གཅིག་གིས་ལྷ་ཆ་གཉིས་
སོ། །རྒྱས་པ་ལ་མཚན་མའི་རྒྱ་སོར་བཞི་དང་སོར་གཅིག་གིས་ལྷ་ཆ་བཞིའོ།
།མཆུའི་ཆད་སྟེད་གྱིས་མཚན་མ་དེའི་དཔངས་གྱིས་ཆད་དག་ཏུ་གང་གིས་ཆེ་
མཚན་མའི་སྟེང་བ་འཛིམ་པ་ལ་བྱས་པའི་འབུར་གྱིས་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་
ཁ་བྱེར་གྱི་དོ་རྗེའི་དབུ་མའི་རྩ་ནི་མཆུའི་སྟེད་གྱིས་དཔངས་ཆད་མཉམ་པའོ།
།གང་གི་ཆེ་དུ་ལ་ཆོན་གྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དཔངས་ཆད་ངེས་པ་མེད་དོ།

།ཁ་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འོག་དུ་ཅེ་མོ་སྤྱོད་གས་པར་ཡོད་པའི་བདུན་འདབ་མ་རྣམས་
ཐབ་གྱི་ཕྱི་རོལ་སྟེ་སྟོང་པོའི་དཔངས་གྱི་ཚད་ཆེན་གྱི་སྟོང་གི་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་
སྟེ་དཔངས་ཁ་ཁྱེར་གྱིས་སྟེད་གྱི་ཚད་དོ། །དེ་ཡང་ཞི་བ་ལ་སོར་གསུམ་དང་རྒྱས་
པ་ལ་སོར་དུག་པའི་དཔངས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་
ལ་ཁྱུ་བཞི་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐབ་གྱི་སྟོང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་
གྱིས་དོ་རྗེ་སྟེང་བའི་རྒྱར་ཁྱུ་གཉིས། ཤར་ཅུབ་དང་ལྷོ་བྱང་གི་དཔངས་ཐབས་སུ་
ཁྱུ་རེ་སྟེ་གཉིས་ཀ་བསྔམས་པས་ཁྱུ་བཞི། ཞི་བ་ལ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ཁྱུ་དེ་པར་
བཤད་པ་ ཡང་ཞི་བའི་ཐབ་གྱིས་སྟོང་པོར་ཁྱུ་གང་། དཔངས་ལ་སྤྱོད་གས་གཉིས་
སུ་ཁྱུ་སྟེད་དོ་རེ་སྟེ། རྒྱ་དཔངས་གཉིས་ཀ་བསྔམས་པས་ཁྱུ་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །དེ་དག་གིས་མཐར་མཆུ་ཁ་ཁྱེར་ཞི་རྒྱས་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
བྱའོ། །དེ་ནས་བདུན་ཕྱི་རོལ་ཐབ་གྱི་སྟེ་གས་གྱིས་སྟོང་གི་སྤྱོད་གས་རྣམས་ཀུན་
ཏུ་ས་ལ་ཀུ་ཤ་དགོད་པ་དང་དེའི་མཐར་ཐབ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྱུ་གཉིས་དོར་ནས་སྟོ་
རོལ་ཏུ་དཀར་དམར་ནག་པའི་ར་བ་སྟེ་ཅིག་པ་གསུམ་བྱས་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་
བསྐྱབ་ལེར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁྱོ་བོ་བཅུ་འཛེན་མ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཐབ་གྱིས་
ཅུབ་ཏུ་ར་བ་རིང་བ་སྟེ་ཅིག་ངོས་གྱིས་སྤྱིད་ཚད་གྱིས་བརྒྱ་ཆའི་སྒོ་བྱ་ཏེ་དཀྱིལ་
ལའོར་གྱིས་སྒོ་བཞིན་དུ་ཏྲ་བབས་དང་བཅས་པའོ། །སྒོ་ཅུབ་ཏུ་འོར་བ་ཡང་མེ་
ལྷ་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་ཁ་ལྷ་བ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་ལས་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།

རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐབ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གིས་
ལུབ་སྤྱོད་པ་སྒྲོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གདན་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཤར་དུ་བྱའོ།
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གདན་ནི་ར་བའི་ནང་ཐབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོལ་དུ་ཞིབ་ལས་
ཐམས་ཅད་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱུ་གཉིས་རེ་དང་
གཞན་ཐབ་རྣམས་ལ་ཁྱུ་རེ་རེ་དང་གཡས་གཡོན་དུ་མཆོད་ཡོན་དང་སྤྱོད་ཀྱི་
གདན་ཀྱང་དེ་དང་ཆད་མཉམ་པ་ལ་གདན་གྱི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་
དང་། དེའི་དབུས་སུ་གཙོ་བོའི་མཚན་མ་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ཡུམ་གྱི་མཚན་མ་ནམ་
མཁའི་བསྐྱེད་ཀྱི། ཇེ་ལྷ་ར་ཐབ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་གཉིས་དོར་ནས་ར་
གསུམ་བྱ་བ་ནི་རེས་པའོ། འབྲུལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་
པའི་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་གོ་སྤྱོད་ཞིང་། གསང་བའི་ཐབ་ཁུང་ནི་ཡུམ་གྱི་གྲ་གཏེ་
ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་འབྲུག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ། ཇེ་ལྷ་ར་ལས་རབ་འབྲུམས་སུ་
མདོར་བསྟན་ཅམ་མཛད་ནས་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཞིབ་པའི་ཐབ་ཀྱི་
སྟོང་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་སྤྱོད་གདན་ཆད་ཉེ་བར་བསྐྱེད་དང་འདབ་མ་རྣམས་སུ་དོ་རྗེ་
དང་སོགས་པས་འཁོར་ལོ་དང་རལ་གྱི་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྐྱེད་རྣམས་དང་ཐབ་
ཀྱི་དབངས་སུ་བྱེད་དོ། བསྐྱེད་བརྟུ་གཉིས་ཆ་སོར་གཉིས་ནི་མཆུའི་ཐད་ཀར་
སྤྱིར་བཏུད་པ་དང་། སྟོང་དུ་འང་མཆུའི་དབངས་ཀྱང་སོར་གཉིས་དང་མཆུའི་
བྱེད་སོར་གཙོག་ཁ་ཁྱེར་གྱིས་དབངས་ཆད་ཀྱང་ཡོན་ནོ། བསྐྱེད་བྱུག་ཆ་ནི་སོར་

བཞི་ལྟ་ཁ་ཁྱིམ་གྱིས་ཚད་དོ། །ཁ་ཁྱིམ་གྱིས་སྟང་གི་ཆ་ལྡར་བགོས་པའི་མདུན་
རྒྱབ་དུ་ཆ་རེ་རེ་སྟེ་གཉིས་དོར་བའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་ལ་བརྒྱའི་སྤེང་བའོ། །ཁ་
ཁྱིམ་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ས་སྟེགས་གྱིས་མཐར་ཐུག་པར་འོག་དུ་ཅེ་མོ་ཡོད་པའི་
བརྒྱའི་འདབ་མ་དང་། དེར་དུ་བ་དགམ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱུ་གཉིས་དོར་
བར་ར་བ་གསུམ་དང་རྟ་བབས་བྱང་དུ་བྱེད་པ་ནི་དགྱིལ་ལའོར་རམ་གྱིང་གིས་
བྱང་དུ་ཐབ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ། །ལྟོར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གདན་དང་
མཚོད་ཡོན་དང་སྦྱོན་སྟེག་གི་གདན་ལྡར་བཞིན་བྱའོ། །རྒྱས་པ་ལ་འང་ཚད་ཞི་
བའི་ཉིས་འགྱུར་ཙམ་ལས་གཞན་ཞི་བ་དང་འདྲའོ། །ཐབ་གཞན་དག་དང་། དེ་
དག་གིས་མཚན་མ་དང་། འསྐྱེད་བ་འགོད་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཉིད་
གོ་སྟའོ། །ར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་ཞི་བའི་ལས་ལ་སྟོང་རིམ་གྱིས་ཐུགས་གསུང་
སྟའི་ཁ་དོག་དང་། དྲག་པོ་ལས་གོ་སྟོག་སྟེ་སྟུང་རིམ་གྱིས་སོ། །ཐབ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
བ་ནས་རྩ་བའི་བར་གྱི་ཚད་ནི་ཐབ་ནང་གི་ཐད་ཀའི་ཚད་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ལ།
ཟུར་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷག་མ་བྱའོ། །མཚམས་བཞིར་གནས་པའི་
ཐབ་ནག་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་སེར་པོ་དང་རྣམས་ཀྱི་ཚད་
རིམས་པས་འཕེལ་བ་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་ཏེ་ཕྱོགས་
བཞིའི་ཐབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ལེར་གསུངས་པ་ནི་གོ་སྟོབ་པས་མཐོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་བ་སྟུས་པ་ལས། རི་སྐད་དུ།

འདིར་ཞི་བ་ལས་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་སྲེགས་བྱའོ་ཞེས་ལྟར་གསུངས་སྟེ།
དེས་ན། དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱིན་སྲེག་དང་བྲལ་བའི། །རབ་གནས་འདིར་ནི་བསྟན་
པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྒོ་བ་མར་པན་འདོད་པས། །སྦྱིན་བསྲེག་ཆོ་ག་མང་དག་བྱ།
།སེམས་ཅན་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་སྟེ། །རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྟ། །ལས་
དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི། །ཐབ་ཁུང་ཞེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་འདི། །རྣམ་མང་བཟོད་
པ་ཡོངས་སྤངས་ནས། །བདག་གིས་ད་ནི་ལེགས་བསྟུས་སྟེ། །ཞི་བ་ལ་སོགས་
རབ་དབྱེ་བས། །ཐབ་ཁུང་མཚན་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ། །ཞི་བའི་ཐབ་ཁུང་བཟུམ་
པོ་སྟེ། །ཁ་ཁྱེར་འདབ་སྦྱེས་གེ་སར་བཅས། །ལུས་སུ་ཆུ་སྦྱེས་འདབ་བརྒྱད་དང་།
།སོར་བརྒྱད་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བཞོད། །རྒྱར་ནི་ཀླན་ནས་ཁྲུག་དང་ལ། །སོར་བཞི་
ཡང་དག་སྤངས་པའོ། །ཁ་ཁྱེར་མ་ནི་སོར་བཞི་སྟེ། །རྒྱར་ནི་དཔངས་ཀྱིས་ཆད་
ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པ་ལ་ཁྲུ་བཞིའོ། །གང་ཡང་ཟུར་བརྒྱད་ཁྲུ་དོ་པ། །ཀླན་ནས་སོར་
བརྒྱད་སྤངས་པ་སྟེ། །དབུས་སུ་ཆུ་སྦྱེས་འདབ་བརྒྱད་ལ། །སོར་བཙུ་བླ་པའི་
རིན་ཆེན་ནོ། །རྒྱར་ནི་དཔངས་ཀྱི་ཆད་ལྟར་པའི། །སོར་མོ་བརྒྱད་པའི་ཁ་ཁྱེར་
ཀྱིས། །ཀླན་ནས་ཡོངས་སུ་འཁོར་བའོ། །དབང་ལ་ཞི་རྒྱས་ཐབ་དེ་བཞིན།
།ཁུང་ཟད་ཁ་ནི་རྒྱས་པའོ། །སྟེགས་བུ་ལ་སོགས་ཞི་ཡི། །ཐབ་ཁུང་བཞིན་
དུ་བཤད་པར་བྱ། །དགྲུག་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་འདོད། །བསྐྱའི་དབུས་སུ་དབང་
ལ་ནི། །རྩ་ག་ལྟ་བུ་འདོད་པ་སྟེ། །དགྲུག་པའི་དབུས་སུ་ལྷགས་ཀྱུ་དམོད། །དོ་རྩེ་

ཅེ་གཅིག་ནམ་པ་ཅན། །མཛོམས་སྐྱོད་ལ་ནི་བཟོད་པར་བྱ། །རྩལ་གིང་གསེག་
 མའི་ས་ཡིས་ཆར། །ཐབ་ཁུང་གྲུ་གསུམ་རྒྱ་ལ་ནི། །སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ས་ཡི་ཆད།
 སོར་མོ་གསུམ་ནི་སྤངས་པ་སྟེ། །རྒྱ་དང་དབངས་ནི་ཆད་མཉམ་པ། །སྤྱི་རོལ་ཁ་
 བྱེད་གཞོལ་གྱུར་པའི། །ཁ་བྱེར་སོར་མོ་གསུམ་པའོ། །མཐིལ་དབུས་ཅེ་གསུམ་
 ལ་གནས་པའི། །དོ་རྗེ་ཚོན་པོ་སོར་བརྒྱད་པ། ཅེ་མོ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། །རོ་
 བསྐྱེགས་ཐལ་བ་རྩ་མོའི་བྱུན། །མེ་ཏོག་དྲི་ངན་ལ་སོགས་གཏོར། །ལས་ཀྱན་པ་
 ཡི་ཐབ་ཁུང་ནི། །ཞི་བའི་ཐབ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་རབ་རྒྱས་པ་དྲུ་འདྲ།
 །ཁ་བྱེར་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར། །དབུས་སུ་མཉམ་པར་གནས་པ་ནི། །དོ་རྗེ་
 རིན་ཆེན་མཆུ་སྟེས་དང་། །སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེ་ཡོངས་བསྐྱོར་བདག །ལའོར་ལོ་
 ཅེ་བས་བརྒྱད་མཛོམས་པའོ། །ཞི་དང་དབང་གིས་ཐབ་ནི་ཤར། །རྒྱས་པ་བྱང་
 གིས་ཕྱོགས་སུ་སྟེ། །རྩལ་ཕྱོགས་སུ་ནི་དགྲག་པ་བཤད། །གཤིན་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་
 མཛོམས་སྐྱོད་དོ། །ཞི་དང་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །དབང་དང་མཛོམས་སྐྱོད་ཐབ་ཀྱིས་
 སར། །བྱུག་པ་འཛིམ་པ་མེ་ཏོག་དྲི། །དཀར་སེར་དམར་པོ་ནག་པོའོ། །རྒྱ་ཡི་ཆ་
 ཡི་ཆད་གང་ཡིན། །དེ་ཡི་ཕྱེད་ནི་ཟབས་སུ་འདོད། །རང་རུང་ཐབ་དབྱིབས་ཁ་
 བྱེར་ཏེ། །ས་སོགས་མ་ལུས་སྤར་བཞིན་ནོ། །ལས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་ཐབ་རྣམས་
 ལ། །རྩལ་ཆོན་རང་བཞིན་དགུམ་པར་བྱ། །སྐྱོབ་དཔོན་ལ་ཡང་དེ་དང་དེ།
 །ཡོལ་བ་ལ་གནས་དུས་ལྷན་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཐབ་ཁུང་གིས་ཆོག་པའོ། །ཞེས་པའི་

དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་ན། རབ་གནས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྦྱོན་སྒྲིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་ལའོར་སྦྱོན་སྒྲིག་དང་བྲལ་བའི་རབ་
གནས་རྒྱུད་ལས་བསྐྱུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་མ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་
སྦྱོན་སྒྲིག་གིས་ཚོགས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ། རིགས་བསྐྱུ་ན་
བྱེ་བ་ལྟ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཡང་ཞི་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་
བཞེར་འགྱུར་ལ། ཞི་སོགས་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོན་སྒྲིག་གི་ཐབས་ཁུང་རྣམ་པ་མང་པོ་འདར་
བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན། ཞི་བའི་ཐབས་ཁུང་ལྷན་པོ་ཁ་བྱེད་ལ་འདབ་སྦྱེས་ཏེ་བསྐྱུ་གི་
སར་དང་བཅས་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་དབུས་སུ་ཚུ་སྦྱེས་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་།
དེའི་ཉེ་བར་ལའོར་ལོ་སོར་བརྒྱད་པ་དགོད་པ་དང་། ཚུ་སྦྱེས་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་
ནི་བྲུག་པ་ལ་སོར་བཞི་སྦྱངས་པ་སྟེ་སོར་ཉི་ལྷུ་པ་དང་། ཁ་བྱེད་ལ་སོར་བཞི་བྱ་
ཞིང་རྒྱ་ཚད་དེའི་ཕྱིར་ཀྱིས་དཔངས་ཚད་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་པ་ལ་བྲུ་བཞིའི་
བྲུ་དོ་བ་བྱུར་བརྒྱད་པ་ལ་སོར་བརྒྱད་པ་སྦྱངས་པ་སྟེ། བྲུ་དོ་བ་ལ་སོར་བརྒྱ་པ་
སྦྱངས་པས་སོར་བཞི་བཙུ་བ་ལ་སོར་བཙུ་བྲུག་སྦྱངས་པས་སོར་བརྒྱད་བཙུ་དང་།
བྲུ་དོ་བ་ལ་དབུས་སུ་ཚུ་སྦྱེས་འདབ་བརྒྱ་པ་ལ་ཉེ་བར་སོར་བཙུ་བྲུག་པའི་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། བྲུ་བཞི་པ་ལ་སོར་སོ་གཉིས་པའི་ལའོར་ལོ་དང་། རྒྱ་ཚད་ཕྱིར་ཀྱིས་
དཔངས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་ཁ་བྱེད་བྲུ་དོ་བ་ལ་སོར་བརྒྱད་དང་བྲུ་བཞི་པ་ལ་སོར་
བཙུ་བྲུག་བྱའོ། །དབང་ལ་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་དེ་བཞིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཁ་ནི་རྒྱས་པ་སྟེ་

གྲེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཐབ་ཀྱི་ནང་གི་ཟབས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་ཆེར་
སོང་ཞིང་དེའི་ཚད་འདི་ཙམ་གྱིས་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་། དགྲུག་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་
མཚུངས་ཤིང་། ཐབ་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྐྱེའི་ལྟོ་བ་ལ་མཚན་མ་དགོད་པ་ཡང་།
།དབང་ལ་རྩ་གའི་དབྱིབས་དང་། དགྲུག་པ་ལ་ལྷ་གས་ཀྱང་དགོད་ཅིང་། མངོན་
སྟོན་ལ་དོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་མ་དགོད་ཅིང་མངོན་སྟོན་གྱིས་ཐབ་ཀྱི་
དབྱིབས་ནི་ས་རྩུབ་ཅིང་སྟེག་མ་ཡོད་པའི་སར་གྲུ་གསུམ་པ་རྒྱར་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ལ་
སོར་སོར་གསུམ་སྤངས་པ་སྟེ་སོར་བཅུ་བདུན། དབངས་ཀྱང་དེའི་ཕྱེད་དང་
མཉམ་པ་ལ་ཁ་བྱེར་ཁ་བྱིར་གཞོལ་བའི་རྒྱ་སོར་གསུམ་དང་། ཐབ་ཀྱི་མཐའ་
དབུས་སུ་རྩེ་གསུམ་སྟེ་གྲུ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་དོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་ནོན་པོ་སོར་
བརྒྱད་པ་རྩེ་མོ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་རོ་སྟེགས་པའི་ཐལ་བ་དང་རྩ་མོའི་བྱུན་དང་
མོ་ཏོག་དྲི་མ་ངན་པ་སྟེ་དུག་གི་མོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་གཏོར་ཞིང་། ལས་ཐམས་
ཅད་པའི་ཐབ་ཁུང་ནི་ཞི་བའི་ཐབ་དང་མཚུངས་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཁ་བྱེར་གྱིས་
མཐར་བསྐྱེའི་འདབ་མ་འདྲ་བས་རི་མོ་དང་ཁ་བྱེར་ལ་ དོ་རྗེའི་ཕྱེད་བ་དང་།
དབུས་གྱིས་བསྐྱེའི་འདབ་མའི་ལྟོ་བ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་ཤར་དུ་དོ་རྗེ། ལྷོར་རིན་
ཆེན། ལུབ་ཏུ་ཆུ་སྐྱེས། བྱང་དུ་སྤྲོ་ཚོགས་དོ་རྗེ་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་། ཞི་བ་དང་
དབང་གིས་ཐབ་ནི་ཤར། རྒྱས་པ་བྱང་། དགྲུག་པ་ལུབ། མངོན་སྟོན་གཤིན་རྗེ་
སྟེ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དང་མངོན་སྟོན་ཐབ་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཀླུ་ཏུ་

འཛིམ་པ་ལ་མེ་ཉྱལ་སོགས་དྲི་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལས་སོ་སོའི་ཁ་དོག་
དང་མཐུན་པའི་དཀར་སེར་དམར་ནག་གི་ཁ་སྒྱུར་ཅིང་། རང་རང་གི་རྒྱ་ཚད་
དཔངས་དང་ཁ་བྱིར་རང་རང་གི་དབྱིབས་དང་། ས་ཡིས་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་
དབང་གིས་ཆོ་གར་བཤད་པ་བཞིན་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱལ་ཚོན་ཞི་བ་ལ་
དཀར་པོ་སོགས་འགྲེལ་ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་ལས་དེ་དང་དེའི་དུས་ཡོལ་བ་
ལ་གནས་པ་ར་འབྱུར་བ་བྱའོ། གཉིས་པ་དག་གཟར་བྱུག་གཟར་གྱི་ཚད་
བཤད་པ་ལ། དུས་ལམོར་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལས་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་བ་དང་། །བྱ་བཏུས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་
ལས་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སྟེ། འདིར་ཞི་
བ་ལ་ནི་མཆོད་ཡོན་སྒྲིན་པའི་དོན་དུ་གྲེལ་གྱི་སྣོད་གམ་སོར་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་ཀ་ཙོ་
བའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་པའི་དོན། ཐམས་ཅད་སོར་གཉིས་པ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་
འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གྲེལ་པོགས་པའི་མཆོད་ཡོན་སྣོད་
ལ་བསྐྱེད་མེད་ཀྱི་འདབ་མ་མཐེ་བོ་དག་ནི་བཙུག་ཉིས་ཀྱང་ཞེས་སོ། །འདིར་ལྟེ་བ་
བཞི་དང་འདབ་མ་རྣམ་པ་སོར་བཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་སོར་བཙུག་ཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དདུལ་དང་ཐོད་པ་དང་ལྷགས་དང་གསེར་དང་ཟངས་
དང་ཤིང་དང་སའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་རྣམས་ལ་བསྒྱུབ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་སྟེག་
སྒྲགས་གྱིས་སྒྲིན་སྟེག་གིས་དོན་དུ་དག་གཟར་དང་སྒྲགས་གཟར་གསུངས་ཏེ།

འདིར་ཡུ་བའི་ཕྱི་མོར་ཏེ་སྤྲུག་ཅམ་གྱིས་ཡུ་བའི་ཕྱི་མོར་སྟོམ་པའི་རྣམ་པའི་
སྟོད་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེ་སོར་མོ་གཅིག་གི་དཔངས་སོ། །མཉམ་པའི་བཞི་ལ་བདྲ་སྟེ་
བདྲའི་འདབ་མའི་ཕྱི་མོ་འདི་ནི་མཆུའི་ནང་གི་ངོས་སོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་དོ་རྗེ་ཕྱི་ལ་
སྟེ་དབུ་མའི་ཕྱི་མོ་ལ་གཅི་བ་དང་ཁུ་བའི་རྒྱན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་མར་གྱིས་རྒྱན་
འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བྱག་པའོ། །སྤྱི་ག་སྤྱི་གས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་ག་སྤྱི་གས་ཀྱིས་
དག་གཟར་རོ། །སྤྲུག་གིས་ཡུ་བ་ལས་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་བའི་རྒྱད་ལས་སྟོང་གའི་
བདྲ་ནས་དོ་རྗེའི་མཐར་ཐུག་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ངོས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུ་བའི་ཕྱི་
མོའི་སྟོན་སྤྱི་ག་གིས་བྱ་བ་ལ་ཁྱོར་བར་འབྱུང་ཏེ་མཛོད་སྟེའི་གནས་ནས་སྟོང་
གའི་བར་དུའོ། །ཁའི་རྒྱའི་ཆ་དེ་ཉིད་ལག་ཐིམ་གྱིས་ཆོད་ཀྱི་བདྲ་སོར་དུག་པའོ།
ཁྲིས་ཀྱིས་སྟོན་སྤྱི་ག་གིས་སྤྱི་གས་གཟར་གྱི་ཡུ་བའི་རྒྱབ་ལ་དོ་རྗེས་མཚན་པ་སྟེ་
སྟོན་སྤྱི་ག་གི་སྟོད་ཀྱིས་ངོས་པའོ། །ཞེ་འབྱུང་བའི་དོན། མཚོད་ཡོན་གྱིས་སྟོད་
དང་དག་གཟར་བྱགས་གཟར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེ་བ་ལ་ཤེལ་གྱི་སྟོད་ཁམ་
སོར་གྱིས་རྣམ་པ་ཀ་ཙོ་ལའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་པོ་དང་རྒྱུས་པ་ལ་དདུལ། བསད་པ་ལ་
ཐོད་པ། དབང་ལ་གངས་སོ་སོར། དགྲུག་པ་ལ་ཟངས། །མོངས་པ་ལ་ཤིང་།
རངས་པ་ལ་སའི་སྟོད་དེ། རྒྱས་པ་གྲུ་བཞི་སོགས་ལས་དང་མཐུན་པའི་དབྱིབས་
བྱ་ཞིང་དབྱིབས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདྲའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྟེ་བ་སོར་བཞི་དང་།
འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གཡས་དང་གཡོན་དུ་སོར་བཞི་རེ་མཐོང་སོར་བཅུ་གཉིས་

ཀྱི་ཚད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སླེག་གིས་སྒོད་ནི་སྦྱིན་སླེག་གི་དོན་དུ་དགང་གཟར་
དང་སྤྲུགས་གཟར་གསུངས་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་ཡུ་བའི་ཅེ་མོར་སྤྲུགང་ཙམ་གྱིས་
དགང་གཟར་གྱིས་ཡུ་བའི་ཅེ་མོར་སྦྱིམ་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒོད་གྲུ་བཞི་སྟེ་
སྤྲུགས་གཟར་གྱིས་ཚད་གྱི་རིགས་པས་རྒྱུར་སོར་མོ་བརྒྱད་པའི་ཚད་གྱིས་རྒྱུམ་
མོ་གྱོང་མོ་སོར་གཅིག་པའི་དབངས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཁོར་ཡུག་དག་དུ་མཆུ་སོར་
གཅི ག་སྦྱིར་བཀྱེད་པ་དང་གྱེན་དུ་འང་འཕགས་པའོ། །འོག་གིས་མཉམ་པའི་
གཞི་ལ་བརྒྱ་སྟེ་བརྒྱའི་འདབ་མའི་ཅེ་མོ་ནི། །མཆུའི་ནང་གིས་ངེས་ལ་ལོགས་
དང་མཉམ་པའོ། །སྤྱི་རོལ་དུ་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱ་སྟེ། ཅེ་དབུས་མ་ལ་མར་གྱིས་
རྒྱན་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བྱུག་པ་བྱ་སྟེ། བར་དུ་དོ་རྗེའི་ཅེ་མོ་ལས་གཅི་བ་དང་སྤྲ་
བའི་རྒྱན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །བསླེག་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བསླེག་སྤྲུགས་ཀྱི་
དགང་གཟར་རོ། །སྤྲུགང་ཙམ་གྱིས་ཡུ་བ་ལ་ཅེས་པ་ནི་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས་ནང་དུ་
སྦྱིང་གའི་བརྒྱ་ནས་དོ་རྗེའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྤྲུགས་གཟར་གྱིས་ཅེ་མོར་སྦྱིན་སླེག་གི་བྱ་བ་དག་ལ་ཁྱེར་བའི་རྣམ་
པའམ་བརྒྱའི་འདབ་མའི་རྣམ་པ་དག་ཀྱང་བྱ་བར་འབྱུང་ཏེ། ཡུ་བའི་ཚད་ནི་ནང་
དུ་མཛོད་སྤྱིའི་གནས་ནས་སྦྱིང་གའི་བར་དུ་དག་པ་སོར་སྦྱིད་དང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་རོ། །
།ཅེ་མོ་འམ་ཐད་ཀའི་ཆ་ནས་ཞེས་པ་ལ་ཤོང་དང་རྩ་མིས་དཀྱུས་ཀྱི་ཆ་ཞེས་འདོན་
ལ། འདིའི་སྐད་དོད། ཟུ་ཁ་ཏེ་བྲ་ཞེས་པ་ཁ་ལ་འང་འཕྲག་པས་ཁའི་ཆ་ཞེས་

བསྐྱུར་བར་བཤད་ཅིང་། སྤྱགས་གཟར་གྱི་ཁའམ་དུ་ཤུས་སྟེ་ཞེང་གི་ཆའི་ཆོད་
ཅས་པ་ནི་སྤྱགས་གཟར་དེ་ཉིད་དུ་ལག་མཐིལ་གྱིས་ཆོད་གྱི་བསྐྱུ་སོར་དུག་པས་
བྱའོ། །རྩལ་གྱི་སྤྱིན་སྟེག་སྤྱགས་གཟར་གྱི་ཡུ་བའི་རྒྱའམ་སྣ་མོ་ལ་སྣ་ཚོགས་དོ་
རྩེས་མཆོན་བའོ། །ཞེས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་ནི་དེ་ཙམ་ཞེག་གསུངས་སོ།
།གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེར། དགང་གཟར་སྤྱགས་གཟར་གྱིས་མར་གྱི་
སྟོད། རི་བོ་ཆེ་རུ་རི་ལྟར་བསྟེན། །ལག་པ་ཡིས་ནི་དབྱུགས་པའི་ཆོད། །ལག་པ་
ཡི་ནི་དགང་གཟར་བྱ། དགང་གཟར་རི་བཞིན་དུ་བྱུགས་གཟར་ཏེ། །མར་ཁུའི་
སྟོད་ནི་དེ་དང་མཉམ། །སྤྱ་གསུམ་རྒྱུམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། །དོ་རྗེ་ཡིས་ནི་རྣམ་
པར་བརྒྱན། །དགང་གཟར་གྱི་ནི་ཁ་ཞེས་བྱ། །སོར་དུག་པ་ཡི་ཆོད་དུ་ནི། །མགོ་
བོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་བྱ། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བྱུ་བཞིན་བྱ། །སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྤྱིང་
ག་སྤྱ །ཉེ་བ་བསྐྱུ་ཡིས་ནི་བརྒྱན། །ཅུ་སྤྱིན་ཁ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིས། །ཅི་དགུ་བ་ཡི་
དོ་རྗེ་ཡི། །དགང་གཟར་གྱི་ནི་མཐའ་རུ་ལྟན། །སྤྱགས་གཟར་བ་ཡི་མིག་དང་
འབྲ། །ཡང་ན་དེ་ནི་བསྐྱུས་སོ། །ནང་གི་གཉིང་རིང་གསལ་བ་དང་། །ཏ་ཅང་
རིང་དང་མཐུང་བ་མིན། །དོ་རྗེ་ཕ་མོས་ནང་དུ་བརྒྱན། །མར་ཁུའི་སྟོད་ནི་རྒྱུམ་
བོར་གྲགས། །ཉེ་བ་རིང་ཞིང་དྲི་མ་མེད། །དོ་རྗེ་ལ་སོགས་བརྒྱན་དང་ལྟན།
།ཉེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་སྤངས། །ཞེས་དང་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། །སྤྱིང་དུ་བྱུ་བཞི་
རབ་མཛེས་པ། །སོར་བོ་གཉིས་ཆོད་འོག་དུ་བྱ། །ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེས་རྣམ་པར་

དབྱིབས་པའི་མིག་ལྟ་བུ་ལྷུ་པོ་འཕམ་པ་དྲུའི་དབྱིབས་སོར་དྲུག་པ་ནང་གིས་
གཏིང་ཟབ་པ་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། ཏ་ཅང་རིང་བ་མ་ཡིན། ཏ་ཅང་ཐུང་བ་མ་
ཡིན་པའི་དོན་རྗེ་ཕྱ་མེས་ནང་གིས་དབུས་སུ་བརྒྱན་པ་སྟེ་མར་ཁུའི་སྟོད་དེ་ནི་ལྷུ་
པོར་གྲགས་ཤིང་སྟེ་བར་གཏིང་རིང་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་ཡུ་བ་ལ་དོན་རྗེ་དང་ལ་
སོགས་པས་དཔལ་བེའུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ཏ་ཅང་ལྟི་བ་
དང་ཡང་བ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལུང་དོན་གཉིས་པ་ནི། དགང་གཟར་གྱི་
སྟེང་གི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ་རབ་རྒྱུ་མཛེས་པ། ཟབས་སུ་སོར་གཉིས་བྱ་བ་དང་།
ཅེ་མོ་དང་ཡུ་བར་ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེས་སྤྲོས་པ་དང་། སྤྲེའ་ཡང་མར་ཁུའི་སྟོད་གྱི་ཁ་
ཁྱེར་གྱི་སྟེང་གི་མཐར་རིང་ཐུང་གི་ཚད་སོར་བཞི་པའི་དོན་རྗེའི་རྩ་དབུས་མ་ལ་
མར་ཁུའི་རྒྱན་འབབ་པ་སྟེ། །ཁ་ཁྱེར་གྱི་མཐར་པད་འདབ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཞིང་། ཁ་ཁྱེར་ལས་ཕྱིར་ལྷག་མའི་མར་ཁུའི་རྒྱན་འབབ་པའི་བྲ་ག་ནི་མཐེའུ་ཆུང་
གིས་ཚད་ཅམ་དུ་བྱ་ཞིང་། དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སོར་དྲུག་པ་དབུག་པ་སྟེ་ཡུ་བའི་ནི་
མཐའ་རུ་དང་དེ་དག་ནང་དུ་དག་པ་དང་སྒྱར་བ་ནི་གོ་སྤྲོ་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱན་
ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། དགང་གཟར་གྱི་ཁ་ནི་པདྨའི་འདབ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་།
དགང་གཟར་གྱིས་མཆུའི་རྒྱ་དཔངས་སོར་གཉིས། སྤྲེའ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའི་དབུས་སུ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཚན་མ་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྟ་བུ་པ་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱ་བརྒྱས་ལས་རི་རྒྱད་དུ། དགང་གཟར་གསེར་དང་ཟངས་

ལ་བྱས། དེ་བཞིན་ནིམ་པའི་རང་བཞིན་བསྟན། མཚོད་སྒྱིན་གིང་ལ་བྱས་པའང་
རུང་། དེ་དག་གིས་ཡང་ཡུ་བ་དང་། །སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པ། །ཚད་ཅན་ལྷུམ་
པོར་འདོད་པ་སྟེ། དོ་རྩེ་ལ་སོགས་ཁུ་ཚུར་གྱིས། །བཟུང་དུ་རུང་ཞིང་སྒོམ་པ་ཉིད།
།ཡུ་བའི་རྩ་མོར་འདབ་མ་ནི། །སོར་བཞི་པ་སྟེ་གྲུ་བཞིའོ། །ཟབས་སུ་སོར་
གཉིས་གྲུ་བཞི་ཡང་། །དབུས་སུ་དོ་རྩེས་མཚན་མ་ཉིད། །དགང་གཟར་རྩ་མོར་
བྱག་པ་ནི། །སོར་གང་ཙམ་དུ་རབ་རྩ་རབ་བསྟན་སྟེ། །ཆུ་སྟེས་འདབ་མ་སོར་
བཞི་པའི། །དབུས་སུ་རྩ་གསུམ་བཞོད་པར་བྱ། །ཡུ་བའི་རྩ་བར་སོར་བྱག་པའི།
།དོ་རྩེ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཚན་འདོད། །སྒྲགས་གཟར་ཡུ་བ་དགང་གཟར་བཞིན།
།རྩ་བར་དོ་རྩེའི་དབྱག་པ་ཉིད། །སྒྲགས་གཟར་ཀུན་རྩ་སྒྲགང་ཙམ། །རྩ་མོ་ཀུན་
ནས་སོར་གཉིས་པའི། །ཆུ་སྟེས་འདབ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ། །དབུས་སུ་དོ་རྩེ་བཞོད་
པར་བྱ། །དགང་གཟར་སྒྲགས་གཟར་མེད་གྲུར་ན། །སོགས་མོ་ལྷ་དང་གསུམ་
པོ་ཡང་། །རབ་རྩ་སྒྲུར་བ་དག་གི་ནི། །བདེ་ལེགས་རྫོགས་པར་གཞན་དག་
གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན། །རྒྱ་སེར་ཟངས་ལས་བྱས་པའམ། །དེ་བཞིན་དུ་
ནིམ་པའི་གིང་གིས་རང་བཞིན་ལ་བྱས་པའང་རུང་སྟེ། །མཚོད་སྒྱིན་གྱི་ཆེད་དུ་འོ།
།གང་གཟར་སྒྲགས་གཟར་དེ་དག་ནི་ཡུ་བ་ཡང་སྤྱིད་དུ་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞིའི་ཚད་
ཅན་ཡུ་བ་ལྷུམ་པོ་སྟེ་ཉིལ་མོ་ལ། །དོ་རྩེ་དང་ལ་སོགས་པས་གཡོན་གྱིས་བྱིལ་བུ་
བཟུང་བ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་དགང་གཟར་སྒྲགས་གཟར་གྱི་ཡུ་བ་ལ་བཟུང་དུ་

རུང་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡུ་བའི་ཕྱི་མོར་འདབ་མ་བཞིན་དུ་སོར་བཞི་པ་
སྟེ་གྲུ་བཞི་པ་ཟབས་སུ་སོར་གཉིས་པ་གྲུ་བཞིའི་དབུས་སུ་དོན་རྗེས་མཚན་པ་
དག་དག་གི་ཕྱི་ཕྱི་མོར་བྱུག་པ་སོར་གང་ཙམ་ཡོད་པ། དེ་ལྟའི་དག་དག་གི་
དེའི་ཁ་བྱུང་ལས་འདབ་མ་སོར་བཞི་པའི་དབུས་སུ་ཕྱི་གསུམ་པའི་དོན་རྗེ་དགོད་
པ་དང་། ཡུ་བར་སོར་དུག་པའི་དོན་རྗེ་མཚན་པ་དང་། རྒྱགས་གཟར་གྱིས་ཡུ་བ་
དག་དག་གི་ཕྱི་ཕྱི་བ་བཞིན་ཕྱི་བར་དོན་རྗེའི་དབུག་པ་དང་། རྒྱགས་
གཟར་གྱིས་ཚད་ཀྱང་བྱུག་པ་ཙམ་པའི་ཕྱི་ཕྱི་ཀུན་ནས་སོར་གཉིས་པའི་ཕྱི་
སྒྲོམ་པ་དེའི་དབུས་སུ་དོན་རྗེའི་དབུག་པ་དང་རྒྱགས་གཟར་གྱིས་ཚད་
ཀྱང་བྱུག་པའི་ཕྱི་ཕྱི་ཀུན་ནས་སོར་གཉིས་པའི་ཕྱི་སྒྲོམ་
པ་དེའི་དབུས་སུ་དོན་རྗེའི་མཚན་མ་བགོད་ཅིང་། དེ་དག་མ་འབྱོར་ན་
ལག་པག་ཡོན་པའི་སོར་མོ་ལྟ་དང་གཡས་པའི་སོར་མོ་གསུམ་སྒྱུར་བས་ཀྱང་
རུང་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཚོད་རྟེན་
བཞེངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་རྟོ།
།དང་པོ་ནི། །ས་དང་ལྟོ་འབྲེ་བརྟག་པ་སོགས་པ་ཚོགས་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།
།ས་གཞི་བདུད་ཅིས་བྱུགས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་བྱས་བྱས། ཆས་དང་གོས་
བགོས། ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པའི་བདག་བསྐྱོད་བསྐྱེས་པ་མཚོད་
གཏོར་དང་བཅས་པ་བྱ་སྟོ། ། བྱུགས་སྐྱོང་དང་ཞིང་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ནས་

གང་ཡང་འདིར་གནས་ལྟ་དང་སྟུ། གཞོད་སྒྱུན་སྒྱུན་པོ་གཞན་ཡང་རུངས། ། ས་
 འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་བཞིན་ན། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེད་སྤྱད་དུ་བཅོལ། ། དེ་
 ལྟར་བདག་གིས་བྱོད་ལ་ནི། ། མཆོད་བསྟོད་གསོལ་བ་གྱིས་མ་སྤྱུ་བར། ། མི་
 ལམ་ལ་སོགས་མཚན་མ་དང་། ། ལེགས་ཉེས་ལྟས་རྣམས་བསྟན་དུ་གསོལ།
 ཅེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ། ཨོྃ་མུ་ཅི་ལི་ཐར་པ་ལེགས་པར་བྱིན་སྟུ། ཨོྃ་དཀྱི་
 དུལ་བ་ལེགས་པར་བྱིན་ལི་སྟུ། ཞེས་སྒྲགས་ལན་ཉེར་གཅིག་བསྐྱེད་ཏེ་རང་ཉིད་
 འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གིས་འདུན་པས། མགོ་ལྟོ་དང་ཁ་ཤར་དུ་བྱོགས་པས་
 གོས་གཙང་མ་གྱོན་དེ་ཉལ་ལ་མི་ལམ་བརྟགས་པར་བྱའོ། ། དེ་ནས་རན་པའི་
 ལྟས་བྱུང་ན་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བཟང་
 ཅ་ས་ཚོག་ལྟར་སྤྱང་བ་སོགས་བྱས། གསོལ་གདབ་ཀྱིས་མཐར། དཀྱིལ་ལའོར་
 བྲི་བ་ཚལ་ཞེས་པའི་མལ་དུ་འདིར་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེད་འཚལ། ཞེས་
 འདོན་སྟེ། དེ་ནས་གཞོ་བོ་དང་། རྒྱུ་ཆ་སྟ་གོན་ནི། རང་ཡིད་དམ་གང་ཡིན་གྱི་ང་
 རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་ཡོ་བྱད་གང་དགོས་པ་རྣམས་བསགས། མཆོད་གཏོར་
 བཤམས་གསང་སྤྱད་བྱིན་བསྐྱབས་བྱ། གཞོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲགས་
 དང་། དུས་ལའོར་ནས་འབྱུང་བའི་བདུད་སྟེག་པའི་སྒྲགས་དང་ལས་བུམ་གྱིས་
 རྒྱས་བསངས། སྟ་སྟ་ལས་སྤྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་རྩྱུ་རྩི་རྩེ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལྟེ་བུ་ལ་
 རྩྱུ་གིས་མཚན་པ། བྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་སྟོན་པོ་གཡས་རྩི་རྩེ། གཡོན་ཅེ་

གསུམ་འཛིན་པ་འམ། ཀླུ་པར་ན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་འདུས་པའི་ཆོ་ག་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་ཨོྩ་ཨོྩ་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཡེ་
ཤེས་པ་བཞུགས། དབང་བསྐྱེད། རོན་གྲུབ་གྱིས་དབང་བརྒྱན་པར་བསམ། ཀླུ་
རྣམས་བསངས་སྤྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་པད་ལྷའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་སྤང་
མཛད་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་
ཅན་དར་དང་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱན་པ། རོ་རྗེ་དཀྱིལ་དཀྱུང་གིས་བཞུགས་པར་
བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུགས། དབང་བསྐྱེད་ཀླུ་བྱང་བ། མཆོང་བསྟོད། ཨོྩ་ན་མོ་
བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུབ་པ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །རྟ་ག་ཟ་ཏེ་ཤུག་ཕུན་ལ། ཏ་ཤུ་ག་ཏུ་ཡུན་ཏེ་ས་མྱི་ཀ་མི་བུ་རྩ་ལ། ཏད་
ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐུབ་པ་ཐུབ་པ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ། རྩ་ཨོྩ་ཕུན་ཏེ་མཉམ་ཕུན་ལེ་སྟུ། ཞེས་དང་།
ཨོྩ་ན་མོ་བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་གྱི་
ཀླུ་པོ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། རྟ་ག་ཟ་ཏེ་བེ་རོ་ཅ་ན་ལེ་བྲ་རྩ་རྩ་ལྟ་ཏ་ཤུ་ག་
ཏ་ཡུན་ཏེ་ས་ཕྱག་ཀ་མི་བུ་རྩ་ལ། ཏད་ཤ། ཨོྩ་སྟུ་སྟུ་ཕྱ་མོ་མ་ཕྱ་མོ་མ། ས་མཉམ་ལ་མེད་
པའི་དམ་ཆོག་ཞི་བ་དུལ་བ་མཉམ་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱེ་བ་མ་ཡེ་ས་མ་ཏོ་ཤུ་རྟེ་
དུ་རྟེ་ས་མ་ཡེ་ཨ་ས་མ་རྟེ་ད་ར་བེ་ན་ཀྱ་ལེ་ན་ར་ཟ་ཏོ། ཡ་ཤོ་སྐྱ་སྐྱན་པ་ཟ་ཏེ་མ་དུ་སྟེ་
རོ་སྐྱ་བུ་རྩ་རྩ་བཙོམ་ལྷན་འདས་གཟི་བཞིན་གྱི་ཀླུ་པོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ན་ཨ་
རྩི་ཏེ་སྟུ། ཞེས་བདུན་ལ་སོགས་བསྐྱེད་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ལྟ་རྣམས་དེ་

དག་ལྷ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོར་བསམ། མེ་ཏོག་གཏོར། ཤིས་པ་བརྗོད། དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཚན་རྟེན་གང་ཡིན་ཀྱང་བུམ་གཏེར་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། འབྲུ་སྒྲན། དྲི། རིན་པོ་ཆེ། སྟོང་པོ་ལྷ་སྟེ་ལྷ་མཚན་རྣམས་དང་། དར་ཟབ། ཟས་སྒྲ། རིགས་རྒྱུད་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་ས་དང་། བཙན་པ་ལྷུག་པ་འཕན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁང་པ་དང་བང་མཛོད་དང་གནས་བཞེད་དང་སྒོ་ཁང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་དབུས་དང་། བོད་ཀྱི་ཞིང་དང་། འབྲོག་པའི་ལྷ་ས་རྣམས་ཀྱིས་ས་སྒྲ་དོ་སྒྲ་རྣམས་བསྐྱེད་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། མ་འགྱུར་ན་སྒྲ་བུམ་ལྷའི་ནང་དུ་གཞུགས། །དེའི་འོག་དུ་འདིངས་པའི་དོ་ལེབ་ལ་བསྒྲ། སྟོང་དུ་འགོ་བས་པ་ལ་འཁོར་ལོ། འོགས་སྒྱུར་གྱིས་དོ་ལ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱུད་བྲིས་ལ་གཟུང་སྒྲར་འབྲོད་སྒྱུར་བཟང་བའི་སྒྲོའི་དུས་སྒྲ་གཙན་དང་གདུག་པའི་གཟུང་རྣམས་དང་གདོང་མ་ལྷུག་པར་བྱས་སྟེ་ས་བརྟག་པ་སྒྲང་བ་ལྷོ་བྱེ་བརྟག་པ་སོགས་ས་ཚོག་ལྷར་རྒྱས་པར་བྱས་ནས། རྩོགས་མ་འཚོ་ལ་བར་ཐིག་གདབ་ཚུལ་ནི། དབྱིད་མཉམ་གྱི་ཆོ་ཉི་མ་གང་ནས་འཆར་བ་དེ་ཤར་ཡིན་པ་དེའི་ལྷོ་དང་བྱང་ལུབ་ཀྱང་རིགས་པས་བསྐྱེས་ཏེ། དབུས་དང་རྩོགས་བཞེར་དོ་རྗེའི་སྒྲོམ་བུའི་ནང་དུ་བུམ་གཏེར་གཞུག་ལ། རྩོགས་སྒྱུར་དང་ཞིང་སྒྱུར་ལ་གཏོར་མ་བཏང་། བུམ་གཏེར་དེ་གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པར་མོས་ལ། བུམ་པ་ལ་དམིགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པོ་རྒྱ་ཙུ་བརྒྱུད་བཞུས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།

ས་ཡིས་སྤྱོད་གས་འདིར་གནས་པའི་འབྲུང་པོ་ཐམས་ཅད། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བཀའ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དར་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་བདེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྲུང་བའི་ཆེད་དུ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་
གནས་བཞི་དང་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་བཞེང་བའི་གཞི་འདི་
ཉིད་དུ་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་སྤྱོད་གས་འདིར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྲུང་བའི་སྟོངས་གྲོགས་མཛོད།
ཅེས་ལན་གསུམ་གྱིས་བཀའ་བསྒྲོ། ཤིས་པ་བཙོད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་རམ་
དགྱེལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོས་སྒྲོང་རམ་བྱིའི་གཙང་ཁང་རམ་སྐྱེད་ཆལ་ལམ་ལྷེང་ཁ་དང་
རྫིང་བུ་སོགས་གང་ཡིན་པའི་འོག་བཞི་དེར་གཏེར་འཇུག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
ནགས་ཆལ་གྱི་ཆོག་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་ཀ་བ་འཇུགས་པ་
དང་ཐོག་དབུབ་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་
རྟེན་དང་རྟ་བབས་དང་གཞི་སོགས་ཀྱིས་དོན་དུ་ཤིང་གཙོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
དཔུན་གྱི་བྱ་བཏུས་ཀྱིས་ཆོག་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་བཙོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་
དཔོན་རང་ཉིད་ཤིང་མཁན་དང་ལྟན་ཅིག་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ། དུས་ཆོད་
དང་གཟའ་སྐར་ཆོས་གངས་བཟང་པོ་ལ་ནགས་ཆལ་དུ་ཕྱིན་ལ། སློབ་དཔོན་
རང་ཉིད་སྟོང་པའི་རང་ལས་བསྐྱོད་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་རྩྭ་ལས་བགེགས་མཐར་
བྱེད་སྡོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་ཏེ་གསུམ་གཡོན་སྟེག་འཇུག་དང་

བཅས་པས་ཞགས་པ་འཛིན་པ་དབུ་སྒྲ་དམར་སེར་གྱིན་དུ་འབར་བ་སྒྲུལ་དང་
རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ་ཞབས་གཡོན་བརྒྱུད་གི་སྒྲུབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དོན་གྲུབ་དབུ་བརྒྱན་ཅན་དུ་བསམ་ལ།
ཤར་དང་བྱང་གིས་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བཏྲས་ནས་ཤིང་གིས་ཁ་དོག་ལ་བརྟག་པ་ནི།
སྒྲོ་བ་དང་དམར་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དཀར་བ་ལྷང་བ་སོགས་ནི་ལས་ཀྱི་ཁ་དོག་
དང་མཐུན་པར་ལོངས་སྟོན་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་པ་མེ་ཏོག་སོགས་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་རྩ་བ་སོགས་ལ་སྒྲོན་མེད་པ་སློན་བསམ་
ཆོས་པ་འབྱོག་པ་དང་ཆག་པ་དང་གས་པ་མེད་པ་རྣམས་གཙོད་པར་བྱ་བའི་འོས་
དང་། ཤིང་གཅིག་དང་ཡལ་ག་ཆད་པ་དང་ཆོག་པ་དང་འདབ་མ་ཉིལ་བ་དང་
ཡན་ལག་གས་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་དང་ཁུང་བུ་དང་བྱ་སྒྲིབས་དང་ལྷའི་གནས་
དང་ལམ་དུ་སྒྲེས་པ་དང་ཤིང་རོ་ཆ་བ་དང་ཁ་བ་གོང་གིས་གཙོང་བའི་ཡུལ་དུ་
གནས་པ་དང་། མཆོའུ་ཆུ་ཁྱུང་གིས་དོགས་སུ་སྒྲེས་པ་དང་། བྱ་དང་སྒྲུལ་གྱིས་
ཆོང་བཅས་པ་དང་། དུམ་བུར་སོང་བ་རྣམས་ཡངས་ཏེ་ཕྱོགས་གང་དུ་ཤིང་གི་
རིགས་ཇི་སྟེད་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་དུས་སུ་རང་ཉིད་
སྐད་ཅིག་གིས་བདུད་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཐུན་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་ལ་ཐུག་བྱས་སྟེ། བགས་ཆལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ། ཨོ་ཨ་ཀཱ་རོ་མུ་ཁམ་སམ་
ཏྲུ་ཤི་ཨ་ཏུ་ཐུ་ཏྲུ་ཏུ། ཞེས་བས་གཏོར་མ་བྱིན། དེ་ནས་འདི་སྐད་དུ།

ཕྱོགས་བཅུ་ན་ཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་འདི་བཞེས་པས་གཙུག་
ལག་ཁང་ལ་སོགས་པའི་མཆེད་དུ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ན་བདག་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་སྤེལ་བའི་སྤྲད་དུ་གནང་
བ་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་དང་། ས་ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་
འབྲུང་པོ་དང་ནགས་ཚལ་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་དོ་རྗེ་སྤྱོད་
དཔོན་འདི་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྲད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་བཞེད་
བའི་བྱིར། ཤིང་སྤྱོད་ན་དང་བ་དང་གུས་པའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པར་གྱིས་ཤིག
།གཞིན་ཅིང་འཛོལ་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
ལྷན་པས་མི་ལམ་བརྟག་པར་བྱའོ། །བཟང་ན་འབྲུབ་ཅིང་ངན་ན་དུས་ཀྱིས་
འཁོར་ལོ་ནས་འབྲུང་བའི་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱོག་པར་
བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་ཤིང་གིས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་སྤྱོད་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་བྱ་རྟེ། སྤྲ་ལ་དང་ཐང་ཤིང་དང་སེ་བའི་ཤིང་
ལ་གནས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མ་མོ་དང་ཞིང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་རི་རབ་ཅེས་
བྱའོ། །ན་ག་དང་ན་ག་གེ་སར་དང་། །ཅོམ་པ་ཀ་དང་། །མྱ་ངན་མེད་པ་ལ་
གནས་པ་ནི་ལྷ་མོ་གསང་བ་མི་དང་ཞིང་སྤྱོད་སྟོབས་པོ་ཆེ་བྱའོ། །ཨ་རུ་རའི་ཤིང་
དང་རྩ་བའི་ཤིང་དང་ཚུ་ཏའི་ཤིང་དང་རྟ་ལའི་ཤིང་རྣམས་ལ་བདེ་བྱེད་མ་དང་སྐྱ་

ཁྱེད་དུ་བརྟེན་པའོ། །རྟ་སྒྲིའི་ཤིང་ལ་འདོད་མ་ཞིང་སྒྲིང་དང་འཛིགས་པའོ།
།ཤལ་མ་ལའི་ཤིང་ལ་མེ་ཞལ་མའོ། །གསེར་ཤིང་གིས་ལྷ་མོ་གཏུམ་མའོ། །དེ་
དག་རྣམས་ལ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོར་མའི་སྒྲགས་ཨ་ཀླ་རོས་གཏོར་མ་བྱིན་
ནས་འདི་སྐད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་སྐུ་རུ་ནི། དེ་རིང་ཤིང་གཙོད་བདག་
སྒྲོ་བས། །དེ་རྣམས་ད་ནི་བཟོད་མཛོད་ལས། ཤིང་ག་ཞན་མ་ནི་གནས་པར་
མཛོད། ཅེས་བཛོད་ནས་ཤིང་མཁན་བགེགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྟ་རེའི་
སོ་ལ་སྐྱུང་ཕྱིས་བྱུགས་ནས་ལག་པ་གཡས་བསྟོད་ནས་དགེ་བའི་བསམ་པས་
ཤིང་གཙོད་པར་བྱའོ་རིགས་སྒྲགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་མ་བྱ་ཆེན་མོ་གྲག་པར་བྱའོ།
།ཐལ་ཟགས་པ་དང་སྟོག་ཆགས་བྱུང་ན་ནི་བའི་སྐྱིན་སྟེག་སོགས་ཀྱིས་ནི་བར་བྱ་
ཞིང་། བྱོགས་སུ་འགྲེལ་བ་ན་མེ་མཆོམས་སུ་མའི་གཞོད་པ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་
དང་རྒྱུང་གིས་བྱོགས་སུ་འགྲེལ་ན་ན་རྒྱུང་དང་རྒྱུང་གིས་འཛིག་པར་འགྱུར་བས་
སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། བྱོགས་གཞན་གང་གི་བྱོགས་དུ་འགྲེལ་ཀྱང་བཟང་ངོ་།
།གཉིས་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་འཛུགས་པ་ནས། སྒྲིའི་ཆོད་
དཀྱིལ་ལ་ཁོར་སྒྲོས་བསྐྱུང་གིས་སྒྲིའི་ཆོད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཆ་ཆེན་གཉིས་པའམ་
བྱེད་གསུམ་ཡོན་པོ་དང་ཆག་གས་མེད་པ་ལེགས་པར་བཟོས་ནས་ལྷ་འི་རྣལ་
འབྱོར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྒོ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་
བསམས་ཏེ། ཤར་བྱོགས་ཀྱིས་སྒྲོར་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་དང་། དེ་

བཞིན་ལྟོར་གཤམ་རབ་མཐར་བྱེད་དང་། ལུབ་ཏུ་བསྒྲུ་མཐར་བྱེད་དང་། བྱང་དུ་
བགེགས་མཐར་བྱེད་གྱིས་གྱི་སྒྲགས་བརྒྱ་ཅུ་བསྒྲུས་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཀ་
བ་འཇུག་པ་ན་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འགོ་བས་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ་རང་
བཞིན་དུ་བསམས་ནས་སྒྲགས་རང་རང་གིས་ཁྱོ་བོའི་སྒྲགས་གྱིས་འཇུགས་པར་
བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གདུང་མ་ལ་སོགས་པས་གིང་དགོད་པ་ན་རྩྱུ་ལས་བྱུང་
བའི་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གདུང་དུ་བསམས་ནས་སྒྲགས་གྱི་ཁྱོ་བོའི་སྒྲགས་
བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བསྒྲུས་པས་གིང་དགོད་པར་བྱའོ། །ཁྱོ་བོའི་སྒྲུར་ནམས་ནི་དབུས་
སུ་རྩྱུ་མཛད་གྱི་ནི། ཨྱོ་བཟླ་རྩྱུ་ཀླ་ར་རྩྱུ་རྩྱུ་ཡེ། ཨྱོ་དང་རྩྱུ་ཡེའ་འབྲེ་བས་སྟེང་གི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ནི་བཟླ་ལྷོ་༩༥ འོག་གིས་གཞོད་མཛེས་སུ་སྒྲུ་ནི་སུ་སྒྲུ་ནི།
གར་གཤམ་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་ཡ་མཆོག་གི་ཉ། ལྟོར་གཤམ་རབ་མཐར་བྱེད་བརྒྱ་ཆུ་
གི་ཉ། ལུབ་ཏུ་བསྒྲུ་གི་ཉ། བྱང་དུ་བསྒྲུ་གི་ཉ། བགེགས་མཐར་བྱེད་གི་ཉ། བྱང་གར་དུ་ཨ་
ཅ་ལ་མི་གཡོ་བ། གར་ལྟོར་ཤུག་འདོད་ཀྱིས་རྩ་ཇ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་ནི་ལ་དུག་སྟོན་དེ། ལུབ་
བྱང་དུ་མདུ་བ་ལ་སྟོབས་པོ་ཆ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོད་རྟེན་བཞེང་བའི་ཚུལ་ལ།
མཆོད་རྟེན་དངོས་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱེ་བ་ལུགས་གྱིས་ནང་
བཞུག་ཅི་ལྟར་བྱ་བའོ། དང་པོ་ནི། སའི་ཆོག་སོགས་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་བྱ་བ་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ནས། འདིར་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། དོ་རྗེ་བཞོད་པའི་རྒྱ་
ལས། འདོད་ཁམས་དབང་གིས་རི་བོ་ལས། །གཟུགས་ཁམས་བང་རིམ་ཁྱི་

འཕང་ཅན། །གཟུགས་མེད་ལུས་སྟན་ལུས་པར་བཅས། །སྒྲུག་དུང་ཆེན་པོའི་
རྒྱུད་དུ་གནས། །ཞེས་དང་། སྤྱི་ཏིས། ས་ཡིས་བྲི་འཕང་ཟུར་བཙུག་ཏེས། སྤྱིང་
བཞི་སྤྱིང་ཐུན་བརྒྱུད་ཡིན་ཏེ། །བར་རིམ་བདུན་དུ་བརྟེན་པ་ནི། །གསེར་གྱི་རི་
བདུན་ཤེས་པར་བྱ། །དྲིལ་བུའི་དབྱིབས་ཀྱི་ལུས་པ་ནི། །ལྷ་གནས་རི་རབ་ཡིན་
ཅས་བྱ། །ལུས་སྟན་འཁོར་ལོ་གདུབ་བུའི་དབྱིབས། །སྤྱུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལོར་རྒྱས་
ཡིན། །ཁ་ཁྱེར་རིམ་པ་དུག་ལྷན་པ། །འདྲོད་ཁམས་ལྷ་རིགས་དུག་ཏུ་གྲགས།
།དལུས་སུ་ཏོག་གིས་ཡར་སྐྱེད་བ། །ཆོས་དབྱིངས་ཟད་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན།
།འཁོར་ལོ་བཙུ་བདུན་གྱིས་བརྒྱན་པ། །གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙུ་
བདུན་བཏགས། །ཆར་ཁེབས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་དབྱིངས་
ཏོག་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། དུས་འཁོར་ལས་རི་རབ་གྱིས་ཆད་
དང་དག་སྒྱུར་དུ་བཤད་ཅིང་། ཐིག་ལེ་དབང་གིས་རྒྱུད་དུ། ཆད་མེད་བསམ་
མས་ལས་བྱུང་འབྲས། །ཤར་དུ་བྱམས་པ་རྩོམ་བཅིགས། །ལྷོ་དུ་སྤྱིང་རྩོམ་
ཆེན་བཅིགས། །ལུབ་ཏུ་དགའ་བ་པར་བཅིགས། །བྱང་དུ་བཏང་སྒྲོམས་རལ་གྱི་
བཅིགས། །ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲུག་དུང་
ཆ་བརྒྱུད་སྤྱིང་བཞིར་སྒྲུང་། །ཞེས་པའི་ཤར་ལུས་འཕགས་ནི་བྱམས་ལྷན་བསོད་
སྒྲོམས་སྟེར་དང་། མཐར་ལེགས་གཡུ་དུང་ཏོག་གཏིས་ལྷོ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་
བྲགས་རྩོམ་སྒྲུལ་པ་དང་ཡིད་བཞིན་སྒྲུབ་བྲལ་གཏིས། །ལུབ་བ་ལང་སྒྲོད་ན་དཔེ་

མེད་བསམ་འདས། རྒྱུད་གྲགས་ཚེས་དབྱིངས་གཉིས་བྱང་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ན་ཡོན་
 ཉན་རིན་ཆེན་བརྟེན་པ་དང་ཁམས་གསུམ་འོད་རྒྱལ་སྒྲོན་མེ་གཉིས་བཞུགས་
 བར་བཤད་ཅིང་། བདུད་ཅི་མཆོག་གི་རྒྱལ་ས་རོ་ཡིས་གསུངས་མ་ཆེན་པོ་བཞི།
 མ་མོ་ཆེན་མོ་བརྒྱད་བཞག་གོ། ཉིད་ག་རྟེན་གནས་མཚན་མང་ཡང་། མཆོད་
 རྟེན་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བཞག། ཅེས་མཆོད་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྱུང་
 བ་ལས། ཐེག་པ་འོག་མར་ཉན་ཐོས་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ནི། ཆོས་གོས་བཞི་བལྟ་བ་
 བར་ལྷུང་བཟེད་སྒྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་མཁར་གསེལ་གཙུག་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་
 བྲགས་ལ། རང་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ནི་མང་གྲུ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ངོས་ལྗས་
 པོ་བར་རིམ་བཅུ་གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་བཅི་བས་བརྒྱད་པ་ཅན་ནོ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ནི་མགོན་པོ་སྐུས་མདོའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་བར་ལྷུང་བཟེད་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལྗས་
 པོ་དང་། ཁམ་བུ་ལྟ་བུ་གྲུ་བཞི་དང་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་སོགས་བརྒྱད་
 དུ་གསུངས་ཤིང་། འདུལ་བ་ལུང་ནས། ཆོས་འཁོར་ལ་གདུགས་དང་། གདུགས་ལ་
 ཆར་ཁེབས་དང་། སོ་སྒྲེའི་མཆོད་རྟེན་ལ་གདུགས་ཆར་ཁེབས་མེད་
 པའི་བྱི་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མཆོད་བརྟེན་ལ་འབྲས་བུའི་གངས་
 གྱིས་གདུགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་གདུགས་བདུན་དང་། ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་གདུགས་བཅུ་གསུམ། ཆར་
 ཁེབས་ཏོག་དང་བཅས་པ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་

ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་བར་རིམ་ནང་དུ་བསྐྱམ་ཞིང་། ཕྱིར་འབྲུང་བའམ།
དབུས་སུ་འབྲུང་གལ་མཐའ་གཉིས་ནང་དུ་བཅག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཙུ་
གཉིས་པ་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་དོ་རྩེ་བཙུགས་པ་སོགས་
བཤད་ཅིང་དུས་འཁོར་དུ་གསུངས་པ་ཡང་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ལས་
ཀྱིས་མཐའ་བརྗོད་པའི་མདོར། སྤྱལ་པ་མཛད་པ་སྟོན་བསྟན་ཕྱིར། །མཆོད་
རྟེན་བརྒྱུད་དུ་སྤྱུ་གཏུང་བཞག །ཅེས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས་གནས་
བརྒྱུད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་རྣམ་དག་དང་སྟོན་པ་མཛད་པ་ལྟར། ཐུབ་པའི་
མཛད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་རྟེན་ནས་ཡུལ་སྤྱོད་སྤེལ་དེ་དག་ཏུ་བཞེངས་པའི་མཆོད་
རྟེན་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ནི། གྲོང་ཁྱིམ་སེར་སྤྱར་སྤྱུ་བཏུམས་པའི་དུས་བྱུང་བ་
བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་དབྱིབས་ལྷུམ་པོ་བསྐྱའི་འདབ་མ་ཅན་
བར་རིམ་བཞི་འམ་བདུན་པ་བད་མའི་འདབ་མ་ཅན་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ཞེས་
གྲགས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་
པའི་དུས་འབྱུང་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་
པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གསུམ་པ་ནི་ཨ་ར་རྒྱ་སིར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་བྱུང་བ་
ཆོས་འཁོར་མཆོད་རྟེན་ཡེ་ཤེས་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པའམ་
ལྷུམ་པོ་བར་རིམ་བཞི་པའམ་བརྒྱུད་པ་བསྐྱེད་དང་འཁོར་ལོས་སྤྱས་པའོ། །མཆོད་
རྟེན་བཞི་པ་ནི་རྒྱལ་བྱེད་འཆོལ་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་དུས་བྱུང་བ་ཆོ་འཕྲུལ་

ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་གྲུ་བཞི་པ་བང་རིམ་བཞི་པ་སྤྱོད་པ་མེད་གྲོ་
བྱུང་དང་བཅས་པ། མཆོད་རྟེན་ལྷ་པ་ནི་སྤུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་གནས་
མཛད་ཡུམ་ལ་ཆོས་གསུངས། སྤྱི་འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་བབས་པའི་དུས་བྱུང་བ་
ལྟ་བབས་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་གྲུ་བཞི་པ་བང་རིམ་བཞི་པ་འམ་བརྒྱད་པ་ངོས་
རེར་གྲོ་འབྱུང་དང་གྲོ་འབྱུང་གིས་དབུས་སུ་ཐེམས་སྐྱས་ཡོད་པ། མཆོད་རྟེན་
དུག་པ་ནི་ཀླུ་པོའི་ཁབ་དུ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱས་པ་མཆོག་ཟུང་
གིས་བསྐྱམས་པའི་དུས་འབྱུང་བ་དགེ་འདུན་དབྱེན་སྤུམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་
གྲགས་པ། གྲུ་བཞི་བང་རིམ་བཞི་པའི་ཟུར་བཞི་མཉམ་པར་བཅད་པས་ལོགས་
བྱང་བརྒྱད་མཉམ་པར། མཆོད་རྟེན་བདུན་པ་ནི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཆོ་ལྷ་བ་
གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དུས་བྱུང་བ་རྣམ་ཀླུ་བྱིན་བསྐྱབས་མཆོད་རྟེན་
དུ་གྲགས་པ་རྒྱུ་པོ་བང་རིམ་གསུམ་པ། མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་པ་གྲོང་བྱེར་རྩ་
མཆོག་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་བྱང་བ་བྱང་འདས་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་
བང་རིམ་མེད་པ་གདན་ཁྱིའི་སྤྲིང་དུ་བུམ་སྟན་ཡན་ཆད་བཞུགས་པའོ། །དེ་རི་
ལྟར་བཞེང་ན་རྒྱ་ཆ་བྱིན་བསྐྱབས་དང་འོག་གཞིར་གཏོར་བཞུགས་པ་སོགས་
གྲུབ་པ་ན་མཆོད་རྟེན་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཡང་། དུས་གྱིས་འཁོར་ལོ་ནས་རི་ལྟར་བྱུང་
བ་བརྗོད་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས་རི་སྐྱད་དུ། ད་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་མཆོན་ཉིད་
གསུངས་པ། གསང་བའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གསང་བའི་ཚུ་སྐྱེས་མཛོད་སྤྱིའི་

མཐའི་ཆ་ཡིས་ཞེས་པ་སོར་ལྷ་བཙུན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་བའི་བདག་
པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཔངས་ཀྱི་ཆད་དོ། །དེ་ཡིས་བྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལའི་
གདན་གྱིས་རྒྱ་སྟེ་ས་བཞེན་དུ་གྲུ་བཞི་བ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་སྟེ་ཐད་ཀའི་ཆས་སོ།
།དེ་ཡིས་སུམ་ཆས་ཕྱོགས་ཆ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་སོར་གསུམ་ཆ་དང་བཙས་པའི་
སོར་བརྒྱད་རྣམས་ཉེ་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བྱི་འབྲུར་བའོ། །གདན་དེའི་སྟེང་
གིས་བསྐྱེད་ཕྱིར་འབྲུར་བ་དང་ཐུགས་ཁར་གནས་པའི་ཁོར་ཡུག་གིས་བྱིར་འབྲུར་
བ་ཡང་ཆད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཐུགས་ཁར་གནས་པའི་ཁོར་ཡུག་དུ་གྲུར་བ་དེ་
བཞེན་དུ་ལྷུ་པོ་ཡང་སྟེ་གདན་གྱི་ཆད་ཀྱིས་སོ། །གཞི་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱེད་
མཐའ་ལས་ཆ་དམན་པ་སྟེ་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་དམན་པའི་ཁོག་ལྷུ་པོའོ། །དེ་
ཡིས་ཕྱོགས་ཆ་ཡིས་མགྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཐད་ཀའི་ཆད་ཀྱིས་སོར་བརྒྱད་
དང་སུམ་ཆའོ། །དཔངས་ཀྱི་ཆད་ནི་སོར་བཞིའོ། །གདན་གྱི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཡི་
གདོང་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ཐད་ཀའི་ཆར་བྱེད་དང་བཙས་པའི་སོར་བཙུན་གཉིས་ཀྱིས་སོ།
།དེ་ཉིད་ནི་གྲུ་བཞིའོ། །དེ་བཞེན་དུ་མགྱིན་པ་སྟེ་ས་བཞེན་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་ཞེས་
པའོ། །གདོང་དང་མགྱིན་པ་དེ་ཡིས་སུམ་ཆ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆའོ། །མགྱིན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཆ་རྣམས་ནི་སོར་བྱེད་བྱིར་འབྲུར་བ་སྟེ་གདོང་གིས་ནི་རྒྱུ་པས་
དམན་པའི་སོར་གཅིག་བྱིར་འབྲུར་བའོ། །དེ་ལྟར་གསང་བའི་བསྐྱེད་དག་ལས་
བྱེད་བཙས་ཉི་མས་ཞེས་པ་བྱེད་དང་བཙས་པའི་སོར་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་དཔངས་

ཚད་དེ་གིན་ཏུ་མཉམ་པར་ཡང་ནི་འགྱུར་ཞེས་པ་གྲུ་བཞི་པའོ། །གདན་གྱི་
བདྲཱའི་མངོན་མཚམས་ཞེས་གདན་གྱི་མཐིལ་ནས་ལྷོ་བའི་བདྲཱ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་
ཨ་ལ་རྩུ་ཏའི་གནས་རི་སྤྱིད་པར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དེ་
ནས་ཐུགས་ཁར་གནས་པའི་ཁོར་ཡུག་གིས་མཐར་ཡང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་
བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དེ་ནས་མགྱིན་པའི་རྩ་བ་ནི་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བཙུ་
ག་ཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། །འཕོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་འཁོར་འའི་གནས་དེ་ནས་གདོང་
གིས་མཐར་ན་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་གདུགས་ཀྱི་སྤང་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་
བཞིན་མགྱིན་པ་སོར་བཞི་དང་ཀོསྟོ་ནས་ཞལ་གྱིས་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བྱེ་
དང་བཅས་པའི་སོར་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་བཟང་པོའི་གནས་ལ་སོར་
བཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་བོའི་གནས་སུ་གདུགས་ཀྱིས་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆུ་
གཏེར་གྱིས་སྤྱོད་བཅས་དུས་དང་རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དུམ་བུ་གསུམ་ཞེས་པ་
མགྱིན་པའི་དང་པོ་ནས་གདོང་དོ། །གདན་ལས་ཞེས་པ་གདན་གྱི་སྟོང་དུ་བདྲཱའི་
གདན་གྱི་དཔངས་ནི་རིག་བྱེད་དག་གི་ཞེས་པ་སོར་བཞིས་བདྲཱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཐུགས་ཁར་གནས་པའི་ཁོར་ཡུག་སོར་བཞིའོ། །མགྱིན་པའི་ཚད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ཏེ་སོར་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །སྤྱོད་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་གདོང་པའི་ཚད་ཅས་པ་ནི་
སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཞིས་ཀོསྟོ་ནས་ཞལ་གྱིས་མཐའ་དང་བཞིས་གངས་ཀྱི་སྟེ་དེ་
ནས་མཛོད་སྤྱིའི་གནས་སྤྲིན་མའི་དབུས་སུའོ། །དེའི་སྟོང་དུ་དབུལ་བ་ནས་

བརྒྱམས་པ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གདུགས་ཀྱིས་བྱེད་བར་འགྱུར་རོ་མི་ཡིས་དབང་
མཛོད་སྤྱིའི་མཆོམས་ནས་གདུགས་ཀྱི་བྱེད་བ་དབྱལ་བ་དག་དང་སྤྱི་བོར་ལ་སྟོ་དེ་
ནས་གཙུག་ཏྱར་དག་གིས་མཐར་ཐུག་འདི་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་བཅུ་
གཉིས་པོ་ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་པོ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་
མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་སྟེ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ལྷན་པོའོ། །ཞེས་འབྱུང་
བའི་དོན་ནི། གསང་བའི་ཚུ་སྐྱེས་མཛོད་སྤྱིའི་མཐའ་ཆ་ཡིས་ཞེས་པ་སོར་ལྷ་བཅུ་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱ་ཡིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་
དབངས་ཀྱི་ཆད་དོ། །དེའི་བྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པ་སོར་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷ་ཡིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་
གདན་གྱི་སའི་རྒྱ་སྟེ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེན་དུ་མཉམ་པ་གྲུ་བཞི་བ་ཏེ་སོར་
ཉེར་ལྷ་ནི་གདན་ནམ་བྱའི་ཐད་ཀའི་ཆ་ཡིས་སོ། །སོར་ཉེར་ལྷ་དེའི་སྐྱམ་ཆས་
ཚྭ་གས་ཆ་རྣམས་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་ཀྱིས་བཞེད་སྒོ་འབྱུང་གིས་སོ་སྐྱམ་ཆ་དང་
བཅས་པའི་སོར་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །སོར་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བྲི་ལས་བྱིར་
འབྱུང་བའི་ཆའོ། །གདན་ཏེ་བྲི་དེའི་སྟེང་གིས་ཚུ་སྐྱེས་ཏེ་བསྐྱའི་འདབ་མ་འོག་
མའི་ཕྱེ་མོ་བྱིར་འབྱུང་བ་དང་བུམ་པའི་སྟིང་གར་ཏེ་བུམ་པའི་སྟེང་པར་གནས་
པའི་ཁོར་ཡུག་གིས་བྱིར་འབྱུང་བ་ཡང་ཆད་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་གྱུར་པ་སོར་བྱེད་གཉིས་བྱིར་འབྱུང་
བ་རྒྱུ་པོ་བསྐྱ་ཡང་སྟེ། ཞེས་གདན་གྱི་བསྐྱ་སོར་གཉིས་བྱིར་འབྱུང་བའི་ཆད་དེ་

ཡང་དབྱིབས་ལྷུམ་པོ་ཐད་ཀའི་ཆའི་རྒྱར་སོར་ཉེར་ལྟོ། །འོག་བཞིའི་ཁྲིའི་རྒྱ་
 དང་མཉམ་པའི་བསྐྱར་དང་ཁོར་ཡུག་དག་མཐའི་ཚད་ཀྱིས་ཆ་སོར་ལྟོ་ལས་གཡས་
 གཡོན་ནས་ནང་དུ་སོར་བྱེད་གཉིས་བསྐྱུམ་པས་སོར་ཉེར་ལྟོ་ཆ་ལ་སོར་བྱེད་
 གཉིས་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་གྱི་དམན་པས་གདན་གྱུ་བཞིའི་སྟོ་འབྱར་གཉིས་མ་
 གཏོགས། འོག་བཞི་གྱུ་བཞི་གདན་དང་མཉམ་པའི་ཚད་ནི་བུམ་པའི་ཁོག་པ་ནི་
 ལྷུམ་པོའི་ཚད་དེ་སོར་ཉེར་ལྟོ་ལ་བྱེད་དང་གཉིས་རེ་དམན་པའོ། །གདན་དེའི་
 རྩོགས་བཞིའི་སྟོ་འབྱར་གྱི་ཆའི་ཚད་ཀྱང་མགྱིན་པའི་ཚད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
 བེ་སྟོ་འབྱར་གྱིས་རྒྱའི་ཐད་ཀའི་ཚད་སོར་རྒྱད་དང་སུམ་ཆ་ནི་མཚོན་རྟེན་གྱིས་
 མགྱིན་པའི་ཞིང་ཚད་དུ་འགྱུར་ཞིང་མགྱིན་པའི་དཔངས་ཀྱི་ཚད་ནི་སོར་བཞི་
 པའོ། །མཚོན་རྟེན་གྱི་ཁྲི་གདན་གྱི་རྒྱའི་བྱེད་ཀྱིས་ཆ་སོར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་
 བཅུ་གཉིས་ནི་གདོང་སྟེ་བྱའི་ཐད་ཀའི་ཆའི་ཚད་དུ་འགྱུར་སྟེ་དེ་ཉིད་ནི་གྱུ་བཞི་
 པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་རྟེན་གྱི་མགྱིན་པ་དག་ནི་དབྱིབས་ཀྱང་གྱུ་བཞི་པ་སྟེ།
 ས་ཡིས་དགྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་མཉམ་པ་གྱུ་བཞི་པའོ། །གདོང་དང་
 མགྱིན་པ་དེའི་སུམ་ཆ་སྟེ་དེ་དག་གི་རང་རང་གིས་སུམ་ཆ་ནི་རྩོགས་བཞིའི་ཆར་
 སྟོ་འབྱར་དུ་འདོད་པ་སྟེ། མགྱིན་པའི་རྩོགས་ཀྱིས་སྟོ་འབྱར་གྱིས་ཆ་རྣམས་ནི་
 སོར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྱར་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། གདོང་གི་རྩོགས་བཞིར་སྟོ་འབྱར་ལ་
 བེ་རྒྱུ་པས་དམན་པའི་སོར་ཅིག་སྟེ་སོར་གཅིག་ལ་བཞི་ཆས་དམན་པའི་ཕྱིར་

འབྲུང་བའོ། །དེ་ལྟར་གསང་བའི་པདྨ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་གྱིས་སྤྱེད་དང་བཅས་
པའི་ཉི་མ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་དཔངས་ཚད་ནི་མཚོད་རྟེན་ལ་གདན་མིའི་
དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་གྲུ་བཞི་མཉམ་པར་ཡང་ནི་འབྲུང་ཞེས་པ་གདན་གྱི་པདྨའི་སྟོན་
མཚམས་ཞེས་པ་གདན་གྱི་རྩ་བའི་མཐིལ་པདྨའི་སྟོན་མཚམས་ཏེ་སྟེང་གིས་ལྟེ་
བའི་པདྨའི་རྩ་བ་ལ་ཐུག་གིས་བར་ལ་སོར་སྤྱེད་བཅས་བརྒྱ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
ལུས་ལ་ཨ་མ་སྒྱུ་ཏིའི་གནས་གསང་བ་ནས་ལྟེ་བའི་པདྨའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཚད་
ཇི་སྤྱད་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། སོར་སྤྱེད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་གཉིས་
སོ། །གདན་གྱི་སྟེང་གི་པདྨའི་རྩ་བ་དེ་ནས་ཐུགས་ཀ་སྟེ་བུམ་པའི་ལྟེ་བའི་ཁོར་
ཡུག་གི་མཐའ་སྟེ་འོག་གི་བར་ལ་ཡང་སོར་སྤྱེད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
ཚད་དོ། །ཁོར་ཡུག་གིས་འོག་དེ་ནས་མགྱིན་པའི་རྩ་བའི་བར་ལ་སོར་སྤྱེད་
བཅས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་དོ། །མགྱིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོའི་
གནས་དེ་གནས་དེ་ནས་གདོང་གིས་མཐར་ཐུག་པའི་བར་སོར་སྤྱེད་དང་བཅས་
པའི་བརྒྱ་གཉིས་དེ་བཞིན་དུ་མཚོད་རྟེན་ལ་གདུགས་ཀྱི་སྟེང་བའི་གནས་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་མགྱིན་པ་ལ་སོར་བཞི། །ཀོསྟོའི་མཐའ་ནས་ཞལ་གྱིས་
གནས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཤངས་ཀྱི་འོག་གི་བར་ལ་སྤྱེད་དང་བཅས་པའི་
སོར་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བཟང་པའི་གནས་ཤངས་དགུས་ལ་སོར་བཞི་
སྟོམས་པས་སྤྱེད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱི་བོའི་གནས་

སུ་གདུགས་ཀྱིས་སྤེང་བའི་ཆ་ལ་དབུལ་བར་སོར་བཞི། སྐྱ་དབངས་སོར་སྤྱེད་
བཅས་བཞི། གཙུག་ཏོར་སོར་བཞི་སྟེ་སྤྱེད་དང་བཅས་པའི་བཙུག་ཉིས་མ་ཏོག་
མན་ཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱེད་དང་བཅས་དུས་སྟེ་སྤྱེད་བཞི་ཀོསྟོ་ནས་སྟེ་བའི་
བར་དུ་རིག་བྱེད་སྟེ་བཞིས་གདོང་པ་མན་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་སོ་སོའི་ཆད་ཡིན་ནོ།
།གདན་ལ་ཞེས་པ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱའི་དབངས་ནི་རིག་བྱེད་དག་གིས་ཞེས་
པ་སོར་བཞིའི་བསྐྱའི་དབངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱུགས་ཀའི་གནས་པའི་ཁོར་
ཡུག་ཀྱང་སོར་བཞི་དང་། མགིན་པའི་ཆད་ཀྱང་བསྐྱའི་ཆད་དེ་བཞིན་དུ་སོར་
བཞིའོ། དེ་ནས་སོར་སྤྱེད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ནི་བཤད་ཟིན་
པས་ཀླགས་པས་དགོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཐིག་རྩ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། རི་
སྐད་དུ། དང་ཕོར་ཆངས་ཐིག་དྲང་པོ་ལེགས་བཏབ་ཏེ། །སྟེང་འོག་སོར་ཆད་ལྔ་
བཙུ་དང་། །ཞེང་དུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་ར་དབྱེ། །འོག་མ་ནས་མས་རིམ་བཞིན་སོར་ཆད་
ནི། སྤྱེད་བཅས་བཙུག་ཉིས་བྲིའམ་༥ །གདན་གཞི་ལ་བསྐྱ་སྤྱེད་བཅས་བརྒྱད།
།བུམ་པའི་སྐད་ཀྱི་དབངས་ཆད་ཡིན་བཞི་ཁོར་སྟེ་བུམ་པའི་སྐྱེད་བཀའ་ཀྱི་དབངས་ཆད་དེ་ཡུག་ །དེ་
ནས་སོར་སྤྱེད་བཅས་བརྒྱད་ལ་བུམ་པའི་སྟོན་ཀྱི་དབངས་དང་དེ་ནས་སོར། བཞི་ལ་མགིན་
པ་འདི་དབངས་ཆད་དང་དེ་ནས་སོར་སོ་སྤྱེད་བཅས་བརྒྱད། གདོང་གི་དབངས་ཆད་ཡིན་འདི་
ཉིད་མན་ལ། །སོར་སོ་ལྔ་བཙུ་ཐམ་པ་དེ་དག་ནི་དབངས་ཆད་སྟེ། །ཞེང་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་
ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་གཡས་གཡོན་དུ། །བཞི་ཆར་བཅས་པའི་སོར་སོ་དུག་གདོང་།

གདོང་པའི་ཚད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱལ་ཆར་བཅས་པའི་སོར་བཞི་མགྲིན། །པའི་ཞེང་
ཚད་དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པས་སོར་བརྒྱད་དང་སྐུམ་ཆ། བརྒྱ་གཅིག་རེ་ཡི་བྲུམ་པ་དང་ཉེ་བརྒྱ་གཅིག་
པ་གཉིས་ལ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེད། གདན་ལ་ཕྱེད་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པས་ཉེར་ལྷ་སྟེ་གློ་འབྱར་ནས་གློ་
འབྱར་གྱི་བར་ཉེ་དེའི་སྟེང་དུ་བྲུ་ལྷུམ་བྱ་ཐད་ཀའི་རྒྱར་སོར་སོ་ཉེར་ལྷ་བྲུས་པའི་ཆོ། ཤར་ལུ་དང་ཕྱོ་བྱང་གི་གློ་
འབྱར་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་ཡང་བྱར་བཞི་གདན་གྱི་བྱར་ལྷག་སོར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བྲུ་ལྷུམ་པོ་རྒྱ་རྒྱུང་ཞིང་གློ་
འབྱར་མེད་པའི་འོག་ས་ཀྱི་རྩ་བར་ཅུང་ཟད་བྲུ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གདན་ལ་བྲུ་སོར་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བར་མི་འབྲུབ་
ཅིང་སོར་ཉེར་ལྷ་ལས་ལྷག་པར་བྲུས་པའི་ཆོ་བྲུམ་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཁོར་ཡུག་དང་མཉམ་པར་བཤད་པས། དེ་ལས་
ལྷག་པར་འབྱུར་བའི་འཕྲུའི་འོག་ཏུ་བད་ཆེ་རྒྱུང་གདན་ཉིད་ལས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སོར་ཕྱེད་གཉིས་རེ་རྒྱ་ཆེ་བ་
དཔངས་ཚད་གདན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ་སོར་རེ་རེ་གྲུ་བཞི་གློ་འབྱར་དང་བཅས་པ་བྲུས་པའི་སྟེང་དུ་བྲུ་ལྷུམ་
པོ་ཐད་ཀའི་རྒྱར་སོར་ཉེར་ལྷ་པ་བྱའོ་བཅས་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། གདན་དང་མགྲིན་པ་གདོང་
རྣམས་ལ། །རང་རང་གི་དབྱས་ནས་ཐད་ཀའི་སྐུམ་ཆའི་ཚད། །གློ་འབྱར་ཚུལ་དུ་
སྟོད་པ་བྲས་ལ། །འབྱར་བའི་ཆའི་གདོང་པ་ལ། །སོར་གྱི་བཞི་ཆས་དམན་པ་སོར་
གཅིག་ཉེ་སོར་གྱིས་བཞི་ཆ་གསུམ་དང་། །མགྲིན་པར་འབྱར་སོར་ཕྱེད་གདན་ལ་འབྱར་ཆ་སོར་
ཕྱེད་གཉིས། །གདོང་གིས་སྟེང་དུ་གདུགས་རིམ་འོག་མ་ནས། །ཆར་ཁེབས་ཀྱིས་སྟེང་
མན་ལ་སོར་ཕྱེད་བཅས་པའི། །བརྒྱ་གཉིས་ལ་ནི་ཆ་མཉམ་དུ། །བརྒྱ་རྒྱལ་ཏུ་
བཤོད་ཞིང་ཆ་གཅིག་གིས། །གདུགས། །འདེགས་བྲུའི་དཔངས་བྲས་སྟེ། །དེ་
སྟེང་ཆ་བརྒྱ་གསུམ་གདུགས་རིམས་བརྒྱ་གསུམ་དང་། །ཆ་གཅིག་གིས་ཐུགས་རྩེའི་
མདོ་བཟུངས་ཏེ། །ཅིག་གིས་ཆར་ཁེབས་དཔངས་ཡིན་ནོ། །གདུགས་རིམ་དང་
པོའི་གཡས་གཡོན་དུ། །སོར་མོ་རྒྱལ་རྒྱལ་དེ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་དང་གདུགས་དག་རྣམས།

རིམས་པས་སོར་གཡས་གཡོན་སོར་བཞི་ཆ་དེ་སྟེ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱེད་རིས་
དམན་པས། །གདུག་རིམ་སྟེང་མ་སོར་ལོ་ཐད་ཀའི་རྒྱར་ལྷ་སྟེ། །མདོ་བཟུངས་ཀྱང་
ཆད་དེ་དང་མཉམ་པའོ། །ཆར་ཁེབས་གདུགས་རིམ་དུག་པའི་ཆད། །ཟ་ར་ཆགས་
ལ་ཆ་གཉིས་སྟེ། །ཉོག་ནི་སོར་མོ་གཉིས་བྱ་ཞིང་། །གདན་གྱིས་ལོག་ཏུ་མྱང་སྟན་ཐེམ་
སྐས་གདན་ཀྱང་རྒྱ་ཆད་བྱ་ཞིང་། །ལུམ་པའི་སྟོད་སྤྲད་དག་ལ་ཡང་། །ཕ་སྟོམ་གྱི་བྱང་
བར་མ་རྒྱུད་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། །ཅུ་བར་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་དང་། །སྟེང་
བར་ཉི་སྟེང་དགྲིས་ཡོད་པ་ཉེར་གཉིས་སྟེང་སྟོགས་སུ། །ལྷུམ་ཐབས་མ་གྲིན་བར་རེག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱས་ནས། །མདོ་སྤགས་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་
མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཐིག་ནི། །རི་སྐད་དུ། །དུས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་མཆོད་རྟེན་བྱ་བའི་
གཞི་སྤྱ་ཆངས་པའི་ཐིག་གདབ་བྱ་སྟེ། །སྤྲད་ནས་སེང་བྲི་ཡན་ཆད་བཅད། །སེང་
བྲི་ཡན་ཆད་གྲུ་བཞི་ལ། །ཤེད་ཐིག་ཆ་མཉམ་པའི་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་བྱ། །བདེ་
ཆེན་གྱི་ཅུ་བ་ནས་གཉོག་གིས་བར། །མཆོད་རྟེན་གྱི་དབངས་ཀྱི་ཆད་ཡིན་ལ། །ཆ་
ཆེན་བཞི་ཆ་ཆ་རྒྱུད་ཉེ་དེ་ལྟར་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་བད་ཆེན་ནས་ཉོག་གི་བར་ཆ་ཕན་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་
ལོ། །བད་ཆེན་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གསུམ། །དེ་དགེ་བའི་མྱང་ལ་ཆ་ཕན་གཅིག་
བར་རིམ་བཞི་ལོ་ཆ་ཕན་གཉིས་གཉིས་དང་། །ལུམ་པའི་གདན་ལ་ཆ་རྒྱུད་སྐྱེད།
།ལུམ་དབངས་ཆ་ཕན་བཅུ་བཞི་དང་། །བྲ་སྟན་དབངས་ལ་ཆ་ཕན་གཅིག་དང་།
།བྲེ་ལ་བྲེ་ལ་ཆ་ཆེན་སྐྱེད་གཉིས་བསྐྱེད་གཅིག་ །གདུགས་རིམས་བཅུ་གསུམ་མདོ་

གཟུངས་ལ། ། ཆ་ཆུང་རེ་ཏེ་བཙུ་བཞི་དང་། ། གདུགས་ཁེབས་དཔངས་སུ་སྟེ་ཀ་ལུ་
དང་བཅས་པ་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་། ། གླེ་བར་ཆ་སྟན་གཅིག་དང་ཉི་མར་ཆ་སྟན་གཉིས། ། ཏྲོག་
ལ་ཇི་ལྟར་མཛོས་པ་བྱ། ། ཏེ་དག་དཔངས་གྱིས་ཚད་ཡིན་ཅིང་། ། ཏེ་ནས་ཞེང་
ཚད་ཚངས་ཐིག་ནས། ། གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་ནས་བཙུན་པ་བད་ཆེན་ཏེ། ། མྱར་
གདན་བང་རིམ་བུམ་གདན་དུག་། ཆ་སྟན་རེ་རེ་ནང་དུ་བསྐྱུམ། ། བུམ་པའི་རྩ་
བར་ཆ་སྟན་བྱེད་སྐྱུམ་ལ། ། བུམ་སྟོད་ནི་འོག་གི་བང་རིམ་གསུམ་པར་མཚུངས། ། བྲེ་
གདན་ཆ་སྟན་གཉིས་ལ་བྲེ་གདོང་ཆ་སྟན་གསུམ། ། གདུགས་འདེགས་པར་བྲེ་གསུམ་པའོ་བད་རྩ་
བྲེར་མཚུངས་པར་འཛིན་ཏེ་ཕྱི་རྩེ་མོ་ནི། ། བྲེ་འབྲུར་པའི་ཆ་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་སྟེ་དེའི་རྩུ་དང་།
། གདུགས་རིམས་འོག་མ་དེའི་རྩུ་དང་མཚུངས། གདུགས་རིམ་བཙུན་གསུམ་འོག་མ་
འདི་དེར། ། ཐིག་གིས་སྒྲ་བཟུང་སྟེ་གདུགས་རིམ་སྟེང་མ་ཡིས། ། ཆོངས་ཐིག་ནས་གཡས་
གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་རེ་གཞལ་བར། ། གདབ་པས་གདུགས་རིམ་སྟེང་མ་སྟེ་དེའི་མཚམས་སུ།
ཐུགས་རྗེའི་མདོ་བཟུངས་འཕྲང་བས་དེའི་རྩུ་འང་གདུགས་རིམ་སྟེང་མ་དེ་དང་མཉམ། །
། གདུགས་འདེགས་ཀ་ལུ་ཆ་སྟན་གཉིས། ། སྟེང་གི་ཆར་ཁེབས་གདུགས་རིམ་དུག་
པའི་ཚད། ། ཟ་ར་ཚགས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། ། ཆར་ཁེབས་ལ་སྐྱར་ཞིང་མཐའ་མ་ནི་ཟ་ར་
ཚགས་བྱེད་འཆང་བའི་སྒྲ་ནི། ། བྲེ་ས་སྟེ་པད་མའི་རྩེ་དང་མཉམ་ལ། ། ཟ་ར་ཚགས་ཀྱི་དཔངས་
ནི་བྲེ་དང་མཉམ་པའོ། ། ཟ་ར་ཚགས་བྲིར་འཕྲང་བའི་སྒྲ། ། བད་ཆུང་དང་ནི་སེང་
གའི་བྲི་གཉིས་པའོ། ། ཅིག་དང་བྱེད་པ་ལན་གཉིས་བསྐྱུམ་བར་བྱེད་སྟེ་དེ་དག་ནི་གཡས་གཡོན་

གྱིས་ཞེང་ཚད་དོ། །སེང་ཁྱིའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཚུང་བདུན་། །རྒྱུ་ནི་ཚངས་ནས་གཡས་
གཡོན་དུ་བཅུ་བཞི་དང་། །ཁྱི་མང་ཇི་ལྟར་མཛེས་པ་བྱ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
མཆོད་རྟེན་གྱིས་དཔངས་དུ་བྱས་པའོ་ནོ། ། །ཡང་ན་སྤུམ་དཔངས་ཆ་ཚུང་ནི།
།ཕྱིད་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གསུམ་དང་། །སྤུམ་སྟོད་བང་རིམ་བཞི་པར་མཚུངས།
།སྤུམ་གདན་དཔངས་ཕྱིད་བྱེ་དཔངས་གཉིས། །ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྤུམ་རྩ་བ་ནི།
།སྤུམ་སྟན་པ་ལས་ཆ་གཅིག་བསྐྱུམ། །དཔངས་ནི་སྤུམ་པ་དང་མཚུངས་གིང་།
།སྟོ་བ་སྟོམ་པ་སྤུམ་སྟོད་ཆད། །བྱེ་དང་བྱེ་སྟན་སྤར་དང་མཚུངས། །ཁང་བྱ་
བཙེགས་པ་གྲུ་བཞི་པ། །གཞན་རྣམས་སྤར་བཞིན་སྤུམ་པ་ནི། །བྲུ་བཞི་རྒྱ་
དཔངས་སྤར་བཞིན་ནོ། །མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་པོ་ལ་བང་རིམ་གྱི་གྲངས་སོགས་གྱི་ཁྱད་མ་
གཏོགས་མཆོད་རྟེན་ལ་གྲུ་བཞི་པ། །ཀུན་ལ་བྱང་ཆེན་མཆོད་རྟེན་འདིའི་ཚུལ་གྱིས་
ཤེས། །བང་རིམ་གསུམ་པ་དང་བདུན་པ་སོགས་ལ། །བྱང་ཆེན་མཆོད་རྟེན་འདི་ཡིས་
བང་རིམ་རྒྱད་དཔངས་གྱི། །ས་ལ་བང་རིམ་གསུམ་པ་དང་བང་རིམ་བདུན་སོགས་སོ་
།ལྷུང་འདས་མཆོད་རྟེན་བང་རིམ་མེད་པ་ན། །སེང་ཁྱི་མཐོ་བས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཆད་
མཉམ་པར་བྱ། །སྟོ་མཆོད་རྟེན་འབྱར་ཡོད་ན་རང་རང་གིས། །བྱེ་སྟེ་ནང་དུ་ཁྱུ་
རྣམས་སྐྱུང་། །སྟོ་འབྱར་སེང་ཁྱི་ལ་ཡང་བྱེད་ལྟ་བུས་གསུམ་ཆ་ཏེ། །འབྱར་ལ་
ཆ་ཤན་གཅིག་བྱ་ཞིང་། །བང་རིམ་བཞི་ལ་ཐེམ་སྐྱས་བཟུག །བདེ་གཤེགས་
མཆོད་རྟེན་བང་རིམ་བཞི། །ཁྲུམ་པོ་པདྨའི་འདབ་མའི་དབྱིབས། །ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་

པོ་སྒོར་བུར་བཅས། །ཐེམ་སྒྲས་མ་གཏོགས་ལྟ་བུ་བཟུངས། །ཆོས་ལའོར་
ཡེ་ཤེས་མཆོད་རྟེན་ནི། །ཆོ་འཕྲུལ་ལྟར་ལ་བང་རིམ་བཞིར། །ཕྱོགས་རེར་སྒོ་ནི་
བཙུ་བཞི་རེ། །ཡང་ན་སྒོ་འབུར་ཉིས་བཅེགས་ལུགས་རེར་སྒོ་ནི་ཉི་ཤུ་རེ།
།བུམ་པར་སྒོ་བཞི་གཏོད་པའོ། །སྒྲུ་ཆོ་བྱིན་བསྐྱབས་བང་རིམ་གསུམ། །ཁྲུམ་
པོར་བྱ་ཁིང་དབྱེན་བསྐྱུམ་ལ། །བྱར་བཅས་ལོགས་བརྒྱད་ཆ་མཉམ་བྱ། །བུམ་
གདན་རྩ་བ་ནས་སློག་གིང་གཟུགས། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་གྱིས་
དག་པ་ཡང་། །སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་སྟིང་པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་ཆ་དབྱེ་བར། །བད་ནི་
རྗེས་དྲན་བྱས། །མང་སྟན་ནི་དགེ་བ་བཅུ། །བང་རིམ་བཞི། །བུམ་སྟན་བུམ་པ་དང་
བྲེ་ལ་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱིས་བར་དང་།
གདུག་རིམ་བཙུགས་སྟོབས་བཙུ་དང་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་གསུམ། །ཆར་
ཁེབས་བྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ། །ཏྲག་ནི་ཆོས་ཀྱིས་སྦྱུང་པོ་བོར་གསུངས་སོ། །འདི་
རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་ཏྲག་སེར་ཉི་མ་དམར། །ཁྲུ་བ་དང་གདུགས་ཁེབས་
དགར། །གདུགས་སྒོ། །བྲགས་རྗེའི་མདོ་བཟུང་དམར། །མང་དགེ་བཙུ་སེར།
སློག་སྟིང་དམར། །སེང་ཁྱི་ལྗང་ཁྱ། །བུམ་པ་ན་དཀར་པོ་འམ་སེར་པོ། །བང་རིམ་
བཞི་ཕྱོགས་མདོག་ཡང་ན་འོག་མས་རིམས་བཞིན་ལྗང་དམར་དགར་སེར་
བའམ། །ཡང་ན་སེར་དགར་དམར་སྒོའོ། །གདུགས་རིམ་རྣམས་སེར་པོ། །བང་
རིམ་ཆོགས་ཁྲ་བོར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཆོད་རྟེན་སྒྲུ་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུངས་

བཞུགས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། གཟུངས་བཞུག་གིས་རྣམ་བཞག་ཕྱིར་བསྟན། གཞོད་
སྦྱོན་ལའོར་ལོ་བྱ་སྦྱབ་བཤད། གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་མ་རྒྱན་
འབྲུགས་པའི་སའི་ཚོ་ག་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། བང་གཞུག་གིས་རིགས་
བཞིར་གསུངས་ཏེ་སྦྱ་གདུང་དང་། སྦྱ་གདུང་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་སྦྱ་བལ་གྱིས་
དང་། ཚོས་སྦྱའི་རིང་བསྐྱེལ་བཞིར་གྲགས་པ་ལས། རིང་བསྐྱེལ་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་
སྦྱ་ཉིད་དང་། དབུ་སྦྱ་ཕྱག་མེན་ན་གཟུང་སོགས་དང་། རིགས་སྦྱགས་གྱི་
བཟུངས་རྣམས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་དར་བཟ བ་སྦྱ་ཚོགས་གྱིས་དྲིལ་ནས་དྲི་
བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱ་གཟུགས་གྱིས་གསང་གནས་ཕྱགས་ཀ་མགྱིན་པ་
གཙུག་གཏོར་མཛོད་སྦྱ་དང་མཆོད་རྟེན་གྱིས་བུམ་པར་གཞུག་ཅིང་། གང་ཟག་
པལ་པའི་རུས་པ་སོགས་ནི་རྟེན་གྱིས་བང་གཞུག་བྱར་མི་རུང་ཏེ། སྦྱེ་བོ་དག་གི་
བསག་སྦྱང་གི་ཞིང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བསག་སྦྱང་བྱས་
ན་གཤེན་པོ་ཉིད་ལའང་སྤྲིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོད་སྦྱང་རྫོགས་བྱེད་
གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆེད་དུ་གཞུག་ན་རུས་པ་
སོགས་སྦྱག་ཆ་ལ་བསྐྱེས་ནས་བཟུངས་སྦྱགས་འབྲི་བའམ་སྦྱོར་བཏབ་ནས་ལྟར་
བསྐྱོད་དེ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱས་ནས་མཆོད་རྟེན་དང་སྦྱ་གཟུགས་གྱིས་སྟེ་བ་
མན་དུ་འཛོག་རུང་ངོ་ཞེས་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་
གདུང་རིང་སྐྱེལ་ནི་གང་ཟག་མཆོག་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སྟེ་བང་གཞུག་ཏུ་

གསུངས་ལ། རིང་སྤེལ་སྤྱི་མ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་སྤྲུག་དུ་བཞུགས་ཀྱང་རུང་བར་
གསུངས་པས། བཟུངས་སྤྲུགས་བོད་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ།
གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད། བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་འབུམ། གསང་བ་རིང་བསྤེལ། ཡེན་མ།
གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་རྣམས་དང་། ཨོ་བཟོ་ཨ་ཡུའི་རྩོམ་ཆེད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུགས་
སྤྱོད། ཞེས་དང་། སྤྲུམ་བརྒྱུད་པའི་མཚན་སྤྲུགས་སྤྲུམ་པའི་སྤྱོད་འབག་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲུམ་
མ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་སྟོན་གིང་གིས་ཅེ་མོ་དང་སྟོན་གིང་ལ་ཡང་མང་དུ་བྱི། ཁྱད་
བར་ཨོ་སྤྲུམ་སྤྲུམ་སྤྲུམ་སྤྲུམ་། བུ་རྟེ་ཞི་བ་བུ་རྟེ་ཞི་བ། དུ་རྟེ་ལྷ་མ་དུ་རྟེ་ལྷ་མ། ཨ་ས་སྤྲུམ་
མཉམ་པ་མེད་པའི་རོ་བེ། ཅི་ར་མམ་གཟུངས་མ་དེས་པར་ཐོབ་པ་སྟེ། ཅི་ར་ཀྱི་རིགས་པ་བྱུང་མ་ལེ།
ཅི་རྒྱ་དེས་པར་བསྤྲུགས་མ་བཞེ། ཡ་ཤ་གསལ་ལྡན་མ་དུ། མ་དུ་ཏེ་རྩོམ་པའི་དཔྱད་ཆེན་མོ་སྤྲུམ་
ཨ་རྟེ་རྟེ་ན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱུབས་ཀྱི་ཕྱིན་བསྐྱབས་མ་ཨ་རྟེ་རྟེ་ཏེ་སྤྱོད། གཟུངས་ཀྱིས་
སྟོན་ལ་དཀྱིས་ཏེ་འཇུགས་སོ། ལྷ་སྤྲུམ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཙན་དཀར་པོའི་ཤུགས་པ་
ལ་སོགས་ལ་གཟུགས་སྤྲུགས་རི་ཙམ་པ་བཀྱི་རུང་དུ་བྱིས་ཏེ་འཆིང་བར་བྱའོ།
ཨོ་སྤྲུམ་བེད་སྤྱོད་སྤྱོད། ཞེས་པ་རིག་པ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་འདི་མཆོད་རྟེན་ཀྱིས་བུམ་
པ་དང་། སྤྱི་ཤུགས་ཀ་དང་ཐང་སྤྱི་ཡང་རྒྱབ་ཏུ་འབུར་དུ་བཞེངས་པ་ལ་སྟོན་
གིང་ལ་བྱིས་པས་དཀྱིའོ། གཞན་ཡང་སྤྲུམ་གཟུགས་ལ་མིག་དུ་རྒྱུ་། རྟོན་བར་རྒྱུ་།
སྤྲུམ་ཁོ། ཕྱེད་པོ། དཔལ་བར་ཀོ། སྤྱིང་གའི་སྤྱིང་དུ་པོ། ཡང་ན་མིག་དུ་མོ། རྟོན་
བར་རོ། སྤྲུམ་སོ། ཕྱེད་རོ། དཔལ་བར་ཨོ། སྤྱིང་གར་ནམ་རྣམས། དཔལ་

བར་ཨོ། མགོན་པར་ཨུམ་ ཐུགས་ཀར་རྩི་ རྩེ་བར་རྩི་དང་། ཐུགས་ཁར་ཡིད་
 དམ་དུས་འཁོར་བདེ་དབྱེས་གསང་འདུས་འཛིགས་བྱེད་གཤེད་དམར་སོགས་སྒྲ་
 མེད་དང་། རྩོམ་དབྱིངས་སོགས་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་། རྩམ་སྒྲུང་མར་སོགས་
 རྩོད་རྒྱད་དང་། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་སོགས་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་རྩམས་ཀྱི་གཟུངས་
 རྒྱགས་དང་རིགས་རྒྱགས་དང་སྒྲིང་པོ་དང་ཙ་རྒྱགས་སོགས་དང་། རྒྱའི་ཆ་
 དམའ་བར་ཆོས་རྒྱུང་གིས་མཚན་རྒྱགས་སོགས་བྲིས་ལ་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བྲི་དབུ་
 ཞབས་མ་ལོག་པར་མཚན་རྟག་བྲས་སྟེ་དྲིལ། དྲིལ་བའི་ཚུལ་ཡང་འཇུག་ནས་
 ཡར་དྲིལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཇུག་ནས་ཡར་དྲིལ་བ་སྟོན་གྱིས་ལག་ལེན་ལ་
 རྒྱང་བའི་བྲིས་དང་། རྒྱ་གཟུགས་རིག་རྒྱགས་སོགས་མགོ་འཇུག་བསྐྱོག་ནས་
 དྲིལ་ན་དབུ་ཞབས་བྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྲིས། བྲིས་སྐྱུ་ལྷ་བྲུ་མགོ་ནས་མི་
 དྲིལ་བ་བཞིན་ནོ། དྲི་ཞིམ་པོས་རྟེན་གྱིས་ནང་ཡང་བའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་བྲུགས་ལ་
 བསྐྱམས་ནས་བགོགས་བསྐྱད། ལུ་ལུལ་གྱིས་བདུགས་ལ་ཚགས་དམ་པར་
 གཞུག་གོ། གཞིས་པ་ནི། དཔའ་པོ་གཅིག་བསྐྱབས་གྱིས་རྒྱད་ལེའུ་གཞིས་པར་
 འབྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་ན། རི་རྒྱད་དུ། ཨོ་བ་སྐྱུ་རི་རྩེ་སྐྱུ། ཨོ་ཙ་རྩེ་མཁས་མ་རྩེ་
 ཀའྱི་སྐྱུ། ཨོ་དཔྱིན་མ་རྩེ་ཡི་སྐྱུ་ ཨོ་སྐྱུ་དཔྱིན་ཡི་ལོགས་བྱིན་མ་སྐྱུ་ ཨོ་ཨ་འཕགས་མ་
 རྩེ་ཡི་སྐྱུ་ ཨོ་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བཟང་མ་རྩེ་དཔྱིན་ཡི་སྐྱུ་ ཨོ་ལུ་རྩེ་ཡི་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་ ཨོ་དེ་
 བྲི་རྩེ་མ་སྐྱུ་ ཨོ་ས་དབྱངས་ཙན་མ་ར་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་བྱང་བྱང་མ་དཔལ་གྱི་བྱང་

ལུང་མ་ཟངས་ཀྱི་བྱང་བྱ་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབུས་སུ་ཞོར་རྒྱུ་མ། ཤར་ལ་
 སོགས་པའི་འདབ་མ་ལ་ལྷ་མཛེས་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་སྦྱིན་མོ་རྣམས་
 མཛོན་པར་བྲི་བའི་བྱང་བྱ་གཉིས་ཁ་སྐྱར་དུ་བྱས་པའི་མར་དང་སྦྱང་ཅི་དང་ཀ་ར་
 ཅན་དུ་བཙུག་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོ་གས་སྤར་སྒྲོས་པའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དབུས་སུ་ཨོ་ཇ་ལ་ཇ་ལེ་རྒྱ་ཡ་སྟུང་། བྱུགས་རྣམས་སུ་ཨོ་མ་ཁི་རྩ་
 ཏེ་ཡེ་སྟུང་། ཨོ་བུ་བྱ་རྩ་ཏེ་ཡེ་སྟུང་། ཨོ་རྩ་ན་བ་ཡ་སྟུང་། ཨོ་བེ་བྲ་བ་ཁ་ཡ་སྟུང་།
 མཚམས་རྣམས་སུ། ཨོ་གི་ལི་རོག་པའི་ཐེང་བམི་ལི་ནེ་སྟུང་། ཨོ་ཅི་ཅི་མེད་ན་བཅན་བེ་ཀྲ་
 ལི་ནེ་སྟུང་། ཨོ་ལུ་ཁེ་རྩ་སྒོའི་དབང་པོ་ཡ་སྟུང་། ཨོ་ཅི་སྦྱོད་པའི་དབང་པོ་རེ་རྩ་ཡ་སྟུང་།
 གཞོད་སྦྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བ་
 སུ་རྩ་ར་དང་བཅས་པ་གསེར་གྱིས་མདོག་ཅན་ན་གུ་ལེ་ས་བོན་གྱིས་གང་བ་བྲི་ཇ་སྤུ་ར་
 བྱུག་ན་བསྐྱམས་ས་པ། གསུས་པ་འཕྱང་བ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྒྱན་པ་གོང་དུ་
 བཤད་པའི་གཞོད་སྦྱིན་མོ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་དུས་
 གསུམ་དུ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་བསྐྱས་པ་བྱས་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་བཅོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཐོ་རངས་མཆུ་ཁྱོར་བ་བརྒྱ་ཅ་
 བརྒྱད་སྦྱིན་པ་དང་། བྱ་རོག་གིས་སྒྲིང་མ་གྲགས་པར་རྒྱའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ་
 བསྐྱས་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏེར་མི་ཟད་བཅིང་འཕེལ་བར་གྱུར་རོ།
 །ཡང་ན་གསེར་ལ་སོགས་པས་བྱང་བྱ་ལ་ཞོར་རྒྱུ་མ་གཞོད་སྦྱིན་མོ་དང་བཅས་

པ་དང་། བྱང་ལུ་གཉིས་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཇ་སྟེ་ལ་གཞོད་སྦྱིན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་
ཡང་དག་པར་བྱིས་པ་ལ་ཁ་སྦྱར་དུ་བྱས་སྟེ་མཉེས་པར་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་ཆེན་
པོ་བརྒྱད་སྟོལ་བར་མཛད་ན་དངོས་གྲུབ་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་
འབྱུང་བའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཡི་དམ་གང་ཡིན་པ་དེར་
བསྐྱོད་ནས་འཁོར་ལོས་བྱི་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ལུ་སོ་སོའི་དབུས་སུ་ཇ་སྟེ་ལྟ་དང་
ནོར་རྒྱན་མའི་སྒྲགས་དང་། སོ་འཁོར་གྱི་ཤར་དུ་ནོར་ལུ་བཟང་པོ། མོ་འཁོར་གྱི་
ཤར་དུ་ལྷ་མཛེས་མ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོར་གང་བ་བཟང་པོ་དང་ནོར་སྦྱིན་མ། ལུབ་
ཏུ་ནོར་སྦྱིན་མ་དང་ལེགས་སྦྱིན་མ། བྱང་དུ་རྣམ་སྲས་དང་འཕགས་མ། ཤར་
སྟོར་རོལ་བའི་སྤང་བ་ཅན་དང་གིན་ཏུ་བཟང་མོ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་ཅི་བའི་རྣ་བ་ཅན་
དང་སྲས་མ། ལུབ་བྱང་དུ་སྒྲིའི་དབང་པོ་དང་ལྟོ་མོ་དང་། བྱང་ཤར་དུ་སྦྱོད་པའི་
དབང་པོ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་རྣམས་ཡིན་པའི་དེ་དག་སྒྲགས་སྟོགས་མ་འཆོལ་
བར་བཀོད། དེའི་ཕྱི་བསྐྱོར་དང་དབྱངས་གསལ་གྱིས་སྤང་བའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་བཞེན་འབྲེལ་གྱིས་སྦྱིང་པོ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྩོད་རྗེའི་སྤང་བ་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་
སྤང་བས་བསྐྱོར་བར་བྱི་བར་བྱའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་
སྒྲགས་མགོ་ཤར་དུ་སྟོན་ཅིང་འཁོར་རྣམས་གྱིས་སྒྲགས་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་
བྱི་བ་དང་། མོ་འཁོར་བཞིན་སོ་འཁོར་བྱི་བར་བྱེད་པ་བྱུང་ནའང་འདི་དཔེ་ལུ་
བྱིས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་མོ་འཁོར་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཆོམས་བྱིས་པ་ལྟར་ལ།

པོ་ལའོར་གྱིས་ཤར་ལུབ་གཉིས་མ་གཏོགས་སྟོགས་གཉིས་དང་མཚམས་བཞི་
མགོ་རྩེས་ནས་བྱི་བ་དང་། གཙོ་བོའི་སྒྲགས་མགོ་ལུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་ལའོར་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་མགོ་ཕྱིར་བསྟན་ནས་བྱི་བར་བྱའོ། གཞོད་སྒྱིན་ཡབ་ཡུམ་
གྱིས་སྐྱ་གཟུགས་བྱི་ན། རྩྭ་ལ་སེར་པོ་དང་། བ་གྲུ་ལ། བི་རྩ་རྩ་སྟེ་ས་བོན་
གྱིས་གང་བ་རྣམས་པ་དང་། རོར་རྒྱན་མ་འབྲས་གྱིས་སྟེ་མ་འཛིན་པ་ལའོར་
རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་མཚུངས་པའི་རྣ་ཡབ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་ལ་རྩི་
ཡུམ་དགུ་ཀ་ལ་བེ་དང་སྒྲགས་རྣམས་སྒྲ་ཏའི་གོང་དུ་རྩ་ན་སྒྲུ་ཏེ་བྱི་བྱུ་ཞོར་དང་འབྲས་ལྟ་
དཔལ་དང་འབྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཞུགས་ཏི་ཤྱི་ཏི་ཀྱ་རུ་ཞེས་ཏེན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཞབས་
གཟུངས་ལ་གསེར་བཅངས་སོགས་ལ་བྱིས་པའམ་རས་དང་ཤོག་བུ་ལ་བྱིས། རང་
ལྟའི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་ལའོར་ལོ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པའི་རང་ལས་སྒྱི་ལས་
གཞལ་མེད་གྱིས་ཁང་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་རྩྭ་ལ་ན་
གྲུ་ལ་དང་བི་རྩ་རྩ་བསྐྱམས་པ། །ལྟེ་མོ་ཞོར་རྒྱན་མ་དང་བུམ་པ་དང་འབྲས་
གྱི་སྟེ་མ་འཛིན་པའི་ཤར་དུ་ཞོར་བུ་བཅང་པོ་དང་ལྷེ་མཛེས་མ། ལྟོར་གང་བ་
བཅང་པོ་དང་སྒྱིན་པ་མོ། ལུབ་ཏུ་ཞོར་སྒྱིན་དང་ལེགས་སྒྱིན། བྱང་དུ་རྣམ་སྒྲས་
དང་འཕགས་མ། ཤར་ལྟོ་རོལ་པའི་ཕྱེ་བ་ཅན་དང་གིན་ཏུ་བཅང་མོ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་
ཅི་བི་རྣ་བ་ཅན་དང་སྒྲས་མ། ལུབ་བྱང་སྟེའི་དབང་པོ་དང་ལྟེ་མོ། བྱང་ཤར་དུ་
སྒྱོད་པའི་དབང་པོའི་དབྱངས་ཅན་མ་སྟེ་ཡབ་དགུ་ཞལ་གཅིག་སྟག་གཉིས་

གཡས་བི་ཇ་སྤར་དང་གཡོན་ན་ན་གྲུ་ལེ་འཛིན་པ། འབས་གཡས་བརྒྱད་
གཡོན་བསྐྱམ་པ་རོལ་པའི་སྤབས་གྱི་བཞུགས་པ། ཡུམ་དགུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་གཡས་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་བུམ་པ་དང་གཡོན་འབྲས་གྱི་སྟེ་མ་འཛིན་པ།
ཡབ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པར་བསྐྱེད་ལ། རང་གིས་བྱུགས་
ཀའི་ས་པོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་གཞོད་སྤྱིན་ཡབ་ཡུམ་དགུ་སྤྱན་དྲངས། ཉེར་
སྤྱོད་ལྡས་མཆོད། རོ་རྩྱུ་བོ་རྟོམ་བསྟེམ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྒྱགས་འབུམ་
ཕྱག་བཞེད་བསྟེན་པ་བྱས་པས་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པ་ཡིན། མ་གྲུབ་ཀྱང་མཉེས་
པར་བྱ་བའི་ཆོག་ནི། སྤར་མཆོད། གཏོར་མ་སོ་སོའི་རྒྱགས་གྱིས་མཐར་ཨ་ཀ་
རོ་བཏགས་པས་སྤལ་ནས། མར་དང་སྤྱང་ཙྱི་ཀ་རའི་ཚུས་སྤྱགས་ལ་ཁ་སྤྱར། མོ་
འཁོར་སྟེང་། མོ་འཁོར་འོག་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱས་ལ་ཆོན་སྤྱད་སེར་པོས་རྒྱ་གཡུ་དུ་
དཀྱིས། རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་གིས་ན ང་དུ་བཞུགས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་དར་ཟབ།
ཟས་སྒྲ་ཆོགས་པས་མི་མངོན་པོར་བྱས་ལ། རྒྱན་དུ་མཆོད་པ་དང་འདོད་དོན་
གསོལ་བ་བཏབས་པས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། དེང་སང་རྟེན་
གསུམ་གྱིས་པ་གདན་ལ་ལ་སོགས་པར་གཞུགས་པ་དར་ཆེ་བ་ལྟར་བྱའོ།
།གསུམ་པ་ནི། །སྟོབ་དཔོན་བྱ་བཏུས་མཁན་པོ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་དང་རྩ་ཡབ་ལ་སོགས་པ་འཇུགས་པ་འདི་
རྟེན་དུ། རོ་རྗེ་ཨ་བརྒྱ་ཏི་བཏན་པའི་ཡུ་བ་གནས། །སུམ་ཙྱ་ཙྱ་གཉིས་འདས་མ་

དེས་པར་འཆིང་བྱེད་པ། །ཉམ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མཚོ་པར་དག་པའི་གདུགས།
 །ཀྱུན་ནས་མཛེས་པར་འབར་བའི་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད། དཔལ་ལྡན་ཆོས་
 །ཀྱིས་དབྱིངས་མཚན་ཁིང་མཛེས་པའི་གཟུགས། །རིན་ཆེན་བྲ་བ་སྟེང་པའི་འཕྲེང་
 བ་སྐྱེས་པས་མཛེས། །སེམས་ཀྱི་མཐོན་པོ་ཐོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བས་མཚན།
 །གདུགས་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་ཞེས། །སྦྱོར་བ་རིག་པ་ཡིན། །ཞོ་ན་ཀྱུན་ནས་སངས་རྒྱལ་
 དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ་མ་ས་མཉུ་ཡུལ་པོ་རྟེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ནམ། །ཨ་ཙཱ་ཨ་
 སྐ་ལི་རྩ་བའི་གདུགས་ཀྱིས་འཕྲེང་བ་སྟུ། །བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་བརྒྱས་ཏེ་འཕྲུགས་པ་ནི་
 །གདུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ཆེན་པོ་རོས་འབར་ཁིང་། །དོ་རྩེ་བདག་ཉིད་མཛེས་
 པའི་ཡུ་བར་གནས། །རི་རབ་པ་རྒྱའི་གདན་ལ་སེང་གོ་ལ། །སོགས་རྒྱལ་
 མཚན་ཆེན་པོ་དགའ་བ་ཆེ། །ཞུ་ཀུ་ག་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་རལ་གྱི་བརྟགས་སྐྱ་སའི་ས་བོན་
 ལས་འབྱུང་བའི། །གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་བུམ་པ་མཁའ་ལྗིང་རྒྱ་སྤོན་སོགས། །ཉ་
 དང་མ་བྱ་ལོར་བྱ་རི་དགས་སེང་གས་མཚན། །རྩ་བའི་ཐིག་ལེ་དམ་པའི་
 །གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །ཞོ་ཨུམ་བཟོ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྟེང་བྱ་
 རྒྱ་རྩ་བའི་ཏེ་རྩ་ལོ་རྩ་རེས་ཏུ་ །ཞེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལོ། །ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་དམ་
 པའི་གྲགས་དང་ཡོན་ཏན་མཚོག་གིས་སྤོན་ཆོགས་ཙན། །པོ་གྱིས་ས་བོན་ལས་
 སྤོན་ཆོགས་ལྡན་པའི་བ་དན་ཙན། །ཞོ་ཨུམ་བཟོ་ཀེ་རུ་བཟོ་ཏེ་དོ་རྩེ་ཏེ་གྱིས་དོ་རྩེ་གདན་
 ལྷག་པར་གནས་པ་ཀེ་ཨུ་རྩི་ཏཱིྀ་བོ་སྟུ། །ཞེས་བ་དན་གྱི་ལོ། །དམ་པའི་གསེང་དང་ལུ་

ཏིག་འབར་བ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཡུ་བར་སྒྲིག་ཅིང་བཀྲ་ཤིས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྩ་
ཡབ་རྣམས་ཀྱང་དོ། །ཅུམ་གི་ས་བོན་ལས་རྩ་ཡབ་རྣམས་སུ་ཏེ། ཚི་ཕྱ་རུ་རྩ་ཡབ་
གཡོ་བར་གྱི་ཕྱ་ལ་རི་སྒྲ་ཏུ། ཞེས་རྩ་ཡབ་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བཀྲ་
ཤིས་ཀྱི་མཆོན་མ་བཀོད་ནས། །རྣམ་པར་ཀླུ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་
ཤིས་པ་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་། སྒྲེ་བོ་ལ་དགའ་
སྟོན་རྒྱས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུང་རབ་བཞིང་བའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱུག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་དང་པོ་ནི། གྲོ་གཤམ་རས་སམ་གིང་ཤུན་ནམ་ཤོག་བྱ་
དཀར་པོ་འཕྲ་ཚོས་ལ་ཆོད་ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱིས་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལས། དམ་ཚོག་
གིས་སྒྲིགས་བམ་ལ། སྒྲིགས་བམ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ། གྲོ་གཤམ་དམ་ཚོག་ཅན་
གྱིས་བྲི། ཞེས་སོར་བཅུ་གཉིས་སར་བཤད་ཅིང་། རྒྱུད་འགའ་སོར་བཅུ་དྲུག་
པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་དང་མཆོན་ཁུང་དུ་སྒྲ་བའི་དབང་གིས་ཆོད་དུ་གསུངས།
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཆོ་སྒྲིགས་བམ་གྱི་ཆོད་དེ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ།
དེ་དག་ནར་ཐབས་ཟུར་གྲ་བཞི་བ་ཡོན་པོ་མེད་པ་བྱས་ནས། ལྷག་ཆོད་རིགས་
གསེར་དེད་ལ། མཆོན་པེཏུ་གཡུ་ཚོགས་བཞུ་བ་དང་ལེགས་པར་བཅུལ་
བར་ལེགས་པར་ཚོགས་པར་བྱས་སྟེ་བྲིས་པའང་རབ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་
པ། འབྲིང་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཐ་
མའང་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་ལྟན་པ། བྱས་དང་གཙང་སྒྲ་

ལེགས་པར་བྱས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བགེགས་མཐར་གྱི་སྒྲགས་གྱིས་བསངས།
སྒྲ་རྩ་མས་སྦྱངས། གྲིས་པ་ཨ་ལས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྦྱ་མདོག་ལྡང་ཁུ་ཞལ་
གཅིག་ལྷག་གཉིས་པ། གཡས་སྦྱབས་སྦྱོན་གཡོན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ལྷག་རྒྱ་
ཅན་དུ་སྦྱེད་པའམ། ཡང་ན་རྩྱ་ལས་བགེགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྦྱེད་པའམ། ཐེང་
བར་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྦྱེད་པར་གསུངས་པས་གང་རུང་དུ་བསྦྱེད་ལ། གནས་
གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱོན་བྱངས། མཆོད། དགྲུག་
གཞུག་བྱ། དབང་རྩ་སྦྱོན་བྱངས་ཏེ་དབང་བཀུར། རང་རང་གིས་རིགས་བདག་
གིས་རྒྱས་གདབ། སྒྲག་ཆོད་རྒྱ་གུ་རྣམས་ཁ་དོག་མཐུན་པའི་ལྷ་ལམ་རིགས་
ལྷ་ལམ། ཡང་ན་འོད་དཔག་མེད་དམ་གསུངས་དོ་རྗེར་བསྦྱེད། ལྷ་ལས་བྱུང་
བའི་ཨ་གི་ཀ་ལིའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲག་ཆོར་བསམས་ལ། ཡིག་རིགས་ཀྱང་
མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་པ་ནས་ཆངས་པའི་ཡི་གེ་ལ་རྩལ་སོགས་པ་བཙུན་པ་རྩ་བཞིར་
གྲགས་པ་དང་། །པོད་དུ་ནི་མཐོན་མི་སྦྱོར་ཁ་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་
དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སུམ་རྩུར་མཛད་པས་བོད་ཡིག་གིས་དཔུ་ཅན་
བཤར་མ་སོགས་ཏེ་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོ་ལ་གྲགས་པས་རྒྱ་གར་ནག་སོགས་ཀྱི་
ཡིག་རིགས་ཀྱི་བྲི་བ་ལས་མཁའ་འགོ་བསྐྱེད་ཡིག་སོགས་ཡི་གེར་མ་གྲགས་པ་
ཡི་གེར་བཅོས་པས་བྲི་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲོག་པ་པོ་འོད་དཔག་མེད་
དམ་གསུང་དོ་རྗེ་བསྦྱེད་ལ། གསུང་རབ་དེ་དག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིམ་བཞོད་དེ།

མཐའ་མཆོད་པས་མཐའ་བསྐྱར་ལ། ཀླུ་པར་ན་རྒྱད་སྡེ་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བའི་
བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་མེད་གྲིས་མངོན་རྟོགས་བསམ་བསྟུན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་གསུང་གིས་ངོ་བོ་ཨེཾམ་བསྐྱུ་གར་དབང་དམར་
ངོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲིས་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
གསུང་རབ་བསམས་ལ། མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་
དན་དང་བྱེ་མ་དང་ན་གཟའ་དང་གོས་དང་མེ་ཏོག་གིས་འབྲེང་བ་དང་བདུག་པ་
དང་མར་མེ་དང་ཞལ་ཟས་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་བསངས་སྦྱངས་ནས། རི་རྒྱད་དུ།
གཞི་འདི་ཉིད་གསེར་ལས་གྲུབ་ལ་བེད་རྒྱུས་རི་མོར་བྱས་པས་ལག་མཐིལ་ལྟར་
མཉམ་པ། ལྷའི་ཆུ་བོ་དང་བྱང་ཆུབ་གྲིས་ཤིང་སྒྲ་ཆོགས་གྲིས་ལས་ལྷ་ན་སྟུག་
པའི་བཞིར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བུ་ཕྱེགས་པ་གྲུ་བཞི་པ་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་གྲིས་རྣམ་
པར་བཀྲ་བའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་མཆོད་
པའི་ཡོ་བྱད་དྲངས་ཤིང་ཐོག་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྤྱིན་
བཞིན་སྟོ་བ། དུས་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པར་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་
འགོངས་པ་བསམས་ལ། ཨྱོ་སྐྱབྱ་བེད་དུ་ར་དུ་ར་སུ་ར་སུ་ར་ཨེ་བ་ཏྲ་ཡ་ཨེ་བ་ཏྲ་
ཡ་རྩོེ་ ཞེས་གསུམ་གྲིས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས། ལྷིང་ཀའི་ཨེ་ལས་འོད་འཕྲོས།
ཕྱོགས་བཅུ་རབ་འབྱམས་མུ་མཐའ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་སྟུན་དངས། མདུན་གྲིས་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པར་བསམས་ལ་མཆོད་པ་

དང་ཕྱག་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་སྒྱུན་ལྷུང་
བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐས་བྱའུ་པའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་པས་འགོ་བ་
རེ་རེའི་ལུས་རྩལ་སྟེད་དུ་བསམས་ནས། གསུང་རབ་དེ་དག་བཀྲལ་ཅིང་འགོ་བ་
དེ་དག་གིས་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡན་ལག་
བརྒྱུག་བརྒྱའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་བསྟན་ཅིང་འགོ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་ཆུབ་པར་བསམ་མོ། །བྱད་པར་ནོར་འཕེལ་བ་དང་ཆེ་
རིང་བར་འདོད་ན་ལྟ་མོ་ནོར་རྒྱན་མ་དང་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བབྱངས་
བཀྲལ་པའི་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་འགོ་བའི་མེ་ལོང་གིས་བྱ་བཏུས་སུ་འབྱུང་བ་
ལྟར་བརྗོད་ན། སྟོང་བ་ཉིད་བསྒྲམས་པའི་མཐར་མི་ ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
བསྐྱེས་པའི་སྟེང་དུ་མ་ཡིག་ལས་ལྷན་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྤྱར་དེའི་སྟེང་དུ་
བུམ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བམ་གྱིས་
ཡི་གེའི་ས་བོན་ལས་ནོར་རྒྱན་མ་བསྒྲམས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མདོག་སེར་མོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་བརྒྱུག་མ་རོལ་བའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཅོད་པན་ཅན། ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་དང་པོ་མཚོག་སྒྱུན་གྱིས་ཕྱག་
རྒྱས་གཏོར་སྟོན་པ་མཛད་པ། གཉིས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབབས་པ།
གསུམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ངེས་པར་སྒྲོགས་པ་ལ་
ཕྱག་མཛད་པ། ཕྱག་གཡོན་གྱིས་དང་པོས་བུམ་པ་བབྱང་པོ་དང་། གཉིས་པས་

འབྲས་གྱིས་སྟེ་མ་དང་། གསུམ་པས་ཤེས་རབ་གྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་
སྒྲིགས་པམ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །སྣམ་བུ་
གཉིས་པ་ལ་རྩལ་གྱིས་སྒྲིགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོ་རྗེའི་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་
ངེས་པར་སྒྲོགས་པ་སེར་པོ་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་དཀྲའ་གིས་བརྒྱ་ལ་ཕྱག་གཡོན་པ་བཞག་
ཅིང་གཡས་པས་མཚོག་སྦྱིན་མཛད་པའོ། །གཡས་སུ་འཕགས་པ་སྦྱོན་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་། གཡོན་དུ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་སྦྱི་དེ་དག་ཀྱང་དམར་པོ་དང་
ལྗང་གྲ། མཚོག་སྦྱིན་དང་དོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། གཡོན་པ་དག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་
རོལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པས། དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པའོ། །ཤར་
དུ་ལྷ་མོ་ཨི་ལ་ཉི་བར་མཐོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པ་སེར་མོའོ། །དེའི་
གཡོན་དུ་རྒྱ་བདག་རོ་བཅུད་ལ་དབང་བྱེད་པ་དཀར་པོའོ། །དེའི་གཡས་སུ་ཇ་སྒྲ་
ལ་སྒོན་པོའོ། །མེའི་མཚམས་སུ་ཅི་བི་ཀྲུ་ལི་ཅུང་ཟད་དམར་པོའོ། །བདེན་
བྲལ་དུ་ཀེ་ལི་ལྷ་ལྷི་མ་ར་ཀར་ལྟར་ལྗང་བའོ། །རྒྱུད་གིས་སྒྲོར་དབང་པོ་སེར་
པོའོ། །དབང་ལྡན་སུ་སྦྱོད་པའི་དབང་པོ་དཀར་སེར་རོ། །སྣམ་བུ་གསུམ་པ་ལ་
མེར་སྒྲས་པའི་ལྷ་མོ་ལྗང་བའོ། །བདེན་བྲལ་དུ་ཤིན་ཏུ་སྒྲས་པའི་ལྷ་མོ་གདུགས་
འཛིན་པའོ། །རྒྱུད་དུ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱག་ཅན་ནོ། །དབང་
ལྡན་དུ་ལྷ་མོ་རྒྱ་ཤེལ་གྱིས་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་བ་དན་གྱིས་ཕྱག་ཅན་ནོ། །ཤར་དུ་
གང་བ་བཟང་པོ་གྲུང་གྲུམ་གྱིས་འོད་ཅན་ནོ། །ན་གྲུ་ལེ་དང་བི་རྩ་ར་ཀའི་ཕྱག་

ཅན་ནོ། །ལྟོར་ནོར་བུ་བཟང་པོ་སྤྲོན་པོ་འོད་དང་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་བི་ཇ་
 ལྷ་ར་ཀའི་ཕུག་ཅན་ནོ། །ལུབ་ཏུ་ནོར་སྤྲོན་དམར་པོ་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་བི་ཏ་
 ལྷ་ར་ཀའི་ཕུག་ཅན་ནོ། །བྱང་དུ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་ཀྱི་དང་བི་
 ཇ་ལྷ་ར་ཀའི་ཕུག་ཅན་ནོ། །ཐམས་ཅད་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་གྱུང་ཅན་ནོ། །གང་མ་
 བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི་གཡས་བི་ཇ་ལྷ་ར་ཀའི་ཕུག་ཅན་དང་། ཕུག་གཡོན་བརྒྱ་
 ལ་གནས་པའོ། །འདི་དག་གིས་ལྷ་རྣམས་དགོད་པའི་རིམ་པའོ། །བཙམ་ལྷན་
 འདས་མའི་རྩ་བའི་སྤྲུགས་ནི། ཨོ་བ་སྤྲུ་ར་ཡེ་སྤྲུ། ཨོ་ལ་གྱི་སྤྲུ་ཏ་ལ་ནི་དཔལ་མོ་
 འབྱོར་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རིས་པར་གནས་མ་བྱ་བི་ནྤེ་ཡེ་སྤྲུ་མེ་ ཉེ་བའི་སྤྲིང་པའོ། །ཐམས་ཅད་
 ལ་དང་པོར་ཨོ་ཡིག་དང་མཐར་སྤྲུ་དང་རང་རང་གིས་མིང་སྤྲེལ་བའི་སྤྲུགས་
 གྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གང་སྤྲུ་ཡང་རུང་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱིས་བྱ་
 མོ་མཆོག་ཏུ་དད་པ་དང་ལྷན་པས། ལོར་རྒྱུན་མའི་སྤྲུ་གཞུགས་སམ་བྲིས་སྤྲུ་རབ་
 ཏུ་བཀོད་དེ། ཇི་ལྷ་ར་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ཉི་མ་རེ་ལྷེང་མ་ཆད་པར་
 མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་གཞུངས་རྣམས་མ་འཆད་པར་བཀྲལ་པར་བྱའོ། །དེའི་
 རིམས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཉིན་པར་
 སྤྲུ་མ་ནས་རྒྱལ་མཆོན་སེར་པོའི་དྲུག་ལ་འཁོར་བྱ་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལྷན་པས་
 མཆོན་མོ་འདས་པར་བྱས་ནས། སྤྲུ་ཡང་སྤྲུ་མོར་དྲི་བཟང་པོའི་རྒྱས་བྱས་བྱས་
 ལ། གཙང་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་གོས་གྱོན་ཏེ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པར་འགྱུར་པས།

དགེ་བའི་གནས་སྤྱོད་གཞུགས་བསམ་བློས་སྤྱོད་པ་ཏུ་བཀོད་ལ་ཅན་གྱིས་
 མཆུལ་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཞུངས་ནམས་བར་མ་ཆད་པར་ལན་གསུམ་
 བསྐྱུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱིས་བྱུ་མོ་དེའི་བྱིམ་སྒྲིམ་
 བྱ་ཆེན་པོ་དང་འཚམས་པར་ནོར་གྱིས་རྒྱུན་གྱིས་གང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལོར་
 ཐམས་ཅད་དང་པོ་བ་དང་གསེར་དང་དཔུལ་དང་ཉི་པར་མཁོ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་སོ། །ཉི་པར་མཚོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་མཆུལ་སྒྲིམ་པོ་བྱས་ནས། སྤྱར་ཡང་སྤྱོད་ཏེ་ཞིམ་པོའི་ཚུས་
 འབྱུས་བྱས་ལ། གཙང་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པའི་གོས་གྲོན་དེ་མྱོས་བྱེད་ཀྱིས་རུང་བ་
 ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཁ་ན་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་ལན་ལྟ་མེད་པའི་བཟའ་བ་
 དང་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བས། རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རང་གིས་
 བྱིམ་མམ་གཞན་གྱིས་བྱིམ་མམ་དགེ་བའི་ལས་བསམ་མཛོད་མིག་ཁང་པར་ཅན་
 ཀྱིས་མཆུལ་གྱུ་བཞི་པ་བྱས་ལ། བཙོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་།
 འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱགས་ཀྱིས་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱན་ལྟར་རི་ལྟར་འབྱོར་
 བའི་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཙོམ་ལྟན་
 འདས་མ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅི་གཅིག་པས་སྤྱན་བདག་ལ་
 ཡན་པ་དང་བདེ་བའི་བསམ་པ་དང་དད་པ་དང་ལྟན་པ་དང་མཚོག་དུ་ཐེ་ཚོམ་

མེད་པས། བཟུངས་འདི་ཉིན་མཚན་ཅིག་གས་ཉིན་མཚན་བདུན་དུ་བཞན་དང་
མི་སྣ་ཞིང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བཀྲག་པར་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལྷན་པས་མཚན་མོ་གསུམ་དུ་བྱ་ཞིང་ཉིན་མོ་གསུམ་དུ་བྱས་
ནས་མཆོད་པ་དང་། གཏོར་མ་དང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོད་པར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྦྱིན་བདག་གིས་ཀྱང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལྷན་པས་
ཐམས་ཅད་ཙམ་པར་བྱ་ཞིང་གྲོག་པའི་དུས་སུ་ཡང་རི་ལྷོ་རྒྱས་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་གསེར་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བཏང་བར་བྱསྟེ། དེ་ནས་བཀྲག་པས་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མིག་བཅུམ་པ་ཙམ་ལ་ཁོར་རྒྱན་མས་སྦྱེས་བྱ་
ཆེན་པོ་དང་འཚམ་པའི་ཙོར་གྱིས་སྦྱིན་བདག་གི་བྱིམ་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཁོར་ཐམས་ཅད་དང་པོ་བ་ དང་། གསེར་དང་དཔུམ་དང་ཉེ་བར་
མཁོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སོ། །ཉེ་བར་མཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ནས་སྤར་བཞིན་རྒྱལ་མཚོན་གྱིས་ད་གྱིལ་འཁོར་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལ་
རྒྱལ་ཚོན་ཐམས་ཅད་མཛོད་མིག་གི་ཁང་བར་བཅུག་ནས་བཞག་པར་བྱསྟེ།
གང་དུ་རྒྱལ་ཚོན་བཅུག་པ་དེར་ནི་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ།
།རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་རྩ་ཁྲུང་གིས་རྩ་ལ་དོར་
བར་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་དཔོན་ལྷ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་
བཟའ་བ་དང་ཡོན་ལ་སོགས་པས་མཉེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཙོར་རྒྱན་མའི་

གཟུངས་བཀྲུག་པའི་ཚོགས་ལོ། །འཛིན་གྱི་ལུ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གཙུག་ཏྲར་རྣམས་པར་ཀླུ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་འདི་ནི། འཆི་བའི་
ཚད་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་རྣམས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིག་པ་སེལ་བ་སྟེ།
གང་སྲུ་དག་ཆོ་རིང་བར་འདོད་པའི་རྣམས་ཀྱིས་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམས་
པས་དེ་ཉིད་བཀྲུག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་དུ་
འཛིས་པ་དང་བ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྐྱགས་ཏེ་དྲི་བཟང་པོའི་ཚུས་མངོན་
པར་གཏོར་ལ། སྤྱ་རེས་འབར་བ་བྲེ་བར་བྱས་ནས་རྩལ་ཚོན་དཀར་པོས་ཕྱི་བས་
བརྒྱད་པའི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་དགོད་པར་བྱའོ། །དེའི་དབུས་སྲུ་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་རྣམས་པར་བྱས་པའི་གཙུག་ཏྲར་དང་། རིམ་པ་
རི་ལྟ་བུར་གར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཙུབས་སྲུ་ནམ་མཁའ་མཚུངས་
པར་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏྲར་དང་། སའི་སྟོང་པོ་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏྲར་དང་། བོར་
བྱ་སྟོང་པོ་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏྲར་དང་། རྩལ་གྱི་སྟོང་པོ་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏྲར་དང་
། དཔག་མེད་སྟོང་པོ་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏྲར་དང་གཟི་བུ་སྟོང་པོ་རྒྱས་པའི་
གཙུག་ཏྲར་དང་། ཅ་ཡི་སྐྱ་དབྱངས་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏྲར་དང་། རྒྱུད་གིས་སྐྱ་
དབྱངས་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏྲར་རྣམས་བགོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བརྒྱ་ཤིན་
ཏུ་མཛེས་པ་བྱས་ནས། རེ་རེ་ཞིང་འདབ་མ་སོ་སོའི་ལ་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུར་ལྷ་བ་
བཙུ་བྱག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙུ་བྱག་བགོད་པར་བྱ་སྟེ། བད་སྟོང་པ་ཉིད་

རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་། བྱི་ནང་
སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་
གཙུག་ཏོར་དང་། རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་། འདུས་བྱས་
སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་
གཙུག་ཏོར་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་
དང་། རོར་བར་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་
གཙུག་ཏོར་དང་། རང་གིས་མཛའ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་།
མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་། རོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་དང་།
དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པའི་གཙུག་ཏོར་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འདི་དག་གིས་གདན་གྱིས་མཐུལ་བྱས་ནས་དུ་ཅི་ལྟ་བུ་ཉེ་གིས་
ཆོགས་གྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། འདིའི་སྟེང་དུ་མན་ཇིའི་ཁར་ཆུའི་སྟོང་དུ་རྣམ་པར་
སྒྲིང་མཛད་སྟེང་པོའི་མཆོད་རྟེན་བཞག་ཅིང་། གསེར་གྱིས་སྟོང་དུ་ཁྱི་སྒྲགས་
དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོའི་མིང་མངོན་པར་བྲིས་པ་བཞག་སྟེ་བུམ་པ་ལུས་
དགར་བར་བྱའོ། ། བསྐྱའི་བྱི་རོལ་གྱིས་བྱོགས་བཞིར་བུམ་པ་གང་བ་བཞི་
བཞག་པར་བྱའོ། །འདབ་མ་དང་བཅས་པ་དང་གདུགས་དང་བ་དན་གྱིས་ཉེ་

བར་མཉེས་པ་བྱས་ནས། སྤྲུལ་ཡང་གར་དུ་བགེགས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལྟ་
མོ་རྣམ་པར་ཀླུ་མ་དང་། ལྟོར་འཆི་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལྟ་མོ་རྣམ་པར་
ཀླུ་མ་དང་། ལུབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལྟ་མོ་རྣམ་པར་ཀླུ་མ་
དང་། བྱང་དུ་སྤང་པོ་ནས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལྟ་མོ་རྣམ་པར་ཀླུ་མ་དང་།
མེར་རྩོལ་རྗེའི་འཕྲེང་བ་སྦྱིན་མ་དང་། བདེན་བྲལ་དུ་སྦྱུ་མ་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱུ་དུ་
སེར་འོད་མ་དང་། དབང་ལྡན་དུ་གསེར་གྱིས་སྤྲང་བའི་ཆོ་སྦྱིན་མ་རྣམས་ཏེ་སྦྱོད་
བཞི་ཚུས་ཡོངས་སུ་བཀའ་ནས་དྲི་བཟང་པོ་དང་སྤྲེས་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་
འབྱུང་བ་བཞི་བཞོད་པར་བྱའོ། རོ་ག་གསུམ་གྱིས་ནང་དུ་རྒྱལ་ཆོན་བཀྲེ་བ་ལ།
དོང་ལ་སོགས་པར་འཕྲེང་བ་བཞོད་དེ། ས་ལའི་ཟན་ནམ་འཛིམ་པ་རྫོན་པ་ལ་
མཆོད་རྟེན་སྦྱོང་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་མ་འབྱོར་ན་རྒྱ་བཞག་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་ས་
བཞིར་བསྟེན་བཀྲར་ཆེན་པོས་མཆོད་པ་བྱས་ནས་དུར་བ་ཏུ་དང་མེ་ཏོག་ཀྱན་
དང་བཟུང་སྟེ་ཆོས་སྦྱོན་པ་པོས་གཟུངས་བཀྲལ་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་
སྦྱིང་དུ་སོ་སོར་མཆོད་པ་བྱས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ། །འབྲས་མ་ཆགས་པ་
དང་དུར་བ་དང་ཀྱན་ཏེ་སྦྱོང་གིས་དབུས་གྱིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྦྱིང་དུ་སྤྱུགས་ནས་
མཆོད་པར་བྱ་ཞིང་། མེ་ཏོག་དང་གདུགས་སྟོས་དང་སྤྲང་གསལ་དང་དྲི་དང་
གཏོར་མ་ཞལ་ཟས་དང་གདུགས་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ཐམས་
ཅད་རེ་རེ་ཞིང་ངེས་པར་སྦྱོང་སྦྱོང་གིས་འཕྲེང་བ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པར་མཆོད་

པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཇི་སྲིད་པར་མར་མེད་ཐེང་བ་མ་ཆད་པར་བྱ་
ཞིང་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་གཙང་བའི་དངོས་པོར་བྱའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་
པོ་སྟོབ་དཔོན་དང་ལས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་བཟང་པོས་བྱས་བྱས་སྟེ་དཀར་
པོའི་གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་དངོས་པོར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱམས་པ་དང་ལྷན་པས་ཤར་དུ་
མངོན་པར་སྟོགས་པས་བསྐྱུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་ཆོ་
ནི་ལོ་བདུན་གྱིས་ཆོར་འགྱུར་ཞིང་ལོ་བདུན་ཆོན་བདུན་བཙུ་འཆོར་བར་འགྱུར་
ལ། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་
རྒྱལ་མ་བསྟོག་པའི་ཆོག་འོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱུག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
རྒྱལ་བ་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱིས་ཆོས་ཚུལ་
ཟད་མི་ཤེས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་
དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་རྟེན་ལས་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཉེ་བར་སོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་
དང་། །ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟངས་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་དག་གི་ཡང་སྟོད་ཡུལ་དུ་མིན་པ། ཐམས་ཅད་
མཐེན་པ་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་བཙུན་དཔལ་ལྷན་སྟོ་
མ་དམ་པ་དགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱིས་རིང་
ལུགས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྟེན་པའི་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་མཉན་

ཆེན་པོས་ལེགས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཀླུ་བ་ཀམ་པའི་མཆོན་གྱི་བཀའ་
 དྲིན་ཉི་བར་ནོད་པ། མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་དགའ་བའི་དབྱངས་གྱིས་ལེགས་པར་ཁོང་
 ཏུ་ཆུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྦྱེད་པའི་དད་པ་ཅན་དང་དམ་པ་ཀླན་དགའ་བྲགས་གྱིས་
 གདུང་ཆོས་གྱི་སྤྲུལ་ཆ་ཀམ་བདུད་ཅི་ལྷ་བས་དཀོན་མཆོག་གིས་རྟེན་རྒྱས་པར་
 བྱས་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་ཉི་བར་བསགས་པའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་སྒོ་དབྱེ་བར་གསོལ་བ་
 བཏབ་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཙང་ཟབ་བྱ་ལུང་གིས་རི་སྤུལ་དུ་
 ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་དགེ་བས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་
 ཏུ་ས་གསུམ་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བྱིར་བསྐྱོད། ཨ་རྩེ་བདག་གིས་
 སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་ལ། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ལྷགས་སྒྲུལ་བཞི། །དེ་ཉིད་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་པོ་ཉིད། །འབྲལ་མེད་བརྟན་པའི་ཆོག་ལས། །བསམ་རྒྱ་གཞན་
 ཏུ་མ་འཆོལ་སྟེ། །མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་རིས་མེད་པས། །སྤྲིད་ཞིར་གནས་པའི་
 དཀོན་མཆོག་ལ། ཆོགས་གཉིས་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཤེས་གྱིས། །བྱ་བ་འདི་ལ་
 ངས་འདིར་འབད། །དེ་ན་བདག་གིས་བདེ་གཤེགས་མཆོག་ །གང་གི་སྦྱ་གསུང་
 ཐུགས་སོགས་རྟེན། མཆོད་བྱིར་བསྦྱབ་པའི་ཆོག་ནི། །གཙུག་ལག་ཉིད་ནས་
 འབྱུང་བ་བཞིན། །བཀོད་ལས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་དེས། །བདག་ཅག་དཔོན་
 སྟོབ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །ཆོ་འདིར་བརྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ནས། །འབྱུང་བའི་
 རྟེན་རྒྱུས་བཞེད་བ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་ཆོགས་དགེ་བའི་རྒྱན། །འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་དུ་བསྐྱོ་བར་བབྱིད། །དེ་ལ་བགེགས་སོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། །ལྷུར་དུ་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ནི། །དོ་རྗེ་བེར་ཅན་ལ་སོགས་པ། །ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་པར་བབྱིཅུ་རོ། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་འཆད་ན་ཀུམ་པ། །མི་བསྦྱོད་
དབྱངས་ཅན་དག་འབར་ཅིས་མི་བརྗོད། །མདོ་སྒྲགས་ཆོ་གས་ཆོགས་གཉིས་
བསོག་པ་ན། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲུབ་གྲགས་པར་འབོད་པར་བྱེད། །དེ་ལྟའི་མི་
དང་ལྷན་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུག་མཐའ་མེད་ཀྱི།
།སེམས་ཅན་དོན་ལས་བྱེད་རྒྱར་མ་དམིགས་པས། །འི་སྲིད་ནམ་མཁའ་ཞིག་
པར་མ་གྱུར་བར། །བདག་གིས་ལེགས་བྱས་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །བྱབ་
པའི་གོ་སྐབས་སྲིད་པ་མིན་པ་འདི། །དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོར་དབུལ་ལོ་མཆོད་
པར་བཞེས། །བཞེས་ནས་འགོ་ཀྱན་འདྲེན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབས། །མཛུ་ལོ། །
།

༄༅། །བཙུམ་ལྷན་འདས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་འགོ་བ་དང་མི་འགོ་བའི་
འཇིག་རྟེན་ལ་དུས་བཞི་བཞེད་ཚུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིད་མཚོར་བཞད་གད་ཀྱི་
འགྲེལ་ཆེན་བཞུགས།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་ལ་
ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབས་ཤིག །སྐད་ཅེ་ལྟེ་བ་

གཅིག་ཚང་མི་འདུག། །གནས་གཅིག་ཕྱ་པར་གྱུར་པ་དེས་བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ནའི་བསྟན་པ་མཆོག་ འཁོར་འདས་ཀྱི་ཤེས་
 བྱའི་གནི་འདིར་གཡོ་བའི་དུས་ཀྱི་བགོད་པའི་ཚུལ་དཔལ་ལྡན་ས་བཅུ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནད་ཟབ་
 མོའི་གསང་ཕྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཚུལ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དོལ་བྱ་པ་དང་བྱ་སྟོན་ལ་
 སོགས་ཀྱིས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དུས་འཁོར་བ་སྤྲ་མ་གྲབ་སྒྲོམ་དང་གཡུང་སྟོན་དོ་རྗེ་
 དཔལ་དང་ཇོ་ནང་ཕྱོགས་ཀླུ་དང་སྤྲ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་ཀླུ་བ་དང་ཕྱི་
 རབས་པ་མཚུར་ཕུ་འཇམ་དབྱངས་པ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་སྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བ་བྱང་པ་
 བདག་པོ་རྣམ་ཀླུ་གྲགས་པ་སོགས་ཕྱོགས་འཛིན་ཀྱི་སྟེ་འདུས་པ་རྗེས་འབྲང་
 དང་བཅས་པ་མང་པོས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་སྒྲོ་
 འདོགས་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་མིན་ཞེས་སྒྱུར་འདེབས་དུ་མར་སྒྲིམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་
 སྟིང་བཅེ་བས་མ་བཟོད་ནས་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་གྲགས་པ་བདག་གིས་
 དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀླུ་ཀྱིས་འཛིག་པའི་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་དང་བསྐྱལ་པའི་ཆད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་
 དང་གཟའ་ཆོགས་སྟོང་བར་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་དང་ཤུག་
 སང་གེ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་དང་ཉི་མའི་འགོས་ཀྱིས་བཞག་
 པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བཤད་པར་བྱའོ།

།གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་རྫོང་རྩེས་མཆོག་གི་དང་
པོའི་སངས་རྒྱལ་ས་བསྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་རྒལ་དུ་ལྷོ་འཇམ་བུའི་
སྤྱིང་རྒྱུང་དུ་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་ས་གཞི་འདི་ལ་དུས་བཞི་གཡས་སུ་འགྲོ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་འདི་ལྷོ་བྱང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གཡས་ཀྱི་སྤྱེད་དེ་བཞི་ཆ་ན་
སྐྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྷན་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་བཞུགས་པའི་གནས་མཆོག་
དཔལ་ལྷན་གསུལ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཚད་
དང་སྐྱལ་པའི་མི་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་ས་དུམ་བུ་
བཙུག་ཉིས་སུ་ཐུན་མཆོམས་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྫོགས་ལྷན་སོགས་
དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་མདོ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱོན་
རས་གཟིགས་ཀྱིས་འགྲོལ་ཆེན་དུ་གོ་སྤྱོད་བཞག་ནས་གསལ་པོར་མ་བཀྲལ་བ་
དེ་ཉིད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དབྱེད་ལྷན་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གིས་
སྤྱ་མའི་ཞལ་ལུང་མེད་པར་རང་དྲན་ལ་ཚད་མར་རྫོམ་ནས་རྟོག་བཞེས་འདི་ལྟའི་
ཞེས་པའི་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེན་བཅོས་མང་ན་ཡང་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་
བར་མ་མཐོང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་མི་རྟོག་ཐོག་པའི་ལྷག་པའི་ལྷར་གྱུར་
པའི་སྤྱ་མ་ལ་སྒོ་གསུམ་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་ཏེ་ཟབ་མོའི་དབང་གིས་རྒྱུད་
སྤྱིན་པའི་བྱིན་བསྐྱབས་ལས་བདག་གིས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་
བཞེན་རང་གི་རྟོགས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཅིས་མི་སྤྱོད་མེད་ཏེ་ལྷར་སྤྱོད་བའ་ལ་

གཤམ་བཅེ་ནུས་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཚུལ་འདི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཉིད་དཔང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ལུ་
 ཡི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་དང་ཞེ་དགུ་ནས་རེ་དགུའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཉི་
 ལུ་པོ་ཚིག་ཏུང་ལ་དོན་གསལ་བ་གོ་བདེ་བའི་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་
 བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་ཞར་ལ་དུས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ལ་ལྟ། འཕྲུལ་ལར་ཚོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་
 ཚོས་བསྟན་ནས་གླིང་རྣམས་སུ་གྲྭ་གྲོ་བཅོམ་སྟེ་རྫོགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་དུས་
 བཞི་འཛོག་ཚུལ་དང་། སྤྱིད་གསུམ་བསྐལ་པའི་ཆོ་ཆ་དག་ཞལ་བའི་དུས་བཞི་
 དང་། གཟའ་སྟོང་འཇུག་གི་དུས་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་དང་། མཁའ་ལ་ཉི་མ་བཀོད་པའི་ད་བར་གིས་ས་
 དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་ནམ་ལྷ་དུས་བཞི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདུན།
 འཕྲུལ་ལ་གླིང་འདིའི་གང་དུ་དང་ཆད་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ། དེར་སྐུལ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་
 རིགས་ལྡན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ། དེ་དག་གིས་བཅོམ་པར་བྱ་བའི་གྲྭ་གྲོའི་འཇུག་
 ཚུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུལ་པ་སྟོན་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་
 མཐའ་དག་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། ཚོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་གྱིས་གྲྭ་གྲོའི་རྒྱལ་བར་
 གཞོམ་པའི་ཚུལ། དྲག་པོའི་སྐྱས་ཆངས་པ་དང་ལྟ་དབང་གིས་ས་དུམ་བུ་དག་ལ་
 ཇི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྐྱས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་

འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གླིང་འདིའི་གང་དུ་དང་ཆོད་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ། དེ་
 ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལས་སའི་བྱང་ཕྱོགས་ན་ཆང་གི་རྒྱ་མཚོ་
 དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ན་ལན་མའི་རྒྱ་གཏེར་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཏེ་བར་དག་ཏུ་
 ཐུབ་པ་སྟེ་གླིང་བདུན་པ་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཀྱི་ས་པ་ནི་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ལྷུ་མ་པོར་ཡོད་པ་དུམ་བུ་བཙུག་ཉིས་སུ་བཀོད་པའི་མཐའི་ཁོར་
 ཡུག་གི་ཆོད་ནི་དཔག་ཆོད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཆོད་དང་ལྷན་ཏེ་ཞེད་དུ་དཔག་
 ཆོད་གཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མཐའ་སྒོར་དུ་གསུམ་འབྱུང་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་འདིའི་ཞེད་
 ཆོད་ནི་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་ནས་ལུབ་བ་གླང་སྟོད་ཀྱི་མཐའ་བར་ཏེ་རི་དྲུག་
 མཚོ་དྲུག་གི་གླིང་དྲུག་པོ་ལྷན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་བའང་བཙུག་པ་
 ཡིན་ནོ། །ས་དེར་ཤར་ལུས་འཕགས་ཀྱི་མིའི་བདག་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་
 མ་བཞེན་དུ་རིམ་བས་གཡས་ཀྱི་མ་དཔེ་ལྟེན་གཅིག་ཆོད་མི་འདུག་ཀྱི་དུ་འབྱུང་རོ།
 །དེ་དོན་སྒྲུར་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ཡུལ་གྱུ་གོ་དུག་པོའི་རེ་རེ་ལ་ནི་བྱེ་
 བའི་གྲངས་དང་ལྷན་པའི་གྲོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ་གྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་
 འབུམ་ཕྲག་གོང་རྣམས་ནི་ཡུལ་འཁོར་ཏེ་དེས་ན་ཡུལ་གྱུ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ལ་ནི་ཡུལ་
 འཁོར་གྱི་གོང་བརྒྱས་ཏེ་བརྒྱ་ཕྲག་རེས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱན་རྣམས་ནས་ཡོངས་
 སུ་བསྒྲོར་བས་ཁོར་ཡུག་དག་ཏུ་བཅིངས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་འཁོར་འབུམ་
 ཕྲག་བརྒྱས་བསྒྲོར་བའི་དབུས་ན་དུམ་བུ་རང་རང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡོད་ལ།

ཡུལ་གྱུ་དེར་གནས་པའི་ཀླུ་ཕྱན་དེ་དག་ཚངས་སོགས་ལྟ་དང་དགའ་བོ་སོགས་
སྤྲུལ་ཡིས་ཀླུ་པོའི་རྩུ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་དག་གི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
བོད་ཁ་ཅིག་གྱེ་བ་དགྱུ་བཅུ་ཙ་རྩུག་ཞེས་པའི་གྲོང་གི་གྲངས་ལ་མི་དྲུད་རེ་རེ་
བརྩིས་པའི་གྲངས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གསྐྱུ་ལའི་ཡུལ་གླིང་འདྲིའི་ཆ་གས་
ཡིན་པས་ས་ཁྱོན་རྒྱ་བས་གློང་དེ་ཙམ་ལ་ཤོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བར་འཆད་ཀྱང་འདྲོད་ཚུལ་དེ་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ས་ཁྱོན་རྒྱ་བས་
གྲོང་མང་པོ་མི་ཤོང་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་འདར་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ནི་
འཛམ་གླིང་རྒྱ་བརྒྱ་འདྲིའི་བཞི་ཆ་ཡིན་ལ། བཞི་ཆ་དེ་ཡི་ལྗོ་བྱང་ལ་དབག་ཚད་
སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔའི་བཞི་ཆ་སྟོང་ཕྲག་རྩུག་དང་ཕྱེད་དང་སུམ་བརྒྱ་དང་གར་ལུབ་
ལ་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་དེའི་ལྗོ་བྱང་ལ་མིས་
བགྲོད་པ་ན་ཉིན་རེ་དབག་ཚད་བཞི་རེ་བགྲོད་པའི་དབང་དུ་བརྩིས་པའི་གསྐྱུ་
ལའི་མཐའ་བསྐྱོར་གྱི་གངས་རི་དབག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གཉིས་དོར་བའི་
དབག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་དང་ཕྱེད་དང་སུམ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ལམ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་
སུམ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་ཁྱོན་ཡོད་བཞིན་ཡུལ་གྲོང་མང་
པོ་ཡོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་པས་མི་ཤོང་བའི་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལྟ་རུ་མི་དྲུད་རེ་ནས་བརྩིས་པའི་བྱེ་བའི་གྲངས་ཡིན་
ན་ཡུལ་དེའི་དབུས་ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཀ་ལྷ་པ་ཡི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་གྲོང་ལ་དུད་བྱེ་

བ་གཅིག་ལས་མེད་པ་སྟེ་ནས་ཚང་པའི་དྲང་སྟོང་གི་ཚོགས་བྱེ་བ་ཕྲག་བྱེད་བཞི་
བྱ་སྤྲད་དང་བཅས་པ་གནས་ནས་ཐུང་བར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པས་དེ་ག་
ཚད་མར་ཁས་སྤངས་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དབུས་དེར་ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་ཉི་
མའི་གིང་རྟ་སོགས་བྱེ་བ་ཕྲག་བྱེད་དང་བཞི་བ་བྱ་སྤྲད་དང་བཅས་པའི་མི་དྲུང་
བྱེ་བ་བྱེད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་གནས་དེ་ནས་ཐུང་བཞིན་དུ། ཡུལ་དབུས་ཀ་ལཱ་པའི་
གྲོང་དེར་མི་དྲུང་བྱེ་བ་ལས་མེད་དོ་ཞེས། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་སུ་
ཞིག་སྤྲ་བར་བྱེད་དེ་དེར་དྲུང་བྱེ་བ་ལས་མེད་ན་དྲུང་བྱེ་བ་ཕྲག་བཞི་དབྱུང་དུ་རི་
ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཡུལ་གྱུ་དེར་མི་དྲུང་བྱེ་བ་ལས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
བྱིར་ན་ཡུལ་དེར་དྲང་སྟོང་གི་ཚོགས་དེ་དག་ཐུང་བའི་རྗེས་སུ་དབུས་ཀྱི་གྲོང་ག་
ལཱ་པ་དེར་ནི་པོ་བྲང་གི་ནང་གི་འདུས་པ་ལས། གྲོང་དེའི་མི་དྲུང་གཞན་པ་དག་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཡུལ་དབུས་ཀ་ལཱ་པའི་གྲོང་བྱིར་དེ་སྟོངས་པར་ཐལ་
ལོ། །ཡང་བྱེད་ཅག་འདི་སྟམ་དུ་ཚངས་པ་པའི་དྲང་སྟོང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི།
རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་ཡོད་པའི་ཀ་ལཱ་པའི་གྲོང་བྱིར་གཅིག་པུ་ནས་ཐུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་
གྲོང་བྱིར་གཞན་དགུ་བརྟུན་གི་ཡུལ་ཀུན་ནས་དྲང་སྟོང་དེ་དག་བསྐྱས་ཏེ་
ཐུངས་སོ་སྟམ་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་གིས་
འགྲེལ་ཆེན་དུ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པའི་བཀའ་དེས་དྲང་སྟོང་དེ་དག་ཀ་ལཱ་པའི་གྲོང་
ཉིད་ནས་ངེས་པར་ཐུང་སྟེ་ལམ་ཞག་དགུ་པ་འདས་པའི་ཉི་མ་བརྟུ་བར་གྱུར་པ་

ན་ཀ་ལཱ་པའི་གྲོང་མཐའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནགས་ཚལ་ནང་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་
གསུངས་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་སློ་གོས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྐལ་བར་མ་གྱུར་བཞིན་དུ་རྒྱད་
ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་ལ་རང་གིར་དབྱེད་པའི་སློབས་པ་ཡོད་པར་སློམ་པ་འདི་
གིན་ཏུ་མཆར་ཏེ་ཚུལ་འདི་ལ་རང་གིས་ལོག་པར་རྟོག་བཞིན་གཞན་དག་ལ་ཡང་
དག་པའི་རྟོགས་པ་སྦྱིན་པ་སྐད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་འདི་སྙམ་དུ་བྱང་
སློང་བྱེད་དང་བཞི་པོ་ལ་བྱང་སློང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་མི་བྱིམ་གྱི་དུད་རེ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
བྱང་སློང་དེ་དག་ལ་བྱ་སྤྱད་དང་གཡོག་ལམ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་པར་གསུངས་
པས་དེ་དག་ལ་བྱིམ་གྱི་དུད་མེད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་བྱང་སློང་དེ་དག་གི་བྱིམ་
སོ་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཅུས་ཏེ་མི་ཅུས་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་བྱིམ་ལ་སྤོང་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བྱན་པ་རྣལ་དུ་ལོབ་ལ་ཇི་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱོས་
གིག། དེ་ལྟར་འདོད་ན་གཞོད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་
རིགས་ལྡན་དུག་པོ་ལམོར་ལོ་ཅན་དེ་ཡིས། གྲུ་གྲོའི་ཚོགས་རྣམས་བཅོམ་པར་
གསུངས་པ་ན། དམག་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་གྲངས་འཆད་པའི་ཚེ། དཔུང་བྱ་
ཚུང་རྒྱུ་ཐང་གི་ཚོགས་ལ་ཨ་ཁྲོ་ཉི་ནི་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཨ་ཁྲོ་ཉི་ནི་དེ་
ཉིད་གྲངས་ལ་ཁ་ཅིག་མི་འབྲུག་དུག་དང་ནི། ཁ་ཅིག་ཐེར་འབུམ་དུག་ཏུ་བསྐྱར་
བའང་ཡོད་ལ། མི་འབྲུག་པ་གཅིག་ལའང་དགྲིགས་བཅུ་འབྱུང་ལ། ཐེར་འབུམ་
གཅིག་ལའང་དུང་ལྟར་བཅུ་འབྱུང་བས་གང་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རུང་གྲོང་བྱེ་བ་ལྷག་

དགུ་བཙུ་ཙ་པ་མི་དུད་བྱེ་བ་ཡིན་ན་མི་དུད་བྱེ་བ་དགུ་བཙུ་ཙ་པ་ལ་དཔུང་དེ་
 ཅམ་ཐོན་པ་ཡོད་ཏམ་ཅི་སྟེ་ཐེར་འབུམ་དུག་ལའང་དེ་ལྟར་དུང་ལྟར་དུག་བཙུ་
 ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་དུད་བྱེད་བ་དགུ་བཙུ་ཙ་པ་ལ་དུང་ལྟར་དགུ་དང་བྱེ་བ་
 དུག་ལ་དུད་རེ་ནས་དཔུང་བུ་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལའང་དུག་ཅམ་འདོན་དགོས་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གང་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་མི་དུད་རེ་རེ་ཞིང་
 དཔུང་བུ་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་མི་འབྱུགས་དུག་ཐོན་པར་མ་ངས་པའི་བྱིར་དང་། དུད་རེ་
 རེ་ཞིང་དམག་དེ་ཅམ་འདོན་པའི་ངལ་དུབ་ལ་སྒྱུར་བ་རིགས་ལྟན་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་བ་ཅམ་གྱི་སྟོབས་ལ་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱ་གར་
 ནག་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་རེ་རེའི་དཔུང་འདེབས་པའི་ཆེ་དུད་དམག་མང་སྟུང་མི་
 དགོས་ན་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྟན་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་སྟུང་དགོས་ན་སྟོབས་འབྱོར་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་ལྷུག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་དུའང་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་
 དང་། མི་འབྱུག་དུག་དང་མིག་མཐོང་དུག་གི་དཔུང་ཡིན་ན་ནི་དུད་བྱེ་བ་གོ་དུག་
 ལ་དཔུང་དེ་ཅམ་འབྱུང་བ་གཞར་ཡང་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདིར་སྟོས་
 པའི་གོང་བྱིར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོས་བཞོ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་བཙུང་
 ཡོད་པའི་གོང་ལ་གོང་བྱིར་དུ་འཛོག་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནག་ལ་སོགས་
 པར་མི་དུད་ཆེས་མང་པའི་གོང་ལ་གོང་བྱིར་དུ་འཛོག་པ་སྟེ་ཁ་ཆེན་གོང་བྱིར་
 འབུམ་ཆོས་དུག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་བཞག་གོ གཉིས་པ་སྒྲ་བཟང་

ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་ལ་གྲངས་རིམ་འབྱུང་བ། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་དུམ་
བུ་ཅན་སོགས་ངོས་བཟུང་བ། འཁོར་ལོ་ཅན་ཡན་ཆད་ལྟེ་སྒྲིག་ནས་ཅན་དུ་
བསྟན་པ། དེ་བྱིན་ཆད་འབྱུང་བ་དག་འབྱུང་པོའི་སྒྲིག་ནས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་འོ།
།དང་པོ་ནི། བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས། གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་ལྷུ་གཏེར་མདའ་རོ་
ཐུབ། །ལྷ་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་བྱ་བ་ཡིས། །སྤྱོད་པའི་མི་ཡི་དབང་པོ་འཁོར་
ལོ་ཅན། །ས་གཞིར་འཁོར་བ་རྣམས་ཤེས་ལྡན་པས་བཅའ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཡང་དང་པོར་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཞལ་སྤྱོད་གཅིག་
ནི་རྒྱལ་པོ་སྐྱབ་བཟང་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་ལྷུ་གཏེར་ཏེ་བཞེད་མདའ་ལྟེ་
ལྷ་དང་རོ་རྟེ་དུག་དང་ཐུབ་པ་སྟེ་བདུན་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་ལྷ་དབང་དང་ལ་
སོགས་པས་གཟི་བརྗེད་ཅན་སྐྱབ་བས་བྱིན་ལྟེ་དབང་ལྷུ་གསྐྱོ་ཚོགས་གཟུགས་
ལྟེ་དབང་ལྡན་ཏེ་དུག་དང་ནི། ལྷ་ནི་ལྷ་དང་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་གསུམ་ཡིན་
ལ་དེ་བསྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཡིན་པ་ཡང་སྐྱབ་བཟང་དང་སྐྱོས་མ་ཐག་པའི་
ཚོས་རྒྱལ་དུག་དང་བདུན་གྲགས་པ་དང་བརྒྱུད་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ་འོག་ནས་
འཆད་འགྱུར་དུ་རྒྱུད་ལས་བརྒྱུད་པ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
ཡང་མཐུན་པས་སྐྱོས་མ་ཐག་པ་དེ་བརྒྱུད་དང་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་རིམ་པ་
བཞིན་འབྱོར་པར་འགྱུར་བ་ཡི་རིགས་ལྡན་ཉིད་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་ལྷུ་གས་པར་ས་ཡི་
གཞི་དུམ་བུ་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འཁོར་ཁོང་འབྱུང་བའི་རིགས་

ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་ཤུགས་ལས་བསྟན་
བར་གཤམ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆོས་རྒྱལ་
རིགས་ལྷན་དེ་རྣམས་དོ་རྗེ་ཐེག་པར་རིགས་སད་པའི་སྐལ་ལྷན་རྣམ་པར་དབྱེད་
པའི་གཤམ་རབ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་
དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བཅའ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱད་
ལས། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་སྟེད་ཅན་དུ་མ་བུ་ཅན་དང་། ཡུལ་གྱི་མི་བདག་ཤུག་
རྒྱའི་ལག་དང་གཞན། བྱི་རོལ་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྷར་
འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་
ལྷ་མིན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་ནི་རིགས་ལྷན་དག་པོ་མིའི་དབང་པོ་འཁོར་ལོ་
ཅན་ཡིན་ལ། སྟེད་པ་ཅན་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྤྲས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་
ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་དབང་པོའི་སྒྲུལ་པ་ཆངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
འཇམ་གླིང་ཆུང་དུ་མ་དུན་ནི་ཤརྩ་ལའི་ལྷ་སྟེ་བོད་དང་འཕགས་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་ལ་རྒྱབ་ནི་བྱང་སྟེ་ཤརྩ་ལ་ཉིད་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིར་
འཇམ་གླིང་ཆུང་དུའི་ས་སྟེད་དུ་བཞོས་པའི་ལྷ་བྱང་གི་ས་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་
གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཀའ་བསྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟེད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དུ་མ་བུ་ཅན་ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཏེ་ལྷ་དབང་གི་སྤྲས་
རྒྱད་དག་གིས་སྤྱོད་ཆོས་ཉམས་པའི་ཆེད་དམ་བྱིར། ལྷ་གླིང་རུབ་མ་ལ་

སོགས་པར་གཡས་སུ་བསྐྱོར་བས་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གླིང་ནམས་སུ། གླུ་
གླིང་ཆོས་ལུགས་འཛམས་ཤིང་རྫོགས་ལྡན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་པ་པོ་
ཡི་.....རིགས་ལྡན་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་གླུ་གློ་འདུལ་དོན་
དུ་དཔག་པོའི་གཞུགས་ཏེ་ཁྱོ་བོར་བཞེངས་ནས་ས་དུམ་བུ་དཔག་ལ་དབང་
བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་དུམ་བུ་ཅན་གྱི་ཀླུ་པོར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱག་རྒྱའི་ལག་ནི་
ཤརྩ་ལའི་ཡུལ་དགུ་བཅུ་ཅུ་དཔག་གི་.....མི་བདག་རྒྱུལ་ཕྲན་ནམས་ཀྱིས་རིགས་
ལྡན་རྒྱུལ་པོའི་བཀའ་དང་བཀའི་སྒྲིགས་བམ་རྒྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་དང་བཅས་པ་
སྤྱི་བོར་ལེན་པས་ན། རྒྱག་རྒྱའི་ལག་པ་ཅན་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་གཞན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་ལྡན་མི་པལ་པའོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ལས་སྤྱི་བོལ་དུ་གྱུར་བའི་གླུ་གློ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་
ནི་གླིང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གླིང་དེ་དང་དེར་ནི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་དང་གླིང་
དེའི་མདུན་དུ་སྟེ་རིགས་ལྡན་ནི་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་འཇུག་པའི་མདུན་སྒྲིགས་ན་
ཅོད་ལྡན་གྱི་དུས་དང་རིགས་མིན་པ་ས་དུམ་བུ་ནམས་འཁོར་བའི་རྒྱབ་ཏུ་གསུམ་
ལྡན་གྱི་དུས་ཏེ་མདུན་ཅོད་དུས་དང་རྒྱབ་གསུམ་ལྡན་གྱི་བར་དུ་གཉིས་ལྡན་ནོ།
།དུས་བཞེའི་ཚུལ་འདི་ཡང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་སུམ་ལྡན་དང་སོགས་པས་
གཉིས་ལྡན་དང་ཅོད་དུས་བཞེའི་དབྱེ་བས་ངས་པར་རྫོགས་ལྡན་ནས། གཡས་
སུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཉན་རང་དང་རྒྱའི་ཐེག་པ་ཡན་ཆད་ཐུན་མོང་གི་མདོ་

སྡེ་འགའ་དང་མངོན་པ་རྣམས་སུ་འཛིག་ཏེན་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དེས་འཛིག་ཏེན་པལ་པ་སྦྱི་མཐུན་གྱི་གྲགས་པ་རང་སོར་བཞག་ནས། གདུལ་བྱ་
དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྒོ་དང་བསྟན་ཏེ་
བསྟན་པའི་སྒྲིང་བཙུག་ཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་པོར་རྫོགས་ལྡན་སོགས་དེ་
ནས་རིམ་པ་ལྟར་དུས་བཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
འདིར་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་དུས་བཞི་འབྱུང་བའི་གསུངས་པ་མཐུན་ཡང་རིམ་ཅན་
དང་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འཛོག་མི་འཛོག་ལ་རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་ནོ། །གསུམ་
པ་ནི། རྒྱུད་ལས། བདུན་དང་འོད་ཟེར་རི་གཟའ་བྱུང་བྱང་སྒོར་འདི་རྣམས་སྟེ།
སྟོང་སྟོབས་ལྡན་པ་ལྟ་ཡི་སྟེ་གནས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བདུན་ནི་བདུན་
དང་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྡ་པ་ཅན་ཏེ་ལྡ་དང་རི་ནི་བདུན་དང་གཟའ་ནི་བདུན་དང་
བྱུང་པ་བྱང་སྒོར་རྣམས་ཀྱང་བདུན་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡེམས་པའི་གངས་
ལ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་སོ་གསུམ་པོ་ནི་བྱུག་ན་དོ་རྩེ་ལྷ་བཟང་
ལ་སོགས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་ལྟ་དབང་། གཟི་བཙུང་ཅན། ལྷ་བས་བྱིན།
ལྟའི་དབང་བྱུག་སྒྲ་ཚོགས་གཟུགས། ལྟ་དབང་ལྡན། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ།
པདྨ་དཀར་པོ། བཟང་པོ། རྣམ་རྒྱལ། གཤིན་རྩེ་བཟང་། བྱུག་དམར་། ལྱབ་
འཇུག་སྤྲེལ་པ། ཉི་མ་གྲགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་དཀར།
ཉི་མ། ལྟ་ཚོགས་གཟུགས། ལྷ་བའི་འོད། མཐའ་ཡས། ས་སྦྱོང་། དཔལ་སྦྱོང་།

སེང་གེ་རྣམ་གཞོན། སྟོབས་པོ་ཆེ། མ་འགགས་པ། མིའི་སེང་གེ་དབང་ལྷན་
ཆེན་པོ། མཐའ་ཡས། རྣམ་རྒྱལ་། དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཕན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་
དང་བཅས་པའི་སྲུང་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས། ལྷ་ཡི་སྐྱེ་གནས་ཕན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། ཡིད་བཟང་
ཅེ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྟེ་འོད་ཕན་གྱི་ཉི་མ་དེ་ནི་འདྲོན་
བྱེད་ཏེ་བདུན་གྱི་དབྱེ་བས་གངས་བདུན་དུ་འཛོག་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། མི་
འཐད་དེ་ཏེ་བདུན་ཡོད་པས་འོད་ཟེར་བདུན་པ་ཕན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་།
ཉི་མ་ལ་ནི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་པ་དང་། འོད་སྟོང་བདག་པོ་ཞེས་པར་གྲགས་མོད་གྱི།
འོད་བདུན་པ་ཞེས་པ་འཛིག་ཏེན་ལྷགས་གྱི་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་དུ་གྲགས་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱང་པ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་མདོ་
ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ནི། ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་བདུན་བྱང་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། འདིར་ཡང་འོད་ཟེར་གངས་བདུན་ལ་འཇུག་ཟེར་བ་ནི་མ་དེས་ཏེ། རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། སྐུ་ལས་འོད་
ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྟོོས་པར་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། འོད་ཟེར་ཞེས་པ་དེ་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་ཟེར་ཡང་སྟོོབ་པའི་སྤྱིར་གངས་
མེད་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱེད་ལྟར་བརྟུང་པར་འཛོག་བྱས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་
པའི་སྤྱིར་རང་གར་བཏགས་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་མི་འོས་སོ། །

དེས་ན་འདིའི་བདར་ལྟ་ན་ནི་བཙུམ་ལྟ་ན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་ཐབས་
ལེའུ་ལས། སེར་པོ་འབར་བ་དང་ལ་སོགས་པས་སྟེང་འོག་གི་ལྗང་གྲུ་དང་སྟོན་
པོ་གཉིས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་སྟོན་པོ་འམ་ནག་པོའི་ངོ་བོར་གཅིག་པས་དེ་དང་ལྟར་
བཤད་པས། སྐབས་འདིར་ཡང་གྲངས་དེ་ལ་འཛིན་པས་བདུན་པ་འོད་ཟེར་ནི་
ལྟ་དང་རི་བདུན་གཟའ་བདུན་བྱལ་བ་དང་སྟོང་བདུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་
པས་སོ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་བཟང་སོགས་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་བགྲངས་
པ་ནས་དྲག་པོའི་བར་གྱི་རིགས་ལྟན་ཉིར་དྲག་སྟེ་སོ་གསུམ་འབྱུང་བའི་གྲངས་
སྟུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག སྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བ་སོགས་བདུན་དང་འོད་ཟེར་སོགས་
སྟོས་མ་ཐག་པའི་གྲངས་དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་རིགས་ལྟན་ཉིར་ལྟ་
དང་སོ་གཉིས་རིགས་ལྟན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་འཆང་བའི་སྐས་པོ་ཆངས་པ་ལྟ་
དབང་གཉིས་དང་ཆངས་པའི་སྐས་པོ་འོད་སྐྱུང་དང་བཅས་གསུམ་ཏེ་ལྷ་བཟང་
སོགས། སོ་ལྟ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདུན་དང་འོད་ཟེར་རི་
གཟའ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་སྟོས་པའི་དེ་དག་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་
ཞིང་ལྟ་ཡི་སྟེ་གནས་ཅན་སོགས་སྟུ་གསུངས་པ་དང་། གྲངས་དེར་མ་སྟོས་པའི་
ཆངས་པ་འོད་སྐྱུངས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྱུང་པོ་ཡི་སྟེ་གནས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཆངས་པ་ལ་སོགས་གསུམ་པོ་དེའི་གྲངས་སྟུ་བགྲང་བ་ལ་ཆེས་
གཞོད་པ་ཉིད་དོ། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་སྟེ་གནས་ཅན་ཞེས་སོགས་ལ་ཁ་ཅིག་ལྟའི་

བུ་མོ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པར་ཡང་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཀླུ་ལས། ཉ་དང་རུས་
སྤལ་པག་པ་མིའི་སང་གོ། །མི་འུ་ཐུང་དང་གཤིན་རྗེ་མེ་དང་ནི། །རྩ་མ་ནག་པོ་དེ་
ལྟར་བརྒྱད་པོ་ནི། །ཞེས་པ་སོགས་ནི་དེ་ཡང་བྱུང་འདུག་གི་འདུག་པ་ལས་
དངས་ནས་ལྟ་ཡིན་རིགས་སྒྲ་གྲོ་ལ་འཛིགས་པ། སྟེར་བ་སྟེ། རིགས་ལྟན་
རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་འབྱུང་པོའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་
རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་ན། །སྟེར་བཤད་པའི་ལྟ་ཡི་སྐྱེས་གནས་ཅན་གྱུར་པའི།
ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་སྒྲ་བཟང་སོགས་བདུན་དང་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་སོགས་
རིགས་ལྟན་ཉེར་ལྟ་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སང་གོའི་གདན་རྣམས་རྫོགས་པའི་
མཐའ་དེར་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཚུལ་འཛིན་པ་སྒྲ་གྲོའི་དག་
པོ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྱལ་པ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་རིགས་ལྟན་དག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན།
སྟེན་པ་དང་ནི་བའི་མཐའ་ལ་རི་ལྟར་བཞེད་པའི་མངའ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་
པ་དེ་འབྱུང་ཞིང་འཇམ་གླིང་ཆུང་དུ་འདྲིའི་སྒྲ་གྲོ་བཙུམ་ནས་འཇམ་གླིང་འདིར་
རྫོགས་ལྟན་གྱི་ཆོས་འཛིག་གི་འདིར་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་ེ།
རིགས་ལྟན་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཀླུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྗེས་ཐ་
དད་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་རས་དཔལ་སྦྱོང་གཅིག་ཏུ་དང་སང་གོ་རྣམ་
གཞོན་ཞེས་གཉིས་སུ་བགྲངས་པ་དང་། འབྲོས་དཔལ་སྦྱོང་སང་གོ་རྣམ་གཞོན་
གསུམ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་། སྒྲ་མ་དམ་པས་། དེ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་

བགྲངས་ནས་ཉིད་དུག་ཏུ་འཆད་པར་སྒྲུང་ལ། ལུགས་བྱི་མ་མི་འཐད་པ་མེད་
 གྲང་ལུགས་སྒྲུ་མ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་མིང་
 ཡིན་ན་རྣམ་དབྱེའི་རྗེས་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 དགོས་ན་མེད་གོ་དང་རྣམ་གཞོན་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པས་རིགས་
 ལྷན་ཉིད་བཞིར་ཐལ་བའི་བྱིར། དེ་འདོད་ན་རིམ་གྱི་དུ་གདན་ནི་ཉིད་ལྷ་པོ་
 རྣམས་རྗོགས་པ་ཞེས་རིགས་ལྷན་ཉིད་ལྷ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་།
 ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གཟི་བརྟེན་ཅན་དང་ལྷ་བས་བྱིན་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྗེས་
 གཉིས་མེད་པས་ཚོས་རྒྱལ་ལྷ་པོ་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་བྱིར་ན་རྣམ་དབྱེའི་རྗེས་
 ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་གྲགས་པ་རིགས་ལྷན་ཞེས་པའང་རྒྱལ་པོ་
 གཉིས་སུ་འགྲུར་ཏེ་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྗེས་གཉིས་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རྒྱ་དབུར།
 ཅན་ལྷ་མེ་ཤུ་ར་ཏེ་རི་མོ་མ་དཀྱུ་ལྷ་མེ་ཤུ་ར་། བི་ཤུ་ལྷ་ཏེ་། ལྷ་མེ་ཤུ་ར་། ཡ་ཤུ་
 ཤུ་རྩ་རྩ་ཀ་ཀྱ་ལྷ་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡ་ཤུ་ཀྱ་ཏེ་ཅ་པོ་ཏྲི་ཅ་ཀྱ་ཏེ་ཤུ་རྩ་རྩ་ཀ་ཀྱ་ ཏ་ཏ་
 ལྷ་དྲ་ཀྱ་ཏེ་ཏི་ཡ་ལྷ་ཅ་ཏུ་མོ་བི་ཇ་ཡ་ལྷ་ཏེ། ལྷ་བ་ལྷ་དབང་གཟི་བརྟེན་ཅན། ལྷ་
 བས་བྱིན་དང་ལྷ་དབང་ལྷག །སྒྲུ་ཚོགས་གཟུགས་དང་ལྷ་དབང་ལྷན། །
 གྲགས་པ་པད་དཀར་རིམ་པ་བཞིན། །གྲགས་པ་རིགས་ལྷན་རིགས་གྲང་སྟེ།
 །དེ་ནས་རིགས་ལྷན་པད་མ་དཀར། །བཟང་པོ་རིགས་ལྷན་གསུམ་པ་ཡིན། །དེ་
 བཞིན་བཞི་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཉིད། ལྷ་མི་འོ་རྟ་ལྷ་ཏུ་བྱུ་བྱུ་སྟུ་ལྷ་མེ་ ཡ་ལྷ་

གྲི་རྩི་ལྷ་སྒྲ་དབྱུང་ལྷ་དབྱེ་ཇ་ཡོ་ཨ་རྩེ་ ཀ་ལྷོ་དྲུ་དེ་ག་མཆོ་ སུའུ་བི་ཤུ་རྩུ་པེ་ག་
ཤི་ཤུ་རྩེ་ ཨ་ནཏྲ་ཕུ་མ་ཉི་ཤུ་ལ་ཤི་ཤུ་ལ་ཉ་རི་མི་ག་མཆོ་ མ་རྒྱ་བ་ལོ་ནི་ཉུ་རྩུ་ཕུ་ར་
མི་རྩེ་མ་ཉི་ཤུ་རེ་ བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་ཡུག་དམར་བ། །བདུན་པ་བྱུང་འཇུག་
སྤྲུམ་པ་ཡིན། །ཉི་མ་གྲགས་དང་ལེགས་བཟང་དང་། །རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་
དཀའ་དང་། །རིགས་ལྡན་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་པ། །སྤྲོ་ཚོགས་གཟུགས་དང་ལྷ་
བའི་འོད་། །མཐའ་ཡས་དང་ནི་ས་སྐྱོང་དང་། །དཔལ་སྐྱོང་སེང་གེ་རྣམ་གཞོན་
དང་། །སྤྲོ་བས་པོ་ཆེ་དང་མ་འགགས་པ། །མི་ཡི་སེང་གེ་དབང་ཡུག་ཆེ། །ཨ་ནཏྲ་
བི་ཇ་ཡེ་གཤམ་ཉ་ཉེ་སུ་ནེ་ ཉ་སྤྲུ་བུ་ཉོ་མ་རྒྱ་ཙྰ་གཤམ་མི་དྲུ་བི་ཉ་ཉི་སྤྲོ་རྩུ་རྩུ་
གྲི་དྲུ་ཤི་པ་ར་མ་རྩི་ནི། །ཞེས་པའི་སྤེལ་སྐྱོར་ཀྱང་ཁ་སྐོ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་དེར་
རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། །མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ་
རིགས་ལྡན་དང་། །གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་སྤྲུམ། །དེ་སྤྲུམ་ལ་ཁོར་ལོ་
ཆེན་པོ་ཅན། །རིགས་ལྡན་དུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཉ། །སྤྲོ་མཁས་ཉ་མཚོག་ཉིང་
འཛིན་གྱིས། །འཁྲུ་འོ་ཚོས་ནི་མཐར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། །རིགས་ལྡན་འགའ་
ཞིག་གི་མཚན་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྩིས་མེད་པའང་སྤྲང་བའི་བྱིར་། །ཡང་། །གཟི་
བརྩིད་ཅན་ལ་རྣམ་དབྱེའི་རྩིས་ཡོད་དེ་ཉི་རྩེ་ཞེས་ལྡན་ཆུན་ཨིན་བྱིན་པས་དེ་ལ་
སི་གསལ་བྱེད་ལ་འཛིག་པ་དང་རྟགས་མཐའི་ན་བྱིས་པས་མི་མངོན་པར་བྱས་
པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ན། །འོ་ན་ཨ་ནཏྲ་ལ་ཡང་སི་བྱིན་ནས་རྣམ་བཅད་སྤྲུ་ལྡན་ལ་བྱིས་

པལ་ཡང་ན་སི་བྱིན་དང་གི་དོན་གྱི་ཅ་དང་རྣམ་བཅད་ཤ་རུ་བསྐྱར་བས་ཨ་
ནཏྲ་དེ་བི་ཇ་ཡ་དང་སྐྱར་ཏེ་དེ་གནས་པའི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་དབྱེ་འོས་ཤ་དང་
འོས་པའི་རྒྱན་བསྟན་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་འང་དབྱེ་འོས་ཅ་བྱིས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
བརྗོད་ནའང་ཅིས་རུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཡང་
དཔལ་སྐྱོང་སངས་གོ་རྣམ་གཞན་གསུམ་གཅིག་ཡིན་ན་རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་ན་
དྲག་པོའི་བར་ཉར་བཞི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། དེའང་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གདན་གྱི་མཐར་ལཁོར་ལོ་ཅན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ཏེ། རིགས་ལྡན་ཉར་བཞི་དང་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་ལས་སོ་གཅིག་ལས་མེད་
པའི་བྱིར་། དེས་ན་མིང་གི་མཐར་རྣམ་དབྱེའི་རྗེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགོས་སོ་
ཞེས་སྐྱབ་བྱི་སྒྲིའི་འདུག་པ་མ་ཤེས་སྤེབས་སྐྱོར་གྱི་དབང་གིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར་
དང་སྐྱའི་མདོ་ལས་མིང་མཐར་ཀའི་རྒྱན་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་བད་
དཀར་མིན་པ་གཞན་ལ་མ་སྐྱར་བའི་བྱིར་དང་། སངས་གོ་ལའང་རྣམ་དབྱེའི་རྗེས་
མི་སྣང་བས་དེ་ལྟར་ན་གྲགས་པ་དང་བཅས་པའི་རིགས་ལྡན་ཉར་བཞིར་ཡང་
ཐལ་བས་གཞོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དྲག་པོ་བགྲངས་པའི་སོ་གཉིས་ཡིན་ལོ་སྟུམ་
ནའང་། བདུན་དང་འོད་ཟེར་རི་གཟའ་བྱབ་པ་དྲང་བྱོང་ཞེས། སོ་གསུམ་འབྱུང་
བ་སྟོན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་གདན་རྗོགས་པའི་མཐར་
དྲག་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱི། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པའི་

མྱིར། གསུམ་པ་གྲུ་གྲོ་རོས་བབྱུང་བ། དེ་དག་གི་སྦྱོད་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་
 གཞོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རྫོགས་ལྡན་འཛིག་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་རིགས་
 ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོས་བཅོམ་པར་བྱ་ཡི། གྲུ་གྲོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བོའམ་སྤྲ་མ་དཔོན་
 བྱི་ཨར་དོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཨ་བྱ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་བྱེད་པོ་སྤྲ་མ་ལྟར་ན་གཤེད་
 པོ་དང་བ་ལང་དང་ཨ་ཁོ་སྤྲ་ནད་མེད་ཏམ་བསྐྱབ་མིན་དང་ལག་ལྡན་ནི་ཆོག་
 འགྱུར་དང་རྐང་བཞི་ནི་དོར་འགྱུར་དང་དེ་ལྟར་གསུམ་ནི་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་སྦྱེ་གནས་
 ཀྱི་ནང་གསེས་མི་ཡི་སྦྱེ་གནས་ཅན་ནོ། །ཡང་མིའི་སྦྱེ་གནས་ཀྱི་ནང་གསེས་ལག་
 འགྲོ་གྲུ་ཡི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ལུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གྲུ་གྲོའི་ཀླུ་
 པོ་གཞན་ཡང་ལྟ་ཏེ་བྱི་བའི་རྟ་ཅན་དང་དབང་པོ་དང་གོས་དཀར་ཅན་དང་སྤྲང་
 ཕྱི་ལྡན་ནམ་མངར་ལྡན་ནམ་སྤྲང་ཕྱིའི་སྒོ་གོས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ།
 ཡང་སྤྲས་ནི་སྤྲ་མ་གསུམ་ཡང་ལུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ནོ། །གྲུ་
 གྲོའི་ཀླུ་པོ་བརྒྱད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛོམས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འབྲོ་
 སོགས་ཁ་ཅིག་ཨ་རྩ་ཞེས་པ་འབྲུག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བསྒྱུར་བའང་ཡོད། དེ་
 རྣམས་ལུན་པ་ཅན་ཨ་རྩ་ནི་ལུན་པ་དང་ནག་པོ་དང་ལོང་བ་དང་མིག་མེད་པ་དང་
 སྤྲག་རུམ་རྣམས་ལ་འཇུག་པས་རྣམ་གཉིས་འགྱུར་ལས། འཛོམས་བྱེད་བརྒྱད་
 པ་གང་དེ་ལོང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ག་རོད་ལོ་ཅས་འཛོམས་བྱེད་དམ་
 འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལོང་བ་སྒོས་སོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་རི་ལྟ་རྒྱུ་ན་སྒྲིམ་བུ་ཐ་ཤེད་དག་འཆི་བའི་ཆེ་ངན་འགྲོའི་གནས་
 ལུ་ཤེས་པར་ལྟར་བར་འབྱུང་ཏེ་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཅན་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་། ལྟ་ག་པར་བརྟན་པ་ལ་འཆེ་བ་སྒྲ་སྒྲོའི་སྟོན་པ་བདུན་པ་སྤྱད་ཅི་འོ་སྒྲོ་
 གོས་ནི་སྒྲ་སྒྲོ་རང་གནས་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྟེ་མ་ཁ་ནི་བོད་སྐད་དང་དེའི་རྒྱ་སྐད་བ་
 ག་ད་ཡིན་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་བྱས་གསུངས་པ་དེར་བུ་སྤྱད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་
 ཞིང་འཕགས་ཡུལ་མ་ག་རྣམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་འབྱུང་བ་ནི་བསྟུས་རྒྱུད་ལས། ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས་གསལ་
 བར་མི་བདག་གཤགས་པ་ཤལ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་། །དེ་ནས་སྒྲ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་སྒྲོའི་ཆོས་དག་རབ་ཏུ་འཇུག མཐའ་
 དག་ས་གནི་ལ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དུས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་
 ལས་འབྱུང་འབྱུང་། །མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་འདས་པ་
 རྣམས་བསེས་སྒྲ་སྒྲོའི་ལོ་ནི་རབ་ཏུ་གྲུབ། །ཞེས་བྱུང་བའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་དུས་འཁོར་གསུངས་པའི་ལོ་འདི་ནས་ལོ་དུག་བརྒྱ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཤལ་
 ལར་འཇམ་དཔལ་གཤགས་པ་བྱུང་ཞིང་དེས་ལོ་བརྒྱར་ཆོས་བརྟན་ཏེ་བསྟུས་པའི་
 རྒྱུད་བརྟན་རྗེས་སྒྲ་ཡི་སྟེ་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་མ་ཁ་སྟེ་སོག་པའི་ཡུལ་ཏི་ཏི་ཞེས་རྒྱ་
 གར་གྱི་ལུ་བ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱད་ཅི་འོ་སྒྲོ་གོས་འབྱུང་ལ། དེས་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་སྒྲོའི་
 ཆོས་རྒྱས་པར་བྱས་པར་མ་ཟད་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དག་

འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་བཙོམ་པ་དང་དུས་དེར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞིར་ཐུ་སྟེགས་
 པའི་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་ཉམས་ཤིང་ཐུ་སྟེགས་པ་རང་གི་བྱེད་རྩིས་དར་བ་དང་།
 གཞུ་ལར་རིགས་ལྡན་བརྒྱད་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་རྒྱལ་ཁྲིར་ཕེབས་པ་དུས་མཉམ་
 ཞིང་། འོ་དེ་ནས་ལག་པ་གདངས་ཅན་ལྷ་བ་སྟེ་བརྒྱ་ཀྱུ་གཉིས་སོང་བའི་རིགས་
 ལྡན་རྒྱལ་དཀའ་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་བྱེད་རྩིས་ཐུག་
 ལེན་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་འོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་སོང་བ་ན་འཕགས་ཡུལ་
 དུ་ལྷ་ལྷོ་ཞུགས་པ་ནས་འོ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ་སོང་བའི་
 དུས་དེར་འཕགས་ཡུལ་དུ་གཞུ་ལ་པའི་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱེད་རྩིས་དར་བས་གྲི་
 ཅ་རོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པར་མཛད་ལ། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་
 རབ་བྱུང་མེ་ཡོས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེས་པས་ལྷ་ལྷོའི་རྒྱལ་པོ་མངར་ལྡན་གྱི་དུས་
 དང་ཐུ་སྟེགས་པའི་བྱེད་རྩིས་དར་ནས་དེར་སང་གི་བར་གྱི་འོ་གང་ཐང་ལ་ལྷ་
 ལྷོའི་འོ་ནི་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ལ་ལག་པ་གདེགས་ཅན་ལྷ་བ་སྟེ་བ་ནི་
 འཕགས་ཡུལ་ཐུ་སྟེགས་པའི་བྱེད་རྩིས་དར་བའི་འོ་གངས་འདོར་བའི་ཆེད་དང་
 དེར་གཞུ་ལ་པའི་བྱེད་རྩིས་དང་པོར་དར་བའི་ཐོག་མའི་དུས་རྟོགས་པའི་ཆེད་
 ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གྲི་ཀླུ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཚོག་གིས། རྒྱལ་བས་
 བརྒྱད་བཅུའི་བར་དག་ཏུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་ནས། །དམ་པ་
 དང་པོའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད། །དབྱིད་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ་གསུངས། །དེ་བསྐྱུས་

འགྲེལ་ཆེན་ལྷ་བཟང་གིས། མཛད་དེ་བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་ལའ། འཕྲི་གཉིས་ནས་
ནི་ལྷ་དབང་སོགས། དྲུག་གིས་དྲུག་བརྒྱའི་བར་དག་ཏུ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
བསྟན་མཛད་ཅིང་། ཉེ་ནས་གྲགས་པས་ལོ་བརྒྱ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བསྟུ་བར་
མཛད། བརྒྱད་བརྒྱ་ནས་ནི་བསྟན་པའི་དག། གྲུ་གློའི་ཐོག་མ་འབྱུང་བར་
བསྟན། ཁེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ནི། རབ་སྐྱེས་སོགས་བྱིན་གྲུ་གློ་ཡི།
འདས་ལོའི་གངས་ནི་ཤེས་ཕྱིར་རོ། ཁེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ནི། ལག་པ་
གདེངས་ཅན་ལྷ་བཟང་སྐྱུངས། ལྷག་མ་ལྷ་བཟང་ལག་ཡོད། དེ་ལྷ་པོ་ནི་དག་
པ་ལ། རབ་ཏུ་སྐྱེས་སོགས་འདས་པ་བྱིན། ཞེས་བྱུང་བ་ལྷ་པོ་གྲུ་གློའི་སྟོན་པ་
སྐྱུང་ཅིའི་སྟོ་གོས་དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པའི་དགྲར་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ལྷ་པོ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
པས་རྩ་བ་དང་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་པར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར།
ཡང་ནས་ཡང་རྟུ་གསུངས་པ་ནི་བཤད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པ་བདུན་
པ་སྐྱུང་ཅི་ཅན་འདིས་ནི་མ་ཁའི་ཡུལ་གྲག་ཏེ་ཞེས་པ་ངག་གི་སྒྲིབ་ཏེ་དཀའ་
འགྲེལ་བདུ་ཅན་ལས་རི་མོའི་ཞེས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་སོགས་སུ་ལྷག་པར་ཡང་ལྷ་
མ་ཡིན་བདུད་ཀྱི་རྩ་འབྱུལ་དང་རྟེན་མཐུ་དག་གིས་གྲུ་གློའི་ཡུགས་ངན་པ་མི་
དགོ་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། གཉིས་པ་ནི། གྲུ་གློའི་ཡུལ་
གང་རྟུ་ལྷ་མིན་རིགས་ཅན་བདུད་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་གནས་པ་དེ་ཡི་སྐྱུད་པ་

སྐྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་སྟེ་བརྟེ་བ་སྟིང་རྗེ་མེད་པ་ཀླ་གྲོ་གདུག་པའི་གཟུགས་ནི་
སྐྱུག་པ་འཆང་བ་རྩ་མོང་དང་རྟ་དང་བ་ལང་སོགས་བསད་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་
གི་བྲག་དང་བཙས་པའི་ཤ་ནི་ཅུང་ཟད་བཙོས་པ་ཕལ་ཆེར་མ་ཆོས་པ་བ་ལང་གི་
ཤ་དང་མངལ་ཚུན་ག་ཤོད་ལོ་ཙྰས་བྱ་བཙས་ཚུ་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན་བྲུ་མ་དང་
སྟྱི་ལ་འཆད་ཅིང་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཚུ་དང་མར་དང་ཆ་བ་སྟེ་དོད་སྟུན་སོགས་ཟས་
སྐྱོར་མཉམ་པ་འབྲས་དང་ལོ་མ་སྟེ་ཆོད་མ་བསྐྱེས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མེར་
བཙོས་ནས་ནགས་ཀྱི་འབྲས་བྱར་ནི་ཤིང་ཐེག་དང་བཙས་པ་དེ་ནི་སོག་པོའི་
ཡུལ་དུ་གནས་པའི་ཀླ་གྲོའི་མི་རྣམས་དག་གི་བཟའ་བར་བྱ་བའི་ཟས་ཡིན་ལ།
བརྟུང་བ་ནི་བྱ་གཤམ་དག་གི་སྒོ་ངའི་ནང་གི་ཚུའོ། །མི་བདག་ཞེས་སྟོབ་བ་བཟང་པོ་
ལ་བོས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས། ཆོས་ཚུལ་དེ་ནི་ལྟ་མིན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི། ད་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབང་རྣམས་ཀྱིས། མཛད་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་
ཚུལ་ནི་ཐེག་ལེ་ཞེས་པ་སྟེ་རོལ་དུ་རི་བོང་འཛིན་པ་སྟོབ་བ་དང་གཞན་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཡབ་དང་། ལུས་མ་ནི་སྟེ་རོལ་དུ་རྟ་བདུན་རྒྱལ་བོའི་
པདྨའི་གཉེན་ཉི་མ་དང་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྣ་ཆོགས་ཡུམ་སོགས་ལུས་མ་
བཅུ་དང་མིག་སྟུན་ནི་སྟེ་རོལ་དུ་དཔལ་ལྟན་རྩ་བའི་སྐྱ་གཙན་དང་གཞན་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་ཁ་དོག་ཆེས་གནག་པ་གྲོག་

ཡུར་མཐོང་བའི་མ་ནིང་གི་སྐྱུ་ཅན་དང་འདབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནམ་
མཁའ་ལྗིང་ནི་འདབ་ཆགས་ལ་གདོན་གྱི་འཛིགས་པ་བསྐྱུང་བའི་མཁའ་ལྗིང་
དང་ལྷ་ཡི་ཆུ་བོ་མངར་བསིལ་སོགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་པ་དང་དེ་ལྷ་ཡི་ཆུ་བོ་
སྟེག་པ་འདག་བྱེད་ཀྱི་གརྒྱ་དང་ལྷ་ཡི་ཆུ་བོ་ཞེས་པ་ལ། གྱི་རྩོས་ལྷ་དང་བྱབ་
འཇུག་ཞེས་པ་བསྐྱར་བ་ལྷར་ན་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་དང་གཟའི་དབང་པོ་
བྱབ་འཇུག་ཞེས་འདོན་ཡང་བྱབ་འཇུག་གཟར་འོང་མི་འོང་བརྟག་དགོས་ཏེ་སྐྱ་
གཙན་ལ་བྱབ་འཇུག་ནི་རྟིང་མ་བའི་བདེའོ། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་འཁོར་
གྱི་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རྟེན་ཞེས་མི་སྦྱིན་དང་རི་ལྷར་འདོད་པ་འཛོ་
བའི་བ་མཆོག་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་དཔག་
བསམ་གྱིང་བཟང་པོ་སོགས་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་དང་མ་ལུས་
བའི་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱིར་དང་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་
བསྐྱུང་བའི་རབ་རྩ་བཙན་པའི་རྫོང་དང་ནི། སྐྱ་ཅིག་ཅམ་རེའང་གསལ་བར་བྱེད་
བ་ཡི། སྟོག་ལ་སོགས་པས་ནོར་བུ་དང་དེ་འདྲའི་རིས་འོད་ཟེར་སྣ་ཆོགས་དང་།
རིག་པ་བཟང་པོ་ཐུན་མོང་བ་བཟོ་དང་ཆད་མ་སོགས་པས་ནང་རིག་པ་སྡེ་སྟོད་
གསུམ་དང་ཆེས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནང་རིག་པ་ལྷན་ཅིག་སྦྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་
འབྱུང་བ། དགའ་བ་བཙུན་གྱི་མཐར་སྦྱིས་པའི་མཆོག་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བའི་ཀུན་བྱབ་མི་འབྱུང་བའི་ཆ་དམ་པའོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་པར་

སྐྱུང་བ་ལྟ་ཡི་སྐྱུང་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ངམ་སྐྱི་ཏའི་སྐྱུང་དོ། ལུས་
མེད་དེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་རྩལ་ཐུ་རབ་ཀྱིས་
སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་བདུད་ལས་ཀླུ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་དང་འགོ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་སྟ་
ཆོགས་ཡང་དག་པར་ཀླུ་པའི་གཟུགས་ཏེ་ཚུལ་དུ་མས་སྒྲུལ་པའི་སྐྱུ་འདི་རྣམས་
ས་ཡི་གཞི་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་བྱུང་བར་གྱུར་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་
མ་འོངས་པར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་རིག་བྱེད་རྟོག་གི་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་རྟོག་
བཟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཐ་སྟོན་དུ་འདེད་ལ་གནས་མི་གནས་ཅི་རིགས་པའོ།
།ལ་སོགས་པ་ནི་སྟན་ངག་སྟེ་བས་སྦྱོར་མངོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
དང་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་མི་འབྲུལ་བར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱུ་ཡི་རིགས་
མང་པོ་དང་། ལུས་འཆོ་བའི་སྟན་དབྱེད་དང་ལ་སོགས་པས་ཆོ་ལོ་དང་རྒྱན་པོ་
ལྟ་བུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་སྟེ་ཆོགས་སོ། །བྱ་བ་ཡུལ་དང་བྱེད་བ་པོའི་
ཕྱིན་ལས་གཞལ་དུ་མེད་པར་འབྱུང་ལ། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འཛོག་ལ། ཚུལ་དེ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གསུང་བར་མ་ཟད་མདོ་སྟག་རྣམས་ལས། སྟན་པ་
སངས་རྒྱས་སྤར་གདོལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷུང་བུ་གསུམ་པར་འབྲུངས་དུས་བམ་ཟེ་
རྣམས་ལ་རིག་བྱེད་བསྟན་པར་བཤད་ཅིང་། དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བོད་དུ་
བཟོས་པའི་གསང་སྟགས་གསང་རྟིང་གི་རྒྱད་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་

བྱུང་བའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། བྱུང་བར་སངས་
རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་བདག་ལ་གསང་སྤྲུགས་རྟེན་མ་
པད་འབྱུང་གི་བཀའ་གཏེར་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་ཀྱང་འཆད་
རུང་སྟེ། རྩོན་པད་འབྱུང་ལས་ངེས་པར་ཐོབ་ཐིན་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ།
དུས་འཁོར་ལས་བྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་
གསུངས་ལ། གྲུ་གྲོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་མིན་པར་འཆད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་
སྟུམ་ན། གནས་སྐྱབས་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་མོད། མཐར་ཐུག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་འགའ་
ཞིག་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལས་ཀྱང་གྲུ་གྲོ་ཆོས་ལུགས་དམན་པར་ཤེས་ནས་འདོར་དུ་
འཇུག་པའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིར་དང་། གྲུ་གྲོ་ལའང་མཆོག་གི་དོ་རྗེའི་རིགས་ཡོད་པའི་
བྱིར་འཛིག་ཏེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་བྱུང་པས། ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་ཆད་ཀྱིས་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་
ལྷན་གྱིས་གྲུ་གྲོའི་གྲོལ་བ་གཞོམ་པའི་ཚུལ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སླ་
བཟང་ཁྱོད་འོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐྱུར་སོང་ལ་རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ་སང་གའི་བྲི་ལ་
དབང་བསྐྱར་བར་གདམས་པ། སྤྲུམ་ལྷ་དབང་ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་གྱི་
ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྷན་སོ་གཉིས་འབྱུང་བའི་དྲག་པོ་རིགས་ལྷན་གྱིས་གྲུ་གྲོ་
འཛོམས་ཚུལ། གཞོམ་བྱའི་གྲུ་གྲོའི་རྗེ་པོ་དང་གནས་བསྟན་པ། གྲུ་གྲོའི་རྒྱལ་པོ་

འབྲུག་ཁྱེད་རིགས་ལྡན་དྲག་པོས་གཞོམ་པའི་ཚུལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་
 དུས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཕྲུལ་ལར་ཆོས་རྒྱལ་དང་རིགས་ལྡན་
 འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་རིགས་ལྡན་གྱི་བཅོམ་བྱ་སྒྲ་གྲོ་འབྱུང་ཚུལ་
 སོགས་བཤད་ཟེན་ནས་དེ་ནི་འཕྲུལ་ལ་ཡི་ཡུལ་གྲོང་གི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་དང་རི་
 ལྟར་གནས་ཚུལ་དང་མི་ཡི་བདག་པོ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་ནམས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་
 བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འཕྲུལ་ལ་དེར་གངས་རི་ཕྱི་མའི་ལླུ་སྐྱོར་དང་
 བར་མའི་ལླུ་སྐྱོར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མའི་རྒྱ་དབངས་གཉིས་ཀའི་ཁྱོན་ལ་
 དཔག་ཆད་བརྒྱ་ལ་མདའ་སྟེ་ལྷ་ཡིས་བསྐྱུར་བའི་ཆད་དེ་ལྷ་བརྒྱ་དག་དང་ལྡན་
 པའི་གྲུ་ལ་ཤའི་རི་ཡི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་འཕྲུལ་ལ་ཞེས་རབ་ཏུ་
 གྲགས་པའི། སོ་བྱང་ཀ་ལུ་བ་ནི་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་བརྟན་པ་ལ་དེ་ནས་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་སྟེ་ལོ་ངོ་གཉིས་ན་
 རིན་ཆེན་ལས་བྲུབ་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྒོས་བསྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཅ་རྒྱུད་
 ལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་བ་བརྩམས་ཅིང་དེ་ནས་སྐས་ལྟ་དབང་
 གདན་སར་བཞག་པར་བྱས་ནས་སྐུ་ལྷ་བཟང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་གནས་
 སུ་སྟེ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐུ་གར་བཞུགས་པ་དེར་སོང་ཞེས་གདམས་པར་མཛད་
 ཇོ། །དེ་ལྟར་སྒོས་པའི་འཕྲུལ་ལ་ཡི་ཡུལ་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་འདྲིའི་ལྟ་བུར་དུ་
 དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷ་ལ་བྱེད་དུ་བགོས་པའི་གཡས་ཕྱོགས་ཉེ་དུས་

བཞི་གཡས་སུ་འཁོར་བ་ཡི་ཤེས་དབང་གིས་ཏེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤམ་ལ་ཡོད་
པའི་ས་ཡུལ་ནི་གཡས་ཏེ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་
ཕྲག་བཙུ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་ཕྱིད་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ལ་
དེ་ཡི་འང་ཕྱིད་ལ་ནི་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུའི་བཞི་ཆ་སྟེ་གཡས་ཀྱི་ཕྱིད་ཅིས་བྱ་བར་
གོང་དུ་ཆུད་ལས་གསུངས་པ་དངས་པ་ཡིན། ཕྱིད་ཀྱི་ཕྱིད་དེའི་སྟོ་བྱང་གི་ཚད་ལ་
དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་དང་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་
ལྷ་བཙུ་ལ། ཤམ་ལ་ཡི་ཤར་ནས་རྒྱབ་དང་སྟོ་ནས་བྱང་གི་ཚད་དེ་ནི་བྱི་མཐའི་
ཚད་ཡིན་ལ། མཐའ་སྒོར་ལྷ་བརྒྱ་ཀྱི་གངས་རིའི་རྒྱ་དབངས་ནི་དཔག་ཚད་ལྷ་
བརྒྱས་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ཁོར་ཡུག་དག་ཏུ་བསྒྲོར་བ་དེའི་བྱིར། ལྷགས་རིའི་
ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཞེང་སྒོམས་པའི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་གོང་དུ་བཤད་
པའི་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུའི་བཞི་ཆའི་ཚད་ལ་བྱི་བཞི་གངས་རིའི་ལྷ་བརྒྱ་དེས་
དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱིད་བཅས་དྲུག་གི་སས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཅི་ཙམ་བཅད་པ་
དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ་དེ་ཡི་ལྷག་མ་དཔག་ཚད་ལྷ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཙུར་
ཡོད་ཅིང་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་མཐའ་ལ་སུམ་ཆ་རེ་བཞག་པའི་དབུས་སུ་
སུམ་ཆ་ནི་གངས་རིའི་བྱང་པར་དུ་མཐོ་བའི་སྟོང་གི་ལ་ཤ་སྟེ་སུམ་ཆའི་ཁྱོན་ལ་
དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ནི། བདུན་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་པོ་དེ་སྟེ་བའི་ཕྱོགས་
མཚམས་ཀྱན་གྱི་ཐད་ཀ་ཡིན་ལ། བཤད་པ་དེ་སྟེ་ལྷ་ལ་ཤ་ཡི་རི་བོའི་སྟོང་།

ཡུལ་འཁོར་བྱེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་བཅས་པ་ཕོ་བྲང་ཀ་ལུ་པ་ནི་ཆ་བསགས་དང་
ཐོད་པ་དང་རྒྱན་དང་ཚོགས་པ་དང་མ་བྱའི་མདོངས་ལ་འཇུག་པས་སྐབས་འདིར་
ཕོ་བྲང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེ་འདུས་པ་ལ་འཇུག་
གོ། རྩོགས་རེ་དག་ལ་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་སོ་ཉེ་རྩོགས་བཞི་གར་དཔག་ཚད་
ཞེ་བརྒྱད་དོ། །འདིའི་དཔག་ཚད་རི་ལྟར་གཞལ་ན་ལུགས་འདིར་གཞུ་འདོམ་
སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱང་གྲགས། དེ་བཞིས་དཔག་ཚད་ཉི་མ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་
བཞི་རེ་བསྟོད་ཐུབ་པར་བརྩིས་པའི་དབང་དུ་ན་ཀ་ལུ་པའི་ཕོ་བྲང་ཉི་མ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བར་རུས་སོ། །ཕོ་བྲང་དེ་ཡི་ལྷོ་ན་གར་ནས་རིམ་པ་བཞེན་དུ།
ཉེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མཚོ་དང་མ་ལ་ཡའི། རྒྱུད་མོས་ཚལ་དང་བསྐྱེད་ཀར་པོའི་མཚོ།
རྒྱུད་མོས་ཚལ་དེའི་དབུས་སུ་དུས་འཁོར་གྱི་སྒོས་བསྐྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།
རྒྱ་དཀྱིལ་བཞི་བརྒྱའི་ཁྲུང་བཅས་ཉེ་ཞེང་གི་ཚད་ཡིན་ལ། རྩོགས་བཞི་གར་
བསྐྱེམས་པས་སྐྱོང་དྲུག་བརྒྱའོ། །གསུང་དཀྱིལ་དང་ཐུགས་དཀྱིལ་གཉིས་ལ་
རིམ་པ་བཞེན་རྩོགས་རེ་ལ་སྐྱབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལྔ་ན་པ་སྟེ་གསུང་དཀྱིལ་གྱི་
རྩོགས་བཞི་ག་བསྐྱེམས་ན་སྐྱབ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་རྩོགས་བཞི་ག་
བསྐྱེམས་པས་བཞི་བརྒྱའོ། །ཁོར་ཡུག་བརྒྱད་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེ་མེ་ལྷའི་ཕེ་
མོའི་བར་གྱི་ཐད་ཀར་ཡིན་ལ། དེའི་མཐའ་སྒོར་ནི་སྐྱེ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱའོ།
ཀུལ་པ་ནི། ཤར་ལའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཀ་ལུ་པ་དེར་སངས་ཀའི་བྱིར་འཁོད་པའི་

ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིས་ཀྱིས་
བསྐྱབས་པའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ཉི་མ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱ་
གསལ་བའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐུག་ན་འོ་རྩེ་ལྷ་བཟང་ལ་སོགས་པས་ལྟ་དབང་
སོགས་དྲུག་དང་བཅས་པའི་མིའི་བདག་པོ་བདུན་དང་བྱེད་པར་ཚོས་རྒྱལ་
བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི་བྱང་འཇམ་དཔལ་འོ་རྩེའི་རྒྱལ་པ་ལྟ་མཆོག་
གིས་བརྒྱད་པ་ནི་ཚངས་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དྲང་ཐོང་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱད་པའོ།
།དེ་ནས་འོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་གྲགས་པ་སྟེ་དེས་སྟོབ་མ་ཐམས་ཅད་
རིགས་ལྷན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ན་འོ་རྩེའི་དབང་བསྐྱར་བྱིན་ནས་
ཚངས་པ་པ། ཉི་མ་པ། གཅེར་བྱ་པ། རྒྱ་གཙན་པ་སྟེ་རིགས་བཞི་པོའི་ཐུབ་པ་
དྲང་ཐོང་གི་རིགས་རྣམས་འོ་རྩེའི་ཐེག་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་རིགས་སུ་བསྐྱས་ཏེ་
ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ལ། དེས་ན་
གྲགས་པ་འདི་ཚོས་རྒྱལ་དང་རིགས་ལྷན་གཉིས་གར་འཛོག་པ་ལས་ཚོས་རྒྱལ་
དུ་འཛོག་པ་ནི། གྲགས་པས་གིང་པོ་སྟེ་ལུང་ལོ་ལ་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་
པ་བསྟན་པའི་མགོ་བརྩམས་ནས་དེ་ནས་གིང་བུའི་ནག་ཉའི་བར་ཏེ་ལོ་བརྒྱར་རྩ་
རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་རིང་ནི་ཚོས་རྒྱལ་རིགས་ལྷན་ཡིན་ལ།
རིགས་ལྷན་དུ་འཛོག་པ་ནི་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་
ཏུ་བྱེད་པའི་རིགས་ལྷན་དུ་འཛོག་གོ། །ཡང་ཚོས་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་པ་མིན་ཏེ་

རིགས་ལྡན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལྡན་འབའ་ཞིག་པ་མིན་ཏེ་ཙྴ་རྒྱད་
 འགྲེལ་བཅས་བསྟན་པའི་ལོ་བརྒྱའི་ཆེ་རིགས་ལྡན་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཕན་འདི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་དང་རིགས་ལྡན་སྟོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་
 འཛིག་པ་མ་ནིང་དང་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་འཛིག་གོ། །འདི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་
 དང་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔར་གང་གི་སྟོགས་སུ་འདུལ་བའི་བཀྲང་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ།
 དཔལ་ལྡན་གྲུའི་རིགས་ལ་རབ་གསལ་མི་ཡི་བདག་པོ་བདུན་ཏེ་བརྒྱད་པ་
 དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཡང་། །ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། །བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་མཚན་སྟོས་ནས་སྐར་རི་རྒྱད་
 དུ། །གདན་ནི་ཉི་ཤུ་ཙྴ་ལྔ་པོ་རྣམས་རིམ་པས་ཡོངས་སུ་བགྲངས་པ་དེ་ཡི་ནང་
 བས་དུས་ཀྱི་མཐར། །ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་དང་བརྒྱད་པ་གྲགས་པ་དང་རིགས་
 ལྡན་གྱི་གདན་ཉེར་ལྔར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གདན་ཉེར་ལྔའི་ནང་དུ་
 གྲགས་པ་མི་བཀྲང་ཡང་སྟེ་ཙྴ་མ་ནས་རིགས་ལྡན་ཡིན་པས་གྲགས་པ་ནས་དྲག་
 པོའི་བར་རིགས་ལྡན་ཉེར་དྲུག་ལྔ་བཟང་སོགས་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་དང་སོ་གསུམ་
 རྟེན་པོ་ནི་གདན་སོ་གཉིས་རྫོགས་པའི་མཐར་གདན་སོ་གསུམ་པ་གྲུ་གྲོའི་
 འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ཉིད་དོ། །རིགས་ལྡན་འདི་ནི་ཡང་དག་ཐེག་པར་མཛོན་
 པར་འཛིག་པ་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ལྟ་མིན་གྱི་རིགས་ལ་འཛིགས་པ་
 རྟེན་པ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཡང་། རྟེན་ན་བདུད་འཕྲིགས་པའི་མདུང་ཐུང་

ཅན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་པའི་སྤྲད་དུ། ས་ཡི་གཞི་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་ཐེང་འཛིན་ཚིགས་བཅད་སུམ་ཅུ་ལྟ་པའི་སྟོང་ཡུག་གཅིག་གསལ་བར་དེ་ཡིས་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་རིགས་ལྡན་གྱི་གདན་ནི་པད་མ་དཀར་ནས་བཟུང་ཉེར་ལྷ་པོ་རྣམས་རིམ་བས་བགྲངས་པའི་ནང་ནས་ཚུད་དུས་ཀྱི་མཐར། ཉེར་ལྷ་པ་ཉིད་རིགས་ལྡན་གྱི་རིགས་དེ་ལ་སྐྱབས་ཞུའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟའི་དབང་པོ་སྟེ། བྱལ་འཇུག་དང་ཚངས་པ་དང་དྲག་པོ་དང་ལ་སོགས་པས་བརྒྱ་བྱེན་ཏེ་མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྗེ་པོ་ལྷ་མཆོག་དག་གིས་གྲུས་པས་བཏུད་པ་བཏུད་པར་བྱ་བའི་སྐྱབས་གནས་སྒྲ་མེད་པ་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེས་སུ་དམ་པར་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞི་བའི་གཞུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མཆོག་སྟེར་ཞིང་རྣམ་གྱེལ་ལྷ་སྐྱེའི་པ་དེ་བཞིན་ལོག་པར་ལྷ་བ་ཀླ་སྟེའི་རིགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཁོ་བ་དྲག་པོའི་གཞུགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་གཏུག་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་དེ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྷར་འཛོམས་ན་རྩོམ་ཏུ་བཅུལ་ཏེ་རྩོམ་ཏུ་ནི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་སྐྱལ་བསྐྱར་གྱི་ཡོ་བྱད་མི་སྤྲིད་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་མཆོག་གི་སྟོན་ཡུལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱུག་ན་མདུང་བུང་

བསྐྱམས་ཏེ། སྒྲགས་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་པའི་དབྱ་བོ་སྒྲ་སྒྲོའི་རིགས་ལ་བསྐྱུན་
 པར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རིགས་ལྡན་ས་གཞིར་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བ་ཅན་དེས་
 རྫོགས་ལྡན་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རིགས་སྒྲས་དག་གིས་ས་དུམ་བུ་བུ་
 གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་རྫོགས་ལྡན་འཛོག་པའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བའི་ཀླུ་
 བོ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་ལ། ཟུང་པར་རིགས་ལྡན་དུག་པོ་དེ་ནི་ཉི་མ་སྟོང་གི་གཟི་
 བརྩིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གཞན་དག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟེ། སྒྲ་མཁས་ལོངས་སྟོན་
 རྫོགས་སྒྲ་གསུང་གི་རྣམ་པར་རོལ་པའི་བྲོ་བོ་རྟ་མཆོག་ཀླུ་པོའི་ཉིང་རེ་འཛོན་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། འཁོར་བ་དང་རན་འགྲའི་རྒྱའི་
 ལུགས་རན་མ་ལུས་པ་གཞོམ་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་སྒྲོ་མ་ཁའི་ཡུལ་
 དུ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་ངས་པ་ནི། རིགས་ལྡན་གྱི་རིགས་ཉེར་དུག་གི་ནང་ནས་
 འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནས་བཟུང་བའི་ལག་པ་ཡིས་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་
 གཞི་ནི་དུས་ཀྱི་བཞི་ཡིན་ལ། དེས་ན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་བྱ་དང་ཚ་བོ་
 དག་བརྒྱད་འདས་པར་གྱུར་པ་དེའི་དུས་སུ་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྟེ་བླ་ག་ད་ལ་སོགས་
 པར་ནི། སྒྲ་སྒྲོའི་དབང་བོ་སྤྱང་ཙྰའི་བློ་གྲོས་བྱུང་ནས་རང་གནས་མ་ཟད་
 འཕགས་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་ལྷག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པར་
 བྱས་ཏེ། སྒྲ་སྒྲོའི་ཚོས་དག་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཕན་དུ་སྒྲ་
 སྒྲོ་འཇམ་གླིང་དུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཨར་དོ་སོགས་སྒྲ་སྒྲོའི་དབང་བོ་མང་དུ་

བྱུང་བའི་ནང་ནས་མངར་ལྡན་བདུན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གྲྲ་
གྲོའི་དབང་པོ་འབྲུག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཙུག་ཁིང་རྩུབ་པ་རི་སྟེང་པ་དང་། ལྷ་
མཚོག་གི་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུང་པའི་རྒྱལ་པོ་དྲག་པོའི་རིགས་ལྡན་དང་ཡང་སྐྱམས་
གསེར་གྱི་ཅོད་པན་བཅིངས་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་དང་བཅས་པའི་ཚོལ་བ་
གཉིས་པོ་དུས་དེར་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་ས་ཡི་སྟེང་གི་སྟོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་
སུ་སྟོབས་རྩལ་འབྱུང་པའི་འབྲུག་པ་དྲག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་གྲྲ་གྲོ་
རྗེ་འཁོར་དག་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པར་བྱེད་པའི། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དཔུང་
ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་གྱི་ལ་གཡི་རི་བོའི་དཔུས་ཀ་ལྷ་པའི་ཕོ་བྲང་
ལྷས་བཀོད་པའོ། །གོང་ནས་འཛམ་གླིང་སྟོའི་ཕྱོགས་འདིར་ཅོད་དུས་ཀྱི་མཐར་
ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཆེ་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་དུ་དྲག་པོ་དང་
གདོང་དུག་དང་འཕྲོག་བྱེད་ལ་སོགས་པས་སྒྲིན་པོ་རྒྱུང་ལྷ་མེ་ལྷ་རྩུ་ལྷ་གྲུ་རྒྱ་མཚོ་
ལོག་འདྲེན་དབང་པོ་ཚངས་པ་གཤིན་རྗེ་སྟེ་ལྷ་ཆེན་བཙུ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་ལྡན་
འཁོར་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གྲྲ་གྲོ་འདུལ་བའི་གྲོགས་དག་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཏེ། རོ་རྟ་དང་
གྲྲ་པོའི་དབང་པོ་དང་གསེར་གྱིས་ནི་སྐྱུས་པའི་གིང་རྟ་དག་དང་ཡུལ་གོ་དུག་གི་
མི་བདག་དཔལ་པོ་ཡང་སྟེ་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ན་གྲྲ་གྲོ་ལ་བསྟུན་པའི་
མཚོན་ཆ་རྣོ་དང་དང་ལྡན་པ་བསྐྱམས་པ་རྣམས་ཀྱང་རོ། །ཁེས་པའི་ཀྱང་སྐྱས་
རྒྱས་པར་བཤད་དེ། རོ་རྟ་རྒྱུང་གི་ཕྱགས་ཅན་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཏེ་གསུམ་གྱིས་

བསྐྱར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱེ་བ་ཞེས་བྱུང་བས་གསུམ་གྱིས་གསུམ་བསྐྱར་བའི་གྱེ་བ་
 དགྲ་དང་ཆང་གིས་ལེགས་པར་དྲེགས་པའི་སྤང་ཆེན་རེག་གྱེད་ནི། བཞི་སྟེ་
 འབུམ་སྤྲག་བཞི་ཡི་དཔུང་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་། ཤིང་རྩ་འབུམ་སྤྲག་ལྷ་སྟེ་
 འབུང་བའི་གྲངས་དང་དཔུང་བྱ་ཆུང་ལ་ཨཱོ་ཉི་ནི་དྲག་སྟེ་དེ་ལ་ག་ཙེད་ལོ་ཙཱ་ས་
 མི་འབྲུག་པ་དྲག་དང་། གྱི་རྩོས་མིག་གི་མཐོང་ཆོད་དྲག་དང་། རྩས་ཐེར་འབུམ་
 དྲག་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། འཆི་མེད་མཛོད་རྩ་འབྲེལ་དུ་སྤྱང་པོ་གཅིག་ ཤིང་རྩ་
 གཅིག་ རྩ་པ་གཅིག་ རྩ་ཐང་ལྷ་ལ་བརྟེ་ཞེས་བྱའོ། དེ་གསུམ་ལ་སེ་རྣ་ལྟ་བུ།
 དེ་གསུམ་ལ་གྲུ་ལྟ། དེ་གསུམ་ལ་ག་ཤ། དེ་གསུམ་ལ་རྩྱ་རྩྱ། དེ་གསུམ་ལ་སྒྲི་ཏ་
 ལྟ། དེ་གསུམ་ལ་ཙཱ་ལྟ། དེ་གསུམ་ལ་ཨཱ་ལྟ། དེ་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཏེ་ཀུན་
 བསྐྱེམས་ན་སྤང་པོ་དང་ཤིང་རྩ་པ་ཉི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། རྩ་པ་
 དྲག་ཁྲི་དྲག་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་དང་དབུ་ལྟ། རྩ་ཐང་འབུམ་དགྲ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷ་
 བཅུ་བཤད་པ་རྣམས་བསྐྱེམས་པ་ནི་ཨཱོ་ཉི་ཁྲི་ར་འཛོག་པས་ཨཱོ་ཉི་ཁྲི་དཔུང་
 བྱ་ཆུང་ཁོ་ནའི་གྲངས་སུ་འང་མ་བཤད་ལ། བསྐྱར་བྱ་དུ་རྩ་སྤང་ཤིང་རྩ་གསུམ་
 དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་ཨཱོ་ཉི་ཁྲི་ས་དཔུང་བྱ་ཆུང་བཤད་ཅིང་། སྤང་ཐང་པས།
 རྩ་པ་གསུམ་ལ་རྩ་ཐང་ལྷ་འབུང་བས་འདིར་རྩ་པ་གྱེ་བ་དགྲ་ལ་རྩ་ཐང་དུང་
 སྐྱར་གཅིག་གྱེ་བ་ལྷ་ར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་སྟེ་ཟེད། དེ་གསུམ་ལ་སེ་རྣ་ལྟ་བུ་ནས་
 ཨཱ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་བར་གསུམ་འབྱུང་དུ་བརྩིས་ཏེ་དེ་བསྐྱར་བ་ལ་གྱེ་བ་ལྟ། ཐེར་

འབུམ་བརྒྱད། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་གཉིས། བྲག་བྲིག་གསུམ་འབྱུང་བ་ཨཱོ་ཏི་
ཾི་གཅིག་འབྱུང་ལ། དེ་དྲུག་ལ་བྲག་བྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག བྲག་བྲིག་དགུ་ཐེར་
འབུམ་ཆེན་པོ་དྲུག ཁེར་འབུམ་བརྒྱད། དུང་ཕྱུར་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་དབུང་བུ་
རྩེ་གི་གྲངས་སུ་འཛོག་གོ་ཞེས་གསུངས་མོད། ཏྲ་པ་ལ་དཔགས་པའི་རྒྱང་ཐང་
གི་གྲངས་དེ་ཡིན་ཡང་སྤྱང་པོ་པ་དང་གིང་ཏྲ་པའི་གྲངས་ལ་དཔགས་པའི་རྒྱང་
ཐང་ཡང་བགྲང་དགོས་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་སྤྱང་པོ་
པ་དང་གིང་ཏྲ་པ་ལ་རྒྱང་ཐང་ཡང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུན་མོང་ཡིན་ན་
སྤྱང་པོ་དང་གིང་ཏྲ་པ་རེ་རེ་ཏྲ་པ་གསུམ་དང་ལྷ་པ་རྒྱང་ཐང་ཡང་ལྷ་ལས་མི་
འབྱུང་བས་སྐབས་འདིར་ཡང་རྒྱང་ཐང་འབུམ་བྲག་དགུ་དང་བྱེ་བ་དགུ་ལས་མི་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འཆི་མེད་མཛོད་དུ། སྤྱང་པོ་གིང་ཏྲ་ཏྲ་པ་
གསུམ་སྟེ་ལྷ་ལ་རྒྱང་ཐང་ཡང་ལྷ་འབྱུང་བར་བྱེད་རང་གིས་སྒྲིམ་ལ། འདིར་ཡང་
སྤྱང་པོ་གིང་ཏྲ་ཏྲ་པའི་གྲངས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དེར་རིགས་འབྲེ་བར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆི་མེད་མཛོད་དུ་གསུངས་པའང་སྤྱང་པོ་གཅིག་ལ་
རྒྱང་ཐང་ལྷ་གིང་ཏྲ་པ་གཅིག་ལའང་རྒྱང་ཐང་ལྷ། ཏྲ་པ་གསུམ་ལ་རྒྱང་ཐང་ལྷ་
འབྱུང་བར་གསུངས་པས་སྤྱང་པོ་འབུམ་བྲག་བཞི་ལ་རྒྱང་ཐང་ལྷ་འགྱུར་ཏེ་ས་ཡ་
གཉིས། གིང་ཏྲ་འབུམ་བྲག་ལྷ་ལ་ལྷ་འགྱུར་རྒྱང་ཐང་ས་ཡ་གཉིས་དང་ལྷ་འབུམ་
སྟེ་སྟེ་བྱེ་བྱེ་བྱེ་མས་པས་འབུམ་བྲག་ཞེ་ལྷ། ཏྲ་པ་བྱེ་བ་དགུ་ལ་རྒྱང་ཐང་བྱེ་བ་བཙོ་

ལྷ་རྣམས་བསྐྱེམས་པས་དུང་ལྷུང་གཅིག་གྱེ་བ་ལྷ་འབུམ་ཐུག་ཞེ་ལྷ་ནི་བཞི། དེ་
 གསུམ་ལ་སེ་རྣ་ལ། དེ་གསུམ་ལ་གུལ། དེ་གསུམ་ལ་ག་ཏ། དེ་གསུམ་ལ་བ་
 རྩི་རྩི། དེ་གསུམ་ལ་བྲི་ཏ་ན་དེ་གསུམ་ལ་ཙམ། དེ་གསུམ་ལ་ཨ་རྩི། དེ་བཅུ་ལ་
 ཨ་ཁྲོ་ཉི་ཁི་གཅིག དེ་དྲུག་ལ་ཨ་ཁྲོ་ཉི་ནི་སྟེ་དྲུག་གོ། མི་ཡི་དབང་པོ་ནོར་བུ་
 གསེར་གྱི་ཙོད་པན་བཅེངས་པ་ཡང་། རོ་དང་དགུ་བཅུ་ཞེས་ཉི་གོ་དྲུག་གོ་བ་དང་
 རིགས་ལྡན་དང་ཞབས་འབྲིང་བ་བྱབ་འཇུག་དྲུག་པོ་དང་བཅས་པ་ཡི། དཔུང་
 ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིའི་སྟེ་འདི་དག་གིས་ཀླ་ཀློ་ཆག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
 དེ་འང་མཚོག་ཏུ་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོར་བའི་མདའ་ཚ་བའི་དཔའ་བོ་རྣམས་
 གྱིས་ནི། ཀློ་ཀློའི་དཔུང་གི་ཚོགས་ལ་བསྐྱུན་པར་བྱེད་ཅིང་རིགས་ལྡན་གྱི་སྤང་
 པོ་ཆེན་པོ་བ་ཡིས་ཀླ་ཀློའི་སྤང་པོ་ལ་བསྐྱུན་ལ་རིགས་ལྡན་གྱི་དོ་རྟམ་ཀླ་ཀློའི་རྟ་
 རྣམས་ལ་བསྐྱུན་ཞིང་ཕན་ཚུན་དུ་ནི་དཔའ་བོ་དག་དཔུང་མང་ཉུང་མཉམ་པ་དང་
 ། དཔུང་མང་ཉུང་མི་མཉམ་པའི་དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན། གསྐྱ་ལ་པའི་
 ས་སྐྱོང་རྣམས་གྱིས་ཀླ་ཀློའི་ས་སྐྱོང་དང་སྟེ་དེ་དག་ལ་བསྐྱུན་པར་བྱེད་ཅིང་བྱབ་
 པར་ཀླ་ཀློའི་དམག་དཔོན་རྟ་མཚོག་གི་བྲིར་གནས་པ་སྐྱ་བ་ཆེན་པོའི་བུ་དེ་ལ།
 རིགས་ལྡན་གྱི་དམག་དཔོན་རྟ་ལྷ་མན་དས་མཚོན་གྱིས་བསྐྱུན་ཞིང་རྒྱད་ལས་
 དྲུག་པོ་སྟེ་དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་དག་གིས་ཀླ་ཀློ་དབང་པོའི་
 མགོན་པོ་ལྷ་མན་གྱི་རྗེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱུན་པར་འགྱུར་ཞིང་རིགས་ལྡན་

དྲག་པོ་ཡིས་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱན་གྱི་བདག་པོ་རྗེ་བོ་བྱེད་པའི་སྒོ་གྲོས་སམ་འབྲུག་
བྱེད་ལ་བསྐྱུན་པར་འགྱུར་བས་ཀླ་གློའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་རེའོང་། ལྷ་
པ་ནི། ཀླ་གློ་བཙུམ་པ་དེ་ནས་རིགས་ལྷན་གྱི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིར་
བཅས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་དག་གིས་ཀླ་གློའི་དཔུང་བཙུམ་པར་བྱས་ནས་རིགས་
ལྷན་གྱི་ཞབས་འབྲེང་བ་ཆངས་པ་དང་བྱུང་འཇུག་དང་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་
བཅས་ཏེ་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་ལྷ་ཡི་
བཀོད་པ་ལྷ་བུའི་གོང་བྱིར་གྱི་ལ་ཤ་སྟེ་པོ་བྱང་ཀ་ལྷ་པར་འགྲོ་ཞིང་དེ་ཆོས་ཡི་
གཞི་སྟེ་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་འདི་ལ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གིས་མི་དགོ་བ་སྤངས་ནས་
ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་དང་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དོན་ཀྱན་དང་ནོར་དང་ཐར་པ་
སྟེར་བས་རྫོགས་ལྷན་འཇུག་ཞིང་འབྲུ་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་ཡུལ་ལྗོངས་སུ་མ་ཟད་
དགོན་པ་དང་རི་བྲག་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་ཞིང་བཙུད་ཀྱི་གིང་རྣམས་འབྲས་སུ་
འཕེལ་བ་བརྟན་པོས་དུད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་བུ་རྣམས་འཛམ་བུའི་
གླིང་རྒྱུད་དུ་འདིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་དུས་དེར་ཀླ་གློའི་ཚོགས་ནི་སྟེ་དེའི་ཚོས་
ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་རབ་ཏུ་ཆར་བཅད་པར་བྱས་ནས་ཀླ་གློའི་རྗེ་བོ་ཐུན་པ་ཅན་
འབྲུག་བྱེད་ནི་རན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཀླ་གློའི་རྗེ་བོ་
དེ་དག་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་འཛིན་ན་མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་བྱེད་
དེ་ལྷ་བཙུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དེ་ཡིས་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱུན་

ནས་སློབ་མ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རིགས་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་
གྲུབ་འབྲུབ་པར་གསུངས་ལ་འབྲུབ་པའི་གནས་ཀྱང་ལྟ་ཡི་བཞེད་པར་གྱུར་པའི་
པོ་བྱང་མཆོག་ གེ་ལ་ཤ་ཡི་རྒྱབ་སྟེ་སྟེང་དུ་ཞེས་པ་དབུས་སུའོ། ། དྲུག་པ་ལ།
འཇམ་དཔལ་འཛིན་རྟེན་དབང་ཕྱག་གིས་སའི་དུམ་བུ་མདུན་རྒྱབ་ལ་དབང་
བསྐྱར་ཞིང་འཇམ་དཔལ་ས་ཀྱན་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་རྫོགས་ལྡན་མཚམས་སུ་
ཚངས་པ་དང་ལྟ་དབང་མངའ་འབངས་དང་བཅས་པའི་ཆོ་འོའི་ཚད་བསྟན་པ།
ཚངས་པའི་སྐས་ལ་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་འབྱར་བའི་ཆོ་
དུས་བཞི་འབྱུང་བ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། རང་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟ་དང་མི་ཡི་སྒྲ་མ་དྲག་པོ་རིགས་ལྡན་གྱི། སྐས་ནི་
ཚངས་པ་དང་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་བྱང་དག་ནི། རྒྱབ་ཀྱི་དུམ་བུ་ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་རིར་
འཇམ་གླིང་རྒྱང་དུའི་བྱང་གི་སྟོགས་དེར་པད་མ་དཀར་པོའི་སྐུལ་པ་ཚངས་པ་མི་
ཡུལ་དེའི་མི་ཡི་བདག་པོར་འབྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུལ་པ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་
ནི། ཤར་ལ་ཡི་མདུན་གྱི་གནས་འཇམ་གླིང་རྒྱང་དུའི་སྟོ་སྟོགས་དང་དེར་མ་ཟད་
ས་ཀྱན་ལ་དབང་བར་མཛད་ནས་ལྟ་དང་དེ་ཡི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བས་སྟོ་གླིང་ལྷུ་མ་ནས་བརྩམས་སྟོ་གླིང་ཤར་མའི་
མཐར་ཐུག་པར་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་རྩྱེད་དུས་གཞོམ་ཞིང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་
དུས་འཛོག་པའི་བཀའ་འདྲིན་ཅན་དུ་བྱེད་པ་པའོ། །འདིར་ས་ཀྱན་ལ་ནི་ལྟ་ཡི་

དབང་། ཞེས་པ་ལ་སྒྲ་རབས་པ་དང་བྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག ལྟ་དབང་ལོ་ཉི་མེ་
 གཅིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་བཞུགས་ནས་གླིང་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིགས་
 ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ནས་ཚུད་དུས་གཞིམ་ཞིང་རྫོགས་ལྟ་
 འཛིག་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཚངས་པ་
 ཞེས་པའི་ཚངས་པ་ནི་རིགས་ལྟ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་སྟེ་
 ཞེས་པ་ནི་སྟོན་ལྟ་ཚངས་པའི་དུས་བྱའི་འཇམ་གི་འཇམ་པ་ལས་ཉི་མེ་དུས་ཡིན་
 པར་གྲགས་པ་ཡང་འཇམ་པ་བཙུ་ལས་ཉི་མེ་འཇམ་པ་དང་ཚངས་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་འོད་བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་རུས་སྤུལ་གྱི་འཇམ་
 པའི་དུས་ཡིན་པས་པད་དཀར་ལ་རུས་སྤུལ་དང་འོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་ལ།
 མདུན་དུ་ལྟ་དབང་ཞེས་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ལྟ་ཉི་མེ་དབང་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་།
 ལྟ་མིའི་སྒྲ་མ་གྲུ་སང་གས་ཀྱི་ཀློང་ཚོས་ཚུལ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ས་ཀྱན་
 ལ་ཞེས་པ་སྟོ་གླིང་ཐམས་ཅད་ཤས་ལ་ཡིན་པས་ཡུལ་གོ་དུག་གི་ས་ཀྱན་ལ་
 དབང་བས་ས་ཀྱན་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བས་གསུམ་པ་དང་མིའི་
 སྒྲ་མ་ཞེས་པ་ནི་གྲུ་བྱའི་པ་དང་དེའི་སྒྲ་རྒྱུད་ནི་ཚངས་པ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་
 གྲགས་པ་དང་པད་དཀར་སོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། མཁན་ཆེན་པདྨ་
 བཟང་པོས། དུག་པོའི་སྒྲ་རྒྱུད་བ་སྟེ་གཙུང་པོ་ཚངས་པས་རྒྱལ་གྱི་དུམ་བུ་
 གཅིག་ལ་སྟེ་འཇམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་འདིའི་མིའི་བདག་པོར་འགྱུར་ལ། ས་དུམ་བུ་

བཅུ་གཉིས་ཀུན་ལ་གཅེན་པོ་ལྟ་འདྲི་དབང་པོ་ནི་མདུན་དུ་སྟེ་སྟེན་དུ་བདག་པོར་
 འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ལས། སྒྲ་བ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་དབང་ཁོ་ནས་དབང་བྱེད་ན་དུམ་བུ་སོ་སོར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
 བ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་བྱེད་པ་ཅན་དང་དུམ་བུ་
 སོ་སོར་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་དབང་ལོ་ནི་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་བཞུགས་པ་
 ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བ་གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་སྐབས་གསུམ་པ་དང་མིའི་སྒྲ་མ་ཤུག་བྱབ་པ་དང་དེའི་སྐས་
 གྲགས་པ་ཡིན་པ་ལ་འཐད་པའི་འབྲེལ་བ་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤུག་སེང་
 གེའི་གདུང་སྐས་དངོས་ནི་ཤུག་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་གང་ཡང་ཡིན་པར་མ་
 གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤུག་སེང་གེའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་སྐས་ནི་གྲགས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱད་ནས་ཡིན་པ་ཅུ་ལ་བསམས་ན་རིགས་ལྡན་གཞན་
 ལས་ཀྱང་ལྟ་མིའི་སྒྲ་མའི་སྐས་སུ་འགྱུར་བས་གྲགས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་
 ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲུ་གྲོ་བརྒྱད་པའི་རྫོགས་ལྡན་འཛིག་པར་ཤུག་བྱབ་
 བ་འབྱོན་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤུག་བྱབ་གྱིས་བཞག་པའི་རྫོགས་ལྡན་
 དང་ཅོད་དུས་འབྱུང་བའི་བར་ལོ་ནི་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་འབྱུང་བ་ལས་ཤུག་
 བྱབ་ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་ལོ་བརྒྱ་དུག་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པར་བྱེད་རང་
 གིས་ཀྱང་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ལྟ་མིའི་སྒྲ་མ་ཤུག་སེང་གེ་ལ་དོས་

གཟུང་ན་ཤུག་སེང་གའི་དུས་ཚར་གཅོད་བྱའི་གྲོ་གྲོ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིར་
 རྫོགས་ལྷན་གྱི་རྗེས་ལ་སྐུམ་ལྷན་དང་། དེ་ནས་གྲོ་གྲོའི་བཞུག་པའི་ཚོད་དུས་
 འབྱུང་ལ། གླིང་འདིར་གྲོ་གྲོ་འབྱུང་བ་དང་མི་བདག་གྲགས་པ་འབྱུང་བ་དུས་
 མཉམ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་སྒྲུས་པའི་བྱིར། ཚངས་པ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་
 མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། གྲགས་པའི་མཚན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲགས་པའི་བྱིར་དང་།
 ལྟ་ཚངས་པ་དང་སངས་རྒྱུ་འོད་བསྐྱེད་གི་དུས་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པའི་ཉ་
 དང་དུས་སྐུལ་འབྱུང་བ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་ལྷན་ཅི་
 ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ལྟ་དབང་དྲག་པོ་ཡིན་ན་ལྟ་དབང་ལྟ་མའི་སྒྲ་མའི་སྐས་ཡིན་
 པར་གསུངས་ལ། ལྟ་མའི་སྒྲ་མ་ཤུག་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་འདོད་པས་ཤུག་
 སེང་གི་གཤེགས་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་རབས་སོ་གཉིས་སོང་བ་ན་
 ཤུག་བྱུང་གི་སྐས་གདོད་འབྱུང་བ་སྐུལ་འཇུག་དཀའ་བའི་བྱིར། བྱང་
 སེམས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཤུག་བྱུང་གི་སྐས་སྐུལ་འཇུག་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་
 དེས་བཟུང་བྱེད་པའི་སྐབས་དོན་པོར་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར། ཡང་རྒྱད་འགྲེལ་
 ལས་ལྟ་མའི་སྒྲ་མའི་དྲག་པོའི་སྐས་མཆེད་ཀྱི་དུས་གླིང་འདིར་རྫོགས་ལྷན་ཡོད་
 པར་སྟོན་མི་རྣམས་སྐུ་གསུངས་པ་འདི་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་མའི་སྒྲ་མའི་སྐས་གྲགས་པ་
 འབྱུང་བ་དང་ཚོད་དུས་འཇུག་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་འགལ་བའི་
 བྱིར་འཐད་པ་དང་བྲལ་ལོ། །ཤམ་ལའི་ཡུལ་དེ་འཛམ་གླིང་འདི་ཐམས་ཅད་

ཡིན་ན་ཡུལ་དྲུག་གི་དུས་སྐྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཤལ་ལ་དང་རྒྱ་ནག་དང་ལི་དང་བོད་
 དང་འཕགས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ས་ཀྱིན་ཤལ་
 ལའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་ལྟ་དབང་གིས་དབང་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ལྷགས་
 བསྟན་ལས་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་རིགས་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཤལ་ལའི་ས་གཞི་ཐམས་
 ཅད་ལ་མི་དབང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དེ་མི་དབང་བར་འདོད་ན་
 ཤལ་ལ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཀ་ལུ་པར་ནི་ཞེས་ཤལ་ལའི་ཡུལ་འཕགས་ཡུལ་ལས་
 གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་བོད་དང་
 ཤལ་ལ་དང་རྒྱ་ནག་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པས། ཡུལ་ཐ་དད་དུ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤལ་ལའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཤལ་ལའི་སྐད་
 ཡུལ་དེ་དག་གི་སྐད་ལས་འོགས་སུ་འགར་ཡང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 སྐྱབ་གསུམ་པ་ལའང་མི་འཐད་དེ། ཚངས་པས་ས་དུམ་བུ་གཅིག་བྱ་འདི་རིལ་
 ལ་དབང་བྱེད་ན་ལྟ་དབང་གིས་ས་དུམ་བུ་གཅིས་ལ་དབང་བྱེད་པར་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ས་དུམ་བུ་བུ་གཅིས་ལས་མེད་
 པས་ཚངས་པས་བདག་ན་ལྟ་དབང་ལ་བུ་གཅིག་ལས་བདག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གོང་དུ་ལྟ་དབང་འཁོར་ལོ་བྱེད་ཅན་ཡིན་པར་སྒྲིམ་པ་དང་འདིར་དུམ་བུ་
 གཅིག་ལ་དབང་བར་འཆད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་རྒྱབ་ཏུ་ཚངས་

པ་མདུན་དུ་ལྟ་དབང་ཞེས་དང་ས་ཀྱན་ལ་ལྟ་དབང་ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་བྱེད་
ཅན་ཚངས་པ་དང་ལྟ་དབང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ནས་དེའི་དོན་
མ་ཉོགས་བཞིན་དེའི་དོན་འཆད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ངལ་བར་གྱུར་པ་
ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད་འོན་འདི་དོན་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་དང་མདུན་ཞེས་པ་
ནི་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་འདི་ལ་ལྟོ་བྱུང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་རིགས་ལྡན་འབྱུང་
བའི་གནས་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་གསྟར་ལ་ཡིན་ལ། དེར་འཛིག་ཏེན་དབང་ལྷག་
ཚངས་པ་བཞུགས་པ་དང་ཆུ་བོ་གི་ཏའི་ལྟོ་ཁ་བ་ཅན་དང་འཕགས་ཡུལ་སོགས་
ནི་མདུན་དུ་གཞོམ་བྱ་སྒྲ་གྲོ་དང་ཚུད་པའི་གནས་ཡིན་པས་མདུན་ཡིན་ལ་དེར་
འཛམ་དཔལ་ལྟ་དབང་བཞུགས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གླིང་འདིའི་ལྟོ་བྱུང་དུ་
བགོས་པའི་བྱེད་རེ་ལ་དབང་བས་བྱེད་པ་ཅན་དང་ལྟ་དབང་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙོ་
བརྒྱད་གླིང་འདིར་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་ལྟོ་གླིང་རྒྱབ་མར་སྒྲ་གྲོའི་བསྟན་པའི་
གནས་ཚད་ཚོགས་པས་དེར་བྱོན་ནས་ཚུད་དུས་གཞོམ་ནས་ཚོགས་ལྡན་འཛིག་
ཅིང་རང་ཉིད་ལོངས་སྟོད་ཚོགས་སྐྱར་གཤེགས་ཏེ་རང་སྤྱིས་གླིང་དེར་དབང་
བསྐྱར་ནས་དེའི་སྤྱིས་རྒྱུད་ཀྱིས་གླིང་གཞན་དག་ཏུ་ཚུད་དུས་གཞོམ་ནས་ཚོགས་
ལྡན་འཛིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་ས་ཀྱན་ལ་ལྟ་དབང་གིས་དབང་བྱེད་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུད་ལྡན་ཚོགས་ནས་ཚོགས་ལྡན་འཛིག་
པའི་མཚམས་སུ་སྤིང་གསུམ་སྒྲ་མ་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་ཡིས། །སྒྲ་གྲོ་ཚོས་དང་

མཐུན་པས་ལེགས་པར་བཅོམ་པ་དེ་ཡི་རྗེས། །ལོ་ནི་བརྒྱུད་དང་གཅིག་གི་བརྒྱ་
 ཞེས་པའི་བརྒྱད་ནི་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་གཅིག་གི་བརྒྱ་ནི་གངས་གྱི་གནས་བཅུ་པ་
 གཅིག་ཡིན་པས་བཅུའི་བརྒྱ་ནི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་སྟེ་དུས་དེར་སྐྱེས་དགུ་རྒྱུ་མས་ཆོ་
 ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཐུབ་པ་ནི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་མི་ལོའི་གངས་ཏེ་ཆོ་ཆད་
 ཡིན་པས། དེ་ཡང་འདིར་ལོ་ནི་བརྒྱད་དང་གཅིག་གི་བརྒྱ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་
 གཉིས་འབྱུང་དུ། ལོ་ནི་བརྒྱད་བརྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་བྱུང་ལ། འདིའི་རྒྱ་དཔེར།
 ཨཱི་ཀེ་ཤ་ཏི་ཞེས་འབྱུང་བས་ཨཱི་བརྒྱད། ཨེ་ཀ་གཅིག་མཆོམས་སྐྱུར་བས་
 ཨཱི་ལ་རྒྱུ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཨེ་བྱིན་ཨ་ཡིག་ལ་དབྱེ་འོས་ཀའི་སྒོག་ཨ་དབྱེ།
 གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་དྲངས་བརྒྱད་གཅིག་ཞེས་པར་གྲུབ་ཅིང་ཤ་ཏ་བརྒྱ་ལ་
 རྒྱུ་དབྱེ་ཨེ་བྱིན་པས་བརྒྱ་དང་གཅིག་གི་བརྒྱ་ཞེས་འབྱུང་བས་གངས་ཡིག་ལ་
 འགོད་ན་ཆེས་གསལ་བར་འབྱུང་ཏེ་འདི་ལྟར་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་གངས་ཡིག་
 བཀོད་པ་འོག་ན་བཀྲམས་པས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དུས་འཁོར་དུ་སྐྱེ་
 དགུ་ཐམས་ཅད་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པར་བཤད་པ་དང་དེར་འཇོམ་གླིང་པའི་སྐྱེ་དགུ་
 རྒྱུ་མས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐུབ་པར་འགལ་ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཀླུ་
 ཆེན་ཤེས་བཞི་པ་རང་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡིན་ཡང་ཉི་ལྔ་ཁྱིམ་བཀོད་པའི་དབང་གིས་ལོ་
 ནི་བརྒྱལ་ཆུང་གཅིག་གི་ཆོར་བཤད་པས་མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་གཉིས།
 གཏམས་བདུན། གཏམས་ཆེན་དུག དགྲིགས་ཆེན་དུག མི་འབྲུགས་གཉིས།

མི་འབྲུགས་ཆེན་པོ་ལྟ། བྱང་འབྲིན་ལྟ། བྱང་འབྲིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དཔངསྟེང་
བདུན། དཔངསྟེང་ཆེན་པོ་བདུན། དེད་འབྲེན་བཞི། དེད་འབྲེན་ཆེན་པོ་གཉིས།
མཐའ་སྒྲང་ཆེན་པོ་བདུན། རྒྱ་རིགས་དགུ། དེ་ཆེན་པོ་དགུ་འོད་མཛེས་དུག
དཔང་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས། ལེགས་བྱིན་གཅིག། །དེ་ཆེན་པོ་གཅིག་དགོས་ཀྱང་དེ་
རང་ལོ་བརྒྱ་པར་མི་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་གེས་པར་བྱའོ། །ཆོ་
ལོ་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན་ཆངས་པ་ཤལ་ལ་དང་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱོད་འདིར་
བཞག་པར་མཛད་ནས་རིགས་ལྡན་དུག་པོ་རང་ཉིད་བདེ་བའི་གནས་སུ་སྟེ་
ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུར་འགོ་ཞིང་དུག་པོ་དེ་ཡི་རིགས་སྒྲས་དང་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱི་མི་ཉམས་པར་རིམ་བས་རབ་རྒྱུ་འཕེལ་བ་ལས། གསུམ་པ་ནི། སྤྱར་ཡང་
ཤལ་ལའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་ཡི་བདག་པོ་ཆངས་པའི་སྒྲས་རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱི་ཉ་སོགས་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དག་རྒྱུ་འབྱུང་
བར་གསུངས་པ་ལས་དེའི་དོན་རྣམས་རྒྱས་པར་འོག་རྒྱུ་འཆད་ལ། འཛམ་བུའི་
གླིང་འདིའི་ཕྱོད་ཕྱོགས་སུ་མི་བདག་ལྟ་དབང་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་རྒྱུད་པ་ལ་
དུས་སོ་སོར་རྒྱལ་རྒྱུད་དུ་མ་དག་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་དབུས་སུ་སྟེ། བར་སྐབས་གཅིག་
ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཀྱི་སྒྲས་ལྟ་དབང་སྟེ་མིའི་དབང་པོའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་ད་
པ་ནི་པ་མིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལྷགས་དོར་ནས་བྱི་རོལ་པའི་བྱབ་པ་པ་སྟེ་
དང་སྟོང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་རི་ལ་གནས་པ་པོ་དག་སྦྱོང་ལྟར་བཅོས་ནས་

སྐྱོད་པ་མི་དག་བ་པལ་བ་སྐྱོད་པས་ཀླུ་མ་མ་ཞོན་པའི། སྐར་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་
ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་དོར་ནས་སྐར་གྱིས་ཐབ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རིགས་འཕེལ་
བས་ཀླུ་རྒྱུད་ངན་པ་མང་པོ་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུར་
ཏེ་དང་སང་བོད་ཀྱི་ཀླུ་པོའི་ཤུག་ཏེ་རིགས་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡར་གྲུང་གི་རྩོམ་
དོམ་པོ་ཆེ་བ་དང་བུ་ཚལ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟ་ནའང་ཚངས་པའི་སྐས་བརྒྱུད་ཤམ་
ལ་ཉིད་ཀྱི་སང་གའི་གདན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས།
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཞན་སྐྱེ་བོ་པལ་པར་ཅིས་ཏེ་དགོས་པ་
ལ་ཚུལ་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཚུབ་པར་རྗེ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བས། ཤམ་ལར་བཞུགས་
པའི་ཀླུ་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཚངས་པ་ནས་བཟུང་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་
པ་དགུ་རེ་བཞིན་དགུ་རེ་རེ་ལ་ཀླུ་པོ་ཉེར་བཞི་རེ་འབྱུང་བའི་ཀླུ་པོ་ཉིས་བརྒྱ་
དང་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བས་འཇུག་པ་དགུ་རྗེ་གས་ལ་ཀླུ་པོ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྐུལ་བ་སྟེ་ཐ་མལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡུལ་གཞན་
དུ་ལྟ་མིན་དབང་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གྲུ་གྲོའི་མི་བདག་དང་ཐུབ་པ་བྱང་
སྐྱོང་རྣམས་ནི་པལ་བ་གཞན་ཏེ་ཆོས་ཀླུ་དེ་དག་གི་གདུལ་བྱར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
དང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་ལྟ་བུ་ནམ་འགྱོན་པ་ན་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་ནག་པ་
དང་རིགས་ལྟན་གྱི་མཚམས་སུ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཤུག་སང་གེ་ཡང་
ནག་པོའི་འཇུག་པའི་ཀླུ་པོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐད་ཅམ་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ལ་བསྐླལ་

པ་མ་ཞིག་གི་བར་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། གོ་ལ་འདིའི་ཚིགས་
བཅད་བརྒྱ་དང་དུག་བཙུ་རེ་དུག་པར་དེ་རྣམས་དབྱས་སུ་མི་བདག་ཐུབ་པ་
རྣམས་ནི་པལ་པ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་བ་ལྟ་དབང་གི་སྒྲས་
བརྒྱད་ལ་འཛོག་དགོས་ལ། རྒྱད་ལས། དེ་ཉིད་ནང་ནས་མི་ཡི་བདག་པོའི་སྒྲས་
རྣམས་དག་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཚངས་པའི་སྒྲས་
རྒྱད་ལ་ཉ་སོགས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱལ་རྒྱད་འབྱུང་བ་དང་། ལྟ་དབང་གི་
རྒྱལ་རྒྱད་པལ་པ་དེ་དག་སྐྱོའི་མི་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་དང་འཆད་མི་ལུས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དེ་སྐྱོའི་ཚོས་ཚུལ་དག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་བཅད་ནས་
ཇོགས་ལྡན་གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་རྣམས་ལ་སྐྱོའི་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱད་དུ་ཚངས་པའི་སྒྲས་རྒྱད་ལ་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དགུ་དང་སྐྱར་
བའི་བཤད་པ་འདུག་ཡང་འཇུག་པ་རེ་རེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉེར་བཞི་རེ་འབྱུང་བ་དང་།
ཉེར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཞིང་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་རེ་རེ་དང་སྐྱར་བའི་བཤད་པ་མི་
གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་
པའི་ནག་པོ་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་མཚམས་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་ཅེས་སྒྲས་པའི་
རྗེས་ནས་ནག་པོའི་རྒྱལ་པོ་བཙུ་བ་གི་ཐད་དུ་འབྱུང་ཞེས་རང་ཚིག་འགལ་བར་
སྒྲས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རང་གི་རྟོག་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཟོ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི་
ལུས་སྐྱུལ་ཡིན་པས་དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་བཟན་དུ་མི་རུང་བས་བགྲེས་པོ་ཁྱེད་ཅག་

ཚོས་ལ་དབང་ཟ་བར་མ་བྱེད་ཅིག དེ་ནས་ལྷ་དབང་གི་སྒྲས་རྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་
སྒོ་གཞིམ་པའི་སྒྲ་དུ་ནི། འཁོར་ལོ་བརྒྱུར་བ་མི་ཡི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་
འཁོར་དབང་པོ་སྟེ་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་འཛམ་གླིང་གི་ས་དུམ་བུ་དུམ་
བུར་འགོ་བར་འབྱུར་ལ་སྒྲ་སྒོའི་བསྟན་པ་དུམ་བུ་རེར་གནས་ཆད་ལོ་སྟོང་དང་
བརྒྱད་བརྒྱ་རྗེ་གསུམ་པའི་མཚམས། གླིང་དེ་དག་ཏུ་འདུལ་བྱེད་ཁོ་བོ་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་པ་རེ་རེས་སྒྲ་སྒོའི་ལུགས་ངན་བཅོམ་ནས་དུམ་བུ་སོ་
སོའི་གླིང་དག་གི། འཁོར་ལོ་བརྒྱུར་བ་ཅན་ཡང་ལོངས་སྟོན་རྗེ་གསུམ་པའི་སྒྲ་བདེ་
བའི་གནས་སུ་བགོའོ། །སྐབས་གསུམ་པ་ལྷ་དང་མི་སྟེ་ས་ཡི་སྟེང་གི་འགོ་བ་སྒྲ་
མའི་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྒྲས། མདུན་དང་རྒྱབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་ཏེ་
འདིའི། ལྷ་དང་བྱང་གཉིས་ལ་མདུན་དང་རྒྱབ་ཅེས་སྟོས་པ་སྟེ་མི་ཡི་དབང་པོ་ནི་
ཤམ་ལ་ནས་རིམ་བཞིན་དྲག་པོ་སྒྲ་སྒོ་འཛམས་པའི་ཆེད་དུ་འཛམ་གླིང་འདིར་
འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་ལྟོ་ཤམ་ལའི་མདུན་དུ་རྒྱལ་སྒྲས་
ལྷ་དབང་དེ་ཡི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དག་ས་དུམ་བུ་གཞན་དང་གཞན་
དུ་འཁོར་ལོ་བརྒྱུར་ཏེ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་དོ། །རྒྱབ་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ཀླུ་ལ་ཤ་ཡི་རིང་།
ཚངས་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་དེའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ནམས་ནམ་པ་སྒྲ་
ཚོགས་ཀྱི་སྟེ་ཤམ་ལར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལ་སྟེ་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་མར་བྱུར་ཏེ་
ཚངས་པ་སོགས་ཕྱིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ནི་ལྷ་མིན་བྱུང་འདུག་གི། འདུག་པ་དང་

མཐུན་པར་འབྱུང་ཞིང་གོང་དུ་ཆོག་པ་བཅད་བརྒྱ་ར་གསུམ་པར་བཤད་པའི་
 འབྱུང་པོའི་སྒྲུབ་གནས་ཅན་ནོ། །འཇུག་པ་བཙུན་པ་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་
 ཚངས་པ་ནི་ཉ་ཡི་གནས་སྐབས་དང་། དུས་སྤུལ་གྱི་གནས་སྐབས་ནི་འཁོར་ལོ་
 ཅན་གྱི་སྤྲུལ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་སྟེ། མཆེད་གཉིས་པོ་དེ་གླིང་འདིར་ཞུགས་དུས་
 རྗེས་ལྟར་གནས་པ་མེན་པས་སྒྲུབ་པོ་དག་གི་ཆོ་ཆད་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུང་བརྒྱད་
 དོ། །དེ་ཡང་ཚངས་པའི་སྤྲུལ་རྒྱུད་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དགུར་བྱེ་བ་
 ལའང་དུས་བཞིར་འཛོག་པ་ལས་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་པའི་དུས་དེ་ནི་རྗེས་ལྟར་
 གྱི་དུས་སོ། །ལག་པའི་འཇུག་པར་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་པོ་འོད་སྤྲུང་གི་དུས་
 གྱི་སྒྲུབ་པོའི་ཆོ་ལོའི་ཆད་ཡིན་ལ། དུས་དེར་ནི་སྤུལ་ལྟར་དང་མི་ཡི་སང་གའི་
 འཇུག་པར་ལོ་དགུ་བརྒྱ་དང་དེའི་བྱེད་བཞི་བརྒྱ་དང་.....ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དུས་དེར་
 བྱི་གཉིས་ལྟར་དང་དེའི་རྗེས་ནས་མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེས་.....རིམ་བཞིན་དམན་པས་
 མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཕྱག་གི་བར། མི་ལྷ་བྱུང་ལ་སོགས་པས་གཤེན་རྗེ་མི་རྣམ་ཅག་པོ།
 སངས་རྒྱས་རིགས་ལྟར་ལྟའི་རིམ་བཞིན་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ལྟར་གྱི་
 འཇུག་པ་ཐ་མ་འདིར་སྒྲུབ་པོ་རྣམས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་ཚུད་ལྟར་གྱི་དུས་
 ལྟ་འཛོག་གོ། །ལྟ་པོ་དེ་ཡི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་དུས་ནས་གྱི་འཇུག་པའི་རིགས་
 ལྟར་གྱི་བར་ལོ་ལྟ་བུ་བྱི་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟེ་དཔལ་ཡིད་བཟང་ཅེ་
 པས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པོ་སོགས་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་མཛད་དུས་

ཆབ་འབངས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཡི་གངས་ཡིན་ལ། རིགས་ལྡན་དག་གི་སྐྱེ་ཆའི་
 ཚད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེ་ལོ་
 བརྒྱ་པའི་ཚད་ཅན་འབངས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་
 ཆོས་ཀྱི་ཉིས་བཞི་རེ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། གཞན་གྱིས་མ་
 རྟོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ་ནི་མ་རངས་པའོ། །དེས་ན་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བའི་བཞེད་པ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱེད་ཀྱི་བཤད་
 པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཉ་ཡི་འཇུག་པའི་ཀླུ་པོ་ལ། བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉར་བཞི་
 འབྱུང་བ་དང་། ཀླུ་རབས་ཉར་བཞི་པོ་དེའི་དུས་མངའ་འབངས་རྣམས་མི་ལོ་
 སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་འཛོལ་བར་འདོད་པས་འབངས་རྣམས་ཀྱི་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་
 བརྒྱས་འཛོལ་བའི་ཆེ་ཀླུ་པོ་རྣམས་རང་ལོ་བརྒྱ་པ་ལས་འཛོལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉའི་ཀླུ་པོ་ཉར་བཞི་འབྱུང་བའི་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་
 ཆེ་ཚད་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རྟོགས་པའི་རིང་ལ་ཉ་ཡི་འཇུག་པའི་ཀླུ་རབས་
 བཅོ་བརྒྱད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ནས་ཉ་ཡི་འཇུག་པའི་ཀླུ་རབས་ལས་རང་
 ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་ཀླུ་པོ་དྲུག་ལྟག་མར་ལུས་པ་དེའི་རིང་ལའང་ཆབ་འབངས་
 ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་ལོ་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐུབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནམ་སྟོང་
 བརྒྱད་བརྒྱ་དེ་ཡི་ཕྱེད་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཐུབ་པའམ་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡིན་པ་འདྲི།
 དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཉའི་ཀླུ་པོ་དྲུག་ལྟག་མར་ཡོད་པ་སོང་རྗེས་ཉའི་

ཀླུ་པོ་ཕྱི་མ་དག་གི་དང་པོ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་མངའ་འབངས་ཀྱི་མིའི་ཆོ་
ཆད་ལོ་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ལས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་པོ་དེ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ད་
དུང་ཆབ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ལུས་པ་ལ།
དེའི་རིང་ཉའི་འཇུག་པའི་ཀླུ་པོ་མེད་པས་ཤམ་ལའི་ཀླུ་ས་སྟོངས་པར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཆོ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ལྟར་
ནའང་མི་འཐད་དེ། དུས་སྤུལ་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཀླུ་པོ་ཉེར་བཞི་
འབྱུང་བ་དང་མངའ་འབངས་ཀྱིས་མི་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་དུས་མཆུངས་ཡིན་
པར་བྱེད་རང་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཉ་ཡི་འཇུག་པའི་ཀླུ་པོ་བཙོ་བརྒྱད་
རྫོགས་པའི་མཐར་ད་དུང་ཉའི་ཀླུ་པོ་དྲུག་གི་རིང་ལ་མངའ་འབངས་ཀྱི་མི་
རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མངའ་འབངས་ཀྱིས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་དུས་དུས་སྤུལ་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཀླུ་
པོ་ཉེར་བཞི་པ་འབྱུང་བ་ཡི་ཀླུ་པོ་དང་པོ་སང་གའི་ཁྲིར་འརྫོགས་པའི་ཆོ་ཉའི་
འཇུག་པའི། མཐའ་ཡི་ཀླུ་པོ་དྲུག་པོས་ཀླུ་ས་མ་ཐོབ་པས། ཀྱི་མ་ཉི་མའི་
ཀླུ་པོ་དྲུག་པོ་དེ་ས་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་མཐིང་སྟོན་དུ་བྱས་
པའོ། །ཡང་ན་མངའ་འབངས་རྣམས་མི་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་རིང་ལ་ཉའི་
འཇུག་པའི་ཀླུ་པོ་དྲུག་གིས་ཀླུ་ས་བཟུང་བས་སྟོན་མེད་དོ་སྟེ་ན་ནའང་མི་
འཐད་དེ། ཆབ་འབངས་མི་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་དུས་ན་ཉའི་ཀླུ་པོའི་འཇུག་

418

བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་ལ་དུག་ཅུས་དམན་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་མི་ཕན་ཏེ། བཞི་
པའི་དུས་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཙུར་འགྱུར་མི་རྣམས་ལོ་བརྒྱ་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དེ་ལ་དུག་ཅུས་དམན་པས་རིགས་ལྡན་གྱི་དུས་
དགུ་བཙུར་འགྱུར་ལ། རིགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡིན་པ་གསལ་བས་
དེའང་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚངས་པའི་དེ་ཁྱེད་འོད་སྤང་གི་དང་། དེ་ཁྱེད་
མིའི་སེང་གའི་དུས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་སྟོན་དུ་མེད་པས་ནག་པའི་དུས་ཉིས་
བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་ཡིན་པས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཙུར་ཡང་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་
པས་གཞོད་པ་བརྟན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་རིགས་པར་སྤྲོ་བཞོས་དང་མཐུན་པའི་
འགལ་སྤོང་གིས་ཅིག །ལུགས་དེ་མི་འགྱུབ་པས་དེ་ལྟའི་འགལ་སྤོང་རྣམས་པ་མ་
ཡིན་ན་ང་ཕྱིར་ཏེ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་སོ།
དེས་ན་ཉའི་འཇུག་པ་ནས་བརྒྱམས་རིགས་ལྡན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་
བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པས་ཕྱེ་བའི་ས་བདག་གངས་ཉིད་དང་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་
ཆབ་འབངས་ཀྱི་ལོའི་གངས་རི་ཙམ་འཛོལ་བའི་ཚུལ། །ཁམས་ལའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་དུག་པར། མི་ཡི་སེང་གའི་མན་ཆད་ནས་རིགས་ལྡན་
གྱི་མཐར་ཐུག་པར་རིམ་བཞིན་ལོ་གངས་དུག་ཅུ་དུག་ཅུ་རེས་དམན་པར་བཤད་
ཀྱང་། རིགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་མངའ་འབངས་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པ་ལོ་བརྒྱར་
འཛོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དགུ་པ་སངས་རྒྱས་བར་དུ་

བགྲངས་ན་འཇུག་པ་བཅུ་པ་རིགས་ལྡན་གྱི་དྲུས་ཆབ་འབངས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་དགུ་བཅུ་
 ལས་མེད་པས་དེ་དྲུས་འབངས་རྣམས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་ཡིན་པར་འགལ་བ་
 དེས་ན་མིའི་སང་གའི་དྲུས་ལ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུར་འཆོ་བ་དང་མིའུ་ཐུང་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་དྲུག་ཅུ་རེས་སྤྱི་སྟེ་སངས་རྒྱས་ནས་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་
 བར་དུ་ནི་ལྔ་བཅུ་ཐེ་ནས་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དྲུས་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡིན་པར་
 འཆད་པར་ལུས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོ་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྟེ་ཡིད་བཟང་ཅེ་པས་
 འཇུག་པ་དགུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱལ་པོའི་བར་འདིར་བགྲང་བར་མི་
 བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་གྱི་དྲུས་སུ་འབངས་ཀྱི་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་
 བཅུར་འཇུག་འདོད་ན་རྒྱད་ལས་རིགས་ལྡན་འཇུག་པའི་མཐར། མི་རྣམས་ལོ་
 བརྒྱ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་ཁྱེད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཅི། དེས་ན་དབྱུང་པ་
 གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀར་ཁྱེད་གྱིས་རང་བཟོའི་གཟུ་
 ལུམ་རལ་ཆོད་མང་པོ་མ་བྱེད་ཅིག འདིར་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསོད་
 རམས་རྒྱལ་མཆོན་པའི་ཞལ་སྤྲུ་ནས། གོང་དུ་ཆོགས་སུ་བཅུད་བརྒྱ་དང་གསུམ་
 པ་དང་འདིར་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱིང་བསྐྱིགས་ཏེ་འཆད་ན་འོད་ཟེར་ནི་
 བཅུ་གཉིས་ཏེ་གྲགས་པ་ནས་ཉི་མའི་བར་བཅུ་གཉིས་དང་། བདུན་ནི་སྣ་ཆོགས་
 གཟུགས་ནས་རྣམ་གཞོན་གྱི་བར་བདུན་དང་། རང་བཞིན་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེན་ས་
 དྲག་པོའི་བར་བདུན་དང་གཟའ་ནི་ཐུབ་པ་སྟེ་ལྷ་བཟང་ནས་ལྟ་དབང་བར་

བདུན་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་བདུན་པོ་དེ་སྟོང་སྟོང་པས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷ་འི་སྐྱེ་གནས་ཅན་
ཡིན་ལ་རིགས་ལྡན་ཉེར་དུག་པོ་དེ་དག་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དགྲ་དང་སྦྱོར་
བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལྷ་ཚངས་པ་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་
ཉའི་སྦྱལ་པར་གྲགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དུས་བྱུང་བ་རུས་སྤལ་
གྱི་སྦྱལ་པ་པད་དཀར་ནས་སྒྲོལ་པ་ཡར་བཅུད་བཙུག་ཉིས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཨ་རྒྱ་
ཀའི་དུས་སུ་བྱུང་བ་པགས་པའི་སྦྱལ་པ་ས་སྦྱོར་ནས་མ་འགགས་པ་ཡན་ཆད་
དུག་དང་། རྒྱལ་པོ་སྟོང་པས་ལྡན་གྱི་དུས་བྱུང་བ་མིའི་སེང་གོ་དང་ལྷ་མིན་འགོ་
སྦྱོབ་ཀྱི་དུས་བྱུང་བ་མིའུ་བྱུང་གི་སྦྱལ་པ་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོ་དང་། ཡ་མཁུ་ཨ་གྱིའི་
སྦྱལ་པ་མཐའ་ཡས་དང་། རྩ་མ་ཆའི་སྦྱལ་པ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བག་པའི་སྦྱལ་པ་
དུག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ནི་ལྷ་མིན་གྲུ་གྲོའི་རིགས་ལ་འཛིགས་པ་
བསྟེར་བའི་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་འབྱུང་པོ་མིའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་
གདན་སོ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ནི་ལྷ་མིན་དགྲ་པོ་ཆེ་ལོ་བརྒྱུ་བ་ཆོས་སྟོན་པ་དུག་པོ་
ལྷུག་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཚངས་པའི་དུས་བྱུང་བའི་
ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་ཉའི་སྦྱལ་པ་གྲགས་པ་ནས་ནག་པོའི་སྦྱལ་པ་དུག་པོའི་
བར་བྱོན་པས་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆད་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན།
གྲགས་པས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་། རིགས་ལྡན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་
དང་། དུག་པོས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བཞུགས་པ་ལས་བརྒྱ་ནི་ཆོས་སྟོན་ལ། བརྒྱ་ནི་གྲུ་

སྐོ་འཛོམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་ལྡན་ཚངས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་ལོ་
གངས་ནི་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱཡིན་ལ། སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་དེའི་ཕྱིད་ནི་དགུ་
བརྒྱཡིན་པས་དགུ་བརྒྱ་ལ་དྲུག་ཅུས་ཐི་བས་བརྒྱད་བརྒྱ་བ ཞི་བཅུ་ལ་བད་
དཀར་ནས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བར་རྒྱལ་བོ་བཅུ་བཞིས་ལོ་དྲུག་ཅུར་ཆོས་སྟོན་པའི་
དྲུག་ཅུ་བ་རེས་བགོས་པས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དེ་ནས་དགུ་བརྒྱའི་ཕྱིད་བཞི་བརྒྱ་
ལ་བཅུ་ལ་དྲུག་ཅུས་དམན་པས་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུའི་རིང་ལ་ཕག་པའི་སྤྱལ་
པས་སྟོང་ནས་མ་འགགས་པའི་བར་དྲུག་གིས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཆད་
དང་། སྤྱར་བཞི་བརྒྱ་ལ་བཅུ་ལ་དྲུག་ཅུས་ལྷར་ཐི་བའི་དྲུག་ཅུ་སྤྱར་བསྟན་པས་
བཞི་བརྒྱ་ལ་བཅུར་སོང་བ་ལ་མིའི་སེང་གོ་ཡན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆད་དང་།
དེ་བཞིན་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་རིགས་ལྡན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་མཛད་པའི་ལོ་དྲུག་
ཅུས་དམན་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི་སྤྱར་མིའུ་བྱང་གི་སྤྱལ་པ་མིའི་སེང་གོ་ནས་
དྲག་པོའི་བར་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆད་ཡིན་ལ། སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ལ་བརྒྱ་
ཕྲག་གཅིག་ནི་དྲག་པོས་ཆོས་བསྟན་པའི་ལོ་གངས་དང་། ལྷག་ཉིས་བརྒྱ་དགུ་
བཅུ་ལ་དྲུག་ཅུས་བགོས་པས་བཞི་ཐོབ་པ་དག་པ་ནི་མིའི་སེང་གོ་སོགས་བཞིའི་
ཆོས་བསྟན་པའི་ཆད་ཡིན་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་དང་རེ་བརྒྱད་པའི་ཆངས་
པ་ནི་གྲགས་པ་དང་། འོད་སྤྱང་ནི་པད་དཀར་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་
རང་ཉིད་གྱིས་མ་དགོངས་པར་སུན་ཆོད་དུ་དཔགས་པ་ནི་སྟོང་པོ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་

བར་སྒྲུབ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་ཚངས་པ་ལ་ནི་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དྲག་
 པོའི་སྒྲས་ཚངས་པའི་དུས་ཆབ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐུབ་
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བྱེད་ལྟར་ཚངས་པའི་དུས་འབྱུང་བའི་ཉའི་སྒྲུལ་པ་གྲགས་པ་
 ཅས་དྲག་པོའི་བར་གྱི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་སྐབས་དོན་མིན་པའི་བྱིར་དང་།
 འོད་བསྐྱངས་ནི་ཚངས་པའི་སྒྲས་ཚ་ཡིན་པས་པད་དཀར་དུ་འཆད་པ་བསྐྱབ་
 ཅོལ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དྲག་ཅུས་དམན་པ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དྲག་ཅུ་
 རེས་ཐུང་དུ་འགོ་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་རིགས་ལྡན་ཆོས་འཆད་པའི་ལོ་གྲངས་
 དྲག་ཅུ་རེས་དམན་པར་འཆད་པའང་མི་འགྲིག་བཞིན་བསྒྲིགས་པ་དོན་མེད་པར་
 འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། གྲགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཆོས་
 བསྟན་པའི་བར་གྱི་ཆད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་གསུངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་
 གྲགས་པས་ལོ་ཉིས་བརྒྱར་དང་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ལོ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་པའི་
 ལྷག་མ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙོ་ལྷ་ལ་རིགས་ལྡན་གཞན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆད་
 དྲག་ཅུ་རེས་བགོས་པས་ཉེར་ལྷ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རིགས་ལྡན་ཉེར་བདུན་དུ་འབྱུང་
 ལ། དེ་ལྟར་ཀའང་གོང་དུ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འགྲེལ་བ་ན་གྲགས་པ་དང་དྲག་པོ་
 གཉིས་དང་བཅས་པའི་རིགས་ལྡན་ཉེར་དྲག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་
 བྱིར་དང་། དཔྱད་བརྒྱུ་ལ་དྲག་ཅུས་དམན་པའི་བརྒྱད་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ལ་དྲག་ཅུས་
 བགོས་པས་པད་དཀར་ནས་སྒྲེའོད་ཡན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆད་ཡིན་པ་མི་

འཐད་དེ། ལོ་དེ་ལ་དྲུག་ཅུས་བགོས་པའི་ཐོབ་ཁོར་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བས་པད་
 དཀར་ནས་ལྷ་འོད་ཡན་ཆད་ལ་བཅུ་གསུམ་ལས་མེད་པ་བཅུ་བཞིར་སྦྱས་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཚེས་སྟོན་པ་ཕྱི་མའི་མགོ་ཚུམ་པ་ས་སྐྱོང་ནས་
 བཟུང་བས་རིགས་ལྡན་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཚེས་སྟོན་པའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་ཆད་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་པད་དཀར་ནས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བར་བཅུ་
 བཞིར་སྦྱས་པས་པད་དཀར་ནས་ལྷ་འོད་བར་བཅུ་བཞིར་སྦྱས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 བཀག་འདུག་པའི་ཕྱིར། ས་སྐྱོང་སོགས་དྲུག་པོས་ཚེས་སྟོན་པའི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་
 དང་དགུ་ཅུ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། རེ་རེས་ཚེས་བསྟན་ཆད་དྲུག་ཅུ་རེར་རེས་པས་
 ལོ་དེ་ལ་དྲུག་ཅུས་བགོས་པའི་ལྷག་སུམ་ཅུ་ལུས་པས་ལོ་སུམ་ཅུར་ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་མི་
 གྲགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དྲུག་ཅུས་དམན་ཞེས་པ་ལོ་སྐྱ་མའི་སྟེད་
 ཆད་ལ་དམན་པར་གསུངས་ཀྱིས། བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པ་ཞིག་གྲོ་བར་དུ་བཟོས་
 བས་དེ་ལ་དྲུག་ཅུས་དམན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་
 དྲུག་ཅུས་བགོས་པའི་ཕྱིར་མའི་སང་གེ་ནས་རྣམ་རྒྱལ་ཡན་ལ་བཞི་ལས་མེད་
 པས་ལྷག་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལུས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མི་གྲགས་པར་འབྱུང་བ་དང་།
 ཡང་ལྷག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པོའི་དྲག་པོས་ཚེས་བསྟན་ཆད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལོ་
 བརྒྱར་ཚེས་འཆད་པ་ལས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུར་ཚེས་འཆད་པ་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་པས་
 མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ལ་བརྒྱ་ནི་དྲག་པོའི་ཚེས་བསྟན་

པའི་ཚད་དང་ལྷག་མ་ཉིས་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ནི་མིའི་སེང་གོ་སོགས་བཞིའི་ཚོས་
 བསྟན་པ་ལའང་མི་འཐད་དེ། བཞི་པོ་དེས་ཚོས་བསྟན་པའི་ཚད་བྱེད་རང་གིས་
 གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ལ་དྲག་པོས་བརྒྱ་
 བཅད་པའི་ལྷག་ཉིས་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཡིན་ནའང་མིའི་སེང་གོ་སོགས་བཞི་པོའི་
 ཐོབ་སྐལ་དྲག་ཅུ་ཡེས་བགོས་པས་ལྷག་སུམ་ཅུ་ལུས་པའི་ཕྱིར་ལོ་སུམ་ཅུར་ཚོས་
 གྱི་སྐྱ་མི་གྲག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་མིའི་
 སེང་གའི་སྐལ་པ་རིགས་ལྷན་མིའི་སེང་གོ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདིར་མི་འུ་གུང་གི་
 སྐལ་པ་མིའི་སེང་གོ་ཞེས་འགལ་བ་ཤ་སྟག་སྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲ་མ་དམ་པ་
 བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འདི་ལ་ཡིད་ཉོན་དུ་མི་རུང་བར་སྒྲུང་རོ། ལཱ་
 པ་ནི། རྒྱུད་འབྲེལ་ལས། བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་མི་ཡི་སེང་གོ་ཡན་ལ་དྲག་
 པོའི་སྐལ་ཚངས་པ་དང་། ལྷ་དབང་དང་ཚངས་པའི་སྐལ་ཚའོད་སྒྲུང་དང་གསུམ་
 པོ་ནི་བྱབ་འཇུག་གི་ཉ་སོགས་གསུམ་དང་སྟེ་རུས་སྐལ་དང་ཕག་པའི་འཇུག་པ་
 དང་སྒྱུར་བ་མི་གསལ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པས་འབྲུབ་སྟེ་མི་ཡི་
 སེང་གོ་མན་ཆད་རྣམས་སྒྱུར་བ་རྒྱུད་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡན་དྲག་པོའི་
 སྐལ་ཚའི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ནས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚངས་པ་ཉའི་
 འཇུག་པ་ལྷ་དབང་རུས་སྐལ་གྱི་འཇུག་པ་འོད་སྒྲུང་ཕག་པའི་འཇུག་པ་དང་སྒྱུར་
 ཞིང་དེ་མན་ཆད་མིའི་སེང་གོ་སོགས་ལཱ་གསལ་བ་ལྷ་ར་རིགས་ལྷན་གྱི་འཇུག་

པའི་མཐར་ཐུག་པར་བཤད་དོ། །བདུན་པ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྐས་བརྒྱད་ལ་
 ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་འབྲུང་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཚངས་པའི་དང་ལྷ་དབང་
 ཏུས་སུ་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། ཚངས་པ་ནི་ཉ་དང་ལྷ་དབང་ནི་
 ཏུས་སྐལ་གྱི་འཇུག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཏུས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུང་བས་
 དེའི་ཆོ་ཆབ་འབངས་ཀྱི་ལོ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱང་ལོ་སྟོང་
 བརྒྱད་བརྒྱར་འཛོམས། །སྐྱེ་མཆེད་འདི་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ནས་གྲིང་འདིར་རྫོགས་
 ལྷན་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་ཏུས་དེའི་མི་རྣམས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་སྟོང་
 བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གཅིག་གིས་མི་ཆོ་རྫོགས་པས་རྫོགས་ལྷན་གྱི་ཏུས་མི་རྫོགས་པ་ནི་
 འོག་ནས་འཆད་ལ། དེ་ལྟའི་ལོ་གྲངས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་རྫོགས་ལྷན་གྱི་ཏུས་ཡིན་ནོ་
 དེ་ནས་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་དགུ་བརྒྱའི་བར་བྱི་ནས་ཏུས་སྐལ་གྱི་འཇུག་
 པའི་རྒྱལ་པོ་འོད་སྲུང་གི་ཏུས་ཀྱི་འབངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དགུ་བརྒྱར་འཛོ་
 ལ། དེ་སུམ་ལྷན་གྱི་ཏུས་ཡིན་ཡང་ལོ་དགུ་བརྒྱ་རྫོགས་པ་ན་སུམ་ལྷན་མི་རྫོགས་
 པའང་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། དེ་ནས་དགུ་བརྒྱའི་བྱེད་ལྷ་བཅུར་བཅས་པའི་བཞི་
 བརྒྱའི་བར་ལྟེ་དགུ་བརྒྱ་ལ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བྱི་བ་མི་ཡི་སང་གེ་ཡི་འཇུག་
 པའི་ཏུས་ཀྱི་རྒྱལ་འབངས་རྣམས་ཆོ་ལོ་བྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་དང་
 བཞི་བརྒྱ་རྫོགས་པས་གཉིས་ལྷན་རྫོགས་པ་མིན་པ་འོག་ནས་འཆད་ལ། མི་
 རྣམས་ཀྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཐུབ་པའི་ཏུས་ལ་གཉིས་ལྷན་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྗེས་

སུ་བཞི་བརྒྱུ་ལྔ་བཙུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལོ་དྲུག་ཙུ་རེས་དམན་པའི་མཚམས་སུ་
 ལྷག་མར་གངས་ཅི་ཙམ་རེ་ལུས་སྟམ་ན། བཞི་བརྒྱུ་ལྔ་བཙུ་ལ་དྲུག་ཙུ་བྲི་བས་
 སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཙུའི་དུས་མིུ་ཐུང་གི་འཇུག་པའི་དུས་དང་སུམ་བརྒྱ་དང་དགུ་
 བཙུས་བྲི་བས་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཙུའི་དུས་ནི་གཤིན་རྗེ་མའི་འཇུག་པའི་དུས་དང་
 སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཙུ་ལ་དྲུག་ཙུ་བྲི་བ་དང་སྟེ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཙུའི་དུས་རྩ་མའི་
 འཇུག་པའི་དུས་དང་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཙུ་ལ་དྲུག་ཙུས་བྲི་བས་ཉིས་བརྒྱ་བཙུ་དང་
 བྲི་སྟེ་དེའི་དུས་ནག་པའི་འཇུག་པའི་དུས་དང་ཉའི་བརྒྱ་བཙུ་ལ་དྲུག་ཙུས་བྲི་བས་
 བརྒྱ་དང་ལྔ་བཙུའི་དུས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དུས་དང་། དེ་ནས་བརྒྱུ་ལྔ་
 བཙུ་ལ་ལྔ་བཙུ་འགྲིབ་པས་རིགས་ལྷན་གྲིས་འཇུག་པའི་དུས་ལོ་བརྒྱར་འཛོམ་།
 །དེ་ལྟར་འབྲུ་ཞིབ་པར་བཀའ་བའི་དོན་རྗེ་འབངས་དེ་དག་ལོ་གངས་བྱབ་
 འཇུག་གི་འཇུག་པ་དང་སྐར་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་མིུ་ཐུང་དང་གཤིན་རྗེ་མེ་
 དང་རྩ་མ་ཉ་དང་ནག་པོ་དང་སངས་རྒྱས་དང་རིགས་ལྷན་ནི་འཇུག་པ་བཙུའི་ཐ་
 མ་ཡིན་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་བར་ལ་འཕྲོག་བྱེད་དེ་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དང་མཐུན་པར་རྫོགས་ལྷན་སོགས་དུས་བཞི་སོ་སོའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུང་སྟེ་
 དེའི་ཚུལ་རི་ལྟ་ཞེན་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པའི་དུས་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་དང་རྒྱལ་པོ་
 འོད་སྐྱེད་གི་དུས་སུམ་ལྷན་གྱི་དུས་དང་རྒྱལ་པོ་མའི་སང་གའི་དུས་གཉིས་ལྷན་
 གྱི་དུས་དང་རྒྱལ་པོ་མིུ་ཐུང་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་མེ་དང་རྒྱལ་

བོ་རྒྱལ་ཏུ་དང་ཀླུ་པོ་ནག་པོ་དང་ཀླུ་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དུས་ཀྱང་གཉིས་ལྟན་
 ཡིན་ལ། ཀླུ་པོ་དེ་དག་རྫོགས་པའི་མཐར་ཐིམ་ཅོད་ལྟན་ཏེ་དུས་དེར་ཀླུ་པོ་
 རིགས་ལྟན་འབྱུང་བ་དེའི་དུས་སུ་སྤྲུལ་ཡང་གླིང་འདིར་གླེ་གླེའི་ཆོས་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་ངོ། །འདིར་འདི་གེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ལྟན་དག་པོས་འཛམ་གླིང་
 དབུས་མ་འདིར་གླེ་གླེ་བཙུག་ནས་འདིའི་གླེ་གླེ་རྣམས་ལྟོ་གླིང་རྒྱལ་མར་བྲོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་གླིང་དབུས་མ་འདི་ནས་གྱི་ལྟ་དབང་གི་སྤྲུལ་ཆ་རྣམས་
 གྱིས་ས་དུམ་སུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འབྲོས་རེས་དང་འདོད་རེས་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བཙུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་བོད་མང་པོས་མགིན་པ་བཏེག་ནས་སྤྲུལ་བ་ནི་རྒྱད་
 འབྲེལ་ལ་འཕྲིག་མ་ཚུད་པར་ཟད་ཏེ་དེ་འདྲའི་བཤད་པ་རྒྱད་འབྲེལ་དུ་མི་སྣང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བཤད་རྒྱུན་གྱི་དག་སྒྲོས་ཁུངས་སུ་བ་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་
 བཟོར་སྣང་ལ། འོན་དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ས་དུམ་སུ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་
 དེར་རྫོགས་ལྟན་འཛོམ་པ་ནས་སུམ་ལྟན་དང་གཉིས་ལྟན་གྱི་དུས་རན་དུ་འགོ་
 ཡང་སུམ་ལྟན་དང་གཉིས་ལྟན་གྱི་དུས་སུ་གླེ་གླེ་མེད་དེ་གླེ་གླེ་ནི་དུས་འཁོར་བའི་
 ལུགས་གྱི་ཅོད་ལྟན་འཛོག་བྱེད་གྱི་འཛོག་ཆོས་སྤྲུལ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ལྟོ་གླིང་དབུས་མ་འདིར་གླེ་གླེའི་ཆོས་འབྱུང་བའི་ཐོག་མ་དང་དེའི་བསྟན་
 པའི་གནས་ཚད་ནི་གསྣུལ་པའི་རིགས་ལྟན་བཙུག་གྱི་རེ་རེ་ཞིང་ལོ་བརྒྱ་
 བརྒྱར་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡུན་དང་གླེ་གླེའི་ཐོག་མ་ཨར་དོན་ནས་འབྲུག་བྱེད་གྱི་བར་

གྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ཡུན་མཉམ་སྟེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅི་འོ་གྲོས་དང་རིགས་ལྡན་
རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་དུས་མཉམ་པས་དེ་མཉམ་ནས་དྲག་པོའི་བར་བརྒྱ་ཕྲག་བཙུན་པ་
ལས་མེད་པས་དེའི་སྤྱོད་པོ་གྱི་རིགས་ལྡན་ཉི་མ་གྲགས་དང་གིན་ཏུ་བཟང་
གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལ་ཨར་དོ། ཨ་ལོ་སྤྱ་ཕྲག་ལྡན། བྱི་
བ། དབང་པོ། གོས་དཀར་ཅན་ཏེ་དྲག་གིས་རྒྱལ་རབས་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ།
ཨར་དོ་དང་པོར་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དེའང་མ་ཁ་ཞེས་པ་ཏི་ཏིའི་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་པར་
ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། སྤྱང་ཅི་འོ་གྲོས་རང་ཡུལ་དེ་ནས་མ་ཁ་
སྟེ་ཏི་ཏིའི་ཡུལ་དུ་འོངས་ནས་སྤྱོད་ཆོས་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྒྱད་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རྒྱད་ལས། སྤྱང་ཅི་འོ་གྲོས་དང་འབྲུག་བྱེད་གཉིས་ལས་དེ་ཕྱིན་ཆད་
ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་འཇམ་
སྤྱིང་ན་སྤྱོད་ཡེ་མེད་པར་གཤེས་དགོས་ལ། འོ་ན་སྤྱིང་འདི་ཉུ་བར་སྤྱོད་ཞུགས་
ནས་ཅོད་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཉམས་པ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པ་
དང་། ཡང་སྤྱིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་དུས་སྤྱོད་རྒྱས་པར་
འབྱུང་བ་གཉིས་མཛོན་སྤྱིང་པར་སྤྱང་བས་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱིང་
འདི་ཉུ་བར་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཆད་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོར་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཞུགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་པའི་མགོ་ཅོམ་པ་དང་སྤྱོད་ཞུགས་
པའི་ཡུལ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་ཞུགས་ནས་

སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚེས་ཉམས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་གླིང་འདི་ཐམས་ཅད་
ཏུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚེས་ཉམས་པས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་ན་འཛམ་གླིང་
དབུས་མ་འདི་ཐམས་ཅད་ཏུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བརྟན་པ་ལྷ་གྲོམ་ཉམས་པར་བྱས་
པའི་རྗེས་སུ་ཤལ་ལ་ལྷོ་གླིང་དབུས་མ་འདིར་ཡོད་ཀྱང་དེར་སངས་རྒྱུ་གྱི་
བརྟན་པ་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་གླིང་འདིར་སངས་རྒྱུ་གྱི་བརྟན་པ་
ཡོད་དུས་ལྷ་གྲོ་འབྱུང་བའང་མི་འགལ་ལོ། །འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ་གླིང་གཞན་དུས་གྱི་མཐའ་དང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་ཐོག་མའི་མཚམས་སུ་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་ཀླུ་པོ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚེས་འཛོག་དང་རྩྱེད་དུས་
གཞོམ་པར་གསུངས་ཀྱང་རྩྱེད་དུས་གྱི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རྫོགས་ལྡན་དང་
པོར་འཛོག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཀླུ་པོར་གནས་ནས་ཚེས་སྟོན་པར་ཡོད་
དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དུམ་སུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩྱེད་ལྡན་འཛོག་
པོ་ཡི་ལྷ་གྲོ་ཡང་གླིང་དེའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་སུ་དང་བདུད་གྱི་
ཕྱིན་བསྐྱབས་ལས་གླིང་དེ་ཉིད་ནས་སྟོ་སུར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། ལྷ་དབང་གི་
སྲས་རྒྱུད་གླིང་གཞན་རྣམས་སུ་རྫོགས་ལྡན་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་མཐར་ལྷོ་གླིང་
ཤར་མར་རྫོགས་ལྡན་ཞུགས་ནས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རྫོགས་པ་དང་ལྷོ་གླིང་
དབུས་མར་རྩྱེད་ལྡན་རྫོགས་ནས་རྫོགས་ལྡན་འཇུག་པས་དེའི་འཛོག་པ་པོ་ལྷོ་
གླིང་ཤར་མ་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་དབང་གི་སྲས་ཚ་རྣམས་ཡིན་ནམ་ཤལ་ལ་ནས་

འོངས་པའི་སྐྱུ་ཚེས་བྱེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལུང་
 རིགས་ཅི་འདྲ་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྟ་དབང་གི་སྐྱུ་ཚེ་རྣམས་ལྟོ་སྒྲིང་ཤར་
 མ་ནས་གདུང་རྒྱུད་ཆད་པའམ་མ་ཆད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་
 དབང་ཐང་ཤོར་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པར་རིགས་པ་ལས་ཡིད་བཟང་ཅེ་པ་ན་
 རེ། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ལྟ་དབང་གི་སྐྱུ་ཚེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་གཞན་གྱི་སྒྲ་
 གྲོ་བཙུམ་ནས་རྫོགས་ལྟན་འཛིན་ལ། སྒྲིང་འདིའི་རྩོད་དུས་གཞུམ་པ་དང་
 རྫོགས་ལྟན་འཛིན་པོ་ནི་ཤལ་ལ་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལྟོ་སྒྲིང་ཤར་
 མར་རྫོགས་ལྟན་འཛིན་པ་དང་སྒྲིང་འདིར་སྒྲ་གྲོ་འཛུགས་པ་དུས་མཉམ་ལ། སྒྲིང་
 འདིའི་སྒྲ་གྲོའི་གནས་ཆད་རྫོགས་ནས་ཤལ་ལའི་རིགས་ལྟན་གྱིས་རྩོད་ལྟན་གྱི་
 དུས་གཞུམ་པས་ལྟོ་སྒྲིང་ཤར་མའི་ལྟ་དབང་གི་སྐྱུ་ཚེ་དག་ཅི་དགའ་བར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་དགོངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཆངས་པའི་
 སྐྱུ་ཚེ་རྣམས་འཛམ་སྒྲིང་བྱང་གི་ཤལ་ལའི་རྒྱལ་ས་ལས་གཞན་མི་འཛིན་ལ་
 ལྟ་དབང་གི་སྐྱུ་ཚེ་རྣམས་ལྟོ་སྒྲིང་ཤར་ནས་འོངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛམ་སྒྲིང་ལྟོ་
 འདིར་རྫོགས་ལྟན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རྒྱུད་ལས། ས་ཀྱན་ལ་ནི་ལྟ་ཡི་
 དབང་པོ་ཞེས་བྱུང་ངོ་ཟེར་བའང་སྣང་ངོ། །ལྟོ་སྒྲིང་དབུས་མ་འདིར་རྫོགས་ལྟན་
 རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ས་ཡི་དུས་བྱ་གཞན་ལྟོ་ཡི་སྒྲིང་ལུབ་མ་རྩ་ཡང་དང་ལ་སོགས་
 པས་སྒྲིང་གཞན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམས་སྟེ་ཡང་། དང་པོར་རྫོགས་ལྟན་དང་དེ་

ནས་སུམ་ལྡན་དང་དེ་ནས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་འབྱུང་བ་དེའི་མཐར་ཕྱིན་དུས་
 འཇུག་པས་དེའི་གནས་ཚད་གྱི་ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ཆིག་བརྒྱར་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་ལྟ་
 མ་ཡིན་སྐྱོའི་ཆོས་ཚུལ་གདོན་མི་བཟང་པོས་པར་འཇུག་སྟེ་ཕྱིན་དུས་གིས་
 གནས་ཚད་དེ་རྫོགས་ལྡན། སྐྱོའི་ཆོས་ལུགས་ཉམས་པ་དེ་ནས་སྤར་ཡང་
 རྫོགས་ལྡན་གཉིས་ལྡན་སུམ་ལྡན་གྱི་ལོ་གངས་མི་ཡི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ནི་ཁྱི་བྲི་ཆོ་
 གཉིས་ལ་ལག་པ་བརྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཉིས་བརྒྱས་དམན་པ་སྟེ་ཁྱི་བྲི་ཆོ་གཅིག་དང་
 དགུ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས།
 བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཇུག་པ་ནི་རྫོགས་ལྡན་དང་སུམ་ལྡན་དང་། གཉིས་
 ལྡན་ཏེ་དུས་གསུམ་པོ་ལ་ཡིན་པས་ཕྱིན་དེ་པའི་དུས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་གནས་པའོ།
 །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཁྱི་དགུ་སྟོང་
 བརྒྱད་བརྒྱ་དང་སྐྱོའི་དུས་ཏེ་ཕྱིན་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཙུང་བརྒྱད་
 དང་བཅས་པ་བསྟོམས་པ་ལས་རྒྱས་པ་ཞེས་འོག་མིན་པའི་ལྟ་དང་བཟད་པར་རྒྱུང་
 སྟོམ་པ་དག་གིས་མི་ལོ་རེ་ལ་དབུགས་རེར་བྱས་པ་དང་གཟའ་སྟོང་འཇུག་གི་
 སྐབས་སུ་མི་ལོ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་རེ་ལ་དབུགས་རེར་བྱས་ཏེ་དགོས་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་པའི་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། འདིར་སྤྲ་མའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཞག་གཅིག་གི་དབུགས་ཀྱི་གངས་དང་མཐུན་པའི་མི་ལོ་ཉི་ཁྱི་བྲི་དང་། ཆིག་
 སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་འབྱུང་བ་ནི་ཤས་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་འཛོག་པའི་དུས་བཞི་རྒྱུད་

དུའི་ཚད་དེ་མདོ་སྒྲི་དང་མདོན་པ་ནས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལ། དེ་ཡང་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོང་སྤྲལ་ཉི་ཤུ་ལག་པ་བརྒྱ་བུལ་ནི་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བླ་བརྒྱ་
 ལ་སྒྲ་སྟོའི་བསྟན་པ་ཡུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐི་བ་ནའང་ཁི་དགུ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་
 འགྲུང་ལ། དེའང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བླ་བརྒྱ་ལ་སྟོང་བླ་བརྒྱ་ཐི་ན་ད་དུང་ཉིས་
 བརྒྱ་མ་ཐི་ན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱད་ཚང་བར་ཐི་མ་བྱལ་པས་ཁྲི་ཆོ་གཉིས་ལ་ཉིས་
 བརྒྱ་ཐི་བས་ཁི་དགུ་སྟོང་བརྒྱད་རྒྱུ་འགྲུང་ལ། དེའང་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་ཀྱི་
 ཚད་ནི་མི་ལོ་བརྒྱ་སྤྲལ་བཅོ་བརྒྱད་པ་བླ་ཡིན་ལ། དེའི་རིང་རྫོགས་ལྷན་གྱི་
 ཆོས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་དུས་བཞིའི་ཚད་ནི་བརྒྱ་སྤྲལ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཚན་པ་བཙུ་
 གཉིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིད་རྫོགས་ལྷན་གྱི་ཚད་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ་ཁྲི་བརྒྱད་
 བརྒྱའོ། །སུམ་ལྷན་ནི་བརྒྱ་སྤྲལ་བཅོ་བརྒྱད་པ་གསུམ་དུ་འགྲུང་ཏེ་སུམ་ལྷན་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ་ལྷ་སྟོང་བཞི་བརྒྱའོ། །གཉིས་ལྷན་ནི་བརྒྱ་སྤྲལ་བཅོ་བརྒྱད་པ་
 གཉིས་སུ་འགྲུང་ཏེ། གཉིས་ལྷན་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ་སུམ་སྟོང་བླ་བརྒྱའོ། །ཚོད་
 དུས་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྤྲལ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ་དུས་བཞིའི་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་
 ཡིན་པའི་བྱིར་དང་སྒྲ་སྟོའི་གནས་ཚད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བྱལ་པའི་དུས་རྫོགས་ལྷན་དང་། དགུ་
 བརྒྱ་བྱལ་པའི་དུས་སུམ་ལྷན་དང་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་བྱལ་པ་ནས་བླ་བརྒྱ་ལན་
 ལྷ་དང་ལྷ་བཙུ་པ་ཞིག་གི་པའི་དུས་གཉིས་ལྷན་དང་། དེ་ནས་བརྒྱ་སྤྲལ་གཅིག་

ཐུབ་པའི་དུས་ནི་ཚུད་ལྷན་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་
 བཙུ་བརྒྱད་འཆོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དུག་འབྱུང་དེའི་རིང་ལ་ཆོས་འདོད་ནོར་ཐར་པ་
 རྣམས་རྫོགས་ཤིང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་བྲི་བ་མེད་དེ་ཉའི་འཇུག་པའོ། །ཉའི་
 འཇུག་པའི་དང་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པ་དང་ལྷ་དབང་གཉིས་དུས་མཚུངས་པར་འབྱུང་
 བའི་ལྷ་དབང་ནི་རུས་སྤལ་གྱི་འཇུག་པའོ། །དེའང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་བརྒྱ་ཕྱག་
 བཙུ་བརྒྱད་པའི་ཕྱེད་ལ་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་དུག་སྟེ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་བརྒྱད་པ་
 གསུམ་སྟེ་ལོ་ལྷ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལ་སུམ་ལྷན་གྱི་དུས་ཡིན་པས་ཆོ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་
 པའི་དུས་དེར་དགུ་བརྒྱ་འཆོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དུག་འབྱུང་བ་ཕག་པའི་འཇུག་པའོ།
 །ཆོས་ཀྱི་འོད་སྲུང་ནི་ཁ་ཅིག་ཚངས་པ་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་སྤྲས་སུ་བཞེད་ཀྱང་ཕག་
 པའི་འཇུག་པ་དང་སྐྱར་ན་འོད་སྲུང་ནི་ཉའི་རྒྱལ་རབས་དུག་རྫོགས་པ་ཕག་པའི་
 དང་པོར་འབྱུང་བ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་
 ཐུབ་པ་ནས་བརྒྱ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གཉིས་ལྷན་ཡིན་པས་མི་ལོ་སུམ་སྟོང་དུག་
 བརྒྱ་ལ་གཉིས་ལྷན་གནས་པས་དང་པོར་མི་རྣམས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུར་འཆོ་
 བ་ན་ལོ་གངས་དེ་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ནི་མིའི་སང་གའི་འཇུག་པའོ།
 །བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ལ་དུག་ཏུ་རེས་དམན་པས་མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་དགུ་
 བཅུར་འཆོ་བ་ན་ལོ་གངས་དེས་འཆོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཉིས་ནི་མིའི་སྲུང་གི་འཇུག་
 པའོ། །སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ལ་དུག་ཏུ་སྤྲས་དམན་པའི་མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་

སུམ་ཅུར་འཚོ་བ་ན་ལོ་གངས་དེ་ལྟ་བུ་གི་ཚོས་རྒྱལ་གཉིས་ནི་གཤིན་རྒྱུ་མེད་
འཇུག་པའོ། །སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལ་དུག་ཅུས་དམན་པའི་མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་ཉིས་
བརྒྱ་བདུན་ཅུར་འཚོ་བ་ན་ལོ་གངས་དེ་ལྟ་བུ་གི་ཚོས་རྒྱལ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཐུང་
འཇུག་པའོ། །ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ལ་དུག་ཅུས་དམན་པས་མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་ཉིས་
བརྒྱ་བཅུར་འཚོ་བ་ན་ལོ་གངས་དེ་ལྟ་བུ་གི་ཚོས་རྒྱལ་གཉིས་ནི་ནག་པའི་འཇུག་
པའོ། །ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་ལ་དུག་ཅུས་དམན་པས་མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་ལྔ་བཅུར་འཚོ་བ་
ན་ལོ་གངས་དེ་ལྟ་བུ་གི་ཚོས་རྒྱལ་གཉིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པའོ། །དེས་ན་
རྫོགས་ལྟ་བུ་གི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུག་སུམ་ལྟ་བུ་གི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུག་སྟེ་བཙུ་
གཉིས་དང་གཉིས་ལྟ་བུ་གི་རྒྱལ་པོ་བཙུ་གཉིས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཉེར་བཞིའོ། །དེ་ནས་
བརྒྱ་ལྔ་བཙུས་དམན་པས་མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་འཚོ་བ་ན་གླིང་འདིར་གླུ་གློའི་
བསྟན་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་འཆར་བའི་དང་པོ་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་
པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གི་འཇུག་པའི་རྒྱལ་རྒྱུད་འབྱུང་བས་ཚོད་ལྟ་བུ་གི་དུས་
ཀྱི་མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་དང་གླུ་གློའི་གནས་ཆད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡིན་
པས་དུས་དེར་ཤལ་ལར་རིགས་ལྟ་བུ་གི་འཇུག་པའི་ལོ་བརྒྱ་པ་ཅན་གི་ཚོས་རྒྱལ་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་སྟོ་གླིང་དབུས་མ་འདིར་རིགས་ལྟ་བུ་
དུག་པོས་ལོ་བརྒྱ་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགྲུང་ལོ་ལྔ་བཙུར་འཇུག་པ་ལྟ་
ལ་སོགས་པར་གླུ་གློ་བཙུ་ནས་ལར་ལོ་ལྔ་བཙུ་བསྟན་ནས་གཤེགས་

གིང་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷོ་གླིང་དབྱུང་མར་ཚངས་པ་སྐྱུ་མཆོད་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་ཆོ་ལོ་
 ལྷོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རྗོགས་མཚམས་དེར་ལྷོ་གླིང་ལུབ་མའི་ཚྱོད་ལྡན་གནས་ཚད་
 རྗོགས་པ་དུས་འགྲིག་པས་དེར་རྗོགས་ལྡན་འཛོག་པ་ལ་ལྷ་དབང་རང་ལོ་སྟོང་
 བརྒྱད་བརྒྱ་བཞེས་པ་ཞིག་བྱོན་ནས་རྗོགས་ལྡན་བཞག་ནས་ལྷོ་གླིང་ལུབ་མ་ཉིད་
 དུ་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོའོ། །དེས་ན་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་
 བས་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་གྱི་རིགས་ལྡན་ཉིར་དྲུག་འབྱུང་བ་ནི་སྐབས་
 འདིའི་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་འདིའི་རིགས་ལྡན་གྱི་འཇུག་པའི་
 དབང་གི་རིགས་ལྡན་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ལ། ཚྱོད་དུས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་བཙེ་བརྒྱད་
 ནི་རིགས་ལྡན་གྱི་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིགས་ལྡན་དུ་འཛོག་པ་གཉིས་
 མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས་བསྐལ་པ་མ་ཞིག་གི་
 བར་དུ་དུས་བཞི་པོ་གླིང་ནམས་སུ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སོང་བའི་འདོད་པ་ལྟར་བརྗོད་ན་
 འདི་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ལྡན་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱི་དུས་གླིང་འདིར་སྐྱོད་དང་
 ཚྱོད་ལྡན་དང་པོར་འཇུག་ཏེ། སྐྱོད་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་གནས་པའི་སྐྱེ་ཆོ་ལོ་དུ་
 གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་མི་ལོ་སུམ་
 ལྷོང་དྲུག་བརྒྱ་འབྱུང་བ་དེའི་རིང་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་སོགས་
 རིགས་ལྡན་བདུན་དང་ལྷ་དབང་སོགས་དྲུག་གིས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་དང་།
 ཀླུ་པོ་སྐྱེ་བཟང་གིས་བརྒྱ་ལྷེ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་བཞི་བཅད་ཅིང་དེའི་གོང་ལ་

གཉིས་ལྟན་གྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོང་བའི་གཤིན་རྗེ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་
མས་ལོ་གསུམ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཐུབ་པའི་ལོ་བཞི་བཅུ་སོང་བ་ན་སངས་རྒྱས་
ཤུག་ཐུབ་གླིང་འདིར་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདུག་ལ། དེ་ལྟ་ན་རི་
ལྟར་གཞིགས་ཀྱང་དབྱེད་པས་དག་པར་དཀའ་བར་སྒྲུང་སྟེ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཡ་
མའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་མ་རྗེ་འབངས་ཀྱན་གྱིས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཐུབ་པའི་དུས་
ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་ཆའི་ཐོག་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་སོང་
བ་ན་གཤེགས་པ་དང་སྤྱིར་བཏང་ཅམ་ལས་ཕལ་ཆེར་དུས་མཚུངས་པར་
རྒྱལ་པོ་སྐྱབ་བཟང་ཡང་ཡ་མའི་རྒྱལ་པོའི་ཆེ་ཐོག་ནས་ལོ་ཞེ་གཅིག་སོང་བ་ན་
གཤེགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་སྐྱབ་བཟང་དེ་དུས་མིན་དུ་འཆི་
བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ལྟན་ཡ་མའི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལོ་སུམ་བརྒྱ་
དང་སུམ་ཅུ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱབ་བཟང་དེ་ལོ་ཞེ་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་
གཤེགས་པས་ཡ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་མའི་ཆེ་ཆད་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཀྱང་གྲུའི་
ཆེ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྟན་ཐམས་ཅད་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་
ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆེ་ཆད་དེ་འང་མཐར་མ་འབྲོལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།
ཁྱད་པར་ཡིད་བབང་ཅི་བས་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འཇུག་པ་དང་སྐུར་ནས་བཤད་པ་ལ་ཆེས་གཞོན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནག་
པོའི་འཇུག་པ་རྫོགས་མཚམས་སུ་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ལས་གཤིན་རྗེ་མའི་

འཇུག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེ་དང་མདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
གསུང་རབ་གཞན་དུ་གཉིས་ལྡན་ལ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྲུང་ཚོད་ལྡན་ལ་ཤུག་ཐུབ་
འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཆེས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འོད་སྤྲུང་དང་ཤུག་
ཐུབ་གཉིས་གཉིས་ལྡན་དང་ཚོད་དུས་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་བྱེད་རང་ལ་དེར་
ཐལ་ལམ་སྒྲམ་ན་མི་ཐལ་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་དུས་བཞི་དང་
མདོའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་བཞིའི་འཛོག་ཚུལ་མི་གཅིག་ལ། བྱེད་གཅིག་པར་འདོད་
པས་སྒྲོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དུས་བཞི་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་ཁོ་པོས་བརྗོད་པ་ལྟར་དུས་དང་པོ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོ་དུག་རེ་
དང་གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་བཙུང་བརྒྱད་འབྱུང་
བའི་དུས་བཞི་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱུང་
འཇུག་གི་འཇུག་པའི་རིགས་ལྡན་ནི་གླིང་འདིར་གླེ་གློ་ཞུགས་མཚམས་དང་ཤུ་
ལ་པའི་རིགས་ལྡན་འབྱུང་བ་དུས་བསྐྱེད་ན་ནི་མ་གཤགས་ཀྱི་དུས་སུ་གླིང་
འདིར་གླེ་གློ་ཞུགས་པར་གསལ་ཏེ་དེའི་དུས་སུ་གླེ་གློའི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཨ་རྩོ་བྱུང་
བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནི་མ་གཤགས་ནས་དྲག་པོའི་བར་རིགས་ལྡན་གྱི་འཇུག་པའི་
རྒྱལ་པོ་བཙུང་བྱུང་བ་དེ་ཚོད་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཐུབ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིགས་ལྡན་གྱི་འཇུག་པའི་རྒྱལ་པོར་འབྲུབ་ཆུག་ཀྱང་ནི་མ་གཤགས་
ཀྱི་གོང་མ་བྱུང་འཇུག་སྐས་པ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཤགས་པའི་བར་རིགས་ལྡན་

བདུན་དང་ལྔ་བཟང་སོགས་ཚོས་རྒྱལ་བདུན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བཙུན་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་
ལྟན་གྱི་དུས་བྱུང་བའི་མི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་གཉིས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་རྗེ་འབངས་དག་ལ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་བྱུ་བ་ནས་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཙུ་བྱུ་བ་
ཉིས་བརྒྱ་བདུན་བཙུ་བྱུ་བ་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་བྱུ་བ་ར་གསུངས་པ་ལས། གང་རུང་
ཞིང་དོན་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ལྟན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྗེ་འབངས་དེ་དག་
གི་ལོ་གངས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མ་འཆོ་བར་དེ་དུས་ཀྱི་རྗེ་པོ་རྣམས་ལོ་
བརྒྱ་པ་ཁོ་ནར་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྔ་བཟང་སོགས་རྒྱལ་པོ་བཙུན་གཉིས་
པོ་དེ་གཉིས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་ལོ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འཆོ་མ་
བྱུ་བ་ན་ལྔ་བཟང་སོགས་རྒྱལ་པོ་བཙུན་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དུས་སུ་འབྱོན་
པའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཅོད་དུས་ཀྱི་རང་ལོ་བརྒྱ་
པར་གསུངས་པའི་ཆོ་ལས་མ་བྱུ་བ་ར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཉིས་ལྟན་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡ་མའི་ཕྱི་མའི་དུས་ཤྱག་བྱུ་བ་དང་ལྔ་བཟང་དུས་མཉམ་དུ་བྱོན་པ་དེ་
ནས་ཅོད་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་གཤགས་པ་མ་བྱོན་པའི་བར་དེར་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྟན་
བཙུ་བཞི་བྱོན་པ་དང་ཡ་མའི་འཇུག་པ་ཕྱི་མ་ནས་ཡ་མའི་འཇུག་པ་ཕྱི་མ་ཉིད་རྒྱ་
མའི་འཇུག་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་དང་ནག་པའི་འཇུག་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཏེ་ཤལ་ལར་གཉིས་ལྟན་གྱི་བྱུ་བ་འཇུག་གི་
འཇུག་པའི་རྒྱལ་པོ་བདུན་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཤལ་ལར་ལྔ་བཟང་

ནས་བྱུང་འཇུག་སྤྲུལ་པའི་བར་ཚོས་ཀླུ་ལ་རིགས་ལྡན་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བར་ཁས་
 སྒྲངས་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ཤར་ལམ་དུས་དེར་ཀླུ་པོ་བཅུ་བཞི་བྱུང་ན་བདུན་
 ལས་མ་བྱུང་བར་འགལ་ཞིང་བདུན་ལས་མ་བྱུང་ན་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བར་འགལ་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་རྣམ་ཐར་ལ་
 དད་པ་དག་གིས་ཚུལ་འདི་ལ་འགལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་རྟེན་
 པར་གྱིས་ཤིག ཡང་འདི་ལྟར་ཡང་དགོས་ཏེ། དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ལོ་བརྒྱ་
 པོ་དེ་ཚུད་དུས་དང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་གང་ལ་གཏོགས་སྟམ་ན། ཁ་ཅིག་
 འཁོར་ལོ་ཅན་རིགས་ལྡན་གྱི་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུད་དུས་སུ་གཏོགས་ལ།
 དེ་ལྟར་ཚུད་དུས་ལ་རིགས་ལྡན་གྱི་ཀླུ་པོ་བཅུ་དགུར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐའ་
 ཡས་དང་རྣམ་ཀླུ་ལ་གཉིས་རིགས་ལྡན་གཅིག་གི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་བར་སྒྲུང་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཐད་ན་རིགས་ལྡན་དྲག་པོས་གྲུ་གྲོ་བཙམ་
 བས་ལོ་ལྟ་བུར་རང་གི་སྒོ་བ་བྱུང་ལ་རིགས་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་སྦྱིན་པར་གསུངས་
 པས་དུས་དེའི་ཆེ་ཚུད་དུས་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རང་
 ལོ་བརྒྱ་པོ་དེ་ཚུད་དུས་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གྲུ་གྲོ་བཙམ་
 མ་ཐག་པ་ནས་ཚོས་དང་འདོད་པ་དང་ནོར་དང་ཐར་པ་སྟེ་རྟོགས་ལྡན་དུ་འཛོག་
 བྱེད་གྱི་ཚོས་རྟོགས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་བཞིན་པ་ན་འདུས་དེ་
 ཚུད་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ལོ་བརྒྱར་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་

ཚུད་དུས་ཡིན་པ་གང་ཞིག འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་སྟོ་བཙམ་ནས་ཀྱང་ད་དུང་ལོ་
ལྷ་བཙུར་བཞུགས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། ཡང་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རིགས་
ཚོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལོ་སྟེ་མ་ན་མི་འཐད་དེ། འཁོར་ལོ་ཅན་ཆོ་ལོ་
བརྒྱ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཚོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་གསལ་བའི་
བྱིར་ཏེ། ཚོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་སྒྲེ་དགུ་རྣམས་ཆོ་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ཡིན་པ་
དང་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འང་ཚངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་འཁོར་
ལོ་ཅན་གྱིས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་འཛོལ་ཞེན་འང་མི་འཐད་དེ། ཚངས་པའི་
དུས་ཀྱི་མི་རྣམས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ཡིན་པར་དམིགས་གྱིས་བཀར་བའི་
འུགས་ལས་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་བྱུང་བའི་དུས་ལོ་གངས་དེ་ལྟར་འཛོལ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡིན་ན་ཚངས་པས་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མ་
སོང་བའི་བྱིར་དང་འཁོར་ལོ་ཅན་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འོ་ན་
རྒྱད་ལས། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གདན་གྱི་མཐར་ནི་ལྟ་མིན་དག་པོ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་
དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཚོགས་ལྡན་དང་ཚུད་དུས་གང་དུ་
བྱུང་སྟེ་མ་ན། རྒྱལ་པོ་འདིས་རྒྱད་དུ་ཀླ་སྟོ་བཙམ་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆད་
གསལ་པོར་བཤད་པས་ཚུད་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ནི་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ཉིད་སང་གའི་ཁྲིར་ཐེབས་མ་ཐག་ཏུ་ཚུད་དུས་འཛིག་པའི་བྱིར། ཡང་འཁོར་ལོ་
ཅན་ཚོགས་ལྡན་འཛིག་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་འཛོ་

མི་དགོས་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་གྱི་ཐུབ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་བྱོན་ཡང་གྲག་ཐུབ་ལོ་
བརྒྱུད་བཞུགས་མི་དགོས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་སྐྱེ་
བལྟམས་པའི་དུས་རྗེས་ལྷན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་
ཅོད་དུས་གཞིས་ཞིང་རྗེས་ལྷན་འཛིག་པོ་ཡིན་ཡང་རྗེས་ལྷན་གྱི་ཆོ་ཆད་དུ་
བཞུགས་དགོས་པར་མ་ངེས་པའི་བྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་སྐྱེ་བལྟམས་པའི་
དུས་ཅོད་ལྷན་དང་སང་གའི་ཁྱིམ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པ་ན་ཅོད་
དུས་འཛིག་པ་དང་རྗེས་ལྷན་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷན་འཁོར་ལོ་ཅན་འདི་
ཅོད་དུས་སུ་བྱུང་ཡང་ཅོད་དུས་གྱི་རྒྱལ་པོར་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ལྷན་གྱི་དུས་
བཞུགས་ཀྱང་རྗེས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོར་སྦྱོར་བ་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་མི་
གསལ་ཞིང་ཆངས་པ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དུག་ལོ་སྦྱོར་བརྒྱུད་བརྒྱ་པ་ཡིན་ཡང་
ཆངས་པ་ཉིད་སང་གའི་ཁྱིམ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་ནས་ལོ་སྦྱོར་
བརྒྱུད་བརྒྱུད་བཞུགས་དགོས་པར་མ་ངེས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་གྲུ་གྲོ་བཙུམ་
པ་ཆོས་འཆད་པ་དང་ལོ་བརྒྱ་རྗེས་ནས་ཆངས་པས་རྒྱལ་ས་འཛིན་དགོས་པ་
ལ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་གྲུ་གྲོ་བཙུམ་པ་མགོ་ཅོམ་པ་དང་རྗེས་ལྷན་འཛིག་པའི་
དུས་དང་པོར་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་ཞིང་ཡབ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལོ་བརྒྱུད་འཛིན་ནས་
རྗེས་ལྷན་འཛིག་བཞུགས་པའི་དུས་ཆངས་པ་སང་གའི་ཁྱིམ་འཁོད་དེ་རྗེས་
ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཛད་པའི་གྲགས་ཀྱང་མི་བལྟ་བའི་བྱིར། དེས་ན་ཆངས་པའི་

ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་བརྒྱ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡབ་ཀྱིས་ཚུད་དུས་གཞིམ་པ་དང་ཚོས་
 བསྟན་པའི་ལོ་བརྒྱ་ཡང་གཏོགས་པས་དེ་བཅད་པའི་ལོ་བརྒྱ་སྤི་ནས་རྒྱལ་ས་
 བཟུང་བའི་ཚད་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་བདུན་དུ་འགྱུར་ནའང་རྫོགས་ལྡན་ལ་བརྒྱ་
 ཕྱག་བཙུ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་དུག་ཡོད་པས་ཚངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱི་མ་ལུས་
 རྒྱལ་ས་འཛིན་པའི་ཚད་ནི་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་བརྒྱ་དེར་ངེས་སོ། །ཡང་དགོས་པའི་
 གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལས། དུས་རྣམས་དག་གི་ལོ་ཡི་ཚད་ནི་སྟོང་
 ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་རོ་བརྒྱ་དག་དང་བཅས་པ་སྟེ། རེ་རེ་དག་གི་ཚད་ནི་དུས་
 དང་མདའ་ཡིས་བསྟུར་བའི་མི་རྣམས་དག་གི་ལོ་བརྒྱ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་
 ། འགྲེལ་པར། དུས་ནི་བཞི་དང་མདའ་ནི་ལྟ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་
 བསྟུར་བ་ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལྟག་པའི་སྟོང་ཕྱག་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དུས་སོ་སོའི་
 ཚད་མཉམ་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པ་མང་པོས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ལོ་ཉི་མེད་ཆེན་མོས་སྟོང་དུག་བརྒྱ་པོ་དེ་གླིང་
 བཙུ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་ཐོབ་ཅིང་དེའང་སྟོགས་
 བཞིའི་གླིང་རེ་རེ་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་གངས་བསྐྱེམས་པས་ལྟ་སྟོང་
 བཞི་བརྒྱ་རེར་འགྱུར་བས་དུས་བཞི་པོ་རེ་རེའི་ཚད་ལ་ལྟ་སྟོང་བཞི་བརྒྱའི་ཚད་
 མཉམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དུས་བཞི་པོ་དེ་
 གཡས་བསྐྱོར་དུ་རིམ་གྱིས་འགོ་བའམ་མི་འགོ། འགོ་ན་སྟོ་གླིང་དབུས་མ་

འདིར་ཚུད་ལྡན་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྟ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལ་སྤྲུལ་ཚུད་ལྡན་འཇུག་པར་
འགྱུར་ཏེ། གྲུ་གྲོ་ཚུད་ལྡན་གྱི་གནས་ཚད་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་
ལས་གསུངས་ཤིང་དུས་གཞན་གསུམ་གྱི་ཚད་ཀྱང་ཁྱེད་ཚུད་དུས་ལྟར་སྟོང་
བརྒྱད་བརྒྱར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ཚུད་ལྡན་ནས་ཚུད་ལྡན་འཇུག་པའི་བར་
གྱི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གསུམ་ལ་ལྟ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་འབྱུང་བས་རྫོགས་ལྡན་
སུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་རྫོགས་ནས་ཚུད་དུས་མི་འབྱུང་ཀ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ས་དུམ་བྱ་བཅུ་གཉིས་ལས་དུམ་བྱ་བཞི་ལ་དུས་བཞི་མི་འགོ་བ་ལས་
དུམ་བྱ་བརྒྱད་དུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། ལྟོ་སྒྲིང་དབུས་མ་ནས་རྫོགས་ལྡན་རིམ་
བཞིན་ལྟོ་སྒྲིང་རྩབ་མ་དང་རྩབ་སྒྲིང་ཤར་མ་དང་རྩབ་སྒྲིང་དབུས་མ་ལ་སོགས་ཏེ་
རྫོགས་ལྡན་རྫོགས་པ་ན་སྤྲུལ་ལྟོ་སྒྲིང་དབུས་མ་འདིར་ཚུད་ལྡན་འབྱུང་བ་ལས་
འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུད་ལྡན་རིམ་བཞིན་ལྟོ་སྒྲིང་རྩབ་མ་དང་
རྩབ་སྒྲིང་ཤར་མ་དང་རྩབ་སྒྲིང་དབུས་མར་སོང་སྟེ་རྫོགས་པ་ན་ལྟོ་སྒྲིང་དབུས་
མ་འདིར་ཚུད་ལྡན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དུས་བཞི་གའི་ལོ་གངས་སྟོང་བརྒྱད་
བརྒྱར་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་མ་ཟད་གྲུ་གྲོ་ འམ་ཚུད་ལྡན་
རྫོགས་པ་ནས་ལོ་བཞི་དགུ་སྟོང་དགུ་བརྒྱར་ཚུད་དུས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཚུད་ལྡན་རྫོགས་ནས་ལོ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ན་སྤྲུལ་ཚུད་དུས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་ཏེ། རྒྱུད་ལས་ཚུད་དུས་ཀྱི་གནས་

ཚད་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱར་གསུངས་ཤིང་དུས་གཞན་གསུམ་གྱི་ཚད་དེའི་ཤུགས་
ཀྱིས་སྤྱི་དགུ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
ལྟར་ན་ས་དུམ་བུ་དགུ་ལ་ཚུད་དུས་གཞན་གསུམ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དུས་
བཞིའི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་མཚུངས་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །དུས་
གསུམ་པ་དེ་ནི་སྤྱིང་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལས་སྤྱིང་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་
ན་སྤྱིང་དགུ་པོ་དེར་སྒྲ་སྒྲོ་རྩོགས་ཤིང་རྩོགས་ལྡན་འཇུག་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད།
ཡོད་ན་ཚུད་ལྡན་རྩོགས་མཚམས་སུ་སྤྱིང་དེ་དག་ཏུ་འཛོམས་པའི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་རྒྱལ་དགུ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མེད་ན་སྤྱིང་
དགུ་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་སྒྲོས་བབྱང་བར་ཐལ་བས་ས་དུམ་བུ་བཙུག་ཉིས་སུ་
འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་རྩོགས་ལྡན་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མི་
འགོ་བར་སྒྲ་ན་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་སུ་ཞིག་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྤྱིང་ཡང་ཆེན་
པོ་ཁ་ཅིག ཚུད་དུས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལོ་གྲངས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་སྒྲ་བ་དེ་རྒྱུད་
འགལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་དེའང་ཆེས་མི་འཐད་
དེ། སྒྲ་སྒྲོའི་གནས་ཚད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚད་དུ་
གསུངས་ལ། དེ་ལ་ལོ་གྲངས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་
པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་ཆེན་ལས། ལྟན་པོའི་རྒྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་
ནི་ས་གཞི་དག་ལ་ལྟ་མིན་སྒྲ་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་དཀའ་བར་འཁོར་རོ།

།ས་ཡི་དུམ་བྱ་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་གིང་དེ་
དག་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་འཇུག་པའི་ས་གཞི་དེར་འཁོར་ལོ་ཅན་འཁོར་སྟེ་ཚོད་
དུས་ལ་ཆོས་མིན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཚོད་དུས་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་
ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ཚོད་པའི་དུས་སོ། །དུམ་བྱ་གང་དུ་ལྷ་ལྷོའི་
ཆོས་ཞུགས་པའི་དུམ་བྱ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་བགྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་
རབ་ཏུ་བགྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་ལྷོ་རྣམས་དང་ཀྱང་ཡིག་གིས་ལྷ་མིན་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནི་གཡུལ་དུ་བཅོམ་སྟེ་རང་གི་ཆོས་ལ་ལྷ་ལྷོ་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་དགོད་པར་བྱས་ནས་མདུན་དུ་རྣམ་པར་རྒྱུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་
མིན་དར་བ་ཚོད་དུས་དང་ལྷ་ལྷོའི་བསྟན་པ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་ཆོས་མིན་ལ་
འཇུག་པ་དང་ལྷ་ལྷོ་གཞོམ་པས་ཚོད་དུས་འཇིག་པ་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་རྒྱད་ལས། དེ་ལྟར་དུམ་བྱ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དུས་བཞིའི་དུས་
སུ་ལྷོའི་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་གཅིག་གི་བརྒྱར་ནི་ངེས་
པར་གནས་ཏེ་དེ་ནས་ལྷ་ལྷོའི་ཆོས་ནི་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་
ལག་པ་བརྒྱ་དང་བྲལ་བར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག། །རྫོགས་ལྷན་སུམ་
ལྷན་ཚོད་པའི་དུས་དག་ཏུ་ནི་ལུས་པའི་ཚད་ཀྱི་ས་གཞི་དག་ལ་ངེས་པར་རྒྱ།
ཞེས་དུས་གསུམ་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གནས་པ་དང་ཚོད་དུས་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་གནས་པས་ཚོད་དུས་གནས་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་

གངས་དེས་དུས་བཞིའི་ཚད་ལ་གྲི་བས་ལྷག་ཁྱི་དགུ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་རྫོགས་
ལྷན་སུམ་ལྷན་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཚད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅོད་
དུས་ཀྱི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་མེན་པར་དུས་
བཞིའི་ཚད་ལྷ་སྟོང་བཞི་བརྒྱར་མཉམ་ན་གྲུ་གྲོའི་གནས་ཚད་ལོ་ལྷ་སྟོང་བཞི་
བརྒྱར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུང་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་ཅུས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངས་མ་ཐག་པའི་ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་གཅིག་གི་བརྒྱར་ནི་ཞེས་གྲུ་
གྲོའི་གནས་ཚད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་གསུངས་པ་ལ་འགོམས་པར་བཟོད་པ་ལྟ་ག་
ལ་ཡོད། འོ་ན་དུས་རྣམས་དག་གི་ཚད་ནི་ཞེས་སོགས་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དཔེར་ཚོན་ཏེ་ལྟ་གྲིང་གསུམ་དུ་གྲུ་གྲོ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་གནས་ཚད་ཀྱི་
གངས་བསྐྱེམས་པས་ལོ་ལྷ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ཤར་གྲིང་གསུམ་
དང་བྱང་གྲིང་གསུམ་ལུབ་གྲིང་གསུམ་སྟེ་གྲིང་བཞི་གར་ལྷ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་རེར་
ཚད་མཉམ་པའོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལས་དུས་བཞི་རེ་རེའི་གངས་ལ་ཚད་མཉམ་
པར་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་རེ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་དུམ་བླ་པ་རྫོགས་
ལྷན། ས་དུམ་གསུམ་ལ་གསུམ་ལྷན། ས་དུམ་གཉིས་ལ་གཉིས་ལྷན། ས་དུམ་
གཅིག་ལ་ཅོད་དུས་ཡོད་པས་ས་དུམ་བུ་བཙུ་གཉིས་སུ་དུས་བཞི་འཁོར་ཏེ་
བསྟོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ཡིད་རྟོན་པར་བྱས་
ཤིག ཡང་འདྲེན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱལ་པ་སོགས་ཁ་

ཅིག ཀླུ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་པ་ནི་སྟོ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་སྤྱིང་གཡོག་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཡིན་པས་མདོ་ལ་ལར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་ཙམ་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ས་ཡུལ་ལ་ལའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འཛམ་སྤྱིང་སྤྱིང་གཡོག་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པ་ལུང་བསྟན་པ་མདོར། ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ན་གདོང་དམར་ཙན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྤྱིང་སྤྱིང་གིས་གདོང་དམར་བོད་ན་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་པན་བསྟན་པ་གནས་པའི་སྐབས་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའང་ཆེས་མི་འཐད་དེ། ཐུན་མོང་མེན་པ་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་དང་། ཐུན་མོང་བ་མདོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་ཚད་གསུངས་པ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུགས་དང་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་དུས་འཁོར་ལས་བྱིར་མི་ལོ་ཉི་མེད་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལ་ཚེད་དུས་ཀྱི་བརྒྱ་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ཁྲི་དགུ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གནས་པར་གསུངས་པ་ལས་དེ་ལས་གངས་ཉུང་བའི་གནས་ཚད་མ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཟུང་པར་གྲག་ཐུབ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྤྱིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱར་གནས་པའང་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤུལ་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་སོ་གཉིས་པོས་

རང་ལོ་བརྒྱུར་བྱུང་པར་བྱས་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་ལོ་གྲངས་བསྟོམས་པས་ལོ་
སྟུང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཚོགས་པ་ན་ཤུ་ལ་མ་གཏོགས་གླིང་འདིའི་ཚུ་བོ་གི་ཏའི་
སྟོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུ་བ་ཟེན་ནས་སྤྱར་ཚོགས་ལྷན་ཡང་འབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡང་ཤུ་ག་ཟུང་འདས་ནས་དུས་དེར་དེ་ཡང་བསྟན་པ་
ཡོད་དེ་ཤུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་
འདོད་པའི་བསྟན་པ་གནས་པའི་གོ་ཡང་མི་ཆོད་དེ། ཆོད་ན་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྷན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་སྟུང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཚོགས་ནས་
ཀྱང་ད་དུང་དུས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བྲི་དགུ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པར་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ལྷ་
སྟོང་བཞི་བརྒྱའི་གནས་ཆད་དུ་འང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་དང་མི་
མཐུན་པ་ནི་མདོའི་བློགས་ལས་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱར་གནས་པར་
མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱལ་བ་བཟང་ལས་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ལོ་ལྷ་བརྒྱར་
གསུངས་ལ། རྩོམ་གཅོད་པར་སྟོང་དང་། ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་ལས་ཉིས་སྟོང་
དང་། འབུམ་རྒྱུ་ཏུ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མོ་བྲི་མ་མེད་པ་ལུང་
བསྟན་དུ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ན་གདོང་དམར་ཅན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆོས་དར་བར་ལུང་
བསྟན་ཀྱང་དེ་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་གཞི་
འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་དུམ་བུ་བཙུག་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལ་ནི་ཚོགས་ལྷན་ལ་སོགས་

པའི་དུས་བཞི་གཡས་བསྐྱོར་ལའོར་བའི་རིམ་པས་གདོན་མི་བ་བར་ངེས་པར་རྒྱ་
སྟེ། དེ་ཡང་རི་ལྟར་རྒྱ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་བསྐྱོད་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
སྟེ། ཉམས་མཁའ་ལ་གཟའ་སྐར་གཡས་བསྐྱོར་དུ་རྒྱ་བའི་བྱིས་བཅུ་གཉིས་གཡས་
སུ་ལའོར་བ་དེ་རི་ལྟ་བའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར། རྫོགས་ལྡན་འཛིག་པོ་
ལའོར་ལོ་ཅན་ནི་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སར། གཡས་བསྐྱོར་གྱི་རིམ་པས་
བྱོན་ནས་གྲུ་གྲོའི་ཆོས་ལུགས་ཚུད་དུས་བཅོམ་སྟེ། ཉམས་པར་བྱས་ནས་འགོ་
བ་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་པན་བ་དང་འདིར་བདེ་བ་ཡི་གོ་འཕང་སྦྱིན་
པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས། ཐར་བ་ཆེན་པོའི་གོང་
ཁྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྦྱིན་ནས་རྫོགས་ལྡན་གྱི་
དུས་འཛིག་ཅིང་། རིགས་ལྡན་ལའོར་ལོ་ཅན་ཡང་ནི་བདེ་བའི་གནས་སུ་སྟེ་
ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྒྲུབ་ཞིང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་པ། ཨེ་མ་བདག་ནི་
སྟོན་གྱི་ཆོ་རབས་སུ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་འདིར་མོས་པའི་བསོད་ནམས་
བསགས། དེ་འབྲས་ཆོ་འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ། །འབྲུལ་མེད་རྟོགས་
ནས་ཚུལ་དེ་མ་ཀའ་ཆོགས། །སྒྲུབས་མེད་བགྲང་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆེད་དུ།
།འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱས། །བདག་སྦྱིར་འཆས་པའི་འགའ་འདོད་
འགའ་ཡོད་ན། །བདག་གིས་སྒོ་གསུམ་བསྟན་བཅོས་ཅི་བཞིན་བསྒྲུབས། །ཅིས་
གདམས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐླལ་པའི་ཆོ་ཆད་གཞལ་བའི་དུས་བཞི་བཤད་པ་ལ།

ཉན་པར་གདམས་པ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་གནས་དང་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པ།
གནས་དེ་དག་ཏུ་གནས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ཁྲི་ཙམ་བྱུང་ཅིང་རིམ་པ་ཇི་
བཞིན་གནས་པ། འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ས་བོན་བཤད་པ། མིང་བཤད་པ། ཆོ་ཁྲི་དང་
གཞུང་བཤད་པ། དཔྱད་པ། མི་འཁྲི་བཤད་པ། བཤད་པ། བཤད་པ། བཤད་པ། བཤད་པ།
བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་དང་མཆོག་དང་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཆུང་བའི་དུས་
བཞི་པོས་འཛིན་ཡང་། སྒོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་འཆད་
པས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་པ་ཆེན་པོས་ཉན་ཅིག་དང་། གཉིས་པ་ལ། སྒོ་དེ་གྱི་འཛིག་
རྟེན་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ། དེ་གཞུང་བཤད་པའི་ཆོ་ཁྲི་དང་ལྷན་པ་སོགས་ནས་
དཔག་ཆད་ཀྱི་བར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལོ། དང་པོ་ལ། འཛིག་རྟེན་སྒྲིའི་ཆོ་ཁྲི་བཤད་པ།
ཆུང་གིས་དེ་གྱི་ལ་ཁོ་བོས་སོགས་པའི་ཆོ་ཁྲི་སོ་སོར་བཤད་པ། བཤད་པ། བཤད་པ།
སྒོ་དེ་གྱི་ལ་གསུམ་གྱི་གནས་ལ་སྒྲིའི་ལོ་དང་ཤར་ལུང་ལྟ་བུར་གྱི་ཐད་ཀའི་རྒྱར་
དཔག་ཆད་འབུམ་སྒྲག་བཞིའོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་པ་དེ་གྱི་ལ་མཐའ་སྒྲིའི་ལོ་
ནས་ལྷན་པོས་སྒྲིའི་ལོ་ལས་ལས་པའི་མཆོམས་སྒྲིའི་ལོ་ལས་ལས་པའི་དཔག་ཆད་
འབུམ་སྒྲག་གཉིས་པའི་ལོ་དེ་ལ་དཔྱད་པ་བརྒྱུད་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཅི་སྒྲིའི་
གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུར་དང་བཅས་འགྲོ་བ་རིགས་གཉིས་ཏེ་བཙུག་གནས་ཤིང་། སྒྲིའི་
གནས་དེའི་སྒྲིའི་ལོ་དེ་གྱི་ལ་ཁོ་བོས་ལས་པའི་ལྷན་པོ་དཔག་ཆད་གཉིས་པའི་
པའི་ལྷན་པོའི་ལས་དཔག་ཆད་འབུམ་སྒྲག་གཉིས་པའི་དང་། ལྷན་པོའི་མགྲིན་པ་ལ་

དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ལུ་ལྔ་དང་། ལྷན་པོའི་གདོང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་
 བཅུ་ལྷན་པོའི་གཙུག་ཏྲེར་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔའོ། །དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ་
 སྟེ་རྒྱུམ་པོར་གཡས་གཡོན་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་བྱེད་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་བསྒྲམས་པས་
 དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་པའི་སྟོང་པ་གཅིག་སུ་ནི། སྲིད་པ་གསུམ་དུ་
 གཏོགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྲིད་པ་ས་ཁུ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའའི་ཡོན་ཏན་སྲ་གཤེར་
 རོགས་མེད་ཅིང་། གཅིག་སུའི་རྒྱས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མིན་པ་སྟོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་
 བྱི་ཁམས་ལྔ་ཆར་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་མེ་འདྲིར་བསྟན་ཀྱི་སྟོང་པ་
 གཅིག་སུ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་པ་གཅིག་སུ་ཁམས་ལྔ་ཆར་ལ་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་ནང་དུ་ལུས་ལ་སྒྲ་དང་བ་སྒྲ་དང་མེན་མོའི་ཅེ་མོ་ནི། ཤེས་པས་མ་ཟིན་པ་ཡི་
 ཆ་དང་སྲིད་གསུམ་གྱི་ཕྱི་སྟོང་པ་གཅིག་སུ་དག་པར་སྦྱར་ཏེ། ལེའུ་ལྔ་པར་བྱེ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད། འབུམ་ཕྲག་ལྔ་པར་གསུངས་པ་དང་དཔག་ཚད་
 འབུམ་ཕྲག་གཅིག་པ་འདི་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ཡང་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱར་ནི་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་དང་། དེ་ཡི་
 དབུས་སུ་མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་དེའི་དབུས་
 སུ་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་དང་། དེའི་དབུས་སུ་
 སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཡིན་ཞིང་དེའི་དབུས་སུ་རི་
 རབ་རྩ་བར་ནི་ཤར་ནས་ལྷུ་བ་སྟེ་ཞིང་གི་ཆད་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་དང་

རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་ཁ་ཞེང་ལ་ཤར་ནས་ལུབ་ཏུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཙུ་ཡོད་
 པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ་དེའང་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་ཐད་ཀའི་རྒྱར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་
 ལྔ་བཙུ་ནི་ཁྱི་ཚོ་ལྔ་སྟེ་དེའི་བྱི་མཐའི་ཐད་ཀ་དང་གླིང་མཚོ་རི་དྲུག་གི་བྱི་མ་གསེར་
 རིའི་བྱི་མཐའ་དང་གླིང་བདུན་པ་ལས་སའི་ནང་མཐའ་དང་མཉམ་མོ། །རི་རབ་
 ཀྱི་རྩ་བ་དེའི་བྱི་མཐར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་ལུ་ཁྱུང་ཡོད་པས་ཤར་དུ་
 སྟོང་དང་ལུབ་ཏུ་སྟོང་སྟེ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་འབྱུང་བའི་མཐར་གླིང་དྲུག་རི་དྲུག་
 མཚོ་དྲུག་གི་ས་ཡུལ་དུ་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཙུ་བླ་དང་ལུབ་ཏུ་དཔག་
 ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཙུ་བླ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སྟེ་གླིང་དྲུག་མཚོ་དྲུག་རི་དྲུག་
 རྣམས་རིམ་པས་རེ་རེ་བཞེན་གྱི་ཚད་ཅི་ཅམ་ཞེ་ན། སྟོང་ཕྲག་བཙུ་བླ་གི་ས་
 ཡུལ་དེར་གླིང་མཚོར་ཏེ་དྲུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཚད་ཡིན་པས་
 རེ་རེ་ཞེང་དཔག་ཚད་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་བཙུ་བླ་བརྒྱད་རྒྱུད་གསུམ་གསུམ་གཞུ་
 འདོམ་སྟོང་བརྒྱ་བཙུ་གཅིག །ཁྱུང་གནས་སྟོང་། སོར་མོ་བཙུ་གཅིག་གིས་མཚོ་
 དང་གླིང་རྣམས་ཀྱི་ཤར་ལུབ་ཀྱི་བྱི་ནང་གི་ཞེང་ཚད་རྟོགས་ཤིང་རི་རྣམས་རྒྱ་
 དབངས་སྟེ་སྟོང་དང་མཚུར་མཉམ་པའོ། །རི་རབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་སྟེང་འོག་
 དང་ཤར་ལུབ་ཏུ་གཞལ་བའི་དཔག་ཚད་བཞེད་ཕྱིད་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་
 གཉིས་ཡོད་དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷན་པོ་ཡི། དབུས་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་ནས་
 གཡས་གཡོན་དང་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་མཚོ་བྱི་མ་བ་ལྔའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་བུག་པར་

རྩོགས་རེ་རེ་ལ་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་རེ་རེ་སྟེ་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རྩོགས་གཉིས་ཀྱི་ས་
 རྩེ་ཁྱོན་བསྐྱེམས་པས་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་གཉིས་སུ་འབྱུང་ལ། དེའང་ས་
 དཀྱིལ་ལ་འབུམ་དང་རྩེ་དཀྱིལ་ལ་འབུམ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱེད་
 རེ་ཤར་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །བ་མའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྩེ་
 མོ་ཅན་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ནི་གཡོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྒྱུད་སྤྱོད་གཉིས་
 ཀའི་ས་ཡུལ་ལ་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འབུམ་སྤྲག་གཉིས་
 བོ་དེ་དག་ལས་འབུམ་སྤྲག་རེ་རེ་ཤར་རྩོགས་དང་རྒྱབ་རྩོགས་རེ་གནས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤར་རྩོགས་ཀྱི་ས་ཡུལ་འབུམ་སྤྲག་རེའི་སྤྱེད་ལ་མེ་དང་སྤྱེད་
 རྒྱུད་གི་མཐའི་ས་ཡུལ་ཡིན་ལ་རྒྱབ་རྩོགས་ཀྱི་ས་ཡུལ་ལའང་དེས་མཚོན་ཞིང་།
 དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིའི་ས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེམས་པས་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱི་མཐའ་
 བས་ཕྱི་མཐའི་ཐད་ཀར་ནི་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་བཞི་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་
 བཞི་པོ་དེའི་དབུས་ན་ལྷན་པོའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་སྟེ་སྟེང་གི་
 རྩོགས་ནས་ཁང་བཟང་གི་བྱ་འདབ་ལྟར་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་གཉིས་པ་
 གཟའ་དང་སྐར་མར་བཅས་པ་ཉིན་དང་མཚན་མོ་གཡས་སུ་འཁོར་བ་སྟེ་དེ་དག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལྷན་པོའི་དབངས་ཀྱི་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་གཅིག་གི་
 སྟེང་ལྷན་པོའི་མགྱིན་པའི་འོག་ཏུ་ནི་ལུག་གྲང་འབྲིག་པ་སོགས་པས་ཀཏྟ་ཏ་
 སེང་གེ་བུ་མོ་སྤང་སྤིག་པ་གཞུ་དང་རྩེ་སྤིན་བུམ་པ་ཉ་སྟེ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་

ཅིབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐར་མའི་ཚོགས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཆུ་ཚོད་
དུག་བཙུ་ལ་ལན་གཅིག་འཁོར་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་ལས་ལྷན་པོ་གང་གི་སྟེང་
དུ་ཞེས་པའི་གང་སྐྱུ་མི་རི་རབ་མཚན་དང་སོགས་པས་འོད་སྟོན་དང་གངས་ཅན་
ལའང་ལྷན་པོར་བསྟད་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
སྟེང་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཆ་དུག་ལ་ནི་འབུམ་སྟག་གཅིག་གཉིས་
གཉིས་ཅས་བྱུང་བས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་ཆངས་ཐིག་གི་གནས་རི་རབ་
འཕགས་པའི་ས་ཡུལ་ཏེ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ནས་གར་དུ་འབུམ་སྟག་
གཉིས་རྩལ་ཏུ་གཉིས་སྟོར་གཉིས་བྱང་དུ་གཉིས་སྟེང་དུ་གཉིས་འོག་ཏུ་གཉིས་ཏེ་
ཁྱོགས་དུག་པོ་ལ་འབུམ་སྟག་གཉིས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སྟེ་གཞལ་བའི་དཔག་
ཆོད་འབུམ་སྟག་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་ནི་སྟོན་པ་གསུམ་མ་ལུས་པའི་སྟོན་
བཙུད་མཐའ་དག་གནས་པའོ། །དེའང་དང་པོ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའམ་
སྟེ་སྟེ་བའི་ཆོ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་སྟོན་ཆགས་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ཡང་དག་
པར་འབྱུང་བ་རྣམས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་མི་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུད་དང་
འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་པ་སྟུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དང་རི་མཚོའི་དབྱིབས་སོགས་
བཀོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོར་བ་དེ་དག་ལས་ཏེ་རྒྱུད་
དེ་དག་གི་བྱེད་པས་འབྱུང་བ་རྣམས་སྟོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟུབ་པར་བྱས་པ་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཡི་དབང་གིས་ལས་འབྲས་ལ་ཉེ་

བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆད་དུ་སྤོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལེགས་ཉེས་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲིམ་པ་
 རྟེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་དཔག་ཆད་འབུམ་སྤྲག་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གྱི་ཁོར་ཡུག་གི་ཆད་དག་ཏུ་ནི་སྤྱོགས་ཀྱུན་ནས་ཐད་ཀའི་སྟེ་ཞེང་ཆད་གྱི་
 སུམ་འགྱུར་དུ་སྟེ་དཔག་ཆད་འབུམ་སྤྲག་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་རྒྱད་
 ལས་༥ ཡང་སྟེ་ཡང་སྒྲས་དགྱིལ་འཁོར་གཞན་པ་ཚུ་མེ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་དེས་ན་ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞེང་
 དཔག་ཆད་འབུམ་སྤྲག་གཅིག་ཡོད་པས་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཆད་འབུམ་སྤྲག་
 གསུམ་དང་ཚུ་ལ་གཉིས་མེ་ལ་གསུམ་རྒྱུང་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་ཁོར་ཡུག་དཔག་
 ཆད་དུག་དང་དགྲ་དང་ཉི་མ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་རིམ་པས་དགྱིལ་འཁོར་རང་
 རང་གི་མཐའ་མའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དབང་སྒྲ་བཟང་ལ་
 བོས་ནས་བྱི་རོལ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ལ་དཔག་ཆད་འབུམ་སྤྲག་གཅིག་གི་
 ཆ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་ཡི་སྟེང་ན་གནས་པའི་མིའི་ལུས་ཅན་ལ་རང་རང་
 དག་གི་ལུས་ཆད་གྱིས་ཡང་དག་པའི་བྲུ་གང་དང་དག་པ་སྦྱར་ཏེ་ཡང་དག་ཞེས་
 པ་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་ནས་སོར་མོ་ཉེར་བཞི་ལ་བྲུར་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 བྲུ་བཞི་པོ་དེ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆད་དུ་འགྱུར། དེ་བཞིན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་
 གནས་ལའང་དཔག་ཆད་བཞི་པའི་དག་པ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གཞལ་བར་བྱེད་པའི་དཔག་ཆད་ཅེས་པ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོམ་ན་

ཆེས་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེང་བ་ཡི་སྟེ་སྟར་ལ་རྒྱད་མར་སྒྲེང་བ་
ནི། ཕྱ་མོ་འདི་གཅིག་ཞེས་སྟེ་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་གཅིག་གི་ཆད་ཡིན་ནོ་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་འདི་
བརྒྱད་ཀྱིས་ས་སྟངས་མི་ཡི་སྒྲ་ཅིའི་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བརྒྱད་སྒྲ་ཆེ་ཡིན་ལ་
འགྱུར་མང་ལས་སྟོ་མ། ར་བས་ཉི་རྒྱལ་དུ་འགྱུར། དེ་བརྒྱད་མིའི་ལུས་ལས་
སྒྲེས་པའི་ཤིག །དེ་བརྒྱད་ནས་དང་ལྟོས་འགྲོ་ནི་སྒྲུལ་ཏེ་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པས་
ནས་བརྒྱད་ཀྱིས་སོར་མོ་གང་དུ་འགྱུར་ལ་སོར་མོ་ཉི་མ་བྱུང་གི་ནི་བཙུག་ཉིས་པ་
གཉིས་ཀྱིས་སྟེ། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་རྣམས་ཕྱེང་བར་གནས་པ་དེ་ནི་ཁྲོའོ་ཁྲོ་
བཞི་ལས་ནི་གཞུ་རུ་སྟེ་འདོམ་གང་དུ་འགྱུར་ལ། འཛིག་རྟེན་ཁམས་གཞལ་བའི་
སྐབས་འདིར་ནི་གཞུ་འདོམ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱང་གྲགས་དང་རྒྱང་གྲགས་
དེ་བཞི་དཔག་ཆད་དུ་བཞག་ལ་དཔག་ཆད་དེ་ཡིས་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ཀྱི་ཆད་དང་ས་གཞི་ལ་མི་ཡི་གནས་ཀྱི་ཆད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་
སོགས་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་ལ་སོགས་འཁོར་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆད་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱ་བྱིར་དང་པོར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་དུ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་གནས་
དེ་དག་ཏུ་གནས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཅི་ཅམ་ཐུབ་ཅིང་རིམ་པ་རིམ་བཞིན་
གནས་པ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་དང་ཆེ་ཆད། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་
འདོད་ཁམས་ཀྱི་གནས་དང་ཆེ་ཆད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤིད་པ་གསུམ་པོ་
དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་སྤིད་པ་སུམ་བཙུ་ཅུ་གཅིག་གི་འགོ་བ་གནས་པ་ལས་དང་

པོར་ཚེས་བཟང་སྟེ་གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་ན་གང་དུ་གྲུབ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་ཆེ་ནི་བསྐླལ་པར་གནས་པའི་ཆེ་ཡིན་པས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
གནས་དེའི་སྤྲིད་པ་ལ་ཚེས་བཟང་བསྐླལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་སའོ། །ཟུང་
ནི་གཉིས་དང་ཟུང་དང་ལྷན་པས་གཉིས་གཉིས་དང་ལྷན་པ་བཞི་སྟེ་གཟུགས་
མེད་བཞི་ནི་སྟོང་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐླལ་ཆེན་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་ཀྱང་
ཀྱ་གར་གྱི་བརྗེ་ཏྲ་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་དག་གིས་མཆོག་བསྐླལ་དུ་གསུངས་པས་
མཆོག་བསྐླལ་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་གྲུབ་པའི་ཆོ་ཚད་ཅན་དང་
དེ་བཞིན་རིམ་བཤུ་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ས་ཡུལ་ནམ་མཁའ་ཁམས་དཔག་ཆད་སྟོང་
ལྷག་ཉེར་ལྷ་ལ་གནས་ཤིང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྫོང་མས་འཇུག་ཟད་པར་གྱི་སྟོང་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་བསྐླལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
བསམ་གཏན་གྱི་དུས་ན་ཆོ་ཚད་དེ་དང་ལྷན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱུང་ལོ་ཞིག་བྱས་
ཕྱིན། དང་ལྷན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་དཔག་ཆད་སྟོང་
ལྷག་ཉེར་ལྷ་དེའི་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་ཁྲི་གཅིག་དང་། དུག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་དུག་
བཅུ་ཙུ་དུག་དང་རྒྱུ་གསུམ་གཉིས་དང་གཞུ་འདོམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དང་སུམ་
བཅུ་སོ་གསུམ་དང་སྤྱ་གཅིག་དང་སོར་མོ་བརྒྱད་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་གནས་
སམ་ཡུལ་གྱི་ཆད་དེ་ལ་གཟུགས་ཁམས། འོག་མིན་དང་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་
མཐོང་། མི་གདོང་བ་མི་ཆེ་བ། བཞིར་རྒྱུ་རྫོང་མས་འཇུག་ཟད་པར་རྒྱུ་གཉིང་

དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཆད་ཀྱང་ཆོངས་པའི་
བསྐྱལ་པ་བྱུང་ནི་གཉིས་དང་བྱུང་དང་ལྡན་པ་བཞི་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ཡི་ཆོ་ཆད་ཡས་
ནས་ཤིམ་བཞིན་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བཙུ་བླ་དང་བཙོ་ལྔ་དང་བཙུ་བཞི་དང་བཙུ་
གསུམ་རྣམས་ཡིན་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བར་བསྐྱལ་བཙུ་བླ་ལ་ཆོངས་པའི་
བསྐྱལ་པ་བཞི་བཙོ་ལྔ་ལ་བསྐྱལ་པ་སུམ་ཙུ་བཞི་ལ་བསྐྱལ་པ་གཉིས་བཙུ་གསུམ་
ལ་བསྐྱལ་པ་གཅིག་སྟེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་མ་བཞིའོ། །དེ་འོག་
དཔག་ཆད་བྱི་གཅིག་སོགས་རྗེས་འབྲང་སྒྲར་བཤད་པའི་ཆད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འབྲས་
བུ་ཆེ་བལྟ་དང་སོགས་པས་བསོད་ནམས་སྐྱེས་སྐྱེན་མེད་དག་རྒྱས་བཞི་ཉེ་རྒྱུད་
སྒྲོམས་འཇུག་ཟད་པར་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་བསྒྲོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
རྣམས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཆད་ཀྱང་བར་བསྐྱལ་ནི་བཙུ་གཉིས་དང་བཙུ་གཅིག་
དང་བཙུ་དང་དགུ་རྣམས་ལ་ཆོངས་པའི་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱལ་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟའི་བསྐྱལ་པ་བྱུང་ནི་བྱུང་ལྔ་ན་ཞེས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གནས་དེའི་
འོག་སྒྲར་བསྟན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆད་ལ་ཆད་མེད་དག་དང་སོགས་པས་དག་རྒྱུང་འོད་
གསལ་ཆད་མེད་འོད་བཞི་པོ་ནི་རྒྱུད་སྒྲོམས་འཇུག་ཟད་པར་རྒྱུད་ཉིང་དེ་འཛིན་
བཞི་བསྒྲོམས་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་ཅན་དེར་སྐྱེས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་དང་
བདུན་དང་བླ་དང་ལྔ་སྟེ་དཔལ་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱུང་དང་བྱུང་ལྔ་ན་ཞེས་བཞིའོ།
།གནས་དེ་འོག་སྒྲར་བསྟན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆད་ལ་འོད་རྒྱུང་དང་སོགས་པས་ཆོངས་

ཆེན་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ཚངས་རིས་བཞིར་གནས་པའི་ལྷ་སྟེ་དེ་དག་ནི་
 ས་ཡི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་བསྐྱོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེར་
 རྒྱུས་པའི་ཆོ་ཡི་ཆོད་ཡིན་ལ། བར་བསྐྱལ་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་
 གཅིག་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དཀར་པོ་ཡི། བསྐྱལ་པ་བཞི་ཞེས་པ་ཡི་མིང་གི་ཐ་སྟད་
 མཛད་ལ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱའི་སྟོམས་
 འབྲུག་ནི་རྒྱང་མེ་ཆུ་སའི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཅུ་དྲུག་སྟོམས་པའི་རྒྱས།
 དེའི་འབྲས་བུ་ཆོ་མེ་ཙམ་ཐུབ་ན་འདི་ལྟར་ཚངས་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་ལ་སོགས་
 པས་ཚངས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་། དཔལ་གྱི་བསྐྱལ་པ་
 དང་དཀར་པོའི་བསྐྱལ་པ་བཞིར་བཏགས་པའི་ཚངས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་བསྐྱལ་པ་ཞེས་གོང་འབྱུང་དུ་བྱུང་ཡང་རྣམ་གཉིས་འབྱུང་ལ་ཚངས་པ་མེད་
 ཏོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་ཆེན་བཞི་དང་ནང་གསེས་ཀྱི་
 གནས་བཞི་བཞིར་འཁོད་པའི་ལྷ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དྲུག་ལ་རིམ་བཞིན་རེ་རེ་
 དམན་པ་ཡི་ཆོ་ཆོད་ཅན་རྣམས་ནི་རེ་རབ་ཀྱི་གདོང་དཔག་ཆོད་སྟོང་ཕྲག་ལྷ་བཅུ་
 དང་མགིན་པ་དཔག་ཆོད་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྷའི་སྲུམ་གཉིས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་
 བརྒྱ་དྲུག་བཅུ་ཅུ་དྲུག་དང་དཔག་ཆོད་གཅིག་གིས་སྲུམ་གཉིས་ཡན་དེ་གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་རེ་རབ་ཀྱི་གདོང་པའི་སྟོད་རྒྱང་དང་གདོང་པའི་སྦྲད་
 མེ་དང་མགིན་པ་ཆུ་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱེད་ཡན་ས་བཤད་མ་ཐག་པའི་

གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དེ་དག་གནས་སོ། ། གསུམ་པ་ལ་འདོད་ལྟ་དུག་གི་གནས་དང་
ཆེ་ཆད་ལོངས་སྤྱོད་ས་པའི་གནས། ལས་ཀྱི་ས་པའི་གནས། ལྷན་པོའི་རྩ་རྩེའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་མའི་དང་ས་འོག་མན་ཆད་ལྟ་མེན་གྱུ་དཔུལ་པ་སོགས་ཀྱི་
གནས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་མགིན་སྤྱོད་དུ་བགོས་པའི་སྤྱོད་
དང་པོ་ཡར་བཅད་ནས་སྤྱོད་འོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ལོར་གྱི་
མཐའི་བར་དུ་ཡས་ནས་ཤིན་ཏུ་དབང་གྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་གཞན་ཀྱི་འདོད་ཡོན་རྣམ་
པར་འབྱུལ་པ་ལྟ་འདིས་ལོངས་སྤྱོད་པས་གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་པའོ། ། ལྟ་
གནས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔུལ་པའི་གནས་འོག་མ་ཡན་ཆད་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་
སྤྱོད་པའི་གནས་ནི་བཙུ་གཅིག་གོ་སྟེ་འདོད་ལྟ་དུག་ལྟ་མེན་དང་བདུན་མི་དང་
བརྒྱད་དུད་འགོ་དང་དགུ་ཡི་དགས་དང་བཙུ་དཔུལ་བ་དང་བཙུ་གཅིག་གོ། ། དེ་
ཡི་དང་པོར་འདོད་ལྟ་བཞི་ཡི་གནས་ནི་རི་རབ་ཀྱི་མགིན་པའི་སྤུམ་ཆ་འོག་མ་
ཡིན་པས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉེར་ལྟའི་སྤུམ་ཆ་ལ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་སྤུམ་བརྒྱ་
སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་རྒྱུད་གསུམ་གཉིས་གཞུ་འདོམ་དུག་རྒྱུ་ཅུ་ཅུ་དུག་སྤུ་
གསུམ་སོར་དུག་བཞིར་བགོས་པའི་ཆ་རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དབང་གྱུར་དང་འབྱུལ་
དགའ་བ་གཉིས་ནི་ཟད་པར་དག་གཅན་བསྒྲུམས་པའི་དགོ་བའི་རྒྱས་འགྲུབ་ལ།
དགའ་ལྡན་པ་དང་འཐབ་བྲལ་བ་གཉིས་ནི་ཟད་པར་ཉི་མ་བསྒྲུམས་པའི་དགོ་
བའི་རྒྱས་འགྲུབ་ཅིང་དེས་ན་འདོད་ལྟ་དང་པོ་དེ་བཞི་གནས་པ་དེ་དག་གི་ཆེ་ཆད་

ནི་བསྐྱལ་པ་ཆུང་བྱུག་དང་ལྷ་དང་བཞི་དང་གསུམ་མོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་གནས་
 རྟེན་མ་བཞི་པོ་འདི་ཡན་ཆད་རི་རབ་ཀྱི་མགིན་པ་ཆུ་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་པ་ཡིན་
 ལ། འདིར་ཕྱི་རོལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད་དང་ནང་ལུས་ཀྱི་ཆད་སྦྱོར་བ་ནི་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷན་པོའི་ཆད་ནི་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སྟེ་སའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་
 བས་ལྷན་པོའི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སྟེ་ལུས་ལ་ཞེད་པ་ནས་
 མགིན་པའི་འོག་གི་བྲུ་གང་དེ་ཉིད་ཏུ་གཟའི་ཚོགས་རྣམས་འཁོར་ཏེ་གཟའ་
 ཚོགས་ཀྱི་གནས་དེ་ནས་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷ་མགིན་པ་སྟེ་ལུས་ལ་སོར་བྱུག་གོ་
 དེ་ནས་གདོང་ལ་ལྷ་བརྩ་ལུས་ཀྱི་མགིན་པ་ནས་དཔྲལ་བའི་མཐའ་བར་དུ་སོར་
 བརྩ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་བསྟན་པའི་གོ་འཕང་གཡོ་མེད་གཙུག་ཏོར་སྟོང་ཕྲག་ཉི་
 ཤུ་རྩ་ལྷ་སྟེ་ལུས་ལ་དཔྲལ་བའི་མཐའ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་སོ་བྱུག་གི་ཆད་དོ།
 །ཞེས་བྱུང་བས་མགིན་པའི་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་སོར་མོ་ཉེར་གཉིས་ལ་གཟུགས་
 མེད་བཞི་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་བརྩ་བྱུག་མགིན་པའི་ཆ་ཤས་འོག་མ་སོར་གཉིས་
 ཀྱི་ཆ་ལ་འདོད་ལྷ་བཞི་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་འདོད་ལྷ་བཞི་འང་ཆུའི་
 ཁམས་ཏེ་སའི་ཁམས་ཡན་ཆད་དུ་གནས་སོ། །རི་རབ་ཀྱི་མགིན་པའི་གནས་དེ་
 ཡི་འོག་རི་རབ་ཀྱི་ལུས་ལ་རི་རབ་ཀྱི་སྟོང་དང་འོགས་དག་ལ་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་
 པ་དང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་གཉིས་ནི་ཟད་པར་ལྷ་བ་བསྐྱོམས་པའི་དགེ་བའི་
 རྒྱས་འགྲུབ་པོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་བསྐྱལ་ཆུང་གཉིས་དང་གཅིག་གི་ཆེ་ལྷན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་རྩ་བའི་མུ་ཁུད་ཀྱི་མཚམས་ནས་ལོངས་སྟོང་པའི་
སྒྲིང་ནི་དུག་སྟེ་ལྷ་བ་དང་འོད་དཀར་དང་ཀླ་ཤ་དང་རབ་མཚོག་དང་མི་འཕམ་ཅི་
དང་ཁུང་ཁུང་དང་དག་པོའི་སྒྲིང་ངོ། །སྒྲིང་དེ་དག་ལས་རིམ་བཞིན་མཚོ་ནི་དུག་
སྟེ་སྒྲིང་ཅི་དང་མར་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་རྩུ་དང་ཆང་གི་མཚོའོ། །མཚོ་དེ་དག་གི་
ཕྱི་ལོ་དུ་རི་ནི་དུག་སྟེ་འོད་སྟོན་དང་མཚན་ར་བ་དང་རྩུབ་ལྷན་ནམ་མཚན་མོ་
སྒྲིང་བ་དང་ནོར་བུའི་འོད་དང་བྲེ་བོ་དང་གསེལ་བའི་རིའོ། །སྒྲིང་འདིར་གནས་
པའི་འགོ་བ་རྣམས་ནི་མི་ཡིན་ཞིང་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བས་
ལོངས་སྟོང་གིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་དུག་པ་གསེལ་རི་དེ་ཡི་ཕྱི་ལོ་དུ་
འཛམ་སྒྲིང་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲིང་བཞི་ལས་ཤར་དུ་རྒྱུང་ནི་རྒྱུམ་པོའི་ཕྱེད་དེ་དབྱིབས་ལྷ་
གམ་དང་ཁམས་ཀྱང་རྒྱུང་གི་རང་བཞིན་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་གཞན་གསུམ་གྱ་
ཀྱི་ཁམས་དང་དབྱིབས་ཀྱང་རྫོ་རུ་མེ་ནི་གྲུ་གསུམ་དང་བྱང་དུ་རྩུ་རྒྱུམ་པོ་གང་བ་དང་
རུབ་རུ་ས་གྲུ་བཞི་དང་ལྷན་པོ་སྟོང་ པ་སྟེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐིག་
ལེ་རྒྱུམ་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་དག་པའོ། །འདི་ལ་མཁའ་པ་ཆེན་པོ་ཤོང་
སྟོན་ངོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ན་རེ། ལྷན་པོ་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་སྟོང་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་
སྟོང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཙུ་དུག་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་
གཅིག་ནི་རི་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་མཐུག་གི་ཚད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ།
འདོད་པ་དེ་ནི་ཐིག་པ་གཞན་ལས་རི་རབ་སུམ་སྟོང་ནང་ གི་འོག་གཞིར་ལྷ་མ་

ཡིན་གནས་ལ་ཚུ་མཚམས་ཡན་ལ་ལྟ་གནས་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འབྲུག་ཡོང་
 འགྲེད་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་ཡང་། ཏུས་འཁོར་བས་ལྟ་མ་ཡིན་རེ་
 རབ་གྱི་འོག་གི་ས་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱེད་སྟེང་མར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་རི་རབ་
 ནང་གི་འོག་གཞི་ལ་ལྟ་མིན་ཡོད་ཅིང་ལྟ་ལྟ་མིན་འཐབ་པ་དང་དེའི་ཕྱེད་ཏུ་རི་
 རབ་ཁོང་གསེང་ཅན་དུ་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་རི་
 རབ་གྱི་རྩ་བ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མུ་ཁྱུད་རི་རབ་ལ་
 བགྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་དང་འགལ་ལོ། སྤྱིང་འདི་དག་རེ་
 རེའི་དབངས་ཚད་དཔག་ཚད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་ཕྲག་གི་གྲངས་ནི་ཤར་
 སྤྱིང་ལ་བདུན་དང་སྟོ་སྤྱིང་ལ་བརྒྱད་དང་བྱང་སྤྱིང་ལ་དགུ་དང་རུབ་སྤྱིང་ལ་བཅུ་
 རྣམས་སོ་སྟེ་ས་དཀྱིལ་རང་གི་ཐོག་ནས་ཡར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་བཞི་པོ་
 དེ་དག་དང་དབྱིབས་མཚུངས་པའི་སྤྱིང་གཡོག་གཉིས་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་
 པ་ནི། ལྷན་པོ་དེ་ལ་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་སྟེ་རྗེ་རྗེའོར་བུ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆར་ཀྱི་འབྱར་
 རྩ་མོ་ཕྱི་འབྱར་ཡོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྩ་མོ་ལྟ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ནི་རི་རབ་
 འོག་ཕྱོགས་ཕྱ་ཁིང་སྟེང་ཕྱོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོན་ལ་ཕྱོགས་བཞིར་བཞག་
 པའི་ཁ་ཁྱིར་ལྟར་སོན་པས་ལས་སའི་ནང་མཐའི་བར་ཁེབས་ཅེས་པ་རི་རབ་ཀྱི་
 སྟེང་གི་ཁ་ཁྱིར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁེབས་དེའི་བྱ་སྤྱིབས་སུ་འོངས་སྟེད་ཀྱི་ས་པ་རྣམས་
 རྒྱུད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་བཞི་རི་

བར་སྟེང་གི་ཞེང་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བརྩའི་ཁོངས་སུ་མི་ཐེ་བར་ལྷག་པའི་
སྒྲུལ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྩ་དེས་བྱ་སྦྱིབས་སུ་ལས་ས་པ་རྣམས་ཚུད་པར་
འགྱུར་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱ་ཉོར་གྱི་གོས་དར་གསེར་དངུལ་སོགས་ལས་
བྱས་པའི་མངའ་དབུལ་དུས་ལའོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རི་རབ་ཀྱི་གཞུགས་དང་།
ཆག་ལོ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པའི་གོ་ལའི་སྒོས་བསྐྱང་ལའང་རི་རབ་ཀྱི་
རྩ་ཕྱོགས་བཞིར་དུད་འབྱའི་རྩ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། འོ་ན་རྩ་ལྔ་པ་
དེ་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་ཁ་བྱེར་གྱི་སྟེང་ནས་ཡར་རྩ་བེ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེང་ཁར་
མཉམ་ལ་མར་རྩ་འཕྱང་བར་ཡོད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་
ཡན་ཆད་ལ་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱུད་དང་མི་དང་ཚུ་ཡི་ཁམས་ལས་སའི་ཁམས་ཀྱི་
རི་བྲག་སོགས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་དེ་རི་རབ་ཀྱི་
དབངས་ཚད་ལ་རྩི་ན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དེ་གྲོང་ངམ་གནས་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རྩ་ལྔའི་
བར་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལྟར་གྱི་
ཆོ་སུམ་རྩེན་དེ་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་རྩེ་ལྔའི་སྟེང་གི་ས་གཞི་སོ་སོར་གནས་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སུམ་རྩེན་དེའི་རྩེ་རྩེ་ལྔར་རྫོང་
ལྔ་འཛིན་པ་ལྟར་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སུམ་རྩེན་ས་རི་རབ་
ཀྱི་རྩ་རྩེར་གནས་སྒྲུལ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སུམ་རྩེན་དེ་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ན་གནས་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་མི་འཐད་དེ།

ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་བུར་དུ་འཕྱང་རུང་ཡང་དབུས་རྩ་བྱིར་འཕྱང་ ཏུ་མི་རུང་བས་རྩ་
བཞིར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་པའི་བྱིར། ཡང་དབུས་རྩ་སྟེང་དུ་འབུར་
དུ་དོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩ་སྟེང་འོག་གི་གྲུས་མཚམས་རི་རབ་ཀྱི་དཔག་ཚད་འབུམ་
སྤྲག་གཅིག་གི་མཚམས་ནས་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱི་དབུས་རྩ་དེ་ས་ཁམས་ཡིན་པས་
རི་རབ་ཀྱི་ས་ཁམས་དཔངས་འབུམ་སྤྲག་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས་ལྟག་
ཞིང་མིན་ན་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་བཞི་ས་ཁམས་མིན་པར་དམིགས་གྲིས་མ་བསལ་ཞིང་
དེ་མིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལས་དམའ་བ་ལས་གྲུས་པ་ཡིན་
ན་རྩ་བཞི་རི་རབ་ཀྱི་འོག་ནས་གྲུས་པས་སྟེང་གི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་
བྱིར། ཡང་ཤུག་མཚོག་ཆེན་པོས། རི་རབ་ཀྱི་རྩ་ལྗེའི་རྩ་བཞི་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ལུས་
དཔག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་གཅིག་ལས་སྟེང་དུ་འཕགས་པའི་རི་རབ་ཀྱི་གདོང་
མགྲིན་པ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྲག་བདུན་ཅུ་དོན་ལྗེའི་ས་ཡུལ་དེར་ཡར་ལ་རྩ་
ཕྱོགས་བཞིར་བསྐྱང་ནས་ཡོད་པའི་ཁོང་གསེང་དུ་གཟུགས་ཁམས་པ་དང་འདོད་
ལྟ་དང་ བོ་བཞི་གནས་ལ། དབུས་རྩ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་གདོང་ལས་འཕགས་པའི་
གཙུག་ཏྱར་གྱི་སྒྲུབས་སུ་གཟུགས་མེད་བཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་
ལུགས་སུ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་རྒྱུད་འགྲེལ་གང་ནའང་མི་འདུག་པའི་བྱིར་དང་།
ཨ་པོ་བྱ་མ་ཁན་ལྟར་ཁྱེད་རང་གིས་བཀོད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡང་གྲགས་པས་མི་
འགྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། རི་རབ་ཀྱི་མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་

གཅིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱིད་དེ་ཡན་གྱི་ས་ཡུལ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་
 གྲག་དོན་ལྷ་འཆད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། རི་རབ་ཀྱི་གཙུག་ཏྱར་ལ་འབྱུང་བ་
 ལྷ་ལྷན་གྱི་རིའི་དབྱིབས་ཡོད་ན་རི་རབ་ཀྱི་གཙུག་ཏྱར་ནམ་མཁའ་ཁོ་ནའི་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། གཙུག་ཏྱར་དེ་ནམ་མཁའ་ཁོ་ནའི་
 ཁམས་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་བར་སྒྲུང་སྟོང་པ་ཙམ་ལས་འདི་ལ་སྒྲུབས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་ཁྱེན་དུ་ཟད་དོ། །འོ་ན་རྩ་དེ་རི་
 ལྟར་ཡོད་སྟུམ་ན། དབུས་ཀྱི་རྩ་དེ་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ཁད་མཉམ་ལས་མངོན་པར་
 མཐོ་བར་ཞེས་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་དབུས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་ལ་བཞད་ཀྱི། དེ་
 ལས་གཞན་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་དཔག་ཚད་སྟོང་གྲག་ལྷ་བཙུའི་དབུས་ནས་ཕར་
 འཕགས་པའི་རྩ་ཞིག་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟེང་གི་ཁྱེན་དེ་ཉིད་ལ་རྩ་ཞེས་
 བཏགས་པའོ། །ཡང་ན་རི་རབ་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པར་བྱས་པའི་དབུས་རྩ་རི་རབ་ཀྱི་
 སྟེང་གི་མཐོ་ཆ་མཆུལ་གྱི་དཀྱིལ་ལྷ་བྱར་འཕགས་པ་ལ་བརྗོད་པ་དེར་མ་ཟད་
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་གནས་
 ལའང་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། གནས་དེ་གཉིས་རི་རབ་ཀྱི་
 གདོང་དང་གཙུག་ཏྱར་དུ་བཞད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་རི་རབ་ལས་འབྱུང་བ་
 སའི་ཁམས་ཀྱི་ཆ་ཡར་རྩེ་རྣམ་པར་ལངས་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡན་དུ་
 སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟད་པའི་བྱིར། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་འདོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཁོང་དུ་

མ་ཆུབ་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱུ་བྱུང་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲོང་མ་སྤྲོང་མ་རྒྱ་
 ཆེ་བས་བ་གམ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་དོ་རྗེའི་རྣམ་པར་བཤད་པས་ན་
 བཞི་གྱིས་པ་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྟ་བུ་གདེངས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་འདོད་པ་སྤྱིར་བཙོན་ན། ར་
 པའི་སྤྱ་མ་རྣམས་རི་རབ་ལ་སྤུབ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་བང་རིམ་སྤྲོང་ནས་རིམ་
 གྱིས་ཆེར་སོང་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་ར་ནི་ཟུར་བཞི་དབུས་དང་ལྟར་གྱེན་དུ་འགྲོང་བ་
 ཁང་པའི་སྤྲོང་དུ་སྟེ་ཁྱི་ར་ལྟ་བུ་བརྟེན་པ་ལྟར་འདོད་ལ། ཅ་མི་ལོ་ཙྴ་བས། ར་
 ཟུར་ནས་ཐུར་དུ་འཕྱང་བ་གངས་རིའི་སྤྲོང་དུ་ཟུག་པ་གཅིག་དབུས་ནས་གྱེན་དུ་
 འགྲོང་བའོ། །ཞེས་དང་། བི་རྩུ་ཉིས་། ར་དབུས་མ་ལྟན་པོ་ཉིད་དང་གཞན་བཞི་
 ཐུར་དུ་འཕྱང་བ་དོ་རྗེ་ཕྱིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་ལ། ཤོང་སྟོན་གྱིས་ར་ལྟ་བུ་སྤྲོང་
 འཕྱང་ཅན་བརྟེན་པ་ལྟར་ཁོར་ཡུག་དུ་འདོད་པའི་བཞེད་པ་དེ་དག་ལ། ར་
 རིན་པོ་ཆེས། ར་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་རི་རབ་ཀྱི་རྣམ་གངས་རི་ལ་རེག་པར་
 བཤད་པས་གངས་རི་རི་རབ་ལས་མཐོ་བའམ་མཉམ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་
 ལ། གཞན་ཡང་བྱང་བཞོད་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་སྤྱི་ཉི་མས་ལྟན་པོའི་ར་ལ་རེག་
 པར་བཤད་པས་ར་ལྟན་པོའི་སྤྲོང་ན་ཡོད་ན་ཉི་མ་འཁོར་ཚད་དང་སྤྲོང་དུ་འགྲོ་
 བའི་དཔངས་ཚད་དང་ཡང་འགལ་ལ་ར་ལས་གཞན་པའི་བང་རིམ་བཤད་པའང་
 མེད་དོ། །ཅ་མི་དང་བི་རྩུ་ཉིའི་ལྷགས་ཀྱང་བྱང་བཞོད་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཉི་མ་ར་ལ་རེག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཤོང་གི་ལྷགས་ལྟར་ནའང་ར་

བཞིའི་ཁོང་སྐྱབས་སུ་སྤྱིང་མཚོ་རི་དུག་ཚུད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་འོན་
 ཀྱང་རྩ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིད་བབས་ཅེ་པ་
 དང་ཁྱུས་ཁང་ལོ་ལྟ་བུ་ལས་ནི། རི་རབ་དབྱིབས་ལྡུམ་པོ་ཙུ་བ་སྤྲ་ཞིང་ཅེ་མོ་རྒྱ་ཆེ་བ་
 རྩ་ལྟ་བོ་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་སོང་ཞིང་སྤར་དུ་འཕྱང་བ་གངས་རིའི་
 ཐད་དུ་འཕྱང་བ། རྩ་ནང་མའི་ཁོངས་སུ་རི་རབ་ཀྱི་ཙུ་བའི་ཁོར་ཡུག་དང་སྤྱི་མ་
 བཞིའི་ཁོང་སྐྱབས་སུ་སྤྱིང་མཚོ་རི་དུག་ཚུད་པའི་དང་པོ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟག་
 གཅིག་གི་སྤྱི་ནས་འཁོར་བ་དེའི་རྒྱ་རི་རབ་ཀྱི་ཙུ་བའི་འགམ་སྟེགས་དང་མཉམ།
 དེའི་སྤྱི་ནས་གཉིས་པའི་རྒྱ་སྟོང་སྟག་གཉིས། གསུམ་པའི་རྒྱ་སྟོང་སྟག་བཞི།
 བཞི་པའི་རྒྱ་སྟོང་སྟག་བརྒྱད། ལྷ་པའི་རྒྱ་སྟོང་སྟག་བཙུན་གསུམ་འཁོར་བ་རི་
 དུག་པ་གངས་རི་དང་མཉམ་མོ། །རྩ་ནང་མ་འགམ་སྟེགས་དང་མཉམ་པར་མ་
 བྱས་ན་རྩ་སྤྱི་མ་བཞིའི་ཁོང་སྐྱབས་སུ་སྤྱིང་མཚོ་རི་དུག་ཚུད་པར་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་རི་རབ་ཀ་བ་ལ་སྤྱབ་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་
 རིམ་གྱིས་སྟེང་སྟོམ་དུ་སོང་བ་རྩ་རྣམས་སྤར་དུ་འཕྱང་བ་སྟེར་མའི་ཁ་འཕྱང་ཅན་
 སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་ཆེ་རིམ་གྱིས་བརྟེགས་པ་ལྟ་བུ་སྟོགས་ཀྱིན་དུ་སྒོར་མོར་གནས་
 པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མདོར་བསྡུས་དགྲུ་པར། འདིར་ལྷན་པོའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་བྱིས་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་མེ་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བདུན་པའི་སྟོགས་ཐོབ་པ་ན་ལྷན་པོའི་རྩ་ལ་རེག་ཞིང་གངས་ཀྱི་རིའི་སྟེང་དུ་

འགོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲིང་བཅུ་གཉིས་སུ་སྟོ་བགོད་བྱང་བགོད་མཐར་
ཐུག་པ་སྟེ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་ལ། རྩ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མེད་ན་རྩ་ལ་ཉི་མ་རེག་པ་
མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། འདིས་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱན་པོའི་རྩ་བ་ནས་སྟེང་ཅུང་ཟད་
འཕགས་པ་ནས་རྒྱན་པོའི་ངོ་བོ་ལས་སྤྱིར་འབྱུང་བའི་བང་རིམ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡོད་
པ་ལྟ་བུར་དང་བཅས་པ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅུགས་པའི་འོག་མ་ལས་གོང་མ་རྒྱ་
ཆེ་བར་ཡོད་པའི་བང་རིམ་ལྟ་ལ་རྩ་ལྟ་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱས་ལ། རྩ་ལྟའི་སྟེང་མ་ཁ་
བའི་རི་དང་རྒྱ་མཉམ་ཞིང་འོག་མ་རྩ་བའི་ཁོར་ཡུག་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་པའང་
ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་བདག་ཅག་ཡིད་སོ་ལ་མི་གནས་སོ་
ཞེས་སྒྲ་བར་ཟད་དེ་སྒྲས་སོ་ཅིག་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། རི་ལྟར་བྲལ་
སྟམ་ན། བྱིད་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་སྟེང་མ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བྱས་པའི་གར་བྱུང་ལྟ་བུའི་ཐད་
ཀའི་རྒྱར་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ས་ཡུལ་དེ་ནི་སའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལས་འོག་ནས་ཡར་གཞུང་བའི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱས་མཐོ་ལ། ཉི་
མ་མཐོ་བའི་ཆད་བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ཡིན་ཀྱང་དུས་དེར་ཉི་མ་ས་
གཞི་ལས་མཁའ་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དུག་ལས་མ་འཕགས་
པས་ད་དུང་ཉི་མས་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་རྩ་སྟེང་མ་ལ་རེག་དགོས་ན་དཔག་ཆད་སྟོང་
ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རི་རབ་མཐོ་ཞིང་ཉི་མ་དམའ་བས་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་རེག་པ་
མི་འགྲུབ་ཅིང་ཉི་མ་བྱང་བགོད་ཀྱི་གནས་དང་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་མཉམ་ན་བྱང་བགོད་

རྒྱལ་ཉི་མ་ས་ལས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱས་མཐོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཉི་མ་མཐོ་
ཤོག་ཏུ་བགྱོད་པའི་ཚད་བརྒྱད་མི་རྒྱལ་སྟོང་རྒྱ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
ཡང་རྩ་འོག་མ་ལ་རེག་གོ་སྒྲམ་ན་འང་མི་འཐད་དེ། ཉི་མ་བྱང་བགྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་
བརྒྱད་མི་རྒྱལ་སྟོང་ཡར་འཕགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྩ་འོག་མ་གསེལ་རི་དང་མཉམ་
བར་ཡོད་པས་དེ་ལ་རི་ལྟར་རེག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྩ་སྟེང་མ་ཐུར་
རྒྱ་སྟེང་མ་ཁ་འཕྱང་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་རེག་གོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། སྟེང་མ་བརྩེགས་
པ་ལྟར་བྱས་ནས་རི་རབ་ལ་ཕྱིར་འཕྱང་བ་ཡིན་ན་རི་རབ་ལྷ་ཆར་བགོས་ནས་དེ་
ལྟར་འཕྱང་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་པས་དེའི་ཆོ་རི་རབ་ལྷ་ཆར་བགོས་པས་
དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་རེ་ཐོབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་སྟེང་མའི་ཁ་འཕྱང་དཔག་
ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལས་ཉི་མ་བྱང་བགྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཐོ་བར་རྒྱ་བས་རྩ་སྟེང་མའི་
འོག་མ་ལ་རེག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཉེས་
པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་ལ་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་ཉི་མ་རེག་པའི་ཆོ་
གསེལ་རིའི་སྟེང་ཐད་རྒྱ་ཉི་མ་འགོ་བར་གསུངས་པ་ལ་རྩ་སྟེང་མའི་འོག་མ་ལ་
རེག་པར་གསེལ་རིའི་སྟེང་རྒྱ་འགོ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གསེལ་རི་ནི་རི་རྒྱལ་པར་
ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉི་མ་རྩ་ལ་རེག་པ་གསེལ་རིའི་
ཐད་དྲང་གི་སྟེང་ནས་འགོ་མི་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་གསེལ་རི་ལས་མཐོ་ཙམ་གྱི་ཆ་
ནས་རྒྱ་བས་རྩ་ལ་རེག་པའི་དོན་གྲུབ་སྒྲམ་ན་ཆེས་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་བྱང་

བགོད་གྱི་དུས་ཉི་མ་རྩ་ལ་རེག་པ་བྱུང་ཆོས་སུ་སྦྱར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཉ། ཉི་མ་ལྟོ་བགོད་གྱི་དུས་ཀྱང་གསེལ་རི་ལས་མཐོ་ཙམ་དུ་ཉི་མ་བགོད་
བའི་ཕྱིར། ཉི་མ་རྩའི་བར་དུ་རེག་པར་འགོ་མི་འགོ་སོགས་ཞིབ་པར་འོག་གོ་
ལའི་སྐབས་སུ་འཆད། རི་རབ་གྱི་སྤྲོད་ཤར་ལུང་ལྟ་བུའི་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་
སྤོང་ཕྱག་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་གནས་ལྡན་ནོ། །ལྟན་
པོ་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཐར་ལུག་དང་སོགས་པས་སྤྱང་སོགས་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་ལ་
ཟླ་ཉི་དང་ལ་སོགས་པས་མིག་དམར་སོགས་གཟམ་སྐར་མཐའ་དག་པ་རྣམས་
གྱི་གནས་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་དང་ཆོས་རྗེ་སྤྱི་མས་རྩ་ཅེ་ཞེས་པ་
དེ་རི་རབ་ལ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བའི་བ ང་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་འོག་
བཅུགས་པར་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་པའི་བང་རིམ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་
གོང་མ་རྒྱ་བྱོན་ཆེར་སོང་བས་དེའི་ཕྱིར་རྩ་སྤྲོད་མ་ནི་རི་རབ་གྱི་ཁ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་
ཉ། ཡེ་ཤེས་ལེའུར་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྲོད་དུ་བཅུགས་པ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་
མི་བདག་དེའི་སྤྲོད་ པོར་དགྱིལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་
རི་རབ་ལ་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ལའང་བང་རིམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་བང རིམ་གྱི་
རིམ་པ་དེའི་སྤྲོད་འོག་ལ་རྩ་ལྔར་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་རྩ་ཅེ་ལྔའི་སྐྱབ་བཤད་
བྱར་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་
ནི། སའི་སྤྲོད་ནི་མིའི་གནས་དང་ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དཔངས་གྱི་བྱེད་སྤྲོད་

མར་རིན་ཆེན་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བར་ལྷ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་དང་གྲུ་གནས་ལ་ས་
 ཡི་དགྱིལ་ལའོར་དཔངས་བྱེད་འོག་མར་གསེག་མ་ཚུའི་དཔྱལ་བ་སྟེ་ཚུ་དགྱིལ་
 འདིའི་ཁ་གདངས་པ་དགྱིལ་གྱི་མུ་མུད་པ་དང་ཁ་ཏ་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མཐའི་རྒྱ་
 མཚོ་ལ་ནི་དུད་འགོ་པལ་པ་མང་དག་གནས་སོ། ། ས་དེའི་འོག་ཚུ་དགྱིལ་ལ་
 གང་བའི་དཔྱལ་བ་གཉིས་ཏེ་དེའང་བྱེ་ཚུ་འདམ་ཚུའི་གནས་སོ་སོར་གནས་སོ།
 །ཚུའི་དགྱིལ་ལའོར་དེའི་འོག་མ་མེར་གནས་པའི་མེའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཆ་དཔྱལ་
 གཉིས་ཏེ་དུ་བ་མི་ཟད་པ་དང་མེའི་དཔྱལ་བ་དང་གཉིས་གནས་སོ། །དེ་འོག་
 རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་མུན་པ་ཆེན་པོའི་དཔྱལ་བ་དང་དུ་འབོད་གྱི། དཔྱལ་བ་
 གཉིས་གནས་ལ། རྒྱུད་དགྱིལ་མཐའ་མར་སྟེ་རྒྱུད་གི་ནང་གི་མ་མཐའ་དེར་དོ་རྩེ་
 ཁབ་རྩེའི་དཔྱལ་བ་གནས་སོ། །གསུམ་པ་འགོ་བ་དེ་དག་གི་ས་བོན་བཤད་པ་
 བེ། གཟུགས་མེད་བཞིན་ས་བཟུང་བའི་སྤྱིད་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་གི་འགོ་བ་རང་
 རང་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་ས་བོན་ཡི་གེ་ནི་དང་པོར་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ས་བོན་ནི་སྟོང་
 བས་རིམ་བཞིན་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་བཞི་དང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་བཙུ་བླ་གི་ས་
 བོན་ནི་ཨ་ཨ་རི་ཨ་ར་ཨ་ཨ་ལི་ཨ་ལ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཐུང་དུ་དང་རིང་པོའི་དབྱེ་
 བས་བཙུ་བླ་གོ་སྟེ་ཨི་ཨི་ཨི་ཨི་རི་རྩེ་ཨ་ར་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨི་ལི་ལྷི་ཨ་ལ་ཨ་ལ་སྟེ་
 བཙུ་བླ་གོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དང་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ཏ་སོགས་འབྲིག་བྲལ་
 ཞེས་པ་ཏ་དང་སོགས་པས་ཡ་ར་ལ་ཤ་དང་འབྲིག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་ཐུང་རིང་

གཉིས་ཡིན་ལ་དེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་དེ་བཅུ་པོར་བའི་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་གཟུགས་
ཁམས་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་དུ་གསུངས་པའོ། །འདོད་ལྟ་དྲུག་གི་ས་བོན་ནི་ཉ་ཡ་
ར་གསུམ་ཐུང་རིང་གཉིས་ཏེ་ཉ་རྒྱ་ཡ་ཡུ་ར་རྒྱ་གཞོ་ སྐ་སྐ་གཉིས་ལྟ་མིན་དང་
མི་དག་གི་ས་བོན་ཡིན་ལ། ལ་ལཱ་ནི་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་
དང་རྒྱ་ཡིག་དཔྱལ་བའི་ས་བོན་ནོ། །གསུམ་པ་མིང་བཤད་པ་ནི། ཁམས་
གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་མིང་ནི་གཟུགས་མེད་ལ་འདུ་ཤེས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་
པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་བཞིའོ། །གཟུགས་ཁམས་
ནི་འོག་མིན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐོ་དང་མི་གདུང་དང་མི་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་དང་
བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་སྒྲིབ་མེད་དང་དགོ་རྒྱས་དང་ཚད་མེད་དགོ་དང་དགོ་རྒྱུང་
དང་འོད་གསལ་དང་ཚད་མེད་འོད་དང་འོད་རྒྱུང་དང་ཚངས་ཆེན་དང་ཚངས་པ་
མདུན་ན་འདོན་དང་ཚངས་རིས་དང་བཅུ་དྲུག་གོ། འདོད་ཁམས་ལ་གཞན་
འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གནས་དང་འཕྱུལ་དགའ་དགའ་ལྡན་དང་འཐབ་བྲལ་དང་
སུམ་ཅེན་དང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སྟེ་འདོད་ལྟ་དྲུག་གོ། མི་དང་རྟ་མ་ཡིན་དང་
དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ཏེ་འདི་ཡན་ལ་སྤིང་བ་སུམ་ཅུའོ། དེ་ནས་དཔྱལ་བ་ལ་
གསེག་མ་རྒྱུ་དཔྱལ་བ་སྟེ་དང་པོ་དང་བྱེ་མ་རྒྱུ་དཔྱལ་བ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་
འདམ་རྒྱུ་དཔྱལ་བ་སྟེ་གསུམ་པ་དང་དུ་བ་མི་ཟད་པའི་དཔྱལ་བ་སྟེ་བཞི་པ་དང་

མེད་དམུལ་བ་སྟེ་ལྷ་པ་དང་མུན་པའི་དམུལ་བ་སྟེ་དུག་པ་དང་དུ་འབོད་ཀྱི་དམུལ་
 བ་སྟེ་བདུན་པ་དང་དོ་རྩེ་ཁབ་ཅེ་སྟེ་དམུལ་བ་བརྒྱད་པའོ། །བཞི་པ་ལ། མི་ལ་
 སོགས་པའི་འགྲོ་བའོག་མའི་ཆོ་ཆད་སྒྱུར་བསྟན་པ། དེ་དག་མེད་ལོ་གངས་ལ་
 ཕྱིས་ན་ཇི་ཙམ་འགྲོ་བར་གཞལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོའི་
 ཆོ་ཆད་ལ་གཟུགས་མེད་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་བར་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་
 ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་མི་ལོ་ས་
 ཡ་གཉིས་དང་ཆིག་འབུམ་དུག་ཁྲིའོ་དུད་འགྲོ་ནི་ཆོ་ཆད་མ་ངེས་ལ་འབྱུང་བའི་
 རིགས་ལས་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི་མི་ལོ་སུམ་སྟོང་གི་ཆོའོ་དུད་འགྲོའི་བྱེ་
 བྲག་ཟུ་དང་ནི། དམུལ་བའི་གནས་དང་པོར་བསྐྱལ་ཆུང་རེ་རེའི་ཆོའོ། །དམུལ་
 བའི་གནས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་བར་མ་རེ་རེའི་ཆོ་དང་
 དམུལ་བའི་གནས་བཞི་པ་དང་ལྷ་པར་མཆོག་བསྐྱལ་རེ་རེའི་ཆོའོ། །དམུལ་བའི་
 གནས་དུག་པ་དང་བདུན་པར་བསྐྱལ་ཆེན་རེ་རེའི་ཆོའོ། །དམུལ་བའི་གནས་
 བརྒྱད་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཆགས་ནས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱུན་ཉེ་བར་
 སྤྱད་པའི་ཆོའོ་ཆད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཅིག་ནི་གཟུགས་མེད་བཞི།
 གཟུགས་ཁམས་ལ་བཙུ་བ་དུག་། འདོད་པ་ལ་བཙུ་གཅིག་དང་སོ་གཅིག་སྟེ་སྤྱད་པ་
 གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལྟའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཆོ་ཆད་བསྐྱལ་བས་འཛིག་ན་བསྐྱལ་བ་དེ་དག་གི་

ཚད་དེ་ཅི་ལྟ་བུའོ་ཞེན་བསྐྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བྱེད་ནི་མཆུ་ཞེང་དུ་
 དཔག་ཚད་གཅིག་ཡོད་པའི་དོང་གི་ནང་སྒྲ་ཅེ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་མི་ལོ་
 བརྒྱ་རེ་སོང་བ་ན་སྒྲ་ཅེ་རེ་རྒྱུང་བས་དཔག་ཚད་དང་པོའི་དང་པོ་དེ་སྟོང་ས་པའི་
 ཆོ་བསྐྱལ་པ་ཆུང་དུའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ་ཉིན་ཞག་དེ་དག་སུམ་ཅུ་ལ་སྟེ་བ་
 གཅིག་དང་སྟེ་བ་དེ་འདྲ་བཅུ་གཉིས་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆུང་དུའི་
 ཚད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་ལོ་གྲངས་ཅི་ཙམ་ཡིན་ན་མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་
 གཉིས་དང་གཏམ་བདུན་དང་། གཏམ་ས་ཆེན་པོ་དུག་དང་དགྲིག་ས་ཆེན་དུག་
 དང་མི་འབྲུག་གཉིས་དང་མི་འབྲུག་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་བྱད་འབྲིན་ལྔ་དང་བྱད་
 འབྲིན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་དཔངས་སྟེང་བདུན་དང་ དཔངས་སྟེང་ཆེན་པོ་བདུན་
 དང་དེད་འབྲེན་བཞི་དང་དེད་འབྲེན་ཆེན་པོ་གཉིས་མཐའ་སྤང་ཆེན་པོ་བདུན་
 དང་རྒྱ་རིགས་དགུ་དང་རྒྱ་རིགས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་འོད་མཛེས་དུག་དབང་པོ་
 ཆེན་པོ་གཉིས་དང་ལེགས་བྱིན་གཅིག་དང་དང་ལེགས་བྱིན་ཆེན་པོ་གཅིག་
 རྣམས་ཏེ། གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆུང་དུའི་དུས་
 ཡིན་ལ་བསྐྱལ་ཆུང་དེ་བརྒྱས་བསྐྱར། དེ་ལ་ཞག་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་ཞག་
 གསུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུས་བསྐྱར་བ་ལོ་དང་ལོ་དེ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་གི་ཚད་ཡིན་
 ཅིང་དེ་ལ་མི་ལོའི་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན་མི་འབྲུག་ས་པ་གཉིས་དང་མི་
 འབྲུག་ས་ཆེན་པོ་དགུ་དང་བྱད་འབྲིན་གཅིག་དང་བྱད་འབྲིན་ཆེན་པོ་བཞི་དང་

དཔང་སྟེང་བརྒྱད་དང་དཔང་སྟེང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་དེད་འབྲེན་དགུ་དང་དེད་
 འབྲེན་ཆེན་པོ་བརྒྱད། མཐའ་སྣང་བདུན་དང་མཐའ་སྣང་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་རྒྱ་
 རིགས་གཉིས་དང་འོད་མཛེས་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་དབང་པོ་དགུ་དང་དབང་པོ་
 ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་ལེགས་སྦྱིན་གཉིས་དང་ལེགས་སྦྱིན་ཆེན་པོ་དགུ་དང་རྟོགས་
 འགྲོ་གཉིས་དང་། རྟོགས་འགྲོ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་འབྲིང་རྩལ་བཞི་དང་འབྲིང་
 རྩལ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། རྒྱ་རྟགས་བཞི་དང་སྟོབས་འཁོར་བཞི་རྣམས་ཏེ།
 བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་ཀྱི་ཚད་ཡིན་ནོ། །བར་བསྐྱལ་དེ་ལ་བརྒྱས་
 བསྐྱར་བ་ལ་ཞག་གཅིག་བྱས་པའི་ཞག་གསུམ་བཙུ་ལ་ཟླ་བ། ཟླ་བ་དེ་བཙུ་
 གཉིས་ལ་ལོ་དེ་འབྲ་བ་བརྒྱ་ནི་བསྐྱལ་པ་མཆོག་གི་ཚད་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་མི་ལོའི་
 གངས། དཔངས་སྟེང་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་དེད་འབྲེན་གཅིག་དང་དེད་འབྲེན་ཆེན་
 པོ་དགུ་དང་མཐའ་སྣང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་རྒྱ་རིགས་བརྒྱད་དང་རྒྱ་རིགས་ཆེན་
 པོ་བདུན་དང་འོད་མཛེས་གཅིག་དང་འོད་མཛེས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལེགས་བྱིན་
 གསུམ་དང་ལེགས་བྱིན་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་རྟོགས་འགྲོ་གཅིག་དང་འབྲིང་རྩལ་
 བཞི་དང་འབྲིང་རྩལ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་རྒྱ་རྟགས་ལྔ་དང་སྟོབས་འཁོར་དགུ་དང་
 སྟོབས་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་དང་བརྟ་ཤེས་གསུམ་དང་བརྟ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཉིས་
 དང་རྣམ་བྱུང་ལྔ་དང་རྣམ་བྱུང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་སྟོབས་མིག་གཅིག་སྟེ་བསྐྱལ་པ་
 མཆོག་གི་དུས་དང་དུས་དེ་བརྒྱས་བསྐྱར་བ་ཞག་གཅིག་དང་དེ་ཞག་དེ་ནི་ལོ་

གཅིག་གི་ཞག་གངས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྐྱར་བས་ལོ་གཅིག་དང་དེ་བརྒྱད་
 བསྐྱར་ལ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། མི་ལོའི་གངས་ནི་རྒྱ་རིགས་གཉིས་དང་རྒྱ་
 རིགས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་འོད་མཛེས་བརྒྱད་འོད་མཛེས་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་
 དབང་པོ་གཅིག་དང་དབང་པོ་ཆེན་པོ་དགུ་དང་ལེགས་བྱིན་དགུ་དང་ལེགས་
 བྱིན་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་རྟོགས་འགོ་བཞི་དང་འབྲིད་རྩལ་ལྔ་དང་འབྲིད་རྩལ་ཆེན་
 པོ་གཅིག་ རྒྱ་རྟགས་བརྒྱད་དང་རྒྱ་རྟགས་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་སྟོབས་འཁོར་བརྒྱད་
 དང་བརྟེན་ལྔ་དང་བརྟེན་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་རྣམ་བྱུང་ལྔ་དང་རྣམ་བྱུང་ཆེན་
 པོ་བཞི་དང་སྟོབས་མིག་བརྒྱད་དང་བྱམས་པ་གཉིས་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
 གཉིས་དང་སྣང་རྗེ་ལྔ་ནི། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་བརྒྱས་
 བསྐྱར་བ་ཞག་དང་ཞག་དེ་ཡང་ནི། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྐྱར་བ་ལ་ལོ་རེ་རེར་
 བྱས་ཏེ། དེ་བརྒྱས་བསྐྱར་བའི་ལོ་བརྒྱ་ནི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ཉི་བར་སྟུང་པའི་
 དུས་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་ལོའི་གངས་ནི་དབང་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་ལེགས་བྱིན་
 གོ་ལྔ་དང་རྟོགས་འགོ་རེ་གཅིག་དང་འབྲིད་རྩལ་གྱི་བརྒྱད་དང་རྒྱ་རྟགས་ཆེན་པོ་
 ལྔ་དང་སྟོབས་འཁོར་ཞེ་གཅིག་དང་བརྟེན་ལྔ་དང་གསུམ་དང་རྣམ་བྱུང་བཞི་དང་
 སྟོབས་མིག་ཆེན་པོ་བདུན་དང་མཐའ་ཡས་ང་གཅིག་དང་བསམ་ཡས་དོན་བཞི་
 དང་གཞལ་མེད་ཞེ་གསུམ་དང་དཔག་མེད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་དང་གངས་མེད་ཅེས་པ་
 ནི་གངས་ཀྱི་གནས་དྲུག་ཅུ་པར་བྱིན་པའི་གངས་མེད་དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

གངས་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གཉིས་ཀྱི་གངས་དེ་ནི་དོ་རྩེ་ཁབ་ཅེའི་
དམུལ་བའི་ཆེ་ཆད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤིང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཏེ་བར་སྤྱད་པའི་ཆེ་ཆད་
ནི་བསྐལ་པ་ཆུང་དུ། བསྐལ་པ་བར་མ་བསྐལ་པ་མཆོག་ བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་
ལ་བསྐལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དུས་བཞི་རྫོགས་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །དེའང་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདིར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་འཛིག་
རྟེན་ཀྱི་བསྐལ་དུས་དང་མི་འདྲ་བའི་བསྐལ་དུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
ལྟར་བཞག་ན། བསྐལ་པ་ཆུང་དུ་བར་པ་མཆོག་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་དུས་བཞིར་
བཞག་པ་ཞིག་དང་། གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
ནས་མཐར་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་བར་དུས་བཞིར་བཞག་པ་ཞིག་དང་། ས་དུམ་
བུ་བཙུ་གཉིས་སུ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འབྱུང་བ་ལ་དུས་བཞིར་བཞག་པ་ཞིག་དང་
། རྩལ་གསུམ་འབྱུང་བ་ལས་དུས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་པོ་དེ་འཛིག་བྱེད་ནི་
དཔག་ཆད་གཅིག་པའི་དང་པོ་སྐྱ་ཅིས་བཀང་བ་ལོ་བརྒྱ་ནས་བཏོན་པའི་ལོ་
གངས་བརྒྱ་བརྒྱས་གོང་དུ་འབྱུང་བ་ཅིས་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བསྐལ་ཆེན་ལ་ཆོས་བཟང་བསྐལ་པར་བཏགས་པ་དང་
། གཟུགས་ཁམས་བཙུན་གྱི་གནས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བར་བསྐལ་གྱིས་འཛིག་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་གནས་བཞི་བཞི་ལ་ཆངས་པ་དང་། འདས་པ་དང་། དཔལ་དང་།
དཀར་པོའི་བསྐལ་པར་བཏགས་པ་ནི་དུས་བཞི་ལ་རྣམ་གཞག་གསུམ་དུ་བཞག་

པའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་གིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་བར་སྤྱད་པའི་ཆོ་ཁྲོད་
 གྲང་དུས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པོ་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་བསྐྱོད། །དུས་བཞིའི་
 རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་འཛིག་བྱེད་ནི་གཙོ་བོའི་དུས་སྦྱོར་གཉིས་པ་ཁྲོད་ལ་འཛིག་
 གོ །དུས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་འཛིག་བྱེད་ནི་ལུས་པའི་ཞག་གཅིག་ཡིན་
 བོ། །ཚུལ་དེ་ཀྱུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པའི་ཐུགས་སུ་མ་བྱོན་པར་གཟུང་སྟོང་འཇུག་
 གི་དུས་བཞིའི་དེ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་ནས་བཤད་པའི་རྫོགས་ལྷན་ལ་
 སོགས་པའི་དུས་བཞིའི་བསྐྱལ་དུས་བཟང་ངན་བོ། །ཡང་ན་དུས་འཁོར་བའི་
 བསྐྱལ་པ་ཆུང་དུ་བར་མཆོག་ཆེན་པོ་བཞིའི་དུས་ལ་དགོངས་ཅི་གཏད་འདུག་པ་
 མི་འཐད་དེ། བྱེད་གཟུང་སྟོང་འཇུག་གི་དུས་བཞིའི་ལོ་གྲངས་ས་ཡ་འབུམ་སྒྲག་
 བཞི་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་དེ་དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པའི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་
 བཞི་ལ་སྦྱར་ན་དེའི་བསྐྱལ་ཆུང་གི་ཞག་རེ་ལའང་གཟུང་སྟོང་འཇུག་གི་ལོ་
 གྲངས་དེས་མི་ཆད་ཅིང་། མདོ་སྒྲགས་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་དུས་
 བཞི་ལ་གཟུང་སྟོང་འཇུག་གི་ལོ་གྲངས་དེ་སྦྱོར་བ་ན། བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་དུས་དང་
 པོ་གསུམ་རྫོགས་ནས་རྩྱེད་དུས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་བཞི་ཁྲིའི་དུས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་
 འཛིག་བྱོན་པ་ནས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་ན་ཤྱག་ཐུབ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གཟུང་སྟོང་
 འཇུག་གི་ལོ་གྲངས་དེ་ལས་ཆེས་མང་བར་སོང་ན་གཟུང་སྟོང་འཇུག་གི་ལོ་
 གྲངས་ལ་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་པ་བཟང་ངན་དུ་འཛིག་ན་དེ་རྫོགས་ཐུབ་པ་

མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་སྒྲུབ་སོ་ཞེན། བྱིད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་འགྲེ
ལས། དུས་བཞི་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་དུས་བཟང་རན་ཏེ། །དུས་བཞི་ཆུང་ལུ་བསྟན་
པའི་བཟང་རན་ཡིན། །དང་པོའི་ལོ་ནི་ས་ཡ་ལྷག་བཞི་དང་། །སྤུམ་འབུམ་ཉི་
ཁྲིའི་དེ་ཡི་བཞི་ཆ་ནི། །རྒྱུ་པ་ཞེས་གསུངས་རྒྱུ་པ་གཅིག་དང་གཉིས།
གསུམ་དང་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་རྩོད་ལྡན་དང་། །གཉིས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་
རྫོགས་ལྡན་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དུས་བཞི་ཆུང་ལུ་བསྟན་པའི་བཟང་རན་ནི།
།མི་ལོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་བར། །དེ་ཡི་བཞི་ཆ་དུས་བཞི་སོ་སོའི་ཆ་དང་།
།ཅེས་སྒྲུབ་པ་དེ་པར་གྱིས་ཤིག་སྒྲུབ་པ་བདག་ནི་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལེགས་
གསང་བའི། །རྩེའི་རིག་སྒྲགས་རྫོགས་པར་དཀའ་བ་ལ། །མཆོག་མི་འགྱུར་
བའི་ཤེས་རབ་རྩོན་པོ་ཡང་། །ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་སྤྱི་མའི་བྱིན་གྱིས་ཐོབ། །འདི་
ལྟའི་གནས་ལུགས་རྫོགས་པར་མི་གཤའ་བའི། །ཤེས་རབ་ལུན་པ་དུ་མས་
མགྱོན་བཏེག་ནས། །གསང་དོན་གསལ་བར་སྒྲ་སྒྲད་བྱེད་པ་ཀྱལ། །ཀྱི་ནའི་
མལ་དུ་དུབ་པར་གཉིད་མ་ལོག་ ཅེས་གདམས་སོ། །གསུམ་པ་གཟའ་སྟོང་
འཇུག་འབྱུང་བའི་དུས་བཞི་ལ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་གཟའ་ལོ་བརྒྱ་མི་
ལོའི་གངས་ལ་བཏེན་ནས་བསྐྱབས་ནས་དུས་བཞིའི་རྒྱུ་པ་བཙུ་དང་སྤྱར་བ་དེ་
གཙོ་བོའི་དུས་སྤྱོད་གཉིས་དང་སྤྱར་ཏེ་ལོ་དེ་ལ་དུས་བཞི་སོ་སོའི་ལོ་གངས་
བཤད་ནས་གཟའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བཞོས་པས་དག་ཚུལ། །གཟའ་སྟོང་

འཇུག་གི་དུས་བཞི་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ། བྱུང་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་
 གཟའ་སྟོང་འཇུག་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མི་ལོའི་གངས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཟའི་ཞག་དུ་སྐྱབ་པ། ཞག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་བརྒྱར་སྐྱབ་པ། ལོ་དེ་ལྟ་བུ་
 གཉིས་ལ་དུས་བཞིའི་རྫོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྫོགས་ལྷན་སོགས་
 དུས་བཞིའི་མཐའ་མར་གཟའ་ཡི་ཆོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་པ་རྫོགས་ནས་སྟོང་
 པར་འཇུག་ཚུལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གསུངས་པ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་ན། བྱིས་
 ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་མི་ཡི་ལོ་རེར་བྱས་པའི་ལོ་བརྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གཟའ་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ལོངས་སྟོང་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞེས་པ་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་
 ཡིན་པས་དེའི་དོན་ནི་བསྐྱར་གཞི་མའི་ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་དང་བཅས་
 པའི་ལོ་བརྒྱ་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་གཟའ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ཞག་བྱེད་དང་གཉིས་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་མི་
 ལོ་བརྒྱ་དེ་གཟའ་ཞག་བྱེད་གཉིས་སུ་འཛོག་ལུགས་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཉི་ཟླ་
 སོགས་གཟའ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་ལ་ལན་
 གཅིག་རྫོགས་པ་ལ་ཡུན་རི་ཙམ་འགོར་བ་དེ་རང་རང་གི་ཞག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
 པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་ནི་ཞག་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེའང་གཟའ་རྣམས་ལ་དབེར་མཚོན་
 བ་ཟླ་བའི་གཟའ་ཞག་གཅིག་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་ཉིན་ཞག་བཙོ་
 ལཱ་ནི་གཟའ་ཟླ་བའི་རང་ཞག་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཉི་ལྷག་སངས་གསུམ་ལ་ཡང་

ཟླ་བ་བཙུ་གཉིས་རེ་རང་རང་གི་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཟླ་བ་དྲུག་རེ་ནི་ཞག་དེའི་
 བྱེད་དང་མིག་དམར་གྱི་ཞག་གཅིག་ནི་ཟླ་བའི་བཙོ་བརྒྱད་དང་དེའི་བྱེད་ཟླ་བ་
 དགུ་དང་ཕུར་བུའི་ཞག་གཅིག་ནི་མི་ལོ་བཙུ་གཉིས་དང་དེའི་བྱེད་ནི་ལོ་དྲུག་དང་
 རྩེན་པའི་ཞག་གཅིག་ནི་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་དང་དེའི་བྱེད་ལོ་བཙོ་ལྔ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་
 ཞག་གཅིག་ནི་མི་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་དང་དེའི་བྱེད་ལོ་དགུ་སྟེ་གཟའ་དེ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཞག་བྱེད་པ་རྣམས་བསྟོམས་པས་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་བྱེད་བཅས་ནི་
 ཟླ་བྱེད་དང་ཟླ་བ་གསུམ་སྟེ་ལོ་སོ་གཉིས་ཟླ་བ་བྱེད་བཅས་གྱིས་ནི་གཟའ་རྣམས་
 གྱི་ཞག་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་ནི་དགུ་བཙུ་ཙུ་བླ་བ་བྱེད་
 བཅས་བཅུ། དེར་མ་ཟོས་པའི་བུ་ལོན་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་བསྐྱར་བ་ན།
 མིའི་ལོ་བརྒྱར་འབྱར་ཏེ་གཟའ་ཡི་ནི་ཞག་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །མིའི་ལོ་བརྒྱ་པོ་
 དེ་ཡང་གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་བས་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ནི་གཟའ་ཡི་ཞག་གསུམ་ཡིན་ནོ།
 །གཉིས་པ་ནི། མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་པོ་དེ་བཅུས་བསྐྱར་བས་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་འབྱར་བ་
 གཟའ་རྣམས་གྱི་ཟླ་བ་གཅིག་དང་། ཡང་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་དེ་བཙུ་གཉིས་གྱིས་
 བསྐྱར་བས་མི་ལོ་སྟོང་སྟེ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་འབྱར་བ་དེ་གཟའ་ཡི་ལོ་གཅིག་ཡིན་
 ལ། ལོ་དེ་འདྲ་བ་བརྒྱས་བསྐྱར་བས་གཟའི་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡིན་ལ། གཟའ་ལོ་
 བརྒྱ་ལ་ནི་མི་ལོ་འབུམ་སྟེ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ལོ། །མི་ལོ་འབུམ་སྟེ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པོ་
 དེ་ཉིད་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་གནས་འོག་མ་ལ་བཅུ། ས་ཐོབ་པའི་ཁོར་

བྱི་ཕྱག་ཉེར་བཞི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྤྲེང་གི་ཡུང་པོ་སྟེ་གནས་གོང་མ་ལ་བྱ་ལོན་
 ཕྱོགས་པའི་ལྷག་འབུམ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་བྱི་ཕྱག་དྲུག་དང་བཅས་པ་ནི་
 གཟའ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། འདིར་གཟའ་ལོ་བརྒྱ་ལ་མི་ལོ་འབུམ་ཕྱག་ཉེར་བཞི་
 འབྱུང་བ་དེ་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་འོག་མ་ལ་བཅུས་བགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བྱི་གོང་དུ་གཟའ་ཞག་སྟེང་དང་གཉིས་ལ་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་དང་བཅས་
 པའི་མི་ལོ་བརྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཞིབ་ཏུ་ན་
 གཟའ་ཞག་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཅུ་ཆ་ཙམ་ལྷག་པར་སོང་བ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ཏེ། རི་ཙམ་རེ་སྟུང་བྱར་ཡོད་ན། གཟའི་ཞག་གཅིག་ལ་སྟེན་པའི་ལོ་སུམ་
 ཅུ། སྐྱ་གཅན་ཀྱི་ལོ་བཙོ་བརྒྱད། ཡུར་བུའི་བཅུ་གཉིས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རགས་
 པར་ལོ་བཞི་ལྷག་ཙམ་འབྱུང་ལ་རང་རང་གི་སོ་གཉིས་ཆ་དང་ལོ་གསུམ་སྟོགས་
 གསུམ་ཀྱི་བྱ་ལོན་དང་བཅས་པ་སྤྱི་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེས་བགོས་ཐོབ་ཀྱིས་
 གནས་གོང་མ་ལ་སྤྱི་ལྷག་ནི་གཟའ་དེ་དག་གིས་ལོངས་སྟོན་ངེས་ཀྱི་ལོ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མི་ལོ་བརྒྱའི་དབུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཆད་པས། ལོ་
 གསུམ་སྟོགས་གསུམ་ཀྱི་ཆ་དང་གཟའ་རྣམས་ལ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་མ་ཐུབ་
 པའི་རྐྱེད་པའི་བྱ་ལོན་ཀྱི་ཆ་བསགས་པའི་གུན་ཡིན་ནོ་བས་དེ་སྤྱིས་པའམ་ཡང་
 ཅ་གནས་འོག་མ་ལ་བཅུས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་དེ་དུས་མའི་ལོངས་སྟོན།
 བསྐྱལ་བར་འདོད་པ་དེའི་གནས་གོང་མ་ལ་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཟའ་བཅུ་

ཡོད་པའི་གཅིག་གིས་ལོངས་སྟོང་པའི་ཐོབ་སྐལ་སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་བཙུས་བགོས་
 པའོ། །དེས་ན་མི་ལོ་འབུམ་སྟག་ཉེར་གཅིག་ཁྲི་སྟག་དུག་པོ་དེ་ནི་གཟའ་སྟོང་
 འབྲུག་གི་སྐབས་འདིའི་དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་སྟེད་ལ་རྩོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་སྟེད་འདི་ལ་རྒྱ་ལ་ལྟེ་འབྲུང་བ་ལྟེ་དག་པས་རྩོགས་
 ལྟན་གྱི་ཆའི་རྒྱ་ལ་བཞི་དང་སུམ་ལྟན་ལ་རྒྱ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐོག་མའི་
 རྒྱ་ལ་གཅིག་སྟེ་ལྟན་དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་སྟེད་རྩོགས་ཅིང་སྒྲར་ཡང་
 དུས་བཞི་ཡི་སྟེད་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟེ་རྒྱ་ལ་ལྟེ་རྒྱ་ལ་
 གཉིས་ནི་སུམ་ལྟན་གྱི་དུས་ཡིན་ལ་རྒྱ་ལ་གཉིས་ནི་གཉིས་ལྟན་གྱི་དུས་དང་
 རྒྱ་ལ་གཅིག་ནི་ཅོད་དུས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལོ་དེ་སྟོད་གཙོ་བོའི་དུས་སྟོར་
 གཉིས་དང་སྒྲར་བ། གཙོ་བོ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་བ། དུས་བཞི་པོ་སོ་
 སོའི་དུས་ཀྱི་ལོ་གྲངས་བཤད་བ། དུས་བཞིའི་མཐར་གཟའ་སྟོང་འབྲུག་འབྲུང་
 བ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བགོས་པས་དག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེའང་
 གང་ཟག་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་མིང་ཡིག་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ཞིག་གི་སྒྲ་གཡས་གཡོན་གྱི་
 འཕོ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་འབྲུང་བ་ལྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་བཙུ་འབབ་པའི་དབུགས་
 གྲངས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གཉིས་ཏེ་སུམ་སྟོང་དུག་བརྒྱའོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོའི་
 དུས་སྟོར་གཅིག་གི་མི་ལོའི་གྲངས་འབུམ་སྟག་ཉེར་གཅིག་ཁྲི་སྟག་དང་
 བཅས་པ་དེ་ལ་དུས་སྟོར་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུར་བས་འབུམ་སྟག་བཞི་བཙུ་ཅ་

གསུམ་དང་ཉི་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་ལོ་གངས་སོ། །གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱར་བ་ནི་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིད་གཉིས་བསྐྱེས་པས་དུས་བཞི་ཆེན་
 པོར་ལོངས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་སྟོང་འཇུག་གི་སྐབས་
 འདིར་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་གང་ཟག་འདི་ནི་སྤྱིད་ཅེའི་གཙོ་བོ་སྟེ་སྤྱིད་
 ཅེའི་སེམས་ཅན་ལ་བཞག་པ་དེ་དང་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིད་ཅེའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡི་
 དབྱུགས་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ཉི་མེད་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱར་གསུངས་ལ། གཞུང་སྟོང་
 འཇུག་གི་སྐབས་འདི་ཡི་གཙོ་བོ་དེ་ཡི་དབྱུགས་གཅིག་ལ། མི་ལོ་ཆེག་སྟོང་ཉིས་
 བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་འབྲུང་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞུང་སྟོང་འཇུག་འདིར་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་
 ཞེས་པའི་གང་ཟག་སྤྱིད་གསུམ་འདིར་གསྟན་གྲགས་པར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཡང་
 ཁོངས་པ་དྲང་སྟོང་སོགས་མུ་སྟེགས་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ་མུ་སྟེགས་གངས་ཅན་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཁ་དྲང་བའི་
 ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐྱོད་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུ་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་དང་བསྟན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་ལ་མི་ལོ་འབུམ་ཕྱག་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་དང་ཉིས་
 བྱེད་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནང་ཁོང་དུ་དུས་བཞི་སོ་སོར་བགོས་ན་མི་ལོའི་གངས་སྟོང་ཕྱག་
 ཉེར་བརྒྱད་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་བརྟན་ནི་རྩོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཡིན་ལ་སྟོང་ཕྱག་དགུ་
 བརྒྱ་ཅུ་དུག་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་སུམ་ལྡན་གྱི་དུས་དང་མི་ལོའི་གངས་ནི་

སྟོང་ཕྱག་རེ་བཞི་བརྒྱད་འབུམ་ནི་གཉིས་ལྷན་གྱི་དུས་ཡིན་ཞིང་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་
 སོ་གཉིས་བཞི་འབུམ་ནི་ཅོད་ལྷན་གྱི་དུས་ཡིན་ཏེ་གཙུག་པོའི་འཕྲོ་ཆུང་གཅིག་གི་
 མི་ལོའི་གྲངས་བཞི་འབུམ་ནི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལ་བཞིས་བསྐྱར་བའི་འཕྲོ་ཆུང་བཞི་
 བོ་རྫོགས་ལྷན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་འཕྲོ་ཆུང་གསུམ་ནི་སུམ་ལྷན་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱར་བའི་འཕྲོ་ཆུང་གཉིས་ནི་གཉིས་ལྷན་གཅིག་ལ་ཅོད་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྟེ། དུས་འདི་བཞི་པོ་རྫོགས་པའི་མཐར་
 གཟའ་ཆོགས་ཇི་སྟེད་པ་ནི་སྐར་མ་ནམ་གྱུའི་སྟེང་དུ་སྟེ་ནམ་གྱུའང་རྫོགས་ནས་
 སྐར་གནས་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འཇུག་ལ།
 སྟོང་པར་འཇུག་པའི་ཡུན་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། ནམ་གྱུའི་ལོངས་སྟོང་སྟེད་ནས་ཐ་སྐར་
 ལ་ལོངས་མ་སྟེད་པའི་ཆའི་སྐད་ཅིག་གོ གཟའ་སྟོང་འཇུག་དེ་ཡང་རེ་མོས་
 གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ་དུས་བཞིའི་ལོའི་ཆོགས་འབུམ་ཕྱག་བཞི་
 བཙུ་ཞེ་གསུམ་དང་ཉི་ཁྲིར་བཅས་པ་དེ་ལ་ཞག་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་བསྐྱར་
 བས་དུང་ཐུར་བཙོ་ལྷ་ས་ཡ་ར་ལྷ་འབུམ་ཕྱག་གཉིས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་བགོ་བཞི་
 ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟེན་པས་རྒྱ་སྐར་འཁོར་བའི་ལོ་གྲངས་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་ཞག་ཏུ་བསིལ་
 བའི་ཆེད་དུ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུས་བསྐྱར་བས་ཆིག་ཁྲི་བརྒྱད་འབྱུང་བ་དེས་བགོས་
 བས་བཞི་སྟོང་བཞི་ཁྲི་ཆིག་འབུམ་ཐོབ་པ་ནི་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྟེན་པས་གོ་
 ལ་འཁོར་བའི་གྲངས་ཡིན་ཞིང་བགོ་གཞི་ལྷག་མ་མེད་པར་དག་གོ དེ་བཞིན་

བགོ་གཞི་འབུམ་སྤྱག་ཞེ་གསུམ་དང་ཉི་མི་པོ་ཞག་ཏུ་བྱས་པ་འདྲ་བ་ལ་སྤྱི་ཅན་གྱི་
 ལོ་བཙུང་བརྒྱད་པོ་དེ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྐྱར་བས་དྲུག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་
 བརྒྱ་བཅུ་དང་ཕུར་བུའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཞག་གསུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྐྱར་བས་
 བཞི་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་ཉི་ལྷག་སངས་གསུམ་གྱི་ལོ་རེ་བོ་འང་རེ་རེ་
 བཞིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྐྱར་བས་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མིག་
 དམར་ལྷ་བ་བཙུང་བོ་ཞག་སུམ་ཅུས་བསྐྱར་བས་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་དང་ལྷ་
 བའི་ལྷ་བ་གཅིག་ཞག་ཏུ་བྱས་པ་སུམ་ཅུས་བསྐྱར་བས་བགོས་མིམས་སྤྱི་གཅན་
 གྱིས་ཁྱི་སྤྱག་ཉེར་བཞི་ཕུར་བུས་སུམ་འབུམ་སྤྱག་བཞི་གསུམ་དང་ཉི་མི་མིག་
 དམར་གྱི་འབུམ་སྤྱག་ཉེར་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་ཁྱི་ལྷ་བས་བྱེ་བ་ལྷ་འབུམ་སྤྱག་བཙུང་
 བརྒྱད་བཞི་ཁྱི་རེ་རྣམས་བགོ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷག་མེད་དུ་དག་པར་འགྱུར་
 ལ། དེའི་ཐོབ་ལོར་ནི་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་དེའི་རིང་ལ་གཟུང་དེ་དག་གིས་གོ་ལ་རི་
 ཅོམ་ལའོར་བའི་གྲངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཟུང་
 སྟོང་འདུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི་ལུ་སྟེགས་པ་སོགས་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་གྲགས་པ་སོར་བཞག་ནས་དེ་དག་དྲང་བའི་དགོས་པའི་དབང་གི་བྱེད་ཏུ་
 གསུངས་པ་ལས་བྱིས་པའི་ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཡོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་སྟེ་བགོ་གཞི་གཙོ་བོའི་དབུགས་ནི་གྲངས་ཅན་པས་བཏགས་པའི་རྗེས་
 བརྗོད་ཅོམ་དུ་གཞན་གྲགས་སུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་བགོ་བར་བྱེད་པའི་

ལོངས་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་མ་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཟའ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན་དཔེར་ན་
 སྐྱ་གཅན་རྒྱ་སྐར་གྱི་ལོ་རེ་ལ་ཐོགས་པར་ལོངས་སྟོང་པ་བྲལ་བ་གཉིས་དང་
 བཅས་པའི་མི་ལོ་དགུ་བཙུན་གོས་པ་ལ་དེའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱ་གཅན་གྱི་
 ལོངས་སྟོང་མི་ལོ་བཙུན་ཏུ་བཞག་ཅིང་དེ་ལྟར་བཞོད་བྱེད་དེས་བཞོད་བྱ་དེ་
 དག་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཟའ་སྟོང་འཇུག་གི་དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་བཞོ་
 གཞིའི་ལོ་གྲངས་དེ་ཅུ་ལ་གཟའ་རྣམས་སྟོང་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་
 ཅིས་བྱས་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཟའ་སྟོང་འཇུག་འདི་མ་དག་པར་རི་མོའི་
 བྱེད་པ་མངོན་སུ་མཛད་མས་དངས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པས་མི་འགྱུར་པ་དེའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ། གྲུབ་ཅིས་ལ་སྟོང་འཇུག་འབྱུང་བ་མདོར་བསྟན། བྱེད་
 ཅིས་ལ་འབྱུང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཆེན་པོ་བླ་ལ་
 སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གཟའ་རྣམས་དུས་ཀྱི་མཐར་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུད་
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་ལོའི་ནག་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་སྐར་མ་
 ཉམ་གྱའི་སྟེང་དུ་གཟའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་སྟོང་པར་
 འཇུག་པ་མི་སྲིད་དེ། དང་པོར་གཟའ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་བྱིམ་མི་གཅིག་བར་དུ་
 འགྲོ་ཚུལ་དང་ལོངས་སྟོང་མི་མཚུངས་པས་ཐ་མར་ལོངས་སྟོང་ཀྱང་དུས་གཅིག་
 ཏུ་སྟོངས་པའི་དུས་དེ་འདྲ་བ་གཏན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་
 གཟའ་སྟོང་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡོད་དེ་རི་མོས་

གཏན་ལ་ཕབ་པས་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་འཆར་ན། དང་པོ་
ཐོག་མའི་དུས་རབ་བྱུང་ལོ་ཡི་ནག་པ་ལྷ་བའི་ཆེས་གཅིག་ལ་གཟའ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐར་མ་ཐ་སྐར་གྱི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་ལོངས་སྤྱད་པ་ངེས་བཟུང་
བྱས་སྟེ་དུས་དེ་ནས། མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱད་ལྟ་ཁྲི་ས་ཡ་གཉིས། དུང་ལྷུང་ལྷ་དང་
ཐེར་འབུམ་བཅུ་གཅིག་དང་དང་ཁག་ཁྲི་གཉིས་ལྷ་དང་རབ་བཀྲམ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་
གཏམས་དྲུག་དང་གཏམས་ཆེན་པོ་དགྲུ་དང་དགྲིགས་ཉེར་བདུན་རྫོགས་པའི་
རྗེས་ཀྱི་ཟད་པའི་ལོ་ཡི་སྐར་མ་ནམ་གྱའི་མཐར་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ན་གཟའ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འཇུག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།དེས་ནས་སྟོང་འཇུག་གི་གྲུབ་མཐའ་རྩིས་འདི་ནི་རྩིས་པ་ལྷན་སྐྱུམ་གྱིས་བྱས་
པའི་བད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་གྲགས་པ་ལྷར་ན་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་ལོ་གངས་དེ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་ཁྲིམ་ལྷའི་གངས་སུ་བྱས་པ་གནས་གཉིས་སུ་
བཀོད་པའི་འོག་མ་བཞིས་བསྐྱར་མཁའ་མི་ལྷ་བས་བགོས་པའི་ནོར་སྟེང་མ་ལ་
བྱིན་ཏེ་ཆེས་ལྷའི་ལུང་པོར་བྱས་པའི་གནས་ལྷའམ་དྲུག་ཏུ་བཀོད་ཏེ་གཟའ་རྣམས་
གནས་གཟུགས་དང་ལྷ་མེ་དང་མཁའ་དབང་དང་མཁའ་གྲུ་ཚུ་ཡིས་བསྐྱར་
བའམ། ཡང་ན་རེ་བཞི་ཆ་དང་རི་མཁའི་རི་ཆ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་རང་རང་གི་
འཁོར་ལོས་དྲིལ་བ་དང་ཉི་ཤུ་ལའང་གནས་ལྷར་བྱས་མིག་སྟོགས་སྤྱད་བང་མིག་
སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་གཟའ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དབུགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རང་

རང་གི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆ་ནས་ལའོར་ལོ་དྲིལ་བས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་འགྱུར་
ཏེ་རྣམ་པར་དག་གོ་གཉིས་པ་ནི། ས་སྐྱ་པ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
དུས་ལའོར་འགྲེལ་བཤད་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་པ་བྱ་སྟེ། དེའང་ནམ་མཁའ་
མཁའ་མཁའ་སྟེ་སྟོང་བར་གནས་གསུམ་དང་ཉི་མ་སྟེ་ལོ་སྟོང་ སྤྲག་བཙུ་གཉིས་
ལྷ་བ་འབུམ་སྤྲག་ས་ཡའི་གནས་སྟོང་པ་བྲག་པ་བྱེ་བ་དགུ་ཙ་དུང་ལྷུང་དགུ་ལྷུ་
ཐེར་འབུམ་བརྒྱད་རེ་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་བདུན་བྲག་པ་ཁྲག་ཁྲིག་དགུ་སྟོན་པོ་ནི་
ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་དགུ་རབ་བཀྲམ་གྱི་གནས་མཁའ་སྟོང་པ་མིག་རབ་བཀྲམ་
ཆེན་པོ་གཉིས་མདའ་གཏས་པ་ལྷ་ལྷུ་གཏས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བྲག་རབ་དགྱིགས་
དགུ་མི་བདག་བགྱིགས་ཆེན་པོ་བཙུ་བླ་བྲག་པ་མི་འབྲུག་ཆེན་པོ་དགུ་ལྷ་ཁྲད་
འབྲིན་ཆེན་པོ་བཞི་རི་བདུན་མེ་སྤྲང་སྟེང་གསུམ་ལྷ་སྤྲང་སྟེང་ཆེན་པོ་བཞི་ལྷ་དེད་
འབྲེན་བརྒྱས་དེ་དེད་འབྲེན་ཆེན་པོའི་གནས་མཁའ་སྟོང་པ་མེ་མཐའ་སྤྲང་ཆེན་པོ་
གཉིས་ཏེ་འདི་དག་ནི་ལོ་ཡི་གངས་ཡིན་ལ་དེ་ཉི་མས་བསྐྱུར་བ་ནི་ལོ་གཅིག་ལ་
ལྷ་བ་བཙུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལོ་དེ་ལྷ་བར་བསིལ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་བའི་གངས་ནི་
མཁའ་མཁའ་མཁའ་ལྷ་ཆོད་འདོད་པ་ལྷ་འོར་རེ་སྟོན་གཟུགས་མདའ་མིག་ལག་
འོར་མེ་མཁའ་མཁའ་ཙ་བྲག་རྒྱལ་བ་གཟུགས་མཁའ་རི་གཟའ་མིག་སྟེ་དེ་
གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་འོག་མ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བ་ནི་ལྷ་བ་བྱེད་ནས་
བསིལ་བའོ། །ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་དེ་ལ་མདའ་རོས་སྟེ་དུག་ཅུ་རེ་ལྷས་བཞོས་

པ་ནི་ལྷ་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་བྱག་ཅུ་རེ་
 ལྷ་འབྱར་ལ། དེས་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་མཁའ་མཁའ་མིག་མིག་མདའ་བྱག་
 ལྷ་མཁའ་འབྱར་མདའ་མཚོ་ནོར་དུས་མེ་མེ་མིག་བྱག་སྒྲིན་མཁའ་གྲུ་རི་ཁ་ཆོས་
 དུས་མེ་མིག་མདའ་ནོར་འབྱར་བས་ལྷག་མ་མེད་པར་དག་སྟེ་རྟེན་པའི་ཚོགས་
 རྟེན་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཞིབ་པར་བཤད་ན་གནས་རྟེན་མ་ནི་ཁྱིམ་ལྷའི་
 སུང་ བོ་ཡིན་ལ་ཁྱིམ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་བཅས་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བ་རེ་རེ་ལྷག་པོར་
 འབྱར་སྟེ་ཁྱིམ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ལ་ཆོས་ལྷ་སོ་གསུམ་ཕྱེད་བཅས་སུ་འོངས་
 པས་ཁྱིམ་ལྷ་དེ་ཉིད་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་འོག་མ་ལ་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་
 ཀྱིས་བགོ་བར་རིགས་ཀྱང་ཕྱེད་པོ་དེས་བགོ་མ་བརྟུབ་པས་སོ་གཉིས་ཕྱེད་
 བཅས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་ཕྱེད་ཆའི་གྲངས་ནི་མདའ་རོ་སྟེ་ལྷ་འབྱར་བས་
 བགོ་བྱེད་ཕྱེད་ཆའི་སུང་ བོར་བྱས་པས་བགོ་གཞི་གནས་འོག་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་ནི་ལྷ་ཤེལ་གྱི་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་
 གནས་རྟེན་མ་ཁྱིམ་ལྷའི་སུང་ བོ་ལ་བྱིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བ་དག་པར་འབྱར་ལ།
 ལྷ་བ་དེའི་གྲངས་ནི་མཁའ་མཁའ་མིག་བྱག་མེ། འབྱར་གཟུགས་མེ་རྒྱལ་མེ་རྒྱ་
 མེ་མཚོ་རྒྱ། གཉིས་སྒྲིམ་མི་བདག་གཟུགས་མདའ་མཁའ་རོ་བྱག་ འབྱར་ མེ་
 འབྱར་དབང་གྲུ་མིག་གནས་

༡༥༥༥ ༣༥༧༥༠༥༡༡༩ ༣༩༤༤ ༣༤༡༤ ༣༡༥ ༣༧ ༡༠༠གསུམ་བཞོད་པའི་ལྷ་བ་

དག་པ་དེ་ནི་གཟའ་དང་ཚུ་ཚོད་དང་ཚུ་སྐར་གི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དབུས་མ་སོ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་ཞག་རེའི་རྟག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ནི་ཚུ་
 ཚོད་དང་དགུ་ཚུ་སྐར་གསུམ་དབུགས་བཞི། རེ་བཞི་ཆ་གཅིག་རེ་མཁའ་རེ་ཆ་སུམ་
 བརྒྱ་བཙུ་བདུན་རེ་འབྱུང་བ་ལྷ་བ་གཅིག་གི་ཞག་སུམ་ཅུས་བསྐྱར་ནས་རང་རང་
 གི་ལའོར་ལོས་བགོས་པས་ལྷག་མ་རེ་མཁའ་རེའི་ཆ་སུམ་བརྒྱ་དང་བཙུ་དགུ།
 རེ་བཞི་ཆ་ཞེ་གསུམ། དབུགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྟོང་པ་ཚུ་སྐར་དུ་ལྷ་བཙུ། ཚུ་ཚོད་
 སོ་གཅིག་འབྱུང་ལ་དེའི་ཐོབ་ཚོར་གཟའ་གནས་སུ་ཉར་དགུ་འབྱུང་བ་བདུན་
 གྱིས་བགོས་ཏེ་ལྷག་གཅིག་ལུས་པ་ནི་གཟའི་གནས་ཡིན་པས་ལྷ་བ་དག་པ་
 གནས་དུག་ཏུ་བཀོད་དེ་སོ་སོར་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་དབུགས་ཀྱི་གནས་
 མན་ཆད་སྤྱ་བས་སྤྱོན་མི་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་དོར་ནས་གཟའ་གནས་གཅིག་
 གིས་བསྐྱར་བས་མང་ཉུང་མེད་པར་རང་རང་སོ་སོར་བཞག ཚུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་
 སོ་གཅིག་དང་ཚུ་སྐར་གི་གནས་ལྷ་བཙུས་བསྐྱར་བའི་རིགས་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་
 དུ་ཚུ་སྐར་དུ་བཙུ་བསྐྱར་ཏེ་དུག་ཅུར་བས་ཏེ་ཚུ་སྐར་ལའོར་ལོས་གི་ལ་ཏེ་ཚུ་ཚོད་
 དུ་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པ་སོ་གཅིག་གིས་སྟོང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་སོ་གཉིས་འབྱུང་བས་དེ་
 ཚུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་སོ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་བས་ཉིན་ཞག་ཉར་དགུ་དང་ཚུ་ཚོད་དེ་
 ཅོམ་རེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བ་རེར་ལོངས་པས་གནས་དབུས་མ་དེ་ལྷ་བ་དེ་སྟོད་ཀྱི་ཚུ་
 ཚོད་དུག་ཅུར་མ་ལོངས་པའི་ལྷག་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་པོར་བས་པའོ། གནས་འོག་

མ་ལ་རོས་བགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་དུག་ཆ་རེ་ལྟག་པོར་སྤྱོད་བའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་ན་ཚུ་སྤང་དུག་བཅུ་ནི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་གོང་དུ་ཚུ་
 སྤང་ལྷ་བཅུ་ལས་མེད་ཀྱང་བཅུ་བསྐྱེན་པས་དུག་ཅུར་བྱས་ཏེ་ཚུ་ཚོད་དེའི་དུག་ཆ་
 ཚུ་སྤང་བཅུ་རེ་ལྟག་པོར་སོང་བ་དེ་སྤྱོད་བའི་ཆེད་དུ་འོག་མ་དུག་གིས་བགོས་
 བས་དུག་ཆའི་ཐོབ་ནོར་རེས་བར་མ་ལ་སྤྱངས་པས་དག་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །དེ་ནས་
 གནས་འོག་མ་ལྟག་མ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཚུ་སྤང་གི་གནས་སྟོངས་ལ་དུག་
 གིས་བགོས་ཐོབ་དེའི་ནོར་གྱིས་གནས་བར་མར་སྤྱངས་སྤྱངས་ལྟག་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་དུག་ཅུས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་ནི་གཟའ་རེ་ཡིན་པས་གནས་སྟོང་དུ་
 གྱིན་པས་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ལྟག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གནས་གོང་མ་རོས་བགོ་བ་
 ནི་གཟའ་བདུན་གྱིས་བགོས་པས་གནས་ཐམས་ཅད་སྟོངས་ཏེ་ལྟག་མ་མེད་པར་
 ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཐིམ་ལ་ཐོབ་ནོར་ནི་ལོ་དེ་སྟོད་ལ་རེས་གཟའ་བདུན་
 གྱིས་ཉིན་ཞག་འཁོར་བའི་གྲངས་སོ། །ཆ་གས་དང་རིལ་པོ་སྟོང་པར་འཇུག་
 པའི་ཆེད་དུ་ལྷ་དག་དེ་གནས་གཉིས་སུ་བཀོད་པའི་འོག་མ་དུས་དང་ཉི་མས་
 བགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷ་བས་ཆེ་ཞག་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་གནས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་བྱ་ལོན་དང་
 ནོར་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་རྒྱང་པ་རིལ་པོ་དེ་དང་སྤྲ་རྒྱང་དང་པོ་ལྷ་བྱ་ལ་ལྷ་དང་།
 རྒྱང་པ་སྤྲོན་མའི་སྟོང་ནས་ཚུ་ཚོད་ལྷ་ལྷ་བྱ་ལ་སྤྲོམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུར་
 བགོས་པའི་ཆ་གས་རེ་ལོངས་སྟོད་པས་ཆ་གས་ཀྱི་གནས་ཅིས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་ཞག་

གངས་ལུ་སྒོར་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་བཙུ་ཙམ་དུ་ལོངས་པ་ན་རྟ་གནས་སུ་རིལ་
 བོ་གཅིག་དུ་ལོངས་ལ་ཞག་གངས་དེ་ཙམ་དུ་ཆ་གས་མ་བརྩིས་ན་མི་དག་པ་དང་
 ཞག་རེ་རེ་ཞིང་སུ་སྒོར་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུར་རྟ་གནས་བསིལ་ཏེ་བགོ་བར་
 རིགས་ཀྱང་ཞག་རེ་ཙམ་དུ་སྒྲིན་ཆེར་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཞག་དེ་སུ་ཙུས་
 བགོས་པའི་ཐོབ་ལོར་དུས་ཉི་ཉེ་བརྒྱ་ཉེར་དུག་ལྷུང་བ་ནི་ལྷ་བའི་གངས་ཡིན་
 ལ། ལྷ་བ་དེ་ཙམ་ན་རིལ་པོར་ལོངས་པས་ལྷ་བ་རེ་རེ་ལ་ཆ་གས་སུ་ཙུ་
 བརྩོམས་པའི་གངས་རེ་རེ་འཕེལ་བ་ལ་ཆ་གས་ཀྱི་གནས་དེ་དུས་ཉི་ཉེ་ལྷག་མ་
 མེད་ན་ཆ་གས་དེ་རིལ་པོ་གཅིག་དུ་ལོངས་པའི་དུས་ཡིན་པས་དུས་ཉིས་བགོས་
 པའི་ནོར་རིལ་པོ་གནས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྟེང་མ་གཉིས་ཀྱི་
 བསྐྱར་ལ་དུས་ཉིས་བགོས་པའི་རྟེན་པ་བྱིན་ནས་ཁྲ་མིག་གིས་བགོས་པས་རིལ་
 བོ་ལྷག་མ་མེད་པར་དག་པའི་དོན་དུ་ལྷ་བ་ལ་རིམ་རིམ་ཡིན་གྱི་རྟ་གནས་ཉེར་
 བརྒྱད་ཡོད་པ་ཆོས་ཞག་སུ་ཙུ་ལ་རྟ་གནས་རེ་རེ་ཆ་གས་དང་བཅས་པ་
 ལོངས་སྟོན་པས་ཞག་ཉེར་བརྒྱད་ན་རྟ་གནས་ཉེར་བརྒྱད་ཚྛགས་གིང་སྐར་
 རིམ་པ་ལྷ་བུའི་ཐོག་མའི་རྟ་གནས་གཉིས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་གཅིག་གི་
 ལོངས་སྟོན་རྟ་གནས་སུ་ཙུ་རིམ་རིམ་མིན་གྱི་རྟ་གནས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱིས་
 བགོས་པས་ཐོབ་པ་ནི་རྟ་གནས་ཀྱི་ལམོར་ལོ་ཚྛགས་པ་ཡིན་པས་དོར་ཞིང་
 ལྷག་མ་ལྷ་བ་རེ་རེ་ཞིང་གཉིས་རེ་ལུས་པས་སོ་གཉིས་པོ་དེས་ལྷ་དག་བསྐྱར་

བའི་ཆོ་ལྷ་བ་དེ་སྟེད་གྱི་རིལ་པོའི་གནས་གཉིས་བསགས་པའི་གྲངས་ཡིན་པས་
 དེ་སྟེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཤུལ་གནས་གྱི་འཁོར་ལོས་བགོས་པས་དག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
 ཉིད་གྱི་བགོས་པའི་ལྷག་མ་ནི་སྟེང་མ་ལ་ཉེར་དུག་དང་འོག་མ་ལ་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་
 ལས་མང་བ་མི་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལས་ལྷག་ན་འཁོར་ལོ་འོངས་པས་དག་པར་འགྱུར་
 རོ། ལྷ་དག་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དབུས་མ་དུག་པོ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གིས་
 བསྐྱར་ནས་གནས་འོག་མ་ལ་དུག་ཡོན་གྱི་ཏེ་མོ་དབུས་བགོས་པའི་ཐོབ་པ་དེས་
 གནས་བར་མར་སྐྱེས་པའི་ལྷག་མ་མཁའ་མོ་དུག་ཅུས་བགོས་ལ་གནས་སྟེང་མ་
 གཉིས་གྱི་བསྐྱར་ནས་དེ་ལ་མཁའ་མོས་བགོས་ཐོབ་བྱིན་དེ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ཉེར་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་གནས་གསུམ་ག་ལྷག་མེད་དུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ་
 དེའི་དོན་ནི་ཉི་མས་ཆོས་ཞག་རེའི་ཡུལ་གྱི་རྟག་འོངས་ཚུ་ཆོད་བཞི་སྤང་ཉེར་
 གཅིག་དབུགས་ལྔ་བཅུ་སུམ་ཆ་བརྒྱད་རེ་བདུན་ཆ་ཉེར་གསུམ་རེ་སྟོད་པ་ལྷ་
 གཅིག་གི་ཞག་གསུམ་ཅུས་བསྐྱར་ནས་རང་རང་འཁོར་ལོས་སྟེང་དུ་དྲིལ་བ་ན་
 སྐར་མ་གཉིས་དང་ཚུ་ཆོད་དུ་བཅུ་ཚུ་སྤང་ར་བརྒྱད་དབུགས་གཅིག་བཅུ་གསུམ་
 ཆ་གསུམ་རེ་འདུན་ཆ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བས་ལྷ་བ་དག་པ་གནས་དུག་ཏུ་བཀོད་དེ་སྟེང་
 མ་སྐར་གནས་གཉིས་དང་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་གནས་བཅུ་བཅུ་ཚུ་སྤང་གི་གནས་ར་བརྒྱད།
 དབུགས་ཀྱི་གནས་གཅིག །བཅུ་གསུམ་ཆའི་གནས་གསུམ་དང་རེ་བདུན་གྱི་
 གནས་ཉི་ཤུས་བསྐྱར་བར་རིགས་ཀྱང བྱ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་རེ་བདུན་གྱི་གནས་སུ་

ཞེ་བདུན་བརྟུན་སུམ་གྱི་ཆར་དགུ་དབུགས་གྱི། གནས་སུ་བཞེ་ཚུ་སྒྲང་གི་གནས་
སུ་གཅིག་རྣམས་རིམ་པས་བསྒྲན་ཏེ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་དྲིལ་བས་ཚུ་སྒྲང་གི་
གནས་མན་ཆད་སྟོངས་ནས་ཚུ་ཆོད་དུ་བརྟུན་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པར་རགས་ཅིས་སུ་
མཛད་ཏེ་དབུས་མ་བརྟུན་གཅིག་གིས་བསྐྱར་བས་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་ཡུང་ པོར་འཁྱུར་ལ།
དེ་མ་དག་པའི་ཆ་སྒྲར་ཚུ་སྒྲང་གི་གནས་མན་ཆད་ལ་བསྒྲན་པ་དེ་སྟོང་ པའི་ཆོད་
དུ་སོ་དགུས་གནས་ལོག་མ་བགོས་པའི་ཐོབ་ལོར་གྱིས་བར་མ་ལ་སྐྱུངས་པ་ཡིན་
ཏེ་རི་ལྟར་ན། ཚུ་སྒྲང་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བསྒྲན་པའི་ཆ་དེ་དག་བསགས་པས་
ཟླ་བ་སོ་དགུ་ན་ཚུ་ཆོད་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པས་སོ་དགུས་བགོས་པའི་ལོར་གྱིས་
སྐྱུངས་པས་དག་པར་འཁྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་གནས་དུག་ཅུས་བགོ་
བཞི་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུ་རེ་ན་སྐར་མ་རེར་འཕོ་བས་སྐར་གནས་སུ་སྦྱིན་པ་
ཡིན་ཏེ་དེའང་སྐར་གནས་གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལའོ། །དེའང་རི་ལྟར་ན་ཆོས་
ཟླ་རེ་ལ་ཉི་མས་སྐར་མ་གཉིས་རེ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་གིས་བསྐྱར་བས་སྟེང་
མ་སྐར་མའི་ཡུང་ པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་གནས་དུག་ཅུས་བགོས་པའི་ལོར་
དང་བཅས་པ་ཉེར་བདུན་གྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་ལོར་ཟླ་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་རིང་ ལ་ཉི་
མས་རྒྱ་སྐར་འཁོར་བའི་གྲངས་ཡིན་ལ་ལྟག་མེད་པ་ནི་ཅིས་འཕྲོད་ག་པའོ། །ཟླ་
དག་གནས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ལ་མིག་སྟེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་ལ་མཁའ་དུས་ཚུ་སྟེ་
བཞེ་བརྟུན་དུག་ཅུ་ཡིས་བགོས་པས་སྒྲ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྟོན་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་གོ།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱ་གཙན་གྱིས་ཆོས་ཞག་རེ་ལ་བྱིས་གྱི་འཁོར་ལོས་མུར་བར་
 འགོ་བའི་ཆ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ནམ་གྲུ་ནས་ལྷགས་བསྐྱོག་ཏུ་ཆོས་ཞག་རེ་
 ལ་ཡུལ་གྱི་ཚུ་སྤང་བཅུ་བཞི་དང་དབུགས་གྱི་ཉེར་གསུམ་ཆ་བཅུ་གཉིས་རེ་སྟོན་
 བས་རྒྱ་སྐར་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཆོད་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྤང་དུ་བསིལ་བ་ལ་ཆ་གས་དེ་
 ཅུམ་རེ་ལོངས་སྟོན་བས་ལོ་བཅུ་དགྲུ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ན་རྒྱ་སྐར་འཁོར་ཞིང་ལོ་
 དེའི་ཟླ་བའི་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཡིན་པ་དེས་བགོ་བར་རིགས་ཀྱང་ཉི་
 མ་དང་ཟླ་བ་འཛིན་པ་ལ་བཙོ་ལྷ་དང་གནམ་སྟོང་གི་དུས་བརྟག་པའི་ཆེད་གྱི་སྤང་
 བོར་བསིལ་བའི་དོན་དུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་མཁའ་དུས་ཚུ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་
 དུག་ཅུ་ནི་སྐྱ་གཙན་གྱིས་རྒྱ་སྐར་འཁོར་བའི་ཟླ་ལྷེད་གྱི་གྲངས་ཡིན་ལ། དེས་
 བགོས་པས་ལྷག་མེད་དུ་དག་པ་སྐྱ་གཙན་གྱི་ལོངས་སྟོན་སྟོངས་པའོ། གཟའ་ལྷ་
 སྟོང་འདུག་གི་ཆེད་དུ་ཟླ་དག་མཁའ་མེས་བསྐྱར་ནས་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་
 པའི་འོག་མ་ལ་རི་མཁའ་རི་སྟེ་བདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་རྟེན་ལོར་
 གནས་བར་པ་ལ་སྦྱོན་ཚུ་རོས་སྟེ་རེ་བཞིས་བགོས་པའི་ལོར་གྱིས་གནས་སྟེང་
 མར་སྦྱངས་པའམ་ལྷག་མར་ལུས་པ་ནི་གཟའ་ལྷའི་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་ཡིན་ལ།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཆོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་བར་ཁྱད་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་དུག་
 རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་ཅུམ་འབྲུང་ལ། གཟའ་ལྷའི་ལོངས་སྟོན་ནི་ཉིན་
 ཞག་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་ལ་གོང་གི་ཟླ་དག་གསུམ་ཅུས་བསྐྱར་བ་ནི་ཆོས་ཞག་

གི་ཡུ ང་པོ་ཡིན་ཏེ་ལྷ་བ་དག་པ་དེ་ཆོས་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟའ་ལྷའི་ལོངས་
སྟོད་རྣམས་ཉིན་ཞག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པས་ཆོས་ཞག་དེ་ལ་ཉིན་ཞག་ཏུ་བྱ་
བའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་འོག་མ་རིམ་ཁའ་རིས་བགོས་པའི་ནོར་
བར་པ་ལ་བྱིན། དེ་ལ་རེ་བཞིས་བགོས་པའི་ནོར་གྱིས་སྟངས་མ་ལ་བྲི་བའི་ལྷག་
མ་ནི་ཉིན་ཞག་གི་ཡུང་ པོར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དོན་ཉིན་ཞག་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ན་
ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་རེ་བཞི་དང་ཆོས་ཞག་གཅིག་གི་བདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་གྱི་ཆ་
གཅིག་ཏུ་ལོངས་པས་དེ་བསགས་པ་ན་དུག་ཅུ་རེ་བཞི་པ་བདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་
སོང་བའི་ཆོ་ཆ་ཤས་དེ་ཆོས་ཞག་ཏུ་ལོངས་པས་གནས་འོག་མ་བདུན་བརྒྱ་དང་
བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་ནི་ལྷ་བ་དེ་ཙམ་ལ་ཆ་ཤས་དེ་ཆོས་ཞག་ཏུ་
ལོངས་པའི་གངས་ཡིན་ལ། དེ་སྟངས་མ་ལ་བྱིན་པས་རེ་བཞི་ཆའི་གངས་སུ་
ལོངས་པ་དང་གཉིས་ཀའི་གངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་བར་མ་ལ་རེ་བཞིས་བགོས་པའི་
ནོར་ནི་ལྷ་བ་དེ་སྟོད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལ་ཆོས་ཞག་ལྷག་པའི་གངས་ཡིན་པས་དེས་
སྟངས་མ་ལ་བྲི་བས་སྟངས་མ་དེ་ཉིན་ཞག་གི་གངས་སུ་འགོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉིན་
ཞག་གི་གངས་དེ་ལ་གཟའ་ལྷ་རང་རང་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་བགོ་བར་བྱ་སྟེ་
མིག་དམར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་རི་ཁྲུ་རོ་སྟེ་དུག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བདུན་དང་
། ལྷག་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བདུན་དང་ཆུ་ཚོད་རབ་བརྒྱད་ཆུ་སྐར་
བཙུ་གཉིས་ཡིན་ཡང་གནས་འོག་མ་གཉིས་པོ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་གནས་གསུམ་

ག་བརྒྱས་བསྐྱར་ནས་ཚུ་ཚོད་ཚུ་སྤང་གི་གནས་འོག་མ་གཉིས་རང་རང་གི་འཁོར་
ལོས་བགོས་པའི་ནོར་དེ་བཞག་གི་གནས་བརྒྱས་བསྐྱར་བར་བྱིན་པས་རི་བྲག་
རི་སྐྱེ་སྐྱོང་ཕྱག་བརྒྱད་དང་བདུན་བརྒྱ་གོ་བདུན་འབྱུང་ལ། ༡་༤་༣་༥་༠་༤་༤་
༥་༡་༥་༥་༠ ༤་༥ ༥་༣༡༡༥༠༥༥༠༤༥༠༤༥༠༠༠༠་གཟའ་ལྷའི་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་དེས་
བགོས་པའི་ཆོས་བགོ་གཞི་ཞག་གི་གནས་ཀྱང་བརྒྱས་བསྐྱར་ནས་བགོ་བ་དང་།
ལུས་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་སོ་མོ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་སྐྱོང་ཕྱག་བཞི་དང་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་
ཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། པ་སངས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉེར་བཞི་
ཚུ་ཚོད་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་ཚུ་ཚོད་དེ་ཞག་གི་གནས་སུ་གཞུག་པའི་
ཕྱིར་ཞག་དང་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་བཅུས་བསྐྱར་ཏེ་འོག་མ་དུག་ཅུས་བགོས་པ་ཞག་
གི་གནས་སུ་བྱིན་པས་རི་རྒྱལ་མིག་སྐྱེ་ཉིས་སྐྱོང་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་
འབྱུང་བས་བགོ་གཞི་ཡང་བགོ་བྱེད་བཅུས་བསྐྱར་བའི་རིགས་པས་བཅུས་
བསྐྱར་ལ་བགོས་པ་དང་། སྤེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་དུས་མཚམས་རི་ཕྱོགས་ཏེ་
ཁྲི་བདུན་བརྒྱ་དུག་ཅུ་དུག་གིས་བགོས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ནོར་ནི་
རང་རང་གི་ལོ་དེ་སྐྱེད་ལ་ཉིན་ཞག་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་སྐར་འཁོར་བའི་གྲངས་ཡིན་
ཞིང་ལྷག་མེད་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་སྤོངས་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། བཤད་
པ་དེ་ནས་གཟའ་ལྷའི་ཉིན་འབྱུག་གི་དུས་བཞིའི་རྫོགས་ལྡན་སུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་
དང་། མཐའ་མར་རྩོད་དུས་ཡིན་ཏེ་དུས་བཞི་པོ་དེ་ལ་མི་ལོ་རིམ་ཙམ་འགྲོའང་གོང་

དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་དུས་བཞིའི་མཐར་གཟའ་རྣམས་སྟོང་པར་འཇུག་
 ཞིང་དེ་ནས་ཀྱང་སྤར་གཟའ་སྟོང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུག་དང་ལ་
 སོགས་པའི་བྱིམ་བཙུག་ཉིས་དང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་རྣམས་ལ་སྤར་ཇི་ལྟར་བ་
 བཞིན་དུ་ཡོངས་སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་རྫོགས་ལྡན་དང་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱིས་
 སུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་ཅོད་དུས་དག་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྤྲས་པ།
 སྟོན་བྱོན་མཛེས་པ་དག་གི་གཟུ་བའི་སྟོས། །འཛིག་རྟེན་འདིར་འབྱུང་བསྐལ་
 དུས་ཅི་ལྟ་ཞེས། ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་པོ་གང་། །ཇི་བཞིན་
 རྟོགས་པ་སྟོགས་འདིར་དགའ་ཡོད་དམ། །དེ་བྱིར་ང་ཡིས་འདི་ལ་འབད་གྱུར་
 ཀྱང་། །བཟང་རྫོམ་ངན་པའི་ཁུར་གྱིས་ཟིལ་ལོན་འགས། །བྱི་ལས་སྒྲག་སྒྱའི་
 རོ་མཆོག་མྱོང་བ་བཞིན། །བདག་གིས་འབད་འདིར་རིང་ནས་མི་སྟོང་ངམ།
 །ཞེས་སྤྲས་སོ། །བཞི་པ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དུས་བཞིའི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་
 དུ་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། རང་ལུགས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བོད་ །འབྲས་སུ་རྩོད་ཐེག་པའི་ཕྱི་མོ་བཙུམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་
 བྱུང་བ་འདིར་བཤད་པའི་དུས་བཞི་དེ་ལས་གཞན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པར་
 དུས་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ རྣམ་ན། འདུལ་མཛོན་ལས་འདི་
 ལྟར་དུ་བྲགས་ཏེ་བསྐལ་པ་གནས་པའི་ཚད་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ལས་བར་བསྐལ་
 དང་པོ་ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་དུས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཆོ་

ལོ་བཅུ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་མི་དག་བསྐྱོད་པ་མེད་པ་རྫོགས་
 ལྡན་གྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་ཁམས་གྱི་ཟས་ཟོས་ནས་ལོ་མེད་དབང་པོ་བྱུང་ནས་
 ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ལྡན་། དེ་ནས་མ་སྒོས་པའི་ལོ་ཉོག་སྒྲིས་ནས་དེ་
 ལ་ལོངས་སྐྱོད་དེ་མ་བྱིན་ལེན་བྱུང་བའི་དུས་ན་གཉིས་ལྡན། དེ་ནས་མང་བཀྲར་
 གྱི་ཀླུ་པོ་སོགས་བྱུང་སྟེ་རྒྱུན་པོ་བསད་པའི་བྲིམས་བཅད་པ་ནས་རྩོད་དུས་
 ཡིན་པས་མང་བཀྲར་གྱི་དུས་ནས་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་རྩོད་
 པའི་དུས་ཡིན་ལ། རྩོད་དུས་སུ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཀླུ་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་
 པའང་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་དུས་མན་ལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་གྱི་ཆོས་གྱི་རྒྱུ་པ་
 རེ་རེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཉམས་པ་རྩོད་དུས་སུ་བཞག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་མང་བཀྲར་ཡང་ རྩོད་དུས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དུས་བཞི་
 ལ་འཛིག་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡང་བགྲངས་སྟེ་ལྟ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པ། རྩ་
 འབྲུལ་དང་ལྡན་པ། དགའ་བ་ཟས་སུ་ཟ་བ། ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་ཆོང་བ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ། ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བྱུང་པར་བྱག་ལྡན་གྱི་
 དུས་རྫོགས་ལྡན། དེ་རྗེས་ལྟ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རྩོད་པས་ནམ་མཁའི་གཞལ་མེད་
 ཁང་ཐོབ་ཤོར་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ལྡན། དེ་ནས་རྣམ་ཏ་དང་སྤོང་པོ་རྩོད་པ་བྱུང་
 བའི་དུས་གཉིས་ལྡན། དེ་ནས་སྐྱབས་སེང་དང་སྤྱི་བ་རྩོད་པ་ན་རྩོད་དུས་
 བྱུང་བར་འཛིག་པ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཛིག་གི་དུས་རྫོགས་ལྡན།

གསེར་ཐུབ་ཀྱི་དུས་སུམ་ལྟོ། འོད་སྤྲུང་གི་དུས་གཉིས་ལྟོ། ཐུག་ཐུབ་ཀྱི་དུས་
ཅོད་ལྟོ། དུ་འཛིག་པའང་ཡོད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་དུས་བར་
བསྐལ་གྱི་རྗེས་ནས་སྤར་ཆེ་ལོ་བཙུ་བ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་ལ་ཡར་འཕེལ་
དང་། དེ་ནས་མར་ལ་ཆེ་ལོ་བཙུ་པའི་བར་དུ་འགྲིབ་པ་ནི་བར་གྱི་ཁྲག་པ་གཅིག་
དང་། དེ་འདྲ་བ་བཙུ་ནི་བར་གྱི་ཁྲག་པ་བཙུ་དང་དེ་ཉིད་ལ་བར་གྱི་
བསྐལ་བ་བཙུ་བརྒྱད་ཏུ་འང་བཞག་ལ། དེའི་རྗེས་ནས་ཆེ་ལོ་བཙུ་བ་ནས་བརྒྱད་
ཁྲིའི་བར་ཡར་འཕེལ་བ་ནི་མ་ཐོག་རིང་མོའི་བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ་གནས་པའི་
བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ལྟར་ཆགས་འཛིག་གནས་སྟོང་བཞི་ལ་བར་བསྐལ་
བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ། འདིར་དཀའ་བའི་གནས་འདི་འདྲ་
ཞིག་ཡང་སྤངསྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པའི་དུས་ཅས་པ་ལ་
མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་བ་
བཙུ་དགུ་འདུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། མིའི་ཆེ་ཆོད་ཡིན་ན་ཡ་ཐོག་
རིང་མོའི་དུས་ཀྱི་བར་བསྐལ་གཅིག་ལ་མི་ཆོད་པག་མེད་ཅིག་ལ་བར་བསྐལ་
བཙུ་དགུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་པོ་དེའང་ཆོད་མཉམ་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་བར་བསྐལ་གཅིག་གི་མི་ཆེ་ལ་བར་བསྐལ་
བཙུ་དགུ་ཡོད་ཅིང་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་ཆེ་ལོ་བཙུ་པའི་བར་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཞིང་རེ་
རེ་བྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ཆེ་ལོ་

བཅུ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་བཅུ་པའི་བར་མར་འགྲིབ་གྱི་
བཙུ་བརྒྱད་པོ་མཉམ་ནའང་མ་ཐོག་རིང་མོའི་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་ནས་བརྒྱད་
ཁྲིའི་བར་ཡར་འཕེལ་གཅིག་ལ་བར་ཁྲུག་གཅིག་གི་སྤྱེད་ལས་མེད་པས་ཀྱང་
བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆད་མཉམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་
བར་ཆད་མི་མཉམ་པ་དེ་ཡར་མར་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཡུན་ལོ་བརྒྱ་རེ་ན་རེ་
བྲི་བ་དང་འཕེལ་བའི་ཆད་མི་མཉམ་པ་ཡིན་ནམ། །མཛོད་རང་འགྲེལ་གྱི་དངོས་
བསྟན་ལྟར་ན་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཡུན་རིང་བ་དང་བར་ཁྲུག་བཙུ་བརྒྱད་དེ་ལས་ཡུན་
བྱང་བ་དང་མ་ཐོག་རིང་མོ་དེ་ལས་ཡུན་བྱང་བར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་འདུག་པས་
གནས་པའི་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུའི་འཛོག་ལུགས་ད་དུང་དབྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ནར་ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་མི་
མཛེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་ལའང་འཛིག་རྟེན་འདིར་གནས་གྱི་ཤེས་པོ་ཐ་དད་པ་
ལ་ལས་ཐ་དད་གྱིས་ཅི་ལྟར་བཏགས་པས་བཞག་པའི་བསྐྱལ་དུས་མི་མཐུན་པ་
སྣ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མར་སྤང་བ་ལས། དེ་དག་གི་མོས་པ་ལྟར་བཙོམ་ལྟར་
འདས་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཐེག་པ་དུ་མར་འཛིག་རྟེན་གྱི་བསྐྱལ་དུས་མི་
མཐུན་པར་བསྟན་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པས་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་མ་ཤེས་ན་སྟོན་པ་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་

དེ་ནི་བསྐྱལ་དུས་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ཐེག་པ་
 མཆོག་ནས་ཅི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཁོང་དུ་མ་ཚུབ་པའི་ལུས་གཏམ་དུ་ཟད་དེ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བསྐྱལ་དུས་སོགས་སོ་སོར་མི་
 མཐུན་པ་ཐ་དད་པའི་བཏགས་སྣང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རི་ལྟར་བདེན་པར་
 གཤགས་པ་ཙམ་དུ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་མ་བྱུབ་པར་
 མཚུངས་མཉམ་དུ་བཀའ་བསྩལ་བ་ལས་གང་ལ་ལའི་བཏགས་སྣང་གི་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་བསྐྱལ་དུས་སོགས་ཐ་དད་དུའང་བདེན་ལ། ལ་ལའི་བཏགས་སྣང་
 གིས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་བསྐྱལ་དུས་སོགས་ཐ་སྟོད་དུའང་བདེན་མེད་བརྟུན་
 བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ཐ་དད་པའི་བསྐྱལ་དུས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པ་དེ་ཐམས་ཅད་མ་དབྱེད་གཤགས་ངོར་སོ་སོར་བཏགས་སྣང་དང་མཐུན་པར་
 བདེན་པར་གཤགས་ཀྱང་དབྱེད་པ་དང་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོར་བཏགས་སྣང་
 སོ་སོ་བ་དེ་དག་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཕྱེ་བས་ལ་མ་འཆོལ་བར་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་འགར་ཡང་བསྟན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་
 གང་ཟག་གཅིག་གི་ལས་ཀྱི་བཏགས་སྣང་བདེན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
 བཏགས་སྣང་མི་བདེན་པར་གསུངས་ན་སྟོན་པའི་གསུང་ནང་འགལ་ཅན་དུ་མི་
 འགྱུར་རམ་སྟམ་པ་དེ་ལས་སླུན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གི་བཏགས་
 སྣང་དེ་བདེན་པ་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་བཏགས་སྣང་དེ་རྟུན་པར་གསུངས་པ་

ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་བཀའ་ནང་འགལ་ཅན་དུ་གསུངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་སྒྲུང་གི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་རྩུན་ཆོས་སུ་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་པས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བདེན་བརྩུན་ནང་འགལ་བ་ཅན་
 ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་རྩུན་ཆོས་སུ་སྟོན་
 པས་མ་བསྟན་ནོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་སྟོན་པས་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོས་
 བལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁས་སྒྲངས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་
 བ་གནད་འདིའི་དབང་དུ་གཟིགས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་སྟེ། རབ་རིབ་དང་ལྷན་
 དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། རྒྱུ་འབབ་སྒྲུང་ལ་ཡི་དགས་ནག་སྟོ་ཡང་། མདོར་
 བ་རི་ལྷར་གཤམ་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། རྟོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་གཤམ་པར་གྱིས།
 ཁྱིམ་འབྱུང་བས་རབ་རིབ་ཀྱི་ནད་ཅན་ལ་སྒྲུབ་ཤད་དང་དེ་རྩུན་ཀྱི་གཤམ་པ་གཉིས་
 ཀལ་མི་བདེན་རྩུན་པ་དང་དེ་བཞིན་མི་ལ་རྒྱུ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཏུ་བབྱུང་བའི་
 ཡུལ་མི་བདེན་པ་བཞིན་དེ་འཛིན་ཀྱི་གཤམ་པ་གཉིས་ཀའང་བདེན་པ་དང་བུལ་ལོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤམ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཤར་ཅོང་ག་པའི་བཞེད་
 པ་བཞིན་ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཏུ་བདེན་ན་མི་ལ་རྒྱུར་མི་བདེན་མི་དགོས་པས་
 འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་དུ་རྩུན་ཆོས་སུ་མི་མཉམ་
 པར་བདེན་པར་ཚད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རིང་

ལུགས་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་
བས་བསྐལ་བ་དང་ལྟན་པ་དག་ལེགས་པར་དགོངས་ཤིག། གཞན་ཡང་སངས་
རྒྱལ་འདིའི་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་ནི། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་འབུམ་རྒྱུ་ཀ་ལས་
བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་པ་སྤག་བཙུར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། དང་པོ་
ལུགས་གནས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་པ་སྤག་གསུམ་རྫོགས་
ལྟན་ཀྱི་དུས་དང་། གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་པ་སྤག་གསུམ་ལ་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་དུས་དང་གསུམ་པ་བརྗོད་
བྱེད་ལུང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་པ་སྤག་གསུམ་ལ་
གཉིས་ལྟན་ཀྱི་དུས་ཡིན་ལ་བཞི་པ་གཟུགས་བརྟན་ཀྱི་བསྟན་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་པ་
སྤག་གཅིག་ཅོད་ལྟན་ཀྱི་དུས་སུ་འཛོག་པའང་ལུང་ཆོས་པ་སྦྱི་ལ་གྲགས་པ་དང་།
འདུལ་བར་བཟང་སྦྱིན་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་དང་པོ་མ་བྱུང་བའི་གྲང་
གཞིའི་གོང་ གི་བསྟན་པ་ལོ་བཙུ་གཉིས་གནས་པ་ནི་འདུལ་བའི་བད་ལ་གྲགས་
པའི་རྫོགས་ལྟན་ཀྱི་དུས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་འདུལ་བ་ཆོག་ལོར། ཐུབ་པའི་
བསྟན་པ་བཙུ་གཉིས་ལོར། ཁྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལས། ཁྲི་ནས་བཟང་
ཁྱིན་བུ་ཡིས་ནི། ཁྲིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྲི་ནས་ཕམ་པ་གཞན། གཉིས་པ་
གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་བྱུང་བ་ནས། སུམ་ལྟན་དང་ལ་སོགས་ཏེ་གཉིས་ལྟན་
ཅོད་ལྟན་རྣམས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྲི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱི་

ལྷགས་སུ་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཀྱི་ལམ་ལོ་འདིར་ཡང་དུས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་དེ་ཙམ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གོང་འོག་ལས། དུས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས། མཁས་གྲུབ་སྒོངས་གསུམ་ལས་མོ་ཆེས་མི་འགལ་བར་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནམ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དུས་བཞིའི་འཛིག་བྱེད་མི་གཅིག་པ་དག་གི་བྱད་པར་ལས། འཛིག་བྱེད་དུས་བཞི་པའང་གཅིག་པར་འབྱུང་བ་ཡི། གོ་སྐབས་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་འཛིག་རྟེན་སྟེ་འཛིག་གནས་པའི་ཚུལ་དང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྒྲུག་གི་དུས་བཞི་སོ་སོའི་འཛིག་ལྷགས་མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་སྟེའི་གསུང་རབ་ཏུ་མི་མཐུན་པ་འགལ་བ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ། ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དུས་བཞི་དེ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་དེ་མཆོག་སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། ཉི་མེ་དང་ནི་བརྒྱད་སྟོང་དང་། །ས་ཡ་སྤྱག་གཅིག་བདུན་འབུམ་སྟེ། །འདི་དག་ལ་ནི་རྫོགས་ལྡན་གྱི། །བསྐལ་བ་ཞེས་ནི་གྲགས་པར་བཤད། །རྫོགས་ལྡན་སུམ་ལྡན་གཉིས་མཆོམས་སུ། །དེ་བཞིན་སྟོང་སྤྱག་བརྒྱད་ཉིད་ཀྱང་། །ས་ཡ་སྤྱག་གཅིག་འབུམ་སྤྱག་གཉིས། །དགུ་མི་དང་ནི་དྲུག་སྟོང་སྟེ། །སུམ་ལྡན་བསྐལ་བ་ཞེས་གྲགས་པ། །དེར་ནི་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ། །སུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་བར་མཆོམས་སུ། །སྟོང་སྤྱག་དྲུག་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །དྲུག་མི་དང་ནི་བཞི་སྟོང་དང་།

།འབུམ་ཕྱག་བརྒྱད་ནི་གཉིས་ལྟ་ཏེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལས་བསྟུས་ནས་ནི།
 གཉིས་ལྟ་བསྟུས་པ་ཡང་དག་གངས། །གཉིས་ལྟ་ཚུད་པའི་བར་མཚམས་
 ཟུ། །དེ་བཞིན་སྟོང་ཕྱག་བཞི་ཡིན་ཏེ། །ཟུམ་ཁྱི་དང་ནི་བཞི་སྟོང་དང་། །བཞི་
 འབུམ་ཚུད་དུས་ཤེས་པར་བྱ། །ཚུད་དུས་རྫོགས་ལྟ་གཉིས་མཚམས་ཟུ།
 །སྟོང་ཕྱག་དང་ནི་བཞི་དང་ལྟ། འདི་རྣམས་དུས་ཅེས་གྲགས་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱང་
 བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུ་ཏས་བར་བསྟུས་གཅིག་ཉིད་ལ་དུས་བཞིར་འཛིག་པ་
 ཅོམ་ལས་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་ཤིང་། །དུས་བཞིའི་མཚམས་འཛིན་ལའང་ལོའི་
 གངས་འཛིན་དུ་བཤད་པ་སྟངས་ལ། འདི་འདྲའི་ཚུལ་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་མཐའ་
 ཡས་པར་བཞུགས་སྐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་སྟེ་ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོ་ཇོ་མོ་
 བད་ །པས་སངས་རྒྱུ་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ཆ་བཞིར་
 བགོས་ནས། །དུས་བཞིར་འཆད་ཅིང་བསྟན་པའི་དང་པོར་རྫོགས་ལྟ་གྱི་དུས་
 ཟུ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་མཆེད་དང་སྟོབ་དཔོན་ཀླ་སྒྲུབ་བྱོན་པ་དང་། །དེ་ནས་
 གསུམ་ལྟ་དང་གཉིས་ལྟ་རྫོགས་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་གྲགས་བྱོན་པའི་དུས་
 ནི་ཚུད་ལྟ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། །ཚུད་ལྟ་དུས་ཀྱི་པཎ་ཆེན་དུ་
 གྲགས་པས་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཆད་མར་མི་
 བྱེད་ལོ། །ཞེས་སྟུབ་ནི་ཤེས་རབ་ཆེས་ལྷན་པོ་རྣམས་མཁུ་བ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་
 ལས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འོན་ཏང་ལྷ་གྲགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པར་སྐྱ་བའི་སློབ་དཔོན་ནམས་བློན་སློབས་ཅན་འབའ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་དུ་མོས་
པར་བྱེད་དུ་འབྲུག་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བགྱི་སྟེ་རོ་ནང་པ་ཁྱེད་གྱི་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་དུས་བཞི་སྟོར་བ་དེ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལུགས་མི་འདྲ་
བར་བྱུང་བ་ལས་གང་དང་སྒྲིག་དང་པོ་མདོ་ལུགས་ལྟར་སྒྲིག་གོ་ཞེན་ཅི་མདོ་སྟེ་
བསྐླལ་བ་བཟང་ལས་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་གནས་ཚད་ལོ་གངས་ལྷ་བརྒྱར་
བཤད་པ་དེ་ལ་དུས་བཞིར་བགོ་བར་བྱེད་དམ་དང་ནི་ཆོག་པར་དོ། །ཡང་ན་
འབུམ་རྟེན་ལ་སོགས་ནས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཤྲག་བཅུར་
བཤད་པ་དང་དེ་ལ་དུས་བཞི་སྟོར་བ་བྱེད་དམ། ཡང་ན་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་གྱི་
མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་ཤྲག་གཉིས་སུ་གནས་པར་གསུངས་
པ་ནམས་གྱི་ནང་ནས་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ངེས་དོན་དེ་
གང་ལ་བྱས་ཏེ་དུས་བཞི་དང་རི་ལྟར་སྒྱུར་ནས་འཆད་པ་ཡིན། དང་པོ་མདོ་སྟེ་
བསྐླལ་བ་བཟང་ནས་བྱུང་བའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དང་བསྟན་པ་ལྟར་འཆད་ན་
སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱང་། བསྟན་པ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པར་
འགྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཤྲག་གཅིག་ལས་མེད་པ་གང་ཞིག་ཐུབ་མཆོག་
ལྱང་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མཆེད་དེ་བྱོན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐོགས་མེད་རྫོགས་ལྟན་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་སོང་ངམ་མ་
སོང་ལགས་པར་སོམས། གཉིས་པ་འབུམ་རྟེན་ལྟར་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་པ་

གྲག་བརྩུར་གནས་པ་དེ་དང་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དུས་བཞིར་བགོས་པ་དང་སྒྱུར་
 ཏེ་འཆད་ན་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་དང་མདོར་
 བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དང་སྒྱུར་ན་མི་འགྲིག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། འབྲུམ་རྒྱུ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷེ་བཅུ་ལྟེ་ལོ་སྟོང་
 གྲག་ལྷེ་ཡོད་ཅིང་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལྷུང་ན་རྒྱལ་
 བོ་རྒྱ་བཟང་གི་དུས་ནས་རིགས་ལྷན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ལོ་བརྒྱ་
 གྲག་སོ་གཉིས་ཏེ་སྒྲུལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལས་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལྟར་ན་
 མདོ་ལས་བྱུང་བའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དེ་ལོ་གངས་ལྷེ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཕྲག་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་ནང་ནས་
 ཐ་མའི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཚོད་པའི་དུས་ཡིན་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་འཁོར་
 ལོ་བསྒྱུར་བ་འབྱུང་བའི་དུས་བཞི་ཆུང་དུ་རྒྱབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་
 གི་འང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་གོང་གི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་
 རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བར་དུ་སྒྲུལ་ལྷན་དང་གཉིས་ལྷན་མེད་
 པར་རྫོགས་ལྷན་གྱི་རྗེས་སུ་ཚོད་ལྷན་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོགས་
 མེད་མཆད་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱུད་བྱོན་ཀྱང་དུས་དེ་
 རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་ཡིན་པར་དུས་འཁོར་གྱི་ལུང་གིས་ནི་མ་གྲུབ་ལ། མདོ་ལས་
 ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་དན་ལས་འདས་པའི་ལོ་དགུ་བརྒྱའི་དུས་རྫོགས་ལྷན་གྱི་

དུས་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་སྐོག་མེད་མཆེད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་
 སློབ་དཔོན་དུ་ཅི་སྟེ་འགྲུབ། ད་དུང་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་སྟོན་ཞིག་གསུམ་པ་ལི་
 ཡུལ་ལུང་བསྟན་ལྟར་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་དང་དུས་བཞི་
 དང་སྐྱར་ཏེ་འཆད་ན་དེང་སང་དུས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུབ་ཟེན་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ད་ལྟ་ས་
 སྤྱིའི་ལོ་རྫོགས་པ་ཡན་ལ་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཉེར་དྲུག་སོང་ཟེན་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པ་འདིས་ལི་ཡུལ་
 ལུང་བསྟན་གྱི་ལུང་འདི་གསལ་ཞིང་དེར་མ་ཟད་སློབ་དཔོན་སྐོག་མེད་སངས་
 རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ན་བྱོན་པས་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་དང་
 སྐྱར་པའི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་བྱོན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་པའི་
 གནས་ཚད་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལ་བཞིར་བགོས་པས་ལྷ་བརྒྱ་རེ་ལས་མི་སྐོབ་པས་
 རྫོགས་ལྡན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་འདས་ནས་ཀྱང་སྐྱར་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅས་པའི་དགུ་བརྒྱ་
 ན་འཕགས་པ་སྐོག་མེད་བྱོན་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་བའི་ལྷགས་
 ལ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་
 ལྟར་འཆད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པོ་དེ་དུས་བཞི་
 དང་སྐྱར་ན་དུས་བཞི་པོ་རེ་རེའི་སྐོབ་སྐྱལ་དུ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་རེ་འབྱུང་ལ།
 སློབ་དཔོན་སྐོག་མེད་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དགུ་བརྒྱའི་ལོ་ལ་

བྱོན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་བྱོན་པ་རི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་དུས་དེར་
རྫོགས་ལྡན་དང་སྤྲུལ་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་སོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་
ལ་དུས་བཞིར་བྱེ་བའི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་ལོ་གངས་མང་ཞེ་ན། འོ་ན་གངས་
མང་ཚུལ་དེ་ལྟ་གཟའ་རྣམས་སྟོང་འདུག་གི་སྐབས་ལྟར་བསྐྱར་གཞི་དུས་བཞིའི་
བཙུ་ཆ་གཅིག་གནས་བཞིར་བཀོད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བཞིས་བསྐྱར་དུས་
རྫོགས་ལྡན་དང་སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱར་བ་གསུམ་ལྡན་དང་། ལ་སོགས་པས་ཏེ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་གཉིས་ལྡན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱར་བ་ཚེད་དུས་ཀྱི་
རིགས་པས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པོ་ལ་སྐྱར་ན་དེའི་བཙུ་ཆ་བ རྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུར་
འགྱུར་བས་དེ་འདྲ་བ་བཞི་ལ་བདུན་བརྒྱད་དང་ཉི་ལྷུ་ལས་མེད་ན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་
པ་བཞི་ལ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ལྷུ་ལས་མེད་པས་དགུ་བརྒྱ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཚད་དེ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱའང་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མི་འབྱུང་ན་
སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱའི་བར་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་
རི་ལྟར་འགྲུབ། དེ་མི་འགྲུབ་ན་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ཐོགས་མེད་མཆོད་བྱོན་
བར་ག་ལ་རུང་། ཡང་དུས་བཞི་གའི་ཚད་ཀྱི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པོ་དེའི་སྟེང་ཚད་
དགུ་བརྒྱ་དེ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཡིན་པས་དེ་དུས་ཐོགས་མེད་མཆོད་བྱོན་པ་
ཡིན་ཞེ་ནའང་དེ་ཡིན་པས་སྒྲ་བ་གསལ་པ་ཚེད་དུས་སུ་བྱོན་པ་མི་འགྲུབ་པས་
ཁྱེད་ཀྱིས་ད་དུང་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་དེ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་

བྱེད་དགུ་ནི་རྫོགས་ལྡན་དང་དགུ་བརྒྱ་པོ་དེ་ལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པས་རེ་རེས་བྱེད་
དང་ཉིས་བརྒྱ་ཐོབ་པས་སུམ་ལྡན་ལ་བྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པ་གསུམ། གཉིས་ལྡན་
ལ་བྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པ་གཉིས། ཚྱོད་ལྡན་ལ་བྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པ་གཅིག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་གསལ་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པའི་ཐ་མ་
ཚྱོད་དུས་བྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་པ་གཅིག་པོ་དེའི་ཁོངས་དེར་བྱོན་པ་མིན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་ལྷ་འཇགས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་ལྷ་སྐྱབ་བྱོན་ཞིང་ལྷ་སྐྱབ་
འཇགས་པ་ལྷ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་དུས་ལྷ་གསལ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་དཔོན་ལྷ་གསལ་
བྱོན་པའི་དུས་མཆོམས་རྫོགས་པ་བྱེད་རང་ཞལ་རོག་གི་བཞུགས་ཅིག སྟོང་
བརྒྱད་བརྒྱ་པའི་བྱེད་དང་པོ་དགུ་བརྒྱ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་
གིང་དུས་དེ་ནི་རྫོགས་རྗེས་ལ་སྐྱབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དེ་ནི་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ལྷ་འཇགས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པས་དེའི་ཕྱིར་
རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ཐོགས་མེད་མཆེད་བྱོན་པ་ག་ལ་འབྱུང་བུགས་དྲན་ལམ་
དུ་ཞོག་ཅིག གཉིས་པ་སྐགས་ལུགས་ལྟར་སྒྲིག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐགས་ཀྱི་
ལུགས་མཆོག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་གནས་ཆད་དང་བསྒྲིགས་ཀྱང་མི་
འགྲིག་སྟེ་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཤུག་སྐྱབ་པས་ཤུག་ལ་པའི་ཀླུ་པོ་ལྷ་བཟང་ལ་
ཆོས་བསྟན་པ་ནས་ལྷ་སྟོའི་ཆོས་ཚུལ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་བཙུམ་པའི་
བར་གྱི་ལོ་གངས་ལ་དུས་བཞིར་བྱས་ཀྱང་དཔལ་རྫོགས་པ་བྱེད་འདོད་པའི་

ལུགས་དེ་མི་འབྲུག་སྟེ་ལྷ་བཟང་ནས་ལའོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་ཚོས་རྒྱལ་རིགས་
 ལྷན་སོ་གཉིས་པོ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པར་གྲགས་པ་ལྷར་ན་ལོ་སུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་འབྲུང་
 བས་དེ་དུས་བཞིར་བསོས་ནས་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་བོའ་པས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆད་
 བསྐྱམས་པའི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཚོགས་པའི་དུས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་གྲགས་
 རྩོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
 ལོན་པར་གྲུ་སྒྲུབ་ཤོན་པས་དེའི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པར་སྒྲུང་བས་དུས་
 རྒྱབས་དེ་ཙམ་དུ་ཤོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་གྲགས་ཤོན་
 དུས་རྩོད་ལྷན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤོན་ཆད་དུ་བཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་
 པས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་གྲགས་རྩོད་དུས་ཀྱི་པ་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་ཆོས་
 དང་གང་ཟག་ལ་སྒྲུང་ཞེན་གྱི་ལས་གསོག་པའི་རྒྱུན་གཙོད་པར་བྱེད་ན་ཅི་མ་རུང་
 ། དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ནི་རང་སྟོང་ཙམ་གྱིས་ཆོས་སྟེ་
 གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་དམན་པས་དུས་
 བཞི་ལས་རྩོད་ལྷན་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་སྐུ་མཆེད་ནི་རང་སྟོང་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོས་པར་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་
 ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་བཟང་བར་ལྷན་པས་དུས་བཞི་ལས་རྟོགས་ལྷན་
 གྱི་དུས་བྱུང་ཞེས། སོ་སྟེ་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པ་དང་བྱུང་འཇུག་གི་ས་གྲུབ་པའི་
 མདོ་རྣམས་ཀྱི་ས་ལ་བཞུགས་པ་ཡི། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་ཁྱེད་ཤེས་

བཞིན་དུ་སྐྱུར་འདེབས་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདིས་
བྱིད་ལ་སྟོང་བཅེ་བཏང་བའི་གཞོད་པ་གང་ཞིག་བསྐྱུལ། གཞན་དུ་ན། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་འཛམ་སུ་གླིང་འདིར་རྒྱལ་བའི་ལུང་བསྟན་དང་
མཐུན་པར་སེམས་ཙམ་དང་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྱེད་གཉིས་
ཀྱིས་བཀྲལ་བར་མཛད་པ་ལས། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་
འབྲེལ་བ་ན་རང་གཞན་གྱི་ཆོས་གཉིས་ཀ་སྟོང་པར་འཆད་པ་ལས་སེམས་ཙམ་
པས་གཞན་སྟོང་ཁོ་ནར་འཆད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཙམ་པས་རང་གཞན་
གྱི་སྟོང་ཚུལ་ལ་གཞན་དབང་ནམ་རིག་གི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་
ལས་གཞན་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་
སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་རང་དང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཞག་ལ།
དབུ་མ་པས་ནི་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་དབུ་མ་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་སྟོང་ལས་རང་མི་སྟོང་བར་སྒྲུབ་དང་། རང་སྟོང་ལས་
གཞན་མི་སྟོང་བར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་གཉིས་སྟོན་འཛམ་སུ་གླིང་འདིར་མ་བྱུང་བ་
ལ་བྱིད་ཅག་བྱུང་བ་སྐད་དུ་བཅོས་པས་ན་སྤྱི་བོ་སྤྱིང་གི་རྗེས་ལྟར་དབུ་མ་པ་
ལས་གཞན་སྟོང་པ་དང་རང་སྟོང་པ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་
པ་དེ་ལ་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོས་གཞོད་པར་མཐོང་།

ནས་ཏྲ་ཤན་རྒྱབ་ཆོད་ལ་སྒྲ་གཏད་པས་ཆ་འཕག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་
དགོས་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། རང་གི་འདོད་པ་གཞིར་བཏེ་ཞེ་བཞག་གིས་
ཟླ་གྲགས་ཐོགས་མེད་མཆེད་ལས་བྱིས་བྱོན་དུ་སྒྲས་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲས་ཀྱང་ཟླ་
གྲགས་དེ་མཆེད་གཉིས་ལས་དུས་མཉམ་དང་བྱིས་བྱོན་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག། སྒྲོབ་
དཔོན་འདི་ནི་ཐོགས་མེད་མཆེད་ལས་སྒྲ་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཟླ་
གྲགས་ཀྱི་སྒྲོབ་ཀྱི་དངོས་སྒྲོབ་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། འོན་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དུ་
ཟླ་བས་སྒྲོན་བྱོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་སྒྲོང་དང་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་
དག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱུང་བས་ཟླ་གྲགས་འཕྱིའོ་སྒྲམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་གྲགས་
འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཟུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་སྐུ་སྟེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་རྒྱན་རིང་པོར་
མ་བརྟུལ་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། གསུང་རབ་གཞན་ལས་སྟོན་པ་ཤུག་བྱུབ་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་དུས་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསལ་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁུངས་
འཆོལ་དགོས་ལ། ཅིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཤུག་བྱུབ་འདི་ཡི་བསྟན་པ་ལ་མདོ་ལུགས་
ཀྱི་རྫོགས་ལྡན་སོགས་དུས་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནན་གྱིས་དགོས་སོ་ཞེས་
ཤེས་རབ་རྒྱན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་པར་བྱེད་པ་ན། གདུལ་བྱ་དེའི་རོར་
བདག་གིས་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱས་པའི་
རྒྱུད་ལས་རི་སྐད་དུ། རིགས་ལྡན་དག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་རྫོགས་ལྡན་གྱི་
བསྟན་པ་འཛོག་པའི་རྗེས་སུ་སྐུམ་ལྡན་དང་གཉིས་ལྡན་དང་ཚུད་ལྡན་སོགས་

དུས་བཞི་འབྱུང་བ་ནི། རི་ལྷར་འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ལུགས་བསྟན་ལས་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྟོན་པ་ཤུག་སྤུབ་པ་འདིའི་བསྟན་
པ་ལ། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞི་ལྷར་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་བྱེད་ན་སྟོབ་དཔོན་
འབུམ་ལྷུ་ཀ་མཁན་པོ་ཡིས། སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་འབྲས་བུའི་དུས་
དང་སྐབ་པ་དང་། ལུང་དང་གཟུགས་བསྟན་གྱི་དུས་བཞིར་གསུངས་པ་ནི།
རྫོགས་ལྷན་ལ་སོགས་དུས་བཞིར་སྐྱུར་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ན་བསྐལ་པ་བཟང་
ངན་གྱི་དུས་བཞི་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་བསམས་ནས་མིང་དེ་ལྷར་བཏགས་པར་
བྱས་ཏེ་དུས་བཟང་ངན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལྷོས་འཛིག་ཙམ་གྱིས་བཏགས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྷར་བརྗོད་པ་ལྷོས་འཛིག་ཙམ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་མ་མཐོང་སྟེ། རི་སྐད་
དུ། རི་ལྷར་འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་གྱི་འགྲེལ་
བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་ཤུག་པ་ལ་དུས་བཞིར་དབྱེ་བ་ལྷར་མཛད་སྤྱང་བས་
འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་གྱི་
བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་བཞིར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་ལྷན་སོགས་བཞིར་བཞག་པ་
ཡིན་པས་མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་མ་མཐོང་བས་ངེས་པ་ནི་མེད་
དོ། ། གང་ལྷར་ཡང་ཤུག་སྤུབ་གྱི་བསྟན་པའི་དུས་བཞིའི་ཐ་མ་ཆོད་དུས་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་སྤྱིའི་དབུ་མའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་
ལུགས་དེ་ལྷ་བའི་སྟིགས་མ་ལས་ཆེར་སྟིགས་མའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དག་གི་རྗེས་

སུ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འདོད་པ་ཡིད་ཆེས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་རྗེས་སུ་
སྒྲོས་པ་ཅམ་མི་བྱའོ། གྱེ་མ། འཕགས་མཆོག་གྲུ་དང་དེ་སྤྲས་གསུམ་ག་སོགས་དྲ་
ཁྲ་ན་མེད་པར་གཤེགས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ཁམ་མཁའི་མཐའ་དང་
མཉམ་པར་གནས་པ་ལ། དུས་ཀྱི་ངེས་གཟུང་བྱས་ནས་ནམ་བུར་ཞེས། སྤྱོད་བ་
དེ་ལ་སྟིང་རྗེས་སྤྱོད་པ་ནི། སྟིང་རྗེས་གནས་གཞན་འགའ་ལ་མཐོང་ངམ་ཅི།
སྤྱོད་བ་ཀྱིས་བཀའ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་དང་། དེ་འཛིན་གང་ཟག་བདེ་གཤེགས་
སྤྲས་བཅས་ནི། དུས་གསུམ་གཤེགས་སོ་འཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་པ། རྗེས་སུ་
ལྟ་དུས་མཆོག་རྣམས་ལ་མ་བུར་བར། རྩོད་དུས་སྟིགས་མ་ཁོ་ནར་བུར་ངོ་
ཞེས། འཕགས་ལ་སྦྲར་འདེབས་བྱེད་འདི་ཆེས་ཡ་ང་། བདག་གིས་དཔལ་ལྡན་
དུས་ཀྱི་ལམ་ལོ་ཡི། དུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་བཞིན་རྟོགས་སྤྱོད་པས། དཔལ་
ལྡན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བ་གཤེགས་པ་དེ། བསྟན་པ་འདི་ལ་དུས་བཞིར་འཛིན་པ་ན།
རྗེས་སུ་ལྟ་དུས་མཆོག་ཉིད་དུ་ལེགས་བྱོན་པའི། སྟན་གཤེགས་གཏམ་གྱི་སེང་
གའི་ང་རོ་འདི། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་སྤྱོད་མར་བཅས་ཀྱང་ལ། ཀྱུན་བཟང་སྤྱོད་
པའི་སྤྱོད་དུ་འབྱུང་བ་གྱིས་ན། དཔེས་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་སྤྱོད་མཆོག་ཏུ།
རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དབུགས་འབྱོན་ཅིས་མི་ཐོབ། ཅིས་སྤྲས་སོ། གསུམ་པ་
དུས་ཀྱི་ལམ་ལོ་ཡི་རྒྱད་འགྲེལ་ལས་བུར་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུངས་
ནས་ད་ལྟའི་བར་འདས་ལོ་རི་ཅམ་སོང་བཤད་ལ། དེ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་རྒྱད་

སྟོན་པའི་དུས་དང་སྟུང་པའི་དུས་སོགས་རྒྱད་འབྲེལ་རིམ་ལྷན་བྱུང་བ་བཤད་པ།
 གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷན་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་གཟུང་སྟོང་འཇུག་གི་དུས་བཞི་དང་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་གི་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ཉིད་ལ་དུས་བཞིར་བགོད་མི་
 བགོད་གྱི་མཐའ་བརྒྱས་པར་དབྱེད་ལ་དེ་བཤད་པའི་གྲུབ་དོན་ནི་འོ་སྟོལ་གྱི་སྟོན་
 པ་ཤུག་གི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ལས་གྱི་ས་ཆེན་པོར་བྱོན་ནས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་
 གྱི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལས་དེ་ལྷ་བྱའི་སྟོན་པ་དེ་ལོ་ལྷ་སྐྱར་
 ཆོས་ཅི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་མངལ་བཟུང་བ་དང་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱ་དགོས་པ་དེའི་ཚུལ་གྱི་ངེས་དོན་ནི་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོས་ཚུལ་
 བསྐྱུང་བའི་བྱུང་དབང་བྱ་རམ་གྱིང་པ་ཉིད་འབྱུངས་པའི་ལོ་དང་ལྷ་བྱའི་དང་
 ཆོས་གངས་ངོས་བཟུང་སྟེ་དུས་དེ་ནས་ད་ལྷ་ཁོ་བོ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་རང་ལོ་
 ཞེ་གསུམ་པ་ས་མོ་བྱའི་ལོ་འདི་རྫོགས་པ་ཡན་ཆད་དུ། འདས་ལོ་རིམ་སྟོན་པ་སོང་
 བ་དང་སྟོན་པས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་གསུངས་གྱིང་། བདེ་གཤེགས་མུ་ངན་
 ལས་འདས་ནས་རིགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་བསྐྱུས་པའི་
 རྒྱུད་བུས་པ་དང་དེའི་སྐྱུ་སྐྱུ་རས་གཟིགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེར་
 བཀྲལ་བ་དང་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་གྱི་དང་ཕྱི་རོལ་པ་
 གདུག་པའི་མུ་སྟེགས་གྱི་བྱེད་རྩིས་ཡུལ་དབུས་སུ་དར་བའི་དུས་དང་གྲུ་གྲོ་མ་

ཁའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དུས་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འགྲེལ་བ་ཉིར་ཏེ་རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནམ་བྱོན་པ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོས་རྒྱལ་དེ་བོད་དུ་
དར་བའི་དུས་སྤྱི་ལོ་ཆོག་པ་དག་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་གྲགས་པ་ཅན་གཤམ་རབ་
སྤྱན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་མི་མཁས་ཀྱང་མཁས་པར་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་
མང་བོས་དང་བོར་གྲུའི་རྒྱལ་བོ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ལྷ་བ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་
བའི་རི་མོ་སོ་སོའི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པས་བསྐྱད་པའི་རྩིས་འཕྲོ་རང་གཞོ་དང་
བསྐྱན་ཏེ་རང་ལུགས་འདི་ཡིན་ཞེས་འབྲུལ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་རྟོན་རུང་བ་
མེད་པས་འཆད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྤྱོད་པའི་གཤམ་རབ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ལ་
སྤྱིར་རྗེ་མ་བཞོད་ནས་དེའི་དོན་རི་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་རྒྱུབ་པའི་གཤམ་རབ་སྤྱིད་པའི་
ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷན་གཤིས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་
པར་འདིར་བདག་གིས་ཀྱང་བཞེད་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་
མེད་པར་སྟོན་པ་འབྲུངས་ལོ་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ངོས་འཛིན་མི་གསལ་
ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ས་གའི་ཉ་སྟུ་རངས་འཆར་བའི་ཆོ་གྲུ་བྲལ་བ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པར་མཛད་
དེ་ལྷ་བ་བཙུན་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་སྤྱི་རྟན་ཀ་ཏ་ཀར་ཞེས་དང་། ཡང་ཡོངས་
སྤྱུ་རྒྱ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དུག་བརྒྱན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱང་ཞེས་དང་།
རྒྱད་ལས། ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས་གསལ་བར་མི་བདག་གྲགས་པ་

གསལ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤྱི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མ་ཁའི་
 ཡུལ་དུ་སྤྱི་ལོའི་ཆོས་དག་རབ་ཏུ་འདུག །དེ་ཡི་དུས་སུ་འཛིན་མ་ལ་ནི་ཉུང་དུ་
 བྱེད་པ་གསལ་བར་མི་རྣམས་དག་གིས་རིག་པར་བྱ་ཞེས་དང་། ཅུ་རྒྱུད་ལས།
 ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོས། །དང་སྟོང་རྣམས་ནི་སྤྲོ་བ་དོན་དུ་། །མི་བདག་
 འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི། གསལ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་
 ཆེན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་ལོ་སྟེ་ལོ་དེ་ནས་ལོ་དུག་བརྒྱ་
 བ་རྒྱུ་པོ་གི་ཉི་ཉེ་བྱང་གསལ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གི་
 བརྗོད་པ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་གསལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་།
 རྒྱུད་བསྟན་པའི་དུས་དེ་ནས་ལོ་གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
 ཀྱི་རྒྱའི་སྤྱད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྩེ་འཕྱུལ་བསྟན་ནས་སྤྱི་ལོའི་
 སྤྱི་གང་ནས་བྱོན་པ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཉིད་དུ་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་
 དབང་གིས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྒྱུད་སྟོན་པར་མཛད་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གཟི་བརྗོད་
 ཅན་དང་ལྷ་བས་བྱིན་དང་ལྷ་འི་དབང་ལྷག་དང་སྤྱི་ཆོགས་གཟུགས་དང་ལྷ་འི་
 དབང་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་ངོ་། །ནམ་མཁའི་སྤྱི་པོའི་སྤྱི་ལོའི་སྤྱི་ལྷ་འི་དབང་ལྷན་
 འདིའི་ལྷ་མོ་སྤྱི་ཆོགས་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པར་གྱུར་
 ཉི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འཁོར་གའི་བྱི་དེ་ལས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཆོས་བསྟན་ནོ།
 །ཞེས་འབྱུང་བས་གྲགས་པ་ལོ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་ནས་ཆོངས་པའི་དང་སྟོང་

རྣམས་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་རིགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྡུས་
ནས་དབང་བསྐྱར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་རི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་ཁྱེད་རྣམས་གྱིས་
བདག་ཅག་གི་བཀའ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་བདག་གིས་གོང་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བརྒྱ་ཅ་
དུག་པོར་ལ་གང་དང་ཅི་ཞིག་དུ་ཁྱེད་ཅག་མོས་པ་དེར་བྱེད་རྣམས་སོང་ཞིག
།རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུ་དང་ཚ་བོ་ལ་
སོགས་པས་ཀླ་གློའི་ཆོས་དར་བར་བྱས་ནས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ལུང་དོན་ལ་མིག་
བྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་སྟོན་ཆད་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་གངས་ཅན་གྱི་
ཁྱོད་འདིར་འགར་ཡང་མ་བྱུང་བར་སྣང་སྟེ་དེའང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། སྟོན་པ་
དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་ས་གའི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་དེ་དང་པོར་བྱས་པའི་བཙུ་
གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སུ་རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་ལོ་
གཉིས་ལ་ལྷ་བ་བཟང་གིས་རྒྱུད་འགྲེལ་མཛད་ཅིང་གྲོས་བསྐྱངས་བཞེངས་དེ་ནས་
ལྟ་དབང་སོགས་དུག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་
གཤམ་པ་བྱོན་ཏེ་རྒྱུད་བསྡུས་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་ཀླ་གློའི་དུས་དང་། དེ་ནས་
མི་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ནས་རབ་བྱུང་སོགས་འདས་ལོའི་ཐོག་མ་བསྟེ་བ་དང་། དེ་
ལྟར་གྱི་ཆོ་བསྟན་རྩིས་གཞན་ལོ་གྲངས་མང་བ་དག་དང་མ་འགྲིག་པས་མི་
མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལོ་གྲངས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་དོ། །ཕན་ཆད་ལ་དུག་ཅུ་
སྒོར་མང་ པོ་དོར་བ་ཡིན་ནམ་བཟླ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་

ཡང་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པར་བཞེད་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཚོ་ལས་ཀྱངས་ལོ་ལ་ས་ཕོ་
སྤྱེའུའམ་མི་ལུག་གང་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་ཏེ། ས་ག་ལྷ་བ་ལྷ་བའི་ཐོག་མར་
བཟུང་བ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱད་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ་དགུང་སྟོང་ས་ཕོ་སྤྱེའུའམ་ས་ག་ལྷ་བ་ལྷ་བའི་ཐོག་མར་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྷ་བ་
དེར་སངས་རྒྱས་པ་ནས་བགྲངས་པའི་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པ་ཡིན་པར་
འདོད་ན། ལོ་ཁོངས་མི་གཅིག་པས་དགུང་སྟོང་མེ་ལུག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་བོ་དོང་འཇམ་རས་དང་བད་དཀར་ཞལ་ལུང་པ་སོགས་བོད་
མང་པོས་། བུའི་བཞེད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་པ་
གསུམ་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དུས་འཁོར་གསུངས་པར་བཤད་པས་ལྷ་བ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཤེར་ཕྱིན་གསུངས་པའི་དུས་ཀྱི་ན་དགའ་བོ་རིམ་གོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་
པས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་མོ་སྣས་སྒྲ་ཅན་འཛིན་ལས་ཀྱངས་ཤིང་བདུད་རྩི་ཟས་
ལའང་བྱིའུ་ཞིག་བཅས་སོ་ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བྱུང་བས། དེ་ལྟར་ན་སངས་
རྒྱས་པའི་ལོ་ནང་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཚོས་འཁོར་
བསྐྱོར་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ཚོ་ཀུན་དགའ་བོ་བཅས་འགོག་ཞིག་གིས་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིའི་རིམ་འགོ་བ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བཀའ་གཏད་པ་པོར་
རི་ལྟར་འགྱུར་ལེགས་པར་སོམས་ཅིག་ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱང་

ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་ཞེས་བྱུང་བས་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བཙུག་ཉིས་པ་ལ་རྒྱུད་གསུངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པར་མུ་ངན་ལས་
འདས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནས་སྒྲིཆེ་ལོ་གཅིག་ལས་མ་
ཞུགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སྤྱི་འབའ་པའི་ལུང་ཕྱོགས་འཛིན་
མང་པོ་དང་ཕྱིས་དཔལ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟའི་སྒྲིཆེ་རྫོང་དེ་ནི་
གཞོད་བྱེད་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྒྲིཆེ་པས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་
ཐེག་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིཆེ་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྒྲུར་བ་སྤྱི་ན་མེད་པ་
བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྐད་
ཅིག་གི་ཆ་གངས་ཀྱིས་བགྲང་དུ་མེད་པའི་ཆ་གས་ཙམ་ལའང་མཁའ་མཉམ་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིཆེ་སྐད་དང་འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་
རྫོགས་སྒྲིཆེ་ན་ཁྱེད་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་ཟེན་པ་ལ་
སྒྲག་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པར་ལོ་ཙྰ་བ་ནམ་བཟང་ན་རེ། མུ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཞེས་པའང་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། གྲོ་ལ་བ་འབའ་ཞིག་མུ་ངན་
འདས། །ངེས་པར་ངེས་ལེགས་འཆི་བ་མེད། །ཐར་པ་དང་ནི་སྤངས་པའོ།
།ཞེས་དང་། །གསེར་འོད་དུ། །འཆི་བ་མེད་པ་གྲོ་ལ་བའི་ལམ། །མཛོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། ཅེས་གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་མུ་ངན་ལས་
འདས་པ་དོན་གཅིག་གོ་ཞེས་དང་རྫོན་ཕྱོགས་པས། ང་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་

འདས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཤོང་འགྱུར་མིན་པ་གཞན་དུ་མེད་པས་འགྱུར་གྱི་སྒྲིན་དུ་
འཆད་དོ། །བྱང་པ་བདག་པོ་ནམ་ཀླུ་གྲགས་པས་ནི། འུ་སྒྲིན་དང་གས་ཆེར་
མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དེ་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུད་གསུངས་པ་
དང་། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་ལུང་ལ་སྟེགས་ནས་མེ་རྟའི་ས་ག་ལྷ་བ་ལ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་
སུ་ཞུགས་། ཡོ་དེ་ལ་ལྷ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་བ་དགུ་སོང་པའི་
རྒྱལ་ལྷའི་བཙོ་ལྷ་ལ་བལྟམས་ཤིང་སོ་ལྷ་བ་ཞེས་པ་ལྷུགས་སྤྱུལ་གྱི་ས་ག་ལྷ་བའི་
བཙོ་ལྷ་ལ་སངས་རྒྱས། དེའི་ཉིན་པར་གཟའི་རྒྱ་ཆོད་དུ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པས་
ཉིན་པ་ལྷ་བ་སྤྲ་གཅན་གྱིས་ཟིན། དེ་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་གསུངས།
དེ་ནས་ལོ་གཉིས་ན་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒོས་བསྐྱངས་བཞེངས།
དེ་ནས་ཉི་མོ་ལ་བྱེད་པ་ཤིང་མོ་སྟེ་ལྷ་བ་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཅ་
རྒྱུད་གསུངས་པ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་བྱོན་པའི་བར་དུ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་
གཉིས་སོང་ཡང་དུས་ཉི་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལོ་བོར་ནས་དྲུག་བརྒྱ་གསུངས་པ་
དང་། ལྷ་བ་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་ཐད་ཀྱི་རྒྱུད་པེ་ལ་ཡི་གེ་ལྷག་པ་ཡིན་པ་དང་།
གཞན་གྱི་ལུགས་ནི་སྤིང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ལྷ་བ་ཉ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་འབྱུངས་
པ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ལྷ་བ་
བཅུ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུད་གསུངས་པར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དང་།
ཉིན་པར་ལྷ་བ་སྤྲ་གཅན་གྱིས་ཟིན་ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བྱུང་བ་དང་ཡང་

མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ས་སྐྱ་པ་རྟེན་ཏེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་པས་ནི། དུས་
ལའོར་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཟད་པ་སྟེ་མེ་སྟག་གི་ཉོར་ལྷ་དྲུག་པ་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཉ་ལ་
ལྷམས་སུ་ཞུགས། རབ་བྱུང་སྟེ་མེ་ཡོས་ཀྱི་ས་ཀའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་སྐར་རྒྱལ་
ལ་བལྟམས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་མི་ཟད་པ་ཉེ་མེ་པོ་བྱིའི་ནག་པའི་
ཉ་ལ་རྒྱད་གསུངས། དེ་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོ་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཉེ་མེ་པག་གི་ནག་
ཉར་མུ་ངན་ལས་འདས་དེ་ནས་ས་པོ་བྱི་བ་ལ་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ཞི་བར་གཤེགས་
རྒྱུད་གསུངས་པའི་དྲུག་བརྒྱུ་འདས་པ་མེ་པོ་པག་ལ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པས་རྒྱལ་
མིན་བཟུང་། དེས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཙུ་རྒྱུད་བསྟན། དེ་ནས་བསྐྱུས་རྒྱུད་བསྐྱུས་
ནས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་བསྐྱུས་རྒྱུད་བསྟན། དེ་ནས་པད་དཀར་སོགས་རིགས་
ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་ཚེས་བསྟན་པའི་གྲགས་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་བདུན་
བརྒྱ་དང་ལྷ་བཙུ་རྒྱུ་བདུན་ལོན་པ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་བཙུ་
ཚོགས་པ་ན་གྲ་གྲོ་སྒྲར་རྩེའི་བོ་གོས་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་ཞེ་གསུམ་སོར་བ་ན་གྲ་
གྲོའི་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་རྩིས་དང་། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་རྩིས་གཞིར་འཛོག་པ་ནི་གྲ་
གྲོའི་སྟོན་པ་རྣམས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཀ་དང་གྲ་གྲོའི་ཉུང་དུའི་རྩིས་བྱུང་བའི་
བར་ཀྱི་ལོ་གྲངས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟེ་གྲ་གྲོའི་སྟོན་པ་ཐོག་མ་གསུམ་ཀྱི་ལོ་
གྲངས་བརྒྱུ་བརྒྱད་ཅུ་ཚོགས་ནས་གྲ་གྲོའི་སྟོན་པ་བཞི་པས་ལོ་གཉིས་ཚོགས་པ་
ན་རྒྱལ་ཀས་བྱེད་རྩིས་བརྩམས་ལོ་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་

དམན་པའི་དུས་ན་གྲགས་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱད་པ་ལྔ་བཅུ་ཅ་བདུན་
ལོན་པ་དུས་མཚུངས། དུས་དེར་གླ་གློའི་སྟོན་པ་སྤང་ཅིའི་སྒོ་གོས་བྱུང་། དེ་ནས་
ལོ་ཞེ་གསུམ་སོང་བ་ན་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་དུས་རྫོགས། དེ་དུས་རིགས་ལྷན་
བཅུ་གསུམ་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་སོང་བ་དང་དུས་
མཚུངས། དེས་ན་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་རབ་བྱུང་སོགས་བསྐྱེས་པས་གླ་གློ་བྱུང་
བའི་དུས་དང་པོ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཤེས་པ་དང་། དུས་འཁོར་འཕགས་ཡུལ་དུ་
བྱོན་པ་དང་རྒྱལ་ཀས་ཅིས་བརྩམས་པའི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་སོང་བ་དང་།
སྤང་ཅིའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་བྱེད་ཅིས་ནི་རབ་བྱུང་ཤར་བ་དང་། དུས་མཉམ་སྟེ་དེས་གླ་
གློའི་སྟོན་པ་བྱས་ནས་ལོ་ཞེ་ལྔ་སོང་བ་ན་ཅིས་དེ་བརྩམས་ཞེས་གསུངས་སོ།
ཅིས་པ་ལྷན་རྒྱུ་པ་སྟེ་བད་དཀར་ཞལ་ལུང་ཚོམ་པ་པོས། སྟོན་པ་ས་ལུག་གི་
ཅུ་སྟོད་ཟླ་བའི་བཙོ་ལྷ་ལ་ལྷུམས་སུ་བྱགས། ལྷགས་སྒྲེལ་ས་གའི་ཚོས་བདུན་ཟླ་
རྒྱར་རྒྱལ་ལ་བལྟམས། དེ་ནས་སོ་ལྷ་བཞེས་པ་མེ་རྟ་ས་གའི་བཙོ་ལྷ་ལ་སངས་
རྒྱལ། ཟླ་བ་རྒྱ་གཅན་གྱིས་བཟུང་གཟའི་ཅུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ཡོད། དེ་ལྟར་
བལྟམས་ནས་ལོ་རིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་སོང་བ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ནག་པའི་ཉ་ལ་
དབལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་རྒྱུད་གསུངས་ཉེ་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྟེ་གུ་གཅིག་ལ་ལྷ་
ངན་ལས་འདས། དེ་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་གཉིས་པ་ལྷགས་སྒྲེལ་ཅུ་རྟ་ཅུ་
ལུག་གསུམ་དུ་ཟླ་བཟང་གིས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་སྒོས་བསྐྱངས་སོགས་མཛད་

པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་
ཞེས་གསུངས་པས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་རྒྱུད་འདིར་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་གི་
སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡོད་པས་འདིར་ཡང་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་ནི་ལོ་གསུམ་ལ་སྐྱར་ན་གིན་ཏེ་
འབྱོར་བ་དང་། ཅུ་ལུགས་རྫོགས་ནས་གིང་སྤྲེལ་ལ་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་བསྟན་
པ་ནས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུང་ལ་ཡན་གྱི་ལོ་གསུམ་རྒྱ་ཆར་
ཆོས་བསྟན་པ་དང་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བརྒྱ་དང་རྒྱ་གཉིས་། རྒྱལ་ཀས་ཉིས་
བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་། དེ་གཉིས་བསྐྱེམས་པས་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་དང་། དེ་ལ་རབ་
བྱུང་སོགས་བསྐྱེམས་པས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཐེབས་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལོ་
གསུམ་དུ་སོང་རྟོགས་ཆེད་དང་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་དང་པོར་བྱུང་བ་དང་གྲ་གྲོ་དང་
པོར་ཞུགས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་གྲིང་རེ་རེ་གྲ་གྲོ་གནས་ཆད་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུང་
བརྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། རིགས་ལྷན་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་བཞི་
བརྒྱ་དང་གསུམ་། དེ་མན་གྱི་རིགས་ལྷན་བཙུང་བཞིས་ལོ་བརྒྱ་རེར་ཆོས་སྟོན་པའི་
དག་པོས་དགུ་བཙུ་གོ་བདུན་དུ་ཆོས་བསྟན་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་གྲ་གྲོ་
འཛོམས་པར་འཆད་དོ། །ཡང་འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ཅུ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ལྷ་ནས།
དེར་སང་བོད་དུ་གྲགས་པའི་ནག་པ་རྩ་བ་འདི་ས་ག་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ་ཤོར་སྟོན་དང་
ཤུ་གྲུ་གྲུ་པའི་རྒྱུད་མེད་དཔལ་གྱིས། དེར་སང་བོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་རྩ་བར་བྱེད་པ་
འདི་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནག་པ་རྩ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་

གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་ཚུ་སྤྲིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཚྲོག་པར་གསུངས་པས་ཀླུ་ལ་གྱི་
 རླ་བར་གྲགས་པ་འདིར་ཉི་མ་ཚུ་སྤྲིན་དུ་སྤྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་
 སྤྲིང་འདིར་ཉི་མ་དེ་ལས་སྡོན་དུ་བསྐྱོག་པས་ཚུ་སྤྲིན་དུ་དགུན་ཉི་བསྐྱོག་པ་མི་
 འགྲིག་པས་ཚུ་སྤྲིན་གྱི་ཁྱིམ་རླ་ནི་རྟོར་རླ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེའི་
 ཕྱིར་ཀླུ་ལ་རླ་ཡང་རྟོར་རླ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་འཛིག་པ་དང་། རབ་བྱུང་ནི་མེ་མོ་
 ཡོས་མ་ཡིན་པས་ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཏེ་སྡོན་གྱི་རྒྱ་ནག་ཀླུ་པོ་
 མཐིང་ཤུན་གྱི་ལི་བྱ་པར་མ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་གར་ནག་གི་ལོ་
 དུག་བཅུའི་ལོ་མགོ་འཛིན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ལས་གསུངས་
 པའི་འདས་ལོ་དང་རྩིས་སྤྱ་བ་རྣམས་ནི་ལུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་ཡིད་རྟོན་
 པའི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་བསྟན་རྩིས་ནི། རབ་བྱུང་ཤིང་ཕོ་བྱི་
 བར་ངོས་བཟུང་བའི་མེ་ཞེས་པ་ཚུ་མོ་གྲང་གི་ས་ག་རླ་བ་རྟོར་རླ་གསུམ་པ་ལ་
 ངོས་བཟུང་བའི་བཙོ་ལྷའི་སྐར་མ་ཀླུ་ལ་བྱུང་བའི་དུས་སྤྱིར་ལ་སྡོན་པ་ལྷུ་མས་སུ་
 བྱུགས། དེ་ནས་རླ་བ་བཅུ་འདས་པ་རྟོར་རླ་དང་ཕོའི་སྟོ་རླའི་བཙོ་ལྷ་ལ་སྐར་མ་
 ཀླུ་ལ་འཆར་བའི་དུས་སྤྱིར་ལ་སྐྱུ་འབྲུངས་པས་ལྷུ་མས་སུ་བྱུགས་པ་དང་འབྲུངས་
 པ་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ལ་ལོ་ཁོག་གཅིག །རྒྱ་ནག་པའི་རྩིས་ལུགས་ལ་སྟོ་
 རླའི་ཆེ་ལོ་གསར་བས་འབྲུངས་ལོ་ཤིང་ཕོ་སྟེག་ཡིན་པར་འདོད་ལ། རྒྱ་རོལ་
 དང་རྟོག་ནས་སྐར་མ་ཀླུ་ལ་ལ་འབྲུངས་པར་གསུངས་པ་དེ་རླ་སྐར་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐར་མ་རྒྱལ་ཤར་རིན་པ་འཆར་བའི་དུས་སྟོར་ལ་འབྱུངས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་བཞེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཞེས་
པ་མེ་མོ་ལག་གི་ལོ་ས་གའི་ཉ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། དེ་དུས་
ལྷ་བ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་བའི་རི་མོ་ལ་གཟར་ཐིག་ལ། རུ་ཚོད་སོ་བཞི། ཉི་སྐར་
གསུམ། རུ་ཚོད་བཅུ། ལྷ་སྐར་བཙུན་ལ་རུ་ཚོད་བཅུ་བཞི། སྐ་གཙན་གདོང་ལ་
སྐར་མ་བཙོ་ལ། རུ་ཚོད་ཉེར་དྲུག་བྱུང་བ་མང་ལ་ཉུང་གིས་སྐྱུངས་ཆེ་གཟའ་
འཛིན་གྱི་རི་མོ་མི་འཆར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཆོགས་བཙན་བརྒྱ་སོ་དགུ་པའི་
འགེལ་པར། ཉི་མའི་ལོངས་སྟོན་ལ་རུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་འབྲིད་པ་དང་། སྐ་
གཙན་གྱི་བུལ་བ་ལ་རུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ་དོར་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཆེ་
དག་གཙན་གྱི་གདོང་པ་ལ་སྐར་མ་བཙུན་དང་རུ་ཚོད་བཅུ་དྲུག་བྱུང་ཞིང་ལྷ་
སྐར་ལ་རུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་དོར་བས་རུ་ཚོད་ཉེར་བདུན་འབྱུང་བས་གཟའ་འཛིན་
གྱི་རི་མོ་འང་འཆར་ཞིང་དེ་ནས་བགྲངས་པའི་ལྷ་བ་བཙུན་གཉིས་པ་ས་པོ་གྱི་པའི་
ནག་ཉ་ལ་རྒྱུད་གསུངས། ལོ་དེ་ཉིད་དང་ས་མོ་གྲང་གི་ལོ་ལ་ལྷ་བ་བཙན་གཉིས་རྒྱུད་
འགེལ་དང་སྒོས་བསྐྱུངས་མཛད། ལྷ་གས་པོ་སྟག་གི་ལོ་ལ་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་
བརྟན་པ་ནས་བཟུང་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་གྲངས་བརྒྱ་བརྒྱར་
ཆོས་བརྟན་པ་མཚུངས་ཤིང་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་བརྟན་ནས་བརྒྱ་ཕྱག་བཙོ་ལྔ་
འདས་པ་ལྷ་གས་པོ་སྟག་ལ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་བརྟན་། དེ་དུས་མ་ཁའི་

ཡུལ་དུ་ལྷ་སྐྱོ་སྤྱང་ཅིའི་སྐྱོ་གོས་བྱུང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་རྫོགས་པ་ན་ལྷ་གས་ཕོ་རྟ་
 ལ་ཀུལ་ཀས་ཆོས་བསྟན། དེ་ནས་བྱ་གཉིས་འདས་པ་ཚུ་ཕོ་འབྲུག་ནི་བྱེད་པའི་
 ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་ཚུ་འབྲུག་ནས་ས་ཕག་ཡན་བརྒྱད་ནི་སྐྱོ་བྱུང་དུ་
 འདིར་སྐྱོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་ལྷ་གས་ཕོ་བྱི་བ་ནས་བརྒྱམས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་
 ཉེར་གཅིག་ནི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་ལྷ་གས་མོ་སྐྱུལ་ནི་འདས་ལོའི་ཐོག་
 མ་ཡིན། དེ་ནས་བརྒྱད་སྟེ་ཁོང་རང་གི་ཅིས་ལ་འབྲུལ་སེལ་དུ་གྲགས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་བརྒྱམས་པའི་དུས་ཚུ་མོ་ཕག་ཡན་ཆད་དུ་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོང་། དེ་ཚུན་ཆད་ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་ནས་ད་ལྟའི་ས་མོ་བྱ་ལོ་འདི་
 ཡན་ཆད་དུ་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་སོང་བས་ལྷ་གས་འདི་པ་ལྟར་ན་སྤྱབ་དབང་ཚུ་མོ་
 སྤྱང་ ལ་འབྲུངས་པ་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ་ལོ་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་
 དང་། རྒྱ་གསུངས་པ་ནས་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ། ལྷ་པོ་ལས་འདས་ནས་ཉིས་
 སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཅ་དྲུག་སོང་འོ་ཞེས་ལེགས་བཤད་དུ་མཛད་དོ། །གཙང་
 རྟག་ཆང་ལོ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ནི་འདི་རྒྱད་དུ་སྤྱོད་ཏེ། སྟོན་པ་ཚུ་མོ་ཕག་གི་
 ས་གའི་ཉ་ལ་ལྷ་མས་སུ་ཞུགས། སྟོ་ལྷའི་བཅུ་དྲུག་ལ་ཉི་མ་དང་མེ་བཞིའི་འབྲུབ་
 སྟོར་ལ་སྐྱུ་འབྲུངས། འདི་རྒྱ་ནག་པའི་ལྷ་གས་ཀྱི་སྟོ་ལྷ་ལོ་གསར་ཟིན་པས་
 དགུང་སྟོང་ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་ཡིན། སོ་ལྔ་བཞེས་པ་ས་གའི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་
 ཉིན་པར་ཆོས་ཅིས་ལ་གཟའ་ལྔ་ཚུ་ཆོད་དུ་ང་དགུ། ལྷ་སྐར་བཅུ་བཞི། རྒྱ་གཙན་

གདོང་པར་སྐར་མ་དགུ་དང་ཚུ་ཚོད་བཙུན་འབྱུང་ལ་གཟའ་འཛིན་ནི་མ་བྱུང་ངོ་
། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་དོན་དགུ་པ་ཚུ་ལོ་རྟའི་ལོ་ནག་ཉ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤངས་སུ་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ་བརྒྱད་ཅུ་པ་མེ་ལུག་ལ་གཤེགས། རྒྱུད་གསུངས་
ནས་དུག་བརྒྱད་དང་གཉིས་ན་རིགས་ལྷན་འཇམ་དབྱངས་གསལ་པ་བྱུང་། དེས་
ལོ་བརྒྱུད་ཚོས་བསྟན་ནས་གིང་ལོ་བྱི་བའི་ནག་ཉ་ལ་རྒྱུད་བསྟུས། དེ་ནས་བརྒྱད་
བརྒྱ་ན་གྲ་གྲོ་སྤང་ཅིའི་སྒོ་གོས་བྱུང་བ་དང་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིར་ཕེབས། དེ་
ནས་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་འདས་པ་ན་རབ་བྱུང་གི་དང་པོ་སྟེ་བ་ཡིན་པས་ལུགས་
འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཉེར་བདུན་
སོང་བར་འདོད་ཅིང་། འདི་པ་ཟེར་དུས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་གཟའ་འཛིན་
བྱུང་བ་སྒྲིག་དགོས་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆོ་གིན་ཏུ་བཀྲ་གིས་པའི་མཚན་མ་
འབྱུང་རིགས་པ་ལས་ལྷ་བ་གཟས་འཛིན་པའི་གིན་ཏུ་མི་གིས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གལ་ཏེ་སྔོན་ལ་བདུད་བརྟལ་བའི་ཆོ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
ན། ལྷ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཟད་མཚམས་སུ་འཛིན་དགོས་པས་མཐོ་རེངས་བཙུན་སོང་
ཆོ་བཟུང་བས་ཉ་ལ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཁིང་འདུལ་བ་ལུང་
ལས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྲལ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །དེའི་ཆོ་
གསལ་འཛིན་མ་ལ་བྱིའུ་ཞིག་བཙས་སོ། ལྷ་བ་ཡང་སྒྲ་གཙན་གྱིས་ཟིན་ནོ།
།ཞེས་བྱུང་བ་དང་། མདོ་སྟེ་མདོན་བྱུང་ལས། དེ་ནས་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་

མ་ལ་རང་གི་ལའོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུལ་པོ་ཆེན་པོ་དགུས་པ་སྐྱེད་ཅིག།
གཞོན་ནུས་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །དེ་ཐོས་པ་ན་
གྲགས་འཛིན་མ་ལ་ཡང་བྱིའུ་ཞིག་བཅས་སོ། །བདུད་ཅི་ཟས་ལ་ཡང་བྱིའུ་ཞིག་
བཅས། དེའི་ཞག་ལ་སྒྲ་བའང་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སྒྲ་
གཅན་འཛིན་བཅས་པ་ན་སྒྲ་བ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་བའི་འཐད་མོད། སངས་རྒྱས་
པའི་ཞག་དེ་ལ་སྒྲས་འབྱུངས་པ་ནི་སྒྲུབ་དཀའ་ཞིང་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
ཉིན་ལམ་མང་པོ་ཡོད་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱད་ཆ་དེ་མ་ཐག་ཐོས་པའང་
འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལས་བརྒལ་བ་དང་། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་
ཚུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་དེར་དངོས་བསྟན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་བྱང་ཐད་
དུ་ཁས་ལེན་ན་དུས་འཁོར་ཡང་འཐད་ལྡན་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ལྟ་མོ་དྲི་
མ་མེད་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོར། ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་
བརྒྱ་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་པའང་སྟོང་
ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུར་བསྒྱུར་རྒྱུའི་འགྱུར་ནོར་བ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཡུས་ཀྱིས་
བརྒྱུངས་བཞིན་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །བཞེད་པ་དེ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
དབྱེད་པ་ནི། དང་པོར་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་ལོ་ཁོངས་གཅིག་པར་འགྲེལ་པའི་གོང་ལོག་སྒྲིགས་ན་གསལ་ཏེ། ལོ་
འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་ཚོས་བསྟན་པའི་དུས་དེ་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་ ཅ་རྒྱུད་གསུངས་པ་
 དང་འཇམ་དཔལ་གྱི་དུས་སོ་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ འཇམ་དབྱངས་ཀྱང་ང་
 ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན་ཚུ་བོ་གི་ཏའི་བྱང་ཞེས་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་
 གསུངས་པའི་དུས་ལ་མཚན་གཞིར་མཛད་དེ། ལོ་འདི་ནས་ནི་དྲུག་བརྒྱའི་ལོ།
 །དང་སྟོང་རྣམས་ནི་སྒྲིན་དོན་དུ། །མི་བདག་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི། །ཞེས་
 བྱུང་བས་ཁྱེད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནས་སྒྲ་བ་བཙུག་གིས་སོང་བའི་ནག་ཉ་ལ་རྒྱུད་
 གསུངས་པས་ལོ་ཁོངས་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ན་མི་
 རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནས་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་བྱོན་པ་ཡིན་ན་
 རྒྱུད་གསུངས་ནས་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་འབྱོན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱུད་གསུངས་པའི་བར་དུ་ལོ་གཅིག་གི་ཁྱད་
 ལྷགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཅེས་པ་རྒྱ་དཔེ་ལ་ལྟག་གོ་ཞེ་ན།
 མི་རིགས་ཏེ་ཇོ་ནང་ རྣམ་གཉིས་འགྱུར་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་
 བས་དཔེ་གཅིག་ལ་ལྟག་སྟོན་ཀྱང་དཔེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟག་ན་མ་ལྟག་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཡང་ལོ་གཅིག་གམ་སྐད་ཅིག་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཇོགས་པར་སྟོན་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་བའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ལེགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་

ཐེག་པ་གསུམ་ལོ་དང་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་བསྟན་པས་རྫོགས་པ་ལྷ་ག་ལ་ཞིག
།སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དེ་ལོ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་གཞལ་དུ་
མེད་པར་རབ་འབྱམ་རྒྱ་མཚོ་བསྟན་ཡང་བྟན་པ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པའི་རྒྱལ་ཅན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་གནས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་
། ཅ་རྒྱད་ལས། བྱ་ཆོད་ལུང་ བོའི་རི་ཆེན་བོར་༥ ཐེག་པ་ཆེན་བོ་སྟོན་མེད།
།ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟན།
།དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་ཆེར། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །
ཞེས་བྱ་ཆོད་ལུང་ བོའི་རི་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ཤར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་གསུངས་ལ་མདོ་
ལུང་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་གི་བར་དུ་མཉམ་ཡོད་དུ་བཞུགས་པར་གསུངས་
པས་ལོ་གཅིག་ལ་བྱ་ཆོད་ལུང་ བོར་ཐེབས་པའང་ མེད་ན་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་
བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་གསུངས་པ་རི་ལྟར་འགྲུབ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་
མདོའི་ལུང་དང་མི་བསྟན་པར་འཆད་ན། གཞན་ལུགས་ལ་དཀའ་འགྲེལ་བསྟོ་
ཅན་དུ་སྟོན་པ་དགྱང་ལོ་བརྒྱ་ཅུ་བཞེས་པའི་རྗེས་སུ་ཤར་བྱོན་ནས་ལོ་
གཉིས་སུ་རྒྱད་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེ་འདྲ་འཕགས་ལུལ་དུ་སྟོན་ཆད་མ་གྲགས་
པའི་སྟོན་བཀོད་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་
འདིར་མ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་སྒྲུང་བའི་

ཕྱིར། བཀ་པ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་བཙུག་ཉིས་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་
 ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་མགོ་བཀ་ལྷ་པ་ཁྱེད་རང་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀ་ལྷ་ཕྱི་
 མ་ལྷ་པ་བཙུག་ཉིས་པར་མི་འོང་བས་དེ་ནས་རྩིས་པའི་ལྷ་པ་བཙུག་གསུམ་པར་
 འོང་བས་ལེགས་པར་སོམས་ཅིག །ཡང་ས་ག་ལྷ་པ་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་མགོ་བྱས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྩི་ལོ་ཞེ་ནའང་མི་འཐད་དེ། ཉོར་ལྷ་གསུམ་པའི་མར་ངོའི་
 བཙུན་ག་ནས་ཉི་མ་ལྷག་གི་བྱིམ་དུ་སླེབ་ན་མར་ངོ་སྟོན་འགྲའི་དབང་དུ་བྱས་སྟེ་
 ཉོར་ལྷ་པའི་པའི་བཙུ་ནས་ས་ག་ལྷ་པ་རྫོགས་ཟིན་པས་དེ་ནས་བགྲངས་པའི་
 བཙུག་ཉིས་པ་ནི་ས་ག་ལྷ་པ་ཉིད་ལ་ཕོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གའི་ཉིའི་སྐྱ་
 རེངས་འཆར་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པར་ནི་གསུངས། དུས་དེར་བཙུ་རྫོགས་
 པས་བཙུན་ག་གི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་ལྷའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བགྲངས་པས་ནས་ཉི་ལྷ་པ་བཙུག་ཅིག་པ་ལས་བཙུག་ཉིས་
 པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱའི་བཞེད་པ་འདི་ལ་སྟོན་འདིར་མ་ཟད་བོ་དོར་
 དང་འཇམ་རལ་བས་སྟོན་འདི་རྒྱད་ཏུ་བརྗོད་དེ། སངས་རྒྱས་ནས་ལྷ་པ་བཙུ་
 ག་ཉིས་པ་ལ་རྒྱུད་གསུངས་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གསུ་ལ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ནས་བྱུང་
 པའི་གྲུ་གསུ་ཀས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེས་ན་ལ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པས་
 དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་གྱུ་དེ་ལ་གསུ་ལ་ཞེས་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་གྲགས་པ་ལས་དེ་ཕན་
 ཡུལ་དེ་གསུ་ལར་མ་གྲགས་ལ། གྲུ་གསུ་ཀའི་བྱུ་ལ་རྒྱལ་བོ་ཉི་མའི་འོད་

བགགས་མཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་། དེའི་སྒྲས་ཀླུ་པོ་ལྷ་བཟང་ལྷ་བ་པོ་ཡིན་པས་
སངས་རྒྱས་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཚུན་ཆད་དུ་ཤུགས་ལ་དང་ཀླུ་པོ་ལྷ་བཟང་
གི་མིང་ཡང་མ་གྲགས་ན་ཤུགས་ནས་ཀླུ་པོ་ལྷ་བཟང་འོང་སྟེ་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷ་
བ་པོར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེས་ཀྱང་སྐོལ་བར་བྱེད་དོ། དེ་སྐད་དུ་སྐོལ་བའི་སྒྲུ་བ་
དེའང་སྟོང་ པོ་མེད་དེ། ཤུགས་ཤུགས་ཀའི་བྱ་ཉི་མའི་འོད་དང་དེའི་སྒྲས་ལྷ་བཟང་
ཡིན་ན་སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་པ་ཡིན་ལ།
ཤུགས་ཤུགས་ཀ་དང་སྟོན་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་ཤུགས་ཀ་ཉིད་ཀྱི་འང་དེ་དུས་ལོ་བརྒྱ་
འགོ་བ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་ན་དེའི་ཆ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་
བའམ་གོ་དགུ་འགོ་བ་ཞིག་འོང་ན་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུད་ལྷ་བ་པོར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར།
ཡང་ལྷ་བཟང་ལོ་དེ་ཙམ་སྒྲུབ་མི་དགོས་སྟུམ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། ལྷ་བཟང་
ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བར་ཆོས་ཀླུ་པ་རིགས་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལོ་བརྒྱ་པར་སྒྲས་
པའི་བྱིར། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། ཤུགས་ཀ་རང་ཡུལ་བསྐྱུ་རྟ་ཞེས་བྱ་བར་
སོང་སྟེ་རལ་གྱི་དོ་བཤགས་པ་སོགས་བྱས་པས་ཡུལ་གྲོང་དེ་དག་གིས་ཀླུ་པོར་
ཁུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་དབང་བར་བྱས་ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡུལ་དེ་ཤུགས་ལ་ཡིན་པའི་
གསལ་ཁ་ནི་མི་འབྱུང་ལ། དེས་ན་ཤུགས་ལའི་ཆོས་ཀླུ་པ་རིགས་ལྡན་ནམས་ཤུགས་
ཀའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་བ་སྐྱུ་རྟ་ཤུགས་ལ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཆད་
མའང་མ་མཐོང་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཤུགས་ཀ་ཉིད་ཡུལ་དེའི་ཀླུ་པོ་བྱས་པ་ན་

མཚན་ལ་ཉི་མའི་འོད་དུ་གྲགས་ཅས་ཀྱང་རྩྭ་རྒྱུ་སྒྱུར་བའི་རྩྭ་གི་གཏམ་
རྒྱད་དུ་དོགས་སོ། །བྱང་པ་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། འདི་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་མང་པོས། འདྲེན་པ་ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་ལ་
སྒྲིམ་། ཅས་དང་། བྱིས་བདག་དབྱིད་ལྷ་ཐ་རྒྱུད་ལ་བཅས་སོ། །ཞེས་དང་མདོ་
སྡེ་རྒྱུ་ལོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་དགུན་འདས་ཏེ་དབྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་དབྱིད་ལྷ་ཐ་
རྒྱུད་གི་ཆེ་སྐར་མ་ས་ག་ལ་བབ་པའི་དུས་ཀྱི་དམ་པ་ལ་གིང་རྣམས་ཀྱི་ལོ་མ་རྒྱས་
གིང་མེ་ཏོག་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་ནས་དྲང་སྟོང་དང་ལྷན་པ་དང་རྩལ་མེད་ཅིང་ས་གཞི་
སྡོ་གཞོན་ལུ་སྒྲིམ་པས་ཁེབས་པར་གནས་པའི་ཆོ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གི་གཙོ་བོ་
འཛིག་རྟེན་གིས་མཆོད་པའི་དུས་ལ་གཟིགས་ནས་ཆོས་བཙུན་ལྷ་ལོ་ལྷ་བ་ཉིད་སྐར་
མ་རྒྱལ་གི་དུས་སུ་ཡུམ་གསོ་སྒྲོང་སྒྲང་བའི་རུམ་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དགའ་
ལྷན་གི་གནས་དམ་པ་ནས་འཕོས་ཏེ་དྲན་གཤམ་བཞེན་དུ་སྒྲང་བོ་ཆེའི་སྤྱ་གུ་ཐལ་
ཀར་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྷན་པ་མགོ་བོ་ཁ་དོག་སྤོན་བྱ་འདམ་བྱ་རྒྱུ་གཤམ་གི་མདོག་
ལྷ་བྱ་ལ་མཆེ་བ་ལ་གསེར་ཅིག་པ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དམ་པ་དང་ལྷན་པ།
དབང་བོ་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་མའི་སྒྲོ་གཡས་པ་ནས་ཞུགས་སོ། །ཞེས་
པའི་ཡུང་དོན་དང་མཐུན་པར་འཆད་སྒྲང་བ་དེ་ལྟར་གི་ཆེ་སྐར་མ་ས་ག་ལ་
ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་ལྷ་ལ་བཏུམས་པའི་རྒྱ་སྟོད་ལ་ཤོ་ཡོད་ཅས་པའང་དེ་
བར་ལྷ་བ་བརྒྱད་ལས་མེད་པ་ལ་ལྷ་བ་དགུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྲུལ་པ་སྒྲིད་པའི་བྱིར་

དུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལས་དུས་དེར་སྐྱེ་གོལ་ཡོད་པ་རི་མོ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་
 རླུན་ཚིག་འབྲེལ་བར་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ལུང་ལས། སྐྱེ་བ་བཅུ་འདས་ཏེ་
 ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གཤི་བཙུང་ལྷ་ནས་རྒྱལ་སྐྱེའི་བཙུང་
 ལྷའི་བར་གོལ་ཡོད་པར་བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དགུ་ལས་མེད་པས་བཅུ་འདས་ནས་
 འཁྲུངས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལུང་ལས། དཔྱིད་སྐྱེ་ཐ་ཆུང་ལ་བཙས་སོ་
 ཞེས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགུན་སྐྱེ་འབྲིང་པོ་ལ་བཙས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངལ་གྱི་སྐྱེ་དགུར་བྱས་པས་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལོ་
 གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ལས་ནི་མེད། ཉོར་སྐྱེ་བཞི་པ་ས་ག་སྐྱེ་བའི་བཙུང་ལྷ་
 ལ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཆོ་ཉོར་སྐྱེ་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱལ་གྱི་ཉིའི་སྐྱེ་བ་
 བརྒྱད་ལས་མི་འཁྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོར་སྐྱེ་བཞི་པ་ས་གཤི་ཉ་ནས་ཆུ་སྟོད་ལ་
 གོལ་ཡོད་ན་ཉོར་སྐྱེ་བཅུ་གཉིས་པའི་བཙུང་ལྷ་ལ་ཉ་སྐར་དུ་རྒྱལ་འཁྲུང་ མི་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་གཅན་གྱིས་ཉིན་པར་ཟིན་ཞེས་པའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཉིན་པར་ཟིན་པ་སྤྱིང་འདིར་མཐོང་ བ་མ་ཡིན་པས་སྐྱས་སྐྱེ་གཅན་ཟིན་
 བཏགས་པའང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ལུང་དུ་ཉིན་པར་
 ཟིན་ཞེས་མི་འཁྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྷ་ལ་སངས་མ་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་མེ་པོ་རྟ་ལོ་ལ་འཁྲུངས་ནས་ལྷ་གས་སྐུལ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་
 དགྲུང་ལོ་སོ་དུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུད་བསྟན་པའི་དུས་ནས་དུག་

བརྒྱན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དུས་ཡིན་པ་ཉི་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་དྲུག་བརྒྱ་དང་གཉིས་
 ཡིན་པའང་མི་འཐད་དེ། ལོ་གཉིས་རྒྱུད་དུ་སྤྲས་ཏེ་མི་གསུང་བ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུད་དུ་ཆོག་ཏུང་བ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན་མི་
 འཐད་དེ། གླ་གློའི་དུས་ནས་རྒྱལ་ཀའི་ཏུང་དུའི་བྱེད་པའི་བར་ལ་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་གྲ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་དེ་སྤྱི་
 བར་རིགས་ཀྱང་མ་སྤྲས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་གསལ་བར་གསུང་
 རིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ས་སྐྱ་པའི་དཔལ་ལྡན་སྤྱི་མའི་བཞེད་པ་
 ལའང་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཆའི་ཆད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་
 གོང་དུ་བཀག་ཟིན་ལ། འདིར་སྟོན་པའི་འབྲུངས་ལོ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་མི་
 འཐད་དེ། རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་ བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་ལོ་གཅིག་
 དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་དགྲུང་ ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་འདོད་པ་
 ལ་དགྲུང་ལོ་གྲ་གཅིག་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མོ་སྟག་གི་རྩ་སྟོད་ལ་ལྷུམས་སུ་
 ལྷགས་ནས་མེ་པག་གི་ནག་ཏེ་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོད་དགྲུང་ལོ་གྲ་གཅིག་
 ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལོ་རིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་
 མི་རུང་སྟེ་ལྷུམས་སུ་ལྷགས་པ་ནས་བརྩིས་ན་ནི་ལོ་རིལ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་
 ལ་ལྷ་བ་གསུམ་གྱིས་མ་ཆོག་པ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བལྟམས་པ་ནས་བརྩིས་ན་
 ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཞག་ཉིར་གསུམ་གྱིས་མ་ཆོག་པ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་

ཆེན་དུ་གསུངས་པའི་གྲགས་པས་རྒྱུད་བསྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱུ་ལྷ་སྐྱོ་སྤང་
ཅིའི་སྐོ་གོས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཙན་ལྷ་སྐྱོ་ཨར་དོ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷ་སྐྱོའི་རྗེ་བོ་ལུན་པ་ཙན་ལྷ་སྐྱོའི་སྤྲ་མ་བདུན་གྱི་རིགས་
ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་སྐྱོ་བདུན་པོ་དེ་ལ་དུག་ཅུ་རེ་ལས་མ་ཐུབ་པས་
བདུན་པོ་ནི་རྫོགས་ཟིན། ལུན་པ་ཙན་ནི་དག་པོ་འཁོར་ལོ་ཙན་གྱི་ཚྭ་ལྷ་ཡིན་
པས་ད་གཞོན་མ་འོངས་པ་རྒྱུད་རིང་པོ་ན་བྱུང་བའི་བར་དེར་ལྷ་སྐྱོའི་རྒྱལ་སྤྱིད་
རྒྱུ་ཆད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱོ་ཨར་དོ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནས་འཁོར་
ལོ་ཙན་གྱི་བར་དུ་ལྷ་སྐྱོའི་བསྐྱེས་པ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་བར་མ་ཆད་དུ་
གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷ་སྐྱོའི་བྱེད་ཅིས་བྱུང་ཞེས་པའང་ལྷ་སྐྱོ་ལ་ཅིས་མེད་པར་
མ་ངས་ཀྱང་འགྲེལ་བར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ནི་ལུ་སྤྲེགས་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ་འགྲེལ་བར། ལྷ་སྐྱོ་དེའི་དུས་སུ་འཛིན་མ་ལ་ནི་ཉུང་དུའི་བྱེད་
པ་གསལ་བར་མི་རྣམས་དག་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཁྱུ་བ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་
ཉམས་ཅེས་པ་ནི་ཆོངས་པ་དང་། ཉི་མ་པ་དང་། གཙམ་བྱ་པ་དང་། སྐྱ་ཙན་གྱི་
ཁྱུ་བ་པའི་མཐའ་སྟེ་འདི་བཞི་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ན་ཁྱུ་བ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་
ཉམས་པའོ། ཞེས་དང་། འདིར་ཁྱུ་བ་པའི་མཐའ་ལ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་
བྱུང་མེད་དང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་
སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟའ་ལྷུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕྲག་དོག་

གི་ཆ་ལས་སྒྲེས་པའི་མུ་སྟེགས་གདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་བུད་མེད་དང་བྱིས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟའི་རྒྱ་བ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ན་བདག་ཅག་ལ་སུ་
 ཞིག་གྲུས་པར་བྱེད། ཅེས་དུས་དེར་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟའ་སྐར་གྱི་
 བཞོད་པ་རྟོགས་པར་སླ་བ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡོད་པ་སྤྲས་ཏེ་མ་དག་པའི་བྱེད་
 ཅིས་དར་བས་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པར་གསུངས་ཀྱི། གྲུ་གྲོའི་བྱེད་ཅིས་དར་བ་
 དང་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གྲུ་གྲོ་སྟག་
 གཟིགས་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་རབ་རྩ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
 དེ་ཆོས་ལུགས་དར་བར་གསུངས་ཀྱི་བྱེད་ཅིས་དར་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་
 པར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་གྲགས་པ་གཤེགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན་གྲུ་གྲོའི་
 ཆོས་ལུགས་དར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བཞུགས་ནས་
 ཆོས་བསྟན་ཞིང་གཤེགས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་ལོན་པ་ན་མི་
 མཁའ་རྒྱ་མཆོ་ལ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རྫོགས་ལ་གྲུ་གྲོ་སྤྲང་ཅིའི་སྟོ་གྲོས་བྱུང་བའི་
 བྱིར། འདོད་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གྲགས་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནས་གྲུ་
 ཞེས་པ་ལོ་བརྒྱ་དྲ་བརྒྱ་ན་ངས་པ་ཞེས་པ་སྟེ་གདོན་མི་ཟ་བར་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་
 རབ་རྩ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་བད་མ་དཀར་པོའི་
 ཞལ་ལུང་དུ་གྲགས་པ་རྩོམ་པ་པོའི་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་སྟེལ་
 འབྲུངས་ནས་ལྷགས་སྟེལ་ལ་གཤེགས་ན་དགུ་ལོ་བརྒྱ་དྲ་བཅུར་གཤེགས་པ་མ་

ཡིན་པར་གྱ་གཅིག་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་སྤྱུལ་ལོ་པ་
 ལྷགས་སྤྱུལ་དུ་སྤྱོད་པ་ན་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཏུ་འགྱུར་བར་འཛིག་
 ཅེན་གྱི་གསུང་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིལ་པོ་བརྒྱད་བཅུ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་ཡང་ཁྱེད་ལ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་བདུན་ལ་
 གཤེགས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཁྱེད་ས་གའི་ཉ་ལ་གཤེགས་པར་འདོད་
 བའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱུད་གསུངས་པའི་དུས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་
 ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལྷགས་སྤྱུལ་ནས་གསུངས་
 བས་ཆོས་བསྟན་པའི་ཤིང་ཕོ་སྤྱི་ཏུ་བར་ལ་ལོ་རིལ་པོ་དྲུག་བརྒྱ་དང་གཉིས་འགྲོ་
 བའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷ་བཟང་གིས་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་བཞེངས་པ་ལ་ལོ་
 རིལ་པོ་གཉིས་དང་རོ་གསུམ་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་སྤྱུལ་གྱི་ནག་པ་
 ལ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ནས་ཤིང་ཕོ་སྤྱི་ཏུ་ནག་པ་ལ་ལྷ་དབང་གིས་ཆོས་བསྟན་
 བའི་བར་ལ་ལོ་རིལ་པོ་གསུམ་དང་རོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོ་རིལ་པོ་གཉིས་རོ་
 གསུམ་གྱི་ནག་ཉ་ལ་ལྷ་བཟང་གཤེགས་པ་ཡིན་པ་ན་ཆུ་ལྷག་གི་ནག་པ་ནས་
 ཤིང་ཕོ་སྤྱི་ཏུ་ནག་པའི་བར་གྱི་ལོ་གཅིག་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ལྷ་བཟང་ནི་ཆུ་ལྷག་གི་ནག་ཉ་ལ་གཤེགས། ལྷ་དབང་གིས་ཤིང་སྤྱིའི་ནག་
 ཉའི་བར་དུ་ཆོས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་གྱིས་ས་གའི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱས་
 བའི་དུས་ཀྱི་གཟའ་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཆོད་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་།

སངས་རྒྱུ་བཞིན་པའི་ལྷ་སྐར་དེ་ལྟ་མཆོམས་ཡིན་པ་དང་ལྷ་བའི་སྐར་མ་བཙུ་
དུག་ཚུ་ཆོད་སྟོ ང་པ་ཡིན་པ་དང་སྐུ་རེངས་འཆར་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་པར་སྐྱ་བ་
རྣམས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་གའི་ཉིན་མོ་ཚུ་ཆོད་སོ་གཉིས་ཡིན་པས་མཆོན་
མོའི་ཚུ་ཆོད་དུག་སོང་བ་ན་གཟའ་འཛིན་འ བྱང་བས་དེའི་དུས་ནམ་གྱི་བཞི་ཆ་
ཅུམ་ཡང་མ་སོང་ན་སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་རེངས་འཆར་བ་དང་དུ་མཉམ་དུ་ལྷ་བ་
གཟའ་འཛིན་བྱང་བ་ཆོས་བཙུན་པ་ཡིན་པ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉི་
མ་འགའ་ཞིག་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དང་སྒྱོར་དགོས་ཅེས་པའང་བྱེད་རང་ལ་
མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་གསུངས་ནས་ལྷ་བཟང་གཤེགས་པའི་བར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་
གསུམ་མ་ཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་རིལ་པོ་གཉིས་དང་ངོ་གསུམ་ལས་མ་སོང་བར་
སྐྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་རིགས་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་ཆོའི་ཆད་ཡིན་
པའང་ མི་འབྲུབ་སྟེ་རིགས་ལྡན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆད་ལོ་
བརྒྱ་རེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ་དུ་ཆོས་བསྟོན་དགོས་པའི་
གན་རྒྱ་བཙུག་ཡིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱ་སྒྲོའི་གནས་ཆད་སྟོང་བརྒྱད་
བརྒྱ་དང་སྒྲིག་དགོས་ཅེས་པའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མཆོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིར་ཕེབས་པ་
དང་སྐྱ་སྒྲོ་སྒྲུང་ཅིའི་སྒྲོ་བློས་བྱང་བ་དུས་མཉམ་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་
སྒྲུངས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་སྒྲོ་བཙོམ་པའི་བར་ལ་ལོ་སྟོང་
བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པས་དེ་སྐྱ་སྒྲོའི་གནས་ཆད་ཡིན་ན་ཨར་དོ་སོགས་སྐྱ་སྒྲོའི་སྟོན་

པ་དྲུག་པོ་དེ་གླ་གློའི་སྒྲ་རྗེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ། གླ་གློའི་གནས་ཚད་
ཀྱི་ཐོག་མ་སྤང་ཙུའི་སྒོ་གོས་ནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་འགོས་ལོ་ཙ་བ་གཞན་
རྟུན་པལ་གྱི་བཞེད་པ་དེའང་མི་འཐད་དེ། དང་ བོ་ལོའི་ངོས་འཛིན་ལ་རབ་བྱུང་
ཤིང་ཕོ་བྱི་བར་ངོས་བཟུང་བའི་ཤེས་བྱེད་གཞན་མ་རྟེན་པར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོའི་
ཁྲིམས་འཆུགས་དུས་ཀྱི་ནག་ཅིས་མ་དག་པའི་ལི་ཐོ་ཞིག་རླུན་སྒྲོབ་ཏུ་འདྲོན་པ་
ལས་གཞན་འཐད་གྲུབ་ཀྱི་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
རབ་བྱུང་གི་ལེགས་སྦྱར་དུ་བྲ་རྩ་བོ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་སྒྲེས་པའམ་བྱུང་བ་ལ་འཇུག་
པ་ལས་མེ་མོ་ཡོས་དང་ཤིང་བྱིའི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱིས་མ་ཐོན་པ་ནི་མ་
ཡིན་ལ། བོད་དུ་རྒྱ་ནག་ཅིས་དར་སྤྲོ་བས་ལོ་རྟུལ་ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་
ནག་པའི་ལུགས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་དུ་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་
དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལས་རྩོན་གྱི་ལོ་རྩ་བ་དག་གིས་བོད་དུ་རྒྱ་ནག་པས་མེ་ཡོས་སུ་
བཟུང་བའི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་གར་བས་རབ་བྱུང་དུ་བརྗོད་པ་དུས་གཅིག་པར་
མ་ཐོང་ ནས་རབ་བྱུང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་མེ་ཡོས་ལ་སོགས་པར་སྦྱོར་བར་མཛད་
པ་ནི་རྩོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བཅད་པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་ཆེ་བའང་རབ་བྱུང་
མེ་ཡོས་སུ་ངོས་བཟུང་བ་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅའ་མཁས་གྲུབ་
ཚོངས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ཅག་ཁོ་ནའི་
ནམ་རྟོག་ལ་ཤར་བ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྟོན་པའི་འབྲུངས་

སྐར་འཆར་བའི་དུས་སྟོར་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱིས་འབྲས་བཟླ་བའི་
སྐབས་སུ་ཆོས་འདི་དང་གཟའ་འདི་དང་སྐར་མ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་མི་
ལ་རྟགས་དང་མཚན་མ་དགེ་མི་དགེ་འབྲས་སུ་འདི་འབྱུང་ཞེས་བ་རྣམས་ཕྱིས་
ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཕྱིས་ཀྱིས་བྱིས་པ་
བཙས་པའི་ཆོས་དེའི་དུས་ཚོད་དེར་སྐར་མ་གང་འཆར་དེའི་སྐྱེས་སྐར་དུ་འཛོག་
པ་ལས་དེའི་ཆོ་ཤར་རིར་སྐར་མ་གང་འཆར་ཆོས་ཕྱིས་དེས་རྟོགས་པར་ཡང་མི་
ཅུས་ཤིང་དེ་དེའི་སྐྱེས་སྐར་དུ་འང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་སྐར་
འབྲས་ཀྱི་ཡུང་སྟོན་བྱེད་པ་ན་ལྷ་བ་དང་འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་
པར་ཐལ། སྐར་འབྲས་ཡུང་སྟོན་དེ་ཤར་རི་ནས་འཆར་དུས་ཀྱི་སྐར་མ་དེ་ལ་
བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐར་མ་རྒྱལ་དང་གཟའ་ཡུར་སུའི་འགྲུབ་སྟོར་
ལྟ་བུ་དེ་སྐར་མ་རྒྱལ་ཤར་རི་ནས་འཆར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་དང་ཞག་དེ་ལ་གཟའ་
ཡུར་སུའི་ཡོངས་སྟོན་པ་དེའི་ཆོ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ།
དེའང་བྱེད་མི་འདོད་དེ་བྱེད་རང་གི་འགྲུབ་སྟོར་དང་སྒྲེག་སྟོར་སོགས་ཀྱང་ལྷ་
སྐར་དང་རེས་གཟའི་དུས་སྟོར་ལ་བྱེད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་
བརྟན་པ་མི་འགལ་བར་ལུགས་མཐུན་པར་སྟོ་སྟོར་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་གྱི་ཆོད་བྱིད་ལྷ་ཐ་རྒྱུད་ལ་སྟོན་པ་འབྱུངས་པར་རྒྱ་རོལ་ལས་གསུངས་པ་དང་
། བལྟམས་པའི་དུས་ཀྱང་རྒྱ་རོལ་ལས། དགེ་སློབ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

གང་གིས་ལུ་བ་མོ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུ་བ་མོ་ཞེས་དང་། དེ་ནས་ལྷ་མོ་སྐྱུ་འཕྲུལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བཅའ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཤེས་ཏེ་ནམ་གྱི་སྟོད་ལ་རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་མའི་
མདུན་དུ་འོངས་ཏེ་ཞེས་བོ་རངས་ཀྱི་ཆོའི་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པས། སྟོན་པའི་
འཁྲུངས་སྐར་ཁྱེད་ཅག་སྟོ་ལྷ་ཉིད་ལྷ་དང་པོར་འདོད་པའི་ཉ་ལ་སྟོན་པ་འཁྲུངས་
པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་གྱི་ཆ་སྐད་ལ་འཁྲུངས་པར་ཁས་སྒྲངས་
པས་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་འཆར་བའི་དུས་སྟུར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོ་ལྷ་བའི་བཙུ་ལ་
ལ་སྟོ་དང་ལྷ་བ་དུས་མཉམ་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལས་སྐར་མ་བཞིའི་སྟོན་དུ་རྒྱལ་
ཤར་བེན་པས་སྐར་ཡང་རྒྱལ་འཆར་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྟོ་ལྷའི་བོ་
རངས་རྒྱལ་འཆར་བའི་དུས་སྟུར་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྐར་མའི་གོ་རིམ་ཙམ་ཡང་ཡིད་
ཡུལ་དུ་མ་ཤར་བར་བཟད་དོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ལོ་དང་འདུལ་བ་ལུང་ལས་
དབྱིད་ལྷ་ཐ་ཆུང་ལ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་
ཀྱིས་དབྱིད་ལྷ་ར་བར་འཁྲུངས་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་མདོ་
རྒྱུད་མཐུན་པའི་འཁྲུངས་ལོ་སྐར་མ་ལ་སོགས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་འ
གལ་ཏེ། མདོའི་ལུང་གཉིས་ཀྱང་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་མདོ་རྒྱུད་མཐུན་པར་སྐྱབ་མི་
རུས་པའི་བྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་གཟའ་འཛིན་གྱི་རིམ་མ་བྱུང་བས་
ཁྱེད་ཀྱིས་དེའི་རྟུན་སྟོབ་ཏུ་ཡོ་ཤེས་ལེའུ་ལས་སྐྱ་གཙན་གྱི་གདོང་པ་ལ་ཆུ་ཆོད་ཞེ་

ལྷ་དང་ཉི་མའི་ཆུ་ཚོད་ནས་ཆུ་ཚོད་བཙུ་གསུམ་འདོར་བར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་
 ལག་ཏུ་སྒྲངས་པ་ན་འགྲིག་གོ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་དོན་ཁོང་དུ་
 མ་ཆུབ་པར་ཟད་དེ། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ལྷ་བ་བཙུ་དང་དུས་གསུམ་གྱིས་ནི་
 འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་
 ཞེས་པ་ནི་སྒྲིང་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་
 གསུམ་པ་ནི་མུན་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་དེས་ན་མུན་པ་འཇུག་གོ དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་ལ་
 ཡང་ཁམས་བླ་གི་དབྱེ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ལྷ་བ་བླ་ག་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་མའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཀྱང་པའི་བགོད་པའི་དབང་གིས་ལྷ་
 བའི་དབུས་སུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཞེས་པ་གནས་སྟོང་ལའོ། །རེག་པའི་ཡན་ལག་
 དབུས་དེར་སྐྱ་གཅན་རྒྱ་བ་དེའི་ལྷ་བ་ཉི་མ་དག་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཉིན་དང་
 མཚན་མོའི་དུས་ཅེས་པ་ཉི་མ་འཛིན་པ་ལ་ཉིན་མོའི་དུས་དང་ལྷ་བ་འཛིན་པ་ལ་
 མཚན་མོའི་དུས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་གཅན་དག་གིས་བལྟས་པའི་སྒྲན་
 རྣམས་གང་ཡིན་དེ་རྣམས་གྲུབ་པ་སྟེར། ཞེས་པ་འཛིན་པའི་དུས་ཤིང་ལ་སོགས་
 པ་མཚོན་གྱིས་བསྟུན་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་མན་ངག་
 ནི་ལྷ་བ་སོ་སོར་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོད་ལ་སྐར་མ་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་བཙུ་གཅིག་
 གྱིན་པས་ལྷ་བ་བླ་ག་ལ་སྐར་མ་བཙུ་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་བླ་ག་ཙུ་བླ་ག་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །ལྷ་བའི་ཆ་ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་ཆུ་ཚོད་བཙུ་གསུམ་གྱི་བཞི་དེ་གྱིས་ལྷ་ག་མ་

ལུ་བཅུ་ཙ་གསུམ་མོ། །འཛིན་པའི་གནས་སྟོང་གི་ཡོངས་སྟོང་ལ་ཉི་མའི་རྒྱ་
བའམ་སྒྱིན་པའམ་འདོར་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐྱ་གཅན་གྱི་ཡོངས་སྟོང་ལ་ཆུ་ཚོད་
བཞི་བཅུ་ཙ་ལྷས་དམན་པར་བྱས་ནས་ལྷག་མས་སྐར་མའི་ཡོངས་སྟོང་ལ་སྒྱུང་
བར་བྱའོ། །ཀ་ད་གི་ཚེས་སྤུ་མར་གདོང་གིས་ཉི་མ་བཟུང་བའི་ཚེས་སྤུ་མར་
མཐུག་མའི་ཡོངས་སྟོང་གིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཟུང་འཛིན་སྤུ་མ་བྱུང་བས་ལྷ་
བ་དུག་གི་མཚམས་སུ་འཛིན་པ་བརྟགས་པའི་ཆེ་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་སྤུ་མའི་སྟེང་དུ་ལྷ་
བ་དུག་གི་ཡོངས་སྟོང་སྟོམས་པའི་སྐར་མ་བཅུ་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་དུག་ཙ་ཙ་དུག་
བྱིན་པས་ལྷ་བ་རེ་རེ་ཞིང་སྐར་མ་གཉིས་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་རེ་བྱིན་
པར་འགྱུར་ལ། ཆུ་ཚོད་ལྷག་པོར་སོང་བའི་ཆ་བཅུ་གསུམ་འདོར་བ་དང་སྐྱ་
གཅན་གྱི་ལྷ་བ་དུག་གི་ཡོངས་སྟོང་ཀྱང་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྷ་ཡིན་པས་དེ་བུལ་བའི་
ཡོངས་སྟོང་ལ་འདོར་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ལྷ་བ་དང་ཉི་མའི་ཡོངས་སྟོང་
དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་ཡོངས་སྟོང་དག་པ་གཅིག་ལ་སྐར་མ་དེ་ལྷ་བུ་ཞིག་གི་སྒྱིན་དོར་
བྱེད་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པས་ཙ་ཙ་འགྲེལ་འདི་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱུན་སྒྲོལ་དུ་
དངས་པའང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ལེགས་པར་སོམས་ཅིག ཡང་མི་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་
དུག་ཙ་སྐོར་བཅུ་བཞི་ཙ་གཅིག་སྟོ་བུར་དུ་ལོ་བརྒྱད་བསྐྱོད་དགོས་པ་དང ། ལི་
ཡུལ་ལུང་བརྟན་གྱི་བརྟན་པའི་གནས་ཚད་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་
འདས་ལོའི་གངས་སྒྲིག་པ་རྣམས་འགྲིག་པའི་སྐབས་གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དང་པོ་ལོ་པ་ཆ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བ་རྒྱུད་མ་ཆད་པའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་འདས་མའི་གྲངས་
མ་དག་པར་སྐྱབ་མི་བྱས་ཤིང་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་
སོང་བ་ན་ལི་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པ་བྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་དུས་བོད་ཡུལ་དུ་
མེས་ཨག་ཚེ་མས་བྱུང་བ་དུས་མཉམ། དེ་ཚུན་ཆད་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་སོང་བས་
དེ་གཉིས་འགྲིག་ཞེས་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་གྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ན་བསྟན་པ་བྱབ་པར་
གསུངས་པ་དང་དུས་འཁོར་ནས་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་ཚུན་དུ་ཤར་ལར་
ནི་ཚོས་བྱབ་པར་མ་གསུངས་ཤིང་དེ་ནས་ནི་སྤར་ཚོས་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
གསུངས་ལ་བསྟན་པ་བྱབ་པ་དང་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་གཉིས་དུས་མཚུངས་འགལ་
མེད་དུ་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་བྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་མེས་
ཨག་ཚེ་མས་ཀྱི་རིང་ཡན་དུ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་སོང་བའང་མི་འགྲུབ་སྟེ། སངས་
རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་དང་དེས་ཚོས་བསྟན་
ནས་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་ལྷ་གྲོ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་བར་ལ་ལོ་སྟོང་དང་ལྷ་བརྒྱ་
ལས་མ་སོང་ཞིང་སྤར་དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་སོང་བ་ན་ཉིས་སྟོང་རྫོགས་པར་འགྱུར་ན་
དེ་དུས་བྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལྷ་གྲོ་འཇུག་པས་ཁྱབ་ཟེན་པས་དེ་
ལྷ་ན་བྱབ་ཕྱོགས་ལི་ཡུལ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤར་བྱབ་རྒྱུ་འདུང་མི་འབྱུང་
བའི་བྱིར། ཡང་ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་དེ་ཁོ་ན་ཆད་མར་བྱེད་ན་ལི་ཡུལ་གྱི་བསྟན་
པ་བྱབ་པའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་པར་འདོད་ན་

མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་ལ། ཡུལ་གཞན་དུ་མེད་ན་ལི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལུབ་
པའི་རྗེས་སུ། དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལྟས་གདན་འདྲེན། རིན་
པོ་ཆེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་འབྱེད། རོ་ཁ་བ་དང་རེག་བྱ་རྩྱབ་པ་དང་
ཕྱི་བ་ལས་མེད་པར་གསུངས་པས་ད་ལྟ་ཡུལ་དེར་མི་མེད་ན་ནི་རེག་བྱ་རྩྱབ་པ་
དང་རོ་ཁ་བ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་སྤྱོད། ཡོད་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་བསྟན་པ་དང་འདྲོད་
ཡོན་བཟང་ བོ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཆོག་པ་ལ་དེར་ཅི་སྟེ་སྟོད། ཡང་ལི་ཡུལ་དེ་གླིང་
འདིར་ཡོད་ན་བལ་པོ་དང་ཁ་ཆེ་ལྡང་ཡུལ་སོགས་གང་ལ་ངོས་བཟུང་ནའང་ཡུལ་
དེ་རྣམས་སུ་ད་ལྟ་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་གནས་གཞན་ལས་ནོར་བུ་སོགས་མེད་
པར་སྣང་བས་དེར་འདྲོད་ཡོན་བཟང་པོ་སོགས་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ།
གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན། ལྟ་དབང་ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡན་ཆད་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་
སུམ་རྩ་ལས་མེད་པས་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་ཉིར་དགྲའི་བརྒྱ་ཕྱག་ཉིར་དགྲ་
རྗོགས་ཟིན་པ་ལས་དེར་སང་རིགས་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། ད་ལོ་
བརྒྱའི་སྟོན་དུ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་གསལ་མ་ཡིན་པའི་
འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་སྟོའི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤྱོས་བདག་མ་བྱས་གོང་ནས་དྲག་པོ་
འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སྤྱོ་སྤྱོ་འཛམ་ས་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཛམ་
གླིང་སྟོ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤུབས་པ་པོ་སྤྱོ་སྤྱོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྤྱོ་སྤྱོ་སྤྱོ་བོ་གི་ཏའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་འཁོར་ལོ་

ཅན་གྱིས་བཅོམ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གྲོ་བུར་དུ་ལོ་བརྒྱ་
བསྐྱེ་བ་ཡང་བྱེད་པ་ལོ་འཕྲོའི་སྐབས་སུ་དག་པའི་ལོ་ལ་གྲུ་བསྐྱེས་ཅས་པ་ལ་
འབྲུལ་བ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་གནས་མེད་དེ། རིགས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་བྱེད་
ཅིས་ཀྱི་ལག་ལེན་མཛད་པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་ལོ་བརྒྱད་བསྐྱེ་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷ་བསྐྱེས་ཀྱི་ལོ་དག་ཀྱང་བརྒྱས་བསྐྱེར་དགོས་པ་དང་
གྲུའི་ལོ་དང་བཅས་པའི་ལོས་ཕྱི་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མེ་མཁའ་རྒྱ་
མཚོར་མ་ཚང་བའི་ལོ་དེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། ལོ་བརྒྱད་བསྐྱེ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་གཞན་དུ་འཆད་པར་སྒྲོའོ། །ཡང་བྱེད་ཅག་ལ་
སོགས་ཁ་ཅིག་གཉིས་དང་ སུམ་བཙུའི་གཟའ་དང་ཆུ་ཚོད་ངེས་པ་འདིར་ལྡན་
ཞེས་པས་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་གོང་གི་ལོ་དག་ཅིས་འཕྲོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་
དེ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་བརྒྱ་པོ་དེའི་རིང་གཟའ་ཡིས་ལོངས་སྤྱད་པའི་ལྷག་ལོ་དག་
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཅིས་འཕྲོར་ལུས་པ་ཡིན་ལ། །ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་གོང་གི་ཅིས་འཕྲོ་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱད་དང་འབྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཅིས་
འཕྲོ་དང་ལོ་དག་རྣམས་སུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྩ་བ་དང་བསྐྱེས་པའི་རྒྱད་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ཁྲབ་པོ་སྒྲམ་ན་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་རང་གི་
གདུལ་བྱ་ལ་སྟེགས་པའི་མ་དག་པའི་བྱེད་ཅིས་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རང་

གི་རྩིས་དག་པ་ལུ་སྟེགས་ལ་གསང་ངོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། ལུ་སྟེགས་དེ་དག་གིས་
 རྩིས་ཤེས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དཔེ་མཁུན་དཔལ་ལྷན་ས་བཅུ་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་
 ལ་མངའ་བར་བརྗོད་ནའང་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ལེགས་པར་སོམས་ཅིག དེ་ལྟ་ན་དེར་
 མ་ཟད་བསྐྱེད་ཀྱང་པོས་ལུ་སྟེགས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་ཚུར་ལོག་པར་འགྱུར་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། གདུག་པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་བྱད་མེད་དང་
 བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཟའི་རྒྱ་བ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ན་བདག་ལ་
 ལུ་ཞེག་གསུམ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐུན། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་
 པ་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་སྒྲུབ་མཐའ་དང་བྱེད་
 རྩིས་དག་པ་དེ་སྤྲས་ནས་མ་དག་པའི་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བསམ་ངན་གྱི་རྩིས་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཞིན་དུ་གཞན་ལུ་སྟེགས་ལ་ངེ་ལྟར་དགག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་སྟག་ཚང་ལོ་ཙྰ་བའི་ལུགས་དེ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལུ་
 ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་འབྱོན་པར་གསུངས་པ་ལ་ལོ་
 གཉིས་ལྷག་པའི་ཉིས་པ་ནི་སྤར་བརྗོད་པ་ལྟར་སོན་གནས་ལ། ལྷ་བ་གཟས་
 བཟུང་བ་མི་ཤེས་པའི་ལྟས་ངན་པ་ཡིན་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་
 གདན་ལ་བཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྤྱོད་གཙན་ལྟན་ཅིག་
 པར་འཇུག་པའི་གདན་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པའི་སྲས་དོ་རྗེ་སྤྱོད་

གཅན་འཛིན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེའང་ལྟས་ངན་བྱུང་བའི་ཆོལ་བྱུངས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་རང་གིས་གཟུང་འཛིན་འབྱུང་བ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་ཉི་
བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིམ་པས་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཉི་བ་ན་ལྟས་ངན་འབྱུང་
ན་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་གིས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་ཉི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྟས་ངན་མི་འཚམ་པ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་འཐད་ལྷན་དུ་བྱས་
ན་དུས་འཁོར་འཐད་ལྷན་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ་དེར་དེ་བཀག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ནས་ནག་ལྷ་དེ་ལྷ་བ་བཙུག་ཉིས་པ་མ་ཡིན་བཙུག་ཅིག་
པ་ཡིན་ཞེས་པའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉི། དེ་ས་ག་དང་པོ་ར་བྱས་ནས་བཙུག་ཉིས་
པ་དང་ནག་པ་ཉིད་དང་པོར་བྱས་ན་སྟོ་ལྷ་བཙུག་ཉིས་པར་ཡོང་བ་ལས་ནག་པ་
ལྷ་བ་དེ་ལྷ་བ་བཙུག་ཅིག་པར་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱ་བོད་ན་ནག་པ་ལྷ་
བ་འདི་གྲགས་རྒྱུང་བས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡོང་ངོས་མ་བེན་གྱིས་དོགས་ནས་ས་ག་ལྷ་བ་
ནས་བགྲངས་པའི་བཙུག་ཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ས་ག་ལྷ་བ་རྫོགས་མཚམས་
ནས་བགྲངས་པས་ནག་ཉི་ངོས་མ་བེན་པར་སྤྲོའོ་སྟུམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་དུ་
སྟོམ་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་བསྐྱལ་བར་བྱབ་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཉིན་མོར་སྟོམ་
ན་ཅི་མ་རུང་དུ་བས་ཉི། ནག་པ་དང་ས་ག་ལྷ་བ་ལ་གྲགས་ཆེ་རྒྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཉི་ཉ་སྒྲུབ་བཙུག་ཉིས་ལ་ཆེ་རྒྱུང་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ནག་ལྷ་
སྟོམས་རྒྱུང་བས་གྲགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཚང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་བ་

ན་གཟའ་འཛིན་གྱི་རིམོ་འབྱུང་བའང་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་མི་འགྲིག་སྟེ། དེ་
ལྟ་ན་སྟོན་ལྷ་ལ་གཟའ་འཛིན་སྒྲིག་དགོས་པར་ནའང་ཁྱེད་རང་གི་རིམོས་དེ་ལ་
འཛིན་པ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་ལུགས་ཚུ་གིང་གི་དང་ཚུའི་ཚུ་
སྐྱར་ལྟར་སྟིང་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་རེ་བ་ཆད་པར་འདུག་ན་ཁྱེད་ཅག་རིམ་ལྔ་སྟེ།
ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ནི་ཀམ་པ་རང་བྱུང་ཀླུ་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྟུལ་བའི་ཕྱིས་གྱི་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ན་ལས་བརྟུན་པ་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་མན་ངག་སྒྲུང་བའི་
དགོངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སྐར་མ་ས་གའི་ཉ་ལ་སྟུ་
རེངས་དང་པོར་འཆར་བའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྲུག་བྱུ་བ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་བཞེས་གྱི་བར་
དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པའི་ནག་པའི་ཉ་ལ་
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྒྲུངས་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ལྔ་བ་བཟང་
པོ་ལ་གསུངས་གིང་ལྷ་བ་དེའི་རྗེས་མ་ས་གའི་ཉ་ལ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་
མདོ་སྟེ་མུང་འདས་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་
གསུངས་ནས་ལོ་ཕྱི་མ་ངོ་གཉིས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཟང་པོས་ཙུ་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་
གཉིས་པ་བསྐྱུས་གིང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་དུག་ཅུ་པ་མཛད་དེ་
མ་ལ་ཡའི་སྐྱེས་མོས་ཆལ་དུ་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོས་བསྐྱུངས་སྟེ་དཀྱིལ་
ལ་ལོགས་རེར་བྱུ་བཞི་བརྒྱ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་ཏེ་

སྤྱལ་པའི་སྤྱད་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱད་དུ་བཞུགས་པ་དེར་
གཤེགས་སོ། འདིར་མི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྷ་བཟང་གིས་
རྒྱད་བརྒྱ་བ་དང་འགྲེལ་བ་མཛད་པར་སྤྱད་པ་ནི་རང་གི་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱས་སོ་
ཞེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་མ་འདས་པར་བཀའ་བསྟེན་
བ་དང་དེ་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་བྱེད་པ་སྟོན་པས་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་འཕགས་
པའི་ཡུལ་འདིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ན་
རྒྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟུས་ནས་སྒྲིགས་བམ་ལ་བྲིས་
ཏེ་ཞེས་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་བཀའ་བསྟུས་ནས་སྒྲིགས་བམ་དུ་བྱས་པ་ལས་
དེ་གོང་དུ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་
བཟང་གི་སྤྱས་ཆོས་རྒྱས་ལྟ་དབང་། གཟེ་བཛྲིད་ཅན། ལྷ་བས་བྱིན། ལྟའི་
དབང་ལྷག་སྤྱ་ཆོགས་གཟུགས། ལྟའི་དབང་ལྟན་དང་དུག་གིས་ལོ་དུག་བརྒྱའི་
བར་དུ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྟོན་པས་ལྷ་བཟང་ལ་རྒྱད་གསུངས་པའི་ལོ་དེ་འདས་པ་
ནས་ལོ་དུག་བརྒྱར་མི་བདག་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་བྱུང་ནས་དེ་ལོ་བརྒྱར་འཆོ་
ཞིང་བཞེས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ནས་སྤྱ་ཆའི་ཐ་མར་རྩ་རྒྱད་ལས་བསྟུས་པའི་རྒྱད་
ལྟངས་ཤིང་མུ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་དེ་ནས་སྤྱ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱ་ནི་བརྒྱད་
ལ་འདུག་པས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དེགས་ལྟན་གྲགས་པའི་

རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ལྡན་བྱུང་དག་ནི་བཞི་ཡིན་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱར་ཏེ་བརྒྱད་བྱུང་བ་ནི་པད་དཀར། བཟང་པོ། རྣམ་རྒྱལ། གཤེས་གཉེན་
བཟང་པོ། བྱུག་དམར། བྱུང་འཇུག་སྤྲུལ་པ། ཉི་མ་གྲགས། ཤིན་ཏུ་བཟང་སྟེ་
བརྒྱད་འདས་ནས་དགྲ་བ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲིར་ཐེབས་པའི་ཚོ་རྒྱ་གར་ལུབ་
ཕྱོགས་མ་ཁའི་ཡུལ་ཏི་ཏི་ཞེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་དག་གྲ་གྲེའི་དབུང་
གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པ་དུས་མཉམ་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་དེའི་
རྗེས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འང་དར་བ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པའི་འབྲོ་པའི་
ལུགས་དང་གྱི་ཅོ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཤེས་རིན་པ་སོགས་ཁ་
ཅིག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་དང་བཅས་པ་ནི་བོད་དང་
འཕགས་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཀར་དུས་མཉམ་ལོ་གཅིག་ལ་དར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
འབྲད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བོད་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་འབྲོ་པ་ཤེས་
རབ་གྲགས་དང་གྱི་རོ་ལོ་ཙུ་བ་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དུས་
ཡིན་ལ་དེའི་སྟོན་རོལ་ཏུ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དུས་འཁོར་ཞབས་ཡབ་
སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤེལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་
རྒྱ་མཚོན་ཡང་ཞིབ་པར་སྤྱོད་ཏེ་བརྗོད་ན། འབྲོ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་གྱི་
བསྟན་པ་དར་ཚུལ་ནི། འཕགས་ཡུལ་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཡབ་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དང་ཡུམ་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་

གཤེད་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་བྱས་པས་ཡབ་ཀྱི་མི་ལམ་དུ་ཡུམ་ཀྱི་སྐུར་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཞུགས་པ་མིས། དེ་ལ་སྤྲུལ་གཅིག་འབྱུངས་པ་ཆེར་
སྐྱེས་ནས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལུལ་དུ་བྱོན་
པ་ནི་ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དངོས་སུ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་ཟེར་
བ་ཐོས་ནས་ཉན་དུ་འགོ་བར་སེམས་ཏེ་སོང་བས་ཤམ་ལའང་བསྐྱོད་མི་རུས་པར་
ལམ་དུ་ཆེད་བར་ཆད་འོང་བར་རིགས་ལྡན་གྱིས་མཁྱེན་ནས་དེའི་གན་དུ་བྱོན་
ནས་དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོ་མི་རུས་ཆུ་མེད་པའི་བྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ ལ་ལྷ་བ་བཞི་འགོ་
དགོས་པས་སྒོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར། འདིར་འདུག་དང་ངས་བཤད་ཀྱི་
གསུངས་ནས་ལྷ་བ་བཞིར་ཆོས་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་དུ་སྐྱབ་པ་
མཛད་པས་རྐང་ མཁྱོགས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་སྟེ་ཤམ་ལའང་བྱོན། རིགས་ལྡན་ལ་
དངོས་སུ་ཆོས་གསན་སེམས་འགེལ་སྒོར་གསུམ་བྱགས་ལ་བབྱང་ནས་འཕགས་
ཡུལ་དུ་བྱོན་མཚན་ཡང་དུས་འཁོར་ཞབས་ཅིས་གྲགས། དེ་དུས་རྒྱ་གར་ན་དགེ་
སྟོང་སྟོ་བརྟལ་བ་ཞིག་གིས་ཀྱ་རུ་ཀྱ་ལྟེད་སྐྱབ་པ་བྱས་ཞག་བདུན་ན་འགྲུབ་སྟེ་ཅི་
འདོད་ཟེར་བ་ལ་བྲིས་ཚད་ཟིན་པ་ཞིག་འདོད་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱང་སྟེ་མཚན་
པརྩེ ཏ་ངག་གི་དབང་ལྷག་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་དུས་ཞབས་པ་ལ་རྒྱད་
དུ་ཤེས་དྲིས་པ་ན། དེའི་ལན་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཙམ་ཡང་འཛིན་མ་
རུས་པས་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུས་འདུད་ཀྱི་

ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཞབས་པ་དེས་དུས་ལའོར་ལ་འགྲེལ་པ་བསྒྲ་ཅན་
དང་སྤྲུལ་པ་མིག་འབྱེད་དཀྱིལ་ཚོག་སོགས་འགའ་ཞིག་མཛད་ལ། བསྒྲ་ཅན་ནི་
ཅོད་དུས་སུ་གྲགས་སོ། །དེའི་སློབ་མ་དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་བ་ཡབ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་
ཡབ་ནི་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་ཏེ་སྦྱོར་དུག་གསན་ནས་བསྐྱེམས་པས་
སྟོང་གཟུགས་སུ་རྣམ་སྤྲང་གངས་ཅན་མཚོ་ཞལ་གཟིགས། དེས་ཆོས་བརྟན་པ་
ཐོས་ནས་སྦྱོར་དུག་གི་མན་ངག་མཛད། དུག་ལེན་གྱི་མན་ངག་བརྟེས། སྤྲུལ་ནི་
ངོ་བོ་ངོ་ལྟར་ར་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་ཀྱི་མན་ངག་མ་ལུས་པ་མཁུན་
ནས་དུས་ཞབས་པ་ཆེ་བ་དང་མཇལ་ཞིང་ཡབ་ཀྱི་མཆོད་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་སྟེ་
གཞན་གྱི་མན་ངག་ཡང་མང་པོ་གསན་པས་ཡབ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་གྲགས།
དེའི་ཆོ་ཁ་ཆེར་བྱེ་རོལ་པའི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་བུ་ལྷ་བ་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་
རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཡབ་ཀྱིས་ཤེས་ཚད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལོ་བཅུ་
གཉིས་སུ་ཤེས། ཡུམ་ནང་པ་ཡིན་པས་དའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སློབ་དགོས་ཟེར་
ནས་རང་གི་ཞང་པོ་ཁ་ཆེའི་བརྗེ་ཏ་བཟང་པོའི་ཞབས་ཅེས་བྱ་བའི་བྱུང་དུ་དམ་
པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་སྤྱད་བ་ལ་རྩ་ངས་པས་ལྷ་མགོན་གཟུགས་མཛེས་པའི་
དབང་གི་བརྗེ་ཏའི་སྤྲུལ་མོ་ན་རེ། ང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ལ་སློབ་གཉེས་ཀྱིས་
ཟེར། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ནས་ནང་པའི་ཆོས་མང་པོ་སློབ་གྱིན་བཞུགས་པས་
དེའི་དུས་སློབ་དཔོན་འདུལ་བ་འབྱུང་གནས་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་

དབང་མདོར་བསྟན་དང་དབང་གི་རབ་བྱེད་སྒྲིམ་སུ་བསྐྱར་བས་སྤྱི་བོར་བཞག་
ནས་སྒོན་ལམ་བཏབ། སྒོ་བ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གདའ་བདག་
ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བྱས་པས། སྒོ་བ་དཔོན་ན་རེ། སྤྲུག་གི་རྒྱུད་ཟབ་མོ་ཞིག་
འདུག་པས་ངས་མ་ཐོབ་པས་བཤད་མི་བརྟུང་གསུངས་ནས་དཔེ་ཆ་བསྟན་ཏེ་
དུས་ལའོར་གྱི་དབང་བསྐྱར་མདོར་བསྟན་དང་དབང་གི་རབ་དབྱེའི་དཔེ་དེ་
གཉིས་གཟིགས་པས་དུས་ལའོར་གྱི་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པ་ཐོབ་ཆོས་དེ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཡུལ་ཤར་བྱོགས་མེ་ཏོག་བྱིམ་དུ་བྱོན་ནས་དུས་ལའོར་
ཞབས་ཡབ་སྤྲུང་དང་མཇལ་ནས་དུས་ལའོར་སོགས་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ཆོས་ཚུལ་
ལ་ལེགས་པར་སྤྲུངས་ཏེ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་མཛད་དོ། དེ་ནས་འབྱོན་ཁར་བྱི་བྱག་
མཛད་པའི་ཆོ་དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱི་མར་ཡོན་དབུལ་དགོས་པ་
ཡིན་གསུངས་པས། སྤྱི་མགོན་ལ་ཆ་རྒྱེན་མེད་པས་བྱགས་མ་བདེ་ནས་ཐེ་ཆོམ་དུ་
ལུས་པ་ལ། ད་ཡོན་དབུལ་བ་སྤྱི་མའི་རག་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་
སུ་འགོ་ཅན་སྒོ་བ་དཔོན་མི་ཏི་པ་ལ་ཆོས་མ་ཉན་ཞིག་གསུང་། དེ་ལྟར་ཁས་
སྤངས་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཁ་ཆེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དང་བགོ་སྤང་
བྱས་པས་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སུན་སྤྲུངས་པས་ཁོ་ན་རེ། ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་འོང་སྟེ་ང་ལ་སྒོ་བ་མ་མི་དད་པར་འོང་བས་བྱེད་གཞན་དུ་བྱོན་གསུངས་
པས་བོད་ཏུ་བྱོན་ནས་དུས་ལའོར་སྤེལ་བར་དགོངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་

ནས་ཁ་རག་གཉིས་ལ་བབས་དྲི་མེད་འོད་བསྐྱུར། གསེར་སྒང་བ རྒྱ་རྫོང་བར་
ཆད། སྐབས་ཅིག་ནས་པརླེ་ཏ་མ་དགེས་ཏེ་གསེར་སྒང་ལྷ་བཙུ་སྒངས་ནས་རྒྱད་
ཀྱི་ཕྱིད་བསྐྱུར་བྱས་པས་གསེར་མ་བྱུང་བས་འགྱུར་བྱེད་འབྲོ་བསྐྱམས་ནས་
འཕན་ཡུལ་གྲུ་བྱོན་ཞིང་ལྷ་བཙུང་བས་སྒྲ་མར་བཟུང་། འབྲོ་ཤེས་རབ་
གྲགས་ཀྱིས་ལོ་ཙྰ་བྱས་ནས་བསྐྱུར་བ་ལ་མཆོག་མི་འགྱུར་བསྐྱུར་དུ་མ་བཞེད།
ཁྱིས་གྲུ་བྱོན་གྱིས་ལྷས་པས། འདི་ཟབ་པས་གཞན་གྱི་སྒྲོར་མི་ཤོད་གསུང་།
ནན་བསྐྱེད་ནས་ལྷས་པས། ལོ་ཙྰ་བ་གཞན་མི་དགོས་གསུང་ནས་རང་འགྱུར་
མཛད། གཉིས་ཀྱིས་ཞང་ལྷ་བཙུང་ལ། ཁྱིད་ཀྱིས་རའི་སྒྲ་མ་སྒོགས་ཁྱིད་ལ་ལྷ་
བའི་གསེབ་དུ་ཡུངས་ཀར་ཅིང་རེ་བ་ཞིག་བྱ་ཡི་མཐེར་བ་ལ། ལན་མ་བྱས་པར་
ཞབས་ཏོག་ཇིང་། དེ་ནས་གཉན་སྟོན་ཡེ་མཆོག་གིས་གསེར་སྒང་བཙོ་བརྒྱད་
ལུལ། གྲུ་བ་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་ལོ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་དྲངས། རྗེ་བཙུན་རིན་
ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གསེར་སྒང་དུག་ལུལ། སྒར་མང་ཡུལ་དུ་བྱོན། སྟོན་གྱི་
འཇམ་སྟོན་ལ་སོགས་པས་ཞབས་ཏོག་སྟོན་ཆོགས་བྱས་མན་རག་ཡང་སྟན་
ཆོགས་གནང་བ་ནི་གྲུ་བ་སྟོན་དང་འབྲོ་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད་པས་བོད་དུ་ཁ་
ཆེ་ལྷ་མགོན་བྱོན་དུས་དེ་ལས་སྟོན་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་འགྲེལ་མ་འགྱུར་བས་
རྒྱ་མཆོན་དེས་དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་ཚུལ་དར་བ་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཡུལ་དུ་དུས་
མཚུངས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་སུ་ཡིས་ཡིད་ལ་དོགས་པ་ཅི་ལྟར་

འཆར་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་བརྒྱད་ནས་མ་དར་བར་ཤརྩ་ལ་ནས་བོད་དུ་དར་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་གར་དུ་བོད་ལས་སྡོན་དུ་དར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་ཆེ་ཟླ་
མགོན་གྱི་སྤྱི་མ་དེ་དུས་འཁོར་ཞབས་ཚུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱི་མ་དུས་ཞབས་ཆེ་
བ་ཡིན་ཞིང་དུས་ཞབས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་རིང་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་དུས་འཁོར་དར་
བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རིགས་ལྡན་བྱུང་འཇུག་སྤྱི་མ་པ་ནི་ཁ་ཆེར་ཐེབས་པ་དང་
དེས་མཛད་པའི་ཕག་མོ་ལྟ་བུ་གསུམ་པའི་སྒྲིབ་ཐབས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་།
དབང་མདོར་བསྟན་པ་ནི་དེ་དུས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་དར་བས་དེ་ལྟར་ན་གྲགས་པ་
ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་ཡིན་དགོས་ཏེ། བད་དཀར་ཉིད་ནས་
བཟུང་བའི་རིགས་ལྡན་དུག་པ་དང་གྲགས་པ་ནས་བརྩིས་པའི་བདུན་པ་བྱུང་
འཇུག་སྤྱི་མ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་སྡོན་དུ་དར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་
བར་ན་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་དུ་ནི་དུས་འཁོར་སློབ་དཔོན་དུས་འཁོར་
ཞབས་ལས་སྤྱི་བར་ཐེབས་པ་ཡིན་ཏེ་དུས་ཞབས་པའི་སྤྱི་མ་པའི་ལོ་ལྔ་ཙུང་དེའི་སྤྱི་
མ་ཅི་ལུ་བ་ཡིན་པའི་གཏམ་དུ་གྲགས་པ་སྤྱི་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བོད་དང་
རྒྱ་གར་གཉིས་སུ་དུས་འཁོར་ཐེབས་པ་དུས་མཚུངས་ཅས་པ་ནི་རྒྱ་ཆོག་འབའ་
ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རྒྱ་ཚུལ་འདི་ནི་འབྲོ་བ་དག་གི་སྤྱི་མའི་བཞེད་སློལ་ཡིན་ནོ།
།དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ན་པ་དག་གི་བཞེད་སློལ་གྱི་དུས་འཁོར་བྱུང་ཚུལ་ནི། དུས་
འཁོར་ལ་སོགས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་སྒོར་གསུམ་འདི་རྒྱ་གར་དུ་

ཀླུ་པོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དབུས་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཤར་
ཕྱོགས་ན་ཀླུ་པོ་དེ་སྤྲ་པུ་ལ་སྟོ་ཕྱོགས་ན་ཀླུ་པོ་གདུག་པུ་ལ་རུབ་ཕྱོགས་ན་ཀླུ་
པོ་ཀ་ན་སྤྲ་ཐོད་པའི་ཆོ་བྱུང་། དེའང་ཤར་ཕྱོགས་ཨོར་བི་སར་སྐྱེ་འབྱུངས་
པའི་སློབ་དཔོན་ཅི་ལུ་པ་ནི་སྤྲགས་གྱི་སྟོན་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས། ཟུང་པར་
ཏུ་རྒྱའི་གཞོན་པ་མེད་པར་རིན་ཆེན་རི་པོར་སྤྲགས་གྱི་བུ་ཏི་མཐའ་དག་
གཟེགས་པས་ཆོ་གཅིག་གིས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པ་དགོས་ཤིང་དེའི་
སྤྲམ་དོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་དགོས་
ལ། དེ་ཤས་ལ་ན་སྤྲལ་པའི་ཀླུ་པོས་སྟོན་པ་ཡོད་ཟེར་བ་ཐོས་པས་དད་པ་བྱག་
པོ་སྦྱེས་ཏེ་ཤས་ལར་བྱིན། སེམས་འགྲེལ་རྣམས་ཉན་ནས་ཆོ་གཅིག་གིས་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྤྲམ་ནས་རྒྱ་མཆོར་ཞོར་བུ་ལེན་པའི་ཆོང་བ་དང་
འགྲོགས་ནས་བྱོན་ཏེ་ཆོང་བ་རྣམས་དང་ཁླ་བ་བྱག་གི་འཛོམ་དུས་བྱས། ལམ་སོ་
སོར་ཞུགས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཤས་ལའི་ལམ་ཡིག་བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་
བྱོན་པ་ན་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་འཛོགས་པས་མི་གཅིག་དང་སྤྲད་ཁྱོད་གར་འགྲོ་
ཟེར། ཤས་ལར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་བསྐྱོར་རྣམས་ཉན་དུ་འགྲོ་
བྱས་པས། ལམ་ན་རི་བྲག་གཅོང་རོང་ནགས་ཆོལ་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་
འཛོགས་པ་ཆེ་བས་མི་ཐར་ཟེར། བདག་ཉིད་ཤི་བར་གྱུར་ཀྱང་སྤྲའི་ཅིས་ཀྱང་
འགྲོ་བྱས་བྱས་པས། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་ན་ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་དག་ཤེས་པ་བྱུང་ན་

ཉན་པས་ཚོག་གམ་ཟེར། དེར་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུལ་པར་ཤེས་ནས་ཕྱག་དང་
 མརྒྱལ་ཕྱལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དབང་རྒྱད་འགྲེལ་པ་མན་ངག་དང་བཅས་
 པ་གནང་ནས་མེ་ཏྲོག་ཞིག་མགོ་བོར་བཞག་ནས་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་
 པ་སྒྲོར་གསུམ་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་རྩལ་པར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 བས་ཁོང་དུ་རྩལ་པར་མཛད་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་དེ་ཉིད་མི་སྣང་བར་གྱུར་རོ། །སྤར་
 འོག་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་དང་འཛོམ་རྗེངས་ལ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་སུ་
 བྱོན། དེས་པེའོ་ཨྲ་ཙྰ་ལ་གསུངས། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་ཅེ་ལུ་པརྗེ་ཏ་ནལ་
 འབྱོར་བ་ཞིག་གི་བྱ་ཡིན་པས་པས་ཤསྒྲུ་ལར་བྲིད་དེ་སོང་བས། ལམ་དུ་སྤྱན་
 རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དག་སྒྲོང་ཞིག་དང་མཛལ་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
 ཞག་རེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྒྲོང་ཐག་རེ་ཟིན་པས་སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་གསན་ཞིང་
 ཐུགས་སུ་རྩད་པར་མཛད། རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ལ་ཅེ་ལུ་པར་
 ཐགས་ཅས་འཆད་ལ། དེའི་སྒྲོབ་མ་པེའོ་ཨྲ་ཙྰ་ས་དང་རྒྱལ་འབྱུང་སྤྲས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་གཉིས་བྱུང་། པེའོ་ཨྲ་ཙྰ་ས་སེམས་འགྲེལ་རྣམས་ཡི་གེར་བྲིས། དེས་དུས་
 ཞབས་ཆེ་བ་ལ་གསུངས་ཅས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དུས་ཞབས་པས་སྒྲོལ་མའི་
 ཞལ་མཐོང་ནས་སྒྲོལ་མས་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཤསྒྲུ་ལར་བྱོན་པས་རིགས་ལྡན་གྱིས་
 ལམ་ནས་གསུམ་མ་ལ་ཡའི་སྒྲིད་མོས་ཚལ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་བྲིད་དེ་
 དབང་བསྐྱར་རྒྱད་འགྲེལ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གནང་། རྒྱད་འགྲེལ་གྱི་སྤྲེག་

བམ་ཡང་བསྐྱམས་ཏེ་བྱོན། ཀླུ་གར་གར་སྟོགས་མེ་ཏོག་གི་བྱིམ་ཞེས་བྱ་བར་
 བཞུགས་པ་ལ་སློབ་མ་མཆོག་བཞི་བྱུང་སྟེ་དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་བ། འདུལ་འབྱུང་
 གློ་གྲོས། མེད་གོ་རྒྱལ་མཚན། མཐའ་ཡས་ནམས་སོ། །དེ་ལ་དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་
 བ་ནི་རོ་བོ་རྣམས་ལ་ཁྲུ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་རྟམ་ལྷ་ཀ་ར་དང་གཅིག་
 བར་འདོད། དེས་རྣམས་ལ་ཁྲུ་བ་བྱོན་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ནས་སློབ་
 མ་བརྗེ་ཏེ་མང་པོ་བྱུང་། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་དར། མ་ག་རྟམ་
 བྱོན། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་སྟན་ཅན་གྱིས་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཡུལ་དེར་
 ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱུང་། ལྷ་ལ་ཁྲུ་བ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སློཾ་ཁང་དུ་ནམ་བཙུ་
 དབང་ལྟན་གྱི་སྒྲགས་བྲིས། དེའི་འོག་ཏུ། གང་ཞིག་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་མི་
 ཤེས་པ་དེས་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མི་ཤེས། ཅིས་པ་ནས། རོ་རྗེ་འཛིན་
 པའི་ལམ་དང་བལ་བ་སྟེ་འཁོར་བ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྲིས་པས་བརྗེ་ཏེ་ནམས་
 མ་རངས་ཏེ་བ་རྗེ་ཏེ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་དང་བརྒྱད་པས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་བརྟུལ་ནས་སློབ་མར་གྱུར་པའི་མཆོག་ནམས་ནི། མཆོག་གི་རྗེ།
 ལ་རྟེན་ཡུལ། བརྗེ་ཏེ་རི་བོ་ལ། ལྷ་རྩ་ཡུ། སྤུ་ཆེན་པོ། གསྐྱི་ར། ཤུན་གྲུ་ལྷ། གྲུ་
 ས་རྟེན་ཏ། ཁ་ཆེ་སྐྱེ་མགོན། ཅ་མི་ལོ་ཙཱ་བ་ནམས་བྱུང་ཞིང་མཆོག་གི་ལ་བལ་པོ་
 བརྗེ་ཏེ་ས་མཁྲ་ཕྱི་རྩ་དྲས་གསན་ཅིང་རིམ་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་དར་ཞེས་གྲགས་ལ།
 བྱེད་པར་བོད་དུ་ནི་རྩ་ལོ་ཙཱ་བ་རོ་རྗེ་གྲགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་རྩ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རབས་

གྱིས་བོད་དུ་གཤིན་རྗེ་གཤིན་སྒོར། བདེ་མཆོག་སྐུ་ཉི་རྣམས་གྱིས་ཆོས་ཚུལ་
ཁོང་དུ་ཚུབ་ནས་དུས་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆེད་དུ་བལ་པོར་བྱོན། བལ་པོ་
པརྟེ་ཏ་ས་མནྟ་ལྷི་རྩ་བའི་བྱང་དུ་ལོ་ལྷ་དང་ལྷ་བ་བཙུ་ཞག་ལྷར་བར་མི་ཆད་པར་
བསྟན་ནས་དབང་བཀའ་བརྟུན་འགྲེལ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཁྱེས་པས་
ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་པརྟེ་ཏ་ཆེན་པོ་ས་མནྟ་ལྷི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་བོད་ཡུལ་དུ་སྦྱན་
བྱངས་ཏེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྟུན་འགྲེལ་བསྦྱར་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་
དབབ་པར་མཛད་དེའི་སྐས་རྩ་འབུམ་སེང་། དེའི་སློབ་མ་ཁྱ་ལོ། དེས་རོང་པ་
ཤར་སང་དེས་རོང་པ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། དེས་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
བརྟུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བརྟུན་ཚུལ་ཅ་མའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དགོ་སྟོང་
བསོད་སྟོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཤུགས་ལར་བྱོན་པས་རིགས་ལྡན་གྱི་སྦྱུལ་པ་ཞིག་
དང་མཛེལ། དེས་བྱང་སེམས་གང་གི་སྦྱུལ་པ་ཡིན་མི་མཁྱེན་གསུང་། དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་ཆོས་ཚུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་བྱུང་། དེའི་སློབ་མ་བུམ་ཟེ་ར་རི་ཀ་དེ་
ལ་པརྟེ་ཏ་ཅི་ལུ་པས་གསན། དེ་ལ་དུས་ཞབས་པ་ཆེ་བས་གསན། དེའི་སློབ་མ་
བོ་རྟེ་རྩ་བར་ཅ་མི་ལོ་ཙཱ་བ་སངས་རྒྱས་གྲགས་གྱིས་གསན་ཞིང་དེ་ལ་སེ་ལོ་ཙཱ་
བས་གཏུགས་ཏེ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་བོད་དུ་བྱོན། དེ་ལ་ལ་སྟོད་བྱང་གི་གཉིས་
རྩམ་འོད་གྱིས་དབང་རྟུན་འགྲེལ་པ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལོ་གསུམ་དུ་གསན་
ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་དེ་ལ་དུས་འཁོར་བ་བཀྲ་གིས་རིན་ཆེན་དང་

གཉེས་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས། གཉེས་སྒྲོམ་ནི་སྦྱོར་དྲུག་བསྒྲོམས་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་གཟིགས་པ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། བཟ་གིས་རིན་ཆེན་ལ་དུས་ལའོར་བ་སངས་རྒྱས་དོན་རྗེས་དབང་བཀའ་དང་འགྲེལ་བཤད་ཞུས། དེ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཨོྫེ་རྒྱན་པས་དབང་དང་བཤད་བཀའ་དང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་གསལ། དེ་ལ་སྙེ་མདོ་བ་རྒྱ་མཆེད་ཀྱིས་གསལ། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཨོྫེ་རྒྱན་པ་དང་སྙེ་མདོ་བ་རྒྱ་མཆེད་ལ་བརྒྱད་དེ་འཕགས་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོས་དབང་བཤད་བཀའ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཁོད་པར་མཛད་ནས་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་སྤྲད་དུ་འཛིག་ཏེན་ཁམས་ལའི་འགྲེལ་པར་རྩིས་ཀྱན་བསྟུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་ཐམས་ཅད་དང་ནང་ལའི་འགྲེལ་པར་ཟབ་མོ་ནང་དོན་རྩ་འགྲེལ་དེའི་ཆོས་ལུན་དང་བཅས་པ། དབང་ལེ་དང་རྒྱབ་ལའི་འགྲེལ་པར་རྒྱབ་ཐབས་དབང་ཆོག་དབང་གོང་མའི་ཆོག་ལུས་དཀྱིལ་བསྟོད་པ། ཡེ་ལའི་འགྲེལ་པར་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་སྟོང་གི་འགྲེལ་ཆེན་ཁྲིད་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དོན་བསྟུའི་ས་འགྲེལ་རྣམས་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་པ་དང་། རྟོགས་ལྡན་མགོན་པོ་རྒྱལ་མཆོན། དེས་རྗེ་ཀམ་པ་འཛམ་གླིང་རོལ་པའི་དོན་རྗེ་དང་། དེ་ནས་རྟོགས་ལྡན་མཁའ་སྦྱོད་དབང་པོ། ཆོས་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། འོན་ཅན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། གོ་བློ་

དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ། ཀམ་པ་ཚོས་གྲགས་སྐྱེ་མཚོ། རྩེ་བཙུན་བཀའ་འདྲིན་
མཉམ་མེད་སངས་རྒྱས་མཉན་པ། དེ་ནས་ལེགས་པར་བརྒྱད་དེ་བདག་གི་སྒྱི་
བོར་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་
བ་མཐའ་དག་ཅོད་དེ་རྒྱད་འགྲེལ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལའང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅམ་
འཚལ་བའི་དད་ཤེས་བརྩོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ལས་བྱུང་བས་བཀའ་འདྲིན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་
མཉམ་མོ། གཞན་ཡང་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་ལ་བོ་རྟི་རྟ་བྱ་དང་སྐྱ་རྩུ་
ལུ་ཏྲ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་བོ་རྟི་རྟ་བྱ་ལ་སློབ་མ་ཨ་རྟ་ཡུ་ཀར་གྲུ། དེ་ཡི་སློབ་མ་
ཁེར་གད་ལོ་ཙྰ་བ་འཁོར་ལོ་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་ཚོས་ཚུལ་ཐེབས་པ་དང་གཞན་ཡང་བོ་རྟི་རྟ་བྱའི་སློབ་མ་གྱི་ཅེ་ལོ་ཙྰ་བ་ལྷ་
བའི་འད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། དེའི་སློབ་ལུ་བཙུ་ཙམ་ལ་བཤད་ཅིང་དེ་
དག་གིས་འགྲེལ་ཆེན་འགྱུར་བྱས་པའི་འགྱུར་མང་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་སྟེ་འཕེལ་བ་
དང་། ཡང་ཅེ་མི་དང་ཨ་རྟ་ཡུ་གཉིས་ཀའི་སློབ་མ་དཔལ་ཆེན་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་ནི་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་ཀྱང་འགྱུར་མཛད་པ་ནི་མེད་ཅིང་
ལ་སོགས་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་
ལས་རྒྱད་འགྲེལ་བསྐྱར་བ་དང་འཆད་ཉན་མཛད་པོ་ནི་སྤར་སློབ་པ་རྣམས་དང་།
ཤོང་སྟོན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བན་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན། དིང་རི་ཚོས་གྲགས། མ་

ལོ་ཙྰ་བ། ཡར་ལུངས་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཐང་སྟོན་ལོ་ཙྰ་བ་སྤང་སྟོ་
 བརྟན། སྟོང་ཤོ་གསལ་སྟོན། རོ་ནང་རྣམ་གཉིས་རྣམས་ཏེ་བོད་དུ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་ནི་བཙུངས་ཅམ་བྱུང་ཞིང་
 དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་དམ་པ་དེ་དག་གིས་བཙམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་དགོངས་དོན་བཀའ་བའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས་འབྲུལ་
 བཤད་དུ་སོང་བ་དང་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་དོན་དུ་གནས་པ་དང་མ་འབྲུལ་བའི་
 ལེགས་བཤད་དུ་སོང་འདུག་གོ་ཞེས་ཅོར་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་
 ཅན་ནི་བྱང་སྟོགས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ནི་ཁོ་བོ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཙམ་
 ཞིག་གོ་སྟེ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ཏོ། སྤྲད་དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་འདོད་པ་
 དག་གིས་བདག་གིས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པ་བཀའ་
 བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྗེས་འདིར་དད་པ་ཆེན་པོས་ཤོག་ལ་ཐོས་བསམ་
 སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟབ་དོན་གྱི་རོ་མྱོང་བར་གྱིས་ཤིག ཨེ་མ་སྟོན་བྱུང་
 བྱུང་པའི་དབང་བོ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས། རྟོ་རྗེ་ཐེག་འདིར་ཁྱུང་ཆེན་ལེགས་བསྐྱམས་
 བས། རྒྱ་བོད་དུ་མར་སྟེལ་བའི་བཀའ་བྱིན་ལ། སྟོང་ བས་དད་ཏོ་བྱིན་གྱིས་
 རྟོབ་དུ་གསོལ། ཞེས་སོ། བཞི་པ་ལ། བྱུང་དབང་འབྲུངས་པའི་ལོ་རྒྱ་ཆོས་
 གངས་ངོས་བཟུང་། སངས་རྒྱས་ནས་རྒྱུད་བསྟན་ཞིང་མུ་འན་ལས་འདས་ཚུལ།
 དེ་ནས་ཙྰ་རྒྱུད་དང་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཇི་ཙམ་ན་བསྐྱུས་པ། གྲུ་གྲོ་མངར་ལྡན་དང་མུ་

སྟེགས་པའི་བྱེད་ཅིས་ཅི་ཙམ་ནས་བྱུང་བ། རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་ཅིས་ཤུགས་ལར་ནམ་གྱི་
ཆོ་དར་བ། འཕགས་ཡུལ་དུ་ནམ་དར་བ། དེ་རྗེས་བོད་དུ་དར་བའི་ཚུལ། དེ་
དག་གི་དག་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་
སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཅི་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱུང་ཚུལ་ལེགས་པར་དབྱེད་
པ་ན། ཐུབ་དབང་དམ་པ་ཤུགས་བཅུ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པར་མཛད་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནས་དུས་དེ་ལྟའི་བར་དུ་སྤར་འདས་ལོའི་གངས་ཅི་ཙམ་ཞེས་
སོང་ཞེས་སྟུམ་ན་རུ་རྟོ་རྟོ་ཞེས་པ་ཐག་སྒྲིག་ཞེས་པ་ཚུ་མོ་ཕག་ལོ་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་
ཟླ་བ་སྟེ་ཉིར་ཟླ་དུག་པའི་ཆོས་བཙུང་ལྟར་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་རོལ་གྱི་
ལུང་དང་སྤར་བ་ཀུན་མཁུན་མཆོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱ་རོལ་ལས། ཆོས་བཙུང་ལྟའི་ཟླ་བ་ཉ་
རྒྱུ་མ་རྒྱལ་གྱི་དུས་ཡུམ་གསེ་སྟོང་བྲངས་པའི་རུམ་དུ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
དག་འཕྲན་གྱི་གནས་དམ་པ་ནས་འཕོས་ཏེ་བྲན་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྲང་པོ་ཆེའི་ཐུག་
གུ་ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་དུག་དང་ཕྲན་པ་མགོ་བོ་ཁ་དོག་སྟོན་བུ་ལྷུ་མ་བུ་ཚུ་ཤེལ་གྱི་
མདོག་ལྟ་བུ་མཆེ་བ་ལ་གསེར་ཕྱིགས་པ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དམ་པ་དང་
ཕྲན་པ། དབང་པོ་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་མའི་སྟོ་གཡས་པ་ནས་ཞུགས་སོ།
ཞེས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པར་འཆད། རྒྱལ་གྱི་དུས་ཞེས་པ་ཞག་དེའི་མཆོན་གྱི་
ཐུན་དང་པོའི་མཇུག་ལ་རྒྱལ་ཐུབ་པའི་དུས་སྟོར་འོང་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་
འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་ཤིང་དེ་ནས་རྒྱ་ཁྱིའི་ཞེས་པ་མིག་དམར་ཏེ་ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་

ཡི་ཉོར་ལྷ་བཞི་པ་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བཏུམས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདུལ་བ་ལུང་ལས། བྱིམ་བདག་དབྱིད་ལྷ་ཐ་ཆུང་ལ་བཅས་སོ། །ཞེས་དང་།
 ཏྲག་ལས། ཐུབ་པ་བྱོད་ནི་རྒྱལ་ལ་སྒྲེས། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་དབང་
 བསྐྱར་བའི་བསྟོད་པ་ལས། སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བབ་པ་ན། །དེ་སྐུ་ཕྱི་བ་མའི་
 འོགས་ནས་ནི། ཞེས་རྒྱལ་ལ་འབྱུངས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཏུམས་སུ་ཞུགས་
 པ་ནས་ལྷ་བ་དོ་བཅུ་འདས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ་ཆུ་སྟོད་གོ་བཞིན། ཏུམས་སྟོད་ཐ་
 སྐར། སྒྲིབ་དུག་མགོ་རྒྱལ། མཆུ། གོ། སྒོ། བག་པ་ཏེ་ལྷ་བ་བཅུ་འདས་པའི་
 བཅུ་གཅིག་པ་ས་ག་ལྷ་བ་ལ་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རོལ་ལས། དག་སྟོང་དག་དེ་
 ཏུར་ལྷ་བ་བཅུ་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅའ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན།
 ཞེས་སོ། །རྒྱལ་ལ་སྒྲེས་པ་དེ་སྒྲེ་བ་མཆོག་ཡིན་པ་དང་མདོག་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་
 ཅན་དུ་འོང་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱད་ལས། རྒྱ་སྐར་དེ་བཞིན་རྒྱལ་དང་ནི།
 སྐག་ལ་ཡང་ནི་གང་སྒྲེས་པ། །འདི་ནི་སྐལ་པའི་བྱིམ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དང་ལྷན་ཞིང་
 རྩ་འབྲུལ་ཆེ། །མདོག་ནི་སེར་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དེ་ནི་སྒྲེ་བ་མཆོག་ཏུ་བརྟན།
 །རྟག་ཏུ་དེ་ནི་མཆོན་ཕྱེད་དུ། །འདི་ནི་སྒྲེ་བར་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།
 །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་བཞེས་པ་བི་ལ་སྒྲི་ཅ་ཞེས་པ་རྣམས་
 འབྱུངས་ས་པོ་བྱིའི་ས་ག་ཡི་བཅོ་ལྔའི་ཐོ་རངས་སྒྱུ་རེངས་འཆར་ཆོ་མདོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རོལ་ལས། དག་སྟོང་དག་དགྲུན་འདས་ཏེ་དབྱིད་གྱི་

དུས་ལ་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོ་སྐར་མ་ས་ག་ལ་བབ་པའི་དུས་ཀྱི་དམ་པ་ལ་ཤིང་
རྣམས་ཀྱི་ལོ་མ་ནི་རྒྱས་ཤིང་ལོ་ཏྲག་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་ནས་བྱང་སྟོང་དང་ལུན་པ་
དང་རྩལ་མེད་པ་ས་གཞི་སྟོ་གཞོན་བུ་སྐྱེས་པས་ཁེབས་པར་གནས་པའི་ཆོ་
འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་དུས་ལ་རྣམ་
པར་གཟིགས་ནས། ཞེས་བྱུང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
ཞེས་ཀྱུན་མཁུན་མཆོ་སྣ་པ་གསུང་ལ། དུས་དེ་ཉིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོད་ར་དགུ
སྤང་བཙུ་བ་ཞི། ཟླ་སྐར་བཙུ་བླ་ རྒྱ་ཆོད་ཞེ་བརྒྱད། ཟླ་གཅན་གདོང་ པར་སྐར་
མ་བཙུ་བ་དུན། རྒྱ་ཆོད་སོ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་དེའི་དུས་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆར་ཟླ་བ་
གཟས་བཟུང་བ་ཡིན། དགུང་ ལོ་སོ་ལྔ་དེ་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ལོ་ཞེ་ལྔར་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པར་མཇུག་ཅིང་སྟ་བུ་རྣམས་ཏེ་ཉི་མ་བཟང་ཞེས་བྱུང་
ལ་རྒྱད་གཞན་དུ་སྟུང་སྟེ་ཉི་མ་ཟེར་བ་རྒྱ་མོ་ལུག་གི་ནག་པའི་ཟླ་བ་འདི་དང་
པོར་བྱེད་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་གསུངས་པའི་འདི་རྩོན་ཆད་དུ་ཟླ་བའི་དང་
པོར་བྱས་ཀྱི་དེ་པན་ཆད་དུ་བཅོམ་ལུན་འདས་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་དབང་
གིས་ས་ག་ཟླ་བ་དང་ པོ་དང་ ། འདུལ་མངོན་ལས་ནི་ལོ་མགོ་འཛིན་རྩལ་མི་
གཅིག་པ་འདུག་ནའང་འདིར་བཙུ་གཉིས་པ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ས་གའི་
དུས་ནས་ཟླ་མགོར་བྱས་པའི་དབང་གིས་བཙུ་གཉིས་པར་གསུངས་ཀྱི། དུས་
འཁོར་གསུངས་པ་ནས་ནི་མར་ངོ་སྟོན་འགོ་དང་ནག་པ་ཟླ་མགོར་གཙོ་ཆེ་ཞིང་

བཀ་པའི་ཉ་དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་དགྲུང་ ལོ་
 བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པར་བབ་པ་ནས་ཤུལ་ལ་ནས་འོངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་
 བཟང་ བོ་ལ་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་ཤིང་ལྷ་བ་དེའི་ཕྱི་
 མ་ས་གའི་ཉ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་མདོ་སྤེའི་ལུགས་ལྟར་
 བཙོམ་ལྷན་འདས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱ་ཆེའི་འདྲ་
 རྩེད་ལྷ་བ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བཞུགས་ནས་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཡར་ཤོའི་
 ཆོས་བཙོ་ལྷར་གཤེགས་པར་འཆད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཀ་ཉ་ནས་ཚུ་
 སྟོད་ཀྱི་བར་ལྷ་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་བཀ་ཉར་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་
 འདའ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་ས་གའི་ཉ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་རྒྱ་
 ཡིན་པ་ལ་ཚུ་ལུག་དེ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་ག་ཉ་ནས་
 ཕྱིས་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་འགོ་བའི་དུས་ཡིན་ན་ཉོར་ལྷ་བ་དུན་པ་གོ་བཞིན་གྱི་ཉ་ལ་
 གཤེགས་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཉ་ལ་གཤེགས་པ་ཡང་མི་འགྱུར་
 བས་ཅི་ལྟར་འཐད། གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་བཀ་པ་ལ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་རྒྱུད་
 གསུངས་པའི་ཚུ་ལུག་དེ་ནས་འོང་གཉིས་པ་རྒྱ་ར་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་ཤིང་དེ་ཤིང་
 བོ་སྤྱེའུ་ལོ་ས་གའི་ཉ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ལྷ་བ་བཟང་བོ་རྒྱུད་བསྐྱ་བ་དང་
 ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་བཞེང་བ་དང་འགྲེལ་ཆེན་མཛད་པ་རྣམས་གྲུབ་ནས་འོངས་སྟོད་
 རྫོགས་པའི་སྐྱ་གང་ཡིན་པ་དེར་གཤེགས་ཤིང་ལྷ་བ་དེའི་སྐྱ་མ་བཀ་པའི་ཉ་ལ་

རང་གི་སྤྱི་ལོ་ཚེས་རྒྱུ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་སེང་གའི་ཁྲིར་ཡེབས་ནས་ལྟ་དབང་དེ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་རྒྱུ་ལྟ་གིས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་རེར་ཚེས་བསྟན་པའི་ལོ་
 དྲུག་བརྒྱ་དང་རྒྱུད་གསུངས་པའི་དུས་ཚུལ་ལྟ་གི་རྗེས་ཤིང་ཕོ་སྤྱེའུ་ནས་
 བབྱངས་པའི་དྲུག་བརྒྱ་འདས་པའི་ལོ་སྤྱིར་ཡང་ཉི་སྟོལ་བྱེད་པ་ཤིང་སྤྱིའི་ལོ་ལ་
 ཅུ་རྒྱུད་ལས་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚེས་བསྟན་པའི་དུས་དེ་
 བས་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་གྱི་དུས་སུ་ཞེས་པ་དང་ཡང་ འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚེས་བསྟན་པའི་ལོ་ཚུལ་ལྟ་ལོ་ནས་འཇམ་དཔལ་
 གྲགས་པས་ཚེས་བསྟན་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཤིང་སྤྱེའུ་ནས་ཤིང་སྤྱེའི་ལོའི་བར་གྱི་
 དྲུག་ཅུ་སྟོར་བཙུ་འདས་པ་ཤིང་སྤྱེ ལ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་བྱོན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་
 མོ་ལྟ་གི་དེ་ཉི་མེ་ཚེས་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་ལོ་ཡིན་པས་དྲུག་བརྒྱའི་ལོ་ཁོངས་སུ་
 མར་བབྱང་མི་དགོས་ཤིང་དེའི་རྗེས་ལ་ཤིང་སྤྱེའི་ལོ་ནས་བབྱངས་པ་ཡིན་ནོ།
 །དེས་ན་ཚེས་བསྟན་པའི་ལོ་ནས་དྲུག་བརྒྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། འགྲེལ་པར།
 རྒྱུད་བསྟན་པའི་དུས་དེ་ནས་ལོ་གཉིས་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
 གྱི་རྒྱུའི་སྤྱད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྩེ་འཕྱུལ་བསྟན་ནས་སྤྱུལ་སྤྱུ་
 གང་ནས་བྱོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་ལྟ་
 དབང་གིས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྒྱུད་སྟོན་པར་མཛད་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་གཟི་བརྗིད་

ཅན། ལྷ་བས་བྱིན་དང་། ལྷ་འི་དབང་ལྷག་དང་། ལྷ་ཚོགས་གཟུགས་དང་།
ལྷ་འི་དབང་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་བྱུང་བའི་རྒྱད་བརྟན་པའི་ལོ་ནི་ཅུ་མོ་ལྷག་
གི་ལོ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་པ་ནི་ཤིང་ གོ་སྤྱེའུའི་ལོ་སྟེ་རྒྱད་གསུངས་པའི་
ནག་པ་དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་བར་ལྷ་འི་བཅུ་གཉིས་ལ་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱོན་པའི་སྤྱད་དུ་རྒྱད་
བརྟུ་བ་དང་འགྲེལ་པ་དང་དགྱིལ་ལའོར་མཛད་དེ་ལོ་གཉིས་པ་ཤིང་གོ་སྤྱེའུ་ནག་
ཉི་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་དབང་བྱིར་བསྐྱོས། ས་ག་ལ་ལྷ་བཟང་རང་ཉིད་ལོངས་སྤྱད་
གཤེགས་པས་ལོ་གཉིས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པས་རྒྱད་
བརྟན་པའི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་བཟང་གིས་ཅི་ཡང་མ་མཛད་པར་བཞུགས་ནས་
སྤྱད་ལོ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱད་འགྲེལ་སོགས་མཛད། དེ་རྗེས་སུ་ལྷ་དབང་སོགས་
དུག་གིས་དུག་བརྒྱར་ཚོས་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇམ་དཔལ་བྱོན་པར་འཆད་པ་
དང་། །ཁ་ཅིག་ལྷ་བཟང་གིས་སངས་རྒྱས་ལྷ་འཇམ་ལས་འདས་ནས་ལྷ་དབང་བྱིར་
བཞོས་ནས་ལྷ་བཟང་རང་ཉིད་མ་ལ་ཡའི་སྤྱོད་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་སྤོས་བསྐྱང་དང་
འགྲེལ་པ་ལ་ལོ་གཉིས་འགོར་བའི་ལོ་གཉིས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ཁོངས་སུ་མར་
བགྲངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི། ལྷགས་བྱི་མ་འདི་རྒྱད་དང་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་དང་
འགལ་ཉི། རྒྱད་བརྟན་པའི་དུས་ནས་དུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ལྷ་བཟང་གཤེགས་ནས་དེ་ནས་ལྷ་དབང་

གིས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ལོ་གོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་གཉིས་ལ་ཞེས་པས་རྒྱད་གསུངས་པའི་ལོ་ཕྱི་མ་
ཉིད་བསྟན་གྱི་ལོ་རིལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབ་བཟང་བལྟགས་པར་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་མུ་ངན་ལས་འདས་མ་ཐག་ཏུ་ལྷ་དཔང་གིས་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོས་ཚུལ་བསྟན་ན་ཆོས་ཚུལ་དེ་ཡབ་ལས་རྒྱད་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་བཟང་གཤེགས་ནས་ལོ་དུག་བརྒྱན་འཇམ་དཔལ་བྱོན་པ་མི་
འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུག་བརྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་དམན་པ་ན་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།
།ཡང་ལུགས་སྒྲ་མའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅང་མི་མཛད་པར་ལོ་གཅིག་
སྟོམས་ལས་སུ་བལྟགས་ན་སྐྱབ་བཟང་བྱག་ན་དོ་རྗེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྒྱད་བསྟན་པའི་ལོ་གཉིས་པ་ན་སྐྱབ་བཟང་ལོངས་སྤྱར་གཤེགས་པར་
གསུངས་པས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བལྟགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་
གཉིས་པ་ལ་ཞེས་པ་ལོ་རིལ་པོ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རྒྱད་གསུངས་པའི་ལོ་དེ་ཉིད་ཡར་བཅད་ནས་དེ་རྗེས་དུག་བརྒྱུ་འདས་པ་འཇམ་
དཔལ་བྱུང་བར་གྲུབ་པ་འདི་ནི་དཔེར་ན་མེ་ལོས་ནས་མེ་ལོས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ་དུག་
ཅུ་རེ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་མེ་ལོས་སྒྲ་མ་ཡར་བཅད་ནས་ས་འབྱུག་ནས་སྤྱར་མེ་ལོས་
རྗེས་པ་ཡན་བཅད་དུ་དུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ལོས་ནས་མེ་ལོས་ཀྱི་བར་དུག་ཅུ་
སྒོར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རྒྱད་བསྟན་པའི་ལོ་དེ་ཉིད་འདས་པ་ན་ས་

དུག་བརྒྱད་དང་། ལྷ་དབང་གིས་ཚུལ་བརྟན་པའི་ཤིང་སྤེལ་ནས་འཇམ་དཔལ་
གྲགས་པ་བྱོན་པའི་ཤིང་པོ་སྤེལ་བར་དུ་ལོ་དུག་བརྒྱ་སྟོང་བ་རྣམས་དུས་འགྲིག་
ཅིང་དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་གཤམ་དང་རྟོག་བཟུང་བའི་པ་དོན་མེད་ཏེ། འཇམ་
དཔལ་གྲགས་པ་དེས་ལོ་བརྒྱུ་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བརྟན་
ནས་ཚུ་མོ་ཕག་གི་སྤོ་སྤོའི་ཉ་ལ་མ་ལ་ཡའི་སྤྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་བྱེ་བ་ཕྲག་
ཕྱེད་དང་བཞི་བོས་ནས་ཀླུ་པོ་གྲགས་པས་ངེས་པ་བྱོན་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་
ལས་ཇི་སྟེད་དུ། གྱི་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་རྣམས་
བདག་གི་ཚིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་ཉོན་ཅིག་
།ནག་པའི་སྤྱོད་པའི་ཉ་འདི་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་གི་ངེས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཁྱེད་
རྣམས་ལ་བདག་གིས་བརྟན་པ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་
ཚོགས་པ་གཞན་གྱི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་བུམ་ཟེ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཐ་ཐད་དུ་
བུས་ཏེ་བདག་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུང་དེ་ལ་ཡུལ་སྤྱོད་ཚོགས་གྱི་
སྦྱོད་པ་ཅན་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ཐོད་པར་བཟུང་བ་དང་བསྐྱང་གི་ཤ་
དང་མ་ཉེའི་ཤ་ཟ་བ་དང་ཆང་འཐུང་བ་དང་མ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་
ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟོད་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲེལ་བར་གྱུར་རོ།
།དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་འགལ་བར་གཟིགས་ནས་ཀླུ་པོ་གྲགས་པས་བཀའ་བསྩལ་

པ། འདིར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཁང་པ་འདིར་བྱེད་རྣམས་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་དབང་སྦྱོན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བདག་གི་བཀའ་བྱིད་རྣམས་
ཀྱིས་རྫོ་རྗེའི་རིགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་བག་མ་སྤང་
བའི་འབྲེལ་པ་དག་ཀྱང་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་བྱེད་རྣམས་བདག་གི་བཀའ་མི་བྱེད་པ་དེ་
ལྷན་བདག་གི་གོང་བྱེ་བ་ཤྲག་དགུ་བཙུ་ཙ་དུག་པོར་ལ་གང་དང་ཅི་ཞིག་ཏུ་བྱེད་
ཅག་མོས་པ་དེར་བྱེད་ཅག་རྣམས་སོང་ཞིག་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་
འདས་པའི་རྗེས་ལ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་བོ་ལ་སོགས་པས་སྟོ་སྟོའི་ཆོས་དར་བར་
བྱས་ནས་ཤལ་ལ་སོགས་པར་ཡུལ་དགུ་བཙུ་ཙ་དུག་ཏུ་སྟོ་སྟོའི་ཆོས་སྟོན་པར་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་སྟོའི་ལྷ་བི་ཁི་ལཱའི་སྤྲལ་ས་ཀྱིས་སྤྲལ་ས་ཀྱི་མགོན་པ་
གི་གུག་གིས་བཅུད་ཏེ་དེ་ནས་ལྷའི་སྤྲལ་ས་ཀྱིས་བསད་པའི་སྤྲལ་ས་དེ་རྣམས་ཀྱི་
ཤ་བ་བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཤི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་བ་བ་མི་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཆོས་དེ་ཡང་བྱེད་ལ་ཆད་མ་སྟེ། །མཆོད་སྦྱོན་དོན་དུ་སྤྲལ་ས་དག་
སྟོས། །ཅེས་པའི་གཞུང་གི་ཆོག་ལས་སོ། །སྟོ་སྟོའི་ཆོས་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
དག་ལས་སྟོག་གཅོད་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
བྱ་དང་ཆ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་སྟོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟི་བྱན་དང་གཡུལ་དུ་
བདུད་ཀྱི་ལྷ་འཇུག་པའང་མཐོང་ནས་མ་འོངས་པའི་དུས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་

པ་ན་དེ་རྣམས་སྐྱེ་སྐྱོར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་སྐྱོར་གྱུར་པ་ན་གྲོང་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བཅུ་
ཅ་དུག་ན་གནས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་སྐྱོར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་
བ་ཆེན་པོ་གང་ནས་བསྐྱོད་པ་དེ་ནི་ལམ་མོ། །ཞེས་ཆངས་པའི་དྲང་སྲོང་གིས་
སྐྱུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱོར་དང་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་ཡང་ལྟ་དང་པ་མེས་
གྱི་དོན་དུ་སློག་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རིགས་གྱི་ཆོས་ལ་ཡང་རོ། །ལྟ་
དང་པ་མེས་ཆོས་བྱས་ནས། ཤ་ཐོས་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཡོད་མིན་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
དུ། གང་ཞིག་ག་དུག་ལ་ག་དུག་སྒྱུད་པ། དེ་ལ་སྐྱོན་ནི་མ་མཐོང་རོ། །ཞེས་བྱས་
ཟེ་སྐྱུ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཆང་མར་བྱས་ན་སྐྱེ་སྐྱོར་ཆོས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དེས་ན་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་སྐྱོར་ཆོས་མི་འཇུག་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱེད་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ངས་པ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བྱེད་
རྣམས་གྱིས་བདག་གི་བཀའ་བཞིན་དུ་གྱིས་ཤིག དེ་སྐད་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་
གྲགས་པའི་གསུང་ཆད་པ་དང་བཅས་པའི་བཀའ་ནི་མགོར་ཐོག་ལྷུང་བ་བཞིན་
དུ་གྱུར་ནས་ཆངས་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་གྱིས་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སྐྱུས་པ། གྱི་ཉི་
མའི་ཤིང་རྟ་ཁྱོད་གྱིས་མའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་ལ་བདག་ཅག་ནི་རིག་བྱེད་ལས་
བཤད་པའི་རིགས་གྱི་ཆོས་དོར་ནས་དོ་རྗེའི་རིགས་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཆོས་
ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་བས་ན་བདག་ཅག་ཁྱོད་གྱི་བཀའ་ཤི་ཏ་དང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྟ་
ལང་ཀའི་གླིང་གི་བྱང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགོ་བ་མཆོག་གོ་ཞེས་ཁྱུ་བ་མཛོད་

ཅིག་ཅེས་སོ། །ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཉི་མའི་གིང་རྟས་
མའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་ཞུས་པ། གྱུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་དབང་
ལྷན་དམ་པ། སྤྱི་ལུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་
ཅུའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དཔལ་ལྷན་གྲུའི་རིགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་མཆོག་
གི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
མཛོད་ཅིག་ ཅི་སྟེ་བདག་ཅག་གིས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་བྱ་
བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་བདག་ཅག་རྩོམ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་འཇུག་པར་མི་
བཞི་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་སྐུ་པོ་གྱི་ཏའི་ལྟོ་ཁ་བ་ཅན་དང་ལང་ཀའི་གླིང་གི་བར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགོ་བ་མཆོག་ཞེས་ཞུས། དེ་ནས་ཉི་མའི་གིང་རྟས་ཞུས་
པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པས་བཀའ་བསྐྱུལ་པ། ཁྱོད་རྣམས་ཤམ་ལའི་ཡུལ་ནས་
ལྷུང་དུ་ལྷུངས་ལ་སོང་ཞིག་ གང་གི་རྐྱུ་པོ་གྱི་ཏའི་བྱང་ཕྱོགས་གོང་ཁྱེར་གྱེ་བ་ཐུག་
དགུ་བཙུ་ཅུ་རྒྱག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་
པ་མི་དགེ་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ལའོར་
ལོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པར་འཇུག་རོ།
།ཞེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་གྲགས་པའི་བཀའ་དེས་ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀ་ལྷ་པའི་གོང་ནས་ངེས་པར་ལྷུང་སྟེ་ཉི་མ་བཙུ་བ་ལ་ནགས་ཆལ་གྱི་ནང་དུ་
རབ་དུ་ཞུགས་སོ། །ནགས་ཆལ་གྱི་ནང་དུ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་

ཅད་ཀླུ་པོ་གྲགས་པས་མངོན་པར་གཤམ་པ་ལྟེ་སྟོབས་ཀྱིས་མཁུན་ཏེ། རི་
 ལྟར་ཚངས་པའི་བྲང་སྟོང་འདི་རྣམས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སོང་ན་སྟོང་ཁྱེད་བྱེ་
 བ་ཕྱག་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བཟང་པའི་
 སེམས་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་ཀླུ་གང་ཞིག་དོ་རྗེ་ཐེག་པར་གསུངས་པ་
 ཡང་དག་པའི་ཡེ་གཤམ་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཀླུ་དེས་བྲང་སྟོང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་འདི་རྣམས་དཔལ་ལྷན་ཀླུ་པོ་གྲགས་པའི་འཛིགས་པས་རང་གི་གནས་
 ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་རང་གི་གཉེན་བཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་འཕགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་སོང་ངོ་ཞེས་ཀླུ་འཛིགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སེམས་པར་བྱེད་
 ཅིང་སྐལ་བ་ངན་པར་གྱུར་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ལ་སེམས་
 ལེགས་པར་མི་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་
 སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཁུན་ནས་མིའི་དབང་ པོ་གྲགས་པས་བྱབ་འཇུག་དང་
 ཚངས་པ་དང་བྲག་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལྟོངས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དང་ལྟེ་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་བྲང་སྟོང་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནགས་ཚལ་དེ་ཉིད་དུ་ལྟོངས་པར་
 གྱུར་པ་དང་ནགས་ཚལ་དེ་ན་གནས་པའི་རི་བོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བྲང་སྟོང་ཐམས་ཅད་བཅིངས་ནས་སྤར་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་
 ཁྱེད་འོངས་ཏེ་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པའི་ཞབས་བྱུང་དུ་དོར་བ་དང་རབ་ཏུ་སད་

ཉེ་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་དང་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཁང་པ་དེ་ཉིད་དང་མ་ལ་ཡའི་
སྐྱེད་ཚལ་མཐོང་བར་གྱུར་རོ། །དེ་མཐོང་བ་ན་ཡ་མཚན་ཐོབ་སྟེ་ཨེ་མ་འོ་འདི་ནི་
ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ་བདག་ཅག་རབ་རྩ་མ་དད་པར་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་ནས་དཀྱིལ་
ལའོར་གྱི་ཁང་པ་ཆེན་པོར་སྐྱུས་ཁྱེར་ཉེ་འོངས་ཅིས་པའི་ཆོག་འདི་སྐྱས་སོ།
ཁོངས་པའི་དྲང་སྟོང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པའི་སྟོན་པོ་སྐྱུལ་
པའི་སྐྱུ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོ་གོས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྐྱས་པ། ཀྱི་ཉེ་མིའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་
པའི་དྲང་སྟོང་རྒྱལ་སྤྱི་མཚན་པར་མ་བྱེད་ཅིག རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་འདི་ཕྱོགས་
གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱེད་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ དེའི་ཕྱིར་
འདིའི་ཞབས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ལམ་དབང་
བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་ཆོག་དེ་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་སྐྱབས་ཀྱིས་ཉེ་མིའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྟོང་
རྒྱལ་སྤྱི་རབ་རྩ་སྤྱི་ཆོག་འདི་སྐྱས་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རྒྱ་མཚོའི་སྟོ་གོས་
ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་གང་གིས་བདག་ཅག་སེམས་རབ་རྩ་སྤྱི་པར་གྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
ད་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་སྟེ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གིས་སྐྱེ་
བ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེད་དུ་

ཀླུ་གི་ཀླུ་པོ་དུས་གི་ལམ་ལོ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བགྱིའོ། ། ཞེས་
 སོ། །དེ་སྐད་སྒྲུབ་ནས་དྲང་སྟོང་དེ་རྣམས་གིས་ཚངས་པའི་རིགས་གི་ཀླུ་པོ་ཉི་
 མའི་ཤིང་རྟ་ལ་བོས་ནས། གི་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ཁྱོད་ནི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་གི་གྲེགས་བམ་གཅིག་དུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་འདས་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གི་གཞུང་བྱ་འཛིན་པའི་བྲགས་རྗེ་ཅན་ནོ། །དེས་
 བ་བདག་ཅག་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚིག་གི་ཀླུ་པོ་གྲགས་པ་ལ་གསོལ་
 བ་གདབ་པར་མཛོད་ཅིག བདག་ཅག་གྲང་མཐུལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གིས་
 སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་ཐམས་ཅད་གིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བགྱིའོ། ཞེས་སོ། །དེ་
 བས་ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་ རྣམས་གིས་ཚིག་དེས་ཉི་མའི་ཤིང་རྟས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 གསེར་གི་རང་བཞིན་གི་མེ་ཏོག་རྣམས་གི་མཐུལ་བྱས་ནས་མའི་དབང་པོ་
 གྲགས་པའི་ཞབས་གི་དྲུང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་སྟོམ་པས་གཏོར་ཏེ་ཤུས་མོ་
 གཉིས་ས་ལ་བཅུགས་ཤིང་ལག་པ་གཉིས་སྟེ་བོར་སོན་པས་ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་
 རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆའ་ནས་ཤུས་མོ་
 གཞུས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཅུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དཔུལ་བར་བཀོད་དེ་མའི་
 དབང་པོ་གྲགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་དུ་མཆོམས་
 མེད་པ་ལྷ་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་གྲང་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཕྱོང་བར་

ལུང་སྟོན་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
བས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་པར་ལུང་སྟོན་པ་རྒྱད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ལྟར་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་ཐ་མ་མིག་དམར་ཏེ་གིང་གི་ནག་པའི་ཉ་
ལ་ཉི་མའི་གིང་རྟ་ལ་སོགས་དྲང་སྟོང་གི་བ་ཕྱག་ལྟེན་དང་བཞི་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་དབང་བསྐྱར་ཏེ་གཏུག་པའི་རྒྱད་བཏུལ་ནས་སྤར་བསྐྱས་པའི་རྒྱད་བསྐྱར་
བའི་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཇི་སྟེན་དུ། འདྲིར་དེ་བཞིན་
གསེགས་པས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ལ་བསྟན་པའི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་
ཕྱག་བཙུན་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་ཉུང་དུས་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་
བསྐྱས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དག་པར་སྟེན་པར་མཛད་ནས་ཚངས་པའི་དྲང་
སྟོང་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་བསྟན་དུ་སྟོལ། ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཉི་མའི་གིང་རྟས་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་གསན་ནས་ཚངས་པའི་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་སེམས་
ཀྱི་དབང་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གིན་བསྐྱབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
ཡང་དག་པར་སྟེན་པར་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེང་བ་འཛིན་པའི་སྟེན་སྟོར་ཉིད་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྟེན་པར་བྱེད་
པ་དག་གིས་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ། ཞེས་བྱུང་ལ། དེའང་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་རྒྱད་

[illegible]

བྱིན། མཐར་གནས་པ་ལོ་ཀྱི་དབྱངས་དང་བཅས་པ་སྤྲོ་བ་ར་ཆ་འོས། ལྷ་པ་
 རྟེན་ལོ་རི་རར་བསྐྱར་བས་བྱིན་པར་རྒྱུན་ལན་བྱིན། བྱིན། པ་ལོ་རྒྱུན་གྱི་
 ཨི་མཐོང་བས། ཨན་བེད་ཨ་ཨ། པ་ལོ་ཨི་བྱིན། རྩོ་སྒྲིག་མེད་ཨེད་སྤྱང་དུ་
 དངས་པ། བྱིན་ཏ་རྩ་རྩ་པ་པོ། སུ་ཙཱ་ལྷ་བ་བཟང་པོ། ཀ་ར་ཀ་མ་ལ་ལག་
 པེ་བསྐྱར། སུ་ཏྲི་སྐྱར་བ། སྐྱུ་ལི་ཏྲ་བཞག་ནས་ལྷ་མ་མཆོག་མ་སྟེ་མཆོམས་
 སྐྱར་བས་ཏྲོ་མ་ཞེས་དང་ཨ་ལྷ་ཡན་ལག་མཆོམས་སྐྱར་བས་སྐྱེ་དང་ཡོ་ག་རྒྱལ་
 འབྱོར་བྱི་ཀྲ་ལ་ཙ་ཀྲ་དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར། ཨ་ནི་ཨ་འདུས་ཀྱི་ཨ་སྟེ་མཆོམས་
 སྐྱར་བས་ཀྲ་ཞེས་དང་། ཀ་ལི་ཡུ་ག་ཀ་ཐེང་ལྷན་ལ། ས་མ་ཡ་འདུས་པ། སུ་སྟེ་
 གོ་ལ་བ། ཉེ་ཏྲོར་རྒྱུ་མ་དོན་དུ་མ་ཆེད་དུ། བ་རྩས་རྩོ་མི་རྩམས་ལ་ཅེས་པ།
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པེ་སྐྱེ་ལ་བསྐྱེད་འདབ་མ་
 རྒྱས་སྐྱབ་ལ། །སངས་རྒྱས་སེང་གེད་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ལ་ལྷ་མཆོག་རྩམས་ཀྱིས་
 བཅུད་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་བྱག་བཙུང་ནས། །ཞུས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་བཟང་བོས་
 ལག་པེ་བསྐྱར་སྐྱར་བ་བཞག་ནས་ཡན་ལག་མཆོག་ལ་ནི། །རྒྱལ་འབྱོར་དཔལ་
 ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཨ་ཀ་ཐེང་ལྷན་འདུས་པར་མི་རྩམས་དགོ་ལ་བེད་ཆེད་
 དུ་ལོ། །ཞེས་ཐད་འཁྱར་དུ་བྱུང་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཉིན་
 མོར་བྱེད་པེ་སྐྱེ་སྟེ་བསྐྱེད་འདབ་མ་རྒྱས་པེ་སྐྱབ། །སངས་རྒྱས་སེང་གེད་ཁྲིར་
 བཞུགས་ལྷ་ཡི་མཆོག་རྩམས་ཀྱིས་ནི་བཅུད་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་བཟང་བོ་ཡིས།

མགོ་བོས་རབ་ཏུ་ཕྱག་བཅུལ་ལག་པའི་བདུ་སྐྱར་བ་ཡན་ལག་མཚོག་ལ་བཞག་
 བས་ཁུས་པ་ནི། རྒྱལ་འབྱོར་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་ཀ་ཐང་ལྡན་པའི་ཨ་འདུས་
 སུ་སྟེ་མི་རྒྱལ་ས་དགོལ་བའི་དོན་དུ་ལོ། ཞེས་བསྐྱར་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཐང་འཛིན་གྱི་
 རྟེན་པས་སྐྱོར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སུ། མྱོ་བོ་ལྷོ་བཟུ་རྩེ་བཞི་ཉི་ཤེ་བེ་ར་
 ཉི་སྟེ་ལ་གཞི་སྟེ་རྟེ་རྟེ་ལ། ཞེས་པ་མ་ར་མ་ན་ན་མ་ར་ར་མ་རྒྱལ་ས་བདུན་པ་
 གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཐང་འཛིན་ཞེས་བྱར་འབྱུང་ཞེས་བསྐྱར་ལ། ཡང་ན་མ་ར་མ་
 ར་དག་མ་ར་དག་མ་རྒྱལ་ས་བདུན་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཐང་འཛིན་ཞེས་བྱར་
 འབྱུང་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། དེ་ལྟར་བསྐྱར་སྐྱོད་བསྐྱར་ནས་ལོ་དེའི་ས་
 གའི་ཉི་ལ་མུ་ངན་འདས། རིགས་ལྡན་པ་ད་མ་དཀར་པོ་སང་གའི་བྲིར་ཐེབས་ཏེ་
 རི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་བསྐྱུལ་གྱུར་པས། ཁྱེས་བཀའ་བསྐྱུལ་བས་
 འགེལ་ཆེན་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལ་བརྩམས་པར་མཛད་དོ། །བཞི་པ་ནི།
 བྲགས་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱུ་ཡི་ལོ་སྟེ་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་པ་
 ར་སྐྱར་ཉི་སྟེ་ལ་བྱེད་པ་གིང་སྟེ་ལོ་ལ་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་བྲགས་པ་ཡི་
 སྐས་པ་ད་དཀར་ནས་རྩིས་པའི་གདུང་རྒྱུད་བརྒྱད་པ་གིན་ཏུ་བཟང་འདས་ནས་
 དེའི་རྗེས་སུ་གདུང་རྒྱུད་དགུ་པ་ནི་རིགས་ལྡན་རྒྱུ་མཚོ་རྒྱལ་སང་གའི་བྲིར་
 ཐེབས་གིང་རྒྱ་གར་གྱི་ལུ་བ་ཕྱོགས་ཉི་ལྷེའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་སྟོ་མངར་ལྡན་ཏེ་སྐྱར་རྩིའི་
 སྟོ་གོས་བྱུང་ཞིང་འཕགས་ཡུལ་ལུ་བ་ཕྱོགས་གྱི་སངས་རྒྱས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་

དང་གཙུག་ལག་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བཙོམ་པས་སྒྲ་སྒྲོས་འཕགས་ཡུལ་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་དགོངས་
ནས། དཔལ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོས། བརྒྱད་བརྒྱ་ནས་ནི་བསྟན་
པའི་དག །སྒྲ་སྒྲོའི་ཐོག་མ་འབྱུང་བར་བསྟན། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱད་ལས། དེ་
ནས་སྒྲ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་སྒྲོའི་ཆོས་དག་རབ་ཏུ་
འབྲུག །ཞེས་བྱུང་བ་སྒྲ་སྒྲོས་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་
པའི་ཐོག་མ་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་སྒྲོ་དང་པོར་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་
དང་དུས་མཉམ་པར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ངན་པས་
ཅིས་འཕྲོ་སྤྲོས་ཏེ་བྱེད་པའི་ཅིས་བྱ་སྤྲའང་མ་དག་པ་ཞིག་བརྩམ་ནས་འདི་ནི་བྱ་
སྤྲ་ཞིང་དག་གོ་ཞེས་ཡུལ་པལ་ཆེར་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་ཆོ་གྲུབ་
པའི་མཐའ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་གཟའ་སྐར་གྱི་
བགྲོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་ཤིང་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཅིས་
ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མེད་དེ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དོན་དམ་པར་ན་བྱེད་པའི་ཅིས་
ཀྱང་མེད་དེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱེད་པ་
གཞན་ལ་ཉི་མ་དག་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་བྱུང་བས་བྱེད་ཅིས་ཀྱང་མས་བུ་ལ་
ལག་པ་སྟོང་ བ་བསྟན་ཏེ་མ་དུ་ཞིག་འདིར་ལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་
མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་པ་ནི་དུས་དེ་ནས་ལོ་གངས་ལག་པ་

གདེངས་ཅན་སྒྲ་བ་སྟེ་བརྒྱ་ཤ་གཉིས་འདས་པའི་དུས་སྐབས་སྒྲ་མཚོ་རྣམས་སྐུ་གྱི་སྤྱོད་
 རིགས་ལྟན་སྐུལ་ཀས་ཚེས་བསྟན་ནས་ལོ་གྲ་གཉིས་བཞེས་པའི་ཚེ་བྱ་ལ་ཞེས་
 ཟད་པ་ཏེ་མེ་མོ་ཁྱིལ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཉུང་དུའི་བྱེད་པའི་རྩིས་ཤུགས་ལར་
 ལྷག་ལེན་མཛད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། དུག་པ་ནི་དེ་རྗེས་ལོ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་
 གཅིག་འདས་པ་ན་དུས་འཁོར་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་རྩིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
 དར་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་དར་བའི་དུས་ནི་དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་བས་སྒྲི་བྱ་ལ་རྒྱུད་པ་རྗེ་
 མང་པོ་རྩོད་པས་བལྟལ་ནས་དེ་དུས་ཡུལ་དབུས་དང་རྒྱ་གར་ཤར་ལུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྩིས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་
 བས་གསུངས་པ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྒྲ་སྒྲོས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་ཆེར་སྐྱེལ་བ་
 ལ་དགོངས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ནི་འཕགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་ལོ་འདི་ལས་སྔོན་དུ་ཐེབས་པ་ཡིན་ཏེ་ལོ་འདི་ལས་སྔ་བ་ལོ་གྲངས་ཉེར་
 བདུན་གྱི་སྔོན་དུ་སྤྲུལ་རི་ཞེས་པ་ཀུན་ལྟན་གྱི་ལོ་ལྷགས་མོ་བྱི་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འགྲན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་
 མར་པ་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་རྩུང་ཟད་བགྲེས་གཞོན་
 ཡོད་ཀྱང་དུས་མཚུངས་པའི་ལོ་རྩ་བ་ཁ་རག་གཉིས་དང་གྱི་ཙོ་སྒྲ་བའི་འོད་ཟེར།
 འབྲེ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཙོ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ་རྣམས་བྱུང་སྟེ་འདི་རྣམས་དང་
 སྟོབ་དཔོན་དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་བ་དང་པ་རྗེ་ཏུ་བྱུང་རྒྱུ་བཟང་པོ། ཨ་ལྷ་ཡུ་ཀ་

༥། དཔལ་རྒྱ་རོ་པའི་ཞབས་དང་ཁ་ཆེ་སྒྲུབ་མགོན་སོགས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་གྱི་
 བསྟན་པ་དང་རྒྱས་མཛད་ཚུལ་སྤར་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཕགས་ཡུལ་
 དུ་ནི་རྒྱད་འགྲེལ་སྒྱུན་འབྲེན་པ་པོ་ཙམི་ལུགས་ལྟར་ན་ཙུ་པ་དང་། འབྲེལ་
 ལྟར་ན་དུས་ཞབས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་བ་ལས་
 སྟོན་དུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་དུས་འཁོར་དར་བར་བྱུང་ཅིང་ཁོ་བོ་ལྟར་ན་ཙུ་པས་
 གསྒྲུབ་ལ་ནས་དུས་འཁོར་སྒྱུན་བྲངས་ཀྱང་དུས་ཞབས་པ་གསྒྲུབ་ལར་མ་བྱོན་པ་
 དང་རྒྱུད་འགྲེལ་གདན་མ་བྲངས་མི་དགོས་ཏེ་བོད་དུའང་སྤར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལོ་རྩ་
 བས་བསྒྱུར་ཡང་བྱིས་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དབང་མདོར་བསྟན་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་ལྷན་ཁྲབ་
 འབྲུག་སྤྱོད་པའི་དུས་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེར་དར་བར་ཡང་གྲགས་པས་བོད་ལས་
 འཕགས་ཡུལ་དུ་དུས་འཁོར་ཆེས་སྤར་བར་དང་བ་བྱུང་བོ། །བདུན་པ་ནི།
 འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིས་དར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུའང་
 དར་བ་ལས་ད་ལྟ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་རྩོམ་པའི་དུས་ས་
 མོ་བྱ་སྟེ་སློལ་ཞི་བའི་ལོ་འདི་རྫོགས་པ་ཡན་ཆད་དུ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་
 རབ་བྱུང་ནས་དུག་ཅུ་ཕྱག་བརྒྱད་དང་ལོ་རྒྱུད་བཞི་བཅུ་ཅུ་གསུམ་ལོ་ལྔ་དང་ཉེར་
 གསུམ་འདས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བྱུང་བའི་དབང་པོ་
 དགའ་ལྷན་ནས་འཕྲོས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ་ནས་ལོ་འདི་རྫོགས་པ་

ཡན་ལ་ཉིས་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལྷ་མས་སུ་ལོ་གཅིག་
 བལྷ་མས་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རབ་གྱི་ལོ་ང་ རྩ་བརྒྱད་ཅུ་དེ་ནས་ལྷ་
 དབང་སོགས་དྲུག་གིས་དྲུག་བརྒྱ། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལོ་བརྒྱ། དེ་རྗེས་
 གྲུ་ཡི་བརྒྱ་ན་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ཐོག་མ་དང་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་སུ་རབ་
 བྱང་ལོ་སོགས་འདས་ལོ་དེ་སྟེད་སོང་བ་བསྐྱོམས་པས་སྒྲོས་མ་ཐག་པའི་གྲངས་
 དེ་བྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱེ་ཆའི་ཚད་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཐེ་བས་བདེ་གཤེགས་སྟོན་པ་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ས་བྱའི་ལོ་འདི་རྫོགས་པ་ཡན་
 ཚད་ལ་ཉིས་སྟོང་ དང་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྟོན་
 མཚོག་དམ་པ་ཤིང་ སོ་བྱི་བ་ལ་འབྱུངས་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་རྩ་མོ་ལྷག་ལ་
 རྒྱད་གསུངས་ཤིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོ་བྱི་མ་ཤིང་སྟེ་ལ་ཚས་རྒྱལ་ལྷ་
 དབང་གིས་ཚས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་དྲུག་ཅུ་སྟོར་བཅུ་འདས་པའི་ཤིང་སྟེ་ལ་
 ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྒྱད་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱ་འདས་པ་ཤིང་བྱི་ལ་བད་
 དཀར་གྱིས་ཚས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་པ་ཤིང་སྟེ་ལ་རྒྱ་མཚོ་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཚས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་ལག་པ་གདེངས་ཅན་ལྷ་བ་འདས་
 པ་མེ་བྱི་ལ་རྒྱལ་ཀས་བྱེད་རྩིས་ཐུག་ལེན་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་
 གཅིག་འདས་པའི་རབ་བྱང་ལ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྩིས་གྱི་ལག་ལེན་དར་བ་
 དང་། དེ་ནས་དྲུག་ཅུ་སྟོར་བརྒྱད་དང་ལོ་རྒྱུད་ ཞེ་གསུམ་ན་ས་མོ་བྱའི་ལོ་རྟ་འདི་

ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། ཉོན་མཛོག་དམ་པ་ཞིང་འདིར་སྒྲུང་བ་ནས།
ཐེག་པའི་ཕྱི་མོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི། །དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་རིམ་ལྗོངས་གསལ་བའི་
ཚུལ། །གཞན་ཆོག་རྗེས་སྒྲོས་མེད་པར་མ་ཡིན་པར། །སྒྲོ་སྒྲུར་སྒྲུངས་ནས་དམ་
པའི་དགོངས་པ་བཞིན། །རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མའི་བྱིན་གྱིས་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། །ཞེས་སོ།
།ལྷ་པ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ས་དུམ་བུ་བཙུག་ཉིས་སུ་དུས་བཞི་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། །གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད།
དེ་དག་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་རང་ལུགས་
བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། །བྱིས་དང་བྱིས་ཅན་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་བཤད་པར་དམ་
བཅའ་བ། །གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུས་
མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ས་དུམ་བུ་བཙུག་ཉིས་ལ་དུས་བཞི་
བགྲོད་ཚུལ་དང་མིན་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆད་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་དུས་བཞི་
དང་གཟའ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྒྱུད་དག་པར་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་དུས་
བཞི་དང་། །རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་པ་འདིའི་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་
ཀྱི་དུས་བཞི་དང་། །དུས་བཞིའི་འཛིག་ཚུལ་བཞི་བཤད་ནས་སྒྲུར་ཡང་ནམ་
མཁའ་ཉིད་ལ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྒྱ་ཤི་སྟེ་ཉི་མ་བགྲོད་པ་ལས་ས་དུམ་བུ་བཙུ་
ག་ཉིས་ཀྱི་གཞི་འདིར་ནམ་ལྷ་དཔྱིད་དང་དབྱར་དང་སྟོན་དང་དགྲན་གྱི་དུས་བཞི་
འབྱུང་ཚུལ་འཆད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་རྒྱ་བོད་གཞན་དག་

རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མ་ཚུབ་པའི་འཆད་ལུགས་མང་མོད་ཀྱང་རགས་པ་མདོར་
 བསྐྱུས་ན། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་རྗེ་སྤྲ་མ་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་སོགས་
 བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་གིས། གོ་ལ་སྟེང་བཀྱེད་མ་ཞེས་པ་སྟོ་བཀྱེད་མཐར་ཐུག་
 པ་ནས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་མཐོ་བར་འགོ་བ་ལ་གོ་ལ་སྟེང་བཀྱེད་ཀྱི་
 བད་སྦྱར་ཏེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དགུན་ཉི་མ་ལོག་ནས་སྟེང་དུ་མཐོ་བར་འགོ་བ་
 དང་དབྱར་ཉི་མ་ལོག་ནས་ལོག་ཏུ་དམའ་བར་བཀྱེད་པོའི་ཆོ་བྱང་དང་སྟོ་རུ་
 བཀྱེད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། རོན་དུ་སྟོ་བྱང་དུ་བཀྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་སའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་དབག་ཆད་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཚུད་ཀྱིལ་ལ་དབག་ཆད་སྟོང་
 ཐུག་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་ས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཅད་
 པའི་སྟེང་གི་ཐད་དྲང་ བོ་ནི་དབྱར་སྟོན་དགུན་དབྱིད་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མའི་རྒྱ་
 ལམ་དེ་ཁོ་ན་ནས་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། གནས་འདི་དང་རི་རབ་ཀྱི་བར་དུ་དབག་ཆད་
 སྟོང་ཐུག་ཕྱིད་དང་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་རྟ་གདོང་མེ་རིའི་བར་དུ་འང་དབག་
 ཆད་སྟོང་ཐུག་ཕྱིད་དང་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། ཐད་དེ་ནས་བྱང་བཀྱེད་དུ་
 གྲགས་པའི་དུས་སུ་སྟེང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཀྱེད་པ་ན་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཉི་མ་དབག་ཆད་
 སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་ཐད་དུ་བཀྱེད་པ་དང་། སྟོ་བཀྱེད་དུ་གྲགས་པའི་
 དུས་སུ་ལོག་ཏུ་དམའ་བར་འབབ་པས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཉི་མ་དབག་ཆད་བདུན་ཁྲི་
 ལྷ་སྟེང་དུ་བཀྱེད་པ་ཡིན་ལ། གོ་ལའི་སྟོ་བྱང་གི་རྒྱ་ཆད་རྟ་གདོང་གི་མེ་རི་དང་

ལྷན་པོའི་བར་གྱི་ཚད་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་བདུན་བཙུ་ཙ་ལྷ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ལ་
 ལྷགས་འདི་ལྟར་གྱི་ཆོ་ན་གླིང་བཙུ་གཉིས་ཀྱན་དུ་བྱང་བགོད་ལ་སོགས་པས་ལྷ་
 བགོད་དང་། སྟོན་དབྱིད་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱན་ས་དུམ་བུ་སོ་སོར་སྲ་ཁྱི་མེད་ཅིང་
 མཉམ་པོར་ཡོད་པས་འདོད་དོ། །ཡང་ཀམ་པའི་རིང་ལྷགས་པ་མཚུར་སྤྱི་
 འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་གོ་བྱི་དོན་གྲུབ་འོད་ཟེར་སོགས་ཁ་ཅིག་སྤྱིར་བཏུང་ཅེས་
 པ་བྱང་དུ་བགོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་བཞེན་དུ་ལྷན་པོའི་སྤྱི་
 རོལ་དུ་གོ་ལ་ཞག་རེ་བཞེན་སྐྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་ལྷན་པོ་ལས་རིང་དུ་འགོ་བཙུག་གི་གླིང་
 བཙུ་གཉིས་པོ་ཀྱན་དུ་མཉམ་ལ་དེའང་བྱང་བགོད་ཀྱི་དུས་སྤྱི་ས་ལས་དཔག་ཚད་
 བརྒྱད་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་གིས་སྟོང་དུ་འཇགས་པ་དང་ནང་ནས་སྤྱིར་བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་
 ལྷ་བགོད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དང་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞག་རེ་བཞེན་བྱང་ངམ་ནང་དུ་
 རི་རབ་ལ་ཉེ་བར་འོང་བ་བྱང་བགོད་སྟེ་ལྷ་བྱང་གི་བགོད་ཚད་དམ་འཇུག་སྤུལ་
 བྱི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ལྷ་བཙུ་ཡིན་པར་འཆད་ལ། ལྷགས་འདི་ལྟར་དུ་སྤྱི་བ་
 དག་གིས་གླིང་གཞི་ཀྱན་ལ་དབྱར་སོགས་དུས་བཞི་མཉམ་པར་སྟེ་ཐམས་ཅད་
 དབྱར་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་ལ་དུས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་ཅིང་
 གོ་ལ་ཞེས་པའི་བྱིམ་བཙུ་གཉིས་པོ་དེའང་ནམ་མཁའ་རི་ལྟར་གནས་ཅི་ན། རི་
 རབ་ཀྱི་ཁ་བྱེར་ནས་མེ་རིའི་བར་དཔག་ཚད་དོན་ལྷ་ལ་དྲུག་དུ་བགོས་པའི་རེ་རེ་
 ལ་ཞེང་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་དང་རྒྱུ་པ་རེ་ཡོད་ཅིང་འབྲིག་པ་དང་ཀཏྲ་

འདི་བྱིམ་གཉིས་རི་རབ་ཀྱི་ཁ་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཉི་མ་ཉམ། དེའི་བྱི་རོལ་དུ་སྤྲང་
 དང་སངས་གཉི་བྱི་རོལ་དུ་ལུག་དང་བུ་མོ། དེའི་བྱི་རོལ་དུ་ཉ་དང་སྤང་དེའི་བྱི་
 རོལ་དུ་བུམ་པ་དང་སྤྲིག་པ། དེའི་བྱི་རོལ་དུ་ཚུ་སྤྲིན་དང་གཞུ་བྱིམ་མེ་རི་ལ་ཉི་བ་
 མཐར་ཐུག་ཅིང་ནང་མ་རྣམས་རིམ་པས་མཐོ་བ་དང་། དབྱར་ཉི་ལོག་པའི་དུས་
 ཀུཞ་འདི་བྱིམ་དུ་སློབ་པ་དེ་ནས་ཞག་རེ་བཞིན་བྱིར་བཀྱེད་པས་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་
 ཀུཞ་འདི་བྱིམ་གྱི་བྱི་མཐར་སློབ་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་བྱིམ་བྱི་མ་ལྷའི་མཐའ་ལ་
 གཞུའི་བྱི་མཐར་སློབ་ནས་དགུན་ཉི་ལྗོན་ཁིང་ཚུ་སྤྲིན་གྱི་བྱིམ་དུ་སློབ་ནས་ནང་
 དུ་ཞག་རེ་བཞིན་མཐོ་རུ་འགོ་བར་འདོད་དོ། ཡང་རྒྱ་གར་བའི་མུ་སྤྲིགས་པ་བྱེད་
 འགའ་དང་བོད་ཁ་ཅིག་བྱིམ་ལུག་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང་བྱིམ་ཅན་རྒྱ་སྐར་
 རྣམས་མི་འཆུག་པར་གོ་ལ་སྒོག་བརྩེགས་ནས་འདོད་པ་བྱིམ་རྣམས་སྤྲང་འོག་ཏུ་
 མོག་རིམ་པས་བརྩེགས་པ་ལྟར་འདོད་ལ། དེའི་སྤྲང་དུ་གཟའ་ཐམས་ཅད་ལྟོ་
 དང་བྱང་དུ་མི་འཆུག་པར་བྲག་གཟའ་ཉི་མ་མི་ག་དམར་ལུང་བུ་སྤྲིན་པ་རྣམས་
 རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཐོ་བར་རྒྱ་བ་དང་། ཞི་གཟའ་སྒྲ་བ་ལྟག་པ་བ་སངས་མཆུག་
 རིང་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དམའ་བ་ཡི་རང་གནས་རྒྱ་ལམ་མཐོ་དམན་དང་ ལྟོ་
 བྱང་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་རྒྱ་བའི་དཔེ་ནི། བ་ལང་མང་པོ་ཐག་པ་རིང་བ་དང་
 ཐུང་ བ་ཡིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་ཀ་བའམ་དེ་ལྟར་བ་ཞིག་ལ་བཏགས་ནས་
 འབྲས་སོ་བ་འཆག་ན་ཐག་པ་བྱང་བ་ཀ་བ་ལ་ཉི་བ་དང་ཐག་པ་རིང་བ་རྣམས་ཀ་

བ་ལ་རིང་ཡང་བསྐྱོར་བ་གཅིག་བྱེད་པ་ལ་དུས་མཉམ་དུ་འཁོར་བ་དང་མཐའ་
བསྐྱོར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་འགོས་མགྲོགས་པ་དང་ནང་མ་རྣམས་ཅུང་ཟད་བྱལ་
བའི་དཔེས་སུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཀག་བཞིན་
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བོད་འགས་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སོགས་ཁྱིམ་རྒྱ་
རྒྱུང་བ་རྣམས་གནས་མཐོ་བ་དང་མེ་རིང་ཉེ་བའི་རྒྱ་སྤོན་སོགས་ཁྱིམ་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་གནས་དམའ་བས་ཉེ་མ་སྟོ་བགྲོད་ཀྱི་ཆེ་བགྲོད་པའི་ས་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་རྒྱུང་
གིས་སྤུལ་བས་མགྲོགས་པ་དང་། བྱང་བགྲོད་ཀྱི་དུས་འཕུལ་བྱེད་མེད་པས་དལ་
བས་འགོ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་གཟའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པའི་
གོ་ལ་གཡས་སུ་འཁོར་བར་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་ཞིང་། ཡང་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་
ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་ཁ་ཅིག་དྲག་གཟའ་རྣམས་རྒྱ་ལམ་རྟག་དུ་མཐོ་བས་
དྲག་གཟའི་སྐར་མ་རྣམས་སྐར་མ་རྒྱུང་བར་སྤང་བ་དང་ཞི་གཟའ་ལ་ཀུན་དུ་རྒྱ་
ལམ་དམའ་བས་ཞི་གཟའི་སྐར་མ་རྣམས་སྐར་མ་ཆེ་བར་སྤང་བ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་སྒྲོམ་དང་སྤར་
ཐང་པ་འཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཤྱུ་མཆོག་ལྟ་བུ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཤར་གླིང་
དབུས་མ་དང་ལྷུབ་གླིང་དབུས་མ་གཉིས་སུ་སྟོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྟོ་གླིང་
དབུས་མ་དང་བྱང་གླིང་དབུས་མ་གཉིས་སུ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་
དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་སྟེ་དེ་ལ་དུས་བཞི་ཡང་བྱེད་འཆོལ་ཞེས་དང་། གོ་ལ་ལྷགས་

སྒྲིག་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་བྱ་ཆེན་མོར། མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་རྒྱ།
།ཞེས་བྱུང་བས་ལྷགས་སྒྲིག་ནི་མཚོན་ཆའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆུ་
སྤོན་གྱི་ཁྲིམ་གྱི་དབུས་སུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆོ་གླིང་འདི་དང་བྱང་གླིང་གཉིས་སུ་
དབུན་དང་ཤར་རུབ་གཉིས་སུ་དབྱིད་ཡོད་ལ་གླིང་འདིར་ཉིན་སྐད་ཀྱི་ཆོ་གླིང་
བཅུ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་སྟེང་དུ་བཀོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རི་ལྷར་ཡོད་སྐྱམ་ན།
ཉི་མ་ཆུ་སྤོན་གྱི་ཁྲིམ་ལྟོ་མེ་རིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་དེའི་ཐད་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡོད་
ལ། ཁྲིམ་དེའི་རྗེས་མ་བུམ་ཁྲིམ་ནི་ཆུ་སྤོན་གྱི་ཁྲིམ་གྱི་ནང་གི་ཐད་དུ་ལྟོ་གླིང་
ཤར་མའི་ནམ་མཁར་དང་དེའི་རྗེས་མ་ཉི་ཁྲིམ་ནི་བུམ་ཁྲིམ་གྱི་ནང་ཐད་དུ་ཤར་
གླིང་རུབ་མའི་ནམ་མཁར་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ལྷག་ཁྲིམ་ནི་ཉི་ཁྲིམ་དེའི་ནང་ཐད་
དུ་ལྷན་པོ་དང་མེ་རིའི་དབུས་དྲང་པོའི་ཤར་གླིང་དབུས་མའི་ནམ་མཁར་དང་།
དེའི་རྗེས་ལ་སྤྱང་ཁྲིམ་ནི་ལྷགས་ཁྲིམ་དེའི་ནང་ཐད་ཤར་གླིང་ཤར་མའི་ནམ་
མཁར་དང་། དེའི་རྗེས་མ་འབྲིག་ཁྲིམ་ནི་སྤྱང་ཁྲིམ་དེའི་ནང་ཐད་དུ་བྱང་གླིང་
རུབ་མའི་ནམ་མཁར་དང་། དེའི་རྗེས་མ་ཀཏུ་ཏའི་ཁྲིམ་ནི་འབྲིག་ཁྲིམ་དེའི་ནང་
ཐད་དུ་བྱང་གླིང་དབུས་མའི་རི་རབ་ལ་ཉི་བར་གནས་ལ། དེ་ཡང་ཆུ་སྤོན་ཁྲིམ་
ནས་ཀཏུ་ཏའི་བར་གྱི་ཁྲིམ་རྣམས་རི་རབ་ལ་རིམ་བས་ཉི་བར་དང་། དེ་ནས་སང་
གོ་བུ་མོ་སྤང་སྤིག་པ་གཞུ་ལྟ་ནི་ཆུ་སྤོན་གྱི་ཁྲིམ་གླིང་འདིའི་ཐད་དྲང་པོར་ཡོད་པ་
ལ་མ་ཐུག་གི་བར་བྱང་གླིང་ཤར་མ་རུབ་གླིང་གསུམ་ལྟོ་གླིང་རུབ་མ་རྣམས་ཀྱི་

ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཁྱིམ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དེ་དག་ལས་རིམ་པ་ལྟར་བྱི་མཐའི་ཐད་དུ་སྟེ་
རིམ་བཞིན་རི་རབ་ལས་རིང་དུ་སོང་བར་ཁྱིམ་དེ་དག་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་
དེ་དག་ལ་ཉི་མ་གནས་སྟེ་རིམ་པས་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚུ་སློན་གྱི་ཁྱིམ་ནི་
སྤྱིང་དེའི་མེ་རིའི་ཕྱོགས་ནས་ལུབ་སྤྱིང་དབུས་མའི་བར་དུ་གསེགས་འགོས་ཀྱིས་
རི་རབ་ལ་ཉི་བར་རྒྱ་བས་ལུབ་སྤྱིང་དབུས་མའི་ཐད་དུ་རི་རབ་ལ་ཉི་བ་མཐར་
ཐུག་པར་རྒྱ་བ་དང་། དེ་ནས་བྱང་སྤྱིང་དབུས་མའི་བར་དུ་གསེགས་འགོས་ཀྱིས་
རི་རབ་ལས་རིང་བར་རྒྱ་བས་བྱང་སྤྱིང་དབུས་མའི་ཐད་དུ་མེ་རི་ལ་ཉི་བ་མཐར་
ཐུག་པར་རྒྱ་ཚུལ་སྟེ་སྤྱིང་དུ་རྒྱ་བ་དང་ངེ་ལྟར་བ་དང་། དེ་ནས་ཡང་ཤར་སྤྱིང་
དབུས་མའི་བར་དུ་གསེགས་འགོས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་ཉི་བར་རྒྱ་བས་ཤར་སྤྱིང་
དབུས་མའི་ཐད་དུ་རི་རབ་ལ་ཉི་བར་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱ་བ་དང་། དེ་ནས་སྟོ་
སྤྱིང་དབུས་མའི་བར་དུ་གསེགས་འགོས་ཀྱིས་རི་རབ་ལས་རིང་དུ་རྒྱ་བས་སྟོ་
སྤྱིང་དབུས་མའི་ཐད་ཀྱི་རི་རབ་ལ་ཉི་བ་མཐར་ཐུག་པས་རྒྱའོ། །དེ་ནས་ལུག་
ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆེ་སྤྱིང་འདི་དང་བྱང་དུ་དབྱིད་། ཤར་ལུབ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་
སྟོན། སྤང་ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་གནས་པ་ན་འདི་དང་བྱང་སྤྱིང་དུ་སྟོན། ཤར་ལུབ་ཀྱི་
སྤྱིང་དུ་དབྱིད་འབྱུང་བས་ཁྱིམ་དེ་གཉིས་གོ་ལའི་ཆངས་ཐིག་ཉིད་ནས་གསེགས་
འགོས་མི་བྱེད་པར་ལྷུ་པོར་རྒྱ་ལ། ཁྱིམ་གཞན་བཙུ་པོ་རྣམས་སྟོ་བྱང་གི་སྤྱིང་
དུ་རི་རབ་ལ་ངེ་ཙམ་ཆེས་རིང་བ་དེ་ཤར་ལུབ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་རི་རབ་ལ་ཆེས་ཉི་བ་

དང་ཤར་རྒྱབ་ཏུ་མེ་རི་ལ་ཆེས་ཉེ་བ་དེ་ལྟོ་བྱང་དུ་རི་རབ་ལ་ཆེས་ཉེ་བས་ཉེ་མ་
 དང་ཁྱིམ་ལྷགས་སྒྲོག་ལྟར་འདོད་དོ། །དེས་ན་གླིང་རང་རང་གི་ཉེ་མ་ལྟོ་བསྐྱོད་
 གྱི་ཁྱིམ་དང་རི་རབ་གྱི་བར་དུ་སྟོང་ཆ་རི་རབ་གྱི་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྷ་བཅུ་ལས་ལྷག་
 ཅུམ་ཞིག་ཡོད་དེ་དེའང་རི་རབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ཚད་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་
 བདུན་བཅུ་དོན་ལྷ་ཡོད་པའི་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་སྒྲིན་གྱི་ཁྱིམ་རང་གི་ཞེང་ཚད་
 དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དོན་ལྷའི་བདུན་ཆ་ཡོད་ལ་དེ་མིན་པའི་ཆ་དུག་དེ་སྟོང་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གླིང་རང་རང་གི་ཉེ་མ་བྱང་བསྐྱོད་གྱི་ཁྱིམ་དང་མེ་
 རིའི་བར་དུ་སྟོང་ཆ་རི་རབ་གྱི་སྟོང་གི་ཞེང་ཚད་ལྷག་ཅུམ་ཡོད་དོ། །རྒྱ་མཚན་
 བཤད་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་ལམ་ལ་ཆུ་སྒྲིན་དང་ཀཏུ་ཏུ་གཉིས་ལ་
 རང་རང་རྒྱ་བ་ལས་གཞན་མི་རྒྱ་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཁྱིམ་ལྷ་ལ་ཁྱིམ་དེ་གཉིས་
 གྱི་བར་གྱི་ཁྱོན་ལ་ཆར་ལྷ་རྩལ་པའི་ཆ་རེ་རེ་ལ་ཁྱིམ་གཉིས་རེའི་རྒྱ་ལམ་ཡིན་
 ཉེ་ཆ་གཅིག་པ་ལ་གཞུང་དང་བུམ་པའི་རྒྱ་ལམ། ཆ་གཉིས་པ་ལ་ཉ་དང་སྒྲིག་པའི་
 རྒྱ་ལམ། ཆ་གསུམ་པ་ལ་ལུག་དང་སྒྲང་གི་རྒྱ་ལམ། ཆ་བཞི་པ་ལ་སྤང་དང་བུ་
 མོའི་རྒྱ་ལམ། ཆ་ལྷ་པ་ལ་འབྲིག་པ་དང་སང་གའི་རྒྱ་ལམ་སྟེ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་
 ལས་གཉིས་རེའི་རྒྱ་ལམ་བུན་མོང་བ་ལྷ་སྟེ་ཁྱིམ་བཅུ་དང་རེ་རེའི་རྒྱ་ལམ་ལ་བུན་
 མོང་མིན་པ་གཉིས་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ་ཤར་དང་རྒྱབ་གྱི་ལྟོ་
 བསྐྱོད་མཐར་བུག་པའི་ཆོ་ཉེ་མ་གླིང་རང་རང་གི་མི་རེར་ཉེ་བ་ཡིན་ཡང་དགུན་

ཉི་མ་ལོག་པའི་དུས་དེ་ནས་ཞག་རེ་རེ་བཞིན་ནང་དུ་ཉི་བ་ན་བྱང་དུ་བགྱོད་དེ་
དགུན་ཐ་དང་དབྱིད་ར་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་འདིར་དབྱིད་ཀྱི་དུས་དེ་བྱང་དུ་འང་
དབྱིད་དང་ཤར་ལུབ་གཉིས་སུ་སྟོན་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་དབྱིད་རྫོགས་ཏེ་རི་རབ་
སྟོགས་ལ་ཉི་བར་འགོ་བའི་ཆོ་སྟོ་གླིང་དབུས་མ་དང་བྱ་གླིང་དབུས་མ་གཉིས་ཀྱི་
དབྱར་ར་དང་དེ་ནས་བྱང་བགྱོད་མཐར་ཐུག་རྫོགས་ནས་ཀྱང་སྐར་ཞག་རེ་རེ་
བཞིན་དུ་སྟོར་བགྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཤར་གླིང་དང་ལུབ་གླིང་གཉིས་སུ་
དབྱར་དང་བྱང་གླིང་དང་སྟོ་གླིང་གཉིས་སུ་དགུན་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ།
ཡང་རྩ་བ་དང་། ཀུན་མཁུན་སྟུ། བྱང་པ་བདག་ཆེན། དཔལ་ཡིད་བཟང་ཕྱེ་བ་
སོགས་ཁ་ཅིག་ཁྱིམ་ནི་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བཙུག་གཉིས་སྟེ་འཁོར་ལོ་ཡི་རྩིབས་
བཞིན་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་བཙུག་གཉིས་ཁྱིམ་ཁྱོན་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཆོད་བརྒྱ་སོ་ལྔ་རེ་ཡོད་ཀྱང་
རྩིབས་གཅིག་གི་ཆ་ཚུ་སྟོན་ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་སྟོ་གླིང་དབུས་འདིའི་ཐང་གི་ནམ་མཁའ་
བགྱོད་པ་ན་སྟོ་རྟ་གདོང་གི་མེ་རི་ལ་ཉི་བས་སྟོར་བགྱོད་པ་དང་ཁྱིམ་དེ་བྱང་གླིང་
དབུས་མའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་བགྱོད་པ་ན་རི་རབ་ལ་ཉི་བར་རྒྱ་བས་བྱང་
བགྱོད་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ལ་ནི་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱུང་འགོས་ལ་ས་
གཞན་གཟའ་བཙུ་པོ་སྟུར་རང་རང་གི་འགོས་ཟུར་པ་ནི་མེད་ཅིང་ཉི་མ་སོགས་
གཟའ་རྣམས་ནི་སྟོ་དང་བྱང་དུ་རང་འགོས་ཀྱིས་བགྱོད་པ་བྱེད་ཀྱང་ཁྱིམ་བཙུ་
གཉིས་པོ་རང་རང་སོ་སོར་རྒྱ་ལམ་གཅིག་ཉིད་གང་ཡོན་པ་ལས་དབྱར་སོགས་

ལས་དུས་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་གཙུག་མ་ཡིན་པའི་གཟའ་ཉི་
མ་མིག་དམར་ལུང་བ་སངས་སྤྱོད་པ་མཐུག་རིངས་རྒྱལ་གཡོན་བསྐྱར་གྱིས་
འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །འབྲེ་བ་ཐོན་པ། བླ་མ་དམ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་བྱིས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་དེར་བསྐྱོད་པའི་བྱིས་ཅན་གྱི་གཟའ་སྐར་རྒྱལ་དུས་མཉམ་དུ་
ལྟོར་བསྐྱོད་པ་དང་བྱང་དུ་ཡང་མཉམ་པར་འགྲོ་བར་འདོད་དེ་དེའི་ཚུལ་ཡང་
བྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་བཅུ་གཉིས་པ་ལྟར་ཆ་ཤས་བཅུ་གཉིས་མཉམ་པའི་སྟེང་
དུ་རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་མི་གཟེར་བཏབ་པ་ལྟར་གནས་ལ། གཟའ་རྒྱལ་མི་རང་
འགྲོས་གཡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་བྱིས་ཀྱི་ཆད་ནི་ལྟོན་པོ་དང་མེ་རིའི་བར་དུ་དབུས་སུ་
དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་སྟེ་རི་རབ་དང་མེ་རི་ལ་ཉི་བར་དཔག་ཆད་སྟོང་
ཕྲག་ཟེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་རེ་སྟོང་པར་ཡོད་ལ། ཉི་སོགས་གཟའ་རྒྱལ་མི་སྟོ་
བྱང་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི་བྱིས་དེའང་ལྟོ་བྱང་དུ་རང་རང་གི་རྒྱ་ལམ་ལས་ལྟོ་བྱང་དུ་
བསྐྱོད་པ་ཡིན་སྟེ་བྱང་བསྐྱོད་ཀྱི་ཆེ་རི་རབ་དང་ཉི་བའི་སྟོང་ཆ་དཔག་ཆད་སྟོང་
ཕྲག་ཟེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཡུལ་ཚུག་ནས་བསྐྱོད་པ་དང་ལྟོ་བསྐྱོད་ཀྱི་ཆེ་
མི་རི་དང་ཉི་བའི་སྟོང་ཆ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་ཟེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཡུལ་
དུ་ཚུག་ནས་བསྐྱོད་པར་འདོད་དོ། །གཙང་སྟག་ཆང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་
སོགས་ཁ་ཅིག་རྒྱ་སྐར་རེ་ལ་རྒྱུད་པ་བཞི་རེ་ཡོད་པའི་ནམ་སོའི་རྒྱུད་པ་གཙུག་
རྒྱལ་སྐག་གི་རྒྱུད་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དེ་དགུ་པོ་ནི་ཀཾ་ཏའི་བྱིས་ཡིན་ལ་དེ་

སྤྱིང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་བྱུང་བ་ནི་བྱིམ་དེ་རི་རབ་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བར་འགྱུར་
ཞིང་བྱིམ་དེ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྱུར་པོར་འགོ་བས་བྱིམ་ཆེ་བར་འཛོག་པ་
དང་ཀཏུ་འདི་བྱིམ་དེའི་དུས་བྱུང་སྤྱིང་དབུས་མའི་ནམ་མཁར་སྤྱིང་བ་ནི་སྤྱིང་
འདིའི་རྟ་གདོང་གི་མེར་ཉེ་ཞིང་བྱིམ་དེ་གཤོང་མོར་ཡོད་པས་ཆུང་ཞེས་བརྗོད་དོ།
།དེ་ཡང་ཆུང་འགོས་ཞེས་བ་ནི་བཙོམ་ལྷན་རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་བོད་མང་པོས་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དུས་འཁོར་ལས་གཟའ་ཐམས་ཅད་གཡོན་འགོ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
དེང་སང་གཟའ་ཐམས་ཅད་གཡས་སྒོར་དུ་འགོ་བ་འདི་ལ་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་དུ་
བས་གཟའ་ཐམས་ཅད་གཡོན་འགོ་ཡིན་པ་ཆུར་མཐོང་གི་མདོན་སུམ་ཚད་མས་
ཀྱང་གསལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གསལ་བ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་
པའི་བསྐྱེད་ཤེས་སུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་བཟོད་ནས་འདི་ཞེས་
བས་དེའི་འགལ་སྟོང་དུ་རེ་ནས་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་དེ་བྱིམ་དང་གོ་ལ་ཞེས་ཐ་
དད་དུ་བྱེས་ཏེ་བྱིམ་ནི་བྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་ཡང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་
བདུན་ལ་རྟུང་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་རྟུང་གནས་དགུ་རེའི་ཁྱོན་ལ་བྱིམ་དུ་
འཛོག་ཅིང་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་སྐར་མའི་རྟུང་པ་དགུ་རེའི་ཁྱོན་ཙམ་གཞི་རྒྱུད་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་མདའ་ཡོན་ཏན་ལྷ་བའི་ཆད་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྐར་མ་རྣམས་གཟེར་

བཏབ་པ་ལྟར་གནས་ནས། རྒྱུད་འགོ་བ་ལས་སྐར་མ་མི་འགོ་བར་འདོད་པ་
 ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་སྐར་རང་རང་ལ་མཁྱོགས་བྱལ་མཉམ་པའི་རྒྱུད་འགོས་
 ཟུང་བ་རེ་རེ་ཡོད་པས་སྐོར་ལམ་དུ་མི་མཁྱོགས་བྱལ་མཉམ་པར་འགོ་བ་ལྟར་
 ཡིན་ལ། ཉི་མ་སོགས་གཟའ་བཅུའི་བསྐོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོ་
 ལར་འཛོགས་སྟེ་དེའི་ཚད་ནི་རི་རབ་ནས་མེ་རི་ལ་ཐུག་གི་བར་དབག་ཚད་སྟོང་
 ཐུག་བདུན་ཅུ་དོན་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་མཐོ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ལས་དབག་ཚད་
 བརྒྱད་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་གིས་མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་མཐར་ཐུག་ས་ལས་དབག་ཚད་
 བདུན་ཁྱི་ལྔ་སྟོང་གི་མཐོ་བར་རྒྱ་ཁིང་དེ་ཡང་སྤྲི་ཏར་གོ་ལ་ཞེས་པ་ལོ་ཆེན་རིན་
 ཆེན་བཟང་པོས་སྐབས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། འགོས་ཀྱིས་ཁུངས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་།
 ཆག་ལོས་ལྷུམ་པོ་དང་། རོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་གོ་ལའི་འགྱུར་ལ་ལར་སྐར་གཤོང་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤོང་གིས་རང་སོར་བཞག་པ་དང་། རང་ལུགས་སུ་ལྷུམ་སྐོར་
 ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོ་བྱང་
 གི་རྒྱ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་སྐར་ཉིད་བདུན་པོ་རྣམས་ཞག་རེ་བཞིན་རི་
 རབ་ལ་གཡས་བསྐོར་དུ་རྒྱུད་འགོས་ཀྱིས་གིན་ཏུ་ཐུར་བར་འགོ་བས་རྒྱུད་འགོས་
 མཁྱོགས་མཉམ་དུ་ཞག་རེས་འཁོར་ལ། ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟའ་རྣམས་ནི་
 རྒྱ་སྐར་ལས་མཁྱོགས་བྱལ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྒྱ་སྐར་ལ་སོགས་པའི་སྐར་མ་
 རྣམས་དང་གཟའ་སོགས་རང་རང་གཡས་བསྐོར་ཉིད་དུ་འགོ་བ་ལ་སྐྱ་གཙན་ནི་

རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱུང་འགོས་ལས་ཅུང་ཟད་མཁྱོགས་པས་ཞག་རེ་བཞིན་སྐར་མ་ལས་
 རྩོན་དུ་ཐལ་ནས་ལོ་བཙུན་གྱི་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ན་རྒྱ་སྐར་ཐ་མ་ནམ་གྱུ་ནས་
 ལྷགས་ལྷོག་ཏུ་སྒྱུད་པས་མྱུར་བར་ལའོར་བ་དང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དུས་ལའོར་བ་ཐམས་
 ཅད་ཉི་མ་སོགས་གཟུང་གཞན་གཡོན་དུ་འགོ་བར་འདོད་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ལའོར་
 ལོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཡས་སུ་རྒྱ་སྐར་འགོ་བ་བཞིན་འགོ་བ་ཡིན་མོད་
 གྲང་རྒྱ་སྐར་འགོ་བ་ལས་སྒྲ་གཅན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མྱུར་བ་དང་སྒྲིན་པ་
 ལུང་བུ་ཉི་ལྷག་དུ་སངས་བཞི་ཟླ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་བུལ་བས་རྒྱ་སྐར་ཉེར་
 བདུན་ལ་གཡོན་སྒོར་དུ་ལོངས་སྒྱུད་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་
 གནད་མ་རྟོགས་པར་ཀྱན་མཁྱེན་བུས་ཁྱིམ་བཙུག་གཉིས་དེ་གདུགས་ཀྱི་མ་གཞི་
 ལྟར་གཡས་བསྒོར་དང་དེའི་སྟེང་དུ་སྒོག་ཆགས་གཅིག་རང་གི་མའོས་གང་ཡོད་
 ཀྱིས་ཁ་ཤར་དུ་བལྟ་བས་གཡོན་དུ་འགོ་བའི་དབེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཟླ་ཉི་ལ་དེ་
 ལྟར་མཆོན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རི་སྐད་དུ། ལྟར་ལ་ཤར་དུ་
 ཁ་སྒོགས་འཁྱུར་ཏེ་སྒྲར་ཡང་འབྱོག་པོར་རྒྱ་ལ་རབ་ཏུ་གཞན་དུ་མངོན་པར་
 སྒོགས། ཅེས་ལྟར་འགོས་མིན་པ་ལ་ཁ་ཤར་དུ་སྒོགས་པར་མ་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་
 དང་། ཉི་མའི་རྒྱུང་འགོས་ཀྱི་མཁྱོགས་ཁྱད་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་
 དཔག་ཆད་སྟེང་སྒྲག་དུག་དང་སྟེང་སྒྲག་གཅིག་གི་རྐང་བ་སྒྱུད་པར་གསུངས་
 པས་དཔགས་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དཔག་ཆད་བཙུ་བདུན་དང་རྒྱུང་གྲགས་བྱེད་

གཉིས་ཙམ་བགོད་པ་གིན་རྩ་མགྲོགས་ཏེ་མདོ་སྡེ་ཁྱེད་འདས་ལས། སྐྱེས་བུ་
བཞིས་དྲུས་གཅིག་རྩ་ཕྱོགས་བཞིར་མདའ་འཕངས་པ་དེ་བཞི་ག་མ་ལྟར་བར་
འཛིན་རྒྱས་ན་གིན་རྩ་མགྲོགས་མོད་གྱི། དེ་ལས་ས་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་དང་།
དེ་ལས་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་དེ་ལས་ཉི་
མ་མགྲོགས་པར་བཤད་པ་དེའི་འགྲོས་གཡས་བགོད་ཡིན་གྱི། གཡོན་བགོད་
ཡིན་ན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཆོད་བཞི་དང་སྤང་ཉེར་གཅིག་ལས་བགོད་མི་
རྒྱས་པས་དབུགས་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དེ་ཙམ་བགོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རྒྱ་གཅན་གཡས་སུ་འཁོར་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་གཟའ་གཞན་གཡོན་བསྐྱར་དུ་
གསུངས་པའང་འགྲོས་མགྲོགས་བུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།
།དེས་ན་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོས་ལ་ཡང་སྟེན་པ་ནི་རྒྱ་སྐར་གྱི་འགྲོས་ལས་ཞག་
རེ་བཞིན་ཅུང་ཟད་སྟེ་རྟག་ལོངས་ཡུལ་གྱི་ཆུ་སྤང་དགུ་དང་དབུགས་བཞི་ཙམ་
རེས་བུལ་དེ་ལས་རིམ་བཞིན་སྤར་བུའི་འགྲོས་བུལ་བ་དང་དེ་ལས་མིག་དམར་
བུལ་བ་དང་དེ་ལས་ཉི་མ་དང་སོགས་པས་ལྟག་པ་པ་སངས་དུ་བ་དང་འགྲོས་
མཉམ་པར་བསྟན་པས་དེ་བཞི་དང་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བུལ་བ་ཡིན་པས་
རིམ་པ་ལྟར་སྟེན་པ་ནས་ལྷ་བའི་བར་འགྲོས་རེ་བུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་གཟའ་
བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་གཡོན་བསྐྱར་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐུ་ལ་ལུགས་ཕྱི་མ་
གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱར་སྟོན་དགུན་དབྱིད་ཀྱི་དུས་བཞི་ནི་ས་གཞི་ལ་

གཡས་བསྐྱར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །ཡང་སྤྱི་འབས་པ་ཁ་ཅིག་བྱམས་པ་གླིང་པ་ཉི་
 སོགས་གཟུང་གཡོན་སྒོར་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་ནམ་ལྔ་དབྱར་དང་ལ་སོགས་
 པས་ཉྱེན་དགུན་དཔྱིད་དུས་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གཡོན་བསྐྱར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ་གླིང་
 འདིར་དགུན་ཡོད་པའི་ཆེ་ལུ་གླིང་དུ་དཔྱིད་དང་བྱར་གླིང་དུ་དབྱར་དང་ཤར་
 གླིང་དུ་ཉྱེན་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་འདིར་དཔྱིད་བྱུང་བ་ན་ལུ་གླིང་དུ་དབྱར་དང་བྱར་
 གླིང་དུ་ཉྱེན་ཤར་གླིང་དུ་དགུན་འབྱུང་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཡོན་བསྐྱར་དུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན་ཟེར་བ་དང་ལུགས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉི་མ་ལྡོག་སྐྱེན་ཡང་བྱུང་བཤོད་ཀྱི་
 དུས་རི་རབ་དང་སྟོ་བཤོད་ཀྱི་རྟ་གདོང་གི་མེ་རིར་ཉི་བའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་ཏེ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་ལ་ཕོག་པས་ལྡོག་སྐྱེན་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་
 ། རོ་ནང་པས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཉིད་དེ་དག་ལ་རེག་པས་ལྡོག་སྐྱེན་བྱས་པ་
 ཡིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ།
 མཚུར་སྤུ་བ་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དང་བོད་ཁ་
 ཅིག་གི་འདོད་པ། རྩ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྤུ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ། འབྲེ་བ་དང་རོ་
 བ་དང་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ། བྱམས་གླིང་པ་དང་རྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱི་
 འདོད་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤུ་དམ་པ་དེ་ཀུན་གྱི་
 ཆོས་རྒྱལ་འདི་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་རྟོགས་
 པ་དང་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་གཞན་དུ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལུལ་མེད་རིམ་བཞེན་ཁོང་དུ་
 རྒྱལ་ནས་སྤྲོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་སྤངས་སྟེ་ལུགས་དེ་དག་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་
 བརྗོད་པར་བྱ་ན་དང་པོར་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་པ་སོགས་བཞེད་པའི་གོ་ལ་སྟེང་
 བཞེད་མར་གསལ་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉི་མ་སྟེང་ནས་འོག་བཞོད་དང་འོག་ནས་
 སྟེང་དུ་བཞོད་པ་དབྱར་ཉི་ཤོག་གི་དུས་དང་དགུན་ཉི་ཤོག་གི་དུས་སུ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ན་སྟེང་འོག་དུ་བཞོད་པ་ཞེས་འཐད་གྱི། ལྟོ་བྱང་དུ་བཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཞིང་རིམ་པ་དེ་རྩལ་གཞོད་པར་མ་ཟད་ཁྱོད་རང་དབྱར་ཉི་མ་ས་ལས་ནམ་
 མཁར་འཕགས་པའི་ཆ་བརྒྱད་ཁྲི་དུག་སྟེང་དུ་བཤད་པ་ཉི་མ་ས་གཞི་ལས་རྒྱང་
 རིང་དུ་སོང་བས་དབྱར་གིན་དུ་གང་རིགས་པ་ལ་དུས་དེར་དབྱར་གྱི་དུས་ཡིན་པ་
 དང་ཚད་གཏུང་ཆེ་ཞིང་ལྟོ་བཞོད་གྱི་ཆེ་ས་གཞི་ལས་ཉི་མ་དཔག་ཚད་བདུན་ཁྲི་
 ལྷ་སྟེང་གིས་ནམ་མཁར་འཕགས་པར་གསུངས་པས་དབྱར་དུས་ལས་དཔག་
 ཚད་སྟེང་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་གིས་ཉི་བའི་ཆེ་དགུན་དུས་དྲོ་བར་རིགས་པ་ལ་དུས་
 དེར་དགུན་གྱི་དུས་དང་གང་རིག་ཆེ་ཞིང་བསེལ་བའི་དུས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རང་
 ཚོགས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉི་མ་ལྟོ་བྱང་གི་འཕོ་འཆུག་མེད་པར་ཉི་
 ལྟོག་གཉིས་ཀའི་དུས་མེ་རི་དང་རི་རབ་གྱི་བར་གྱི་དུས་དྲང་པོར་གནས་པ་
 གང་ཞིག དེའི་འཐད་པ་ནི་ཁྱེད་རང་གིས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཁྱི་རོལ་
 དཔག་ཚད་སྟེང་ཕྱག་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐད་དུ་ཉི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་དུས་ཉི་

མ་ས་གཞི་ལ་ཉི་བ་དང་དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱང་ལྟོ་བྱང་གི་ཚད་དེ་ལས་མ་འདས་
བཞིན་དུ་ཡར་སྤེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྲག་བཙུག་ཅིག་གིས་མཐོར་སོང་བས་
དབྱར་ཉི་མ་རྒྱང་རིང་བ་དང་དགུན་ཐུང་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་དུས་སའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱར་ཕོག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དབྱར་ཚ་བ་
དང་དགུན་བསིལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འགལ་བར་སོང་ངོ་། །དེས་ན་ཚ་དུས་
གང་བ་དང་གང་དུས་ཚ་བ་འདི་ལྟར་རིགས་ན་དེའི་ཕྱིར་ལུས་ལྟ་བུ་ལ་གང་རེག་
ཉི་བ་ན་ཚ་གདུང་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ་ཚ་རེག་ཉི་བ་ན་གང་ངར་ཆེ་ཞེས་སྒྲིབ་གོས་
ལ། དེ་ལྟ་ན་མདོན་སུམ་བསྟོན་པར་ཟད་དོ། །ཡང་སྤེང་བཀྲེད་མ་ལ་ཉེས་པ་
འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། བཀྲེད་པ་གཉིས་པོ་ལྟོ་བྱང་དུ་མ་ཡིན་པར་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལམ་
དབྱར་དགུན་སྤེང་འོག་ཡར་མར་དུ་འབབ་འཛོག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་ལྟོ་བྱང་དུ་མ་འཆུག་པར་གནས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུ་ལམ་ཡིན་ན་རིགས་
ལྟན་པད་མ་དཀར་པོས་ཉི་མ་བྱང་དུ་བཀྲེད་པའི་ཆེ་ལྟན་པོའི་རྩ་ལ་རེག་པ་དང་
ཉི་མ་ལྟོར་བཀྲེད་པའི་ཆེ་ཏྲ་གདོང་གི་མེ་ལ་རེག་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
འདིར་ལྟན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དབང་
གིས་མེ་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུན་པའི་ཕྱོགས་ཐོབ་པ་ན་ལྟན་པོའི་རྩེ་
མོར་རེག་ཅིང་གངས་ཀྱི་སྤེང་དུ་འགོ་བའི། ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཉི་མ་བྱིས་སོ་
སོར་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་རེག་

པར་བྱའོ། །ཞེས་རྩ་དང་མེ་རི་ལ་རེག་པར་གསུངས་པ་དང ། སྤྱིར་རེ་རེས་ཀྱང་
 ལྟོ་བྱང་དུ་བགྱོད་པའི་ཚད་ཀྱང་རི་སྐད་དུ། ད་ནི་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལྟོ་དང་
 བྱང་དུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་ཉི་མ་ཐད་དཀར་འགོ་བར་གསུངས་པ་ལན་ལྔའི་རྒྱ་མཚོ་
 འགོངས་ནས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དག་ནི་ལྟོ་རུ་མེའི་བར་དུ་འགོ་བར་བྱེད། ཅེས་པ་
 ལྟོ་འདིར་རྩིབས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་པ་ལ་དུམ་བུ་སོ་སོ་རེར་ཁྱིམ་གྱི་དབང་གིས་
 ལན་ལྔའི་རྒྱ་མཚོ་འགོངས་ནས་བགྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་དང་པོའི་བར་རྒྱ་མཚོའི་མཐའི་མཚམས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །མེའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་མཚམས་དེ་ནས་ཀྱི་ལ་ཤའི་སྟེང་དུ་འགོ་སྟེ་གངས་ཅན་གྱི་རི་ལ་བྱང་གི་
 ལམ་དུ་འང་བགྱོད་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་ལྟོ་བགྱོད་ཀྱི་དང་པོའི་ཉིན་ཞག་གི་བར་
 དུ་འོང་ཞེས་བྱུང་པ་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་ལྟོ་བྱང་གི་བགྱོད་པ་བྱེད་པར་གྲགས་པའི་
 ཉི་མ་དེ་ནི་ལྟོ་བྱང་དུ་མི་འཕྲུག་པར་སྟེང་འོག་ཁོ་ནར་འབབ་འཛེགས་ཀྱི་བགྱོད་
 པ་ཡར་འགོ་དྲུག་དང་མར་འགོ་དྲུག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་འགེལ་ལས་
 གསུངས་པའི་ལྟོ་བྱང་དུ་བགྱོད་པའི་ཉི་མ་དེ་ནི་སྟེང་འོག་དུ་འགོ་བའི་ཉི་མ་
 གཅིག་པོ་དེ་ལས་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ཐད་དྲང་གི་སྟེང་འོག་དེ་ལས་ལྟོ་
 དང་བྱང་དུ་བགྱོད་ན་མ་གཏོགས་པར་ལྟོ་བྱང་དུ་བགྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་
 བ་སྒྲར་གྱི་ཉི་མ་གཅིག་དེ་སྟེང་འོག་བགྱོད་པ་ན་ཡང་ལྟོ་བྱང་དུ་བགྱོད་པ་ཡིན་
 ལྟམ་ན། དེའི་ཚེ་ཉི་མས་སྐྱུལ་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ལྷན་པོ་དང་མེ་རིར་

རེག་དགོས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཚུལ་བདག་གི་ཁོང་དུ་མ་ཚུབ་པས་བཤད་དུ་
གསོལ། དེས་ན་སྒྲིབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྡོན་རབས་མཛངས་པའི་དུས་འཁོར་བའི་
ལྷགས་བཟང་པོ་དེ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་སྤར་མ་གྲགས་པ་གཞན་ལས་མཁས་སུ་
རེ་བ་དེས་བཞག་པའི་གོ་ལའི་རྣམ་བཤད་འདིས་རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོའང་བོང་
མར་མ་བྱས་ཏམ་སྟེ་གྲུབ་པའི་སར་འཁོད་པ་ལ་གཤམ་རབ་འབྱུལ་བ་མི་འོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། གོ་ལ་ཕྱིར་བཀྱེད་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་མཚུར་ལྷགས་
སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་འདི་ལྟ་འང་མི་འཐད་དེ། མི་འཐད་པར་གཞན་གྱིས་དགག་པ་
དང་། རང་གི་དགག་པ་བརྟེན་པ་ལས། དང་ པོ་ནི། ལྷག་ཆང་ལོ་ཙུ་བ་ན་རེ་དེ་
ལྟ་ན་དབྱར་ནི་སྟོག་པའི་ཉིན་ཞག་སྤྲགས་གཅིག་ལ་ཚུ་ཆོད་དོན་གཉིས་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་དུས་སྤྱིང་འདིར་ནི་མ་ཤར་ནས་ནི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་ལ་ཚུ་ཆོད་སུམ་
ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱིང་འདིར་ནི་མ་ཕྱེད་དང་བྱང་སྤྱིང་དུ་
ནམ་ཕྱེད་ཤར་སྤྱིང་དུ་ནི་རྒྱབ་རྒྱབ་སྤྱིང་དུ་ནི་མ་འཆར་བའམ་དུས་བཞི་མཉམ་
པོར་འབྱོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དགུན་ནི་མ་ལྟོག་པའི་ཉིན་ཞག་
སྤྲགས་གཅིག་ལ་ཚུ་ཆོད་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་ཐལ། ཉིན་མོ་ཚུ་ཆོད་
ཉིར་བཞི་འབྱུང་བ་ལྟར་མཆན་མོའང་ཚུ་ཆོད་ཉིར་བཞི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དགག་པ་བརྟེན་པ་འདི་ལའང་དབྱུང་དུ་ཡོད་དེ་སྟོགས་སྟེ་སྒྲིབ་
བ་པོ་དེས། ནམ་ཕྱེད་ནི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། །ནི་མ་ཕྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་

།ཞེས་པ་དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འོང་བར་ཁས་སྦངས་ན་ཉེས་པ་དེ་འཇུག་ཏུ་ཆུག་
 ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྦངས་ན་ཉེས་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། སྤྱིང་འདིར་དབྱར་ཉི་ཤོག་
 པའི་ཉིན་ཞག་དེའི་ཉི་མ་ཤར་ནས་ཚུ་ཚོད་གསུམ་འདས་པ་ན་ཤར་སྤྱིང་དུ་ཉི་
 ཟེང་། བྱང་སྤྱིང་དུ་ཉི་ལུང་དང་། ལུང་སྤྱིང་དུ་མཚན་ཟེང་འབྱུང་ལ། དགོངས་མོ་
 ཉི་མ་ལུང་པའི་གུང་ཚུ་ཚོད་གསུམ་ཡོད་པ་ན་བྱང་སྤྱིང་དུ་ཉི་མ་འཆར། ལུང་སྤྱིང་
 དུ་ཉི་ཟེང་དང་། ཤར་སྤྱིང་དུ་ནམ་ཟེང་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉི་ཉི་མའི་གནས་
 མཐོ་བས་ས་ཡུལ་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་ཀྱི་ལུང་བྱང་
 དུ་ནམ་ཟེང་པ་དང་ཤར་སྤྱིང་དུ་ཉི་མ་ལུང་པ་ལྟ་སྤྱིང་དུ་ཉི་མ་ཟེང་པ་ལུང་སྤྱིང་དུ་
 ཉི་མ་འཆར་བ་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་
 མཉམ་པའི་དུས་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མི་སྤྱིང་པར་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་
 ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པའི་རྟགས་ཁྱེད་རང་གི་ཚད་
 མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་ཀྱང་མ་སྦངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་ནི་
 ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་མིན་པ་
 ལ་གཏན་མི་འབྱུང་བར་དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་རང་གིས་མཛོན་པ་དང་དུས་འཁོར་
 གྲུང་བསྐྱིགས་ནས་ནམ་ཟེང་ཉི་མ་ལུང་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་དེ་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་
 མཚན་མཉམ་པའི་དུས་གཉིས་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པ་ལ་གཏན་མི་
 འབྱུང་བར་འདོད་ཅིས་པ་དེ་འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་གོ་ལ་འཁོར་ཚུལ་ལ་འགྲུབ་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་དེ་ལྟ་ན་སྟོ་བྱང་གཉིས་སུ་སྟོན་དབྱིད་མཉམ་པའི་ཆོ་ཤར་
 རུབ་གཉིས་སུ་སྟོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་རེ་ཡོད་པས་ཉིན་དང་
 མཚན་མོ་ཚུ་ཚོད་སུམ་ཅུར་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབྱིད་མཉམ་པའི་ཉིན་
 ཞག་དེར་གླིང་འདིར་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཆོ་ཤར་གླིང་དུ་ཉིན་བྱེད། རུབ་གླིང་དུ་ནམ་
 བྱེད་། བྱང་གླིང་དུ་ཉི་རུབ་འབྱུང་ན་ཤར་གྱི་དབུས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་ནས་ཉི་རུབ་ཀྱི་
 བར་དུ་ཚུ་ཚོད་བཙོ་བརྒྱད་མེད་པར་ཐལ། ཤར་གླིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ན་གླིང་འདིར་
 ཉི་མ་འཆར་བ་གང་ཞིག དེ་ནས་ཚུ་ཚོད་བཙོ་ལྔ་སོང་བ་ན་གླིང་འདིར་ཉིན་བྱེད་
 དུ་སླེབ་ཅིང་དེ་དུས་ཤར་གླིང་གི་ཉི་རུབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་དུས་ཤར་
 གླིང་དུ་ཉི་མ་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་དུས་ཚུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་མེད་པར་ཐལ། སྔ་རྩོ་
 དང་ཕྱི་རྩོ་ཚུ་ཚོད་བཙོ་བརྒྱད་རེ་མེད་པར་བཙོ་ལྔ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འང་
 འདོད་དོ་ཞེན། བྱེད་རང་ལ་ནང་འགལ་ཏེ། སྟོ་བྱང་དུ་སྟོན་དབྱིད་ཡོད་དུས་
 ཤར་རུབ་ཏུ་དབྱར་དཔྱན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་ཅག་དུས་
 བཞི་ཅིག་ཆར་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བྱེད་རང་
 གིས་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བྱས་པའི། ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་
 དུས་གཅིག ཞེས་པ་དེ་སྟོན་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཞག་གཅིག་ལ་འོང་
 ཞེས་སྒྲིས་པ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲིང་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་
 པ་ཇི་ལྟར་སུན་འབྲིན་རུས། དེ་ལྟ་ནས་འདི་ལྟའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་སུན་འབྲིན་ལྟར་

སྒྲུབ་པོ། ། ཁྱེད་མ་ཟད་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཚུ་ཚོ་ད་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་
དུས་གཅིག་དང་ཞེ་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ཉིད་
ལའང་དེར་འབྱུང་སྟེ་དབྱིད་མཉམ་གྱི་དུས་བྱང་གླིང་དབུས་མའི་ཉིན་སྟེད་ཀྱི་ཚེ་
གླིང་འདིར་ནམ་སྟེད་ཡོད་ལ། དེ་དུས་ཤར་གླིང་དབུས་མར་ཉི་ཤར་གྱི་དུས་ཡིན་
ཞིང་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱབ་མའི་བར་ལ་ཚུ་ཚོ་ད་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྟེ་གླིང་
འདིའི་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ན་འདིར་ཉིན་སྟེད་ཡོད་ཅིང་འདིའི་ནམ་སྟེད་ནས་ཉིན་སྟེད་
ཀྱི་བར་ལ་ཚུ་ཚོ་ད་སོ་དྲུག་ཡོད་ན་ཉིན་སྟེད་ནས་ནམ་སྟེད་ཀྱི་བར་ལ་ཚུ་ཚོ་ད་སོ་
དྲུག་ཡོད་པར་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབྱིད་མཉམ་གྱི་
ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེར་ཚུ་ཚོ་ད་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་མི་འདོད་བཞིན་འབྱུང་
བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར། ཡང་གླིང་འདིར་དབྱིད་མཉམ་གྱི་
དུས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཚུ་ཚོ་ད་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་ཐལ། ཉིན་
སྟེད་ནས་མཚན་མོ་སྟེད་ཀྱི་བར་རྒྱབ་གླིང་དུ་ལྷོ་བགྲོད་ཡིན་པས་དེར་ཉིན་མོའི་
ཚོད་ཚུ་ཚོ་ད་ཉེར་བཞི་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ རྒྱབ་གླིང་གི་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ན་གླིང་འདིར་
མཚན་སྟེད་འབྱུང་བས་མཚན་སྟེད་དང་ཉིན་སྟེད་ཀྱི་བར་ཚོད་ཚུ་ཚོ་ད་མཉམ་
དགོས་པར་ནི་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྐྱེད་པའི་བྱིར། ཡང་གླིང་འདིར་དབྱིད་
མཉམ་པའི་ཞག་དེ་ལ་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་གླིང་གཉིས་སུ་འང་ཉིན་དང་མཚན་མོ་ཚུ་ཚོ་ད་
སུམ་ཅུར་མཉམ་པར་ཐལ། དེ་དུས་བྱང་གླིང་ནམ་སྟེད། ཤར་གླིང་དུ་ཉི་རྒྱབ་

འདིར་ཉིན་མཉེན། ལུབ་སྒྲིང་དུ་ཉི་ཤར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ དེ་ནས་ཆུ་ཚོད་སོ་ལྔ་
སོང་བ་ན་བྱང་སྒྲིང་དུ་ཉི་ཤར་ཤར་སྒྲིང་དུ་ནམ་མཁུན་སྒྲིང་འདིར་ཉི་ལུབ་ལུབ་སྒྲིང་
དུ་ཉི་མཉེན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉམས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་སྟེ། རྟོན་དབྱིང་ཉིན་མཚན་མཉམ་
པའི་དུས་དེ་ལ་སྒྲིང་བཞིར་ནམ་མཁུན་ཉི་མ་ལུབ་པ་སོགས་བཞི་འབྱུང་བར་ཁས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་འབྲེལ་དུ། གང་གི་ཆེ་བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་ནམ་
མཁུན་པ་དེའི་ཆེ་ཤར་ལུས་འཕགས་སུ་ནི་མ་ལུབ་བོ། །འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ནི་ཉི་མ་
མཉེན་དོ། །བ་ལང་སྟོང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་
བྱའོ། །ཞེས་བྱང་སྒྲིང་དུ་ནམ་མཁུན་དང་ཤར་སྒྲིང་དུ་ཉི་ལུབ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤར་
སྒྲིང་དུ་ནམ་མཁུན་གྱི་དུས་སྒྲིང་འདིར་ཉི་ལུབ་ལུབ་སྒྲིང་དུ་ཉི་མཉེན་བྱང་སྒྲིང་དུ་ཉི་
ཤར་འབྱུང་བ་རིམ་བར་སྒྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། འདིར་
དབྱིང་ཡོད་པའི་དུས་ཤར་དུ་དབྱར་དང་ལུབ་ཏུ་དགུན་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་
དབྱར་ཉི་རིང་བ་དང་དགུན་ཉི་མུང་བ་གཉིས་ལ་འང་ཉིན་མཚན་མཉམ་པར་ཐལ་
ལོ། །དེས་ན་རང་གིས་གཞན་ལ་དགག་པ་སྐྱད་དུ་བྱས་པ་དེ་གཞན་དགག་མ་
ལུས་པར་རང་གིས་རང་ཉིད་དགག་པར་སོང་བ་འདི་ནི་དཔེར་ན་སྒྲིམ་བུ་སྒྲིམ་པ་
ཞིག་དགྲ་བོའི་མགོ་བོ་བྲེག་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས་རང་གི་མགོ་བོ་བྲེག་པར་བྱས་པ་
ལྟར་སོང་འདུག་པས་ཕྱིན་ཆད་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཡོད་ན་དྲན་གཤམ་
སོ་ལ་འཛོན་བཞིན་པས་བྱེད་པར་རིགས་སོ། །ཡང་སྒྲིང་འདིར་རྟོན་དབྱིང་ཉིན་

མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་
གཅིག་པ་དེ་གླིང་བཞི་གར་དུས་གཅིག་འབྱུང་ན་སྟོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་
མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོའང་འབྱུང་རིགས་པར་འབྱུར་ཏེ་འདི་དང་བྱང་དུ་
བགྲོད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཆོ་ཤར་རྒྱབ་གཉིས་སུ་སྟོན་དབྱིད་ཀྱི་
ཉིན་མཚན་མཉམ་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་བོད་ཀན་དག་
གིས་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྒྲུང་བརྗོད་པ་སྟེང་ བོར་མ་མཐོང་ནས་སུན་འབྱིན་ཡང་
དག་པར་བརྗོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་བཀོད་ལུགས་དང་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་ལྟར་ན་
འདིར་འབྱུར་བས། ཉི་མ་ཀུན་པའི་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་ཆོ་རི་རབ་ཀྱི་ཁ་བྱེད་ཀྱི་
མཐའ་སྐྱོར་ནས་འགོ་བ་ན་དུས་དེར་ཉི་མ་ཤར་ནས་རྒྱབ་པའི་བར་གྱི་ས་ཡུལ་ལ་
ཇི་ལྟར་རྒྱ་བྱོན་ཆེའང་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟག་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སྟོ་ལས་འོང་
ཐབས་མི་སྲིད་ཅིང་དགུན་ཉི་མ་བྱང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཉི་མ་འཆར་
བ་ནས་རྒྱབ་པའི་ས་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བྱོན་དོག་ཡང་དཔག་ཆད་འབུམ་སྟག་
གཉིས་དང་བཞི་བྱི་ལས་ཉུང་བ་འོང་མི་སྲིད་པས་དབྱར་ཉི་མ་རིང་བའི་ཆོ་བྱིམ་
གྱི་ས་ཡུལ་རྒྱ་བྱོན་རྒྱུར་བར་བགྲོད་པའི་དུས་གླིང་ཀུན་དུ་ཉི་མ་རིང་ བས་རྒྱུ་ཆོད་
སོ་དུག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་རྒྱ་བྱོན་
རྒྱུར་བ་ན་ཉི་མའི་འགོས་སྒྱུར་བར་རྗོགས་པ་ལས་ཉི་མ་རིང་བའི་དུས་ཡིན་ཞེས་
སྒྲུབ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། རི་ཞེས་སྒྲུབ་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་

འགལ་བའི་བྱིར་དང་། རི་རབ་ཀྱི་ཁ་བྱིར་གྱི་མཐར་ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་
གྱི་བྱང་བགོད་ཀྱི་དང་པོ་འབྲིག་པ་དང་ཀུན་པའི་བྱིས་ཞེང་ཚད་སྟོང་ཕྱག་བྱས་
དང་རྒྱུ་པ་གཅིག་ཤར་བྱུང་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་མཐའ་བསྐྱོར་གྱི་དཔག་ཚད་
འབུམ་ཕྱག་གཉིས་དང་བྲི་ཚོ་བཞི་སྟོང་ཕྱག་ལྔ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་ཉིན་
ཞག་གཅིག་གི་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་བྱས་བཤོས་ལས་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བདུན་
བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་ལས་མི་ཐོབ་པས་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལ་ཉི་མས་ནམ་མཁའ་དང་
ས་གཞི་ལ་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་དང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་ལས་བགོད་བྱར་མེད་པས་
དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་བྱས་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་
བགོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་ཁྱོད་རང་འདོད་པ་ལྟར་
གྱི་ལྟོ་བགོད་ཀྱི་ཚུ་མིན་དང་གཞུང་བྱིས་ལ་ཉི་མ་འགོ་བའི་ཚེ་ས་དང་ནམ་མཁའ་
གཉིས་ཀར་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་ལ་དཔག་ཚད་བྲི་ཚོ་གཅིག་བགོད་
དགོས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་དུས་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལམ་རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་
པས་དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྱག་བྱས་ཡོད་པ་ལ་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་བྱས་
བཤོད་པས་བྲི་ཚོ་རེ་ཐོབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་
ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་བྱས་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་བགོད་པར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཡང་ཁྱོད་ན་རེ་ཉི་མ་བྱང་བགོད་དུ་གནས་པའི་ཚེ་བྱང་བགོད་ཀྱི་
བྱིས་དེ་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟོ་བགོད་ཀྱི་དུས་ལས་མཐོ་བས་ཉི་མ་དང་སྤྱིང་

གཉིས་ཀ་ཡར་མར་ནས་ལྷ་བ་ན་མཐོང་སྒྲ་བས་མཐོང་རྒྱུ་ཆེ་སྟེང་གླིང་བཅུ་
 གཉིས་ལས་གླིང་བདུན་ཙམ་ཉི་མས་མཐོང་ཟེར་ཡང་། འཕད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དུས་
 གྱི་ལའོར་ལོ་ནས་གསུངས་པའི་རི་རབ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་ཅུ་བར་དཔག་ཚད་སྟོང་
 སྒྲག་བཅུ་དྲུག་སྟེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྒྲག་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས་སྟོང་གྱི་རྒྱའོག་
 ནས་རིམ་བཞིན་ཆེ་བས་ཉི་མའི་མདུན་རྒྱབ་གང་ཡིན་ཡང་རི་རབ་གྱི་སྟོང་མཉམ་
 དུ་འགྲོགས་པས་རི་རབ་གྱི་གྲིབ་མས་སྒྲིབ་ཡུལ་ཆེ་བས་དུས་དེར་གླིང་བཞི་ཙམ་
 ལས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་བྱབ་པས་དབྱར་གྱི་དུས་གྱི་ཁྱིམ་དེ་ཁྱིམ་རྣམས་གྱི་
 མཐོ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་དུས་ཉི་མ་རི་རབ་གྱི་རྩ་ལ་རེག་པར་བྱེད་རང་
 གིས་ཀྱང་འདོད་པས་མཐོ་བའི་ཆེན་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
 །གསུམ་པ་ནི། རྫོག་བརྩེགས་མར་གྲགས་པའི་གོ་ལ་འདི་ལའང་དབྱད་དུ་ཡོད་
 དེ། ཁྱིམ་རྣམས་རྫོག་ལྷར་སྟེང་འོག་ཏུ་བརྩེགས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཁྱིམ་དེར་
 སྟོད་པའི་ཞི་བ་དང་དྲག་པོའི་གཟའ་རྣམས་ཁྱིམ་དེ་དག་གི་ས་ཡུལ་གྱི་མཐོ་
 དམན་སྟེང་འོག་ཁོ་ནར་བརྩེགས་པར་གནས་པས་ན་གཟའ་རང་རང་ཉིན་དང་
 མཚན་མོར་རྒྱ་ལམ་གཅིག་ལས་གཡས་གཡོན་དུ་སྟེང་འོག་ཏུ་རྒྱ་ཡུལ་མི་འདའ་
 བ་དེའི་ཕྱིར་གཟའ་གཞན་ལྷ་བ་དང་མིག་དམར་དང་ལྷག་པ་དང་པ་སངས་དང་
 སུར་བུ་དང་སྟེན་པ་མཇུག་རིང་རྣམས་ཉི་མར་སྟེ་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་འཆར་བ་དང་
 རུབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་ལོ།

།དེས་ན་ཉི་ཟླ་སོགས་གཟའ་རྣམས་རེས་ལྟོ་དང་རེས་བྱང་དུ་བགྲོད་པ་ཉི་མ་ལས་
གཞན་པའི་གཟའ་ཟླ་བ་སོགས་རྣམས་ཉི་མར་ཏེ་རེས་ཉི་མའི་སྤྱིར་འཆར་བ་
དང་རྒྱབ་པ་ནི་བྱེད་པའི་རྩིས་དང་གྲུབ་རྩིས་ཀྱི་ཆོ་གས་མ་བརྟགས་པར་རི་མོས་
གཏན་ལ་མ་པབ་ཀྱང་གནག་རྩི་མོ་ཡན་གྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འང་འཆར་བ་ལ་
བསྟོན་པོད་ཏམ་ཉི་མ་ལྟོར་བགྲོད་པ་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་དུས་མཁྱོགས་པས་ལྷུང་བ་དང་
བྱང་བགྲོད་དུས་ས་ཡུལ་རྒྱ་ཆུང་བས་དལ་བས་བུལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་བྱ་འདུལ་བ་
འཛིན་པ་སོགས་འདུལ་མངོན་དུ་མས་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ལུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་མཆོག་
སྟེ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྷན་པསྒྲ་དཀར་པོས་འགྲེལ་ཆེན་བྱེ་མེད་པོད་དུ་ལུ་སྟེགས་པའི་
ལུགས་སུ་བཞག་ནས་བཀག་པའི་བྱིར་ཏེ་རི་རྒྱད་དུ། ལས་ཀྱི་ས་འདིར་མི་གེས་
པའི་དབང་གིས་གོ་ལའི་འདོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་གནས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
བ་གཞན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་འདིར་གོ་ལ་ལ་གཟའ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ལྷུང་བ་དང་དལ་
བར་འགོ་བའི་དབྱེ་བས་བྱིས་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ནི་མཉམ་སྟེ། དཔེར་ན་སོ་བ་
འཆག་པ་ལ་བ་ལང་ཀ་བ་ལས་རིང་དུ་འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཁྱོགས་པར་
འགོ་ཞིང་གོམ་པ་མང་པོ་དག་གིས་བསྒྲོར་བར་བྱེད་པ་ལ། ཀ་བ་ལ་ཉི་བར་
འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དལ་བར་འགོ་ཞིང་གོམ་པ་ཉུང་དུས་བསྒྲོར་བར་བྱེད་
དེ། དེ་བཞིན་དུ་གཟའ་རྣམས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གྲགས་སོ། འཛིག་རྟེན་
པའི་འདོད་པ་དང་པོར་རིག་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་འདིར་རྩིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

མེད་པས་རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཕྱིར་འདོད་པ་
གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་གོ་
ལ་ལ་གཟའ་གང་ཞིག་ཉི་མ་ལས་སྐྱར་བ་དང་དལ་བར་འགོ་བ་དེ་དག་ཅི་སྟེང་
ནས་སྟེང་དུ་དང་འོག་ནས་འོག་ཏུ་གནས་སམ་འོན་ཏེ་གཡོན་གྱི་ཆ་དང་གཡས་གྱི་
ཆར་གནས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའང་འགལ་ཏེ། ཉི་མ་ལས་འོག་དང་སྟེང་དུ་རྣམ་
པར་གནས་ན་དེའི་ཆོ་སྐྱར་བ་དང་དལ་བ་དག་ཏུ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་
རང་གི་གནས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེར། དེ་ལྟ་ན་
གཟའ་རྣམས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནུབ་པ་དང་འཆར་བ་མེད་པར་ཡང་
འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གཞན་པ་མེད་དོ།
།ཞེས་ཐ་མར་འགོ་བ་སྐྱར་བ་དང་ནང་དུ་འགོ་བ་བྱལ་བ་ལ་དགག་པར་མཛད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བའི་གཟའ་དང་དྲག་པོའི་གཟའ་རྣམས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཞི་གཟའ་
དམའ་བ་དང་དྲག་གཟའ་མཐོན་པོ་རུ་རྒྱུའོ་ཞེས་དུས་འཁོར་བར་རྫོམ་པས་སྒྲིབ་
འདིའང་ ལུ་སྟོགས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འོག་ཏུ་བགོད་པའི་ཞི་གཟའ་
གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེང་དུ་རྒྱ་བའི་དྲག་གཟའ་རྣམས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
ན་ས་སྟེང་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དྲག་གཟའ་རྣམས་མི་མཐོང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལྷ་མས་
གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འོག་ན་སྟེང་སྟེང་གནས་པའི་སེམས་

ཕན་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མ་ལས་དམའ་བར་འོག་ཏུ་བཞུད་པའི་ཞི་གནས་དང་ཉི་མ་ལས་མཐོ་བར་
 རྒྱ་བའི་སྤྲང་གི་གནས་མཉམ་པར་འགོ་བ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་མཐོང་བའི་དུས་ཡིད་
 ཉི་འོག་གི་གནས་སྤྲང་གི་གནས་སྒྲིབ་པ་དུས་ནི་ཉི་མ་མཐོང་བའི་ཉི་མ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ་སྟགས་པ་འདོད་ན་འདི་ལ་བསྟུང་ཀར་པོས་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་གནས་དེ་དག་དང་ཉི་མ་
 མཉམ་པ་སྟེ་སྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་ཉིད་ནི་ཉི་མའི་གུང་གི་དུས་ལ་མིད་དུ་འཆུག་ཡང་སྟེ་ཐིམ་འཆར་
 བའི་སྤྱོད་དང་རྒྱབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་ལ་ནི་མིན་ནོ་སྟེ་ཉི་མ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེས་ན་གནས་དེ་དག་ཉི་མ་ལས་ཐོན་ནས་འཆར་བའི་དུས་སུ་གནས་ཐ་དད་པའི་མཐུ་ལས་
 ས་སྤྲང་ན་གནས་པའི་སེམས་ཕན་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་སྤྲང་དུ་རྒྱ་བ་གནས་རྣམས་
 ལྟ་བར་བྱ་བ་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རྒྱབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྟེ་དེ་མི་རྣམས་
 ཀྱིས་གནས་མཐོང་བ་ལྟར་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་བླ་གི་གནས་ཉི་མའི་གཡས་དང་གཡོན་ལ་
 གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉི་མ་དང་སྟན་ཅིག་མཉམ་པར་འགོ་བ་མེད་ལ་མཉམ་ཉིད་ཀྱང་
 མེད་དེ་ལ་ཕར་ཞུགས་ཏེ་གནས་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་གནས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གནས་དེ་དག་གིས་རང་གནས་མི་གཏོང་བ་དེ་ལྟར་ན་གནས་རྣམས་ཉི་མའི་དགྲིལ་
 འཁོར་རྒྱབ་པ་དང་རྒྱར་ཐོན་ཏེ་འཆར་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་
 དེར་བྱང་དུ་འགོ་བ་དང་ལྟོར་འགོ་བའི་ཉི་མ་དེ་དང་མཉམ་པར་འགོ་བ་ན་གནས་
 འགའ་ཞིག་ཉི་མའི་སྤྲང་དུ་འགོ་བ་དང་འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་འགོ་བ་ནི་མེད་དེ།
 འདིར་བྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དལ་བར་འགོ་བའི་དབང་གིས་གནས་འགའ་ཞིག་ཉི་

མའི་རྒྱབ་ནས་འོང་ངོ་། །ཉི་མ་ལས་ཤར་བར་གྱུར་པ་ན་ལྷ་བསྟེ་ལྷ་བའི་ཉི་མ་ལས་ཐོན་
 ཞིང་ ཉི་མའི་ཤར་ཕྱོགས་ཏེ་མདུན་ནས་འགོ་སྟེ་ཉི་མ་ལས་ལྷུང་བར་བགྱོད་པའི་དབང་གིས་
 སོ། །གཟའ་ལྷག་པ་དང་པ་སངས་ནི་རྒྱང་པའི་དབང་གིས་རེས་འགའ་ཉི་མའི་
 མདུན་དང་རེས་འགའ་ཉི་མའི་རྒྱབ་ཏུ་ཤར་ནས་བགྱོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་
 རོ། །སྒྲིབ་སྒྲིས་བུ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་གསུངས་ལ་མ་དད་པར་མི་བྱའང་ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་
 མའི་སྒྲིབ་པོ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གིས་བཀག་པ་ནམས་ནན་
 གྱིས་ཁས་ལེན་ནས་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་སྤོངས་པའི་ལས་ཆོ་
 སྟོན་དུ་བསགས་པར་དགོའོ། ། ལྷག་ཚང་ལོ་ཙྰ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་ལྟར་སྐར་མ་
 ཆེ་ཆུང་སྐར་གནས་མཐོ་དམན་གྱི་ཐག་ཏེ་རིང་གི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་
 རྟེན་ཡིན་ཏེ་དཔེ་རྒྱ་སྐར་གཅིག་ལ་མཆོན་ན་སྐར་མའི་སྐར་མ་ལྷ་ཡོད་པ་ལ་བྱིས་
 དང་རྒྱང་འགོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་མཐོ་དམན་མེད་པ་བྱེད་རང་ཡང་འདོད་པ་
 ལ་གཅིག་ཆེ་བཞི་ཆུང་དུ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལེགས་པར་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲིས་ཤིག་
 དང་། བདག་ན་བ་སྒྲགས་སྟེ་ཉན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གུབ་སྒྲོམ་དང་འཆིམས་པ་
 གོ་ལ་ལྷགས་སྒྲོག་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པ་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་
 གྱི་ཆོན་གླིང་འདིར་ཉི་མ་བྱང་དུ་བགྱོད་དུས་ཉི་མ་གླིང་འདིའི་ཤར་བརྒྱན་ནས་
 ཤར་ནས་ཤར་ལྟའི་བར་ནས་སྐར་བྱང་དུ་རྒྱུད་དེ་ཡང་ལྟོ་བྱུབ་ཕྱོགས་སུ་འཁྱོག་
 བོར་བསྐྱོར་ན་སྐར་ཡང་བྱུབ་སྒྲིབ་ཏིད་དུ་ཉི་མ་བྱུབ་པ་དང་ལྟོར་བགྱོད་པའི་ཆོན་

བྱང་ཤར་མཚམས་ནས་ཤར་ཏེ་ལྷོ་མཐའ་བསྐྱོར་ཞིང་རྒྱུད་སྟེ་རུབ་བྱང་དུ་ཉི་མ་
 རུབ་དགོས་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་གོ་ལའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་རི་མོ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤྱིར། འདོད་
 བ་དེར་སངས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུན་སྦྲུང་དུ་དབྱར་དུས་ཉི་མ་བྱང་ཤར་
 མཚམས་ནས་འཆར་ཞིང་རུབ་བྱང་གི་མཚམས་སུ་རུབ་ལ་དགུན་གྱི་ཚེ་ཉི་མ་ཤར་
 ལྷོ་མཚམས་ནས་འཆར་ཞིང་ལྷོ་རུབ་ཀྱི་མཚམས་སུ་རུབ་པའི་ཐ་སྟོད་པའི་མངོན་
 སུམ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་འཆར་རུབ་འདི་དག་འབྲུལ་ལམ་ཅི་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཉི་མའི་རྒྱ་
 ལམ་དེ་བདེན་ན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་དག་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །ཡང་དབྱར་དགུན་གྱི་བགོད་པ་མཐར་ཐུག་ལ་ཉི་མ་རིང་བྱང་གི་ཁྱད་
 པར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། སྤྱིང་འདིར་བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ཤར་སྤྱིང་
 ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་ནས་འཆར་བ་མཐོང་ན་ལྷོ་བགོད་མཐར་ཐུག་གི་ཚེ་འང་
 མཐོང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདིར་བྱང་བགོད་ཀྱི་དུས་ཤར་སྤྱིང་གི་ཐ་མ་ལྷོ་
 བགོད་ཡིན་པས་ཉི་མ་འཆར་ཡུལ་དམའ་ཞིང་འདིར་ལྷོ་བགོད་ཀྱི་དུས་ཤར་སྤྱིང་
 གི་བྱང་བགོད་ཡིན་ཏེ་དུས་འཆར་ཡུལ་ནི་མཐོ་ཞིང་ཚངས་ཐིག་ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱིབ་
 བྱེད་རི་རབ་ནི་བར་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེར་མ་ཟད་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་སྤྱིང་འདིར་
 ལྷོ་བགོད་ཀྱི་ཚེ་ན་རི་རབ་ལ་ཉི་བའི་ཕྱོགས་དང་བྱང་སྤྱིང་དུ་མི་རི་ལ་ཉི་བའི་
 ཕྱོགས་སུ་ཉིན་པར་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཟའ་དང་སྐར་མའི་ཚོགས་གནས་པའི་གཞི་བྱིམ་
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚུ་སྤོན་གྱི་བྱིམ་དང་རི་རབ་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་ཆ་རི་རབ་ཏུ་གོང་

བ་ཙམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དེར་བྱིམ་གཞན་ནི་འོང་
 དོན་མེད་དེ་བྱིམ་བཅུ་གཉིས་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་གཅིག་འོང་བ་ལས་རི་རབ་དང་
 རྒྱ་སྤོང་གི་བྱིམ་གྱི་བར་སྟོ་བྱང་དུ་བྱིམ་ལྷག་མ་རྣམས་བ་སྒྲིགས་ནས་ཡོད་པར་ནི་
 བྱིང་རང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན་དེ་དུས་ཉིན་བྱིང་གི་དུས་རི་རབ་
 ལ་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བྱིམ་མེད་པ་དང་མཚན་མོའི་ཆེ་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་བྱིམ་མེད་
 པས་གཟའ་དང་སྐར་མ་དེ་དག་རྣམས་ལྷན་པོ་དང་རྟ་གདོང་གི་མེ་རིའི་བར་གྱི་
 བྱིམ་བདུན་གྱི་རྒྱ་ལམ་ཆ་བདུན་དུ་བགོས་པའི་རྒྱ་སྤོང་སོགས་གང་རུང་ཞིག་གི་
 རྒྱ་ལམ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཆ་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལམ་དུག་ལ་གཟའ་སྐར་བགོད་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ་བགོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་བྱིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མེ་རིའི་བར་
 ཀྱན་དུ་ཉིན་པར་ཡང་གཟའ་སྐར་བ་དང་མཚན་མོའི་ཆེ་གཟའ་སྐར་རི་སྟེང་པས་
 གང་བར་གཡས་བསྐོར་དུ་བགོད་པ་སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
 མངོན་སུམ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བ་འདི་ཅི། དེས་ན་གཟའ་སྐར་གྱི་ཚོགས་སྒྲུང་བ་
 དེ་ཐམས་ཅད་གནས་པའི་གཞི་བྱིམ་མེད་པའི་བར་སྟོང་ལ་གཟའ་སྐར་རྣམས་
 གནས་ཏེ་བགོད་པར་ནི་སྒྲུང་དེ་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ཞིང་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་འགོ་
 འཆད་དགོས་སོ་ཞེས་ལེགས་པར་དྲིས་ཀྱང་བྱིང་ཅག་གིས་ལན་བརྗོད་པའི་
 སྒྲོབས་པ་དང་བྲལ་བ་དག་གི་རིག་པ་བཟང་པོས་བྱིང་ཅག་པམ་པར་བྱས་པ་
 འདིས་ནི་གླིང་འདིར་སྟོ་བྱང་གི་དཔུས་དྲང་ པོའི་ཐད་ཀར་སྤང་བྱིམ་ལྷ་སྤུ་གང་

རུང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆེ་ལྷོ་མེ་རི་དང་བྱང་རི་རབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་སུ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་
 ལས་རྒྱུ་དེ་ཁྱིམ་རེར་བཞོས་པའི་རྒྱུ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་བ་རེ་མོས་ཀྱང་
 ཁྱིམ་གཞན་ལྟེ་ཚྭ་གས་སུ་སྒྲིག་པ་གཞུ་ཆུ་སྒྲིག་བུམ་པ་ཉ་དང་བྱང་རི་རབ་ཀྱི་
 ཚྭ་གས་སུ་ལུག་སྒྲུང་འབྲིག་པ་ཀུན་ཏེ་སེང་གེ་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་པར་
 འདོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཁེགས་སྟེ་དེའི་ཆུལ་ཞིབ་པར་བརྗོད་ན། བཟ་སོའི་
 ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་བཙུ་ལ། རྒྱལ་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། བརྒྱ་སོ་ལྔ་ལ་
 ཀུན་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དེར་ཉི་མས་བཟོད་པས་ན་ཀུན་ཏེ་ཁྱིམ་དེ་
 སྤྱིང་འདིའི་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་དེའི་ལྷོ་མེ་རིའི་ཚྭ་གས་སུ་བཟ་སོའི་བཞི་ཆ་
 སོགས་རྒྱ་སྐར་གསུམ་པོ་ནི་མེད་ཀྱང་སྐར་མ་གཞན་གནས་པའི་ཀུན་ཏེ་ཁྱིམ་
 དེའི་ཆ་ཤས་ལ་མེ་རི་ཆུན་བྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་ཤེ། ཡོད་ན་ཉི་མ་སྐར་མ་བཟ་
 སོའི་བཞི་ཆ་ལ་སོགས་ཏེ་རྒྱལ་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོད་པ་ན་ཉི་མ་དང་རྒྱ་སྐར་དེ་
 དག་སྤྱིང་དེའི་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ སྟུང་ཅིང་དེ་ནས་རིམ་
 གྱིས་འཁོར་སྟེ་ལྷུང་སྤྱིང་གི་མེ་རི་དང་ལྷན་པོའི་དབུས་ཐད་བྱང་སྤྱིང་དུ་ནབ་སོ་
 སོགས་དང་ཉི་མ་མེ་རིའི་ཚྭ་གས་སུ་ཉེ་བའི་ཀུན་ཏེ་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་མཐའི་སྐར་མ་
 གཞན་གནས་པའི་ཆ་ཤས་དེ་བྱང་སྤྱིང་གི་རྟ་གདོང་གི་མེ་རི་ཡི་ཕྱི་རོལ་བརྒྱལ་
 བར་འཁྱུར་བས་གོ་ལའི་རྒྱ་ཚད་མཉམ་པར་འཁྱུར་ཏེ་མེ་རི་དང་རི་རབ་ཀྱི་བར་
 ལ་དབག་ཚད་སྟོང་ཐུག་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ར་གསུངས་པ་ལས་དེ་དག་ས་ཡུལ་དེར་

བྱིན་པ་ན་ཆད་དེ་རྟ་གདོང་གི་མེའི་བྱི་རོལ་དུ་ལྷག་པར་སོང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་
 དུས་ཉི་མ་དང་སྐར་མ་ན་བ་སོའི་བཞི་ཆ་སོགས་རྟ་གདོང་གི་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་ཉི་
 བས་དེ་དང་རི་རབ་ཀྱི་བར་དག་དུ་ཀུན་པའི་བྱིམ་ནི་མེད་དེ་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱ་པ་
 དགུ་པོ་དེ་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཉི་ཤོས་ཡིན་ཡང་དེ་ནས་བྱང་གླིང་གི་ཐད་དུ་མེ་
 རི་ལ་ཉི་བར་འཁོར་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རི་རབ་དང་དེའི་བར་དུ་གཟུང་
 སྐར་གྱི་གནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་རིག་པ་འདི་དང་གནད་
 གཅིག་པར་གླིང་འདིར་ཚུ་སྤོན་གྱི་བྱིམ་དུ་བརྗོད་པའི་ཚུ་སྤོན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་
 གྱི་རྒྱ་པ་དགུ་ཤར་བྱུང་གྱི་དབུས་སུ་ཡོད་ཆེ་རི་རབ་ལ་ཉི་བའི་ཆར་ཚུ་སྤོན་གྱི་
 བྱིམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱིམ་དེ་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་།
 སྐར་ཡང་སྐར་མ་དང་བྱིམ་དེ་བྱང་གླིང་དུ་བགོད་པ་ན་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་
 སྐར་བརྟེན་པའི་གཞི་མེད་པ་དང་གལ་ཏེ་བྱང་གླིང་དུ་ཚུ་སྤོན་གྱི་བྱིམ་དེའི་ཐ་མ་
 མེ་རི་ལ་ཐུག་གི་བར་བྱིམ་དེའི་ཆ་ཤས་ཡོད་ན་ལྷོ་གླིང་འདིར་དེ་བགོད་པའི་ཆ་
 དེའི་ཆ་ཤས་བྱིམ་ཐང་ཆེན་པོ་དེ་མེ་རིའི་བྱི་རོལ་བརྒྱལ་བར་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཡང་བྱིམ་སྐར་དེ་ལྷོ་གླིང་འདིར་མེ་རི་ལ་ཉི་བའི་ཆེ་བྱིམ་དེའི་ནང་གི་ཆ་
 ཤས་ཀྱི་རི་རབ་ཚུན་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཀར་བྱིམ་དེ་བྱང་གླིང་དུ་
 བགོད་དུས་རི་རབ་ལ་ཉི་བས་ནང་མཐའ་ཆ་ཤས་ཆེན་པོ་དེ་རི་རབ་ཀྱི་སྤྲང་གི་
 ཐད་དུ་ལངས་ཏེ་འཁོར་དགོས་པའི་བྱིར་འདོད་ལྷ་གོང་མ་དང་གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་

རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེན་མི་
འཐད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་མགིན་པ་ཡན་དུ་ཁམས་རགས་པ་ལྷ་ལྷན་མེད་པ་དེར་
བྱིམ་བཙུག་ཉིས་ཁམས་རགས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་བགྲོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་
གནས་དེར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་ ཁམས་འབྱུང་བ་ལྷ་པ་གོ་ལ་ལ་བརྟེན་པའི་
འདོད་ལྟ་འོག་མ་བགྲོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལས་ངོ་ཚ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ལྟ་གནས་འོག་མ་
དང་ལྟ་གནས་གོང་མ་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཀུན་པའི་བྱིམ་
དེ་གླིང་འདིའི་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་བྱིམ་གཞན་རྣམས་དང་
བྱིམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གས་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ན། མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་དང་
སྐར་མའི་ཆོགས་ཅི་སྟེད་པ་སྒྲང་བ་དེ་བགྲོད་པར་བྱ་ཡུལ་གྱི་བྱིམ་གྱི་གཞི་དང་
བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བྱིམ་མ་ཡིན་པའི་འོག་གཞི་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་
གཟུང་སྐར་དེ་དག་ཡོད་ཚུངས་ལ་བྲན་པ་ཡོད་ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཁོབ་ལ་སྒྲོས་གིག
དེ་ནི་ཕྱོགས་སུ་མ་གླིང་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་མཉམ་པ་དང་སོགས་པས་སྟོན་
དགུན་དབྱིད་ཀྱང་མཉམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་འཆོལ་དུ་ཡོད་
པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི་བྱམས་གླིང་པ་སོགས་དུས་འཁོར་བ་ཁ་ཅིག་ འོག་
གི་ས་གཞིའི་གོ་ལའམ་དུས་བཞིའང་གཡོན་བསྐྱར་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཉི་མས་
བྱིམ་ལ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ས་གཞི་ལ་དུས་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་འཁོར་བ་གང་
ཞིག ཉི་མས་བྱིམ་ལ་གཡོན་དུ་བགྲོད་པའི་བྱིར་ཏེ་རང་འགྲོས་གཡོན་དུ་འཁོར་

བའི་ཕྱིར་དང་། །ཁམས་ལའི་ཚིགས་བཅད་དག་སུམ་པའི་འགྲེལ་བར། །འདིར་
 ཤར་གྱི་ཕྱིད་དུ་ལྷག་གོ། །དབང་ལྡན་དུ་སྒྲུང་ངོ། །བྱང་གི་ཕྱིད་དུ་འཁྲིག་པའོ།
 །ཞེས་སོགས་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་ནས་ཤར་གྱི་ཕྱིད་དུ་ཉའོ། །ཞེས་པས་ཁྱིམ་བགོད་
 པའོ་ཞེས་དང་། །ཚིགས་བཅད་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར། །ལྷན་པོའི་ལྷོའི་དུམ་བུ་
 འདིར་ནི་ལྷག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ས་གའི་ལྷ་བ་བྱེད་དོ། །མའི་
 ཟུར་གྱི་ཕྱིད་དུ་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ལྷ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མའི་ཟུར་
 ཀྱི་དུམ་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ལྷ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་
 བས་བདེན་བལ་གྱི་ཟུར་གྱི་ཕྱིད་གཞན་པའི་དུམ་བུ་ལ་ནག་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་དོ།
 །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་དང་། །སྟེང་བཀྱེད་མ། ཕྱིར་
 བསྐྱོད་མ། །ཚོག་བརྟེགས་མ། ཕྱིད་འཚོལ་བར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལྷ་གས་
 འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལ་བརྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་
 བར་བཤད་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། །འདིར་ཤར་གྱི་ཕྱིད་དུ་ལྷག་དང་དབང་ལྡན་དུ་
 སྒྲུང་དང་བྱང་གི་ཕྱིད་དུ་འཁྲིག་པའོ། །སྒྲར་ཡང་བྱང་གི་ཕྱིད་ཀྱུ་རྒྱ་པ་དང་རྒྱུད་དུ་
 མེད་གོ་དང་རུབ་ཀྱི་ཕྱིད་དུ་བུ་མོའོ། །སྒྲར་ཡང་རུབ་ཀྱི་ཕྱིད་དུ་སྒྲར་དང་བདེན་
 བལ་དུ་སྒྲིག་པ་དང་ལྷོའི་ཕྱིད་དུ་ཚུ་སྟོན་དང་མེ་རུ་བུམ་པ་དང་ཤར་གྱི་ཕྱིད་དུ་
 ཉའོ་ཞེས་པ་ནི་གོ་ལ་ལ་ཁྱིམ་དགོད་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་ནམ་མཁའ་ལ་
 འཁོར་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ། འགོད་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡིན། །དང་པོ་ལྷན་ན་

ཁྱིམ་བརྒྱུག་ཉིས་དེ་གཡོན་སྒོར་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ཀྱང་གཡོན་
བསྒོར་དུ་འཁོར་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་གོ་ལའི་
འཁོར་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་སྐར་
རྣམས་ལུབ་ནས་འཆར་ཞིང་ཤར་དུ་ལུབ་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའང་འདོད་
ན། སློན་བརྒྱུག་ལུབ་ནས་ཤར་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་དེའི་རྗེས་སུ་བྲ་ཉེ་དང་ཐ་སྐར་
སོགས་འབྲངས་ནས་འགོ་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལས་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་ཐ་སྐར་
ཀྱི་རྗེས་སུ་བྲ་ཉེ་སོགས་ཤར་ནས་འཆར་ཞིང་ལུབ་ཏུ་ལུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲར་
བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཁྱིམ་གཡས་བསྒོར་
དུ་འཁོར་བར་གསུངས་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཀྱི་འཆར་ལུབ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་
བ་བཏབ་པར་བྱས་སོ། །འགོག་ཚུལ་ཀྱི་དབང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་
བདེན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་བཞི་གཡོན་བསྒོར་དུ་བསྐྱབས་པའི་
རྟགས་དང་པོ་འགལ་བྱུང་ཏུ་འགོ་སྟེ་ཤར་ཀྱི་ཕྱིད་དུ་ལུག་ཁྱིམ་ཡོད་པའི་ཆེ་བྱང་
གི་ཕྱིད་དུ་ཀཾ་ཏའི་ཁྱིམ་དང་ལུབ་ཀྱི་ཕྱིད་དུ་སྒར་སྒྲིང་འདིའི་ཕྱིད་དུ་ཚུ་སིན་ཀྱི་
ཁྱིམ་ཡོད་ལ། ཁྱིམ་དེ་དག་རིམ་པས་གཡས་སུ་འཁོར་བས་ལུག་གི་ཁྱིམ་ལྷ་ནི་
སྒྲིང་འདིར་དབྱིད་ལུབ་ཏུ་དགུན་ཤར་དུ་དབྱར་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་
གཡོན་བསྒོར་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཤར་དུ་དབྱར་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབྱིད་དང་འདིར་དབྱིད་
ཀྱི་རྗེས་སུ་དགུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་དུས་བཞི་གཡོན་

བསྐྱར་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ཡིན་ན་ལུ་གྲོང་གི་དགུན་དང་གྲོང་འདྲིའི་དབྱིད་གཡོན་བསྐྱར་གྱིས་བགྲོད་ནས་འདྲིའི་དགུན་དང་གྲོང་གྲོང་དབྱིད་བགྲོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ས་གཞི་ལ་དབྱར་གྱི་རྗེས་ལ་སྟོན་སྟོན་སྟོན་དུས་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་དགོས་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དབྱར་གྱི་རྗེས་རིམ་མིན་དུ་དབྱིད་འབྱུང་བའི་དུས་བཞི་གཡོན་དུ་འཁོར་བར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ལས་བྱུང་པ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡུང་དེ་ས་གཞི་ལ་བྱིས་ལྷ་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གྲོང་དུ་ལུག་བྱིས་ཡོད་པའི་དུས་བྱང་དུ་ཀཏུ་འདྲིའི་བྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ལུག་བྱིས་དུ་གནས་པ་དེ་བྱང་གྲོང་དུ་བགྲོད་པ་ན་ཀཏུ་འདྲིའི་བྱིས་དང་ལུ་གྲོང་དུ་སྤང་བྱིས་དང་འདྲིའི་ཚུ་སྟོན་གྱི་བྱིས་དུ་འཕྱོངས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུད་དུ། བྱིས་གཅིག་ལ་ནི་ཉི་མ་གནས་པ་ས་མཐའ་དག་དུས་གྱི་ཚོགས་དང་ལྷ་བ་དང་ནི་ཕྱོགས་ནམས་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལུག་གི་བྱིས་ལྷ་དབྱིད་འབྱིང་གྲོང་དུ་ཡོད་དུས་བྱང་དུ་འཕྲིག་པའི་བྱིས་ལྷ་ཡོད་ཅིང་དེ་གཡོན་བསྐྱར་བྱེད་ན་བྱང་དུ་དབྱར་གྱི་རྗེས་ལ་དབྱིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལུག་གི་བྱིས་དུ་ཉི་མ་སྟོན་པ་ན་གྲོང་གི་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དབྱར་ཡིན་ཞིང་ཀཏུ་འར་ཉི་མ་སྟོན་པ་ན་བྱང་གྲོང་གི་བགྲོད་མཐར་ཐུག་དང་དགུན་གྱི་དུས་ཡིན་པས་གཡོན་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཁྱིམ་དེ་དག་ཏུ་ཉི་མ་སྒོད་པ་ན་གླིང་དེ་དག་ཏུ་དབྱར་དགུན་འབྱུང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་རྒྱ་
མཚན་དེས་དུས་བཞི་གཡོན་བསྐྱོར་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཉི་མས་ལྷ་བ་གཅིག་
ལ་ཁྱིམ་དེ་གཉིས་སུ་བགོད་པ་ནི་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་འགྲུབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་
དུས་བཞི་གཡོན་བསྐྱོར་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། དུས་བཞི་ལ་ལུག་
ཁྱིམ་ལ་གནས་པས་ཤར་གླིང་གསུམ་གྱི་དབྱར་དང་ཀར་ཁྱིམ་ལ་གནས་པས་
བྱང་གླིང་གསུམ་གྱི་དགུན་བྱེད་ཅིང་དེ་གཡོན་བསྐྱོར་དུ་འགོ་ན་དགུན་གྱི་རྗེས་སུ་
དབྱིད་མེད་པར་དབྱར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་བྱང་གླིང་དུ་
དགུན་དང་ཤར་གླིང་དུ་ད བྱར་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་བས་བྱང་
གླིང་གི་དགུན་ལྟབ་གླིང་དུ་སླེབ་པ་ན་ཤར་གྱི་དབྱར་བྱང་དུ་སླེབ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འགའ་ཆེན་ལ་དངོས་སུ་བཞུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷོ་གླིང་
དབུས་མ་འདི་ན་དབྱིད་ཐ་མ་ས་ག་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་དུས་ལྷོ་གླིང་ཤར་མ་མེ་ཡི་
ཟུར་ཏེ་གླིང་འདི་ནས་བརྩིས་པའི་གཉིས་པ་ལ་དུས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱར་ར་བ་སྒྲོན་
གྱི་ལྷ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགའ་ཆེན་ལས། ཉི་མ་ཁྱིམ་གཅིག་
ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ཁྱིམ་གཅིག་
ལ་ངེས་པར་བསྟན་པས་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷན་པོའི་ལྟ་འཛམ་
ལྷ་གླིང་ཆུང་དུ་འདིར་ལུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་རྣམས་དང་དབྱིད་ལ་སོགས་པའི་
དུས་རྣམས་དང་ནག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷག་གི་ཁྱིམ་དེ་ལ་ཉི་མ་
གནས་པས་དུས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དུམ་བུ་
གཉིས་སོ། ཞེས་སོ། ལྟེང་དུམ་བུ་འདིར་ཁྱིམ་བུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཕོ་བ་
ལ་ལྷ་བ་གང་ཞིག་གྱུར་པ་དེ་ནི་འཕོ་བ་གཞན་ལ་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་བདེན་བྲལ་
ཀྱི་ཟུར་དུ་འགོའོ། །བདེན་བྲལ་ཀྱི་ཟུར་ཕྱེད་ན་གནས་པ་ནི་ཟུར་ཕྱེད་གཞན་དུ་
འགོའོ། །ཟུར་ཕྱེད་གཞན་དུ་གནས་པ་ནི་ལྷན་པོའི་རྒྱབ་བསྐྱུང་སྒྱུད་དུ་འགོའོ།
།བ་ལང་སྒྱུད་ན་གནས་པ་ནི་རྒྱང་གི་ཟུར་ཕྱེད་དུ་འགོའོ། །རྒྱང་གི་ཟུར་ཕྱེད་ན་
གནས་པ་ནི་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་ན་འགོའོ། །བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་ན་གནས་པ་ནི་དབང་
ལྷན་ཀྱི་ཟུར་ཕྱེད་དུ་འགོའོ། །དེ་ན་གནས་པ་ནི་ཟུར་ཕྱེད་གཞན་དུ་འགོའོ།
།ཟུར་ཕྱེད་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་ཤར་ལུས་འཕགས་པོར་འགོའོ། །ཤར་ལུས་
འཕགས་པོར་གནས་པ་ནི་མེའི་ཟུར་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱི་དུམ་བུར་འགོའོ། །ཕྱེད་སྐྱ་མ་ན་
གནས་པ་ནི་ཟུར་ཕྱེད་གཞན་དུ་འགོའོ། ། ། །ཟུར་ཕྱེད་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་ལྟོ་
འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་འགོ་སྟེ་དེ་ལྟར་ལྷ་བ་བུ་གཉིས་པོ་རྣམས་འཕོ་བས་སོ་སོའི་
དབང་གིས་དུམ་བུ་བུ་གཉིས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བར་གཤེས་པར་བྱའོ།
།ཞེས་དུས་བཞི་གཡས་བསྐྱོར་དུ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། སྤྱིང་འདིར་དབྱར་ཡོད་པ་ན་བྱང་དུ་དགུན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྤྱིང་འདིར་ཉི་མ་བྱང་བཞོད་ཀྱི་མགོ་རྩོམ་པ་ན་བྱང་དུ་ལྟོ་བཞོད་ཀྱི་མགོ་རྩོམ་པ་

དང་བྱང་དུ་བྱང་བགོད་ཀྱི་མགོ་ཚུམ་པ་ན་ལྟོར་ལྟོ་བགོད་ཀྱི་མགོ་ཚུམ་པར་ནི་
འགེལ་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ད་ནི་ཉི་མ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་ས་དུམ་སུ་བཙུ་
གཉིས་སུ་བྱང་དུ་བགོད་པ་བཙུ་གཉིས་དང་ལྟོར་བགོད་པ་བཙུ་གཉིས་གསུངས་
པ་འདིར་ནི་གཡོན་བགོད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་ནི་ཞེས་པ་ལྷན་པོའི་སྟེང་
སའི་དུམ་སུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཛམ་སུའི་གླིང་རྒྱང་དུར་དེ་བཞེན་
གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་དབང་གིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟེང་སའི་དུམ་སུར་
གཡོན་བགོད་ཅེས་པ་བྱང་དུ་བགོད་པ་སྟེ་ཉི་མ་ཆུ་སྤོང་དུ་གནས་པ་ལོ། །ཞེས་
གླིང་འདིར་བྱང་བགོད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཆུ་སྤོང་ལ་ཉི་མ་གནས་པ་ན་འབྱུང་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀཏུ་ཏ་ལ་ཉི་མ་གནས་པ་ནི་གླིང་གི་བྱང་བགོད་ཀྱི་
ཐོག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའང་ཇི་སྐད་དུ་བདུན་པ་ལྷན་པོའི་བྱང་དུ་ཡང་ནི་ཉི་
མ་ཀཏུ་ཏ་ལ་གནས་པའི་བྱང་དུ་བགོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་
། ཡང་བྱིམ་གང་རུང་ཞེག་ལ་གནས་པས་གླིང་བཙུ་གཉིས་སུ་དུས་བཞེད་དང་ལྷ་
བ་བཙུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆུལ་གསུངས་པའང་ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ས་དུམ་སུ་བཙུ་
གཉིས་སུ་བྱིམ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་རྒྱབ་པའི་དབྱེ་བས་
ལྷ་བ་བཙུ་གཉིས་དང་དུས་དུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བྱིམ་གཅིག་ལ་ནི་ཉི་
མ་གནས་པས་མཐའ་དག་དུས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ལྷ་བ་དང་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་བྱེད།
ཅེས་པ་སྟེ་འདིར་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་བྱིམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེག་ལ་ཉི་མ་གནས་

པས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་དུས་དྲུག་དང་ལྷན་པ་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོགས་ཉི་ཤུ་ཙུ་
བཞི་བྱེད་དེ་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པ་འདིས་བོད་ཀྱན་ནམས་བསྟོན་འདེབས་པའི་གོ་ལ་སྟེང་བཀྱེད་མ་
སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རིགས་ལྡན་པད་མ་དཀར་
པོ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མི་གསོག་
ཀ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་རང་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མེ་ལོང་དྲི་མ་
མེད་པར་བྱིས་པའོ། །དུག་པ་ནི། རོ་ནང་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་དབེར་ན་ཀཏུ་འཁྲི་
ཁྱིམ་དང་རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཞིག་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བགྱོད་ན་ཉི་
མ་ལྟོ་བགྱོད་ཀྱི་ཆོ་སྟོ་དང་བྱང་བགྱོད་ཀྱི་ཆོ་བྱང་དུ་ཉི་མ་བཞེན་དུ་འཆུགས་པ་
ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ་ཀཏུ་འཁྲི་ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆོ་གླིང་འདིའི་
བྱང་དུ་བགྱོད་པ་ནི་ཡིན་ཞིང་ཉི་མ་ཚུ་སྤྱིན་གྱིས་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་དུས་ཀཏུ་
འཁྲི་ཁྱིམ་དུ་གླིང་འདིར་ལྟོ་བྱང་གི་ས་ཡུལ་གང་དུ་བགྱོད། བྱང་དུ་བགྱོད་པ་ཡིན་
ན་ཞེན་གླིང་འདིར་ཀཏུ་འཁྲི་ཁྱིམ་དང་སྐར་མ་དེ་ནི་ལྟོར་འཆུག་པ་དང་བགྱོད་པ་
ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐར་ཁྱིམ་དེ་དུས་གླིང་འདིའི་བྱང་དུ་བགྱོད་པའི་
བྱིར། རྟགས་བྱང་གྲུབ། འདོད་ན་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་བསལ། ཡང་དེ་ཉི་མ་ཚུ་
སྤྱིན་དུ་གནས་པའི་ཆོ་ཀར་ཁྱིམ་དེ་གླིང་ དེའི་ལྟོར་བགྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་
དུས་ཉི་མ་གནས་བཞེན་པའི་ཚུ་སྤྱིན་ཁྱིམ་གང་དུ་བགྱོད་བྱང་དུ་བགྱོད་དོ་ཞེན་

ཉི་མ་ཚུ་སྤྱིན་གྱི་བྱིམ་དེར་གནས་པས་དགུན་གྱི་དུས་དེའི་ཆོ་ཉི་མ་བྱང་བཤོད་
 ཡིན་པར་འགྲུར་ཏེ་ཚུ་སྤྱིན་གྱི་བྱིམ་དེ་དེ་དུས་བྱང་དུ་བཤོད་པའི་བྱིམ། འདོད་ན་
 གནག་རྩི་ཚུན་ཆད་ལ་གསལ་སུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ལས་ངོ་ཚ་བ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད། ཡང་ཚུ་སྤྱིན་བྱིམ་དང་ཉི་མ་དེ་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་བཤོད་དོ་ཞེན་བྱིམ་དེ་
 བས་བགྱངས་པའི་བདུན་པ་ཀཾ་ཏའི་བྱིམ་དེ་དེ་དུས་བྱང་གླིང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟོ་
 ཕྱོགས་སུ་འཆུག་པ་གཏན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་མེད་དེ་ཉི་མ་དང་བྱིམ་དེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིམ། དེས་ན་དགུན་གྱི་དུས་
 ཀྱི་མཚན་མོ་སྐར་མ་ནལ་སོ་དང་རྒྱལ་འཆར་བའི་ས་དང་དབྱར་ཉི་ཤེས་གི་དུས་
 ཉི་མ་འཆར་བ་བྱུང་བར་མེད་པས་ཀར་བྱིམ་ཡང་གླིང་འདིར་ལྟོར་འཆུག་པའི་
 དུས་སྐབས་མི་སྤྱི་ཅིང་དགུན་ཉི་ཤེས་གི་དུས་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་དབྱར་གྱི་དུས་
 ཀྱི་མཚན་མོ་སྐར་མ་ཚུ་སྤྱིན་འཆར་ས་ལ་ལྟོ་བྱང་གི་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིམ་ཀཾ་
 ཏའི་བྱིམ་ལྟོ་བཤོད་དང་ཚུ་སྤྱིན་གྱི་བྱིམ་གླིང་འདིའི་བྱང་བཤོད་ཏུ་འདོད་པ་སྒྲེ་བོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བ་མིན་ནམ་ལེགས་པར་དབྱོད་
 ཅིག །བདུན་པ་ནི། ལྷག་ཆང་ལོ་རྩ་བའི་འདོད་པ་ལ་དབྱང་པར་བྱ་ན། བྱིང་
 གཟའ་བརྒྱུད་འགོས་བུལ་ཞིང་རྒྱ་སྐར་འགོས་མགོགས་ལ། གཟའ་དང་སྐར་མ་
 དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རི་རབ་ལ་གཡས་བསྐྱོར་ཀྱིས་འགོ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་དེར་
 འདི་འདྲི་ཞེ། རྒྱ་སྐར་རྒྱུད་འགོས་ཅེས་པ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འགོ་གཞིའི་རྒྱུད་དེའི་སྤྱིང་དུ་

ཉི་མ་དང་སོགས་པས་སྒྲ་བ་མིག་དམར་ཕུར་བུ་པ་སངས་སྤེན་པ་གཟའ་རྣམས་
བགྲོད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་གཟའ་དེ་རྣམས་ཁྱིམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱིམ་དང་སྐར་མ་ལ་གཟའ་དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
རྒྱ་སྐར་འགོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གི་སྤྱིང་དུ་ནི་གཟས་མི་བགྲོད། གཟའ་འགོས་ཀྱི་རྒྱུད་
གི་གཞིར་ནི་རྒྱ་སྐར་མི་བགྲོད། གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་གནས་པའི་གཞི་ཐུན་མོང་བ་
ནི་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གཟའ་རྣམས་ཁྱིམ་དང་རྒྱ་སྐར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་རྒྱུད་འགོས་ཅེས་པའི་རྒྱུད་དེའི་
སྤྱིང་དུ་གཟའ་རྣམས་བགྲོད་པ་ཡིན་ན་གཟའ་ལ་གཡོན་བསྐྱར་ཀྱི་འགོས་ཡོད་པ་
མི་འདོད་པས་སྐར་མའི་རྒྱུད་འགོས་གཟའི་འགོས་ལས་མཁྱོགས་པར་འགོ་བ་
བསལ་ཏེ་རྒྱ་སྐར་འགོ་བའི་རྒྱུད་འགོས་ཀྱི་གཞི་དེར་ནི་གཟའ་ཡང་གནས་པས་
རྒྱུད་འགོས་དེ་གཟས་མི་བགྲོད་ཀ་མེད་ཅིང་རང་འགོས་གཡོན་དུ་བགྲོད་པ་ནི་
མེད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་སྐར་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུད་
འགོས་དེ་ལས་ལྟག་པའི་རང་འགོས་གཡས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་གཟའ་
རྣམས་སྐར་མ་ཐ་སྐར་ནས་ནམ་གྱུ་སོགས་ལ་སྒྲ་གཅན་བཞིན་ལུགས་བསྒྲོག་དུ་
སྤྱོད་དགོས་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཐ་སྐར་ལ་སོགས་སྐར་མའི་རྒྱུད་པ་དགྲ་
ཁྱིམ་དང་ཉི་མ་རང་གི་རྒྱུ་ལམ་དུ་འགོ་བ་གོ་ལ་ལྟར་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཞེས་པ་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་སྐར་ལའང་གོ་ལ་ཞེས་

གསུངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་རྒྱ་སྐར་གྱི་གོ་ལ་
གསུངས་པ། ཐ་སྐར་ལ་སོགས་ནག་པ་ཐུད་དང་ཉིན་དང་མཚན་མོ་མཉམ་པའི་
དུས་སུ་གོ་ལའི་རི་མོའོ་ཞེས་པ་ཐ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ནས་ནག་པ་ཐུད་དང་ལ་
སོགས་པས་ནམ་གྱའི་མཐར་ལུག་དང་སྒང་ལ་སོགས་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ལ་
དབུས་སུ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་སྟེ་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་རྒྱབ་པའི་
རྒྱ་ལས་ཚུ་ཆོད་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་ལ་ནི་
རྒྱ་སྐར་གྱི་དབྱེ་བས་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་རྒྱ་སྐར་ལ་གོ་ལར་གསུངས་ཤིང་ཁྱིམ་ལ་གོ་
ལའི་འཁོར་ལོར་ཡང་གསུངས་པ་ཡོད་དེ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་རྣམས་ཀྱི་
བགོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་སྐར་
གཡས་སུ་གནས་བཙུ་བཞི་དང་གཡས་མིན་དུ་གནས་བཙུ་བཞི་དག་ལ་ཁྱིམ་དག་
གི་དབྱེ་བས་ཡང་དག་གནས་ཅས་པ་ནི་ཁྱིམ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱུད་པ་དང་
བཅས་པའི་རྒྱ་སྐར་གཉིས་ཏེ་ཁྱིམ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་དུ་གོ་ལའི་རི་
མོའི་དབུས་སུ་ཐ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ནག་པའི་ཐུད་ཀྱི་བར་ཐུད་དང་བཅས་པའི་
རྒྱ་སྐར་བཙུ་གསུམ་མོ། །སྟོར་ཡང་གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་སུ་ནག་པའི་ཐུད་ལ་
སོགས་པའི་ནམ་གྱའི་མཐར་ཐུད་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་སྐར་བཙུ་གསུམ་མོ། ཞེས་
ཁྱིམ་བཙུ་གཉིས་གླིང་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་མཁར་བཀོད་པ་ལ་གོ་ལར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཉི་མ་བགོད་པའི་གཞི་ནི་ཁྱིམ་ཡིན་ལ་ཁྱིམ་དེ་འཁོར་བ་ན་

བྱིས་ལའོར་བའམ་གོ་ལ་ལའོར་བར་གསུངས་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱིས་ཡིན་ན་གོ་ལ་
 མ་ཡིན་དགོས་ཅེས་པ་དང་གོ་ལ་ཡིན་ན་བྱིས་མ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་འདི་
 བྱི་འཕགས་པ་སྒྱུར་རས་གཟིགས་ལ་ཆོལ་བར་གྱུར་པས་བདག་བྱི་ཁྱོས་
 དེ་ལ་རྗེས་སྒྲུལ་ག་ལ་རང་སྟེ་འཕགས་པའི་གསུང་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་
 བྱིར། ཡང་སྟག་ཚང་ལོ་ཙྏ་བ་ཁྱེད་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱང་པ་དགུ་ལ་
 བྱིས་གཅིག་ཏུ་ཅིས་པའི་ཆོ་རྒྱང་པ་དེ་དགུའི་འོག་གཞིའི་རྒྱང་དཀྱིལ་དེ་ལ་རྒྱང་
 གནས་དགུར་ཡོད་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བསམ་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱང་
 པ་དགུ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐར་དེ་ཉིད་དུམ་བུར་བྱས་པའི་དུམ་བུ་བཞི་ལ་རྒྱང་པ་བཞིར་
 འཛོག་ན་བྱི་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་དེ་རྒྱ་སྐར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བྱི་
 རང་གཞན་སྟས་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། རྒྱ་སྐར་རེའི་ས་ཡུལ་གྱི་འོག་གཞི་རྒྱང་གི་
 དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆ་ལ་བཞིར་བགོས་པའི་སྐར་མའི་ས་ཡུལ་གྱི་བར་ཐག་རིང་
 ཐུང་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་སྐར་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་ས་ཡུལ་གྱི་བྱིས་འགོས་ལྟར་
 ཐུང་པ་དང་ས་དུམ་བུ་སོ་སོའི་ཐད་དུ་བྱིས་ཆེ་ཆུང་བྱེད་པ་ན་རྒྱང་གནས་དགུའི་
 བྱིས་གཅིག་གི་སྤྱིར་གཅིག་གི་ཤར་ཅུབ་ཀྱི་ཐད་ཁེབས་པའི་གཞི་དེ་བར་སྟོང་
 མེད་པའི་འོག་གཞི་ལིང་སོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཏམ་བར་ཡོད་པའི་འོག་གཞི་སོ་སོ་
 སིལ་བུར་འཐོར་ནས་ཡོད། གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་འོ་ན་གཟའ་ནམས་རྒྱ་སྐར་
 གང་ཡིན་པ་དེར་ལོངས་སྟོན་པའི་ཆོ་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱང་པ་དགུ་པའི་བྱིས་དེའི་སྟེང་

དུ་ཉི་མ་སོགས་གཟའ་རྣམས་རྒྱ་བ་ལ་འགོགས་ཅིང་མེད་དེ་འོག་གཞི་དེ་དག་
 སྐར་མ་རྒྱ་རུང་བ་ལྟར་གཟའ་ཡང་རྒྱ་རུང་བའི་ལམ་བདེ་བར་ཡོད་བཞིན་ཁྱེད་
 ལྟར་སྐར་མ་འགོ་བའི་ཁྱིམ་གྱི་གཞིར་གཟའ་འགོ་བའི་གཞིར་མི་འོང་བས་
 གཟའ་འགོས་ལས་སྐར་བགོད་ མགོགས་པས་སྐར་བགོད་ཀྱི་གཞི་ཁྱིམ་དེར་ཉི་
 མ་སོགས་ཀྱི་གཟའ་རྣམས་བགོད་དབང་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ་རན་པའི་བཀའ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟས་ལྟར་རིགས་
 བཞིན་པ་ལ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་གོས་པ་ལྟར་འོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་སྲུ་
 ཡིས་བྱིན་པ་ཡིན་སྒྲོས་གཅིག་གྱུ་ ཡང་སྐར་མའི་རྒྱུ་གནས་དགུའི་འོག་གཞིའི་
 ཆ་དེར་གཟའ་བགོད་དབང་མེད་ན་གཟའ་དེ་དག་གིས་སྐར་རྗེས་ཅིས་མི་སྒྲིབ་སྟེ་
 སྒྲིབ་རིགས་པ་ལ་སྐར་མའི་རྗེས་སྲུ་ཉི་མ་སོགས་འགོས་སྲུལ་ཏེ་རྗེས་སྲུ་ལུས་
 བར་ཡང་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ ཡང་ལུག་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན་རྒྱུ་ བ་
 དགུ་པོ་དེ་རེ་རེ་བཞིན་སེལ་སྲུར་ཡོད་ན་དེ་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ།
 ལུག་ཁྱིམ་དེ་ཤར་སྒྲིང་གི་ནམ་མཁར་གཞུང་དབྱིབས་ལྟར་སྒྲུར་པོ་དང་རུབ་ཀྱི་
 སྒྲིང་དུ་ཤོང་མོར་འགོ་བར་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་ལ། ཁྱིམ་གཅིག་གཞུ་ལྟ་
 སྲུར་ཡོད་ན་གཞུ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་དུམ་བུ་དགུར་སོང་བས་གཞུང་དབྱིབས་
 གཅིག་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུང་དུམ་བུ་དགུ་
 ཡིན་ན་རྒྱུང་གི་གཞི་གཅིག་པའི་ཁྱིམ་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ་ཁྱེད་སྐར་མ་ཁོ་

ན་ཁྱིམ་ཡིན་པར་འདོད་ན་སྐར་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྟོངས་དེ་ཁྱིམ་ཡིན་ནམ་མིན།
ཡིན་ན་སྐར་མ་ཁོ་ན་ཁྱིམ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཡིན་ན་ཉི་ཟླ་
སོགས་གཟའ་ནམས་སྐར་མ་དེ་དག་གི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲུབ་དང་ཞག་ཏུ་བགྱོད་
བའི་ཆོས་སྐར་མ་གང་གི་ཐད་ཏུ་སྒྲེབ་བའི་ཆ་གས་དེ་མ་གཏོགས་ཁྱིམ་ལ་ལོངས་མ་
སྒྱུད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟའ་དེ་དག་བགྱོད་ཡུལ་དེ་སྐར་མ་ཁོ་ན་
ཁྱིམ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞི་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐར་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བགྱོད་
བའི་ཆོས་སྐར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལོངས་སྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་སྐར་
དེའི་སྔོན་རྒྱབ་ཀྱི་ས་ཡུལ་དེ་སྐར་མ་དེའི་ཆ་གས་ཀྱིས་མ་བྱལ་ཅིང་སྐར་མའི་འོག་
གཞིའང་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞི་པོ་འང་སྐར་མའི་བཞི་ཆར་མི་འགྲུབ་
པ་དང་། ཡང་དེར་མ་ཟད་རྒྱ་སྐར་དེ་དག་བར་ཐག་གང་ཡོད་པ་དེ་ནམ་མཁའ་
སྟོང་པ་ཡིན་ན་ཁྱིམ་ལ་ཁ་དོག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐར་མ་ནམས་
ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུ་པོ་དེ་ཁྱིམ་མ་ཡིན་ཞིང་དེར་རྒྱ་སྐར་འགོ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དཀྱིལ་ཡང་མེད་ལ་ཉི་ཟླ་སོགས་གཟའ་ནམས་བགྱོད་བྱའི་གཞི་མེད་
པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་སྔོན་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་པོ་འགས་གོ་ལ་ནི་རི་རབ་
ནས་མེ་རིའི་བར་བྱལ་བའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་
གཟའ་སྐར་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུད་འགོས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ས་ཞིག་གི་
གཡས་བསྐྱོར་དུ་བགྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉི་ཟླ་སོགས་འགོས་མགྱོགས་སུ་ལ་གྱི་

བྱད་པར་གྱིས་ལ་ལ་སྒྲ་སྒྲར་དང་ལ་ལ་བྱིར་ལུས་པས་རྒྱ་སྐར་ལ་གཡོན་དུ་
 བགོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྒྲ་བ་ལྟར་གོ་ལ་ཐུབ་ལྟ་བུར་དབུས་རི་རབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་
 མཐོ་བ་དང་མེད་ཚྭ་གས་མཐའ་དམའ་བ་གཡོ་བ་མེད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་གཟའ་སྐར་
 ཆོག་ས་རང་རང་གི་རྒྱུད་འགོས་ཀྱིས་གཡས་སུ་བསྒྲོར་བ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་ན་སྟག་ཆང་ལོ་ཙུ་བ་བྱེད་རང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་རང་གི་ལུག་བྲིས་
 ལྟ་བུ་ཤར་དུ་རི་རབ་ལ་ཉི་ཞིང་མཐོ་ལ་སྒྲར་པོར་འགོ་བ་དང་རུབ་ཏུ་མེ་རི་ལ་ཉི་
 ཞིང་དམའ་ལ་ཤོང་པོར་རྒྱ་བའི་རྩལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མའང་བྲིས་སོ་སོར་
 གནས་པ་དེ་ཡི་ཆེ་རྒྱ་བའི་རྩལ་མི་འདྲ་བ་དེ་གོ་ལར་བཞག་པའི་བྱིར་དང་གོ་ལ་
 ཉིད་མི་འཁུག་པར་བྱེད་རང་ཡང་མི་འདོད་པའི་བྱིར་སྒྲས་མ་ཐག་པའི་གོ་ལ་
 གཡོ་མེད་དང་ཐུབ་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ་བྲིས་དང་རྒྱ་སྐར་གྱི་
 འཁོར་རྩལ་གྱི་དབྱིབས་ལས་ཉི་མའང་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་ནམ་མཁའི་གོ་ལར་
 གསུངས་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ན་གོ་ལ་དེ་ཉིན་དང་མཆོན་མོ་གཡས་སུ་འཁོར་
 བར་རི་སྐད་དུ། དབུས་ན་ལྷན་པོ་གང་གི་སྟེང་དུ་བྲིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐར་བཅས་
 ཉིན་དང་མཆོན་དུ་འཁོར་བ་སྟེ། ། ཞེས་རྒྱ་བས་བྱབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་
 འགྲེལ་ཆེན་དུ། གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་སུ་ཐ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ནག་པའི་བྱེད་ཀྱི་
 བར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་སྐར་བཙུ་གསུམ་ལྟོར་ཡང་གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་སུ་
 ནག་པའི་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནམ་གྲུའི་མཐར་བྱེད་དང་བཅས་པ་རྒྱ་སྐར་བཙུ་

གསུམ་མོ། །ཞེས་དང་། གཞུའི་རྣམ་པའི་དུས་ཁྱིམ་དུག་དུག་ལ་ཉིན་མཚན་
 མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་ནས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ལྟོར་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ལྟོར་ཁྱིམ་དུག་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ཕྱེད་གནས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་ནས་བྱང་དུ་ཁྱིམ་སོ་
 སོའི་དབྱེ་བས་ཁྱིམ་དུག་ལ་གནས་སོ། ། ཞེས་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཆེ་
 བ་སྐར་ཤར་རིའི་རྩེ་མོ་དང་ནག་པའི་ཕྱེད་ལུབ་རིའི་རྩེ་མོར་གནས་པ་ན་བྱང་དུ་
 ཁྱིམ་དུག་དང་ལྟོར་ཁྱིམ་དུག་གཞུ་དང་བསྐྱེད་དབྱེ་བས་ལྟ་བུར་རྒྱ་བུ་དེ་ཉིད་གོ་
 ལའི་རི་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལ་གོ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཁྱིམ་ལྷ་བཙུ་
 གཉིས་ཡིན་ལ། དེའང་གཡས་སུ་འཁོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན་
 ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ནི་ཀྱི་མ་ལ་ཉེ་ཉི་མ་ལྷ་བ་སོ་སོའི་དུས་སུ་ཁྱིམ་སོ་སོ་ལ་
 འོངས་སྐྱོད་པས་དབང་བྱེད་ཅིང་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱུང་འགོས་ཀྱི་གཞི་ལ་གཟུང་དེ་དག་
 གིས་འོངས་སྐྱོད་དེ་བགོད་དབང་མེད་པར་སྒྲིབ་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་
 འགེལ་ཆེན་དུ། ཉི་མས་ལོ་གཅིག་རིམ་བུ་ལ་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་འཁོར་
 བའི་རིང་ལ་རྒྱ་སྐར་ཉར་བདུན་ལ་གཡོན་བགོད་དུ་འཁོར་བས་རྒྱ་སྐར་དེ་རེ་
 རེའི་ས་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཚོད་དུག་ཅུ་རེ་བཞག་ཅིང་ཚུ་ཚོད་བརྒྱ་སོ་ལྷ་ལ་ཁྱིམ་རེ་
 བཏགས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་སྐར་མ་རེ་རེས་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཚོད་དུག་ཅུ་རེ་
 ལ་དབང་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཁྱིམ་དང་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེས་འགའ་

གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་རེས་འགའ་འོག་གཞི་རྒྱ་གི་འཁོར་ལོ་རང་འགོས་
གཡས་སུ་ཞག་རེ་བཞིན་འཁོར་བའི་གཞི་དེ་བྱིས་དང་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་འགོས་དེ་
ཉིད་ལས་གཡས་གཡོན་གང་དུ་འང་བགོད་པ་མེད་པའི་སྐར་མ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་
བྱིས་དང་བྱིས་ཅན་དུ་དགོངས་ནས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འོག་གཞི་རྒྱ་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
བྱིས་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་མ་སྟོན་བྱས་ཉིད་མེད་པའི་འོག་གཞིའི་ཡུལ་གྱི་
རྒྱ་མཚོ་དུག་ཅུའི་བཞི་ཆ་ལྷག་བྱིས་དུ་བསྟན་དེར་སྐར་མ་སྟོན་བྱས་དངོས་དེ་མེད་
པ་དེའི་ཕྱིར་བྱིས་ཡིན་ན་རྒྱ་སྐར་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བས་ཐ་དད་པར་ཡང་ལེགས་
པར་བྱེ་བས་ལ་མ་མཛད་དེ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱལ་བར་རྒྱ་སྐར་ཁོ་
ན་བྱིས་དུ་འཆད་པ་དང་གོ་ལ་ཡི་འགོས་ཀྱང་བྱིས་གྱི་འགོས་དང་མི་གཅིག་པས་
གོ་ལ་དེ་བྱིས་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པར་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་རྣོ་མ་པ་དེས་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་
བའི་དོན་ལ་ལོག་པར་མ་ཞུགས་སམ་སྟེ་ཞུགས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་དག་
གིས་གང་མི་བཞེད་པ་དེ་བྱིད་ཅག་གིས་བཞེད་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་
ས་བརྟུ་པའི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གིས་བྱིས་དང་གོ་ལ་གཏན་མི་གཅིག་པར་བཞེད་
དོ་ཞེས་ཞེན་ཞིང་སྒྲ་བ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ལྟར་གོ་ལ་དེ་བྱིས་རྒྱ་ལམ་
གྱི་བར་སྐར་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སྒྲ་བས་ན་གོ་ལ་དེ་སྐར་ཤོང་དང་སྐབས་དང་
རྒྱུ་བསྐྱོར་དང་ཕྱི་ཡང་གི་འཁོར་ལོའི་སྒྲ་བཤད་དུ་མི་བརྟལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ནམ་

མཁའ་དེ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་གོ་སྐྱབས་འབྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལས་
སྐར་ཤོང་ལ་སོགས་པར་རུང་བའི་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོ་ལ་དེ་ནམ་
མཁའ་སྟོང་པར་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ལམ་ཡིན་པས་ལྷུམ་པོར་མི་བརྟུབ་པ་མིན་ཏེ་མི་རེའི་
ནང་གི་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱིའི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་དེ་ལྷུམ་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན་མི་
འཐད་དེ། རི་རབ་དང་མི་རེའི་བར་སྟོངས་ཀྱི་ཆ་ལ་ལྷུམ་པོ་དང་དམར་སེར་
སོགས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་གང་དུ་འང་མི་བརྟུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་སྲིད་
གོ་ལ་ལྷུམ་པོའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གོ་ལ་བྱིས་ལས་ཐ་དད་པར་འཛིག་བྱེད་དུ་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གོ་ལ་ལྷུམ་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱིས་དེ་འང་ལྷུམ་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་རང་གི་འང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བརྟུན་པོ་དེ་བྱིས་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་འང་རི་རབ་
ལ་ལྷུམ་བསྐྱོར་དུ་འཁོར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟག་ཚང་ལོ་རྩ་བའི་
འདོད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྟེན་པ་ལ་དལ་འགྲོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟེན་པ་གཟའ་གཞན་ལས་འགྲོས་མགྲོགས་པ་ཡིན་
ཞེས་པ་དང་ལྷ་བ་ལ་མུར་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གཟའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་
པ་བྱལ་ཤོས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ནི་དྲན་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འགྲོས་བྱལ་བ་ལ་མགྲོགས་པ་དང་མགྲོགས་པ་ལ་བྱལ་བར་
སྐྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དྲག་གཟའ་གསུམ་ལ་འཁྱོག་འགྲོས་ཀྱི་ཆོ་གཟའ་
ཕྱིར་ལྟུབ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟའ་ཕྱིར་ལྟུབ་ཀྱི་ཆོ་རྒྱུད་འགྲེལ་

ལྟར་ན་རིམ་རིམ་མིན་གྱི་སྒྲ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པ་ལྟར་ ཡོངས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་ལུ་ལོན་དུ་སོང་བའི་
རྟག་ཡོངས་ཉིད་ཀྱང་སྟོད་མ་ཐུབ་པས་སྤྱར་བྱི་སྤྱར་བྱས་ཏེ་འགོ་བར་གསུངས་པ་
ལ་ཁྱེད་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་དུས་ལྟར་འགོས་དང་སྟོན་འཕྱོངས་སུ་བགྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རང་འགོས་གཡས་སུ་ཡིན་ན་དེ་དུས་རྒྱ་སྐར་ལས་ཀྱང་གཡས་སུ་མགྱོགས་པར་
རྒྱ་བ་དངོས་སུ་སྤར་བའི་ཕྱིར། ལྟག་ཚང་ལོ་ཙྰ་བའི་ཕྱོགས་དག་གིས་སྤྱར་བ་དེ་
སྟོན་ཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པའི་རྒྱུད་འགོས་དེ་གཟའ་གཞན་ཉི་ཟླ་སོགས་
ལས་མགྱོགས་ཀྱང་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་གྱི་རྒྱུད་འགོས་ལས་ཅུང་ཟད་བུལ་བའི་ཆ་
གས་བསགས་པ་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ལ་གཡོན་བསྒྲོར་གྱིས་སྟོད་པ་ན་བུལ་བས་དལ་
འགོ་ཞེས་བཏགས་ལ་གཟའ་གཞན་ཉི་སོགས་རྣམས་འགོས་བུལ་ཡང་གཡོན་
བསྒྲོར་དུ་སྟོད་པ་ན་བུལ་ཆེས་པའི་ཆ་བསགས་པས་རྗེས་སུ་ལུས་པ་སྐར་མ་
གཡོན་བསྒྲོར་དུ་སྟོད་པ་ལ་མགྱོགས་པར་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་ལ་མགྱོགས་འགོ་
དང་སྟོན་པ་ལ་དལ་འགོ་ཞེས་འཛིག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་བཙུམ་ལྟན་
འདས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་གསུངས་
པའི་ཚུལ་དང་སྟོ་བུར་བུ་སོ་སྟེའི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་རག་འགལ་བར་གྱུར་ཆོར་
གི་རྒྱུ་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁུངས་སྟོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱར་བའི་ཕོངས་གཏམ་འདི་ལ་
རྣམ་དབྱེད་དང་ལྟན་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་ག་ལ་ཉེན་སྟེ་ལྟར་བར་སྐར་མའི་རྗེས་སྟེབ་
ན་དལ་འགོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་འགོས་བུལ་བས་སྐར་མའི་རྗེས་ལ་ལུས་

པའི་ཆ་ཆེ་བ་དེ་མགྲོགས་འགོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ལུས་པའི་ཆ་དེ་སོང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤེན་པ་དལ་འགོ་ཡིན་པ་དེ་གཟའ་གཞན་ལས་མགྲོགས་པ་དང་
ལྷ་བ་ལྟར་འགོ་ཡིན་པ་དེ་གཟའ་གཞན་ལས་བྱལ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་
ཉིད་ད་དུང་བ སྐྱབ་བྱར་ཟད་དེ་སྤེན་པ་མགྲོགས་འགོ་ཡིན་པ་བསྐྱལ་པའི་བར་
བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་རི་སྐད་དུ། འདིར་བྱིམ་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་དལ་བར་འགོ་བའི་དབང་གིས་གཟའ་འགའ་ཞིག་ཉི་མའི་རྒྱབ་ནས་
འོང་ངོ་། ཤར་བར་གྱུར་པ་ན་ལྷ་བ་ནི་མདུན་ནས་འགོ་སྤྲེ་ལྟར་བར་བགྲོད་པའི་
དབང་གིས་སོ། །གཟའ་ལྷག་པ་དང་པ་སངས་ནི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་རེས་
འགའ་མདུན་དང་རེས་འགའ་རྒྱབ་ཏུ་ཤར་ནས་བགྲོད། ཅེས་དྲག་གཟའ་རྣམས་
ཉི་མ་ལས་བྱལ་བ་དང་ལྷ་བ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་མགྲོགས་པ་དང་།
གཟའ་ལྷག་པ་པ་སངས་གཉིས་ནི་ཉི་མས་ལས་རེས་འགའ་མགྲོགས་པ་དང་
རེས་འགའ་བྱལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་བྱིམ་གྱི་
འཁོར་ལོ་ནི་གཡས་བསྐྱོར་དུ་རྒྱ་སྤྲེ་གཟའ་རྣམས་ནི་བྱིམ་དག་ལ་གཡས་མིན་
གྱིས་རྒྱུའོ། །རི་ལྟར་བྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གཅན་ཡང་རུབ་
ཏུ་མངོན་པར་སྤྱོད་ནས་ནས་རི་རབ་ལ་གཡས་བསྐྱོར་བྱེད་ཅིང་དག་པར་རྒྱུའོ།
།ཤར་དུ་སྤྱོད་པའི་གཟའ་རྣམས་ནི་ལྟན་པོ་ལ་གཡས་མིན་དུ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་
ཅིང་བྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡང་དག་པར་བགྲོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་

དམ་པའི་རིགས་པས་སྐྱ་གཙན་ནི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞིང་ཉི་མ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་གདུག་པ་སྟེ་སྟིག་པའི་གཟར་བརྗོད་དོ་ཅེས་བསོད་ནམས་
དང་ལྷན་པས་ན་སྐྱ་གཙན་རི་རབ་དང་བྱིས་ལ་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་རྒྱ་བ་དང་
གཟའ་གཞན་བརྒྱད་ནི་བསོད་ནམས་དམན་པས་བྱིས་དང་རི་རབ་ལ་གཡོན་
བསྐྱོར་གྱིས་བཟོད་པ་དང་ཞག་རེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཉི་མའི་འཆར་རྒྱབ་འདི་
ཉི་མ་གནས་པའི་གཞི་བྱིས་ཀྱི་འགོས་ཡིན་ཀྱི་ཉི་མ་རང་གི་འགོས་མ་ཡིན་པའང་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་ངེས་སྟོན་དུ། དབུགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་གྲངས་ཀྱི་དུས་ལ་འོ།
ཁྱུག་ནི་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་ཅེས་པ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་ལྷག་པའི་སྟོང་
ལྷག་དུག་སྟེ་བྱིས་ལ་གནས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འདི་རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོའོ། །
དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཤུགས་འདི་ནི་བྱིས་ཡིན་ཀྱི་བྱིས་ཀྱི་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཉི་
མ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་བྱིས་ཀྱི་གཞི་ཉིད་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཉི་མ་དེ་
བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་དམིགས་ཀྱི་བསམ་ནས་གསུངས་པ་ལ་བྱིད་དེ་
ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་གཟའ་ཐམས་ཅད་གཡས་འགྲོ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པ་དང་།
སྐྱ་གཙན་སྟོངས་ལྷན་ཡིན་པས་གཟའ་གཞན་ལས་འགོས་མགྱོགས་པས་ལྷག་
བར་ཡང་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྟོན་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ལ་སྟིང་ནད་དེ་སྤང་དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྟེ་སྟོན་
པ་ཤུག་ཐུབ་པས་རྒྱལ་བོ་ལྷ་བཟང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་རིང་ནས་སྟོང་

བར་བྱེད་པའི་གཏམ་དེ་ཐོས་ན་ཐར་པ་འདོད་དག་ན་བ་ཅིས་མི་འགའ་བས་སྟེ་ལོག་
བར་སྐྱོད་པ་བདུད་གྱི་ལས་སུ་གསུངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ལུང་དེ་ལ་འདི་
བཞིན་དུ་བསྟོན་པར་སྒྲུང་སྟེ་ཉི་མའི་རྒྱུང་འགོས་གྱི་མགྱོགས་ཁྱད་ནི་ཚུ་ཚོད་
གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་དང་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་རྒྱུང་པ་སྐྱོད་
བར་གསུང་པ་དབུགས་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དཔག་ཚད་བཅུ་བདུན་དང་རྒྱུང་
ཐུགས་བྱེད་དང་གཉིས་ཙམ་བགྱོད་པ་ནི་གིན་དུ་མགྱོགས་སྟེ། མདོ་བྱུང་འདས་
ལས། སྐྱེས་བུ་བཞིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོགས་བཞིར་མདའ་བཞི་འཕངས་པ་དེ་
བཞི་ག་མ་ལྟར་བར་འཛིན་ནུས་པ་ནི་གིན་ཏུ་མགྱོགས་མོད་གྱི། དེ་ལས་ས་ལ་རྒྱ་
བའི་ཡི་དྲགས་དང་དེ་ལས་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་
བཞི་དང་། དེ་ལས་ཉི་ལྔ་མགྱོགས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཤུགས་འདི་
ནི་བྱིམ་གྱིས་ཡིན་གྱི་བྱིམ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཉི་མའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བཤད་པས་འབྲུལ་ནས་ཉི་མ་ལ་རང་དབང་གི་རྒྱུང་འགོས་ནི་མེད་པར་འདོད་པ་
ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་བྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་གཡས་བསྐྱོར་
གྱིས་འཁོར་ཏེ་གཟའ་རྣམས་ནི་བྱིམ་བདག་ལ་གཡས་མིན་གྱིས་རྒྱུའོ། །ཞེས་སྒྲ་
གཅན་གཡས་སུ་འཁོར་བ་སྟོབས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་སོགས་མ་གོ་བར་ཟད་དེ་
མགྱོགས་ཁྱད་དེ་བྱིམ་འཁོར་བའི་རྒྱུང་འགོས་ཡིན་གྱི་ཉི་མའི་རང་འགོས་ཁ་ལྟའི་
མགྱོགས་ཁྱད་མ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་དག་འབྲུལ་ཞིང་

མ་གོ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འཆལ་ཏེ་
སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་མ་མཐུན་པའི་ཆེ་ལུང་དེ་དག་དེ་ལྟར་བསྟོན་
འདོར་མི་འདེབས་ཀ་མེད་བྱུང་འདུག་ཀྱང་བྱེད་རང་གི་ཁུངས་སུ་བྱངས་པའི་ལུང་
དེ་དག་གིས་ནི་བྱེད་རང་གི་འདོད་པ་བྱངས་ནས་སུན་འབྱུང་བར་བྱས་སྒྲིབ་སྟེ་
འགྲེལ་པར་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཉི་མས་ཡུལ་གྱི་དཔག་ཚད་སྟོང་
ཐལ་བླ་དང་སྟོང་ཐལ་གཅིག་གི་རྒྱ་པ་སྟེ་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་བགྱེད་
པ་དང་འགྲོས་དེ་ཉིད་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་གཞི་བྲིམ་འགྲོས་ཡིན་གྱི་བྲིམ་གྱི་སྟེང་
དུ་གནས་པའི་ཉི་མ་རང་གི་འགྲོས་མ་ཡིན་པར་དམིགས་བསལ་གྱིས་གསུངས་
པའི་བྱིར་དང་། བྱེད་ཀྱིས་ཉི་མ་དང་བྲིམ་གྱི་འགྲོས་གཡས་བསྐྱར་ཡིན་པ་
མཉམ་པོ་ལ་བྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་ཉི་མ་མི་གནས་པ་དང་བྲིམ་འགྲོས་ལས་ཉི་མའི་
འགྲོས་བྲལ་བར་འདོད་པས་བྲིམ་གྱི་འགྲོས་ཡིན་ན་ཉི་མའི་འགྲོས་མ་ཡིན་
དགོས་ལ། ཉི་མའི་འགྲོས་ཡིན་ན་བྲིམ་གྱི་འགྲོས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་
སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་ཉི་མ་མི་གནས་ཤིང་བྲིམ་གྱི་སྟེང་འགྲོས་ལས་
ཉི་མ་བྲལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་ཉི་མ་བྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་སོ་ཞེ་ན།
བྱེད་རང་གི་རང་ཚིག་དང་འགལ་ཏེ་བྲིམ་ནི་རྒྱ་སྐར་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་ཞིང་རྒྱ་སྐར་
གྱི་རྗེས་ནི་ཉི་མས་མི་སྟོབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཉི་མ་བྲིམ་ལ་གནས་པའི་གོ་
སྐབས་ཡེ་མི་རྟོད་པའི་བྱིར། གལ་སྲིད་གནས་ན་ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྗེས་མི་སྟོབ་

པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ་བྱིམ་ལ་ཉི་མ་གནས་བཞིན་རྒྱ་སྐར་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཀ་
གཡས་བསྐྱོར་དུ་འང་མཉམ་དང་འབྱོངས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་ན་རེ་
ཉི་མ་ལ་རང་དབང་གི་རྒྱུད་འགོས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་ཐག་
དུ་འདྲིར་བྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་འཁོར་ཏེ་གཟུང་རྣམས་ནི་བྱིམ་
དག་ལ་གཡས་མིན་གྱིས་རྒྱུའོ། །ཞེས་པས་རང་དབང་གི་རྒྱུད་འགོས་གཅིག་
ཡོད་པར་བརྟན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགལ་བྱུང་སྟེ། གཡས་མིན་དུ་རྒྱ་བའི་
འགོས་དེ་ཉི་མའི་རང་དབང་གི་རྒྱུད་འགོས་གཡས་སུ་འགོ་བ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིམ་ལ་གཡས་མིན་གྱིས་རྒྱ་ན་བྱིམ་བཞིན་དུ་གཡས་སུ་རྒྱ་བ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་མགྲོགས་ཁྱད་དེ་བྱིམ་
འཁོར་བའི་རྒྱུད་འགོས་ཡིན་གྱི། ཉི་མའི་རང་འགོས་ཁ་ལྟ་སྟོགས་གྱི་མགྲོགས་
ཁྱད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཚིག་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུད་
འགོལ་དུ་འང་དེ་རིམ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་བདག་གྱུང་དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ཏེ་ཉི་མ་གནས་པའི་གཞི་བྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་མགྲོགས་ཁྱད་
ནི་ཚད་དེ་ཙམ་དང་གཞི་དེ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་ནི་རང་འགོས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པར་ཡང་ཁ་ཤར་ལ་སྟོགས་བཞིན་དུ་བྱིམ་ལ་གཡས་མིན་དུ་དེ་ཙམ་མི་བགྲོད་
པར་བྱིམ་ཞག་གཅིག་ལ་དག་པར་གནས་ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐག་གཅིག་དུག་
བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅུ་དུག་དང་གཅིག་གི་སུམ་གཉིས་ཙམ་བགྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཡས་སུ་བགོད་པ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་འགོས་ལས་རང་འགོས་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་ཁྱིམ་འཁོར་བའི་ཉི་མའི་རང་འགོས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
ནའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་གར་ནས་ཉི་མ་གར་གྱི་བར་ལ་ཆུ་ཚོད་དུག་ཅུ་
ཡིན་ཞིང་དེའི་རིང་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་དུག་འཁོར་དགོས་ལ། འབུམ་
ཕྲག་དུག་ལ་དུག་ཅུས་བགོས་པ་དཔག་ཚད་བྲི་ཚོ་གཅིག་ཐོབ་པས་ཆུ་ཚོད་
གཅིག་གི་རིང་ལ་དཔག་ཚད་བྲི་ཚོ་གཅིག་བགོད་དགོས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་
མགོགས་ཚད་ལ་སྟོང་ཕྲག་དུག་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་ལས་བགོད་པར་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉི་མའི་རང་འགོས་མ་ཡིན་པར་དམིག་གིས་གསལ་
ནས་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱང་འགོས་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་གྱི་རྒྱང་
འགོས་དེ་ཉི་མའི་རྒྱང་འགོས་ཀྱི་མགོགས་ཁྱད་དུ་བྱེད་ན་ཁྱིམ་དང་ཉི་མའི་
འགོས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཉི་མས་ཁྱིམ་གྱི་རྗེས་མི་སླེབ་པར་འདོད་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱང་འགོས་ཀྱི་མགོགས་ཁྱད་ཡིན་ན་ཉི་མ་
རྒྱང་འགོས་ཀྱི་མགོགས་ཁྱད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱིམ་དང་ཉི་མ་གཡས་
བསྐྱར་དུ་འགོ་མཉམ་དང་རང་རང་གི་རྒྱང་འགོས་ཐ་དད་ཡོད་མཉམ་ལ་ཉི་མའི་
རྒྱང་འགོས་ཀྱི་མགོགས་ཁྱད་དེ་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱང་འགོས་ཀྱི་མགོགས་ཁྱད་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་གྱི་རྒྱང་འགོས་ཉི་མའི་རྒྱང་འགོས་དང་མི་མཉམ་
བཞིན་དུ་ཉི་མའི་འགོགས་ཁྱད་དུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་

མ་རང་གི་རྒྱུང་འགྲོས་ཞག་གཅིག་ལ་རི་རབ་འཁོར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་མཁྱོགས་
ཚད་དེ་ལ་མི་འཛོག་པར་བྲིམ་གྱི་མཁྱོགས་ཚད་ཀྱིས་ཉི་མའི་མཁྱོགས་ཚད་
གཞལ་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྲིམ་གྱི་རྒྱུང་འགྲོས་ལ་ཉི་མའི་
མཁྱོགས་ཁྱད་དུ་བཞག་པ་འདི་ཉི་མ་ལ་རང་དབང་གི་རྒྱུང་འགྲོས་གཡས་བསྐྱར་
དུ་བགྲོད་པ་མེད་པར་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། ཞག་གཅིག་ལ་འཆར་བྱུང་གི་འགྲོས་
འདི་ཉི་མ་གནས་པའི་གཞི་བྲིམ་གྱི་འགྲོས་ཡིན་ལ་ཉི་མ་བྲིམ་ལ་གཡས་མིན་
གྱིས་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཉི་མ་བྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་
པར་གསུངས་པ་འདི་བྱེད་ཀྱི་ཉི་མའི་འགྲོས་དང་བྲིམ་གྱི་འགྲོས་གཡས་སུ་འགོ་
མཉམ་ལ་མཁྱོགས་བུལ་ཡོད་པར་འདོད་པའང་དྲུང་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །བྲིམ་
གྱི་རྒྱུང་འགྲོས་ཀྱི་གཞི་ལ། ཉི་མ་གནས་ན་རང་འགྲོས་གཡོན་དུ་བགྲོད་པ་ནི་
མེད་པར་འདོད་པས་བྲིམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཉིན་དུ་སྒྲ་གཅན་བཞིན་ཐུང་དུ་འགོ་བ་ལ་
གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་བྱེད་ཀྱི་གོ་ལ་དང་གཟའ་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་འདོད་པ་འདི་
ནི་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཚིག་ཉིད་ཀྱིས་སུན་བྱུང་བར་བྱས་
གདའ་བས་བྱེད་ཅག་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་གྲགས་པའང་སྐབས་འདིར་རིག་སྒྲགས་
ཀྱི་མཐུ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱེད་ཅག་སྒྲོངས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་དུ་ཚུད་པར་བྱས་པ་
མ་ཡིན་གང་། འདིར་སྒྲས་པ། བདག་ནི་རིང་མོའི་དུས་གཅིག་ནས། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་འདི་ལ། །དགའ་དང་སྟོོ་བ་ཅི་ཡང་སྟེས། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་

བྱེད་གནས་འདི་ལ། །འབྲུལ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡི། །སློབ་གྲོས་མེ་ལོང་དག་
 པ་དེ། དད་བཙུན་སྒྲིང་རྗེའི་འདག་རྩལ་གྱིས། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱིས་ཟིན་ཏོ།
 །གསུམ་པ་ལ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ཚུལ་བཤད། ཉི་ལྷོ་ག་གི་དུས་བཤད། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་དུས་བཞི་འབྲུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འོན་ཚུལ་འདི་ལ་རྒྱ་བོད་དུ་བྲུང་
 བའི་བསྟན་འཛིན་བྱ་མཆོག་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་དགོངས་
 པ་དེ་བྱོད་གྱིས་ལེགས་པར་གཤམ་སམ་གསལ་ན་དེ་རི་ལྷ་བར་བཤད་པས་སམ་ཞེ་
 བ། །ཁོ་བོ་ཅག་རྗེ་བཙུན་སླེ་མ་ཡི་དམ་ལྷའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་དག་གི་བྱིན་
 བསྐྱབས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུབ་ནས་འབྲུལ་མེད་དུ་བཤད་པར་
 བྱ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱིས་དེ་གནས་ཚུལ་རི་ལྷ་བ་ཞིག་གོ་སྟམ་ན།
 བྱིས་བཙུག་ཉིས་པོ་དེ་ཆོད་མཉམ་པར་ནང་སྟོང་པ་གདུབ་བསྐྱོར་བཙུག་ཉིས་
 བཞོད་པ་ལྷར་གནས་པ་ལས་བྱིས་རེ་རེའི་གར་ནས་བྱུབ་ཀྱི་བར་དང་སྟོན་ནས་
 བྱང་གི་བར་དང་གཞན་ཡང་ས་གཞི་དང་ཐམས་ཅད་དུ་ཐད་ཀའི་རྒྱར་དཔག་
 ཆོད་སྟོང་སྤག་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ་འབྲུམ་སྤག་གཉིས་ནི་གོ་ལའི་བྱི་མཐའི་རྒྱ་ཆོད་ཡིན་
 ཏེ་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་ནི་དཔག་ཆོད་འབྲུམ་སྤག་དུག་ཏུ་གསུངས་པས་རྒྱ་ལམ་དེའི་
 འོག་གི་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྒྱ་ཆོད་མཉམ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཐད་ཀར་དཔག་ཆོད་འབྲུམ་སྤག་གཉིས་དང་དེའི་མཐའ་བསྐྱོར་ལ་སུམ་
 འབྲུར་གྱི་དཔག་ཆོད་འབྲུམ་སྤག་དུག་ནི་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆོད་ཡིན་ཞིང་བྱིས་

ཡང་རྒྱུ་པོར་ཉི་མ་བགྲོད་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་དགོས་པའི་བྱིས་བྱིས་དེ་དག་གི་
 རང་མཐའ་ནས་རང་མཐའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཚད་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ནི་བདུན་ཅུ་
 ཅུ་ལྷ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་སྟེ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་བདུན་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་རོ།
 །བྱིས་དེ་རེ་རེའི་སྤྱོད་ས་རེའི་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་བྱེད་
 བཅས་ཡིན་ཏེ་རང་མཐའ་ནས་རང་མཐའི་བར་གྱི་དགྲི་ལ་འཁོར་གྱི་བར་སྟོང་ས་
 ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་བདུན་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་ཡོད་ཅིང་དེ་ནས་བྱི་
 མཐའི་བར་གྱི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ནི་བྱིས་དེའི་བཤད་མ་
 ཐག་པའི་ཞེང་ཚད་དེ་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱན་ཀྱང་ཚད་མཉམ་པར་གདུག་བྱ་ལྷ་ར་
 རྒྱུ་པོར་རི་རབ་ལ་གཡས་སུ་འཁོར་ཞིང་འདི་ལྟའི་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ནི་རི་རབ་
 ལྷན་པོ་རྒྱུ་པོའི་རྩ་བར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་གི་སྟོང་རྒྱ་ཆེ་སར་དཔག་
 ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྷ་བཅུ་བར་རིམ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་སྟོང་
 ཕྲག་བརྒྱ་པ་སྟེ་ས་དང་ཁ་རང་ཚད་ནས་རི་རབ་གྱི་དབུས་སུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 ཁང་བཟང་གི་གནས་ཡོད་ཅིང་དབུས་དེ་ནས་མཐའ་བབས་ཀྱིས་གཞོལ་བ་ནི་
 དབུས་ནས་སྤྱོད་ས་འཁོར་མར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཞི་རེས་དམའ་བའི་
 བསིལ་རིའི་རྩ་བ་ནས་ཡར་འཕགས་པའི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དྲུག་
 ཡོད་ལ། དེ་མན་ཆད་སྒར་བགོས་པའི་མཚམས་བཞིར་བར་རིམ་བཞི་ཡོད་པ་
 ལས་རྩ་བར་ལུ་བྱུང་བྱུང་དང་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་ཅིང་དེ་

ཡན་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་ལྔ་ར་ཆ་ལྔ་ར་བཞོས་པའི་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་རེ་
ཐོབ་པས་ལུ་ཁྱུད་དེ་ནས་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་རེ་སོང་བ་ན་བར་རིམ་རེ་རེ་ཡོད་པ་
ལས་བར་རིམ་འོག་མ་ལ་ཐད་ཀར་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་བླ་གཉིས་པ་ལ་ཐད་ཀར་
ཉེར་བཞི། གསུམ་པ་ཐད་ཀར་སོ་གཉིས། བཞི་པར་ཐད་ཀར་སྟེད་བཅས་ཞེ་
གཅིག། ལྔ་པ་ལ་ཐད་ཀར་ལྔ་བཙུ་ཡོད་ལ། འོག་མ་འོག་མ་ལས་སྟེང་མ་སྟེང་མ་
དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་སྟེད་དགུ་རེས་ཆེ་རུ་སོང་བའི་སྟེང་མ་དེའི་ཐད་ས་ལས་
འཕགས་པའི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བླ་གི་སྟེང་དུ་བྱིམ་བཙུ་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱ་ལམ་ཡིན་པས་ལྷན་པོའི་སྟེང་ཞེས་གསུངས་ལ། རི་རབ་ཀྱི་དབུས་ས་ལས་
འཕགས་པའི་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའི་སྟེང་དུ་བྱིམ་བཞོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
གསེལ་རིའི་ཅུ་བ་ནས་ལྷན་པོའི་ཁ་བྱིར་ཀྱི་སྟེང་ཐད་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་
ཅུ་ཅུ་བླ་པའི་སྟེང་ནས་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱིམ་བཙུ་གཉིས་པོ་དེ་མཁུལ་རྒྱན་
རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་ཆད་མཉམ་པ་བཙུ་གཉིས་རྒྱས་པའི་བཙུ་གཉིས་པ་དེ་རེ་རིའི་ཡང་བཙུ་
གཉིས་ཆའི་ཕྱོགས་རེ་རི་རབ་ཀྱི་མགིན་པ་ལ་འབྲིས་ཤིང་ཕྱོགས་གཞན་བཙུ་
གཅིག་གི་ཆ་རིམ་གྱིས་གཡས་གཡོན་དུ་བབས་གྱིས་གཞོལ་བ་ལྟར་བྱས་པ་སྟེ་
ཕྱོགས་མཚམས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་རི་རབ་ཀྱི་མགིན་པ་ལ་ཉེ་བའི་བཙུ་
གཉིས་ཆ་དེ་ནས་བླ་བརྒྱལ་བའི་བདུན་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་མེ་རི་ལ་ཉེ་
ཞིང་རྒྱ་དཀྱིལ་ལས་དཔག་ཆད་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གིས་མཐོ་བ་ཅམ་དུ་འཁོར་བ་

ནི་མགུལ་རྒྱན་འཕྲང་བ་ལྟར་རྒྱལ་དེ་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་
འཛིངས་པར་འཁོར་བ་རེ་རེ་ཡི་བཅུ་གཉིས་ཆ་རེ་རེར་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱུ་པ་དགུ་
དགུ་དང་ཁྱིམ་དེ་དག་ཡང་ར ང་རང་གི་རྒྱ་བའི་ལམ་གཅིག་ལས་དུས་ཀྱན་དུ་མི་
འདའ་བར་འཁོར་རོ། དེའི་གར་གླིང་དུ་རི་རབ་ཀྱི་དཔངས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི་
དུག་སྟོང་གི་སྟེང་དུ་རྒྱ་བའི་ལུག་གི་ཁྱིམ་དེ་ལྟ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་རི་རབ་ལས་
དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་བཅས་སོ་བདུན་ཕྱིར་བརྒྱལ་བར་རྒྱ་མཚོའི་ཐད་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི་ལྔ་བརྒྱས་མཐོ་བ་དང་ལུབ་གླིང་དུ་མི་རེ་ལ་
ཉེ་ཞིང་དམའ་བར་རི་རབ་ལས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་བཅས་རེ་གཉིས་ཀྱི་
མཚམས་སུ་ཁྱིམ་དེའི་ནང་གི་མཐའ་ཡོད་པར་བྱས་ཏེ་ཆུད་ཀྱིལ་ལས་དཔག་ཚད་
བདུན་ཁྱི་ལྔ་སྟོང་གིས་མཐོ་བ་དང་། བྱང་གླིང་དུ་མཐོ་དམན་དང་རི་རབ་ལ་ཉེ་
རིང་ལྟ་གླིང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་ཞིང་དེའང་ཁྱིམ་དེའི་བྱི་མཐའ་དཔག་ཚད་
འབུམ་ཕྲག་དུག་ཏུ་བྱས་པའི་གར་ལུབ་ལྟ་བུར་གི་ཚངས་ཐིག་བཞིའི་བར་དུ་
འབུམ་ཕྲག་ཕྱེད་གཉིས་རེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་བ་ནི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཁྱིམ་
གང་ཡིན་པ་དེ་རི་རབ་ཀྱི་ཁ་ཁྱིར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི་དུག་སྟོང་གི་སྟེང་ཐད་ལ་
ཉེ་བའི་ཆ་དེ་ཁྱིམ་དེའི་ཆ་གཞན་ལས་མཐོ་ཞིང་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པོར་འཁོར་བས་སྒྲང་
ཤོད་དང་གོག་སུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་གཞུ་ཡི་ཆང་བཟུང་ནམ་མཁའ་ལ་
བསྟན་པའི་དབྱིབས་སུ་འཁོར་བ་དང་རྟ་གདོང་གི་མི་རིང་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ན་དམའ་

ཞིང་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟར་ཅུང་ཟད་དཀྱིལ་ཤོང་མོ་ཉིད་དུ་དམའ་བ་ལས་གཞན་
 སྐར་ཤོང་དང་གོག་སུལ་མེད་པར་འཁོར་བ་ལ་ལྷུམ་སྒོར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྱག་
 དུག་གི་བཙུག་ཉིས་ཆ་དཔག་ཚད་ལྔ་བྲི་ཡོད་པ་དེར་རྒྱ་སྐར་རེ་ལ་རྒྱུ་པ་བཞིར་
 དབྱེ་བས་རྒྱ་སྐར་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་དང་གཅིག་གི་ས་ཡུལ་གྱི་བཞི་ཆ་སྟེ་
 རྒྱུ་པ་དགུ་ནི་ཁྱིམ་དེའི་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡིན་ལ་དགུ་པོ་དེ་གང་དུ་ཡོད་
 པ་དེར་གཟའ་ཉི་མ་ལྟག་པ་མིག་དམར་པ་སངས་སུར་བུ་སྟེན་པ་ཀེ་ཏུ་སྒྲ་གཙན་
 དུས་མེ་རྣམས་བཞོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཆ་གཞན་ཆ་བཙུ་གཅིག་པོའི་ས་
 ཡུལ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་མ་ཡིན་པའི་སྐར་མ་པལ་པ་མང་པོས་ཁྱིམ་གྱི་
 གཞི་དེ་ལ་གང་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དུས་འཁོར་དང་བདེ་མཚོག་
 དང་གདན་བཞི་རྣམས་ལས་འགྱུར་གྱི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་
 བྱད་པར་ཆེར་མེད་པའི་ཁྱིམ་བཙུག་ཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་སྟེ་གཞན་འཇམ་དཔལ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཁྱིམ་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་ཏུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་ནས་མེ་རིའི་མཐར་ཐུག་པའི་
 བར་གཡས་སུ་འཁོར་བ་ལ་དྲང་སྟོང་བརྟན་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཐད་དུ་
 གདུགས་ཀྱི་ཏོག་ལྟ་བུར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གླིང་ཀྱན་ནས་གསལ་བར་མཐོང་སྟེ་
 བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས་བྱང་དུ་བརྟན་པ་སྐར་མ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས། སུམ་
 པར་རི་བྱི་སྟེ་སྤང་དུ་བརྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རི་བྱི་ནི་གདུགས་ཀྱི་གམ་བུ་

ལྷ་རྩྱུ་རྩུ་མཐོང་བར་གསུངས་པས་རི་བྱི་ལ་སོགས་མིང་དུ་སྒྲོས་པ་དེ་དག་
 དང་དེར་མ་ཟད་འཇམ་དཔལ་ཙྰ་རྒྱུད་ལས། སྐར་མ་ཉིར་རྒྱལ་དང་། ཐ་རྒྱུང་
 དང་། འདོད་པ་དང་། ཡང་དག་བདེན་དང་། འཛིག་ཉེན་སྒྲུང་དང་། འོངས་
 སྒྱུད་སྒྱུན་དང་། དགེ་སྒྱུན་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གགས་སྒྱུན་དང་། གཟི་
 རིད་རྒྱལ་པོ་དང་། འཛིག་ཉེན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐར་མ་སྟོང་ཐལ་དུག་ཙྰ་
 བཞིར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞག་རེ་བཞིན་
 དུ་གཡས་སུ་འཁོར་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་
 བརྟན་པ་སྤྱང་བྱིས་དང་རི་བྱི་བུམ་བྱིས་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་སྤྱང་བྱིས་དུ་
 བརྟན་པ་གནས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་བྱང་པོ་དང་བུམ་བྱིས་དུ་རི་
 བྱི་གནས་པ་སྟོན་དུས་ཀྱི་མཚན་མོ་མེ་རིའི་ནང་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་
 དང་བུམ་པའི་བྱིས་དེ་དེང་སང་གཤམ་པའི་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་སྤྱང་བུམ་
 ཀྱི་བྱིས་དུ་འཛིག་ན་སྐར་མ་དེ་གཉིས་གདུགས་ཀྱི་ཏོག་ཤམ་ལྷ་རྩྱུ་འཆར་ཡེ་མི་
 རུང་སྟེ་སྤྱང་བྱིས་སྤྱིང་འདིར་དབྱིད་ཐ་མའི་དུས་ཉི་མ་གནས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་
 སྤྱིང་འདིའི་དབུས་ཐད་ནང་དུ་ཡོད་ཙམ་དུ་རྒྱ་བ་ལས་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་ཡོ་བའི་
 སྐབས་མེད་ཅིང་དུས་དེར་བྱིས་དེ་ཤར་སྤྱིང་ལྷུ་མར་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག།
 ལྷུ་མ་སྤྱིང་ལྷུ་མར་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག། བྱང་སྤྱིང་ལྷུ་མར་སྟོན་ཐའི་ཉི་མ་
 རྒྱུ་ལམ་འབྱུང་བའི་བྱིར་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་ནས་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་སུ་བརྟན་པ་སྤྱིང་

ཐམས་ཅད་ནས་མཐོང་བ་གཏན་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་བཙུ་
གཉིས་ཀྱི་ལྷས་སྤྱོད་བའི་བུམ་བྱིས་ནི་སྤྱིང་འདིར་སྟོན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཉིན་མོར་འཆར་
བ་ལས་མཚན་མོ་འཆར་བའི་བྱིས་མིན་པའི་ཕྱིར་རིམ་བྱོན་ཀྱི་མཚན་དུས་སུ་
འཆར་བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐར་མ་དེ་གཉིས་གནས་པའི་སྤྱང་བུམ་ཀྱི་
བྱིས་དེ་བྱིས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་སྤྱང་བུམ་ཀྱི་བྱིས་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་ལ་
བྱིས་སོ་དུག་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་བྱིས་ཉར་
བཞི་ཡོད་པའི་བྱིས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། བརྟན་པའི་
གནས་ནི་གཡོ་མེད་དང་། །ཞེས་བུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
གི་སྤྱང་བུམ་ཀྱི་བྱིས་གཉིས་ནི་རིམ་བྱོན་གྱི་ཉེན་གཤམ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་
བརྟན་པ་དང་རིམ་བྱོན་རིམ་བྱོན་གྱི་ཉེན་གཤམ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་འཇམ་
དབལ་ཙུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་བྱིས་སོ་དུག་ཡོད་པའི་བྱིས་བཙུ་གཉིས་ལས་
ལྷག་མ་ཉར་བཞི་པོའི་གཞི་ལ་གཟུང་སྐར་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གནས་པའི་བྱིས་
སྤྱང་བུམ་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་པ་ཞིག་ལ་བཟུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་བར་བྱེད་ལ། འདི་ལྟའི་
གནད་རིག་པ་རྒྱ་བོད་དུ་སྤྱར་ཡང་མ་བུང་ལ། ཕྱིར་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་
དག་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལས་འདེམ་པ་མེད་པས་འདི་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་མི་བྱ་སྟེ་
ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་ཡང་འདེམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱིས་བཙུ་གཉིས་དེ་
ལྷས་སྤྱོད་བཙུ་གཉིས་ཚད་མཉམ་ཡིན་ན་བྱིས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཐ ད་དུ་བཞོད་ནས་

ས་གཞི་ལ་བྱིས་ཀྱི་གོ་ལ་འགོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། དུས་སྐྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་
བྱིས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་རྗེས་སུ་བྱི་མ་བྱི་མ་འཆར་བ་ལ་དུས་སྐྱོར་འཆར་བའི་འབྲས་
བུ་གསུངས་པ་དང་། ལུག་བྱིས་ཤར་རིའི་ཕྱི་མོ་ནས་ཤར་བ་ན་སྤང་བྱིས་ལུབ་
རིའི་ཕྱི་མོར་ལུབ་པར་གསུངས་པ་བྱིད་ལྟར་ན་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ལྷུ་སྐྱོར་ཆོད་
མཉམ་བཅུ་གཉིས་རིམ་བུ་གྱི་མགོན་པ་ལ་རྒྱས་ཏེ་མེ་རིའི་བར་བྱབ་པར་འཁོར་
བས་གླིང་གཅིག་ཏུ་འདྲ་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ལྟོ་བྱང་དུ་བགོས་ཏེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡོད་པས་གཅིག་ཤར་བ་ན་གཅིག་ལུབ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བར་སྒྲོམ་པར་མང་པོས་
ཀྱང་མ་ཉོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་སྤྱོད་ཡིན་པས་བཤད་པར་སྟེ། བྱིས་དེ་
དག་གི་ཆ་ཤས་གླིང་རེ་རིའི་ཡང་སྟོ་བྱང་གི་ཐད་གྱི་ནམ་མཁར་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་རྒྱ་བ་མེད་ན་སྤར་བཤད་པའི་གཟུང་སྐར་ནམས་འོག་གཞི་མེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྱོན་མཐའ་ཡས་ཤིང་གླིང་སོ་སོ་ལ་བྱིས་སོ་སོར་འགོད་ཚུལ་དང་འཆར་
ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བྱིས་དེ་ལྷུ་སྐྱོར་དུ་ཡོད་པའི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
ཆ་ཞིག་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱང་པ་དགུ་རེ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཟུང་རྒྱ་བའི་ལམ་
ཡིན་པས་བྱིས་དུ་བཞག་ནས་གཟུང་སྐར་རི་སྟེང་པ་རྒྱ་བ་ན་རྒྱ་སྐར་དེའི་སྟེང་དུ་
རྒྱ་བ་ལས་བྱིས་དེའི་ཆ་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་
ལ་དགོངས་ནས་ལུག་བྱིས་ལྟ་བུ་ལའང་ལྷུ་སྐྱོར་གྱི་བྱི་མཐའི་བཅུ་གཉིས་ཆ་ནི་

དཔག་ཚད་ཁྲི་ཚོ་ལྔ་དང་ནང་མཐའ་བཅུ་གཉིས་ཆ་ཁྲི་ཚོ་བཞི་དང་སྟོང་ལྷག་
 བདུན་དང་བརྒྱ་ལྷག་ལཱ་ལྷུ་ལ་ལ་ཐ་སྐར་གྱི་རྒྱ་ལ་བཞི་བྲ་ཉེའི་རྒྱ་ལ་བཞི་
 སྟེན་དུག་གི་རྒྱ་ལ་གཅིག་དང་དགུ་ནི་རྒྱ་ལ་མེ་མེ་ཞིང་མདུན་རྒྱ་ལ་སྤུ་ལ་
 ལ་བཞིར་བཞག་ས་པའི་བཞི་ཆ་དགུ་ལ་ལྷག་ཁྲི་ཞེས་བརྗོད་ནས་དེ་ཤར་གླིང་
 དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ནས་ཤར་གླིང་རུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་བར་གྱི་ཐད་གྱི་
 བམ་མཁའ་ལ་ཁྲི་མ་གཞན་ལས་མེ་རབ་ལ་ཉེ་བར་གཞུང་ཆང་གཞུང་ནམ་མཁའ་
 བསྐྱེད་པས་མཐོ་ཤོས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་གླིང་འདི་ནས་ལྷས་པའི་ཆོ་
 ཁྲི་མ་དེ་ཤར་མེ་ནས་ཤར་བ་དང་གླིང་དེའི་ཚངས་ཐིག་བརྒྱལ་བའི་ཐད་དུ་མེ་མེ་
 དང་མེ་རབ་གྱི་དབུས་དྲུང་པོར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ལྔ་བརྒྱ་འཕགས་པའི་ནམ་
 མཁའ་གཞུང་མཆོག་མའི་དབྱིབས་ལྟར་འགོ་བ་དང་། རུབ་གླིང་གི་ཚངས་ཐིག་
 བརྒྱལ་བ་ན་དཔག་ཚད་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་མེ་མེ་ལ་པད་འདབ་གྱི་
 རྒྱ་ལ་པར་མཐའ་རྒྱས་ཤིང་དབུས་ཅུང་ཟད་དམའ་བར་འགོ་སྟེ། དེ་དུས་ཤར་གླིང་
 གི་ཚངས་ཐིག་བརྒྱལ་བ་ན་མེ་མེ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ནས་སྤང་ཁྲི་ལྷུ་སྟོར་དུ་
 ཡོད་པའི་བཅུ་གཉིས་ཆ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་སྐར་ནག་པ་ཉིད་དང་དེའི་ཕྱེད་
 རྗེས་མའི་ལྷུ་ལ་གྱི་ཚུ་ཚོད་སུམ་ཅུ། ས་རིས་དུག་ཅུ། ས་གཤི་ཚུ་ཚོད་བཞི་བཅུ་ཞེ་
 ལྔ་ཁྲི་མ་དེ་ལ་གནས་པ་འཆར་བ་ལ་སྤང་ཁྲི་མ་ཤར་བ་དང་ལྷག་ཁྲི་རུབ་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་རྒྱ་སྐར་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་དབང་པོའི་སྟོན་རྒྱ་ལ་སྤུ་ལ་དང་བཅས་

པ་འཆར་ལུ་པ་ལ་དུས་སྐྱོར་གྱི་འཆར་ལུ་པ་ད་ས་གཞི་ལ་དེ་ལྟའི་གོ་ལ་འགོད་ཚུལ་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བྱིས་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་དང་སྐར་མ་གཞན་པ་རྣམས་བྱིས་
དག་གི་ལྟོ་བྱང་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐར་མ་སྒྲིན་དུག་ཤར་བ་ན་དེ་
ཉིད་གཙོ་བོར་གཟུང་ནས་སྐར་མ་སྒྲིན་དུག་འཆར་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་སྐར་མ་གཞན་མང་ བོ་འཆར་བ་བཀག་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོ་རྣམ་དགྱོད་དང་བྲལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་
བྱིས་བཅུ་གཉིས་སྟེང་འོག་ཏུ་གྲུ་གྲུ་འཛིངས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆོ་འོག་མའི་སྟེང་
དུ་ཉི་མ་གནས་པ་དང་དེ་སྟེང་མ་གང་ཡིན་པའི་འོག་ཏུ་འགོ་བའི་ཆོ་བྱིས་སྟེང་
འོག་གཉིས་རེག་པའི་བར་དུ་སྐར་མ་དང་གཟའི་རྒྱ་ལམ་མི་རྟེན་དོ་སྟོམ་པ་འབྱུང་
སྟེན་ན། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་གནས་མེད་དེ་བྱིས་རྒྱུད་གི་གཞི་དེ་ས་དང་གིང་ལྟ་
བུ་སྤྲ་མཁེགས་ཅིག་ཡིན་པ་དང་བྱིས་གཅིག་གི་སྟེང་དང་གཅིག་གི་འོག་བར་
མེད་དུ་ཁ་སྐྱར་ནས་ཡོད་ན་དེ་འདྲ་བ་གཉིས་རེག་པའི་ཆོ་དེར་གཟའ་སྐར་འགོ་
བའི་རྒྱ་ལམ་མི་སྟེན་པ་བདེན་ཆུག་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་དྲུངས་པ་འོག་
ནས་ཡར་བཏེགས་པར་རུས་གིང་དེའི་སྟེང་དུ་ལྟ་རྣམས་གྱི་ཁང་བཟང་ཞོར་བུ་
ལས་གྲུབ་པ་གནས་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཆོ་བྱིས་སྟེང་མ་ལའང་ཐོགས་མེད་དུ་
བགོད་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་གིས་བྱུང་པར་བྱས་
པ་ཅོམ་ཡིན་པས་དེ་བགོད་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱུད་གི་

གཞི་སྒྲ་མཁེགས་དེས་གཟུང་སྐར་རྒྱུ་ལམ་འགགས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཉི་མ་དང་
ཟླ་བ་བྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པ་མཉམ་བཞིན་གནས་སྟོང་གི་ཆོ་ཟླ་བ་འོག་དང་ཉི་
མ་སྟེང་དུ་བགྲོད་པའི་ཆོ་ཉི་མ་གཞི་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་གོ་ལ་ལ་མ་བརྟེན་
བར་རང་སྟོབས་ཀྱི་ལ་འཕུར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཟླ་བ་བགྲོད་པའི་གཞི་དེ་
འོག་ཏུ་གོ་ལ་ལ་དོང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་
འཐད་དེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་བྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པར་འགོ་བར་
གསུངས་པ་ལས་གཞན་དུ་གནས་སྟོང་གི་ཆོ་བྲིམ་ལ་མི་གནས་པར་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་བྲིམ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་བགྲོད་པར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་
མི་འཐད་དེ་ཉི་ཟླ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་མཐོ་དམན་ཡོད་པའི་ཤུགས་ལས་ཟླ་བའི་
སྟེང་དུ་ཉི་མ་བགྲོད་པ་ན་གནས་སྟོང་གི་ཆོ་ཟླ་བའི་རྒྱུ་ལམ་བྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་དོང་
བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཛོམས་པའི་བྲིམ་
ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེར་འགྱུར་ན་ཟླ་བའི་
རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཐད་དུ་ཉི་མ་བགྲོད་པ་ན་ཉི་མ་དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བའི་རྒྱུ་ལམ་དེ་བྲིམ་ལ་
ཕ་ཤུར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་བགྲོད་པས་ཉི་མ་ཉིད་ཀྱང་བྲིམ་གྱི་
གཞི་ལ་གནས་ན་བྲིམ་ཕ་ཤུར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབས་ནང་དུ་ལྟར་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་
ལས་བགྲོད་ཐབས་མེད་པ་དང་ཉི་མ་བྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ན་ཟླ་བ་དང་
སྐར་མའང་ཉི་མའི་འོག་ཏུ་གཏན་རྒྱུ་ལམ་ཐར་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་

དང་། ཡང་ན་ལྷ་བའི་རྒྱལ་མ་དམའ་བ་དེར་ནི་མས་མི་བགྱོད་ན་ནི་མ་བྱིས་གྱི་
གཞི་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷ་བའི་རྒྱལ་མ་གྱི་སྟེང་ཐད་དུ་ནི་མ་བགྱོད་
དགོས་ཤིང་ལྷ་བའི་རྒྱལ་མ་དམའ་བ་དེར་ནི་ནི་མས་མི་བགྱོད་པས་དེའི་སྟེང་
ཐད་བར་སྒྲུབ་དུ་བགྱོད་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་ས་
པ་དེར་མ་ཟད་སྒྲ་གཅན་གྱི་ལུས་བྱིས་གཞི་རྒྱ་སྐར་ཕྱེད་དང་བཅུ་བཞི་ལ་གནས་
པའི་ཆོ་མགོ་བོ་དང་མཇུག་མ་རྒྱ་དང་མེ་ལུས་ནམ་མཁའི་རྒྱ་གི་རང་བཞིན་དུ་
བཤད་པས་དེའི་ལུས་གྱིས་བྱབ་པའི་བྱིས་དུག་ལྷ་ནི་སོགས་གཟའ་སྐར་གྱིས་
བགྱོད་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འོག་གཞི་བྱིས་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་ལུས་གཉིས་ཀ་རྒྱུང་
ཡིན་པ་གང་ཞིག་བྱིས་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་ལུས་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མཁྱེགས་ས་གཞི་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་པ་དེར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཟའ་སྐར་གྱིས་བགྱོད་པའི་ལམ་མི་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱིས་དེ་དག་ལ་གཟའ་རི་ལྟར་བགྱོད་ཅེ་ན་བཤད་པ། བྱིས་
ནམས་གྲུ་གྲུ་བགོས་པ་ལྟར་སྟེང་འོག་འབྱར་བར་འཁོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཀུལ་ཏའི་བྱིས་གྱི་ནང་མཐའ་དང་འབྲིག་བྱིས་གྱི་ཕྱི་མཐའི་མཐོ་བ་མཐར་ཐུག་
སྒྲིང་འདིའི་ཆངས་ཐིག་གི་ནམ་མཁའ་འཕྲད་ཅིང་དེ་ནས་ཤར་གྱི་ཆངས་ཐིག་
ཕན་ཆད་དུ་བབས་གྱི་ཀར་བྱིས་དམའ་ཞིང་རི་རབ་ལས་རིམ་གྱིས་རིང་བ་དང་།
རུབ་གྱི་ཆངས་ཐིག་ཕན་ཆད་དུ་འབྲིག་བྱིས་རི་རབ་ལས་རིང་བའི་དམའ་བར་
འཁོར་བའི་སྟོབས་ལས་བྱིས་གཅིག་གི་ཕྱི་རྒྱུར་དང་གཅིག་གི་ནང་རྒྱུར་ཕན་ཚུན་

རེག་ནས་གཅིག་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དམའ་བ་དང་གཅིག་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་དམའ་བར་
ལའོར་བའི་ཤུགས་ལས་གཅིག་གི་སྟེང་དང་གཅིག་གི་འོག་རེག་པ་མེད་པས་
ཀར་ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆེ་སྒྲིང་འདྲིའི་ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་དྲང་པོ་ལས་ཤར་
གྱི་ཆར་ལའིག་ཁྱིམ་གྱི་འོག་ཏུ་བགྲོད་ཀྱང་ལའིག་ཁྱིམ་དང་ཀར་ཁྱིམ་རེག་པའི་
བར་དུ་ཉི་མས་བགྲོད་མི་ཐུབ་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། ཀར་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་མཐའ་
དང་སངས་གའི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་མཐའ་དང་སངས་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་མཐའ་དང་བྲ་མོའི་ནང་
མཐའ་སོགས་རིམ་ཅན་གཡས་སུ་བསྒོར་ནས་གྲང་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་མཐའ་དང་ལའིག་
ཁྱིམ་གྱི་ནང་མཐའ་ཡུན་ནས་ལའོར་བ་ནི་གོ་ལ་སྒྲོས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ལས་རྟོགས་པར་རྒྱས་པའི་བྱིར། དེའི་རིགས་པས་ཁྱིམ་གཞན་རྣམས་
ལའང་ཤེས་པར་རྒྱས་ཤིང་ཁྱིམ་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དམའ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ་
ལག་བས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་བའང་སྒྲིང་འདྲིའི་ཆངས་ཐིག་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལའིག་ཁྱིམ་
གྱིས་ཀར་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱེད་ཙམ་ཁེབས་ཤིང་ཀར་ཁྱིམ་གྱིས་སངས་གའི་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱེད་
དང་བྲ་མོའི་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱེད། དེས་སྒྲིག་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱེད། དེས་གཞུང་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱེད་
ཁེབས་པ་ནི་སྟེང་འོག་དྲང་ཐད་ཏུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཅུང་ཟད་བསྐོས་ཏེ་མ་
རེག་ཙམ་དུ་གསེགས་གཞོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཁེབས་པ་ཁྱིམ་གྱི་དམའ་བ་མཐར་ཐུག་
མེ་རི་ལ་ཉི་བའི་ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་གཞུང་ཆུ་སྒྲིབ་གྱི་ཡུན་ཚུལ་དང་མཐོ་
དམན་དུ་རྒྱ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་ནས་ཆུ་སྒྲིབ་ཤར་དུ་

རིམ་གྱིས་མཐོ་བ་དང་གཞུ་ཅུབ་ཏུ་མཐོ་བར་རྒྱ་བ་དང་དབྱར་ཉི་ཤོག་གི་དུས་
ལའི་ག་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་ནས་ཀར་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་འཕོ་བ་དང་དགུན་ཉི་ཤོག་གི་ཆོ་གཞུ་
ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་མཐའ་ནས་རྒྱ་སྤོང་གྱི་ནང་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཆེན་པོར་
གྲགས་པ་ཨལ་གྱིས་ཐོགས་ཅམ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་སྤྲ་གསང་གི་གནད་ནི་འདི་
ལྟར་སྣང་སྟེ། གནམ་སྟོང་གི་ཆོ་ཉི་མའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་བ་བགོད་པའི་ཚུལ་ནི།
གཟའ་རྒྱུ་མས་པ་ལ་འདེགས་བྱེད་གྱི་ཁྱིམ་ཐོ་དམན་གྱི་རྒྱུ་པར་ཡོད་པའི་ཉི་མའི་
ཁྱིམ་ཐོ་བ་དང་སྒྲ་བའི་ཁྱི་དམའ་བའི་ཁྱི་འོག་ཏུ་འཇུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་ཁྱིམ་གྱི་གཞི་
མཐོ་དམན་ཐ་དད་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་སྤྱི་ཞིང་མཐོགས་པ་ལ་ཉི་མ་
བགོད་པས་དེར་སྒྲ་བ་བར་དུ་བགོད་མི་བྱུང་བ་སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱིམ་གྱི་
གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཁམས་དུག་གི་དབྱེ་བས་གྲང་དང་སེང་གོ་ནི་ས་རྒྱུད་གི་རང་
བཞིན་གྱི་ཁམས་དང་ལུག་དང་བུ་མོ་ནི་རྒྱ་སྤང་དང་ཉ་ནི་མེ་བུམ་པ་དང་སྤྲིག་པ་
ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱུ་ཀྱུ་དང་ལའི་ག་ཁྱིམ་པ་ནི་མཁའ་གཞུ་རྒྱ་སྤོང་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གི་རང་
བཞིན་གྱི་ཁམས་ཉི་དེ་དག་གི་དབྱེ་བས་ཁ་དོག་ཡང་རིམ་བཞིན་དུ་སེར་དཀར་
དམར་ནག་སྟོ་ལྗང་བའི་ཁྱིམ་གཉིས་གཉིས་ནི་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་ཡང་ཞིང་གཡོ་
བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གཟའ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཁྱིམ་ལ་
བགོད་པ་ན་འོག་གཞིའི་རྒྱུད་མཐོ་བ་དང་དམའ་བར་བྱེད་དེ་རི་ལྟར་ན། སྒྲ་བ་
འཕོར་བ་ན་སྒྲ་བ་རྒྱ་ཁམས་ཡིན་པས་དེའི་ལྗོད་གྱིས་རྒྱུད་གི་གཞིའང་ཅུང་ཟད་

དམའ་བར་རྟུག་པ་དང་ཉི་མ་མེ་ཁམས་ཡིན་པས་ཡང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་
 མཐོ་བར་བཤོད་པའི་ཆེ་སྤང་པའི་དང་པོ་སྒྲ་བའི་སྟེང་བྱར་དང་ཉི་མའི་འོག་བྱར་
 སྤང་ཅིང་དེ་ནས་ཉི་མ་སྒྲ་བ་མ་ཐོན་གྱི་བར་ཉི་མའི་འོག་གཞི་སྒྲ་བས་བྱེད་པ་དང་
 ། སྒྲ་གཙན་གྱིས་འཛིན་པ་ནའང་སྒྲིབ་བྱེད་བརྒྱུད་སྟེ་འོག་གཞི་ཁྲིམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 མི་ཐོགས་པར་སྒྲ་བའི་འོག་དཀར་ཆ་ཞུགས་པའི་མཚམས་ནས་འཛིན་ཏེ། དེའི་
 དུས་ཀྱི་སྒྲ་བའི་ཇི་ཙམ་བཟུང་དང་ཁྲིམ་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་གཙན་གདོང་
 འཇུག་གིས་སྒྲིབ་པའང་ཁྲིམ་རྒྱུད་ཉིད་ལ་མ་ཐོགས་པར་ཡིན་གྱི་སྟེང་ནས་གཟུང་
 བའི་མ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་གཙན་གྱི་ལུས་ཁྲིམ་ལ་རེག་པར་གནས་ཀྱང་ཁྲིམ་དང་
 དེའི་བར་དུ་གཟུང་སྒྲར་བཤོད་པ་ན་སྒྲ་གཙན་གྱི་ལུས་དང་ཁྲིམ་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་
 གི་རང་བཞིན་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་ཉི་སྒྲ་སོགས་གཟུང་སྒྲར་གྱི་བཤོད་པ་དང་མགོ་
 དང་མཇུག་སྤང་གྱུང་གཟུང་དེ་དག་གི་སྟོབས་འཕྲོག་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་
 པར་མི་བྱེད་པའང་གཟུང་གཞན་དང་དེའི་གདོང་འཇུག་ཁྲིམ་གཙན་ཏུ་ལྟན་
 གཙན་ཏུ་གནས་ཀྱང་སྟོ་བྱུང་དུ་འཇུག་པས་མི་འཛིན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་
 དུས་ཚིགས་འཛོམས་པའི་དུས་གདོང་མཇུག་དང་ཉི་སྒྲའི་བར་དུ་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཚོད་ལྔ་
 བཙུང་དགུ་ཚུན་ཆད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་བརྒྱུད་ནས་འཛིན་པ་དང་ཡང་ཉི་སྒྲ་སྒྲ་གཙན་
 གདོང་ཐུག་ཏུ་སྤང་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་སྟོ་བཤོད་ཀྱི་ཆེ་འཛིན་པའི་རི་མོ་
 མེད་ན་སྒྲ་གཙན་ཉི་མའི་ནང་དུ་བཤོད་པ་དང་བྱུང་བཤོད་ཀྱི་ཆེ་འཛིན་པའི་རི་མོ་

མེད་ན་སྐྱ་གཅན་ཉི་མའི་ཕྱིར་བགྲོད་པའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པ་དང་འཛིན་པའི་ཆོ་
གདོང་ཐུག་དང་ཅུང་ཟད་མ་སྒྲད་པ་དང་ཐད་ཀ་ལས་བརྒྱལ་ཡང་འཛིན་པའི་ཉེན་
འབྲེལ་དང་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁམས་དུག་དང་དུས་གསུམ་རྫོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་
རྫོགས་པ་ཉེན་འབྲེལ་རེག་པ་དང་གནམ་སྟོང་དང་ཉའི་ཆོགས་མཚམས་རྣམས་
འཛོམ་ན་སྐྱ་གཅན་གྱིས་སྟོབས་འཕེལ་ཞིང་ཉི་མས་ལྷ་བའི་ཁམས་དང་ཡོན་ཏན་
རྫོགས་པའི་སྟོབས་ལས་སློབ་པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱ་གཅན་དེའི་གདོང་མཐུག་
ལའང་ལོ་དང་ལྷ་བ་ཅམ་ལ་ལྟོ་བྱང་དུ་བགྲོད་པའི་རྒྱང་འགོས་གཅིག་མེད་ཀྱང་
སྐྱ་གཅན་རང་གིས་བྱིས་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་འཁོར་བ་ན་གླིང་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་
པའི་ལྟོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱར་མ་ན་བ་སོ་ལ་གདོང་པ་
གནས་པའི་ཆོ་གླིང་འདིར་གདོང་པའང་རྒྱར་མ་འདི་ལ་སྐྱོད་བཞིན་རི་རབ་ལ་ཉི་
བ་བྱང་བགྲོད་དང་ཆུ་སྐྱད་ལ་གདོང་པ་གནས་པའི་ཆོ་མེ་རི་ལ་ཉི་བ་ལྟོར་བགྲོད་
པ་སོགས་བྱིས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱ་བས་གདོང་པ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་ཉི་
ལྷ་བགྲོད་པ་ན་འཛིན་པ་དེ་ནི་གདོང་པ་ཆུ་སྐྱད་ལ་གནས་པའི་ཆོ་འཛིན་ན་ཉི་ལྷ་
གཉིས་ཀས་ལྟོ་བགྲོད་གྱི་ཆོ་གདོང་འཛིན། གདོང་ན་བ་སོ་ལ་གནས་པ་ན་བྱང་
བགྲོད་གྱི་དུས་གདོང་འཛིན། གདོང་པ་ཐ་རྒྱར་ལ་གནས་པ་ན་བགྲོད་པ་གཉིས་
གྱི་དབུས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟར་སྐྱ་
གཅན་ལ་རྒྱང་འགོས་མེད་པས་སྐྱ་གཅན་བགྲོད་པ་གཉིས་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱ་བས་

དེ་དུས་ས་འཛིན་ཆེ་བ་དང་། ལྷོ་བགོད་བྱང་བགོད་གཉིས་ཀྱི་དུས་སྐྱ་གཙན་
གྱིས་མི་སྟོབས་པའི་སྟོབས་ལས་འཛིན་པ་ཚུང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་
བསྟོན་འདོར་བར་ཟད་དེ་བགོད་པ་གཉིས་ཀའི་མཐར་ཐུག་ལའང་རིལ་འཛིན་
བྱེད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། བགོད་པ་གཉིས་སུ་སྐར་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
འཛོམ་ཡང་མི་འཛིན་པའང་མཐོང་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱ་གཙན་གྱི་གདོང་བ་ཀར་
བྱིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གནས་པའི་ཆོ་བྱིས་དེ་རིལ་བཞིན་དུ་གླིང་འདིར་རི་རབ་ལ་ཉེ་
བ་དང་བྱང་གླིང་དུ་མི་རིལ་ཉེ་བར་འཁོར་ཞིང་དུས་མི་ནི་དེ་དུས་ཚུ་སྤོན་གྱི་ཐ་
མར་གནས་པས་གླིང་འདིར་མི་རིམ་ཕྱོགས་དང་བྱང་དུ་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་
ལ། བར་གྱི་ལུས་རྒྱང་གི་རང་བཞིན་ནི་བྱིས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱབ་པར་གནས་
པ་ཙམ་ལས་བྱིས་ཀྱི་འོག་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་བགོད་པ་མིན་ཀྱང་རྒྱ་སྐར་གང་ཡིན་
པའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་རིམ་པ་རིལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་བགོད་པར་བྱ་བའི་གཞི་བྱིས་རེ་རེའང་གདུབ་བྱ་ལྟར་རྒྱུ་
པོར་ཡོད་པ་དང་བྱིས་དེ་དག་རེ་རེའི་བྱི་མཐའི་སྒོར་ཚད་འབུམ་སྟག་དྲུག་ཡིན་པ་
གང་ལས་ཤེས་ཅིན། བསྟུས་རྒྱད་ལས། ལམ་སྟེད་འབུམ་སྟག་གསུམ་པོ་དག་
ལ་ཉེ་མའི་མདུན་དུ་ཉིན་མོ་དང་ནི་རྒྱབ་ཏུ་མཚན་མོའོ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
ཆེན་ལས། འདིར་རྒྱུ་པོའི་ཚད་ཀྱི་འབུམ་སྟག་དྲུག་སྟེ་ཉི་མའི་བགོད་པའི་
དབང་གིས་ལམ་སྟེད་ནི་འབུམ་སྟག་གསུམ་ནི་ཉིན་མོའོ་ཞེས་པ་གར་བ་ནས་

ལུབ་པའི་བར་རོ། །ལུབ་པ་ནས་འཆར་བའི་བར་ནི་མཚན་མོ་སྟེ་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང་བས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་ཉིན་པར་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་དང་མཚན་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པས་ཉི་མས་ལམ་དབག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་དྲུག་ལ་གཡས་སྐྱར་གྱིས་བགྱོད་བགྱོད་དགོས་ན་དེ་དག་གནས་པའི་གཞི་ཁྱིམ་དེའང་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མི་བགྱོད་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉི་མ་རྒྱ་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཁྱིམ་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་ཅི་ཙམ་བགྱོད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་གྱིས་ཀྱང་བགྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འབུམ་སྤྲག་དྲུག་ལྷུ་སྐྱར་དུ་བགྱོད་དགོས་པའི་ཆེ་ཆུང་གིས་གྱི་མཐའ་བསྐྱར་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པར་ཉི་མས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེར་བགྱོད་དགོས་པ་དང་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་དུས་གྱི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་དབག་ཚད་བྲི་ཆོ་གཅིག་བགྱོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་དུས་གྱི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་འགྲོས་དབག་ཚད་སྟོང་སྤྲག་དྲུག་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བགྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ལམ་འབུམ་སྤྲག་དྲུག་ཏུ་འགྲོ་ན་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་སྐྱར་དང་མཉམ་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ལ་ཉི་མ་དང་ཁྱིམ་གཅིག་གླིང་གཅིག་ཏུ་རི་རབ་ལ་ཉི་བ་ན་བྱང་བགྱོད་བྱེད་པ་ན་ཞག་དེ་ཉིད་ལ་གླིང་དེ་ནས་བབྱངས་པའི་བདུན་པར་མེ་རི་ལ་ཉི་བར་སྟོ་བགྱོད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཏི་ལུག་གི་དབང་ལྷུག་ཀླན་པོར་གྱུར་པའི་

རྗེ་པོ་དེ་དག་ན་པ་ལེགས་པར་བླགས་ཏེ་ཉོན་ཅིག་དང་བདག་གིས་ལེགས་པར་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཉོན་དང་མཆོན་མོ་དུས་ཀྱི་ན་པོ་ཡང་
 དག་པར་རྒྱ་བ་རྣམས་ཏེ་དེ་ལྟར་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉོན་མཆོན་གྱི་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་ནི་དུས་བྱ་ནས་དུས་བྱར་ལྟར་པོའི་ཕྱོགས་
 རྣམས་སུ་འཁོར་རོ། །རབ་གསལ་ཉི་མའི་ས་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྩིབས་བཙུ་གཉིས་
 པའི་ས་ལའོ། །དུས་སྒྱིར་དབྱེ་བས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་དུས་སྒྱིར་བཙུ་
 གཉིས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 འཁོར་ཏེ་དུས་ནི་དུས་སྒྱིར་བཞི་བཞིས་འཁོར་རོ། །ཐུན་མཆོམས་སོ་སོ་ནི་དུས་
 སྒྱིར་གསུམ་གྱིས་འཁོར་རོ། །ཐུན་ཆོད་སོ་སོ་ནི་དུས་སྒྱིར་བྱེད་དང་གཉིས་གྱིས་
 འཁོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་སྒྱིར་སོ་སོ་ནི་དབྱུག་གྲུ་ལྟས་འཁོར་རོ། །ཐུན་ཆོད་
 བྱེད་ནི་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་བྱེད་གྱིས་འཁོར་རོ། །ཡུད་ཙམ་ནི་ཐུན་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་
 གྱིས་འཁོར་རོ། །ཁྱུ་ཆོད་ནི་ཁྱུ་སྒྲུང་དུག་ཅུས་འཁོར་རོ། །ཁྱུ་སྒྲུང་དུག་ནི་
 དབྱུགས་དུག་གིས་འཁོར་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉོན་མཆོན་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབྱུགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དུས་སྒྱིར་གྱི་དབྱེ་བས་དུས་རྣམས་འཁོར་ཞིང་བགོད་དོ། །ཞེས་
 ཉོན་མཆོན་གྱི་དུས་ལ་ཉི་མ་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བས་ཐུན་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ས་དུས་
 བྱ་བཙུ་གཉིས་ལ་ཉི་མ་རྒྱ་ལྟལ་གྱི་དུས་སྒྱིར་བཙུ་གཉིས་དང་དུས་སྒྱིར་བཞི་ལ་
 དུས་ལྟེ་དང་དུས་སྒྱིར་གསུམ་ལ་ཐུན་མཆོམས་ཆེན་པོ་ལྟེ་དང་དུས་སྒྱིར་བྱེད་དང་

གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཆོད་ཅུང་ཅུང་དང་དུས་སྤྱིར་རེ་རེ་ལ་ཆུ་ཆོད་ལྔ་དང་སྤྱོད་ཆོད་ཅུང་
 ཅུང་ཕྱིན་ལ་དུས་སྤྱིར་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་དང་ཡུན་ཙམ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ཆོད་
 ཅུང་ཅུང་ཕྱིན་དང་ཆུ་ཆོད་གཅིག་ལ་སྤྱིར་དུག་ཅུ་དང་ཆུ་སྤྱིར་གཅིག་ལ་དབུགས་
 དུག་གིས་ས་དུམ་བྱ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉིན་དང་མཚན་མོའི་དུས་ཉི་མ་འཁོར་ཆུ་ལ་
 དང་ཉི་མ་འཁོར་བ་དེའི་དབྱེ་བས་ས་གཞིའི་དུམ་བྱ་སོ་སོར་དུས་སྤྱིར་དང་མཐུན་
 མཚམས་ཅི་ལྟར་འཁོར་བར་བཤད་ནས་ཉི་མས་ནམ་མཁའ་ལ་རི་ཙམ་བགྲོད་
 གྲངས་གཞི་ལ་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཆོད་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དབུགས་ཆད་ཅི་ཙམ་ཞིག་བགྲོད་
 གསུངས་པ་ནི། དུགས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རི་རྒྱུད་དུ། ད་ནི་
 ལྷན་པོའི་སྤྱོད་ཆོད་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་འཁོར་བའི་ཆད་གསུངས་པ། ཆུ་ཆོད་དུས་
 ལ་དབུགས་ཆད་སྤྱིར་དུག་ཅུ་ནི་རྒྱུ་ལ་དང་བཅས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འགོ་བ་སྟེ་
 ཞེས་པ་ཆུ་ཆོད་དུས་ལ་ཞེས་པ་ནི་དབུགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་གྲངས་ཀྱི་དུས་
 ལ་འོ། །དུག་ནི་རྒྱུ་ལ་དང་བཅས་ཅེས་པ་དབུགས་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྟ་ག་
 པའི་སྤྱིར་དུག་ཅུ་སྟེ་ཁྱིམ་ལ་གནས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་འདི་ནམ་མཁའ་ལ་
 འགོ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ལྷགས་འདི་ནི་ཁྱིམ་ཡིན་གྱི། ཁྱིམ་གྱི་གཞི་ལ་
 གནས་པའི་ཉི་མ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་ཆུ་ཆོད་གཅིག་གི་དབུགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་
 ཅུའི་རིང་ལ་ཉི་མ་གང་དུ་གནས་པའི་ཁྱིམ་དེ་ནམ་མཁའ་འགོ་བས་དེ་ཉིད་བགྲོད་
 པའི་ཐད་ཀྱི་འོག་གཞི་ས་དང་ཆུའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ལ་དབུགས་ཆད་འདི་ཙམ་ཞིག་

བགོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྱིམ་དང་ཉི་མས་ནམ་མཁའ་ལ་དབག་ཚད་དུ་བགོས་
པའི་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་བགོད་ཅེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་
མ་བགོད་པའི་ལམ་གྱི་ཐུང་ལ་དབག་ཚད་འབུམ་སྟག་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞི་ལ་གླིང་དེའི་བྱང་བགོད་ཀྱི་དུས་རི་རབ་
ནས་དབག་ཚད་སྟོང་སྟག་ཐུང་དང་བཙུག་སུམ་གྱི་ཐད་དུ་ཉི་མས་བགོད་ཅིང་
བྱང་གླིང་དུ་མེ་རི་ལས་ནང་དུ་ཐུང་དང་བཙུག་སུམ་བཞུལ་བར་བགོད་པ་ན་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀར་དབག་ཚད་འབུམ་སྟག་གཅིག་དང་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པའི་སུམ་
འགྱུར་འབུམ་སྟག་གསུམ་དང་སྟོང་སྟག་དོན་ལྷས་རྒྱུ་སྒོར་གྱི་ཚད་དུ་འགྱུར་
བས་ནམ་མཁའ་ལའང་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་བགོད་ན་ས་གཞི་ལ་དེ་ཙམ་ཡང་
བགོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་སྒོར་གྱི་ཚད་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་དབག་
ཚད་སྟོང་སྟག་བཙུག་གཅིག་མཐོ་དམན་དུ་འགོ་བའི་ཆོ་གཞུ་དབྱིབས་དང་བད་
འདབ་ལྷ་བུའི་སྒྲིང་ཤོང་གི་གུན་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་ཆུང་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་
མཁའ་ལ་ཉི་མའི་དབག་ཚད་ཀྱི་གྲངས་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོ་བ་ན་གོ་ལ་མཐོ་དམན་
དུ་གནས་བཞིན་པ་དེའི་མཐོ་དམན་གང་རུང་ཞིག་གི་ཐད་ཀར་མཐོ་དམན་མེད་
པར་དབག་ཚད་གཅིག་འབུམ་ཉི་ཤི་ལྷ་སྟོང་གི་ཐིག་གདབ་པའི་ཆོ་མཐོ་དམན་
མེད་པར་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱ་ཆེ་བར་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྷ་མིན་པར་མཐོ་དམན་
དང་སྒྲིང་ཤོང་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཆུང་དུ་འགོ་བས་ནམ་མཁའ་ལ་དབག་ཚད་འབུམ་

ཐུག་གཅིག་དང་ཉི་མེད་ལྟ་བུར་ལྟོས་སྐྱོད་དུ་བྱས་པ་ལྟོས་མཐོ་བ་དང་
 བྱང་དུ་དམའ་བར་བྱས་པའི་ཆོ་བྱང་དུ་ཆུད་ཀྱི་ལ་གི་བྱི་མཐའ་ནས་ཁྱིམ་དཔག་
 ཚད་སྟོང་ཐུག་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཞིང་ཚད་ཅན་དེ་དཔག་ཚད་བདུན་མི་ལྟ་
 སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་གནས་ནས་སྟོའི་ས་དུམ་གྱི་ནམ་མཁའ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་མི་
 དུག་སྟོང་གིས་མཐོ་བར་འོང་སྟེ་འཁོར་བའི་ཆ་དེ་སྐྱར་པོར་འགོ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 ས་གཞི་ལ་རྒྱ་ཆུང་བས་དབྱར་ཉི་ལྟོག་གི་དུས་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་དགོས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་གླིང་གཞན་དུ་སྟོ་བགོད་ཀྱི་ཚད་མེ་རི་ལས་དཔག་
 ཚད་སྟོང་ཐུག་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ལས་ཀྱང་ནང་དུ་བརྒྱལ་བར་འཁོར་དགོས་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉི་མ་སྟོག་རྒྱུན་རི་རབ་དང་མེ་རི་ལ་ཉི་བའི་རྒྱུད་གི་བྱེད་
 པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། དེས་ན་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་གྱི་
 རྒྱུང་འགོས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐུག་དུག་དང་རྒྱུང་བཅས་བགོད་པར་གསུངས་པ་ནི་
 གླིང་འདིར་བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་ས་དུམ་བྱ་འདིའི་བྱེད་ཙམ་དུ་ཉི་མ་
 འཁོར་ཞིང་དེ་ནས་བྱང་གླིང་དུ་སྟོ་བགོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་མེ་རི་ལས་དཔག་
 ཚད་སྟོང་ཐུག་བྱེད་བཅས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཙམ་དུ་བགོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཐང་ཀར་ཆུ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐུག་བྱེད་དང་སོ་བརྒྱད་བྱང་གི་ས་དུམ་བྱའི་སྟོ་
 བྱང་གི་སྟོང་ཐུག་ཉིར་ལྟ་སྟེ་བྱེད་དང་རི་གསུམ་བྱང་གི་གླིང་གི་ས་དུམ་བྱའི་ནང་
 མཐའ་ནས་སྟོ་གླིང་གི་ས་དུམ་བྱའི་ནང་མཐའི་བར་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐུག་ལྟ་

བཙུན་པ་བྱ་དང་ཕྱི་དང་བཙུན་གསུམ་དེ་ལ་གླིང་འདིའི་བྱང་བཟོད་ ཀྱི་དུས་སའི་
ཕྱི་དང་ཕྱི་ཐད་དུ་ཉི་མ་བཟོད་པས་གླིང་འདིའི་ནང་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའ་བར་གྱི་
ཕྱི་ཚད་སྟོང་སྟག་ཕྱི་དང་བཙུན་གསུམ་བསྐྱེད་པས་སྟོང་སྟག་བྱ་ཉེར་ལྔ་ནི་སྟོ་
བྱང་གི་ཐད་ཀའི་ཉི་མ་འཁོར་བའི་ཐད་དྲང་གི་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་སུམ་འགྱུར་གྱི་
སུམ་འབུམ་བདུན་གྱི་ལྔ་སྟོང་རྒྱུ་པོའི་ཚད་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་དུག་
ཅུས་བགོས་པས་སྟོང་སྟག་དུག་ཐོབ་ཅིང་སྟག་མ་སྟོང་སྟག་བཙུན་ལྔ་ལུས་པ་
བཙུས་བསྐྱར་བས་བྱ་སྟག་ལྔ་བཙུན་ཅུས་བགོས་པས་ཉིས་བྱ་ཐོབ་ཅིང་
སྟག་མ་བྱ་སྟག་སུམ་ཅུ་ལུས་པ་བཙུས་བསྐྱར་བས་བཙུན་སྟག་སུམ་བྱ་ལ་དུག་
ཅུས་བགོས་པས་ལྔ་བཙུན་ཐོབ་པ་ནི་ཉི་མས་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ཚེ་ན་ནམ་
མཁའ་ལ་རྒྱུད་གི་འགྲོས་རེས་མཐོ་ཞིང་རེས་དམའ་བ་དང་སྐྱར་པོ་དང་ཤོང་མོར་
བྱས་ཏེ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཚོ་གཅིག་བཟོད་པ་དེའི་རིང་ལ་ས་གཞི་ལ་དཔག་ཚད་
དུག་སྟོང་ཉིས་བྱ་ལྔ་བཙུན་བཟོད་པ་གཉིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་ཚུལ་དང་ས་
གཞི་ལ་སྟོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འགལ་བའི་གནས་མེད་དེ། འདི་
སྟར་འཆད་མ་གཤིས་ན་ཡང་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་དཔག་ཚད་འབུམ་སྟག་དུག་ཏུ་
གསུངས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཡང་ན་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་
དུག་སྟོང་ཉིས་བྱ་ལྔ་བཙུན་བཟོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
པོ། །འདིར་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་དཔག་ཚད་འབུམ་སྟག་དུག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚེ་དུས་ཀྱི་

ཅུ་ཚོད་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་བྲི་ཚོ་གཅིག་བཟོད་དགོས་པ་དང་དཔག་ཚད་དུག་
སྟོང་ཀླང་བཅས་དུས་ཀྱི་ཅུ་ཚོད་གཅིག་ལ་ཉི་མས་བཟོད་པར་གསུངས་པའི་
འགལ་བ་སྤང་བར་འདོད་ནས་ཇོ་ནང་པ། དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཅུ་དྲུག་ཀྱི་ལ་ཀྱི་མཐའ་སྒོར་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་བྱུང་བ་ལ་ཉི་མའི་
ལམ་བྱེད་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ནི་འགལ་བ་སྤང་མི་
རྒྱས་པར་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ས་རྒྱའི་དྲུག་ལ་འཁོར་ལ་ཇི་
ལྟར་སྤང་བའི་རྒྱལ་མི་ ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
རབ་ཀྱི་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྲག་ལྷ་བཙུ་ལས་མེད་པའི་ཉི་མ་
སྤྱི་བ་བྱེད་དེས་དཔག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་སྤྱི་བ་པའི་སྐབས་མི་སྤྱི་བ་པའི་བྱིར་
ཏེ། ལྷ་མི་རི་ནས་ནང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྲག་བདུན་ཅུ་ཅུ་ལྷས་མཐོ་བར་ཉི་མ་
གནས་པའི་ཆོ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་སྒོར་འབུམ་སྤྲག་བཞི་བྱུང་བར་ཐིག་གིས་གཏན་
ལ་ཕབས་པས་ཤེས་པར་རྒྱས་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཐིག་གིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་
དབབ་ཅེ་ན། དེའི་ཆོ་ག་ནི་དཔེ་ལུ་རིས་ཀྱི་དབུས་སུ་རི་རབ་མཚོན་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་
ཤིང་ལྷ་སྤྱི་བ་གི་རྒྱར་སོར་ལྷ་བཙུ་དང་དཔངས་སུ་སོར་བརྒྱ་པ་ཞིག་བཞག་
ནས་དེའི་རྩ་བར་སའི་དྲུག་ལ་འཁོར་མཚོན་བྱེད་སོར་ཉི་ལྷ་རྩ་ལྷས་ཀྱུན་ནས་
བསྒོར་ཏེ་དེའི་བྱི་རོལ་དུ་ཅུ་དྲུག་ལ་འཁོར་མཚོན་བྱེད་སོར་ལྷ་བཙུས་ཀྱུན་ནས་
བསྒོར་བས་རྒྱའི་མཐའ་སྒོར་ལ་སོར་དུག་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་བྱི་མཐའ་

ནས་སོར་མོ་ཕྱིད་དང་བཙུན་གསུམ་དོར་བའི་ནང་དུ་ཉི་མ་མཚོན་ཕྱིད་མར་མེ་ལྷ་བྱ་
ཞིག་དཔེ་དེས་རི་རབ་རིས་ཀྱི་གཞི་དེ་ལས་སོར་དོན་ལྡ་ཙམ་གྱི་སར་བབྱང་སྟེ་ལྷ་ས་
པས་མར་མེའི་འོད་དེས་རི་རབ་མཚོན་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱབ་ཀྱི་ས་དུམ་བྱ་གསུམ་གྱི་ཆ་
དང་ཤར་གླིང་ཤར་མ་དང་རྒྱབ་གླིང་རྒྱབ་མ་སྟེ་ལྷའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཆ་ཙམ་
ལས་སྒྲིབ་མི་ཐུབ་པས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱི་སྐོར་གྱི་སོར་མོ་བཞི་
བརྒྱའང་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཉི་མས་ཀྱང་དེའི་ཆ་རྒྱ་མཚོའི་
མཐའ་སྐོར་དཔག་ཚད་འབུམ་སྟག་བཞི་མཐོང་བར་རྣམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉི་མ་
མཚོན་ཕྱིད་མར་མེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་རི་རབ་ལས་སོར་ཕྱིད་དང་བཙུན་གསུམ་གྱི་ཕྱིའི་
དཔེ་རིས་ཀྱི་གཞི་དེ་ལས་གྱེན་དུ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་ཙུག་གིས་འཕགས་པར་
བབྱང་ནས་ཅི་ཙམ་སྒྲིབ་བཞུས་པས་མཐའ་སྐོར་གྱི་དཔག་ཚད་འབུམ་སྟག་དུག་
མཚོན་ཕྱིད་སོར་བརྒྱ་ལ་ཕྱིད་དང་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་མཐོང་བར་སྒྲུང་བས་ཚུལ་དེས་
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྲབ་པར་ཤས་རྣམ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ཉི་མས་རྒྱ་མཚོའི་
མཐའ་སྐོར་གྱི་དཔག་ཚད་འབུམ་སྟག་ཕྱིད་བཞི་མཐོང་བར་རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཁྱེད་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྲབ་པ་ལ་ཉི་མའི་ལམ་དུ་བཞག་པ་
ལས་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤར་གླིང་གི་ཚངས་ཐིག་ནས་རྒྱབ་གླིང་གི་
ཚངས་ཐིག་ཏུ་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འབུམ་སྟག་གསུམ་གྱི་ལམ་བཟོད་པ་ཡིན་
གྱི། རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་མཐའ་ལ་ཉི་མས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཕྱིད་ལ་འབུམ་སྟག་

གསུམ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བགོད་ན་ཉི་མ་མེ་རི་དང་ཁ་ད་ཆད་འགོ་དགོས་པར་
འགྱུར་བས་བྱང་བགོད་ཀྱི་དུས་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུ་
དཀྱིལ་གྱི་མཐའ་སྐྱོར་དཔག་ཆད་འབུམ་སྤྲག་དུག་གི་སྤྱེད་བཞི་ཙམ་མི་བྱབ་པའི་
དུས་མི་སྲིད་ཅིང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་སྐྱོར་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་ནི་དུས་
གཅིག་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དོ། །དེ་བྱབ་ན་མཆན་མོའི་
དུས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྤྱེད་ལ་ཚུའི་མཐའ་
སྐྱོར་གྱི་སྤྱེད་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་བྱབ་པར་སྤྱོད་པར་ཞིབ་པར་དབྱེད་ན་གཟུ་ལུམ་
ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཉི་མའི་མདུན་དུ་ཞེས་འབྱུང་
ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་སྤྱིང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་ཉི་མ་གནས་
པའི་ཆོ་མདུན་དེ་གང་ལ་བྱེད་རྒྱུ་ངོས་ལ་བྱེད་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འབུམ་སྤྲག་
གསུམ་གསལ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ན་བྱང་སྤྱིང་གི་ཆངས་ཐིག་ཉི་མའི་འོད་
ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་སྤྱིང་
ཆངས་ཐིག་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་ལ་མཆན་མོའི་དུས་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་སྤྱིང་འདིའི་ཆངས་ཐིག་ཏུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆོ་འདིའི་ཉིན་
སྤྱེད་ཀྱི་དུས་ཡིན་ལ་ཤར་སྤྱིང་དབུས་མར་ཉི་རྒྱུ་ཀྱི་དུས་ཡིན་ཞིང་དེ་ནས་སྤྱིང་
འདིའི་བར་ཉིན་མོའི་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པས་དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་སྤྱིང་དགུ་ལ་ཉི་མའི་འོད་
སྤྱོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་

དཔག་ཚད་འབྲུམ་ཕྲག་སྐྱེད་ལྡེ་ལ་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་འབྲུམ་ཕྲག་གསུམ་ལ་བྱབ་པར་འདོད་པ་འགལ་
བའི་སྤྱིར་དང་སྤྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཉི་མ་འཆར་བ་ནས་རྒྱབ་པའི་བར་
ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་འབྲུམ་ཕྲག་གསུམ་ལས་མི་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་
ལས་ཀྱང་ཆེས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་གར་རིའི་ཕྱེ་མོར་གར་བ་ནས་རྒྱབ་
རིའི་ཕྱེ་མོར་རྒྱབ་པའི་བར་ལ་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་སྟུང་བཅུ་འེད་པའི་ཉི་མས་བྱང་
སྤྱིར་དཔུས་མ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་ཇི་
བཞིན་གསལ་བར་རྒྱས་པས་ཉི་མའི་ལམ་སྐྱེད་ཀྱིས་ཆུའི་དྲུལ་འཁོར་གྱི་འབྲུམ་
ཕྲག་གསུམ་ལས་མི་བྱབ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་དང་། གར་སྤྱིར་གི་ཚངས་ཐིག་གི་
ཐད་དུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆོ་འོད་དེས་ཆུ་དྲུལ་གྱི་མཐའ་སྒར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་བྱབ་པར་རྒྱས་པར་མ་ཟད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱབ་རིའི་ཕྱེ་མོར་སྤྱིན་གྱི་བར་
ཆུ་ཚོད་སྟུང་ཅུ་ལ་ཆུ་དྲུལ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པར་རྒྱས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གར་རིའི་ཕྱེ་མོ་ན་གནས་པའི་འདོད་ཆའི་རེ་བདུན་གྱི་ཆ་གཅིག་
ལའང་ལམ་ཆུ་དྲུལ་གྱི་མཐའི་དཔག་ཚད་འབྲུམ་ཕྲག་སྐྱེད་བཞི་ཙམ་ཡན་ཆད་
གསལ་བར་རྒྱས་ན་དེ་ནས་ཆུ་ཚོད་སྟུང་ཅུ་ཐམ་པ་བཤོད་པའི་རིང་དྲུལ་གྱིས་
མཐའི་དཔག་ཚད་སྟུང་འབྲུམ་ལས་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱབ་མི་རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་བ་མི་
སྤྱིད་པས་གར་རིམ་རྒྱབ་རིའི་ཕྱེ་མོའི་བར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་སྟུང་ཅུ་འེད་པའི་ལ་

ཉི་མ་གཡས་སུ་འཁོར་བའི་རིམ་པས་དེའི་རིང་ལ་ཆུད་ཀྱི་ལ་གྱི་ཆ་བཅུ་གཉིས་པོ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བྱལ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལམ་
 བྱེད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་དཔག་ཚད་འབུམ་
 ཕྲག་གསུམ་ལ་ཉིན་མོ་ཡོད་ན་དེའི་གཅིག་ཤོས་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་ལ་མཚན་
 མོའི་དུས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ལྷག་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་ཆེ་སྤྱིར་
 འདིར་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་དུས་ཉི་མའི་མདུན་ཏེ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱལ་བའི་ས་ནི་གཡས་་
 གཡོན་གྱི་ཁྱིམ་དུག་དང་ས་གཞི་ལ་སྤྱིར་དུག་ལ་ཉིན་མོའི་དུས་བྱེད་ཅིང་དེའི་
 གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱིམ་དུག་དང་ས་གཞི་ལ་སྤྱིར་དུག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་་
 མ་བྱལ་བའི་ཁྱིམ་དུག་དང་སྤྱིར་དུག་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཡིན་པས་དེར་མཚན་མོ་བྱེད་
 ལ། ཉི་མའི་ལམ་བྱེད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དང་། གང་དུ་ཉི་མ་ནུབ་
 པའི་ས་དེ་ཉི་མའི་རྒྱལ་དང་དེ་ནས་བརྩམས་པའི་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་སྤྱིར་དེ་
 ཉིད་དུ་མཚན་མོའི་དུས་དང་། གང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དེ་ཉི་མའི་མདུན་ཡིན་པས་
 ནམ་ལངས་པའི་དུས་དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་ཉིན་མོའི་དུས་ཡིན་
 ཞིང་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་པོ་དེའི་རིང་ལ་ཉི་མས་རང་གི་རྒྱ་ལམ་གྱི་བྱེད་འབུམ་ཕྲག་
 གསུམ་བགོད་པས་མདུན་དུ་ཉིན་མོ་དང་རྒྱལ་དུ་མཚན་མོ་སྟེ་ཁྱིམ་གྱི་འགོ་ས་
 རྒྱུ་སྒྲོར་འབུམ་ཕྲག་དུག་གི་ཚད་ཀྱི་བྱེད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཁྱིམ་དུག་ས་གཞི་ལ་སྤྱིར་དུག་ལ་ཉིན་མོ་དང་དེའི་གཅིག་ཤོས་དུག་ལ་

མཚན་མོའི་དུས་ཡིན་ལ་འདི་མ་ཤེས་པར་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལམ་དེ་ཉིད་ཉི་འོད་ཀྱིས་
བྱབ་པའི་ཚད་དུ་འབྲུལ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱན་མངའ་བར་རེ་བ་བྱེད་ཅག་ལ་ཅི་སྟེ་
འབྱུང་། གལ་ཏེ་འབྱུང་བྱེད་ན་གདུལ་བྱ་དག་གི་སྐལ་བའི་ཉེས་པར་གོར་མ་
ཆག་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱིམ་དེ་ཡང་གྲིང་སོ་སོའི་ཐད་དུ་རི་ལྟར་འཁོར་ན་ཀཏུ་འའི་
བྱིམ་ནི་གྲིང་འདིའི་ཚངས་ཐིག་བཀལ་བ་ནས་ལྟོ་གྲིང་རུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ཚུན་
ཆད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བགོད་པའི་ཆེ་རི་རབ་ཀྱི་མགུན་པ་ལ་འབྲིས་ནས་ཉེ་བ་དང་ཤར་
དང་རུབ་ཀྱི་གྲིང་དབུས་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་བཀལ་ཐད་དུ་ལྟོ་བྱང་གི་བགོད་
པའི་དབུས་རི་རབ་དང་མེ་རིའི་བར་ཀྱི་དཔག་ཆད་བདུན་ཁྲི་ལྟ་སྟོང་གི་སྟེང་
མཚམས་སུ་ལྟོ་གྲིང་ངོས་མཐོ་བ་དང་བྱང་གྲིང་གི་ངོས་དམའ་བར་རྒྱུམ་པོར་
འཁོར་བས་ཀཏུ་འའི་བྱིམ་དེ་བྱང་གྲིང་དབུས་མར་རྟ་གདོང་གི་མེ་རིར་ཉེ་བ་དང་
ཚུ་ཐིག་ཀྱི་བྱིམ་དེ་བྱང་གྲིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་བཀལ་བ་ནས་བྱང་གྲིང་རུབ་
མའི་ཚངས་ཐིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་རི་རབ་དང་ཉེ་བར་འཁོར་
ཞིང་བྱིམ་དེ་ཉིད་ཤར་གྲིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་བཀལ་བ་ནས་ཤར་གྲིང་རུབ་
མའི་ཚངས་ཐིག་ཚུན་དང་རུབ་གྲིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་བཀལ་བ་ནས་རུབ་
གྲིང་རུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱང་བགོད་ཀྱི་ས་རི་རབ་
ལ་ཉེ་བ་དང་ལྟོ་བགོད་ཀྱི་ས་མེ་རི་ལ་ཉེ་བ་དབུས་སུ་སྟོན་དབྱེད་མཉམ་པའི་ཉི་
མའི་རྒྱུ་ལམ་དུ་བྱང་ཕྱོགས་ངོས་མཐོ་ལྟོ་ཕྱོགས་ངོས་དམའ་བར་རྒྱ་ཞིང་ལྟོ་གྲིང་

འདིའི་ཚངས་ཐིག་བརྒྱལ་བ་ནས་ལྷོ་གླིང་རུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ཚུན་གྱི་ནམ་
 མཁའ་རྟ་གདོང་གི་མེ་འི་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བར་འཁོར་ལ་དེའི་ཆེ་གླིང་འདིར་དགུན་
 འབྲིང་ཉེ་ལྷོ་གླིང་གི་ཁྲ་བ་དང་དེ་དུས་བྱང་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་བརྒྱལ་བ་
 ནས་བྱང་གླིང་རུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ཚུན་ཆད་དུ་དབྱར་ཁྲ་འབྲིང་པོ་དབྱར་ཉེ་
 ལྷོ་གླིང་གི་ཁྲ་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་འཕྱར་ལྷོ་ཁྲ་ཁྲ་མེ་མེ་བཞིན་ལྷོ་ནས་བྱང་དུ་
 བསྐྱོད་པ་དང་། བྱང་ནས་ལྷོར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་ལ་གླིང་འདིར་ཚུ་སྤོང་གྱི་ཁྲ་ཁྲ་
 ལ་བྱང་བསྐྱོད་གྱི་ཐོག་མ་བྱེད་དེ་གླིང་སོ་སོར་ཡང་དགུན་གྱི་རྗེས་སུ་དབྱིད་དང་
 དེ་ནས་དབྱར་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་ནམས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་གླིང་འདིར་བྱང་བསྐྱོད་
 ཐོག་མ་ཉེ་མ་ཚུ་སྤོང་གྱི་ཁྲ་ཁྲ་སྤྱོད་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་མེ་ཡི་གླིང་སྟེ་ལྷོ་གླིང་ཤར་
 དུ་དགུན་ཐ་མ་དང་ཤར་ལྷོ་མེ་གླིང་གཞན་ཉེ་ཤར་གླིང་རུབ་མར་དབྱིད་ར་བ་དང་
 ཤར་གླིང་དབུས་མ་ལུས་འཕགས་པོར་དབྱིད་འབྲིང་པོ་དབྱིད་ཉེན་མཚན་མཉམ་
 པ་དང་བྱང་ཤར་དབང་ལྷན་ཉེ་ཤར་གླིང་ཤར་མར་དབྱིད་ཐ་མ་དང་དབང་ལྷན་
 གཞན་དུ་སྟེ་བྱང་གླིང་རུབ་མར་དབྱར་ར་བ་དང་བྱང་གླིང་དབུས་མ་སྒྲ་མི་སྟོན་དུ་
 དབྱར་ཁྲ་འབྲིང་པོ་དབྱར་ཉེ་ལྷོ་གླིང་གི་ཁྲ་བ་དང་རུབ་བྱང་རྒྱུད་དུ་སྟེ་བྱང་གླིང་ཤར་
 མར་དབྱར་ཁྲ་ཐ་མུང་དང་རྒྱུད་གི་མཚམས་གཞན་དུ་སྟེ་རུབ་གླིང་རུབ་མར་སྟོན་
 ར་བ་དང་རུབ་གླིང་དབུས་མ་བ་ལང་སྟོན་དུ་སྟོན་ཁྲ་འབྲིང་པོ་ཉེན་མཚན་མཉམ་
 པའི་དུས་དང་ལྷོ་རུབ་བདེན་འབྲལ་ཉེ་རུབ་གླིང་ཤར་མར་སྟོན་ཁྲ་ཐ་མུང་བདེན་

བུལ་གཞན་ཏེ་ལྟོ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཡི་གླིང་རུབ་མར་དགུན་ལྷ་ར་བ་འབྱུང་བ་
 ཅི་ལྷ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཡིན་ཅིང་དེ་ནས་ཉི་མ་བུམ་ཁྱིམ་དུ་སླེབ་པ་ན་གླིང་
 འདིར་དགུན་ཐ་ལྟོ་གླིང་ཤར་མར་དཔྱིད་ར་ནས་ལྟོ་གླིང་རུབ་མར་དགུན་འབྱེང་
 གི་བར་ལྷ་བ་རེ་རེ་ཞིང་གཡས་སུ་འཁོར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཉི་མ་ཆུ་སྤོམ་གྱི་ཁྱིམ་
 དུ་གནས་པའི་ཆོ་གླིང་བཙུན་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཁྱིམ་དེ་
 ཡིན་པ་དང་ལྷ་བ་དེའི་བཙོ་ལྷ་ཉི་ལྷ་སྐར་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་མགོ་དང་
 ཤོལ་གྱི་དབྱེ་བས་རེས་འགའ་སྐྱ་སྐྱར་ཏེ་སྐར་མ་དང་རེས་འགའ་བྱི་སྐྱར་ལག་
 ཅམ་ལ་བྱེད་པ་ལ་གླིང་བཙུན་གཉིས་པོ་ཀུན་ཏུ་བྱད་པར་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཆོད་དུ་
 ར་དགུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གླིང་འདིར་བཙོ་ལྷ་ཉིན་མོ་རྫོགས་མཚམས་
 ལ་ལྷ་བས་སྐར་མ་མགོའི་ཆུ་ཆོད་སུམ་ཅུ་བོས་ཆོ་ཤར་རི་ནས་འཆར་བ་ན་བྱང་
 གླིང་གི་ནམ་ལངས་ཅམ་ཡིན་ཞིང་ཤར་གླིང་དུ་མཚན་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་ཞག་དེ་ལ་
 ཆོས་བཙོ་ལྷ་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་བའི་ཆ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་དེ་ལྷ་བ་
 རང་གི་ཆོས་རིམ་ལ་ལྟོས་ཤིང་གླིང་གང་དུ་ལྷ་བ་དེ་ཤར་ཀྱང་དེ་ལས་གོང་དུ་ཆོས་
 རྫོགས་ཆར་བ་དང་ཤར་བའི་དུས་བཙོ་ལྷ་ཉི་ཆོས་རིམ་གྱི་ཐ་མ་དེ་མགོ་ལ་བྱུག་
 བའང་ཡོད་ཀྱང་གླིང་ཀུན་ཏུ་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ཡིན་པར་བྱད་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་
 ཉི་ལྷ་སྐར་མ་གཅིག་ལ་གནས་བཞེན་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཡིན་
 བཞེན་གླིང་འདིར་དགུན་འབྱེང་དང་ཤར་ཤར་དུ་དགུན་ཐ་སོགས་ནམ་ལྷའི་བྱད་པར་

འབྱུང་ཡང་དེ་དུས་ཁྱིམ་དང་སྐར་མ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་གཤམ་
 དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་རིམ་པས་གླིང་འདིར་དབྱར་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་འབྱུང་གྱང་
 ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོར་སྟོན་ཀ་དེ་འདིར་འོང་ཅིས་ཏེ་བརྗོད་དེ་བརྗོད་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། ཤར་དུ་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཁྱིམ་ལྷན་དེ་ཀུལ་ཏའི་ཁྱིམ་ཡིན་ཞིང་
 འདིར་སྟོན་འོང་བའི་ལྷ་བ་དེ་སྤང་ཁྱིམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཤར་གྱི་སྟོན་ཀ་ཀར་
 ཁྱིམ་དེ་གླིང་འདིར་འབྱུང་བ་ན་དབྱར་ཁྱིམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་གླིང་འདིར་
 དབྱར་ཡོད་པའི་དུས་ཤར་དུ་སྟོན་ཡོད་པ་དང་། གླིང་འདིར་དབྱར་རྫོགས་པ་ན་
 སྟོན་འབྱུང་ཞིང་དེ་དུས་ཤར་གྱི་འོང་སྟོན་རྫོགས་ཏེ་དགུན་འབྱུང་བ་ལ་དུས་བཞི་
 གཡས་བསྐྱོར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉི་
 མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་ཆེ་ཤར་གླིང་གི་ཐད་དུ་ཉི་མའི་དགྱེལ་འཁོར་ལྟར་ས་
 གཞི་ལ་ཕོག་པས་དེར་དབྱར་དང་གླིང་འདིར་ས་རྒྱའི་མཚམས་སུ་ཉི་མའི་ལྟན་
 ཕོག་པས་དབྱིད་དང་རྒྱབ་གླིང་དུ་མཚོའི་བཞི་སུམ་བརྒྱལ་བར་ཕོག་པས་དགུན་
 འབྱུང་། བྱང་གླིང་དུ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱང་བ་གཅིག་བརྒྱལ་བར་ཕོག་པས་སྟོན་འབྱུང་
 སྟེ་ས་གཞི་ལས་ཐག་རིང་བྱུང་དང་ཉི་མའི་ཟུར་ཕོག་པའི་སྟོབས་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་
 བའི་སྤྱིར། དེས་ན་མ་མཐའ་ལ་ཁྱིམ་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ས་གཞི་ལ་དུས་བཞི་
 གཡས་བསྐྱོར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་གླིང་གཅིག་གི་སྟོན་དེ་གླིང་གཅིག་ཏུ་མི་ཡུལ་
 འཕོ་འཁུག་ལྟར་འགྲོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གླིང་འདིའི་དབྱར་ལྷན་ར་བའི་

ཚེས་གཅིག་དེ་ལ་བྱང་གླིང་དུ་དགུན་ལྷོ་ར་བའི་ཚེས་གཅིག་དང་ཤར་གླིང་དུ་སྟོན་
ལྷོ་ར་བའི་ཚེས་གཅིག་ལུང་གླིང་དུ་དབྱིད་ལྷོ་ར་བའི་ཚེས་གཅིག་འབྱུང་ལ། དེའི་
ཚེ་དུས་བཞི་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་ནམ་ལྷོ་དུས་བཞི་ཡིན་པ་དང་ལྷོ་བ་དེ་ལ་གཙོ་ཆེ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ལྷོ་ར་བརྗོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འོ་ན་བསྐྱུས་
པའི་རྒྱད་ལས། བྱིས་གཅིག་ལ་ནི་ཉི་མ་གནས་པས་མཐའ་དག་དུས་ཀྱི་ཚོགས་
དང་ལྷོ་བ་དང་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་བྱེད། བྱིས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རི་རྒྱུད་དུ།
དེ་ནི་དུམ་བུ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་ཉི་མ་བྱིས་སོ་སོ་ལ་གནས་
པའི་ལྷོ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ། བྱིས་གཅིག་ལ་ནི་ཉི་མ་གནས་
པས་མཐའ་དག་དུས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྷོ་བ་དང་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ།
འདིར་ལུག་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ནི་ཉི་མ་གནས་པས་ས་
དུམ་བུ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དུས་དྲུག་དང་ལྷོ་བ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་ནི་བྱ་རྩ་བཞི་
བྱེད་དེ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སོ། །འདིར་ལྷན་པོའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་མེ་ལ་རེག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུན་པའི་ཕྱོགས་ཐོབ་པའི་ལྷན་པོའི་རྩ་ལ་རེག་ཅིང་གངས་ཀྱི་རིའི་
སྟེང་དུ་འགོའོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཉི་མ་བྱིས་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་
ཚོགས་ལ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པར་བྱའོ། །དུམ་བུ་དུམ་
བུ་དག་ཏུ་ལྷོ་བར་འགྱུར་ཏེ་ས་གཞི་བརྒྱ་གཉིས་རྩིབས་རྣམས་ལ་ནི་རིམ་པས་སོ།

ཁེས་པ་ནི་འདིར་ས་གནི་ཕྱི་བས་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་དུམ་བུ་སོ་སོ་དག་ལ་ཟླ་བ་སོ་
 སོར་འགྱུར། ཉི་མ་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ཁྱིམ་གཅིག་ངེས་པར་བསྟན་པས་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་རིག་
 པར་བྱའོ། །ལྷན་པོའི་ལྟོ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཆུང་དུ་འདིར་ལུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་
 རྣམས་དང་དབྱིད་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམས་དང་ནག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟླ་བ་
 རྣམས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུག་
 ཁྱིམ་དེ་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་དུས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷན་པོའི་ལྟོ་འཛམ་
 བུ་འདིར་ལུག་ལ་ཉི་མ་གནས་པ་དབྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ས་གའི་ཟླ་བར་བྱེད་དོ།
 །མེའི་ཟུར་གྱི་ཕྱེད་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ཟླ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེའི་
 ཟུར་གྱི་ཕྱེད་གཞན་གྱི་དུམ་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བར་བྱེད་དོ། །ཁེས་
 སོགས་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཚེ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་
 གཉིས་དང་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་གླིང་སོ་སོར་སྒྲུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 གླིང་འདིའི་སྟོ་ཟླ་བ་ཞེས་བརྗོད་པས་དབྱིད་ར་བ་གོ་ཞིང་ནག་པས་དབྱིད་འབྲིང་
 ས་གས་དབྱིད་ཐ་སྟོན་གྱིས་དབྱར་ར་ཆུ་སྟོད་ཀྱིས་དབྱར་འབྲིང་གོ་བཞིན་གྱིས་
 དབྱར་ཐ་སོགས་སྒྲུར་མ་སོ་སོས་གོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གོང་གིས་གླིང་འདིར་
 ནག་པ་ཟླ་བ་ཡོད་པའི་མེ་ཡི་མཚམས་སུ་ས་ག་ཟླ་བ་ཡོད་པ་དང་གླིང་འདིར་ས་

ག་ལྷ་བཡོད་པའི་ཆེ་མེ་མཚམས་སུ་སྒྲོན་གྱི་ལྷ་བཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་བསྐྱར་
ཡང་གྲིང་འདིར་དབྱིད་འབྲིང་པོ་ལ་ནག་པ་ལྷ་བ་དང་དབྱིད་ཐ་མར་ས་ག་ལྷ་བ་
ཞེས་སུ་བརྗོད་པའི་དབང་གིས་གྲིང་འདིར་དབྱིད་འབྲིང་ཡོད་པའི་ཆེ་མེ་
མཚམས་སུ་དབྱིད་ཐ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དོན་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་
ཆེ་ལྷོ་གྲིང་གར་མར་ཉ་སྐར་ས་ག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་དབྱིད་ཐ་
ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་མྱིར་འགེལ་པའི་ལུང་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་ལ། དེ་
ལས་གཞན་དུ་གྲིང་འདིའི་དབྱིད་ལྷ་འབྲིང་པོའི་བཙོ་ལྷ་ལ་ལྷ་སྐར་ནག་པ་དང་
མེ་མཚམས་སུ་ལྷ་སྐར་ས་གས་བྱེད་པ་དང་མེའི་བྱེད་གཞན་དུ་ཉ་སྐར་སྒྲོན་གྱིས་
བྱེད་པ་དང་གར་དབུས་སུ་ཉ་སྐར་ཆུ་སྟོད་གྱིས་བྱེད་པ་སོགས་ལྷ་བ་གཅིག་གི་
ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་ས་རྒྱལ་བུ་བཙུག་གིས་སུ་ཉ་སྐར་བཙུག་གིས་རྒྱས་ཅིག་ཆར་དུ་
འབྱུང་བར་འཆད་ན་མི་འཐད་དེ། གྲིང་འདིར་དབྱིད་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཙོ་
ལྷའི་ལྷ་བའི་སྐར་མ་ནག་པས་བྱེད་ཅིང་དེ་རྒྱས་གྲིང་འདིར་དབྱིད་ལྷ་འབྲིང་པོའི་
བཙོ་ལྷ་མེ་མཚམས་སུ་དབྱིད་ཐ་མའི་བཙོ་ལྷ་མེ་མཚམས་གཞན་དུ་དབྱར་ར་བའི་
བཙོ་ལྷ་གར་དབུས་སུ་དབྱར་འབྲིང་གི་བཙོ་ལྷ་དབང་ལྡན་དུ་དབྱར་ཐའི་བཙོ་ལྷ་
དབང་ལྡན་གཞན་དུ་སྟོན་རའི་བཙོ་ལྷ་བྱང་དབུས་སུ་སྟོན་འབྲིང་གི་བཙོ་ལྷ་རྒྱུང་
དུ་སྟོན་ཐའི་བཙོ་ལྷ་རྒྱུང་གཞན་དུ་དབྱུན་རའི་བཙོ་ལྷ་རྒྱབ་དབུས་སུ་དབྱུན་
འབྲིང་གི་བཙོ་ལྷ་སྟོན་པོར་དབྱུན་ཐའི་བཙོ་ལྷ་སྟོན་གྲིང་དབུས་མར་དབྱིད་རའི་

བཙ་ལྔ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་བ་དང་འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་ནི་ནག་པ་
དང་གཤམ་ཏེ་ནག་པའི་ཆུ་ཚོད་དང་དགུ་ཙམ་རྫོགས་ནས་ཆོ་བཙེ་ལྔའི་མགོ་བླ་ན་
ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་རྫོགས་ནས་སྒྲ་སྐར་ས་རི་དང་འགྲོགས་པ་དང་ནག་པའི་
སྟེང་དུ་སྟེབ་པ་དང་ཆོས་བཙེ་ལྔ་ཆོས་པའི་ཐོག་མ་དུས་མཉམ་བ་བཙེ་ལྔའི་རུབ་
མོ་ནག་པ་དང་སྒྲ་བ་འགྲོགས་ཏེ་ཤར་རིའི་རྩེ་མོ་ནས་འཆར་ལ། དེ་དུས་སྤྱིང་
ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ནི་བཙེ་ལྔ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་སྒྲ་བ་དང་སྐར་མ་
ནག་པ་འགྲོགས་པ་ཤར་རིའི་རྩེ་མོར་ཤར་བ་སྤྱིང་འདི་ནས་མཐོང་བའི་ཆོ་ཤར་
སྤྱིང་དབུས་མར་ནམ་ཐུང་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མེ་སྤྱིང་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ནམ་མཁར་
འཆར་བའི་སྤྱིང་འདིའི་ནམ་སྟོད་ཀྱི་དུས་དང་དེ་ནས་སྤྱིང་འདིའི་ཐང་དང་དུ་སྟེབ་
པ་ནམ་ཐུང་ཀྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་བདེན་བྲལ་ཀྱི་སྤྱིང་གཉིས་ཀྱི་ཐང་དུ་འཆར་
བ་སྤྱིང་འདིའི་ནམ་སྟོད་ཀྱི་དུས་དང་། དེ་ནས་རུབ་རིའི་རྩེ་མོར་སོན་པ་སྤྱིང་
འདིའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆོ་ཡིན་ཅིང་ཆོས་བཙེ་ལྔའི་རུབ་མོ་སྒྲ་བ་ཤར་བའི་དུས་དེ་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཐོ་རངས་རུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བར་ཉ་སྐར་གཅིག་དང་། དེའི་ཆུ་ཚོད་
མང་པོ་ཞོས་ཆར་ན་སྐར་མ་དེའི་རྗེས་མ་གང་ཡིན་པ་དེས་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
འགྱུར་བ་སྟེ་བོ་ཀུན་ལ་སྦྲང་ལ་དེའི་རུབ་ཕྱོད་སྤྱིང་ཤར་མ་མེའི་སྤྱིང་གི་ཐང་དུ་སྒྲ་
སྐར་ས་ག་དང་ཤར་སྤྱིང་དབུས་མའི་ཐང་དུ་སྒྲ་སྐར་ཆུ་སྟོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲ་བ་ཤར་རིའི་རྩེ་མོར་ཆུ་སྟོད་དང་འགྲོགས་པ་ཐུན་རུབ་ཀྱི་དུས་དང་དེ་

ནས་མེ་གླིང་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཟླ་བ་སྟོན་དང་ས་གཤི་སྟེང་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འོང་
 གླིང་འདིའི་ཐད་དུ་ནག་པ་དང་འགྲོགས་པར་སྐྱས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གར་
 རེའི་ཕྱི་ནས་འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་དེའི་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཚོད་གང་ཡོད་མ་ཟད་ཀྱི་བར་
 དུ་དང་དེ་ཟད་ནས་ཀྱང་རྗེས་མ་དང་འགྲོགས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་
 བསྟོན་འདོར་བྱེད་པ་དེ་དང་སུ་ཞིག་ཚོད་རིགས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་དཔེ་ལྟར་སུ་ཞིག་
 ཚོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྱི་ཅོ། རྩ་འགྲུར་མང་གསུམ་གར་རི་རྒྱད་དུ།
 འདིར་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་འེ་སའི་དུམ་བྱར་ལྷག་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་
 གི་ཟླ་བར་བྱེད་དོ། །དུམ་བྱ་གཉིས་པ་མའི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་ལ་དབྱར་ཟླ་ར་བར་
 བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུམ་བྱ་གསུམ་པར་མའི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་དབྱར་
 ཟླ་འབྲིང་པོར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་རབ་ཀྱི་གར་གྱི་དུམ་བྱ་བཞི་པ་གར་གྱི་
 ལུས་འཕགས་སུ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་བྱེད་དོ། །དུམ་བྱ་ལྷ་པ་དབང་ལྷན་གྱི་ཕྱེད་ལ་
 རྟོན་ཟླ་ར་བར་བྱེད་དོ། །དུམ་བྱ་དུག་པ་དབང་ལྷན་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་
 རྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོར་བྱེད་དོ། །རི་རབ་ཀྱི་བྱང་དུ་དུམ་བྱ་བཅུན་པར་རྟོན་ཟླ་ཐ་
 ཆུང་དུ་བྱེད་དོ། །དུམ་བྱ་བརྒྱད་པར་རྒྱུད་གི་མཚམས་ཕྱེད་ལ་དགུན་ཟླ་ར་བར་
 བྱེད་དོ། །དུམ་བྱ་དགུ་པ་རྒྱུད་གི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོར་
 བྱེད་དོ། །རི་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱི་དུམ་བྱ་བརྩལ་པར་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱེད་དོ། །དུམ་
 བྱ་བརྩལ་གཅིག་པ་ལ་བདེན་བྲལ་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་དཔྱིད་ཟླ་ར་བར་བྱེད་དོ།

།དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པ་བདེན་བྲལ་གྱི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱིད་ཕྱི་མ་ལ་དཔྱིད་ལྷ་འབྲིང་
 བོར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་ཤིང་དེ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཉི་མ་ཁྲིམ་གཅིག་ལ་
 གནས་པས་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་དུས་བཞི་དང་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་དུས་
 གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་
 ཕྱིར་དེ་ཉིད་ས་གཞི་ལ་འགོད་པ་ན་གཡོན་བསྐྱར་དུ་བཀོད་པས་གླིང་འདིར་
 དཔྱིད་ལྷ་ཐ་ཆུང་ཡོད་པའི་ཚེ་འདི་ནས་བགྲངས་པའི་གླིང་བདུན་བ་སྐྱ་མི་སྟོན་དུ་
 སྟོན་ལྷ་ཐ་ཆུང་། ཤར་ལུས་འཕགས་བོར་དབྱར་ཐ་ཆུང་། ལུབ་བ་ལང་སྐྱོད་དུ་
 དགུན་ཐ་ཆུང་། མཚམས་ཀྱི་མེ་རླུང་གཉིས་སུ་དབྱར་ར་འབྲིང་། དབང་ལྷ་གྱི་
 གླིང་གཉིས་སུ་སྟོན་ར་འབྲིང་། རླུང་གི་གླིང་གཉིས་སུ་དགུན་ར་འབྲིང་། སྟོན་
 བོའི་གླིང་གཉིས་སུ་དཔྱིད་ར་འབྲིང་ཡོད་ཅིང་དེ་གཡས་བསྐྱར་དུ་འཁོར་བའང་
 འདིར་དཔྱིད་ཐ་མ་རྩོགས་ནས་ཉི་མ་གླིང་ཁྲིམ་དུ་སྟེབ་པ་ན་ལྟ་གླིང་ལུབ་མར་
 དཔྱིད་ཐ་མ་དང་འདིར་དབྱར་ར་བ་འབྱུང་ལ། ལྟ་གླིང་ཤར་མར་དབྱར་འབྲིང་བོ་
 དང་ཉི་མ་འབྲིག་ཁྲིམ་དུ་སྟེབ་པ་ན་གླིང་འདིར་དབྱར་འབྲིང་དང་ཀར་ཁྲིམ་དུ་
 སྟེབ་པ་ན་དབྱར་ཐ་ཆུང་བྱེད་པ་ནི་ཡར་ངོ་ལ་ཁྲིམ་འཕོས་སྟབ་ན་མར་ངོ་སྟོན་
 འགོ་བྱས་ཏེ་ལུག་ཁྲིམ་དུ་གནས་པ་ལ་དཔྱིད་ཐ་མ་དང་ཉ་སྐར་ས་ག་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་གྱི། ཡར་ངོ་ལ་ཁྲིམ་འཕོས་ནས་ཡར་ངོ་སྟོན་འགོ་དང་ལུག་
 ཁྲིམ་ལ་དཔྱིད་འབྲིང་དང་ནག་ལྷར་བརྗོད་ཅིང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་འགྲེལ་

དུའང་གསུངས་ཤིང་། བྱེད་ཅིས་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ན་ལུག་ཁྱིམ་དུ་
ཉི་མ་ཡར་ངོ་ལ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པས་དེ་ལྟར་ན་དབྱར་འབྲིང་ཀུན་
འཕེལ་བར་བཞག་ལ། གཡས་བསྐྱོར་དུ་འགྲོ་བའང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་
མ་ཁྱིམ་ལ་གནས་པའི་བསྐྱོད་པའི་དབང་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བ་བཙུག་ཉིས་
འབྲུང་ལ། ཁྱིམ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མར་འཕོས་ན་དབྱར་ར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲིང་པོ་སོགས་
འབྲུང་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཕོ་བ་གཞན་གཡས་བསྐྱོར་གྱི་
བདེན་བྲལ་གྱི་ཟུར་བྱེད་ན་གནས་པ་ནི་ཟུར་བྱེད་གཞན་དུ་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པའང་སྤྱིང་འདིར་དབྱར་འབྲིང་པོ་ཡོད་པ་ན་ལྟོ་སྤྱིང་ལུབ་མར་དབྱར་ར་
ལྟོ་སྤྱིང་ཤར་མར་དབྱར་ཐ་ཡོད་པ་ལ་ཁྱིམ་དེའི་སྤྱི་མར་སྤྱི་བ་པ་ན་ལྟོ་སྤྱིང་ལུབ་
མར་དབྱར་འབྲིང་འདིར་དབྱར་ཐ། ལྟོ་སྤྱིང་ཤར་དུ་སྟོན་ར་འབྲུང་བར་ནི་བསྟོན་
འདོར་དག་བྲལ་བར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཙམ་ལ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་བཛྲོད་པ་ལས་
འདིར་དབྱིད་རའི་རྗེས་སུ་དབྱིད་འབྲིང་འབྲུང་གྲང་མའི་སྤྱིང་གི་དབྱིད་འབྲིང་
འདིར་འོང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ནོ། །དེས་ན་ཉི་མ་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་
གནས་པས་སྤྱིང་བཙུག་ཉིས་སུ་དུས་བཞི་དང་དུག་དང་སྒྲོ་བ་བཙུག་ཉིས་སུ་
འབྲུང་བའང་དཔེར་ན་ཉི་མ་ཀུན་འཕེལ་གནས་པ་བྱང་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་རྫོགས།
ལྟོར་བསྐྱོད་རྩམ་པའི་མགོ་ཡིན་ཏེ་ཉི་མ་འཆར་བའི་སྤྱོགས་གྲང་དབང་ལྡན་ནས་
འཆར་ཞིང་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སྤྱིང་འདིའི་ཆངས་ཐིག་ལུབ་ངོས་སུ་རི་རབ་ཀྱི་སྟོན་

ལས་དབག་ཚད་སྟོང་ཐུག་ཐུང་དང་བཅུ་གསུམ་ཙམ་གྱིས་བརྒྱལ་བ་དང་། ལུབ་
 བྱང་དུ་ལུབ་པའི་ཆེ་བྱང་གླིང་དུ་ལྟོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་རྫོགས་ནས་བྱང་བཤོད་
 གྱི་མགོ་རྩམ་པ་དང་ཤར་གླིང་དཔུས་མའི་ཚངས་ཐིག་བརྒྱལ་བའི་ཕྱོགས་ལུབ་
 མར་སྟོན་ཐུང་དང་ལུབ་མའི་དཔུས་མའི་ཚངས་ཐིག་པན་ཚད་དུ་དཔྱིད་ཐུང་
 འབྱུང་བ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷན་པོའི་ལྟོ་འཛམ་གླིང་ཆུང་པའི་དུམ་བྱ་འདིར་
 ཀུལ་ཏར་ཉི་མ་གནས་པས་ལྟོར་བཤོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡས་
 བསྐྱོར་གྱིས་ཏེ་གཉིས་པར་སངས་པའི་ཉི་མས་སོ། །གསུམ་པར་བྱ་མོའི་ཉི་མས་
 སོ། །བཞི་པ་ལ་སྒྲང་གི་ཉི་མས་སྟེ་ལྷན་པོའི་ལུབ་ཏུ་ལྟོར་བཤོད་པར་འགྱུར་རོ།
 །ལྷ་པ་ལ་སྒྲིག་པའི་ཉི་མས་སོ། །དུག་པ་ལ་གཞུང་ཉི་མས་སོ། །བདུན་པ་ལ་ཆུ་
 སྒོན་གྱི་ཉི་མ་ལ་ཏེ་ལྷན་པོའི་བྱང་དུ་ལོ། བརྒྱད་པ་ལ་བུམ་པའི་ཉི་མས་སོ། །དགུ་
 པ་ལ་ཉའི་ཉི་མས་སོ། བཅུ་པ་ལ་ལུག་གི་ཉི་མས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྒྲང་གི་
 ཉི་མས་སོ། །ས་དུམ་བྱ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་འབྲིག་པའི་ཉི་མས་ཏེ་ཁྱིམ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འཛིག་ཏེན་རྣམས་ཀྱི་ལྟོར་བཤོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གླིང་
 འདིར་ལྟོ་བཤོད་གྱི་མགོ་རྩམ་པའི་ཆེ་གླིང་གཞན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ལྟོ་བཤོད་གྱི་
 མགོ་རྩམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉི་མས་སྟོན་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོར་ལྟོར་བཤོད་དགོས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། རང་རང་གི་ལྟོར་
 བཤོད་པ་དེ་ནས་བསྐྱངས་པའི་བདུན་པ་ལ་བྱང་དུ་བཤོད་པ་བཅུ་གཉིས་

གསུངས་པའང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ནི་ཞེས་པ་ལྷན་པོའི་ལྷོའི་སའི་དུམ་བུར་
 ཉེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ལྷོ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཆུང་དུ་དེ་ལས་ཆོས་བསྟན་པའི་དབང་
 གིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷོའི་སའི་དུམ་བུར་གཡོན་བཤོད་ཅེས་པ་བྱང་བཤོད་དེ་ཉི་
 མ་ཆུ་སྟོན་དུ་གནས་པ་ལའོ། ཞེས་བྱང་བཤོད་ལ་གཡོན་བཤོད་དང་གླིང་འདིར་
 བྱང་བཤོད་ཐོག་མ་ཉི་མ་ཆུ་སྟོན་དུ་གནས་པ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁྱིམ་བཙུ་
 གཉིས་གླིང་བཙུ་གཉིས་སུ་བྱང་བཤོད་བཙུ་གཉིས་འབྱུང་བའང་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་ལུང་གི་རྗེས་སུ། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པར་ཉི་མ་སའི་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ལའོ།
 །ཉི་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་པར་རོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་བཤོད་པ་དག་སྟེ་ལུག་གི་ཉི་མས་
 བཞི་པར་སྟེ་རུབ་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི་པ་ལའོ། །འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ལྷ་པར་ཉི་མ་གླང་
 ལ་གནས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འབྲིག་པར་ཉི་མ་གནས་པས་ས་དྲུག་པ་ལ་བྱང་
 དུ་བཤོད་པར་འགྱུར་རོ། །བདུན་པ་ལྷན་པོའི་བྱང་དུ་ཉི་མ་ཀུན་ཏུ་ལ་གནས་པ་
 བྱང་དུ་བཤོད་པར་འགྱུར་རོ། །སེང་གི་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་སའི་དུམ་བུ་བརྒྱད་
 པར་འགྱུར་རོ། །བུ་མོ་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་སུག་པ་སྟེ་སའི་དུམ་བུ་དགུ་པར་
 འགྱུར་རོ། །སྤང་གི་ཉི་མས་སའི་དུམ་བུ་བཙུ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤིག་པ་ཉི་མ་ནི་
 དྲག་པོའི་དུམ་བུ་བཙུ་གཅིག་པ་ལའོ། །གཞུ་ལ་གནས་པས་དུམ་བུ་བཙུ་གཉིས་
 པར་འགྱུར་ཉེ་མི་རྣམས་བཤོད་པ་དག་ཀྱང་ཞེས་པ་སྤྲིད་པའི་དོན་ཉེ་བཙུ་གཉིས་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་རྩིབས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་

བྱང་དུ་བགྲོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་བགྲོད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་
ལྟོར་བགྲོད་པ་སྟེ་ཉི་མ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་འདིར་ཀུན་ཏེ་སོགས་ཁྱིམ་རྣམས་
དག་ལ་འགྱུར་རོ། །ལྷན་པའི་ལྟོ་འཛམ་བུ་གླིང་ཆུང་དུ་འཁྱེད་སའི་དུམ་བུ་འདིར་ཀུན་
ཏེ་ཉི་མ་གནས་པས་ལྟོར་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཉི་མ་ཆུ་ཐིག་གི་ཁྱིམ་ལ་
གནས་པ་ན་འཛམ་བུ་འཁྱེད་སའི་གླིང་ཆུང་དུ་འདིར་བྱང་བགྲོད་བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་དུ་ལྟོ་
བགྲོད་ཤར་གླིང་དབུས་མར་དབྱིད་ཕྱེད་ལུབ་བ་ལང་སྟོན་དུ་སྟོན་ཕྱེད་ཁྱིམ་དེ་
ནས་བཟངས་པའི་བདུན་པ་ཀུན་ཏེ་ལ་གླིང་འདིར་ལྟོ་བགྲོད་བྱང་དུ་བྱང་བགྲོད་
ཤར་དུ་སྟོན་ཕྱེད་ལུབ་ཏུ་དབྱིད་ཕྱེད་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་
གཡོན་འགྲོས་ལ་ཁ་ཅིག་ ཁྱིམ་ལ་གཡོན་བསྐྱོར་དུ་བགྲོད་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་
འཆད་མོད། མི་འཐད་དེ། ཁྱིམ་ལ་འང་ཉི་མ་གཡོན་བསྐྱོར་གྱིས་བགྲོད་ཀྱང་
སྐབས་སུ་འདིར་ཉི་མ་རང་འགྲོས་ཀྱི་ཁ་ལྟ་ཕྱོགས་ལ་ཤར་དང་མེ་རིའི་ཕྱོགས་ལ་
གཡས་དང་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གཡོན་ཡིན་པས་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཐོག་མ་ལ་
གཡོན་བགྲོད་དང་དེའི་ལྟོ་བགྲོད་ལ་གཡས་བགྲོད་དུ་འཛོག་པ་གླིང་རེ་རེ་ལ་
ལྟོས་ནས་འཛམ་བུ་འཁྱེད་སའི་གླིང་འདི་ཉིད་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ལྷ་བའི་ཆོས་རིམ་རེ་རེ་དང་རྒྱ་སྐར་
རེ་རེ་རགས་པར་བྱང་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་རིམ་དཀར་ནག་སུམ་ཅུ་ལས་ཡར་
ངོ་ལ་ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་དང་མར་ངོ་ལ་དཀར་ཆ་བྱི་ནས་ནག་ཆ་འཕེལ་

ཞིང་ཡར་ངོ་ལ་ནག་ཆ་འགྲིབ་པའི་ཆ་གས་དེ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཅུ་བ་དང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་དང་གཟུང་
 རྒྱར་པ་ལ་ཆེར་ལྷུས་པོའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ལྷ་བ་ཉི་
 བར་སོང་བས་ལྷ་བ་མར་ངོའི་དུས་དང་རིང་བར་སོང་བ་ནི་གནས་སྟོང་གི་དུས་ཉི་
 ལྷ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་སྤྲད་དེ་དེ་ནས་ཡར་ངོའི་ཆེ་ལྷ་བ་ཉི་མ་ལ་ཐོན་ནས་ཉི་མའི་གར་
 རྩོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ན་ཉི་ཟེར་དེ་ཡིས་ལྷ་བའི་ནག་ཆ་དང་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་དང་
 འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་བཙོ་ལཱི་ཆེ་ལྷ་བ་ལ་ཉི་ཟེར་ཐོག་པ་མེད་པས་དཀར་ཆ་
 ཡོངས་སུ་གང་བ་ཡིན་པར་བྱགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཅུ་མ་ལས་དེང་སང་མངོན་སུ་མ་
 དུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་ཉི་མར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་བའི་རྩོགས་དེ་
 ཉིད་འོག་ནས་ལྟས་པས་སྒྲུང་བ་དང་གཅིག་ཤོས་ནག་པའི་ཉི་མ་ལས་རིང་བའི་
 ལྷ་བའི་གར་ནག་པོར་འོང་བ་དང་ཉིར་དགུའི་ཐོ་རངས་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་
 མ་ལ་ཉི་བའི་རྩོགས་དེ་ངོས་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ནི་མེད་ལ། དུས་འཁོར་བ་ཁ་ཅིག་ ལྷ་བ་མར་ངོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་
 ཆ་གས་བཙོ་ལུས་དཀར་ཆ་རིམ་པས་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཡར་ངོ་ལ་དེ་དག་
 རེ་རེ་ནས་ཡལ་བས་རིམ་བཞིན་དཀར་ཆ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་དེ་ལྟ་
 བུའི་བཤད་པ་ཁུངས་ཐུབ་པའི་ཡིད་རྟོན་མེད་ཅེས་སྟོན་གྱི་དུས་འཁོར་བ་མང་
 པོས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡིན་ན་ཉི་ཟེར་གྱིས་ལྷ་བའི་དཀར་ནག་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་

པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བྱ་བ་དང་མར་ངོ་ལ་རྩལ་གྱི་ཁམས་གྱི་དུས་ཡིན་
 གྲང་རྩལ་གྱི་ཁམས་ཅེས་པ་དེ་ཉི་མ་དང་ཉི་བར་སོང་བའི་ཉི་ཟེར་གྱིས་སྒྲ་བའི་ཆ་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟོབས་ཆེར་སོང་བ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་རུང་གྲང་སྒྲ་བ་རང་ལ་
 རྩལ་གྱི་ཆ་གསལ་ཡར་ངོ་ལ་འཕེལ་བ་དང་ཡར་ངོ་ལ་སྟིང་སྟོབས་གྱི་ཆ་གསལ་
 འཕེལ་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་ཐུན་པའི་དུས་གྱི་ཆ་གསལ་གཅིག་གྲང་ཁས་ལེན་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དེ་ལུགས་འབྱུང་བ་སྒྲོག་གང་ཡིན་གྲང་
 གཉིས་ཡོད་པར་གཅིག་གོས་འཆད་པར་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་བདེ་
 ཆོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མ་རྩལ་གྱི་ཁམས་དང་སྒྲ་བ་སྟིང་
 སྟོབས་གྱི་ཁམས་སུ་གསུངས་པས་སྒྲ་བ་ལ་རྩལ་གྱི་ཁམས་དངོས་སུ་མེད་པར་
 བྱགས་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་བ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་ཉི་མ་ལའང་དེ་
 ལྟར་ཡོད་དགོས་པས་རེས་ཉི་མ་དཀར་པོ་འཆར་བའི་དུས་ཤིག་གྲང་སྲིད་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རང་ཉིད་བྱི་བ་དང་གང་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། སྒྲ་བའི་ཆ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་གྲང་ཆོས་
 གཅིག་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འབྱུང་རོ། །དགའ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་དབྱེ་བས་དགའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཟང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྒྱལ་བ་
 རྣམ་པ་གསུམ་དང་སྟོང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྫོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཐུན་པ་

དང་རྒྱལ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ཚུང་བ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་
བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་པ་དེ་ལྟའི་
གནས་མེད་དེ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དཀར་ནག་གི་ས་བོན་དབྱངས་
བྱང་བྱང་རིང་ པོའི་དབྱེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་རྣམས་ལྟ་བ་
བྱེད་བྱེད་ལ་རྫོགས་པར་གསུངས་ཀྱི་ཡར་ངོ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དང་མར་ངོ་ལ་རྒྱལ་
ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་གཅིག་ལྟ་བ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་མ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ལྟ་བའི་རྒྱལ་ཀྱི་དུས་ལ་ནག་ཆ་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་
ན་ཡར་ངོ་ལ་ནག་ཆ་འཕེལ་བ་སྤྱི་དང་འབྱུང་ཏེ། ཡར་ངོའི་ཆོས་ལྟ་ལ་སྤྱི་
སྤྱོད་ཀྱི་དུས་རྫོགས་པའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་ནས་རྒྱལ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནག་ལྟ་ལ་
ནག་ཆ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མར་ངོ་ལ་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་དུས་
ཀྱང་སྤྱི་དང་འབྱུང་ཏེ་ཆོས་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུན་པའི་དུས་རྫོགས་ནས་ཉིར་
གཅིག་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཡིན་པས་དཀར་ཆ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ལྟ་བའི་དཀར་ནག་གི་ཆ་ཉི་མ་དང་ཉི་བ་དང་རིང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉི་ཟེར་དང་རིང་བྱང་གིས་དཀར་ནག་གི་ཆ་འཕེལ་
འགྲིབ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། ཆོས་མངོན་པ་
མཛོད་ལས། ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་སྒྲིང་།
།ཞེས་ལྟ་བ་རང་གྲིབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ས་སྤྱི་དང་ན་གནས་པ་དག་གིས་

ཡར་བལྟས་པའི་ཆོ་མ་མཐོང་བས་སྒྲིབ་པར་སྤང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་མཛོད་
རང་འགྲེལ་དུ་གདགས་པའི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། གང་གི་ཆོ་བའི་གཞལ་མེད་
གྱི་ཁང་ཉི་མའི་གཞལ་མེད་གྱི་ཁང་དང་ཉི་བར་རྒྱ་བ་དེའི་ཆོ་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་
དེའི་གཞལ་མེད་གྱི་ཁང་པ་ལ་འ བབ་སྟེ་དེས་ན་དེའི་སྤོངས་ཀྱི་ངོས་སུ་གྲིབ་མ་
བབས་པས་དགྱིལ་ལའོར་ལ་མ་རངས་པར་སྤང་ངོ། ། །ཞེས་བསྟན་ནོ་ཞེས་
གྲགས་སོ་ལོ་ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕྱག་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་
མཐོང་བ་དང་འོད་ཟེར་མ་ཕྱག་པའི་སྤོངས་ཀྱི་ངོས་དེ་ནི་རང་གྲིབ་གྱིས་
བསྒྲིབས་པས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་མ་ཕྱག་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་ཉི་མ་
ཕྱག་པའི་ས་མཐོང་བ་དང་ཉི་འོད་མ་ཕྱག་པའི་ས་སྒྲིབ་པ་རང་གི་གྲིབ་མས་བྱུང་
པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པར་སྤང་ལ། འདི་དང་མཐུན་
པར་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་མར། ག་བ་ལ་སྒྲོན་མའི་གྲིབ་མ་བབས་པ་ཇི་ལྟར་ཉི་
བ་དེ་ལྟར་རང་གི་གྲིབ་མས་སྒྲིབ་ལ་སྒྲོན་མེ་ཐག་རིང་ན་ག་བ་རངས་པར་སྤང་
ལ། ཅུང་ཟད་ཉི་བ་ན་ཅུང་ཟད་བྱི། ཤིན་ཏུ་ཉི་བ་ན་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་
འདྲ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་དག་ཆོས་མངོན་པའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལྷགས་དེར་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན་དུ་
རྒྱག་ཀྱང་ལྷགས་དེ་དབྱེད་མི་བཟོད་པས་མི་འཐད་དེ། ལུང་འདི་ལ་རང་ཆོག་
འགལ་བ་དུ་མ་སྤང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕྱག་པའི་ས་དེ་མཐོང་བ་

ཡིན་ན་ལྷ་བ་ལ་དཔག་ཚད་ལྷ་བཙུ་ཉི་མ་ལ་དཔག་ཚད་ར་གཅིག་ཡོད་པར་
གསུངས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་ནི་ཉི་མ་ཆེ་བས་སྒྲོན་མེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཆུང་བའི་
ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་བཞག་པའི་ཆེ་སྒྲོན་མེ་མེད་
པའི་ཕྱོགས་ངོས་སུ་ཀ་བུམ་རང་གི་གྲིབ་མས་བསྒྲིབས་པའི་ཆ་ཤས་གཅིག་
འབྱུང་བ་བདེན་མོད། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་དེའི་ཆེ་ལྷ་བ་གཏན་མི་མཐོང་བ་ནི་ཁྱེད་རང་
ལྟར་ན་མི་སྲིད་དེ། རི་ལྟར་ཉེ་བ་ཞིན་དེ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོག་ལ་ཕྲོག་པའི་
ཆ་དེ་ནི་མཐོང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གནམ་སྟོང་གི་ཆེ་སྟོང་འོག་
བརྟེན་པས་པས་འོག་གཞི་སྟོང་གི་གྲིབ་མས་བསྒྲིབས་པས་གྲིབ་མའི་ཆ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ལུགས་དེའི་རྒྱུ་
གཞན་ཀྱང་ཁྱེད་གསལ་བར་མི་འདོད་ལ། སྒྲོན་མེ་དེ་དང་ཐག་རིང་དུ་སོང་བས་
ཀ་བ་རངས་པར་སྤང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མཚན་མོའི་དུས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་
ལས་རྒྱང་རིང་བར་སྒྲོན་མེ་བཞག་ན་བུམ་པའི་གྲིབ་མ་ཆེ་རུ་འགོ་བར་སྤང་བས་
དེ་ལྟའི་དཔེ་དོན་སྤྱར་ན་ལྷ་བ་ནག་ཆ་ཆེས་ཆེ་བར་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
བུམ་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཐག་རིང་བ་ནས་ཕྲོག་པ་ན་བུམ་པ་ལ་འོད་ཀྱི་སྤང་
ཆ་ཅུང་ཟད་ཆེ་བར་འགོ་ཡང་བུམ་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་མེས་གསལ་ལུས་
པ་མི་སྲིད་པ་ལྟར་ལྷ་བ་ཉ་གང་བའི་དུས་མི་སྲིད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་
རང་གི་གྲིབ་མས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱོགས་དེ་མི་མཐོང་ན་ཉི་མའི་འོད་ཕྲོག་པའི་ཆ་

དེ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཉི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱོག་དེ་ལ་འོད་ཕྱོག་པའི་ཆ་
ཞིག་དང་གཞན་ཉི་མ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་རང་གི་བ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་པའི་ཆ་
ཞིག་དང་གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་བཙུང་ལྡེ་རུབ་མོ་ལྟ་བུ་
གཏན་ནས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་བཙུང་ལྡེ་རུབ་མོ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ཀྱི་ཤར་
དུ་ཡོད་ན་ཉི་མ་རི་རབ་ཀྱི་རུབ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རི་རབ་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབས་དེར་ཕྱོག་པ་གཏན་མི་སྤྲོད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་རང་གི་བ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་པ་དང་གཞན་རི་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་པའི་
གི་བ་མ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ་ཀ་བ་ལ་སྒྲོན་མེ་ཉི་བའི་ཕྱོགས་དེ་མ་ཡིན་པའི་
གཅིག་ཤོས་རང་གི་བ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་པའི་གི་བ་མས་ཀྱང་སྐྱེད་པས་པའི་ཕྱོགས་
ནག་པོར་འགྱུར་བ་དང་ཀ་བ་དང་སྒྲོན་མེའི་བར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་བཞག་པ་
ནའང་ཀ་བ་ཐམས་ཅད་གི་བ་མས་སྐྱེད་པས་ནག་པོར་འགྱུར་བ་གཉིས་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉི་ཟེར་ཕྱོག་པས་མཐོང་ལ་མ་ཕྱོག་ན་མི་མཐོང་བྱ་བའང་རྩུན་
ཆོག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བུའི་ཆ་དཀར་ནག་མཐོང་བ་ནི་འོག་གཞི་ཁོ་ན་
མཐོང་བར་སྒྲུབ་པས་དེའི་ཆེ་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་བྱེད་ལ་ཉི་ཟེར་ཕྱོག་པ་ཞིག་ཁས་
ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བུའི་འོགས་ལ་ཉི་མ་ཕྱོག་ན་འོག་ནས་ཅི་ལྟ་བུ་
བཞེན་མི་ཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་ཉི་འོད་ཡང་ཕྱོག་པར་ཁས་ལེན་ན་
བཙུང་ལྡེ་རུབ་མོ་ལྟ་བུའི་འོག་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པ་དང་དེའི་འོད་ཟེར་

ཡར་ཕོག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་ལ་ཉི་འདྲ་ཕོག་
བའི་ཆ་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤེལ་བའི་ལུགས་དེའང་རིགས་པས་མི་འགྱུབ་
བའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ནས་གཞན་དག་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མཁན་
པོ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྷུམ་པོ་སྟོར་ལྟ་བུའི་ཕྱིད་
ཅོར་བུ་ཚུ་ཤེལ་དང་ཕྱིད་བེཏུའུ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དཀར་ཆ་དང་ནག་
ཆ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། །དེའི་ཚུལ་ཀྱང་ལྷུམ་པོ་ཞིག་སྟེ་ཕྱོག་བྱས་པས་གནམ་སྟོང་
གི་ཆེ་བེཏུའུ་འོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་བཙོ་ལྗེའི་ཆོ་ཚུ་ཤེལ་འོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་
ཟེར་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་དང་ཉི་མེད་གི་སྟོབས་ལས་དཀར་ནག་
གི་འཕེལ་འགྲིབ་འབྱུང་བ་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་
ཏེ་རྒྱ་ཕྱིད་མར་བྱས་པའི་འགོ་ཕྱོག་ཡིན་ན་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་འོང་ཚུལ་ལྟ་བུར་གི་
ར་མཐོ་བ་དང་དགྱིལ་འཁོར་དམའ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་
ཚུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ལྷ་བའི་བྱང་གི་རུ་ནས་སྟོའི་རུའི་བར་དུ་ཐིག་བཏབ་པ་
ལྟར་ཐད་བྱང་ཐེན་དུ་འོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་
བཤད་པས་དེ་སྟེ་འོག་ཏུ་འགྲེལ་ཕྱོག་ཏུ་འགྱུར་ན་དེར་གནས་པའི་བརྟེན་པ་དང་
རྟེན་ཉིད་ཀྱང་མགོ་མཐུག་ཕྱོག་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་
བའི་འགོ་ཕྱོག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་
གསུངས་སོ་སྣམ་ན་མདོ་དེ་དག་ནི་བྱང་དོན་སྟོ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་

ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་བརྟེན་ན་རིགས་པས་གཞོད་པའི་
 རྒྱུར། འོ་ན་འདི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་དུ་གོ་སྟེ་མེ་ཤེལ་
 ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་གཞལ་མེད་ཀྱི་ཁང་མཐོ་བ་དང་ཚུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་
 བའི་གཞལ་མེད་ཀྱི་ཁང་དམའ་བ་ནི་རྟེན་ལ་རྟེན་པའི་མིང་བཏགས་པས་ལྟའི་བུ་
 ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་གཉིས་གནས་པའི་ལྟ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་གཉིས་ཀྱང་
 དབྱིབས་ལྷུ་པོ་སྟེང་འོག་ཁད་མཉམ་པའི་སྟེང་དུ་ཚྱོས་པ་སྤྱད་བྱེད་ཀྱིས་ལྷུ་མ་
 བོར་བསྐྱོར་བ་ལ་ཉི་ལྷ་གཉིས་འོད་ཟེར་ཉི་མ་ཆེ་བས་ཉི་མ་ལྷ་བ་ལས་མཐོ་བར་
 བགྱོད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཆེ་ཉི་མའི་ཚྱོགས་སུ་ཉི་བའི་ཚྱོས་སྤྱད་གིས་
 སྒྲིབས་པའི་གྲིབ་མ་ཕོག་པའི་ཚུལ་ནི་མཁྲལ་ཁ་གདངས་ཅན་བཀའ་པའི་
 གཞོགས་སུ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བའི་སྒྲོལ་མེ་བཞག་པ་ན་དང་པོའི་གྲིབ་མ་
 གཏན་མི་འབྱུང་བ་དང་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རིང་བ་ན་གྲིབ་མ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བའི་
 ཆ་དེ་ཆོས་གཅིག་གི་ལྷ་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱད་གསུམ་པས་འདི་ནས་བལྟས་ཆོ་མཐོ་བར་
 དཀའ་བ་དང་གཉིས་དང་གསུམ་པ་སོགས་ནས་གྲིབ་མ་དེ་རིམ་བཞིན་ཆེ་བར་
 སོང་བ་ན་མཐོང་བ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕོག་པ་ན་ལྷ་
 བའི་འོད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཉི་མི་མཐོང་བ་དང་གད་དུ་ཕོག་པ་དེའི་འོག་གི་གད་
 དྲང་པོའང་འོད་ཟེར་ཕོག་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་བའི་འོག་ནས་ཉི་
 འོད་ཡར་ཕོག་པ་ནི་མི་སྤྱིད་ཅིང་སྟེང་གི་ཚྱོས་སྤྱད་གི་གྲིབ་མ་ཕོག་པའི་འོག་གཞི་

ཚུ་ཤེལ་གྱི་རང་འོད་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཀྱི་གསལ་པོ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ཉིན་བར་
གྱི་སྒྲ་བ་དང་། ཚུ་ཤེལ་གྱི་རང་འོད་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་མཐོང་བ་མཚན་མོའི་སྒྲ་བ་
དང་ཉི་སྒྲའི་བར་ཐག་རིང་དུ་སོང་བ་ན་མྱོས་སྤང་དཔངས་མཐོ་རུ་སོང་བ་ནི་མེད་
ཀྱང་སྒྲིབ་ཆ་ཆེ་བ་ནི་ནམ་ལངས་ཀྱི་ཆོ་སྤར་གིང་གི་གྲིབ་མ་རིང་བ་ལྟར་གྲིབ་མ་
ཆེ་རིམ་གྱིས་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་ཡར་ངོའི་དུས་དང་ཐག་ཉི་རུ་སོང་བས་ནག་ཆ་
འཕེལ་བ་ཡི་གྲིབ་མ་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་མར་ངོའི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མྱོས་
སྤང་གི་གྲིབ་མ་ཕོག་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེའི་འོག་དེ་འདྲིར་སྤང་བ་དང་སྒྲ་བའི་
དཀྱིལ་ལའོར་དེ་ལས་ཉི་མ་ཐག་རིང་བའི་ཆོ་ཉི་ཟེར་སྒྲ་བའི་སྤྲེང་དུ་ཕོག་རྒྱུ་
རིམ་གྱིས་ཟུར་གྱི་ཆ་ཉི་ཟེར་ཕོག་པས་མྱོས་སྤང་གི་གྲིབ་མ་ཆེར་སོང་བའི་ཆོ་
དཀར་ཆ་འཕེལ་ཞིང་ཁྱད་པར་བཅོ་ལྟའི་རྒྱབ་མོའི་དུས་ནི་རང་གི་མྱོས་སྤང་གི་
གྲིབ་མ་ལ་རག་མ་ལས་པར་མ་ཟད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རི་རབ་གྱིས་བསྒྲིབས་པས་
སྒྲ་བ་ལ་ཉི་ཟེར་གཏན་མི་ཕོག་པས་སྒྲ་བའི་འོག་གཞི་ཚུ་ཤེལ་གྱི་རང་འོད་རི་ལྟ་
བུ་བཞུགས་གྲིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བའང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཉི་མའི་ཟེར་སྒྲ་
བས་མི་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པར་སྒྲ་བའི་རང་འོད་རི་ལྟ་བུ་མཐོང་བར་
ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་འོག་ཉོག་དགག་པ། རང་ལྷགས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིས་ཀྱི་ལའོར་རྒྱལ་དང་བྱིས་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་
ཉི་སྒྲའི་བསྟོད་རྒྱལ་བཤད་ཟིན་ནས་ཉི་མ་ཕྱོག་པའི་དུས་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་

ལས་ལྷོ་གླིང་འདིར་དབྱར་ཉི་ཀལ་ཏའི་བྱིམ་གྱི་ཐོག་མར་ལྷོག་ཞེས་པར་
 གསུངས་པ་ལ་ཀལ་ཏའི་བྱིམ་ལྷ་དེ་ཉོར་ལྷ་དུག་པར་བྱས་པ་དང་རྒྱུད་གྱི་ཉི་རྒྱའི་
 ཕྱིས་འཕྲོར་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ལྷག་འགྱུར་དུ་དོར་བས་མ་འགྲིག་སྟེ་དེ་ལས་ཐོན་དུ་
 ལྷོག་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་མཁས་པ་ཡིད་བབས་ཅུང་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་སྐད་
 དུ་ཟེར་ཏེ་ཐོན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་དང་བོད་ཀྱི་དུས་འཁོར་བཤུགས་ཅིག་དང་འདུལ་
 མངོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བའི་ངོས་འཛིན་ནོར་བཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཐང་
 རྒྱུད་ལས། གོ་བཞིན་ལྷ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་གནས་བྱེད་པར་
 བཤད་པས་དེ་ཉོར་ལྷ་དུག་པ་ནས་བྱེད་ན་དབྱར་གནས་འཕྱིས་པའི་སྒྲིབ་ཡོད་པ་
 དང་ཉི་མ་ཀལ་ཏའི་བྱིམ་དུ་ལྷོག་པར་བཤད་པས་བྱིམ་ལྷ་དེ་ཉོར་ལྷ་དུག་པ་ཡིན་
 པས་ཉི་མ་དེར་ལྷོག་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ནི་མི་སྲིད་ཅིང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིས་རྣམས་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ཕྱིས་ཡིན་ཞིང་ནང་པའི་ཕྱིས་མ་ཡིན་
 པ་དང་བྱི་རོལ་པའི་ཡར་ཕྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་འདས་ལོ་
 ལྷ་བར་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བརྒྱ་གྲག་གཉིས་ཀྱིས་སྤི་བའི་
 ལྷག་མ་གཞན་ལས་ལྷག་པོར་ལོ་རྒྱུད་བརྒྱུད་པ་ཞིག་དང་དུག་ཅུ་སྒྲོར་བརྒྱུད་
 ལྷག་པོར་བསྐྱོས་ནས་ལོའི་དང་བོ་རབ་བྱུང་གིང་གྱི་ལ་བྱས་ཏེ་ཉི་མའི་ཕྱིས་
 འཕྲོར་ཆུ་ཚོད་དང་བརྒྱུད་ལྷག་འགྱུར་དུ་དོར་། ཉོར་ལྷ་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་བར་བཟུང་
 བས་ལྷ་བ་མེ་དེང་སང་བོད་དུ་གྲགས་པ་ལས་སྤྲ་སྤྲུང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་མཁུན་

བྱ་དང་སྟོན་གྱི་མངོན་པ་འགའ་ཞིག་དང་མཚུར་ཕུ་འཇམ་དབྱངས་པ་སོགས་ཁ་
ཅིག་ནི་ཉི་མ་ལྟོག་པ་ལོ་རེ་རེ་བཞིན་སྤར་སོང་བར་འདོད་པས་དེའང་བྱ་རིན་པོ་
ཆེས། དྲང་སྟོང་རྩ་བོར་གོ་དུས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་ཉི་མ་ལྟོག་སྤར་བར་སོང་བ་དང་
། མངོན་པ་མཛོད་བརྩམས་པའི་དུས་ལས་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་ཀས་བྱེད་ཅིས་
བརྩམས་དུས་དབྱར་ཐ་དང་དགུན་ཐ་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་སྟོག་པར་བཤད་
པ་ནི་སྤར་བ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བར་སྤར་བར་སོང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། མཆིམས་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པས་མོང་ག་ལ་གྱི་བུས་གདགས་
པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་དུས་དབྱར་ཐ་དང་དགུན་ཐ་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་
མ་ལྟོག་པར་བཤད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་དེ་ལ་ངས་པ་མེད་དོ་
ཞེས་འཆད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོབ་མཚུངས་པ་མེད་པས་གདགས་པར་
སྟོན་ར་དང་དབྱེད་ར་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྟོག་པར་བཤད་ལ། སྟོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་བརྩམས་དུས་དབྱར་ཐ་དང་དབྱེད་ར་ལ་ལྟོག་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ཟེ། མཁས་གྲུབ་མཚུར་ཕུ་གྱི་ཕྱི་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོས་
རིགས་ལྡན་རྒྱལ་ཀས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་ཅིས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་གསྒྲུ་ལའི་ཡུལ་དུ་དར་བར་
མཛོད་པ་ན་དབྱར་ཉི་ཀུན་པའི་ཁྱིམ་དང་དགུན་ཉི་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མར་
ལྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ལས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཉི་མ་ལྟོག་པ་ལོ་རེ་བཞིན་དུ་སྤར་
སོང་བས་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་དེང་སང་ཉི་མ་འབྱིག་ཁྱིམ་དང་གཞུ་ཁྱིམ་ལ་གནས་

བ་ན་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡང་རྩིས་གྱི་ལག་ལེན་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྐར་གནས་སུ་ཐིག་ལེ་ཤར་བ་ནི་ཐ་སྐར་ཡིན་ལ་དེ་དང་གཅིག་ཡིག་
 བ་ཉེ། གཉིས་ཡིག་སྒྲིབ་དུག་གསུམ་ཡིག་སྐར་མ། བཞི་ཡིག་མགོ་ ལྷ་ཡིག་
 ལག་སྟེ་དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་སྐར་མ་དུག་དང་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྷ་སོང་བ་ན་དབྱར་ཉི་མ་
 ལྷོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་ལས་སྐར་སོང་བའི་ཆ་ནི་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་ཅུ་མ་
 བྱེད་ཡོད་པས་དེང་སང་སྐར་གནས་སུ་ལྷ་དང་ཆུ་ཚོད་དུ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ན་
 ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཡིན་ཟེར། རྩིས་གྱི་རྩིས་པ་ཁ་ཅིག་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཀུན་པའི་ཁྱིམ་
 དང་ཆུ་སྒྲིབ་གྱི་ཁྱིམ་དུ་དབྱར་དང་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཡིན་གྱང་བོད་དུ་དེ་
 ལས་སྐར་བ་དང་དེ་ལས་རིམ་བཞིན་ལི་དང་རྒྱ་ནག་ཤ་སྐྱེ་ལ་ནུམས་རིམ་པས་སྐར་
 བར་འཆད་པ་དང་། ཡིད་བབས་རྩེ་བ་དཔོན་སྟོབ་གྱིས་ལྷ་རེ་སྐར་སྐར་བྱེད་པ་མ་
 ཟེད་འཕགས་ཡུལ་དབུས་ལས་ཤར་དུ་ཡོད་པས་འཕགས་ཡུལ་ལས་བོད་ཉི་
 ལྷོག་ཅུང་སྐར་བ་དང་། རྩིས་པ་ལྷོན་རྒྱུ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་
 ལས་ཉི་མ་ལྷོག་པའི་ཁྱིམ་སྐར་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་དབུས་མ་ག་རྩྱ་དོ་རྗེ་གདན་དུ་
 དཀར་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མར་ཉི་མ་སྒྲིབ་པ་ན་དབྱར་ཉི་ལྷོག་ཡིན་པ་དང་བོད་ནི་ཡུལ་
 དབུས་དེ་ལས་ཤར་དུ་ཡོད་པས་ཉི་མ་ལྷོག་སྐར་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ལ་སྐྱག་ཆང་ལོ་
 རྩྱ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་དབྱར་ཉི་ནཔ་སོའི་
 ཀླང་པ་གསུམ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྷ་བརྒྱལ་བ་འབྲིག་ཁྱིམ་རྫོགས་ནས་ཀར་

བྱིམ་དུ་སླེབ་མཚམས་དབྱར་ཉི་ཤེས་པ་དེ་ཤར་ལ་ཡི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ་དེ་ནས་ཀེ་ལ་ཤ་དང་དེ་ནས་རྒྱ་ནག་དང་དེ་ནས་ལི་དང་དེ་ནས་བོད་དང་
 དེ་ནས་རྒྱ་གར་རྣམས་སུ་སྐར་མའི་རྒྱ་པ་རེ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་བཙུ་ལྷ་རེ་གི་
 བས་སྐར་མ་དུག་དང་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྷ་ན་དབྱར་ཉི་ཤེས་པ་ཤར་ལ། སྐར་མ་དུག་
 དང་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་ན་ཉི་མ་ཤེས་པ་ཀེ་ལ་ཤ། སྐར་མ་དུག་དང་ཆུ་ཚོད་བཙུ་ལྷ་ན་
 ཉི་མ་ཤེས་པ་ན་རྒྱ་ནག་སྐར་མ་དུག་ན་ཉི་མ་ཤེས་པ་ལི། སྐར་མ་ལྷ་དང་ཆུ་ཚོད་
 སུམ་ཅུ་ན་ཉི་མ་ཤེས་པ་རྒྱ་གར། ཡུལ་དུག་ལྷོ་རིམ་ནས་ཉི་ཤེས་སྔ་བས་བོད་
 ཡུལ་འདི་ལས་རྒྱ་གར་ཉི་ཤེས་སྔ་བ་དང་། ཤར་ལ་ལས་བོད་ཡུལ་གྱི་ཉི་མ་ཤེས་
 པ་ལ་སྐར་མ་གཅིག་གི་ཆུ་ཚོད་དུག་ཅུས་སྔ་བས་སྐར་མ་ཁོངས་གཅིག་གིས་སྔ་བ་
 ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཉི་ཤེས་གི་འཆད་པའི་ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཇི་
 ལྟ་བར་མ་རྟོགས་པའི་ལོག་བཤད་ཀྱི་ཟོལ་ཚིག་སྟེ་རྒྱ་ན་དང་རག་འབྲལ་ཙམ་དུ་
 ཟེད་པ་ལས་བདེན་པར་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་བདག་གིས་སྒྲིབ་དང་
 སྒྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དུས་མཐའ་མེ་ལྟར་འབར་བས་ལེགས་པར་འཆད་པར་བྱ་
 བ་ལས་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་བྱད་ཤིང་དེ་དག་བསྟེན་ནས་ནས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་
 བརྗོད་ན། ཡིད་བཟང་ཅེ་པས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་དང་ལོ་རྒྱ་བ་དང་བརྟེན་
 ཇི་སྟེད་པས་སྒྲིབ་པའི་ངོས་འཛིན་འབྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་ནི་མི་འཐད་དེ་ལོ་རྒྱུང་
 པའ་རྒྱུང་འགའ་ཞིག་འབྲལ་སྟེད་ཀྱང་བྱིད་མ་གཏོགས་གངས་ཙན་གྱི་བསྟན་

པའི་མངའ་བདག་ཐམས་ཅད་ལུའ་ལོ་ཞེས་སྒྲ་ན་དེ་ལྟར་སྒྲ་པོ་བྱེད་ཅག་ཡང་
 ལུའ་པ་མེད་པའི་ཚད་མའི་སྒྲིས་བྱར་ག་ལ་ལུའ་ཏེ་སྒྲོན་ཆད་གངས་ཅན་གྱི་
 བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དེ་དག་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མའི་སྒྲིས་བྱར་བྱུང་
 ཟེན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་པའི་དོས་འཛིན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 བཅོ་ལྷའི་ཉ་སྐར་ནག་པས་བྱེད་པ་ཉོར་ལྷ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
 འབྱུང་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ནག་པ་མི་འབྱུང་བའང་སྤྱིད་པའི་
 བྱིར་དང་། གཞན་རྣམས་སུ་ཉ་སྐར་གྱི་དོས་འཛིན་གསུངས་པའང་སྒྲ་མ་ཉ་སྐར་
 ནག་པས་བྱས་པའི་ཆོ་བྱི་མའི་ཉ་སྐར་ལ་བར་ནས་གཅིག་སྒྱུར་སྟེ་ས་ག་འབྱུང་
 བའང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་གྱི། སྒྲ་མའི་ཆོས་བཅོ་ལྷའི་ཚུ་ཆོད་ང་དགྲའི་བྱེད་ལ་
 ནག་པ་དང་འགྲོག་ཞིང་བྱེད་ལ་ས་རི་དང་འགྲོག་པའང་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་
 བྱི་མའི་ཉ་སྐར་ས་གར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་དང་། འདུལ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
 རྣམས་སུ་ཉ་སྐར་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ནི་ལྷ་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་
 བཅོ་ལྷ་ལ་སྒྲོས་ཉ་ན་གསུམ་པ་ལ་ནག་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ས་ག་ལྷ་པ་ལ་སྒྲོན་དུག་
 པ་ལ་ཚུ་སྟོད་སོགས་སྐར་མ་རེ་རེ་བོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ལྷ་པ་གཉིས་པ་ནག་ལྷ་པ་འཕམ་སྒྲོ་ལྷ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དང་ལོ་ཡིན་ན་ལྷ་
 པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་ཞག་མི་བྱུང་གྱང་ཉིན་ཞག་དུག་ཅུའི་མཚམས་ཁོ་
 ནར་འདོར་བ་ངེས་བཟུང་དུ་ཁས་སྤངས་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་

པོད་བཙུག་གཉིས་དང་སྒོ་བརྟན་དང་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉིས་དང་ཡོན་ཏན་འོད་
 ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་དེ་དག་ལའང་
 ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། ཤོལ་ཡོད་པའི་ལོའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཉ་སྐར་དེས་སྐར་
 མ་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ་ལོ་གཅིག་
 ལ་ཉ་སྐར་བཙུག་ཉེས་ལས་ནི་མེད་པ་གང་ཞིག ཤོལ་ཡོད་པའི་ལོ་དེ་ལ་ལྷ་བ་
 བཙུག་སུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ཁས་སྤངས། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ཅི་ན། དེ་
 ལྟ་ན་ལོ་དེ་ལ་ལྷ་བྱོལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷ་བ་བཙུག་ཉེས་ལས་མེད་པའི་
 སྤྱིར། ཤོལ་མེད་པར་འདོད་ན་རགས་པར་ལོ་ལྷ་དང་ཞིབ་པར་ན་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་ལོ་གསུམ་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཤོལ་འདོན་པར་གསུངས་པས་
 གསལ། ཙ་བའི་བྱབ་པ་གྲུབ། ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཉ་སྐར་སྐར་མ་གཅིག་གིས་བྱེད་
 པར་འདོད་ན། ཉི་མ་སྐར་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལྷ་བ་གཅིག་ཏུ་མལ་དེ་ལས་མ་
 གཡོས་པར་ཐལ། ཆོས་བཙུན་ལྷ་འོ་ལྷ་མོ་ཉི་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་སྤྱིར་
 ཡོད་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ནག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ལྷ་བ་སྒྲ་སྤྱི་
 གཉིས་ཀྱི་ཉ་སྐར་བྱེད་དགོས་ན་ལྷ་བ་སྒྲ་སྤྱི་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆོན་ག་པ་དང་བར་དུ་
 རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་ཀྱི་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཐ་སྐར་ལས་གཞན་མེད་པས་ལྷ་བ་སྐར་མ་ཁོ་
 ན་དང་འགྲོགས་ནས་ཉ་སྐར་གཉིས་བྱེད་པ་ན་ཉི་མའང་སྐར་མ་ཐ་སྐར་ཀྱི་སྟེང་
 དུ་སྟོད་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་ལྷ་བས་ཀྱང་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་ཞག་སུམ་

ཅུ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཁོར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་
ལའི་ཤོལ་མ་གཏོགས་སྒྲ་བའི་ཤོལ་ཁས་མི་ལེན་པའམ་ལོ་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་
དུ་ལོ་དེ་གཉིས་ག་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཤོལ་སྒྲ་ཞིག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ།
སྒྲ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ ཞེས་ལོ་གཅིག་ལ་སྒྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཁོ་ནར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ལའི་ཤོལ་ཁོ་ན་འདོན་ན་སྒྲ་ཤོལ་འདོན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། ལའི་ཤོལ་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོ་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ག་ལ་མ་གཏོགས་
པའི་ཤོལ་སྒྲ་ཞིག་ཁས་ལེན་ན་སྒྲ་ཤོལ་དེ་ལོ་མཚམས་ཁོ་ནར་འདོན་དགོས་པ་
དང་གསོ་སྦྱང་ཞག་མི་ཐུབ་ཞག་དུག་ཅུའི་མཚམས་སུ་འདོན་པའང་མ་དེས་པར་
འགྱུར་ཏེ། བྱམས་སྟོད་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་དོར་ནས་དེའི་རྗེས་མ་ལ་སྒྲ་
ཤོལ་གྱི་ཞག་སུམ་ཅུ་དེ་ནས་ལོ་མགོ་དབྱུག་ཉའི་སུམ་ཅུ་སྟོན་སྒྲའི་ཡར་ངོ་ལ་
ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་དགོས་པའི་ཆེ་ཞག་མི་ཐུབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཞག་དགུ་
བཅུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མར་ངོ་སྟོན་འགྲའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞག་མི་
ཐུབ་དོར་བའི་སྒྲ་བའི་དུས་དེ་ནས་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཏེ་ཐུབ་པའི་སྒྲ་བ་
གཅིག་དང་མི་ཐུབ་པའི་མར་ངོའི་སྒྲ་བ་ཕྱེད་འདས་ཤིང་ཡར་ངོའི་སྒྲ་བ་ཕྱེད་ལུས་
པ་ན་ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་བའི་ཚུལ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉོར་སྒྲ་བ་བ་དེ་
རྫོགས་ཅུ་གཅིག་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་ཀླུ་ལ་ཡིན་པའི་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱང་
བཅུ་བཞི་བ་བྱས་ཏེ། ཉོར་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཙོ་ལུས་ཀླུ་ལ་རྫོགས་པ་

དེ་ནས་ཉོར་ལྷ་བཙུག་གིས་པའི་བཙུན་གནས་ཉོར་ལྷ་དང་པོའི་བཙོ་ལྷའི་བར་གྱི་
ལྷ་གཅིག་དང་ཉོར་ལྷ་དང་པོའི་བཙུན་གནས་སྤྱི་ལྷའི་ཕྱིད་འདས་པའི་ཡར་ངོའི་
ལྷ་ཕྱིད་ལུས་མཚམས་ཉོར་ལྷ་དང་པོའི་མར་ངོ་ལ་གསེས་སྤྱི་བཙུ་བཞི་པ་ཕྱིད་
པར་ངེས་པར་དུ། ལྷ་བ་ཕྱིད་དང་གཉིས་འདས་གིང་། ལྷ་བ་ཕྱིད་ནི་ལུས་པ་ན།
ཁམས་པས་ཞག་མི་བྱལ་བ་འདོར། ཞེས་ལྷ་བ་གཉིས་ན་ཞག་མི་བྱལ་རེ་རེ་
འདོར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལོ་ཡིན་ན་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
ལོ་ཡིན་པས་བྱལ་བར་ཐལ། ཞག་མི་བྱལ་དང་བཅས་པ་ཡི། ལྷ་བ་བཙུག་གིས་
ལ་ལོ་གཅིག་ ཞེས་ཞག་མི་བྱལ་དུག་དང་བཅས་པའི་ལྷ་བ་བཙུག་གིས་ལ་ལོར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱིམ་ལོ་དང་ཆོས་ལོ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། ལོ་ཡིན་
ན་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་ཡིན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེའང་འདོད་ན།
འདུལ་བ་རང་ལས། ཤོལ་འདོན་པ་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་ལོ་གསུམ་
གསུམ་ལ་ལྷ་ཤོལ་འདོན་པར་གསུངས་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤོལ་ལྷ་ཁྱིམ་
ཞག་དང་། ཆོས་ཞག་གི་བར་ནས་བཏོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མས་ཁྱིམ་
འཁོར་བ་ལ་ལོར་མི་འཛོག་པས་དེ་དང་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་ཤོལ་འདོན་པ་དགོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ལོ་ནི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རྩོགས་ཆོས་
ཀྱི་ལྷ་བ་བཙུག་གིས་ནི་ཞག་མི་བྱལ་དུག་དོར་བའི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་བཞི་ལ་
རྩོགས་པས་ཤོལ་བྱུང་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་བྱད་ནི་ལོ་རེ་ལ་ཞག་དུག་རེ་ལས་

མེད་པས་དེ་བསགས་པས་སྒྲ་བར་ཡོངས་པ་ནི་སྒྲ་མས་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་
ཞིང་ལོ་གསུམ་སྒྲ་ཤོལ་དུ་ཡོངས་ན་ལོ་རེ་ལ་ཞག་མི་བྱབ་བཅུ་རེ་འདོན་དགོས་
ལ། དེ་འདྲ་ནི་ཉིན་ཞག་དང་ཆོས་ཞག་གི་བར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལོ་
མགོ་སྤོང་སྒྲ་དང་དབྱུག་སྒྲ་མགོ་སྒྲ་སོགས་གང་ལ་བཟུང་ཀྱང་རུང་ཆོས་གཅིག་
ལ་ལོ་མགོ་འཛིན་པ་དེ་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་ལན་རེ་ལས་མི་འབྱུང་བར་བཤལ། ལོ་སྒྲ་མའི་
ལོ་མགོ་མགོ་སྒྲའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་བཟུང་ན་ལོ་ཕྱི་མའི་མགོ་སྒྲའི་མར་
ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་སྤྱར་ཞག་མི་བྱབ་དུག་བསྐྱན་པས་མར་ངོའི་ཆོས་དུག་ལ་
ལོ་དེ་རྫོགས་མཚམས་འབྱུང་བས་མར་ངོའི་ཆོས་བདུན་ནས་ལོ་མགོ་བཟུང་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོ་མགོ་བཟུང་མཚམས་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་
བྱེད་དོ་ཞེས་འདུལ་མཛོད་པ་དག་ངལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྲ་བ་དང་འགལ།
ཡང་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ལ་ཆོས་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞག་མི་བྱབ་དེ་
འདོར་ན་ནི་ཉིན་ཞག་གི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་པ་གཏན་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཞག་
མི་བྱབ་དུག་འདོར་བ་དེ་ཆོས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་ལ་ཡུན་རིང་བྱུང་གི་བྱེད་པར་
ཞག་རེ་ལ་ཆུ་ཆོད་རེ་རེས་ཉིན་ཞག་རིང་བས་ཉིན་ཞག་ང་དགུ་ལ་ཆོས་ཞག་དུག་
ཅུ་ཐམ་པ་འབྱུང་ལ། ཉིན་ཞག་ང་དགུ་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་རྫོགས་ཟིན་
ཞིང་ཆོས་རིམ་དུག་ཅུ་པ་རྫོགས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་དུག་ཅུ་པ་ལྷག་པོར་ལུས་པ་དེ་
བཏོན་པས་དེ་ཉིན་ཞག་ལ་ལྷོས་པའི་དུག་ཅུ་ལས་གཅིག་དོར་བའི་ང་དགུའི་ཉིན་

མོ་དེ་ཆོས་ཞག་དུག་ཅུ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དུག་ཅུ་པ་ཡིན་ན་བཙུ་བཞི་པ་ཡིན་
པ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ་དེ་བཙུ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་། དེས་ན་རྩིས་མ་ཁན་གྱི་
ལག་ལེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཆད་ལྷག་སྤྱད་པའི་ཚུལ་འདུལ་མངོན་གྱི་གཞུང་དུ་མི་
འབྱུང་ཞིང་དགེ་འདུན་དག་གིས་ཉིན་ཞག་ཐར་ཆགས་སུ་བགྱངས་ནས་ཉིན་ཞག་
གི་གསོ་སྦྱང་བཙུ་པ་ཁོ་ན་བྱས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཞག་ཡུན་སྤྱད་བའི་གུན་བསགས་
བས་སྤྱོན་སྤྱི་ཡར་ངོའི་བཙུ་པ་ནས་སང་པོད་ཀྱི་སྤྱོན་སྤྱི་བཙུ་པའི་བར་ལ་
ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་བགྱངས་ན་དེའི་ཉིན་ཞག་གི་བཙུ་པའི་རྒྱབ་མོ་ཉེར་
གཅིག་གི་སྤྱི་བ་འབྱུང་ལ། ཉིན་ཞག་སྤྱགས་དེ་དོར་ན་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ང་
བཞི་རྩོགས་མཆོམས་སུ་བཙུ་པའི་སྤྱི་བ་འབྱུང་ལ། ཉིན་ཞག་ལྟར་དོར་ཡང་དེའི་
ཉིན་བར་ཆོས་རིམ་ནི་བཙུ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་ང་བཞི་
རྩོགས་པ་ན་ཆོས་རིམ་བཙུ་པ་ཉེར་བཞི་རྩོགས་པའི་བྱིར་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
བར་རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་དག་གིས་གསོ་སྦྱང་བཙུ་བཞི་པའི་དུས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་ཤུ་དགུ་
ལ་གསོ་སྦྱང་བྱས་ཏེ་གནམ་སྟོང་འདོར་འོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མངོན་འདུལ་གྱི་
ལྷགས་དང་མི་མཐུན་ཏེ། དེར་ཉིན་ཞག་འདོར་བར་གསུངས་པ་ལས་ཆོས་ཞག་
འདོར་བར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་། ཆོས་ཞག་འདོར་ན་དུས་ལན་གཅིག་སྤྱི་བ་
འདི་མིག་ནས་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ་ཆོས་ཞག་ནི་སྤྱི་བའི་དཀར་ནག་གི་གང་ཆ་དེ་
བཙུ་པ་རེར་བགོས་པ་ནི་ཆ་གསལ་དེ་འདྲ་རེ་དོར་ན་སྤྱི་བ་ལ་སུམ་ཅུ་ལས་འདོར་

ལྷ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་ཞག་འདི་ཡུན་དེ་དོར་བ་ཡིན་གྱི་ཆོས་རིམ་དངོས་
 དེ་འདོར་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ནད། དེ་ལྟ་ནའང་ཉིན་པ་ཡོད་དེ་དེ་ལྟ་ན་གསེས་སྤྱིང་
 བཅུ་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་དེ་རྫོགས་མཚམས་ནི་སྐྱ་རེངས་འཆར་གོང་ཡིན་ལ། དེ་
 བས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་གྱི་ཚུ་ཚོད་དུག་ལྷ་མི་འདོར་བར་ཆོས་ཞག་གཅིག་
 གི་ཡུན་དང་ད་དགུ་འདོར་བ་ཡིན་ན་ཉིན་ཞག་སྤྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་བར་
 སྤྱིངས་སུ་ཚུ་ཚོད་ད་དགུ་འདོར་རྫོགས་ཉིན་ཞག་གི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལྷག་པ་དེ་ཉིན་
 ཞག་སྤྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། སྤྱི་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ན་
 སྐྱ་རེངས་འཆར་མཚམས་དེ་ཉིན་ཞག་གི་རྫོགས་མཚམས་མ་ཡིན་པར་བཤལ། སྐྱ་
 རེངས་ཤར་ནས་ཀྱང་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་བར་དུ་ཞག་དེ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ན་ཉིན་ཞག་གི་མགོ་བོ་སྐྱ་རེངས་ཤར་མཚམས་ནས་
 བཟུང་མི་རིགས་པར་བཤལ། དེ་ལས་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གིས་སྤྱི་བ་ནས་ཉིན་ཞག་གི་
 མགོ་བཟུང་ག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་རེངས་ཤར་གོང་གི་ཚུ་ཚོད་ཅིག་དེ་ཉིན་
 ཞག་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚུ་ཚོད་གཅིག་དེ་སྐྱ་རེངས་ཤར་
 བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉིན་ཞག་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་
 ལ་ཚུ་ཚོད་དུག་ལྷ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པར་བཤལ། ཉིན་ཞག་དཀྱུས་མ་ལ་ཚུ་ཚོད་དུག་
 ལྷ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པར་བཤལ། ལྷ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ལྷག་ཚུ་ཚོད་གཅིག་ལུས་པ་དེ་དེ་ལ་བསྟན་
 བས་དེ་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བས་ལངས་གྱི་བར་ཚུ་སྤང་དུག་

ཕུ་ལ་ཚུ་ཚོད་རེར་བྱས་པའི་ཚུ་ཚོད་རེ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཉིན་ཞག་འབྱུང་ན་ཉིན་
 ཞག་གི་ཚད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱི་གང་མེད་པར་ཡུད་ཅམ་སུམ་ཕུ་དང་ཚུ་ཚོད་
 དུག་ཕུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་གང་རུང་ཞིག་གི་ཆོས་
 དང་ཉིན་ཞག་གི་ཐོག་མ་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་ང་དགུ་འདས་པ་ན་ཆོས་ཞག་དུག་
 ཕུ་རྫོགས་ཟིན་པས་དེ་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་མཚམས་དེ་ཉིན་ཞག་དུག་ཕུ་
 པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དུག་ཕུ་པར་མ་རྩིས་པར་རེ་གཅིག་པར་རྩིས་པའི་ཆེ་ཉིན་ཞག་
 དུག་ཕུ་པ་དོར་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཉིན་ཞག་རེ་གཅིག་པར་བརྗོད་པ་དེ་དང་ཆོས་
 ཞག་རེ་གཅིག་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་ཉིན་ཞག་དུག་ཕུ་པ་དོར་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ལ། ཉིན་ཞག་ང་དགུ་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་ཞག་དུག་ཕུ་རྫོགས་པས་ཆོས་
 དོར་བ་ནི་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཡུན་དོར་ན་ཆོས་རིམ་དོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་བྱེད་ནི་ད་ནང་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བ་ནས་སང་སྐྱུ་རེངས་ཤར་གྱི་
 བར་གྱི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་ཡུན་ལ་ཚུ་ཚོད་དུག་ཕུའི་སྟེང་ནས་
 ཚུ་ཚོད་ང་དགུ་དོར་ནས་གཅིག་ལྷག་མར་ལུས་པ་དེ་ཉིན་ཞག་སྤྱི་ལ་མ་
 གཏོགས་ན་དེ་བར་སྟོངས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་གནས་མེད་དེ། ཉི་མ་འཆར་ལུབ་
 ཀྱི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་འདོར་རྒྱུའི་ཚུ་ཚོད་ང་དགུ་པ་འང་
 དོར་བའི་ལྷག་མའི་ཚུ་ཚོད་གཅིག་གི་ཡུན་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཡུན་ཉིན་ཞག་གི་བར་
 སྟོངས་སུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཏོགས་ན་སྤར་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་

རེག་གོ་ ཡང་ཡིད་བབས་ཅེ་པས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེས་ཅུ་རྒྱུད་ལས་བསྐྱུས་པའི་
བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལོ་དག་ཅིས་འབྲོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་
ལག་ལེན་བྱ་སྤྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ཉུང་དུར་བསྐྱུས་པ་མིན་པར་བྱི་རོལ་བ་དག་གིས་
བསམ་པ་རན་པས་བྱས་པའི་གཟའ་སྐར་གྱི་བགོད་པ་རྟོགས་པར་མི་ལུས་པའི་
བྱེད་ཅིས་ཡིན་ན་རྒྱུད་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་པོ་དེ་མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་པོར་ཅིའི་བྱིར་
མི་འགྱུར་ཏེ་ཅིས་སྟོན་པ་པོ་དེས་བསྐྱུས་རྒྱུད་དུ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལོ་དག་ཏུ་མ་
བྱས་པའི་སྤྲོ་བསྐྱུས་དང་སྤྲོ་བ་ཅན་གཟའ་སྐར་ལྟའི་ཅིས་ཟུར་དུ་གསུངས་པ་ནི་མེད་དེ།
།སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ལག་ལེན་དུ་བྱ་བ་བསྐྱུས་རྒྱུད་
ལས་གསུངས་པའི་ཅིས་དེ་ནི་བྱི་རོལ་པའི་ཅིས་ཡིན་པར་སྤྲོས་པ་དེའི་བྱིར་དེས་
ན་ཁྱོད་ཉིད་ནི་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་ལས་
གཞན་དུ་གྱུར་བ་བྱི་ནང་གང་ལའང་མ་གྲགས་པའི་སྟོན་མེད་ཀྱི་སྟོལ་གསར་
པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དེ་
ཉིད་ལ་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་དགོ་བ་ཅན་དག་འཚལ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་གསར་པའི་
རྗེས་སུ་རི་ལྟ་བུར་འཇུག་མོད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལུགས་དེ་མུ་སྟེགས་
ཀྱི་རག་ཏུ་སྤྲོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཅག་མདོ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་གཅིག་ཏུ་སྤྲོར་
བའི་དགོངས་པར་ཉི་ལྟོག་ཐམས་ཅད་བྱིམ་དང་སྤྲོ་བ་སྐར་མ་མཐུན་པར་ཁས་
ལེན་པས་དེ་ལྟ་ན་ཉི་མའི་སྤྲིང་པོའི་མདོར། མཆུས་ནི་སྤྲོ་བ་རབ་རྟོགས་བྱེད།

།དགུན་ལྷ་ཐ་ཆུང་རང་བཞིན་ཡང་། །མཐར་གྱིས་ཡང་ནི་བཤད་པར་བྱ། །ལྷོ་ཡི་
ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་། །ཉི་མ་ཡོངས་སུ་ལའོར་བར་བྱེད། །མཚན་མོ་བཙོ་
བརྒྱད་ཤེས་པར་གྱིས། །ཉིན་པར་ཡང་ནི་བཙུག་ཉིས་ཡིན། །རྒྱལ་ཡང་མཚན་
མོ་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཉི་མའི་མདུན་ན་མོན་གྱི་ཡིན། །གྲིབ་ཚད་ཀྱང་ནི་སོར་བཙུ་
བདུན། །ཉི་མ་ཡོངས་སུ་ལའོར་བར་བྱེད། །སློན་པ་ལྷ་ཡི་སྒྲ་མ་དག། །ཞིང་དེར་
རབ་རྒྱ་བརྗོད་པ་ཡིན། །འདིར་བྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་དོ། །ཅིས་ཉི་མ་བུམ་བྱིས་
དུ་ལྷོག་པར་གསུངས་པ་དང་། །དུས་ལའོར་ལས་ཚུ་སློན་གྱི་བྱིས་དུ་ལྷོག་པར་
གསུངས་པ་གཉིས་ཅི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེས་ལེགས་པར་བསམ་དགོས་ཏེ། །ཉི་མ་
ཚུ་སློན་གྱི་བྱིས་དུ་ལོག་པ་ན་བུམ་བྱིས་དུ་ལོག་པ་འགལ་ཞིང་བུམ་བྱིས་དུ་ལོག་
ན་ཚུ་སློན་དུ་ལོག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། །དེས་ན་མི་འགྲིག་བཞིན་ངལ་བ་ཆེན་
པོས་བསྒྲིགས་ཀྱང་མདོ་སྒྲགས་གྲུང་མཐུན་པའི་ཉི་ལྷོག་གཅིག་པར་སྐྱབ་པའང་
འགྲུབ་པར་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདི་ལས་བ་ཉིར་
ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་དབྱར་དང་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷ་བ་རེ་ཡིས་ལྷོག་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོན་
འདི་ཡོད་དེ། །རྒྱ་གར་ལས་བོད་དང་བོད་ལས་ལི་དང་དེ་ལས་རྒྱ་ནག་དང་
སོགས་པས་དེ་ལས་ཤུག་ལ་དང་གྱི་ལ་ཤ །སོགས་རིམ་གྱིས་ཉི་ལྷོག་སྐྱབ་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཀཏོ་འདི་བྱིས་དུ་རྒྱ་གར་འབྲིག་བྱིས་དུ་བོད་ཡུལ་དུ་ཉི་མ་ལྷོག་
པ་ཁས་སྒྲངས་པས་སྒྲང་བྱིས་དུ་ལི་ཡུལ་ལུག་བྱིས་དུ་རྒྱ་ནག་ཉི་བྱིས་དུ་ཤུག་ལ་

དང་གེ་ལ་ཤ་ཡི་ཆར་བུམ་པའི་བྱིམ་དུ་ཉི་མ་ལྟོར་བགོད་ཀྱི་ཐོག་མ་འབྱུང་བར་
འབྱུང་ཉི་གེ་ལ་ཤ་ཤ་སྟེ་ལ། རྒྱ་ནག་ ལི། བོད། འཕགས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཉི་
ལྟོག་སྔ་མུ་ཡོད་ཅིང་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་སོང་བའི་རིམ་པས་རྒྱ་གར་ཉི་མ་ལྟོག་པའི་མུ་
བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་མུར། འདོད་ན་གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་གཡོན་བསྐྱོར་དུ་
འགོད་ཅིང་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འགོ་བར་འདོད་པར་སྒྲུབ་དང་འགལ་ཉི་གླིང་
འདིར་ལྷ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལ་འཕགས་ཡུལ་དང་བོད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་
དུ་བགོད་པ་གཅིག་གིས་ལྷ་བ་དུག་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་དེའི་
མིར་གྲུབ་སྟེ། བོད་ཡུལ་འདིར་ཉི་མ་ལྟོག་པའི་ལྷ་བ་དེ་ལ་གེ་ལ་ཤར་ཉི་མ་ལྟོག་
ནས་ལྷ་བ་བཞི་ལྟོགས་པ་དང་ཤ་སྟེ་ལར་གསུམ། རྒྱ་ནག་དུག་ཉིས། ལི་ཡུལ་དུ་
གཅིག་འདས་ཟེན་ཞིང་བོད་ཡུལ་དུ་ཉི་མ་ལྟོག་བཞིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཉི་མ་
ལྟོག་པའི་སྔ་རོལ་གྱི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་མུར། ཡང་ཉི་ལྟོག་དེང་སང་སྔན་གྱི་དུས་
ལས་རིམ་པས་སྔ་རུ་སོང་བར་འདོད་པ་འདི་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་པས་འཐད་པ་
མ་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་རྒྱ་མཚན་མི་སྣང་བའི་མུར་དང་ཉི་ལྟོག་སྔ་བར་འདོད་པ་
ཉིད་གྱི་མུར། རྒྱལ་ས་གཅིག་ན་བྱང་བགོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་གི་དུས་
འབྱུང་བར་འབྱུང་ལ། འདོད་ན། བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཉི་མ་རི་རབ་ལ་
ཉི་ཞིང་ས་གཞི་ལ་ཐད་དྲང་གི་ནམ་མཁར་ཡོད་པས་དབྱར་འབྱུང་བ་དང་། ལྟོ་
བགོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ན་མེ་རི་ལ་ཉི་ཞིང་ས་གཞི་ལ་རིང་དུ་སོང་སྟེ་ཉི་མའི་

དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྷན་རྒྱུ་མཆོ་ལ་ཕོག་པས་དགུན་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་སྟོན་དང་
 དབྱིད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔུས་བྱང་པོར་ཉི་མས་བགྲོད་པས་ཉི་མའི་ལྷན་རིམ་ལྷ་བ་
 བཞིན་ཡང་མ་ཕོག་ཞིང་བྱར་ཁོ་ན་འང་བསྟན་པ་འང་མ་ཡིན་པས་བསེལ་བྱོད་
 སྟོམས་པའི་དུས་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གསལ་བ་དང་། ལུང་
 ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ལ་དུས་བཞི་ལའོར་བ་ཉི་མའི་བགྲོད་པ་ཁོ་ན་
 ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་བགྲོད་
 ཀྱི་ཐ་མར་དབྱར་འབྱུང་བ་མ་ངེས་པ་དང་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཐ་མར་དགུན་འབྱུང་བ་མ་
 ངེས་ཤིང་ད་ལྟ་ལས་སྟོན་གྱི་དུས་ཉི་ཤོག་ཕྱི་མ་ཞིག་ཡོད་ན་སྟོན་གྱི་ཉི་ཤོག་གི་
 དུས་དེ་དབྱར་དགུན་གྱི་དུས་ཡིན་ནམ་སྟོན་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ཡིན། དབྱར་དགུན་
 གྱི་དུས་ཡིན་ན་སྐར་མ་སྐུམས་སྟོད་དང་ཐ་སྐར་དབྱར་གྱི་ཉ་སྐར་ཡིན་པ་དང་སྟོ་
 དང་ནག་པ་དགུན་གྱི་ཟླ་བའི་ཉ་སྐར་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་དེ་དག་ཏུ་ཉི་
 མ་ལྷོག་པ་གང་ཞིག་ཉི་མ་ལྷོག་དུས་དེ་དབྱར་དང་དགུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ས་ག་ཟླ་བ་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པར་རྒྱ་རོལ་ལས། དབྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་
 དབྱིད་ཟླ་བ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་ག་ལ་བབས་པའི་ཆེ་ཞེས་ས་ག་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་
 གསུངས་ལ། སྟོ་དང་ནག་པའི་ཟླ་བ་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་དང་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། སྟོན་དབྱིད་ཡིན་ན་ཉི་མ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པས་དབྱར་དང་ལྷོ་
 བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་དགུན་གྱི་དུས་ཡིན་པ་དང་དེ་གཉིས་ལ་ཉིན་མཆན་རིང་བ་

མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ནི་ཉི་མའི་སྤྱིང་ བོའི་མདོ་ལས། མཆུས་ནི་ཟླ་བ་རབ་རྫོགས་
བྱེད། །དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་རང་བཞིན་ཀྱང་། །མཐར་གྱི་ཡང་ བོ་བརྗོད་པར་བྱ།
།ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་། །ཉི་མ་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད་། །མཚན་མོ་
བཙོ་བརྒྱད་ཤེས་པར་གྱིས། །ཉིན་པར་ཡང་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་ཉི་མ་ལྷོ་
ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཆུར་འཁོར་བ་སྟེ་བྱང་དུ་བགོད་པའི་མགོ་ཚུ་མ་པའི་དུས་ཡིན་
པ་དང་དེ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་མཆུའི་ཟླ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དུས་མཚན་མོ་རིང་བ་
མཐར་ཐུག་ཡུད་ཙམ་བཙོ་བརྒྱད་དང་ཉིན་མོ་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡུད་ཙམ་བཅུ་
གཉིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་དུས་དབྱིད་ཟླ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་དེར། ཟླ་བ་རང་ལ་གོ་བཞིན་ནོ། །བདག་གིས་དབྱར་ཐའི་རིམ་བརྗོད་བྱ།
།དེ་བཞིན་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་ནི། ཉི་མ་གདུང་བྱེད་ལྷ་འཁོར་ཏེ། །ཉིན་པར་བཙོ་
བརྒྱད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། །མཚན་མོ་ཡང་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ནི་མཚན་
མོ་ཐོབ་ཅིས་ཉི་མ་བྱང་དུ་བགོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དེ་ནས་ཡོངས་སུ་འཁོར་ཏེ་
ལྷོར་བགོད་པའི་ཐོག་མ་ནི་མར་ངོ་སྟོན་འགོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གོ་བཞིན་གྱི་ཟླ་
བ་དང་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་མཚན་མོ་ཐོབ་ཅིང་དབྱར་ཐ་གོ་བཞིན་ཟླ་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷག་
པ་དང་དེ་དུས་ཉིན་མོ་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡུད་ཙམ་བཙོ་བརྒྱད་དང་མཚན་མོ་
ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པས་ཉི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དུས་
ཉིན་མཚན་རིང་བ་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ལྷོ་བགོད་ཀྱི་ཐོག་

མའི་དུས་སྟོན་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་སྟོན་
དང་དབྱིད་ཟླ་ཡིན་པའང་མདོ་སྟེ་དེར། བྲ་ཉེས་ཆོས་ནི་བཙོ་ལྷ་ཡི། ཉིན་པར་
ཡང་ནི་ཡུད་ཙམ་ཡིན། ། མཚན་མོ་ཡང་ནི་དེ་ཙམ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་བྲ་
ཉེ་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དབྱུག་པ་ཟླ་བ་དང་། ཟླ་རངས་ཆོས་
ནི་བཙོ་ལྷ་ལ། །ས་ག་ཡིན་ཏེ་ས་ག་ཡི། །གོ་རིམ་བརྗོད་བྱ་བྱང་སྟོགས་སུ། །ཁ་
བལྟས་ཉི་མ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །མཚན་མོ་མཉམ་ཆུང་མཉམ་པ་སྟེ། །བཙོ་ལྷ་
བཙོ་ལྷར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་སུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེང་སང་ནག་པ་དང་ཐ་སྐར་ལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང་སྟོན་
དང་མགོ་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
དེའང་གཞན་དག་སྟོན་དབྱིད་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་པར་འདོད་པའི་
ལུའལ་གཞི་ནི་ཉི་མ་གྱི་ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པ་འདི་ལས་དབྱར་ཐ་དང་དགུན་ཐ་
ལ་ཉི་མ་ལྷོག་པར་བཤད་པ་དང་། མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི།
།ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །བྱང་རུར་
འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྷོག་ ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་
གཉིས་པ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་སྟོན་ར་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་
ངོ་། །ཞེས་ཆོག་རྐང་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་
པར་ངེ་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ནི་དགུན་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་

ནས་ཐུང་ཅུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ་དབྱིད་ལྷ་ར་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་དགུ་
ནས་སོ། ཞེས་དང་། ཉིན་མོ་ལྗོག་ ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། གང་གི་ཆོ་མཆན་མོ་
རིང་བ་དེའི་ཆོ་ཉིན་མོ་ཐུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་མཆན་མོ་ཐུང་བ་དེའི་ཆོ་
ཉིན་མོ་རིང་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་སྤང་མོད།
འདི་དག་གི་བཤད་པ་ཆོས་ཚུལ་འདི་དག་ཁོང་དུ་ཚུབ་པའི་རྒྱ་བོད་སོ་སོའི་བཞེད་
ཚུལ་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཞིབ་པར་ཁོ་བོས་འདུལ་མཛོད་ཀྱི་ཀར་ཁྱིམ་ཆེན་མོ་
དག་དུ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བཀོད་པ་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆེན་པོ་དག་གི་གྲགས་
བཛོད་ཙམ་ལས་རང་སྟོས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་པའི་རྩ་ལ་བཤད་མ་ཡིན་ལ།
འདིར་ནི་ཚུལ་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་དེ་བཤད་པར་བྱ་ན། དེར་སང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་མང་པོས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་
ལྗོག་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་དེ་ལྟ་ན་སྟོབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་ཉེས་པ་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་ལྷ་ར་བའི་ཡར་ངོའི་
ཆོས་དགུ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྗོག་པའི་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཉིན་མོ་རིང་བར་ཐལ།
དེས་ན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་ནས་མཆན་མོ་རིང་དུ་འགོ་བའི་དུས་མ་བསྟན་པ་
གང་ཞིག་ཉི་མ་ལྗོག་པའི་དུས་དེ་ནས་མཆན་མོ་རིང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
དུས་མཆན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཙུ་ལྟ་ཆད་དང་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཙུ་ཅུང་མེད་
ཙམ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཉི་མ་ལྗོག་པའི་དུས་དེ་ནས་ཉིན་མོ་ཐུང་ཞིང་མཆན་

མོ་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན། དབྱར་ཉི་ཤོག་པའི་དུས་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཙོ་
བརྒྱད། མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཙུག་ཉིན་དགུན་ཉི་ཤོག་པའི་དུས་ཉིན་མོ་ཡུད་
ཙམ་བཙུག་ཉིན་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པས་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དབྱར་ཉི་ཤོག་འཕལ་ནས་ཉིན་མོ་ལས་མཚན་མོ་རིང་བའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྒྲིང་ བོ་ལས། མཆུས་ནི་ལྷ་བ་རབ་རྫོགས་བྱེད། །དགུན་ལྷ་
ཐ་ཆུང་རང་བཞིན་ཡང་། །མཐར་གྱིས་ཡང་ནི་བརྫོད་པར་བྱ། །ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་
ཕྱིན་ནས་ཀྱང་། །ཉི་མ་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད། །མཚན་མོ་བཙོ་བརྒྱད་ཤེས་
པར་གྱིས། །ཉིན་བར་ཡང་ནི་བཙུག་ཉིས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལྷ་བ་རངས་ལ་གྲོ་
བཞིན་ནོ། །བདག་གིས་དབྱར་ཐའི་རིམ་བརྫོད་བྱ། དེས་ན་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་ནི།
ཉི་མ་གདུང་བྱེད་ལྷ་འཁོར་ཏེ། །ཉིན་བར་བཙོ་བརྒྱད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། །མཚན་
མོ་ཡང་ནི་བཙུག་ཉིས་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ལ་ཚད་མར་མི་བྱེད་ན་ཁོ་བོས་ཅི་བྱ། ཡང་མཛོད་ལས། །ཉིན་
མཚན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་གོ །ཉི་མ་ལྷོ་བྱང་འགོ་ཆོའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་
འགེལ་དུ། །རི་ཙམ་ཞིག་གིས་རིང་པོར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཉིན་མཚན་རིང་བྱང་ཐང་
གཅིག་གོ །ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་རིང་བ་ཐང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རིང་བ་དེ་
དག་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ལྷོ་བྱང་དུ་འགོ་ཆོའོ། །ཉི་མ་འཛམ་བུའི་གླིང་ལྷོ་
ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་ན་མཚན་མོ་རིང་ངོ། །བྱང་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ན་ཉིན་མོ་རིང་ངོ།

ཁེས་འབྱུང་ལ། འདྲིའི་ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་ནི་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་
ལྷོག་པའི་དུས་ལ་བཟུང་ན་ཉིས་པ་འདྲིར་འགྱུར་ཏེ། དབྱར་མཚན་མོ་རིང་བ་
དང་དགུན་ཉིན་མོ་རིང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབྱར་ཉི་
ལྷོག་ནས་ལྷོ་བགོད་ཀྱི་མགོ་དང་དགུན་ཉི་ལོག་ནས་བྱང་བགོད་ཀྱི་མགོ་རྩྱུ་པ་
ནི་ཡིན། ཉི་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་མཚན་མོ་རིང་ཞིང་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འགོ་
བའི་ཆེ་ཉིན་མོ་རིང་བ་གང་ཞིག ཉིན་མཚན་རིང་བྱང་ནི་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་
ལྷོག་པའི་ཉིན་ཞག་དེ་དག་ལ་ཐང་གཅིག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
སྤར་ཡང་ཉིན་མཚན་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་
གཅིག་དེ་ཉི་ལྷོག་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་བྱེད་ན་ལྷོ་བྱང་གི་བགོད་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཉིན་ཞག་བརྒྱདོན་དགུ་པ་གཉིས་ལ་ཉིན་མཚན་རིང་བྱང་མི་བྱེད་པར་མཉམ་
པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་པའི་དུས་གཉིས་ལ་ཉིན་
མཚན་རིང་བྱང་ཐང་རེ་འབྱུང་ཞིང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉིན་མཚན་རིང་བྱང་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཡང་མཚན་མོ་རིང་བས་ཉི་ལྷོག་གི་དུས་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
དུས་ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལས་མཚན་མོའི་དུས་རིང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཉིན་མོ་ལྷོག་པས་ཉི་མ་ལྷོག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཉི་མ་དེ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའམ་ཉིན་
མོར་བྱེད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསུངས་ཀྱི་ཉིན་མོ་དང་ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་གླིང་གཉིས་སུ་ཉིན་མའི་འོད་ཀྱིས་

བྱུང་པ་ལ་ཉིན་མོའི་དུས་ཅེས་བརྗོད་པས་འོད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ས་གནི་དེ་ཉིད་
 ཀྱང་ཉི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་
 གོ། །ཞེས་པའི་ཐང་གཅིག་འདི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ལ་དགུ་བརྒྱར་
 བཞོས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་བྱེད་དམ། དབྱར་ཉི་ཤོག་གི་དུས་ཐང་གཅིག་དགུན་ཉི་
 ཤོག་གི་དུས་ཐང་གཅིག་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་གང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་མི་
 འཐད་དེ། ཐང་གཅིག་དེ་ལ་ཉིན་མཚན་རིང་བྱུང་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རིང་བྱུང་བྱེད་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་
 ཚད་བཞག་སྟེ་གཞལ་བས་གང་རུང་ཞིག་གི་རིང་ལ་འཛོག་དགོས་ཀྱི་ཐང་གཅིག་
 ལ་ཉིན་མཚན་མི་རྗོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྷར་ན་འད་མི་འཐད་དེ། དབྱར་ཉི་
 ཤོག་པའི་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཙོ་བརྒྱད་དང་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་
 བཙུ་གཉིས་ཡོད་ལ་དབྱར་ཉི་ཤོག་ཟིན་པའི་ཞག་གཅིག་ལ་མཚན་མོ་རིང་བ་དང་
 དགུན་ཉི་ཤོག་ཟིན་པའི་ཞག་གཅིག་ལ་ཉིན་མོ་རིང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབྱར་ཉི་ཤོག་ནས་སྐྱབ་བ་གསུམ་སོང་བ་ན་མཚན་མོ་རིང་ཞིང་དེ་ལས་གོང་དུ་
 ཉིན་མོ་ལས་མཚན་མོ་རིང་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགུན་
 ཉི་ཤོག་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཉིན་བར་ལས་མཚན་མོ་རིང་ཞིང་དེ་
 ལས་གོང་དུ་མཚན་མོ་ལས་ཉིན་མོ་རིང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྒྱ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉན་

གྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རིམ་བུ་བཞུགས་ཏེ་མ་ལོན་པར་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ཞེས།
ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱས་ཏེ་མཛོད་དུ་གསུངས་པའི། བཅའ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱུ་པ་དང་། ཉི་
མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་དུས་གང་གི་ཆོ་བྱང་སྐྱེ་མི་
སྟན་ཏུ་བཅའ་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་ཤར་གླིང་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ལུས་འཕགས་སུ་
ནི་ཉི་མ་རྒྱུ་པའི་དུས་སོ། །ཕྱོ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཉི་མ་བྱེད་གྱི་དུས་
སོ་རྒྱུ་གླིང་དབུས་མ་བུ་ལང་སྟོད་ལ་ཉི་མ་ཤར་བའི་དུས་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་
ཤར་ལུགས་འཕགས་སུ་བཅའ་བྱེད། གླིང་འདིར་ཉི་རྒྱུ་པ། རྒྱུ་གླིང་དུ་ནི་ཉི་བྱེད།
བྱང་གླིང་དུ་ནི་ཤར་གྱི་དུས་ཏེ་དུས་གཞན་བཞི་པོ་དེ་གླིང་གཞན་དག་ལ་འང་སྐྱར་
བར་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་མའི་བཞོད་པས་གླིང་བཞིར་བཅའ་བྱེད་ཉི་ཤར་གྱི་ཉི་
བྱེད་གྱི་རྒྱུ་པ་གྱི་དུས་ལན་གཅིག་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བོད་མང་པོས་འཆད་
པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་དེ་དག་དང་ཉི་ཟླའི་བཞོད་ཚུལ་ལ་སྟོ་གོས་ཆུང་ཆེན་
པོ་ཟོས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ནམ་བྱེད་ཡོད་པའི་ས་དེ་ནས་བགྲངས་པའི་བདུན་པ་ན་
མཚན་བྱེད་དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་མེད་པའི་བྱིར། རིམ་བུ་ན་
བྱང་གླིང་དུ་མཚན་མོ་རིང་བྱང་རིམ་བུ་ཡིན་ཀྱང་མཚན་བྱེད་གྱི་དུས་འདིར་ཉིན་
མོ་བྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཉིན་བྱེད་གྱི་དུས་གླིང་འདིའི་ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་
དུ་ཉི་མ་ཡོད་ཅིང་ཉི་མ་ཡོད་པའི་གནས་དེ་ནས་གཡས་གཡོན་གང་དུ་ཡིན་ཀྱང་
བྱིས་དྲུག་བརྒྱལ་བའི་མཚམས་ནི་བྱང་གླིང་དབུས་མའི་ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་ཡིན་

ཅིང་། བཙོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་དེའི་ཐད་དུ་སྒྲ་བ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཟླ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་ཡོད་ཅིང་བཙོ་ལྷའི་རྒྱབ་མོ་སྒྲ་བ་ཆངས་
 ཐིག་གི་ཐད་དུ་ཡོད་ན་གླིང་དེའི་ཕྱེད་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དུས་དེར་དེ་གཉིས་སུ་ནམ་ཕྱེད་དང་ཉིན་ཕྱེད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཤར་གླིང་དུ་ཉི་
 རུབ་དང་རུབ་གླིང་དུ་ཉི་ཤར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཞིབ་ཏུ་བརྩིས་ན་དེ་ནི་མེད་དེ་ཉི་
 མ་ཤར་བ་དང་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དང་ཉིན་ཕྱེད་དང་ཉི་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་
 དྲོ་རིང་གྲུང་དང་ནམ་ལ་སྔོན་སྟོན་སྟོན་གྱི་རིང་གྲུང་ཡོད་པས་བྱིམ་གསུམ་གསུམ་
 རེ་འཆར་བ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་དབྱིད་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་དུས་འདིར་ཆུ་
 ཆོད་བཙོ་ལྷ་མ་སོང་བ་ནས་ཉིན་ཕྱེད་དུ་སྒྲིབ་ཅིང་དེ་དུས་ཀྱང་བྱིམ་གསུམ་ཤར་
 ཐིག་ལ་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཆོད་བཙོ་ལྷ་ལས་ལྷག་ཙམ་སོང་ཡང་སྔ་དྲོ་ཤར་བའི་བྱིམ་དུ་བྱང་
 བགོད་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཉིན་ཆོད་ལ་ཆུ་ཆོད་སོ་དུག་ཡོད་ཅིང་སྔ་དྲོ་
 ཕྱི་དྲོ་ལ་རིང་གྲུང་མེད་པས་ཉིན་ཕྱེད་ནས་ཉི་རུབ་ཀྱི་བར་ལ་ཆུ་ཆོད་བཙོ་བརྒྱད་
 ཡོད་ལ། གླིང་འདིར་དེ་དུས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་ལ་ཆུ་ཆོད་བཙུགསུམ་བཞི་ལས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཤར་གླིང་དབུས་མའི་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོ་རུབ་གླིང་དུ་ནམ་ཕྱེད་ཡོད་
 ཀྱང་གླིང་འདིར་ཉི་ཤར་མེད་དེ་གླིང་འདིར་ཉི་མ་ཤར་ནས་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་བར་ལ་
 ཆུ་ཆོད་བཙུགསུམ་ལས་མེད། ཤར་གླིང་གི་ཉིན་ཕྱེད་ནས་ཉི་རུབ་ཀྱི་བར་ལ་ཆུ་
 ཆོད་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་བྱང་གླིང་དུ་ཉི་རུབ་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་ཏེ་

བྱང་གི་སྟོན་མཉམ་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིདོའི་ཚད་ཚུ་ཚོད་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ལ།
 ཤར་གླིང་གི་སྤྱོད་ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་ཉིན་བྱེད་གྱི་བར་ལ་ཚུ་ཚོད་བཙེ་བརྒྱད་ཡོད་
 བས་བྱང་གླིང་གི་ཉིན་བྱེད་གྱི་གོང་ནས་ཤར་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བའི་བྱིར་
 དེས་ན་གང་དུ་ཉིན་བྱེད་ཡོད་པའི་ས་དེ་ནས་ཤར་གླིང་ལྷ་སུན་ཉི་ལྷུ་བ་ནི་མེད་
 བར་གཤམ་དགོས་སོ། །འོ་ན། བམ་བྱེད་ཉི་མ་ལྷུ་བ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་
 འཆར་དུས་གཅིག་ཁྲེས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་མ་
 གསལ་བའི་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་གྱི། ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྷར་མ་
 ཡིན་ཏེ་གླིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་ཏེ། ཉིན་མཚན་རིང་བྱང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གླིང་འདི་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར་། དེ་ལྷར་ཉིན་མཚན་དང་སྤྱོད་བྱིདོ་ནམ་གྱི་སྟོད་
 སྟོད་ལ་རིང་བྱང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉི་མའི་འགྲོས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་གླིང་
 འདི་ལྷ་སུ་ཞིག་ལ་མཚན་ན་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་རྣམས་ལ་རིང་བ་དང་བྱང་བའི་
 བྱང་བར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉིན་མོ་རིང་བའི་དུས་མཚན་མོ་བྱང་བ་དང་མཚན་མོ་
 རིང་བའི་དུས་ཉིན་མོ་བྱང་བ་དང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱང་ལོ་
 གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་
 དུས་དང་དེ་ནས་ཉིན་མོ་ལས་མཚན་མོ་རིང་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་ནི། དབྱར་གྱི་ཟླ་
 བ་གཉིས་པ་ཡི། རྒྱ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། ཁྲེས་པ་སྐྱར་སྤྱོད་མ་དང་

ཕྱི་མ་ཐུང་དུ་དང་རིང་པོའི་དུས་རྣམས་ཀྱི་དབྱར་རིང་ པོའི་དུས་ཟླ་བ་གསུམ་ལ་
ཐུང་དུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཚོག་པའི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་ཟླ་ར་བ་དང་
འབྲིང་དང་ཐ་ཆུང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་དབྱར་ཟླ་དེ་ཐ་ཆུང་གི་འང་ཐ་མར་གྱུར་
པའི་ཐ་ཆུང་སྟེ་ཉོར་ཟླ་བ་རྒྱུད་པ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ཁུམས་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཡར་གྱི་རོའི་
ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང་ཚེས་དགུ་ནས་ཉིན་མོ་ལས་མཚན་མོ་
རིང་བའི་མགོ་བརྒྱམས་ཏེ་དེ་ནས་ལྷོ་བགོད་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་མཚན་མོ་
རིང་དུ་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་འགོ་བ་དང་དེ་ནས་ཀྱང་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་
བར་དུ་ཉིན་མོ་ལས་མཚན་མོ་ཐུང་ཡང་དགུན་ཉི་ལྷོ་གཤིག་དུས་ཀྱི་མཚན་མོ་ཡུད་
ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་ལས་ནི་ཞག་རེ་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཐུང་དུ་འགོ་ཡང་མཚན་
མོ་ལས་ཉིན་མོ་རིང་བའི་མེད་དོ། །དེ་ནས་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་
ནི་རི་རྒྱུད་དུ། དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དབྱིད་
ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་འབྱུང་ཞེ་ན། དགུན་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞིའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་དགུན་ཟླ་ར་བ་མགོ་ འབྲིང་པོ་རྒྱལ། ཐ་མ་མཆུ། བཞི་པ་སྟོ་ཟླ་
རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་པོའི་ཐ་མ་དུས་བཞི་ལ་བཞིར་སྟེ་བའམ་དབྱིད་དེ་སྟོ་ཟླ་སྟེ་
ཉོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཡར་རོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དབྱིད་ཀྱི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང་།
ཚེས་དགུ་ནས་ཉིན་མོ་ལས་མཚན་མོ་ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། དེ་
ནི་དབྱིད་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཡར་གྱི་རོའི་

ཆོས་དགུ་ནས་བབྱུང་སྟེ་ཉི་མ་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཉིན་མོ་ཞག་རེ་ཞིང་
རིང་དུ་འགོ་ལ་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནས་ཀྱང་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་
པའི་བར་མཚན་མོ་ལས་ཉིན་མོ་རིང་ཡང་དབྱར་ཉི་ཤོག་དུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཡུང་
ཙམ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆད་ལས་ནི་ཞག་རེ་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཐུང་དུ་འགོའོ། །འོན་
ཀྱང་མཚན་མོ་ལས་ཉིན་མོ་ཐུང་བ་ནི་མེད་ཏེ། ཉིན་མོ་དང་མཚན་རིང་ཐུང་
འབྱུང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཇི་སྐད་དུ། ཉིན་མོ་ཤོག་ཞེས་པ་གང་གི་ཆོ་མཚན་མོ་
རིང་བ་དེའི་ཆོ་ཉིན་མོ་དེ་ལས་ཤོག་པས་ཐུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་མཚན་
མོ་ཐུང་བ་དེའི་ཆོ་ཉིན་མོ་དེ་ལས་ཤོག་པས་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རིང་
ཐུང་དུ་འགྱུར་ན་ཞག་རེ་ལ་ཡུན་ཇི་ཙམ་ཞིག་གིས་ཉིན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་བ་དང་
མཚན་མོ་རིང་བའི་ཆོ་ཞག་རེ་བཞིན་ཇི་ཙམ་ཞིག་གིས་རིང་བར་འགྱུར་ཞེན་ཇི་
སྐད་དུ། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་གོ། ཞེས་པ་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་གི་
འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཉིན་མོ་རིང་དུ་འགོ་བའི་དུས་སམ་མཚན་མོ་རིང་དུ་
འགོ་བའི་དུས་ཞག་རེ་བཞིན་ཐང་གཅིག་གི་ཡུན་ཙམ་གྱིས་རིང་པོར་འགྱུར་རོ།
།དེ་ལ་ཐང་གཅིག་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དགུ་བརྒྱར་བཤོས་པའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་
ཞིང་ཆ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་ཞག་རེ་བཞིན་རིང་དུ་འགོ་ལ། དགུ་
བརྒྱའི་ཆ་དེ་ནི་ཚུ་སྐད་བཞི་སྟེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུ་ཡོད་པ་ཚུ་སྐད་
དུག་ཅུས་བསྐྱར་བས་ཚུ་སྐད་གསུམ་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་དགུ་

བརྒྱས་བཞོས་པས་བཞི་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
གྲགས་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་རགས་ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྦྱང་ལ།
སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཅིས་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་བསྐྱེད་ན་ཅུང་ཟད་མ་དག་
པར་སྦྱང་མོད་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉིན་དང་མཆན་མོ་རིང་
བ་དང་དེ་དག་ཡང་དུས་ནམ་ཞིག་ནས་ཅི་ཙམ་ཞིག་གི་བར་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན།
མཆན་མོ་རིང་བ་དང་ཉིན་མོ་རིང་བ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རི་སྐད་དུ། ཉི་མ་ལྟོ་
བྱང་འགོ་ཆོའོ། །ཞེས་པ་ཉི་མ་ལྟོ་འཛམ་གླུང་གི་གླིང་འདིའི་བྱང་རི་རབ་ལ་ཉི་བ་
ནས་ལྟོ་ཕྱགས་ཀྱི་ངོས་སུ་འགོ་བ་ན་ཞག་རེ་ཞིང་མཆན་མོ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རིང་
དུ་འགོ་སྟེ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་པའི་ཞག་གཅིག་དེ་ལ་ཉིན་མོ་ཆུ་ཆོད་སོ་རྒྱལ་གམ་ཡུད་
ཙམ་བཙོ་བརྒྱད་དང་མཆན་མོ་ཆུ་ཆོད་ཉར་བཞིའམ་ཡུད་ཙམ་བརྟུ་གཉིས་སུ་
འགྱུར་ལ། ཉི་མ་ལྟོག་པ་དེའི་རྒྱབ་མོ་ནས་དགུན་ཉི་ལྟོག་གི་བར་གྱི་མཆན་མོ་
ཞག་རེ་བཞིན་ཆུ་སྤང་བཞིའི་ཐང་གཅིག་གི་ཡུན་གྱིས་རིང་དུ་འགོ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་
ཉིན་མོའི་ཆད་ལ་བྱང་དུ་འགོ། ཉི་མ་འཛམ་གླུང་གི་གླིང་འདིའི་ལྟོ་ཕྱགས་ནས་བྱང་
ཕྱགས་སུ་འགོ་བ་ན་བྱང་བགོད་པ་སྟེ་དགུན་ཉི་ལྟོག་པའི་དུས་མཆན་མོ་ཆུ་ཆོད་
སོ་རྒྱལ་དང་ཉིན་མོ་ཉར་བཞི་ཡོད་ཅིང་ཉི་མ་ལྟོག་པའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ཐང་གཅིག་
གི་ཆད་གྱིས་ཉིན་མོ་སྤྲ་མ་ལས་རིང་དུ་འགོ་ཞིང་དེ་རིང་དུ་སོང་བ་ཙམ་ཞིག་
མཆན་མོ་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་བྱང་དུ་འགོའོ། །དུས་ཆོགས་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡང་

སྟོན་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་བ་ནས་དགུན་ཟླ་ར་བའི་
ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོ་ག་པ་དང་། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་
དགུ་ནས་ཉིན་མོ་རིང་བ་སྟེ་དབྱར་ཟླ་ར་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཉི་མ་ལྷོ་ག་པ་དུས་མི་
འཆུག་པའི་ཕྱིར་ལན་གཅིག་ངོས་བབྱང་དུ་མཛད་གྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱར་ཉི་ལྷོ་ག་པ་ནས་དགུན་ཉི་ལྷོ་ག་པའི་བར་ཆོས་ཞག་བརྒྱ་
བརྒྱད་ཅུ་མི་རྫོགས་པར་ཆོས་ཞག་ཕྱིད་དུག་ཙམ་བསྟན་པ་ན་ལྷོ་ག་པ་མངོན་སུམ་
དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང་ཉི་ལྷོ་ག་གི་ཆོས་གྲངས་དེ་ཁོ་ན་
ལ་མི་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འདུལ་མཛོད་ཀྱི་ལུང་
གི་རགས་རྩིས་འདི་ཉིད་དང་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྲུབ་བསྐྱིགས་
ཏེ་བོད་ཀྱི་མངོན་པ་བ་མང་བོས་ལུང་འདི་དག་གིས་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་
མཉམ་པའི་དུས་ཆོག་ལ་དབྱར་དགུན་ཉི་ལྷོ་ག་གི་དུས་སུ་ངོས་བབྱང་སྟེ་མ་
འགྲིག་པ་ན་ཉི་ལྷོ་ག་སྔ་དུ་སོང་བར་འཆད་པ་དང་། ཡང་མངོན་པའི་གཞུང་དེས་
སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ནས་ཉིན་མཚན་རིང་དུ་འགོ་བའི་དུས་
བསྟན་ཡང་དེ་ལྟར་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་དབྱར་དང་དགུན་ར་གོ་ལྷོ་ག་པར་སྒྲུང་
ལ། དུས་འཁོར་ནས་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཚུ་སྟོན་གྱི་བྱིས་ལ་ཉི་མ་ལྷོ་ག་པར་
བཤད་པས་དེ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཡིན་པས་མ་འགྲིག་པས་དུས་འཁོར་ལས་
གསུངས་པ་དེ་འང་ཤམ་ལའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་རིགས་ལྟན་ཀུལ་

ཀའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་འདུལ་མཛོད་དང་དུས་འཁོར་
བའི་ལུགས་མི་འགྲིག་བཞིན་བསྐྱིགས་པས་འགྲིག་པར་མ་གྱུར་པའི་ངལ་བ་ཆེན་
པོ་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་མཁས་གྲུབ་ཏུ་རྒྱུ་པ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཀྱུན་མཁུན་བུ་སྟོན་
ལྟ་བུའི་ཐུགས་ལའང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་འབྱུང་མོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་སྒྲུང་ན་གཞན་དག་ལ་
ལུལ་མེད་དུ་སྒྲུ་རྒྱ་ག་ལ་ཡོད་པས་རེ་བ་ཆད་དོ། ། བོད་གང་དག་དབྱར་དྲོ་བ་
དང་དགུན་གང་བའི་རྒྱ་མཚན་དབྱར་ཉི་མ་ས་གཞི་ལས་རྒྱང་རིང་དུ་སོང་བས་ཉི་
མའི་གདུང་བྱེད་ཀྱིས་ས་གཞིའི་དྲོད་ས་སྟེང་ནས་བྱིར་ལོག་མ་ལུས་པས་ས་
གཞིའི་དྲོད་ག་གེར་ས་སྟེང་དུ་ཡར་ལ་རྒྱག་ཐུབ་པས་དབྱར་དྲོ་བ་དང་དགུན་ཉི་མ་
ས་གཞི་ལ་ཉི་བས་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་ཀྱིས་ས་སྟེང་གི་དྲོད་ས་འོག་ཏུ་བསྐྱོད་པས་
དགུན་གང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་གཏན་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
ན་དབྱར་གང་བ་དང་དགུན་དྲོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ས་གཞི་ལས་ཉི་མ་
དབྱར་དུས་ལས་དགུན་དུས་ཐག་རིང་བའི་བྱིར་མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱར་དུས་ཉི་མ་
དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་དུག་སྟོང་གིས་མཐོ་ལ་དགུན་དུས་དེ་ལས་དཔག་ཆད་སྟོང་
ཐུག་བཙུག་ཅིག་གིས་དམའ་བས་ཉིའོ་ཞེན། གངས་དང་ཆད་ལ་སྒྲོངས་པའི་
དབང་ཐུག་བྱོད་ཀྱིས་དེ་སྟོན་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཚུལ་འདི་
ལ་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གསལ་
པོར་སྐྱོན་པར་བྱ་སྟེ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་ལྷོ་བྱང་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་ཉི་ཤུ་

ཅུ་ལྷ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་མཐའ་ནས་སྤྱི་མཐའི་བར་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ལྷ་བཙུ་སྟེ་
 བདུན་ཅུ་དོན་ལྷ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་འདི་ལ་ལྷོ་ས་པའི་ཉི་མས་སྤྲང་བར་བྱ་བ་ལ་
 ཡུལ་གྱི་ལྷོ་བྱང་གི་ཚད་ཡིན་ལ། བོད་འདི་ནི་ས་གཞི་དེའི་ཡང་སྟེད་བྱང་མར་
 ཡོད་པས་ཉི་མ་བྱང་དུ་རྗེ་ལྷ་ར་འགོ་འོད་ཀྱི་སྟེང་ཐད་དྲང་ལས་ལྷོ་ར་ཅུང་ཟད་ཉི་
 བ་ཅམ་དུ་འགོ་བར་སྤྲང་སྟེ་དབྱར་དུས་ཉིན་གྲུང་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མ་ཅུང་ཟད་
 བྱང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་གྱི་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་ལྷ་ར་ཉི་མ་
 རི་རབ་དང་མེ་རི་ལ་རེག་པར་གསུངས་པའང་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་དཔག་ཚད་
 སྟོང་ཕྱག་སྟེད་དང་བཙུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་རེག་པ་ཡིན་གྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཉིད་རེག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་བཤམ་དུ་སྤྲང་སྟེ། ཉི་མ་
 དངོས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ན་རི་རབ་དང་བསེལ་རི་སྟེང་འོག་ཐད་དྲང་
 དུ་ཡོད་ཅིང་གྲིང་འདིའི་ནང་མཐའ་ཤས་ལ་ཡིན་ལ་རི་རབ་ལ་རེག་དུས་དེའི་སྟེང་
 ཐད་ཕོག་པས་ཤས་ལ་དང་ཀྱི་ལ་ཤར་ཉིན་སྟེད་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མ་གཏན་མི་
 འབྱུང་བ་དང་བོད་དང་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་བ་སྟེ་བོད་དུ་འང་དབྱར་གྱི་ཉི་
 ལྷོ་གཞི་དུས་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མ་བྱང་དུ་ཅུང་ཟད་འབབ་པར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་དང་
 ། ཀེ་ལ་ག། ཤས་ལ། རྒྱ་ནག་ ལ། བོད་ནམས་སུ་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མ་བྱང་
 ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲིབ་མ་གཏན་

མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་འང་མེ་རི་ལ་ཉི་མ་ཉིད་
ཀྱིས་རེག་པ་ཡིན་ན་མེ་རི་ཕན་ཆད་ལ་བྱིས་མེད་པར་གསུངས་པས་དགུན་གྱི་ཉི་
མའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་གཟའ་སྐར་མེད་པར་འབྱུང་ཡང་དགུན་ཉི་མའི་རྒྱ་
ལམ་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་གཟའ་སྐར་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་བསྟོན་
བར་བྱས། དེས་ན་དབྱར་དུས་ཉི་མ་མཐོ་བའི་ཆད་ས་འདྲིའི་ལྟོ་བྱང་ལ་བྱེད་མར་
བགོས་པའི་བྱེད་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་དུག་སྟོང་ཡོད་པ་ནི་
བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། ལྟོ་བགོད་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་རྒྱ་
མཚོའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་བྱེད་དང་བཙུན་སུམ་བརྒྱལ་བའི་ཐད་
དུ་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་འཕགས་པས་རྒྱ་མཚོའི་ཐད་དེ་དགུན་དུས་ཉི་
མ་ཉི་ཡང་ས་གཞི་ལ་ལྟོས་ན་དབྱར་ལས་དགུན་ཉི་མ་ཉི་བཅི་འབྲུབ་པས་ཆེས་
རིང་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་དུས་ཀྱི་དུས་དེ་ལས་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་
ལྔ་བཙུས་རིང་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་རེ་
མཚོན་བྱེད་ལ་སོར་རེ་ཆད་དུ་བྱས་པའི་སྤང་བ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དུག་པ་ཞིག་སྟེ་
གཅིག་ས་གཞི་ལ་གཏད་སྟེ་གཅིག་སྟེང་དུ་བརྒྱུད་བ་དབྱར་དུས་ཉི་མ་དང་རིང་
བྱང་གི་ཆད་ཡིན་ལ། སྤང་བ་སྟེ་ས་གཞི་ལ་གཏད་པའི་མཚམས་དེ་ནས་ལྟོ་
ཕྱོགས་སུ་སོར་མོ་ལྔ་བཙུ་བརྒྱལ་བ་དང་སྤིང་དུ་སོར་མོ་བདུན་ཅུ་ཅུ་ལྔ་ཡོད་པ་
ཞིག་སྟེ་དང་ཐད་དུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་སྤང་བ་སྟེ་ས་གཞི་ལ་གཏད་པའི་བརྒྱུད་

བ་ན་སོར་མོ་བདུན་དང་སོར་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་གསུམ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤྲེལ་ས་པའི་
 ཚད་ཙམ་གྱིས་རིང་བས་དབྱར་དུས་ས་གཞི་ལས་ཉི་མ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་དྲུག་
 ཉེ་དང་དགུན་དུས་དགུ་ཁྲི་སུམ་ཉེ་དང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་གི་རིང་བྱང་
 ཟུང་བྱུང་བ་འདི་ལེགས་པར་ཉོགས་པར་གྱིས་གིག། ཡང་དགུན་དུས་ཉི་མའི་
 གདུང་བྱེད་ཉི་ལྔ་འགོ་བ་ཞིག་སྤིང་ན་གདུང་བྱེད་དེ་ཕོག་པའི་ཡུལ་ས་གཞིའི་ཤོད་
 ས་འོག་ཏུ་འབྲོས་པ་མི་སྤིང་དོ། །དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ན་དེ་
 ལྟར་བྱུང་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཚེ་ག་རིས་མཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་ཚེ་ག་ནང་ཕན་
 ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མིའི་ལུས་
 ལ་འབྱུང་བའི་ཁམས་མེ་ཤོད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་གྲང་རེག་གིས་གདུངས་པ་ན་ཤོད་གྱི་
 ཆ་བསེལ་བར་གྱུར་ཡང་མེ་ལྟ་བུའི་ཚེ་ག་གི་གདུངས་པ་ན་ལུས་ཤོད་ཀྱང་མེའི་
 ཤོད་གྱིས་ཤོད་ཆེར་འགོ་བ་ལས་ཤོད་ཆུང་དུ་འགོ་མི་སྤིང་བ་ལྟ་བུའི་བྱིར་དང་།
 མེ་སྤྲང་གི་ནང་དུ་མེ་བཞག་པའི་ཤོད་གྱིས་ས་འོག་གི་ས་གཞི་ཤོ་བར་བྱེད་པ་ལས་
 དེའི་ཤོད་གྱིས་ས་གཞིའི་ཤོད་ས་འོག་ཏུ་བྲོས་ནས་ས་གཞི་དེ་གྲང་མོར་མི་འགྱུར་
 བ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་གནད་འདི་ཉོགས་ཅུས་ན་འདི་ཙམ་རེ་ལའང་འབྲིག་མ་ཆུག་
 བར་ད་དུང་གེས་བྱའི་གནས་འབྲུལ་མེད་དུ་གཞན་ལ་འཆད་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་སུ་
 ཞིག་གིས་བཅོལ། དེས་ན་སྤྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྤིང་པོར་གྱུར་པ་མ་རྟེན་དོ། །ཡང་
 བོད་མང་པོས་ཉི་མ་ཀར་བྱིས་དུ་ལྡོག་པ་ནི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཉི་ལྡོག་བསྟན་ལ།

བོད་ནི་ཡུལ་དབུས་ལས་ཤར་དུ་ཡོད་པས་ཉི་ཤོག་སྒྲ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ་དང་སང་རྒྱུད་ཀྱི་ཅིས་འཕྲོ་བསྐྱེ་མ་གཤེས་པའི་རི་མོའི་དངོས་བསྟན་ལ་
 ཉི་མ་ཀཏུ་འཕྱི་བྱེད་པའི་གོང་དུ་སྐར་མ་རེ་ལྟག་པ་སྟེ་འཁྲིག་ཁྱིམ་དུ་
 སྐྱེབ་པའི་ཞག་བདུན་བརྒྱད་ནས་དང་ཡུལ་དབུས་གཙང་འདྲིའི་ཉི་མ་ཤོག་པ་
 མཐོང་ནས་ཀཏུ་འཕྱི་བྱེད་ལས་སྒྲ་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡུལ་དབུས་ནི་འཛམ་
 བུའི་གླིང་གི་ལྷོ་བྱང་ཆངས་ཐིག་བཏབ་པའི་སྟེང་གི་ཐད་དྲང་བོར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་
 གར་རྩོུ་ཐོ་གདན་དང་བྱང་དུ་ཤར་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྩོུ་ཐོ་གདན་དེ་ཡི་
 བྱང་དུ་བོད་ཡུལ་ལྷུ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པས་རྩོུ་ཐོ་གདན་ལས་བོད་ཡུལ་གྱི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ཉི་མ་ཤོག་སྒྲ་བར་ཅིས་ཏེ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་
 ཤར་མཐའ་ནི་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལྷུ་བུ་ཕྱོགས་མར་ཡུལ་ནི་ཁ་ཆེའི་བྱང་དུ་
 ཡོད་ཅིང་རྩོུ་ཐོ་གདན་གྱི་བྱང་དྲང་ཐད་དུ་དཔལ་ལྷན་ས་སྒྱུ་ཡོད་པར་ཐམས་ཅད་
 ལ་གྲགས་ཤིང་ས་ཆའི་འོད་ཚོད་ཅམ་དུ་འདྲེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྤང་བས་བོད་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་རྩོུ་ཐོ་གདན་ལས་ཉི་མ་ཤོག་སྒྲ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཆང་ལོ་
 རྩ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་བསྐྱུས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཀཏུ་འདྲེ་ལྟུ་མིན་གྱི་
 ཁྱིམ་དུ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ཤོག་པར་གསུངས་པ་ནི་ཤར་ལའ་ཡིན་ཞིང་དེའི་
 ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་ལ་ཤར་ལྷུ་བུ་ལི་བོད་འཕགས་ཡུལ་རྣམས་དེ་ལས་སྒྲ་བ་ཡིན་ཞེས་
 སྒྲ་བ་དེ་ལྟར་ཤར་ལྷུ་བུ་ལྷོ་བུའི་ཡུལ་གྱུ་གཅིག་ལ་ཉི་ཤོག་དུ་ཡོད་འདྲི་སྟེ་གླིང་རེར་

ཉི་ལྷོག་སུམ་ཅུ་ཡོད་པར་བཤད་པས་གླིང་རེ་ལ་ཡུལ་དུག་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་གྱི་
 གཅིག་ལ་ཉི་ལྷོག་ལྔ་རེ་ཡོད་དམ་ཡུལ་རེ་ལ་ཉི་ལྷོག་རེ་རེ་ཡིན། །ཡུལ་རེ་ལ་ཉི་
 ལྷོག་གཅིག་ལས་མེད་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་ཆུང་དུ་འདྲིར་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པ་དུག་
 ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཉི་ལྷོག་དུག་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཏེ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སུ་རེས་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་མཚན་དེས་ཁྱེད་རང་འདོད་
 པའི་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐུག་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་
 རེ་རབ་ལ་ཐོག་པས་ལོག་པའི་རྒྱུན་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་བསལ་ཏེ་ཉི་མ་
 ལྷོག་པ་ནི་ཉིན་བྱེད་ཁོ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གླིང་སོ་སོར་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་ལྷོག་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉི་མ་ལྷོག་པ་བཤད་པས་ཁྱིམ་རེ་རེར་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པའང་སུམ་
 ཅུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གྲུབ་སྟེ། ཁྱིམ་རེར་ཉི་མ་ཞག་སུམ་ཅུ་སྟོད་
 དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱིམ་དེར་ཉི་མས་བསྟོད་པའི་རིང་ལ་རེ་རབ་དང་བར་དུ་ཉི་
 མ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱིམ་དེར་སྟེབ་པའི་དང་པོའི་ཚད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཉི་
 བར་བསྟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་རབ་ཀྱང་རྒྱུམ་པོར་ཡོད་ཅིང་ཉི་མའང་རྒྱུམ་
 རྟོར་དུ་རྒྱུ་ལ་ཁྱིམ་དེར་གནས་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་དུས་རེ་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཉི་བར་
 གླིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐད་དུ་བསྟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉི་ལྷོག་རིམ་
 པ་དེ་ཉིད་ས་གཞི་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི་མ་ལྷོག་སྟེ་བ་དང་དེ་
 ལས་ལུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ནམས་སུ་རིམ་པས་ལྷོག་འབྱི་བ་ལས་གླིང་འདི་ལྟ་བུ་

བཅུ་གསུམ་བརྒྱལ་བ་ན་ས་དུམ་བྱ་འདིའི་ཕྱེད་མཚམས་ཡིན་པས་ཕྱེད་དེ་ཐམས་
ཅད་ཤརྩ་ལ་ཡིན་པར་བྱེད་རང་ཡང་མི་འདོད། ཉི་མ་ནི་ས་དུམ་བྱ་འདིའི་ལྷོ་བྱང་
གི་ཕྱེད་ཚད་ལ་བགོས་པའི་ནམ་མཁར་འགོ་བ་ན་ལྷོ་ག་རྒྱུན་ཚང་ཞིང་དེ་ལས་རི་
རབ་ལ་ཉེ་བར་བགོད་པ་མེད་པར་ནི་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་གླིང་འདིའི་བྱང་དུ་ཤརྩ་ལ། ལྷོར་འཕགས་ཡུལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བོད་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བཞི་དང་བཅས་པ་ལ་ཉི་ལྷོ་ག་དུག་ཡོད་ན་ལག་གི་རྒྱ་ཚོད་ཞེ་
ལཱའི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་བོད་ཡུལ་འདི་ནས་བལྟས་པའི་ཆེ་ཉི་མ་དེ་ལས་བྱང་
དུ་འགོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལག་གི་བཞི་སུམ་དུ་སླེབ་པ་ན་ཉི་མ་ལྷོ་ག་ཞིང་དེ་བོད་
རང་ལ་ལྷོ་ས་པའི་བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལག་ནས་ནབ་
སོ་བྱང་ཕྱོགས་རི་རབ་ལ་ཉེ་བར་བགོད་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་འདིས་
གསལ། ཡང་བོད་ཡུལ་འདིའི་དབྱར་ཉི་ལྷོ་ག་ཟིན་རྗེས་སྤར་ཡང་ཉི་མ་བྱང་དུ་
བགོད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། སྤར་མ་ལག་ལས་ནི་ནབ་སོ་བྱང་དུ་ཡོད་ལ་ཉི་མ་
ལག་གི་སྟངས་ནབ་སོའི་སྟངས་དུ་བགོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དུམ་བྱ་སོ་
སོའི་ཆ་ཤས་སུ་བྱང་བགོད་ཀྱི་ཚད་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མས་ཉི་མ་ལྷོ་ག་པའི་དུས་
ཚོད་ཤེས་པར་འགོལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། བོད་ཡུལ་
འདིར་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མ་བྱང་བ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཉི་མ་བྱང་དུ་བགོད་པར་
གསུངས་ཀྱང་བོད་འདིའི་ཉི་མ་ལྷོ་ག་པའི་དུས་ལས་ཀྱང་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མ་བྱང་

དུ་འགོ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་ཉི་ཤེས་པའི་དུས་ལས་ཀྱང་
བྱང་དུ་བགོད་པ་ཡོད་ན་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མའང་ཐུང་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་སྐར་མ་ལག་གི་གཞི་གསུམ་དུ་ཉི་མ་སླེབ་པ་ན་རི་རབ་དང་ ལག་གི་བར་ན་
དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ་ལས་མེད་ཏམ་དེ་ལས་རིང་བར་ཡོད་
ན་ལག་གི་བཞི་གསུམ་དུ་བོད་ཀྱི་ཉི་མ་ལོག་རྒྱུ་མ་ཚང་བར་ཐལ། ལག་གི་
བཞི་གསུམ་དང་རི་རབ་ཀྱི་བར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ་
ལས་རིང་བའི་ཕྱིར། མེད་ན་དེ་ནས་ནབ་སའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་བགོད་པ་མི་སྲིད་
བར་ཐལ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་རི་རབ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱ་
གསུམ་ལས་ཉི་བར་མི་བགོད་པར་ཁས་སྤངས། བོད་ཡུལ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་ལ་ནི་ལག་རྒྱ་ལམ་དང་རི་རབ་ཀྱི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ནབ་སོ་བགོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལག་བགོད་པའི་ལམ་དེ་ལས་བྱང་དུ་ནབ་སོ་རི་རབ་ལ་ཉི་བར་
བགོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་ནབ་སའི་བཞི་
གསུམ་དུ་སླེབ་པ་ན་གསྐྱ་ལའི་ཉི་མ་ལྡོག་པ་དང་འགལ། ཡང་རྒྱ་གར་དུ་དབྱར་
ཉི་ལྡོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བོད་ཡུལ་འདི་ལས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་
བོད་ཡུལ་དུ་ལག་གི་རྒྱ་ཚོད་ཞེ་ལྷ་སྟེང་དུ་བགོད་ན་ཉི་མ་ལྡོག་ཞིང་དེ་ལས་སྐར་
མའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཚོད་བཙུ་ལུས་འཕགས་ཡུལ་དུ་དབྱར་ཉི་ལྷ་བ་ལྡོག་པ་དང་ལག་
གི་རྒྱ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་བགོད་དུས་ཉི་མ་ལྡོག་པར་ཁས་སྤངས་པས་

སྐར་མ་ལག་གི་ཚུ་ཚོད་ཞེ་ལྷའི་སྤྲེང་དུ་བགོད་པའི་ས་ཡུལ་དེ་ལས་ཚུ་ཚོད་སུམ་
ཅུའི་སྤྲེང་དུ་བགོད་པ་ན་ས་ཡུལ་དེར་རི་རབ་ལས་དབག་ཚད་སྤྲོད་ཐུག་ཕྱིད་དང་
བཅུ་གསུམ་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕྱོག་རྒྱུན་དེ་མ་ཚང་བའི་
ཕྱིར། ཡང་ཉི་མ་ནའ་སོའི་ཞེ་ལྷར་སྤྲེབ་པ་ནི་རི་རབ་དང་བར་དུ་དབག་ཚད་སྤྲོད་
ཐུག་ཕྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷའི་ཡུལ་གྱུ་ལྷ་ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ནའ་སོའི་ཚུ་ཚོད་ཞེ་ལྷ་ནས་ལག་གི་ཚུ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་བར་ཚུ་
ཚོད་བདུན་ཅུ་དོན་ལྷ་དེ་རིམ་བཞིན་རི་རབ་ལས་ལྷའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་དོན་ལྷ་
དའི་དོན་བཞི་ཚུན་ཆད་དུ་ཉི་མ་བགོད་པ་ནི་རི་རབ་དང་བར་དུ་དབག་ཚད་སྤྲོད་
ཐུག་ཕྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་ལས་རིང་བས་ཕྱོག་རྒྱུན་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། བརྟག་
པ་གཉིས་པ་ལྷར་ཡུལ་གྱུ་དུག་ཏུ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་པ་ལྷ་རེ་ཏེ་དབྱར་ཉི་མ་ཕྱོག་པ་
སུམ་ཅུར་འདོད་ན་ཉི་ཕྱོག་ཐམས་ཅད་ལྷོ་བྱང་དུ་ཐལ་བས་དུས་བཞིའང་གཡས་
བསྐོར་དུ་འགོ་བཡིན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཤལ་ལ་དང་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་འཛམ་
ལའི་གླིང་གི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་གྱུ་སོ་སོར་ཉི་ཕྱོག་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་དབྱར་དགུན་སོགས་དུས་བཞིའང་ཤལ་ནས་མེ་
རིའི་བར་ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་ནས་དགུན་ཉི་ཕྱོག་པའི་བར་གྱི་ལྷ་བ་དུག་པོ་དེ་ཅིག་
ཆར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐར་མ་ལག་གི་ཕྱིད་དུ་ཕྱོག་
ན་དེ་ཕན་ཆད་རྒྱ་མཚོར་མགོ་སོགས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ཉི་མ་གནས་པ་ན་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་

གྱི་འཆར་ལྗོགས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉི་ལྗོགས་ལྟོ་བྱང་དུ་འཕོ་ཞིང་
 ལྟོར་ཉི་མ་ལྗོགས་པ་ན་བྱང་དུ་མི་ལྗོགས་པར་ལྟོང་ཉི་ལྗོགས་དེ་བྱང་དུ་ཞག་རེ་བཞེན་
 འོང་དགོས་ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་དབྱར་ཉི་ལྗོགས་ནས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཚོད་བཙོ་
 ལྟོ་ཉི་མས་མ་སྤྱད་པར་བོད་དུ་ཉི་མ་ལྗོགས་པས་དེ་རྒྱུ་གར་དུ་དབྱར་ཉི་ལྗོགས་
 རྒྱས་དེ་པམ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་ཉི་མ་ལྗོགས་ཟིན་བོད་སོགས་བྱང་དུ་དབྱར་ཉི་ལྗོགས་
 གོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡུལ་གྱུ་རེར་ཉི་ལྗོགས་གསུམ་རེ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་ཡུལ་རེ་རེའི་བར་གྱི་ཉི་ལྗོགས་ལ་སྐར་མའི་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཚོད་བཙོ་ལྟོ་རེ་ལས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ལྟོ་ནས་བྱང་གི་བར་དུ་ཉི་ལྗོགས་སུམ་ཅུ་ཡོད་ན་
 རྒྱས་བཞེན་ལྟོ་ནས་བྱང་དུ་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་ཞག་སུམ་ཅུ་ནི་ལྟོ་བྱང་དུ་
 ཡོད་པས་དེ་རིམ་བཞེན་ལྟོ་ནས་བྱང་དུ་འཕོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གར་དུ་ཉི་
 མ་ལྗོགས་སྤྱོད་ཞིང་དེ་ནས་རིམ་གྱི་ཉི་ལྗོགས་དེ་གསུམ་ལའི་བར་དུ་བྱང་རིམ་དུ་འཕོ་བར་
 ཁས་སྐྱབས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱས་བཞེན་ལྟོ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱང་དུ་འཕོ་དགོས་ན་
 ཤར་ནས་རྒྱབ་དུ་འཕོ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱིས་ཞག་དེ་ཉིད་ནི་ལྟོ་ནས་རིམ་
 བཞེན་བྱང་དུ་ཉི་ལྗོགས་འཕོ་བ་བཞེན་དུ་ཞག་དང་རྒྱས་ཀྱང་འཕོ་བ་ལས་གླིང་གང་
 རུང་གི་ཤར་ནས་རྒྱབ་དུ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འཕོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་
 བྱི། ཚུལ་འདི་ལ་གཞན་ལུགས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཁོ་ནར་སོང་ན་མ་འབྲུལ་
 པའི་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བདག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པར་བྱས་སྟེ་དེས་ན་

ཀུལ་ཏའི་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མར་གླིང་འདྲིའི་དབྱར་གྱི་ཉི་མ་ལྗོན་པ་དང་ཚུ་ཐོན་ཁྱིམ་
དུ་སླེབ་པའི་ཐོག་མར་དགུན་ཉི་ལྗོན་པར་གསུངས་པ་ནི་གླིང་འདྲིའི་ཆངས་ཐིག་
གི་ཐད་གྱི་ཉི་ལྗོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཉིན་པར་ཤསྒྲ་ལའི་ས་ལ་རིགས་ལྡན་གྱི་ཕོ་
བྲང་དང་འཕགས་ཡུལ་དུ་དོ་རྗེ་གདན་དང་དེ་དག་གི་བར་གྱི་ཆངས་ཐིག་གི་ས་
གང་དུ་ཡོད་པར་ཉི་མ་ལྗོན་པས་བོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྲང་
བྲང་ཐད་དཔལ་ལྡན་ས་སྒྲུ་ལྟ་བུར་ལྗོན་པ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་ཤར་
དུ་ཡོད་པའི་ཆར་གླིང་འདྲིའི་ཕྱི་མཐའི་ཕྱེད་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་
གསུམ་དང་ནང་མཐའ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་དང་གཅིག་གི་རྒྱང་པ་ལ་ཤར་
དང་རྒྱབ་རྒྱ་བཙོ་ལྔ་བཙོ་ལྔར་བགོས་པ་ལ་ཉི་ལྗོན་གི་ཆ་བཙོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་
འཁྲིག་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་དུ་ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་ཁོ་ནར་ཉི་ལྗོན་བཙོ་ལྔ་འབྱུང་བ་
ནི་ཤར་གྱི་ཆར་རིམ་པས་སྒྲ་ཡང་ཡུལ་དབུས་ཆངས་ཐིག་གི་ཉི་ལྗོན་ལས་ཉི་མ་
མང་པོས་ནི་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤར་གྱི་ཆ་ལ་བཙོ་ལྔར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ལ་གླིང་
གི་དགུལ་ གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་དགུ་དང་སྟོང་ཕྲག་ཅིག་
གི་བཞི་ཆ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཙམ་ལ་ཤར་གྱི་ཆར་བཙོ་ལྔར་བགོས་པའི་རེ་རེས་
དཔག་ཆད་དྲུག་བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་ས་སྒྲུ་ལྟ་བུར་སྒྲུ་
ནག་གི་མཆོམས་ཚུན་ཆད་ལ་འང་དེ་ཙམ་རེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བོད་ཀྱི་
ཤར་ཕྱོགས་འདྲིའི་འཁྲིག་ཁྱིམ་གྱི་ཐ་མར་དབྱར་ཉི་ལྗོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་སྒྲར་

མཚན་ནས་སྒོས་པའི་སྒྲིམ་བུ་དེ་དག་གིས་རྒྱད་འགྲེལ་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་མ་ཤེས་པར་རྟོག་པ་བཟང་པོ་མིན་པས་སྒྲོབ་མ་རྣམས་མགོ་སྐྱོངས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་རང་བཟེའི་ལུགས་ངན་པ་ངལ་བ་ཆེན་པོས་ཡུན་དང་ཡུན་དུ་འབད་
 བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ནི་མ་གྲུབ་པར་གོ་སྟེ། བྱིད་ཅག་གི་ལུགས་དེ་དག་ལ་
 ལུང་དང་རིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ལུའུ་ལ་བའི་ཚད་མས་གསལ་བའི་ཚུལ་བཤད་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞོད་བྱེད་དེ་དག་འཇུག་ཀྱང་བྱིད་ཅག་རྣམས་རང་ལུགས་ངན་
 པ་དེ་ཞེན་པས་སྤང་བར་མ་འདོད་ནས་ད་དུང་ལ་ལ་དག་གིས་རྒྱད་འགྲེལ་དང་
 མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དང་མདོ་སྡེ་ཉི་ལྔ་སྒྲིང་སོགས་མི་མཐུན་པར་འདུག་པས་རྒྱ་དབེ་ཡི་
 གོ་མ་དག་པ་དང་ལ་ལ་དག་གིས་སྟོན་གྱི་དུས་ལས་ཉི་ལྟོག་སྤྱི་དུས་དང་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་དག་གིས་ད་ལྟའི་ཉོར་ལྷ་གཉིས་པ་འདི་ནག་ལྷ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ་གཞན་དག་གིས་ལྷ་བའི་དོས་འཛིན་མ་ཤེས་པས་ལུའུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སོགས་བཤད་མ་ཐག་པའི་འདོད་པ་ཇི་ཅམ་ཞིག་སྤྲོས་ཀྱང་ངེས་པའི་དོན་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་ཉི་ལྔ་སྒྲིང་ལས་བུམ་བྱིམ་དུ་དགྲན་ཉི་དང་
 སང་གའི་བྱིམ་དུ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་པར་གསུངས་པ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་ཚུ་སྤིན་
 གྱི་བྱིམ་དུ་དགྲན་ཉི་དང་དཀར་བྱིམ་དུ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་པ་ལ་འགལ་སྤྱོད་མ་རུས་
 པའི་ཕྱིར། དེང་སང་བོད་དུ་ནི་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་ཉི་ལྟོག་ལས་ཉི་
 མ་ལྟོག་སྤྱི་བ་ལ་ལུའུ་ནས་རྒྱད་འགྲེལ་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལུ་སྟོགས་པའི་

ཕྱིས་སུ་འཆད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཉི་ལྷོག་གསུངས་ཚུལ་འབྲུལ་
 མེད་དུ་འཆད་མ་གཤམ་པའི་བྱིར། དེས་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ནས་ཉི་
 ལྷོག་གི་ཕྱིས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་
 པར་ཉི་རྒྱར་གྱི་རྒྱ་བ་སྟེ་རེས་པ་འཛོལ་བ་ན་ཕྱིས་འཕྲོར་སྐར་མའི་གནས་སུ་
 གཅིག་དང་ཚུཛོད་ཀྱི་གནས་སུ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པས་དེ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེས་ཀྱང་
 ཆོག་མོད། རྒྱར་མའི་གནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་གཉིས་བསྐྱེས་ཏེ་རྒྱར་མ་
 གཅིག་ཚུཛོད་དུ་ཉེར་བརྒྱད་བསྐྱེ་རྒྱུ་ལ་རྒྱར་མ་གཉིས་བསྐྱེས་པས་ཚུཛོད་ལྷག་
 པོ་སོང་བ་དེ་ཉིད་གནས་དེ་ནས་ལྷག་འགྱུར་དུ་སོ་གཉིས་དོར་བར་གསུངས་ཏེ་
 རོར་དེ་ཉིད་ནི་སྟེང་གི་ཡུང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱར་ནས་བྱིན་ཞེས་འབྱུང་བས་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས་དང་རོར་སྐྱིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཀྱང་ཡིག་གིས་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་བྱིན་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་དོ། །དེ་ནས་ཚུ་
 སང་དགུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བགོས་པ་ལ་སོ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་དང་བཅས་པས་
 དོར་ཞིང་དེའི་ལྷག་མ་དུག་ཅུས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་རོར་དེ་ཉིད་ནི་ལྷ་བ་དག་
 པ་གནས་གསུམ་གྱི་སྟེང་གི་ཡུང་པོར་ཏེ་ཉི་མའི་རྒྱར་མའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་ཀྱང་སྐར་བཤད་པའི་ཕྱིས་འཕྲོར་སྐར་མ་གཉིས་བྱིན་ལ་
 རྒྱ་རྒྱར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉེར་བདུན་གྱིས་བགོས་པས་རོར་དེ་ཉིད་ཕྱིས་གཞི་དེ་ཚུན་
 ཉི་མས་རྒྱ་རྒྱར་འཁོར་བའི་གྲངས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཇི་ཙམ་ལུས་པ་ནི་ཉི་མའི་རྒྱ་

བའམ་ངེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ཉི་
 མའི་སྐར་མའི་ངེས་པ་གསུངས་པ། གནས་གསུམ་དབུས་མ་དག་ནི་དབང་ཕྱག་
 གིས་བསྐྱར་ཞེས་པ་སྟེ་ལྷ་བ་དག་པ་དེ་དག་སྟེང་དང་དབུས་དང་འོག་གི་གནས་
 གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་དབུས་མ་དག་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བ་དེ་དག་
 དབང་ཕྱག་གིས་བསྐྱར་ཏེ་བཙུག་ཅིག་གིས་བསྐྱར་རོ། །བཙུག་ཅིག་གིས་བསྐྱར་
 བ་ནི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 འོག་མ་དགྲ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་ཤས་ཐོབ་པར་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་ཅེས་
 པ་ནི་འོག་གི་སྤང་པོ་ལ་དགྲ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དགྲ་རྣམས་
 ཀྱི་ཆས་ཐོབ་པའོ། །སོ་གཉིས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པས་བསྐྱེད་པའོ།
 །དབུས་མ་ལ་དམན་པ་ནི་དབུས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་དམན་པ་ཏེ་སུ་ཡོན་ནོ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནོ། །ཚུ་ཚོད་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནོར་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་དབུས་མའི་སྤང་པོ་ལ་ཚུ་
 ཚོད་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་དུག་ཅུས་ཐོབ་པའི་རྟེན་པ་ནི་སྐར་མའི་ཚོགས་ཏེ་སྟེང་གི་སྤང་
 པོ་ལ་ནོར་དུ་འགྱུར་རོ། །དུག་ཅུའི་ཆའི་ལྷག་མ་ནི་སྐར་མའི་ཚུ་ཚོད་དུ་འགྱུར་རོ།
 །ནོར་དེ་ཉིད་སྟེང་གི་སྤང་པོར་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་ཀྱང་བྱིན་ལ་སྐར་མས་
 བགོས་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ལྷག་མའོ། །མི་བདག་གི་ནི་འབོད་
 པ་ཏེ་ཉི་མའི་སྐར་མ་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྟེང་དུ་
 སྐར་མའི་ཚོགས་དང་འོག་ཏུ་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་དོན་ཞིབ་

པར་གོང་དུ་གཟུངས་མེད་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཅུ་ཚོད་ཀྱི་
གནས་བཅུ་དང་ཅུ་སྐར་ནས་ང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་རིགས་ཀྱང་ཅུ་སྐར་ང་
བརྒྱད་དེ་ཉིད་ཅུ་ཚོད་གཅིག་ཏུ་ཅིས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ལ་
ཉེས་པ་ཏེ་ལྷ་བ་རེ་རེ་ཞིང་ཅུ་སྐར་གཉིས་གཉིས་ལྷག་པོར་སོང་བས་མ་དག་པའི་
ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། འོག་མ་སོ་དགུ་ཐོབ་
པའི་ཁོར་ལ་སོ་གཉིས་བསེས་ཏེ་བར་མ་ལ་སྐྱུངས་པ་ནི་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་ནས་
གསུངས་པས་སྐར་མར་གཉིས་དང་ཅུ་ཚོད་ཉེར་བརྒྱད་སྟོན་པར་རིགས་ཀྱང་
སྐར་མ་ལ་གཉིས་སྟོན་པས་ཅུ་ཚོད་སོ་གཉིས་ལྷག་པོར་སོང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱུངས་
པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་སྐར་མ་གཉིས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཀྱང་ཅུ་ཚོད་ལ་
དུག་ཅུས་བགོས་པའི་ཁོར་དེ་ཉིད་སྟེང་གི་ཡུང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་སྟོན་
པ་དང་། ཀྱང་ཡིག་གི་སྐྱུས་སྐར་མར་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས་སྟོན་ཞེས་
པ་ཁོར་དེ་ཉིད་སྟེང་གི་ཡུང་པོར་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་ཀྱང་ཞེས་སྐྱེད་པེར་ཅ་
ཡིག་བསྐྱེད་པར་སོང་བ་ལོ་རྩ་བ་དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་མ་ཞུགས་པས་འཁྲུལ་
བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཅིས་གཞི་འདི་ཉིད་ལ་ལྷ་ཤོལ་གྱི་སྐབས་སུ་
ཅིས་འཕྲོ་མེད་པས་སྟོ་ལྷ་བ་ཤོལ་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་སྟེ་ཅིས་འཕྲོ་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ཤོལ་ཡོད་ན་ནག་པ་ལ་བསྟོ་རྒྱུའི་ཅིས་འཕྲོ་དེ་སྟོ་ལྷ་ཕྱི་མའི་གནམ་
གང་གི་ཉི་མ་བྱེད་དག་ཡིན་པར་ནི་གྲུབ་དེའི་ཅིས་འཕྲོར་ཅུ་ཚོད་གཉིས་ལྷག་

འགྱུར་དུ་དོར་བ་ལས་གཞན་མེད་ན་དེའི་རྩིས་འཕྲོ་སྐར་མ་ཉེར་དུག་དང་ཚུ་ཚོད་
ང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཉི་མ་སྟོ་ཟླ་ཕྱི་མའི་གནམ་གང་ལའང་ཉ་ཁྲིམ་དུ་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་སྐར་མ་ནམ་གྱའི་ལོངས་སྟོན་མ་རྩོགས་པར་
ཉ་ཁྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ནག་པ་ལ་ཤོལ་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱང་
རྩིས་འཕྲོ་སྐར་བ་མེད་པ་བྱ་སྟེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོ་ཟླ་ལ་ཤོལ་གཏན་ཉེ་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོ་ཟླ་ཕྱི་མའི་གནམ་གང་གི་ཉི་མ་ཕྱེད་དག་ལ་ཉི་མ་ལུག་
ཁྲིམ་དུ་སྟེབ་པ་ནས་སྐར་མ་གཅིག་དང་ཚུ་ཚོད་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པ་རྩིས་འཕྲོར་
བསྟེ་བ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྐར་མའི་གནས་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ནས་
གཉིས་དང་ཚུ་ཚོད་ལ་དུག་ཅུས་བགོས་པའི་ནོར་སྒྱུན་ཚུ་ཚོད་སོ་གཉིས་ལྷག་པོར་
སོང་བ་ཚུ་ཚོད་ཀྱི་གནས་ནས་དོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེར་སང་གི་རྩིས་པ་
དག་གིས་ཚུ་ཚོད་ནས་གཉིས་དོར་བ་ལས་སྐར་མ་གཉིས་སྒྱུན་མ་ཤེས་པ་འདིའི་
རྒྱ་དཔེར་དྲེད་ལེའེས་ཡོད་དྲེད་ལྟར་འབྲུལ་བའི་སྟོབས་ལས་ཉི་ལྷོག་སྟེ་སོགས་
ལ་ཡུལ་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོ་བཏགས་ཀྱི་འདོད་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཉེ་སྐར་
མའི་རྩིས་འཕྲོ་ལ་གཉིས་མ་བསྟེས་པས་སྐར་མ་མགོའི་ཐ་མ་ནས་སྟོན་པའི་ཚེ་
དབྱར་ཉི་ལྷོག་པ་དང་སྟོབས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་སྟོན་པ་ན་དགུན་ཉི་ལྷོག་པ་མངོན་སུམ་
ལ་ནི་བསྟོན་མ་རྣམས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཀཾ་ཏ་དང་ཚུ་སྒྲིན་ཀྱི་ཁྲིམ་ཀྱི་ཐོག་མར་
དབྱར་དགུན་ཀྱི་ཉི་མ་ལྷོག་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་

བསྟན་པའི་དབང་གིས་འཛམ་གྲུ་གླིང་ཆུང་བུ་འདིའི་ཉི་ཤེས་བསྟན་པར་གསུངས་
ཀྱང་དེ་དང་ཡང་མ་འགྲིག། །དག་ཏུ་རེ་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དག་གནས་ལྡར་བཀོད་ཏེ་
རྣམ་མ་གཉིས་ཆུ་ཚོད་བཅུ་ཆུ་སྤང་བ་བརྒྱད་དབུགས་གཉིས་དེའི་འོག་ཏུ་ཞེ་
གསུམ་ཆ་བཅུ་རྣམས་བྱས་ཏེ་རྣམ་མ་ཆུ་ཚོད་ཆུ་སྤང་དབུགས་ཞེ་གསུམ་ཆ་རྣམས་
སོ་སོར་བསྐྱར་ནས་ཆུ་ཚོད་ནས་གཉིས་དོར་ཏེ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོ་བྱིལ་བས་
རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དག་གནས་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས་
དོར་བ་ལས་ཀྱང་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོན་ཏུ་སོང་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་རི་མོ་རྒྱབ་པས་རི་
མོ་དང་མིག་རྣམ་མ་མཐུན་པས་ཅི་བྱ་རྟོལ་དང་བྲལ། རྒྱུད་འབྲེལ་འདི་ཉིད་
མཁའ་པའི་བླ་མ་དང་སྟོབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་བཤད་ཉན་ནི་རྒྱན་ཆད་
རི་མོས་ནི་ཉི་ཤེས་རྟོགས་མ་ཐུབ་ཐུར་གིང་གི་གྲིབ་མ་ལས་བརྟགས་པས་ཆོས་ལྡར་
ལྟ་བུ་ནས་ཉར་ལྡེའི་བར་གྱི་ཞག་ནི་ཤུ་ཙམ་རེས་ལྟོག་སྲ་བར་གཤེས་པ་ཙམ་ལས་
ཉི་མ་དེ་རིང་དུས་ཚོད་འདི་ཙམ་དུ་ལྟོག་ཞེས་པའི་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་རེས་
དོངས་ནི་མ་ཟེན་པས་ཡུལ་ག་གེ་ཞིག་ན་ཆུའི་འབབ་ཚུལ་ལས་ཉི་མ་ལྟོག་པ་
རྟོགས་ཅས་དང་། སྟོག་ཆགས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཆང་ནས་བརྟོལ་བས་དེ་ཉིན་ལྟོག་
ཞེས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེ་གེ་ཞིག་ལ་སྒྲ་ནས་རྒྱང་ཆད་ལྟག་ཏུ་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་
ཉི་མ་ལྟོག་གོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ །ཁ་ཅིག་ཐུགས་དམ་ཐུག་ཆེན་གྱིས་བརྟགས་པ་
ལས་ཉི་ལྟོག་རྟོགས་ལུས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་དབྱར་དགུན་གྱི་དཀྱིལ་དུ་ས་གཡོ་

བ་དང་ཆར་རྒྱང་སྒྲིག་པ་དག་པོ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཉི་མ་ལྷོག་གོ་ཞེས་པའི་ཟོལ་ཆིག་
 ལ་ཁུངས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་ངེས་པའི་གནད་མ་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་
 ཡིད་བཟང་ཅེ་བ། སྟག་ཆང་ལོ་ཙྰ་བ། པད་དཀར་ཞལ་ལུང་བ། མཆོར་ལུ་
 འཇམ་དབྱངས་བ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀམ་ཐིན་ལས་པ་སྒྲིག་པ་སྒྱུ་བྱོན་
 པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེས་ཆེར་འབར་བ་དེ་དག་གིས་ཉི་ལྷོག་ངོས་ཟིན་པ་
 འགར་ཡང་མ་བྱུང་བས་རང་རང་གིས་ཉི་ལྷོག་གི་བསྟན་བཅོས་བྱས་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་མེད་པ་ཅི་བྱའི་རྟོལ་བྲལ་བ་ཁོ་ན་གསུང་དགོས་བྱུང་བར་
 སྒྲིང་སྟེ་དཔལ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་ན་རེ། ཉི་མའི་རྒྱ་བ་ཀའི་རྩིས་འཕྲོ་དང་གཉིས་
 ཞིག་ཀྱི་ཆོད་ནས་སྒྱུངས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྩིས་འཕྲོ་འདི་
 རྣམས་སྒྲིག་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་མེད་ལ་ལྟར་སྒྲིང་གི་རྩིས་
 གཞི་ལོའི་དང་པོ་དེ་རབ་བྱུང་ནས་བརྒྱམས་པའི་ལོ་བཙུན་གྱི་སོང་བའི་རྗེས་
 ཐོགས་ཡིན་ཞིང་རབ་བྱུང་དེ་སྟོན་འབྲིད་ཀྱི་རྩི་འཕྲོ་བྲལ་བའི་གཙང་མ་ཡིན་ན་དེ་
 རས་བརྒྱམས་པའི་ལོ་བཙུན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཆུ་ཆོད་ནས་གཉིས་སྒྱུངས་པ་
 འདི་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུད་
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ལོ་དེ་ལོ་དག་མ་ཡིན་ཟླ་བ་དེ་ཟླ་དག་མ་ཡིན་རྩིས་
 འཕྲོ་དེ་རྩིས་འཕྲོ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས་སྟོ་ཟླ་ནག་ཟླ་རྒྱས་ནས་ཆུ་ཆོད་
 རས་གཉིས་མ་དོར་བར་ང་བརྒྱད་བསྐྱེད། ལོའི་ཁ་གངས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་

དང་ལོ་པཎ་ཐམས་ཅད་གསུང་བགྲོས་གཅིག་པའི་ལོ་དག་ལས་ལྷག་པོར་དྲུག་
 ཅུ་སྒྲོར་བརྒྱད་དང་ལོ་རྒྱུད་བརྒྱད་སྤྱད་ལས་༼འབྲུག་༽སྤྱུལ་ནས་ཆུ་ཕག་གི་
 བར་གྱི་ལོ་བཅུ་བདུན་བསྐྱེས་པ་སོགས་བྱུང་བར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་
 ཆེན་པོ་མཚུར་སུ་འཇམ་དབྱངས་པས་ཀྱང་ཉི་ལྷོག་ལོ་རེ་ལས་ལོ་རེ་བཞིན་སྤྱི་རྒྱ་
 འགོ་ཞེས་གསུངས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་རང་གིས་སྐར་མར་ལྷ་ཡིག་ནི་
 ཉན་སོ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་བཅད་ཆར་བ་ན་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པ་ཡིན་
 ཟེར་བ་དང་། ལྷག་ཆར་ལོ་ཙྰ་བས་ལག་གི་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྷ་ན་བོད་ཡུལ་འདིར་ཉི་མ་
 ལྷོག་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། བད་དཀར་ཞལ་ལུང་དུ་གྲགས་པ་ཚུམ་པོས་ལག་གི་ཆུ་
 ཚོད་ཞེ་ལྷ་སོང་བ་ན་ལྷོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་དང་། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་གཙུག་
 གི་ནོར་བུ་ཀམ་སྒྲིན་ལས་པས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛད་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་སྐར་མའི་རྩིས་འཕྲོ་བསྐྱེ་མ་ཤེས་པའི་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་བསྐྱེ་ཞེས་པ་ན་འཇམ་གྱིང་འདིའི་དབྱར་བྱིམ་འབྲིག་པ་དང་ཀུན་པའི་
 མཆམས་སུ་ལྷོག་པ་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་དང་རིགས་ལྷན་གྱི་ཕོ་བྲང་ཀ་ལྷ་པ་
 སོགས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཉི་ལྷོག་ཡིན་ལ། བོད་ཡུལ་གྱི་ཆ་ལའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 ཐད་དུ་ཡོད་པའི་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་ལྟ་བུར་ནི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཉི་མ་ལྷོག་ཅིང་དེ་
 ལས་ཤར་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་འོག་མིན་ཀམ་འི་གདན་ས་ལྟ་བུར་ནི་
 དེའི་སྤྱི་ཉིན་ཅམ་དུ་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དབུས་ནས་བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་

དཔག་ཚད་དུག་བརྒྱ་ཉིད་ལྷ་པན་ཆད་ཙམ་རེ་ན་ཉི་ཤེས་ཉི་མ་རེ་རེས་སྤྲ་བའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱོད་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་གཟེངས་བསྟོད་དེ་
འདྲི་བ་བོད་ག་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་འདྲི་ན་དེ་དག་གི་ཡིད་པམ་པ་དང་གཏོང་ཁྲུམ་
བོར་འགྱུར་བའི་ལན་སྟོབས་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་ཚུལ་འདི་དག་
བཙམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རོ་བོད་པལ་ལྷན་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་རྩེ་
བཙུན་དམ་པར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་ཆེན་པོས་གྲུས་
པས་བསྟེན་པས་རྩ་རྒྱུད་སྤྲ་མ་དང་བཙས་པ་དག་གི་ཐུགས་ནས་ཐུགས་སུ་བྱོན་
ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་མེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་ཅི་སྟེ་
འོང་། དེའང་དེང་སང་ཁ་ཅིག་ལྟར་སྟོབ་མ་མོངས་པ་རྣམས་མགོ་མོངས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་སྟོབ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་རང་དང་གཞན་ལ་སྟེད་པ་
དང་གསང་བ་སྐད་བྱེད་ནས་རང་ལ་གྲུས་པ་སྤྲ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་བྱུང་ན་དེས་
གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཡོན་ཆེན་པོས་སྤྲར་གཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་མ་
ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུའི་དད་པ་དང་གཏོང་བ་དང་སྟོང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་སྟན་
སུམ་ཚོགས་པ་དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་
སྟོབས་ལས་ལྟ་དང་བཙས་པའི་སྟེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟེད་པར་
མི་རུས་པར་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ལྟར་གྲགས་པའི་མན་ངག་བཀའ་བྱིན་དུ་རང་གིས་

ཐོབ་ཅིང་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེང་སང་བོད་ཡུལ་འདིར་དབྱར་ཉི་
 ཉོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་ལྷོག་པར་སྐར་བས་ཟླ་བ་འདི་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ནམ་
 སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ཡིན། སྐར་མ་ལྟར་ན་དཔལ་ཡིད་བཟང་ཅིས་པ་ལ་སྟོན་བརྟེན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཁྱེད་རང་ལ་ལོག་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བཙོ་ལཱའི་ཟླ་སྐར་སྟོན་
 གྱིས་བྱེད་ན་དེ་དུས་ཉི་མ་སྐར་མ་དང་མགོའི་མཚམས་སུ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་
 སྐར་བྱིས་མམ་འབྲིག་བྱིས་གྱི་ཐོག་མ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲིག་ཀར་གྱི་
 མཚམས་སུ་ཉི་མ་ལྷོག་པ་ཇི་ལྟར་འབྲུབ། དེས་ན་ཉི་ལྷོག་གི་ཟླ་བ་འདི་ངོས་
 འཛིན་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཉི་མ་སྐར་མ་ཐ་སྐར་དང་བྲ་ཉི་དང་
 སྟོན་དུག་གི་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་པ་བཞི་ཆ་གཅིག་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་དུས་ལུག་གི་བྱིས་ཟླ་སྟེ་
 དེའང་བྱིས་དེར་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོར་ཞུགས་པའི་ཆོ་ན་ནག་པ་ཟླ་བ་དང་ཟླ་བ་མར་
 ངོར་ཉི་མ་བྱིས་དེར་ཞུགས་ཆོས་ག་ཟླ་བ་ཞེས་བརྟེན་ཅིང་དེའང་རིམ་བས་ཡར་
 ངོ་ལ་ཞུགས་ན་ཡང་ངོ་སྟོན་འགོ་དང་མར་ངོ་ལ་ཞུགས་མར་ངོ་སྟོན་འགོ་བྱེད་
 ཡར་ངོ་དང་མར་ངོའི་སྐྱ་ཕྱི་ལ་ཉི་མ་བྱིས་དུ་སྟེ་བ་སྐྱ་ཕྱིའི་བྱེད་པར་གྱིས་བཙོ་ལཱའི་
 ཉི་སྐར་ཡང་ནི་དུས་རྟག་རྟེན་པ་མེད་ཉི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་ཙམ་ལ་ཉི་མ་
 ལུག་བྱིས་དུ་སྟེ་བ་ན་དེའི་བཙོ་ལཱའི་ལུང་མོ་ཟླ་སྐར་ནག་པ་ལོང་ཡང་ཡར་ངོའི་
 ཆོས་གཅིག་ཙམ་ལ་ཉི་མ་ལུག་བྱིས་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་བཙོ་ལཱའི་ལུང་ཐ་
 སྐར་འཕོ་སྟེ་བྲ་ཉིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་དེ་ནས་ཅིས་པའི་རྒྱ་སྐར་བྱེད་མཚམས་སྐར་

མ་ས་རི་ཡིན་པས་སྒྲ་སྐར་དེས་བྱེད་པ་དང་ཡང་མར་ངོ་ལ་ལུག་བྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ན་དེའི་ཡར་ངོའི་བཙོ་ལཱ་འི་ལུ་བ་མོ་ཉི་མ་སྐར་མ་ནམ་གྱུའི་སྟེང་ན་ཡོད་པས་
 དེ་ནས་ཅིས་པའི་རྒྱ་སྐར་བྱེད་པ་མེ་བཞི་ཡིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་བ་རེ་ལ་
 ཉ་སྐར་རེ་རེར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་ཉོར་སྒྲ་གསུམ་པའི་ཉ་སྐར་ལ་རེས་འགའ་མེ་
 བཞི་དང་རེས་འགའ་ས་རི་དང་ས་ག་སྒྲ་བར་གྲགས་པའི་བཙོ་ལཱ་ལའང་རེས་
 འགའ་ས་རི་དང་རེས་འགའ་ལྟ་མཚམས་སོགས་པས་སྒྲོན་ཉར་གྲགས་པ་ལ་
 སྒྲུབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉ་སྐར་བྱེད་པས་ན་དེང་སང་གི་ཉོར་སྒྲ་གསུམ་པ་འདི་ཡར་ངོ་
 སྒྲོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ནག་སྒྲ་ཁོ་ནར་རེས་སོ་ཞེས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་
 དུ་བདག་གིས་སྒྲ་བར་མི་བྱེད་དེ་ལོ་གཅིག་གི་སྒྲ་བ་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཡར་ངོའི་བཙོ་
 ལཱ་འི་ཉ་སྐར་དེ་ནག་པ་སོགས་བཙུག་ཉིས་ཁོ་ནར་མ་དེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ལ་ཉ་སྐར་བཙུག་ཉིས་པོ་དེས་ཡར་ངོའི་བཙོ་
 ལཱ་འི་ཉ་སྐར་གཏན་མི་བྱེད་པའང་སྤིད་དེ། ཉི་མ་བྱིམ་ལ་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བའི་ཉོར་
 སྒྲ་གསུམ་པའི་ཉ་སྐར་ས་རིས་བྱས་ན་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སྐར་མ་གཉིས་རེ་ལྷག་ཙམ་
 བཀལ་བ་ཕྱི་མ་པ་ལྟ་མཚམས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲུབས་དང་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱ་སྐར་
 དེའི་ཕྱི་མ་ལ་མོན་གྱི་འམ་མོན་གྱུ་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་བྱུམས་སྒྲུད་དེའི་ཕྱི་མ་བྲ་ཉིས་
 བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡར་ཉོར་སྒྲ་གཉིས་པའི་ཡར་ངོའི་བཙོ་
 ལཱ་འི་ཉ་སྐར་མེ་བཞི་དང་ནག་པས་གཏན་མི་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོར་སྒྲ་

གཉིས་པའི་ཆོས་བཅོམ་ལ་སྐར་མ་ནམ་གུང་སྤེང་དུ་ཡོད་ན་དེ་བྱལ་གྱི་ལྷ་སྐར་མ་
བཞིས་བྱེད་པ་དང་། ཡར་ངོ་ནས་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་འཕོས་ཟིན་ན་བཅོམ་པའི་ཉི་
སྐར་ནག་པས་བྱེད་པའང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་པའི་ཆོ་ཉི་ལྷ་གཉིས་གྱི་བར་
དུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་སྤྱང་ཡོད་དགོས་ལ་དུས་དེར་དེ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལྷ་བའི་
མིང་ལ་བཅོམ་པའི་ལྷ་བ་དང་འགྲོགས་པའི་སྐར་མའི་མིང་ནས་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་
ལྷ་དང་། ར་བ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མར་བཞག་པ་ནི་དབྱིད་དབྱར་སྟོན་དཔུན་ཏེ་
དུས་བཞིར་བྱེ་བས་བཞག་པ་དང་། ཉི་མ་ཁྱིམ་གང་ལ་གནས་པའི་ཁྱིམ་གྱི་མིང་
བཏགས་པ་ཁྱིམ་ལྷ་དང་། འདུལ་མངོན་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ལུག་ཁྱིམ་ལ་ནག་
ལྷར་བརྗོད་པ་ནི་སྐར་མ་ཐ་སྐར་ཡང་ལུག་ཁྱིམ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནས་བབྲངས་པའི་
རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱང་ནག་པ་ལ་ཐོག་པས་ལུག་གི་ཁྱིམ་ལྷ་དེ་ནག་ལྷར་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་རེས་འགའ་ལུག་ཁྱིམ་ལ་ས་ག་ལྷ་བར་གསུངས་པའང་
ཡོད་དེ་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་བཙུ་བཞི་ཙམ་ལ་ཉི་མ་སྐར་མ་སྟོན་དུག་གི་རྟེན་པ་དང་
པོར་ཡོད་ན་ལུག་ཁྱིམ་ཡང་ཡིན་ཞིང་རེ་ནས་བབྲངས་པའི་རྒྱ་སྐར་སྤྱང་པ་སྐར་
མ་ས་ག་ཡིན་པས་ལུག་ཁྱིམ་ཡིན་ན་ནག་ཉི་ཡིན་པའི་བྱལ་བ་དང་། སྤང་ཁྱིམ་
ཡིན་ན་ས་གས་ཉི་བའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་བྱལ་བའང་མེད་དེ་ལུག་ལ་ཉི་མ་གནས་
པས་དབྱིད་ལྷ་ཐ་མའམ་ས་ག་ལྷ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤོང་འགྱུར་
ལས། ལྷན་པོའི་ལྷོའི་དུས་སུ་འདི་ལ་ལུག་ལ་ཉི་མ་གནས་པའི་དབྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་

ས་གའི་ལྷ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གྱི་མང་རྩ་གསུམ་གྱི་འགྱུར་ལས། ལུག་ལ་
ཉི་མ་གནས་པ་དབྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་དབྱིད་ལྷ་ཐ་ཆུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། ར་འབྲིང་ཐ་མའི་ངོས་འཛིན་ཡང རྟོར་ལྷ་གསུམ་པ་དབྱིད་འབྲིང་ཁོ་ན་དང་
རྟོར་ལྷ་བརྒྱུག་པ་དབྱར་འབྲིང་ཁོ་ན་ནི་མ་ངེས་ཏེ་ཁྱིམ་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
དབྱིད་འབྲིང་དེ་ལུག་ཁྱིམ་དང་དབྱར་འབྲིང་དེ་འབྲིག་ཁྱིམ་ཡིན་ལ། རྟོར་ལྷ་
གསུམ་པ་དང་རྟོར་ལྷ་བརྒྱུག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མར་ངོ་ལ་ལུག་ཁྱིམ་དང་འབྲིག་ཁྱིམ་
དུ་ཉི་མ་གནས་པ་ཤོལ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིད་པ་ཙམ་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་མི་
འབྱུང་ པའི་སྤྱིར། ཡང་རྟོར་ལྷ་གསུམ་པ་དང་རྟོར་ལྷ་བརྒྱུག་པ་དེ་གཉིས་དབྱིད་
འབྲིང་དང་དབྱར་འབྲིང་མ་ཡིན་པའང་བརྗོད་མི་ལུས་ཏེ་ལྷ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡར་
ངོ་ལ་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དང་འབྲིག་ཁྱིམ་གྱི་ཐ་མར་གནས་པའང་འབྱུང་ པའི་སྤྱིར།
དེས་ན་ཆོས་ལྷ་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་ལྷ་དེ་རྗོད་གསུང་པ་ནི་ཅུང་མེད་པས་བོད་དུ་འང་སྒོན་
འགྲོ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དེའི་མར་ངོ་ལ་ཉི་མ་གང ཏུ་སྤྱོད་པས་པ་དེའི་ལྷ་བར་བྱེད་པ་
གསུངས་ཆེ་མོད། གྲུབ་མཐའི་རྩིས་ཀྱི་རི་མོས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན་རྟོར་ལྷ་ལྷ་པའི་
ནང་དུ་འབྲིག་ཁྱིམ་ནས་ཀར་ཁྱིམ་དུ་འཕོ་བར་སྒྲུང་བས་འབྲིག་ཁྱིམ་དུ་གནས་
པའི་ཆེ་དབྱར་འབྲིང་ཀར་ཁྱིམ་དུ་གནས་པའི་དབྱར་ཐ་ཡིན་ལ། རྟོར་ལྷ་ལྷ་པའི་
ཡར་ངོ་ལ་ཀར་ཁྱིམ་དུ་སྤྱོད་ན་ལྷ་བ་དེ་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ལྷ་བར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ་དེའི་
བཙོ་ལྷ་ཉ་སྐར་ཆུ་སྟོད་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་པོར་བརྗོད་

ཀྱང་རུང་སྟེ་ས་ག་ལྷ་བ་ལ་དབྱིད་མཐར་གསུངས་པ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་
ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་སྒྲོན་ལྷ་དབྱར་ར་བ་དང་ཚུ་སྟོད་འབྲིང་པོ་ལས་འོས་
མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་ག་དབྱིད་མཐར་ཡིན་ན་དེའི་རྗེས་སུ་དབྱར་ར་འབྲིང་ཐ་
གསུམ་འབྲུང་ལ་དབྱིད་མཐའི་ཉ་སྐར་ས་གས་བྱས་ན་དབྱར་ར་དང་དབྱར་འབྲིང་
གི་ཉ་སྐར་ལ་སྒྲོན་དང་ཚུ་སྟོད་འབྲུང་བ་ཆེས་མང་བའི་བྱིར། འབྲིག་ཁྱིམ་ལ་
དབྱར་འབྲིང་དུ་བྱེད་པ་འཐད་པའང་ལུག་ཁྱིམ་ལ་དབྱིད་ཐ་བྱེད་པར་གསུངས་
པའི་རིགས་པས་ཐོབ་སྟེ་དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་སྒྲུང་དབྱར་ར་དང་འབྲིག་ཁྱིམ་དབྱར་
འབྲིང་དུ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ལྷ་བའི་ངོས་
འཛིན་འདི་སྐད་དུ་སྒྲུ་སྟེ་ཅིས་གྱི་རི་མོས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་
བྲགས་པ་ཁོ་ན་དབང་མི་བཅོན་པས་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་མ་ཐ་སྐར་བྲ་ཉེ་སྒྲིན་
དུག་གི་རྒྱ་ར་པ་གཅིག་ལ་ལུག་ཁྱིམ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་གྱི་རྒྱ་ར་པ་
བརྒྱ་དང་བརྒྱད་གྱི་རྒྱ་ར་པ་དགུ་དགུ་ལ་འོངས་སྟོད་པའི་ཆད་ནི་ཁྱིམ་གྱི་ལྷ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རི་མོ་ཤར་བའི་དུས་དེ་ལས་ཉོར་ལྷ་དང་པོ་བུམ་པའི་ཁྱིམ་ལྷ་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟོན་ལ་མཆུ་ལྷ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟོན་ཏེ་དེའི་བཅོ་
ལཱའི་ཉ་སྐར་མཆུ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆོས་བཅོ་ལཱའི་ལྷ་བ་དང་
འགྲོགས་པའི་སྐར་མ་ལ་དེའི་མིང་ནས་བརྟོན་ཀྱང་ལྷ་སྐར་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་
པ་མ་ཡིན་ཞིང་དབྱིད་འབྲིང་དང་དབྱིད་ཐ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉི་མ་སྒྲུང་ཁྱིམ་དུ་

གནས་པའང་བཤད་པས་ཁྱིམ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་གཅིག་བྱང་སྟོན་ཁོ་ནར་ངེས་
 པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོར་ཟླ་གསུམ་པའི་བཙོ་ལཱ་ཉི་ཉེ་སྐར་ས་ངེས་བྱེད་པའང་
 མཐོང་བས་ཉོར་ཟླ་གསུམ་པ་ནག་ཟླ་ཁོ་ནར་ངེས་པའང་མ་གྲུབ། ཉོར་ཟླ་ལྔ་
 པའི་ནང་དུ་ཉི་མ་ལྷོག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་ཟླ་བ་དེ་དབྱར་ཟླ་ར་བ་ཁོ་ནར་ཡང་མ་
 ངེས་འོན་ཀྱང་ཉི་མ་བཙུན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའང་མ་ཡིན་
 ཏེ་རི་རྒྱུད་དུ། ཟླ་བ་ཉ་ཆེ་ཟླ་རངས་འགྱུར། །ཞེས་མར་ངོ་སྟོན་འགྲེལ་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་བཙོ་ལྔ་ལ་ཟླ་བ་དེ་རྫོགས་པའི་ཆེ་ཉི་མ་དེ་དང་དུས་པལ་ཆེར་ལ་
 འགྲིག་པར་དགོངས་ནས་ལོ་མགོ་མགོ་ཉི་ཟླ་བའམ་དབྱུག་ཟླ་ནས་འཛིན་པ་དང་།
 དུས་འཁོར་བས་ནག་ཟླ་ལ་བཟུང་བ་དང་འདུལ་བའི་དབྱར་སྐྱ་མ་ཁས་ལེན་གྱི་
 བཞིན་ཟླ་བ་ལ་བྱེད་པས་ཟླ་བའི་ངོས་འཛིན་སྐྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་རི་
 ལྷ་ར་ན་ཟླ་བ་ཉ་གང་བའི་རུབ་མོ་སྐར་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགྲོགས་པ་ན་ཆོས་
 ཟླ་དེ་རྫོགས་པར་རྫོགས་སྐྱ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལྷ་ར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་
 ལས་ཁྱིམ་ཟླ་གང་ཡིན་རྫོགས་པར་དཀའ་སྟེ་དེ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་རི་མོས་
 གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པའི་བྱིར། ར་བ་དང་འབྲིང་ཐ་མ་ཞེས་བཛྲོད་པའང་
 ཐམས་ཅད་དུ་མ་ངེས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཚན་གཞི་འཛིན་པ་དཀའ་སྟེ་དུས་
 ལ་དབྱིད་དཔུན་དབྱར་སྟོན་བཞི་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་ར་བ་འབྲིང་ཐ་
 མར་བཞག་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། ར་བ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ནི་དུས་བཞི་ལ་ཟླ་བ་

གསུམ་དུ་སྤྱེ་ནས་བཞག་ལ། ཡང་དགུན་སྟོང་སྟངས་ལ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཟླ་བ་
 བཞི་དབྱིད་སོས་ཀ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་དབྱར་སྟོང་སྟངས་ལ་ཟླ་བ་
 གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་སྟེ་དུས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ན་དུས་རེ་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་དུས་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལའང་མ་ངེས་ཏེ་དགུན་ཟླ་བཞི་དབྱར་
 ཟླ་བཞིར་དབྱིད་ཟླ་བཞིར་སྤྱེ་ན་དུས་རེ་ལ་ཟླ་བ་བཞི་རེར་ཡང་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གནད་དེ་དག་གིས་སྒྲིར་དུས་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཟླ་བའི་ཉ་སྐར་བཅུ་གཉིས་པོ་
 དེ་དག་གི་སྤྱིད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་ཤོལ་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་ དང་དབྱུག་
 པས་ཉ་སྐར་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་སྒྲིན་དྲུག་ལ་ཉ་སྐར་འབྱུར་བའང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་ཉ་སྐར་གྱི་མིང་བཏགས་པའི་ཟླ་བ་དེ་དག་
 བོད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་དང་སྒྱུར་ན་རགས་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་ཉོར་ཟླ་དྲུག་པའི་མར་ངོའི་
 ཆོས་གཅིག་ནས་བདུན་པའི་བཙོ་ལྷའི་བར་ལ་གོ་བཞིན་གྱི་ཟླ་བར་གསུངས་
 གྲུང་དེ་ཉིད་ཀླུ་ཤེའི་ཁྱིམ་ཟླའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སང་གའི་ཁྱིམ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོར་ཟླ་དྲུག་པའི་མར་ངོ་ནས་ཀྲང་ཉི་མ་ཀར་ཁྱིམ་དུ་ཡོད་
 བའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་དེ་དབྱར་འབྲིང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཉོར་ཟླ་
 ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་མཚམས་སུ་ཉི་མ་ཀར་ཁྱིམ་དུ་འཕོས་པས་ཉོར་ཟླ་ལྷ་པའི་
 བཅུ་དྲུག་ནས་དྲུག་པའི་བཙོ་ལྷའི་བར་དབྱར་ར་དྲུག་པའི་བཅུ་དྲུག་ནས་བདུན་
 པའི་བཙོ་ལྷའི་བར་དབྱར་འབྲིང་གི་མར་ངོ་སྟོན་འགོར་བྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་

ནས་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་དབྱར་ལྗོངས་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་
 ཐ་མ་གྱོ་བཞིན་ཅན་གྱི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ་དེ་དབྱར་ལྗོངས་ཀྱི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཆུ་སྟོད་ལ་དབྱར་གྱོ་
 བཞིན་ལ་དབྱར་འབྲིང་དུ་བྱས་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་
 ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དབྱར་ལྗོངས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེའང་ཉོར་ལྗོངས་
 པའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་གནས་བྱེད་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་
 ཏེ་ཀཏུ་འའི་བྱིས་ལ་ངས་པར་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་ནི་མ་
 ལྟོག་ནས་དབྱར་དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཡང་ཉོར་
 ལྗོངས་པའི་ཡར་ངོ་ལ་ནི་མ་ལྟོག་ན་ནི་དའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་ཁས་
 ལེན་པའི་སྤྱིར་ནི་མ་ཀར་བྱིས་དུ་ལྷ་བ་ཡར་ངོ་མར་ངོ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་དབྱེ་
 བས་ཉོར་ལྗོངས་པ་དང་དུག་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་
 ལེན་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་རྩིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ན་
 ཉོར་ལྗོངས་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོར་ལྗོངས་པའི་ཡར་ངོ་ལ་ནི་མ་ལྟོག་དེ་ནས་ལྷ་བ་
 གཅིག་གི་བར་དུ་དབྱར་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་དབྱར་ཞུགས་འབྱིས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། ནི་མ་ལྟོག་པ་དབྱར་བྱེད་ཀྱི་དུས་ཡིན་པས་དབྱར་བྱེད་འདས་ནས་
 ཀྱང་ལྷ་བ་གཅིག་མ་རྫོགས་པར་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་མི་ལེན་ན་དབྱར་ར་འབྲིང་ཐ་

མ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་ཐ་མའི་སྒྲ་བྱེད་ལ་དབྱར་གནས་བྱར་མེད་
 ཅིང་དེའི་ལྷགས་ཀྱིས་དབྱར་བྱི་མ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲ་བ་གཅིག་གིས་
 འབྱི་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དབྱར་ཐ་མ་རྫོགས་པའི་སྟོན་སྒྲ་ར་བའི་མར་
 རོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་བྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལས་མི་
 རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ་དབྱར་ལྷགས་སྟོན་དུས་སུ་བྱས་པའི་བྱིར།
 དེས་ན་དབྱར་ལས་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ལེན་པའང་ཞིབ་པར་ན་རྩིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་
 ཡབ་སྟེ་ཤེས་དགོས་པ་འདུལ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞག་མི་བྱབ་
 རོར་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱལ་པོ་དག་གི་གཙུག་ལག་པའི་རྩིས་དང་མ་
 མཐུན་པའི་ཆོ་ཤོལ་འདོར་བ་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་སྟེ་འདོན་པར་གསུངས་
 པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་གྱི་ཆོ་དབྱར་བྱི་མའི་ཁས་ལེན་རྟོར་སྒྲ་བདུན་པའི་བཅུ་དྲུག་
 བས་བྱེད་པའི་ཆོ་རྟོར་སྒྲ་བཅུ་པའི་བཙོ་ལྷ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་ན་རྟོར་སྒྲ་ལྷ་པ་
 ཆར་གྱི་དུས་རས་ཆེན་དགོས་པའི་ཆོ་མེད་པས་བཙལ་འབྱིས་པའི་སྟོན་དང་མི་
 དགོས་པ་ན་འཆང་བའི་སྟོན་ཡོད་པར་སེམས་ན་དཔལ་ཡོད་བཟང་རྩེ་པ་སོགས་
 བོད་མང་པོས། རྟོར་སྒྲ་དྲུག་པའི་མར་རོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྒྲ་མ་ཁས་
 གྲངས་ན་དེ་ལས་སྟོན་དུ་ཆར་བབ་པ་ན་རས་ཆེན་བཙལ་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་
 མ་བཙལ་བ་དང་། རྟོར་སྒྲ་དགུ་པའི་ཡར་རོལ་ཆར་བ་མེད་ཀྱང་རས་ཆེན་འཆང་
 བ་རས་ཆེན་གྱི་དགོས་པ་མེད་པས་གོ་བཞིན་གྱི་སྒྲ་བ་ནི་རྟོར་སྒྲ་དྲུག་པ་ཡིན་ཞིང་

མར་ངོ་སྟོན་འགོ་བྱས་ཏེ་རྟོར་སྒྲུ་ལྔ་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ངེས་པར་
 དབྱར་སྒྲུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། རྟོར་སྒྲུ་ལྔ་པའི་མར་ངོའི་
 ཆོས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྒྲུ་མ་ཁས་ལེན་པ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆར་པ་ཡོད་
 པའི་དུས་རས་ཆེན་མེད་པ་དང་ཆར་པ་མེད་པའི་ན་རས་ཆེན་འཆང་དགོས་པར་
 ཐལ་བའི་སྟོན་འདི་ནི་རིགས་པ་འཐད་ལྷན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོར་སྒྲུ་དགུ་པའི་ཡར་ངོ་
 མ་ཟད་མར་ངོ་དང་བཙུ་པའི་ཡར་ངོ་ཙམ་ལའང་ཆར་འབབ་པ་མཛོན་སྲུམ་དུ་
 མཐོང་བ་ལ་བྱེད་བསྟོན་འདེབས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོར་སྒྲུ་ལྔ་པའི་མར་
 ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དབྱར་སྒྲུ་མ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་དེ་ལས་གོང་དུ་རྟོར་སྒྲུ་གསུམ་
 པ་དང་བཞི་པ་ཙམ་ནས་ཆར་འབབ་པ་ནི་དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར་
 སྒྲུང་ཞིང་མོན་དང་གོང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྟོར་སྒྲུ་བཙུ་གཉིས་པ་དང་རྟོར་སྒྲུ་དང་
 པོ་ནས་ཀྱང་ཆར་འབབ་པར་མཐོང་བས་ཆར་པ་བྱུང་ངོ་ཙམ་གི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་
 མའི་བར་ལ་དབྱར་གནས་བྱེད་པ་དང་རས་ཆེན་འཆང་དགོས་ན་དབྱར་གནས་
 རྒྱ་བ་དགུར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འབྱུང་ཏེ། རས་ཆེན་བཙུལ་སྒྲུ་དང་ཞག་
 འཕྲིས་དང་བལ་བའི་ཆར་དུས་ཀྱི་དུས་ཁོ་ནར་དབྱར་གནས་བྱེད་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་རྟོར་སྒྲུ་ལྔ་པའི་ཆོས་བཙུ་ཡན་ཆད་དང་རྟོར་སྒྲུ་དགུ་པའི་
 བཙུ་ལྔ་མན་ཆད་དུ་ཆར་ཡེ་འབབ་རྒྱུ་མི་འཇུག་པ་ཞེས་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་
 མ་གཏོགས་ཆར་མཛོན་སྲུམ་དུ་འབབ་པ་ལ་འགོག་པར་སྲུ་ཞིག་གིས་རྒྱས། དེས་

ན་དཔལ་ཡིད་བབང་ཅེ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཆེན་
 བཞི་སོགས་ཀྱི་དུས་བབང་ཐམས་ཅད་དུས་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་དགོས་
 བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ན་དུས་དེར་དགོ་བ་བགྱིས་པ་ཀུན་དུས་བབང་པོར་དགོ་
 བ་སྒྱུད་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཆེན་བཞི་ཞེས་པ་དེ་དུས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་
 འཛིན་སྟམ་ན། དབྱིད་ཐ་མ་ས་ག་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་དུས་བབང་ཡིན་ཏེ། འགེལ་ཆེན་ལས། ས་གའི་ཉ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བའི་ཆོ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྲུག་བྱུ་བྱུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཡིན་
 ཏེ་དེ་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱུང་དུ་
 སྐྱེལ་གྱུང་མ་བཤིག་པར་བཞུགས། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་ཞབས་ཀྱིས་
 བཅགས། གསུམ་པ་ལ་འགྲངས་སྟེ་སྒྲུབ་མི་འཇུག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་
 གཟིགས། བཞི་པ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ལྔ་པ་ལ་
 རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་བཞུགས། དུག་པ་ལ་བྱ་གོ་རྟའི་ཆལ་དུ་
 བཞུགས། བདུན་པའི་ཞག་དང་པོ་ལ་སྒྲོལ་རྒྱའི་ཆལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་དེ་ནས་རིམ་
 གྱིས་ཞག་གཉིས་པ་ལ་རི་ག་ཡར་གཤེགས། ཞག་གསུམ་པ་ལ་ཉེ་གནས་སུ་
 གཤེགས། ཞག་བཞི་པ་ལ་སྟེང་རྒྱས་སུ་གཤེགས། ཞག་ལྔ་པ་ལ་ཙན་ལར་

གཤེགས། ཞག་དྲག་པ་ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་དུ་གཤེགས་ཏེ་མཐར་ཁྲུང་ཆེན་པོ་
 གརྒའི་དུང་དུ་གཤེགས། ཞག་བདུན་པའི་ཉིན་པར་བླ་རྒྱ་སིར་གཤེགས་ཏེ་
 བསོད་སྟོམས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད། དེ་ནས་བྱང་སྒོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་
 ལྷ་སྟེ་ག་ལ་བར་གཤེགས་ནས་ཆངས་པ་གསེར་གྱི་གཙུག་ཡུང་ཅན་གྱིས་གསེར་
 ཀྱི་ལའོར་ལོ་སྤུལ་ནས་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ནས་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ལྷ་བའི་
 ཆོས་བཞིའི་རུབ་མོ་ལ་བབ་པ་ན་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་ཅང་མི་གསུང་བར་བཞུགས།
 གྲུང་ཐུན་ལ་ཡང་དག་པར་འཆག་པའི་གཏམ་གསུངས་ནས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་ལྷ་
 སྟེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རྒྱ་རོལ་ལས་བདུན་ཕྲག་དང་པོ་དྲུག་གི་མཛད་པ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་རི་སྐད་
 དུ། བདུན་པ་ལ་སྟོལ་རྒྱུའི་ཆལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་ག་ཡའི་
 ཁྲུའི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་བཏུམས་མཛེས་ཀྱིས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་བཤོས་
 གསོལ་བར་སྒྱུན་བྱངས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིར་གནས་སུ་
 གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་སྟེང་རྒྱས་ལྷ་བྱུང་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་ཙན་ལར་
 གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཁ་ལོ་བསྐྱར་དུ་གཤེགས་སོ། །དགེ་སྟོང་དག་
 དེ་དག་ཏུ་འང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་སུ་གསོལ་
 བ་དང་བཤོས་གསོལ་བར་སྒྱུན་བྱངས་ཏེ་མཐར་གྱིས་ཁྲུང་ཆེན་པོ་གང་གའི་དུང་
 དུ་གཤེགས་སོ། །ཞེས་དང་། དགེ་སྟོང་དག་དེ་ལྷུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

མཐར་གྱི་རྒྱ་བས་རྒྱ་ཞིང་གོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་བླ་ར་རྒྱ་སི་ག་ལ་བ་དེར་གཤེགས་སོ།
། གཤེགས་ནས་ནང་པར་ཤམ་ཐབས་དང་ཆོས་གོས་གསོལ་དེ་ལྟར་བཟེད་
བསྐྱམས་ནས་གོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་བླ་ར་རྒྱ་སིར་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་གཤེགས་
ནས་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཞལ་བས་མཐུག་ཏུ་གསོལ་ཏེ་བས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་ནས་
དྲང་སྟོང་ལྟར་བ་དེ་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ག་ལ་བ་དང་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ག་ལ་བ་དེར་
གཤེགས་སོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཆག་ལོ་གསུམ་པ་ན་རེ། ཆོས་
བརྒྱད་ལ་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ་བྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། བྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་དྲུས་མ་གཏོགས་པའི་དྲུས་བཟང་གཞན་གསུམ་ཆོས་བརྒྱད་ཁོ་ན་ལ་
སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང ། སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་
བདུན་པ་ཐ་མ་ཉིལ་བོ་སྒྲོལ་རྒྱའི་ཆལ་དུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་འཐད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དྲུས་སུ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཆོས་བརྒྱད་དེ་བྱང་རྒྱུ་པའི་དྲུས་ཡིན་པས་ཅི་
ཏོ་སྟམ་ན་དེ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་གའི་ཉ་སྒྱ་རེངས་འཆར་བའི་
ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུ་བྱུ་བ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
བཅོ་ལྷ་ལ་བྱང་རྒྱུ་པ་ལས་བརྒྱད་ལ་བྱང་རྒྱུ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁྱེད་ལྟར་ན་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བའི་དྲུས་ཆེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་
བཅུ་གཅིག་ལ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་ནས་

བདུན་ཕྲག་བདུན་པ་ལ་ཆོས་མ་བརྟན་པའི་བདུན་ཕྲག་ཐ་མ་སྟེ་ཉིལ་པོ་སྒྲོལ་
རྒྱའི་ཆལ་དུ་བཞུགས་པ་གང་ཞིག ཆོས་བཞིའི་ལུབ་བདུན་ཕྲག་བྱི་མའི་ཁོངས་
སུ་ཡར་བབྱངས་ཏེ་སྒྲེལ་རྒྱའི་ཆལ་དེ་ནས་ག་ཡར་ཞག་གཅིག་པ་སྟེ་ཉེ་གནས་སུ་
ཞག་གཉིས་པ་ལ་སྟེང་རྒྱས་སུ་ཞག་ག་སུམ་པ་ཅ་ན་ལར་ཞག་བཞི་པ་ཁ་ལོ་
བསྐྱར་བ་ནས་མཐར་ཁྲུང་གང་གའི་བར་དུ་ཞག་ལྔ་པ་བླ་ར་ཏྲ་སིར་ཐེབས་པའི་
ཞག་དུག་དེ་ལ་ཆོས་བརྟུན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་འང་དེར་ཐལ་
ལོ་ཞེན་མི་ཐལ་ཏེ། བདུན་ཕྲག་ཐ་མ་དེའི་ཞག་དང་པོ་ལ་སྒྲོལ་རྒྱུར་བཞུགས་
ནས་དེའི་བདུན་པ་ལ་བླ་ར་ཏྲ་སིར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་
བཞིར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡུམ་བདེན་པ་ལ་འགོད་
པ་དང་དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པ་བཅད་པའི་སྤྲད་དུ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་
གཤེགས་ནས་ལ་བ་ལྷ་བུའི་རྩོལ་བ་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་དེ་ཐ་སྐར་
ཀྱིས་ཉ་ལ་དགག་དབྱེ་མཛད་དེ་དུས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་མོ་གལ་
ཀྱི་བུ་ཆེན་པོས་དབྱར་གནས་པ་ལ་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཙུམ་ལྷན་འདས་
སྤྱན་འཕྲོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མོ་གལ་ཀྱི་བུས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་བྱིན་
ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྤྱན་འཕྲོན་པར་གསོལ་བས། ཞག་བདུན་ན་གྲོང་ཁྱེར་
གསལ་ལྷན་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་དྲིལ་སྒྲོག་ཏུ་བཏང་། བཙུམ་ལྷན་

འདས་ཉིད་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་གོང་མར་བྲིད་དེ་འོག་མིན་གྱི་
 བར་དུ་བྱོན། སྤར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་གཤེགས་ནས་ལྷ་བ་དེའི་ཉིང་གཉིས་ཀྱི་
 ཉིན་ལྷའི་བཟོ་བོ་ལས་སྒྲ་ཚོགས་པས་ཐེམ་སྒྲས་བཅུགས་ཏེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་
 དེ་ལས་བབས་ནས་གོང་ཁྱེར་གསལ་ལྷན་དུ་ཐེབས་པར་འདུལ་བ་ཕྱན་ཚེགས་
 ལས་གསུངས་པས་དབྱུག་པས་ཉ་ནས་ཞག་བདུན་པ་ནི་དབྱུག་ལྷ་དེའི་ཉིང་
 གཉིས་དུས་ངེས་པས་དུས་དེར་སུམ་ཅེན་ནས་འཛམ་གླིང་དུ་བབས་པ་ཡིན།
 གཞན་དག་ལྷ་བབས་བཙོ་ལྷའི་དུས་ལ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོ་
 འཕུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་དུས་ནི་དགུན་ལྷ་ཐ་ཆུང་མཆུང་ལྷ་བའི་ཆོས་གཅིག་
 བས་བཙོ་ལྷའི་བར་ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་མཛངས་སྒྲན་ལས་གསུངས་པ་ཏེ་ཆོས་
 གཅིག་ལ་ཆོམས་ཤིང་ས་ལ་བཅུགས་པའི་མོད་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷོན་ཤིང་དཔག་
 ཚད་ལྷ་བརྒྱར་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་བས་སྒྱེ་དགུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གོལ་བ་
 དང་། ཆོས་གཉིས་ལ་སྒྱུའི་གཡས་གཡོན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་གཉིས་རྩ་བ་དང་
 ཡལ་ག་ལོ་འབྲས་ལྷན་པ་ལ་འགོ་བ་མང་པོས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 གསུམ་པ་ལ་ཞབས་བསིལ་གཏོར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྫིང་དཔག་ཚད་གཉིས་རྒྱས་
 བར་གྱུར་པ་བརྒྱས་གཏམས་པ་དང་། ཆོས་བཞི་ལ་རྫིང་དེའི་ངོས་སུ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་ལྷན་གྱི་ཆུ་གྲུང་བརྒྱད་འབབ་པས་བྱི་བསྐྱོར་ཏེ་སྤར་རྫིང་དུ་འབབ་པ་ལས་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་པ་ལ་ཞལ་ནས་གསེར་གྱི་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་

གསུམ་སྒྲིང་བས་རེག་པས་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འཕྲོག་པ་དང་། དུག་པ་ལ་
འཁོར་རྣམས་རེ་རེས་བསམ་པ་གཤེས་གིང་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པ་དང་། བདུན་
པ་ལ་འདུས་པ་རྣམས་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འཁྱུར་བའི་བདེན་པ་
མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་སང་གའི་ཁྲིར་བཞུགས་པ་ལ་ཚངས་པ་
དང་བརྒྱ་བྱིན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། དུག་གིས་ཁྲི་མཐོན་པ་ལ་སྒྲིག་གཤམ་
པའི་སྤྱོད་པོ་ལྟ་ཐོན་ནས་རྒྱུད་གཡོས་ཏེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པས་བཅོམ་ལྟན་
འདས་ལ་འགྲན་པའི་མངོན་སྟོན་ཅན་དུག་གི་ཁྲི་བཞིག་གསང་བའི་བདག་པོ་
ལག་ན་རྟོ་རྟེན་མགོ་བོར་གཟས་པ་མཐོང་བས་འཛིགས་གིང་སྦྱངས་ཏེ་བྲོས།
རྫོགས་བྱེད་ཆུར་ཕྱེ་བས། གནག་ལྟའི་བྱ་རི་གསེབ་ཏུ་གབ། ཡང་དག་རྒྱལ་བ་
ཅན་རྩ་ཚང་ཚིང་གི་ནང་དུ་བྲོས། མི་པམ་སྒྲའི་ལ་བ་ཅན་ནགས་ཚལ་ཐིབས་པོའི་
ནང་དུ་ཞུགས། བག་ཅན་རྟོ་ཞུང་དུ་བྲོས། གཉེན་གྱི་བྱ་རྩ་ཁང་དུ་ཞུགས།
འཁོར་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་དག་
བཅོམ་ཐོབ། དེ་ནས་སྐྱེལ་ས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་འོད་ཟེར་བྱུང་བ་རེ་རེའི་སྣ་ལ་
བདྲའི་གདན་ལ་བཞུགས་པའི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྐྱས་ཚས་སྟོན་པ་དང་། དགྲ་
པ་ལ་སྐྱེལ་ས་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་བྱུང་བར་བྱས་པ་དང་། བཙུ་བ་ལ་སྐྱེལ་ས་
སྤྱོད་ཅེའི་བར་བྱུང་བ་ལས་འོད་ཟེར་ཆེར་འཕྲོས་པ་ལས་ཚས་ཀྱི་སྐྱེལ་བྱུང་བ་
དང་། བཙུ་བ་ཅིག་པ་ལ་སྐྱེལ་ས་སྤྱོད་པའི་འོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་ཞིང་གསུང་

གིས་ཚུལ་བརྟན་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་སྤང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
རེག་པ་ཐམས་ཅད་ཡན་ཚུན་མཛེའ་བཤེས་སུ་གྱུར་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་
སྟོ་བའི་བུག་པ་ནས་འོད་གཉིས་འཕྲོས་པའི་སྣ་ལ་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་གཉིས་དང་དེ་
ལས་དེ་འབྲ་དཔག་མེད་བྱུང་སྟེ་སྟོ ང་གསུམ་བྱབ་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་
པོ་ལྷ་དུ་ཡས་མེ་ཏོག་དོར་བ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟར་གྱུར་པའི་འོད་གྱིས་འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། བཅོ་ལྔ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་ལ་ཞལ་
ཟས་སྦྱར་གསུངས་པའི་ཆོ་སྟོན་ཐམས་ཅད་རོ་བརྒྱ་པའི་ཞལ་ཟས་གྱིས་གང་བས་
འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པ་དང་། དཔུལ་བའི་གནས་སྟོང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལྟ་མིར་
སྦྱེས་པ་དང་། ཞབས་ལ་ལམོར་ལོས་མཚན་པ་ཀླན་ལ་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་
འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་བརྟན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་བབ་པོ་བཞི་ལ་
དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ས་ཡ་བརྒྱར་འགྱུར་ཏེ་དུང་ཕྱུར་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་
དང་། ལྷ་བ་གཟའ་འཛིན་གྱི་དུས་ལ་དགེ་མི་དགེ་བདུན་འབུམ་དང་། ཉི་མ་
གཟའ་འཛིན་གྱི་དུས་དགེ་མི་དགེ་བདུན་འབུམ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་འགྱུར་བ་འཇམ་
དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་མི་དགེ་
བ་སྤངས་ཤིང་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མཛོད་ཅིག །གཞན་ཡང་གསང་
ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པར་སྤྱོད་མེད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་མཆོད་
པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པའི་རྩ་བའི་སྤྱོད་མཛོད་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་

བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་མཚོན་པ་དག་ཚོགས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་
མ་དེ་དག་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འདི་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་དེའང་རང་
རའི་བཀའ་རྒྱུད་དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་ཏི་ལོ་དང་རྒྱ་རོ་ནས་ཉེ་བར་
བརྒྱད་པའི་བཀའ་རྩོལ་འདིའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལས་ཏི་ལོ་དང་རྒྱ་རོ་ནི་སྤྱི་ཆེ་དེ་ཉིད་
དུ་མི་སྤྱོད་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱི་ར་མཛད་ཅིང་དེ་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་མ་དག་གཤེགས་བཅུད་
ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་དང་པོ་ལོ་སྤྱི་མོགས་དུས་དང་པོ་གང་དུ་བཏུམས་པ་དང་
མཐར་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་སྤྱི་མ་གཤེགས་པའི་དུས་གང་ཞེ་ན། རྩེ་བཙུན་མར་པ་
ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྷགས་བྱའི་སྤྱི་བ་བཞི་པའི་ཡར་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འབྲུངས། བྱ་
དུག་བཞེས་པའི་ཤིང་སྤྱང་ནག་སྤྱི་ཆོས་གསུམ་ལ་གཤེགས། རྩེ་བཙུན་ཆེན་
པོ་མི་ལ་རས་པ་དེ་ལྷགས་བྱི་མཆུ་སྤྱི་ཆོས་བཙུ་ལ་བཏུམས་བྱ་བཞི་བཞེས་པ་
ཚུ་ལོས་མཆུ་སྤྱི་ཆོས་བཙུ་བཞི་ལ་གཤེགས། མཉམ་མེད་ལྷ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ས་
ལྷག་གི་ས་ག་སྤྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བཏུམས། ཤིང་མོ་བྱའི་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་
བཙུ་ལ་གཤེགས། དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ལྷགས་སྤྱི་མ་དག་གི་དབྱུག་
སྤྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བཏུམས་བྱ་བཞི་བཞེས་པ་ཚུ་སྤྱང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་གསུམ་ལ་
གཤེགས། རྩེ་འགོ་བའི་མགོན་པོ་རས་པ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་པོ་མ་
བྲག་པ་ས་གའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་གཤེགས། རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་པ་མེ་སྤྱི་མ་གཤེགས་
སྤྱི་བཙུ་ལ་བཏུམས་དོན་བརྒྱད་བཞེས་པ་ཚུ་ལྷག་དབྱུག་སྤྱི་ཆོས་བརྒྱད་

ལ་གཤེགས། འགའ་ཞིག་ལྷ་བ་དེའི་ཆོས་གསུམ་ལ་སྐྱུ་ལུས་དེ་ཉིད་དཔའ་བོ་
དང་རྣལ་འབྱོར་མས་མཁའ་སྐྱོད་དུ་སྒྱུན་བྱངས་པའང་མཐོང་སྐད། སྤུང་བོ་ལོ་
ཀྱུན་པ་ལྷགས་སྟག་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བཏུམས་བརྒྱད་བཅུ་
བཞེས་པ་ས་བྱའི་ཁྲུམས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ལ་གཤེགས། ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ཤིང་སྤྱེལ་ཀྱི་ཚུ་ལྷའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བཏུམས་ར་དུག་བཞེས་པ་ས་
ཡོས་ཀྱི་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་གཤེགས། ཀྱུལ་བ་གཡུང་སྟོན་ཞིག་པོ་ནི།
འཛམ་གླིང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རང་བྱུང་རོལ་པའི་དོ་རྗེ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ནག་
ལྷའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བཏུམས་ཞེ་བཞི་པ་ཚུ་པག་གི་གོ་བཞིན་ལྷ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་
ལ་གཤེགས། རྟོགས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་མཁའ་སྐྱོད་པ་ལྷགས་སྟག་ལ་བཏུམས། ར་
དུག་བཞེས་པའི་ཤིང་མོ་བྱ་ལོ་ལྷ་བ་བདུན་པའི་དགུ་ལ་གཤེགས། ཐུབ་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་ཀྱུལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱི་བ་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་
བཏུམས་སོ། །གཉིས་བཞེས་པ་ཤིང་ལྷག་གི་སྤྱིན་ལྷའི་ཆོས་ལྷ་ལ་གཤེགས།
རྟོགས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་མེ་བྱི་ལ་བཏུམས། ཞེ་བདུན་བཞེས་
པ་ཚུ་སྤྱེལ་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཤེགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིག་པའི་རལ་གི་ནི།
དྲིན་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་མེ་སྤྱེལ་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་
འབྱུངས། སོ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ཚུ་བྱའི་གོ་བཞིན་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་གཤེགས།
ཀུན་མཁྱེན་འཛམ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། ཀྱུལ་སྤྲས་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྱུབ་ནི།

ཀྱལ་པའི་དབང་པོ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཚོ་གིང་པོ་བྱི་ལོ་མཆུ་ལྷའི་ཚོས་བཙོ་ལྷ་ལ་
བལྟམས། ང་གསུམ་བཞེས་པ་མེ་སྟག་ཆུ་ལྷའི་ཚོས་བཙུ་བཞི་ལ་གཤེགས། རྩེ་
བཙུན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་རས་ཆེན་མེ་མོ་སྤང་ལ་བལྟམས་རེ་གསུམ་བཞེས་
པའི་སྟག་ལོ་ཀྱལ་ལྷའི་ཉེར་དགུ་ལ་གཤེགས། དེའི་བཀའ་འབངས་བདག་མི་
བསྐྱོད་དོ་རྩེ་མེ་མོ་ཡོས་སྒོ་ལྷའི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་སྒྲེས་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟའི་
དུས་སུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བསགས་པ་སྐད་ཅིག་རེའི་ཡུན་ལའང་བསྐལ་པ་རྒྱ་
མཚོའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་དུས་དེར་བསགས་སྤྱང་ལ་འབད་པར་
མཛོད་ཅིག་སྒྲས་པ་། ཀྱལ་མཚོག་སྤྱ་མར་བསོད་ནམས་སོག་པའི་ཚུལ།
།བསྐལ་མང་གོང་ནས་བདག་གིས་གོམས་སྟམ་བཞིད། །དེ་སྤྱད་མ་ཀླན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་པ། །བསགས་སྤྱང་ཆེད་དུ་ང་ཡིས་ཅི་ཡང་འབད། །ཅེས་སྤྱར་
ངོ། །དེ་ལྟར་ཉ་སྐར་གང་གིས་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ངོས་འཛིན་བཤད་ནས་ཉི་མ་
བྱིམ་གང་ན་གནས་པའི་ཆོ་ནམ་ལྷ་དང་དུས་སྤྱི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། ལུག་གི་
བྱིམ་དུ་ཉི་མ་སླེབ་མ་ཐག་པའི་ཆོ་ཤར་གླིང་གསུམ་ལས་དབུས་མའི་དབུས་
ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་ནས་ལྷོ་བགོད་ཀྱི་མགོ་བརྩམས་
པའི་དུས་དང་ལྷོ་གླིང་གསུམ་དུ་དབྱིད་ལྷབ་གླིང་གསུམ་དུ་དགུན་བྱང་གླིང་
གསུམ་དུ་སྟོན་ཀྱི་དུས་ཡིན་ཏེ་དུས་དེར་བྱང་གླིང་གསུམ་ལས་རྒྱང་མཚམས་ཀྱི་
གླིང་གི་ཉི་ལུབ་དང་ཤར་དབུས་ཉིད་དུ་ཉི་མ་བྱེད་ཀྱི་དུས་ལ་སྤྱར་ཀྱི་ཉི་མ་ལྷོག་

ཞིང་ལྗོ་གླིང་གར་མར་ཉི་གར་གྱི་དུས་དང་ལུབ་གླིང་དབུས་སུ་མཆན་མོའི་ཕྱིང་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ། བམ་ཕྱིང་ཉི་མ་ལུབ་པ་དང་། །ཉི་མ་ཕྱིང་དང་
 འཆར་དུས་གཅིག། །ཞེས་པ་འདྲ་དུས་འདི་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་བྱང་གླིང་དུ་ཉི་
 ལུབ་གྱི་དུས་གར་གླིང་དུ་ཉི་ཕྱིང་ལྗོ་གླིང་དུ་ཉི་གར་ལུབ་གླིང་དུ་བམ་ཕྱིང་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གླིང་དབུས་མ་བཞི་ཁོ་ནར་བམ་ཕྱིང་སོགས་དུས་བཞི་པ་
 དེ་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཆན་སྲར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དུས་
 དེར་གར་གླིང་གསུམ་དུ་དབྱར་ལྗོ་གླིང་གསུམ་གར་དབྱིད་ལུབ་གླིང་གསུམ་ལ་
 དགུན་བྱང་གླིང་གསུམ་དུ་སྟོན་ཏེ་ལྷ་བ་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེའང་གར་གླིང་དུ་
 རི་རབ་ལ་ཉི་བར་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་དུ་གནས་ནས་ལྟོག་པ་དེའི་ཆོ་ཞག་གཅིག་ལ་
 གླིང་འདིར་དུས་སྒྱུར་བཅུ་གཉིས་འཆར་ཚུལ་ནི་ལྷ་བ་དེའི་ཆོས་བཙུ་ལྡེ་ཐོ་
 རེངས་ལྷ་བ་སྲང་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མར་གནས་པ་ལུབ་རིའི་རྩེར་ལུབ་ནས་གར་རིའི་
 རྩེ་མོར་ཉི་མ་ལུག་ཁྱིམ་ལ་གནས་པ་འཆར་བ་སྟེ་དེ་དུས་སྲང་སྟོན་པ་གཞུ་རྒྱ་
 སྟོན་ལུམ་པ་ཉི་སྟེ་ཁྱིམ་དུག་སྟོར་གཞུ་དབྱིབས་སུ་དང་ཉི་མ་གནས་པའི་ལུག་
 བས་སྲང་འབྲིག་པ་ཀཾ་ཏ་སེང་གོ་བུ་མོ་ཁྱིམ་དུག་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བད་འདབ་གྱི་
 རྣམ་པར་རྒྱ་བའོ། །དེའང་ཁྱིམ་འདི་དག་འཆར་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་འཆར་ཡུན་
 རིང་བྱང་དང་གཞུ་དབྱིབས་དང་པད་འདབ་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་བྱུང་བ་ཆོག་སྟེ་སྲིངས་ཏེ་བརྗོད་ན། རྒྱ་སྐད་གྱི་རྒྱུ་པ་དགུ་དགུ་ལ་གཟུའི་

རྒྱ་ལམ་གྱི་ཁྱིམ་རེར་བཞག་པའི་ཆ་དེ་གླིང་སོ་སོར་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་འཆར་
 ཡུན་རིང་བྱང་འབྱུང་བའི་སྐར་མའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དེ་མཐོང་ནས་ཕྱི་མ་མ་རྫོགས་
 གྱི་བར་ལ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་སྒང་ཇི་ཙམ་རེ་དགོས་པའང་ལྷག་ཁྱིམ་འཆར་ཡུན་ལ་རྒྱ་
 སྒང་གི་ཚོགས་མཁའ་དགུ་ལག་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དགུ་བཙུ་ལྷག་པའི་ཉིས་བརྒྱར་
 འབྱུར་རོ། རྒྱ་སྒང་གི་ཚོགས་འདི་ལ་དུག་ཕུས་བགོས་པས་རྒྱ་ཚོད་བཞི་དང་ལྷག་
 མ་རྒྱ་སྒང་ལྷ་བཙུ་ནི་ལྷག་གི་དུས་སྒྱུར་འཆར་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་འཆར་ན་
 ལྷག་ཁྱིམ་དེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རི་རབ་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བས་ཤར་གླིང་དབུས་མའི་
 ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་བ་གླིང་འདི་ནས་ནི་མི་མཐོང་ལ། དེ་
 བས་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་ཙམ་བརྒྱལ་བ་ཤར་གླིང་ལྷུང་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་
 བརྒྱལ་མཚམས་ནས་འཆར་བ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཤར་ནས་རྒྱ་ཚོད་བཞི་དང་རྒྱ་སྒང་
 ལྷ་བཙུ་སོང་བ་ན་ལྷག་དེ་ལས་ཤར་དུ་རི་རབ་ལ་ཉེ་ཞིང་ཕྱང་མཐོ་བ་ནས་སྒྲུང་
 ཁྱིམ་འཆར་ཡུན་ལ་རྒྱ་སྒང་གི་ཚོགས་ཉིས་བརྒྱ་དུག་ཕུས་རྒྱ་ཚོད་བཞི་དང་རྒྱ་སྒང་
 ཉི་ཤུ་རྫོགས་པ་ན་སྒྲུང་ཁྱིམ་དེའི་ནང་ཕྱང་ཟད་མཐོ་བ་ནས་སྒྲུང་ཁྱིམ་འདིའི་
 བགོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་སྒྲེབ་ཀྱང་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་མ་
 ལྷུང་གླིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་ཙམ་དུ་སྒྲེབ་ལྷུང་སྟེ་ནམ་ཐུང་གྱི་དུས་དང་དེ་
 བས་གཞུ་ཁྱིམ་གྱི་རྗེས་དུས་སུ་དེའི་ནང་ངོས་དམའ་བ་ནས་རྒྱ་སྒྲིབ་གྱི་ཁྱིམ་ཤར་
 ཏེ་རྒྱ་སྒང་ཉིས་བརྒྱ་རྫོགས་པ་ན་དེའི་ནང་ངོས་དམའ་བ་ནས་བུམ་ཁྱིམ་ཤར་ཏེ་

ཀུས་པ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྫོགས་པ་ན་དེའི་ཡང་ནང་ངོས་དམའ་བ་ནས་ཉ་ཁྲིམ་
ཤར་ཏེ་ཀུས་པ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཅུ་དགུ་རྫོགས་པ་ན་ཉི་མ་ཤར་སྤང་གི་ཀུ་ཚོད་
བསྐྱེམས་པས་སྤྱོདེ་ཡུན་ཚད་དང་མཉམ། འདི་དག་འཆར་ཡུན་རིང་བྱང་དང་
རྒྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུག་ཁྲིམ་ཤར་གྱིང་དབུས་མར་རི་རབ་ལ་ཉེ་བས་གྲིང་འདི་
ནས་མི་ཐོང་ཤར་གྱིང་ནས་བརྩམས་ཏེ་རི་རབ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཤར་གྱིང་
རྒྱབ་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་འཆར་བར་མཐོང་ལ། དེ་ཤར་ནས་
རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱུང་པ་དགུ་ཅུང་མ་རྫོགས་དེ་ལས་མཐོ་བ་རི་རབ་ལ་ཡང་ཅུང་ཉེ་བ་
ཤར་གྱིང་རྒྱབ་མའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་གྲུང་ཁྲིམ་འཆར་བ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་
ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་ཤར་གྱིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་རྒྱབ་ནས་འབྲིག་ཁྲིམ་འཆར་
བ་དང་དེའི་རྒྱུང་པ་དགུ་ཅུང་མ་རྫོགས་ཀྱང་དེ་ལས་དམའ་ཞིང་རི་རབ་ལས་རིང་
བར་ཤར་གྱིང་ཤར་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་ཙམ་ནས་ཀར་ཁྲིམ་འཆར་བ་ནི་རི་
རབ་ལ་ཉེ་བའི་ཆ་དེ་དག་ཤར་གྱིང་གི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་ནས་འཆར་བ་མཐོང་
བ་ནི་རི་རབ་ལས་རིང་བ་རྣམས་ནི་རི་རབ་དང་རིང་ཡང་དམའ་དྲགས་པས་མ་
མཐོང་བ་དང་རི་རབ་རང་ལ་ཉེ་བ་རྣམས་ནི་ཤར་གྱིང་ཤར་མའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་
མཁར་མཐོ་ཡང་རི་རབ་ལ་ཉེ་བས་བསྐྱིབས་ཏེ་མ་མཐོང་བ་དང་འཆར་བ་མཐོང་
བ་འདིས་ནི་ལྟས་པའི་ཆེ་མཐོ་དམན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐར་མ་གཅིག་གི་པག་ཏུ་
གཅིག་མི་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་ས་ཡུལ་དོག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐར་མ་

རྣམས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་འཆར་ཚུལ་གྱི་སྟོབས་ལས་འོག་མ་དག་མ་རྫོགས་པ་ནས་
སྟོང་མ་དག་མཐོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་སྟོང་འོག་བསྟོལ་ཐབས་སུ་ཡོད་
ཀྱང་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། བར་ཐག་བྱང་བ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་
མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཆ་ལ་བཞག་པས་འབྲིག་བྱིས་ཀྱི་འཆར་ཡུལ་རིང་བ་དང་བྱ་མོའི་
བྱིས་འཆར་ཡུན་རིང་བ་དང་གླིང་གཞན་ལ་མཚོན་ན་བྱང་གླིང་དུ་ཆུ་སྤོན་གྱི་བྱིས་
འཆར་ཡུན་བྱང་ཤོས་དང་ལུག་བྱིས་འཆར་ཡུན་བྱང་ཤོས་ཀྟེ་འཆར་ཡུན་
རིང་ཤོས་དང་བྱ་བ་བྱིས་དུ་བྱ་མོའི་བྱིས་འཆར་ཡུན་བྱང་ཤོས་དང་ཆུ་སྤོན་གྱི་བྱིས་
འཆར་ཡུན་རིང་ཤོས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།
།དེས་ན་བྱིས་འཆར་ཡུན་རིང་བ་ལ་བྱིས་ཆེན་དང་བྱིས་འཆར་ཡུན་བྱང་བ་ལ་
བྱིས་ཆུང་གི་ཐ་སྟོན་བྱེད་དོ། །བྱིས་འཆར་བ་མཐོང་སྡུ་བྱི་དང་འཆར་ཡུན་རིང་
བྱང་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི་ཀེ་ལ་ཤའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནས་ལྟས་
པའི་ཆེ་ལུག་བྱིས་ཤར་གླིང་དབུས་མར་འཆར་བ་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་བར་འབྲིས་པའི་
ཆ་དེ་མི་མཐོང་སྟེ་དེ་ནས་དམའ་བར་བཅས་པ་སྟོ་གླིང་ཤར་མའི་ཤར་མཚམས་
ཙམ་དུ་སྒྲིབ་པ་ན་མཐོང་ཚད་ཡིན་ལ་དེ་རི་རབ་ལ་རིང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་
ལི་བོད་འཕགས་ཡུལ་ཏེ་སྟོ་བྱོགས་རྣམས་ནས་རིམ་པས་མཐོང་སྡུ་བ་དང་བྱང་
བྱོགས་པ་རྣམས་རིམ་པས་མཐོང་འབྱི་བས་མཐོང་སྡུ་བྱི་ལ་དགོངས་ནས་ཚད་མ་
འགེལ་ཆེན་ལས། ཀེ་ལ་ཤའི་དུམ་བུའི་དབྱེ་བས་དུས་སྟོར་བཙུག་ཉིས་འཆར་

བའི་ཚད་གསུངས་པ་ལུག་གི་དུས་སྐྱོར་ལ་ཚུ་སྤང་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་
ལུག་གི་དུས་སྐྱོར་དང་ བོ་ཤར་བ་ནས་ཕྱི་མ་ཤར་བའི་བར་གྱི་དུས་ལ་ཚུ་སྤང་གི་
ཚོགས་མཁའ་དགུ་ལག་སྟེ་ཞེས་པ་དགུ་བཅུ་ལྷག་པའི་ཉིས་བརྒྱར་འགྱུར་རོ།
།ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིང་། དེའང་ཁྱིམ་རེ་རེའི་ཡང་སྤྱིང་འདི་ནས་བལྟས་པའི་
འཆར་རུབ་མཐོང་སྔ་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲིག་ཁྱིམ་གྱི་ཐ་མ་དང་ཀར་ཁྱིམ་གྱི་
ཐོག་མ་ཤར་སྤྱིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བརྒྱལ་བའི་བྱང་
ཤར་གྱི་མཚམས་ནས་འཆར་བ་མཐོང་སྔ་བ་དང་། དེ་རུབ་སྤྱིང་དབུས་མའི་
ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་རུབ་པ་མཐོང་བ་ནི་ཤུལ་ལ་སྤྱིང་འདིའི་བྱང་གི་ས་བཞིའི་
ཕྱོགས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བས་མཐོང་སྔ་བ་དང་རུབ་པའང་འཕྱི་བས་མཐོང་ཡང་འཕྱི་
ཞིང་ཉི་མ་ཁྱིམ་དེར་གནས་པའི་ཚོ་ནམ་མཁའ་ལ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་
དང་ཁྱི་ཕྲག་དུག་ཙམ་དུ་བགོད་པ་དང་ཁྱིམ་དེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་དང་ལུག་
ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཚོ་ཤར་རུབ་མའི་ཚངས་ཐིག་བརྒྱལ་བའི་རུབ་ཙམ་
ནས་འཆར་བ་དང་དེ་རུབ་སྤྱིང་དབུས་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རུབ་པ་
ལ་ནམ་མཁའ་ཉི་མས་ཤར་རུབ་ཏུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་བགོད་པ་
དང་། སྟོན་གྱི་དུས་ཉི་མ་སྤང་ཁྱིམ་དུ་གནས་པས་དེ་ཤར་རི་ནས་འཆར་བ་ནས་
རུབ་རིར་རུབ་པའི་བར་ལ་ཤར་རུབ་ཏུ་དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་དགུན་དུས་གཞུ་
དང་ཚུ་སྤྱིན་གྱི་མཚམས་སུ་གནས་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་རུབ་ཏུ་དཔག་ཚད་

ཉིས་འབྲུམ་དང་བཞི་ཁྲི་ཙམ་བཞུད་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་སྤྱིང་སོ་སོ་ནས་བལྟས་
པའི་ཆོ་ཁྲིམ་འགའ་ཞིག་རི་རབ་ལ་ཉེ་དྲགས་པས་རང་རང་གི་ཤར་སྤྱིང་དབྲུས་
མའི་ཐད་ནས་ཤར་བ་འདི་ནས་མ་མཐོང་བ་དང་ཁྲིམ་འགའ་ཞིག་རི་རབ་ལས་
རིང་ཡང་ཤར་སྤྱིང་དབྲུས་མའི་ཕྱི་མཐའི་རྒྱ་མཚོའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འཆར་
བ་ན་སྤྱིང་འདིའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་གཞི་བསྐྱབས་པས་མ་མཐོང་བ་དང་། ལྷག་
ཁྲིམ་དུ་གནས་པའི་ཆོ་ལྷག་སྤྱང་འབྲིག་གསུམ་ཁྲིམ་རྒྱུང་བས་དེ་གསུམ་འཆར་
བའི་དུས་སྔ་དྲོ་བྱུང་བ་དང་། ཀར་སངས་བུ་མོ་གསུམ་ཁྲིམ་ཆེ་བས་ཕྱི་དྲོ་འཆར་
བས་ཕྱི་དྲོ་རིང་བ་དང་། དབྱར་ཉི་མ་ཀར་ཁྲིམ་དུ་ཡོད་པའི་དུས་ཀླ་ཏ་སངས་གོ་
བུ་མོ་གསུམ་དང་སྤང་སྤིག་པ་གཞུ་གསུམ་སྟེ་དུག་ཆེ་མཉམ་པས་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་
རིང་མཉམ་དང་། རྟོན་དུས་ཉི་མ་སྤང་ཁྲིམ་དུ་གནས་པས་སྤང་སྤིག་གཞུ་གསུམ་
སྔ་དྲོ་འཆར་བའི་ཁྲིམ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྔ་དྲོ་རིང་བ་དང་རྒྱ་བུམ་ཉ་གསུམ་ཁྲིམ་
རྒྱུང་བས་དེ་འཆར་རིང་ཕྱི་དྲོ་ཡུན་བྱུང་བ་དང་། དགུན་ཉི་མ་རྒྱ་བུམ་ཉ་ཁྲིམ་དུ་
གནས་པའི་ཆོ་རྒྱ་བུམ་ཉ་གསུམ་སྔ་དྲོ་དང་ལྷག་སྤྱང་འབྲིག་གསུམ་ཕྱི་དྲོ་སྟེ་ཁྲིམ་
དེ་དྲུག་རྒྱུང་དུར་མཉམ་པས་སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་བྱུང་མཉམ་དང་། གང་དུ་སྔ་དྲོ་བྱུང་
བ་ན་ནམ་སྤྱད་ཀྱང་བྱུང་ཞིང་ཕྱི་དྲོ་དང་ནམ་སྟོད་རིང་བ་དང་ཕྱི་དྲོ་བྱུང་བ་ན་ནམ་
སྟོད་ཀྱང་བྱུང་ཞིང་སྔ་དྲོ་དང་ནམ་སྤྱད་རིང་བ་དང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རིང་བ་ན་ནམ་
སྤྱད་ཀྱི་སྟོད་སྤྱད་གཉིས་ཀ་བྱུང་བ་དང་ནམ་སྟོད་སྤྱད་གཉིས་ཀ་རིང་བ་ན་ཉན་མོ་

སྤྱི་གཉིས་ཀ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱིམ་རེ་རེའང་གླིང་སོ་སོར་རྒྱ་
 རྩལ་ལས་དབྱིབས་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བའི་རྩལ་འདི་ནི་ཞིབ་པར་སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་ལ། གླིང་འདིར་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་གོ་ལའི་རི་མོའི་ལྷོར་
 རྒྱ་བའི་ཁྱིམ་རྒྱག་གཞུང་དང་བྱང་དུ་རྒྱ་བའི་ཁྱིམ་རྒྱག་པད་འདབ་ལྟར་རྒྱ་བར་
 གསུངས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་ཐ་སྐར་ལ་སོགས་པ་
 བག་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་བར་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་སྐར་བཅུ་གསུམ་མོ། །ལྷོ་རུའང་
 གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་སུ་བག་པའི་ཕྱེད་ལ་སོགས་ནས་གྲུའི་མཐར་ཕྱེད་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱ་སྐར་བཅུ་གསུམ་མོ། །གཞུང་རྩམ་པའི་དུས་ཁྱིམ་རྒྱག་དག་ལ་གོ་
 ལའི་དབུས་ནས་ལྷོ་ནི་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལ་གནས་ཅས་པ་ནི་གཞུང་རྩམ་
 པར་ཁྱིམ་རྒྱག་གོ་ལའི་ཕྱེད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་རི་མོའི་དབུས་ནས་རྒྱ་སྐར་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་འཁོར་ལོ་ལྷོར་གནས་སོ། །བྱང་དུ་དེ་ནི་བསིལ་བའི་རི་
 ལྷེ་པད་འདབ་བཟང་པོ་བཞིན་དུ་ཤར་དུ་ལུག་དང་སྤང་སོགས་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་
 གཡས་སུ་ཁྱིམ་རྒྱག་སོ་སོར་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གོ་ལའི་རི་
 མོའི་དབུས་ནས་བྱང་ལྷོ་གཡོན་དུ་ཁྱིམ་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་ཁྱིམ་རྒྱག་ལ་གནས་སོ།
 །ཞེས་བྱུང་བ་དོན་ལ་མཚུར་སུ་བ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོས་གོ་ལའི་བསྟན་བཅོས་
 སུ། ཐ་སྐར་བག་པ་བྱང་དུ་པད་མ་འབྲུབ་ཞེས་ཤར་རི་ནས་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་
 རུབ་རིར་ཟླ་བ་རུབ་པའི་བར་གྱི་བྱང་གླིང་རྒྱག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་བའི་

ཁྱིམ་དུག་པད་འདབ་དང་ལྷོ་སྒྲིང་དུག་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་བའི་ཁྱིམ་དུག་
གཞུང་དབྱིབས་ལྷ་ལུང་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་
ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་ནི་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཉི་མས་བགྲོད་པའི་གོ་ལའི་རི་
མོའི་དབུས་ནས་ལྷོ་མེ་རིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུག་གཞུང་འཆང་བཟུང་ལུང་བསྟན་
ལྷར་འཁོར་བ་དང་གོ་ལ་མཉམ་པའི་རི་མོའི་དབུས་དེ་ནས་བྱང་དུ་བསིལ་རིའི་
ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་བར་ལ་རྒྱ་བའི་ཁྱིམ་དུག་པདྨའི་འདབ་མ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་
ལྷར་རྒྱ་བ་སྟེ་དབུས་ཀྱི་རི་རབ་པདྨའི་ལྷོ་བ་དང་དེའི་འདབ་མ་ལྷར་འཁོར་བའི་
ཁྱིམ་དུག་ལས་པད་འདབ་བཟང་པོར་གསུངས་ཀྱི། ཁྱོད་འདོད་པ་ལྷར་བྱང་སྒྲིང་
གི་ཁྱིམ་དུག་པད་འདབ་དང་ལྷོ་སྒྲིང་གི་ཁྱིམ་དུག་གཞུང་དབྱིབས་སུ་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་ནས་བསིལ་རིའི་བར་ཀྱི་
ཁྱིམ་པད་འདབ་བཟང་པོ་བཞེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གོང་དུ་མཐོ་བའི་
ཁྱིམ་ལ་གཞུང་དབྱིབས་དང་དམའ་བའི་ཁྱིམ་ལ་པད་འདབ་ལྷར་བཤད་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་དེ་ནི་ལུང་དོན་འདི་འཆད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་
ལྷར་འཆད་པའི་དོན་ནི་ཀཏུ་པའི་ཁྱིམ་ལྷ་ལུང་སྒྲིང་འདིར་སྐྱར་པོར་འགོ་བ་གཞུ་
འཆང་བཟུང་གྱེན་བསྟན་དང་བྱང་དུ་མེ་རི་ལ་བལྟས་པས་དཀྱིལ་དམའ་ཞིང་
གཡས་གཡོན་མཐོ་བ་དང་འཁྱར་ཆ་ཕྱིར་བསྟན་པས་པད་འདབ་ཀྱི་དབྱིབས་
དཔེར་བཟུང་བ་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་དང་དཔེ་སྟོར་མི་གཅིག་པར་གཤེས་དགོས་

སོ། ། དེས་ན་གྲིང་འདི་ལ་ལྟོས་ན་ལུག་སྤང་འབྲིག་པ་ཀཏྲ་ཅེང་གི་སྤོམ་དྲུག་
རི་རབ་ཀྱི་མཐར་བསྐྱར་བས་པད་འདབ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུ་འོད་མའི་འཆང་
བཟུང་གྲེན་བསྟན་ལྟར་དང་། བྱང་གྲིང་དུ་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་དབུས་དམའ་
གཡས་གཡོན་མཐོ་བས་པད་འདབ་དང་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོའི་དབུས་ནས་
བལྟས་པའི་ཆེ་གཞུ་འོད་མ་འཆང་བཟུང་འབྱར་བསྟན་དང་སྤང་སྤིག་པ་གཞུ་བྱ་
སྤིན་བུམ་པ་ཉ་དྲུག་གྲིང་འདིའི་གོ་ལ་མཉམ་པའི་རི་མོའི་དབུས་ནས་བལྟོས་པའི་
ཆེ་གཞུ་འཆང་བཟུང་བྱར་བསྟན་དང་མེ་རི་ནས་བལྟས་པས་དཀྱིལ་དམའ་ཞིང་
གཡས་གཡོན་མཐོ་བ་དང་འབྱར་གྱི་ཆ་ཕྱིར་བསྟན་པས་པད་འདབ་དང་བྱང་དུ་
རི་རབ་ལ་ཉེ་བས་རི་རབ་བསྐྱེད་ལྟེ་བ་དང་རྒྱས་པ་ལ་བྱིམ་དེ་དག་པད་འདབ་
དང་འོག་ནས་བལྟས་པའི་ཆེ་གཞུ་འཆང་བཟུང་གྲེན་བསྟན་ལྟར་ཡིན་པས་ལུང་
གི་དོན་འཆད་པའི་དབེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་བྱེད་པར་འཆད་
དགོས་སོ། །བྱིམ་སྤྲ་མ་དེ་དག་དུ་ཉི་མ་གནས་པ་ན་བྱིམ་འགོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀ
ཏྲ་ཅེའི་བྱིམ་དུ་ཉི་མས་སླེབ་པའི་ཆེ་ལྟོ་འཛམ་བུའི་གྲིང་ཆུང་དུ་འདིའི་གར་ལུབ་
ཀྱི་དབུས་ཚངས་ཐིག་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་དབྱར་དུས་
ཀྱི་ཉི་མ་ལྟོག་པ་དང་ཆུ་སྤིན་ཀྱི་བྱིམ་དུ་ཉི་མས་སླེབ་པའི་དུས་གྲིང་འདིའི་ཚངས་
ཐིག་གི་ཐད་དུ་དགུན་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ལྟོག་གོ་ འོ་ན་མདོ་སྤེལ་ཉི་མེད་ལས། དགུན་
ཉི་ནི་བུམ་བྱིམ་དུ་དང་ དབྱར་ཉི་ནི་སང་གའི་བྱིམ་དུ་ལྟོག་པར་གསུངས་པ་དང་

མ་མཐུན་པས་ཉི་སྟིང་གི་ལུང་དེ་འདོར་བའམ་ཡང་ན་དུས་འཁོར་གྱི་ལུང་འདོར་
བ་གང་རུང་ལས་འོས་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་
སྟིང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྟོན་བཙུག་ལྟར་འདས་བྱང་སྟོང་རྩ་བོར་དུ་
གྱུར་ནས་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་བསྟན་པ་ལྟར་མདོ་སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་འདར་གསུངས་པ་
ཡིན་གྱི། སྟོན་པ་ཉིད་འཛམ་གླིང་འདིར་སྟེ་བ་བཞེས་ནས་འཚང་རྒྱ་ཡུལ་གྱི་གླིང་
འདི་ལ་མཆོན་པའི་ཉི་ལྟོག་གི་དུས་སོགས་མདོ་དེར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
སྟེར་བྱུང་བ་དེ་ནི་མུ་སྟགས་གོག་མཁར་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱང་སྟོང་རྩ་
བོར་སྟོ་གླིང་ལུབ་མ་ན་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོ་གླིང་ལུབ་མ་དེར་
སྐར་མའི་ཐོག་མ་སྟོན་དུག་ནས་བཀོད་པ་དང་། ལུས་ཁྱིམ་དུ་དགུན་ཉི་དང་མེར་
གའི་ཁྱིམ་དུ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་པས་དེ་ཉིད་ཉི་སྟིང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གླིང་
འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གླིང་འདིར་ནི་སྟོ་
གླིང་ལུབ་མ་དེ་ལས་སྟེ་བར་རྒྱ་སྟོན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་དགུན་ཉི་དང་ཀཏུ་འདི་ཁྱིམ་དུ་
དབྱར་ཉི་ལྟོག་པ་དང་སྐར་མའི་ཐོག་མ་དང་ཐ་སྐར་ནས་བཀོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་།
འབྲུལ་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་རྒྱལ་འདི་མ་རྗེད་པར་བྱུང་ཞིག
།བྱང་གླིང་གསུམ་གྱི་དབུས་མའི་དབུས་ཀྱི་ས་ལ་ནི་སྟོ་གླིང་དབུས་མའི་ཉི་ལྟོག་
དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་ཀཏུ་འདི་མས་སྟོབ་པའི་ཆོད་དགུན་ཉི་ལྟོག་དང་རྒྱ་སྟོན་གྱི་ཁྱིམ་
དུ་ཉི་མ་སྟོབ་ཆོད་དབྱར་ཉི་ལྟོག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལྟ་བུར་གླིང་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་པ་

བཞེན་དུ་ཁྱིམ་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་ཉི་མས་སློབ་པའི་དུས་ས་དུམ་བུ་སོ་
 མའི་སར་རང་རང་གི་སྤྱིང་དབུས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཕྱོག་པ་
 དང་ས་དུམ་བུ་དེ་ནས་བགྲངས་པའི་བདུན་པའི་དབུས་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་ཀར་
 དཔུན་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་ཕྱོག་སྟེ་མའི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱོད་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་
 ཐད་ཀྱི་དབྱར་ཉི་དང་བྱང་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ བུ་
 མའི་ཁྱིམ་དུ་རྒྱབ་སྤྱིང་ཤར་མའི་དབྱར་ཉི་དང་ཤར་སྤྱིང་ཤར་མའི་དཔུན་ཉི་ཕྱོག་
 །སྤང་ཁྱིམ་དུ་རྒྱབ་སྤྱིང་དབུས་མའི་དབྱར་ཉི་དང་ཤར་སྤྱིང་དབུས་མའི་དཔུན་ཉི་
 ཕྱོག་ སྤྱིག་པའི་ཁྱིམ་དུ་རྒྱབ་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་དབྱར་ཉི་དང་ཤར་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་
 དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ །གཞུ་ཁྱིམ་དུ་བྱང་སྤྱིང་ཤར་མའི་དབྱར་ཉི་དང་ཕྱོད་སྤྱིང་ཤར་མའི་
 དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ རྩ་ཐིག་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་རྒྱབ་སྤྱིང་དབུས་མའི་དབྱར་ཉི་དང་ཕྱོད་
 སྤྱིང་དབུས་མའི་དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ །བུམ་ཁྱིམ་དུ་བྱང་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་དབྱར་ཉི་དང་
 ཕྱོད་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ ཉ་ཁྱིམ་དུ་ཤར་སྤྱིང་ཤར་མའི་དབྱར་ཉི་དང་
 རྒྱབ་སྤྱིང་ཤར་མའི་དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ །ལུག་ཁྱིམ་དུ་ཤར་སྤྱིང་དབུས་མའི་དབྱར་ཉི་
 དང་རྒྱབ་སྤྱིང་དབུས་མའི་དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ །སྤང་ཁྱིམ་དུ་ཤར་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་
 དབྱར་ཉི་དང་རྒྱབ་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ །འཕྲིག་ཁྱིམ་དུ་ཕྱོད་སྤྱིང་ཤར་
 མའི་དབྱར་ཉི་དང་བྱང་སྤྱིང་ཤར་མའི་དཔུན་ཉི་ཕྱོག་ཞིང་དེའང་ཞིབ་པར་ན་
 བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སའི་དགྲིལ་འཁོར་དཔག་ཚད་འབུམ་སྤྲག་གསུམ་ལ་བརྩ་

གཉིས་སུ་བཞོས་པའི་ཆ་རེ་ལ་ས་རྒྱུ་བྱ་རེར་བྱས་པའི་གླིང་རེར་དབྱར་ཉི་ཤོག་
པ་སུམ་ཅུ་དང་དགུན་ཉི་ཤོག་པ་སུམ་ཅུ་རེ་ཡོད་ཅིང་ཀར་ཁྱིམ་དུ་གླིང་འདྲིའི་
ཚངས་ཐིག་ནས་ལྟོ་གླིང་རྒྱབ་མའི་ཚངས་ཐིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཉི་ཤོག་སུམ་ཅུ་འབྱུང་
བ་ལ་གླིང་འདྲིའི་ཉི་ཤོག་ཀར་ཁྱིམ་དུ་གསུངས་ཀྱི། གླིང་འདྲིའི་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ཉི་
ཤོག་ཐམས་ཅད་ཀཏུ་ཤེས་ཀྱི་ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདྲིའི་ཚངས་ཐིག་ཕན་ཆད་ནས་ལྟོ་གླིང་ཤར་མའི་ཚངས་
ཐིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དབྱར་ཉི་ཤོག་ནི་འབྲིག་ཁྱིམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གཞིར་
གོ་ལ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་དུ། ལུག་གི་ཕྱེད་ནི་ཤར་དུ་འོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་གླིང་རེ་རེར་ཁྱིམ་རེའི་ཕྱེད་པ་གཉིས་རེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་
མ་དེ་ཤོག་པའི་རྒྱུན་ཡང་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་རེག་པས་དབྱར་གྱི་
ཉི་མ་ཤོག་ཞིང་འབྲིག་ཁྱིམ་ལ་ཉི་མས་སྒྱུད་པའི་དང་པོ་ལྟོ་གླིང་ཤར་མའི་ཚངས་
ཐིག་གི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་བགྲོད་པའི་རྒྱས་དེ་དང་རི་རབ་ཀྱི་བར་ལ་དཔག་
ཆད་སྟོང་ཐུག་ཕྱེད་དང་བཙུག་སུམ་ཡོད་པ་ནས་ཁྱིམ་དེའི་ཐ་མའི་བར་དུ་ཆད་དེ་
ཙམ་དུ་འགོ་ཡང་རི་རབ་ཀྱི་གཞོགས་སུ་བགྲོད་པའི་ཆོ་རི་རབ་ཀྱི་རྒྱུང་གིས་
འཕུལ་འདེགས་བཏང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་གདུང་བྱེད་དེས་རེག་པས་དེ་ཕན་ཆད་
དུ་འགོ་བར་མི་བྱེད་ལ། འབྲིག་ཁྱིམ་དུ་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུར་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་
བགྲོད་པའི་མཐར་ཤར་ནས་ཀཏུ་ཤེས་ཀྱི་གཡས་བསྐྱོར་འཁོར་ནས་འོང་བ་

དང་གླིང་འདིའི་ཚངས་ཐིག་ཐད་དུ་སྤྲད་པས་དེའི་སྤྲོད་དུ་འཕོས་པས་ཀྱང་ལྟོ་
 གླིང་འདིའི་ཚངས་ཐིག་ནས་ལྟོ་གླིང་ནུབ་ཀྱི་ཚངས་ཐིག་གི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རི་
 རབ་དང་བར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པར་རྒྱ་ཞིང་ལྟོ་
 བགོད་ཀྱི་ཚེའང་མེ་རི་ལ་གཏུང་བྱེད་རེག་པ་དང་ཁྲིམ་ཁྲི་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
 གཡས་བསྐྱར་དུ་འཁོར་བ་དང་ཉི་མ་གཡོན་བསྐྱར་དུ་འཁོར་བ་སྤྲད་པས་དེར་
 འཕོས་པའི་ཚེ་གླིང་གང་ཡིན་པ་དེའི་དགུན་ཕྱོག་ཞིང་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་དུས་ས་གཞི་
 ལས་མཐོ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཉི་མས་བགོད་པའི་འོག་གི་ས་ལས་དཔག་
 ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་དང་དུག་སྟོང་གིས་མཐོ་བ་དང་ལྟོ་བགོད་ཀྱི་དུས་དེ་ལ་དམའ་བར་
 ཉི་མ་གནས་པའི་འོག་རྒྱ་མཚོ་ལས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གིས་འཕགས་པ་སྟེ་སྟོན་
 དབྱེད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཚེ་ནི་ས་གཞི་ལས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ལྔ་བརྒྱས་
 མཐོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞིབ་པར་བཤད་ན་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་འདི་ལྟ་བུར་ཉི་ཕྱོག་
 རྩ་ཕྱིའི་ཁྱད་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཆ་ལ་ཡོད་པས་ཀུཥ་ཏའི་ཁྲིམ་དུ་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་
 ལྟོག་པར་གསུངས་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་དེའི་དབུས་
 བརྟན་པས་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ཡང་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་དང་
 རོགས་པས་རྒྱ་ནག་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་བར་ནམས་སུ་ནི་འགེལ་ཆེན་ལས་
 བྱང་བ་ལྟར་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཚེ་བྱར་གིང་གི་གྲིབ་མས་བརྟག་པར་གསུངས་པས་ཉི་
 མ་སྐར་མ་ནུབ་སའི་ཆུ་ཚོད་ཞེ་ལྔ་ཚུན་ཆད་དང་ལག་གི་ཆུ་ཚོད་ལྔ་བཅུ་པན་ཆོད་

ལ་གནས་པའི་དུས་ས་གཞི་ཁད་མཉམ་ལ་བྱུང་གིང་བཙུགས་ནས་དེའི་གྲིབ་མ་
ཆུང་བ་མཐར་བུག་པའི་དུས་ངོས་འཛིན་པར་བྱས་པས་དབྱུང་ཉི་ཤེས་དང་གྲིབ་
མ་ཆེ་བ་མཐར་བུག་པ་ན་དགུན་ཉི་ཤེས་པ་ནི་བརྟགས་པས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་
དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་རང་རང་གནས་པའི་ཡུལ་དེ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཆུང་དུ་འདིའི་
ཆ་ལ་སྐུམ་ཅུར་བཞོས་པའི་ཆ་གང་ཡིན་ཡང་བྱུང་གིང་གྲིབ་མ་དེ་དང་རྒྱ་སྐར་
གང་གིས་ཆུ་ཚོད་ཇི་ཙམ་ལ་ཉི་མ་ཡོད་པས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ཉི་ཤེས་དེ་འང་ལོ་
གཅིག་ངོས་ཟིན་ན་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཤེས་བྱས་ཏེ་བོད་ཡུལ་
ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་སྐར་མ་ན་བ་སོའི་ཆུ་ཚོད་བཞི་བཙུ་ཙམ་ནས་ཤེས་པས་དེ་ནི་
ལོ་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་
ལྟར་བརྟམས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཉི་མ་དང་ལ་སོགས་
པས་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་གཟའ་གཞན་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་དབང་ལས་འགོ་བ་ཀུན་སྤར་བསགས་ཀྱི་དགེ་སྤྲིག་གི་འབྲས་བུའི་དབྱུང་
དགུན་ལ་བདེ་སྤྱད་མེད་པའི་སྦྱིས་བུ་བྱེད་པའི་བདག་འབྲས་ཀྱི་ལས་ཚུལ་ཕན་
གཞོད་དུ་མར་འཁྱུར་བ་མཐོང་ནས་སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཚུལ་དང་
ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་མི་དགའི་རྒྱ་ལས་
འབྲས་བུ་མེད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་རམ་ཆེད་དུ་ཁམས་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
འཁོར་བའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་རིགས་པས་ཅི་ཡང་དབྱུང་དེ་དེའང་སྤྱིར་འཁོར་

བའི་རྒྱ་འབྲས་རགས་པ་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཚུལ་ལས་བྱུང་བ་དང་
ཆེས་ཕྱ་བ་གསང་སྤྲུགས་དང་བྱུང་པར་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་
ཞིབ་རྒྱས་ཁོ་བོས་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་སུ་བཀོད་
ཟིན་ལ། འདིར་ཉི་མ་བྲིམ་ལ་གནས་པའི་ལྷོ་བགོད་བྱུང་བགོད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་
ཆོ་མི་རྣམས་ལ་མཆོན་ན་དབྱར་དུས་བདེ་བ་དང་དགུན་དུས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་
བའི་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་མི་དེ་དག་ལ་བྲིམ་དང་ཉི་མ་དེ་དག་གིས་བདེ་སྤྲུག་
གི་འབྲས་བུ་རྩལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་པའི་རྩིས་
གྱི་ལུགས་ལས་བྱུང་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྲུ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟན་པ་
དང་བུལ་བའི་བྱིར། འོན་དེ་ལྟར་བྲིམ་ལ་ཉི་མ་ལྷོ་བྱུང་དུ་གནས་པས་སྤྲེས་དགུ་
ལ་བདེ་སྤྲུག་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་དག་གི་དགེ་མི་དགའི་ལས་གང་ཡིན་གྱི་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོ་རིས་དང་རན་སོང་དངོས་གྱི་ལུས་སེམས་སུ་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྲིག་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོ་
རིས་པ་ལའང་འབྱུང་བ་དང་དགེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རན་སོང་ལའང་བྱུང་
ལ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་དགེ་བ་སྤྱད་པས་དབྱར་ཉི་མ་བྱུང་དུ་བགོད་པའི་
ཡུལ་དུས་འཆར་བའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་དགེ་བ་ཕྱོད་བ་དང་
སྤྲིག་པ་སྤྱད་པས་དགུན་ཉི་མ་ལྷོ་བགོད་པའི་ཡུལ་དུས་འཆར་བའི་ལས་གྱི་
འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟའི་

ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡོན་གྱི་དགེ་མི་དགའི་ལས་
འབྲས་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ཏེ་འགོ་བ་དག་ཡང་དགེ་བ་ལ་སྤྱད་པ་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ལྟ་བུར་གང་དུ་སྐྱེས་སོ་ཙག་དགེ་བཙུན་དང་ལྡན་པ་
དང་ཙོད་དུས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བོ་ཡལ་མོ་ཆེ་མི་དགེ་བ་བཙུན་ལྟོད་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར། དེས་ན་
དུས་བབ་དང་ལུལ་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་མི་དགའི་དབང་འབྲས་
སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཅུས་པ་ལས། དེ་ལ་མི་དགེ་
བཙུན་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རན་སོང་རྣམས་
སུའོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་མི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱི་
བབྱང་བ་མི་འབྱོར་བའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་སོ་སོ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་
བྱིན་དངོས་པོ་མི་འབྱོར་བའོ། །དེའང་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་དུ། དགེ་བ་བཙུན་ལས་
ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུའོ།
།རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་ལུས་དང་
ཡོངས་སྤྱི་བབྱང་བ་སྤྱན་སྤྲུལ་ཆོགས་པའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་དག་ཉིད་
དུ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པ་བྱིན་དངོས་པོ་སྤྱན་སྤྲུལ་ཆོགས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟ་
བུའི་བྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་ཡུལ་དང་བསྐྱལ་དུས་བདེ་སྤྱད་སྡོན་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་བ་འདི་ལའང་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ལྡན་
པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཅའ་སྡུག་གྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བསྐྱལ་དུས་སོགས་བྱི་རོལ་

དུ་རང་བདེན་པའི་རྗེས་ཚིས་སུ་ཡོད་པས་དེ་དང་དེར་ལས་བཟང་ངན་གྱི་ཡུལ་
དང་བསྐྱལ་དུས་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་
བསྐྱལ་དུས་དེ་དང་དེར་སྒྲིས་ན་བདེ་སྤྲུག་མྱོང་བར་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི་
འབྲུལ་སྒྲུང་ཡིན་ལ། བྱང་ཤེས་པའི་དགེ་མི་དགའི་བསམས་པ་ལྟར་དེ་དང་དེ་
ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་དང་བསྐྱལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཆ་ཙམ་ཡིན་པ་ནི་
མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་རྒྱ་དགེ་མི་དགའི་
འབྲས་བུའི་ཡུལ་དང་བསྐྱལ་དུས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
ལྟོས་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྒྲུང་བའི་ཀྱན་རྗེ་བ་ཀྱིས་འབྲུལ་ཚོས་
སུ་ཟད་པ་ལས་དངོས་པོ་རང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་དང་ནང་ནམ་རིག་གི་
ཚོས་གང་དུའང་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ལ། གསང་ཚེན་དོ་རྗེ་
ཐེག་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བཏགས་དང་རྟོག་མེད་
ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མ་དག་པའི་འཁོར་བ་དང་དག་པ་
མདོ་ཕྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱིས་
བཏགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་དོ་རྗེ་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་བཙམ་ལྟར་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དེའང་བཏགས་པ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་མ་གྲུབ་
ཀྱང་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་སྤངས་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་

གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་བ་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཀྱུན་གྱི་མཚོག་
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་གཟུང་སྒྲུབ་
 སོགས་ཀྱི་འཕྲོད་སྦྱོར་ལས་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བའང་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་གི་ལས་དགེ་མི་དགེ་དང་གཟུང་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་ལས་པན་ཚུན་
 དུ་ཆེ་རབས་སྤྲུལ་མར་བསགས་པས་ཆེ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་པན་གཞོད་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་འཁོར་བའི་རིང་ལ་པན་ཚུན་དུ་པན་གཞོད་གྱི་
 འབྲེལ་པས་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་ལས་བསགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་
 གི་བྱེད་པ་པན་ཚུན་དུ་པན་འདོགས་གཞོད་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་རང་གི་མངའ་ཞབས་ལ་པན་གཞོད་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པ་
 ཐོབ་བའང་ཆེ་སྤྲུལ་མའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་མ་གཏོགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་
 རང་དབང་དུ་འདོད་དགྱུར་བསྐྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར། འདིའི་རྒྱ་མཚན་
 ཞིབ་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་རྒྱས་པར་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཡི་གས་
 འཛིགས་པས་རྒྱད་འགྲེལ་ཉིད་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ལེགས་པར་
 དབྱད་ཆེ་དཀའ་བའི་གནས་འདི་དག་ལ་སྒྲོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་མོངས་གསུམ་པལ་
 མོ་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་འཕྱང་མོ་ཉུག་ཏུ་འཕྱན་པའི་ཤེས་རབ་འཆལ་པས་ཚུལ་འདི་ལ་
 འགོན་པོ་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་

མ་ལྟོས་པར་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དཔལ་ལྷན་དགས་པོ་བཀའ་རྒྱུད་རྣམས་
ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཀམ་པ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་བཀའ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཚུབ་པའི་ངེས་པ་བཟང་པོ་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་སངས་
རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞེས་གདམས་ཀྱང་འཕྲོག་ཏུ་མེད་པའི་
ཤེས་རབ་ཐོབ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་བགྱིས་པའི་
དགེ་བ་འདི་ཕྱོགས་བཅུ་དང་དུས་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ས་
ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ་བ་འདི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
དགུས་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་སྤྱོན་འདི་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་གཟིགས་པར་མཛོད་དང་བདག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགེ་ཆོགས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་
འདིའི་འདྲ་བ་སྟོན་རྒྱ་བོད་དུ་ཤེས་བྱ་འདིར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
གསལ་བར་རྟོགས་པ་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་
མཆོད་པའི་སྤྱོན་འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་དམན་པའི་སྦྱིས་བྱ་གཞན་གྱི་སྟོ་གྲོས་ལ་རི་
ལྟར་འབད་ཀྱང་མི་འཆར་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་ལོང་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཆེས་རབ་ཏུ་
བཀྲ་བར་འཆར་ཞིང་སྟོན་རིང་མའི་དུས་ནས་ཚུལ་འདི་ལ་བསག་སྤྱང་སྟོན་དུ་
སོང་བའི་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་ཅན་དག་དོ་མཆར་ཞིང་དགའ་

མགུ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རྣམ་པོལ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་པས་ལེགས་པར་
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་འབྲུལ་ན་མཆོག་ཏུ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་དགོ་བའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བ་བདག་
གིར་ཅིས་མི་མཛད་དེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་
དགོངས་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱེད་མ་གཏོགས་ཚུལ་འདི་ལ་
སྟོན་ཅི་ལྟར་ཏོགས་པ་མེད་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱིན་པ་པོའི་
དགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་སོགས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དག་གིས་ཀྱང་
མཁུན་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཏམ་ཞེ་ན། ཀྱི་མ་འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་པོ་ལ་དགོངས་
ནས་དཔལ་ལྷན་ས་སྒྱུ་བརྩེ་ཏ་ཆེན་པོས། ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཉན་པ་ལ།
།བ་ལང་མེད་པ་སྦྱོན་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་གོ་རུས་སོ། །འོ་ན་
ངེས་མེད་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་འདྲ་བའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་སོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པའི་སྟོག་མིག་ཆེན་པོ་དཔལ་ཀུམ་པའི་མཆོན་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་ལ་མོས་པ་ཆེན་
པོས་བདག་གིར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེང་སང་གི་དུས་པའི་གཞིར། །
མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱུང་མི་འབོད་ཏམ་སྟེ་དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་དུ་བྲགས་པ་སྣང་
བའི་ཕྱིར། བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱི་པོལ་བསྐྱལ་པ་ལ་ཆེན་པོ་དང་མཆོག་དང་བར་

བསྐྱལ་དང་ཚུང་དུའི་དུས་བཞི་དང་ནི་མདོ་སྐགས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་འཛམ་
གླིང་ཆེན་པོའི་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་ལྷ་ར་
འབྱུང་བ་དང་གཟའ་ཆོགས་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་ལོ་གྲངས་ལ་དུས་བཞིར་
བཞག་པ་དང་སྟོན་པ་མཆོག་ཤུག་སངས་ཀྱི་འབྱུངས་པའི་ལོ་དང་དེའི་བསྟན་པ་ལ་
དུས་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་མཁའ་ལ་ཉི་མས་བཞུད་པའི་སྟོབས་ལས་ས་གཞི་ལ་
ནམ་ལྷ་དུས་བཞི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟོན་པའི་
དུས་བཞི་གང་ཡིན་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མ་
དམ་པ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མ་དམ་པ་ཡི་དམ་
ལྷའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་དག་གིས་བདག་སོགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་སོ་སྟོམ་པའི་མོས་པ་གསེར་བཟང་པོ་ལྷ་ར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དེས་རང་
ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་པ་ཉིད་ལ་སྐྱར་བའི་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་འགོ་ཀྱན་
རྗེ་གསུང་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་རང་གི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་བྱིན་པའི་སྟོབས་བྱ་ག་སྟོན་ཀམ་
བདུད་ཅི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བས་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་གྱུས་
པ་ཆེན་པོས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཅིས་ཀྱི་རིམ་
དང་སོགས་པས་ཤོག་བྲ་རེ་འུ་མིག་འགོད་པ་ས་གཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཐེག་འཆོལ་

བ་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་དོན་ལེགས་ཏེ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་
བྱ་བས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བ་སྟེ་འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
པོ་དད་པ་དང་བརྩོན་པའི་དགེ་བ་ཅན་སྤྱ་མའི་མོས་གྲུས་ཏེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་རྗེ་
ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་སློབ་མ་གྲུབ་ཐོབ་ཐོད་སའི་དཔོན་པོ་ཀམ་ཡི་གེ་བཟང་པོ་
ཞེས་པའོ། དེ་ནས་བྱིམ་གྱི་གོ་ལ་འདི་ལ་སྟོང་བཀྱེད་མ། བྱིར་བཀྱེད་མ།
ལྷགས་སྒྲོག་མ་སྟེ་གཞན་ལྷགས་གསུམ་གྱི་དཔེ་འུ་རིས་དང་། རང་ལྷགས་གྲུ་ཆ་
མའམ་གྲུ་གྲུ་འཛིངས་པའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་ལེགས་པར་བཀོད་པའང་བསྟོས་
ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་འདི་ཉིད་དང་མ་བུལ་བར་བྱའོ། །སྤྱིས་པ་ཀྱེ་མ་ཀྱེ་མ། བདག་
ལྟའི་བསྐྱལ་བ་འདི་ནི་ཅི་ལྟ་ཞིག །སངས་རྒྱས་བསྟན་མཆོག་ལུབ་པའི་དུས་
འདིར་སྟེས། །ཡོངས་འཛིང་བཤེས་གཉེན་འབྲུལ་བུལ་མཆོག་རྣམས་གཤེགས།
།དགེ་ལ་སྦྱར་བའི་གྲོགས་བཤེས་ཆོགས་དང་བུལ། །སྤྲིག་ཅན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་མངའ་ཐང་མཐོ། །མངའ་འབངས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཅས་སྟེ་དགུ་ལ།
།ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་མནར། །དཔྱལ་བ་ལ་ཡང་འདི་ལས་
མེད་སྟུམ་དབྱིད། །སྤྱ་མ་ཆོས་རྗེ་སློབ་དཔོན་རྗེ་བརྩམ་ཞེས། །མིང་དུ་གྲགས་
ཆད་ཆེ་གང་བསགས་པའི་ནོར། །སྤྲིག་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་ངོ་འཛིན་ཁོ་ནའི་ཆེད།
།གཏོང་བར་མ་ཟད་སྟོག་ཡང་འདོར་བར་བྱས། །རབ་བྱུང་དགེ་སྟོང་རི་ཁྲོད་དགེ་
འདུན་སྟེ། །རི་སྟོད་མཆིས་སྟེ་དགེ་འདུན་དེ་ཀུན་གྱིས། །བྲན་གྱི་ཐ་མ་དམག་ཏུ་

འགོ་བ་ལ། །སྟག་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་དགའ་བ་བསྒོམ། །ཅུང་ཟད་སྟིག་ལ་
ཡ་ངའི་ཉམ་ཆུང་བ། །རེ་རེའི་བྱང་རེ་སྟིང་པ་འགའ་ཞིག་ནི། །སྟིག་པའི་ལས་ལ་
འཇུག་པར་མ་རྟུས་བས། །ཁང་བྱིམ་ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ། །འཚོ་
ཆས་མི་བྱེད་གཏན་སྤྱང་དགོས་པར་གྱུར། །དེ་ཚོ་དམ་ཚོས་ཅུང་ཟད་བྱེད་སྟུམ་
ཡང་། །ལོག་འཚོ་འདྲེས་མེད་མཐུན་རྒྱུན་གྱིས་འཁོངས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་མི་ཆེ་ཕྱང་
བའི་ངང་ལ་འབྱིད། །ཆོས་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཡེངས་ལ་ཤོར། །དམ་ཚོས་
རྣམ་དག་སྒྲུབ་ལོར་སྟོན་ཙམ་ལས། །འཆི་བ་སྟོ་རྟེན་འོང་སྟེ་ཕ་རོལ་འགོ། །དེ་
འདྲ་སྟིང་ན་སྟེས་བྱ་དམ་པར་བརྟེན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་འདིར་ས་བཀའ་
བརྒྱད། །དགོ་ལྷན་པ་སོགས་བསྟན་པ་དར་རོ་ཞེས། །གང་ནས་བྱིན་དེ་སྟིག་པ་
འབའ་ཞིག་ལ། །བརྟེན་པའི་འཚོ་བ་ཅན་དེ་དཔལ་འབྱོར་དང་། །སྟན་ཚོགས་
མངའ་དབང་གཟི་འབྱོར་ཅི་ཡང་སྟང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆེ་རབས་བྱི་མ་ལ།
།ལེགས་ཉེས་བྱེད་ཤ་ཅུང་ཟད་ཐོན་པ་ཡི། །སྟིག་ལ་སོ་ནམ་འཕེལ་བ་མ་རྟུས་
ཀུན། །སྤྱང་བར་རྒྱ་ཆེ་ཚོམ་རྒྱན་ཇག་པ་དང་། །སྟུང་མག་སེར་དམག་རྣམས་
གྱིས་དཔྱལ་ཐག་བཅད། །སྟེ་མ་འདི་ལྟའི་ཡུལ་དང་དུས་ཉིད་ལ། །སྟེས་པའི་
བསོད་ནམས་དམན་པ་ཡང་། །སྟོན་གྱི་ལེགས་བྱས་ཅུང་ཟད་ལས། །འབྱུལ་
མེད་དགོ་པའི་བཤེས་དང་མངལ། །མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་ལ། །མ་
བཟོད་དེ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཆེད། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགོ་རྩར་བཅས།

ཁྱོམ་པ་མེད་པར་རྗེ་ལ་འབྲུལ། འགྲོ་གྲུབ་འབྲེན་པར་རྣམ་པ་ཡི། འགྲོ་བའི་
 དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱ། འགྱུར་བའི་གསོལ་བ་སྦྱིང་ནས་བཏབ། དེ་ཆོ་འགྲོ་
 འབྲེན་དེད་དཔོན་དུ། འགྱུར་ཐབས་སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་རྣམས། དབལ་
 ལྷན་སྤྱོད་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ལས། བྱོན་པ་ཙམ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པར་གྱུར། དེ་ཆོ་རྟོ་
 རྗེ་ཐེག་པ་ཆེ། གསང་ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི། བྱིན་པ་གཞན་གྱི་དུས་རྣམས་
 ལ། རི་ལྷར་འཁོར་བའི་རྣམ་གཞག་འདི། སྐལ་བར་ལྷན་པའི་སློབ་མ་མཆོག་
 རྣལ་འབྱོར་དོན་དུ་གཉེར་རྣམས་ལ། སྦྱིང་རྗེས་བཟོད་པར་མ་གྱུར་ནས།
 བསྟན་བཅོས་ཆེ་འདིར་བཙོན་པས་ཞུགས། དེད་བཙོན་གཤམ་རབ་སྤྲོད་ཆོགས་
 ཀྱིས། བདུད་བགེགས་མེད་པར་གྱུབ་དགེ་གང་། བྱིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 འདི། བཅོམ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེར། དེ་བཞེད་པར་འཇུག་བྱིར་
 བསྒྲོ། ཞེས་བྱ་འདི་ནི་རྩ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་འང་རང་གི་ཞེ་
 འདོད་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ལ་བསམས། འགྲེལ་པ་
 བསྒྲུགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔལ་གསལ་པའི་
 མཚན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་མི་བསྒྲོད་དོ་རྗེས་གཙང་ཟབ་བྱ་ལུང་གི་རི་
 སུལ་དུ་བཀོད་པའོ། །

༣༡ འཇུག་མེད་ཡིད་འོང་ལོ་མཆོའདིར། གཟུང་བའི་རང་དུར་བཞད་

པ་དང་། །སྒྲོམ་གར་བསྐྱར་བའི་མིག་འཕྲུལ་གྱིས། །མཛེངས་རྣམས་དགུས་
རྒྱར་མྱོང་འགྱར་རོ།།

ན་མོ་གྲུ་རུ་ཐྱི་ཀླ་ལ་ཙ་ཀླ་ཡ། །སྒྲ་མ་དང་དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །ཆོགས་གཉིས་མདོན་པར་མཐོ་བའི་ལྷན་པོའི་སྟེང་། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་།
།མཉམ་སྦྱར་འཁོར་ལོའི་དབང་ཕྱག་དེར་ཕྱག་འཆལ། །དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་
ཆེ་ཞབས་གསལ་བྱེད་པ། །རྒྱལ་མཆོག་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ཀམ་པས། །བཙུམ་ལྡན་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྟན་པ་མཆོག་ །ཤེས་བྱའི་གཞི་འདིར་བསྐྱོད་ཚུལ་ལེགས་
བཤད་གྱི། །གནད་གསང་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར། །དོལ་བྱ་པ་དང་བྱ་
སྟོན་ལ་སོགས་གྱིས། །སྒྲོ་སྒྲུར་དུ་མར་སྒྲས་ལ་མ་བཟོད་ནས། །བདག་གིས་རྒྱད་
ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཤད། །འཇམ་དབལ་དོ་རྗེས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱད་རྒྱལ་དུ།
།འཇམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་ལས་གྱི་ས་འདི་ལ། །གཡས་ཀྱི་ཕྱེད་ན་ཆོས་རྒྱལ་རེགས་
ལྡན་རྣམས། །འབྱུང་བའི་གནས་མཆོག་དབལ་ལྡན་གསྒྲུ་ལའི། །གནས་ཚུལ་
ཆད་དང་མི་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་དུམ་བུ་གཉིས་སུ།
།ཕུན་མཆོམས་དབྱེ་བས་དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་རྣམས། །སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་
གསལ་པོར་མ་བཀྲལ་བ། །མཁས་པ་དག་གིས་རྟོག་བཟོས་བསྐྱེད་ན་ཡང་།

ལྷག་པའི་ལྷར་གྱུར་བླ་མའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལས། །བདག་གིས་འཇམ་དཔལ་
དགོངས་བཞིན་ཅིས་མི་སྟོ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ལེའུ་ཡི། །ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་བརྒྱ་དང་ཞེ་དགུ་ནས། །རེ་དགུའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཉི་ཤུ་པོ།
ཁྱེད་གསལ་གོ་བ་དེའི་དག་གིས་འདིར་བརྗོད་བྱ། །ཆང་དང་ལན་ལྔའི་ཆུ་གཏེར་
དབུས་དག་ཏུ། །ཐུབ་པ་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ས་ནི། །འཇམ་གླིང་ཆེན་པོ་
དུམ་བུ་བཙུག་ཉིས་པ། །ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་ཚད། །ས་
དེར་མི་བདག་རིམ་པས་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེར་ཡང་དུམ་བུ་རེ་རེའི་དཔག་
ཚད་གངས། །སྟོང་ཕྲག་ཉེར་ལྔ་སྟེ་མཐའི་ཤར་ལུབ་དང་། །སྟོ་བྱང་ཚད་ཡིན་
ནང་མཐའ་དེ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དུས་བཞི་གཡས་བསྐྱོར་དབང་གིས་ནི། །གཡས་
ཀྱི་བྱེད་ནི་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། །དེ་ན་ཐུབ་མཚོག་གི་གནས་ཤམ་ལ།
ཁྱོད་ཁྱེད་བུ་དགུ་བཙུ་ཙུ་བཙུག་བཅས། །གནས་དེ་ནོར་གྱི་འདབ་མ་དང་
བཅས་པ། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་མཚོག་གི་གངས་རི་ཡིས། །བསྐྱོར་ཏེ་དེ་ཡི་
དབུས་སུ་གྱེ་ལ་ཤ། །དེ་སྟེང་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་འཁོར་བཅས་ལྟན། །གྱེ་ལ་ཤ་ཡི་
དུམ་བུ་དེ་ཉིད་ནི། །གངས་ཀྱི་རིར་བཅས་ཀྱན་ནས་སུམ་ཆ་སྟེ། །ཤར་ལུབ་
འདབ་མ་ལྟེ་བ་གསུམ་པོ་ཡང་། །རྒྱ་ཚད་མཉམ་ལ་འདབ་མ་རེ་རེ་དག་ཉིན་
བྱེད་ཅིས་ཏེ་གླིང་ངམ་ཡུལ་བཙུག་ཉིས། །དག་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཏེ་བྱེ་བ་ཡི།
ཁྱོད་གིས་ངེས་པར་བཅིངས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། །འབུམ་ཕྲག་ཁྱོད་རྣམས་དག་

ནི་ཡུལ་ལའོར་རོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རེ་ལ་ནི་བྱེ་བའི་གྲོངས། །ཡིན་ཏེ་འབུམ་སྤྱག་
 གྲོང་རྣམས་ཡུལ་ལའོར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་རེ་ལ་ནི་ཡུལ་ལའོར་བརྒྱས་། །སྤྱོགས་
 ཀླུ་དག་ནས་ཁོར་ཡུག་དག་ཏུ་བཅིངས། །དེ་ལྟའི་ཡུལ་ལའོར་འབུམ་སྤྱག་
 བརྒྱས་བསྐྱར་བའི། །དབུས་ན་རང་རང་ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡོད། །དེར་གནས་
 ཀླུ་སྤྱན་དེ་དག་ལྟ་སྤྱུ་ཡིས། །ཀླུ་པོའི་རྩུ་འབྲུལ་ཐོབ་པའི་སྤྱུལ་བ་ཡིན། །ཁ་
 ཅིག་བྱེ་བའི་གྲོང་ལ་མི་དྲུད་གངས། །ཡིན་པར་འཆད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཀ་ལྷ་པ་ཡི་གྲོང་། །བྱེ་བ་གཅིག་ནས་ཆངས་པའི་བྲང་སློང་
 ཆོགས། །བྱེ་བ་སྤྱེད་བཞི་ལྷུང་བར་གསུངས་པས་ན། །ཡུལ་དེར་ཆངས་པའི་བྲང་
 སློང་བྱེ་བ་སྤྱག་ །སྤྱེད་བཞི་པ་བུ་སྤྱད་དང་བཅས་པའི། །མི་དྲུད་བྱེ་བ་སྤྱེད་
 བཞི་ལྷུང་བཞིན་དུ། །ཡུལ་དེར་མི་དྲུད་བྱེ་བ་ལས་མེད་ཅེས། །སློང་དང་ལྷན་པ་སྤྱ་
 ཞིག་སྤྱ་བར་བྱེད། །དེས་ན་ཡུལ་དེར་མི་དྲུད་བྱེ་བ་ལས། །མེད་ན་ཡུལ་དེར་
 བྲང་སློང་ཆོགས་དེ་དག་ །ལྷུང་རྗེས་ཀ་ལྷ་པ་ནི་ཕོ་བྲང་ལས། །མེད་པར་འགྱུར་
 སྤྱིར་གྲོང་རྣམས་སློངས་པར་ཐལ། །ཆངས་པའི་བྲང་སློང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི།
 ཀ་ལྷ་པ་ཡི་གྲོང་བྱིར་གཅིག་བུ་ནས། །མ་ཡིན་དགུ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ནས་ནི།
 །བསྐྱས་སོ་སྤྱུ་མ་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གིས། །བྲང་སློང་དེ་དག་ཀ་ལྷ་པ་
 ཉིད་ནས། །ལྷུང་སྟེ་ཉི་མ་བཅུ་པར་གྱུར་པ་ན། །ནགས་ཆལ་ནང་དུ་ཞུགས་པར་
 གསུངས་པ་དེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྐལ་བར་མ་གྱུར་བཞིན། །ཁྱུད་ཀྱི་

དགོངས་དོན་དཔྱད་རྣམ་གྱིན་ཏུ་མཆར། །དང་སྤྱི་བྱེད་བ་བྱེད་དང་བཞི་པོ་ལ།
།རེ་རེ་བཞིན་དུ་མི་དུད་མེད་ཅེ་ན། །དེ་དག་བྱ་སྤྱད་གཡོག་ལའོར་དང་བཅས་
བར། །ཡོད་པར་གསུངས་དེས་བྱིས་སོ་ཇི་ལྟར་འཛིན། །དན་བ་རྣལ་དུ་ཐོབ་ལ་
ལེགས་པར་སྦྱོས། །མ་འོངས་དུས་སུ་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་ཡིས། །ཁྲ་ཁྲོའི་
ཆོགས་རྣམས་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ན། །དམག་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་ཡི་
གངས་འཆད་ཆོ། །དཔུང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡག་ཏུ་ཉི་ཤུ་གྲགས་པར་དེ་ཉིད་མི་
ལུགས་དྲག་དང་ནི། །ཁ་ཅིག་ཐེར་འབུམ་དྲག་དུ་བསྐྱར་བའང་ཡོད། །གང་ལྟར་
ཡིན་ཡང་བྱེད་བ་དགུ་བཙུ་བྲག་ །མི་དུད་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་ཡོད་ཏམ་ཅི། །གཅིག་
གཉིས་གསུམ་དང་ཆུ་གཏེར་མདའ་རོ་བྱུང། །ལྷ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་དབྱེ་
བ་ཡིས། །སྤྱོད་པའི་མི་ཡི་དབང་པོ་ལའོར་ལོ་ཅན། །ས་གཞིར་ལའོར་བ་རྣམ་ཤེས་
ལྡན་པས་བཅའ། ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་གཅིག་ནི་ལྷ་བཟང་དང་། །གཉིས་
གསུམ་ཆུ་གཏེར་མདའ་རོ་བྱུང་བ་རྣམས། །རིམ་བཞིན་ལྟ་དབང་ལ་སོགས་དྲག་
དང་ནི། །ལྷ་དང་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་བརྒྱད་ཡིན་པ། །འོག་ཏུ་བརྒྱད་པ་དབལ་
ལྡན་གྲགས་པ་ཞེས། །གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་པས་དེ་བརྒྱད་དང་།
།སོགས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་རིམ་བཞིན་འབྱོན་པ་ཡི། །རིགས་ལྡན་རྣམས་དང་ལྟག་
བར་ས་ཡི་གཞི། །དུམ་བྱ་གཞན་དུ་ལའོར་བའི་རིགས་ལྡན་གཞན། །རྣམས་
ཀྱང་ཤུགས་ལས་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་

རྣམས། རྣམ་དབྱེད་གཤམ་རབ་ལྷན་པས་བཅའ་ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོ་ཅན་དང་
 བྱེད་ཅན་དུམ་བུ་ཅན། །ཡུལ་གྱི་མི་བདག་ཕྱག་རྒྱའི་ལག་དང་གཞན། བྱི་རོལ་
 དུས་གྱི་དབྱེ་བས་ངེས་འགྲུང་ཏེ། །རི་ལྷོང་འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ།
 །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་ལྷ་མིན་དག། རིགས་ལྷན་དྲག་པོ་མི་དབང་འཁོར་ལོ་
 ཅན། བྱེད་པ་ཅན་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྲས་། །ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དང་ནི་ཚངས་པ་
 གཉིས། །འཛམ་གླིང་མདུན་རྒྱལ་ས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱིང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་
 ཀླུ་པོར་གསུངས་པ་ཡིན། །དུམ་བུ་ཅན་ནི་གླ་གློའི་ཚོས་ཉམས་བྱིང་། །གཡས་
 སུ་བསྐྱོར་བས་བཅུ་གཉིས་གླིང་རྣམས་སུ། །གླ་གློ་འཛམ་ས་གིང་རྫོགས་ལྷན་
 འཛིག་པ་ཡི། རིགས་ལྷན་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་དྲག་པོའི་གཟུགས། །དུམ་བུ་
 དུམ་བུ་དག་ལས་དབང་བསྐྱར་བྱིང་། །དུམ་བུ་ཅན་གྱི་ཀླུ་པོར་འཛིག་པ་ཡིན།
 །ཕྱག་རྒྱའི་ལག་ནི་དགུ་བཅུ་ཅ་དྲུག་གི། མི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ལྷན་དྲག་
 པོའི་བཀའ། ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་སྤྱི་པོར་ལེན་པས་ན། ཕྱག་རྒྱའི་ལག་པ་ཅན་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ནས་གཞན་ཞེས་ཡུལ་མི་པལ་བའོ། བྱི་རོལ་གླ་གློ་
 འདུལ་བྱེད་རིགས་ལྷན་ནི། །གང་དུ་བཞུགས་པ་དེར་ནི་རྫོགས་ལྷན་དང་།
 །མདུན་དུ་ཅོད་ལྷན་རྒྱལ་དུ་སུམ་ལྷན་སྟེ། །ཅོད་དུས་སུམ་ལྷན་བར་དུ་གཉིས་
 ལྷན་ནོ། །འདི་ཡང་རྫོགས་ལྷན་རྗེས་སུ་སུམ་ལྷན་སོགས། །དུས་བཞིའི་དབྱེ་
 བས་ངེས་པ་རྫོགས་ལྷན་ནས། །གཡས་སུ་འཁོར་བར་འགྲུང་ཚུལ་ཐུན་མོང་གི

མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་དེས། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མཐུན་གྲགས་པ་
སོར་བཞག་ནས། །གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་དང་བའི་ཕྱིར། །བསྟན་
པའི་དུས་བཞི་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །བདུན་དང་འོད་ཟེར་རི་གཟའ་ཐུབ་པ་
སྟེ། །སྟིང་སྟོབས་ལྡན་པས་ལྟ་ཡི་སྟེ་གནས་ཅན། །ཞེས་པ་བདུན་དང་འོད་ཟེར་
ཁ་དོག་ལ། །རི་གཟའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་བདུན་ཕྲག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སྡོམས་
པའི་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ལ། །ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ལྷ་བཟང་ལ་སོགས་པ། །ཆོས་རྒྱལ་
རིགས་ལྡན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟིང་སྟོབས་ལྡན་གྱུར་
པས། །ལྟ་ཡི་སྟེ་གནས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། །ཁ་ཅིག་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་སྟེ། །རྟ་བདུན་དབྱེ་བས་བདུན་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། །ཉི་མ་ལ་ནི་འོད་ཟེར་
བརྒྱ་པ་དང་། །འོད་སྟོང་བདག་པོ་ཞེས་པར་གྲགས་མོད་ཀྱི། །འོད་བདུན་ཞེས་
པ་འགར་ཡང་གསུངས་པ་མེད། །ཁ་ཅིག་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ནི།
།ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་བདུན་བྱུང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདིར་ཡང་བདུན་ལ་
འབྲུག་ཟེར་མ་ངས་ཏེ། །མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །སྐྱུ་ལས་
འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་སྟོས་གསུངས་ཕྱིར། །འོད་ཟེར་ཞེས་པ་གངས་མེད་དེ་ཉིད་
ཀྱང་། །བརྟ་ཆད་སར་འཛིག་བྱས་ཀྱང་རུང་འགྱུར་ཕྱིར། །དེས་ན་འདིར་ནི་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །སེར་པོ་འབར་བ་ལ་སོགས་ལྡར་བཤད་པས། །འདིར་ཡང་
དེ་ལ་འཛིན་པ་དྲན་པར་གྱིས། །ཁ་ཅིག་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་འཆང་བའི་སྒྲས།

ཁོངས་པ་ལྟ་དབང་གཉིས་དང་ཁོངས་པའི་སྒྲུལ། འོད་སྤང་དང་བཅས་གསུམ་
སྟེ་ལྷ་བཟང་སོགས་། སོ་ལྟ་ཡིན་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་སྟེ། འདི་དག་སྟོང་
སྟོབས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྟ་ཡི་སྐྱེ་གནས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་།
ཁོངས་པ་འོད་སྤང་ལ་སོགས་འབྱུང་པོ་ཡི། སྐྱེ་གནས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་
ཕྱིར་རོ། ཉ་དང་རུས་སྒྲུལ་ཕག་པ་མིའི་སེང་གོ། མིའུ་ཐུང་དང་གཤིན་རྗེ་མེ་དང་
ནི། རྩ་མ་ནག་པོ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་ནི། ལྟ་མིན་རིགས་ལ་འཛིགས་པ་སྟེར་བ་
སྟེ། འབྱུང་པོའི་སྐྱེ་གནས་རྩལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན། སྤར་བཤད་ལྟ་ཡི་སྐྱེ་གནས་
ཅན་གྱུར་པའི། ཁོས་ཀླུ་བདུན་དང་རིགས་ལྡན་ཉིར་ལྟ་སྟེ། སྒྲུལ་ཅུ་ཙ་
གཉིས་གདན་ནམས་རྫོགས་པའི་མཐའ། སྒྲུལ་ཅུ་གསུམ་པ་ལྟ་མིན་གྲུ་གྲོའི་དག
ཁོ་ལོ་བརྒྱུ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན། སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་
བྱེད་པ། འབྱུང་ཞིང་གྲུ་གྲོ་བཅོམ་ནས་རྫོགས་ལྡན་འཛིག་ འདི་ཡང་རིགས་ལྡན་
ཀླུ་པོས་བཅོམ་བྱ་ཡི། གྲོ་གྲོ་ལ་དོ་ཨ་ལོ་སྟ་ཕག་ལྡན། གསུམ་ནི་ལྟ་མིན་མི་
ཡི་སྐྱེ་གནས་ཅན། ལས་འགོ་སྤྱུ་ཡི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། འདུན་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་གཞན་ཡང་ལྟ། ཁྱི་བ་དབང་པོ་གོས་དཀར་སྤང་ཙི་ལྡན། བརྒྱད་
པ་གང་དེ་འཛོམས་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག་འབྲུག་བྱེད་ཅེས་པར་བསྐྱར་བའང་
ཡོད། འདི་ནམས་ལྡན་པ་ཅན་ཉེ་མི་དགོ་པའི། ལས་གྱི་འབྲས་བུས་སྤོང་བ་གི་
བའི་ཆོ། འདི་འགྲོའི་གནས་སུ་ངས་པར་འགྲོ་བའོ། འདི་ཡང་བདུན་པ་སྤང་ཙིའི་

སྒོ་གྲོས་ནི། །མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་བུ་སྐྱེད་དང་བཅས་པ། །འབྱུང་ཁེང་སངས་རྒྱས་
བསྟན་ལ་གཞོད་བྱེད་ལྷིང་། །རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར །
།ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། །བདུན་པ་སྤྱང་ཙི་ཙན་འདིས་མ་
ཁའི་ཡུལ། །བྲ་ག་ད་ལ་སོགས་པར་ལྷག་པར་ཡང་། ། །སྒྲ་སྒྲོའི་ལུགས་ངན་
མཐའ་དག་རབ་བསལ་བྱེད། །གང་དུ་ལྟ་མིན་རིགས་ལྷན་སྟོབས་ལྷན་པ།
།གནས་པ་དེ་ཡི་སྦྱོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྟེ། །བཙེ་མེད་སྒྲ་སྒྲོ་གདུག་པའི་གཟུགས་
འཆང་བ། །རྩ་མོ་རྟ་དང་བ་ལང་བསད་བྱས་ནས། །ཁྲག་དང་བཅས་པའི་ག་ནི་
ཅུང་ཟད་བཅོས། །བ་ལང་ག་དང་མངལ་ཚུ་ཚུ་དང་མར། །ཆ་བ་མཉམ་པ་
འབྲས་དང་ལོ་མ་བསྐྱེས། །གཅིག་ཏུ་མེར་བཅོས་ནགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཅས།
།སྒྲ་སྒྲོའི་མི་རྣམས་དག་གི་བཟའ་བྱའི་ཟས། །བདུང་བ་བྱ་རྣམས་དག་གི་སྒོ་ངོ།
།མི་བདག་སྒྲ་བཟང་ལ་བོས་དེ་ལྟར་གསུངས། །དེ་ནི་ལྟ་མིན་རྣམས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ལོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་
འགོ་དོན་མཛད་ཚུལ་ནི། །ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་རི་བོང་འཛིན་པ་དང་། །རྟུ་མ་རྟ་
བདུན་རྒྱལ་བོའི་བདུའི་གཉེན། །མིག་སྒྲན་དཔག་ལྷན་རྩ་བའི་དགྲ་གཅན་དང་།
།འདབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནམ་མཁའ་ལྗིང་། །ལྟ་ཡི་ཚུ་བོ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ལྷན་དང་། །དང་སྒོང་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་སྦྱིན་དང་། །འདོད་འཛོའི་བ་
མཚོག་དཔག་བསམ་གིང་བཟང་བོ། །མ་ལུས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ལས་རྒྱལ་སྦྱིར་

དང་། །འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་སྤྱང་བའི་རྫོང་དང་ནི། །སྐད་ཅིག་ཅམ་
 རེའང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །སློག་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་དང་།
 །རིག་པ་བཟང་པོ་བཟོ་དང་ཚད་མ་སོགས། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་
 འགྱུར་བ། །དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་མཐར་སྐྱེལ་མཚོག་ཆའོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་
 བར་སྐྱར་བ་ལྟ་ཡི་སྐད། །ལུས་མེད་བདུད་ལས་ཀྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ། །ཡང་
 དག་ཀྱང་བའི་གཟུགས་དེ་སྐྱེལ་བའི་སྐྱ། །འདྲི་རྣམས་ས་ཡི་གཞི་ལ་འཇུག་པར་
 འགྱུར། །བྱང་བར་གྱུར་དང་བྱང་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི །རིག་བྱེད་རྟོག་གི་ལ་
 སོགས་བསྟན་བཅོས་དང་། །མཐའ་དག་རབ་ཏུ་སྐྱ་བ་སྐྱ་ཡི་རིགས། །སྐྱན་
 དབྱེད་ལ་སོགས་གང་འདུལ་སྣ་ཚོགས་སོ། །དེ་ནི་ཤལ་ལ་ཡི་ཡུལ་གྲོང་གི །རྒྱ་
 ཚད་གནས་ཚུལ་མི་ཡི་བདག་པོ་རྣམས། །ཅི་ལྟར་འབྱུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 བྱི། །དཔག་ཚད་བརྒྱ་ལ་མདའ་ཡི་བསྐྱར་བའི་ཚད། །དག་དང་ལྟན་པའི་རི་ཡི་
 རྩོགས་བཞི་ནས། །བསྐྱོར་བའི་ཤལ་ལ་ཞེས་རབ་གྲགས་པའི། །ཀ་ལུ་པར་ནི་
 དཔལ་ལྟན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད། །ཉི་མ་འགའ་ཞིག་སྐྱོས་བསྐྱངས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།
 །རྩ་རྒྱད་འགྲེལ་ཞིང་ལྟ་དབང་བཞག་བྱས་ནས། །ཁྱོད་ཉིད་རང་གི་གནས་སུ་
 སོང་ཞེས་གདམས། །དེ་ལྟའི་ཤལ་ལ་ཡི་ཡུལ་དེ་ཡང་། །འཛམ་གླིང་རྒྱུད་ཅུ་འདྲི་
 ཡི་རྩོད་བྱེད། །དཔག་ཚད་སྟོང་ལྷག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལ། །གཡས་སྟེ་དུས་བཞི་
 གཡས་སུ་འཁོར་བ་ཡིས། །དབང་གིས་གཡས་སྟེ་བྱང་གི་རྩོགས་ཡིན་ལ། །དེ་

ཚད་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་བཙུག་ཉིས་དང་། བྱེད་བཅས་ཡོད་ལ་དེ་ཡིའང་བྱེད་
ལ་ནི། །གཡས་ཀྱི་བྱེད་ཅིས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། །སྟོང་ཕྱག་དུག་དང་ཉིས་
བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་ལ། །ཤལ་ལ་ཡི་ཤར་རྒྱབ་སྟོ་བྱང་ཚད། །ཕྱི་མཐའི་ཚད་ཡིན་མཐའ་
བསྐྱར་མ་བྱུང་གི། །ལྔ་བརྒྱས་ཁོར་ཡུག་དག་དུ་བསྐྱར་བའི་བྱིར། །སྟོང་ཕྱག་
གཅིག་གིས་གོང་གི་ཚད་ལ་སྤི། །ལྷག་ལྔ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཙུ་ཡོད།
།དབུས་སུ་སུམ་ཆ་གངས་རི་མཐོ་བའི་སྟོང་། །ཀྱི་ལ་ཤ་སྟེ་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་དང་
ནི། །བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་ཉེ་བའི་ཚད་ཅན་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཀྱི་ལ་ཤ་ཡི་རི་བོའི་
སྟོང་། །བྱེ་བའི་གྲོང་བཅས་ཐོ་བྱང་ཀ་ལྔ་པ། །སྟོགས་རེ་དག་ལ་དཔག་ཚད་བཙུ་
གཉིས་སོ། །དེ་ཡི་སྟོ་ན་ཤར་ནས་རིམ་པ་བཞིན། །ཉེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མཚོ་དང་མ་
ལ་ཡའི། ། །སྟེད་མོས་ཚལ་དང་བསྐྱེད་ཀར་བོའི་མཚོ། །སྟེད་ཚལ་དབུས་སུ་
སྟོས་བསྐྱེད་དཀྱིལ་ལོར་ནི། །སྐྱེད་ཀྱིལ་བཞི་བརྒྱའི་ཁྲུང་བཅས་གསུང་དང་
ཐུགས། །ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ལྔ་ལོར་ཡུག་བརྒྱད་བརྒྱའོ། །ཐོ་བྱང་ཆེ་དེར་སེང་
གའི་བྱིར་ལོང་བའི། །དཔལ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་འི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རབ་
གསལ་ལྷ་བཟང་ལ་སོགས་མི་བདག་བདུན། །བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་ལྔ་
མཚོག་གིས། །བརྒྱད་པ་དོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་རིགས་ལྔ་ནི། །དོ་རྩེའི་དབང་
བསྐྱར་བྱིན་ནས་རིགས་བཞི་པོ། །དོ་རྩེའི་རིགས་སུ་བསྐྱེད་བས་རིགས་གཅིག་
བྱེད། །ཡང་དག་ཐེག་པར་མངོན་འཛེགས་ལྔ་མིན་གྱི། །རིགས་ལ་འཛེགས་སྟེ་

དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡང་། །ཕྱག་ན་མདུང་ཐུང་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས།
 །ཐར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་སྤྲད་དུ། །ས་ཡི་གཞི་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བེ། །རབ་ཏུ་གསལ་བར་དེ་ཡིས་བྱེད་པར་འགྱུར། །གདན་ནི་ཉིར་ལྷ་པོ་རྣམས་
 རྫོགས་པའི་མཐར། རིགས་ལྷན་རིགས་ལ་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་སྟེ། །བྱབ་འཇུག་
 དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྷ་མཆོག་གིས། །བརྟུང་བ་རིགས་ལྷན་དྲག་པོ་ཆར་གཙོད་
 ཅན། །འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ནི། །ཞི་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་བདེ་
 བ་མཆོག་སྟེར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་སྐྱ་སྐྱོའི་རིགས་ལ་དྲག་པོའི་གཟུགས། །གདུག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་མིན་མཐར་བྱེད་ཉིད། །རྫོ་ཡི་རྟ་བཙེབས་ཕྱག་ན་མདུང་ཐུང་
 བསྐྱམས། །མཐའ་དག་དགྲ་པོ་སྐྱ་སྐྱོའི་རིགས་ལ་བསྐྱུན། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རིགས་
 ལྷན་འཁོར་ལོ་ཅན། ཉི་མ་སྟོང་གི་གཟི་བརྗིད་ལྷན་པ་པོ། །སྤྱོད་མཁས་རྟ་མཆོག་
 ཀླུ་པོའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །ངན་འགྲོའི་ལུགས་ངན་མ་ལུས་གཞོམ་མཛད་དོ།
 །རིགས་ལྷན་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ལག་པ་ཡིས། །བསྐྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་བྱ་དང་ཆ་
 པོ་དག་འདས་པའི་དུས་སུ་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་བེ། །སྐྱ་སྐྱོའི་ཆོས་དག་རབ་ཏུ་འཇུག་
 པར་འགྱུར། །སྐྱ་སྐྱོའི་དབང་པོ་གདུག་པ་ཇི་སྟེད་དང་། །ལྷ་མཆོག་གིས་བརྟུང་
 དྲག་པོའི་རིགས་ལྷན་ཡང་། །གཉིས་པོ་དུས་དེར་ས་ཡི་སྟེང་གི་གནས། །རྣམས་
 སུ་འཇུག་པ་དྲག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡང་སྐྱ་སྐྱོའི་དག་ལ་བསྐྱུན་བྱེད་པའི།
 །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་དབྱང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི། །ཀླུ་ལ་ཤ་ཡི་རི་བོ་ལྷས་

བཀོད་པའི། ཁྲོང་ནས་དུས་ཀྱི་མཐར་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཆོད་ཀྱག་པོ་
གདོང་དུག་འཕྲོག་བྱེད་ནི། །དབང་ལྷུག་ཁྱབ་འཇུག་ཆོགས་བདག་ལ་སོགས་
པས། །རིགས་ལྡན་ལ་ནི་གྲོགས་དག་སྦྱིན་གྱུར་ཏེ། །རྫོང་སྒྲིང་པོའི་དབང་པོ་
གསེར་གྱི་ནི། །ཤིང་རྟ་དག་དང་མི་བདག་དཔལ་བོ་ཡང་། །ཕྱག་ན་མཆོན་ལྡན་
བསྐྱམས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་། །ཀྱང་གི་སྦྱས་ནི་སྦྱར་ཡང་འདི་ལྟར་སྟེ། །རྫོང་རྒྱུང་
གི་ཤུགས་ཅན་ཡོན་ཏན་གྱིས། །བསྐྱར་བའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་དགུ་དང་ཆང་།
།ལེགས་པར་དྲིགས་པའི་སྤྲང་ཆེན་རིག་བྱེད་ནི། །འབུམ་ཕྱག་བཞི་ཡི་དཔུང་དང་
གཞན་པ་ཡང་། །ཤིང་རྟ་འབུམ་ཕྱག་ལྟ་སྟེ་འབྱུང་བའི་གྲངས། །དཔུང་བྲུ་རྒྱུང་
ལ་ཨ་ཁྲོ་ཉི་ནི་དུག །མི་དབང་གསེར་གྱི་ཅོད་པན་བཅིངས་པ་ཡང་། །རོ་དང་
དགུ་བཙུ་ཞེས་ཏེ་གོ་དུག་གོ། །རིགས་ལྡན་ཁྱབ་འཇུག་དྲག་པོ་དང་བཅས་པའི།
།སྟེ་འདི་དག་གིས་སྐྱ་སྐྱོ་རྒྱག་བྱེད་འགྱུར། །མཆོག་དུ་ཆ་བའི་དཔལ་བོའི་དཔུང་
རྣམས་གྱིས། །སྐྱ་སྐྱོའི་ཆོགས་ལ་བསྐྱན་བྱེད་སྤྲང་པོ་ཡིས། །སྤྲང་པོ་ལ་བསྐྱན་
ངོ་རྟས་རྟ་རྣམས་ལ། །ཕན་ཚུན་དུ་ནི་དཔལ་བོ་མཉམ་པ་དང་། །མི་མཉམ་
དཔལ་བོ་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན། །ས་སྦྱོང་རྣམས་གྱིས་སྐྱ་སྐྱོའི་ས་སྦྱོང་ལ།
།ཁྱད་པར་སྐྱ་སྐྱོའི་དམག་དཔོན་རྟ་མཆོག་ཁྲིར། །གནས་པ་སྒྲ་བ་ཆེན་པོའི་བུ་དེ་
ལ། །རྟ་རུ་མ་ནས་མཆོན་བསྐྱན་དབང་ལྷུག་གིས། །སྐྱ་སྐྱོ་དབང་མགོན་ལ་
བསྐྱན་དྲག་པོ་ཡིས། །ལྷ་མིན་ཀུན་བདག་བྱེད་སྟོ་ལ་བསྐྱན་འགྱུར། །དེ་ནས་

དབྱུང་གི་ཡན་ལག་བཞིར་བཅས་པ། ། ཐམས་ཅད་དག་གིས་སྒྲ་སྒྲོ་བཅོམ་བྱས་
ནས། ། ཁོངས་དང་བྱུང་འཇུག་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ། ། འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས། ། ལྟ་ཡི་བཀོད་པའི་གྲོང་བྱེར་གྱི་ལ་ཤར། ། འགྲོ་
ཞིང་དེ་ཆོས་ཡི་གཞི་འདི་ལ། ། ཆོས་དང་འདོད་པ་ཞོར་དང་ཐར་པ་སྟེར།
། རྫོགས་ལྡན་འཇུག་ཅིང་འབྱུ་རྣམས་དགོན་པར་སྦྱེ། ། བཅུད་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་
འབྲས་བུ་བརྟན་པོས་དྲུང། ། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱིང་འདིར་འབྱུང་བར་འབྱུར། ། སྒྲ་
སྒྲོའི་ཆོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་བཅད་བྱས་ནས། ། དེ་དག་འཁོར་བཅས་སྦྱེ་བའི་མི་ཡི་
ལོ། ། བརྒྱ་བྱེད་བཅུར་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཡིས། ། དམ་ཆོས་བསྟན་ནས་རིགས་ལྡན་
འབྲུག་པར་གསུངས། ། གནས་ཀྱང་ལྟ་ཡི་བཀོད་པའི་ཕོ་བྲང་མཆོག་ ། གྱི་ལ་ཤ་
ཡི་རྒྱབ་སྟེ་སྟེང་དུ་འོ ། ལྟ་མའི་སྤྲ་མ་དྲག་པོ་རིགས་ལྡན་གྱིས། ། བྲས་ནི་ཆོངས་པ་
ལྟ་དབང་བཟུང་དག་ནི། ། རྒྱབ་ཀྱི་དུམ་བུ་གྱི་ལ་ཤ་ཡི་རིར། ། བད་དཀར་སྐྱུ་ལ་པ་
ཆོངས་པ་མི་བདག་འབྱུར། ། འཇམ་དཔལ་སྐྱུ་ལ་པ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་ནི། ། ཤར་ལ་
ཡི་མདུན་ནས་ས་ཀྱུན་ལ། ། དབང་མཛད་དེ་ཡི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ། ཆོས་ཀྱི་
ཀླུ་པོས་ས་དུམ་བཅུ་གཅིག་ཏུ། ། རྫོགས་ལྡན་འཛིན་པའི་བཀའ་འདྲིན་བྱེད་པའོ།
། རྫོགས་ལྡན་མཆོམས་སུ་སྤྱིད་གསུམ་སྤྲ་མ་ཡིས། ། སྒྲ་སྒྲོ་ལེགས་པར་བཅོམ་པ་
དེ་ཡི་རྗེས། ། འོ་ནི་བརྒྱད་དང་གཅིག་གི་བརྒྱ་ཞེས་པ། ། བརྒྱ་ཕྲག་བཙོ་བརྒྱད་མི་
ལོའི་གྲངས་ཡིན་པས། ། དེ་ལོ་དེ་ལྡན་ཆོངས་པ་བཞག་མཛད་ནས། ། དྲག་པོ་

རང་ཉིད་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགོ། །སྤྱུལ་པས་འགོ་དོན་མཛད་ཚུལ་བསམ་མི་
བྱེད། །སྤྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ནང་ནས་མི་བདག་སྤྲུལ། །རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
དག་ཏུ་འགྱུར། །གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད། །མི་བདག་
རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱད་པ་ལ། །དུ་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དབུས་སུ་སྟེ། །བར་
སྐབས་ཅིག་ནས་ལྷ་དབང་རིགས་འགའ་ཞིག །བྱུང་བ་ས་སྟེ་རི་ལ་གནས་པ་པོ།
།དགེ་སྦྱོང་པ་ལ་བ་རྒྱལ་ས་མ་ཞོན་པའི། །རྒྱལ་རྒྱུད་ངན་པ་གཞན་ཡང་འབྱུང་
འགྱུར་ཏེ། །དེར་སང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཤུག་རིགས་བཞིན། །དེ་ལྟ་ནའང་ཤར་
ལ་ཉིད་ཀྱི། །སང་གའི་གདན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས། །སྤྱུལ་སྤྱུལ་ས་གཞན་
པ་ལ་བར་ཅི་ཏེ་དགོས། །དེས་ན་གྲ་གྲོ་གཞོམ་པའི་སྤྱད་དུ་ནི། །མི་ཡི་བདག་པོ་
དབང་པོ་བཙུན་གཉིས་དང་། །ལྷན་པ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་འགོ་བར་འགྱུར། །གནས་
ཆད་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཇོགས་པའི་མཆོམས། །དེ་དག་འདུལ་བྱེད་སེམས་
དཔའི་སྤྱུལ་པ་རེས། ། །གྲ་གྲོ་བཅོམ་ནས་བཙུན་གཉིས་སྤྱིར་དག་གི། །འཁོར་ལོ་
ཅན་ཡང་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགོ། །སྐབས་གསུམ་པ་དང་ལྷ་ཡི་བླ་མའི་སྤྲུལ།
།མདུན་དང་རྒྱབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་འདིའི། །སྟོ་བྱང་གཉིས་ལ་མདུན་རྒྱབ་
ཅས་པ་སྟེ། །མི་ཡི་དབང་པོ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་མདུན་དུ་ལྷ་
དབང་དེ་རིགས་ལས། །བྱུང་བ་དུམ་གཞན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བྱེད་དོ། །རྒྱབ་ཏུ་
ཞེས་པ་གྱི་ལ་ཤ་ཡི་རིང་། །ཆོངས་སོགས་རིགས་འབྱུང་རིགས་རྣམས་སྟེ་ཆོགས་

གྱིས་ཤིང་། དབྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལྷ་མིན་བྱེད་འཇུག་གི། འཇུག་པ་དང་མཐུན་འབྲུང་
 བའི་སྐྱེ་གནས་ཅན། དང་པོ་ཚངས་པ་ཉི་ལྷོ་གནས་སྐབས་དང་། རུས་སྤེལ་
 གནས་སྐབས་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་དུས་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་བརྒྱད་དོ།
 ལག་པའི་འཇུག་པར་དེ་སྐྱེད་འོད་སྤྲུངས་ལོ། མི་ཡི་སང་གའི་དེ་སྐྱེད་བཞི་བརྒྱ་
 དང་། ལྷ་བརྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནས་དྲུག་ཅུ་རེས། རིམ་པས་དམན་པས་བརྒྱ་ལ་ཕྱག་
 གི་བར། མི་འུ་ཐུང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ལྷན་ཐ་མར་ལོ་བརྒྱ་ས་
 ཡིན་ནོ། ལ་ཅིག་མི་རྣམས་ལོ་ཡི་གྲངས་ཡིན་ལ། རིགས་ལྷན་དག་གི་སྐྱེ་ཆའི་
 ཚད་ཡིན་ཞེས། གཞན་གྱི་མ་རྟོགས་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ་ལོ། དེ་ལྷ་ན་ནི་ཉི་
 ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ། བྱིད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཉེར་བཞི་འབྲུང་བ་དང་། དེ་དུས་མངའ་
 འབངས་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར། འདོད་པས་འབངས་ཀྱི་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་
 བརྒྱ། འཚོ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་རང་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཡི་རྒྱལ་པོ་བཙུ་བརྒྱད་
 རྟོགས་པ་ན། ཉི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རང་ལོ་བརྒྱ་ཕྱབ་པ། དྲུག་ལུས་དེའི་རིང་ཆབ་
 འབངས་རྣམས་ཀྱི་ལོ། སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཕྱབ་པར་འཛོག་པའམ། དེ་སྐྱེད་
 དགུ་བརྒྱ་ཕྱབ་པ་གང་ཡིན་འདྲིས། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་རྒྱལ་པོ་དྲུག་སོང་རྗེས།
 མངའ་འབངས་ཆེ་ཚད་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ལ། རྒྱལ་པོ་མེད་པས་རྒྱལ་ས་
 སྟོངས་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན་རུས་སྤེལ་འཇུག་པ་དང་། མི་ལོ་དགུ་
 བརྒྱ་ཕྱབ་པ་དུས་མཚུངས་པར། འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉི་ལྷོ་འཇུག་པའི་མཐར་དེ། མི་

རས་ཚད་མང་པོ་མ་བྱེད་ཅིག། མི་ཡི་སང་གོ་ཡན་ལ་ཚངས་པ་དང་། །ལྟ་དབང་
 འོད་སྤངས་གསུམ་པོ་བྱབ་འཇུག་གི། །ཉ་སོགས་གསུམ་དང་སྐྱར་བ་མི་གསལ་
 ཡང་། མི་ཡི་སང་གོ་མན་ལ་གསལ་བྱིར་དང་། །དེ་ཡན་རྒྱལ་པོ་གསུམ་གྱི་
 མཚན་སྒྲོས་བྱིར། །ཚངས་པ་ཉ་དང་ལྟ་དབང་རུས་སྤལ་དང་། །འོད་སྤང་ཕག་
 པའི་འཇུག་པ་དེ་མན་ཆད། །དངོས་སུ་གསལ་ལྟར་རིགས་ལྡན་མཐར་ཐུག་གོ་
 ཚངས་པའི་དུས་སུ་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། །ཇོ་གས་ལྡན་དུས་ཡིན་དེ་ནས་དགུ་
 བརྒྱའི་བར། །བྲི་ནས་འོད་སྤང་དུས་ཀྱི་དགུ་བརྒྱ་ལ། །སུམ་ལྡན་དུས་ཡིན་དེ་
 ནས་ལྟ་བུར་བཅས། །བཞི་བརྒྱའི་བར་བྲི་མི་ཡི་སང་གོ་ཡི། །བཞི་བརྒྱ་ལྟ་
 བུའི་དུས་སུ་གཉིས་ལྡན་ནི། །དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་དུག་ཅུ་རེས་དམན་མཚམས།
 །སུམ་བརྒྱ་དགུ་བུ་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་དང་། །ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཉིས་བརྒྱ་བུ་
 དང་ནི། །བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འགྲིབ་པས་བརྒྱ། །མི་འུ་ཐུང་དང་གཤིན་རྗེ་
 ར་མ་ནག། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལྡན་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་བར། །འཕྲོག་བྱེད་བྱབ་
 འཇུག་འཇུག་པ་རི་བཞིན་དང་། །མཐུན་པར་དུས་བཞི་སོ་སོའི་དུས་ཀྱི་ཆོ།
 །འབྱུང་སྟེ་རི་ལྟར་ཞེན་ཚངས་པའི་དུས། །ཇོ་གས་ལྡན་འོད་སྤངས་དུས་སུ་སུམ་
 ལྡན་དང་། །མི་ཡི་སང་གོའི་དུས་སུ་གཉིས་ལྡན་དང་། །མི་འུ་ཐུང་ལ་སོགས་
 མཐར་ཐིམ་ཅོད་ལྡན་སྟེ། །རིགས་ལྡན་དུས་སུ་གྲུ་གྲུའི་ཆོས་འབྱུང་འབྱུར། །དེ་
 ལྟར་ས་ཡི་དུམ་འུའི་ལྟོ་ཡི་གླིང་། །ཁུབ་མ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ནམས་སུ་ཡང་།

ཇོགས་ལྡན་སུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་དུས་ཀྱི་མཐར། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ཆིག་བརྒྱར་
སྐྱེ་གྲོའི་ཆོས། །དེས་པར་འབྲུག་སྟེ་གནས་ཆད་དེ་ཇོགས་ནས། །སྐྱེ་གྲོའི་ཆོས་
ཉམས་དེ་ནས་མི་ཡི་ལོ། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལག་པ་བརྒྱ་བལ་སྟེ། །ཁྲི་དང་དགུ་
སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསྟན་པའི་ཆོས་འབྲུག་ཇོགས་ལྡན་སུམ་
ལྡན་དང་། །གཉིས་ལྡན་ཅོད་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་གནས་ཆད་དང་། །སྐྱེ་གྲོའི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅས་པར།
།རྣམ་པའི་ཞག་གཅིག་མི་ལོ་ཉིས་ཁྲི་དང་། །ཆིག་སྟོང་བླ་བརྒྱ་དུས་བཞི་རྒྱུད་
དུའི་ཆད། །ས་གཞི་དུམ་བུ་བརྟུ་གཉིས་དག་ལ་ནི། །དུས་བཞི་གཡས་བསྐྱོར་
རིམ་པས་དེས་པར་རྒྱ། །དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ། །མཁའ་
ལ་གཟའ་སྐྱར་རྒྱ་བའི་བྱིམ་བརྟུ་གཉིས། །གཡས་སུ་བསྐྱོར་བའི་རིམ་པ་དང་
མཚུངས་པར། །འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་དུམ་བུ་བརྟུ་གཉིས་པར། །རིམ་པས་བྱོན་ནས་
སྐྱེ་གྲོའི་ཆོས་བཅོམ་སྟེ། །ཉམས་པར་བྱས་ནས་འགོ་ལ་ཕན་བདེ་ཡི། །གོ་འཕང་
ཆད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་གྱིས། །ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་སྦྱིན་ནས་ཇོགས་
ལྡན་འཛིག་རིགས་ལྡན་ཡང་ནི་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགོ། །ཁར་བྱུང་སྐལ་པ་
དུས་བཞི་རིམ་འཛིན་ཡང་། །ལེགས་པར་འཆད་པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཉོན།
།སྲིད་གསུམ་གནས་ལ་དབག་ཆད་འབུམ་ཕྲག་བཞི། །དེ་ཡང་རྒྱུད་དཀྱིལ་མཐའ་
ནས་ལྷན་པོའི་མཆོམས། །འབུམ་ཕྲག་གཉིས་ཡིན་དེ་ལ་དཔལ་པ་བརྒྱད།

།གདེངས་ཅན་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་མིན་དང་བཅས་བཅུ། །དེ་སྟེང་ལྷོ་པོ་དཔག་ཚད་
 །འབུམ་སྤྲག་གཅིག །ལྷོ་པོ་འཇིག་པར་སྟོང་སྤྲག་ཉི་ཤུ་ལྷ། །གདོང་ལ་ལྷ་
 །བཅུ་གཙུག་ཏོར་ཉེར་ལྷའོ། །དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་གཅིག་སུན། །སྤྱིང་པ་གསུམ་
 །བུལ་སྤྱིང་པའི་ཡོན་ཏན་མེད། །གཙུག་སུའི་སྤྲུལ་ནི་ནམ་མཁའ་མིན་པ་སྟོན།
 །ལུས་ལ་སྒྲ་དང་བ་སྒྲ་སེན་མོའི་ཕྱེ། །ཤེས་པས་མ་ཟེན་པ་ཡི་དག་པ་སྟེ། །ལེའུ་
 །ལྷ་པར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཚད། །འབུམ་སྤྲག་ལྷ་པ་གསུངས་འདི་ལ་དགོངས་
 །པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་དཀྱིལ་རྒྱུར་ནི་འབུམ་སྤྲག་བཞི། །དེ་དབུས་མེད་དཀྱིལ་ལ་
 །གསུམ་ཚུ་ལ་གཉིས། །ས་དཀྱིལ་གཅིག་ཡིན་དེ་རབ་རྩ་བར་ནི། །སྟོང་སྤྲག་བཅུ་
 །དུག་སྟེང་གི་ཁ་ཞེང་ལ། །དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྲག་ལྷ་བཅུར་ཤེས་པར་བྱ། །རྩ་བར་
 །སྟོང་སྤྲག་གཅིག་གི་ཐུ་བྱུང་མཐར། །སྤྱིང་དེ་མཚོ་དུག་དེམ་པས་དེ་དེ་བཞིན།
 །སྟོང་སྤྲག་བཅུ་དུག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བགོས་པའི། །ཚད་ཡིན་དེ་ནམས་རྒྱ་
 །དབངས་མཉམ་པའོ། །བཞི་བྱེད་འབུམ་སྤྲག་གཉིས་ཏེ་ལྷོ་པོ་ཡི། །དབུས་ནས་
 །གཡས་གཡོན་བ་ཚྱའི་རྒྱ་མཚོའི་མཐར། །འབུམ་སྤྲག་དེ་སྟེ་སྟོང་པས་གཉིས་སུ་
 །འགྱུར། །དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་ཕྱེ་མོ་ཅན་དང་ནི། །གཡོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཚད་
 །འབུམ་སྤྲག་གཉིས། །དེ་དག་དེ་དེའི་ཕྱོགས་དེར་འབུམ་སྤྲག་དེའི། །བྱེད་ཡིན་
 །ཐམས་ཅད་སྟོམས་པས་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི། །བྱི་མཐའི་ཐད་ཀར་འབུམ་སྤྲག་བཞི་
 །ཡིན་ནོ། །དབུས་ན་ལྷོ་པོ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་། །བྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་གཟུང་དང་

སྐར་མར་བཅས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་གཡས་སུ་འཁོར་བ་སྟེ། །ལྷན་པོའི་
 དབངས་ཀྱི་འབྲུམ་ཐྱག་གཅིག་གི་སྟེང་། །མགྲིན་པའི་འོག་ཏུ་ལྷག་སྤང་འཁྲིག་
 པ་སོགས། །བཙུ་གཉིས་ཕྱི་བས་སྟེང་མཐའ་ཡས་སྐར་མའི་ཚོགས། ཉིན་ཞག་
 གཅིག་ལ་ལན་གཅིག་འཁོར་བའོ། །དེ་ཡང་གང་གི་སྒྲིམ་ནི་མན་རྟ་ར། །སོགས་
 ལ་ལྷན་པོར་བསྟན་པ་ཡོད་དེའི་བྱིར། །དེ་ལས་ཐ་དད་བྱ་བའི་སྤྲད་དུ་ཡིན། ཆ་
 དུག་ལ་ནི་འབྲུམ་ཐྱག་གཉིས་གཉིས་ཅིས། །འབྲུང་བའི་རི་རབ་འཕགས་པའི་ས་
 ཡུལ་ནས། །ཤར་རུབ་སྟོ་བྱང་སྟེང་འོག་དུག་པོ་ལ། །འབྲུམ་ཐྱག་གཉིས་གཉིས་
 ལྷན་པའི་གཞི་ལ་ནི། །སྤྱིད་གསུམ་མ་ལུས་མཐའ་དག་གནས་པའོ། །དང་པོ་
 སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའམ། །སྟེ་བའི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་དག་པར།
 །འཛིན་པའི་རྒྱང་དང་སྤྲུབ་རྒྱང་དབྱིབས་ཀྱི་རྒྱང་། །རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དེ་
 དག་ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་དང་མི་དགེ་ཡི། །ལས་འབྲས་ཉེ་བར་
 འོངས་སྟོད་ཆེད་དུ་སྟེས། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཚད་དག་ཏུ། །ཀྱུན་
 བས་ཐད་ཀའི་ཚད་ཀྱི་སུམ་འབྱུར་དུ། །འབྱུར་བ་ཡང་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་
 ལ་འོང། །དེས་ནས་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲུམ་ཐྱག་གསུམ། །རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དུག་
 དགུའི་ཉི་མ་རྣམས། །རིམ་པས་རང་རང་ཐ་མའི་འཁོར་ཡུག་གོ། །མི་དབང་ལ་
 བོས་སྟེ་རོལ་སྤྱིད་གསུམ་ཀྱི། །གནས་ལ་འབྲུམ་ཐྱག་གཅིག་ཉིད་གང་ཡིན་པ།
 །དེ་ནི་ས་སྟེང་གནས་པའི་ལུས་ཅན་ལ། །རང་རང་དག་གི་ཚད་ཀྱིས་ཡང་དག་འབྱ།

།གང་དང་ཁྱུ་བཞི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཅེས་
བ་ཡང་། །སྤྱི་བཟུང་བཟུང་ནམས་ཀྱི་ཐེང་བ་ཡི། །སྤྱི་མོ་འདི་གཅིག་ཞེས་ཏེ་
དུལ་སྤྱི་མོ། །གཅིག་གི་ཚད་ཡིན་སྤྱི་མོ་འདི་བརྒྱད་ཀྱིས། །སྤྱི་མོ་མི་ཡི་སྤྱི་མོ་
ཚད་དུ་འགྱུར། །དེ་བརྒྱད་ཀེ་ཚད་དེ་བརྒྱད་ལུས་སྤྱི་མོ་གིས། །དེ་བརྒྱད་ནས་དང་
སྤྱི་མོ་འགྱུ་ལུས་དེ་ནས། །བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་མོ་ཏེ་མ་ཟུ ང་གི་སྤྱི་མོ་། །ཏེ་ལྷ་བཞི་
ནམས་ཐེང་བར་གནས་བ་ཡི། །སྤྱི་མོ་སྤྱི་མོ་ལ་ཏེ་གཞུང་འགྱུར། །འདིར་ནི་
སྤྱི་མོ་སྤྱི་མོ་གཅིག་ཀྱིས་རྒྱུ་གསུང་དང་། །དེ་བཞི་དབང་ཚད་དེ་ཡིས་སྤྱི་མོ་ལུས་ལ།
།སྤྱི་མོ་ཚད་དང་སྤྱི་མོ་ཡི་ཚད། ། །མཁའ་ལ་ཏེ་སྤྱི་མོ་གཞུང་སྤྱི་མོ་འགྱུར་ཚད་
ཀྱང་། །ཞེས་པར་བྱ་སྤྱི་མོ་འགྱུར་ཚད་བསྤྱི་མོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྤྱི་མོ་འགྱུར་
ཚད་བསྤྱི་མོ། །གཞུང་མེད་བཞི་པོ་གང་དུ་གྱུ་བ་ཡི། །སྤྱི་མོ་ཚད་ནི་
བསྤྱི་མོ་པར་གནས་པས་ན། །གནས་དེ་ཚད་བསྤྱི་མོ་པ་ཞེས་བྱ་སྤྱི་མོ། །བྱང་
ནི་བྱང་དང་སྤྱི་མོ་པས་གཞུང་མེད་བཞི། །སྤྱི་མོ་བསྤྱི་མོ་ཚད་བཞི་གསུམ་
གཅིག་གཅིག་ཚོ། །དེ་པར་གཞུང་ཏེ་པ་མཁའ་ལ་ཞེས་གནས་སྤྱི་མོ། །ཟད་
པར་སྤྱི་མོ་བསྤྱི་མོ་པར་ཚད་དོ། །གནས་དེའི་འགྱུར་དབང་ཚད་ཞི་
གཅིག་དང་། །སྤྱི་མོ་སྤྱི་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཏེ་པ་མཁའ་ལ་ཞེས་གནས་ཚད་ལ།
དང་གཞུང་འདོམ་སྤྱི་མོ་བརྒྱད་དང་། །སྤྱི་མོ་སྤྱི་མོ་པར་བརྒྱད་གནས་ཚད་ལ།
།གཞུང་མཁའ་འགྱུར་མེད་སྤྱི་མོ་ཚད་པར་རྒྱུད། །སྤྱི་མོ་པར་སྤྱི་མོ་འགྱུར་

ཏུ་དབང་འགྱུར་དང་། །འཕྲུལ་དགའ་དགའ་ལྡན་འཐབ་བྲལ་བཞི་དག་པ། །ཚོ་
ཚད་བསྐྱལ་ཆུང་དྲུག་ལྔ་བཞི་གསུམ་མོ། །འདི་ཡན་རི་རབ་མགིན་པ་ཆུ་ཡི་
ཁམས། །དེ་འོག་རི་རབ་སྟེང་དང་འོགས་དག་ལ། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་ཆེན་
རིགས་བཞི་གཉིས། །བསྐྱལ་ཆུང་གཉིས་དང་གཅིག་གི་ཆོ་ལྡན་ནོ། །རི་རབ་ཅུ་
བའི་མཚམས་ནས་ལོངས་སྟོང་པའི། །གླིང་ནི་ཁྲ་བ་འོད་དཀར་ཀླ་ཤ་དང་།
།རབ་མཚོག་མི འམ་ཅི་དང་བྲུང་བྲུང་དྲག །མཚོ་ནི་སྤྲང་ཅི་མར་ཞོ་འོ་མ་ཆུ།
།ཆང་གི་རྒྱ་མཚོའི་རི་ནི་འོད་སྟོན་དང་། །མརྟ་ར་བ་རྩལ་ལྡན་མཚན་མོ་སྤང་ཞོ་ར་
བུའི་འོད་དང་བྲེ་བོ་གསལ་རི་བོ། འདིར་གནས་མི་ཡིན་དགེ་འབྲས་ལོངས་སྟོང་
ས། །དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་ནི། །གླིང་བཞི་ཤར་དུ་རྒྱུང་ནི་རྒྱུམ་པའི་
ཕྱེད། །ལྟོ་རུ་མེ་ནི་ཐུ་གསུམ་བྱང་དུ་ཆུ། །རྒྱམ་པོ་གང་བ་རུབ་ཏུ་ས་གྲུ་བཞི།
།ལྟན་པོ་སྟོང་རའི་རང་བཞིན་ཐིག་ལའི་གཟུགས། །འདི་དག་རེ་རའི་དཔངས་
ཚད་སྟོང་ཐུག་ནི། །བདུན་བརྒྱད་དགྲུ་བཅུ་རྣམས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། །དབྱིབས་
མཚུངས་གླིང་གཡོག་གཉིས་དང་བཅས་པའོ། །ལྟན་པོ་རྗེ་རའི་རང་བཞིན་ཅི་ལྔ་
ཡི། །ཁྱོགས་ཀྱི་རུ་བཞི་ཁ་ཁྱེར་ལྟར་སོན་ལ། །ལས་པའི་ནང མཐའི་བར་
ཁབས་དབུས་ཀྱི་ར། །མངོན་པར་མཐོ་བས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལྡན། །ལྟན་པོའི་
ཕྱི་མཐར་ལུག་སོགས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས། །ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་གཟའ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་
གནས། །ཁ་ཅིག་རུ་ཅེ་བང རིམ་རིམ་བཞིན་དུ། །སྟེང་འོག་བཅེགས་པ་རིམ་

བཞིན་སྟེང་ཆེ་སྟེ། །ཡེ་ལེར་མཚོད་རྟེན་རྣམ་པ་སྟེང་དུ་བརྟེན། །རྫོང་འི་རང་
 བཞིན་མི་བདག་དེའི་སྟེང་པོར། །ཞེས་ཟེར་བར་རིམ་ཡོད་མོད་རིམ་པ་དེའི།
 སྟེང་འོག་ཅེ་ལཱ་འི་སྒྲུབ་པའད་བྱར་མེད་དོ། །ས་སྟེང་མི་དང་ས་ཡི་བྱེད་སྟེང་མར།
 །རིན་ཆེན་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱར་ལྷ་མིན་གྲུ། །ས་བྱེད་འོག་མར་གསེག་མ་ཆུ་དཔུལ་
 ཏེ། །དེ་འོག་ཆུ་ལ་གང་བའི་དཔུལ་བ་གཉིས། །བྱེ་ཆུ་འདམ་ཆུ་རེ་འོག་མེར་
 གནས་པའི། །ཆ་དཔུལ་དུ་བ་མི་བཟད་མེ་དང་གཉིས། །དེ་འོག་རྒྱུང་ལ་ཐུན་པ་
 ཏེ་འབོད་གཉིས། །རྒྱུང་དཀྱིལ་ཐ་མར་རྫོང་ཆེ་ཁབ་ཅེ་འོ། །གཟུགས་མེད་ནས་
 བཟུང་སྤྱིད་པ་སོ་གཅིག་གི། །རང་རང་བསྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་ཡི་གེ་ནི། །དང་པོ་
 གཟུགས་མེད་ཨ་ཨ་ཨི་ཨེ་བཞི། །གཟུགས་ཁམས་ཨི་ཨི་རི་ཨར་ཨུ་ཨོ་ལི།
 །ཨལ་རྣམས་ཐུང་རིང་དབྱེ་བས་བཙུ་བྱུག་གོ། །འདོད་ལྷ་བྱུག་ཏུ་ཏུ་ཡ་ར་ཐུང་རིང་།
 ། །ལ་ལྷ་ལྷ་མིན་མི་དང་ལ་ལ་ནི། །དུད་འགོ་ཡི་བྱུགས་ཀླ་ཡིག་དཔུལ་བའི་འོ།
 །འདི་དག་མིང་གི་རྣམ་གངས་བརྗོད་པ་ནི། །འདུ་ཤེས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཅི་
 ཡང་མེད། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྣམ་མཐའ་མཐའ་ཡས་དང་། །འོག་མིན་
 ཤིན་ཏུ་མཐོ་དང་མི་གདུང་བ། །མི་ཆེ་འབྲས་བུ་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་སྒྲེས།
 །སྤྱིན་མེད་དགོ་རྒྱས་ཆོད་མེད་དགོ་དང་ཆུང་། །འོད་གསལ་ཆོད་མེད་འོད་དང་
 འོད་ཆུང་དང་། །ཆོངས་ཆེན་ཆོངས་བདུན་ཆོངས་རིགས་གཞན་འཕྱུལ་གནས།
 །འཕྱུལ་དགའ་དགའ་ལྷན་འཐབ་བྲལ་སྤུང་ཅེན་དང་། །རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་

མི་དང་ལྟ་མིན་དང་། །དུང་འགོ་ཡི་དྲགས་གསེག་མ་ཆུ་དཔུལ་དང་། །བྱེ་ཆུ་
འདམ་ཆུ་དུ་བ་མི་བཟད་པ། །མི་ཕུན་དུ་འབོད་དོ་རྗེ་ཁབ་ཅེའོ། །མི་ནམས་ཆེ་
ཆད་ལོ་བརྒྱ་ལྟ་མིན་ནམས། །ས་ཡ་གཉིས་དང་ཆིག་འབུམ་དུག་ཁྲིའོ། ། །དུང་
འགོ་མ་ངེས་འབྱུང་པོ་ཡི་དྲགས་ནམས། །མི་ལོ་ཕུམ་སྟོང་ཆེ་ལོ་གྲུ་དང་ནི།
དཔུལ་བ་དང་པོར་བསྐྱལ་ཆུང་གཉིས་གསུམ་དང་། །བསྐྱལ་བ་བར་མ་བཞི་
ལྷར་མཆོག་བསྐྱལ་ལོ། །དུག་དང་བདུན་པར་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་པར་ནི།
།འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱན་ཉི་བར་སྟུང་ཆོའོ། ། །དེ་ལྟའི་བསྐྱལ་པའི་ཆད་ནི་མཆུ་
ཞེང་དུ། །དཔག་ཆད་གཅིག་པའི་དོང་ནང་སྒྲ་ཅེ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་བཀང་སྟེ་མི་
ལོ་བརྒྱ་རེ་ན། །སྒྲ་ཅེ་རེ་རེ་སྟུངས་པས་སྟོངས་པའི་ཆད། །བསྐྱལ་ཆུང་དེ་དག་
ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ། །ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་དེ་འདྲ་ལོར་བྱས་པའི། །ལོ་བརྒྱ་བསྐྱལ་
བ་ཆུང་དུའི་ཆད་ཡིན་སྟེ། །མི་ལོ་རབ་བཀྲམ་ཆེ་གཉིས་གཏམ་བདུན་དང་། །ཆེ་
དུག་བཀྲིགས་ཆེན་དུག་དང་མི་འབྲུགས་གཉིས། །ཆེ་ལྷ་བྱད་འབྲིན་ལྷ་དང་ཆེན་
པོ་བརྒྱད། །དཔང་སྟེང་བདུན་དང་ཆེ་བདུན་དེད་འདྲན་བཞི། །ཆེ་གཉིས་མཐའ་
སྟང་ཆེ་བདུན་རྒྱ་རིག་དགུ། །ཆེ་གསུམ་འོད་མཛེས་དུག་དང་དབང་ཆེ་གཉིས།
།ལེགས་བྱིན་གཅིག་དང་ཆེན་པོ་གཅིག་ནམས་སྟེ། །གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་
སུམ་ཅུ་ཅེ་དུག་ནི། །བསྐྱལ་བ་ཆུང་དུའི་དུས་ཡིན་དེ་བརྒྱས་བསྐྱར། །དེ་ལ་ཞག་
བྱས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་ལོ། །དེ་བརྒྱ་བར་བསྐྱལ་ཆད་ཡིན་མི་ལོའི་གྲངས། །མི་

འབྲུག་ས་གཉིས་དང་ཆེ་དགུ་བྱད་འབྲིན་གཅིག །ཆེ་བཞི་དཔང་སྟེང་བརྒྱད་དང་
 ཆེན་པོ་གསུམ། །དེད་འབྲེན་དགུ་དང་དེད་འབྲེན་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །མཐའ་སྣང་
 བདུན་དང་ཆེ་གཉིས་རྒྱ་རིགས་གཉིས། །འོད་མཛེས་ཆེ་གཉིས་དཔང་དགུ་ཆེན་
 པོ་བརྒྱད། །ལེགས་བྲིན་གཉིས་དང་ཆེ་དགུ་རྟོགས་འགོ་གཉིས། །ཆེ་གསུམ་
 འབྲིང་རྩལ་བཞི་དང་ཆེན་པོ་གསུམ། །རྒྱ་རྟགས་བཞི་དང་སྟོབས་འཁོར་བཞི་
 རྣམས་སྟེ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞེས་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་བརྒྱས་བསྐྱར་ལ་ཞག་
 བྱས་ལོ་བརྒྱ་ནི། །བསྐྱལ་པ་མཆོག་གི་ཚད་ཡིན་མི་ལོའི་གངས་ ། ། དཔང་སྟེང་
 ཆེན་པོ་གཉིས་དང་དེད་འབྲེན་གཅིག །ཆེ་དགུ་མཐའ་སྣང་ཆེ་གསུམ་རྒྱ་རིགས་
 བརྒྱད། །ཆེ་བདུན་འོད་མཛེས་གཅིག་དང་ཆེན་པོ་བཞི། །ལེགས་བྲིན་གསུམ་
 དང་ཆེ་གཅིག་རྟོགས་འགོ་གཅིག །འབྲིང་རྩལ་བཞི་དང་ཆེ་བཞི་རྒྱ་རྟགས་ལྔ།
 །སྟོབས་འཁོར་དགུ་དང་ཆེ་བཞི་བདུ་ཤེས་གསུམ། །ཆེ་གཉིས་རྣམ་བྱུང་ལྔ་དང་
 ཆེན་པོ་བཞི། །སྟོབས་མིག་གཅིག་སྟེ་བསྐྱལ་པ་མཆོག་གི་དུས། །དུས་དེ་བརྒྱས་
 བསྐྱར་ཞག་དང་དེ་ཡང་ནི། །སུམ་བརྒྱ་བླ་བྱས་བསྐྱར་བས་ལོ་གཅིག་དང་།
 །དེ་བརྒྱས་བསྐྱར་བ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །མི་ལོ་རྒྱ་རིགས་གཉིས་དང་ཆེན་པོ་
 གསུམ། །འོད་མཛེས་བརྒྱད་དང་དེ་གཉིས་དཔང་པོ་གཅིག །ཆེ་དགུ་ལེགས་
 བྲིན་དགུ་དང་ཆེན་པོ་གཅིག། །རྟོགས་འགོ་བཞི་དང་འབྲིང་རྩལ་ལྔ་ཆེ་གཅིག
 །རྒྱ་རྟགས་བརྒྱད་དང་ཆེ་བླ་སྟོབས་འཁོར་བརྒྱད། །ཆེ་བརྒྱད་བདུ་ཤེས་ལྔ་དང་

ཆེན་པོ་དུག །རྣམ་བྱུང་ལྔ་དང་ཆེ་བཞི་སྟོབས་མིག་བརྒྱད། བྱམས་པ་གཉིས་
དང་ཆེ་གཉིས་སྟོང་རྗེ་ལ། །བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་བརྒྱས་
བསྐྱར་བ་བཞག་དང་དེ་ཡང་ནི། །སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུས་བསྐྱར་བར་ལོར་བྱས་ཏེ།
།དེ་བརྒྱས་བསྐྱར་བ་དབང་པོ་ཆེ་གཉིས་དང་། །ལེགས་བྱིན་གོ་ལྔ་རྟོགས་འགོ་རེ་
གཅིག་དང་། །འབྱིན་རྒྱལ་གྱ་བརྒྱད་རྒྱ་རྟགས་ཆེན་པོ་ལ། །སྟོབས་འཁོར་ཞེ་
གཅིག་བདུ་ཤེས་ངག་སུམ་དང་། །རྣམ་བྱུང་བཞི་དང་སྟོབས་མིག་ཆེན་པོ་བདུན།
།མཐའ་ཡས་ངག་ཅིག་བསམ་ཡས་དོན་བཞི་དང་གཞལ་མེད་ཞེ་གསུམ་དཔག་
མེད་ཉི་ཤུ་བཞི། །གངས་མེད་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས། །དོ་རྗེ་
ཁབ་རྩེའི་དཔལ་བའི་ཆོ་ཆད་དོ། །དེ་ནི་དུས་བཞིའི་མཐའ་མར་གཟའ་ཡི་
ཆོགས། །སྟོང་པར་འདུག་ཚུལ་གསུངས་པ་འདིར་བཞེད་ན། །མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་གང་
ཡིན་གཟའ་རྣམས་ཀྱི། །ལོངས་སྟོད་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞེས་པ་ལོ་གསུམ་དང་།
།སྟོགས་གསུམ་དང་བཅས་ལོ་བརྒྱ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི། །ཉིན་ཞག་བྱེད་དང་
གཉིས་ཀྱི་ལོངས་སྟོད་དེ། །དེ་ཡང་གཟའ་རྣམས་རང་རང་རྒྱ་སྐར་ལ། །ལོངས་
སྟོད་ལན་གཅིག་རྫོགས་པ་རང་ཞག་གཅིག །དེ་བྱེད་ཞག་བྱེད་ཡིན་ཏེ་ལྷ་བ་ལ།
།ཉིན་ཞག་བཙོ་ལྔ་རང་ཞག་བྱེད་དུ་འགྱུར། །ཉི་ལྷག་སངས་གསུམ་ལྷ་བ་དུག་རེ་
ལ། །མིག་དམར་ལྷ་དགུ་ལྷ་ལྔ་ལོ་དུག་དང་། །སྟོན་པ་བཙོ་ལྔ་དག་གཅན་ལོ་
དགུ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སྟོམ་པས་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །བྱེད་བཅས་ལྷ་བ་གསུམ་

སྟེ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི། །ཞག་ཕྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར། དགུ་བཅུ་
 ཅུ་དྲུག་ལྷན་བཟུང་བཅས་བཅུ། །སྤྱོད་ལོན་ལོ་གསུམ་སྤྱོད་གསུམ་བསྐྱར་པ་ན།
 །ལོ་བརྒྱར་འགྱུར་ཏེ་གཟའ་ཞག་ཕྱེད་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་བསྐྱར་ཉིས་
 བརྒྱ་གཟའ་ཞག་གསུམ། དེ་བཅུས་བསྐྱར་བ་ཉིས་སྟོང་ལྷན་བ་དང་། །བཅུ་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱར་སྟོང་སྤྲག་ཉི་ཤུ་བཞི། །གཟའ་ཡི་ལོ་གཅིག་བརྒྱས་བསྐྱར་གཟའ་ལོ་
 བརྒྱ། །མི་ལོ་འབུམ་སྤྲག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའོ། །དེ་ཉིད་གནས་གཉིས་འོག་མ་བཅུས་
 ཐོབ་པ། །ཁྱི་སྤྲག་ཉེར་བཞི་སྟེང་གི་སྤུང་ སོ་ལ། །སྤྱོད་ལོན་སྤྱོད་གསུམ་ལྷག་འབུམ་
 སྤྲག་ཉི་ཤུ་གཅིག་ །ཁྱི་སྤྲག་དྲུག་བཅས་གཟའ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དབུགས་ལ་ཡི་
 བེས་ཆ་དང་གཟའ་རྣམས་ལ། །རྒྱུ་པའི་སྤྱོད་ལོན་བསགས་པའི་གུན་ཡིན་ནོ།
 །ཡང་ན་རུས་མའི་ལོངས་སྟོང་བསྐྱེད་པར་འདོད། །དེ་ཡི་རུས་བཞི་ཆེན་པོའི་
 ཕྱེད་ལ་རྫོགས། ཕྱེད་འདི་རྒྱུ་པ་ལྷ་སྟེ་རྫོགས་ལྷན་གྱི། །བཞི་དང་གསུམ་ལྷན་
 ཐོག་མའི་གཅིག་སྟེ་ལྷས། །རུས་ཀྱི་ཕྱེད་རྫོགས་སྤྱར་ཡང་རུས་བཞི་ཡི། ཕྱེད་པོ་
 གཅིག་ལ་རྒྱུ་པ་ལྷ་སྟེ་གཉིས། །སུམ་ལྷན་རུས་ཡིན་གཉིས་ནི་གཉིས་ལྷན་དང་།
 །གཅིག་ནི་རྩོད་རུས་ཡིན་ནོ་གཙོ་བོ་ཡི། །གཡས་གཡོན་འཕོ་བ་གཉིས་ལ་
 ད་ཀྱི་ལ་འཕོར་བཅུ། །འབབ་པའི་དབུགས་གངས་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའོ། ། དེ་
 ལྷན་རུས་སྟོར་གཅིག་གི་མི་ལོའི་གངས། །འབུམ་སྤྲག་ཉེར་གཅིག་ཁྱི་སྤྲག་དྲུག་
 བཅས་པ། །གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་བས་འབུམ་སྤྲག་བཞི་བཅུ་གསུམ། །ཉི་ཁྱི་

གཟའ་ནམས་སྟོང་འཇུག་ལོ་གངས་སོ། །འདིར་བཤད་གཙོ་བོ་སྤྱིད་ཅེའི་གཙོ་བོ་
 དང་། །གཅིག་པ་ལ་ཡིན་དེ་ཡི་དབྱུགས་གཅིག་ལ། །མི་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་
 སྤྱག་བརྒྱར་གསུངས། །འདི་ཡི་གཙོ་བོ་དེ་ཡི་དབྱུགས་གཅིག་ལ། །མི་ལོ་ཆིག་
 སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་འབྲུངས། །དེ་སྤྱིར་འདིར་བསྟན་གཙོ་བོ་ཡོད་མིན་ཡང་།
 །མུ་སྟེགས་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དུས་
 བཞི་མི་ལོའི་གངས། །སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བརྒྱད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བདུན་ནི། །རྫོགས་
 ལྡན་དུས་ཡིན་སྟོང་ཕྲག་དགུ་བཅུ་དྲུག །འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སུམ་ལྡན་མི་
 ལོའི་གངས། །སྟོང་ཕྲག་རེ་བཞི་བརྒྱད་འབུམ་གཉིས་ལྡན་དུས། །སྟོང་ཕྲག་སོ་
 གཉིས་བཅུ་འབུམ་ཅོད་དུས་ཡིན། །འདི་བཞི་རྫོགས་མཐར་གཟའ་ཆོགས་རི་
 སྟེང་པ། བམ་གྱུའི་སྟེང་དུ་ལོངས་སྟོང་སྟོང་པར་འཇུག །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དུས་
 བཞིའི་ལོ་ཡི་ཆོགས། །འབུམ་ཕྲག་ཞེ་གསུམ་ཉི་ཁྲིར་བཅས་པ་ལ། །སུམ་བརྒྱ་
 སྤྱག་ཅུས་བསྐྱར་བ་བྱས་པ་དེ། །སྟེན་པའི་ལོ་གངས་སུམ་ཅུ་ཞག་ཏུ་བསིལ།
 །དེས་བགོས་བཞི་སྟོང་བཞི་ཁྲི་ཆིག་འབུམ་ཐོབ། །ལྷག་མེད་དེ་བཞིན་སྒྲ་གཙན་
 ལོ་བཙོ་བརྒྱད། །ཡུར་བུའི་བཅུ་གཉིས་ཉི་ལྷག་སངས་གསུམ་གྱི། །ལོ་རེ་མིག་
 དམར་ལྷ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། །ལྷ་བའི་ལྷ་གཅིག་ཞག་ཏུ་བྱས་པས་བགོ་
 །ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་འགྱུར་མོད་འཛིག་ཏེན་གྱི། །བྲགས་པ་སོར་བཞག་དགོས་
 པའི་དབང་གིས་ཏེ། །བགོད་གཞི་གཙོ་བོའི་དབྱུགས་ནི་བཏགས་བརྗོད་སྤྱིར།

|བཞོད་བྱེད་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་མ་དག་སྟེ། གཅིག་ལ་མཚོན་ན་སྒྲ་གཅན་
 རྒྱ་སྐར་ལ། |རྫོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལྷ་བ་གཉིས་བཅས་པའི། |མི་ལོ་དགུ་བཙུ་
 བཞོས་པས་བཅོ་བརྒྱད་དུ། |བཞག་ཅིང་བཞོད་གཞི་ལོ་གྲངས་དེ་ཅུ་ལ།
 |གཟའ་རྣམས་སྟོང་པར་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་བྱས་པས། |མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་
 འབྲུབ་དེ་ཕྱིར་རོ། |མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཟའ་རྣམས་སྟོང་པ་ལ། |འཇུག་པ་
 བཤད་ཀྱང་དུས་དེ་མི་སྤྱིད་ལོ། |གསུངས་ཀྱང་སྟོང་འཇུག་འབྲུང་བའི་དུས་ཡོད་
 ཏེ། |དང་པོ་རབ་བྱུང་ལོ་ཡི་ནག་པ་ལ། |གཟའ་རྣམས་ཐོག་མར་སྤྱད་པ་ངེས་
 བཟུང་སྟེ། |མི་ལོ་དུག་བརྒྱ་དགུ་བྱི་ས་ཡ་གཉིས། |དུང་ལྷུང་ལྷ་དང་ཐེར་འབུམ་
 བཙུ་གཅིག་དང་། |ཁྲག་ཁྲིག་ལྷ་དང་རབ་བཀྲམ་ཉི་ཤུ་གསུམ། |གཏམས་དུག་
 གཏམས་ཆེན་དགུ་དང་དགྲིགས་ཉེར་བདུན། |རྫོགས་པའི་བྱེད་པའི་ལོ་ཡི་ནམ་
 གྲུའི་མཐར། |བྲུབ་མཐའི་རྩིས་ལ་གཟའ་རྣམས་སྟོང་འཇུག་འབྲུང་། |ནམ་
 མཁའ་མཁའ་མཁའ་ཉི་ལྔ་སྟོང་བྲག་རྩ། |སྤྱི་རི་བྲག་སྤོན་མཁའ་མིག་མདའ་སྤྱི་
 བྲག་ |མི་བདག་བྲག་རྩ་རི་མེ་རྩ་སྤྱི་མཁའ། |མེ་མིག་ལོ་ལ་ཉིས་བསྐྱུར་གནས་
 གཉིས་འོག། |གཉིས་བསྐྱུར་མདའ་རོས་བཞོས་པ་རྣམས་མེད་དག། |རྟེན་པ་སྟོང་
 བྱིན་མཁའ་མཁའ་མིག་བྲག་མེ། |འབྲུང་གཟུགས་མེ་རྒྱལ་མེ་རྩ་མེ་མཚོ་རྩ།
 |གཉིས་སྤྱོད་མི་བདག་གཟུགས་མདའ་མཁའ་རི་བྲག། |འབྲུང་མེ་འབྲུང་དབང་
 སྤྱི་མིག་གནས་གསུམ་བཞོད། |དབུས་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུར་འོག་མ་ལ།

། རོས་བགོས་ལྷག་མེད་ལོར་གྱིས་བར་མར་སྦྱང་། །སྦྱངས་ལྷག་དྲུག་བཅུས་
 བགོས་ཐོབ་སྟེང་དུ་བྱིན། །རིས་བགོས་ལྷག་མེད་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཐིམ།
 །གནས་གཉིས་འོག་མ་དུས་དང་ཉི་མ་འགོ། །སྟེང་མ་གཉིས་གྱིས་བསྦྱར་ལ་རྟེན་
 པ་བྱིན། །སྤྱུ་མིག་གི་བགོས་ལྷག་མ་མེད་པར་དག །གནས་གསུམ་དབུས་མ་
 དྲག་བསྦྱར་འོག་མ་ལ། །བྲག་ཡོན་གྱིས་བགོ་ཐོབ་པས་བར་མར་སྦྱང་། །མཁའ་
 རོས་བགོས་པ་སྟེང་མ་གཉིས་གྱིས་བསྦྱར། །ཐོབ་བྱིན་འཁོར་ལོས་བགོས་པ་
 ལྷག་མེད་འགྱུར། །སྒྲ་དག་མིག་བསྦྱར་མཁའ་དུས་ཚུ་ཡིས་བགོ། །སྒྲ་གཅན་སྟོང་
 འཇུག་སྒྲ་དག་མཁའ་མེས་བསྦྱར། །གནས་གསུམ་འོག་མ་རི་མཁའ་རི་ཡིས་
 བགོ། །རྟེན་ལོར་བར་བྱིན་ཚུ་རོས་བགོས་པས་གནས། །སྟེང་མར་སྦྱངས་ལ་
 གཟའ་ལྷ་རང་རང་གི། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བགོ་ལྷག་མེད་སྟོང་པར་འགྱུར། །དེ་
 བས་རྫོགས་ལྷན་གསུམ་ལྷན་གཉིས་ལྷན་དང་། །ཐ་མར་རྩོད་དུས་ཡིན་ཏེ་དུས་
 བཞིའི་མཐར། །གཟའ་རྣམས་སྟོང་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་ནས་སྤྱར། །ཁྱིམ་དང་རྒྱ་
 སྐར་དག་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། །རྫོགས་ལྷན་ལ་སོགས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་
 འགྱུར། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་ནི། །ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་བཅུའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། །དང་པོ་འབྲས་བུའི་དུས་གསུམ་རྫོགས་ལྷན་དང་།
 །གཉིས་པ་གསུམ་ལ་སུམ་ལྷན་གསུམ་པ་གསུམ། །གཉིས་ལྷན་དུས་ཡིན་བཞི་
 པ་གཅིག་རྩོད་དུས། །འདུལ་བར་པམ་པ་དང་པོའི་སྟེང་གཞིའི་གོངས། །རྫོགས་

ལྷན་དུས་ཡིན་དེ་ནས་ཡམ་པ་གཞན ། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་བྱང་
 ལས། །སུམ་ལྷན་ལ་སོགས་རྣམས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་མདོ་དང་སྒྲགས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ལས། །དུས་བཞིའི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས། །གཅིག་ཏུ་
 འཆད་ན་ནམ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། །དུས་བཞིའི་འཛོག་བྱེད་དག་གི་བྱང་པར་ལས།
 །འཛོག་བྱེད་དུས་བཞི་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་ཡི། །ཤོ་སྐབས་འགར་ཡང་སྤིང་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་བཞིར་བཞོས་ནས། །དུས་བཞིར་
 འཆད་ཅིང་དང་པོར་རྫོགས་ལྷན་དུས། །ཐོགས་མེད་མཆེད་དང་ལྷ་སྐྱབ་བྱོན་པ་
 དང་། །ཁྲ་གྲགས་བྱོན་དུས་ཚུད་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཚུད་དུས་པཎ་ཆེན་ཆད་
 མར་མི་བྱེད་ །ཡོ། །སྤྱོད་པོ་འགྲུ་བསྐྱེད་དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། །བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་
 གནས་ཆད་གང་དང་སྒྲིག་ །བསྐྱལ་བཟང་ལས་གསུངས་ལོ་གངས་ལྷ་བརྒྱ་དང་།
 །འབྲུམ་རྒྱུ་ལ་སོགས་ལྷ་བརྒྱ་སྤྲག་བཙུ་དང་། །འེ་ཡུལ་ལུང་བསྟན་སྟོང་སྤྲག་
 གཉིས་རྣམས་ཀྱི། །རང་ལུགས་ངེས་དོན་གང་ལ་བྱས་པ་ཡིན། །དང་པོ་ལྷ་ར་ན་
 ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེས་ཀྱང་། །བསྟན་པ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱོན་པར་འགྱུར།
 །བྱབ་མཆོག་འདས་ནས་དགྲ་བརྒྱར་དེ་བྱོན་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན་བྱེད་རང་
 གིས་བཤད་པའི། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་སྟེ། །ཁྲ་བཟང་
 དུས་ནས་དྲག་པོ་འཁོར་ལོའི་བར། །ལོ་གངས་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་སྤྲག་བཙུ་མེད་ཕྱིར།
 །དེ་ཡི་བརྒྱ་སྤྲག་བཙུ་བརྒྱད་ཚུད་པའི་དུས། །ཡིན་པར་དུས་བཞི་ཆུང་དུའི་

སྐབས་སུ་གསུངས། གསུམ་པ་ལྟར་ན་དེང་སང་དུས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་པ་མཛོན་སུམ་ཡོད་འདིས་གསལ། །བརྒྱ་ཕྱག་བཙུང་བརྒྱད་གནས་ཆོད་
ཡིན་ཞེ་ན། ཐོགས་མེད་དགུ་བརྒྱའི་ལོ་ལ་བྱོན་པའི་ཕྱིར། །རྫོགས་ལྡན་དུས་སུ་
བྱོན་པ་རི་ལྟར་འགྲུབ། །དུས་བཞིའི་རྫོགས་ལྡན་ལོ་གངས་མང་ཞེ་ན། །གཟའ་
ནམས་སྟོང་འདུག་སྐབས་ལྟར་བརྒྱུར་གཞི་གཅིག །བཞི་དང་གསུམ་ལ་སོགས་
པས་བརྒྱུར་བ་ན། །རྫོགས་ལྡན་ཆོད་ལ་བརྒྱད་བརྒྱུད་མི་འབྱུང་ཞིང་། །ཕྱིད་
ཆོད་རྫོགས་ལྡན་ཞེ་ན་ལྷ་བ་གསལ། །ཚོད་དུས་བྱོན་པ་ད་དུང་སྐབ་དགོས་ཤིང་།
།ཐོགས་མེད་ཉིད་ཀྱང་དགུ་བརྒྱ་འདས་རྗེས་སུ། །བྱོན་པས་རྫོགས་ལྡན་དུས་སུ་
ག་ལ་འགྲུབ། །ཤམ་ལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ནས། ། །སྐྱོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཕྱིས་བཙུང་པའི་བར། །དུས་བཞིར་ཕྱིས་ཀྱང་ཕྱིད་འདོད་མི་འགྲུབ་སྟེ། །ལྷ་
གསལ་བྱོན་དུས་ཚོད་ལྡན་མིན་པའི་ཕྱིར། །སྐབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གསལ་བ་
ནི། །སྐལ་བ་དམན་པས་ཚོད་དུས་བྱུང་བ་དང་། །སྐབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་
མེད་སྐྱུ་མཆོད་ནི། །སྐལ་བར་ལྡན་པས་རྫོགས་ལྡན་དུས་བྱུང་ཞེས། །འཕགས་
དང་གྲུབ་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་ཡི། །སྐབ་གསལ་ལ་སྐར་འདེབས་འདི་རྒྱུ་ཅི།
།ཅིས་ཀྱང་སྟོན་པ་འདི་ཡི་བསྟན་པ་ལ། །དུས་བཞིའི་ནམ་གཞག་ནན་ཕྱིས་
འགོད་དགོས་ཅིས། །སྐབ་པོ་འགའ་ཞིག་སེམས་པར་བྱེད་ན་ནི། །གདུལ་བྱ་དེ་
དོར་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ལས་རི་སྐད་དུ། །རི་

ལྟར་འཛིག་ཏེན་མགོན་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་སྟོན་པའི་བསྟན་
 པ་ལ། །དུས་བཞིར་དབྱེན་འབྲུམ་རྒྱུ་མཁན་པོ་ཡིས། །བསྟན་ལ་འབྲས་བུའི་
 དུས་དང་བསྐྱབ་པ་དང་། །ལུང་དང་གཟུགས་བརྟན་དུས་བཞིར་གསུངས་པ་ནི།
 །རྫོགས་ལྟན་ལ་སོགས་དུས་བཞིར་བརྫོད་པ་ན། །རྗེས་མཐུན་ཙམ་ལ་བསམས་
 བས་བཏགས་བྱས་ཏེ། །སྟོས་འཛིག་ཙམ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་མ་མཐོང་། །འོན་
 གུང་གནས་ཚད་ཡིན་པས་ངེས་མེད་ཏོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱུང་བོན་དུས་
 འཁོར་ནས། །འབྱུང་བ་བྱུང་དབང་འབྱུངས་ལོ་ལྷ་བ་ཆོས། །དོས་བཟུང་དེ་ནས་
 ད་ལྟ་ལན་ཆད་དུ། །འདས་ལོ་ཇི་སྟེད་སོང་དང་རྒྱད་གསུངས་ཤིང་། །བདེ་
 གཤེགས་ལྟ་བུ་འདས་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས། །རྒྱད་བསྐྱུས་སྟུན་རས་
 གཟིགས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་དང་། །རྒྱད་དང་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཅིས་ཀློག་ཏེ་དུས། །དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འགྲེལ་བ་ཉིར་དང་། །བོད་ཏུ་དར་བའི་ལྷ་ཕྱི་ལོ་ཚིགས་དག
 །བོད་སྟུན་མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་མང་པོས། །གཟའ་འཛིན་རི་མོ་རང་བཟོ་དང་
 བསྟན་སྟེ། །ཡིད་ཏོན་མེད་པར་སྐྱེ་ལ་མ་བཟོད་ནས། །འཛིག་ཏེན་དབང་ལྷག་
 དགོངས་འགྲེལ་འདིར་བརྫོད་དོན། །འགྲེལ་པར་འབྱུངས་ལོའི་ངོས་འཛིན་མི་
 གསལ་ཡང་། །ས་ཀའི་ཉ་ཡི་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བའི་ཆོ། །ཤུགས་ལ་མངོན་
 སངས་རྒྱས་པ་དང་། །རྒྱད་གསུངས་དེ་རྗེས་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་། །ལོ་གཉིས་
 པ་ལ་ལྷ་བཟང་རྒྱད་བསྐྱུས་ཤིང་། །འགྲེལ་མཛད་སྟོས་བསྐྱུངས་བཞེངས་ཏེ་

ལོངས་སྤྱོད་གཤེགས་། །དེ་ནས་ཚོས་ཀུལ་དུག་གིས་དུག་བརྒྱ་སྟེ། །སྟོན་པས་
ཀུད་གསུངས་ལོ་དེ་འདས་པ་ན། །དུག་བརྒྱ་མི་བདག་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་
བྱུང་། །ལོ་བརྒྱད་ཚོས་བསྟན་ཐ་མར་ཀུད་བསྐྱུས་གིང་། །དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་
འདས་པའི་རྗེས། །རིགས་ལྡན་རིགས་ལ་བཟུང་དག་ལག་བསྐྱུར་ཏེ། །བརྒྱད་
འདས་དགུ་པ་ཁྲིར་ཕེབས་མ་ཁའི་ཡུལ། །ཁྱི་རྒྱུ་ཞེས་པར་བསྟན་དག་མངར་
ལྡན་བྱུང་། །གདུག་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་བྱེད་ཅིས་དར། །དེ་རྗེས་མེ་མཁའ་ཀྱ་
མཚོ་འདས་པའི་རྗེས། །འདས་ལའི་དང་པོ་མེ་ཡོས་རབ་བྱུང་ཤར། །འཕགས་
པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིས་ལག་ལེན་བྱུང་། །དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འང་
དར། །ཁ་ཅིག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཀུད་འགྲེལ་བཅས། །བོད་དང་འཕགས་ཡུལ་
དུས་མཉམ་དར་ཞེས་ཟེར། །འཐད་པ་མིན་ཏེ་བོད་དུ་སྤྲོ་ཤོས་ནི། །འབྲོ་གྱིའི་
དུས་ཡིན་དེ་སྟོན་རྒྱགར་དུ། །དུས་ཞབས་ཡབ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་སྟེལ་ཟིན་ཕྱིར།
།དེ་ཡང་སྟོན་ཁ་ཆེ་ལྷ་བ་མགོན། །རང་གི་ཞང་པོ་ཁ་ཆེའི་པ་རྟེ་ཏ། །བཟང་པོའི་
ཞབས་དུང་མངོན་པ་མཛོད་སྟོན་དུས། །དབང་བསྐྱུར་མདོར་བསྟན་དཔེ་
གཟིགས་དད་ཐོབ་སྟེ། །མེ་ཏོག་ཁྲིམ་བྱོན་དུས་ཞབས་ཡབ་སྐས་དང་། །མཇལ་
ནས་དུས་འཁོར་ཚུལ་ལ་ལེགས་སྦྱངས་སྟེ། །དེ་ནས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་ཕེབས་
པ་ལས། །དེ་ལས་སྟོན་དུ་དུས་འཁོར་མ་འགྱུར་ན། །དུས་འཁོར་དར་བ་རྒྱ་བོད་
དུས་མཚུངས་པ། །ཤེས་ལྡན་སྤྱི་ཡི་ཡིད་ལ་དོགས་པ་ཅི། །འབྲོ་བའི་རྗེས་སུ་ར་

ལོ་ཚོས་རབ་ཀྱིས། །ས་མཉུ་གི་འི་དྲུང་དུ་ལོ་ལྷ་དང་། །ལྷ་བཙུར་སྤྱངས་ནས་པཎ་
 ཆེན་པོད་ཡུལ་དུ། །སྤྱན་དྲངས་རྒྱུད་འགྲེལ་བསྐྱར་ནས་གཏོན་ལ་པབ། །དུས་
 འབས་སློབ་མ་བོ་རྩི་རྩ་དྲ་ལ། །ཅ་མིས་གསན་ཞིང་དེ་ལ་སེ་ལོས་གཏུགས། །དེ་
 བས་གཉོས་དང་བཀྲ་གིས་རིན་ཆེན་སོགས། །བརྒྱད་ཅིང་འཕགས་མཆོག་རང་
 བྱང་རྒྱལ་བས་ནོད། །བོ་རྩི་རྩ་དྲེ་སློབ་མ་ཨ་རྩ་ཡ། །དེ་ཡི་སློབ་མ་ཁེར་གད་ལ་
 སོགས་དང་། །བོ་རྩི་རྩ་དྲེ་སློབ་མ་གྱི་ཅོ་དང་། །ཅ་མི་དེ་སློབ་མ་རྒྱ་ལོ་ལ་
 སོགས་ལས། །པོད་དུ་རྒྱུད་འགྲེལ་བསྐྱར་བྱེད་ལོ་རྩ་བ། །བཙུན་གྲག་ཅམ་བྱང་
 དམ་པ་དེ་དག་གིས། །དགོས་དོན་འབྱུལ་དང་མ་འབྱུལ་རྟོགས་པ་ནི། །བྱང་
 རྟོགས་འདིར་ནི་ཁོ་བོ་ཅམ་ཞིག་གོ། །སྤྱད་དུ་བདག་གི་ལེགས་བཤད་རྗེས་འདིར་
 ཤོག། །དེ་ལྟར་སྒོན་བྱང་རྒྱལ་ལ་ལེགས་དབྱེད་ནས། །ཐུབ་དབང་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་
 རུ་ཞུགས་པ་ནས། །ད་ལྟའི་བར་དུ་འདས་ལོ་རི་ཅམ་ཞིག། །སོང་ངོ་སྣམ་ན་རྒྱ་
 བག་རྒྱ་སྟོད་ཀྱི། །བཙོ་ལྷར་ལྷམས་རུ་ཞུགས་ནས་ཤིང་བྱི་ཡི། །ས་ཀའི་ཆོས་
 བརྒྱད་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་བལྟམས། །སོ་ལྷ་ཞེས་པ་ས་བྱིའི་ས་ཀ་ཡི། །ཐོ་རངས་སྐྱ་
 རེངས་འཆར་ཆོ་མདོན་བྱང་རྒྱབ། །དེ་ནས་ཞེ་ལྷར་ཐེག་གསུམ་བསྟན་མཛད་
 ཅིང་། །རྒྱ་ལུག་ནག་པའི་ཉ་ལ་འབྲས་སྤྱངས་རུ། །བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པར་ཆོས་
 རྒྱལ་ལྷ་བཟང་ལ། །དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་གསུངས་ཤིང་། །ཕྱི་མ་
 ས་ཀའི་ཉ་ལ་མྱ་ངན་འདས། །ཁ་ཅིག་ཅུངས་གསོལ་བཏབ་ལྷ་གསུམ་དུ།

བཞུགས་ནས་མུ་སྟོད་བཙེ་ལྷར་གཤེགས་པར་འཆད། །དེ་ནས་ལོ་ངོ་གཉིས་པ་
 ཤིང་སྤྱེལ་ལ། །ཟླ་བ་བཟང་པོ་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐྱར་གཤེགས། །རང་གས་
 ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བྲིས་ཐེབས་ནས། །དེ་སོགས་དྲུག་གིས་དྲུག་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་
 པའི། །རྒྱུད་གསུངས་དུས་ནས་དྲུག་བརྒྱ་འདས་པའི་ལོ། །ཤིང་སྤྱེ་ལོ་ལ་འཇམ་
 དཔལ་གྲགས་པ་བྱུང་། །ལོ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་ཐམ་ཤིང་བྱི་ལ། །ཉི་མའི་ཤིང་
 ཉ་ལ་སོགས་དྲང་སྟོང་བཅུ་ལ། །བསྐྱེས་རྒྱུད་བསྐྱེས་ནས་པད་དཀར་སང་བྲིས་
 ཐེབས། །དེ་རྗེས་ལྷ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་འདས་པ་ན། །ཤིང་སྤྱེལ་ལོ་ལ་རིགས་ལྷན་
 གྲགས་པ་ཡི། །གཏུང་རྒྱུད་བརྒྱད་པ་འདས་རྗེས་དགུ་པ་ནི། །རྒྱ་མཚོ་ནམ་རྒྱལ་
 སང་གའི་བྲིས་ཐེབས་ཤིང་། །ཁྱི་རྒྱུ་ཡུལ་དུ་ལྷ་སྟོ་མངར་ལྷན་བྱུང་། །འཕགས་
 ཡུལ་ལུ་བསྐྱོགས་གཙུག་ལག་མང་པོ་བཙོམ། །ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྩིས་དར་ཞིང་
 གྲུབ་མཐའ་ཉམས། །དེ་ནས་ལག་པ་གདེངས་ཅན་ཟླ་འདས་དུས། །རིགས་
 ལྷན་རྒྱལ་དཀར་གྲུ་གཉིས་བཞེས་པའི་ཆོ། །མེ་ཐོ་བྱི་ལ་ཉུང་དུའི་བྱེད་པའི་དུས།
 །དེ་རྗེས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་འདས་པ་ན། །རང་ལྷགས་བྱེད་རྩིས་འཕགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་དར། །རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་འདི་ལས་སྟོན་དུ་ཐེབ། །དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་
 བོད་དུ་དར་བ་ལས། །ད་ལྟའི་ས་བྱ་འདི་རྫོགས་ཡན་ཆད་དུ། །དྲུག་ཅུ་སྟེགས་
 བརྒྱད་བཞི་བཅུ་ཅུ་གསུམ་འདས། །དེ་བྱིར་བྱུང་དབང་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་ཞུགས་
 བས། །ལོ་འདི་རྫོགས་པ་ཡན་ལ་ཉིས་སྟོང་དང་། །ལྷ་བརྒྱ་བདུན་སྟང་བདེ་

གཤེགས་མུང་འདས་ནས། ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་སོང་། དེ་ལྟར་
འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞི་དང་། སྤིད་གསུམ་ཆེ་ཆད་འཛོག་བྱེད་དུས་བཞི་དང་
། གཟའ་རྣམས་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་དུས་བཞི་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས་འདིའི་
བསྟན་པའི་དུས་བཞི་དང་། རྒྱལ་བཞི་བཤད་ནས་སྤར་ཡང་མཁའ་ཉིད་ལ།
ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོར་བའི་བགྲོད་པ་ལས། ས་གཞིར་ནམ་ལྷ་དུས་བཞི་འབྱུང་
རྒྱལ་འཆད། དེ་ཡང་གཞན་དག་འཆད་ལུགས་མང་མོད་ཀྱང་། སྟོང་བཀྱེད་
ཅེས་པར་ལྟོ་བྱང་བགྲོད་མིན་པར། བྱང་བགྲོད་དུས་སུ་སྟོང་ཕྱོགས་བགྲོད་པ་
དང་། ལྟོ་བགྲོད་དུས་སུ་འོག་རྒྱ་དམའ་བར་འབབ། ལྟོ་བྱང་རྒྱ་ཆད་མེ་རི་ལྷན་
པོའི་བར། ཡིན་ཟེར་འདི་ལྟར་ཆེན་གླིང་ཀུན་རྒྱ། བྱང་བགྲོད་ལ་སོགས་དུས་
ཀུན་མཉམ་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་གླིང་བཀྱེད་ཅེས་པ་བྱང་བགྲོད་མཐར། ཉིན་
རེ་བཞིན་དུ་ལྷན་པོའི་སྤྱི་རོལ་དུ། རྒྱ་ཆེ་རིང་དུ་འགོ་བསྐྱེད་ཀུན་མཉམ། ཐ་
མ་ལྟོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ངམ་ནང་དུ་འོང་བ་བྱང་བགྲོད་དོ།
ལུགས་འདིར་གླིང་བཞི་ཀུན་ལ་དབྱར་སོགས་མཉམ། ཁ་ཅིག་ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་
ཅན་མི་འཁུག་པར། རྫོགས་བརྟེན་འདོད་པ་སྟོང་འོག་རིམ་བརྟེན་ལ།
གཟའ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྟོ་བྱང་མི་འཁུག་པར། དྲག་གཟའ་མཐོ་དང་ཞི་
གཟའ་དམའ་བ་ཡི། རང་གནས་རྒྱ་ལམ་དེ་ལས་མི་འདའ་བར། བ་སྤང་ཐག་
པ་རིང་དང་བྱང་བ་ཡིས། ཀླ་བར་བཏགས་ནས་སོ་བ་འཆག་པའི་དཔེས། ལུ་

སྟེགས་བྱེད་རྣམས་སྤྱོད་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །པོད་འགའ་རི་རབ་ལ་ཉེའི་བྱིམ་
 རྩེ་མཐོ། །མེར་ཉེའི་བྱིམ་རྣམས་ཆེ་ཞིང་དམའ་ན་ཡང་། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་
 འཁོར་བ་མཚུངས་ཞེས་སྤྱོད། །ཁ་ཅིག་དྲག་གཟའ་རྒྱ་ལམ་རྟག་ཏུ་མཐོ། །ཞི་
 གཟའ་རྒྱ་ལམ་ཀུན་དུ་དམའ་ཞེས་བརྗོད། །ཁ་ཅིག་ཤར་རྩབ་གཉིས་སུ་ལྟོ་
 བགོད་དང་། །ལྟོ་བྱང་གཉིས་སུ་བྱང་བགོད་མཐར་ཐུག་སྟེ། །དུས་ཀྱང་བྱེད་
 འཚེལ་གོ་ལ་ལྷགས་སྟོག་ལྟར། །འདོད་ལ་ཤར་རྩབ་ལྟོ་བགོད་མཐར་ཐུག་ཆོ།
 །མེ་རི་ཉེ་ཡང་དེ་ནས་ཞག་རེ་བཞིན། །རི་རབ་སྟོགས་ལ་ཉེ་བར་འགོ་བའི་ཆོ།
 །ལྟོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་བྱང་བགོད་རྫོགས་ནས་ཀྱང་། །ཞག་རེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་བགོད་
 བྱེད་བའི་བྱིར། །གླིང་གཉིས་དབྱར་དང་གླིང་གཉིས་དགུན་མཉམ་འདོད། །ཁ་
 ཅིག་བྱིམ་ནི་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་ཡི། །ཕྱི་བས་བཞི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་
 སྟོན་བྱིམ། །གླིང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་བགོད་པ་ན། །མེ་རི་ལ་ཉེ་ལྟོ་བགོད་
 བྱང་གླིང་གི། །ནམ་མཁའ་བྱང་བགོད་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་སྐར་ལ། །རྒྱུང་འགོས་ལས་
 གཞན་རང་གི་འགོས་མེད་ཅིང་། །གཟའ་རྣམས་ལྟོ་དང་བྱང་དུ་བགོད་བྱེད་ཀྱང་།
 །བྱིམ་རྣམས་རང་རང་རྒྱ་ལམ་གཅིག་ཉིད་ལས། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་དང་། །སྤྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་གཟའ་རྣམས་གཡོན་འགྲོར་འདོད། །ཁ་ཅིག་
 བྱིམ་དང་བྱིམ་ཅན་དུས་མཉམ་དུ། །ལྟོ་དང་བྱང་དུ་མཉམ་པར་བགོད་པར་
 འདོད། །ཁ་ཅིག་ནབ་སོའི་རྒྱུ་གཅིག་རྒྱལ་བཀག་གི། །རྒྱུ་པ་བརྒྱད་སྟེ་དགུ་

བོ་སྒྲིང་འདིའི་ཐད། །རི་རབ་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ཞིང་ཆེ་བ་དང། །བྱང་སྒྲིང་མེར་ཉི་
 བྱིས་ཆུང་ཞེས་སུ་བརྗོད། །ཆུང་འགོས་ཅེས་པ་རྒྱ་སྐར་ལ་སོགས་པ། །རང་རང་
 གཡས་བསྐྱར་ཉིད་དུ་བགོད་པ་ལ། །སྒྲ་གཙན་རྒྱ་སྐར་འགོས་ལས་ལྷུང་བ་དང།
 །གཟའ་གཞན་གཡོན་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ལ། །གཡས་སུ་རྒྱ་སྐར་རི་བཞིན་འགོ་
 མོད་ཀྱང། །ལྷུང་དང་བྱལ་བས་རྒྱ་སྐར་གཡོན་བསྐྱར་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་
 ཅིང་གཟའ་རྣམས་འགོས་ལ་ཡང། །སྒྲིན་པ་རྒྱ་སྐར་འགོས་ལས་ཕྱང་ཟད་
 དབུལ། །དེ་ལས་རིམ་བཞིན་ཕྱར་བྱ་མིག་དམར་དང ། །ཉི་སོགས་བཞི་དང་ལྔ་
 བ་རིམ་པ་ལྟར། །བྱལ་བ་ཡིན་གྱི་གཟའ་རྣམས་གཡོན་བསྐྱར་དུ། །འགོ་བ་མིན་
 སྤྱད་རྣམས་དུས་བཞི་ནི། །གཡས་བསྐྱར་འདོད་ཅིང་ཁ་ཅིག་ཉི་སོགས་གཟའ་
 གཡོན་དུ་བགོད་པའི་དབང་གིས་དབྱར་ལ་སོགས། གཡོན་བསྐྱར་ཡིན་གྱི་ཉི་མ་
 ལྷོག་རྒྱུན་ཡང། །རི་རབ་མེ་རི་ཉི་བ་ལས་ནི་ཟེད། །དེ་ཀྱན་མ་རྟོགས་ལོག་
 རྟོགས་ཕྱོགས་རྟོགས་ཅམ། །ཡིན་ཕྱིར་འབྱུལ་མེད་རི་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། །སྟོང་
 འོག་བགོད་ན་ལྷོ་བྱང་བགོད་མིན་ཅིང། །ཉི་མ་ས་ལས་ནམ་མཁར་འཕགས་
 པའི་ཆ། །རིང་དུ་སོང་བས་དབྱར་དུས་ཚ་གདུང་ཆེ། །ཉི་བའི་ཆོན་དགུན་དུས་
 བསིལ་ཟེར་བ། །འདི་ལྟར་རིགས་ན་གང་རིག་ཉི་བ་ན། །ཚ་གདུང་ཆེ་ལ་ཚ་
 རིག་ཉི་བ་ན། །གང་རར་ཆེ་ཞེས་མངོན་སུམ་སྟོན་པར་ཟད། །བགོད་པ་གཉིས་
 བོ་སྟོང་འོག་ཡར་མར་དུ། །འབབ་འཛོག་ཡིན་པས་ལྷོ་བྱང་མི་འཆུག་ན། །པདྨ་

དཀར་པོས་ཉི་མ་བྱང་བགོད་ཆོ། །ལྷན་པོའི་རྩ་དང་ཉི་མ་ལྟོ་བགོད་ཆོ། །རྟག་གཏོང་མེ་ལ་རེག་པར་གསུངས་པ་ཡང་། །ཉི་མ་གཅིག་ལས་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ལྟོ་བྱང་བགོད་ནས་མ་གཏོགས་པ། །ཉི་མ་གཅིག་དེ་སྟེང་ལོག་བགོད་པ་ན། །ལྷན་པོ་མེ་རིར་རེག་ཚུལ་བཤད་དུ་གསོལ། །སྟོན་རབས་མཛེངས་པའི་ལུགས་བཟང་བྱད་བསད་ནས། །མཁས་སུ་རེ་དེས་བཞག་པའི་རྣམ་བཤད་འདིས། །རང་གི་སྟོ་གོས་ཟོང་མར་མ་བྱས་སམ། །ཕྱིར་བཀྱེད་ཡིན་ན་དབྱར་ཉི་རིང་བའི་ཆོ། །ཁྱིམ་གྱི་ས་ཡུལ་ཆུང་དུས་སྤྱིང་ཀུན་དུ། །ཉིན་མོ་རིང་བཡོད་འདོད་མི་འཐད་དེ། །ཉི་མའི་རྒྱ་ལམ་རྒྱ་བྱོན་ཆུང་བ་ན། །ཉི་མ་རིང་ཞེས་སྟོབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཁྱིམ་དེ་མཐོ་བས་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡང་། །འཐད་པ་མིན་ཏེ་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི། །རི་རབ་རིམ་བཞིན་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བས། །མཐོ་བའི་ཆོ་ན་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་འགྱུར་ཕྱིར། །ཁྱིམ་རྣམས་ཕྱོག་ལྟར་སྟེང་ལོག་བརྟེགས་འདོད་ཆོ། །གཟའ་རྣམས་སྟེང་ལོག་ཁོ་ནར་བརྟེགས་པ་ན། །རང་རང་རྒྱ་ལམ་གཅིག་ལས་མི་འདའི་ཕྱིར། །གཟའ་གཞན་ཉི་མ་འཆར་ལུབ་མི་སྤྱིང་འགྱུར། །འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་ཉི་ཟླ་སོགས། །ལྟོ་དང་བྱང་དུ་བགོད་ཅིང་ཉི་མ་ལས། །གཞན་པའི་གཟའ་ལས་ཉི་མར་འཆར་དང་ལུབ། །བྱེད་གྱུ་བ་ཅིས་ཀྱི་ཆོགས་མ་བརྟགས་ཀྱང་། །མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འཆར་ལ་སྟོན་པོད་དམ། །ཉི་མ་ལྟོ་བགོད་སྟུར་དང་བྱང་བགོད་བུལ། །སྟོབ་འདི་ནི་མཉེན་གས་

ལུགས་མཆོག་སྟེ། །དེ་ཉིད་པད་མ་དཀར་པོས་འགྲེལ་ཆེན་དུ། །མུ་སྟེགས་
 ལུགས་སུ་བཞག་ནས་བཀག་སྒྱིར་རོ། །ཞི་དག་གཟའ་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་དམའ་མཐོ་
 རུ། །རྒྱ་ཞེས་སྤྱི་འདི་འདྲ་མུ་སྟེགས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། །འོག་ཏུ་བགྲོད་པའི་གཟའ་
 ཡིས་སྟེང་གི་གཟའ། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བཀག
 །འཕགས་པས་བཀག་རྣམས་ནས་གྱིས་ཁས་ལེན་པ། །ཆོས་ལ་སྒོངས་པའི་ལས་
 སྟོན་བསགས་པར་གོ། །སྐར་མ་ཆེ་ཆུང་མཐོ་དམན་གྱིས་ཡིན་ན། །སྐར་མའི་
 སྐར་ལྷ་མཐོ་དམན་མེད་པ་ལས། །ཆེ་ཆུང་སྐར་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལེགས་པར་སྒྲོས།
 །ལུགས་སྒྲོག་ལྟར་སྤྱི་འཐད་པ་མ་ཡིན་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཆོན་སྤྱིར་འདིར་བྱང་བགྲོད་
 དུས། །ཉི་མ་ཤར་སྤྱད་ནས་ཤར་ཤར་སྟོ་ནས། །བྱང་དུ་རྒྱུད་སྟེ་སྟོ་རུབ་ཕྱོགས་
 སུ་འབྱོག། །སྤྱིར་ཡང་རུབ་ཉིད་ཉིད་དུ་རུབ་པ་དང་། །སྟོ་བགྲོད་ཆོན་བྱང་ཤར་
 བས་ཤར་སྟེ། །སྟོ་མཐའ་བསྐྱོར་ཞིང་རྒྱུད་དུ་རུབ་དགོས་སྟེ། །ཁྱེད་ཀྱི་གོ་ལའི་རྒྱ་
 ལམ་དེར་སྐར་ཕྱིར། །འདོད་ན་དབྱར་དུས་བྱང་ཤར་ནས་འཆར་ཞིང་། །རུབ་
 བྱང་མཆོམས་སུ་རུབ་ལ་དགྲུག་གི་ཆོ། །ཤར་སྟོ་ནས་འཆར་སྟོ་རུབ་མཆོམས་
 རུབ་པའི། །མངོན་སུམ་འཆར་རུབ་བྱེད་འདི་འབྲུལ་ལམ་ཙུ། །སྤྱིར་འདིར་སྟོ་
 བགྲོད་ཆོན་རི་རབ་ལ། །ཉེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཉིན་པར་དུས་ཀྱི་ཆོ། །ཀར་ཁྱིམ་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ་ཆུ་ཁྱིམ་དང་། །རི་རབ་བར་དུ་སྟོང་ཆ་ཡོད་འདོད་ཕྱིར། །འདོད་ན་
 དེ་ཀྱན་ཉིན་མཆོན་སྐར་ཆོགས་རྣམས། །ལུན་པོ་མེ་རིའི་བར་གྱི་ཆ་བདུན་གྱི་

ཁྱུག་ལ་བགྲོད་མི་འགྱུར་ཏེ་བགྲོད་པའི་གཞི། མེད་ཕྱིར་ལྷན་པོ་མེ་རིའི་བར་
ཀུན་ཏུ། གཟའ་སྐར་བགྲོད་པ་མངོན་སུམ་སྒྲུང་འདི་ཅི། རིགས་པ་འདིས་ནི་
གླིང་འདིར་དབུས་བྱང་པོའི། བཤད་ཀར་ཁྱིམ་གཅིག་ཡོད་ཆོ་ལྟོ་བྱང་དུ། ཁྱིམ་
གཞན་ཆ་གས་མེད་འདོད་རྣམས་ཁེགས་སྟེ། ཀར་ཁྱིམ་གླིང་འདིའི་རི་རབ་ལ་
ཉེས་ཆོ། མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་ཁྱིམ་དེ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྐར་མ་ནབ་སོ་ལ་
སོགས་པ། གླིང་འདིར་རི་རབ་ལ་ཉེ་བྱང་གླིང་དུ། ནབ་སོ་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་
ཉེ་བ་ན། ཀར་ཁྱིམ་ཕྱི་མཐའི་ཆ་གས་མེ་རི་ལ། བྱི་རོལ་བརྒྱལ་འགྱུར་གོ་ལ་
རྒྱ་ཚད་མཉམ། དེ་དུས་ནབ་སོ་རི་རབ་བར་དག་ཏུ། གཟའ་སྐར་མེད་འགྱུར་
གླིང་འདིར་ཚུ་སྤྲིན་ཁྱིམ། དབུས་སུ་ཡོད་ཆོ་རི་རབ་ལ་ཉེའི་ཆར། རྒྱ་སྤྲིན་ཁྱིམ་
ཕྱི་ཆ་གས་མེད་པར་འགྱུར། ཀར་ཁྱིམ་གླིང་འདིའི་རི་རབ་ལ་ཉེའི་ཆོ། མེ་རིའི་
ཕྱོགས་སུ་ཁྱིམ་དེ་མེད་ཅེ་ན། མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་སྐར་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པ། ཁྱིམ་
ཕྱི་གཞི་དང་བུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོག་གཞི་རི་ལྟར་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད། དེ་ན་
པ་ཡོད་ན་རྣལ་དུ་ཐོབ་ལ་སྒྲོས། གླིང་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དབྱར་སོགས་མཉམ་ཡོད་
དང་། ། གཡོན་བསྐྱོར་ཞེས་སྒྲུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ལ། རྒྱོལ་བ་ཡིན་སྟེ་
འགེལ་པར་གླིང་འདི་ན། དབྱིད་ལྷ་ས་ག་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་དུས། ལྟོ་གླིང་གར་
མ་མེ་ཡི་ཟུར་ཉིད་དུ། དབྱར་ར་སྟོན་ལྷ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། ཁྱིམ་
དང་རྒྱ་སྐར་ལྟོ་བྱང་འཇུགས་སྒྲུ་ལ། །འདི་འདྲ་ཀར་ཁྱིམ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆོ།

ཁྱེད་དུ་བགྱོད་ཅིང་ཚུ་སྤྲོད་ཁྱིམ་གནས་དུས། །ཀར་ཁྱིམ་གླིང་འདིར་སྟོ་བྱང་
གང་དུ་བགྱོད། ཁྱེད་དུ་བགྱོད་ན་གླིང་འདིར་ཁྱིམ་དེ་ནི། །སྟོ་བགྱོད་ཡོད་པར་
མ་གྲུབ་སྟོར་བགྱོད་ན། །དེ་དུས་ཚུ་སྤྲོད་ཁྱིམ་དེ་གང་དུ་བགྱོད། ཁྱེད་དུ་བགྱོད་
ན་ཉི་མ་དེར་གནས་པས། །དེ་ཆེ་ཉི་མ་བྱང་བགྱོད་ཡིན་པར་འགྱུར། །སྟོ་སྟོགས་
བགྱོད་ན་ཀར་ཁྱིམ་སྟོ་བགྱོད་དུ། །འདོད་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་མིན་
ནམ། །གཟུང་བརྒྱད་འགྲོས་ལུས་རྒྱ་སྐར་འགྲོས་མགྱོགས་ལ། །དེ་ཡང་གཡས་
བསྐྱར་ཡིན་སྐར་འདི་འདྲི་སྟེ། །རྒྱ་སྐར་རྒྱུང་འགྲོས་ཅེས་པའི་རྒྱུང་དེའི་སྟེང་།
ཉི་སོགས་གཟུང་རྣམས་བགྱོད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། །ཡིན་ན་གཟུང་རྣམས་ཁྱིམ་
ལ་སྟོད་པར་འགལ། །མིན་ན་སྐར་འགྲོས་གཟུང་ལས་མགྱོགས་པ་གསལ།
ཁྱིམ་དང་གོ་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་པ། །འཐད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་སྐར་གོ་ལ་ཞེས།
ཁག་སུངས་ཤིང་ཁྱིམ་ལ་གོ་ལའི་འཁོར་ལོ་ཡང་། །ཁག་སུངས་སྤྱིར་ཁྱིམ་ཡིན་གོ་ལ་
མ་ཡིན་དང་། །གོ་ལ་ཡིན་ན་ཁྱིམ་མིན་དགོས་སོ་ཞེས། །སྤྱི་འདི་སྤྱོད་རས་
གཟིགས་ལ་སྟོ་ལ་གྱུར་པས། །བདག་ནི་དེ་ལ་རྗེས་ཡི་ག་ལ་རང་། །རྒྱ་སྐར་རྒྱུང་
པ་དགུ་ལ་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ། །རྩིས་ཆེ་དེ་དགུའི་འོག་གཞིའི་རྒྱུང་དཀྱིལ་དེ།
གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་སོ་སོ་སེལ་བྱར་ཡོད། །གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་གཟུང་རྣམས་རྒྱ་
སྐར་དེར། །སྟོད་ཆེ་ཁྱིམ་དེར་བགྱོད་དབང་མེད་པ་ཡི། །བཀའ་ཡི་ཐུག་རྒྱ་ལུས་
ལྷན་སུ་ཡིས་བྱིན། །འགྲོད་བང་ཡོད་ན་སྐར་རྗེས་ཅིས་མི་སྟེབ། །སེལ་བྱར་ཡོད་

ན་ཁྱིམ་གཅིག་ཡིན་པར་འགའ། །ཡང་ན་སྒོན་བྱུང་སྒྲུབ་པོ་འགས་སྐྱུས་ལྟར།
།གོ་ལ་སྤྱབ་ལྟར་དབུས་མཐོ་མཐའ་དམའ་བ། །གཡོ་བ་མེད་པའི་སྤྱིང་དུ་གཟའ་
སྐར་ཚོགས། །རང་རང་སྤྱིང་འགོས་གཡས་སུ་བྱེད་ཅེ་ན། ། དེ་འཐད་མ་ཡིན་
ཁྱིམ་དང་ཉི་མ་ཡི། །རྒྱ་བའི་རྩལ་དེ་གོ་ལར་བཞག་ཕྱིར་དང་། །གོ་ལ་གཡོ་མེད་
ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། །གོ་ལ་ཡིན་ན་རྒྱ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཁྱེ་མ་ཉི་མ་ཁྱིམ་
ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། །ཁྱིམ་གྱི་ཞི་ལ་སྦྱོད་དབང་མེད་སྒྲི་དང་། །ཁྱིམ་དང་རྒྱ་སྐར་
རེས་འགའ་གཅིག་དུ་དང་། །རེས་འགའ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གསུངས་བཞིན་དུ། །རྒྱ་
སྐར་ཁྱིམ་དུ་འཆད་དང་གོ་ལ་ཡི། །འགོས་ཀྱང་ཁྱིམ་ལས་ཐ་དད་ཡིན་སེམས་
པའི། །ཤེས་རབ་ཆེ་དེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བཀྲལ་བའི་དོན་ལ་འོག་
བར་མ་ཞུགས་སམ། །གཞན་ཡང་སྤོན་པ་དལ་འགོས་མཁྱོགས་པ་དང་། །ལྷ་བ་
ལྟར་འགོ་བུལ་སྒྲི་སྒྲོན་པའི་ཚིག་ །སྤོན་པའི་རྒྱང་འགོས་གཟའ་གཞན་ལས་
མཁྱོགས་ཀྱང་། །རྒྱ་སྐར་འགོས་ལ་ཅུང་ཟད་བུལ་བའི་ཆ། །བསགས་པས་རྒྱ་
སྐར་གཡོན་བསྐོར་སྦྱོད་པ་ན། །བུལ་བས་དལ་འགོ་གཟའ་གཞན་འགོས་བུལ་
ཀྱང་། །རྗེས་སུ་ལུས་ལ་མཁྱོགས་འགོ་ཡིན་ཟེར་བ། །བཅོམ་ལྷན་གསུངས་པ་ས་
སྦྱིའི་རྟོགས་བཏགས་ངག་ །འགལ་བར་འགྱུར་ཆེ་རྒྱུ་ཁུངས་སྦྱོབ་པའི་ཆེད།
།ལུང་ཚིག་འདི་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན་ཏེ། ། ལྟར་བར་རྗེས་སྤྱོད་དལ་འགོ་མིན་
ཕྱིར་དང་། །བུལ་བས་རྗེས་ལུས་མཁྱོགས་འགོ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱེད་དེ་

ཉིད་ད་དུང་བསྐྱབ་བྱར་ཟད། །བསོད་ནམས་ལྷན་པས་སྒྲ་གཙན་གཡས་བསྐྱར་
དང་། །གཟའ་གཞན་བསོད་ནམས་དམན་པས་གཡོན་བགྲོད་ཅེས། །དམིགས་
ཀྱིས་བསལ་ལ་སྙིང་ནད་བྱེད་པ་ཡང་། །རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རིང་ནས་སྤོང་བྱེད་
པའི། །གཏམ་དེ་ཐོས་ན་རྒྱ་བ་ཅིས་མི་འགོལས། །འོ་ན་རི་ལྷ་ར་ཞེན་བཤད་བྱ་
སྟེ། །ཁྱིམ་རེའི་ཤར་ལུབ་སྟོ་བྱང་ཐམས་ཅད་དུ། །དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་གིས་
བརྒྱ་ཕྱི་མཐའི་ཚད། །ནང་མཐའི་རྒྱ་ཚད་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ནི། །བདུན་ཅུ་ཅ་
ལྷ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག །རི་རེའང་ཞིང་དུ་སྟོང་ཕྱག་བཙུག་གིས་དང་། །
བྱེད་བཅས་ཡིན་ཏེ་ཀུན་དང་ཚད་མཉམ་པར། །ལྷུ་མ་པོར་ལའོར་ཞིང་འདི་ལྷ་
བཙུག་གིས་ནི། །ལྷུ་པོའི་མགོན་པར་མགུལ་རྒྱན་ཚད་མཉམ་པ། །བཙུག་གིས་
ཐྱོགས་རེ་མགོན་པ་ལ་འབྲིས་གིང་། །ཐྱོགས་གཞན་བཙུག་གིས་ཐྱོགས་སུ་འཕྱང་
བ་ལྟར། །སྟེང་འོག་འཛིངས་པར་ལའོར་བ་རེ་རེ་ཡི། །བཙུག་གིས་ཆ་རེར་རྒྱ་སྐར་
རྒྱུ་པ་དགུ །རང་རང་རྒྱ་ལམ་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བར། །རི་རབ་ལ་ཉེའི་ཆ་
དེ་མཐོ་ཞིང་རྒྱར། །སྐར་གཤོང་དང་བཅས་གཞུ་ཡིད་བྱིབས་སུ་འཁོར། །མེ་རིར་
ཉེ་བ་དམའ་གིང་པད་འདབ་ལྟར། །ཅུང་ཟད་གཤོང་མོ་ཉིད་ལས་སྐར་གཤོང་
མེད། །རྒྱ་སྐར་རྒྱུ་པ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར། །གཟའ་རྣམས་བགྲོད་པའི་ལམ་
ཡིན་ཆ་གཞན་དུ། །སྐར་མ་པལ་པ་མང་པོས་གང་བར་གནས། །འདི་ལྷ་ར་བཙུ་
ག་གིས་གཙོ་ཆེའི་དབང་དུ་སྟེ། །འཇམ་དཔལ་ཅུ་པའི་རྒྱད་ལས་སོ་དྲུག་གསུངས།

།དེ་དག་རི་རབ་དབུས་ནས་མེ་རིའི་བར། །བརྟན་པ་རི་བྱི་ལ་སོགས་ནམས་གྱི་
 གཞི། །ཞག་རེ་བཞིན་དུ་གཡས་སུ་ལའོར་བའོ། །དེ་ཡང་ཀར་བྱིས་གླིང་འདིའི་
 རྟེན་བསྐྱོད་ཆོ། །རི་རབ་ལ་ལམ་གྱིས་ཤར་ཅུབ་གླིང་དབུས་ཐང། །བསྐྱོད་པའི་
 དུས་སུ་ལྷོ་མཐོ་བྱང་དམའ་བར། །ལྷུ་མ་པོར་ལའོར་བས་བྱང་གླིང་ མེ་རིར་ཉ།
 །ཁུ་སྒྲིན་བྱང་དུ་རི་རབ་ལ་ཉེ་ཞིང། །ཤར་ཅུབ་དབུས་སུ་བྱང་མཐོ་ལྷོ་དམའ་
 བར། །གླིང་འདིར་མེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བར་ལའོར། །དེ་ཆོ་དགུན་འབྲིང་དེ་ནས་
 རི་མ་པ་ལྟར། །བྱིས་ལྷ་རེ་བཞིན་གླིང་འདིར་བྱང་བསྐྱོད་སྟེ། །དབྱིད་དང་དབྱར་
 རྣམས་འབྱུང་མོད་དུས་དེའི་ཆོ། །མེ་ཡི་གླིང་དུ་དགུན་ལྷ་མེ་གླིང་གཞན། །དབྱིད་
 ར་ཤར་གླིང་དབུས་མར་དབྱིད་འབྲིང་དང། །དབང་ལྷན་དབྱིད་ཐ་གཞན་དུ་
 དབྱར་ར་དང། །སྒྲི་མི་སྟན་དུ་དབྱར་འབྲིང་རྒྱང་དུ་ཐ། །གཞན་དུ་སྟོན་ར་ཅུབ་
 དབུས་སྟོན་འབྲིང་དང། །བདེན་བལ་ཐ་རྒྱང་གཞན་སྟེ་ལྷོ་ཡིས་གླིང། །ཅུབ་མར་
 དགུན་ལྷ་ར་བ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། །ཉི་མ་ཁུ་སྒྲིན་བྱིས་དུ་གནས་པ་དང། །ཉ་སྐར་
 མགོ་ལ་ཀྱན་དུ་བྱང་པར་མེད། །གླིང་འདིར་དབྱར་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་འབྱུང་ཡང།
 །ཤར་གྱི་སྟོན་ཁ་འདིར་འོང་ཅིས་ཉེ་བརྗོད། །འགྲེལ་པར་ཤོང་གིས་གླིང་འདིར་
 བག་ལྷའི་ཆོ། །མེ་ཡི་མཚམས་སུ་ས་ག་ལྷ་བ་ཞེས། །བསྐྱར་ཡང་གླིང་འདིར་
 དབྱིད་འབྲིང་ནག་པ་དང་། །དབྱིད་ཐར་ས་ག་ཞེས་སུ་བརྗོད་དབང་གིས། །དོན་
 འགྱུར་ཡིན་གྱི་ལྷ་བ་ནག་པ་དང། །འགྲོགས་ནས་འཆར་ཅུབ་བྱེད་པ་མཛོན་

འབྱུང་ལ། རྟེན་ཅུང་མའི་གླིང་ ལྷ་སྐར་ས་ག་དང་། ཤར་དབུས་ལྷ་སྐར་ཚུསྟོང་
 ཡིན་སྒྲིན། མངོན་སུམ་སྟོན་དོར་བྱེད་དང་སུ་ཞིག་བརྩོད། ། གཞན་ཡང་ལྷ་བ་
 དཀར་ནག་འཕེལ་འགྲིབ་ཆ། འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཅི་འགྲེལ་དུ།
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཉི་དང་རིང་བ་ཡི། རྟག་དང་དཀར་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་
 ལས། ཉི་མར་ཉི་བའི་ཕྱོགས་དེ་སྤང་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་ནག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གསུངས་པ་མེད། ཆོས་མངོན་མངོད་ལས་རང་གི་བ་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པར། སྤང་
 བར་གསུངས་ཀྱི་གཞན་དག་རྒྱུའི་བྱེད་ཀྱིས་། སྟོ་ཕྱོག་ཡིན་ཟེར་ཁོ་བོས་འདི་
 ལྟར་གོ། མེ་ཞེལ་ལས་གྲུབ་ཉི་མ་མཐོ་བ་དང་། ལྷ་བ་དམའ་བ་ལྟ་ཡི་གཞལ་
 མེད་ཁང་། ལྷུམ་པོའི་སྟེང་དུ་ཕྱོད་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པའི། གྲིབ་མ་ཕོག་
 པའི་འོག་དེ་སྤང་བ་དང་། རྟེན་ལས་རིང་ཆེ་ལྷ་བའི་ཟུར་གྱི་ཆར། ཉི་ཟེར་ཕོག་
 པས་གྲིབ་མ་ཆེར་སོང་ཆོ། རྟག་ཆ་འཕེལ་ཞིང་བཙུ་ལྷའི་མཚན་མོའི་དུས།
 རང་གི་གྲིབ་མར་མ་ཟད་ཉི་མའི་ཟེར། རི་རབ་ཀྱིས་སྐྱིབས་འོག་གཞི་རྒྱ་ཤེལ་
 འོད། རི་བཞིན་སྤང་བ་ཉི་ཟེར་མི་མཐོང་བའི། སྟོབས་ལས་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་
 རྒྱབ་པར་བྱ། གླིང་འདིར་དབྱར་ཉི་ཀར་ཁྱིམ་ཕྱོག་ཞེས་པ། ཉོར་ལྷ་དུག་པར་
 བྱས་པས་མ་འགྲིག་ཆོ། ཁ་ཅིག་ལྷ་རེ་སྤྱུར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཀྱི་
 བྱེད་ཅིས་དར་བ་ནས། རྟེན་ལྷའི་བར་དུ་ཉི་ཕྱོག་ལོ་རེ་བཞིན། སྤྱི་ཅོང་བས་
 དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེར། ཁ་ཅིག་འཕགས་ཡུལ་ཀར་ཁྱིམ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་ ཁོད་

དུ་དེ་ལས་སྒྲ་བར་འཆད་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་རྒྱད་ལས་ཡུལ་དབུས་ཉི་ལྷོ་ག་ནི།
།བོད་ནི་དེ་ལས་གར་དུ་ཡོད་པས་སྒྲ། །ཞེས་ཟེར་ཁ་ཅིག་རྒྱད་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་པའི། །ནལ་སོའི་རྒྱུ་གསུམ་བརྒྱལ་བ་ཉི་ལྷོ་ག་སྟེ། །ཤམ་ལ་ཡི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན། །དེ་ནས་ཀྱི་ལ་ག་དང་རྒྱ་ནག་ལི། །བོད་དང་རྒྱ་གར་སྐར་མའི་
རྒྱུ་བ་རེ། །བྱི་བས་བོད་ཡུལ་ཉི་མ་ལྷོ་ག་པ་ལ། །སྐར་བོངས་གཅིག་གི་སྒྲ་བ་
ཡིན་ཞེས་ཟེར། །དེ་ལྟར་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་ཟོལ་ཚིག་ལས། །བདེན་པར་
སྒྲས་མིན་དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་འཆད། །སྟོན་དུས་ཚས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རི་རྟེན་པས།
།ཟླ་བའི་ངོ་འཛིན་འབྲུལ་སྒྲ་མི་འཐད་དེ། །འགའ་ཞིག་འབྲུལ་སྟོན་ཐམས་ཅད་
འབྲུལ་ཞེན། །ད་ལྟར་སྒྲ་བའང་འབྲུལ་མེད་ག་ལ་འགྱུར། །བསྐྱེས་རྒྱད་ལས་
གསུངས་ཅིས་དེ་ལྟ་སྟེགས་ཅིས། །ཡིན་པར་སྒྲ་ཕྱིར་བྱོད་ཉིད་འཇམ་དཔལ་
ལས། །གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ན། །གྲགས་པའི་རྗེས་འབྲང་
བྱོད་རྗེས་ཅི་ལྟར་འབྲུག །འདི་ལས་བ་ཉར་དབྱར་ཉི་ཟླ་རེ་ཡིས། །ལྷོ་ག་ཕྱིར་སྒྲ་
ལ་ཡི་དང་རྒྱ་ནག་སོགས། །སྒྲ་བར་འགྱུར་བས་ཀྱི་ལ་ག་ཡི་ཆར། །བུམ་པའི་
ཁྱིམ་དུ་ལྷོ་བགོད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདོད་ན་གླིང་བཞི་དུས་བཞི་གཡས་
བསྐྱར་དུ། །འདོད་པར་འགལ་ཉེ་གླིང་འདིར་ཟླ་གཅིག་ལ། །འཕགས་བོད་ལ་
སོགས་དུག་དུ་བགོད་གཅིག་གིས། །ཟླ་དུག་ཅིག་ཆར་ཡོད་འདོད་དགོས་དེའི་
ཕྱིར། །ཉི་ལྷོ་ག་རིམ་པས་སྒྲ་བར་འདོད་འདི་ལ། །དབྱུང་པས་སྟོན་བོར་གྱུར་པ་

མ་རྟེན་དོ། །ཡུལ་དབུས་ཉི་ཤོག་བསྟན་ལོ་མི་འཐད་དེ། །རི་མོའི་དངོས་བསྟན་
 ཉི་མ་ཀར་བྱིས་དུ། །སླེབ་པའི་གོང་དུ་སྐར་རེ་ལྷག་པ་ནས། །ཡུལ་འདིའི་ཉི་
 ཤོག་སྒྲ་བར་འདོད་ལྟར་ན། །ཡུལ་དབུས་ཆངས་ཐིག་སྟེང་ཐད་དོ་རྩེ་གདན།
 །ཡིན་ན་དེ་ཡི་བྱང་དུ་བོད་ཡོད་པས། །བོད་ཡུལ་ཉི་ཤོག་སྒྲ་བར་ཅིས་ཏེ་འགྱུར།
 །རྒྱུད་འགྲེལ་ཉི་ཤོག་གསྒྲ་ལར་ཡིན་ཞིང་། །ལྷོ་ཕྱོགས་ཡུལ་རྣམས་དེ་ལས་སྒྲ་
 བས་ན། །ཡུལ་གྲུ་གཅིག་ལ་ཉི་ཤོག་དུ་ཡོད་འདྲི། །གཅིག་ལས་མེད་ན་འཛམ་
 སྐྱིད་ཆུང་དུ་འདྲིར། །དབྱར་ལྷོག་དུག་སྟེ་དུམ་བུ་བཙུག་ཉིས་སུ། །ཉི་ཤོག་
 བདུན་ཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །དབྱར་ཉི་གདུང་བྱེད་རི་རབ་ལ་ལོག་པས།
 །ཡིན་འདོད་བསལ་སྟེ་ཉིན་བྱེད་ཁོ་ན་བཞིན། །གདུང་བྱེད་ལྷོག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་
 ལྷོག་པ་ན། །ཁྱིམ་རེར་ཉི་ཤོག་སུམ་ཅུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ས་ལ་ཤར་
 རུབ་རིམ་པ་ལས། །ལྷོ་བྱང་བྱས་ནས་གསྒྲ་ལ་ཉིད་ལས། །རྒྱ་ནག་སོགས་སུ་
 རྒྱུན་དེ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །ཡུལ་གྲུ་དུག་ཏུ་དབྱར་ལྷོག་སུམ་ཅུར་ན། །དུས་བཞི་
 གཡས་བསྐྱོར་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། །ཁྱིམ་བཞག་སུམ་ཅུ་ལྷོ་བྱང་དུ་ཡོད་ན། །དེ་
 ཉིད་ལྷོ་ནས་བྱང་ཏུ་འཕོ་བ་ལས། །ཤར་ནས་རུབ་ཏུ་འཕོ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 །དེས་ན་ཀར་བྱིས་དབྱར་ཉི་ཤོག་པ་དང་། །རྒྱ་སྐོན་ཁྱིམ་དུ་དགུན་ཉི་ཤོག་པ་ནི།
 །རྒྱུད་འགྲེལ་དགོངས་པ་རི་བཞིན་མ་ཤེས་པར། །རྟོག་བཟོའི་ངལ་བས་འབད་
 པ་དོན་མ་གྲུབ། །ལ་ལས་རྒྱ་དཔེ་ཡི་གེ་མ་དག་དང་། །ལ་ལས་ཉི་ཤོག་སྒྲ་ཅུ་

སང་ཞེས་ཟེར། །ལ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ངོས་འཛིན་འབྲུལ་བ་སོགས། །ཅི་ཙམ་སྒྲུབ་
ཀྱང་དོན་ལ་ཞུགས་མིན་ཏེ། །འགྲེལ་པར་ཉི་སྐར་རྒྱ་བ་འཛོལ་བ་ན། །ཅིས་
འཕྲོར་སྐར་མ་གཅིག་དང་ཚུ་ཚོད་དུ། །ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པས་སྐར་མར་གཉིས་
བསྐྱེས་ཏེ། །ཚུ་ཚོད་བཅུ་ནས་ལྷག་འཇུར་སོགཉིས་འདོར། །གསུངས་པས་
འདོར་ཞིང་ལྷག་མ་དུག་ཅུས་བཞོས། རོར་དེ་ཉིད་ནི་སྤྲོད་གི་ཡུང་བོར་ཏེ། །སྐར་
མའི་གནས་གང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་ཀྱང་། །སྐར་མ་གཉིས་སྦྱིན་ཉེར་བདུན་
ཀྱིས་བཞོས་པས་། །ལྷག་མ་ཉི་མའི་ངེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ། །གསུངས་པའི་
སྐར་མར་གཉིས་སྦྱིན་མ་ཤེས་པའི། །ཁྱུ་དཔེར་དྲི་དྲི་ཡུ་མ་དྲི་དྲི་ཡར། །འབྲུལ་
བའི་སྟོབས་ལས་སྟོ་བདགས་བྱུང་བ་ཡིན། །འོ་ན་སྒྲུབ་པའི་ངོས་འཛིན་གང་ཞེ་ན།
ཉི་མ་ཐ་སྐར་བ་ཉི་སྦྱིན་དུག་གི། །ཀྱང་བ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་དུས་ལྷག་ཁྱིམ་སྟེ།
ཡལ་ངོར་ཞུགས་པའི་ཆོ་ན་ནག་སྒྲ་དང་། །མར་ངོར་ཞུགས་ཆོས་ཀ་ཞེས་བརྗོད་
ཅིང་། །ཡལ་ངོར་མར་ངོར་རིམ་པས་སྦྱོན་འགོ་བྱེད། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། ། །
ངེས་མེད་དེ། །ངེས་འགའ་མེ་བཞི་ངེས་འགའ་ས་རི་དང་། །ལྷ་མཆོམས་སོགས་
ཀྱང་ཉ་སྐར་བྱེད་པས་ན། །ཉོར་སྒྲ་གསུམ་པ་ནག་སྒྲར་ངེས་སོ་ཞེས། །དུས་
ནམས་ཀྱང་དུ་བདག་གིས་སྦྱ་མི་བྱེད། །ལྷག་གི་ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་སྟོབས་པའི་ཆོ་
ཤར་སྤྱིང་དབུས་མའི་དབུས་སུ་བྱང་བཞོད་དེ། །བྱང་སྤྱིང་ཉི་ལུབ་ཤར་དབུས་ཉི་
སྤྱོད་དུས། །ཉི་མ་ཕྱོག་ཞིང་སྟོ་སྤྱིང་ཉི་ཤར་དང་། །ལུབ་སྤྱིང་དབུས་སུ་མཆོན་

མོའི་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཤར་དབྱར་སྟོ་དབྱིད་རུབ་དགུན་བྱང་དུ་སྟོན། །བཙེ་ལཱ་འི་སྒྲ་
 བ་རུབ་འི་ཕྱིར་རུབ་ནས། ཤར་འི་ཕྱི་མོར་ཉི་མ་འཆར་བ་སྟེ། །ཁྱིམ་རྒྱག་སྟོ་
 དང་ཁྱིམ་རྒྱག་བྱང་དུ་འོ། །དེ་བཞིན་ཀར་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཉི་སྟེན་བ་ཆོ། །སྤྱིང་འདྲིའི་
 དབུས་ཀྱི་དབྱར་དུས་ཉི་མ་དང་། །ཆུ་སྤོར་ཁྱིམ་དུ་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྡོག་ །བྱང་
 དབུས་དབུས་ཀྱི་ས་ལ་དེ་ལས་སྒྲོག་ །དེ་ལྟར་འི་མ་བཞིན་ཁྱིམ་གཞན་རྣམས་སྟེ།
 ཡང་། །ཉི་མ་སྟེན་དུས་དུམ་བུ་སོ་སོའི་སར། །རང་རང་སྤྱིང་དབུས་དབྱར་ཉི་
 ལྡོག་པ་དང་། །དེ་ནས་བགྲངས་པའི་བདུན་པར་དགུན་ཉི་ལྡོག་ མཐོ་དུས་ས་
 ལས་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྱི་དང་། །དུག་སྟོང་དམའ་བར་བདུན་ཁྱི་ལྟོང་སྟེ།
 །ཉིན་མཚན་མཉམ་ཆོ་བརྒྱད་ཁྱི་ལྟོང་བརྒྱ །དེ་ལྟར་ཀར་ཁྱིམ་དབྱར་ཉི་ལྡོག་པ་
 ཡང་། །ཡུལ་དབུས་བསྟན་པས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་སོགས་སྟེ། །ཉིན་བྱེད་བྱུར་གིང་
 གྲིབ་མས་བརྟག་གསུངས་པས། །བརྟགས་པས་གཤེས་རུས་རང་རང་གནས་པའི་
 ཡུལ། །སྤྱིང་འདྲིའི་སུམ་བུ་ཆ་ཡི་གང་ཡིན་ཡང་། །རྒྱ་སྐར་གང་ལ་ཉི་མ་ཡོད་པས་
 གཤེས། །དེ་ལྟར་ཉི་མ་ལ་སོགས་གཟུང་རྣམས་ནི། །མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་དབང་ལས་
 འགོ་བ་ཀྱུན། །དགེ་སྤྲིན་ཕན་ཡོན་དུ་མར་འགྱུར་མཐོང་ནས། །དེ་བྱིར་ཆོས་
 རྒྱུལ་འདྲི་ལ་ཅི་ཡང་དབྱུང། ། །ལེགས་པར་དབྱུང་ཆོ་ཐོམ་འཕྱང་མོ་ལྷག་
 །ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་གཞན་བྱིང་མ་སྟོས་པར། །རྩི་བཅུན་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་
 དྲགས་བརྒྱད་མཆོག་ །ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་ལས། །རྩི་

བཞིན་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་བཟང་པོ་འདི། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལ་
མཆོད་པར་འབུལ། །དགྲེས་པས་མཆོད་སྤྱོད་འདི་ལ་གཟིགས་མཛོད་དང་།
།ཤེས་རབ་དགོ་ཚོགས་སྤྱོད་མཛོད་པའི་སྤྱོད། །སྤྱེས་བྲུག་ཞན་གྱི་སྤྱོ་ལ་མི་
འཆར་བའི། །ངོ་མཚར་རྣམ་རྩལ་མཐའ་ཡས་ལྡན་པ་འདི། །མཚོག་ཏུ་དགྲེས་
པས་བདག་གིར་ཅིས་མི་མཛོད། །འདི་འབྲུའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཆེན་པོ།
།སོག་བྱེད་དེ་ནི་ཀམ་པའི། །མཚན་གྱི་བཀའ་འདྲིན་འཛིན་བྱེད་པ། །མི་བསྐྱོད་དོ་
རྗེར་མི་འབོད་ཏམ། །དེ་ལྟར་བསྐྱལ་པ་དང་ནི་ཚོས་གྱི་ཀླུ་པོ་དང་། །གཟའ་
ཚོགས་སྤྱོད་པར་འཇུག་པའི་དུས་དང་སྤྱོད་པ་མཚོག། །འབྲུངས་པའི་དུས་དང་ཉི་
མས་དུས་བཞི་བྱེད་པའི་ཚུལ། །དཔལ་ལྡན་སྤྱོ་མ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཡིས་དྭ
ལེགས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་སྤྲུམ་པའི། །མོས་པ་འགྲུར་བ་མེད་པ་དེས།
།རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ། །སྦྱར་བའི་དགོ་བ་གང་ཐོབ་དེ། །འགོ་ཀུན་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་སྤྱིར་བསྐྱོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་སྤྱོ་བ་བྲུག་སྤྱོད་ཀམ་
བདུད་ཅི་སྤྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་ནན་ཏན་དུ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་
དེ་མོ་སོགས་གྱི་གོགས་དན་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ། །ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་
བས་དཔལ་ལྡན་ཀམ་གྲུ་ཆང་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་གི་ཚོས་གྲུ་དང་ཉི་བར་སྦྱར་
བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བདག་ཉིད་གྱི་དེམ་གྲོ་བ་དད་པ་དང་བརྩོན་པའི་དགོ་བ་ཅན།
སྤྱོ་མའི་མོས་གྲུས་ཉི་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དཔོན་པོ་ཀམ་ཡི་གེ་བཟང་པོ་ཞེས་པའོ།

॥

༄༅། །གོ་ལ་ལྷགས་སྒྲོག་མའི་དཔེ་འཛིན་གྱི་ཁ་བྱང་བཞུགས་སོ།།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ། རྗེ་བཙུན་
དཔལ་ལྷན་ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།
ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། གོ་ལའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ནི། སྟོན་འཕན་ཡུལ་དུ་
གྲུབ་མཆོག་རྟེན་པ་གྲུབ་སྒྲོམ་པ་དཀོན་མཆོག་སྲུང་གིས་ཚུལ་འདི་ཐུགས་ལ་
འཁྱུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་འཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཞེས་པ་འཕགས་
པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་དག་གི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་དེས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཞེད་
པ་དང་། བྱི་མའི་དུས་ཟྱེ་ལུང་ཤུ་མཆོག་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་
སྐྱབས་སུ་བས་ལུགས་འདི་ལ་གོ་ལ་ལྷགས་སྒྲོག་མ་ཞེས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
སུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོ་བྱང་གི་གླིང་རྣམས་སུ་དབྱར་ནམ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཤར་
རུབ་གྱི་གླིང་རྣམས་སུ་དགུན་ཡོད་པ་དང་ཤར་རུབ་ཏུ་སྟོན་ཡོད་པ་ན་ལྟོ་བྱང་དུ་
དབྱིད་ཡོད་པ་དང་། ཤར་རུབ་ཏུ་དབྱིད་ཡོད་པ་ན་ལྟོ་བྱང་དུ་སྟོན་ཡོད་པ་དང་།
ཤར་རུབ་ཏུ་དབྱར་ཡོད་པ་ན་ལྟོ་བྱང་དུ་དགུན་ཡོད་ལ། དེའང་ཀུན་པའི་བྱིས་དུ་
ལྟོ་བྱང་གི་དབྱར་ཉི་ལྗོག་ལ། ཤར་རུབ་གྱི་གླིང་དུ་དགུན་ཉི་ལྗོག་ཞིང་བྱིས་དེ་ལྟོ་
བྱང་དུ་རི་རབ་ལ་ཉི་བ་དང་། ཤར་རུབ་ཏུ་མེ་རི་ལ་ཉི་བ་མཐར་ཐུག་འབྲིག་
སངས་གཉིས་ལྟོ་བྱང་དུ་དབྱར་ར་བ། ཤར་རུབ་ཏུ་དགུན་ར་བའི་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་

གནས་པའི་ཁྱིམ་ཡིན་པས་ལྟོ་བྱང་དུ་ཀར་ཁྱིམ་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱོད་ལོ་དང་།
 ཤར་རུབ་ཏུ་ཀར་ཁྱིམ་མེ་རི་ལ་ཉེ་བའི་ནང་སྤྱོགས་ཀྱི་ཆར་བགོད་པ་དང་། རྩ་
 སྤོང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཤར་རུབ་ཀྱི་དབྱར་ཉི་ཤོག་ཞིང་། ལྟོ་བྱང་གི་དགུན་ཉི་ཤོག་ལ་
 ཁྱིམ་དེ་ཤར་རུབ་ཏུ་རི་རབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། ལྟོ་བྱང་དུ་མེ་རི་ལ་ཉེ་བ་མཐར་ཐུག་
 གཞུ་བུམ་གཉིས་ཤར་རུབ་ཀྱི་དབྱར་ར་ཐ། ལྟོ་བྱང་གི་དགུན་ར་ཐའི་དུས་ཀྱི་ཉི་
 མ་གནས་པའི་ཁྱིམ་ཡིན་ལ། ཤར་རུབ་ཏུ་རྩ་སྤོང་གི་ཁྱིམ་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱོད་
 ལོ་དང་། ལྟོ་བྱང་དུ་རྩ་སྤོང་གི་ཁྱིམ་དེ་མེ་རི་ལ་ཉེ་བའི་ནང་སྤྱོགས་ཀྱི་ཆར་
 བགོད་པ་དང་། ལུག་གི་ཁྱིམ་སྐྱེ་ལ་ལྟོ་བྱང་དབྱིད་འབྲིང་དང་། ཤར་རུབ་ཀྱི་
 ལྟོན་འབྲིང་ཡིན་པ་དང་། སྐང་གི་ཁྱིམ་སྐྱེ་ཤར་རུབ་ཀྱི་དབྱིད་འབྲིང་དང་། ལྟོ་
 བྱང་གི་ལྟོན་འབྲིང་ཡིན་པས་ཁྱིམ་དེ་གཉིས་རྒྱུ་ལམ་གཅིག་པར་གླིང་ཐམས་ཅད་
 དུ་རི་རབ་མེ་རིའི་དབུས་བྱང་པོར་རྒྱུམ་སྒོར་དུ་བགོད་པ་དང་། ལུ་མོ་དང་གྲང་གི་
 ཁྱིམ་སྐྱེ་ལ་ལྟོ་བྱང་གི་དབྱིད་ཐ་དང་ལྟོན་ར། ཤར་རུབ་ཀྱི་ལྟོན་ཐ་དང་དབྱིད་ར་
 ཡིན་པས། ལྟོ་བྱང་དུ་ལུག་སྐང་གི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་ཞིང་། ཤར་རུབ་ཏུ་ལུག་
 སྐང་གི་རྒྱུ་ལམ་སྤྱོད་ལོ་དུ་རྒྱུ་ལོ། །ཉ་དང་ཕྱི་ལོ་ཁྱིམ་སྐྱེ་ལ་ལྟོ་བྱང་དུ་དབྱིད་
 ར་དང་ལྟོན་ཐ། ཤར་རུབ་ཏུ་ལྟོན་ར་དང་དབྱིད་ཐ། ལྟོ་བྱང་དུ་ལུག་སྐང་གི་རྒྱུ་
 ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལོ་དང་། ཤར་རུབ་ཏུ་ལུག་སྐང་གི་ནང་སྤྱོགས་སུ་རྒྱུ་ལོ། །ཁྱིམ་བཅུ་
 གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་མཁར་བཞོད་པ་ན། བྱང་

སྤྱིང་དབུས་མའི་ནམ་མཁར་རི་རབ་ལ་ཉེ་བར་ཀར་བྱིམ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱང་
 སྤྱིང་ཤར་མའི་ནམ་མཁར་སངས་གོ དེའི་ཕྱི་ཕྱེད་ཕན་དུ་རྒྱབ་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་ནམ་
 མཁར་བུ་མོ། དེའི་ནང་རི་རབ་དང་མེ་རིའི་དབུས་བྱང་པོ་རྒྱབ་སྤྱིང་དབུས་མའི་
 ནམ་མཁར་སྤང་། དེའི་ནང་རྒྱབ་སྤྱིང་ཤར་མའི་ནམ་མཁར་སྤྲིག་པ། དེའི་ཕྱི་
 ནང་མའི་ནང་ཚུན་ལྟོ་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་ནམ་མཁར་གཞུ། དེའི་ཕྱི་མཐར་ལྟོ་སྤྱིང་
 དབུས་མའི་ནམ་མཁར་ཚུ་སྤྲིག། དེའི་ནང་མཐར་ལྟོ་སྤྱིང་ཤར་མའི་ནམ་མཁར་
 བུམ་པ། དེའི་ཕྱེད་ཕྱི་ཕན་དུ་ཤར་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་ནམ་མཁར་ཉ། དེའི་ཕྱི་མཐར་
 ཤར་སྤྱིང་དབུས་མའི་ནམ་མཁར་ལུག དེའི་ཕྱི་མཐར་ཤར་སྤྱིང་ཤར་མའི་ནམ་
 མཁར་སྤང་། དེའི་ཕྱེད་ནང་མ་ཚུན་དུ་བྱང་སྤྱིང་རྒྱབ་མའི་ནམ་མཁར་འབྲིག་
 བྱིམ་གནས་པ་སོ་སོར་རྒྱ་བ་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཚུ་སྤྲིག་དང་ཀཾ་ཏའི་བྱིམ་
 གཉིས་རྒྱ་ལམ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མེན་པར་སོ་སོར་རྒྱ་ཞིང་ ། གཞན་འབྲིག་
 སང་གཉིས། སྤང་དང་བུ་མོ་གཉིས། ལུག་དང་སྤང་གཉིས། ཉ་དང་སྤྲིག་པ་
 གཉིས། གཞུ་དང་བུམ་པ་རྣམས་གཉིས་གཉིས་རེ་རྒྱ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རེ་ལ་རྒྱ་
 བས་བྱིམ་བཙུ་ལ་རྒྱ་ལམ་སྤང་དང་ཀཾ་ཏ་དང་ཚུ་སྤྲིག་གི་བྱིམ་གྱི་རྒྱ་ལམ་གཉིས་
 དང་རྒྱ་ལམ་བདུན་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་དུས་བཞི་ཕྱེད་འཛོལ་དུ་འདོད་པའི་
 སྤང་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གི་བསམ་པ་སྤངས་ནས་ཀཾ་ཏ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་དགས་པོའི་
 དོ་རྗེས་གདན་བཤད་སྤྱིང་དུ་དཔེ་འཁོར་གྱི་ཁ་བྱང་དུ་བཞོད་པ་དགོའོ།།

||

༄༅། །གོ་ལ་གྲུ་གྲུ་འཛིངས་འདྲའི་དཔེ་ལུ་རིས་གྱི་ཁ་བྱང་བཞུགས་

སོ།།

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུ་བཅོ་བའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པར་སྤྱད་
འཆ་ལ་ཞིང་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །གོ་
ལའི་ཚུལ་འདིར་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་མ་འབྲུལ་བ་དག་གིས་རི་ལྟར་མཁུན་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
རྒྱུམ་པོར་འཁོར་བའི་བྱིམ་བཙུག་ཉིས་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཆ་བཙུག་ཉིས་སུ་བགོས་
པའི་ཆ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱུད་ བ་དགུ་རེ་གནས་པ་ལ་གཟུང་བཙུབ་བྱོད་པའི་
ལམ་ཡིན་ལ། ཆ་གཞན་བཙུག་ཅིག་ལ་གཟུང་བཙུབ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་མ་ཡིན་པ་
གཟུང་སྐར་མཐའ་ཡས་པས་གང་བས་རི་རབ་དང་མེ་རིའི་བར་ལ་བྱིམ་གྱི་
གཞིས་བྱུང་པ། སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་བྱིམ་དེ་བྱིམ་དེ་ཉིད་ནས་
བཟངས་པའི་མེ་ལ་ཉེ་བར་བྱིམ་བདུན་པ་དང་། བྱིམ་བཞི་པ་རི་རབ་དང་མེའི་
དབུས་བྱང་པོར་རྒྱུ་བ་དང་། བྱིམ་རེ་རེ་འང་རྒྱུམ་པོར་བསྐྱོར་བའི་བྱིམ་མཐའི་པོར་
ཡུག་གི་ཚད་དུ་དཔག་ཚད་དུག་འབུམ། ཐད་ཀར་ཉིས་འབུམ། ཉང་མཐའ་ནས་
ནང་མཐའི་བར་གྱི་སྟོང་ཆ་ལ་ཐད་ཀར་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་དོན་ལྡན་སྟེ། བྱིམ་གྱི་
ཞིང་ཚད་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟག་བྱེད་དང་བཙུག་སུམ་མོ། །བྱིམ་དེ་དག་རེ་རེ་འང་

ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ས་གནི་ལ་ཚད་ནི། དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་
ཐད་ཀའི་ཚད། དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་སུམ་བརྒྱ་དང་དོན་ལྔ་རྒྱུ་པོའི་ཚད་དོ།
།ས་གནི་ལས་ནམ་མཁའ་གོ་ལ་འཕགས་པའི་ཚད། མཐོ་བར་དཔག་ཚད་སྟོང་
ཕྱག་བརྒྱ་དྲི་དྲུག་སྟོང་དང་། དམའ་བར་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ གི་ཐད་དུ་འཁོར་ལ་
། དེའང་མཐོ་བར་སྐར་འདི་ལ་བསམས་ན་ས་བོད་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་དག་གོ་ལ་གོ་བ་རྣམས་པའི་ཁ་ཉེར་བ་ལྟར་
བརྒྱུད་བསྐྱམ་དུ་ཐེན་རུང་བས་གོ་ལ་གོ་རྣམས་མ་ཟེར་བའང་ བྱུང་ངོ་། མཆན་ག། ཤོང་མང་བ་དང་། དམའ་
བར་སྐར་གཤོང་ཉུང་བར་འཁོར་བས་གོ་ལ་ལ་སྐར་གཤོང་འདིའང་གོ་ལ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་མཐོ་
མེར་མཐའ་འདུས་པས་རྒྱ་རྒྱུད་འགོ་བའི་བཟོད་པའི་ཁ་བསྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐར་གཤོང་དང་མཐོ་དམན་
དུ་གྱུར་པས། དེའང་རྒྱུ་སྐོར་གྱི་ཁྱིམ་རེ་རེའང་རང་རང་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་
སོང་བའི་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་བཅས་རེ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་སྐོར་
གཅིག་མཐོ་དམན་དང་སྐར་གཤོང་མེད་པར་རང་རང་ གི་རྒྱ་ཚད་མ་འཁུམས་
པར་འཁོར་བ་ན་བ་ཚའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། གོ་ལའི་ཕྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མཉམ་
པར་འགྱུར་གྱང་། གང་དུ་དམའ་བར་བཟོད་པ་དེ་ནས་བགྲངས་པའི་བདུན་པར་
མཐོ་བ་དང་། སྐར་གཤོང་གི་ཡུལ་ཡང་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
ཀར་ཁྱིམ་གླིང་འདིའི་ས་དུམ་གྱི་ཕྱེད་ཙམ་དུ་ཕྱི་མཐའ་དང་། འདི་ནས་བགྲངས་
པའི་གླིང་བདུན་པའི་མེ་ལ ཕྱི་མཐའ་རེག་པར་རྒྱ་བའི་ཁྱིམ་གྱི་དཔུས་བྱང་པོ་
ནས་བགྲངས་པའི་བདུན་པའི་ཐད་ཀྱི་དཔུས་བྱང་པོའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་

ཚད་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ། དེ་རྒྱུ་སྐྱོར་དུ་བྱས་པས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་བརྒྱ་
དོན་ལ། བྱིམ་དེའི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་དང་བྱེད་བཅས་སོ་དུག དེའི་བྱིའི་མཐའ་སྐྱོར་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་
བཞི་བརྒྱ་དང་བྱེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། ཉི་མ་གླིང་འདྲིར་བགོད་པ་ན།
རི་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་ཉི་མའི་ཟེར་རེག་ཅིང་ཀར་བྱིམ་གྱི་བྱི་མཐའ་བགོད་ཅིང་། གླིང་
བདུན་པར་མེ་ལ་ཉི་མའི་ཉི་ཟེར་རེག་པར་ཀར་བྱིམ་གྱི་ནང་མཐའ་བགོད་ལ།
བྱིམ་དེ་རྣམས་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྐོལ་ཏེ་གྲུ་གྲུ་འཛིངས་པ་ལྟར་འཁོར་བས་ཀར་བྱིམ་
གླིང་འདྲིའི་ནས་མཁར་རི་རབ་ལ་ཉི་བར་བགོད་པའི་ཆོའང་སྟོ་སྟོགས་སུ་མེ་རི་
ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱུང་པ་ཀར་བྱིམ་རང་ནས་བགྲངས་པའི་བདུན་པར་ཀར་བྱིམ་ཉིང་
འབྱུང་བས་འདི་ནས་དེའི་ཐད་ཀྱི་བར་གྱི་བྱིམ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་རྒྱུང་པ་འོར་བའི་དོན་མེད་དོ། མཆན་
མེད་ཀྱང་། བྱིམ་གཞན་བཅུ་གཉིས་གི་ཆ་ཤས་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱིམ་བཅུ་
གཉིས། བསྐོལ་ནས་བཀའ་པའི་རི་རབ་དང་མེ་རིའི་བར་དུ་བྱིམ་གྱི་གཞི་མེད་
པའི་བར་སྟོང་ནི་མེད་དོ། །འདྲིར་སྒྲིམ་པ། ས་གཞི་བཅུ་གཉིས་དུམ་བུར་གནས་
པ་ལ། བྱིམ་ཡང་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བ་ཡི། །དབྱར་སོགས་དུམ་སྟུར་
བཅུ་གཉིས་འཆར་བའི་ཚུལ། །དཔེ་འུ་རིས་སུ་སྟུར་བའི་ཁ་བྱང་འདི། །སྟུར་བས་
དགོ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡང་། །འགོ་ཀུན་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོའོ།
།ཞེས་གོ་ལ་གྲུ་གྲུ་འཛིངས་འདྲའི་དཔེ་འུ་རིས་ལེགས་པར་བཀོད་པའི་སྟུར་བྱང་
འདི་ནི་ཀམ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གི་དབེན་གནས་ཙན་དན་སྟུག་པོ་གཏིབས་པའི་

སྤྱི་ལ་པོར་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྤྱར་བའོ།། །།

༣༣། །གོ་ལ་སྤྱིར་བཀྱེད་མ་བལྟགས།

མཉམ་མེད་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ལ་བྲག་འཚལ་ཞིང་
སྤྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་ཡང་། རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་ཆེན་པོའི་བཞེད་ཀྱི་གོ་ལ་སྤྱིར་
བཀྱེད་མར་གྲགས་པ་ལྟར་ན། ཉི་མའི་རྒྱུ་ལམ་བྱིས་བཙུག་ཉིས་ནི་ལྟོ་བྱང་དུ་བྱི་
ནང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་ལམ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱང་པར་བྱིས་དབྱར་དགུན་
སྟོན་དབྱིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཞུང་རྒྱུ་གཉིས་དམའ་བ་དང་། འབྲིག་པ་དང་
ཀཏུ་ཏུ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་། དེ་བྱིས་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་མཐོ་དམན་བར་
བར་གནས་ཀྱང་ལྟོ་བྱང་དུ་མེད་པས་རི་རབ་དང་མི་རིའི་དབུས་དྲང་པོའི་རི་རབ་
ཀྱི་ཁ་བྱིར་ནས་དཔག་ཚད་སྟོང་བྲག་བྱིད་བཅས་སོ་བདུན་གྱི་མཚམས་སུ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལམ་ཡིན་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། གཞུང་རྒྱུ་མིན་
གྱི་བྱིས་གཉིས་སུ་རྒྱ་བ་ན་དམའ་བས་ལྟོར་བཞོད་པ་ལྟར་སྤྲང་བ་དང་། དེ་ནས་
སྤྱི་གྲུམ་གཉིས་དེ་ལས་མཐོ་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་སྤང་དང་ཉི་མཐོ་ཞིང་དེ་ལས་
ཀྱང་བུ་མོ་དང་ལྷག་མཐོ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྤང་དང་སང་མཐོ་ཞིང་། དེ་ལས་
ཀྱང་འབྲིག་པ་དང་ཀཏུ་ཏུ་མཐོ་བ་ལ་རྒྱ་བ་ན་བྱང་དུ་བཞོད་པ་ལྟར་སྤྲང་བ་དང་།

གཞུང་ཆུ་ཐིན་གྱི་མཚམས་སུ་དགུན་ཉི་ལྗོག་ནས་ཞག་རེ་བཞིན་དུ་མཐོ་རུ་
འགོ་བ་དང་། འཕྲིག་ཀར་གྱི་མཚམས་སུ་དབྱར་ཉི་ལྗོག་ནས་ཞག་རེ་བཞིན་
དམའ་རུ་འགོ་བ་དང་། ཁྱིམ་དེ་དག་རེ་རེར་ལྟོ་བྱང་དུ་རི་རབ་དང་མེ་རིའི་བར་
ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་ནི་ལྟོ་བྱང་གི་དབུས་ཁོ་ནར་རྒྱ་བར་བཞེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་
གོ་ལ་སྟོང་བཀྱེད་པའི་དཔེ་ལུ་རིས་ཀྱི་ཞལ་ཡིག་ཏུ་དཔལ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
རྗེས་སྦྱར་བ་དགོའོ།། ༥༥

༥༥། །གོ་ལ་སྦྱར་བཀྱེད་མའི་ཞལ་བྱང་བཞུགས་སོ།།

དཔལ་ལྷན་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་
ཆེན་པོས་སྤྲུག་འཆལ་ཞིང་སྒྲུབས་སུ་མཆོའོ། །དེ་ཡང་གོ་ལ་སྦྱར་བཀྱེད་མ་ཞེས་
གངས་ཅན་དུ་གྲགས་པ། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཚུར་སུ་འཇམ་དབྱངས་རིན་པོ་
ཆའི་བཞེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཟིལ་ལུང་པས་ཀྱང་སྒྲུབས་རེས་འགའ་འབྲང་
བའི་ལུགས་ལྟར་བཟོད་ན། ཁྱིམ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་གཉིས་གཉིས་རེ་རྒྱ་ལམ་
གཅིག་པས། རི་རབ་ཀྱི་ཁ་ཁྱེར་ནས་མེ་རིའི་བར་གྱི་དཔག་ཆད་སྟོང་སྤྲག་དོན་
ལྷ་ལ་དུག་ཏུ་བགོས་པས་སྟོང་སྤྲག་སྦྱེད་དང་བཅས་པའི་བཙུ་གཉིས་རེ་འབྱུང་བ་
ནི་ཁྱིམ་རྣམས་ཀྱི་ཞེད་གི་ཆད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ལམ་དུག་པ་དེ་ལྷུམ་ལའོར་གྱི་ཆད་
ལ་བཙུ་གཉིས་སུ་བགོས་པའི་ཆ་རེ་རེ་ནི་ཁྱིམ་རེ་ཡིན་ལ། བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ནི་
ཁྱིམ་དེ་དག་གི་ཤར་རུབ་ཀྱི་ཆད་ཡིན་ལ། འཕྲིག་ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆེ་

སྤྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱར་ར་བ་འབྱུང་། བྱིམ་དེ་ཚྱོགས་མཚམས་སུ་དབྱར་ཉི་
ལྷོག་ དེ་ནས་ཀར་བྱིམ་དུ་ཉི་མ་བགོད་པ་ན་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱར་འབྱིང་
འབྱུང་། བྱིམ་དེ་གཉིས་རི་རབ་ལ་ཉི་བ་མཐར་ཐུག་པར་རྒྱུ་ལམ་གཅིག །བྱིམ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱང་དང་སེང་གའི་བྱིམ་གཉིས་སུ་ཉི་མ་བགོད་པ་ན་སྤྱིང་
ཐམས་ཅད་དུ་དབྱིད་ཐ་དང་དབྱར་ར་འབྱུང་ཞིང་བྱིམ་དེ་གཉིས་རྒྱུ་ལམ་ཡང་
གཅིག་བྱིམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལུག་དང་བུ་མོ་གཉིས་སུ་ཉི་མ་བགོད་པ་ན་
སྤྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱིད་འབྱིང་དང་སྟོན་ར་འབྱུང་ཞིང་། བྱིམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་
ལམ་ཡང་གཅིག བྱིམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཉ་དང་སྤང་ལ་ཉི་མ་བགོད་པ་ན་
སྤྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱིད་ར་དང་སྟོན་འབྱིང་འབྱུང་ཞིང་། བྱིམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་
ལམ་ཡང་གཅིག བྱིམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བུམ་པ་དང་རླིག་པ་ལ་ཉི་མ་
བགོད་པ་ན་དགུན་ཐ་དང་སྟོན་ཐ་འབྱུང་ཞིང་། བྱིམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་ཡང་
གཅིག བྱིམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་རི་ལ་ཉི་བ་ལ་མཐར་ཐུག་པར་གཞུང་དང་
རྒྱ་སྤྱོད་ལ་ཉི་མ་བགོད་པ་ན་དགུན་ར་དང་དགུན་འབྱིང་འབྱུང་ལ། བྱིམ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་ཡང་གཅིག་གོ གཞུ་བྱིམ་ནས་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱིམ་དུ་འཕོ་བའི་
མཚམས་སུ་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་དགུན་ཉི་ལྷོག་པར་བྱེད་ལ། དེས་ནས་རི་རབ་ལ་
ཉི་བའི་བྱིམ་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་བར་ཉི་མ་བགོད་པ་ན་ཉི་མ་རིང་བ་དང་། མེ་རི་ལ་ཉི་
བའི་བྱིམ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ཉི་མ་བགོད་པ་ན་ཉི་མ་ཐུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་རི་

ལ་ཉི་མ་ཉེ་བ་ན་མེ་རླུང་གིས་ཉི་མ་ལ་རེག་པ་ན་ཉི་མ་ལ་འགོས་མགོགས་པ་དང་
། རི་རབ་ལ་ཉེ་བ་ན་ཉི་མ་ལ་མེ་རླུང་གིས་རེག་པས་འཕུལ་བྱེད་མེད་པས་
འགོས་དལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དབྱར་ཉི་མ་འཆར་བའི་བྱིས་མཐོ་བས་གླིང་
གང་ནས་ཀྱང་མཐོང་སྔ་ཞིང་རྒྱབ་འཕྱི་བ་དང་། མེ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་བྱིས་དེ་
དམའ་བས་གླིང་གང་ནས་མཐོང་འཕྱི་བ་ཉི་མ་མཐོང་ཕྱི་ཞིང་རྒྱབ་སྔ་བར་སྒྲང་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གོ་ལ་ཕྱིར་བསྐྱོད་མའི་དཔེ་འུ་རིས་
ཀྱི་ཞལ་བྱང་དུ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྐྱར་བ་དགོའོ། ། །

༄༅། །འོད་སྤྱི་ལ་གྲགས་པའི་གོ་ལ་གྲུ་གྲུ་འཛིངས་འདྲའི་དཔེ་འུ་རིས་
ཀྱི་ཁ་བྱང་བཞུགས།

དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་མཉམ་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་
ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདིར་ཀྱུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པ་ཆེན་
པོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱུང་དང་། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་མཆོན་པ་སོགས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་མཐའ་ནམ་མཁའ་ལྟར་གཏིང་མི་དཔོགས་
པ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བཞེད་པར་སྒྲང་སྟེ། དེ་ཡང་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉི་མ་རྒྱ་
ལམ་མི་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པས་བྱིས་གཅིག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་གླིང་

བཙུ་གཉིས་ལ་དབྱིད་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བ་བཙུ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་ཀར་ཁྱིམ་དུ་སྤྱིང་འདྲིར་དབྱར་ཉི་ཤོག་པ་ན་བྱང་སྤྱིང་དབུས་མར་དགུན་ཉི་
 ཤོག ཤར་སྤྱིང་དབུས་མར་སྟོན་མཉམ་ལུབ་སྤྱིང་དབུས་མར་དབྱིད་མཉམ།
 ཡང་ཆུ་སྤྱིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་སྤྱིང་འདྲིར་དགུན་གྱི་ཉི་ཤོག་པ་ན། བྱང་སྤྱིང་དབུས་མར་
 དབྱར་ཉི་ཤོག ཤར་དབུས་སུ་དབྱིད་མཉམ་ལུབ་དབུས་སུ་སྟོན་མཉམ་ཡོད་པས་
 སྤྱིང་གང་དུ་ཁྱིམ་རི་རབ་ལ་ཉེ་བ་དེ་ཉིད་ཁྱིམ་དེ་ཉིད་ནས་བཟངས་པའི་བདུན་
 པར་མེ་ལ་ཉེ་བ་དང་། བཞི་པར་མེ་དང་རི་རབ་ཀྱི་དབུས་དྲང་པོར་བཞོད་ཅིང་།
 ཁྱིམ་རི་རའི་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱ་སོ་ལྔ་སྟེ། ཆུ་སྤྱིན་གྱི་རྒྱང་
 པ་དགུ་རེ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྒྱ་བ་ཡིན་
 པས། ཁྱིམ་བཞོད་པ་ན་སྤྱིང་འདྲིར་ཀུན་ཀྱང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རི་རབ་ལ་རིང་དུ་
 སོང་བས། ལྷོ་སྤྱིང་ཤར་དུ་སེང་གི ཤར་སྤྱིང་ལུབ་ཏུ་བུ་མོ། ཤར་སྤྱིང་དབུས་སུ་
 སྤང་། མེ་རི་ལ་ཉེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཤར་སྤྱིང་ཤར་དུ་སྤྲིག་པ། བྱང་སྤྱིང་ལུབ་
 མར་གཞུ། བྱང་སྤྱིང་དབུས་སུ་ཆུ་སྤྱིན་ཉེ་རི་རབ་ལ་ཉེ་བ་མཐར་ཐུག དེ་ནས་
 རིམ་གྱི་རི་རབ་ལ་རིང་དུ་སོང་བར་བྱང་སྤྱིང་ཤར་དུ་བུམ་པ། ལུབ་སྤྱིང་དབུས་
 མར་ཡུག་སྟེ་མེ་རི་ལ་ཉེ་བ་མཐར་ཐུག དེ་ནས་མེ་རི་ལ་རིང་ཞིང་རི་རབ་ལ་རིམ་
 གྱིས་ཉེ་བར་ལུབ་སྤྱིང་ཤར་མར་སྤྱང་། ལྷོ་སྤྱིང་ལུབ་མར་འཁྲིག་ཁྱིམ་སྟེ། ཁྱིམ་
 གྱི་རྒྱ་ལམ་རྣམས་ཟུ་གུ་འཛིངས་པ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་། ཁྱིམ་བཙུ་གཉིས་ནི་སྤང་བ་

བཞག་པ་ལྟར་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གོ་ལ་གྲུ་གྲུ་འཛིངས་
འདྲའི་དཔེ་འུ་རིས་ཀྱི་ཞལ་ཡིག་ཏུ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྐྱར་བ་དགེ་ལོ།

॥

༄༅། །གོ་ལ་ཚོགས་བརྟེན་མའི་དཔེ་འུ་རིས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་བཞགས་

སོ།།

ན་མཁྱི་ཀྲུ་ལ་ཙཱ་ཡ། འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་
གིས་གོ་ལའི་འདོད་པ་འགོལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དུ་གསུངས་པ་ནི། བྱིམ་རྣམས་
ཚོགས་བརྟེན་པ་ལྟར་གནས་པ་ལ་གཟའ་རྣམས་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་
པར་སྟེང་འོག་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་། ཞི་གཟའ་འགའཔ་ཞིག་རི་རབ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་
དང་། དྲག་གཟའ་འགའ་ཞིག་རི་རབ་ལ་རིང་བར་རྒྱ་ཡང་། འབྲས་སོ་བ་འཆག་
པའི་བ་ལང་ལྟར་རི་རབ་ལ་ཉེ་རིང་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱར་བ་མཉམ་དུ་འཕྲོག་པ་དང་།
བྱིམ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མཉམ་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་བརྟེན་པ་འཁོར་བ་ལས། ས་དུམ་བུ་
བཅུ་གཉིས་སུ་ནག་པ་སོགས་སྟེ་བ་བཅུ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་མི་
འདོད་པ་དང་། དྲག་གཟའ་རྣམས་གནས་མཐོ་བས་འདི་ནས་བལྟས་པའི་ཆེ་
སྐར་མ་གཟུགས་ཚུང་བ་དང་། ཞི་གཟའ་རྣམས་གནས་དམའ་བས་སྐར་མའི་
གཟུགས་ཆེ་བ་དང་། སྟེང་འོག་བརྟེན་པ་ཀྱང་འོག་མས་སྟེང་མ་མི་སྒྲིབ་པར་
འདོད་པ་དང་། བྱིམ་རི་རིའི་ཡང་ནང་རི་རབ་ལ་རིག་པ་དང་། བྱིམ་ཐང་མེ་རི་

ལ་རེག་པར་འདོད་ཅིང་། ཉི་ཟླ་སོགས་གཟའ་རྣམས་ཀྱང་ཁྱིམ་སྡེར་། ཤོད་ལ་
ཁང་པའི་སྡེར་འོག་ཏུ་བགོད་པ་ན་འབབ་འཛོག་བྱས་ནས་རྒྱ་བར་འདོད་དོ།
ཁེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གོ་ལ་སྒོག་བཅེགས་མའི་དཔེ་ལུ་རིས་ཀྱི་ཞལ་ཡིག་ཏུ་ཀམ་པ་
མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྒྱར་བ་དགའོ། གོ་ལའི་དཔེ་ལུ་རིས་དུག་གི་ཞལ་ཡིག་འདི་ནི་
དུས་བཞི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དང་མ་བུལ་བར་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་མངོན་
པར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཁེས་ཀམ་པ་མི་
བསྐྱོད་དོ་རྗེ་བདག་སྒྲུའོ། །གཅིག་ལྷས། །ཡང་གཅིག་ལྷས།

